Vrijdag 6 Januari 1933 No. 2269 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

„IK SCHEP NIEUWE HEMELEN EN EEN NIEUWE AARDE!"

„Want ziet, Ik schep nieuwe hemelen en een nieuwe aarde; en de vorige dingen zullen niet meer gedacht worden, en zullen in het hart niet opkomen. Maar weest gijlieden vroolijk, en verheugt u tot in der eeuwigheid in hetgeen Ik schep; want ziet, Ik schep Jeruzalem een verheuging, en haar volk een vroolijkheid. En Ik zal mij verheugen over Jeruzalem, en vroolijk zijn over Mijn volk; en in haar zal niet meer gehoord worden de stem der weening, noch de stem des geschreeuws." Jes. 65 : 17—19.

Wij zijn weer opnieuw begonnen! De oude kalenders, of eigenlijk slechts de schilden daarvan, hebben wij weggedaan, en de nieuwe opgehangen. „Veel heil en zegen!" hebben vele menschen elkander toegewenscht en o, alles zou zeker een stuk beter zijn als alle wenschen die zijn uitgesproken, in vervulling zouden gaan. Vele menschen zijn uitgelaten vroolijk geweest alsof wij nu een nieuwe tijd van louter geluk en zaligheid tegemoet gingen. Maar in werkelijkheid is toch eigenlijk alles bij hetzelfde gebleven. Het leven gaat in het oude spoor verder, zij gaat haar oude gang zoowel in het nieuwe als in het oude jaar.

Een werkelijk nieuw jaar zal het dán pas worden, als bovenstaand Schriftwoord in vervulling zal gaan, het woord van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waarin de vorige dingen niet meer opkomen in het hart en niet meer gedacht worden.

Zou het niet zóó zijn, dat á! dat wenschen van de menschen in het begin van een nieuwen tijdkring bewust of onbewust voortspruit uit het geheime verlangen naar die werkelijk gelukkige wereld, dat paradijs dat verloren ging, maar waarnaar toch elk menschenhart smacht?

* * *

Het begin van elk jaar is meestal ernstig en moeilijk. De innerlijke en uiterlijke toestand van deze wereld, waarin wij leven is zoo troosteloos. Hoe kan er verandering komen ten goede? God alleen weet het!

Hoe menige ziekte sluipt door land en volk, geheimzinnig en duister, en vele menschen vallen daaraan ten offer. Zooveel sterfgevallen om ons heen. Zooals dat in het afgeloopen jaar ging, zal het ook dit jaar weer gaan. O, er is zooveel, dat ons wel tot ernstige gedachten moet brengen, onze gedachten moet richten op den eeuwigen God. Maar over dit jaar willen wij heenzien. evenals over alle jaren, die nog komen kunnen en zullen; wij willen uitzien naar de eeuwigheid, waar werkelijk bewaarheid zal zijn: „Het oude is voorbijgegaan, ziet! het is alles nieuw geworden!"

O, het uitzicht naar die eeuwigheid geeft kracht en moed. Daarom willen wij onze pelgrimstocht welgemoed voortzetten, ook in het nieuwe jaar. Dat wij alles, wat in dit jaar komt, mogen aanzien in het licht der eeuwigheid. Dat is de ellende van onzen tegenwoordigen tijd, dat ons geslacht de eeuwigheid verloren heeft. Hoe anders spreken dan de mannen en vrouwen van den Bijbel! De tijd is kort en de gedaante dezer wereld gaat voorbij! Laat ons de maatstaf der eeuwigheid aanleggen aan den voorbijgaanden tijd.

* * *

„Ziet! Ik schep nieuwe hemelen en een nieuwe aarde!" Iets wonderheerlijks is ons daardoor beloofd, dat wij niet in menschenwoorden kunnen uitleggen, maar wat het menschenhart slechts eenigszins vermoeden kan. Dit weten wij wel, God maakt alles eenmaal anders en nieuw. Alles, hemel en aarde worden eenmaal nieuw. Het zal niet altijd zoo verder gaan, als wij het tot dusver gewoon zijn. Dit opbloeien en versterven, dit leven en sterven zal niet altijd zoo voortduren, 't wordt eenmaal anders. 't Gaat niet tot in de oneindigheid door, dat het eene jaar het andere opvolgt en het eene geslacht het andere aflost en het jonge geslacht het oude in het graf legt. Neen, het *on*vergankelijke komt eens in de plaats van het vergankelijke. Eens zal de tijd worden afgelost door de eeuwigheid. Het sterfelijke zal door het *on*sterfelijke worden verslonden. O, dat is een wonderheerlijk ding, dat wij dat mogen weten en gelooven!

In onzen tijd hoort men van heel wat wereldverbeteringsplannen en theorieën, en velen worden daardoor in verwarring gebracht. Wij willen ons echter houden aan de nuchteren grondlijnen van Gods woord.

Wij menschen kunnen die nieuwe wereld niet scheppen; ook met al onze inspanning niet. Zeker, wij zijn als christenen geroepen om eerlijk en getrouw te zijn. Wij willen getrouw zijn ook in dit jaar dat is begonnen. Ook wij willen er iets toe bijdragen, dat het hier op deze arme aarde iets beter en bewoonbaarder begint uit te zien. Maar toch ....zoolang nog twee geweldige machten in de wereld heerschen, de *zonde* en de *dood*, zal al onze inspanning die nieuwe wereld niet te voorschijn kunnen roepen. O neen, wij zondige, vergankelijke menschen scheppen niet een onvergankelijke, eeuwige wereld.

Wat zegt het woord van God? „Want ziet, Ik schep....!" Ja, God moet het doen! En wij moeten dat gelooven. O, dat zal nog eens een nieuwjaarsdag zijn, die God zal scheppen! Zullen wij ons niet over deze zalige belofte Gods hartelijk verblijden?

* * *

Wie geeft ons echter de zekerheid dat het waar is en geen droom? In ons zelf, in ons streven en wenschen ligt het voorzeker niet. Maar Gods woord is de waarheid, is betrouwbaar. Wij hebben het bemerkt, toen dat woord ons zeide, dat wij verloren menschen zijn, omdat wij zondaars zijn. Daarom mogen wij gelooven, dat God ons nieuwe hemelen en een nieuwe aarde schept, en dat in haar niet meer zal gehoord worden de stem der weening, noch de stem des geschreeuws.

Wij hebben echter een verzekering, die veel verder gaat dan wat de mannen van het Oude Testament bezaten. Zij hebben het in de verte gezocht, maar wij hebben het zoo dichtbij. Door het Kerstfeest zijn wij er weer in 't bijzonder bij bepaald. Het is onzen Heiland, die gekomen is, en die voor ons gestorven is en die ook wederkomen zal om alles nieuw te maken. O, Jezus doet niet en nooit half werk. Hij zal Zijn werk tot een volkomen einde brengen. Dat volmaakte zal er eerst dan zijn, wanneer de nieuwe hemelen en de nieuwe aarde zullen gekomen zijn, waarnaar wij vol verlangen uitzien.

* * *

Slechts dán, wanneer wij door den Heiland Jezus Christus verlost zijn, kunnen wij vol vertrouwen die gelukkige toekomst tegemoet gaan. Weg dan met alle vrees! De menschen van onzen tijd zijn vervuld met vrees, zoowel in tijden van geluk als van leed. Ook ons bekruipt wel eens een gevoel van vrees. Wij kunnen er echter geheel vrij van worden, indien wij slechts vertrouwen op Christus onzen Heere. Wat ook voorbijga, onze God blijft! Wij weten niet, of wij dit jaar wel geheel zullen doorleven. Maar dat komt er niet het meest op aan. Het voornaamste is, dat wij ook in dezen nieuwen tijdkring getrouwe discipelen van den Heiland mogen zijn, echte getuigen van Jezus Christus. Menschen der eeuwigheid! Menschen, die hemelsch gezind zijn! Daartoe helpe de Heere onze Heiland ons in genade.

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

Een volkskerk. Prachtig is het ideaal van een volkskerk. Het ligt geheel in de lijn van het Nieuwe Testament. Immers, in Christus is geen Jood en Griek, geen dienstknecht en vrije, geen man en vrouw, maar zijn ze allen één. De gemeente moet heel het volk omvatten en daardoor de heerlijkheid van Christus openbaren. Ze mag niet willen zijn of zich zoo inrichten dat zij praktisch een klassekerk is. Het Evangelie brengt een boodschap voor allen. En de gemeente is de saamvergadering van allen, die de boodschap hebben aanvaard. Daarom moet tegen elke onschriftuurlijke verenging van de poort, waardoor men haar kan binnenkomen, gewaakt worden. We hebben in het huishoudelijk reglement eener gemeente eens enkele bepalingen gelezen, die ons herinnerde aan het „raak niet en smaak niet en roer niet aan" waaraan de kinderen eener voorbijgegane bedeeling onderworpen waren. Deze bepalingen waren voorwaarden van lidmaatschap. Ze behelsden niets verkeerds, maar 't was in strijd met het karakter der bedeeling, waaronder wij mogen verkeeren, zulk een juk te timmeren. Ieder doet genoeg als hij het juk van Christus op zich neemt en door broederlijk vermaan kan hij, zoo noodig verder geholpen worden. Men late de gemeente echter zijn wat ze is: openbaring van het lichaam van Christus, en toone zooveel geloof te bezitten als daarvoor noodig is. Kleingeloof grijpt zoo licht naar allerlei stutten: dit en dit en dat mag niet en men houdt geen rekening met het wezen der gemeente, die geen vereeniging is van gelijk-denkenden, doch van door Christus gegrepenen. Men moet nu niet enkele dingen gaan opsommen en vragen: maar vindt U dan dat dat en dat en dat maar mag? Want daarom gaat het niet. Het gaat niet om de vraag wat al of niet mag, doch om de vraag wie de gemeente vormen en dus voor het lidmaatschap moeten aanvaard worden. En dit moet de regel zijn, waarvan we nimmer mogen afwijken: die Christus aanvaard heeft moeten wij aanvaarden. Men kan van leden, die zekere gebreken vertoonen de voorrechten beperken. Dat doet Paulus ook. Niet ieder willekeurig lid verklaart hij geschikt voor het ouderlingschap b.v. Geschikt zijn voor het lidmaatschap der gemeente sluit niet in geschiktheid voor elk ambt of elke functie.

We moeten echter ook zorgen, dat dingen, die niet anders dan milieu-eigenaardigheden zijn, de gemeente niet gaan stempelen, waardoor het personen, die uit andere omgeving komen moeilijk zou worden in haar te wennen. Want heel het volk moet de gemeente omvatten.

De zilveren rand. Dr Rushbrooke zegt, dat hem op z'n jongste wereldreis, de ooren getuit hebben van het woord „depressie". Heel de wereld zit dus wel in nood. Geen wonder, dat het Uitvoerend Comité van ons Wereldverbond eenparig besloot het voor 1933 geraamde Wereldcongres een jaar uit te stellen. Wij zouden bij een eventueele ontmoeting onder deze omstandigheden elkaar maar dieper in den put werken! Ondertusschen zijn de rapporten over enkele van de vijf, ter behandeling op dat Congres uitgekozen onderwerpen al klaar en wachten op hun kans. Laat ons hopen dat hun conclusies nog niet door de feiten zullen zijn achterhaald, als de groote ontmoeting zal plaats hebben.

Dr Rushbrooke eindigt zijn minder opwekkende mededeeling als een goed menschenkenner echter met een mooi en moedgevend slot.

„Deze wolk van druk, die over heel de wereld hangt, heeft echter inderdaad een zilveren rand. In de Dominions, maar vooral in de Vereenigde Staten heb ik aan verschillende dingen opgemerkt dat de neiging om Gods welbehagen af te meten naar aardsche voorspoed, aan 't verdwijnen is. De beteekenis van het gebed wordt weer gevoeld, en niet slechts in Amerika doch overal openbaart zich de krachtige begeerte om den weg te vinden tot een waarlijk Christelijke samenleving."

Zoo zou dus ook in dit geval — gelijk zoo vaak, maar hier dan op groote schaal — de depressie betere dingen aan het licht brengen. Heeft de Spreukendichter niet reeds gezegd, dat de drukking van de melk boter voortbrengt?

Christus' kracht in de tegenwoordige wereld. De serie artikelen, onder dit hoofd in De Christen verschenen, is nu afgesloten. Ze gaven wat anders en, mogen we er wel aan toevoegen, wat meer dan ons gewoonlijk wordt voorgezet. Dat moet dunkt me, gewaardeerd zijn geworden. Dergelijke lektuur „vraagt" wel wat meer, maar *biedt* dan ook meer dan de gewone spijze. Men late ze niet half verwerkt liggen, maar leze ze nog eens door. Ik heb eens de opmerking ontmoet ('t was op de boekenkast van een collega te Hamburg) dat een boek, dat niet waard was twee maal te worden gelezen, het lezen heelemaal niet waard was. Wie naar deze regel zijn lektuur kiest, maakt het zich niet gemakkelijk, maar bereikt met zijn lektuur meer dan vermoeing des vleesches! — De ouden noemden den Heere Jezus een voor den zondaar passenden Zaligmaker. En ook uit de artikelen over „Christus' Kracht" hebben we wel gezien, datde wereld een helper n o o d i g heeft en dat Christus haar helpen k a n. De verheldering van dit inzicht zal ons dankbaarder maken en ons getuigenis overtuigender.

1932. Ons volk deelde in de beproeving, waaraan de wereld onderworpen is. Een crisis, door overvloed te voorschijn geroepen, teistert ons. In de groote werkloosheid treedt ze ons het meest sprekend voor de aandacht. Deze is vooral voor de jonge menschen een plaag. Voorbereid, aangedaan met werklust, geladen met plannen staan ze voor het leven, en. . . . kunnen zich niet geven. Ze hebben het drukkende besef over te zijn. Dat zij het recht hebben te deelen in de opbrengst van den arbeid van hen, die gelukkiger zijn dan zij, ligt voor de hand. Waar de wil tot werken voorhanden is, doch de gelegenheid niet openstaat, is er een moreel recht op levensonderhoud. De plaag der werkloosheid blijft bij dat al voor de getroffenen toch al erg genoeg. De arbeid verschaft niet alleen brood, maar schenkt

bevrediging aan de behoefte tot bezigheid, die elk normaal mensch eigen is. Hij vormt het karakter. De volksmond zegt terecht, dat ledigheid des Duivels oorkussen is. De verveling wekt slechte neigingen, en verslapt de energie. Deze kant is niet de minst gevaarlijke aan den huidigen toestand. Dat er uitwassen zijn en van dezen toestand door werk schuwen misbruik gemaakt wordt, is wel aan te nemen, maar mag ons gevoel niet vervalschen noch ons oordeel onzuiver maken. Wie zou niet hopen, dat de profeten, die de voorteekenen zien van een beteren dag, gelijk zullen krijgen in dit jaar?

In de gemeenten. Het past en betaamt mij niet den Unie-secretaris, die op de e.k. Unievergadering verslag zal uitbrengen van de lotgevallen der gemeenten, „het gras voor de voeten weg te maaien". Slechts wensch ik op te merken, dat wij veel reden tot dankbaarheid hebben. En deze moet zich toonen in ootmoed, toewijding en offer.

L.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

God zorgt voor Zijn volk.

Ex. 15 : 22 tot 16 : 36.

Les voor Zondag 5 Febr. 1933.

Mara. Ex. 15 : 22—26.

Gelukkig, dat was weer achter den rug.

Van Egypte had men zeker, althans voorloopig, niet veel meer te vreezen. Nu was het gedaan met de verdrukkingen en met de zweep des drijvers, nu lag de wereld voor hen open. Nu hadden zij volle vrijheid.

Maar vooreerst ging de reis door de woestijn. Hoe zou het nu met hen gaan, nu zij zich zouden moeten behelpen op allerlei wijze? Want nu was het voorloopig ook gedaan met de vruchtbaarheid, waaraan zij in Egypte en vooral in Gosen zoozeer gewend waren geweest, toen er voedsel voor hen geweest was en voor hun beesten in rijke hoeveelheid.

Zij zullen wel eenige dagen in de legerplaats bij de Roode Zee hebben vertoefd, om een beetje op adem te komen. Maar nu trekken zij de woestijn in, steeds dieper, de geheele lange rij van duizenden mannen, vrouwen en kinderen; koeien, schapen en geiten en wat voor vee zij verder bezaten. 's Middags werd halt gehouden, als de hitte het grootst was, en 's avonds zette men de tenten op voor nachtverblijf.

Maar 't viel niet mee, hoor, die tocht door de woestijn. Verbazend, wat scheen die zon toch heet in die kale, zandige, mulle vlakte, die soms werd afgewisseld door rotsachtige, steile bergwanden en diepe kloven. Terwijl zoo de vreeselijke hitte van alle kanten tegen de menschen en dieren aansloeg, werden de lederen zakken met water nog wel eens aangesproken, maar, hoewel men zoo zuinig mogelijk met de voorraad water omging, spoedig was alles opgebruikt. De kinderen zeurden en vroegen en schreiden ten slotte om water, zij hadden zoo'n dorst, zoo'n vreeselijke dorst.

Het vee loeide klagend en hijgde van de warmte. Drie dagen sjokte men zoo reeds voort, en nog nergens was een bron te ontdekken, nergens vloeide een beekje. Heelemaal vooraan bij den kop van den stoet zullen sterke, jonge mannen gemarcheerd hebben om den weg te verkennen. Daar merken zij, dat de dieren de koppen omhoog steken en onrustig worden. Zij beginnen harder te loopen en wel in een bepaalde richting. En zij, die de scherpste oogen hebben, meenen in de verte iets groens te ontwaren. Enkele hardloopers op een draf er heen. „Water! water! roepen zij en die kreet plant zich voort door het geheele leger. Het vooruitzicht, zoo meteen zich te kunnen laven aan heerlijk bronwater doet allen haast maken. De eersten, die bij het water waren, hebben reeds gedronken. Maar met een kreet van afgrijzen hebben zij het water weer uitgespuwd. Het was gewoon niet te drinken, al had je nóg zoo'n dorst. Hoor, daar klinkt een merkwaardig woord door het leger, afkomstig van hen, die reeds gedronken hebben. Het is het geroep: „Mara! mara! d.w.z. „Bitter, o zoo bitter!" Toen werden de menschen, die het water niet geproefd hadden. ook bitter. Zij begonnen te murmureeren tegen Mozes! Zij begonnen, zouden wij in onze taal kunnen vertalen, te „kankeren" tegen Mozes. „Wat zullen wij drinken?"

Mozes wist steeds, waarheen hij moest gaan met zijn nooden en moeiten en die van het volk. Hij ging tot God met de bede om hulp. En nu gebeurde er iets merkwaardigs! Daar lag een dor, dood stuk hout. En God zeide tot Mozes, dat hij dat stuk hout in het water moest werpen, dan zou het water zoet worden. In 2 Kon. 2 staat een geschiedenis van Elisa, dat mannen tot hem kwamen te Jericho en zeiden: „De woning dezer stad is goed, maar het water is kwaad!" Toen beval Elisa, dat hem een nieuwe schaal gebracht zou worden, en hij deed er zout in. Toen wierp hij het zout in het water, en het water werd gezond. Men zou daarbij nog kunnen denken, dat het zout een chemische omzetting in het water teweegbracht, waardoor het goed werd. Hoewel het ook te Jericho niets dan een wonder Gods was. Maar hier te Mara is het middel tot genezing slechts een hout, een onaanzienlijk, doodgewoon stuk hout. Moeten wij hier niet denken aan *het Middel*, aan de wereld gegeven ter genezing? Oók een hout, het kruishout van Golgotha, de Heiland Jezus Christus, en Dien gekruisigd. Geloof in Hem!

Mozes maakte geen tegenwerpingen. Hij geloofde zijn God en deed, wat Hij beval.

En toen men weer van het water dronk . . ., welk een spanning zal er geweest zijn op die gezichten, die er zoo vermoeid en afgemat en somber uitzagen . . ., toen kwamen er kreten van verwondering en blijdschap.

O, God kan het bittere zoet maken, en Hij gebruikt daartoe soms de onaanzienlijkste middelen. Ach, alleen Mara geeft reeds stof genoeg voor de geheele vertelling van dezen Zondag. De Heere is onze Heelmeester.

Elim. Ex. 15 : 27.

Den volgenden dag trokken zij in een betere stemming verder, dan zij gekomen waren. En toen het middag werd, zagen zij in de verte wéér groen. Het was maar twee en een half uur gaans van Mara. Daar bevond zich een geheel bosch van palmboomen, en bronnen, vele fonteinen vloeiden rijkelijk en vormden heldere beekjes, die oorzaak waren, dat de groene weiden op de hellingen dicht begroeid waren met malsch gras. O, wat was het hier kostelijk in deze oase midden in de dorre woestijn. Hier kon ook het vee zich eens recht te goed doen, hier zou men haast altijd wel willen blijven. Nu heerschte er blijdschap onder de kinderen Israels en alle leed was nu spoedig vergeten. Al de waterfonteinen, die er waren, werden geteld en ook de palmboomen, en men kwam tot de ontdekking, dat er wel twaalf fonteinen waren en niet minder dan zeventig palmboomen. Zoo gaat het meestal op de levensreis van ons menschen, ook bij ons komen er tijden van bitterheid, maar die de Heere in zoetheid kan veranderen; en ook mogen wij ons nu en dan verblijden in een heerlijk Elim.

In de woestijn Sin. Ex. 16.

Natuurlijk kon men niet altijd in Elim blijven. Daarom werden na eenigen tijd alle zakken en kruiken goed gevuld met heerlijk water en daar trokken zij weer heen. Zij bevonden zich nu in de woestijn Sin. Het was ongeveer anderhalve maand geleden, dat zij uit Egypte waren getrokken. Gelukkig, voorloopig vonden zij nu en dan wel een fontein of beekje, om hun dorst te lessen en de leeren zakken en steenen kruiken te vullen.

Maar nu kwam er een andere moeilijkheid.

Wat zullen wij eten? In het begin hadden zij nog wel brood uit Egypte gehad en meel van daar, om brood van te bakken. Maar dat begon langzamerhand allemaal op te raken. En in de woestijn was niets te vinden dan wat hard gras, doornstruiken, jeneverstruiken en dergelijke. Wat nu?

Zij kwamen maar weer bij Mozes. De gezichten stonden alweer somber en

dreigend. Woest riepen zij Mozes en Aäron toe: „Had ons maar liever in Egypteland gelaten tot wij daar stierven; dan hadden wij tenminste brood en vleesch, zooveel wij opkonden! Waarom hebt gij ons hier in deze woestijn gebracht? Moeten wij hier soms van honger en gebrek omkomen?" Zoo gauw waren zij Mara vergeten. Maar Mozes ging maar weer met zijn moeilijkheid tot God. En God beloofde, weer te zullen helpen. Om hen te geven brood en vleesch, hier in de woestijn. En werkelijk, toen zij den volgenden dag opstonden, zagen zij, dat de grond bezaaid lag met kleine, witte korreltjes, net sneeuw of hagelkorrels. „Het is Man!" riepen zij. In hun taal beteekent „Man" of „Manna": „Wat is dat?" Dat was nu het brood, dat God hun gaf, en dat Hij hun zou blijven geven, elken dag weer opnieuw.

Voor elk der leden van het gezin mocht vader 's morgens zooveel oprapen, dat men er den ganschen dag genoeg van had. Daags vóór den Sabbat kon men een dubbele portie inzamelen. Dien dag bedierf het niet, zooals anders na den eersten dag, gebeurde.

Men kon het op allerlei manieren bereiden, malen, koken, bakken, tot koeken of brood. En 's avonds kwam er vanuit het Westen, over de Roode Zee, een groote zwerm trekvogels aanfladderen. Zij vlogen zóó laag langs den grond, dat men ze in menigte pakken kon. Zoo gaf God ook overvloed van vleesch in de woestijn.

Jezus is het levende Brood, uit den hemel nedergedaald, Hij geeft ook levend water. Vertrouw Hem in alles!

D. G. B.

CORRESPONDENTIE

We ontvingen op Dinsdagavond en op Woensdag na de Kerstdagen gemeenteberichten met verzoek ze nog in het e.k. No. van De Christen te plaatsen. Daaraan konden we echter tot onzen spijt niet voldoen. Kopy, die 's Maandags in ons bezit is, gaat nog naar Workum voor het den Vrijdag daarop verschijnend No. van ons blad. Men poste zijn berichten 's Maandagsmorgens.

E.-R.

„Een eigenaardig Kerstgeschenk". Een broeder zendt mij een helft van een vermoedelijk Roomsch blad, waarin over de Baptisten in de Vereenigde Staten een en ander verteld wordt, wel bedoeld zal zijn om de Roomsche lezers met diep medelijden met deze dwalende schapen te vervullen. Wanneer men echter de feiten uit de bombastische inkleeding uitpelt, blijft er niets verschrikkelijks over.

Het 1e is, dat onder de Baptisten in de Ver. Staten het Kerstfeest opgewekt wordt gevierd. „Men zorgt voor een goed maal, men jubelt, men springt". Wat met dat springen wordt bedoeld is niet duidelijk. Overal in de Ver. Staten zal het weer met December toch geen spelen in de open lucht toelaten!

Het 2e is, dat men de jongens, die in het afgeloopen jaar 12 jaar zijn geworden, met Kerstfeest een bijbel cadeau geeft. Dat dat geen zakbijbeltje is, maar een „reusachtig exemplaar", behoeft den Amerikaanschen Baptisten toch waarlijk niet euvel te worden aangerekend.

Een 3e opmerking betreft een nieuwe bijbelvertaling door Amerikaansche Baptisten uitgegeven. Die probeert men belachelijk te maken, maar op den keper beschouwd kan men van die vertaling niets kwaads zeggen. Zelfs kan men het den vertalers als eer aanrekenen, wanneer van hun werk gezegd wordt: „Wel geven ze toe dat de schoonheid der taal, vergeleken bij den oorspronkelijken Engelschen bijbel, er niet op vooruitgegaan is, maar de moderne baptisten staan op het standpunt, dat nauwkeurigheid en logica de voorkeur verdienen boven een schoone wijze van uitdrukking". (Waarbij tusschen haakjes opgemerkt zij, dat men onder „moderne baptisten" niet moet verstaan wat wij

LEVENSGESCHIEDENISSEN VAN GROOTE BAPTISTEN.

Johannes Elias Feisser.

(Slot.)

Wanneer we in dit artikel in hoofdzaak gaan spreken over Feisser als Baptist, dan willen we het volgende niet vergeten. *In de eerste plaats*, dat Dr. Feisser *werd afgezet* als predikant van de Ned. Herv. Kerk. Dit proces heeft hij niet uitgelokt, maar het móest wel komen, omdat hij zich geroepen achtte te moeten arbeiden aan de reformatie van de reformatie. Omdat men van weerskanten niet meende te mogen toegeven, kon de schorsing natuurlijk niet uitblijven. Over de manier, waarop dit plaats vond, zou men nog wel iets kunnen zeggen, hetgeen hier echter niet noodig is. *In de tweede plaats* geve men er zich voldoende rekenschap van, dat, toen Dr. F. werd afgezet er in *Nederland nog geen enkele Baptiste gemeente bestond. Ook was hij, dadelijk na zijn schorsing, niet van plan zoo'n gemeente te stichten.* Want hoewel hij de kinderdoop als onschriftuurlijk kwalificeerde, zoo dacht hij er toen toch nog niet aan zich op schriftuurlijke wijze te laten doopen.

Dat Dr. F. op 1 Jan. 1844 een onzekere en donkere toekomst tegemoet ging, zal wel niemand willen betwijfelen. Want hij was geschorst met verlies van traktement. Hoewel hij zich aanmerkelijk moest bekrimpen in de eerste levensbehoeften, zoo leed hij toch geen broodgebrek. Het was een tijd van innerlijke strijd en van veel gebed. Hij diende des Zondags enkele getrouwen, die in zijn woning samen kwamen, met de prediking van het Woord.

Dat er in deze tijd veel over de geschorste predikant Feisser gesproken werd, kan niemand verwonderen. Zelfs in Duitschland hoorde men van het geval. Tien jaar vroeger — 23 April 1834 — was in Hamburg de eerste Duitsche Baptiste gemeente gesticht, nadat op de voorafgaande dag Oncken met nog enkele anderen door Prof. Sears van Amerika in de Elbe waren gedoopt. Oncken doopte Köbner (17 Mei 1836) en Lehmann (13 Mei 1837). Onder leiding van dit driemanschap schoten de Baptiste beginselen alom in den lande wortel. En toen men in Duitschland hoorde van »de zaak Feisser«, was men natuurlijk zeer begeerig nader met hem kennis te maken. En zoo gebeurde het, dat op een Novemberavond van het jaar 1844 twee mannen aanklopten bij de woning van Dr. Feisser. Het waren de broeders J. Köbner en A. F. Remmers. Ze overnachtten bij de familie Feisser en bleven zelfs enkele dagen. Het lag voor de hand, dat er in deze dagen over veel en velerlei gesproken werd, en dat de gesprekken zich in hoofdzaak bewogen op godsdienstig terrein. Het bleek nu, dat Dr. Feisser nog nooit van het Baptisme gehoord en evenmin over zijn eigen doop nagedacht had! Wel werd hij overtuigd, »dat de eenige, juiste vorm van den doop de ondergang was in het water en hij zich zelf als ongedoopt moest beschouwen«, wilde echter eerst nog met z'n volgelingen over de doopvraag spreken voordat hij zich liet doopen.

Begin Mei 1845 reisde Feisser naar Hamburg, om nader met de broeders Oncken en Köbner te spreken. Tevens leerde hij de nog jonge Baptiste gemeente aldaar van dichtbij kennen.

15 Mei 1845 — wederom een historische datum voor de geschiedenis onzer gemeenten — werd op Zondagavond het volgende zevental door Köbner in een wijk van de Gasselter-Nijveenschemond, niet ver van de woning van Roelof Reiling, gedoopt: J. E. Feisser*), A. Speelman, R. Reiling en z'n vrouw G. Teissens, de gebroeders Willem, Jannes en Hendrik Kruit. Nog diezelfde dag werd de eerste gemeente van gedoopte christenen gesticht. Dr. Feisser werd door Köbner geordend tot herder en leeraar van deze kleine en jonge gemeente.

Bij koninklijk besluit van 13 Aug.

*) Wegens omstandigheden werd z'n echtgenoote in Sept. van hetzelfde jaar door Oncken gedoopt.

gewoon zijn met vrijzinnigen aan te duiden).

Wanneer het blad schrijft: „En sommige wijzigingen zijn zoo radicaal, dat we ons kunnen voorstellen, dat niet alleen het Veluwsch boertje, maar ook onze meest moderne predikant bezwaar zou maken, een dergelijke bijbel als de Heilige Schrift te beschouwen", dan suggereert het blad zijn lezers een meening, waarvoor het blijkbaar niet in staat is ook maar één enkel bewijs te leveren. Immers, indien zulke bewijzen er waren, zou het er althans enkele van hebben gegeven. Dat de namen Adam en Eva zijn vervangen door de woorden Man en Vrouw getuigt zeker van een vrije opvatting van vertaling, maar kan toch geen gruwel genoemd worden.

Men leze berichten over ons werk in niet-baptiste bladen voorzichtig en late zich door hun inkleeding en opsiering geen gevoelens opdringen, waarvoor die berichten zelf geen gronden weten te noemen. L.

III

INGEZONDEN.

Het historisch gewordene.

1 Cor. 3 : 10—15.

Een conservatief mensch heeft het in onzen modernen tijd niet gemakkelijk! De dingen waarbij hij is opgegroeid, die één met hem zijn geworden en die hem deswege lief zijn, worden meedoogenloos één voor één voor zijn oogen stukgeslagen en vertrapt. Ouder geworden en dus ook trager in de bewegingen, dwingt het moderne snelverkeer hem desondanks tot een versnelden pas, en wil hij niet geheel en al onder den voet geraken, dan doet hij maar het verstandigst de publieke paden te vermijden.

Ja, de cultuur is wreed en toont niet het minste respect voor wat oud is en eerbiedwaardig, maar werpt dat, wanneer het in den weg komt, eenvoudig op zijde, of vertrapt het onder den voet.

In dat opzicht had Nietsche wel gelijk toen hij de cultuur vergeleek bij een veldheer, terugkeerend van het slagveld, druipend van bloed en een bende krijgsgevangenen aan zijn zegekar meesleepend.

Maar er is ook bijna geen ontkomen aan tenzij men zich geheel en al uit de wereld der bewegelijke dingen zou terugtrekken, die machtige stroom voert ons onverbiddelijk mede en de conservatieve mensch eindigt met zich gevangen te geven, al jubelt hij dan ook niet mede in het veelstemmig koor dergenen die elke nieuwe overwinning van de cultuur als een vooruitgang voor de menschheid toejuichen.

Naast deze materieele cultuur is er ook een geestelijke. Ook op het gebied van het leven uit den Geest heeft er een geleidelijke omwenteling plaats, waardoor oude begrippen en toestanden, omgeven door de wijding der eeuwen, en verbonden met heilige formules en plechtigheden, omver worden gestooten.

Ook dat aantasten doet pijn en het loslaten gaat met smarten gepaard, en veel moet er overwonnen worden wanneer men niet wil vereenzamen. Ook op dat gebied zijn uitwassen hinderlijk en schadelijk, maar die daarom het geheel nog niet verwerpelijk maken. Want zoowel de materieele als de geestelijke cultuur zijn te beschouwen als het natuurlijk gevolg van de ontwikkeling der dingen, zoowel in de stoffelijke als in de geestelijke wereld; dat wat men verstaat onder „het historisch gewordene"; dat wat gegroeid is en nog aldoor bezig is te groeien uit de menschelijke bewegingen, fouten en mislukkingen.

Gods doen met de menschheid valt samen met het doen en laten dier menschheid en hoe ook met elkander in strijd, vormen die handelingen het stramien langs welks lijnen God Zijn wereldbeeld voltooit.

Onwillekeurig komt hierbij naar voren het treffend beeld dat de apostel Paulus teekent van den opbouw der gemeente Gods in den loop des tijds. Het eenig en onwankelbare fundament is gelegd:

1845 werd de gemeente door de regeering erkend.

De gemeente had een moeilijke tijd door te maken. Van alle kanten en in allerlei vormen openbaarde zich de vijandschap. Alle deuren werden voor Dr. F. gesloten. En toen hij eens zijn nood klaagde aan Oncken, schreef deze hem een brief, waarin hij hem opbeurde en bemoedigde en o.a. schreef: »Ten allen tijde heeft de waarheid denzelfden strijd gehad en in het kerkelijk-orthodoxe Holland moet dat in bijzondere mate het geval zijn. De doopwaarheid grijpt zoo diep in het wezen van alle staatskerken en van andere kerkgemeenschappen, die het Evangelisch standpunt verlaten hebben in »dat wij niet dan op den krachtigsten tegenstand hebben te rekenen«. Ook Köbner trachtte hem door brieven te bemoedigen.

In hetzelfde jaar schreef Feisser nog de brochure »Toespraak over den H. Doop des Heeren en de onderlinge bijeenkomst der heiligen«. Hierin handelt hij over het wezen van de doop en staaft z'n opvatting door vele bewijzen van vooraanstaande geleerden aan te voeren. Ook wijst hij op de eenzijdige beschouwing van de beteekenis van de doop, waardoor zoo velen van de waarheid zijn afgeweken.

De gezondheidstoestand van de Voorganger baarde de gemeente voortdurend de grootste zorg. Op aanraden van Ds. J. de Liefde, met wie Dr. F. in die tijd veel correspondeerde, werd besloten een waterkuur in Saksen (Duitschl.) te ondergaan. Van midden Mei tot midden Juli 1846 was Feisser in Duitschland. Hij was aanmerkelijk beter geworden, had er echter geen algeheel herstel van gezondheid gevonden.

De gemeentelijke arbeid te Gasselter-Nijveen was erg moeilijk. Tevergeefs zag men uit naar vruchten op de arbeid. Daar was veel liefde, toewijding en ijver, doch het bleef een ploegen op rotsen.

In 1849 vestigde Dr. Feisser zich met de zijnen te Nieuwe Pekela. Hij hoopte daar een vruchtbaarder arbeidsterrein te vinden. Het waren moeilijke jaren, die daar werden doorgebracht. Veel moesten ze zich terwille van de arbeid in Gods Koninkrijk ontzeggen en teleurstellingen bleven hun niet gespaard.

Vanuit N. Pekela bezocht men meermalen de broeders en zusters te Gasselter-Nijveen. Hoe dierbaar waren hun die oogenblikken van gemeenschap.

In de eerste tijd hield men te N. Pekela 's Zondagsmorgens een samenkomst ten huize van Dr. Feisser. Ook sprak Dr. F. in een gehuurde kamer dicht bij Doorsnee en mocht over verloop van tijd het voorrecht smaken, dat enkelen op de belijdenis van hun geloof werden gedoopt. Zoo ontstond ook te N. Pekela een kleine gemeente van geloovig gedoopte christenen.

In al deze jaren, in N. Pekela doorgebracht, voelde Feisser zich lichamelijk niet sterk. In een brief, dateerende uit het jaar 1863, schrijft hij: »Ik ben nog zwak en heb bestendig pijn; tot U (zijn vriend en broeder Hendrik Kruit, d. H.) gaan kan ik niet: ik twijfel soms of ik het ooit wel weer zal kunnen doen, want mijn gebrek wordt gestadig erger. Maar bij den Heer zijn uitkomsten, ook tegen den dood«.

Toch heeft hij nog eens een geheele Zondag ten huize van Hendrik Kruit, d.w.z. temidden van de broeders en zusters, doorgebracht.

2 Juni 1865, nog geen 60 jaar oud zijnde, ontsliep Dr. Johannes Elias Feisser in zijn Heer en Heiland. Trouw had hij zijn Meester gediend.

En wij Baptisten van de twintigste eeuw, wij eeren hem als een getrouwe getuige van Jezus Christus, als een moedige belijder van de waarheid aangaande de N. Testamentische gemeentevorming, zooals hij die gevonden had in de H. Schrift; wij eeren hem als iemand die heeft willen lijden *terwille* van de waarheid. En zijn prediking heeft G. z. d. *veel* vrucht gedragen, getuige onze Veenkoloniale gemeenten, die zich allen kenmerken door veel geestelijk leven. Voorwaar, onafscheidelijk zijn aan elkaar verbonden de namen:

Veenkoloniën — Feisser — Baptisme.

d. H.

Jezus Christus en Dien gekruist. Maar op dat fundament moet een gebouw verrijzen en Paulus ziet het aankomen, verschillend bouwmateriaal zal worden aangevoerd: naast de duurzame, kostelijke steenen, ook het mindere: hout, hooi en stoppelen. Maar een louterend vuur zal het alles op de proef stellen en scheiding maken tusschen het Godswerk dat blijft en het menschenwerk dat teniet gaat.

Zoo hebben wij ook in eigen kring al veel zien veranderen dat kan worden gebracht onder de rubriek van het historisch gewordene. Geleidelijk is er een staf van geestelijke leiders gevormd die, meer wetenschappelijk onderlegd dan de vroegere „Voorgangers", zich ook meer de rechten van het Ambt zien toegekend, ook tegenover het leven in de maatschappij.

De vroeger meer op zich zelf staande kringen of gemeenten, worden meer in kerkelijke banen geleid omdat uitwendigen groei dat noodzakelijk maakte, en we zien „de Unie" uitgroeien tot een organisatie die, wanneer noodig, in hoogste instantie moet uitmaken, wat voor de gemeenten het beste is.

Ook hier zullen er zijn die met leedgevoel dat oude zien verdwijnen; dat oude met zijn mystiek en zijn gemoedelijkheid. Waar het geringe en het eenvoudige in de wijze van optreden het sentiment van saamhorigheid bevorderde, en waar men zich aan de wereld en het hare vervreemd gevoelde, als stond dat alles ver daar buiten.

Maar aldus mogen wij met het oude niet dweepen, zoodat dit ons blind zou maken voor de zegeningen van het nieuwe. Is dat nieuwe niet in alle deelen onberispelijk, ook dat wat achter ligt was aan menschelijke fouten niet vreemd. Ook daar waren tusschen de levende steenen bouwmaterialen verscholen die den vuurproef niet zullen kunnen doormaken.

De doorwerking van die geestelijke cultuur in eigen kring make ons dus billijk in ons oordeel over anderen, die met ons het lichaam van Christus vormen, dat groeiende is door alle geslachten en eeuwen heen. Want kunnen wij in eigen kring ternauwernood het beeld van een vijftig jaren terug hervinden, wat moet dan wel het resultaat van de vergelijking zijn van de toestanden en verhoudingen van nu met die uit de eerste tijden onzer Christelijke jaartelling?

Dan ontdekken wij dat ook op geestelijk terrein het heden een product is van het verledene; dat door vorige geslachten de kiemen zijn gelegd voor wat in het tegenwoordig geslacht tot wasdom is gekomen en dat dus, waar het hier een werk voor de eeuwigheid geldt, een tusschentijdsche momentopname slechts abstracte waarde bezit.

Dat dus niet bij één geslacht, of in één tijdperk het zuivere beeld tot openbaring komt, maar alleen in de verbinding met de geloovigen van alle eeuwen die voorbij gingen en van die welke nog volgen zullen, het harmonisch geheel te ontdekken zal zijn.

Het is als een film, gevormd uit een lange reeks van momentopnamen die elk afzonderlijk een onvolkomen, ja soms stumperig beeld te zien geven, maar die, ineenvallend, een zuivere weergave zijn van de werkelijkheid.

Het is dus niet een zeker inzicht in een bepaald tijdperk dat ons oordeel moet bepalen, want de laatste bladzijde van de wereldhistorie en daarmede die van het Koninkrijk Gods op aarde, is nog onbeschreven. Eerst wanneer alle factoren die haar bepalen, zullen zijn gerealiseerd, zal het einde daar zijn; de louteringsbrand waarin het zal moeten blijken hoedanig ons werk is geweest.

In dit verband spreekt de apostel van een behouden worden als door vuur. Dus ons werk in lichte laaie. Niets daarvan behouden. Alleen het vege lijf gered!

Er is werk dat alleen waarde heeft voor den tijd.

Er is werk dat de eeuwigheid zal verdienen.

Daarom de vermaning: Een ieder zie toe hoe hij bouwt!

B. o. Z. M. J. V.

UIT DE GEMEENTEN

DEVENTER. Het doet ons genoegen te berichten, dat den laatsten tijd meer deuren voor ons zijn geopend, waardoor onze gemeente uit haar hoek naar voren kan treden en haar invloed kan laten gelden ook op de kerkelijke bevolking van onze plaats. In wijdere kringen wordt met het bestaan van onze gemeente meer rekening gehouden, hetgeen zich openbaart in de uitnoodigingen tot samenwerking, die onze br. Voorganger dikwijls ontvangt van de Chr. Geheelonth.verg.en, de Stadsevangelisatie „Una Sancta", het Chr. Militair Tehuis, enz. Ook ons gemeentelijk zangkoor wordt nog wel eens uitgenoodigd haar medewerking te verleenen. Zoo af en toe mogen we het bemerken dat daardoor personen van buiten af met ons in contact komen.

Zondag 13 Nov. werd weer een jongebroeder van onze afd. te Zwolle door den doop in onze gemeente binnen geleid.

Zaterdag 3 Dec. zaten we een poosje „in de greep van het materialisme". 't Was er erg gezellig, vooral in de theesalon, van waaruit men onder het genot van een kopje thee van 1 dubbeltje en amandelbroodje van den zelfden prijs, een gretige blik kon werpen op de verschillende keurig uitziende stands, waarop diverse Sinterklaas cadeautjes, door nijvere handen bewerkt, en cadeau gegeven, en andere artikelen te koop stonden. Van geringe koopkracht heeft het Comité niets kunnen bespeuren, want de netto opbrengst waarmee onze br. Penningm. kon worden verrast, bedroeg nog meer dan het vorige jaar.

Gezegende Kerstdagen mochten we ook weer met elkaar vieren. Vooraf waren 1000 Kerstno's verkocht, waaronder 125 stuks door onze broéders te Zutfen.

Den 1en dag luisterde een aandachtige schare naar de heerlijke Kerstboodschap door onzen br. Voorganger gebracht en naar een 3 tal kerstliederen van ons zangkoor.

's Nam. 4 uur vierde de Zondagsschool het feest bij den schoon versierden en verlichten kerstboom. We zagen de kinderen met spanning luisteren naar hetgeen gesproken en verteld werd. Heel aardig waren de opstellen van 3 jongens en het tweestemmige kerstlied door een groepje meisjes der Zondagsschool.

Den 2en dag waarop Zwolle ook goed vertegenwoordigd was, werd weer ingeluid met een Kerstrede van onzen br. Voorganger, die met dank in 't hart genoten werd.

Om half 5 ving onze propaganda-Ouderavond aan, waarbij hoofdzakelijk de jeugd op het podium kwam. Behalve onze br. Voorganger voerde br. v. d. Goot het woord in verband met den taak van opvoeders.

Verder werd ten beste gegeven „Kerstavond" in 4 bedr., een samenspr. get.: „De waarheid beloond". Zang der Zwollenaren en Deventer koorzangers, Opstel. Muziek, enz.

Een waardig slot bestond uit eenige opeenvolgende tableaux voorstellende de Herders in het veld en de Engelen.

We hebben in eendracht en liefde samen het Kerstfeest mogen vieren. Dat we Emanuël steeds mee mogen dragen in ons hart, en daarbij de heerlijke wetenschap, dat God ons met Hem alle dingen zal schenken, ook voor het nieuwe jaar. Alle broeders en zusters veel heil en zegen toegewenscht.

M. PETERS, Secr.

N. WEERDINGE. Gel. brs. en zrs., laat mij U eens mogen vertellen hoe het onze gemeente, die nu bijna drie maand herderloos is, gaat.

Onze broeders ouderlingen Wiersema en Wijnsema dienen ons elke Zondag met de prediking, terwijl br. de Boer Zondagsavonds de jongeliedenvergadering leidt. Dankbaar kunnen we zeggen, dat alle diensten flink bezocht worden, daarover valt niet te klagen. Ook op de verschillende vereenigingen gaat het goed.

Gaarne hadden we zoo nu en dan een Voorganger van elders in ons midden gehad, doch op ons vragen kregen we telkens een afwijzende beschikking. Voor begin 1933 hebben 3 Voorgangers ons een Zondag beloofd waarvoor we hen hartelijk dankbaar zijn.

13, 14 en 15 Dec. hebben we samenkomsten gehad. De brs. Voorg. A. P. Barendregt, L. de Haan en H. Bakker hebben hun welwillende medewerking verleend. De belangstelling voor dit werk was groot en met kwistige hand is het zaad des Evangelies uitgestrooid. Zichtbare vruchten mochten we niet aanschouwen, doch we gelooven, dat het vruchten zal dragen op Gods tijd. Nadien heb ik vernomen, dat een jonge dochter vrede gevonden heeft.

De Kerstdagen hadden we br. H. Mostert, student te Hamburg, in ons midden, die ook heeft toegezegd ons in de vacantie te zullen dienen vanaf half Jan. tot half Febr. 's Avonds voor Kerstfeest vierde de Kleine Meisjesvereeniging feest onder leiding van br. Mostert. 't Was een mooie avond, de meisjes toonden veel geleerd te hebben.

1e Kerstdagmorgen mocht br. Mostert aan een groote schare belangstellenden het heerlijke Kerstevangelie verkondigen naar aanleiding van Jesaja 9 : 1. Er werd met groote aandacht geluisterd. 's Namiddags vierden onze vijf Zondagsscholen feest. Wat waren de kinderen blijde en de ouders met hen.

2en Dag. Kerstprediking in ons lokaal Ter Apel en namiddags 2 uur Liefdemaal te N. Weerdinge. De kerk was geheel gevuld en van de gelegenheid om van den Heer te getuigen werd een druk gebruik gemaakt. Al te spoedig was het uur van sluiten aangebroken en dankbaar keerden we huiswaarts. 's Avonds gaven Muziek- en twee Zangvereenigingen een uitvoering. 't Bezoek was weer zeer groot, geen plaats onbezet. Muziek, afgewisseld door zang, voordracht en samenspraken, vulden dezen avond. De bedoeling van dezen avond was om velen jongemenschen een

genoeglijken avond te bezorgen en hun tevens bekend te maken met God en Zijn groote zondaarsliefde geopenbaard in Christus, en m.i. is dit doel bereikt.

Alles tezamen kan ik gerust verklaren: „Wij hebben heerlijke Kerstdagen gehad".

Nog enkele dagen en wij hopen het Nieuwe jaar in te treden. Wat zal het ons brengen? Wij weten het niet. Gelukkig te weten dat de toekomst in Gods hand is.

Dat de Heer ons spoedig een Voorganger terug geeft om hier op dit mooie, groote arbeidsveld Zijn werk te verrichten, is ons aller wensch en bede.

Met hartelijke groeten,

de Secr. H. d. J.

DELFZIJL. De gemeente Delfzijl heeft bijzonder rijk gezegende Kerstdagen gehad, en gaarne wil ze dezen Kerstzegen aan alle brs. en zrs. mededeelen.

Meldden we in ons vorig schrijven dat twee jonge zusters den Doop hadden aangevraagd, nog twee broeders en twee zusters sloten zich bij hen aan.

Den 1en Kerstmorgen mocht onze geliefde Voorganger voor een stampvol gebouw getuigen van de liefde Gods geopenbaard in de vleeschwording Zijns Zoons, Jezus Christus. Met diepe stilte werd geluisterd.

Na afloop werd aan 2 broeders en 4 zusters den Doop voltrokken, waarna we samen nog aanzaten als gemeente aan den Disch des Heeren. Hartelijk werden onze nieuwe leden welkom geheeten alsmede een zuster, die geruimen tijd niet met ons was opgegaan en thans weer tot de gemeente is teruggekeerd.

Buiten de gewone samenkomsten hadden we den 2en Kerstdag des middags feest met de kinderen der Zondagsschool. Ook toen waren alle plaatsen bezet, en 't was een waar genot die stralende gezichten der kinderen te zien. Voldaan keerden allen huiswaarts.

2en Kerstdagavond hadden we Kerstfeest voor jong en oud. De toeloop hiervoor overtrof aller verwachting. Reeds voor den aanvang moesten de deuren worden gesloten, daar we niet aan allen een zitplaats konden verstrekken. Verschillenden moesten zich nog met een staanplaats tevreden stellen.

Gelukkig echter werd dit ruimschoots vergoed door de kostelijke waarheden waarvan we mochten hooren uit de mond van onzen Voorganger, van br. Kits en verschillende brs. en zrs. die allen getuigden, dat alleen bij Jezus ware vrede te vinden is. Voorts werden we nog vergast door zang van br. en zr. Kits uit Leeuwarden, alsmede van onze zangvereeniging. Voorwaar wij hadden 't goed. Den Heere zij alleen de dank voor alle ontvangen zegeningen. In Zijne kracht hopen we voorwaarts te gaan.

De Secr. B.

AMSTERDAM. Den 22en December j.l. was Ds. Planting jarig. Zeer velen waren gekomen om hem en zijn gezin in de kerk geluk te wenschen. Bij deze gelegenheid gaven zang, voordrachten en toespraken blijk van waardij en achting aan den jubilaris.

Het Kerstfeest dat drie dagen duurde bracht blijdschap in vele kinderharten en gaf ook aan vele grootere menschen kinderlijke blijdschap.

De eerste dag 's morgens groote herdenking, 's avonds kinderfeest der twee zondagsscholen. De tweede dag 's morgens prediking en 's avonds groot Kerstfeest, waarbij op varieerende wijze de boodschap des heils werd gebracht. De derde dag was het feestterrein overgebracht in een schip om het heilsfeit in de harten van vele schippers openbaar te maken.

W. V., Secr.

APELDOORN, 2 Jan. '33. Gezegende feestdagen hebben wij als gemeente weer mogen beleven.

Op den eersten Kerstdag kwamen wij samen, om te luisteren naar het heerlijke Kerstevangelie. Des namiddags zaten wij met de kinderen der Zondagsschool bij den verlichten kerstboom waar, dank zij de goede zorgen der onderwijzers, vele goede gaven konden worden uitgedeeld.

Den tweeden Kerstdag hadden wij 's middags liefdefeest. Was van deze middag de verwachting niet groot, zulks om reden onze zustergemeenten Deventer en Arnhem niet aanwezig konden zijn, toch was ons kerkgebouw tot in alle hoeken gevuld. Menig goed woord, lied en voordracht werden ten beste gegeven, ook onze pas opgerichte zangvereeniging nam hieraan deel, twee jeugdige menschen kwamen tot overgave aan den Heiland.

Zondag 1 Jan. mochten wij het voorrecht smaken om een jonge zuster door den Doop in de gemeente op te nemen. Ook bij deze gelegenheid was ons kerkje goed gevuld met aandachtige toehoorders. Onze Voorganger, br. K. A. van Beek, had voor dezen, zoo bijzonderen dag, tot tekst Hand. 8 vers 9, het laatste gedeelte: en hij reisde zijn weg met blijdschap. Hierbij, zeide onze br., dat zoowel de gemeente als onze jeugdige zuster, die in deze den wil van haar Heiland volbracht den weg met blijdschap konden vervolgen.

Na de doopsbediening schaarden wij ons om den Disch des Nieuwen Verbonds, waaraan onze jonge zuster door onzen br. Voorganger een hartelijk welkom werd toegeroepen. Daarna keerden allen huiswaarts, met het lied in het hart: „Zoo treên wij dan blijmoedig voort", enz.

De Secr. H. DE VRIES.

NOORDBERGUM. 't Zal u ongetwijfeld allen aangenaam zijn, om door middel van ons zeer gel. Weekblad ook eens iets over ons Jeugdwerk te vernemen. Nu, wij hebben gezegende Kerstdagen gehad. Voor den eersten avond hadden wij een propaganda-avond uitgeschreven. En wij hebben werkelijk propaganda gemaakt, niet alleen voor uitbreiding onzer vereeniging, maar bovenal voor het groote geschenk in de krib van Bethlehem. Op zeer verdienstelijke wijze heeft onze nog zeer jonge Zangver. daartoe medegewerkt. Ook ontbrak het niet aan opstellen en voordrachten, zoodat het geheel een zeer gezegende avond was.

Den tweeden dag hadden wij Kerstfeest met onze Zondagsschoolkinderen. Des namiddags om 2 uur kwamen de kinderen beneden 10 jaar al tot ons, ook de ouders bleven niet thuis, zoodat wij met oud en jong Kerstfeest konden vieren.

's Avonds om halfzes was het feest met de kinderen boven 10 jaar. Bij deze gelegenheid waren alle zitplaatsen bezet, en konden wij met een groote schare menschen in gedachten vertoeven in Efratha's velden en Bethlehem's stalle. En wij hopen, dat het vele menschen tot zegen is geweest. Beide dagen stonden onder leiding van onzen gel. Voorganger. En dewijl hij zwak naar 't lichaam is, heeft de Heere hem willen sterken voor zijn taak.

De Jeugdsecr. A. SIKKEMA.

MEDEDEELINGEN

Fonds „Voorzorg".

Bij dezen deelen we de gemeenten, die bij het fonds waren aangesloten mede, dat het Bestuur in opdracht der laatst gehouden vergadering, zich in verbinding heeft gesteld met het pens.-fonds van Bapt. pred. Na gehouden overleg heeft het pens.fonds „Voorzorg" met lusten en lasten overgenomen, zoodat de liquidatie thans een voldongen feit is.

We meenen van deze gelegenheid gebruik te moeten maken om allen die „Voorzorg" vele jaren lang gesteund hebben hartelijk dank te betuigen. Kleine krachten hebben in den loop van vele jaren groote dingen voor Jezus gedaan! 't Zal door Hem zeker worden gedacht.

Wij meenen hiermede onze taak te hebben volbracht en nemen met een christelijken groet afscheid van de gemeenten, die „Voorzorg" met hun liefde en steun hebben omringd.

Het Bestuur.

JEUGDDAG
op Dinsdag 10 Jan. 1933
te Nieuwe Pekela.

MIDDAGVERGADERING

Aanvang 3 uur, leider br. G. J. Metz.

Duet van N. Pekela,
opstel van Stadskanaal,
voordracht van Muntendam,
solo van Vrieschelo.

AVONDVERGADERING

Aanvang 7 uur, leider Ds. J. W. Weenink.

Mandolineclub „Concordia" van Nieuw Buinen,
opstel van Muntendam,
voordracht van Stadskanaal,
opstel van N. Pekela,
toespraken.

N.B.J.B.ers van Groningens Oosthoek!
10 Jan. 1933 is *Uw* dag.
Komt met een blij hart
en vraagt God om Zijn zegen.

d. H.

Attentie!

Gemeenten, die voor het komende jaar in aanmerking wenschen te komen voor financieelen Uniesteun, worden beleefd verzocht, voor 1 Febr. hun aanvraag te willen zenden aan onderstaand adres. Bij de aanvraag moet aanwezig zijn een duidelijk gespecificeerd afschrift der financieele verslagen van het laatste boekjaar.

De Secr. der Commissie voor de inwendige Zending
J. HEKHUIS
Muntendam.

„Zusterhulp".

Hartelijk dankend ontvangen voor den arbeid van zr. Zendelinge Reiling, halfj.

5060

contributie van Afd. „Zusterhulp" te Bergumerheide f 12.50; van de Afd. te Nieuwe Pekela f 40.—.

Eveneens hartelijk dankend ontvangen voor het zieke meisje . . . , van de Afd. „Zusterhulp" te Nieuwe Pekela f 10.—; van de Vr. Vereen. „Bid en werk" te Den Haag, Z.-B.singel 10 f 6.50

De Alg. Penningmeesteresse.
S. BOURITIUS—Hamer.

Deventer, Radstakeweg 26.

Girono. 151970 Ds. G. Bouritius, Deventer

Bergumerheide.

Welke Student of Voorganger wil de gemeente te Noordbergum een Zondag met het woord dienen?

Uwe berichten tegemoet ziende verblijven we, in afw.

de Secr. S. v. D. MEER
Noordbergum.

Ons Kerstnummer 1932.

We danken hierbij allen, die op eenigerlei wijze aan ons Kerstnummer hebben medegewerkt. De oplaag was weer een record. Zij bedroeg 23 500 ex. en was eenige dagen vóór het Kerstfeest geheel uitverkocht. Ook heeft het gunstige oordeel van broeders en zusters en van de pers ons een riem onder het hart gestoken. Ik hoop van harte, dat straks, wanneer bij leven en welzijn het nieuwe Kerstnummer onze aandacht vraagt, niet vele, maar alle gemeenten klaar staan om het de wereld in te sturen. Het zal dan andermaal een record worden.

J. W. WEENINK.

III

VRAGENBUS.

Vraag: Welk verschil bestaat er tusschen de „wederdoopers" van vroeger en de Baptisten van tegenwoordig?

1. De namen dezer richtingen wijzen er reeds op, dat ze in nauwe betrekkingen tot elkander staan. Sedert 1520 ontstond er in de geweldige religieuze beweging, die door Luther's optreden veroorzaakt werd, ook een zeer radikale strooming, die helaas in talrijke uitwassen ontaardde. Daardoor werd deze gezegende beweging der „Wederdoopers" (Anabaptisten) in de geschiedenis dikwijls ten onrechte beoordeeld en op minderwaardige wijze gebrandmerkt. Men dient evenwel niet te vergeten, dat gebeurtenissen als die in Münster en vele andere ten onrechte onder de categorie „Wederdoopers" worden gerangschikt. Deze hadden alleen de naam gemeen, die dan ook door de tegenstanders werd gegeven. Onder Wederdoopers kunnen alleen diegenen worden verstaan, die de hervormingsgedachten konsekwent en in oprechtheid wilden doorvoeren. Uit de tijdsomstandigheden — vervolgingen, ter doodveroordeeling van tallooze welmeenende christenen, hetwelk door mannen als Luther en Calvijn werd gesanctionneerd — laten zich vele hunner extreme stellingen gemakkelijk verklaren. Doch de grondgedachten bleken onuitvoerbaar te zijn en de woelige stroom werd door den arbeid van Menno Simons in rustiger bedding geleid. In de 16e eeuw ontstonden de Mennonietengemeenten die hunnerzijds niet zonder invloed zijn geweest op de vorming der Baptistengemeenten, die uit de 17e eeuw dateeren.

2. In hoofdzaak kenmerken zich de Wederdoopers door de volgende punten:

a. Hun houding tegenover Staat en Staatskerk was wantrouwend.

b. Hun moraliteit baseerde zich hoofdzakelijk op de Bergrede, werd daardoor zeer wettisch.

c. Ze duldden onrecht en geweld, dat hen vooral door de Staat werd toegevoegd.

d. Ze huldigden de leer van het z.g. „innerlijke licht", d. w. z. hun openbaringen stelden ze boven de H. Schrift.

e. Ze geloofden, Gemeenten van daadwerkelijke heiligen te hebben gevormd.

f. Ze stelden de voorwaarde des doops op latere leeftijd, die dan „wederdoop" genoemd werd.

Bovendien zijn er nog tallooze bijzonderheden te noemen, doch die laten zich alleen bij enkele groepen vinden.

3. Aan de hand dezer gegevens trachten we nu het Baptisme van tegenwoordig te karakteriseeren. in hoofdtrekken dus.

a. De *Staat* wordt, als van God verordineerd tot bescherming der goeden en tot bestraffing der boozen, erkend. Daaruit vloeit de verplichting tot gehoorzaamheid voort, inzooverre deze ons niet belemmert in de uitoefening der christenplichten. Baptisten zijn dé voorvechters van gewetensvrijheid. Evenzoo dé tegenstanders van een *Staatskerk*, omdat ze het gemeenteprincipe huldigen. De Staatstaak ligt op het politiek, de gemeentetaak op geestelijk gebied. Wederzijdige erkenning is noodzakelijk; verdere inmenging is ongewenscht en leidt steeds tot schade, is veelal onrechtvaardigheid tegenover vele burgers.

b. Voor de Baptisten is de Heilige Schrift *in haar geheel* de grondslag voor de moraliteit, niet enkele bijzondere gedeelten. Vrijheid, d.w.z. gebondenheid aan Gods Woord, is hun levensbeginsel.

c. Baptisten dulden onrecht en geweld, voor zoover het heet „om Jezus' wil". Als burgers van den Staat moeten ze hun verplichtingen nakomen, maken dus ook gebruik van hun rechten.

d. In de H. Schrift heeft God zich zoo geopenbaard als noodig is voor den mensch. Zij alleen is autoriteit voor leer en leven. De H. Geest leidt in alle waarheid. Persoonlijke openbaringen Gods moeten dus persoonlijk karakter behouden, niet algemeen of zelfs boven Gods Woord worden geacht.

e. Baptisten zijn geen *heiligen*, maar door wedergeboorte in Jezus Christus *geheiligd*. De heiliging begint bij de wedergeboorte en strekt zich over het geheele leven uit. Haar doel is verandering in het beeld van Christus. De van God gegeven middelen zijn: Zijn Woord, het Gebed en de Gemeenschap der heiligen.

f. De Baptisten gelooven, dat de Doop door Christus is ingesteld en tot Zijn wederkomst door de Gemeente aan diegenen moet worden bediend, die in Jezus Christus gelooven. Alleen wanneer hij in den naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes door onderdompeling geschiedt, behoudt hij zijn oorspronkelijke beteekenis.

4. Het verschil tusschen Wederdoopers van vroeger en Baptisten van tegenwoordig bestaat in hoofdzaak dus in de houding tegenover den Staat, die natuurlijk grootendeels afhankelijk is van de houding *van* de Staat, in de moraliteit, in de verschillende waardeering van Gods Woord en in het Gemeenteprincipe, zooals onder 2 en 3 werd aangetoond. Betreffende punt f (Doop) dient nog te worden opgemerkt, dat de wederdoopers oorspronkelijk hun dooppraxis van de roomsche kerk overnamen, zooals de protestantsche kerk dit *ook* deed, d.w.z. de bediening vond plaats door besprenging of begieting. Dit was zelfs het geval bij de eerste Baptisten, doch de ontwikkelingsgeschiedenis des doops stelde spoedig de tegenstrijdigheden in 't licht, zoodat ook de vorm des doops spoedig van besprenging in onderdompeling overging.

H. B.

III

Vrijdag 13 Januari 1933 No. 2270 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET WEZEN DER GODZALIGHEID.

„Want de lichamelijke oefening is tot weinig nut, maar de godzaligheid is tot alle dingen nut, hebbende de belofte des tegenwoordigen en des toekomenden levens." 1 Tim. 4 : 8.

Van deze tekst wordt heel vaak misbruik gemaakt. En dit gebeurt, wanneer men zoo'n woord niet uitlegt, maar er iets *in*legt. En daarom zouden we soms met Prof. Dr. van Nes wenschen, dat dit woord niet in de bijbel stond. Let wel: soms, want we zijn evenwel toch dankbaar voor dit woord, dat Paulus eens aan Timotheüs schreef.

De godzaligheid is tot alle dingen nut. Wat wil dat eigenlijk zeggen? Wat bedoelt Paulus met godzaligheid? We kunnen inplaats van godzaligheid ook lezen van vroomheid. En nu wordt de zaak tevens erg bedenkelijk. Want hoevelen schrikken niet, wanneer ze het woord vroomheid hooren. En dan zou er nog wel staan: de vroomheid is tot alle dingen nut, hebbende de belofte des tegenwoordigen en des toekomenden levens!

Weet ge wat eigenlijk vroomheid *is*? Waardoor ware vroomheid zich kenmerkt? En zoo komen we op het wezen der godzaligheid te spreken. Nu dan, ik zou het zoo willen zeggen: vroomheid (godzaligheid) *heeft het met God te doen. Ze is gericht op God en op Hem alleen!* Al het andere, dat zich voor vroomheid uitgeeft, is slechts schijn-vroomheid. En al kan de schijn wel eens verblinden en werkt hij op het eerste gezicht soms verbijsterend, toch is in werkelijkheid de schijn menigmaal zoo ver van het wezen eener zaak verwijderd gelijk het Westen van het Oosten.

Wanneer Dr. Feisser over het wezen van de godzaligheid schrijft, dan zegt hij: „Eigenlijk zouden wij haar liefst bepalen als: richting van den geheelen mensch op die hoogere orde van geestelijke dingen, welke wij onder de beide hoofdbegrippen van God en eeuwigheid kunnen samenvatten".

Deze hoogere richting van de mensch moet zich dan volgens Dr. Feisser openbaren in *geloof*, *liefde* en *hoop*. En is dat niet alleen aardig, maar ook niet volkomen juist gezegd? Want een vroomheid die het alleen met God te doen heeft, wordt gekenmerkt door geloof, liefde en hoop. Een vroomheid, waarbij dit of een gedeelte er van ontbreekt, is de ware vroomheid niet en gaat mank.

In 1 Tim. 4 : 8 wordt dus de vroomheid (godzaligheid) bedoeld, die op God gericht is. En deze vroomheid is niet in de eerste plaats bedacht op eigen stoffelijk voordeel. Daarom mag ik gerust zeggen, dat Paulus heel wat hooger mikt, als zou hij alleen aan stoffelijk voordeel denken wanneer hij aan Timotheüs schrijft: de godzaligheid is tot alle dingen nut, hebbende de belofte des tegenwoordigen en des toekomenden levens. Daarvan is zijn leven m.i. wel het duidelijkste bewijs. „Godzaligheid geeft in de eerste en eenvoudigste beteekenis rijkdom in God te kennen, of een leven in de troostrijke en heiligende nabijheid van God" (Dr. Feisser).

Déze vroomheid wensch ik U allen toe.

De zegen van deze vroomheid wordt ervaren in het *gansche* leven, reeds nu in het tegenwoordige en straks in het toekomende leven. Nu is het nog een ten deele kennen en smaken, maar straks zal het volmaakte komen en teniet doen hetgeen ten deele was. Het toekomende leven volgt wel op het tegenwoordige, maar is toch meteen een *geheel ander* leven, een leven van hoogere orde.

Wanneer we nu zoo nadenken over het wezen der godzaligheid, dan zullen we ook beter de uitdrukking „want de lichamelijke oefening is tot weinig nut" verstaan. En dan zal men ook begrijpen, dat het niet aangaat, om deze woorden op te vatten als een veroordeeling van de sport zonder meer. Want dat zou wel een heel goedkoope manier van uitlegging zijn. Dan gaat men m.i. Paulus' woorden *mis*bruiken.

Deze „lichamelijke oefening" heeft het met de *mensch zelf* te doen, is *gericht* op de mensch. Dit in tegenstelling met de godzaligheid, die het met *God* te doen heeft en op God en op Hem alleen gericht is.

En dan is dat andere bijzaak, ik bedoel de vraag, of Paulus hier gedacht heeft aan een zich-ascetisch-onthouden, om daardoor beter z'n beroep te kunnen uitoefenen, of om zoodoende een hoogere graad van heiligheid te erlangen.

Want het komt mij voor, dat Paulus in 1 Tim. 4 : 8 vooral heeft willen wijzen op het wezen van de godzaligheid.

D. H.

LOSSE SCHAKELS

Joh. Wilh. de Haan overleden. Van de Voorgangers onzer Duitsche gemeenten, was deze broeder onder ons een der meest bekenden. Vaak vertegenwoordigde hij den Duitschen Bond op onze Unie-vergaderingen. Door zijn wijze van optreden wist hij de harten voor zich in te nemen. Dat juist hij de Duitsche broederschap op onze toogdagen vertegenwoordigde, kwam wel mede door zijn Oost-friesche afkomst. Hij was van Gereformeerde huize. Zijn vader was predikant bij de Gereformeerde gemeente onder het kruis geweest. Hij voelde zich met ons Nederlanders verwant, gelijk alle echte Oostfriezen. In het Industrie-gebied heeft hij een goed werk voor Zijn Meester gedaan. In den bloeitijd der Duitsche Industrie, zijn enkele Nederlanders, die in Duitschland een bestaan hadden gevonden, lid geweest van de gemeente van Ds de Haan, en spraken — terug gekeerd in hun Vaderland — gaarne en goed over den Herder en Leeraar van de gemeente Dortmondt. En nu is hij thuis geroepen. We meenden op de Algemeene Vergadering te Hengelo reeds teekenen van vermoeidheid bij

onzen broeder te bespeuren. Hij sprak over zijn emeritaat, dat toen niet zoo ver meer af was, als iemand, die er naar verlangt te worden uitgespannen. Lang heeft de rust op aarde echter niet geduurd. Het doodsbericht gewaagt van langdurig en geduldig gedragen lijden, waaraan door den dood ontheffing kwam. Treurende om het heengaan van dezen trouwen dienstknecht van Jezus Christus deelen wij met de nabestaanden in den troost, die hun van Godswege ten deel valt.

Koude kerken. Men klaagt wel eens te gauw. Ook als men klaagt over koude kerken. Zoo verscheen onlangs in een Rotterdamsch Hervormd weekblad de volgende opmerking door anderen als „niet ongerecht" doorgegeven:

„Verleden mocht ik in een naburige gemeente een trouwdienst bijwonen. Nu weten we allen, dat bij een dergelijke gelegenheid de bruid en de bruidsmeisjes niet al te dik gekleed gaan. Er zal dus zeker op gerekend zijn, dat de kerk goed verwarmd is. Eilacie, hoe geheel anders was de werkelijkheid. De kerk was koud, akelig koud. De dienst begon om twaalf uur en toen brandden de gaskachels. Maar wanneer waren die aangestoken? Nog maar even was de dienst begonnen of het was noodig, dat de bruid een wollen sjaal om de schouders werd geslagen. En ik sprak menig kerkganger, die koud en kleumerig huiswaarts keerde. Eén opmerking trof me. Dat was nu een moordaanslag onder psalmgezang! Scherp gezegd maar... waar! Waarom moeten zulke dingen gebeuren? Waarom kan een kroeg wel verwarmd zijn, een bioskoop ook, maar een kerk niet? Waarom daar: een moordaanslag onder psalmgezang?"

De schrijver van deze klacht is vermoedelijk niet getrouwd, want dan zou hij weten, dat een ruimte verwarmen geld kost. Vermoedelijk is hij ook geen zeer meelevend kerkganger, want dan zou hij er mee bekend zijn dat de kerken zuinig moeten omgaan met geld en dat de kollekten bij huwelijksinzegeningen (naar de algemeene ervaring) dikwijls aan den lagen kant zijn en maar zelden zoo ruim uitvallen, dat de onkosten, aan zulk een dienst verbonden, er mee betaald kunnen worden. Ook zou hij dan geen vergelijking maken tusschen de goed verwarmde bioskoopzalen en kroegen met de slecht verwarmde kerken bij trouwplechtigheden. De kerk beschikt niet over de inkomsten van bioskoop en kroeg. Men zou de gelegenheid kunnen openen op bepaalde financieele voorwaarden in een goed verwarmde kerk het huwelijk te laten inzegenen, maar dat zou door armere bruidsparen allicht minder prettig worden gevonden.

Het einde ook van deze zaak is: weest voorzichtig in uw oordeel en in het gebruiken van groote woorden (een moordaanslag). Onderzoekt voor dat ge beschuldigt. De kerkbestuurders weten in den regel ook wel wat er aan hapert, maar zij moeten zorgen dat de uitgaven de inkomsten niet te boven gaan, en men moet zich wat leeren schikken in het leven.

L.

ZENDING.

Door de wildernissen van Matto Grosso.

Ver in de binnenlanden van Zuid-Amerika ligt Matto Grosso, een van de Staten van Brazilië. In het Zuiden is de bergketen die de bronnen van de machtige Amazonenrivier, die naar het Noorden stroomt, scheidt van de rivieren die zuidwaarts gaan. Naar deze afgelegen streken bracht de zendeling Halverson, van de Zuidamerikaansche binnenlandsche zendingsunie, eenige jaren geleden het Evangelie als colporteur, waarvoor een Engelsche dame grootendeels de onkosten droeg. Hij geeft eene beschrijving van deze reis, die een afstand bedroeg van ongeveer vijfhonderd uren gaans, en die ons in kennis brengt met toestanden en eigenaardige moeilijkheden, waarmede men op zulk een reis te worstelen heeft. Hij schrijft o.a.:

»Ik overlegde met Joao, een geloovig Braziliaan, om mij als helper te vergezellen. Wij hadden bij ons één paard voor de lichte bagage, één muildier voor de kisten met bijbels, en twee muildieren voor ons beiden om op te rijden. Onzen eersten nacht brachten wij door op een eenzame boerderij. Na 't avondeten werden kaarten voor den dag gehaald, maar van kaartspelen kwam dien avond niet, en wij maakten dus van de gelegenheid gebruik om een woord voor den Heer te spreken, waarnaar allen luisterden en de boer nam ook een bijbel van ons aan.

Tegen den middag vertrokken wij 's anderen daags naar Santa Voya, een boerderij aan de Aquidanana-rivier. Twee mannen hielpen ons daar met hun boot over de rivier, en lieten onze dieren er door zwemmen. Van daar liep onze weg gedurende verscheidene dagen door de moerassen, die echter nog droog waren, omdat de regentijd nog niet aangebroken was. Daarna hadden wij gedurende 100 mijlen (± 33 uren gaans) op eenigen afstand aan onze rechterzijde een lange rij van hooge steile rotsen.

In de tweede week begon de regen te vallen en wij hadden verscheidene zware stortbuien. In die streek bezochten wij verscheidene van die eenzame veeboerderijen en hadden gelegenheid een aantal bijbels en N. Testamenten te verkoopen.

Na twaalf dagen reizens kwamen wij aan de Taquary rivier en konden aan de overzijde het dorp Coxim zien liggen. Hier is nog geen christelijke arbeid gedaan, zelfs de Roomsche priesters hebben die plaats verwaarloosd. Wij vonden er groote belangstelling voor het Evangelie, en hoewel arm kochten toch velen bijbels en testamenten. 's Zondags hielden wij er twee samenkomsten, die goed bezocht waren. Van Coxim trokken wij naar Santa Rita, aan de Araguaya rivier, die de grens vormt tusschen de Staten Matto Grosso en Goyaz, waar wij na negen dagen aankwamen. Onderweg verkochten wij twaalf bijbels en eenige testamenten, hadden gelegenheid om met de menschen te spreken, en smaakten de blijdschap enkelen voor den Heer te winnen. Die streek is zeer eenzaam, er is slechts hier en daar een huis, en eens hebben wij twee dagen gereisd zonder een huis te zien. Tweemaal in die week moesten wij over de rotsen klimmen, die de scheiding maken tusschen de rivieren, die noorden zuidwaarts gaan. Eindelijk kwamen wij dan te Santa Rita aan, een bloeiend stadje met goede vooruitzichten, want het is de toegang tot de noordelijk gelegen diamantvelden. De stad is overwegend Roomsch-catholiek, maar wij konden er toch een aantal bijbels en testamenten verkoopen. Een man was zeer begeerig; hij kocht een bijbel, en den morgen toen wij vertrokken nam hij Christus als zijn Zaligmaker aan. Hij vertelde ons, dat hij als jongen een bijbel gehad had, en dat hij dien met belangstelling gelezen had, maar dat men hem dien ontnomen had, en dat hij nu in veertig jaren geen gelegenheid gehad had om een weer te krijgen.

Onze volgende bestemming was Rio das Garcas, het district der diamantmijnen. Het eerste kamp dat wij bereikten heeft een bevolking van ongeveer 2000 zielen. Onze bijbels en testamenten werden hier vlug verkocht en in korten tijd waren wij reeds onzen halven voorraad kwijt. Wij konden dus op de verschillende kampen telkens slechts een gedeelte bezoeken.

Na de diamantvelden kwamen wij in het district der Bororo Indianen. Terwijl wij hier doortrokken, hadden wij een verschrikkelijken last van de vele insecten, bij dag en bij nacht, zelfs bij de groote hitte op den middag, moesten wij twee vuren aanmaken en daartusschen in gaan zitten, om door den rook de insecten te verdrijven en onzen maaltijd met vreê te kunnen nuttigen.

Verder trekkende kwamen wij, na

eenige dagen verblijf te Rondonopolis, te Cuyabà, de hoofdstad van Matto Grosso. Onze reis daarheen was zeer afwisselend, nu eens hadden wij een schoone natuur om ons heen, over de bergen, door de dalen, dan weer was het zeer moeilijk voor onze dieren, door het doortrekken van snelstroomende beken en rivieren, wier bodem zeer rotsachtig was.

In de dalen was de hitte verschrikkelijk. Soms moesten wij overstroomd moerasland door, en op eene plaats moesten wij meer dan een kwartier gaans door het water waden, dat onze dieren soms haast tot aan den rug kwam. Wij waren dankbaar dat wij er zonder letsel doorkwamen.

Eindelijk kwamen wij dan te Cuyabà. De stad heeft een bevolking van ongeveer 20.000 zielen, en als men gedurende twee maanden in de wildernis verkeerd heeft, is 't een eigenaardige gewaarwording zoo diep in het binnenland in zulk een groote stad te komen.

De Presbyterianen doen hier een goed werk. De zendeling Landels en zijne echtgenoote ontvingen ons in hun huis. Het was mijn plan om verder te trekken, maar de heer Landels verzocht mij om te Cuyabà te werken en dat hebben wij gedaan. Deze streek maakt een moeilijken tijd door. De menschen leven meest voor het tegenwoordige, en door de droogte van het vorige jaar was het voedsel zeer schaars, te meer daar het water in de rivier zoo laag was, dat er haast geen boot met voedsel door kon. Daarbij kwam de omwenteling, die alle vooruitgang tegenhield. Ten gevolge daarvan was er groote armoede en ontevredenheid, en was onze arbeid daar niet zoo vruchtbaar als die anders geweest zou zijn.

Wij trokken over de Cuyabà rivier met een schip, en richtten onzen koers naar het Westen. Na een tocht van 25 uren gaans, gedeeltelijk door moerassen, bereikten wij Poconé, een stadje met 3000 inwoners. Daar waren de toestanden iets beter en konden wij het grootste deel van onze nog overige bijbels en testamenten plaatsen terwijl wij slechts genoeg overhielden voor de volgende plaats.

Een streek van ± 40 uren gaans lag vóór ons. Onderweg hadden wij gelegenheid in verschillende huizen het Woord van God te plaatsen. Soms bood het zingen van Evangelieliederen ons een schoone gelegenheid om belangstelling te wekken voor Gods Woord. Dat was iets nieuws voor hen, en menigmaal zagen wij tranen in de oogen. Op eenigen afstand van Caceres was ons laatste N. Testament verkocht.

Caceres ligt waar de Paraguay rivier niet meer bevaarbaar is en heeft een bevolking van 4000 tot 5000 zielen. Wij hadden onderweg gehoord, dat er bijna geen eten was. Ik kon het haast niet gelooven, maar het was waar. Desondanks was ons werk hier meer bemoedigend dan in Cuyabá, want ik kwam soms in huizen, waar de menschen zeer begeerig waren naar het Woord van God. In een familie zeiden zij: »Wij hebben al zes jaar uitgezien dat zich hier een zendeling vestigen zou; er zijn hier verscheidene geweest, maar slechts voor eenige dagen, en wij hebben niemand die ons onderwijst«.

Van Caceres gingen wij per stoomboot langs de kronkelende Paraguay-rivier. De natuur was dikwijls schilderachtig en schoon. Op den 4den dag bereikten wij Corumba, waar wij op een andere stoomboot moesten naar Porto Esperanja. Vandaar zeven uren per trein naar Taunay, toen nog een uur te paard en wij waren terug in ons zendingshuis te Miranda.

Wij waren drie maanden en tien dagen weg geweest. Zeven steden, vier kampen in de diamantvelden, drie Indiaansche dorpen en ongeveer 80 van die eenzame veeboerderijen hadden wij bezocht, en 93 Bijbels en 254 N. Testamenten en 493 Evangeliën onder het volk verspreid. Moge het uitgestrooide zaad rijke vruchten dragen voor de eeuwigheid!

A.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Volharding.

Wanneer men mij vraagt, wat het is, dat ik onzen Jeugdwerkers van de onderwijzeres in de babyklasse af tot aan den voorganger van allen toe toewensch, dan aarzel ik geen oogenblik het woord *volharding* te noemen. Het is de volhouder meer nog dan de enthusiast, die den arbeid, waarvoor hij verantwoordelijk is, vooruit brengt. Wat een ongelukken beleven we met jeugdige fantasten. Zij openbaren zich als lastige opstandigen en als predikers van den heilsstaat en wanneer zij geroepen worden om te hervormen en te bouwen, ook nog als plaatpoetsers. Jezus wijst herhaaldelijk op den eisch van het volhouden, die het Koninkrijk der hemelen zijn bewonderaars oplegt: „Die volstandig zal blijven tot het einde", „niemand, die zijn hand aan den ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods". En wantrouwde Jezus niet de bezieling van dien schriftgeleerde, die zeide: „Meester, ik zal U volgen, waar Gij ook henen gaat"?

* * *

De grooten onder de menschen zijn volhouders. Op het zijden doek van de bioscoop kunt ge van de wonderen van de eeuwige stilte rijkelijk genieten. De ijsbreker snijdt grimmig de waterkorsten vaneen. Mannen in dikke huiden werken hard bij de ontscheping. Honden, sleden, kisten met instrumenten, een vliegmachine, van alles komt voor den dag. De verkenningstochten zijn spannend. Het schouwspel, dat de woeste gebergten bieden, ontroerend en onvergetelijk. In nog geen twee uren kunt ge de geheele noord- of zuidpool-expeditie meemaken en er vol enthusiasme voor geraken. Maar de werkelijkheid is wel een beetje anders. Scott en Shackleton en Byrd hebben jaren noodig gehad om met de voorbereiding klaar te komen, terwijl hun verblijf in het koude, onbekende deel der wereld zich tot vele maanden uitstrekte. De moeilijkheden, die zij hadden te overwinnen, waren buitengewoon groot en dikwijls scheelde het niet veel, of zij waren het slachtoffer van hun ondernemingen geworden.

Zij wisten, wat zij wilden en waren onvermoeide volhouders.

Eenigen tijd geleden heb ik in deze kolommen een korte levensschets gegeven van William Penn, den grondlegger van den staat Pennsylvanië. Hij trachtte, zooals gij weet, een gemeenschap in het leven te roepen op den grondslag der liefde. Wij bewonderen zijn geloof in God en zijn vertrouwen in menschen en thans steekt zijn verschijning helderder dan ooit af bij den donkeren achtergrond van het verleden. Denk echter niet, dat Penn er gemakkelijk is gekomen. Indien er iemand in zijn streven om de nobele ambities van een Godliefhebbend hart te verwezenlijken, gehinderd werd, dan was hij het. Zijn zoon stelde zich aan het hoofd van een troep losbollen: hijzelf werd openlijk beschuldigd van landverraad en meermalen in de gevangenis geworpen: zijn bezittingen in zijn vaderland werden geruïneerd door onrechtvaardige belastingen; in Amerika werd hij gedwongen al zijn vaste eigendommen van de hand te doen, en tenslotte werd hij door een beroerte getroffen, die zijn verstand verbijsterde.

Penn was bovenal een man van volharding.

Dr. Fosdick legt zijn lezers in een van zijn opstellen voor, wat een correspondent in zijn dagblad over een vrouw schreef:

„Ik woonde in Sandy Hook toen ik voor het eerst met Jacob Walker kennis maakte. Hij was wachter op den vuurtoren. Hij nam mij naar dezen vuurtoren als zijn levensgezellin. Ik vond het heerlijk, want wij bleven op het land en ik kon een tuin houden en groenten en bloemen kweeken.

Na eenige jaren werd mijn man naar Robbins Reef overgeplaatst. Op den dag, dat wij er aankwamen, zeide ik: „Hier kan ik niet wezen. Je ziet hier niets dan water en dat geeft me een

gevoel alsof we van de geheele wereld afgesloten zijn. Ik weigerde aanvankelijk de kisten uit te pakken . . . Mijn man liep een hevige koude op, die oversloeg in longontsteking. Hij moest naar het Smith-ziekenhuis op Staten-eiland vervoerd worden, waar betere verzorging hem wachtte dan ik hem op den vuurtoren kon geven.

Ik kon het licht niet in den steek laten om bij hem te zijn. Hij begreep dat heel goed. Op zekeren nacht, toen ik bezig was met de lampen, zag ik een boot naderen. Ik voelde wat voor nieuws ze mij ging brengen.

„Het spijt ons, vrouw Walker, u te moeten berichten, dat uw man er ernstig aan toe is".

„Hij is dood", zeide ik.

Wij hebben hem op het kerkhof aan den voet van den heuvel begraven. Elken morgen, wanneer de zon opgaat, kijk ik door de patrijspoort en zie in de richting van zijn graf . . . . Soms zijn de heuvelen wit van de sneeuw. Maar het is mij of er altijd van dat graf een vriendelijke boodschap naar mij toekomt. Het zijn de woorden, die Jacob gewoon was te zeggen. Maar vier woorden: denk aan het licht!"

Vrouw Walker was zeventig jaren oud, toen ze dit den correspondent vertelde en het was twee en dertig jaar geleden, dat haar man haar ontviel.

Vrienden! Denk aan het licht!

Weest N. B. J. B.ers van volharding, gelijk God het wil.

* * *

Gelijk God het wil.

En God zelf houdt ook van volharding.

Ja, er is in het gansch heelal geen, die zoo volhardend arbeidt als Hij.

Een goochelaar doet zijn publiek verbaasd staan over zijn scheppend genie. Hij legt een zaadje in een bloempot met aarde, waarna hij zijn handen er geheimzinnig om en over heen beweegt en in een minimum van tijd een boom produceert, welker takken buigen onder het gewicht van de mooiste appelen.

God heeft op deze wijze nog nooit boomen gemaakt.

Wij menschen geven den voorkeur aan de snelheid van den goochelaar.

God daarentegen arbeidt op den langen termijn. De afstand tusschen het zaad en den boom is een van vele jaren en wie kan den afstand overzien, die er ligt tusschen den boom en de steenkool?

God is een God van volharding.

En waar onze Vader zoo is, moet het ons in het geheel niet verwonderen, dat Hij van Zijn kinderen verwacht, dat zij Hem in deze gelijk zijn.

Laat ons volharden in het nastreven van de schoone idealen ons door onzen Heiland toevertrouwd.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De wetgeving op Sinaï.

Het gouden kalf.

Ex. 19, 20 en 32.

Les voor Zondag 12 Febr. 1933.

Bij den berg Sinaï. Ex. 19 : 1—8.

Voor gebrek aan eten en drinken behoefden de kinderen Israels nu niet meer bang te zijn, het was overduidelijk gebleken, dat God voor Zijn volk zorgde. Maar niettemin viel de verdere tocht door het heete woestijnzand hen niet gemakkelijk. 't Was zoo verbazend warm. En het leek wel, dat de weg hoe langer hoe moeilijker werd. De weg scheen op te loopen en daar wordt men natuurlijk veel gauwer moe van dan als alles mooi vlak ligt of een weinig helt. Daar zag men eensklaps tusschen de wilde rotsen door een hooge berg, de Sinaï, die ook wel de Horeb werd genoemd. Nevelen bedekten den top van den berg. Voordat Mozes naar Egypte ging, had hij daar reeds een ontmoeting met God gehad. Al wat God toen beloofd had, was ook werkelijk gebeurd, want God doet altijd, wat Hij belooft. Het was Zijn wil geweest, dat het geheele volk tot den berg Sinaï zou naderen om Hem te dienen en te aanbidden. 's Avonds was het dezelfde bedrijvigheid als steeds bij het legeren, er was gelukkig een waterfontein en een beekje vlak bij ontdekt.

Den volgenden morgen zag men een eenzame oude man omhoog klimmen. 't Was Mozes, die geruimen tijd afwezig bleef. Toen hij terugkwam, riep hij onmiddellijk al de oudsten des volks bijelkander en vertelde hun wat de Heere God hem allemaal gezegd had. Hoe Hij gezegd had, dat Hij het volk als op vleugelen der arenden gedragen had, dus zooals jonge arenden, die nog niet goed kunnen vliegen, en dan ondersteund worden door de ouden, zoo had de Heere Zijn volk ondersteund en gedragen door alle moeilijkheden heen. En als het volk Hem nu voortaan steeds gehoorzaam zou zijn, zou het ook altijd Zijn volk mogen blijven; en elk lid van het volk zou dan voortaan als een priester worden aangezien door God.

En het volk beloofde uitdrukkelijk, dat het zou doen alles, wat de Heere gesproken had. Vs. 8.

De voorbereiding tot de wetgeving. Ex. 19 : 9—25.

Mozes moest in den naam van God nog vele dingen tot Israel zeggen. Het volk moest op den derden dag den Heere ontmoeten, en daarom moesten allen zich heiligen, de mooiste en beste kleeren aantrekken, na zich eerst goed gereinigd te hebben. Vóór den bestemden tijd mocht niemand den berg betreden, op straffe des doods, en daarom maakte Mozes een omheining, een versperring rondom den berg. (Zie vs. 23).

De morgen van den derden dag brak aan. Toen hoorden de kinderen Israels, die langzaam en eerbiedig den berg naderden, zware donder en bliksem en sterk bazuingeluid, zoodat het volk met schrik bevangen werd. God Zelf was genaderd en gekomen op den berg Sinaï. De berg sidderde en beefde, en op den top was rook en vuur. Het volk week achterwaarts.

De tien geboden. Ex. 20 : 1—17.

God sprak en Israel luisterde. „Ik ben de Heere uw God, Die u uit Egypteland, uit het diensthuis uitgeleid heb . . . ." enz. In Hfdst. 20 staan de geboden. Kort weergegeven kan het zóó gezegd worden: 1. Geen andere goden dienen. 2. Geen afgodsbeelden maken. 3. Geen misbruik maken van Gods naam. (Niet vloeken). 4. Den rustdag heiligen. 5. De ouders eeren. 6. Niet dooden. 7. Geen echtbreuk plegen. 8. Niet stelen. 9. Niet valsch getuigen. (Niet liegen). 10. Het goed van anderen niet begeeren.

God zweeg, maar de donderslagen klonken door en de bliksems flitsten verder, terwijl er tusschen door bazuingeschal klonk, zóó sterk en geweldig, als de menschen nog nooit gehoord hadden. Gods grootheid en majesteit was te geweldig voor een nietig menschenkind, bang zochten zij bescherming bij Mozes en smeekten hem, of hij maar verder met God wilde spreken en hen dan later maar vertellen, wat God gezegd had; zij durfden zelf niet meer naar Gods stem te hooren. Heel wat wetten, aansluitende op de tien geboden, moesten nog gegeven worden. Zie de volgende hoofdstukken.

Het gouden kalf. Ex. 32.

Toen het volk te bevreesd was, om nog langer naar God Zelf te hooren, was Mozes weer op den berg geklommen om te hooren, wat God nog verder aan Zijn volk te zeggen had.

Mozes' broeder, Aäron, moest nu voorloopig het gezag uitoefenen. Misschien heeft hij wel eens wat afgunstig op Mozes gezien, maar nu hij zelf eenigen tijd de teugels van het bewind in handen moet nemen, valt het hem toch lang niet mee. Vooral ook, omdat hij al spoedig ontdekte, dat men lang niet zooveel om hém gaf als om Mozes. Hij hoopte ten slotte maar, dat Mozes niet al te lang weg zou blijven; het duurde nu al vele dagen, en nóg was Mozes niet terug. Het volk begon het ook zeer vreemd te vinden, dat Mozes nog steeds niet terugkwam. Aäron wist niet, wat hij op de herhaalde navraag naar zijn broeder moest antwoorden. Men begon er al over te praten en te mopperen, dat Mozes wel eens voorgoed weg kon blijven. Het volk kon het uit de verte al niet verdragen en wat moest dan een man

alleen, die nog wel den berg was beklommen?

Wat hebben wij nu aan die Wet van God? zoo werd er gezegd. Wij weten toch verder van niets. Men zag God niet en wist niet, hoe Hij precies gediend wilde worden. Dan was het in Egypte toch anders geweest. Welke offermaaltijden en vroolijke feesten wisten die menschen te houden bij een prachtig gouden beeld van een stier. Iedereen kon daaraan maar meedoen. Men wilde wel, dat men het ook hier zoo had. En ten slotte werd besloten, aan Aäron te zeggen, dat men het hier ook zoo wilde hebben, als eens in Egypte het geval was.

Toen aan Aäron de eisch des volks was gezegd, durfde hij niet tegen hen op te treden. Wel zeide hij: „Dat kan ik niet doen, want waar zal ik het goud vandaan halen? Dan moesten mij wel al de gouden voorwerpen en sieraden gebracht worden, die uw vrouwen en zonen en dochters bezitten".

Maar zóó sterk begeerden zij een zichtbare god, dat zij er als 't ware alles voor over hadden. In zeer korten tijd lag de tent van Aäron vol goud. Toen moest hij, meende hij, wel aan het werk gaan. Wij weten niet hoe hij het gedaan heeft. Misschien heeft hij een berekening en een teekening gemaakt en van een dikke boomstam eerst een beeld gemaakt van hout, om in het zand of van leem een vorm te maken, waarin het goud gegoten werd. In elk geval, binnen korten tijd was aan de wensch van het volk voldaan en hadden zij hun gouden stierkalf. Nu waren zij blij. „Nu nog een offer- en feestmaaltijd!" zoo riepen zij. Toen brachten zij runderen en offerden het vet op een altaar, gemaakt voor het stierkalf, en aten met elkaar van het vleesch en andere lekkernijen, die zij bijeen brachten. Daarop begonnen zij vroolijk te zijn en gingen aan den dans. In lange rijen hotsten mannen, vrouwen, ouden en jongen, zingend en joelend, rond.

Aäron zei maar niets. Als de menschen het nu eenmaal zoo willen, moeten zij het zelf maar weten, dacht hij.

Mozes was op den berg, om Gods wetten in ontvangst te nemen. Maar daar verneemt hij opeens van God diep teleurstellende dingen. God vertelt hem, hoe het volk, dat toch reeds trouw beloofd had, nu al ongehoorzaam geworden was en verschrikkelijk zondigde. Laat Mij maar begaan, zeide God, dan zal Ik hen allen dooden, en u maken tot de vader van een nieuw, groot volk. Mozes schrok vreeselijk. Hij smeekte God, om genade voor recht te laten gelden. Wat zullen de heidenen wel zeggen? Denk aan Uw verbond met Abraham, Izaäk en Jacob! „Ik zal hen niet allen verdelgen!" beloofde God.

Mozes, met de beide steenen tafels der Wet, door God Zelf beschreven, in de hand, daalde van de berg af. Halverwege ontmoette hij Jozua, die daar op hem had moeten wachten. Beiden gingen zij verder. Spoedig vernamen zij rumoer en spoedig bemerkten zij, wat de oorzaak was. Mozes' hart was vol heilige toorn. De tafels smeet hij aan stukken. Het gouden kalf wierp hij omver en wierp het in het vuur, daarna vermaalde hij het en wierp het in het water, zoodat het volk het drinken moest, waardoor allerlei spijsverteeringsbezwaren zullen zijn ontstaan. Aäron werd tot verantwoording geroepen, en omdat het volk, van den eersten schrik bekomen, nog weer boos was, dat het feest was verstoord kwam de straf door de stam van Levi. Van de ergste boosdoeners vielen 3000.

D. G. B.

III

DE BAPTISTEN EN DE MARANATHA-BEWEGING.

Van bevriende zijde werd mij een uitknipsel toegezonden uit Het Zoeklicht van?? 't Is een stukje uit de Correspondentierubriek en betreft een opmerking van X. te IJ. Deze opmerking blijkt verband te houden met een mededeeling, door den Redacteur van Het Zoeklicht in Nr. 21 van den veertienden jaargang van dat blad ten beste gegeven.

Deze mededeeling verschijnt daar ter loops in het antwoord op de vraag: „Bouwt de leer van Johannes de Heer de Kerk op of ondermijnt ze haar?" Br de Heer constateert daarin, dat „de leer van Johannes de Heer" naar het oordeel van vele Gereformeerde predikanten „kerkgevaarlijk" is. Hij vertelt dan dat Ds van 't Sand daaromtrent o.m. dit zegt:

> „Onze Gereformeerde kerken en dus ook haar voorgangers en leden zullen blijven getuigen tegen „Het Zoeklicht" dat in onze gezinnen niet hoort; tegen haar conferenties, waar een Gereformeerde zich niet thuis kan gevoelen . . . ."

Deze waarschuwing geeft br de Heer aanleiding nog enkele andere bestrijders in het veld te voeren: de Baptisten en de Roomschen. A.g. de eersten volstaat hij met deze regels:

> „En zelfs ook in de Broederschap van Baptisten-predikanten is — volgens het verslag van de N. R. Courant — in de tiende jaarlijksche Vergadering eveneens een vonnis in dien geest geveld, aangezien daar het algemeen gevoelen was: „dat de Maranatha-beweging de gemeente ontwricht".

Op deze mededeeling heeft dan de correspondentie met X. te IJ. betrekking. Aan hem schrijft de Zoeklicht-redacteur:

> „U bent niet de eenige, die zich stelt tegenover *de officieele houding der Baptisten inzake de Maranatha-beweging*".

Br de Heer spreekt hem nu wederkeerig deze troostwoorden toe:

> „X. te IJ. U bent niet de eenige, die zich stelt tegenover *de officieele houding der Baptisten inzake de Maranatha-beweging*. Uw persoonlijk getuigenis, dat u gedurende de twee jaar uit Het Zoeklicht meer geestelijk voedsel genoten hebt dan gedurende de 10 jaar dat u te Y. in de gemeenschap der B. komt, zegt intusschen weinig, omdat het een gevolg van plaatselijke omstandigheden kan zijn. (Ik heb daarom uw initialen maar tot X. te Y. teruggebracht, opdat men niet naar u zal gaan vorschen).

Van meer belang is, dat de oude garde der Baptisten-voorgangers er wat anders over dacht dan de jongere. Ik denk daarbij in de eerste plaats aan den thans ontslapen Br. v. Beek Sr., met wien ik reeds 25 jaar geleden in Den Haag prettig samenwerkte en onder wiens leiding destijds het blad „De Christen" ook Het Zoeklicht langen tijd heeft opgenomen als „gratis bijlage". Ik weet ook, dat er onder de tegenwoordige voorgangers zijn, die het lang niet zóó eens waren met de „algemeene conclusie" dat de Maranatha-beweging „de Baptisten-kerken ontwricht" als het verslag ons wel wilde doen gelooven.

Maar het is als in de Gereformeerde kerken: als je in de minderheid bent, doe je soms beter je mond maar te houden als de meerderheid haar mond wat al te groot opendoet. En het kan best zijn dat onder zulke omstandigheden een stil sympathiseeren met hetgeen God doet door de Maranatha-beweging, van grooter nut kan zijn dan een openlijk protest tegen de officieele verguizing er van. Het beste en meest vruchtbare protest, ook van de leden, die tevens lezers zijn van „Het Zoeklicht" en daardoor meedoen aan hetgeen men de „Maranatha-*beweging*" noemt — in onderscheid en tegenstelling van de Maranatha-*gedachte* — is het getuigenis dat u geeft, n.l. „dat de beste Christenen uit uwe omgeving die zijn, die zich aanhangers betoonen van hetgeen in „Het Zoeklicht" geleerd wordt".

Aan uw verzoek om niet te hard in mijn oordeel te zijn tegenover de broeders, hoop ik te voldoen. Ik weet dat velen het in onwetendheid doen; ze hebben de muren van eigen kerkje soms zóó hoog opgetrokken, dat zij niet kunnen zien wat God buiten hun kring

doet. Ik bepaal mij dus alleen maar bij het constateeren van het feit en het uitspreken van de hoop, dat we — waar we zooveel gemeen hebben — ook ten opzichte van de Maranatha-*beweging* nog eens wat dichter bij elkander komen".

In den arbeid van br de Heer — dit sta voorop — is veel, dat we waardeeren. Zijn prediking is Christusprediking. Hij verkondigt Christus op een wijze, die onze volle instemming heeft. Hij durft het Evangelie aan. Christus is voor Hem een levende, volkomene Zaligmaker, die den zondaar h i e r en n u redt. Dit getuigenis van den machtigen, levenden Verlosser heeft vele zielen gegrepen en tot vrede met God gebracht. Velen, die vermoedelijk anders het Evangelie niet gehoord zouden hebben, of niet gehoord zouden hebben in z'n volle en vrijmakende kracht, hebben het vernomen door den dienst van br de Heer. De beweging, door hem te voorschijn geroepen, heeft voor velen veel goeds gebracht.

En nu iets over het antwoord aan X. te IJ. dat samengesteld is uit bijkomstigheden.

1. Dat iemand in Het Zoeklicht meer geestelijk voedsel vindt dan in een of andere Bapt. gemeente is een opmerking, die niets zegt omtrent de verhouding tusschen Maranatha-beweging en gemeente-gedachte.

2. Dat de Maranatha-beweging „de Baptisten-kerken ontwricht" is iets anders dan in het verslag beweerd wordt.

3. De vergelijking tusschen de vergadering van de Broederschap van Baptisten-predikanten en de Gereformeerde kerken is onjuist. Dat bij ons „een meerderheid haar mond wat al te groot opendoet" is een niet slechts onvriendelijke, maar ook onjuiste veronderstelling. Wij vormen veel te veel een b r o e d e r s c h a p om zooiets te doen. Bij ons zet niemand den mond groot open. Integendeel: we luisteren steeds met belangstelling naar elkaar, en de geest op die vergaderingen sluit de mogelijkheid buiten dat er een minderheid zou zijn, die zou gelooven maar beter te doen haar mond te houden. De woorden van sympathie door br de Heer aan deze minderheid gewijd, missen dan ook in de werkelijkheid elke basis.

4. Met de verklaring van dezen christen-Zoeklicht-vriend, dat de beste christenen uit zijn omgeving die zijn, die zich (gelijk hij), aanhangers betoonen van hetgeen in „Het Zoeklicht" geleerd wordt, had br de Heer zijn instemming, dunkt ons, niet moeten betuigen. Er staat toch ergens in den Bijbel: Laat een ander u prijzen en niet uw eigen mond.

5. Dat br de Heer hoopt te voldoen aan het verzoek van X. te IJ. om niet te hard in zijn oordeel te zijn „tegenover de broeders", is te prijzen. Hij wordt van zoo verschillende zijden aangevallen, dat hij in zijn verweer allicht wat te krachtig zou kunnen worden. Bovendien: we moeten de gedachtenwisseling voeren op een toon, die voortzetting mogelijk maakt. Mij dunkt, men kent den christen aan de manier, waarop hij tot en over andersdenkenden spreekt. Wij kunnen de zaak van Christus niet dienen als we niet spreken in den Geest van Christus. De reden, waarom br de Heer niet te hard hoopt te zijn in zijn oordeel „tegenover de broeders" is er echter, zooals we nog nader hopen aan te toonen, geheel naast.

We hebben onze bezwaren tegen zijn arbeid en wijzen op de nadeelen, die er uit moeten voortvloeien. We doen dat echter niet „uit onwetendheid, noch omdat we de muren van eigen kerkje soms zóó hoog hebben opgetrokken, dat wij niet kunnen zien wat God buiten onzen kring doet".

Onze *motieven* zijn anderen. Zij liggen in het Nieuwe Testament.

Ze vloeien voort uit de centrale waarheid der Apostolische verkondiging dat Jezus de Heere is. 2 Kor. 4 : 5.

Er is ons veel aan gelegen hierin door onze mede-geloovigen te worden verstaan.

Daarover een ander maal D. V.

L.

UIT DE GEMEENTEN

SNEEK. Zoodra onze anti-kermis-actie tot het verleden behoort bepalen onze gedachten zich al weer bij het naderende Kerstfeest.

Onze Zondagsschool heeft in Sneek „de oudste brieven", *zooals men dit wel eens noemt, en het komt meer dan eens voor, dat we bij het aanbieden van onze inteekenlijst hooren: „Vredekerk"?? Daar ben ik als kind nog op Zondagsschool geweest".

Hiermede is ook verklaard hetgeen br. L. de Haan indertijd van Sneek schreef: „dat de gemeente Sneek een goede bekendheid geniet".

Na veel voorbereiding was dan den eersten Kerstdag aangebroken.

De dienst werd ingeleid met Kerstmuziek op het kerkorgel, terwijl het Mannenkoor zich liet hooren met: „Maak u op, word verlicht" en „Halleluja, looft den Heer".

Onze Voorganger bepaalde ons bij: „De genade onzes Heeren, dat Hij om onzentwil arm is geworden".

Des namiddags hadden we kinderfeest. Wat een blijdschap op die kindergezichten; wat hebben ze gezongen, geluisterd; in één woord: genoten.

Het Dameskoor betoonde zich actief door het zingen van haar liederen.

Den tweeden dag was genoemd koor wederom present om bij de voormiddag-prediking Kerstliederen te zingen.

We werden toen in den geest naar Bethlehem geleid en vertoefden bij het Kindeke, waardoor we rijkelijk gezegend werden.

Des middags hielden we liefdemaal. Ook hier bleek Gods Geest tegenwoordig te zijn. Er werd van hart tot hart gesproken; getuigd door jong en oud.

Zoo gingen onze zegenrijke feestdagen voorbij, waarvan het nog naruischt in onze harten.

Op Oudejaarsavond bepaalde onze Voorganger de gemeente bij: Komt allen tot Mij . . . . en Ik zal u rust geven.

We zijn God dankbaar dat we Nieuwjaarsdag vernamen van twee jonge menschen, welke op den laatsten dag des jaars in huiselijken kring rust vonden voor hunne zielen.

Blijde gaan we het nieuwe jaar in en gelooven dat God zal doorgaan met ons te zegenen.

We hopen U, brs. en zrs., op de hoogte te houden.

Met heilbede, de Uwe in Chr.,

A. WIELINGA, Secr.,

VRIESCHELOO. Geliefde broeders en zusters! het deed ons goed om in het j.l. verschenen no. van „De Christen" zooveel goed nieuws van onze zustergemeenten te lezen. Allen zijn de Kerstdagen gezegend geworden! Nu de gemeente te Vriescheloo heeft ook gezegende Kerstdagen gehad. Broeder T. Jansma, *student te Hamburg*, was tot ons overgekomen en diende ons met het woord. 1en Kerstdag hadden wij 's morgens om 10 uur pred. te Vriescheloo, nam. 2 uur kinderfeest te Bellingwolde en om 6 uur feest voor de grooten aldaar. Het kerkje kon de menschen bijna niet bevatten. Achteraf blijkt, dat nog broeders terug zijn gegaan, die geen plaats meer konden krijgen.

2en Kerstdag hadden wij te Vriescheloo feest voor kinderen om 2 uur *nam.*, en daarna om 7 uur voor grooten. Ons ruim kerkgebouw was tot in alle hoeken bezet. Onder leiding van onzen jongen br. student hebben wij een heerlijken Kerstzegen ontvangen. Vele broeders en zusters getuigden opnieuw van hun grooten Verlosser, die voor hun kwam in Bethlehem.

De gemeente Vriescheloo wenscht al haar medeverbondenen in en buiten ons Vaderland een jaar van grooten geestelijken zegen toe. Moge het jaar 1933 een jaar worden van geestelijke opwekking, dat is de wensch en bede der gem. *Uw br. in Chr.,*

H. BL., Secr.

HOORN. Nu de feestdagen weder achter ons liggen, kan ik niet nalaten u het een en ander mede te deelen. Den 1en Kerstdag des morgens het oude en toch altijd wederom nieuwe Evangelie van de geboorte van onzen Heer en Heiland. Des namiddags hadden wij liefdemaal. Ons lokaaltje was wederom goed bezet. Verschillende broeders en zusters, ook de jongeren, gaven iets ten beste en zoo heerschte er een heerlijke *Kerststemming*. Het was een gezegende samenkomst, de Geest des Heeren was kennelijk in ons midden.

Den 2en Kerstdag des morgens wederom prediking en des middags Kerstfeest met de Zondagsschool. Wij ouderen hebben wederom genoten van den zang van de kinderen en de blijde gezichtjes. Het was wederom een heerlijke dag.

Bij de wisseling des jaars was onze gel. Voorg. in onze zustergem. Workum, doch dit in aanmerking genomen waren wij toch weder in een goede stemming bijeen. Kortom, wij hebben goede dagen gehad en gaan vol moed ondanks de moeitevolle tijden 1933 in.

Rest mij nog te melden, dat een jonge broeder en zuster tot ons zijn overgekomen, zoodat wij weder 2 leden kunnen bijboeken.

Wij verwachten dat de Heer onze kleine gem. verder wil zegenen en ons verder stof tot danken zal geven.

Met br.groet,

de Correspondent.

2e EXLOËRMOND. Nu wij in „De Christen" lazen de vele goede berichten uit verschillende gemeenten over de Kerstdagen, willen ook wij als gemeente niet in gebreke blijven en

iets mededeelen van de groote zegeningen Gods, die wij ontvingen op de beide Kerstdagen.

Den 1en Kerstdag 's morgens vertoefden wij in de geest bij het Kindeke in de kribbe te Bethlehem. Onze zeer geachte en beminde Voorganger sprak naar aanleiding van Lukas 2 over de geboorte van Christus. In een zeer gloedvolle rede werd het Kerstevangelie verkondigd aan een zeer groote schare. Ons kerkgebouw was geheel gevuld. 's Avonds hadden wij liefdemaal. Ook toen was onze kerk vol met oude en jonge menschen en vele vrije getuigenissen werden gegeven.

2en Kerstdag 's morgens Evangelieprediking, weer voor een volle kerk. 's Avonds gaf onze Zangvereeniging een uitvoering, die uitstekend geslaagd is. Zij hebben weer getoond dat ze met hun zang veel goeds kunnen leveren.

Zoo zijn wij nu weer een nieuwen tijdkring ingetreden. De Heere weet wat wij in 1933 zullen beleven en alhoewel het in de wereld donker schijnt, ja soms heel donker ook in de plaats onzer inwoning, wat het veenbedrijf betreft, toch zijn wij als gemeente vol goeden moed en zijn wij dankbaar dat God de Heere ons een Voorganger heeft geschonken, die zich met hart en ziel geeft voor het werk des Heeren, en dat niets hem te zwaar of te moeilijk is. De Heere ondersteune hem in zijn arbeid. Dat is en blijft onze bede!

Zondag 8 Januari was voor de gemeente een vreugdedag want wij hadden het voorrecht een broeder en zuster in ons midden te hebben, die de Heere ook wenschten te volgen in den Doop. Nadat zij belijdenis des geloofs hadden afgelegd werd door de gemeente besloten om aan hun verzoek te voldoen. Onze Voorganger mocht ook dien morgen aan een zeer groote schare toehoorders de beteekenis des Doops uiteenzetten en wel naar aanleiding van Matth. 28 : 19. Na de Doopsbediening, die met stille aandacht gevolgd werd, schaarden wij ons om den Tafel des Nieuwen Verbonds en werd aan onze broeder en zuster een woord van welkom toegesproken door broeder Veltman, ouderling. Ook sprak broeder Veltman een welkomstwoord tot een 17-tal broeders en zusters, woonachtig te Valthermond die met attestatie tot ons waren overgekomen, zoodat onze gemeente nu ook een station heeft te Valthermond. Onze Voorganger gaat er geregeld heen en heeft het voorrecht ook daar aan een zeer aandachtige schare het Evangelie te mogen brengen.

Uw broeder, P. DE RAAF, Secr.

III

MEDEDEELINGEN

Uit ons Unie-Bureau.

1. Statistiek.

De vragenlijsten (in duplo) voor de Statistiek van 1932 zijn aan de Secretarissen der Gemeenten verzonden. Vriendelijk verzoek ik dezelve nauwkeurig ingevuld, vóór 28 Febr. e.k. aan ondergeteekende terug te zenden. De ingevulde vragenlijsten kunnen *niet* als drukwerk worden verzonden.

2. Doopkaarten.

Op de j.l. Algem. Vergadering werd besloten, doopkaarten uit te geven, als herinnering aan den Doop.

Kan iemand ons dienen met een passend voorbeeld? Wij zouden dat ten zeerste op prijs stellen.

Ook een eigen ontwerp, of iets dergelijks, zal ernstig overwogen worden. In afwachting van een en ander,

Uw br. in Christus,
B. PLANTING, U.-Secr.
Amsterdam (Z.), Tolstr. 117.

RADIO-UITZENDING.

Door de Ned. Christelijke Radio Ver. zal D.V. op *Zondag 15 Jan.* van 8.30—9.30 uur een

ZONDAGMORGENWIJDING

worden uitgezonden, welke geleid zal worden door Ds. J. Jeronimus, Baptist Pred. te 's-Gravenhage.

1. Gezang 209.
2. Lezen Joh. 14 : 1—15.
3. Gebed.
4. Zang, lied no. 688 (bundel de Heer).
5. Eerste gedeelte der toespraak over Joh. 14 : 2a.
6. Zang, lied 88 (bundel de Heer).
7. Tweede gedeelte der toespraak.
8. Zang, Gezang 274 : 7 en 8.
9. Dankzegging.
10. Zang, lied 37 (bundel de Heer).

Den Haag. JAC. BOITEN,
Secr. U. R. C.

De Bapt. gem. te Vriescheloo deelt mede, dat haar Voorganger Ds. J. de Haan, Zondag den 12 Februari a.s. des namiddags om $3^1/_2$ uur afscheid zal nemen van zijn gemeente.

Voorts dat haar nieuw beroepen Voorg., broeder J. B. de Neef van Ede, Zondag den 19 Februari a.s. des namiddags om 3 uur, zijn intrede in de gem. alhier hoopt te doen, na vooraf des voorm. om 10 uur te zijn bevestigd door haar oud-Voorg. br. J. de Haan. Om $5^1/_2$ uur begroetingssamenkomst.

Afgevaardigden van de gemeenten elders, alsmede andere brs. en zrs., zijn hartelijk welkom. Van hen, die voor den middag komen, wordt mededeeling daarvan verwacht vóór den 3 Februari a.s. bij ondergeteekende.

Namens de gemeente,
de Secr. H. BLANK.
Blijham (Gron.)

„Zusterhulp".

Hartelijk dankend ontvangen voor den arbeid van Zr. Zendelinge Reiling in Congo (Cent.-Afrika), van de Afd. „Zusterhulp" te Utrecht f 2,50; van de Vrouwenvereen. te Delfzijl f 11.75; van de Meisjesver. „Ora et labora" te Delfzijl f 2,86.

De Alg. Penningmeesteresse,
S. BOURITIUS—Hamer.
Deventer, Radstakeweg 26.
Girono. 151970 Ds. G. Bouritius, Deventer

De Jeugdconferentie

zal dezen zomer zoo God wil gehouden worden op 19 en 20 Juli.

Men rekene met deze data met het opgeven voor vacanties en dergelijke.

A. P. BARENDREGT.

III

INGEZONDEN.

Met klimmende belangstelling en verbazing, las ik het ingezonden stuk, in De Christen van 30 Dec. j.l. onderteekend door T. de Jong.

In het slot van dit stuk worden zulke vreeselijke beschuldigingen geuit aan bepaalde groepen in ons Vaderland, en mede aan *onze* Voorgangers en *onze* Radio-vereeniging, dat deze zonder nadere aanduiding en bewijsvoering, ver beneden peil zijn.

Is de Redactie ook niet met mij van meening dat stukjes, waar een dergelijke tendens uit spreekt, misschien in de Tribune thuis hooren, doch allerminst in De Christen?*)

Hoogachtend,
TJ. BOUMA.

*) Neen. Red.

III

RONDBLIK.

De gezangenquaestie.

De bundel gezangen, waarmee de Geref. kerken de bestaande gezangen achter de psalmen wenschen uit te breiden (tot een totaal van 33) vindt uitgebreide bespreking. In de Chr. Geref. pers wordt tegen de invoering gewaarschuwd. Ds. A. H. Hilbers, Chr. Geref. predikant, schrijft in zijn kerkbode: „Met het beginsel, dat van ouds onze Geref. vaderen hoog hielden: in Gods huis niets dan psalmen, is nu gebroken. Dat we hier niet te veel van zeggen, bewijst wel de geschiedenis van de gezangen in de Ned. Herv. Kerk. Wie waren toentertijd het sterkst voor de invoering van gezangen? Juist zij, die het meest van de zuivere Geref. leer afkeerig waren". Prof. J. J. van der Schuit te Apeldoorn schrijft in de Wekker: „1933, de gezangen op de synode-tafel; 1934 de herdenking van den strijd tegen de gezangen" (bedoeld is hier de Afscheiding in 1834, red.)

Niet ongeestig merkt ds. K. Schilder in De Reformatie van 23 dezer in antwoord op, dat men ook in de Chr. Geref. kerk de gezangen achter de psalmen zingt, gelijk die van de vaderen afkomstig zijn en het probleem dus door ds. Hilbers zeer onzuiver gesteld wordt, dat verder het geslacht van Kaïn het eerst om muziekinstrumenten geroepen heeft, maar de Chr. Geref. kerk om deze reden toch niet de orgels uit haar kerken weghoudt

en dat de Chr. Geref. kerk vóór 1891 tal van sterke voorstanders der gezangen telde; zelfs had (behalve De Cock) niemand van de vaders der afscheiding bezwaren (aldus ds. Delleman, door ds. Schilder geciteerd) tegen het kerkelijk gebruik van gezangen als zoodanig, maar wel tegen de *verplichting* om den *bestaanden bundel* gezangen te gebruiken.

Een andere critiek op den bundel betreft den inhoud; deze critiek komt van eenigen uit eigen kring inzonderheid. Zoo vraagt ds. S. Dateme in de Driebergsche kerkbode: „Maar, zeg eens, mijn waarde, vindt gij nu waarlijk Paschen, De opstanding en Pinksteren van Da Costa zoo verheffend? Mij dunkt, de beroemde zanger heeft wel wat schooners met zijn lier ons gegeven. De prachtverzen b.v. over de wederkomst des Heeren. Op 's Hemels wolken zal Hij komen. Als het nu zoo iets was? Is dat ook niet het oordeel van De Reformatie?" De Reformatie-redacteur ds. K. Schilder antwoordt hierop: „Ik ben het met ds. D. eens, dat er (steeds) nòg mooiere verzen te vinden (zullen) zijn. Maar ik geloof, dat we daarmee thans dezen concreet aangeboden bundel niet moeten in den weg staan, want dan krijgen we inplaats van de nòg mooiere heelemaal niets. Eerst dit, dunkt mij; en dan kunnen we later, als we eenmaal over de brug zijn, verder zien".

Ned. Vereen. van Joden-Christenen.

Onder voorzitterschap van dr. J. H. Zalmann (Soest) hoopt de Ned. Vereen. van Joden-Christenen op Donderdagavond 12 Jan. in de Zendingskapel, Keizersgracht 676 te Amsterdam een grootere Getuigenissamenkomst te houden. Als sprekers zullen optreden de heeren Ph. Trostianetzki te Rotterdam over „De(n) geestelijke(n) toestand van het huidige Jodendom" en P. W. Cohen te Amsterdam over „De tweezijdige verantwoordelijkheid van den Joden-Christen". De heer Hirsch Blum uit Eindhoven zal een woord van persoonlijk getuigenis spreken. Mej. A. Musch, begeleid door den heer W. Vlugt, zal zingen. De toegang tot dezen samenkomst is voor iederen belangstellende vrij.

Overgangen.

Een beeld van den stand der confessieverschuivingen in Duitschland bieden de zoojuist gepubliceerde cijfers over 1930, waaraan wij ontleenen dat in Duitschland in 1930 16302 Roomsch-Katholieken naar de Protestantsche kerk en van de Protestantsche kerk 9190 leden naar de Roomsch-Katholieke zijn overgegaan. Deze cijfers zijn te gunstiger voor de Protestantsche kerk als men mede in rekening brengt, dat Duitschland overwegend Protestantsch is en proventueel de overgang van Roomsch-Katholiek naar Protestantsch dus nog aanmerkelijk sterker is dan in de bovengenoemde cijfers uitkomt.

Uit de Oekraïne.

Als zeer belangrijk wordt ons beschreven de religieuse opleving, welke thans in de Oekraïne plaats vindt. Hier nl. woont vlak voor de poorten van Rusland en deels daarbinnen een volk van 40 millioen zielen, thans verdeeld over Rusland, Polen, Tsjecho-Slowakije en Roemenië, dat allengs tot een Westersch bolwerk tegen het voortdringen van de bolsjewistische cultuur wordt. De Oekraïners zijn bezig zich tot het Protestantisme te keeren. En het bolsjewisme wordt er in dezelfde mate naar het Oosten teruggedrongen. Zoowel politiek als religieus verdient dit de grootste aandacht. In welke mate de Protestantsche prediking er veld wint, blijkt uit den overgang van geheele dorpen; het dorp Hanusiwci ging met 3100 zielen geheel tot het Protestantisme over; in het stadje Nyzniw gingen 3200 menschen met hun priester gezamenlijk (uit de Grieksch-Katholieke kerk) tot het Protestantisme over; het dorp Iwankow met 3750 zielen roept om predikers teneinde tot denzelfden stap te kunnen overgaan, enz. En tienduizenden vragen bearbeiding. Een ontzaglijk zendingsveld opent zich hier voor het Protestantisme en met groote warmte roept dit 40-millioenen volk om het evangelie naar Protestantsche opvatting.

Een „Hilfswerk für die Ukraine" heeft zich uiteraard in Midden-Europa reeds gevormd, zich ten doel stellende geld te verzamelen voor het daar helpen bouwen van kerken, het uitzenden van predikers en het verspreiden van bijbels. Voor Nederland is de representant van dit „Hilfswerk" de Duitsch-Evang. Luth. predikant te Amsterdam, ds. F. Voges, Honthorststr. 36 (giro 133742).

CORRESPONDENTIE

H. B. te U. Me dunkt de spijze die U ons per „Ingezonden" wilt voorzetten staat nog niet lang genoeg op het vuur. Onze lezers zouden er last van den maag van krijgen. Het onderwerp zelf is belangrijk. Misschien vindt U iemand die machtig is uw gedachten logisch en gefundeerd uiteen te zetten. Dan spreken we elkaar nader.

Ondertusschen: dat de broederlijke liefde blijve!

E.-R.

Aan onze Abonnee's

die hun abonnementsgeld per post betalen, zond ik begin Jan. een stortingsbiljet met verzoek het abonnementsgeld voor het 1ste kwartaal binnen tien dagen te zenden.

Velen voldeden reeds aan dit verzoek.

Zij, die het nog niet hebben gezonden, verzoek ik nu vriendelijk het vóór 18 Jan. te doen.

Na dien datum worden de kwitanties afgegeven met berekening van 15 cent incassokosten.

De Adm.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 20 Januari 1933 No. 2271 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

TOEN IK EEN KNAAP WAS.

Toen ik een knaap was in 't zorglooze leven,
Gordde ik mij zelven en liep naar mijn lust:
Vrij in mijn wandlen en zoeken en streven,
Vrij in mijn reizen, mijn droomen, mijn rust.

Straks ook voor mij is een ure gekomen,
Ure van roeping, van ernst, van gena,
Dat in mijn boezem die stem werd vernomen:
Hebt gij mij lief? — en mijn ziele sprak: Ja.

Sinds mij dat uur uit mijn droomen kwam [wekken,
Leidt mij een ander, ook waar ik niet wil,
Leert mij de handen steeds williger strekken,
Volgen en dragen, ach, vroolijk of stil.

Toch, nu die Meerd're gebiedt in mijn leven,
Vinde ik, trots banden en zielstrijd en smart,
Wat ik eens vruchteloos zocht in mijn streven:
Vrijheid en Vrede voor 't rustloos hart.

DE GENESTET.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

ZONDE IS NIET TE LOCALISEEREN.

Een weinig zuurdeesem verzuurt het geheele deeg. Gal. 5 : 9.

Zou Paulus het gevoel gehad hebben dat z'n lezers wel moesten denken, dat hij zich aan sterke overdrijving schuldig maakte?

Het heeft er den schijn van.

„Een ander Evangelie" bestrijdt hij in dezen brief met een kracht en doortastendheid, die wel opzien gebaard zullen hebben. Denk slechts aan de uitdrukkingen: O, gij uitzinnige Galaten, wie heeft u betooverd? .... en: Zijt gij zoo uitzinnig? ....

Wie den indruk wekt te overdrijven, schaadt zijn eigen zaak. Vandaar dunkt mij, dat Paulus het spreekwoord inlascht: een weinig zuurdeesem verzuurt het geheele deeg. Niet om daarmede zijn toon en felheid van aanval te verontschuldigen, doch om die te verklaren.

Onschuldig moge het kwaad lijken, het is er mee als met een zuurdeesem dat in het deeg gebracht wordt. Het lost zich in het deeg op, deelt z'n eigenschappen aan den deegklomp mee.

Dit is de aard der zonde: ze is niet te localiseeren.

Op deze waarheid wijst de Apostel hier, en 't is deze waarheid, die onze houding tegenover haar bepalen moet.

Met hetzelfde beeld heeft de Heere Jezus Z'n jongeren gewaarschuwd voor den stillen invloed der zonde. Wacht u — zoo heeft Hij gezegd — voor den zuurdeesem
der Farizeërs,
der Sadduseërs, en
van Herodes.

Wij zijn allen vatbaar voor zonden, maar niet allen voor dezelfde zonden.

Wat is de zuurdeesem, de stille, verraderlijke invloed van het Farizeïsme? De Heiland heeft den farizeër gekarakteriseerd met een woord, dat milder, maar niet minder ernstig is, dan „geveinsde", „huichelaar". De Heer dacht daarbij aan menschen, wier beroep het was een schijn leven te vertoonen, den indruk van een schijn werkelijkheid te wekken. Ze moesten dat zóó goed doen, zich zóó in hun rol inleven, dat het op den toeschouwer den indruk maakte van echt te zijn. Dat kon er toe leiden, dat ze zelf het onderscheid vergaten, dat er is tusschen wat ze werkelijk waren en wat ze schenen te zijn.

Dit gevaar van een valsch leven, een schijnleven te gaan leven en het zelf te vergeten, is de zuurdeesem van het Farizeïsme.

We kunnen een leven ten toon spreiden, dat zoo langzamerhand losgeraakt is van wat we van binnen, voor God, d.i. werkelijk zijn. Dat gebeurt niet met eenmaal, niet met opzet; maar langzamerhand. Onmerkbaar gaan in- en uitwendig leven uit elkaar. De buitenkant van den drinkbeker wordt rein gehouden, maar de binnenkant wordt verwaarloosd.

Ik denk, dat we allen gevoelen dat dit gevaar groot is; het gevaar ongemerkt schijn christen te worden; de gedaante der godzaligheid te behouden en het wezen der zaak ongemerkt te verliezen.

De Heiland zeide: wacht u voor den zuurdeesem der farizeërs. Slechts de werkelijke omgang met Hém, Wiens oogen zijn als vuurvlammen, kan ons voor het ontstaan van zulk een dubbel leven bewaren.

„Een zuurdeesem" noemt de Zangmaker het. Onbewust en ongewild doortrekt dit kwaad het leven en het wordt een rol, onecht, en het einde is een katastrofe. „Een weinig ...." De Heere make ons waakzaam, dat we ook niet het geringste contrast tusschen ons uitwendig en inwendig leven gedoogen want .... *de zonde laat zich niet localiseeren!*

* * *

Er is nóg een kwaad, dat ons zoekt te veroveren. De Heere Jezus noemt het den zuurdeesem der Sadduseërs.

Dit is het gevaar zoo langzamerhand geestelijk op te drogen. De Sadduseërs waren het contact kwijt geraakt met de wereld der eeuwige dingen. Zoo ongemerkt was de vergankelijke wereld voor hen de eenige geworden. Petrus heeft dit kwaad eens genoemd een geestelijk bijziende worden. Door verkeerd gebruik der oogen verdwijnt zoo langzamerhand de gezichtskracht. De horizont wordt kleiner. Doordat men z'n belangstelling concentreert op de dicht bijzijnde dingen, raakt het oog daarop ingesteld. De gezichtskring wordt steeds kleiner. Wat ver af ligt wordt eerst nog flauw onderscheiden, maar schijnt steeds onwezenlijker, totdat het buiten de gezichtskring valt. Men is het contact met hen kwijt. Ze zijn voor hen „buitenwereldlijk" geworden; producten van een ziekelijke verbeelding.

Wacht u voor den zuurdeesem der Sadduseërs! Wacht u voor het gevaar geestelijk bijziende te worden en het contact met de eeuwige dingen te verliezen. Het is het gevaar der uitersten: het gevaar van den maatschappelijken voorspoed en van den maatschappelijken tegenspoed. Het slaat niet dadelijk met totale blindheid. Neen, het doet ons zoo langzamerhand verkoelen, verflauwen en geestelijk afsterven.

De Heere make ons waakzaam, opdat het voornaamste voorop blijve staan. Gods Koninkrijk heeft w e z e n. Het worde voor ons werkelijkheid, hoe langer hoe meer.

* * *

Het derde kwaad, waarvoor de Zaligmaker ons waarschuwt, noemt Hij den zuurdeesem van Herodes.

't Was weer een andere zonde, dan de beide voorgaande, waaraan Herodes eindelijk te gronde ging. Hij was niet s l e c h t, maar z w a k. Hij deinsde terug voor de konsekwenties der bekeering.

Twee krachten trokken hem aan en streden om zijn ziel. Hij voelde in z'n geweten de kracht, waarmede de waarheid een beroep op hem deed. Hij hoorde het Evangelie *gaarne*. Hij deed *vele dingen*. Op verschillende punten gaf hij toe. Verschillende misstanden ruimde hij op, behalve één ... en die bedierf hem totaal.

Herodes weifelde.

Hoe ver kan de liefde tot de waarheid gaan, zonder nochtans v e r g e n o e g te gaan! Om den Dooper tegen de plannen van Herodias te beschermen interneerde hij dezen in een vesting. Maar tot algeheele overgave kwam hij niet, hij deed v e l e d i n g e n, maar gaf niet h e e l h e t h a r t. Hij zette menigen stap naar 't Koninkrijk Gods, doch niet den laatste. Zou die ongehoorzaamheid op één punt hem kunnen doen vallen? Hij heeft ervaren, dat de zonde zich niet laat localiseeren.

We zijn wellicht dicht bij, en doen vele dingen. We weifelen allicht van week tot week en ondertusschen groeit de zonde; de zuurdeesem werkt door.

Zonde werkt als een zuurdeesem: geleidelijk wijzigt zich uw oordeel, uw gevoel, uw houding, uw zielsgesteldheid ten kwade.

Hoe ontkomen we aan deze stille gevaren?

Door Christus.

Het stuit het kwaad niet slechts maar neemt het weg, indien slechts elke deur voor Hem geopend worde!

L.

LOSSE SCHAKELS

De problemen en wij. Wij ontvingen dezer dagen een paar verzoeken van geheel tegenovergestelde strekking. Wij willen ze hier beide publiceeren opdat de lezer begrijpe dat een redacteur het zoomin als een dominee allen naar den zin kan maken.

Een broeder zit tot over de ooren in de problemen. Ze hebben hem gepakt en hij weet er geen raad mee. Hoe moet zijn houding zijn ten opzichte van de vraagstukken, die de wereld beroeren. „Is er", zoo vraagt hij, „geen tekort in de prediking?" En dan gaat hij voort:

> „Als door Gods genade een mensch tot overgave des harten is gekomen, moet de opvoedende kracht des Evangelies zich toch laten gelden. Moet men dan geregeld de zonden der ziel of het Koninkrijk der hemelen prediken, of . . . moeten die personen ook gewezen worden op de praktijk des levens, n.l. hoe zij moeten staan tegenover het Alkoholisme, Socialisme, Communisme, Militarisme, enz. enz. Is het niet de taak van hen, die zeggen geroepen te zijn, de menschheid voor te lichten, om ook in dezen het licht helder te laten schijnen, en het niet onder de korenmaat te zetten of te laten, ook al kunnen enkele vragen hen in moeilijkheden brengen?"

Ofschoon onze broeder zich niet erg helder uitdrukt, is zijn bedoeling klaar als de dag. Hij wil hooren, wat de boodschap van het Evangelie is in de wereld van nu. Hij wil weten hoe hij, die niet op een eiland zit maar midden in het volle leven, zich als christen heeft te gedragen. Hij wil concrete aanwijzingen.

De andere broeder. De tweede schrijver is van deze dingen niet gediend. Voor hem wentelt zich alles om zielenredding en geestelijken opbouw der geloovigen. Het aanroeren van vragen, die den boven-geciteerden broeder geen rust laten, maakt hem onrustig. Dat toch alstublieft niet, is zijn bede. Hij wil vrede en eensgezindheid bevorderen, door dergelijke gerechten niet op onze tafel te zetten.

Wie stelt de vraagstukken aan de orde? Het is niet mogelijk beide partijen te bevredigen. Natuurlijk, wanneer men aan het verlangen van laatstgenoemden broeder zou voldoen, bewaart men een zekere eensgezindheid en vrede, maar op een ongezonde basis. We kunnen nu eenmaal niet uit de wereld uitgaan. Wij zoeken de problemen niet, maar de problemen zoeken ons en kloppen aan onze deur. De vraag is bovendien: wie stuurt ze? Is het God niet, de Levende? Is Hij het niet die de groote vragen aan de orde gesteld heeft, de eeuwen door? We willen Hem toch niet uit het leven uitlichten, en Hem opsluiten in het verleden of boven de wolken? De menschheid ontmoet op haar weg God, den Onbekende, die haar aangrijpt, met haar worstelt, opdat ze Hem zal aangrijpen, als de Onmisbare.

Nu zijn de vragen uiterst moeilijk. Ik las echter eens de opmerking, dat onze houding tegenover de vraagstukken gewichtiger is dan hun oplossing. Daarin schuilt waarheid. Een oplossing te geven zal in haast alle gevallen boven onze kracht liggen, maar onze houding zal openbaren hoe het er in ons hart uitziet. Ik denk, dat het gevoel, dat de vraagstukken zoo samengesteld zijn, zoo uiterst moeilijk, velen beweegt er zich maar buiten te houden. Maar dat is niet goed. We mogen niet onbewogen blijven. We moeten er ons mee bezig houden, geloovende dat God den worstelenden mensch verder helpt. Voor het gedijen der gewassen is, las ik, 5% menschelijke energie noodig, maar die 5% moet er dan ook werkelijk aan ten koste gelegd worden.

Concrete antwoorden. Wie met vraagstukken zit, hunkert naar een antwoord, waaraan hij houvast heeft. Een professor gaf zijn studenten eens den raad mee, dat ze, als ze later eens lezingen zouden houden, de dingen nooit zwevende mochten laten. Een academisch slot wordt door het publiek niet gewaardeerd. Het verlangt den man te hooren, die zegt: zoo is het en niet anders. (Vandaar zeker, dat werkelijk geleerde menschen niet graag wat zeggen). Nu zijn het juist die antwoorden waaraan je houvast hebt die de anderen doen beven. Tegen een academisch debat, zonder conclusies, hadden ze vermoedelijk minder bezwaar. En toch zijn wij niet altijd zoo schuchter geweest, om op groote vragen praktische antwoorden te geven. Somslang niet schuchter genoeg, misschien. Onze vriend briefschrijver Nr. 1, roerde b.v. het Alcoholisme aan. Sommigen van onze vaderen hebben daaromtrent heel scherp positie gekozen en de Geheel-Onthouding gemaakt tot een Schibboleth, wat ik, ofschoon ik van harte onthouder ben, niet kan goedkeuren, hoezeer ik die positie historisch kan verstaan. De zaak was slechts deze dat voor onze vaderen het vraagstuk der Geheel-Onthouding, zoo klaar als kristal was. Met een beroep op ons verleden kunnen we ons dus allerminst verzetten tegen het positie kiezen ten opzichte van brandende vraagstukken.

Waar het gevaar schuilt. We zouden geen broederschap zijn, als we met elkander de groote vragen niet zouden kunnen bespreken. Het komt alles maar aan op den toon, waarop dit geschiedt. Hebben we iets pauselijks aan ons, dan moeten we dat afleggen, want daarop hebben we geen recht. Er moet verdraagzaamheid zijn.

Men moet kunnen velen dat een ander er anders over denkt dan men zelf doet. Men moet hem dat recht laten. Hij staat en valt zijn eigen Heer. Wie dadelijk van de kook raakt als hij iets leest dat *zijn instemming niet heeft*, heeft zich zelf nog niet gevonden. Een eerste vereischte is dat men naar elkander kan luisteren, rustig luisteren. Wij zijn immers nog niet af? „De reformatie aan de reformatie" mag immers niet stil staan? God moet de gelegenheid behouden ons verder te brengen. Men moet ook eens kunnen wijzen op stations, die men gepasseerd is. Dit leven leven wordt nu eenmaal bewogen door de onrust van het wordende.

Een tweede vereischte is echter, dat men kan zeggen wat men wenscht te zeggen. Men moet niet slechts praten, maar ook studeeren.

Dat de godsdienstoefening niet de gelegenheid is om lezingen te houden, moest niemand echter uit het oog verliezen.

't Is 16 Januari 1933 en Dr Rushbrooke, de Algemeene Secretaris van ons Wereldverbond is reeds in staat om ons te zeggen hoe het er met het Baptisme eind December 1932 uitzag, zoover zich dat n.l. in cijfers laat uitdrukken. We geven hier zijn gegevens door:

	Gemeente-leden	Zondags-schoolleer-lingen
Europa (zonder Rusland)	956.669	633.706
Azië	395.603	178 969
Afrika	87.840	34.173
Amerika		
Noord-Amerika	9.587.826	5.428 008
Centraal-Am. en West-Indië	70.746	54.666
Zuid-Amerika	45.426	32.417
Australië en N. Zeeland	38.169	51.216
Totaal	10.882.279	6.413.155

Dr Rushbrooke tracteert ons dan nog op de volgende opmerkingen:

1. Het aantal gemeenteleden steeg met ongeveer 190.000 leden. Elk werelddeel deelde in dezen zegen. Een kleine achteruitgang in Engeland werd door den vooruitgang in de andere Europeesche landen ruimschoots goed gemaakt.

Wat Azië aangaat zoo verdienen de statistieken van China en Eng. Indië bizondere belangstelling. De standvastigheid der Chineesche christenen onder hun moeilijke omstandigheden stemt tot dank. Hun aantal breidde zich met 1000 zielen uit. In Eng. Indië, vooral in het Zuiden, was de groei sterker. Daar tellen de gemeenten ongeveer 125.000 leden en vormen daar de sterkste gezindte. Er zijn (Ceylon niet meegerekend) circa 200.000 Baptisten in Eng. Indië. In Eng. Indië, Ceylon en Burma tezamen telt men er 322.500.

De grootste toename vindt men in de Ver. Staten en wel in elke der daar bestaande drie Unies.

2. Daar van niet alle Baptiste gemeenten cijfers zijn ingekomen, is het aantal Baptisten grooter dan in deze cijfers is uitgedrukt.

In onze statistieken worden evenmin de „bijwoners" medegeteld want dit vage begrip leidt tot eindelooze verwarring, vanwege zijn verschillend gebruik en is verantwoordelijk voor vele betwistbare aanspraken.

3. De groei van het aantal Zondagsschoolleerlingen, waarvan de vorige statistiek kon gewagen, is tot staan gekomen. Geheel Amerika rapporteert achteruitgang op dit gebied. In de vier andere werelddeelen is er vooruitgang geweest. In Eng. Indië ging het aantal met 9000, in China met 4000 vooruit wat zeer bevredigend is te noemen.

L.

III

HET BAPTISTE WERELD VERBOND.

Baptiste Wereld Verbond Zondag 5 Febr. 1933.

—

Aan de leden van de Baptiste gemeenten in alle landen.

„Indien twee van u tezamen stemmen".

Waarde broeders en zusters:

Achter den opvallenden vooruitgang der laatste jaren staat het vereenigde denken en handelen der specialisten en practische menschen van de verschillende deelen der wereld. Wat los van elkander niet verkregen kon worden, werd door samenwerkend zoeken bereikt. Dit is een gelijkenis van de opzienbarende edelmoedigheid, waar mede God wil zegenen, indien Zijn volk zich vereenigt in het gebed.

Tegenwoordig omcirkelen de Baptisten de wereld en de eerste Zondag van Februari roept ons elk jaar op om ons gezamentlijk voor Gods aangezicht te stellen. Elf millioen zielen behooren dan als één man zich naar den hemel te richten. Veel van wat wij hebben te stamelen zal ten behoeve van anderen zijn. Wij willen immers door middel van ons gebed en met de hulp van God gaarne anderen tot steun zijn, evenals wij zelf begeeren door anderen op dezelfde wijze gesteund te worden. Dergelijk bidden is naar het hart van God. Het is de toepassing van den gulden regel en we worden daarbij door den hemel geholpen. Zulk bidden wordt stellig verhoord door Hem, die het inspireert. Dat elk onzer nu zegge: „Doordat anderen voor mij bidden, word ik gezegend; ik mag anderen niet te kort doen door zelf niet te bidden". Bidt, dat God u gebruiken kan tot heil van dezen tijd en dit geslacht.

Onze dagen hebben hun groote problemen en vragen om zwaren arbeid, die beide het bidden dringend noodig maken. Geloofsbelijdenissen worden zonder paal of perk becritiseerd en in twijfel getrokken. Wij blijven eenvoudig vasthouden aan wat wij van den Heere Jezus hebben ontvangen. Bidt, dat wij Hem steeds duidelijk onderscheiden en Hem getrouw vertolken mogen. Alle instellingen, al het historisch gewordene wordt zwaar op den proef gesteld. Wij zijn gelukkig vrij om die vormen aan te nemen of ons bij die vormen aan te passen, waarbij onze tijdgenooten geestelijk het beste worden gediend. Bidt, dat wij duidelijk te hooren krijgen, wat de Geest tot de gemeenten zegt. De goddeloosheid openbaart zich driester dan ooit. Dat komt omdat men eigenlijk onbekend is met den God en Vader van onzen Heere Jezus Christus. Bidt, dat wij Hem beter leeren kennen en in onze Hem gewijde levens openbaren mogen. Wij zijn getuige van de wedergeboorte van het nationalisme met zijn kostelijke mogelijkheden om het menschdom met het zijne te dienen, maar ook met zijn bange gevaren. Bidt, dat alle Baptisten zich hoe langer hoe meer bewust worden wat het zeggen wil deel uit te maken van ons Verbond, zoodat zij daarin een eenig geestelijk gezin vormen, dat een merkbare kracht van zich laat uitgaan voor den vrede der wereld.

Er zijn ook bijzondere toestanden, die om een vernieuwd getuigenis van ons als Baptisten roepen. In Roemenië en andere landen is de vrijheid van godsdienst, ofschoon wel verruimd, altijd nog beperkt. Onze broeders worden er door allerlei wettelijke regelingen onderdrukt. In Rusland wordt de vrijheid der ziel geloochend en worden onze broeders daar samen met alle geloovigen in God blootgesteld aan de ernstigste ontberingen. Wij mogen ze in onze gebeden niet vergeten.

Onze tijden zijn met al hun nooden en zorgen in Gods hand. Bidt, dat wij open oogen bewaren voor de verschrikkelijke gevolgen, die erin liggen opgesloten en voor de kansen, die zij ons bieden om het evangelie te brengen, en zoekt de genade, waarbij de koninkrijken van deze wereld het koninkrijk van onzen Heer en Zaligmaker Jezus Christus worden.

Deze boodschap legt den nadruk op het bidden voor elkander maar vergeet de dankzegging niet. De Heere heeft ons groote dingen gedaan, dies zijn wij

verblijd. Wij zenden onze gebeden op in den geest van de blijde verwachting, geboren uit menigerlei ervaring van genadige verhooring. Vooral wanneer wij dankbaar gedenken den vereenigenden en versterkenden invloed, die van gehouden Baptiste Wereld Congressen is uitgegaan, smeeken wij met des te meer vrijmoedigheid, dat de eerstkomende vergadering van ons wereldgezin groot mag zijn wat het getal bezoekers betreft, helder in in- en uitzicht en rijkelijk gezegend in zijn gevolgen.

Met de hartelijkste christelijke groeten, verblijven wij,

de Uwe in de gemeenschap van den eenen Heer en Zaligmaker,

JOHN MAC NEILL, president.
J. H. RUSHBROOKE, alg. secretaris.
CLIFTON D. GRAY, vic. secretaris.
T. G. DUNNING, lid.
Bureau van het Wereld Verbond Londen.

ZENDING.

Eenige ervaringen van colporteur Kain.

In het Novembernummer van „The bible in the world", het maandblad van het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap, las ik enkele mededeelingen van colporteur Kain, die ik hier vrij vertaald weergeef. Het bovengenoemd genootschap heeft in alle deelen der wereld zijn bijbelcolporteurs. Vanuit de stad Linz bewerkt colporteur Kain een gedeelte van Oostenrijk met bijbels en bijbelgedeelten.

Op zekeren dag had colporteur Kain geen enkel boek kunnen verkoopen. Overal had men groote onverschilligheid t. o. v. het bijbelboek aan den dag gelegd. Onder dit alles ging hij gebukt en bad, of God hem iemand wilde laten ontmoeten, die zeer begeerig was naar de bijbel. En inderdaad, eenige minuten later ontmoette hij een vrouw, die werkelijk een groote belangstelling toonde. Ze had reeds gehoord, dat er iemand met zulke boeken colporteerde, maar ze had hem nog niet ontmoet. Vroeger had ze reeds kennis gemaakt met een bijbelgedeelte, met het gevolg dat ze erg verlangde meer daarvan te hooren. Reeds twee jaar lang had ze uitgezien naar een bijbelcolporteur, en nu mocht ze er dan eindelijk één ontmoeten. „Zelden", vertelt onze colporteur, „heb ik iemand zoo gelukkig gezien als deze vrouw". Ze kocht een bijbel en ook nog twee Evangeliën om die weg te geven.

Eens bezocht colporteur Kain een arme familie. De man was al 18 maanden werkloos. Nauwelijks was het doel van Kains bezoek bekend, of de man ging naar een ander vertrek en haalde vandaar een bijbel, die in 1886 gedrukt was. Die bijbel had hij van een boer gekregen, die in een dorp dicht in de buurt woonde. Het is mogelijk, dat die boer reeds voor de oorlog door een colporteur werd bezocht, van wie hij toen een bijbel kocht. Deze bijbel werd vele jaren door de boer bewaard, die hem echter niet las. Bij gelegenheid kwam de bijbel in de handen van deze arme man. Door het lezen van de bijbel was hij geheel veranderd en nu zocht hij met anderen naar gelegenheid, om openlijk te getuigen van wat Christus aan hem gedaan had.

Het gebeurde op een andere dag, dat Kain weer geen bijbel of bijbelgedeelte had kunnen verkoopen. En hij had zich nog wel bizonder veel moeite gegeven! Teleurgesteld besloot hij daarom naar een andere plaats te sporen, in de hoop dat hij daar meer succes zou hebben. Juist wilde hij een kaartje koopen, toen een vrouw naar hem toekwam en vroeg, of hij niet al dikwijls in Steyer was geweest. „Ja, dat is waar; maar waarom vraagt ge dat?" antwoordde Kain. „Wel", zeide de vrouw, „U hebt aan mij het Evangelie naar Lucas en de Handelingen der Apostelen verkocht. In deze boeken komen twee gedeelten voor, die samen mijn leven veranderd hebben. Die gedeelten staan in Luc. 13 : 23—30 en Hand. 3 : 19". Ze was nu blij in de gelegenheid te zijn, om een geheel N. Testament te koopen. „Deze ervaring was voor mij een aanwijzing van God", vertelt nu Kain, „om in dezelfde plaats te blijven werken; en ik deed het ook met veel vreugde in mijn hart.

Toen colporteur Kain op zekeren morgen op weg was naar Schwertberg, ontmoette hij een wegwerker, een man van omstreeks vijftig jaar. Na een poosje over koetjes en kalfjes te hebben gesproken, kwamen ze op het geloof te spreken. De man zeide, dat hij niet bevredigd werd in de Roomsch Katholieke kerk en dat hij er reeds over gedacht had, om vrijdenker te worden. Maar ook dit schonk hem echter geen voldoening, want hij was er zeker van, dat er een Hoogere Macht moest zijn, Die de menschenlevens beheerscht. Ze spraken samen een half uur en Kain trachtte hem duidelijk te maken, dat het belangrijkste niet was tot welke kerk hij behoorde, maar of hij geloofde in Jezus Christus. Ook zeide Kain, dat het niet zijn werk was, de menschen te maken tot leden van de één of andere kerk, maar om ze in aanraking te brengen met Jezus Christus. Hierdoor kreeg de wegwerker wat meer vertrouwen in de colporteur, en hij luisterde graag, toen Kain hem iets uit de bijbel vertelde. De man was erg dankbaar en kocht met blijdschap een Nieuw Testament.

D. H.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Zendelingen gevraagd, maar niet voor Afrika.

De belangstelling voor den arbeid van de buitenlandsche zending neemt onder ons hand over hand toe. Het groote contrast tusschen de volkeren, die in de duisternis zijn neergehurkt, en ons, die zich in het licht, dat straalt van het Licht der wereld, mogen verblijden, spreekt tot het hart van menigeen. Velen onzer gaat het als Livingstone, die na een langdurig verblijf in het donkere werelddeel voor de eerste maal in zijn vaderland teruggekeerd, de smeekbeden der negerstammen zelfs in de drukste straten van Londen hoorde. Het is waar, zij hebben persoonlijk geen kennis gemaakt met het niet-christelijke of het animistische deel van de bevolking der aarde, maar toch branden hun zielen van menschenliefde en Christusmin en willen zij zich gaarne de geriefelijkheden, die een beschaafde omgeving biedt en het perspectief, dat een loopbaan in het eigen land opent, ontzeggen ten einde het evangelie van een rijken Heiland aan de arme slaven van de onkunde te brengen. Hoevelen toch hebben gedurende de laatste jaren den wensch te kennen gegeven om zendeling te worden! Wij zijn dankbaar voor dat verschijnsel. Het getuigt van geestelijk leven in onze kringen en van durvend idealisme in degenen, die de uitbreiding van Gods Koninkrijk in verre landen met zichzelf willen dienen.

* * *

Intusschen staan wij voor de vraag of degenen, wier lust het is om als zendeling de menigerlei genade van God uit te deelen, ooit hun begeerte vervuld kunnen krijgen.

Bij den Heer zijn alle dingen mogelijk. Hij riep, een onwillig christendom en tijden van nijpende economische crisis ten spijt, een Carey naar Britsch Indië en Hij bracht hem daar heen. Hij wist ook een Adoniram Judson in weerwil van allerlei schijnbaar onoverkomelijke bezwaren naar Birma te leiden. En wanneer onze candidaat-zendelingen Carey's of Judson's zijn, lijdt het geen twijfel of zij zullen den kleurling het evangelie verkondigen en in zichzelf illustreeren. Maar in den loop der eeuwen heeft onze God slechts weinige van deze mannen gehad.

Menschelijkerwijze geoordeeld is de kans voor onze jongelieden uiterst gering ten minste om in verbinding met een Baptist zendingsgenootschap te worden uitgezonden. De Baptiste zendingsgenootschappen in het buitenland hebben alle met groote geldelijke moeilijkheden te kampen en denken eerder aan inperking dan aan uitbreiding. In Amerika speelt zich de tragedie af, dat zendelingen, die met verlof zijn, wegens gebrek aan inkomsten niet meer naar hun arbeidsveld kunnen terugkeeren. Het genootschap dat voor de belangen van onze zendelinge Mej. Reiling zorgt, had op den eersten Januari van dit jaar een tekort van niet minder dan twee maal honderdduizend gulden. De Zweedsche en Duitsche en andere corporaties staan er niet gunstiger voor. Het ligt voor de hand, dat alle deze organisaties, die in normale tijden reeds ongaarne er toe overgaan om den overvloed van aanbod uit het eigen land te passeeren ten behoeve van een vreemdeling, onder de drukkende omstandigheden van thans er in geen geval aan denken. Alleen wanneer een verzoek om uitzending van een der onzen vergezeld kan gaan met de verzekering van onze Unie, dat zij voor al de onkosten zich verantwoordelijk stelt, mag op een gunstige beschikking gehoopt worden en is deze waarschijnlijk. En waar onze Unie uiterst zuinig moet wezen met dergelijke verzekeringen, is de kans voor onze candidaat-zendelingen zoo goed als nihil.

* * *

En de roeping dan, waarmede God onze vrienden heeft geroepen? Zij toch zijn er heilig van overtuigd, dat zij den heiden moeten dienen. Is God tegen zichzelf verdeeld? Of moet de overtuiging als een vergissing worden aangemerkt? Niets behoeft minder waar te zijn dan dit laatste. Ook is God niet een God van tegenstrijdigheden. Hiervan kunnen wij verzekerd zijn, dat als Hij voor den arbeid van de zending onder de volkeren, die Hem niet kennen, roept, Hij ook voor een pad zorgt, dat tot het schoone doel voert. De groote vraag is, of onze zendingsenthusiasten dat pad willen bewandelen, wanneer het nu eens niet overeenkomstig het pad van het droomenland naar de nakomelingen van Sem of Cham leidt. Wanneer God de heirwegen en de zijwegen naar de Eskimo's of de Chineezen of de Indoneezen geblokkeerd laat, en daarbij toch onze jongelieden roept om zendeling te worden, geeft Hij dan niet duidelijk te verstaan, wat Hij van ze verwacht?

Waarom kan men geen zendeling zijn voor Afrika hier in Nederland evengoed als Mej. Reiling in Yakusu? Ik zie heusch niet in, waarom dat niet kan. En ik zie ook niet in waarom onze Heer dergelijke zendelingen niet zou roepen, des te meer omdat aan dergelijke zendelingen een schromelijk gebrek is en zonder dergelijke zendelingen de zendingsarbeid onzer Unie onbeduidend blijft.

De ontwaakte zendingsliefde van velen wijst er op, dat God onze kleine Unie wil gebruiken om de Zon der gerechtigheid met genezing in haar vleugelen te doen verrijzen over millioenen van de verre stranden. Zijn Gods geroepen zendelingen bereid om in het eigen land en onder het eigen volk zichzelf ten offer te geven ten behoeve van den Afrikaner? Hier is kostelijk pionierswerk te verrichten. Dit pionierswerk zal eerst moeten worden aangepakt, voordat we verder kunnen. Het is onvermijdelijk voor de thans geroepenen weggelegd. Waarom niet zendeling te zijn van beroep hier onder onze geloofsgenooten en daar buiten en dat beroep uit te oefenen o.a. door middel van de betrekking, die wij vervullen en de plaats, die wij in de gemeente of in ons Unieleven innemen? Als zendeling in den vreemde moet men zich vele opofferingen getroosten. Die wil men gaarne brengen. Waarom ze ook niet als zendeling in een betrekking gebracht? Bij voorbeeld: gij verdient vier duizend gulden per jaar en nu geeft ge daarvan twee duizend gulden aan den zendingspenningmeester om daarmede de onkosten van een broeder zendeling in den vreemde te betalen.

Trouwens het heeft mij al lang verwonderd, dat onze God alleen geroepenen heeft in andere werelddeelen om daar zichzelf te verloochenen en geen binnen onze grenzen. Of zou Hij ze daar ook hebben?

Zendelingen gevraagd, maar niet voor Afrika!

Wie wil gaan? Wie wil bidden en werken en offeren en het sobere leven leven als een geroepene Gods in het midden van de gemeente of Nederl. Bapt. Jeugd Beweging of Nederl. Bapt. Vrouwen Beweging ten einde daar alles en allen te bezielen met liefde voor Gods Koninkrijk onder de kleurlingen? Wie?

Wie moet zendeling zijn en daarom voorganger worden? Want de zending is niet alleen afhankelijk van arbeiders op afgelegen akkers, maar ook van mannen thuis, die ervoor zorgen, dat de werkers er kunnen komen en blijven.

Bedenk en vergeet het nimmer dat de zending evenzeer gediend wordt door haar oprechte vrienden en ijveraars onder de leiders van onze beweging als door degenen, die zij te werk stelt.

En thans wellicht nog meer!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Jeugddag te Nieuwe Pekela.

Dinsdag 10 Jan. j.l. hadden we een *goede* jeugddag te N. Pekela. De jeugdgroepen van Muntendam, Stadskanaal, Vriescheloo alsook N. P. zelf, waren heel flink vertegenwoordigd. 's Avonds waren we zelfs met enkele honderden jeugdigen — meest N. B. J. B.ers — bijeen. We hadden trouwens ook prachtig winterweer, hoewel het toch niet winterde! Bovendien is begin Januari voor velen een geschikte tijd, terwijl N. P. van die andere drie gemeenten het centrale punt is. Maar wat zeg ik daar: het *centrale* punt? Wat geven wij N. B. J. B.ers van Groningens Oosthoek, wanneer het er op aankomt, om een centraal punt?! Zijn wij niet erg bevriend met onze „karretjes"? Wat geven wij hier in de oude Veenkoloniën desnoods om een half uur korter of langer fietsen? Dat zullen we straks toonen, wanneer we D.V. Dond. 16 Febr. onze derde jeugddag gaan houden. Dan zullen onze liederen schallen, zoodat alle inwoners — groot en klein — van de „citroen- en sinaasappelstad" het zullen weten, dat wij als N. B. J. B.ers zijn samengekomen, om God te dienen en Zijn Naam groot te maken. En dan speelt de kwestie van centraal of niet-centraal absoluut geen rol. Is dat niet zoo, N. B. J. B.ers? Afgesproken dan!

Maar nu onze jeugddag te N. Pekela. Van 3—3½ uur werd er thee geschonken. Om 3½ uur begon dan de eigenlijke middagbijeenkomst. Br. G. J. Metz van St.kan. leidde. We beluisterden twee duetten en twee opstellen. Een opstel „de bekeering van Paulus" werd in bespreking genomen. Zoo'n bespreking kan soms heel goed werken. Want dit begrijpen we wel zoo langzamerhand, dat het ons niet te doen is, om elkaar strikvragen te stellen, of om een discussie uit te lokken, die niet sticht, maar we willen elkaar zoo mogelijk helpen. En zitten wij jongeren niet vol vragen? En waarom elkaar niet eens een vraag voorgelegd, wanneer de gelegenheid geboden wordt? Ik zou het heelemaal niet erg vinden, wanneer we het volgende jaar zelf eens onderwerpen gingen noemen; onderwerpen, die door jeugdvrienden werden ingeleid, en waarop dan besprekingen konden volgen. Dan kon men van te voren reeds over zoo'n onderwerp nadenken, en dat zou m.i. de bespreking zeer ten goede komen.

De middagbijeenkomst werd begonnen met een korte bidstond. Tegen half zes gingen er enkelen voor in dankzegging.

's Avonds om 7 uur was de kerk tot in alle hoeken gevuld. De mandolineclub „Concordia" van N. Buinen was ook aanwezig en verzorgde het muzikale gedeelte van deze avondbijeenkomst. Het N. B. J. B.erslied werd spontaan

gezongen; natuurlijk staande! We beluisterden twee goede voordrachten en een aardig opstel. Broeder K. H. Prins uit Hamburg, die ook in ons midden was, vertelde ons iets van het jeugdwerk in sommige Hamburger gemeenten, bracht groeten over en eindigde met een ernstig woord. Enkele N. B. J. B.ers, die in het afgeloopen jaar voor Jezus kozen, spraken een goed woord van hun Meester. Voorwaar, een gezegend samenzijn! Voordat het ons eigenlijk lief was, wees het horloge 9 uur aan. We zongen nog „God zij steeds met U, tot wederzien" en daarna sloot de leider, Ds. Weenink, deze vergadering met dankgebed.

En zoo zien we nu uit naar onze derde jeugddag D.V. Donderdag 16 Febr. te Muntendam.

D. H.

Jeugddag te Nw. Weerdinge.

Maandag 9 Jan. was het voor de jeugd uit de gemeenten Emmer-Erfscheidenveen, 2e Exloërmond en Nw. Weerdinge „verzamelen" in de kerk te Nw. Weerdinge. 't Was de dag waarop de 2e jeugddag in dezen winter zou gehouden worden. Om 3 uur werd met theedrinken begonnen en half 4 opende de leider den jeugddag. 2 Broeders en 1 zuster gingen voor in gebed. Daarna werd gezongen: „God is hier, Hij wil ons zeeg'nen".

Ds. Barendregt las een gedeelte uit Jes. 64. Een schrijven was er ingekomen van Ds. Reiling, oud-voorganger der gemeente Nw. Weerdinge, hetwelk door den leider werd voorgelezen. De leider der vergadering sprak daarna een openingswoord.

Opstellen uit:

Nw. Weerdinge: „Zonde".

2e Exloërmond: „Zie het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt".

Emmer-Erfscheidenveen: „De weg van den Heer is de weg van het kruis".

Ds. Bakker hield daarna zijn toespraak, onderwerp: *Strijd.*

Een en ander was een zeer passend geheel.

In den bidstond, die er op volgde en die het slot van de middagver. was, heerschte een goede stemming en van de gelegenheid om voor te gaan in gebed werd goed gebruik gemaakt.

Daarna sloot de leider de vergadering.

De avondvergadering stond onder leiding van Ds. Bakker. Deze vergadering was zoo goed bezocht dat er in de gangen stoelen moesten worden gezet.

De zangver. van Em.-Erfscheidenveen zong 4 liederen. De toespraak van Ds. Barendregt vormde de hoofdschotel.

Br. P. de Boer, leider der jongeliedenvergadering te Nw. Weerdinge, sprak een kort woord over „Balans opmaken". Slotwoord Ds. Bakker. 2 Jonge brs. gingen voor in gebed en dankzegging. Hiermee was de 2e jeugddag van dit seizoen voorbij.

't Was een heerlijke jeugddag, een hoogtepunt in ons leven is het zeer zeker geweest.

We zien uit naar onzen derden jeugddag in 2e Exloërmond.

Verslaggever J. R.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De Verspieders.

Num. 13 en 14.

Les voor Zondag 19 Febr. 1933.

De uitzending der verspieders.
Num. 13 : 1—20.

De kinderen Israels waren nu dicht bij het land der belofte genaderd, toen zij, na de Wet des Heeren te hebben ontvangen, weer op reis waren gegaan. Maar zij begeeren, dat het land eerst zal worden bespied. (Deut. 1 : 20—23). De Heere keurt het goed, en dan zendt Mozes twaalf oversten, uit elke stam één, om het land in alle opzichten te verkennen. De plaats, vanwaar de uitzending plaats vond, was de woestijn van Paran. (Num. 12 : 16). Nader aangegeven, heet de plaats, waar zij zich bevonden, Kades. (Num. 13 : 26). Paran was een groote woestijn, die reikte vanaf het gebergte Sinaï tot aan de zuidgrens van het land Kanaän. (In onze taal zouden wij voor Kanaän moeten zeggen Nederland). Toen de Israelieten na de woestijnreis te Kades kwamen, hetwelk een heerlijke oase is, voldeed het hun daar goed. Daar was water te vinden, gras, bloemen, struiken en boomen. Vooral vijgeboomen waren er met sappige vruchten. Maar ook hier, hoe goed men het ook had, kon men niet blijven. Te veel mannen mochten het land niet bespieden, daar die te gauw opgemerkt zouden worden. Toen werden er zooveel mannen genomen, als er stammen waren. Zoo waren er niet te veel en ook niet te weinig. De opdracht, die zij ontvingen, luidde heel nauwkeurig. Num. 13 : 17—20. Zij moesten het *land* bezien, hoe dat er uit zag, het *volk*, dat daar woonde, of het sterk was of zwak, talrijk of weinig in getale, de *steden*, waarin het volk woonde, en neemt dan ook wat van de *vruchten* mee, die in dat land groeien.

De reis. Num. 13 : 21—25.

De twaalf mannen gingen nu op reis naar het beloofde land. Wij kunnen ons voorstellen, hoe zij verschillende bergen hebben beklommen, omdat zij van daar het beste uitzicht hadden over het land en de steden en alles wat er te zien was. Zij moesten natuurlijk heel voorzichtig te werk gaan en er voor zorgen, dat de menschen hen niet zagen. Dan zouden zij zeker gevangen genomen zijn en hadden geen bericht kunnen zenden hoe het er in het land voorstond.

's Morgens heel vroeg zijn zij zeker op onderzoek uitgegaan en overdag, als er te veel menschen op de been waren, hebben zij zich verschuild in de bosschen en in de holen. Het spreekt ook vanzelf, dat zij niet allen tegelijk konden gaan slapen, maar dat er altijd wel een paar op wacht moesten staan om intijds te kunnen waarschuwen als er gevaar dreigde.

Zoo namen zij alles in oogenschouw en hadden natuurlijk de grootste belangstelling voor de prachtige weidevelden bij de Jordaan. Zij kwamen bij de vroegere woonplaats van Abraham te Hebron, en misschien hebben zij met ontroering vertoefd bij de graven van de aartsvaders bij de eikenbosschen te Mamre. Niet ver van Hebron, waar Abraham gewoond had en Izaäk en Jacob, kwamen zij bij het dal Eskol, waar zij zulke prachtige druiven zagen, als zij nog nooit van hun leven gezien hadden. Daar zij het nu tijd vonden, naar de kinderen Israels terug te keeren, sneden zij van deze wijnstok een rank af met een tros druiven er aan, zoo groot, dat twee man die tros tusschen hen in aan een draagstok moesten dragen. Anders zouden die druiven ook veel te veel beschadigd worden. De andere tien mannen namen andere vruchten des lands mede, zooals granaatappelen en vijgen. Vijgen kennen wij allen wel; granaatappelen gelijken veel op sinaasappelen, want zij zijn ook roodachtig of geelachtig, het sap is zuurachtig en een voortreffelijk middel tegen den dorst. Veertig dagen waren zij nu reeds onderweg, zij vonden het tijd, om nu maar ongemerkt te verdwijnen, zooals zij gekomen waren.

Hun verslag. Num. 13 : 26—33.

Het volk had in spanning naar de terugkomst der 12 verspieders uitgezien. Het duurde hun eigenlijk lang genoeg. Velen werden zoo langzamerhand werkelijk bezorgd, vooral de naaste familieleden. Toen zij, belast en beladen met de kostelijke vruchten van het beloofde land, tot Mozes en Aäron kwamen, kwam de geheele vergadering des volks bijelkaar. Nu brachten zij verslag uit van de heerlijke, sappige weiden die zij gezien hadden en de groote kudden rundvee, die daar weidden, de vele wijnstokken die zij aanschouwd hadden op de hellingen der bergen, en waaruit de inwoners van het land de heerlijke druivenhoning bereidden, zooals Jacob eens aan zijn zonen had meegegeven, toen zij voor de tweede maal naar

Egypte reisden. Kortom, zoo zeiden zij, het is een land van melk en honig vloeiende, en ziet hier, dit is van de vrucht des lands. Vs. 27.

Nu, dat leek allemaal heel goed, dat zou een heel verschil zijn, te wonen in dat land of te zwerven in de woestijn. Alle gezichten glunderden bij de gedachte aan al het heerlijke, wat hun straks wachtte. Maar de verspieders waren nog niet geheel uitgesproken. Er is ook een keerzijde van de medaille. Het volk, dat in het land woont, is een sterk volk, de steden zijn groot en het zijn sterke vestingen. Ook wonen er ware reuzen in het land, kinderen van Enak, waarbij de verspieders vergeleken slechts sprinkhanen waren. Dan waren er ook nog de Amalekieten, de Hethieten, Jebusieten, Amorieten en Kanaänieten.

Jongens, wat betrokken nu de gezichten van de menschen. Kreten van teleurstelling klonken overal. Kaleb, één der verspieders, zag het, en sprak het volk moed in. Vs. 30. Maar de meerderheid van de verspieders hadden een andere meening; 10 der verspieders verklaarden, overtuigd te zijn, dat het volk in Kanaän sterker was dan het Israelietische volk. Vooral op de reuzen, de Enakskinderen, hadden zij het niet begrepen.

De murmureering des volks. Num. 14.

Het volk murmureerde aan één stuk door. Het wenschte, dat het maar in Egypte gestorven was of in de woestijn. Ja, zij waren vast van plan, maar weer terug te keeren naar Egypte en kwamen tot het besluit, in de plaats van Mozes een ander hoofd te kiezen, onder wiens leiding zij den terugtocht wilden aanvaarden. Mozes en Aäron vielen voor het geheele volk op hun aangezicht en smeekten, toch niet zoo dwaas te handelen. Twee verspieders, Kaleb en Jozua, scheurden hun kleederen en ondersteunden Mozes en Aäron krachtig om het volk te weerhouden zoo dwaas en tegen de wil des Heeren in te handelen. Toen zeide de gansche vergadering dat men hen steenigen zou! Toen was het genoeg in de oogen des Heeren! De heerlijkheid des Heeren verscheen in de tent der samenkomst, voor al de kinderen Israels. Weder geeft de Heere Zijn voornemen bekend, Mozes tot een groot volk te maken en de Israelieten te vernietigen. Mozes doet weder voorbede en dan vergeeft de genadige en goedertieren God de zonde des volks, maar besluit toch, dat al de mannen, die zooveel van Gods heerlijkheid hebben gezien en Hem toch tienmaal verzocht hebben, niet in het beloofde land zullen komen, maar, zooals de verspieders 40 dagen in het beloofde land hebben vertoefd, zullen de Israelieten 40 jaren in de woestijn moeten omzwerven. Alleen Kaleb en Jozua zullen de woestijn overleven en in het land komen. Vs. 24, 30. Alleen deze beide verspieders bleven leven, de andere tien stierven nu reeds door een plaag, die de Heere toeliet. Nu konden zij het volk niet meer onrustig maken met hun verhalen over de Enakskinderen. Toen de tien gestorven waren, en Mozes al de woorden des Heeren aan het volk had gezegd, treurde het volk. Nu het te laat was, wilden zij doen, wat zij eerst hardnekkig weigerden. Trots de waarschuwing van Mozes, het niet te doen, daar de Heere niet met hen was, wierpen zij zich vermetel in den strijd, maar werden door de Amalekieten en Kanaänieten verslagen en vervolgd tot Horma toe. Dat is een Kanaänietische koningsstad, ten zuiden van Kanaän, aan den rand der woestijn. Te doen zonder murmureeren, wat God zegt, is de beste weg.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

FOXHOL. Met dankbaarheid in mijn hart zet ik mij neder om u brs. en zrs. mijn blijdschap kenbaar te maken. Het was Zondag voor de Kerstdagen, dat na afloop van de prediking 's avonds 2 vrienden, die afgedwaald waren, in 't openbaar beleden gezondigd te hebben en voortaan weer met de brs. en zrs. in gemeenschap te willen leven, om den Heer te verheerlijken. U kunt begrijpen brs en zrs dat ons hart popelde van blijdschap. We konden dan ook ons hart leggen in het lied no. 532.

Weet al zijt g' ook een afgedwaald kind,
Dat u de Heiland nog altijd bemint!
Keer nu toch weer tot uw Heiland en Heer,
Afgedwaald kind, keer weer.

Dit was een goed begin voor de Kerstdagen, zelfs een voorsmaak. We hebben ook die dagen biddend voorbereid en alle geschillen die er waren, met Gods hulp opgeruimd. Toen hebben we gezegende Kerstdagen mogen beleven. Br. J. Schuil. student te Hamburg, was die dagen in ons midden, om ons te dienen met het Woord.

1en Kerstdag 's morgens half negen speelde onze Muziekvereeniging 4 Kerstliederen in de buitenlucht ten aanhoore van onze dorpsgenooten. Eere zij God, enz. enz., terwijl we half tien de Kerstprediking beluisterden van br. Schuil. Nam. 3 uur Kerstfeestviering der Zondagsschool, waarna we 's avonds 7 uur als gem. liefdemaal vierden. De Heer was dezen avond merkbaar bezig om door het gesproken woord wonderen van genade te geven. 6 jonge menschen beleden hunne zonden voor den Heer, en riepen uit met den tollenaar: „O God, wees mij zondaar, genadig!" Ja, brs en zrs er was blijdschap in den hemel en ook blijdschap in ons hart, want hoe kan het ook anders, willen we alle menschen niet laten deelen in de blijdschap die we hebben in Jezus onzen Zaligmaker? De Heer zij geprezen, dat Hij ons zegent in de gem. en in de vereenigingen.

2en Kerstdag 's morgens andermaal prediking door br. J. Schuil, terwijl we 's avonds feest hadden voor de Vereenigingen uit de gem. met belangstellenden. Ook deze bijeenkomst was een zalige ure voor ons, bij al die gelegenheden was steeds ons kerkgebouw vol. We verwachten brs. en zrs. groote dingen in de toekomst, daar er eensgezindheid en broederlijke liefde onder ons woont, en we met den dichter kunnen instemmen:

Waar liefde woont, gebiedt de Heer den zegen,
Daar woont Hij zelf, daar wordt Zijn heil verkregen
En 't leven tot in Eeuwigheid.

Namens de gem., JOH. SIEKMAN.

HOOGEZAND. In de beide laatste nummers van „De Christen" hebben we van vele broeders Secr. en Correspondenten mogen vernemen van de rijke zegeningen, die de Heere in hunne gemeenten de beide Kerstdagen heeft willen schenken. Het doet ons hart goed, dat we door middel van ons blad met elkaar in contact kunnen komen. Immers, wanneer ge de zegeningen Gods aan ons mededeelt, is uwe blijdschap ook onze blijdschap. De liefde is niet afgunstig.

Ook hier te Hoogezand waren de Kerstdagen biddende voorbereid en boven verwachting heeft God ons gezegend. De 1e Kerstdag werd 's morgens te 6 uur ingeleid door een bidstond, waaraan vele brs en zrs deelnamen. Voorm. 10 uur hadden we Kerstprediking, 's nam. 3 uur Kerstfeest der Zondagsschool, terwijl 's avonds de gemeente bijeen kwam en we vele getuigenissen mochten beluisteren.

Den 2en Kerstdag nam. 4 uur hadden we liefdemaal. We denken hieraan terug met dank aan God. De Heere was kennelijk in ons midden. Drie zielen kwamen tot overgave van hun hart, en gingen met Jezus in 't hart huiswaarts.

8 Januari kwam de gemeente in jaarvergadering bijeen. In den waren zin des woords zijn we als broeders en zusters bijeen geweest. In blijde stemming hebben we ons oog laten gaan over den arbeid der gemeente in 1932. Het is voor de gemeente een goed jaar geweest. Niet alleen in geestelijk, maar ook in financieel opzicht. We kunnen geen woorden vinden om de Heere hiervoor naar waarde te danken. Het stemt ons tot verootmoediging voor Gods aangezicht.

Bij het begin van onzen nieuwen jaarkring willen we, ziende op Christus als onzen Oversten Leidsman in vertrouwen voortgaan. We hebben kleine kracht, maar we leggen onze zwakke handen in Zijn sterke Middelaarshand. God zegene ook in 1933 al onze gemeenten en stelle haar ook dit jaar voor velen ten eeuwigen zegen.

De Correspondent, S. K.

NIEUWE PEKELA. Gel. broeders en zusters. Gaarne willen we iets laten hooren over den arbeid der laatste tijd in onze gemeente. Op 9, 10 en 11 Nov. hadden we evangelisatiesamenkomsten, met als sprekers Ds. Weenink van Stadskanaal en Ds. Hekhuis van Muntendam. Op treffende wijze werd het Evangelie verkondigd, en al mochten we geen zichtbare vruchten zien, toch twijfelen we niet aan den zegen. Op 30 Nov. werd door onze vereeniging „Zusterhulp" een verkooptentoonstelling gehouden, waar voor elk wat wils was. Waarlijk, onze zusters hebben er slag van om op die manier gelden te verzamelen. En waarom zouden ze 't niet doen? 't Wordt goed besteed. Moge de Heer haar maar voor velen tot zegen stellen. Den 1sten Kerstdag hadden we 's middags liefdemaal, waar door woord en lied getuigd werd van de liefde van Jezus. Den 2den Kerstdag Kerstfeest met de kinderen, op welker aangezichten blijdschap te lezen stond. We besloten met een gecombineerd feest, georganiseerd door de verschillende Jeugdvereenigingen. Op 10 Jan. werd hier de Jeugddag gehouden, waarover ge in dit No. van „De Christen" wel meer kunt lezen. Op 12 Jan. hield onze gemeente haar jaarvergadering. We mochten een terugblik werpen op het verloopen jaar. Wel bleven droefheid en teleurstelling ons niet gespaard, maar toch mogen we dankbaar zijn. Er heerschte dan ook een dankbare stemming. Gezegend gingen we huiswaarts, met het vaste voornemen om in de toekomst onze gaven, krachten en tijd nog meer en nog beter te besteden in 's Meesters dienst.

Met hartelijke br. groeten en beste wenschen voor den arbeid in al onze gemeenten in 1933,

namens de gemeente,
de Secr., W.

ARNHEM. In aansluiting op de berichten van vele gemeenten welke getuigden van zegen, willen wij ook de broeders en zusters laten medeleven in datgene wat de Heere te Arnhem doet. Op den 1en Kerstdag kwam de gemeente samen om bepaald te worden bij de boodschap van „groote blijdschap" eenmaal door de engelen gebracht tot een wereld verzonken in den nacht der zonde. Inderdaad waren onze harten vervuld met groote blijdschap, want onze blijdschap was Christus *zelf*. Den 2en Kerstdag kwamen wij weer bijeen om onze Kerstvreugde te uiten door lied en getuigenis. Een groote schare was opgekomen welke aandachtig luisterde naar het wonderbare Evangelie. O.a. werden voordrachten gedaan, toespraken gehouden, het zangkoortje zong een Kerstcantate. Met jubel in het gemoed en zeer voldaan gingen we ten slotte uiteen.

Het nieuwe jaar is met zegen begonnen. Zoo mochten we hooren van twee menschen, man en vrouw, die met hun zonden waren gegaan tot Jezus, en halleluja, ze zijn gereinigd en vrijgemaakt door het bloed des Lams. Een meisje, dat zich het eigendom wist van Christus en reeds eenigen tijd met ons opging onder de prediking wil haar Meester ook volgen in het watergraf, zoodat zij D.V. gedoopt zal worden.

Onze afd. der N.B.J.B. mag zich ook verheugen in zegeningen en vooruitgang.

Boven de gemeente hangt echter één donkere wolk, n.l. onze beminde br. de Neef gaat ons verlaten om zich te geven in dienst der gemeente te Vrieschelo. Dit beteekent voor de gemeente te Arnhem een groot verlies, en daarom broeders en zusters wilt ge ook onze gemeente voor den Troon der genade neerleggen? Wij willen intusschen God danken, dat Hij ons een heerlijke bemoediging achterlaat in Filipp. 4 : 19.

De Correspondent,
L. ALBERTSMA.

MEDEDEELINGEN

„Zusterhulp".

Hartelijk dankend ontvangen voor den arbeid van Zr. Zendelinge G. Reiling te Yakusu, Congo, Centr. Afrika, van de Afd. „Zusterhulp" te Workum f 12.—; voor een meisje uit den arbeid van Zr. Reiling, van N. N. te Den Haag f 25.—.

De Alg. Penningmeesteresse,
S. BOURITIUS—Hamer.
Deventer, Radstakeweg 26.
Girono. 151970 Ds. G. Bouritius, Deventer

N. B. J. Beweging.

In vriendelijken dank ontvangen voor de Congozending: Jongeliedenvergadering Heerlen f 5.—; Knapenvereeniging Jonathan f 3.—.

D. MOLIJN, Penningm.
Utrecht, Diezestraat 2. Giro 70920.

Wij hebben een machtigen Heiland.

Zoo de Heere wil, hebben wij in Sneek onze bizondere Samenkomsten, beginnende a.s. *Zondagnam. 5 uur* en 's avonds 8 uur weer, vervolgens *Maandags-* en *Dinsdags*avonds, alsook de namiddagen van beide dagen. Publiciteit is er aan gegeven door middel van het wijd verspreide advertentieblad en ook door Radio omroep van het Chr. Pers B. te Zwijndrecht. Naar wij vertrouwen zullen vele ingeschakelden deze omroep gehoord hebben, óók van onze gem. leden, die daardoor aanleiding vinden onze vergaderingen in den gebede te gedenken. De gem. zelf bracht en brengt deze zaak ernstig voor God, die gebeden wil zijn en bereid is te helpen en te zegenen. Den medewerkenden brs. is een programma der verschillende te behandelen onderwerpen toegezonden; moge de Heere ze met een vollen zegen des Evangelies brengen en uitdeelers doen zijn tot eere en glorie onzes Gods.

S. V.

CORRESPONDENTIE

De Baptisten in Amerika. Het stukje, over dit onderwerp, in Nr. 2269 van De Christen onder Correspondentie besproken, blijkt niet door een Roomsch, maar door een Liberaal blad zijn lezers te zijn voorgezet. De veronderstelling, door ons in onze bespreking ten opzichte van de Roomschen geuit, vervalt dus. Onbegrijpelijk is het echter dat een blad, dat zich voor „liberaal" uitgeeft zoo'n tendentieus stukje kon publiceeren en dat in een stad, waarin een Bapt. Gemeente gevestigd is! We gelooven, dat de Gem. te Leeuwarden zal weten te voorkomen dat de Leeuwarder Courant andermaal onze goede naam en zaak schade doet door beschrijvingen als de door ons gewraakte te publiceeren.

E.-R.

BONTE STEENEN.

Een Schweitzer-anecdote.

Een der huisgenooten van Prof. Schweitzer vertelde aan Ds. van Lunzen tijdens diens bezoek aan Günsbach de volgende (waar gebeurde) anecdote. Een leeraar, die in de dorpsherberg te Günsbach logeerde (hotels zijn er niet in het eenvoudige dorp) vroeg aan de herbergierster of er geen mogelijkheid was om Prof. Schweitzer te zien. „O jawel", antwoordde de vrouw, „hij komt elken dag voorbij en spreekt mij aan". Den volgenden dag komt de leeraar met snellen pas verontwaardigd het herbergzaaltje binnen en zegt tegen de vrouw: „Kijk toch eens op zij van uw huis, daar is een vreemde man met een ladder in uw pruimeboom aan 't plukken". De vrouw stelde hem gerust, dat hier geen fruitroof op klaarlichten dag plaats vond, maar dat het Prof. Schweitzer was, die toestemming had, zooveel te plukken als hij maar wilde. Dit had de leeraar niet kunnen droomen dat hij den man, dien hij zoo gaarne zou zien, in hemdsmouwen in een pruimeboom zou ontdekken.

Een versje uit 1733.

'tKantoor (schatkist) is geldeloos
's Lands zenuw machteloos,
De Staten radeloos,
De Borger neringloos,
En de ampten talleloos,
De guyten toomeloos
De lasten eindeloos,
De wagters zorgeloos,
De koopman werkeloos,
Een ieder hopeloos
In somma: alles boos.

In de Schatkamer lezen we dit versje uit 1733.

Zei de Prediker niet, dat er niets nieuws was onder de zon?

Maar voor de oude kwaal het eene middel: Jezus!

RONDBLIK.

Het Jodendom.

De wijdverbreide idee, dat het Jodendom in de wereld tegenwoordig in getal terugloopen zou, is onjuist. Het getal der Joden in de wereld klom naar de jongste opgaven in de laatste 50 jaren van 11 millioen tot 16 millioen. Omstreeks het jaar 1800 moeten er zelfs in totaal slechts 2½ millioen geweest zijn. De Joden zijn volgens het jongste werk van den socioloog Arthur Ruppin, „thans in getal veel sterker dan zij ooit in eenige periode hunner geschiedenis geweest zijn en hun jaarlijksche toename bedroeg van 1900 tot 1930 gemiddeld 180.000 zielen".

Protestanten in het verre Oosten.

Volgens de nieuwste statistische opgaven (in Das Evang. Deutschland) zijn er thans in Japan 1174 buitenlandsche Protestantsche zendelingen en 5096 Japansche Protestantsche hulpkrachten werkzaam. Het totaal Protestanten in Japan is op de 65 millioen inwoners thans 160.000.

In China werken 6346 zendelingen. Onder de 400 millioen Chineezen telt men 400.000 Protestantsche Christenen.

In Britsch-Indië telt men 5049 Protestantsche zendelingen met meer dan 50.000 Indische hulpkrachten. Van de 300 millioen Indiërs zijn er 2 millioen Protestantsche Christenen.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 27 Januari 1933 No. 2272 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEERE WEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI.ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

UW WIL GESCHIEDE!

Mijn Vader, schoon mijn levensweg
Hier moeilijk vaak en donker zij,
Leer mij, dat ik van harte zeg:
„Uw wil, o God, geschiede in mij!"

Ik onderwerp mij aan Uw tucht,
Die slechts het beste wil voor mij;
En smaakt volkomen vrede als vrucht,
Uw wil, o God, geschiede in mij!

't Is goed en wijs, al wat Gij doet,
En geen vergissingen maakt Gij;
'k Vertrouw op U; Gij maakt het goed!
Uw wil, o God, geschiede in mij!

Geluk, dat Uwe hand mij gaf,
Aanvaard ik dankbaar, Heer, en blij;
Maar neemt Uw wijsheid 't mij weer af,
Uw wil, o God, geschiede in mij!

Om eens in 's hemels heerlijkheid
Te leven, in der zaal'gen rij,
Maak daartoe hier mijn ziel bereid,
Uw wil, o God, geschiede in mij!

Overgenomen.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

CHRISTUS DE DEUR.

„Ik ben de deur". Joh. 10 : 9.

In de deur staan wij dikwijls te wachten.

Uw jongen heeft de lust naar avonturen niet kunnen weerstaan en heeft op zekeren dag huis en dorp den rug toegekeerd om de wijde wereld in te gaan. Hij zwerft over vele zeeën en landen en drinkt uit den beker der genoegens naar hartelust, totdat hij door heimwee uit schuldgevoel geboren, besluit om terug te keeren en zijn ouders verrast met een brief. Hij wil naar huis; hij komt thuis; hij zal — en dag en datum staan vermeld — thuis zijn.

Waar moeten we het ouderpaar reeds vroeg in den morgen van dien grooten dag van de hereeniging zoeken? Waar schudt moeder telkens het hoofd en mompelt: „och jong!" en kijkt vader met bezorgde blikken aan?

In de deur!

En mocht vader er soms niet willen zijn — ook aan het geloof van vader komt een einde — dan is moeder er in elk geval. Zij staat daar gelijk zij daar gestaan heeft gisteren en eergisteren en van het oogenblik af waarop de zwerver eigen wegen koos. Zelfs in haar sluimeren en droomen heeft zij daar gestaan.

Wat heeft God een moeder toch mooi gemaakt.

Hij heeft dat kunnen doen, omdat Hijzelf zoo mooi en nog mooier is!

„God was in Christus de wereld met zichzelf verzoenende, hunne zonden hun niet toerekenende".

God in Christus.

God in Christus!

„Ik ben de deur!"

* * *

Wilt gij geluk en vrede?
Dan moet gij door deze deur en door geen andere.

Zie, de zon purpert in haar ondergang hemel en aarde en waarschuwt al dat leeft om zich tot de nachtrust toe te bereiden. De arme zwoeger staakt zijn arbeid, pakt de weinige gereedschappen bij elkaar en sukkelt naar zijn woning. Zijn lichaam is moede; het heeft den ganschen dag zich over den akker gekromd, dien harden, onvermurwbaren akker, die nooit zegenen wil of hij moet gedwongen worden. Ook is zijn geest moede, want de vooruitzichten zijn zoo somber. De laatste spaarpenningen zijn al lang aan het bedrijf opgeofferd en de schulden gestegen om er bij te schreien. Hij mag er niet aan denken. Intusschen is hij bij huis gekomen. Hij wil de kruk grijpen maar de deur vliegt voor hem open en drie lachende kinderen stormen op vader toe om hem te begroeten. Weldra zit hij in den kraakstoel van de huiskamer. De oudste vertelt hem hoeveel punten hij op school heeft gekregen voor de aardrijkskunde; de tweede moet hem zeggen hoe heerlijk ze het heeft gehad op de verjaardagvisite van een vriendinnetje; de jongste klautert op zijn knie en geeft hem nog eens een kusje. En al de meegebrachte rimpels zijn van vaders gezicht verdwenen. Het zoetste geluk heeft zijn vlerken over zijn ziel uitgebreid.

O, die deur van zijn nederige woning!

Aan de buitenzijde zwoegen, zweeten, zorgen, tranen.

Aan de binnenzijde vreugde voor geen millioenen te koop.

Jezus zegt: „Ik ben de deur". En wie door deze deur treedt, komt binnen den kring van de heerlijkste liefde van God. Het leven wordt er hem een weldaad. Hij stamelt er met de zoo zwaar beproefde Chiara: „Ik dank u, o God, dat Gij mij geschapen hebt". Hij jubelt er met David: „Immers zullen mij het goede en de weldadigheid volgen alle de dagen mijns levens en ik zal in het huis des Heeren blijven tot in lengte van dagen". Hij stemt er met Jacqueline v. d. Waals in:

Die mijns harten vrede zijt,
En de eenig ware ruste,
Reine bron van klare luste.
Zuiv're zon van zaligheid.
Buiten U is niets dan strijd,
Niets dan moeiten, niets dan zorgen.

* * *

De deur brengt ons in onze eeuwige woning.

Wij gaan allen vroeg of laat verreizen. Er is nog niemand op aarde geweest of hij verdween door een deur voor immer uit het gezicht.

Eens sprak een voorganger eener gemeente met een evangelist-ziekenbezoeker over diens werk en vroeg hem onder meer: „Wat zegt u toch wel altijd tot degenen, die chronisch ziek en bedlegerig zijn en nog heel lang kunnen leven?"

„O, vaak zeg ik niets. Ik geef ze wel eens een krabbeltje. Daar kunnen

ze dan op kijken", luidde het antwoord.

„Wat voor een krabbeltje is dat dan?" vroeg onze belangstellende broeder nieuwsgierig.

De evangelist haalde een papierblok voor den dag en schetste met potlood handig een bewolkten laten Decembernamiddag op de eenzame heide. Een paar kale berken wachten triest op den naderenden nacht. In het midden van dit verlaten oord strekte een vogel gejaagd de vleugels. Het dier had zijn werk gedaan en zocht het nest op. Onder deze teekening werden de woorden geschreven: „Op weg naar huis".

„Zooiets", zeide de evangelist.

Onze broeder nam het krabbeltje mee, liet er een lijst om maken en plaatste het op den schoorsteenmantel van zijn studeerkamer, waar het hem dagelijks opgebeurd heeft, totdat hij zelf naar huis ging.

Wij zijn allen op weg naar huis.

Maar naar welk huis? Er zijn immers vele woningen.

Naar het huis der verlosten? Naar het hemelsche Jeruzalem met zijn straten van goud en met zijn burgers, die leven

daar een leven van macht en van
kracht en victorie
ja, een leven van ootmoed,
gebaad in de glorie
van God?

Jezus zegt: „Ik ben de deur".
Ik ben de deur.
Ik ben *de* deur!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

ZENDING.

B. M. S. Yakusu, 16 Dec. '32.

Waarde broeders en zusters.

Zondag 4 Dec. was een goede dag voor ons hier. Reeds voor 7 uur 's morgens waren wij en een groote schare met ons in de kerk. Voor in de kerk zaten 23 doopcandidaten, die dien morgen door den doop belijdenis zouden afleggen van hetgeen Jezus voor hen had gedaan en van het nieuwe leven dat Hij hen had geschonken. Wij werden bepaald bij den doop en na een kort samenzijn begaven we ons naar de rivier. Daar het water juist verbazend hoog is, moesten we het dorp in om een geschikte plaats te vinden. Deze plaats was van te voren reeds uitgezocht, zoodat we ons daar rechtstreeks henen konden begeven. De belangstelling was bijzonder groot en zoo werd er gedoopt terwijl bijna 1000 menschen, groot en klein, toeschouwers waren.

Eerst ging de dooper in het water en dan gingen één voor één de doopelingen naar hem toe. Eerst 5 van onze meisjes, daarna 2 vrouwen en toen de jongens en mannen. Het was me even wonderlijk te moede toen de meisjes gedoopt werden. De meesten hunner zijn hier nu al ruim 3 jaar bij ons en wij kennen elkaar dus. Zoo vaak hadden we gehoopt dat deze blijdschap reeds eerder ons deel kon zijn en zoo vaak werden wij weer in hen teleurgesteld. En nu daar waren ze, en wij kenden iets van de strijd en overwinning die daar achter hen ligt.

Laat mij u iets over hen vertellen. Daar is Malia, haar moeder is eenige jaren geleden gestorven. Zij vertelde mij hoe haar moeder haar had onderwezen. Op zekeren avond ging zij naar de bidstond en toen ze weer thuis kwam vroeg Malia haar waarom ze ook op een avond in de week naar de kerk ging. Daarop vertelde haar moeder haar van de bidstond en samen lazen ze in het Nieuwe Testament. Zoo hoorde zij de goede boodschap van haar moeder. Wat is het toch een voorrecht nietwaar om een moeder te hebben die ons van Jezus vertelt en ons leert bidden. Dat is een voorrecht in een Christelijk land en zoo is het hier ook. Haar Moeder werd van haar weggenomen, maar de indrukken bleven. Zij wenschte ook Jezus lief te hebben. Daarom wilde ze ook zoo graag hier dag en nacht bij ons komen. Daarin kreeg ze haar wensch vervuld. In het begin van dit jaar had ze een moeilijke tijd. Hoewel ze nog jong is, 16 of 17 jaar, maakte haar vader regelingen voor een huwelijk voor haar. Dat plan kwam echter heelemaal niet met haar wenschen overeen, daar de toekomstige echtgenoot geen Christen was. Haar vader ontving echter een deel van de bruidschat, en wilde niets van haar weigering weten. Zij sloot vriendschap met iemand anders, maar haar familie weigerde en dus moest die vriendschap verbroken worden. Toen het zoo heel moeilijk was voor mij, zegt ze, ben ik stil alleen in mijn kamer gaan zitten. Daar alleen heb ik gebeden en toen is het weer rustig in mij geworden. God heeft mijn gebed verhoord, want nu heeft mijn broer mij verteld dat ik wel rustig kan zijn, want het geld wordt weer terugbetaald en men zal haar niet tot dat huwelijk dwingen. Ook heb ik gebeden voor mijn familie, vertelde ze mij en nu wordt ook daarin mijn gebed verhoord. Een van mijn broers verlangt nu ook om in de dingen van Gods Koninkrijk onderwezen te worden en mijn vader toont ook meer belangstelling. We worden nog allen één in deze dingen.

Ik moest u dit wel even vertellen. Is het niet wonderlijk hoe God werkt in de harten van blanken en zwarten. Als wij getrouw zijn zal ook zeker ons getuigenis gezegend worden. Laten we toch ook vooral niet vergeten om voorbidders te zijn. God hoort het gebed, dat is het getuigenis van allen die een gebedsleven leiden. Verwondert het u nog dat het me wonderlijk te moede was toen ik de meisjes in het water zag afdalen om gedoopt te worden. Waar ge met ons en voor ons hebt gebeden daar wilt ge zeker ook met ons en voor ons danken.

Het zou te lang duren om u over al de anderen te vertellen. In school moeten de meisjes die onderwijzen om beurten de Bijbelsche geschiedenis vertellen. Het trof mij hoe enkelen hunner vertelden dat juist die prediking hun tot nadenken had gebracht. Een woord van één hunner heeft naar het schijnt de meeste invloed. Een andere vertelde, hoe zij toen zij nog veel jonger was, soms geen trek in schoolgaan gehad had en hoe een oudere zuster telkens weer aangedrongen had dat zij toch zou gaan, totdat tenslotte zijzelve verlangde om onderwezen te worden.

Wij hebben goede verwachting van hen, hoewel wij weten dat de verleiding soms groot zal zijn. Zullen ze staande blijven? Daarop kunnen wij geen antwoord geven. Maar wij weten dat zij een Helper hebben „Groot van kracht" en dat Hij kan en wil helpen als zij maar Zijn hand gevat houden.

Reeds eerder gingen we soms het dorp in met eenigen van onze meisjes opdat zij ook daar het Evangelie zouden verkondigen. Nu zijn we daar opnieuw weer mee begonnen. Nu zij in het openbaar hebben beleden, mogen zij ook anderen met Jezus bekend maken. Toen we Zondagmiddag samen het dorp zouden ingaan, hebben we eerst samen God gedankt, dat Hij ons toestaat om Zijn boodschap verder te brengen. Moge het voor ons allen steeds een voorrecht zijn om dat werk te doen opdat dat werk niet van ons worde weggenomen.

Nogmaals ons allen in uwe voorbede aanbevelende,

de uwe in 's Meesters dienst,
G. REILING.

III

Het verschil tusschen Gemeente en gemeente.

Het wil mij voorkomen, dat wij christenen veel meer op het verschil, dat er is tusschen Gemeente en gemeente, moeten letten. Dat zou verhelderend werken op onze begrippen en denkbeelden t.o.v. de arbeid in Gods Koninkrijk. Dan zouden heel wat onnoodige gesprekken achterwege kunnen blijven en heel wat misverstand zou uit de wereld geholpen worden.

Reeds als kind voelde ik het onlogische, ja ik mag wel zeggen het „ongezonde", van b.v. de volgende redeneering: A. vraagt aan B.: „tot welke kerk (gemeente) behoort U?" en B. antwoordt: „ik behoor tot de Gemeente van Christus". En dan is het mij meermalen

opgevallen, dat B. zelf vond, dat hij A. een reuzen antwoord had gegeven en dat A. door hem zoo'n beetje schaakmat was gezet. Maar *in werkelijkheid* heeft B. een *totaal verkeerd antwoord* gegeven; een antwoord, dat op een *geheel andere* vraag had moeten volgen. Op de vraag van A. had een definitief antwoord moeten komen, of B. had het antwoord op die vraag voor zichzelf moeten houden. Want A. dacht heel gewoon aan een *plaatselijke* gemeente, terwijl B. in die oogenblikken alleen wilde weten van — en nu gebruik ik maar die geijkte term — „ééne, heilige, algemeene christelijke Kerk", d.i. de Gemeente des Heeren.

Onlangs stelde ik een broeder de vraag: „en behoort uw dochter ook tot de gemeente?" Ik bedoelde toen een Baptiste gemeente, hetgeen heel goed uit het gesprek was af te leiden en zelfs ook voor de hand lag. Maar deze broeder vond dat heelemaal geen vraag, die ik mocht stellen. Zijn dochter was een bekeerd meisje en ze behoorde wel terdege tot de Gemeente des Heeren. Ik begreep toen natuurlijk heel goed, dat deze dochter, die „een fijne christin" moest zijn, nog geen lid was van een plaatselijke gemeente. Maar had deze broeder mij geen ander antwoord moeten geven? Want het ging ons toen precies als A. en B., waarover ik zooeven schreef. En het kwam n.l. alleen, omdat onze broeder schijnbaar niet wenschte te onderscheiden tusschen *Gemeente* en *gemeente*. Want het is toch geheel schriftuurlijk, dat men zich *eerst aan de Heer geeft en daarna aan de gemeente. Want daar is een Gemeente des Heeren, God dank!, maar daar zijn ook plaatselijke gemeenten!!*

In Hamburg leerde ik een gemeente kennen, die zich noemt „die Gemeinde Gottes". Bij een lid van deze gemeente was ik eens een Zondag te gast. Mijn gastheer was erg vriendelijk en we spraken over allerlei. In hoofdzaak golden onze gesprekken godsdienstige onderwerpen. Ik bemerkte al spoedig, dat mijn gastheer „iemand was, die niet meer zondigde". Dat ik, toen ik deze ontdekking deed, onmiddellijk meer respect voor hem kreeg, kan ik juist niet zeggen. Maar wel was daar een „sfeer van heiligheid", die mij niet al te best beviel. 's Middags ging ik weer mee naar de godsdienstoefening. Voordat we echter de woning verlieten, ging de heele familie „op de knieën". Ik wil daar niets van zeggen, absoluut geen verkeerds; alleen dit, dat het geheel me niet erg „smaakte". De prediker sprak met overtuiging en met veel liefde, voor zoover ik mij dat nog herinner. Alleen werkte hij mij wat te veel met getallen, die hij onder het spreken op een bord dicht in zijn nabijheid schreef. Ik stond echter sterk onder de indruk, dat niet genoeg gelet werd op het verschil, dat er is tusschen de *Gemeente* en de *gemeente*, *hoe zoo'n plaatselijke gemeente zich dan ook moge noemen*. En waar op dit verschil niet gelet wordt, daar komt het m.i. op den duur tot allerlei excessen, eerst in het denken, maar dan later ook in het doen.

Wij doen daarom goed, om op het verschil tusschen *Gemeente* en *gemeente* te blijven letten.

1. De H. Schrift leert heel duidelijk het bestaan van de Gemeente des Heeren.

2. Tevens leert ze ook, dat er plaatselijke gemeenten zijn.

Volgens m.i. moet *dit* nu ons doel zijn, dat zoo'n plaatselijke gemeente zoo veel mogelijk gelijkvormig wordt aan de Gemeente des Heeren, waarvan we het voorbeeld hebben in de H. Schrift. Dit is natuurlijk niet zoo gemakkelijk gedaan als gezegd. Dat ben ik mij wel eenigszins bewust. Want we komen hier op een gebied, waar we alle voorzichtigheid moeten betrachten; een gebied, dat ik deze keer liever niet betreed, omdat het mij hier vooral te doen is geweest te wijzen op het verschil, dat werkelijk bestaat tusschen *Gemeente* en *gemeente*. Het negeeren of het niet-willen-zien van dit feit wreekt zich op alle mogelijke wijze. Struisvogelpolitiek helpt ons in dezen niet vóórmaar achteruit. Ook op dit gebied moeten we realisten willen en durven zijn. Het moet de Geest der waarheid zijn, waardoor wij ons laten leiden. Want heeft de waarheid het niet altijd met de feiten, met de werkelijkheid te doen?

En nu nog deze vraag: hoe hebben wij ons dat verschil tusschen *Gemeente* en *gemeente* te denken? Een zeer belangrijke vraag! En laat ik er maar aan toevoegen: ook een moeilijke vraag. De volgende week willen we op deze vraag een antwoord trachten te geven.

d. H.

INDRUKKEN VAN DE CHR. STUDENTEN-CONFERENTIE.

De Christelijke Studenten Beweging, in 't klein begonnen als elk andere beweging, heeft nu haar takken in bijna alle landen der wereld. En ik hoop en ben overtuigd, na het voorrecht te hebben gehad de jongste conferentie bij te wonen, dat ook haar invloed gelijk haar aantal leden zal stijgen totdat het zoo sterk wordt dat het groote dingen tot stand zal brengen. Een groot voorrecht inderdaad was het! Daar in de prachtige stad Edinburgh — een oude stad met vele tradities en een schitterende omgeving — kwamen we tezamen voor de 9e Quadrennial Conference; ongeveer 2000 studenten van niet minder dan 30 naties. Niet alleen blank was vertegenwoordigd, ook bruin en zelfs zwartjes waren er te zien. Holland was komen opdagen met 30 man sterk, ook Duitschland en Noorwegen waren wel vertegenwoordigd, voorts vele andere landen waarvan ik alleen maar zal noemen: Rusland, China, Indië, Afrika, Amerika en zelfs Australië. — We arriveerden op Dinsdagavond 3 Jan. om Maandag 9 Jan. weer te vertrekken — dus bijna een heele week.

's Morgens begonnen we met de morgengebeden gehouden in de St. Giles Cathedraal. Het duurde telkens een half uur voordat allen binnen waren en het rustig genoeg was om aan te vangen. Dan kwam de dominee of Anglikaansch priester binnen om ons voor te gaan. Een wonderlijk gevoel van eenheid kwam over ons; eenheid en dat waar zoovele nationaliteiten, rassen en kerken bijeen waren! Ja één omdat we allen God aanbaden, geopenbaard in Zijn Zoon Jezus Christus!

Na deze morgenwijding vereenigden we ons in de groote Assembly Hall, Kerk van Schotland. Hier werd een referaat gelezen dat een uur in beslag nam, over »Het Christelijk geloof in de Wereld«. Daarna splitsten we in verschillende groepen, de keus welke groep bij te wonen werd overgelaten aan de persoon zelve. Er was een groep over Indië, Afrika, China, Japan, Moslem Wereld, Jood en niet-Jood, het Westen en de Industrie waarin men besprak: »de Christelijke taak in de Wereld«. — 's Middags waren we vrij om de stad en omgeving te bezichtigen.

's Avonds kwamen we weer bijeen voor een uur om naar een predikatie te luisteren over: »De fonteinen van ons Christelijk geloof«. Het zou natuurlijk tè veel tijd en ruimte in beslag nemen om volle verslagen te geven van al deze referaten. Bovendien is al weer veel behalve de belangrijke punten, vergeten. Doch één ding wat me steeds bij zal blijven is de geest die er in de zaal te midden tusschen ons jonge menschen heerschte. Daar zaten we van verschillende naties, tongen en kerken met onze verschillende en uiteenloopende principes, geloofsformulieren, gedachten en oordeelen, allen rustig en kalm luisterend naar een referaat, misschien oneens met de spreker in vele dingen, doch één met hem in de kern der zaak: de liefde tot Christus en de belangen van Zijn Koninkrijk. — Hier werd telkens en telkens weer op gewezen. Er werd gezegd hoe sinds de laatste conferentie 4 jaar geleden gehouden te Liverpool de stand der zaken steeds langzaam doch zeker was achteruitgegaan, hoe ons Chr. geloof veel had geleden en het Communisme dat niet alleen maar een streven naar een nieuw maatschappelijke en economische orde is, doch een leer met een definitieve philosofie voor het leven ten grondslag heeft, reuzen vorderingen had gemaakt. Waar ligt de fout? De fout ligt bij ons die

onszelve Christenen noemen. Wij hebben ons geloof vaak niet ten volle verstaan, 't kan zijn door vooroordeel, jaloerschheid of traagheid — wij hebben Christus niet ten volle begrepen, 't kan zijn door onze gewilde blindheid maar nú is het dan de tijd, dat we ons geloof herbouwen, een nieuw visioen krijgen van Christus, de Werker, de Martelaar en de Verhevene en Goddelijke — en toonen aan de wereld: Ziehier Gods Zoon, de Verlosser en Zaligmaker der Menschheid. Hij die was, is en komen zal. »Zijn Koninkrijk«, het is hier op deze wereld nú, niet ver in de toekomst of welhaast dicht nabij, neen, het is hièr en wij vormen een lid van dat Koninkrijk. — Tenzij wij dat beseffen, tenzij wij dat prediken, tenzij wij daarvoor ons aangorden en werken en er voor strijden tegen zoovele andere invloeden die zich nu in de wereld doen laten gelden hebben wij Christus verloochend, aan Zijn Macht en Koninkrijk zelve getwijfeld, zijn we gevallen! — Daarom: geef u zelve opnieuw zònder terughouden, zonder reservatie. De Koning vraagt u nù: niets minder dan uw tijd, uw aardsche goederen, uw lichaam, ziel en geest — Uw gehéél! —

Er werd gevraagd, dringend gepleit door de sprekers dìè stap van algeheele zelfovergave te doen. Om de gelederen te sluiten en met Koning Jezus voort te gaan, de weg op naar de Victorie!

Zooals reeds gezegd: de atmosfeer waarin we bijeen waren en den geest die een ieder van ons vulde, kan niet anders dan goede vruchten tevoorschijn brengen en afwerpen. —

Ook de gesprekken die we met elkander hadden in het College, indien we zoo gelukkig waren in een College te worden ondergebracht (de Colleges n.l. die de Universiteit toebehooren) en *niet* bij particulieren waar men toch allicht ook over andere onderwerpen zou zijn gaan praten, hebben er veel toe bijgedragen om elkaars gezichtspunten te zien, het goede er van te bewaren en datgene waarin we niet overeenkomen met die andere persoon te respecteeren als *zijn* heilige overtuiging (hetgeen we toch zoo licht vergeten en waardoor o zoo gemakkelijk twist en een splitsing ontstaat!), om elkaar te naderen door die dingen die we gemeen hebben en elkaar te beminnen als mede-geloovige in Christus en medewerker voor en in Zijn Koninkrijk! —

Inderdaad het was een zéér opwekkende en inspireerende Conferentie, waar Christus' Geest tegenwoordig was en ervaren werd — en zelve een van de afgevaardigden geweest zijnde en dit alles te hebben meegemaakt en meegeleefd, heeft mij de hoop en overtuiging gegeven dat de Chr. Studenten Beweging een werkend lichaam voor Christus is voor dewelke we mogen dankbaar zijn en bidden, en dat nog groote dingen tot stand zal brengen.

A. A. HARDENBERG.

Evangelische Samenkomsten vanwege de Unie van Bapt. gemeenten in Nederland.

Zoo stond er te lezen op de vele aanplak- en strooibiljetten, die de bewoners van Heerenveen en omstreken in kennis stelden met het feit, dat er Maandag, Dinsdag en Woensdag (16, 17 en 18 Jan.) 's av. 8 uur samenkomsten zouden worden gehouden in de zaal van het Leger des Heils. En deze samenkomsten zijn ook werkelijk gehouden in de bovengenoemde plaats Heerenveen. In het Friesche Haagje staat men heusch niet onverschillig tegenover onze Evangelieverkondiging. Dat bleek ons duidelijk uit de goede opkomst, die we hadden. Trouwens, de voorbereiding was ook heel goed. Aan deze samenkomsten waren dagen van bidden en werken voorafgegaan! Dat kon men zoo aan alles merken. De samenkomsten waren belegd door slechts enkele leden, die de gemeente Sneek in Heerenveen en Oudeschoot heeft wonen. En omdat deze broeders en zusters niet onder een eigen maar onder de officiëele vlag wilden varen, daarom stond aan de kop van alle aanplak- en strooibiljetten: evangelische samenkomsten vanwege de Unie van Bapt. gemeenten in Nederland. Men wilde strijden met open vizier.

Nu dan, het waren ook werkelijk *evangelische* samenkomsten: Iedere avond luisterden plus minus honderd menschen naar de boodschap des heils. Het Evangelie van Jezus Christus werd met ernst en overtuiging gebracht. Er was zeer veel aandacht onder de luisteraars. Hoe vergemakkelijkt dat de Evangelieverkondiging. Naar men ons verzekerde, hadden velen een rijke zegen van God ontvangen. De broeders, die het Evangelie predikten, wenschten slechts gezanten van Christus te zijn. En Christus de Heer heeft ze willen bekrachtigen. We kunnen slechts met groote dankbaarheid jegens God aan deze in Heerenveen gehouden samenkomsten terugdenken.

Als sprekers waren naar Heerenveen gekomen: de Voorganger van de gemeente Sneek, br. H. Visser, br. F. E. Huizinga van Leeuwarden en hij, die dit verslagje schrijft. We hadden alle drie avonden een goede organist, terwijl een duet zich drie keer verdienstelijk liet hooren.

Groote dank zijn we echter verschuldigd aan Hem, Die ons deze gelegenheid tot Evangelieverkondiging schonk en die ons in deze arbeid boven bidden en denken heeft willen zegenen. Ook voor de toekomst zij onze verwachting alleen van Hem.

d. H.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Oproer.

Num. 16.

Les voor Zondag 26 Febr. 1933.

Korach, Dathan en Abiram.

Door de zonde des volks was hun de toegang tot het beloofde land afgesneden en zij hadden het aan den lijve gevoeld, dat er geen beginnen aan was. Elke poging die zij zouden ondernemen moest wel op niets uitloopen. Het volk was diep teleurgesteld. Het vooruitzicht, door eigen schuld in de woestijn te moeten rondzwerven, tot zij daarin zouden worden begraven, lokte niet aan. Alleen hun nakomelingen en zij, die nog geen twintig jaar waren en dan nog de verspieders, die getrouw aan den Heere geweest waren en op Zijn getrouwheid hadden gesteund, zouden het beloofde land binnengaan.

Het was zoo echt jammer, dat er een revolutionaire stemming onder de menschen kwam zooals helaas zoo vaak, ook in onze dagen van allerlei tegenslag. Hoeveel hebben de leiders op hun geweten, die het volk overhalen, op te staan tegen het wettig gezag. Vooral dan zijn de gevolgen zoo ontzettend als de revolutie eigenlijk als ondergrond heeft ontevredenheid met het bestuur van God, als het eigenlijk om niets anders gaat dan zélf baas te zijn, eigen vleesch en hart in hun begeerten tevreden te stellen.

En zooals het bijna altijd gaat, ging het ook hier. Terwijl de schijn werd gewekt, dat de genoemde leiders wilden opkomen voor het algemeen, dat men de voorrechten, die enkelen, Mozes en Aäron, bezaten, wilde geven aan allen, bleek toch de werkelijke bedoeling te zijn, dat men voor zichzelf persoonlijk een deel van die voorrechten opeischte, ja liefst de plaats wilde innemen, die tot dusver beide genoemde dienstknechten Gods vervulden.

Korach was uit den stam van Levi, maar had geen deel aan het priesterschap, dat in Levi's stam alleen aan het geslacht van Aäron was verbonden. Dathan en Abiram waren uit den stam van Ruben, den eerstgeborene. En zooals het Korach te doen was om de plaats van den hoogepriester te vervullen en het geestelijk hoofd van Israel te worden, streefden de beide anderen er als zonen van Rubens stam, de eerstgeborene, naar, het leiderschap in handen te nemen om

het volk te leiden voortaan waarheen *zij* wilden.

Toebereidselen.

Zij spraken er eens met deze en gene over, of het nu wel in orde was, dat twee man het alleen maar te zeggen hadden; zij wezen er op, welke rampen en ellendige dingen er al waren gebeurd sedert het vertrek uit Egypte, en ten slotte werden er stilletjes reeds verschillende geheime vergaderingen gehouden, om „de toestand" te bespreken. Stilletjes, omdat Mozes en Aäron deze dingen immers niet voortijdig te weten mochten komen en een ontijdig einde zouden maken aan hun voorstellen en plannen. Zij wisten natuurlijk wel, waar zij moesten zijn en waar zij niet behoefden aan te komen. Er waren verschillende oversten, mannen van naam, waarvan zij wisten of vermoedden, dat de geheele gang van zaken ook hen niet naar den zin ging, het waren er wel twee honderd en vijftig, die door hen werden meegesleept, en die zij wisten te winnen voor hun plannen. Op een bepaalde dag schreven zij een vergadering uit, en toen zij met al die oversten bijeen waren en wisten wat zij wilden, besloten zij, dat zij Mozes en Aäron maar moesten uitnoodigen, ook eens in hun midden te verschijnen. De zaak was er nu rijp genoeg voor. Zij zouden aan de beide bewindvoerders in Israel dan wel bekend maken, welke eischen zij hadden en die zij ingewilligd wilden zien.

Het onderhoud met Mozes en Aäron.

Mozes en Aäron stonden wel aan vele verrassingen bloot. Het eene was nog niet achter den rug of er was weer iets anders op te knappen. Werkelijk, het lijkt zoo mooi en het is soms erg vereerend, een leider en aanvoerder te zijn, maar het is meestal niet gemakkelijk, het is heel dikwijls erg moeilijk. Als God niet met hen is, zullen zij het op den duur meestal niet kunnen volhouden.

Mozes en Aäron zagen direkt wel aan de gezichten van deze bijeenvergaderde mannen, dat er weer wat bijzonders stond te gebeuren. Zij moesten maar zeggen, wat zij op het hart hadden. Het werd wel een zeer pijnlijke zaak voor Mozes. Zij vertelden hem, dat zij het niet langer met hem eens waren en zij verweten hem, dat hij zich een macht aanmatigde, die hem in het geheel niet toekwam, maar die alleen kon worden verleend door de geheele gemeente, want niet alleen Mozes en Aäron, maar zij allen waren heilig! Zal Mozes voor zijn rechten opkomen? Hij heeft zich niet zelf de macht gegeven, maar in der tijd eigenlijk geweigerd, om aan den wensch van God, Die hem deze taak gaf, gehoor te geven. „Mozes viel op zijn aangezicht." Hij maakte een diepe buiging. Hij geeft dan te kennen, dat God zelf uitspraak zal moeten doen of het Zijn wil was, dat het ging zooals tot dusver, of dat Mozes en Aäron ten onrechte hun plaatsen vervullen. Als zij, Korach en de zijnen, meenen, eveneens recht te hebben op het priester- en leiderschap, dan dagvaardt Mozes hen, om morgen te verschijnen met wierookvaten voor het aangezicht des Heeren. Ook de zonen van Ruben moeten verschijnen. Deze echter weigeren te komen. Zij wenschen geen aanspraak te maken op het priesterschap, maar wel op het uiterlijke leiderschap.

Wat er den volgenden morgen gebeurde.

De zonen van Ruben hebben Mozes verweten, dat hij het volk uit Egypte heeft gevoerd, zonder hen te brengen in het land der belofte. De Heere had echter gezegd, wat Mozes moest zeggen en doen. Mozes sprak dan het volk toe en waarschuwde hen ernstig, en zeide, dat allen zich moeten hoeden, om de tenten der goddelooze mannen aan te raken of iets, wat van hun was, zij moesten wijken van alles, wat van Dathan en Abiram was en ook alles mijden, wat aan Korach en de zijnen behoorde, anders zouden zij onder hetzelfde oordeel vallen. Nu stelt Mozes een teeken. „Het komt er nu op aan," heeft Mozes zoo ongeveer gezegd, „wat de Heere zal doen. Als alles, wat ik heb gedaan, uit mijn eigen hart is opgekomen, zullen deze mannen een gewone dood sterven, maar als zij door hun daden, hun opstand tegen ons den Heere getergd hebben, zal er iets bijzonders geschieden, dan zullen zij levend door de aarde verslonden worden." Toen Mozes had uitgesproken, gebeurde het vreeselijke: De aarde opende zich als een reusachtig monster, dat de muil opensperde, en onder luid gegil en geschreeuw voeren zij met al de hunnen en zelfs met hun huizen levend ter helle! Schrik en ontzetting maakte zich van de vergadering meester, en gansch Israel vlood voor hun geschrei. De twee honderd vijftig mannen van naam, die reukofferden, werden door een vuur verteerd.

Had Israel nu niet een zeer duidelijke les gehad over hetgeen de Heere verordineerd had?

Den daarop volgenden morgen.

Onbegrijpelijk is het, maar waar, en een bewijs voor de hardnekkigheid der zonde, dat niettegenstaande het aangrijpend oordeel, dat had plaats gevonden, den volgenden dag héél de vergadering opstond tegen Mozes en Aäron en hen beschuldigde, het volk des Heeren te hebben gedood. Toen sloeg de Heere onder het volk, en Mozes beveelt haastig aan Aäron, om het wierookvat te nemen, en tusschen de levenden en dooden door te gaan ter verzoening. Reeds hadden echter 14.700 man hun oproer met den dood betaald. Zoo reeds had de Heere het priesterschap van Aäron krachtig gehandhaafd.

Het volgende hoofdstuk vertelt echter, hoe God door een wonderteeken heeft bevestigd, wien Hij had verkoren om voor Hem te naderen. Mozes moest voor elken stam een staf nemen, en den naam op den staf schrijven. Alleen, op dien van Levi den naam van Aäron, omdat bepaaldelijk het priesterschap van Aäron in Levi's stam in het geding was. De twaalf staven werden toen gelegd vóór de ark. En zie, den volgenden morgen, terwijl alle andere staven dor waren, bracht die van Aäron bloeisel voort en bloesemende bloesem en droeg amandelen. Deze staf, symbool van het bloeiend priesterschap van Christus, wien Aäron afschaduwde, moest als teeken bewaard worden voor de ark. Zie Hebr. 9 : 4. Er is maar Eén Middelaar tusschen God en de menschen, dat niemand van ons ooit in opstand moge komen tegen het Priester- en Leiderschap van onzen grooten Aanvoerder des geloofs en eenige Hoogepriester Jezus Christus.

D. G. B.

Op mijn verzoek, mij te willen berichten, of men de lessen in „De Christen" vier of twee weken vooraf wilde hebben, zijn enkel wenschen binnengekomen om voortaan *twee* weken vooraf deze lessen te plaatsen.

Mede wegens veel arbeid in verband met onze verhuizing naar 1e Weerdsweg 123, verschijnen de e.k. beide weken D.V. géén Zondagsschoollessen in ons blad.

D. G. B.

III

DE BAPTISTEN EN DE MARANATHA-BEWEGING.

In ons vorig artikel probeerden we enkele onjuiste gedachten en veronderstellingen weg te nemen, die bij br de Heer, den Zoeklicht-redacteur bleken te bestaan omtrent *de officieele houding der Baptisten inzake de Maranatha-beweging*. Onze br bleek zich te vergissen in de mentaliteit, die er onder ons bestaat. Hij gewaagde van een meerderheid en een minderheid, welke laatste dan bij ons zou worden onderdrukt. Hij sprak van een bij ons bestaande „officieele verguizing" van „Het Zoeklicht".

Wij willen elkaar gaarne ontmoeten op den solieden bodem der werkelijkheid en gezien worden, zooals we zijn.

De kritiek, die wij op de Maranatha-beweging hebben, wordt door br de Heer verkeerd verstaan en toegeschreven aan motieven, die ons inderdaad vreemd zijn. Wij wenschen niet in uitersten te vervallen en te zeggen dat een beweging, waaraan naar onze overtuiging gevaren

verbonden zijn, niets deugt. Dat zou verguizen kunnen heeten. Maar deze methode van voorlichting, die anderen misschien mogen volgen, heeft onze instemming niet. Men ontmoet echter menschen die, als men hun zegt dat ze in zeker opzicht gefaald hebben, meenen dat ze geheel verstooten worden. Uit het antwoord, door br de Heer aan X. te IJ. gegeven zou men kunnen afleiden, dat ook zijn gevoel in dit opzicht niet meer onberispelijk reageert. Wij schrijven het daaraan toe, dat hij in onze bezwaren producten ziet van onwetendheid of kleinzieligheid. Hij verklaart toch:

„Ik weet dat velen het in onwetendheid doen; ze hebben de muren van eigen kerkje soms zóó hoog opgetrokken, dat ze niet kunnen zien, wat God buiten hun kring doet".

Wij nemen aan, dat br de Heer ons werkelijk niet anders ziet, maar weten, dat onze houding door betere beweegredenen bepaald wordt.

Het is merkwaardig hoe br de Heer er naast tast, als het gaat om de bezwaren die tegen zijn werk worden ingebracht. Teekenend is daarvoor het antwoord, dat hij geeft aan A. te W. in Nr. 21, op de vraag: Bouwt de leer van Joh. de Heer de Kerk op of ondermijnt ze haar? Dat antwoord luidt:

„En nu weer die vraag uit de vragenbus der Chr. Jong. Vereeniging, n.l.: „of ik de Kerk opbouw of ondermijn . . ." Welke gevoelens en visioenen moeten er reeds bij het lezen van die vraag in de gemoederen der Chr. Jongelingen oprijzen: een schaar van mannen en vrouwen die door mij in beweging gezet wordt om loopgraven te maken onder de kerkmuren, deze met dynamiet op te vullen en dan op een gegeven oogenblik . . . . O, het is om er van te ijzen! Ten opzichte van zulk-een zouden we immers met de „Mannen, broeders en vaders" te Jeruzalem roepen: „Weg van de aarde met zulk eenen! want het is niet behoorlijk dat hij leve!" (*Hand. 22 : 1, 22*). Maar het is van belang dat Paulus door al dat roepen, het scheuren van kleederen en het werpen van stof in de lucht (*: 24*), zich niet door de „mannen, broeders en vaders" van zijn stuk liet brengen en na zijn geeseling eenvoudig zeide: „*Mannen broeders! Ik heb met alle goed geweten voor God gewandeld tot op dezen dag*" (*Hand. 23 : 1*).

Dat mag ik ten opzichte van „Het Zoeklicht" en de Maranatha-boodschap Paulus nazeggen; en ik zou daarbij nog wel een schare van honderden, ja duizenden, kunnen bijeenbrengen, die door het kettersche „Zoeklicht", door in-den-ban-gedane Conferenties en de gevaarlijke kerk-ontwrichtende Maranatha-beweging hun Heiland gevonden hebben, uit de duisternis tot het licht gekomen en levende steenen van het Godsgebouw geworden zijn. Gods Woord is een kracht tot zaligheid; het in *Rom. 1 : 16* gebruikte woord heeft nauw verband met ons woord dynamiet. En nu spreekt het toch van zelf, dat daardoor wel eens „ondermijningen" en „ontwrichtingen" plaats vinden; maar dat komt alleen maar dáár voor, waar de levende steenen tegen de doode aanbotsen.

Overigens troost ik mij er mede dat er nog geen profeet buiten Jeruzalem gedood of gesteenigd is, en dat . . . . de geschiedenis zich ook ten opzichte van profetenknechtjes nog steeds herhaalt. Mij dunkt u hebt nu stof genoeg voor uwe inleiding. Lees daarbij echter ook nog eens rustig de brochure door „Beteekenis en doel van de Maranatha-beweging", die ik u hierbij gratis toezend."

Dit antwoord raakt nu toch werkelijk kant noch wal. Het is mogelijk, dat de Zoeklicht-redacteur op dit groote bezwaar tegen zijn arbeid liever niet ingaat. Dan ware het echter beter er geheel over te zwijgen, dan onder zulk een relaas de vraag te begraven. Dat br de Heer met alle goed geweten voor God gewandeld heeft tot op dezen dag, willen we graag gelooven, maar heeft niets te maken met de vraag, door A. te W. gesteld, n.l. of zijn arbeid de Kerk opbouwt of ondermijnt. Die vraag wordt niet beantwoord met een beroep op het goede geweten van br de Heer, want ook dat kan een weg gaan, die zich niet dekt met de Schrift.

Ofschoon we met de Gereformeerden op enkele punten niet meegaan, verstaan we hen in hun waardeering van de „kerk". d. i. van de georganiseerde Christenheid. Dit staat vast, dat de Heer gewild heeft, dat de Zijnen in geordende wijze zouden samenleven. Hij heeft de gemeente gewild. Zoo hebben, volgens hun praktijk, Zijn Boden Hem verstaan. Zij hebben gemeenten gesticht, d. w. z. de geloovigen georganiseerd. Heel de arbeid der Apostelen veronderstelt de gemeente: het georganiseerd samenleven der geloovigen. Wij mogen dit feit niet negeeren, maar moeten ook in dit opzicht onze houding bepalen. Het Nieuwe Testament brengt ons met de gemeente in aanraking. Het zegt ons, dat de Heer ze gewild en gesticht heeft. Ze is gegeven met het z.g.n. zendingsbevel, Matth. 28 : 18 en 19.

En Jezus, bij hen komende, sprak tot hen zeggende: Mij is gegeven alle macht in den hemel en op aarde. Gaat dan henen, onderwijst alle volken, dezelven doopende in den Naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes; leerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb.

Dit woord is uitgangspunt en grondslag van allen arbeid, die in Christus' Naam gedaan wordt. De opdracht wordt gefundeerd in Jezus' nieuwe waardigheid, in den nieuwen „Naam", dien Hij heeft ontvangen. Hij is verhoogd tot Heere over allen. Tot de kennis en de erkenning daarvan moeten allen gebracht worden. Omdat Hij uitermate verhoogd en Heer der Heeren geworden is, moet voor Hem alle knie zich buigen en moet alle tong Hem belijden. Daarom zeide Hij tot Zijn jongeren voor Zijn hemelvaart: Gaat dan henen en maakt alle volken tot Mijn discipelen.

Hij gaf bij dat bevel twee nadere aanwijzingen: Zij, die Zijn discipelen werden, Hem als Heer erkenden, moesten gedoopt en onderwezen worden in Zijn geboden.

Dit laatste veronderstelt de gemeente. Het geven van onderwijs vereischt organisatie. Daar de Heer de gemeente hier niet noemt, maar na den Doop direct spreekt over het geven van onderwijs moet, voor het gevoel van Jezus, de Doop gemeente-vormend geweest zijn. Met den Doop ontstond, naar Zijn bedoelen, de gemeente, die organisatie, die de geloovigen uiterlijk verbindt.

Om het geheele zendingsbevel te kunnen uitvoeren is dus de gemeente noodig die, gelijk indirect door den Zaligmaker gezegd werd, door den Doop der discipelen ontstaat. Daarom hebben we tegen elken arbeid, die dit bevel des Meesters halveert, bezwaar. We wenschen dat men Hem volkomen als Heer erkent, door Zijn laatste bevel, waarmede aller taak voor alle eeuwen is aangegeven, geheel uit te voeren. Wij zeggen dat de geloovigen zich door den Doop als gemeente, uiterlijk voor de wereld zichtbaar, moeten aaneen sluiten. En dat niet omdat wij ons gewichtig gevoelen, maar vanwege de Hoogheid van Hem, dien wij als HEER belijden. In deze centrale waarheid wortelt ons geloofsleven, en ons getuigenis voor Doop en gemeente. Wij zijn niet christen en baptist, maar ons baptist-zijn wortelt in ons christen-zijn. Christen-zijn is onderworpen zijn aan Jezus als de HEERE, en daaruit vloeit volgens het getuigenis van het Nieuwe Testament voort, dat men zich laat dooper en met de geloovigen vereenigd voor de verkondiging van het Evangelie en de bediening der inzettingen.

Wij staren ons niet blind op deelen der waarheid. Wij hebben de verhoudingen niet uit het oog verloren. Wij staan niet op het gemeentelijk standpunt uit kleinzieligheid, die niet „over eigen kerk-

muren heen kan zien". Jezus Christus beweegt ons. Onze belijdenis moet waarheid zijn. Waar Jezus als in één adem, na Zijn opstanding, discipelen-maken, doopen en onderwijzen heeft samengevoegd breken wij zijn opdracht niet. Het is ons geen private liefhebberij, maar een daad van christen-zijn. Niet iets dat aan het gevoelen van een ieder kan worden overgelaten, gelijk andere vragen. Dat we onze medegeloovigen oproepen tot gehoorzaamheid aan het Nieuwe Testament is een zaak van trouw aan onzen en hunnen Heer.

't Volgend maal nog een slotwoord, zoo de Heere wil.

L.

III

DE KINDERVRIEND.

Gaarne wil ik even aandacht vragen voor ons kinderblad. De Unie-Commissie heeft goedgekeurd de prijs iets te verlagen. Ze is als volgt gewijzigd: 1 ex. 2 cent, meerdere ex. 1 cent. 't Is verblijdend dat de oplage steeds grooter wordt. Misschien zijn er nog brs. of zrs. die mee willen helpen aan de verspreiding van het blad. Als men 't vraagt, zend ik van 4 no's 25 ex. gratis voor proef. Misschien denkt ge hoe word ik elke week 25 ex. kwijt? Ik wil U gaarne mededeelen wat een koopman mij schreef. Hij ontvangt elke week 100 ex. en geeft op een bepaald artikel 1 Kindervriend gratis. Daardoor brengt hij in 100 gezinnen elke week een evangelisatieblad! Hoogstwaarschijnlijk bevordert zoo'n Kindervriend de verkoop, vergroot de omzet en verhoogt de verdienste. Misschien houdt ge niet van het cadeaustelsel en hebt ge wel een middag gelegenheid 25 of meer ex. te verkoopen. Wilt ge het eens probeeren, vraag proefnummers en ze worden u gaarne toegezonden. 't Is een mooie gelegenheid om mee te helpen aan de verbreiding van het Evangelie. En als het gedaan wordt uit liefde tot Jezus, dan alleen heeft het waarde en blijft het eeuwig bestaan. Ik beveel De Kindervriend en hare medewerkers in uw voorbede aan.

Met vr. br. gr.
R. REILING, adm.

UIT DE GEMEENTEN

HENGELO (O.) Heden overleed . . . . Een bekende regel. Ge komt het dagelijks tegen, leest even en gaat over tot de orde van den dag. Anders wordt het wanneer ge dien regel moet schrijven over personen uit uw omgeving. Over hen die gij goed gekend hebt, over leden der gemeente. Helaas lezers, dat lot treft ons.

Heden overleed onze broeder Peter Bernard Fölkner in den ouderdom van ruim 49 jaar. Een slepende ziekte kwelde hem reeds enkele jaren en de medici achtten een operatief ingrijpen de eenige mogelijkheid tot beterschap. Hij heeft dit echter niet lang overleefd. Aanvankelijk goed, kwam na een enkele dag de reactie en werd hij door Zijn Heiland „Thuis" geroepen. Dit laatste troost ons; daarvan was hij zeker! Bijna 30 jaar was hij lid der gemeente, diende den Heiland trouw, aanvankelijk meer in het werk der gemeente zelf, op later leeftijd op sociaal terrein in vakbeweging, bestuurslidmaatschap van Hengelo's Ziekenfonds en de Vereen. voor Chr. Nat. Onderwijs. Een werkzaam, vruchtbaar leven dus. Zijn heengaan was in vrede en het „waarom" laten we over aan Gods bestel. Gezang 260 zij zijn familie en ons tot troost!

Behalve droeve, hebben we ook blijde dingen te melden. Ons oudste lid der gemeente, bijna 54 jaar, bij velen in de wandeling genoemd oome Jan Stenvers, vierde j.l. Maandag 23 Jan., zijn 80e verjaardag. 't Is zeker de moeite waard dien grijzen pionier in ons midden aan deze plaats te feliciteeren. De Heere zegene hem en late hem nog enkele jaren in ons midden; lichamelijk is hij daartoe zeker in staat en naar den geest leeft hij van harte in het midden der gemeente doch ook in het Nieuwe Jeruzalem, Halleluja!

Gij ziet het, weenende met de droeven en blijde met de blijden, gaan we voort onder de gezegende leiding van br. Reiling, voor wiens herderschap over onze gemeente we Gode dankbaar zijn. „Treedt moedig voorwaarts, kindren! Gestreefd naar 't eeuwig goed!"

K. DRENT, Secr.

DRACHTEN. Zondag 15 Jan. was voor de gemeente Drachten een rijk gezegende dag. Wij mochten op dien dag den Doop zien voltrekken aan een broeder die op 3 Juli 1932 al gedoopt had zullen worden. Een zeer ernstige ziekte kwam echter tusschenbeide, zoodat op advies van den Dokter onze broeder naar het ziekenhuis moest worden overgebracht. Maar onze broeder heeft ook tijdens zijn ziekte ervaren, dat de Heer aan zijn zijde stond, en dat er van gemeentewege veel voor hem gebeden is. Wij en ook onze broeder danken den Heer voor Zijn bewarende en genezende kracht ook in deze ziekte bewezen.

Geen wonder daarom, brs. en zrs., dat wij spreken van een gezegende dag. Ons locaal was geheel bezet met belangstellenden. Onze leerend-ouderling bracht op duidelijke wijze het Evangelie, sprekende over de oude en de nieuwe wereld, hetwelk met stille aandacht werd gevolgd. Na de prediking werd de Doop voltrokken, waarna we het H. Avondmaal met elkander vierden. Door onzen br. ouderling de Roos werd onzen br. een hartelijk welkom toegeroepen en de wensch uitgesproken dat we voor anderen, maar ook onderling als brs. en zrs. voor elkander ten zegen mochten gesteld worden. Onze bede is, dat de Heer nog meerdere zielen moge toevoegen aan onze, maar ook aan onze zustergemeenten.

B. FR., Secr.

III

MEDEDEELINGEN

„Zusterhulp".

Hartelijk dankend ontvangen voor den arbeid van Zr. Zendelinge Reiling in Yakusu, Belg. Congo, Centr. Afrika, van de Afd. „Zusterhulp" te Hoorn f 10.50; de Afd. „Zusterhulp" te Stavoren f 5.50; de Afd. „Zusterhulp" te 's-Gravenhage, Z.-Binnensingel 10 f 16,50.

De Alg. Penningmeesteresse,
S. BOURITIUS—Hamer.
Deventer, Radstakeweg 26.
Girono. 151970 Ds. G. Bouritius, Deventer

Harlingen.

Secretaris der gemeente Harlingen is thans:

J. HAMER,
Bildtstraat 11 te Harlingen.

Ontvangen:

voor Harbin (China) Brüder in Not:
v. d. Gem. Workum f 6.—

voor de Zending (zonder spec. best.):
v. d. Gem. N. Pekela f 22.45
v. kinderen Groenewold te N.P. - 1.45
v. d. Gem. Harlingen - 58.91
v. Leonard Hettema Hulshorst - 1.—
v. d. Gem. Arnhem - 35.—
v. d. Gem. Hengelo - 100.—

voor de Congo-Zending:
v. d. Gem. Stavoren - 50.—
v. d. Gem. N. Weerdinge - 125.—

voor Rusland:
v. d. Gem. Den Haag (O.) f 25.—

voor Armenische Zending:
v. d. Gem. Den Haag (O.) f 25.—
v. Jd. Ver. »Wees Getrouw« Den Haag - 5.62

Hartelijk dank. J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

III

RONDBLIK.

Stichting Jeugdlectuur.

Te Amsterdam is dezer dagen bij notarieele acte opgericht de Stichting Jeugdlectuur.

De Stichting, waarvan de bestuursleden op positief Christelijk standpunt staan, stelt zich het brengen van goede lectuur onder de jeugd ten doel. Ter bereiking van dit doel zal de Stichting propaganda maken voor goede lectuur in Nederland, Ned. Oost- en West-Indië, Zuid-Afrika, Vlaanderen en overal elders waar aanraking gezocht wordt met de Nederlandsche cultuur. Als middelen ter bereiking van dit doel zal de Stichting o.m. de uitgave voortzetten van de „Lectuurgids", waarin principieele voorlichting gegeven wordt over boeken, die voor de jongeren zelf bestemd zijn, alsook over boeken die voor ouders en jeugdleiders van belang zijn. Naar bekend is, bestaat de redactie van de Lectuurgids uit dr. C. Tazelaar, drs. P. J. Meertens, den heer W. van Vliet en jonkvr. J. J. baronesse Mackay. Men zal trachten de verspreiding van goede lectuur te bevorderen en de jeugd tot het lezen van goede lectuur op te wekken, alsmede de uitgave van lectuur, welke geschreven is in den geest der stichting, ideëel en eventueel financieel te steunen.

Als medestichters noemen wij de vol-

gende organisaties, die alle door een afgevaardigde in het bestuur der Stichting vertegenwoordigd zijn: Amsterdamsche Christelijke Jeugd-Centrale, Amsterdamsche Maatschappij voor Jongemannen, Centraal Bond voor Inwendige Zending en Chr. Phil. Inrichtingen, Comité voor Nederl. Zendingsconferenties, Federatie van Chr. Ver. van en voor Vrouwen en Meisjes, Nederl. Bijbelgenootschap, Nederlandsche Luthersche Jongelingsbond, Samenwerkende Zendingscorporaties, Vereeniging van leeraren bij het Chr. Middelbaar Onderwijs en Zendingsstudieraad.

Het ligt in de bedoeling meerdere vereenigingen en organisaties bereid te vinden als medestichter op te treden, teneinde het werk op breede basis te plaatsen en van alle zijden medewerking te verzekeren.

Voorzitter van het bestuur is prof. dr. J. de Zwaan, secretaris de heer J. ten Have, Kalverstraat 154, Amsterdam, welke laatste gaarne alle gewenschte inlichtingen verstrekt.

De Scheppingsdagen.

In zijn jongste werk over Genesis 1, „De goddelijke openbaring in de eerste drie hoofdstukken van Genesis" heeft prof. dr. G. Ch. Aalders, hoogleeraar in de oud-testamentische vakken aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, zich o.a. ook uitgesproken over de bekende quaestie, hoe men over de „dagen" der schepping in Genesis 1 denken moet. Hiervan zegt prof. Aalders: „Of dus de scheppingsdagen werkelijk niet meer dan enkele momenten, of wellicht een aantal uren, of ten slotte zelfs millioenenjaren in onze tijdmaat gerekend, hebben geduurd, daarvan is het ons onmogelijk iets te zeggen". In De Wekker, Chr. Geref. orgaan verzet prof J. H. van der Schuit zich tegen deze opvatting en acht dat men de dagen Gods in Gen. 1 als dagen van 24 uur moet opvatten. Prof. van der Schuit oordeelt, dat dit alleen een „letterlijke" opvatting kan heeten en de vrijheid, die prof. Aalders zich veroorlooft, het stuur bij het Schriftgezag doet kwijtraken.

III

INGEZONDEN.

Geachte Redactie.

Het »ingezonden« van T. de Jong in het nummer van 30 December, wekte ook mijn verbazing. Ik heb me afgevraagd, op welke vergadering hier toch gedoeld wordt.

De meeste uitzendingen van de N. C. R. V. worden ook door mij beluisterd, doch ik kan me niet herinneren ooit zoo iets als prediken van haat, opwekking tot massamoord enz., gehoord te hebben. Of is misschien betuiging van liefde voor Vaderland en Koningin als zonde aan te merken?

Op zijn zachtst gesproken vind ik het unfair, om sommige »voorgangers« en ook de N. C. R. V., maar zóó, zonder nadere aanduiding, te beschuldigen van feiten als boven omschreven.

Waarom worden ook enkele woorden in het dankgebed cursief gedrukt?

Sittard. W. HOVESTREIJDT.

III

CORRESPONDENTIE

M. N. te Musc. Da., V. S. A. Uw abonnementsgeld, 3 dollar, is door mij ontvangen. — Het abonnementsgeld moet echter worden opgezonden aan de Administratie te N. Weerdinge.

III

BONTE STEENEN.

De beste vrienden.

„Ik wou, dat ik eenige goede vrienden had, die mij in mijn leven vooruit konden helpen", riep de luie Karel uit.

„Goede vrienden? Nu, je hebt er toch tien", sprak zijn vader.

„Tien? Ik heb er niet half zooveel en die ik heb, zijn veel te arm om mij te helpen".

„Tel dan je vingers eens, jongen".

Karel keek naar zijn flinke handen en lachte: „Ik heb er natuurlijk tien".

„Nu, als dat zoo is, dan moet je nooit meer beweren, geen goede vrienden te hebben, die je kunnen voorthelpen. Probeer maar eens, wat je eigen vrienden voor je doen kunnen, voordat je ontevreden bent en moppert, dat je geen rijke vrienden hebt".

Had vader geen gelijk?

III

Vrijdag 3 Februari 1933 No. 2273 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI.ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

VERTROUWEN.

U Heer, U mag ik alles klagen,
Voor U leg 'k heel mijn harte neer;
En waar 't veel moeilijks in zich [omdraagt,
Daar geeft Uw hulp steeds kracht, o [Heer.

Zoo heel veel onvervulde wenschen
Ach, zooveel vragen, hoe, waarom....
Vervullen staâg mijn angstig harte,
Gij ziet en kent ze, Heer, alom.

'k Wil 't Vader, U in handen geven,
U toevertrouwend heel en al;
Gij weet wat voor Uw kind het beste
En het tot zegen worden zal.

Verdwijn dan, donk're wolk van [droefheid,
Mijn Heiland zorgt; nu zal voortaan
Mijn hart Hem dankend, jub'lend [prijzen,
Wat Gij doet, Heer, is welgedaan!

III

VALSCHE STEUNSELS.

Kent ge Naäman, den man, die ons met enkele woorden in het vijfde hoofdstuk van het tweede boek der Koningen geteekend wordt? Generaal van den koning van Syrië, die een groot man voor het aangezicht van zijn heer, van hoog aanzien bij gansch het volk, een strijdbaar held, doch.... melaatsch.

Deze man maakt zich op om naar Palestina te reizen. Een Joodsch slavinnetje is daarvan de oorzaak. Zij heeft het voor haar mevrouw uitgesproken: „och dat mijn heer ware voor het aangezicht van den profeet die te Samaria is, dan zou die hem van zijn melaatschheid ontledigen." Die simpele woorden hebben een straal van hoop gewekt in Naämans hart. Hij vraagt zijn koning verlof om af te reizen. De koning geeft hem meer dan dat. Hij geeft hem een brief mee voor Israëls koning, meenende aldus Naämans zaak te dienen. Naäman gelukkig. Nu zal hij niet worden afgewezen. En als hij dan ook nog meeneemt tien talenten zilvers en zesduizend sikkelen gouds en tien wisselkleederen, weet hij zich van zijn zaak zeker. Gezien de brief en gezien het geld zal Eliza hem genezen. Brief en geld geven hem goeden moed. Op die twee steunt hij.

Maar...'t blijken valsche steunsels te zijn. Ze houden niet. Die brief heeft alleen tot uitwerking dat Israëls koning in de grootste opwinding geraakt en door hevigen schrik bevangen zijn kleederen scheurt. „Ben ik God om te dooden en levend te maken, dat deze tot mij zendt een man om hem van zijn melaatschheid te genezen? Hij zoekt slechts voorwendsel om mij den oorlog te verklaren."

Die brief, die Naäman zooveel vertrouwen gaf, had hij even goed niet kunnen meenemen.

En het geld? Ook dat blijkt nutteloos te zijn. Eliza komt er niet voor naar buiten. En biedt hij het hem later als belooning aan, dan wijst Eliza het met beslistheid af.

Brief en geld blijken waardeloos. Valsche steunsels, die hem eerst uit de handen moeten worden geslagen, wil hij geholpen kunnen worden.

Naäman is de laatste niet geweest die op valsche steunsels zijn vertrouwen heeft gesteld. De geschiedenis herhaalt zich telkens weer.

Gij weet wellicht hoe in den Bijbel melaatschheid gebruikt wordt als zinnebeeld voor de zonde. Treffend en juist. Er is verschil tusschen graden van melaatschheid. 'n Melaatsche in het laatste stadium maakt een gansch anderen indruk dan een melaatsche in het eerste stadium. In het eerste geval wendt ieder zich met afschuw af. Te begrijpen, als ge bedenkt hoe aangezicht en handen, om van het bedekte deel van het lichaam nog maar te zwijgen, geheel geschonden en als weggevreten zijn. 'n Melaatsche in het eerste stadium zal niet een dergelijke afschuw opwekken. De zieke plek is wellicht nog onder de kleeren verborgen. Het lichaam schijnt nog gezond. Maar in wezen is er geen verschil.

Zoo is er ook wat de zondige toestand des menschen betreft verschil in graad.

Van een verliederlijkten dronkaard, van een massamoordenaar als Peter Kürten keert ieder zich met afschuw. Terecht voor zoover men huivert voor de zonde. Ten onrechte voor zoover men alle gelijkenis ontkent. Want er mag verschil zijn in graad, er is geen verschil in wezen. Zondige menschen zijn ook wij. De Bijbel heeft dat altijd gezegd. Tegenwoordig zeggen het ook anderen die niet bepaald van den geest des Bijbels doordrenkt zijn. Wat psychiaters naar boven brengen is vaak ontstellend. In het onbewuste van den braafsten mensch liggen donkere diepten.

Maar wat is het fatale? Dat de mensch, wiens zondige toestand niet den afschuw van een ander opwekt, zoo licht op valsche steunsels bouwen gaat.

Zeker, zeker, heelemaal alleen kunnen wij er niet komen. Zoo spreken velen. Maar tracht zoover te komen als je kan en wat de rest betreft, dat zal Jezus wel in orde maken. Aldus luidt hun geloofsbelijdenis. Jezus moet ons toch helpen! Want zie maar, we hebben ook ons geld en onze aanbevelingsbrieven.

Ons geld. We hebben de boel er niet doorgejaagd, we hebben niet bij de week geleefd. En dat moet toch geprezen worden!

En onze aanbevelingsbrieven. Hier hebben we de doopkaarten van onze kinderen, niet een hebben wij den doop onthouden en hier in een lijst, achter glas, is onze aannemingsplaat. En de dominee kan getuigen dat er heel wat slechtere kerkgangers zijn dan wij. Of als de dominee dat niet getuigen kan, omdat het van ons niet opgaat, dan kunnen de buren getuigen dat er wel menschen in de kerk komen, ja, onder de preekstoel zitten, op wien heel wat meer te zeggen valt dan er van ons ooit gezegd zou kunnen worden.

Wat 'n valsche steunsels! Ik zou u een slechten dienst bewijzen als ik zweeg over hun ondeugdelijkheid.

Want pas als wij zien dat dergelijke steunsels van nul en geener waarde zijn, zullen wij grijpen naar den eenigen vasten steun.

En dat niet alleen opdat niet eenmaal ook ons te wachten staat het schrikkelijke woord: ga weg van mij, ik heb u nooit gekend, maar ook opdat in dit leven de ware vrede en blijdschap ons niet voorbijga.

Het is niet zoo, dat wij de helft of driekwart of nog meer kunnen doen en gelukkig leven en als wij eenmaal moeten sterven doet Jezus het restantje. Als Naäman bij die gedachte was blijven leven: mijn brief en mijn geld doen het in de eerste plaats en Eliza straks de rest, hij was naar huis gekeerd even melaatsch en ongelukkig als hij gekomen was.

Maar hem werden de steunsels uit de handen geslagen. Er bleef van zijn brieven en zijn geld en zijn staat niets over, er bleef slechts over een melaatsch mensch. Toen kon zijn leven worden vernieuwd.

En er moet in onze confrontatie met God door Zijn Woord van ons niets over blijven dan een zondig mensch. Dan eerst kan het oude voorbijgaan en alles nieuw worden.

Men vroeg eens aan Sir James, den ontdekker van de chloroform, wat zijn grootste ontdekking was geweest. En hij antwoordde: dat ik een zondaar ben en Jezus Christus mijn Verlosser.

Als ook wij dat ontdekken is er blijdschap in den hemel en in ons hart.

(Overgenomen). G. B.

III

LOSSE SCHAKELS

Baptisme in België. Onze gemeenten in België hadden in het vervlogen jaar een toename van 60 leden. Dit was het resultaat van Evangelisatiecampagnes.

De Gemeenschapsbond. In Nederland bestaat al een tiental jaren een Gemeenschapsbond. Hij is van Duitschen oorsprong. In Duitschland heeft men al jaar en dag zulk een Bond. Deze wil de geloovigen in de Luthersche Staatskerk bieden wat ze in hun kerk derven. Als levendgemaakte zielen missen ze in de kerk de gemeenschap der heiligen. Daarin moet de Gemeenschapsbond voorzien. Bovendien moet hij evangeliseerend werken in die kerk.

Duidelijk is dat deze Gemeenschapsbond een surrogaat-gemeente is. Men heeft nu de gemeente en heeft haar niet. Men wil met z'n kerk niet breken en haar tekort nu op deze wijze aanvullen. Algemeene bevrediging schenkt ook deze regeling echter niet. Onlangs is weer door een der voormannen gewezen op het inkonsekwente karakter van den Gemeenschapsbond, die als gemeenschap van geloovigen eigenlijk de gemeente is, doch zonder Doop en Avondmaal. Een zich los maken van de historisch gegroeide kerk ware hier eisch van de gehoorzaamheid aan het N. Testament. Men voelt echter den ernst van zoo'n daad en deinst telkens weer terug. Men wil de band met de kerk niet breken en haar ten goede beïnvloeden.

In Nederland. Van dezen bond is nu een stekje overgebracht in Nederlandschen bodem. Op enkele plaatsen heeft men afdeelingen doch in het geheel nog slechts — naar we meenen — drie „leiders''. Veel beteekenen deze kringen dus nog niet. We moeten echter onze houding tegenover dezelven bepalen. Ds. Couvé, een vooraanstaand figuur in den Ned. Gemeenschapsbond, maakt ons dat gemakkelijk. Hij schrijft in Nr. 7, tiende jaargang, van De Gemeenschapsbode het volgende:

> „Ook omtrent ons gemeenschapsleven koestert men vaak gedachten, die met onze bedoelingen niet overeenkomen. Men meent dan dat wij gemeenschap willen oefenen met alle kinderen Gods van welke kerk en van welke kring ook. En hier zeg ik: ach was dat mogelijk! Maar helaas dat is, voorloopig althans, niet mogelijk. Met kinderen Gods die bijbedoelingen hebben, die b.v. meenen, dat wij niet gehoorzaam zijn aan den Heiland, zoolang wij hun bizondere inzichten niet deelen, die ook daarom mij uitsluiten van hun avondmaalsviering, kan ik wel geloofsgemeenschap maar geen arbeidsgemeenschap hebben.

Dit is duidelijk. Men mag wel een eigen inzicht hebben, doch tegenover anderen moet men doen alsof men dat inzicht niet had. Vreemd. Wie meenen Doop en Avondmaal te moeten handhaven in de bijbelsche volgorde worden door den Gemeenschapsbond niet begeerd. Iedere Baptist zal deze wenk begrijpen.

Ds Couvé heeft echter nog een ander argument, en dat onderschrijven we gaarne. Hij heeft reeds — zegt hij — in 1923 verklaard:

> „dat er kleinere kerken en kringen zijn, die in hun gemeentelijke organisatie reeds gemeenschapsleven *hebben*. Voor hen is de Christelijke Gemeenschapsbond dus niet bedoeld, ze hebben dien ook niet noodig en zullen dien in den regel niet begeeren."

Geen Baptist zal na deze woorden nog lust gevoelen zich bij den Gemeenschapsbond aan te sluiten. Hij *heeft* gemeenschap. Hij bezit reeds, wat den anderen geloovigen door den Gemeenschapsbond zal worden geboden. — Natuurlijk wordt hij, als hij toch komen wil, niet beslist afgewezen. Hij zal „hartelijk welkom zijn"

> „wanneer slechts van meetaf alle propaganda van hun *bijzondere* inzichten nagelaten blijven en bereid zijn de verklaring . . . . te onderteekenen. Maar de kringen van toegebrachten in de Kerken der Hervorming, de Ned. Herv., Luthersche, Gereformeerde en Doopsgezinde kerken hebben wij voornamelijk op het oog."

Wij meenden deze dingen onzen lezers even onder de aandacht te moeten brengen. Ieder lid onzer gemeente zal aan deze uiteenzettingen van Ds. C. genoeg hebben.

Ons Bezwaar. Ds. Couvé heeft bezwaar tegen ons. Wij hebben bezwaar tegen de Gemeenschapsbond. De behoefte waaruit hij geboren is verstaan wij. Zijn ontstaan bevestigt het N. Testament. De geloovigen hebben behoefte aan gemeenschap, een gemeenschap, die de kerken hen niet kunnen geven. Ze zijn daar niet op hun plaats. Het nieuwe leven zelf roept om de gemeenschap der heiligen, roept om de gemeente. Daarvoor biedt de Gemeenschapsbond een surrogaat Onze broeders moesten, gehoorzaam aan den eisch van het nieuwe leven en den eisch van het N. Testament, terugkeeren tot de gemeente der geloovigen. Gehoorzaamheid aan de Schrift heeft ons tot Baptisten gemaakt, d.i. tot *gemeente-christenen*. De gemeente is geen overbodigheid. Wij willen niet een kerk zijn naast de kerken, maar de vergadering van alle ware christgeloovigen. De Gemeenschapsbond hinkt op twee gedachten. Hij wil vereenigen, wat uit den aard der zaak elkander buitensluit: de gemeente der geloovigen en dat, wat gegroeid is uit de afwijking van hare beginselen. Ook daarom kan geen Baptist, d.i. geen gemeente-christen dezen Bond door zijn lidmaatschap steunen.

„Ingezonden". Ook in het vorig Nr van De Christen vonden de lezers een ingezonden stuk naar aanleiding van het stuk van T. de Jong, dat onder deze rubriek verscheen in De Christen van 30 Dec. j.l. Voor de stukken die in deze rubriek verschijnen, stelt de Redactie zich niet verantwoordelijk. Dus ook niet voor het stuk van den heer T. de Jong. We voelen voor vrije gedachtenwisseling. Men moet elkander leeren verdragen. Dat behoort ook bij een goede opvoeding. Men moet elkander als broeders in Christus kunnen erkennen, ook bij verschil van gevoelen inzake belangrijke vraagstukken. We vreezen voor alles wat zweemt naar Pauskerk eenerzijds en secte anderzijds. Er moet ruimte

zijn. Men moet elkander het recht van een eigen meening gunnen.

Nu is het merkwaardig, dat de inhoud van het stuk van den heer T. de Jong geen protest heeft uitgelokt, doch de toon. Dit is te merkwaardiger, waar het over een „vredesonderwerp" gaat, en blijkbaar geschreven werd met de bedoeling de zaak van den vrede te dienen. Aan toon en uitdrukkingen hebben lezers zich gestooten. Wij bewonderen dien toon ook niet. 't Scheelt zooveel hoe de dingen gezegd worden. 't Hoeft nog geen Tribune-toon te zijn om de sympathie te verjagen.

Nu zou men 't niet zoo verwachten; maar de vredeszaak wordt in Nederland soms gediend op een manier, dat men z'n hart vasthoudt en zich zegt: als zulke menschen ons de nieuwe maatschappij moeten brengen, dan staan ons nog bittere dingen te wachten. De „vredesvrienden" maken het overtuigde pacifisten moeilijk hun overtuiging getrouw te blijven. We willen dat de actie voor den vrede in de eerste plaats doorademd zij van den geest des vredes. De heer T. de Jong zegt dat op een Nationalistische vergadering haat gepredikt is. Dat zou heel verkeerd geweest zijn, maar de zaak van de oorlogsbestrijding wordt niet gediend met dezelfde geest. Beëlzebub wordt niet met Beëlzebub uitgedreven.

Ter Verontschuldiging. Er is ter verontschuldiging van den krijgshaftigen toon der oorlogsbestrijders wel iets aan te voeren. Deze actie is voor een goed deel in handen van jonge menschen. Zij hebben er een zeker recht op zulk een actie te voeren. Zij zijn bij de zaak, waarom het gaat, het eerst betrokken. Komt er oorlog dan zijn zij het eerst aan de beurt. Daarbij is de jeugd onbedreven en doorziet de konsekwenties harer daden niet. Ze brengt niet alle factoren in de rekening. Ze vloeit licht wat door; haar verantwoordelijkheidsgevoel is zwak ontwikkeld.

Zou het niet goed zijn als oudere menschen, die de beteekenis der vraagstukken en der te nemen beslissingen zich wat beter bewust zijn, zich wat meer met dit ernstige vraagstuk gingen bemoeien? Vooral ook onder geloovigen staat men er o.i. te gereserveerd tegenover. Men moet de problemen niet uit den weg zoeken te gaan, hoe moeilijk ze ook zijn. Indien mogelijk, ware het toch zeer te wenschen dat we deze wereld een beetje beter achterlieten, dan we haar hebben aangetroffen op onze reis door de eeuwigheden. Indien de geloovigen zich ernstiger met het vraagstuk bezig hielden zou de toon, waarop de gedachtenwisseling gevoerd wordt, er ongetwijfeld door winnen. We moeten niet schelden, maar met elkander praten als menschen, die bij elkander het goede veronderstellen. Het feit, dat de revolutionaire elementen zich met zulk een kracht op het vredesvraagstuk geworpen hebben, maakt het ons niet gemakkelijker, maar ontslaat ons toch niet van den plicht onbevooroordeeld onze houding te bepalen. Maar men sluite het oog niet voor het geweldig probleem dat aan de orde is en de geesten bezig houdt. Er moet gezocht worden naar een oplossing die ons vooruit brengt, en voorkomen moet worden een oplossing die ons in den chaos stort. En dat kan niet door een negatieve houding noch door te zeggen, dat alles maar blijven moet, zooals het tot dusverre geweest is. Dat kan eenvoudig niet. De verandering, die in de geesten heeft ingezet, werkt door. In welke banen zal ze geleid worden? Neem aanstoot aan een verkeerden toon — maar meen toch niet, dat ge dan uw plicht gedaan hebt!

L.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Onderstaand schrijven ontvingen we zooeven van br. H. de Jong, die op de nationale conferentie te Groningen zulk een warm pleidooi hield voor den arbeid der Zending in Congo. De conferentie heeft hem toen aangewezen om onder ons de belangen der Zending te behartigen.

Beste N. B. J. B.ers.

Het jaar 1933 is bijna een maand oud en iedere dag brengt ons nader bij den dag, dat wij Hem zullen zien van aangezicht tot aangezicht. Wat zijn we bezig te bouwen op het fundament Jezus Christus (Cor. 1—3 : 12)? Met de zendingsarbeid der N. B. J. B. gaat het langzaam, maar we hopen zeker, vooruit. Misschien is het volgende uit den brief van zr. Reiling voldoende om ons allen aan den arbeid te brengen. Zij schrijft:

„Ik hoop maar, dat er veel geld binnenkomt voor onze jongens, want we denken het volgend jaar weer 7 jongens tot de cursus toe te laten. Dit jaar werd de nieuwe cursus tot Juli uitgesteld en toen slechts 4 toegelaten, waarvan 1 voor de verleiding bezweek. Dit jaar zullen waarschijnlijk 5 worden uitgezonden.

Enkele van de jongens, die eerder de geheele cursus gevolgd hebben, werken nu in verschillende dorpen. We ontvangen goede berichten van en over sommigen. Ze doen goed werk en we hopen, dat ze voor velen tot een zegen zullen zijn.

Anderen hebben ons teleurgesteld, doordat ze voor de verzoeking bezweken zijn en uit hun werk moesten worden verwijderd. Dat is te meer teleurstellend, omdat er zooveel behoefte is aan goede onderwijzers. Vooral nu de R. K. kerk haar werkers bij 10 tallen uitzendt. Ze probeeren ons te hinderen in het werk en vooral de onderwijzers, die weinig onderwijs genoten hebben, kunnen nu lang zooveel niet meer doen als vroeger. De teleurstellingen mogen ons soms neerdrukken, ze *moeten* ons echter tot grooteren ijver en trouw aansporen......

Als we terugzien, is er blijdschap en vreeze in onze harten. Hier en daar zijn teekenen, dat Gods Geest werkzaam is, maar de machten der duisternis zijn ook werkzaam. Nog steeds moet het werk worden ingekrompen, omdat we minder geld voor het werk ontvangen. Hoe zal alles dit jaar gaan? Maar wij mogen niet vreezen. Hij die ons roept is getrouw, die het ook doen zal. Mogen wij maar steeds getrouw bevonden worden. Wij herhalen Paulus' woorden, „Broeders bidt voor ons, dat het woord des Heeren zijnen loop hebbe, evenals bij U".

Zoo hopen we ook in 1933 verder te gaan. U met ons en wij met U en samen met Jezus. Het is Gods werk; is het niet heerlijk Zijn werk te mogen doen?

Verder wensch ik U allen het allerbeste voor 1933. De Heere zegene U en stelle U tot een zegen."

Tot zoover zendelinge Reiling. Wat is je antwoord N. B. J. B.er? Uw antwoord, jeugdleider? Niet aan mij, maar aan Hem die U kocht door Zijn dierbaar bloed? Uw aller antwoord?

Stel niet uit, wat ge heden doen kunt.

Met N. B. J. B.ers groet,
HENK DE JONG.
Den Haag, Copernicuslaan 126.

Wanneer zullen deze dingen geschieden? of Wanneer komt Christus weer?

Toen Jezus gevraagd werd wanneer Zijn profetie over de verwoesting van den tempel, uitgesproken bij gelegenheid van zijn reiniging, in vervulling zou treden, hield Hij een rede over de toekomst, waarin Hij ook Zijn terugkeer een weinig belichtte.

De Heer is voor ons Westerlingen, die nog nooit anders dan in bittere fantasie-armoede hebben geleefd, niet overal even gemakkelijk te volgen. Maar dit kunnen wij van de gegevens, die ons de evangelist Markus — ik kies bij voorkeur Markus, omdat hij zijn evangelie voor niet-Joden heeft geschreven — in het dertiende hoofdstuk van zijn levensbeschrijving van Jezus heeft verstrekt, wel met zekerheid zeggen:

a. *dat er op aarde tot de wederkomst van Christus altijd strijd zal zijn.*

De natiën zullen met de wapenen blijven rinkelen en ze tegen elkander richten. De worstelingen van belangengroepen tegen elkander zullen niet ophouden. Nu moeten we hieruit geen verkeerde conclusies trekken n.l. dat wij, christenen, de vredesbewegingen niet mogen steunen. De zonde zal ook wel niet met tak en wortel uit ons geroeid worden en we wekken elkaar nimmer op om den strijd tegen de zonde te staken! De vredesbeweging is ongetwijfeld uit God en die schenken wij ons lichaam, onze ziel en geest. En wij willen nooit ontmoedigd worden, wanneer de volkeren der wereld weer eens hun rechten zoeken te handhaven met het zwaard, gelijk die vredesapostel Jowett, die door het uitbreken van den wereldoorlog zoo diep geschokt werd, dat hij van teleurstelling is gestorven.

b. *dat oorlogen en geruchten van oorlogen niet het teeken van het einde zijn.* Zij zijn evenmin het teeken, dat het einde in aantocht is. Ook niet, dat het einde ver verwijderd is. Zij zijn beginsels der smarten, dat wil zeggen barensweeën, die aan de geboorte eener nieuwe maatschappelijke orde doen denken. In den loop der eeuwen zijn de woorden van onzen Heer: „Het eene volk zal tegen het andere volk opstaan en daar zullen aardbevingen zijn in verscheidene plaatsen en daar zullen hongersnooden wezen en beroerten. Deze dingen zijn maar beginsels der smarten" dikwijls in vervulling getreden. En is onze hedendaagsche samenleving ook niet opgekomen uit bloed en vuur? En zal ze straks niet ondergaan in bloed en vuur? Of straks? Misschien duurt het niet meer zoo heel lang, want de groote schare dergenen, die door de huidige maatschappij tot werkeloosheid zijn gedoemd, is een levende aanklacht tegen haar.

c. *dat men in dagen van ellende en jammer op zijn hoede moet wezen voor valsche Christussen,* dat wil zeggen voor Christussen van de fantasie van dweepzieke ijveraars, zoowel als voor die van de occulte secten.

„Ziet toe, dat u niemand verleide; want velen zullen komen onder mijnen naam, zeggende: „Ik ben de Christus" en zullen er velen verleiden." Tijden van diepe ontroeringen zijn altijd bijzonder voordeelige dagen geweest voor de valsche Christussen. De wanhoop der menschen maakt, dat bijgeloof de plaats van het ongeloof kan innemen. Wij moeten onzen eenvoudigen Vriend op den weg; onzen goddelijken Helper en Verlosser, die rijkelijk over de macht beschikt om ons leed van ons te wentelen, maar om redenen van liefde voor ons en voor het geheele menschdom het niet doet, trouw blijven. Wij moeten gelooven dat Babylon een beker in Zijn hand is, ook wanneer die beker ons aan de lippen wordt gezet.

d. *dat de komst van den Heer wordt voorafgegaan door groote gebeurtenissen in den hemel.* „Maar in die dagen na de verdrukking, zal de zon verduisterd worden en de maan zal haar schijnsel niet geven, en de sterren des hemels zullen daaruit vallen en de krachten die in de hemelen zijn, zullen bewogen worden. En alsdan zullen zij den Zoon des menschen zien, komende in de wolken, met groote kracht en heerlijkheid."

Wanneer dus deze natuurverschijnselen plaats vinden, is Jezus er nog niet maar komende, dus onderweg.

e. *dat Christus met nadruk telkens verzekert, dat de tijd van Zijn terugkeer niet benaderd kan worden met behulp van een kalender of almanak.* „Ziet toe ... want gij weet niet wanneer de tijd is." „Maar van dien dag en die ure weet niemand, noch de engelen die in den hemel zijn, noch de Zoon, dan de Vader." „Zoo waakt dan, want gij weet niet wanneer de heer des huizes komen zal, des avonds laat, of te middernacht of met het hanengekraai, of in den morgenstond."

f. *dat Christus vermaant en dringend vermaant en zeer dringend vermaant om bovenal wakende te zijn.* „Waakt en bidt", „zoo waakt dan", „wederom zeg ik u: waakt". En waken wil zeggen: de oogen wijd open hebben. Maar het drukt ook een welbewust bezig zijn in het vervullen van onze roeping uit.

De Heer houdt niet van sterrenkijkers, maar van wakers en werkers. „Gij Galileesche mannen, wat staat gij en ziet op naar den hemel? Deze Jezus, die van u opgenomen is in den hemel, zal alzoo komen....Toen keerden zij weder naar Jeruzalem....volhardende."

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

DE BAPTISTEN EN DE MARANATHA-BEWEGING.

(Slot.)

Over dit onderwerp nog een slotwoord. We wezen er de vorige maal op, dat br de Heer, blijkens zijn antwoord aan A. te W. op de vraag of „de leer van Johannes de Heer de Kerk opbouwt of ondermijnt", niet begrijpt van welken aard het bezwaar is dat tegen zijn arbeid wordt ingebracht. Het gaat bij de zorg om de gemeente niet om een menschelijke instelling, die door zijn arbeid gebaat of geschaad zou worden, maar om een stichting des Heeren. Zij, die daarvoor opkomen, doen dat krachtens hun verhouding tot Christus.

De geringschatting der gemeente is verkeerd en ondankbaar. De gemeente is onvolkomen gelijk alles hier beneden. Ze is wordende. Desondanks hebben we haar te eeren. Ze is voor de geloovigen onmisbaar. Waar ze gemist wordt en men opzettelijk dit vraagstuk uit den weg gaat, ontstaat heel vanzelf een surrogaat-gemeente. Voor iemand, die tot het geloof is gekomen is de vraag niet te ontwijken, waar zijn plaats als geloovige is. En ook dan moet men het Woord Gods laten spreken. Paulus kon den Efeziërs zeggen, dat hij hun niets onthouden maar al den raad Gods verkondigd had. Natuurlijk moet de Boodschap niet gebracht worden zonder onderscheid te maken tot wie en waar men spreekt, maar nooit mag men een raad geven die het onderwijs van het N. Testament krachteloos maakt.

Soms wordt op conferenties en in tentsamenkomsten gezegd dat niet de bedoeling voorop zit om voor een of andere kerk te werken. Dat lijkt ons volkomen in orde te zijn. Maar wanneer men zegt — wat we ook enkele malen hoorden — dat ieder bij zijn eigen kerk moet blijven en daar den ontvangen zegen moet doorgeven, dan keuren we dat af. Wanneer men toch omtrent de kerken iets wil zeggen, dan moest het dunkt me dit zijn, dat ieder zelf moet onderzoeken wat de Heilige Schrift den geloovigen zegt omtrent gemeente en gemeentelijk leven. Daarover mag, naar protestantsch oordeel, geen mensch beslissen, ook niet de historie doch uitsluitend het Woord Gods. Wanneer dat Woord over deze zaak zou zwijgen, dan mocht men een menschelijke autoriteit of de geschiedenis, het „historisch gewordene" laten beslissen. Nu schuift men echter de Schrift op zij wanneer men de zielen zegt, dat ze inzake de gemeente maar moeten blijven wat ze zijn, want over dit onderwerp spreekt Gods Woord zich uit en ieder moet zelf zoeken vast te stellen wat dat Woord tot hem zegt. Wil hij medebroeders raadplegen, dan is dat zijn zaak. Maar de leiding van tent of conferentie moet niet zeggen dat ieder in zijn kerk moet blijven, want dan kiest zij voor het bestaande, dat in strijd met de Schrift kan zijn.

Ten slotte nog een opmerking.

We ontvangen „Het Zoeklicht" op ongeregelde tijden. Wanneer er hier of daar — in den regel ver weg — in een of andere kerk eens iets excentrieks gebeurd is, zien de lezers van „Het Zoeklicht" zich dat voorgezet als teeken van het verval van die of die kerk. Nu zijn zulke berichten vaak slecht te controleeren en het is m.i. niet ridderlijk van iemand een kwaad gerucht verder te brengen, tenzij men zeker weet dat het waar is en zoowel de betrokkene als de lezer er door gebeterd zal kunnen worden. Br de Heer vergeet allicht dat de gewone lezer zeer geneigd is te generaliseeren. Bovendien zijn zulke nieuwtjes voedsel voor den farizeër in den lezer. Br X. te IJ. heeft verklaard, dat de beste christenen in zijn omgeving, die zijn, die „Het Zoeklicht" lezen. Als br de Heer, die een goed menschenkenner is, over deze uitspraak even nadenkt zal hij een gevaar zien.

De gemeente is een taak.

In het geordend gemeentelijk samenleven ligt een groote opvoedende kracht, wijl het veel zelfverloochening vraagt.

Kritiek is gemakkelijk, maar mag alleen worden uitgeoefend door dié geloovigen, die hun beste krachten aan den opbouw der gemeente geven. De negatieve houding van br de Heer getuigt van gebrek aan waardeering van de gemeente. Zij kan oorzaak zijn dat de zielen van de gemeente vervreemden of vreemd blijven, inplaats dat ze haar aanvaarden als een taak, waaraan alle de geloovigen door alle geslachten heen moeten arbeiden.

In dien zin is het te verstaan als gezegd is, dat de arbeid van Johannes de Heer de gemeente ontwricht.

Dat ze de Baptistenkerken ontwricht is niet gezegd.

Maar hij moet wel verhinderen dat het Nieuw Testamentisch getuigenis omtrent de gemeente ingang vindt.

En daar we niet gelooven dat Christus, die ons de gemeente gegeven heeft, gefaald heeft, hebben we bezwaar tegen elken arbeid, die de gemeente als indifferent behandelt.

Aan de waardeering van den zegen, die door den arbeid van br de Heer tot velen gekomen is, gaat dit bezwaar gepaard.

Wij hopen, dat hij onze houding nu verstaan zal.

L.

UIT DE GEMEENTEN

HEEG. Geliefde broeders en zusters. Het dacht ons goed U een en ander mede te deelen aangaande de laatste gebeurtenissen in onze gemeente.

Dan kan ten eerste medegedeeld worden dat we hier een gezegend Kerstfeest mochten vieren met een 70-tal Zondagsschoolkinderen. Ons kerkgebouw was voor dit doel te klein, zoodat we een gebouw hebben gehuurd, waar een paar honderd menschen in konden, hetwelk dan ook tot alle hoeken was bezet.

Dan hebben we in Jan. onze gewone, of laat ons liever zeggen, een buitengewone jaarvergadering gehouden daar we bij deze gelegenheid tevens het 50-jarig bestaan der gemeente herdachten. Deze avond was dan ook op feestelijke wijze aangelegd, en werd gevuld met het houden van verslagen, toespraken, opstellen, voordrachten en zangnummers, zoodat we een heerlijken avond mochten hebben, waarbij ook al de leden der gemeente aanwezig waren, op één zuster na, die wegens krankheid verhinderd was. We hadden voor deze gelegenheid gaarne al de gemeenten willen uitnoodigen, maar daar waren te veel bezwaren aan verbonden.

Verder kan nog medegedeeld worden dat het ledental der gemeente met 2 werd vermeerderd, daar een broeder en zuster uit Amsterdam tot ons zijn overgekomen hetwelk een kleine gemeente als de onze ten zeerste te stade komt.

Dan dient nog gemeld, dat onze br. Visser van Sneek ons de Wintermaanden nog steeds trouw dient met het Woord. De bidstonden worden trouw bezocht, waar wij ook steeds de nabijheid des Heeren mogen ervaren.

F. P. v. N.

N. WEERDINGE. Donderdag den 19 Jan. '33 hielden de Meisjesvereeniging „Jezus Alleen" en de Jongelingsvereeniging „Gideon" alhier hun jaarfeest onder leiding van den heer Hof, die tevens voorzitter van de Jongelingsvereeniging is. Nadat de vergadering met gebed geopend was heette de voorzitter allen welkom en in het bizonder de afgevaardigden van verschillende vereenigingen, waarop hij Psalm 119 vers 1 tot 16 voorlas. Hierna werd een korte toespraak gehouden door den heer Mostert, student te Hamburg, over Pred. 12 vers 1. Hierover sprak hij een ernstig woord tot ons als jonge menschen. Hij wenschte onzen vereenigingen Gods zegen toe in het komende jaar op al den arbeid die er gedaan wordt. Hierna kwamen de afgevaardigden aan het woord, die ons allen de groeten en de beste wenschen gaven namens hunne vereenigingen en voegden er elk nog een voordracht aan toe. Voorts werden er voordrachten en samenspraken ten beste gegeven door onze vereenigingen, terwijl elke vereeniging nog een lied afzonderlijk zong. Tusschen dit alles door werden we nu en dan eens getracteerd; zoodat het een gezellige avond was.

Na een kort slotwoord door den voorzitter werd de vergadering met dankzegging gesloten door den heer Mostert.

We gaan als vereenigingen dit jaar blijmoedig weer in om ten zegen te wezen voor anderen en kon het zijn zielen te winnen voor onzen Heiland.

Namens de vereenigingen,

H. C. LEVER.

STAVOREN. Enkele weken geleden meldden we in De Christen dat we met warme harten de koude Kerstdagen tegemoet gingen. Nu wij zijn niet beschaamd geworden. Neen wij hebben geen karige God. Wij hebben met br. de Jong van Sneek goede dagen gehad. Er scheen geen eind aan de weldaden te komen, want ook met Oud- en Nieuwjaar was genoemde br. in ons midden, en verder nog twee brs. Voorgangers. Verleden week hielden wij onze jaarvergadering, waar ook bleek dat God de harten in 1932 lust had geschonken om van het ontvangene voldoende voor de gemeente af te staan. Zoo was 29 Januari j.l. br. de Jong nogmaals tot ons overgekomen om het rijke Evangelie te brengen op een manier die de meest bevroren harten haast wel moest doen ontdooien. Ja het is toch ook mogelijk dat het in een vacante gemeente goed is en dat niet omdat onze verwachting geheel en al van den Voorganger is, maar toch verheugen wij ons niet weinig in het vooruitzicht, dat D.V. Ds. Huizinga van Delfzijl volgenden Zondag in ons midden is, en ja het schijnt dat er geen eind aan de weldaden komt: 8 Febr. a.s. hoopt br. de Jong nogmaals tot ons over te komen om een feestavond der Jeugdvereenigingen te leiden, en dan — ja ik durf hethaast niet te publiceeren — maar dan verwachten wij nog meer Voorgangers. Het is geen optimisme als ik zeg dat het hier dezen winter goed is te noemen. Nu ik wil liefst geen ruzie met den redacteur krijgen en ook moet ik oppassen dat de Voorgangers niet zullen denken: Stavoren heeft onze overkomst niet noodig, want een Secr. moet altijd voorzichtig zijn en voordat ik nu medelijden met mijzelf krijg, ga ik eindigen.

Met vr. br.gr., de Secr. J. W. ZWAAN.

Hoe moeten wij ons het verschil tusschen Gemeente en gemeente denken?

Met deze vraag eindigde ik de vorige week mijn artikel over het verschil tusschen Gemeente en gemeente.

En wanneer ik nu op deze vraag een antwoord zal trachten te geven, dan moet ge het mij niet kwalijk nemen, wanneer mijn antwoord u wellicht niet in alle opzichten zal bevredigen. Want een voor een ieder in alle opzichten bevredigend antwoord op bovenstaande vraag zal wel moeilijk te geven zijn. We moeten namelijk niet vergeten, dat er zoovéle gemeenten zijn als b.v. Ned.Herv.-, Luthersche-, Gereformeerde-, Baptistegemeenten enzoovoort. Want de christenen hebben niet allen hetzelfde gemeentebegrip, hetwelk tot uiting komt in al die kerkgenootschappen, die er bestaan en die hun bestaansrecht bewijzen met tallooze bijbelwoorden. De antwoorden op bovenstaande vraag kunnen daarom erg verschillend zijn, omdat men niet hetzelfde uitgangspunt heeft.

Over de Gemeente als het Lichaam, waarvan Christus het Hoofd is, is men het in hoofdzaak wel met elkaar eens. Want tot de Gemeente behooren immers *alle* ware geloovigen, in welk kerkverband ze ook vereenigd mogen zijn. Dat is de Bruidsgemeente, Die, hoewel nu nog verborgen, eens openbaar zal worden. We gelooven van ganscher harte in die „éene, heilige, algemeene christelijke Kerk".

Maar anders wordt de zaak, wanneer we over een plaatselijke gemeente gaan spreken. Want er zijn er zoo velen! En menigmaal zoo erg verschillend van elkaar!! Dit kunnen we niet ontkennen, wanneer we elkaar willen ontmoeten op de bodem der werkelijkheid. Want alleen dan kan de bespreking van de materie, waarover het hier gaat, een bevredigend resultaat opleveren, wanneer we namelijk van de werkelijkheid, van de ervaring uitgaan.

En nu nog eens de vraag: hoe moeten wij ons het verschil tusschen Gemeente en gemeente denken.

We weten uit de meetkunde, dat twee driehoeken Congruent genoemd kunnen worden, wanneer ze gelijk en gelijkvormig zijn. Congruente driehoeken zijn driehoeken die volkomen aan elkaar gelijk zijn, d.w.z. de hoeken en de lijnen passen precies op elkaar. Maar de woorden gelijk en gelijkvormig duiden niet altijd hetzelfde aan. Twee driehoeken zijn b.v. gelijkvormig, wanneer de hoeken aan elkaar gelijk zijn, al verschillen de lijnen (de wiskunstenaar spreekt van basis en beenen) ook nog zoo veel in afmetingen van elkaar. De eene driehoek is dan een grooter formaat van de andere. Zulke gelijkvormige driehoeken kunnen in grootte heel veel van elkaar verschillen, terwijl hun vormen precies aan elkaar gelijk zijn. En daarom is gelijk*vormig* nog heel iets anders als *gelijk*.

Aan deze dingen denk ik heel graag, wanneer ik mij het verschil tusschen de Gemeente des Heeren en een plaatselijke gemeente (hoe ze zich dan ook

moge noemen) tracht voor te stellen. En dat ik hierbij heel voorzichtig moet zijn merk ik reeds aan Uw fronsend voorhoofd en Uw vragende blik. Wanneer ik hier van plaatselijke gemeenten spreek, dan denk ik alleen aan die gemeenten, in wier midden de Christus der Schriften staat; gemeenten, die hetzelfde doel beoogen, al verschillen ze ook erg in aanvat en methode. Van de eene kant ben ik dus erg ruim, terwijl ik van de andere kant erg enghartig schijn te zijn. Met opzet noem ik hier geen *bepaalde* gemeenten. Want daar gaat het hier niet om.

En wanneer we nu van de ervaring uitgaan, dan zullen we weten, dat al de plaatselijke gemeenten, die ik hier op het oog heb, zoo erg veel van elkaar verschillen. Waren nu al deze gemeenten gelijkvormig aan die ééne Gemeente, waarvan we het voorbeeld hebben in de H. Schrift, dan zou er van een verdeelde christenheid geen sprake meer kunnen zijn. Hoe krijgen we echter deze toestand, die ons allen zoo ideaal toeschijnt? Niet door redetwisten. Niet door zich met Farizeesche hoogmoed op het standpunt te plaatsen: onze kerk is de meest zuivere openbaring van de Kerk van Christus. Niet door met bijbelteksten te gooien. Niet door zich te beroepen op theologen van de eerste rang. Aan dit alles kleeft tezeer het subjectivisme, de persoonlijke opvatting.

Maar hoe dan wel?

In de eerste plaats door op de bodem der werkelijkheid te gaan staan. Dat Jezus Christus de georganiseerde christenheid, d.w.z. de gemeente, wil, daarin zijt ge het immers met mij eens. Ons arbeiden voor de Heer moet gemeentearbeid zijn! Omdat wij menschen slechts ten deele kennen en weten, daarom kleeft aan onze gemeentevorming zooveel menschelijks en daarom verschillen de vele plaatselijke gemeenten soms erg veel van elkaar.

Ten tweede mogen aan de gemeentearbeid geen onzuivere motieven ten grondslag liggen. Niet een plaatselijke gemeente is het eindpunt onzer verwachting, maar de Gemeente des Heeren. We werken per slot van rekening niet voor *„onze"* gemeente, maar we staan in dienst van Hem, Die het Hoofd van Zijn Gemeente is. Hiermee bedoel ik niet, dat we de plaatselijke gemeenten nu wel kunnen uitschakelen, om alleen te gaan arbeiden voor de Gemeente des Heeren. De Heer behoede ons daarvoor! Neen, ik bedoel het zoo, al onze gemeentearbeid moet gaan in de richting van de openbaarwording van de Gemeente des Heeren.

In de derde plaats moet dit verlangen bij alle christenen van tegenwoordig de overhand hebben, dat de plaatselijke gemeenten *steeds meer gelijkvormig* worden aan de Gemeente. Leden van zoo'n plaatselijke gemeente mogen daarom alleen dezulken zijn, die in der waarheid Christus toebehooren. Dat zijn zij, „die uit den Geest geboren" zijn. Een gemeente wordt in werkelijkheid niet grooter door natuurlijke geboorten, maar door hen, die geestelijk herboren zijn. De tarwe en het onkruid rijpen wel op de *wereld*akker tot de dag des oogstes komt, maar op de *gemeente*akker mag men alleen de tarwe gedoogen. Het gemeenteverband mag alleen dezulken vereenigen, die door het geloof in Christus het eeuwige leven deelachtig zijn. Het geestelijk huis wordt met *levende* steenen gebouwd.

Daarom blijve dit ons grootste verlangen: de plaatselijke gemeente steeds meer gelijkvormig aan de Gemeente des Heeren. Daaraan willen ook wij onze beste krachten geven. Dat dit tot uiting moge komen in al onze arbeid, die wij voor de gemeenten doen. Want het gaat in laatste instantie niet om óns werk, maar om het werk des Heeren. Ook in onze gemeentearbeid willen we getrouw blijven aan Hem, Die ons roept en ons stelt in Zijn dienst. „Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden".

d. H.

MEDEDEELINGEN

Siddeburen.

Het adres van den Secretaris van de gemeente te Siddeburen is thans:

F. MENGEDOTH, Noordbroek.

N. B. J. Beweging.

In vriendelijken dank ontvangen van de Knapenverg. »Samuel« 's-Hage voor de Congo-Zending f 35.

D. MOLIJN, Penningm.
Utrecht, Diezestraat 2. Giro 70920.

In „De Christen" van de vorige week verantwoordde ik o.m. f 100 ontvangen v. d. gem. Hengelo v. d. Zending. Dit berustte op een abuis, daar dat bedrag reeds was verantwoord in het nummer van 16 Dec. j.l.

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

CORRESPONDENTIE

F. P. v. N. te H. Beschrijf steeds het papier aan één kant, anders ontstaat vertraging in de opname en bezorgt ge anderen dubbel werk.

LEESTAFEL

Jong Leven, Orgaan van de Nederlandsche Baptiste Jeugdbeweging. Redactieadres: Ds A. P. Barendregt te Emmer-Erfscheidenveen; Administratie-adres: D. Molijn, Diezestraat 2, Utrecht.

„Jong Leven" is er! De Kerstmis- en Nieuwjaarsdrukte bracht wat vertraging in de verschijning van het eerste Nr. De kop is duidelijk en niet onverdienstelijk. Het formaat is gelijk aan dat van De Christen en het papier van goede kwaliteit. De Red. geeft een hoofdartikel: Stuw- en Spankracht. De Voorzitter van de N. B. J. B. geeft een „Ter Inleiding", waarin hij wijst op het jeugdige opstandige, dat er toe overgaat in dezen tijd van „welteren" een eigen krant uit te geven. Een vervolgart. betreft de Zending in donker Afrika en gaat over Mackay van Uganda. Onder „Vragenbus" worden drie vragen besproken. Het stukje onder het hoofd: „Hoe zij tot Jezus kwamen" van H. B. schijnt te zeggen, dat dit een vaste rubriek is. De „Bede van een werkend N. B. J. B.-er" is een stukje goed doorvoeld leven. Ds. Huizinga Jr schrijft over „Wachtkamers"; een impressie. Onder „Wie boomt er mee?" lezen we een mooi stuk over „Reinheid". E.-Erfscheidenveen, Den Haag en Sneek geven berichten voor de rubriek geheeten: „Uit onze Afdeelingen". In verband met den ondertitel van het blad: Orgaan der Ned. Bapt. Jeugd*beweging*, leek het mij juister boven deze berichten te zetten: „Uit onze Jeugdkringen" of „Uit ons Jeugdwerk". Strikt genomen bestaan er geen afdeelingen. De rubriek „Wat anderen doen", verzorgd door Ds Brandt, belooft veel. Ds de Haan spreekt over het internationaal voelen, dat zich vooral na den oorlog van de jeugd heeft meester gemaakt, 't welk door hem genoemd wordt: een vrucht van het Evangelie.

Dit eerste Nr zal met belangstelling en instemming gelezen worden. „Jong Leven" zet goed in.

„Bestelling en betaling geschiedt aan D. Molijn", die wel- weet dat iedere N. B. J. B.-er zijn plicht doet. Zijn adres ziet ge hier boven staan. De prijs wordt niet vermeld doch zal later wel uit de kwitantie blijken. L.

Voor de Jeugd, Maandschrift. Redactie: Dunne bierkade, Den Haag.

Van den 74sten jaargang van dit tijdschrift voor kinderen werd ons het eerste nummer toegezonden. De omvang is de helft grooter geworden. De inhoud is geïllustreerd; de letter duidelijk. Ofschoon we niet gewoon zijn in deze besprekingen den prijs der besproken uitgaven te noemen, maken we thans op verzoek van den Uitgever een uitzondering. De prijs van dit maandschrift is Fl 1.90 p. jaar. L.

RONDBLIK.

Een klacht over dufheid.

Naar aanleiding van het feit, dat sommigen om der wille van de oppositie tegen de uitbreiding van de gezangen in de Geref. kerken het werk van verscheidene synodes maar weer ongedaan willen maken, schrijft dr. H. Kaajan, Geref. predikant te Utrecht, het volgende hartige woord in zijn kerkbode: „Het begint in onze kerken een beetje *duf* te worden. Elk voorstel, dat eenige verandering en ook wel verbetering, tenminste aanvulling, geven kan, bezwijkt onder den zwaren moker der critiek. Het kleinste gemeentetje in onze kerken, soms meer Oud-Gereformeerd dan Gereformeerd georiënteerd, kan op deze wijze heel den geestelijken arbeid in onze kerken doen stop zetten. Altijd ziet men *spoken!* Gaat het over de uitbreiding onzer confessie, *spoken*. Gaat het over een nieuw catechetisch leerboek, *spoken*. Gaat het over de uitbreiding (een *kleine* uitbreiding) van onzen gezangen-bundel (want wij zingen reeds lang gezangen in onze kerken), *spoken*. Overal en altijd ziet men *spoken*. Welk verband bestaat er tusschen de voorgestelde uitbreiding onzer gezangen en den gezangen-strijd van 1834 en 1886? Dus, we moeten maar weer op zij gaan, omdat er in onze kerken menschen zijn, die, afgaande op dat woordje gezang hier wel verband zien? Er komt scheuring, zoo zegt men. Het is koren op den molen van de Chr. Gereformeerden en Oud-Gereformeerden, zoo roept men. Zeker, ik weet ook wel, dat de Chr. Geref. en de Oud-Geref. kerk, die gaarne in troebel water visschen, van dezen gezangenstrijd op ons kerkelijk erf handig gebruik zullen maken. Maar haast zou ik zeggen, laten dan al die kwaaddenkende menschen, die in hun *eigen* leidslieden weinig of geen vertrouwen stellen maar onmiddellijk geloof hechten aan wat De Wekker of De Banier over onze kerken gelieven op te disschen, zich maar gerust bij de Chr. Gereformeerden of Oud-Gereformeerden aansluiten. Als het bij ons zoo treurig gesteld is en alles verwatert, als wij slappe gezangetjes willen zingen en wereld-gelijkvormig zijn, als wij de bevinding verwerpen en de menschen op zilveren muiltjes naar den hemel zenden, enz. enz. en bij onze buren is het alles prima, prima, is het alles vet op den schotel, welnu, gaat dan naar die lieve buren en houdt in onze kerken een *schriftuurlijken* opbloei niet langer tegen. In elk geval, dan zijn wij van veel krakeel en betweterij verlost."

Sociale eischen der Amerik. kerken.

De Raad van Amerikaansche kerken (Federal Council) heeft een sociaal kerkelijk program van 17 punten gepubliceerd, welk program inderdaad tal van zeer vooruitstrevende eischen brengt. Het document geeft — verkort — de volgende eischen, voor welke „de kerken getuigen en werken willen":

1. Practische toepassing van het Christelijk principe van sociale welvaart op het verwerven en het gebruik van rijkdom, mede om speculatie en jacht naar voordeel ondergeschikt te maken aan den geest van voortbrenging en samenwerking.

2. Sociale regeling en controleering van het crediet- en geldwezen en van het maatschappelijk proces in het algemeen.

3. Het recht van een ieder op de mogelijkheid om zichzelf te onderhouden; een royale en billijke verdeeling van den rijkdom; een tot het levensonderhoud voldoend loon als bestaansminimum en voorts een rechtmatig aandeel der arbeiders aan de voortbrengselen van industrie en bearbeiding van den grond.

4. Bescherming van alle arbeiders in stad en land tegen de gezondheid schadende arbeidsomstandigheden en tegen ongevallen en ziekten, welke door arbeid kunnen ontstaan.

5. Sociale verzekering tegen ziekte, ongevallen, ouderdom en werkeloosheid.

6. Arbeidsduurverkorting in verband met de toename der productiviteit van de industrie; in elk geval één dag der zeven geheel vrij.

7. Bijzondere regeling van de arbeidsvoorwaarden voor vrouwen.

8. Gelijke rechten voor werknemers en werkgevers om gemeenschappelijk handel en socialen arbeid te doen; bescherming beider groepen bij de uitoefening van dit recht.

9. Afschaffing van den kinderarbeid.

10. Bescherming van het gezin; opvoeding, die voorbereidt tot het huwelijk, het huishouden en de ouderlijke plichten

11. Maatschappelijk recht voor den landbouwer inzake transport, prijsregeling zijner producten, enz. in verband met de productiekosten.

12. Uitbreiding van de belangrijkste cultuurvoorrechten der stadsbevolking ook tot de landbevolking.

13. Bescherming van den enkeling en van de gemeenschap tegen de sociale, maatschappelijke en zedelijke ellenden, uit den handel in narcotica voortvloeiende.

14. Toepassing van de Christelijke verlossingsgedachte op de behandeling van misdadigers; hervorming van strafen verbeteringsmethoden.

15. Recht voor allen (neger-probleem) bevordering van de waardeering en de samenwerking tusschen verschillende rassen en groepen van diverse maatschappelijke en religieuse inzichten.

16. Verwerping van den oorlog, krachtige ontwapening, deelname aan internationale organisaties tot vreedzame bijlegging van geschillen; opbouw van een coöperatieve wereldorde.

17. Erkenning en handhaving van het recht op het vrije woord en de verantwoordelijkheid voor dit woord, ook in en voor vergaderingen en de pers; bevordering van de vrije discussie als een gewichtige factor voor het najagen der waarheid.

Wereldbond der kerken.

Het hoofdbestuur van den Wereldbond der kerken, (prof. dr. J. A. Cramer, voorzitter, dr. J. C. Wissing, secretaris, prof. mr. dr. A. J. v. d. Bergh, ds. F. Dijkema, en L. J. van Wijk) zendt, mede gelijk ook in andere landen thans geschiedt, den volgenden oproep aan de Nederlandsche Christenheid:

„Den 6en Februari zal het een jaar geleden zijn, dat de ontwapeningsconferentie werd geopend. Na een jaar arbeid is het bereikte resultaat vèr beneden de verwachtingen gebleven. Het gevaar dreigt, dat velen de hoop verliezen en verflauwen in hun geloof in den vrede en dientengevolge ook in hun gebed om den vrede en in hun arbeid voor den vrede. Dit mag zoo niet zijn. Het geringe resultaat moet bij de waarachtig geloovigen gebed en arbeid doen verdubbelen in kracht. In plaats van de schuld elders te zoeken, zullen wij de hand in eigen boezem steken en weten, dat de diepste oorzaken van machteloosheid der conferentie, die soms reeds dreigde een totale mislukking te worden, gelegen zijn in het gemis aan geloof en wil bij de volken om den vredesweg te gaan, zoodat hun gedelegeerden ter conferentie te weinig door dezen wil werden gedragen en gestuwd. De *voorzitter der conferentie, Arthur Henderson, heeft den Wereldbond der kerken*, evenals andere vredesorganisaties, *dringend gevraagd* om te volharden in het streven om aan dezen wil der naties steeds krachtiger uiting te geven, opdat al de tegenwerkende duistere machten overwonnen kunnen worden.

De 6e Februari, de jaardag der conferentie, is ons aanleiding allen op te roepen om hun gebed tot den God des vredes te vernieuwen, opdat al de volken met meer beslistheid zullen gehoorzamen aan Hem, die kwam om hun voeten op den weg des vredes te richten".

Rubriek Geestelijk leven. „Het Volk" lost de belofte in.

Bij de uitbreiding van haar bladen beloofde de N.V. De Arbeiderspers (de soc. dem. dagbladen „Het Volk", de „Voorwaarts", e. a.) dat een nieuwe rubriek „geestelijk leven" in de soc. dem. bladen zou worden geopend, in welke men de lezers over het geestelijk en kerkelijk leven in Nederland en daarbuiten voorlichting zou geven. De uitvoering dezer belofte toefde tot dusver. Doch thans deelt Het Volk in zijn nummer van 24 Jan. mede, dat de belofte wordt ingelost en de rubriek geopend wordt. De opening geschiedt door een interview,

dat de chef-redacteur van Het Volk met prof. dr. J. A. Cramer, hoogleeraar aan de universiteit te Utrecht en voorzitter van den Wereldbond der kerken, over den Wereldbond had. Op sympathieke wijze wordt het werk van den Wereldbond geschetst. Het is een journalistiek evenement van mede ook politieke beteekenis, dat de soc. dem. dagbladpers met haar zeer groot lezerstal thans ook aan het geestelijk en kerkelijk leven objectieve aandacht wil schenken en dienaangaande objectieve voorlichting begeert te gaan geven.

Religie-edict.

De Chineesche nationale regeeringheeft een religie-edict uitgevaardigd krachtens hetwelk alle publicaties, die een vijandige of minachtende strekking hebben ten opzichte van eenigen godsdienst, verboden zijn. Aanleiding tot het uitvaardigen van dit edict was een artikel in een blad te Shanghai, dat zich scherp tegen de Mohammedanen richtte. Het edict stelt als principe, dat alle rassen en richtingen in den staat gelijke rechten behooren te hebben.

Bolsjewistische encyclopaedie.

Het orgaan van den Russischen Godloozenbond publiceert het prospectus van een binnenkort verschijnende bolsjewistische encyclopaedie. Van welke inhoud deze encyclopaedie is blijkt als men uit het prospect den tekst neemt betreffende het woord „evangelie". Deze tekst luidt letterlijk aldus: „Evangelie beteekent eigenlijk goede tijding. Deze goede tijding is, dat God de meerderheid zijner schepselen tot eeuwige verdoemenis veroordeeld heeft. Wie deze pijniging ontgaan wil, moet zijn verstand op zij zetten en zichzelf zooveel mogelijk het leven lastig maken. De vrucht der goede tijding is de onderdrukking van de overgroote meerderheid der menschen door eenige uitverkorenen".

III

INGEZONDEN.

Maranatha voor allen.

In het heden ligt de toekomst.

Als men de Maranatha-boodschap beluistert, zooals deze vaak wordt verkondigd, dan wordt men zoo licht ontroerd: Jezus komt.

De ontroering brengt dan onrust, want de vraag: hoe zal ik zijn als Jezus komt, doet mij tot mijzelf inkeeren. En waar is dan mijn blijdschap?

Als ik moet leven uit wat de toekomst mij zal brengen dan zal ik, die niets in mijzelven heb, als een arme mij moeten voeden met de gedachte, dat ik straks zal ontvangen.

Moet ik dan zijn een geestelijke tobber, waar er overvloed is te ontvangen in het heden.

In het heden is God.

„Mijn ziel wacht op den Heer", als het zoo met ons is gesteld komt God ook in het heden.

Men meene niet dat als wij roepen, 't antwoord daar is, naar de wijsheid Gods, wordt Zijn tijd bepaald.

De strijd en de moeiten worden hier niet opgeheven. Hier is het strijdperk, hier zijn we navolgers, kruisdragers, en kunnen zijn overwinnaars.

Hoe rijk aan geluk kan het leven zijn als we God in ons leven zien, als Hij zich kennelijk aan ons openbaart. Dan geniet de ziel en juicht. Dan gaat het leven meer over naar dàt leven, dat we uit genade ontvingen.

Als God in het heden tot ons komt, en Hij zich aan ons openbaart worden we niet verschrikt of ontroerd, doch worden we verblijd omdat er een wachten, een verlangen bij ons was.

In het heden, zijnde in de gemeenschap des Heeren, en uit deze gemeenschap met Hem, worde gehoord „Maranatha" kom Heere Jezus, laat als daar de tijd van Uw komst zal zijn, mij deelen in Uw gemeenschap.

Wij menschen, wij christenen, willen de geestelijke dingen soms daar stellen, als hadden wij ze daar te stellen.

Wat doet men soms zijn best, ieder zal dit in zijn leven wel eens meegemaakt hebben, of nog doen.

Waarin openbaart zich God? In Zijn Woord.

Zoek Hem in Zijn Woord. Als ge geestelijk honger of dorst hebt, zult ge daarin vinden, wat ge noodig hebt.

Het licht des H. Geestes zal u in Gods Woord doen vinden wat ge zoekt.

Geniet ge Gods zegen in het heden, dan ook bij het voortgaan en is de gedachte aan de toekomst vertroostend.

Maranatha, in Zijne gemeenschap.

Gr. J. T.

Nog altijd schijnt er verwarring te heerschen omtrent doel en streven van Zusterhulp en dit niet in 't minst door herhaalde oproep van de Penningmeesteresse Mevr. Bouritius, toch vooral te denken om opzending van de gelden voor — de Congo.

Onze verbinding met centraal doel heeft toch méér op 't programma? Anders vrees ik dat het doel allen te vereenigen niet bereikt wordt.

Het zieke meisje, waarvoor een locale gemeente (met haar Zusterhulp-leden) alléén niet bij machte is te zorgen is hier al een van de eventueele punten op het programma. Maar — hoeveel is hiervoor benoodigd? Tot welk totaal zijn we reeds gekomen? Hoe gaat het de patiënte? Geef haar 'n schuilnaam maar breng haar nader tot allen. Vanwaar komt ze en waar ging ze heen? (welk Sanatorium?) Zoo komt er contact zij het via de Penningmeesteresse, en verliest men zich niet in gissingen.

Dan zie ik 3 jonge broeders volijverig in hun studie, om straks als „uitgestootenen" de Zending te gaan dienen.

Welke? Waar ook — de Hollandsche brs. en zrs. zullen achter hen moeten staan. Dit mòèt, zullen ze straks niet hooren: „Het slechte uitzicht op het gebied der Zending laat uitzending niet toe".

Is het niet iets als toekomstmuziek, 'n *eigen* zendingsveld in Oost- of (en) West-Indië? Daarin zijn we vergeleken bij andere kerkgenootschappen, ook de kleinere, ten achter. Gebrek aan geloof?

Ligt hier nu geen taak ook deze zaak 'n no. op het programma van Centraal-Zusterhulp te maken.

Bij het werk in naaste kring, ook dit groote doel gezamenlijk ons voor oogen te stellen?*) Eendracht maakt macht.

Zien we niet nog meer aan den horizont?

Diaconessen van ons uitgaande om te helpen. Hoevele jongedochteren zijn er onder ons die nu zeer verspreid werk zoeken voor hun zegenen-willende handen en voeten! Zachtjes aan echter!

Bepalen wij ons eerst bij het m.i. reeds nu bereikbare, waarvan 'n voorbeeld ter overweging.

Doch wij dienen eerst te weten, wat en in hoeverre kunnen we de hulp aan Congo combineeren met eigen toekomstplannen.

Alle gelden gaan thans voor dit doel niet over één persoon n.l. onzen Unie-penningmeester. We lezen van ontvangsten aan verschillende adressen.

Kunnen we — vraagt ondergeteekende aan Mevr. Weenink—Dethmers, als ons aller Voorlichtster — niet 'n som bepalen voor 'n zeker aantal kamertjes voor kaffermeisjes, en hiernaast onze eigene toekomstplannen beginnen te behartigen (denk aan onze brs. in voorbereiding) en dus meerdere bestemming aan de offergaven geven in verschillende kassen?

Het maakt voor velen den indruk (naar we hier en daar opvingen) alsof Centraal-Zusterhulp uitsluitend of voor een groot deel voor de Congo wil werken.

WEETGRAAG.

---

*) Neen, dat is de taak der Gemeenten! Hand. 13 : 1, 2. E.-R.

SOLI DEO GLORIA.

Op 6 Februari a.s. hopen onze geliefde Ouders

JAN ROOIENGA

en

ANTJE HOFMA

hunne

25 jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Uit naam hunner dankbare kinderen.

Haulerwijk, Febr. '33.

Eenigste en algemeene kennisgeving.

Vrijdag 10 Februari 1933 | No. 2274 | 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
HEERE WEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

DE KOMENDE RUST.

Nog is er eene rust voorhanden;
Op moede harten, wordt verlicht!
Gij zucht hier zwaar in uwe banden,
Uw zon verbergt haar aangezicht.
Zie op het Lam, dat u verblijden,
En boven voor Zijn troon wil wijden;
Werpt af uw last, vliedt 's werelds lust!
Straks is de zware strijd gestreden,
Straks is al 't aardsche leed geleden
En gij gaat in tot uwe rust!

Die rust heeft God voor ons verkoren,
Die eeuwige ruste die ons wacht;
Voordat één mensch nog was geboren,
Had liefde z'ons reeds toegedacht.
Het Lam van God, het wilde sterven,
Ons deze ruste te verwerven;
Het lokt en roept: zij is bereid,
Vermoeide zielen, en gij vroomen
Verzuimt het heden niet, te komen
Tot mijner ruste lieflijkheid!

Uw vreugden zijn slechts zwakke vonken,
Een zware last maakt u bedrukt.
Komt haastig uit uw smartspelonken,
Gaat niet meer zuchtend en gebukt!
„Hebt gij de last des daags gedragen?"
Zoo zal u straks uw Heiland vragen,
„Dan wil Ik zelf uw rustplaats zijn!"
Gij zijt Zijn volk, gij zijt Hem eigen;
Of zonde, duivel, wereld dreigen,
Gaat in de rust, want gij zijt rein!

— —

Daar zullen gouden vruchten blinken,
't Weenend uitgestrooide zaad.
O, welk een jubel zal daar klinken,
Welk lofgezang op Godes raad!
Smart, zuchten, leed zal eeuwig wijken;
Daar zal geen dood ons meer bereiken,
Wij zullen onzen Koning zien.
De levensstroom zal ons verkwikken,
Het oog niet meer door tranen blikken;
Wat onuitsprekelijk is, geschiên!

Vert.

AAN ZEER STILLE WATEREN

UIT DEN GEEST GEBOREN.

„Hetgeen uit het vleesch geboren is, dat is vleesch; en hetgeen uit den Geest geboren is, dat is Geest".

Zoo sprak de Heiland eens tegen Nicodemus, één van de oversten der Joden. Hier wordt dus heel duidelijk onderscheid gemaakt tusschen de vleeschelijke, d.i. de natuurlijke, geboorte èn de geboorte „uit den Geest", d.i. de wederomgeboorte. Dat onderscheid bestaat ook werkelijk. Doch Nicodemus zag dat onderscheid niet, omdat hij absoluut niets begreep van dat opnieuw-geboren-worden. „De natuurlijke mensch begrijpt niet de dingen, die des Geestes zijn". En zoo is het. Nog altijd zijn er vele Nicodemussen, die de reeds eeuwenoude vraag stellen: „Hoe kan een mensch geboren worden, nu oud zijnde?"

Ja, dat is een heel moeilijke vraag: hoe kan een mensch opnieuw geboren *worden*. Een vraag, waarop Jezus ook geen antwoord heeft gegeven. De Heiland stelt de zaak namelijk heel anders, door een antwoord op déze vraag te geven: hoe kan men weten, dat iemand wederomgeboren is. Men kan de vraag ook alsvolgt stellen: waaraan wordt het uit-den-Geest-geboren-*zijn* zichtbaar? Jezus gaat hier dus van de ervaring uit.

Het uit-den-Geest-geboren-zijn is te herkennen aan een *hoorbaar-* en een *zichtbaar teeken*. Op welk een meesterlijke wijze gaat Jezus dat illustreeren met het voorbeeld van de wind! Luister slechts: „De wind blaast, waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid; maar gij weet niet, vanwaar hij komt en waar hij heen gaat; *alzoo is een iegelijk, die uit den Geest geboren is*".

Daar hebt ge dan in de eerste plaats *het hoorbare teeken*.

„....gij hoort zijn geluid".

Wie van ons heeft nog nooit de wind gehoord? Hoe kan hij soms bulderen en gieren, zoodat de schrik je om het lijf slaat! Wat kan meneer de wind op een krachtige wijze z'n stem verheffen! Zoodat het angstige kind een greep doet naar Moeders rok en de zuigeling in de wieg wakker schrikt en erbarmelijk begint te schreeuwen.

En daar hebt ge in de tweede plaats: *het zichtbare teeken*. „De wind blaast, waarheen hij wil.... maar ge weet niet, van waar hij komt, en waar hij heen gaat."

Welk een prachtig woord! De wind op zichzelf kan men niet zien. Dat weet een ieder. Maar de wind, wanneer hij blaast, *wordt wel zichtbaar*. Hij wordt b.v. zichtbaar aan de witgekuifde golven, die landwaarts rollen; aan die heen en weer zwiepende boomtakken; aan het wuivende en zich buigende koren op de akker; aan al die wimpels, boven in de masten der schepen — en zoo kunt ge zelf, wanneer ge wilt, nog een heele tijd doorgaan.

„Alzoo is een iegelijk, die uit den Geest geboren *is*", dat wil dus zeggen, wanneer iemand werkelijk wederomgeboren is, dan zal dat feit te constateeren zijn aan een hoorbaar- en een zichtbaar teeken.

Gij die dit leest en uit den Geest geboren zijt, wilt ge Uzelf eens voor de vraag stellen, of in Uw nieuwe levenswandel ook een hoorbaar- en een zichtbaar teeken valt waar te nemen? Heusch, het N. Testament spreekt ten opzichte van het uit-den-Geest-geboren-zijn een heel duidelijke taal! Ik herinner hier alleen maar aan dat prachtige voorbeeld van de wind, dat door de Heiland in Zijn gesprek met Nicodemus wordt aangevoerd. Welk een eenvoud spreekt uit dit voorbeeld, maar ook welk een diepte! Wie heeft eenvoud en diepte zoo weten te combineeren als onze Heiland? Voorwaar, nooit heeft er iemand zóó gesproken. Maar de Heiland vraagt niet alleen bewondering; ik herinner maar aan dat bekende woord: „een iegelijk dan, die deze Mijne woorden hoort *en ze doet*, dien zal Ik vergelijken bij een voorzichtig man, die zijn huis op een steenrots gebouwd heeft".

Iemand, die wederom geboren is, moet te herkennen zijn aan een hoorbaar- en zichtbaar teeken!

Wil de toepassing nu zélf maar maken.

d. H.

III

LOSSE SCHAKELS

De Zendingsregel. De regel, die over het zendingswerk moet heerschen lezen we in Hand. 13 : 1 en 2.

> En er waren te Antiochië, in de gemeente, die daar was, eenige profeten en leeraars, namelijk Bárnabas, en Simeon, genaamd Niger, en Lucius van Cyrene, en Mana, die met Herodes den Viervorst opgevoed was, en Saulus.
>
> En als zij den Heere dienden, en vastten, zeide de Heilige Geest: zondert mij af beiden, Bárnabas en Saulus tot het werk, waartoe ik hen geroepen heb.

Het is de Heer die Z'n arbeiders uitkiest, maar met de uitzending belast Hij de gemeente. Hij maakt Zijn voornemen bekend aan die mannen, die voor de mededeelingen Zijns Geestes openstaan: de profeten in de gemeente. Hen geeft Hij opdracht de gemeente te zeggen wat zij doen moet. *Zij* moet de mannen afzonderen, die de Heer zich voor Zijn dienst heeft verkoren. Christus handelt niet buiten Zijn gemeente om. Dit is leerzaam. Hij zegt niet alleen tot Paulus en Bárnabas wat Hij met hen voorheeft, maar zegt het ook de gemeente.

Wij moeten ons kunnen legitimeeren. Wanneer de Heer ons roept, zal Hij Zijn gemeente daarvan niet onkundig laten. Dezelfde Geest, die tot ons spreekt, spreekt ook in de gemeente. Haar belast de Heer met de uitzending. Hij erkent haar. We moeten voorzichtig zijn met hen die beweren door den Heer geroepen te zijn voor den arbeid in Zijn Koninkrijk, zonder een gemeente achter zich te hebben. Ofschoon God vrij is in de keus Zijner middelen en personen, gaat Hij toch als regel niet buiten den geordenden weg. Wij moeten dat ook niet doen, en voorzichtig zijn met zulken, die zich aandienen als „vrije arbeiders". Het Nieuwe Testament hecht veel meer aan orde, organisatie en contrôle dan men geneigd is aan te nemen.

Er ligt hierin meer opgesloten. De gemeente is de centrale voor alle Evangelisatie- en zendingsarbeid. Deze arbeid moet van haar uitgaan, door haar gecontroleerd en gesanctionneerd worden. Er kunnen anders zooveel kringen en clubjes ontstaan binnen of half buiten de gemeente, die elk op eigen gelegenheid werken. Het is practisch en principieel verkeerd. De Heer geeft opdrachten, maar zegt tot de gemeente: zondert mij af. De gemeente zendt uit. Wij zijn als Baptisten gemeente-christenen, en moeten in alle opzichten de gemeente eeren. En dat zullen we kunnen als we gelooven dat diezelfde Geest, die in ons spreekt, ook spreekt in de gemeente. Wanneer we maar bedenken, dat God de gemeente eert, zullen we haar ook kunnen eeren.

De Roomsche Mis. Reeds geruimen tijd brengt een Roomsche vriend mij het Roomsch Katholiek apologetisch orgaan De Bazuin. Het geregeld lezen van dergelijke lektuur maakt iemand wel duidelijk hoe groot de afstand is tusschen het Nieuwe Testament en de Kerk van Rome. Rome verstaat het Evangelie niet; het staat er als geblinddoekt tegenover. Dit blijkt wel uit de waardeering van het Avondmaal, in de Roomsche kerk veranderd in een „misoffer". — In De Bazuin van 20 Jan. j.l. komt het volgende voor:

> „*Vraag G. H. te A'dam.* De H. Mis geeft een verdienste van oneindige waarde. Waarom wordt er dan meer dan eens een H. Mis opgedragen voor één afgestorvene? Dit moest toch m.i. niet noodig zijn, omdat die afgestorvene door ééne H. Mis verlost wordt, om haar oneindige waarde?
>
> *Antwoord.* Als U in uw laatsten zin één woordje had bijgevoegd n.l.: omdat die afgestorvene door ééne H. Mis kan verlost worden, dan was de zaak in orde geweest. Uw eerste zinnetje is ook niet correct; U had moeten zeggen: de H. Mis heeft oneindige waarde.
>
> Om de waardigheid van het Slachtoffer, Christus, God en Mensch, heeft de H. Mis een oneindige waarde en tevens een oneindige kracht. Maar hieruit volgt volstrekt niet, dat ook al de uitwerkselen van de H. Mis oneindig zijn. De aanbidding en de dank aan God gebracht door één H. Mis worden slechts in beperkte mate toegepast. Door één H. Mis worden niet *alle* zonden weggenomen, alle straffen kwijtgescholden, elke gevraagde gunst verkregen. De praktijk der Kerk, die de onfeilbare leerares der goddelijke geheimen is, geeft ons hiervoor het bewijs. De Kerk toch draagt veel H. Missen op tot vergeving derzelfde zonden, tot afwending van een dreigende ramp, tot verlossing van eenzelfde ziel.
>
> Wij weten niet, hoeveel straffen door één H. Mis aan een afgestorvene worden kwijtgescholden. Dit is het geheim van God en afhankelijk van Zijn goedheid en rechtvaardigheid."

Ieder, die het N. Testament kent, voelt hoe hier het Evangelie is weggezakt, en Rome hier de autoriteit der Kerk plaatst tegenover de autoriteit der Schrift, die zegt, dat Christus met ééne offerande in eeuwigheid volmaakt heeft degenen, die geheiligd worden.

Rome heeft geen verzekerdheid des heils.

Moeilijkheden en verkeerdheden. Vragen wij wel genoeg naar de oorzaak, als iemand in moeilijkheden verkeert? Er zijn moeilijkheden waarin wij komen door eigen schuld. Overkomt ons dat, zoo moeten we ze dapper aanvaarden. Wanneer we in de gevolgen onzer daden het verkeerde van ons leven proeven, moet ons dat tot verootmoediging brengen. Ze op anderen willen afwentelen is niet goed. David wenschte zelf de lasten te dragen van zijn misstappen, en dat viel in elk geval in hem te prijzen. We kunnen ons vrij weten van een verkeerde opzet en bedoeling, terwijl we toch moeten toegeven dat we verkeerd gedaan hebben. We dienen de genezing der moeilijkheden het best daardoor, dat we erkennen dat we verkeerd deden en de konsekwenties voor onze rekening nemen. Dat te doen valt vaak daardoor zoo moeilijk, dat de menschen ons van onzuivere motieven beschuldigen. Ongelijk bekennen zou ons vaak gemakkelijker vallen, als we wat voorzichtiger en verschoonender waren in ons oordeel over elkaar. Wie voelt liefdevol begrepen te worden, zal zooveel eerder toegeven gefaald te hebben dan iemand die uit de hoogte en hard wordt veroordeeld. Paulus zeide, dat hij voor de geloovigen een vader en een voedster geweest was. Ach — om zulke broeders!

Moeilijkheden zonder verkeerdheden. Niet aan alle moeilijkheden liggen echter verkeerdheden ten grondslag. Te licht meent men dit. Menschen wier leven effen daarheen stroomt kunnen zoo gemakkelijk meenen, dat moeilijkheden uit verkeerdheden voortvloeien. Menigmaal zijn moeilijkheden niet anders dan de smartelijke vereffening van verschillen van afstamming, van karakter, aanleg, opvoeding, inzicht. Niet onreinheid maar ongelijkheid veroorzaakt menigmaal botsingen. Wie het Evangelie leest kan weten dat Christus geen vlak leven zonder wrijvingen of botsingen heeft verwacht als resultaat van Zijn intrede in deze wereld. De vraag of het verkeeren in moeilijkheden in iemands voordeel of nadeel moet worden uitgelegd hangt af van de oorzaken. Een leven in vrede, zoodat de wereld het prijst, kan iemand voor den Hoogeren Rechter schuldig stellen. Laat ons nooit den maatstaf der burgerlijke braafheid aanleggen! Op ónze voeten wil de Zaligmaker het land doorgaan, en als Zijn Geest in ons heerscht zal in onze handen het gekrookte riet niet

verbroken en de rookende vlaswiek niet worden uitgebluscht! De gemeente is onze Moeder; we moeten bij haar begrip, vertroosting en opbeuring vinden in onze moeilijkheden. Zonder geduld en liefde, liefde en geduld zal ze haar moedertaak niet kunnen vervullen!

L.

ZENDING.

Een brief uit Shensi

van

Rev. F. S. Russell.

Onze herfst-vergadering ligt nu weer achter ons. Het waren dagen van groote blijdschap en bemoediging.

Het was eerst wel erg twijfelachtig, of de samenkomsten dit jaar gehouden konden worden, met het oog op groote nood die wederom in Shensi heerscht. Zoowel de voorjaars- als de najaarsoogst is mislukt, en daar is alom gebrek aan voedsel en brandstof. En dat terwijl de winter voor de deur staat! Vele gemeenteleden worden door de hongersnood gedwongen huis en haard te verlaten en zich noordwaarts te begeven; want in het noordelijk gebergte is geen gebrek aan voedsel en brandstof. Reeds meer dan twee-derde onzer leden hebben met hun gezinnen deze gevaarvolle reis van over de honderd mijlen te voet ondernomen, om noordwaarts betere levensvoorwaarden te vinden. Voor het meerendeel zijn hun woningen uiterst primitief, ze leven heel eenvoudig en wachten de tarweoogst van Mei af, voordat ze naar hun woonplaats terugkeeren. Ik vrees, dat sommigen van hen nooit zullen terugkeeren, omdat ze de ontberingen van deze winter niet zullen overleven.

Dat het, gezien deze droeve toestanden, erg twijfelachtig was, of de herfst-vergadering van de Sanyuan Baptisten wel gehouden kon worden, behoeft natuurlijk niemand te verwonderen. Maar we waagden het in het geloof, en ons geloof werd boven alle verwachting beloond. Onze kerk was iedere dag overvol. En wat ons het meest verraste was, dat tachtig menschen in de gemeente begeerden opgenomen te worden. Drieënvijftig konden wij aanvaarden en werden op hun belijdenis gedoopt. Een groot aantal van de vrouwelijke doopelingen waren leerlingen van onze zendingsscholen, terwijl er ook eenige vrouwen van zestig à zeventig jaar bij waren.

Onder de mannelijke doopelingen bevonden zich drie vroegere opiumschuivers. Eén blik op hun aangezichten was voldoende om U te overtuigen, dat ze werkelijk veranderd waren, en dat ze door de liefde van Jezus Christus en de kracht van den H. Geest verlost waren van die verslaafde gewoonte.

Een andere candidaat was een vroegere aanhanger van de leer van Confucius, achtenzeventig jaar oud, zwak en bijna blind, maar nu een kind van God. Tien jaar geleden had hij enkele samenkomsten in Sanyuan meegemaakt en interesseerde zich erg voor het Evangelie. Vanaf die tijd was hij zorgvuldig begonnen de bijbel te bestudeeren en sedert een jaar bezocht hij trouw onze Zondagsdiensten. Indien het kruis een ergernis is voor de Joden en een dwaasheid voor de Grieken, voor de aanhangers van de leer van Confucius is het een groote beleediging, want voor hen is Confucius de volmaakte man en zijn „weg ten leven" is de eenige volmaakte weg. Daarom is het voor hen zoo moeilijk Jezus aan te nemen als Heere en Heiland der wereld. Maar deze oude heer zag het ten laatste toch in, dat, hoe hij Confucius ook vereerde, Jezus hem alleen kon redden, en nu kon niets hem weerhouden, om dit voor zijn medemenschen in de doop te belijden.

Met het oog op zijn gezondheid en zijn leeftijd probeerden we hem te bewegen met z'n doop te wachten tot de komende zomer. Het water in de doopvont zou dan niet zoo koud zijn. Maar hij weigerde pertinent en herinnerde ons aan een Confuciaansche spreuk, dat het niet verstandig is te treuzelen, wanneer de zon ondergaat. Gewillige handen hielpen hem bij het afdalen in de doopvont en een ieder verwonderde zich over zijn kalmte en waardigheid, die hij openbaarde.

Geheel anders ging het met twee stoere knapen van zestien jaar. Wanneer men ze niet had tegengehouden, waren ze van boven in de doopvont gesprongen. Toch kon men niet verhinderen, dat ze na de doop uit de doopvont sprongen, om zoo uiting te geven aan hun blijdschap.

Het is niet mogelijk, om over alle doopcandidaten persoonlijk uit te weiden, maar toch moet ik nog een enkel woord zeggen van een man van omstreeks dertig jaar. Een jaar geleden kwam hij van Honau naar Sanyuan met 70 dollar op zak. Nadat hij al zijn geld verbrast had, bevond hij zich in een wanhopige toestand; want hij was een vreemdeling in een vreemd land, zonder de hulp van vrienden. Hij liep reeds met zelfmoordplannen rond, toen hij op de een of andere wijze in onze godsdienstoefening terecht kwam. Onder de prediking werd hij overtuigd van zijn zonden en werd heilbegeerig. Hij koos voor Christus, hoewel hij nog niets wist van de leer, waarover hij had hooren spreken.

In de stad kreeg hij werk als waterdrager, en kon zoo in zijn levensonderhoud voorzien. Iedere Zondagmorgen zag men hem in de godsdienstoefening. Op een zekere Zondag werd een collecte afgekondigd voor het Bijbel Genootschap en onze vriend schonk een bedrag, dat één-derde van zijn maandelijksch inkomen bedroeg. Hij moest daartoe zijn voedselvoorraad verkoopen en leed twee of drie dagen honger, om het geschonken bedrag bijéén te krijgen. En dat alles deed hij, zoo vertelde hij mij, omdat hij zooveel aan de bijbel verschuldigd was.

Eens zag hij een oude vrouw van omstreeks zestig jaar. Deze vrouw verkeerde in groote nood en zou van honger sterven. Niemand scheen voor haar te zorgen. Iedere dag bracht onze vriend haar voedsel, en dat waar hij zelf een schamel inkomen had. Ja, hij nam haar zelfs bij zich in huis, waar hij haar nu teeder verzorgt. En toen hij gedoopt zou worden, droeg hij haar naar de kerk, waar zij de dienst kon bijwonen. Wanneer men hem vraagt, waarom hij, die toch nauwelijks genoeg voor zichzelf verdient, zich zooveel moeite en opoffering voor een oude vrouw getroost, antwoordt hij: „voor zooveel ge dit één van deze Mijne minste broeders gedaan hebt, zoo hebt ge dat Mij gedaan".

Het was in één woord een heerlijke dag, toen al deze mannen en vrouwen, ouden en jongen, beschaafden en onbeschaafden, hun eenheid met Christus openbaarden door zich te laten doopen. De herinnering aan die dag zal ons helpen bij onze arbeid, ook wanneer die ons soms wat zwaar zal vallen.

Vert. d. H.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Iets over Sprinkhanen.

Wat mij de laatste dagen aan sprinkhanen heeft doen denken, weet ik niet. Het is op het oogenblik in het geheel geen weer om ze op visite te krijgen als ge vluchtig uw tuin inspecteert. Ook heb ik geen romannetje onder de oogen gehad, waarin een krekel een oude tante heeft doen schrikken, zoodat ze het bestierf, of een machinist uit zijn gemijmer riep, die, nog juist het onveilige signaal bemerkend, den trein onmiddellijk tot stilstand bracht en aldus bewaarde voor een te water bestelling. Maar misschien heb ik in mijn onderbewustheid uit mijn laatste meditatie over de vraag „Wanneer zullen deze dingen geschieden?" of „Wanneer komt Christus weer?" eenige sprinkhanen laten wippen. Dat zou mij werkelijk niet verwonderen, want de wederkomst van Christus en het boek van de Openbaring van Johannes geven elkander hartelijk de hand terwijl datzelfde boek van de Openbaring ook over sprinkhanen handelt.

* * *

Deze beesten vervullen in de geschiedenis van het menschdom geen mooie rol.

Een van de plagen, waarmede Egypte werd gestraft, was die van de sprinkhanen. Mozes strekte zijn staf uit en er kwam een oostenwind, die vele wolken van deze rechtvleugelige beesten opbracht. Zij bedekten het gansche land, alzoo dat het land verduisterd werd en zij aten al het kruid des lands op en alle de vruchten der boomen en daar bleef niets groens aan de boomen, noch aan de kruiden des velds in het gansche Egypteland.

Dat een sprinkhanenvloed tot de ergste natuurrampen behoorde, blijkt uit de rede die de wijze koning Salomo houdt bij gelegenheid van de inwijding van den tempel. Hij wijst er zijn volk op, dat God den hemel niet zal toesluiten, zoodat er geen regen zal zijn, indien het ootmoedig blijft en bidt. Ook zal Hij dan de sprinkhanen niet gebieden om het land te verteren.

En wij menschen, wier ooren zoo gescherpt zijn, dat de Indiër zich wel voor ons in acht mag nemen, en die van plan zijn om binnenkort dwars door de maan te kijken, behandelen de sprinkhanen met evengroote voorkomendheid als Japanneezen en de Chineezen. Wij hebben ze al op de Volkerenbond toegelaten omdat ze de vreeze zijn voor onze vliegeniers en de schrik voor de spoorwegmaatschappijen en een nachtmerrie voor den landbouwer en een doodsgevaar voor een ministerie.

En deze saltatoriën met hun eigenaardige tot springen ingerichte achterpooten, voor wie de oudheid zoo beducht was en over wie de leiders der natiën van thans het voorhoofd diep berimpelen, zijn niet enkel een catastrophe in hun leven, maar soms ook in hun dood. Augustinus verhaalt van een vreeselijke besmettelijke ziekte, die aan achthonderdduizend menschen in Numidië het leven heeft gekost en waarvan de haard een sprinkhanenvloed was, die door het zeewater gedood tot ontbinding was overgegaan.

* * *

Zooeven heb ik naar de sprinkhanen in het boek der Openbaring verwezen. Deze vormen een eigenaardige familie, die niet bij de courante soorten als de sabelsprinkhanen en de veldsprinkhanen en de krekels kunnen worden ondergebracht. Vermoedelijk springen ze alleen in het visioen van den ouden apostel Johannes rond. Maar dit hebben zij met de hun verwante rassen gemeen, dat zij verniel- en vraatzuchtig zijn en de menschen het leven uiterst moeilijk willen maken. Wat de interpretatie van deze zinnebeeldige dieren, die er zoo angstwekkend en gevaarlijk uitzien, is? Sommigen hebben in ze frappante gelijkenissen ontdekt met de volgelingen van Mohammed. Johannes vertelt ons, dat zijn sprinkhanen de zon en de lucht verduisterden en overal neerstreken. Een eeuw na de vlucht van Mohammed van Mecca naar Medina zwermden zijn getrouwen van de Indische wateren af tot de kusten van den Atlantischen Oceaan toe. Johannes beschrijft ons zijn beesten als hebbende aangezichten gelijk aan die der menschen of mannen. Hierbij moet aan de zware baarden en knevels van de geloovigen in Allah worden gedacht! Johannes zegt verder: „En zij hadden haar als haar der vrouwen". De strijders voor de heilige zaak van den profeet waren immers gewoon lang haar te dragen. Zij werden soms bij hun haren opgehangen, wanneer zij zich aan het een of ander vergrijp hadden schuldig gemaakt. Johannes wijst op de strijdmiddelen van zijn sprinkhanen: „zij hadden borstwapenen als ijzeren borstwapenen", iets wat het onkundige Europa van vroeger ten zeerste verbaasd moet hebben in de Muzelmannen. Ten slotte verkondigt ons de oude apostel aangaande die vreemde dieren: „en hun macht was de menschen te beschadigen vijf maanden". Een profetische maand moet dertig jaar zijn, dus vijf van deze maanden honderdvijftig jaar. De legers van Mohammed hebben, te beginnen met het jaar van diens vlucht, precies anderhalve eeuw d.i. tot ± 760 de gekerstende volkeren van Europa geterroriseerd!

Is de overeenkomst niet opvallend? Misschien is er wel een vindingrijke geest onder ons die ze nog opvallender maken kan. Ik geloof echter, dat wij voorzichtig moeten zijn met specialiseeren. Wij loopen dan gevaar ons in bijzaken te verliezen. God is een God van milliassen en wij zijn slechts schepselen van het oogenblik. Laat ons naar het principieele zoeken ook in deze zonderlinge sprinkhanen. En dat principieele is een ernstige waarschuwing tegen den schijn. Het waren schijnwezens, die Johannes zag. Zij hadden aangezichten als die der menschen, maar menschenaangezichten waren het toch niet; zij waren den paarden gelijk en paarden waren zij niet; op hun hoofden waren als kronen het goud gelijk, doch het waren geen kronen en het was geen goud.

Wacht u voor den schijn! Velen hunkeren naar een vrij leven, gespeend aan alle banden. In de verten zien zij de kroon schitteren en hun einde is een hel in de ziel en de worm in het lichaam. Anderen zoeken eer en rijkdom en de poort van het waarachtige geluk blijft voor ze gesloten.

Wacht u voor den schijn! Jezus zegt: „Ik ben de waarheid".

* * *

Van de sprinkhanen kan ik echter geen afscheid nemen of ik moet er toch iets goeds van zeggen. Had Franciscus niet zulk een liefhebbend hart, dat hij hem zijn broer zou noemen? „Mijn broeder de sprinkhaan!"

Een eigenaardigheid van onze groene sprinkhanen is, dat de mannetjes — men zou zeggen dat alle hanen mannetjes zijn maar bij dit volkje is dat niet het geval — van den middag tot in den nacht vroolijk zingen.

Vroolijk zingen op den middag! Maar dat doet iedereen.

Vroolijk zingen in het duister! Dat doen maar weinigen.

De avond borg zijn schoonheid weg
— Zijn schatkist op een kier —
Ik zag het niet, 'k zocht langs den weg,
Ik zocht zoo'n zingend dier, —
't Was ginder dat ze 't riepen:
Kom hier! kom hier! kom hier!

Ik voelde mij alleen in 't donker,
Een sterretje had pleizier
En lachte met zijn fijn geflonker
Door de oude wijze vlier, — —
Alleen de krekels riepen:
Kom hier! kom hier! kom hier!

Vroolijk zingen als het donker is! „Verblijd u in den Heer allen tijd. Wederom zeg ik u verblijd u."

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN

2e EXLOËRMOND. Nog maar pas zijn we het nieuwe jaar ingetreden of wij ervaren als gemeente dat niets hier bestendig is. Den 25sten Januari hielden wij onze jaarvergadering en nadat wij de verslagen hadden beluisterd, die allen getuigden van vooruitgang te meer ook nu wij weer een Voorganger bezitten mogen, konden wij met een dankbaren blik terugzien op het afgeloopen jaar 1932. Er was ons in dat jaar geen enkel lid ontvallen door den dood. En nu broeders en zusters, ruim een maand is van dit jaar voorbijgegaan of onze oude broeder H. Alferink werd bevorderd tot heerlijkheid. Hij bereikte de ouderdom van ruim 85 jaren. Alhoewel hij oud van jaren was, was hij jong als hij sprak over de liefde van zijn Heiland. Het was ons altijd een genot als wij eens een poosje met hem praten konden. Zondag 29 Jan. was hij nog in de kerk en wie had het toen durven vermoeden dat hij den 4den Febr. al ontslapen zou. Doch gelukkig hij is thuis bij zijn Hemelschen Vader en zijn Heiland en Verlosser en het is voor onze jongeren een roepstem om bereid te zijn ten allen tijde. De wetenschap dat wij hem straks weer zullen zien is ons als gemeente en ook zijn achtergebleven familie tot rijken troost. Memento mori.

Namens de gemeente, P. de R., Secr.

STADSKANAAL, Febr. 1933. Ja, het wordt tijd dat ook vanuit de gemeente Stadskanaal eens weer een en ander wordt meegedeeld. Het is al weer een heele poos geleden, dat berichten van lief en leed U van ons bereikten.

Ja, brs. en zrs. sindsdien is er al weer heel wat gebeurd. U alles te vertellen dat zal heusch niet gaan, maar toch wil ik U vertellen van de groote zegeningen ons geschonken.

De arbeid in de gemeente ging tot dusverre zeer goed, onze gel. Voorganger kon al zijn

werk met lust en in gezondheid verrichten, waar we onze God nooit genoeg voor kunnen danken.

We hadden ook goede Kerstdagen. De eerste dag hadden we, brs. en zrs. en vrienden, een recht gezegend liefdefeest, we mochten vele stemmen beluisteren van brs. en zrs. doch allen moesten eenparig getuigen, dat de dienst van onzen Hemelschen Vader heerlijk is. Ze konden dan ook hen, die dat nog niet konden zeggen, blijmoedig aanraden Jezus te volgen.

De tweede dag was voor de Zondagsscholen de tijd om feest te vieren, vele blijde kindergezichtjes mochten we aanschouwen, en daar waar het kind geniet, geniet toch ook ouder.

We mochten, evenals 4 Dec. ook weer 1 Jan. 1933, ons doopvont geopend zien en een paar brs. en zrs. zien gaan, daar waar Hij ons is voorgegaan, en gezegd heeft: volg Mij.

Van onze studenten Hardenberg en Deelstra en ook van onze zr. Reiling hoorden we goede berichten, wat ons zeer verblijdt.

Zondag 5 Febr. was voor onze gemeente weer een groote dag, acht zrs. en één br. hadden het voor de gemeente beleden dat ze ook Jezus wilden volgen en Hem gehoorzamen.

En ook in dezen hebben we het bevel van Jezus gehoorzaamd, die daar zegt: „Dezelve doopende in den Naam des Vaders, des Zoons en des H. Geestes".

Bij de avondmaalsviering werden ze allen door onzen gel. Voorganger hartelijk welkom geheeten.

Ook werd ons meegedeeld van vele zieken en daaronder zeer ernstige, we willen ook met hen meeleven en bidden, kon het zijn liet God ze ons nog.

Brs. en zrs. veel werk wacht ons nog, de samenkomsten staan voor de deur, we willen voorwaarts maar niet anders dan biddend en werkend.

Kom treên we dan gemoedigd voort
Met vast vertrouwen op Zijn Woord,
Hoe moeilijk ons de weg ook schijn
Het eind zal zeker zalig zijn.

Met vr. br.groeten, De corr.

III

MEDEDEELINGEN

Muntendam.

Het adres van onzen nieuwen Secr. is:
G. BOITEN,
Kerkstr., Veendam.

Onze derde gewestelijke Jeugddag, op Donderdag 16 Febr. te Muntendam.

Middagvergadering, aanvang 3 uur;
leider Ds. L. de Haan.
Duet van Muntendam
opstel N. Pekela
voordracht Vrieschelo
opstel Stadskanaal.

Pauze van $5^1/_2$—7 uur.

Avondvergadering, aanvang 7 uur;
leider Ds. J. W. Weenink.
Zangvereeniging van Vrieschelo
voordracht Stadskanaal
opstel Vrieschelo
opstel Muntendam.

P.S. De N. B. J. Raad zal op deze vergaderingen vertegenwoordigd worden door Ds. J. van Dongen van Harlingen.

Ontvangen:

v. d. Congo-Zending

v. d. Gem. Hoorn	f 15.—.
v. d. Gem. Workum	- 40.—.
v. d. Gem. Drachten	- 25.—.

v. d. Zend. o. Israël

v. d. Gem. Hoorn	f 10.—.

v. Inw. Zending

v. d. Gem. Workum	f 20.—.

v. Past. Götze (Rusland)

v. d. Gem. Drachten	f 10.—.

v. d. Zending z. spec. bestemming

v. d. Jongel. Ver. Haulerwijk	f 36.43.—.

Hartelijk dank.

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Unie Radio Comm. (U.R.C.)

Juist wilde ik melden dat er nog steeds geen nieuws was van de U.R.C. toen de post mij kwam verblijden met het bericht, dat op Giro 201961 door de Gemeente Stavoren f 10.— was gestort. Wat was ik blij, het gaf mij weer nieuwe moed. Hartelijk dank, broeders en zusters.

Wie volgt?

J. G. TIGGELMAN,
Giro 201961 Penn. U.R.C.
Haarlem, Pres. Steijnstr. 119.

Drentsche Jeugddag.

De 3e Jeugddag zal gehouden worden te 2e Exloërmond

op *Maandag 13 Februari 1933.*

Aanvang 's nam. 3 uur (Theedrinken).

Opening der MIDDAGVERGADERING 's nam. half vier.

Leider: Ds. H. Bakker.

AVONDVERGADERING
aanvang 7 uur.

Sprekers: Ds. J. W. Weenink.
Ds. A. P. Barendregt.

R.

III

Vriendelijk verzoek!

Er zijn enkele gemeenten en vereenigingen die de *Kerstnummers* nog niet hebben betaald.

Deze verzoek ik beleefd dit nu direct te willen doen.

Mag ik op uw medewerking rekenen?

De Adm.

III

OVER INVLOED.

„Op zichzelf".

Er zijn veel dingen, die, „op zichzelf" beschouwd, er wat anders uitzien dan wanneer men ze ziet in het verband, waarin ze in het leven voorkomen. De beschouwing van de dingen „op zichzelf" is de beschouwing van de studeerkamer. Wie met de gevolgen van die beschouwing de praktijk ingaat, zal menigmaal iets doen, dat beter nagelaten ware. Er is nu eenmaal geen handeling denkbaar, die op zichzelf staat. Elke daad heeft, gewild of ongewild, gevolgen. Van elke handeling gaat invloed uit.

Wie het Nieuwe Testament raadpleegt, merkt duidelijk, dat Jezus en Zijn boden met grooten nadruk eischten, dat wij bij al onze verrichtingen rekening zouden houden met de beteekenis, die onze houding en daden *voor anderen* hebben.

Paulus b.v. was er van overtuigd „in den Heere Jezus Christus", d.w.z. dank zij het onderwijs van den Zaligmaker, „dat niets gemeen of onrein was in zichzelve". Dus — zegt de Apostel — op zichzelf beschouwd is er niets gemeen of onrein. Maar daarmede eindigt het onderwijs van den Apostel niet. Hij zegt, dat wij verder moeten vragen. Wij moeten vragen, zal het gebruik van iets, dat op zichzelf beschouwd, rein is, voor een ander ook verkeerde gevolgen kunnen hebben? In dat geval moet ik het nalaten.

„Om de omstanders".

We moeten dus met de omstanders rekening houden; om den naaste en zijn heil denken. Daarom zijn we geheel-onthouders. „Wat zit er nu voor kwaad in het gebruik van een glas wijn?" Op zichzelf beschouwd zit daar geen kwaad in. Maar er is een totaalkwaad, waaronder ook ons volk sterk lijdt en dat is het Alcoholisme, d.i. de gewoonte alcoholhoudende dranken te gebruiken. Die gewoonte richt op lichamelijk, zedelijk en geestelijk gebied groote verwoestingen aan. Het is een kwaad, dat in de geslachten doorwerkt. Daarom is iedere handeling verkeerd, waardoor dit gebruik in stand gehouden wordt. In Amerika, waar men minder traditioneel voelt, doch frisscher tegenover de dingen staat, hebben de kerken den strijd tegen dit kwaad dan ook met kracht aangevat. En dank zij den grooten invloed, die de kerken daar op het openbare leven uitoefenen, is er de verbodswet ingevoerd, die dat groote land „droog" legde. Wij zijn geheel-onthouders, niet omdat we gelooven dat „op zichzelf" beschouwd een weinig alcoholhoudende drank ons zou deren, maar omwille van den invloed, die dat gebruik op anderen zou hebben.

Een ander voorbeeld.

Ook met betrekking tot het kermisbezoek kan men die vraag opwerpen. Men heeft dat tegenover mij gedaan. Men kan verschillende vermakelijkheden opnoemen, waarvan men gedurende de kermis profiteeren kan en vragen: Wat zit daarin nu voor kwaad? En inderdaad: op zichzelf beschouwd zit er geen kwaad in. Maar daarmede is de kwestie niet afgedaan. Immers, de vermakelijkheden die de kermis biedt, staan niet op zichzelf. Zij zijn getrokken in een sfeer, die van Christus afvoert. Zij vormen, ofschoon geen zonden, *de naaste gelegenheid tot de zonde.* En daarvoor waarschuwt de Apostel Jacobus met dit eigenaardige woord: haat ook den rok, die met het vleesch bevlekt is. De beteekenis van dit eigenaardige beeld is geen andere dan deze: mijdt de naaste gelegenheid tot de zonde. Er is een zeker „Niemandsland", er is een strook tusschen Godsrijk en wereld, die wij niet moeten betreden. Wij moeten ook de onschuldige kermisvermaken vermijden, omdat ze aan de zonde grenzen en zwakkelingen gemakkelijk die grens kunnen overgetrokken worden. En waar wij schuldig zijn de zwakheden der onsterken te dragen en *niet onszelf te behagen,* moeten we om hunnentwil de kermis niet bezoeken.

De onschuldige wandeling.

Hetzelfde wat boven opgemerkt werd over het gebruik van een enkel glaasje wijn, het bezoek van onschuldige vermakelijkheden op de kermis, geldt van de wandeling onder kerktijd, dus van die wandeling, om welke men de godsdienstoefening verzuimt. „Op zichzelf beschouwd" zit daarin geen kwaad. Maar ook deze daad staat niet op zichzelf. Ook hiervan gaat invloed uit. Men moet niet vergeten: anderen zien niet onze motieven, doch alleen onze daden. En vragen we ons af: zou het te wenschen zijn, zou het voor de enkele zielen en voor heel ons volk te wenschen zijn, dat het kerkbezoek in onbruik raakte, zooals dat helaas in sommige landen en bij ons volk reeds in meerdere streken het geval is? Natuurlijk niet! Immers: hoe zullen zij gelooven, als hun niet het Evangelie gepredikt wordt? Wordt de prediking verwaarloosd, dan zinkt het Evangelie zelf weg. Men hoort wel eens zeggen: in-het-naar-de-kerk-gaan zit het hem niet. Doch dit is maar betrekkelijk waar. Het is buiten kijf een der belangrijkste middelen voor de komst van Gods Koninkrijk. Niemand onderschatte den invloed van zijn voorbeeld! Men belegge zijn visite of make zijn wandeling tusschen of na kerktijd. En men doe het om Jezus' wil, omwille van de komst van Zijn gezegend Koninkrijk. L.

JONG LEVEN.

't Eerste nummer van „Jong Leven" is dus verschenen. Er zijn opvallend veel zetfouten in te bespeuren. Maar ook dat is volgens den drukker mee een gevolg van de drukke tijd waarin 't eerste No. verscheen.

Nu ja. 't Tweede zal beter worden. We streven naar de volmaking.

Indien er N. B. J. B.ers zijn, die wat voor de rubriek „Wie boomt er mee" hebben. dan verzoek ik hen mij dit voor 25 Febr., aan slechts één zijde beschreven, toe te zenden. Den vasten meewerkers breng ik bij dezen ook dien datum in de herinnering. Laat het niet later worden. Het tweede no. moet op tijd verschijnen en . . . . Febr. is maar kort. Vragen kunnen aan mij of aan Ds. Louw te Groningen opgezonden worden. Vergrooting van de bestellingen of veranderingen of nieuwe bestellingen op te geven aan D. Molijn, Diezestr. No. 2, Utrecht.

U helpt allen de zaak zeer indien u de ingelegde rekeningetjes nog in Febr. voldoet. Voor berichten uit de onderscheidene jeugdgroepen houden wij ons aanbevolen.

N. B. J. B.ers. We hebben nu een blad. Zorg dat het de hartklop van onze beweging wordt. Wie boomt er mee? Wie stuurt berichten? Wie vergroot z'n bestelling? Wie betaalt nog in Februari?

A. P. BARENDREGT.

LEESTAFEL

Het Raadsel van het Nieuwe Testament, door Sir Edwin Hoskyns en Noel Davey, vertaald door Ds P. J. Enklaar, ingeleid door Prof. Dr M. van Rhijn. A. W. Sijthoffs Uitgeversmaatschappij N.V., Leiden.

Dit boek van 287 bldz. leest men niet in een adem door. De stof is belangwekkend en verre van gemakkelijk. Het is geen verklaring van het N. Testament, maar een blootleggen van het raadsel, dat met dit boek voor ons ligt. Het raadsel is: Welke was de betrekking tusschen Jezus van Nazareth en de Oorspronkelijke Christelijke kerk? We weten dat velen beweerd hebben dat het geloof, dat in het N. Testament beschreven wordt, althans voor een deel andere bronnen zou hebben, dan de Persoon van Jezus van Nazareth. „Was er" — zoo vragen de schrijvers van dit werk in de inleiding — „Was er, of was er niet, een nauwe verwantschap tusschen deze rijke vroomheid en dit overvloedige geloof (in de oorspronkelijke Kerk n.l.) en de historische figuur van Jezus van Nazareth anderzijds? Beheerschten het leven en de dood van Jezus van Nazareth het leven van de oorspronkelijke Kerk of waren Zijn leven en Zijn dood verzwolgen door een stroom van vroomheid en geloof, die geheel en al buiten Zijn horizon lag?"

Dat is de groote vraag. Heeft Christus de oorspronkelijke Kerk in 't aanzijn geroepen en gestalte gegeven of is Hij het product der toen heerschende voorstellingen en verwachtingen? In tien hoofdstukken gaan de schrijvers op deze vraag in. Ze spreken achtereenvolgens over: De Taal; De Tekst; De Historie; De Evangelisten; Het Synoptisch Probleem; Mattheus en Lucas; Marcus; Wonderen, Gelijkenissen en Aphorismen; De Theologen; Paulus, de Schrijver van de Johanneïsche Geschriften, en de Schrijver van den Brief aan de Hebreën; Jezus.

Het N. Testament heeft veel geleden door het vooroordeel, waarmede het gelezen en uitgelegd werd. De Persoon van Jezus raakte er in zoek. Hij werd zoo lang verklaard en verkleind, dat Hij was, zooals wij zijn. Hij mocht in geen opzicht uitsteken buiten het voor ons begrijpelijke. En van wat men zoo over hield ging natuurlijk geen of zeer weinig kracht meer uit.

De schrijvers van dit boek meenen, dat Jezus van Nazareth inderdaad beantwoord moet hebben aan het beeld, dat het N. Testament van Hem geeft; dat achter het N. Testament werkelijk een historische figuur staat van die grootte en buiten-menschelijke afmetingen, die daar geteekend wordt. De vraag of men zich aan de konsekwenties van dit feit wil onderwerpen raakt niet den historicus, doch is een geloofsvraag.

We raden onzen lezers, die hunkeren naar vaste spijze en zich aan hun lektuur willen *geven* aan, dit boek te verwerken.

L.

INGEZONDEN.

ZUSTERHULP.

Het artikel van Weetgraag in het vorig nummer van ons weekblad „De Christen" heb ik met belangstelling gelezen, maar voor ik onze zuster ga antwoorden moet mij eerst nog een vraag uit de pen.

Waarom schrijft zij onder een schuilnaam? Wanneer zij uit oprechte belangstelling in den arbeid van „Zusterhulp" haar wil helpen om zich zoo goed mogelijk van haar taak te kwijten, behoeft Weetgraag zich toch niet onder een schuilnaam te verbergen? Of is Weetgraag misschien een *hij* en past het dan wel dat een *hij* zijn neus steekt in de zaken van onze vrouwenbeweging?

We willen maar veronderstellen dat Weetgraag een trouw lid van een onzer afdeelingen is en gaan haar als zoodanig antwoorden.

Ja, het is mij ook opgevallen, dat

onze arbeid zich bijna uitsluitend op de Congo richt, maar dat behoeft niet te bevreemden. Vóór de oprichting van onze N. B. V. B. legden zich de vereenigingen in het bijzonder op steun aan de Congo-zending toe. Wij zijn pas in ons eerste jaar als een beweging. Dat ze dadelijk niet is, wat ze kan en moet wezen, ligt toch voor de hand. Maar dat komt heusch wel in orde. Wanneer straks de Algem. Vergadering der Unie met ferme plannen voor in- of uitwendige zending komt, dan zullen wij gaarne onze zusterhulp verleenen bij de uitvoering ervan.

U wil graag weten hoe het met het zieke meisje is. We zullen eens inlichtingen gaan vragen en zullen dan door middel van ons weekblad U er iets van mededeelen. Ik kan U niet zeggen tot welk bedrag wij zijn gekomen, maar dat wil onze penningmeesteresse ons wel vertellen. Ik had mij voorgesteld, dat onze penningmeesteresse daarvan verslag zou doen op onze e.k. jaarverg. Alleen wil ik er nog van zeggen, dat de opbrengst mij is tegengevallen. Hoe komt dat? Wel, ik denk, omdat de zusters te veel locaal en te weinig nationaal voelen. Het bestuur onzer plaatselijke afdeeling hier te Stadskanaal heeft bij onze zusters en vrienden aangeklopt om een gave en gelukkig hebben velen met een blij hart gegeven maar sommigen weigerden omdat zij het meisje niet kenden. Als het een meisje van onze gemeente was zouden zij het met plezier willen doen. Het heeft mij gespeten dat velen dat zoo aanvoelen en ik hoop dat ons N. B. V. B. er toe mag medewerken om wat minder locaal en wat meer nationaal te voelen.

Ja, wij hebben drie studenten op studie om als zendeling uitgezonden te worden. Ik ben er van overtuigd dat al onze zusters gaarne een handje willen helpen om deze broeders in hun roeping bij te staan. Maar het woord is in de eerste plaats niet aan ons vrouwen, — wat trouwens nimmer het geval is — doch aan de Commissie der Unie en de Unievergadering!

Ik stel voor dat, als straks een oproep in De Christen wordt gedaan om voorstellen voor de a.s. jaarverg. van onze N. B. V. B., zuster Weetgraag namens hare vereeniging met flinke plannen voor den dag komt.

In de hoop haar met mijn antwoord eenigszins bevredigd te hebben, verblijf ik met zustergroeten,

T. WEENINK—Dethmers.

III

RONDBLIK.

Conservatisme.

Dr. J. R. Callenbach, Ned. Herv. predikant te Rotterdam, bespreekt o. m. in De Rotterdamsche kerkbode het plan tot uitbreiding van de gezangen achter de psalmen, gelijk dit sinds 1920 in de Geref. kerken serieus aan de orde is en de oppositie tegen dit plan. Hier zien wij, dat „een wettige Geref. synode gezangen, door onberispelijke Gereformeerden goedgekeurde liederen, wil invoeren" en bijv. „de classis Gorinchem besloten heeft om aan de synode te verzoeken, geen gezangen in te voeren. Er zullen nog wel meer dergelijke verzoeken volgen. Zouden wie er zoo over denken, maar niet veel liever met dien ouden boer, dien ik kende, zeggen: 'k bin der niet an gewoon, en ik eet niks en ik zing niks in de kark, waoraon ik niet gewoon bin. Dat is een standpunt, niet breed, maar vlak."

Roomsche en Geref. Schriftbeschouwing.

Interessant is in het jongste (Febr.) nr. van „Het Schild", apologetisch maandschrift, hoofdredacteur prof. J. W. Verhaar te Warmond, een bespreking van het jongste boek van prof. dr. G. Ch. Aalders, hoogleeraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam over „De goddelijke openbaring in de eerste drie hoofdstukken van Genesis". De recensent (N. Greiteman te Warmond) stelt daar tegenover elkander de Roomsch-katholieke en de Geref. inspiratie-opvatting en zegt ter zake o. m. het volgende: „De lezing van dit flinke boekdeel wordt vergemakkelijkt door de volstrekte beginselvastheid van den schrijver. Het boek spreekt zeer duidelijke taal, zoodat de lezer altijd weet, wat de schrijver zelf meent over de behandelde vraagstukken en wat hij denkt over de oplossingen van anderen. Die helderheid vloeit voor een groot gedeelte voort uit het streng-gereformeerd hermeneutische beginsel der H. Schrift-verklaring. Dit beginsel is het, dat de H. Schrift verdedigt tegen al te vrijzinnige exegese en dat den geloovige tracht af te houden van vermenschelijking van Gods Woord; maar het is datzelfde beginsel ook, dat dr. Aalders scheidt van de Katholieke opvatting. Het komt ons voor, dat de al-te-eenvoudig-gedachte inspiratie-opvatting van den Gereformeerden theoloog, dat eigenaardige stempel van harde, stroeve, meedoogenlooze woordverklaring op het geheele werk heeft achtergelaten. Al ziet de schrijver de H. Schrift wel niet uitsluitend als het werk van God en al wijst hij in een verloren hoekje de opvatting der mechanische inspiratie af, toch staat heel zijn positieve exegese los van de beschouwing, dat ook menschen (mede-) auteurs waren van de H. Schrift. Het kan dan ook niet anders, of we vinden hier het bekende exegetische standpunt terug van de sprekende slang. Niet alleen de vrijzinnige verklaringen worden afgewezen, maar ook de opvattingen van Katholieke exegeten en der bijbel-commissie meent de schrijver als te menschelijk te moeten voorbijgaan. Zonder echter aan het feit van Gods auteurschap iets af te doen, ziet de Katholiek de inspiratie breeder, als men wil gecompliceerder; daarom ook kan hij niet meegaan met de gemakkelijke oplossingen van den Gereformeerden theoloog. Want ofschoon het dilemma: „goddelijk òf menschelijk werk" wel zeer volstrekt en gemakkelijk hanteerbaar is, meent de Katholieke exegese, dat dit alternatief niet alleen den dood beteekent voor elke positieve exegese (en dit boek bewijst het) maar ook dat het niet in de H. Schrift is weerspiegeld en dat het geen vermenschelijking van Gods Woord mag genoemd worden, wanneer men in de letter van dat woord nog andere mogelijkheden ziet dan louter den onmiddellijken woord-zin."

Schoolgebed verboden.

Eerst is te Zürich in Zwitserland, nu ook te Bazel het schoolgebed in de openbare scholen verboden, zulks op aandrang van de ouders van niet-christelijke kinderen. De Evangelische Volkspartij heeft in naam van de Christelijke ouders een ernstig protest gepubliceerd en een interpellatie aangekondigd.

Ontwapening.

In de Fransche pers ontmoeten we de mededeeling, dat de op de Fransche postzegels voorkomende bekende Marianne-figuur voortaan in plaats van met een speer met een olijftak zal worden afgebeeld. Blijkbaar is er toch vooruitgang in de ontwapeningsonderhandelingen.

De Werkloosheid.

In Duitschland werd den 15en Januari j.l. een totaal aantal werkloozen geregistreerd van 5.996.000. De winter brengt uiteraard stijging in dit cijfer.

Onvereenigbaar.

De Oostenrijksche Roomsch-Katholieke bisschop van Linz heeft het lidmaatschap van de nationaal-socialistische partij voor onvereenigbaar met het Roomsch-Katholieke geloof verklaard.

III

HIJ GEEFT HET ZIJN BEMINDEN IN DEN SLAAP.

In Spurgeon's levensbeschrijving komt het volgend verhaal voor, zooals zijn vrouw, die er het meest in betrokken was, het vertelt:

Toen wij nog jonge menschen waren, was mijn man op een Zaterdagavond zeer ontmoedigd door de moeilijkheden, die hij ontmoette bij het overdenken van den tekst, waarover hij zich voorgenomen had den volgenden dag te preeken. 't Was uit Psalm C X: „Uw volk

zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkracht in heilige sieraden; uit de baarmoeder des dageraads zal u de dauw uwer jeugd zijn".

Mijn man was altijd zeer conscientieus in de voorbereiding tot zijn preeken, en bij deze gelegenheid onderzocht hij nog meer dan gewoonlijk alle Bijbelverklaringen die hem ten dienste stonden, biddende om licht over hun woorden en over zijn eigen gedachten, doch alles scheen tevergeefs te zijn.

Ik was even bekommerd als hij, maar ik kon hem in dezen nood immers niet ter hulpe zijn. Doch de Heer had mij een groote vreugde bereid en wilde mij gebruiken om Zijn dienstknecht te helpen. Mijn man zat op tot diep in den nacht, en was zeer vermoeid en zeer mistroostig, omdat alle inspanning om tot de diepte van den tekst door te dringen, nutteloos bleek.

Toen raadde ik hem aan, naar bed te gaan en een paar uren te slapen; hij zou dan immers weer veel beter in staat zijn om na te denken.

„Ja", zei hij, „dat zal ik doen, maar beloof me, dat je me vroeg genoeg wekt opdat ik nog voldoende tijd van voorbereiding heb".

Mijn hartelijke verzekering, dat ik het doen zou, was hem genoeg, en als een vertrouwend kind legde hij het hoofd op het kussen en viel terstond in een diepen en rustigen slaap.

Na eenigen tijd geschiedde er iets wonderlijks. In de eerste morgenschemering van den komenden Zondag hoorde ik hem spreken in den slaap. Ik luisterde aandachtig en ik bemerkte weldra, dat hij weer de beteekenis naging van het vers dat hem zoo moeilijk verstaanbaar was. En nu sprak hij er helder over en gaf een gezonde en duidelijke uitlegging. Bevend van blijdschap spande ik mij in om te luisteren en de hoofdgedachten vast te houden; als ik hem die weer gaf, zou hij ze wel verder kunnen ontwikkelen. Nooit heeft een prediker een meer aandachtige toehoorder gehad. Hoe zou 't ook moeten als ik mij de kostelijke woorden liet ontglippen! Papier of potlood had 'k niet bij de hand; daarom bad 'k God mij de gedachten te doen vasthouden, die Hij in den slaap aan Zijn dienstknecht gaf.

Toen mijn man zweeg, herhaalde ik in mij zelf keer op keer den inhoud van wat ik gehoord had, en ik was gelukkig bij de gedachte aan de verrassing die hem wachtte. In mijn blijdschap bleef ik lang wakker, maar ten slotte viel ik toch in slaap juist tegen den tijd, dat ik hem wekken zou.

Eensklaps sprong hij verschrikt op, keek op zijn horloge, en zei: „Maar vrouw, kijk nu eens, hoe laat het al geworden is. Waarom liet je mij zoo lang slapen? Wat moet ik nu beginnen?"

„Hoor eens", zeide ik, en ik vertelde hem al wat ik mij kon herinneren van 't geen hij gezegd had.

„Wat!" zei hij verwonderd, „dat moest ik juist hebben. Dat is de ware verklaring van het vers. En dat heb ik in den slaap gezegd? Wonderbaar Wonderbaar!

Wij hebben samen God gedankt voor deze openbaring van Zijn macht en Zijn liefde. Vol blijdschap ging mijn man naar zijn kamer om zich verder voor te bereiden, en denzelfden morgen, den 13en April 1856, werd de preek gehouden in Street Chapel bij New Park.

G. B.

III

De grondwet voor een waar geluk.

I.

Verzuim nimmer het dagelijksch gebed in de eenzaamheid, en als gij bidt, vergeet dan niet dat God tegenwoordig is, en dat Hij uwe gebeden hoort.
(Hebr. XI : 6).

II.

Verzuim nimmer het dagelijksch Bijbellezen in de eenzaamheid, en als gij leest, vergeet dan niet dat God tot u spreekt, en gij moet gelooven wat Hij zegt, en er naar handelen. Ik geloof dat alle verachtering begint met de verwaarloozing dezer beide regelen.
(Joh. V : 39).

III.

Laat nimmer een dag voorbijgaan, zonder dat gij beproeft iets voor Jezus te doen. Denk elken avond na over hetgeen Jezus voor u deed, en vraag dan uzelven: Wat doe ik voor Hem?
(Matth. V : 13—16).

IV.

Twijfelt gij er ooit aan of eenig ding goed of verkeerd zij, ga dan naar uwe kamer, kniel neder, en vraag God om Zijnen zegen daarop. (Col. III : 17). Zoo gij dit niet doen kunt, is het verkeerd.
(Rom. XIV : 23).

V.

Laat nimmer uw Christendom een navolging zijn van andere Christenen, noch beweer, dat gij dit of dat doen moogt omdat anderen het doen (2 Cor. X : 12). Vraag uzelven: Hoe zou Christus in mijn plaats handelen? — en streef er naar Hem na te volgen.
(Joh. X : 27).

VI.

Geloof nimmer wat gij gevoelt, als uw gevoel Gods woord weerspreekt. Vraag uzelven: Kan, hetgeen ik gevoel, waar zijn, zoo Gods woord waar is? En kunnen beide niet tegelijk waar zijn, geloof dan God alleen, en maak uw eigen hart tot een leugenaar.
(Rom. III : 4; 1 Joh. V : 10 II).

(Overgenomen).

Vrijdag 17 Februari 1933 No. 2275 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

ER IS FEEST IN MIJN ZIEL.

Er is feest in mijn ziel, want de Heiland
[kwam in,
met al Zijn liefde en luister.
Zijn blik hergaf mij het leven weer,
Zijn glimlach verdreef het duister.

En in die ziel, waar zoo somber het was,
begonnen er liêkens te zingen;
en als het er jubelt en als het er kweelt,
dan kàn ik mij niet bedwingen.

Dan moet ik grijpen naar pen en papier
om armelijk op te vangen
de echo van al dat gekweel en getier,
Van al die jubelzangen.

Maar wie er zelf juicht in het feestgenot
van dat heerlijke, nieuwe leven,
die weet aan die echo beduidenis
en volle gestalte te geven!

Er is feest in mijn ziel, want de Heiland
[kwam in,
en ik kàn het niet voor *mij* houden!
Ik moet verkonden: „zet open uw hart,
laat Hem binnen, o jongen en ouden!

En mocht ik de eerste engel soms zijn,
die zóó jubelt en tiert in uw dreven —
o, laat Hem binnen! — en eer gij het weet
zal uw koor het geleide mij geven!"

NELLY.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

ISRAËLS ZEGEZANG.

Immers is God Israël goed, dengenen, die rein van harte zijn.
Psalm 73 : 1.

Laat het eerste woord weg, en deze verklaring verliest haar achtergrond en diepte. Hoe mat klinkt de belijdenis: „God is goed", tegenover dat opvallende: „Immers is God Israël goed".

In het eerst ligt geen getuigenis. Men gaat er aan voorbij, als aan iets, dat niet doorleefd is, en waarin dus geen hart klopt.

Maar anders is het hier.

Dit woord doet ons stilstaan. De persoonlijke klank, dien het heeft dwingt tot luisteren. Het spreekt met de groote kracht eener duur verworven overtuiging. Er zit bloedsmaak aan de woorden.

We voelen onmiddellijk, dat aan deze belijdenis wat is voorafgegaan; dat ze geboren werd uit veel nood en diepe duisternis. De man die hier spreekt, heeft zijn overtuiging moeten vasthouden in een tijd zonder licht, haar moeten verdedigen tegen een leger van aanvechtingen; hij heeft haar moeten bewaren in een tijd, dat lichaam en ziel versmachtten.

De geërfde belijdenis is hem zoodoende tot een persoonlijk bezit geworden. Triumfeerend heft hij haar omhoog en roept: Immers is God Israël goed".

* * *

Aan zulk een getuigenis is behoefte, want het geloof aan Gods goedheid ligt bestendig onder kruisvuur.

Israël was een geknecht en geplunderd volk. Steeds in crisisnood. En dan zou God Israël goed zijn? Wie dat zeggen kon moest iets zien dat anderen verborgen was; een geheim kennen, dat anderen misten — een geheim dat het leven zaligheid en glans gaf.

Het komt er op aan welken toetssteen we gebruiken; onder welk licht we de dingen zien.

Er is een esoterisch en een exoterisch Christendom: een Christendom der ingewijden en een Christendom der buitenstaanders. Er is een beleefd en er is een geërfd Christendom.

De mensch die zegt: Immers is God Israël goed, is ingewijd in Gods geheimen.

Er is een anthropocentrisch en een theocentrisch leven: een leven, waarbij de mensch zichzelf als middelpunt beschouwt en een leven, dat verstaat, dat het gaat om God. Wie anthropocentrisch leeft, is met het leven in de war, maar wie God de centrale plaats gaf, krijgt den vrede terug.

* * *

Wat de dichter in dit eerste vers voorop stelt, is eigenlijk het resultaat van de ervaringen, die hij gaat beschrijven; de these, die hij wil gaan bewijzen. — Hij was het Heiligdom ingegaan. Dat is de plaats, van waaruit de wereld geregeerd wordt. De ingang is bij het Kruis. Over elk, die daar buigt, koepelt zich het Heiligdom. Daar aanschouwen we een goedheid die onze zonde voor ons onschadelijk maakt door zelf van de zonde te sterven.

Dr Denney — zoo las ik — vertelde eens van een man, die aan zijn echtgenoote — een hoogstaande, reine vrouw — z'n ontrouw beleed. In haar groote liefde schonk ze hem vergeving, maar de bekentenis van zijn zedelijke verwording schokte haar zóó, dat ze, terwijl ze hem de verzekering deed van haar vergeving, dood neerviel.

Dat is kenmerkend voor elke vergeving die dien naam mag dragen. Ze kost wat. Ze wordt ten duren prijs verkregen. Het conflikt tusschen de liefde, die vergeven wil, en de heiligheid, die zich moet doorzetten, eischt van wien vergeven wil het offer en brengt den overtreder vrede. Toen Jezus Z'n liefde vergevend over ons uitstortte stroomde Zijn bloed en brak Zijn hart. De zonde maakte Hem te niet en zoo werd ze voor ons onschadelijk. Zoo bracht Hij op zondaarslippen het triumfeerende: Immers is God goed! Wie onder 't Kruis gestaan, opgezien en geknield heeft is een ingewijde Gods; die heeft een gereäliseerd Evangelie.

* * *

Wie kan komen tot dat „Immers"? Wie kan het Evangelie als waarheid beleven? *Die rein van harte is!*

Zou de Heiland, toen Hij zeide: „Zalig zijn de reinen van harte", aan dit psalmwoord gedacht hebben? De reinen van hart zullen God zien, zeide

de Heer. En de psalmist was toch iemand die over God sprak, als z a g hij Hem?

Wat wil dat zeggen: rein zijn van hart? Zondeloos zijn?

Neen. Het is dichter bij en eenvoudiger: zuiver zijn.

Oprechtheid, die geen kwaad verbloemt, neemt van de oogen des harten den sluier weg, en doet ons God aanschouwen in Zijn volmaakte liefde.

Immers is God goed. Maar met één beperking: dengenen, die zuiver zijn van harte. L.

LOSSE SCHAKELS

Altijd bereid tot verantwoording. Tot die schriftwoorden. die, m.i. niet geheel overeenkomstig de bedoeling van den Schrijver worden toegepast, behoort ook 1 Petr. 3 : 15.

> ....en zijt altijd bereid tot verantwoording aan een iegelijk die u rekenschap afeischt van de hope die in u is, met zachtmoedigheid en vreeze.

't Schijnt alsof de Apostel zegt, dat we aan ieder, die op ons afkomt en eens wil hooren hoe het met onze ziel staat, terwille moeten zijn. Meer dan schijn is dat echter wel niet. Afzonderlijke schriftwoorden zeggen, in hun verband beschouwd, wel eens iets anders dan oppervlakkig lijkt. Petrus' eerste brief is geschreven aan menschen, die om huns geloofswille in moeilijkheden gekomen waren. Heel de brief handelt over lijden. Over de beteekenis van het lijden voor den christen en wil tot blijmoedig ondergaan van dat lijden aansporen. Inplaats van de heerlijkheid, die ze zich zoo nabij dachten bracht het geloof de jonge gemeente verdrukking en lijden. Dat bevreemdde haar. Daarin kon ze zich niet zoo gemakkelijk vinden. Om zijn lezers te helpen over deze innerlijke moeilijkheden heen te komen zet de Apostel nu de noodzakelijkheid en de waardij van het lijden voor den volgeling van Christus in deze wereld uiteen.

Bij meer nauwkeurig lezen blijkt de vervolging, waaraan de lezers blootstonden een o f f i c i e e l karakter te hebben gedragen. Ze hadden maar niet te lijden van hun medeburgers, maar de O v e r h e i d was er in betrokken geworden. Dit bracht een spanning teweeg tusschen de jonge christengemeenten en de Overheid. Hoe moest die verhouding zijn? Een machtig vraagstuk! Moest men zich verzetten? Was een revolutionaire houding geoorloofd? 't Is niet toevallig dat in dezen brief de woorden voorkomen: vreest God, eert den Koning!

Tegen een revolutionaire houding waarschuwt ook de boven aangehaalde tekst. Hij slaat op de verhouding van de geloovigen tot de Overheid. Daarom is deze tekst uiterst gewichtig; veel gewichtiger dan wanneer ze slechts sprak over de verhouding tusschen den geloovige en zijn medeburgers. Petrus spreekt over menschen, die rekenschap *afeischen*. Dat zijn dus menschen met gezag over ons bekleed, menschen die *eischen* aan ons kunnen stellen. Aan hen moeten we ons onderwerpen. We moeten hun gezag erkennen en hun vragen beantwoorden. We moeten dat doen met *zachtmoedigheid en vreeze*. Zulk een houding zal de beste aanbeveling zijn voor onze belijdenis. Een bewustzijn van geestelijke meerderheid moet zich geestelijk uiten: door ootmoedigheid en ontzag tegenover hen, die God boven ons gesteld heeft.

Dit woord van den Apostel mag in onze dagen ons wel extra onder de aandacht worden gebracht. Men veroorlooft zich tegenover de Overheid misschien wel eens wat veel. De revolutionaire beweging, die door de volken trekt, voert ook licht den christen mee. Men wachte zich daarvoor. Ons verzet tegen de Overheid — als er verzet moet zijn — zal altijd een ander karakter dragen dan van menschen die in de Overheid niet Gods bestel eeren. Zeker: het „vreest God'' gaat voorop. Maar „eert den koning", volgt er onmiddellijk op. We hebben, ook als we gelooven dat de Overheid ons onrecht doet, haar de schuldige eer te bewijzen.

L.

ZENDING.

Een ruimere blik.

naar Rev. J. H. Rushbrooke.

Alleen te denken aan onze naaste omgeving, en onverschillig te zijn voor de groote gebeurtenissen die tegenwoordig op aarde plaats vinden, is iets wat in de politiek niet meer gevonden wordt. En zoo moeten wij op christelijk gebied ook den blik slaan op de geheele aarde.

Maar al te dikwijls zijn wij de slaven van onze zelfzuchtige belangen. Onze gezichtskring is zoo beperkt. Wij hebben geen ruimen blik. Sommigen zijn uitsluitend bezig met hun eigen ziel, anderen met hun gemeente, nog anderen met hun kerkgenootschap. En ons *werk* moet dikwijls in enge sfeer gedaan worden; in actieven dienst is concentratie noodzakelijk. Maar wat is het treurig, als iemands gedachten niet verder gaan dan tot zijn eigen werk! Zelfs zijn taak kan hij niet op de rechte wijze opvatten: hij ziet er geen heerlijkheid in als hij de verdere strekking er van niet heeft leeren opmerken.

Nu is er een arbeid van Christus' Gemeente, waar altijd een ruime blik meê gepaard gaat, en dat is het werk der heidenzending. O, mocht er onder ons meer en dieper belangstelling voor gevonden worden, in de eerste plaats, omdat anders de gemeente niet getrouw is aan haar Heer.

Hij is het, die ons dien ruimen blik, dat veelomvattende doel aanbeveelt. Laat er bij ons op dat punt geen twijfel bestaan, — het is niet iets, waarin wij naar willekeur kunnen handelen, of wij belang stellen in de prediking van het Evangelie over de geheele aarde, of niet. Als een gemeentelid zegt: „Ik stel volstrekt geen belang in de zending", beseft hij dan wel wat hij zegt? Een Christen, die niets gevoelt voor de zending, is met zich zelf in strijd, door zijn belijdenis als Christen verklaart hij, dat het christendom iets waard is, en door zijn onverschilligheid voor de zending zegt hij: „het Christendom is niet waard er iets voor te doen of te geven". En deze tegenstrijdigheid is het ergste niet, want er blijkt uit dat hij geen dankbaarheid en geen verplichting gevoelt om anderen meê te deelen wat hij zelf ontvangen heeft. Graag voorrechten hebben en de verplichtingen van zich af te schuiven is onbestaanbaar in de zedelijke wereld. Maar bovenal staat zoo iemand op geestelijk gebied niet recht. Denkt eens aan het woord, dat tot elf mannen gezegd werd: „Gaat heen in de geheele wereld, predikt het Evangelie aan alle volken". Elf mannen — de geheele wereld! Het is voor hen onmogelijk om dit bevel ten uitvoer te brengen, en daaruit blijkt duidelijk, dat dit woord niet bedoeld is voor die elven persoonlijk, maar voor die elven als vertegenwoordigers van een grooter getal arbeiders en getuigen, n.l. voor de gemeente, die zij zouden vergaderen, voor de gemeente van alle eeuwen. Het is een opdracht aan de gemeente van haren Heer, en degene, die onverschillig is voor den wil van Christus, is geestelijk ontrouw. Ik smeek u allen om het eens goed in te denken en u af te vragen: „Is er ook een bevel van mijnen Heer, dat ik verwaarloosd heb? Ben ik in den vollen zin wel een Christen, als ik dat doe?"

In de tweede plaats hebben wij zoo groote behoefte aan belangstelling in het zendingswerk, omdat onze ziel anders verarmt. De rijkdom van een ziel bestaat in haar gemeenschap met anderen, haar sympathieën, haar zich verheffen boven het persoonlijke en plaatselijke, en haar leven in een ruime, alles omvattende atmosfeer.

Wat is het, dat zulk een indruk op ons maakt bij het lezen van beroemde boeken uit ouden of nieuwen tijd? Is het niet de verruiming van onzen geest, die ontstaat doordat we in aanraking komen met het uitnemende, dat gedacht en geschreven is?

Wat schudt ons als 't ware wakker, als wij de levensgeschiedenis lezen van een groot man? Wij zien beginselen en idealen belichaamd, wij zien het geduld, den moed, de liefde levend en persoonlijk geworden. Het leven van anderen wordt ons als een schilderstuk, waarop wij een beeld zien van onze eigene mogelijkheden. Wij beginnen ons te schamen, dat onze dagen zoek gebracht worden met kleinigheden; wij worden begeerig om deel te krijgen aan de edele gevoelens, die anderen hebben bezield. Al was er geen andere reden, dan zou ik nog zeggen, dat belangstelling in de zending, in zendelingen en hun geschiedenis, waard is om aangekweekt te worden, ter wille van de gemeenschap met edele zielen. Van de dagen van Paulus af tot op heden zijn er geen levensgeschiedenissen gelijk aan die van Christen-zendelingen. Zij vormen een goed gezelschap van de profeten. Wij behoeven niet terug te gaan tot het ver verleden — Augustinus, de Apostel der Angelsaksen, overleden 604, of Franciscus Xaverius, de Apostel der Indiërs, overl. 1551, laten we slechts denken aan Carey en Morrison, Moffatt en Livingstone en zoovele anderen — de man of vrouw, die hen niet kent is er geestelijk armer door. Geef uw zonen en dochteren de gelegenheid om hen te leeren kennen en liefhebben, en hun voorbeeld te volgen!

Als ik zeg, dat wij geestelijk armer zijn als wij geen belang stellen in de zending, dan bedoel ik niet enkel belangstelling in zendelingen. Dat is zeer versterkend voor hart en geest, maar ik wil liever den nadruk leggen op de groote zaak zelf en haar innerlijke beteekenis en meest uitgebreid gebied. De zaak is alle menschen voor Christus te winnen. De studie van het menschelijk geslacht in al zijn verscheidenheid is de boeiendste van alle. En de mensch kan bestudeerd worden van verschillende gezichtspunten, maar geen onderzoek gaat zóó diep, of geeft zulke resultaten, als de studie van het menschelijk geslacht in het licht van het Evangelie van Jezus Christus. Wij hebben vreeselijke vraagstukken onder de oogen te zien — de botsing tusschen Oost en West, de betrekkingen tusschen de meer beschaafde en de onontwikkelde volken, en ik weet niet wat al meer. Het is smartelijk om aan te denken, dat wij tot nu toe zoo dikwijls vreeselijke zonden gebracht hebben aan de volken die van ons leerden. Wij hebben Japan veranderd in een groote militaire land- en zeemacht naar het voorbeeld van de zoogenaamde christelijke volken, onze Europeesche twisten hebben Afrika Oost en West en Noord en Zuid met rookende slagvelden bedekt, en wat zal het einde zijn?

Wij weten dat niets anders dan een nieuwe geest de toekomst der wereld kan verzekeren; zegt mij, kan er iets anders dien nieuwen geest zoo krachtig bevorderen, dan de verschillende volken met een hart vol liefde te bestudeeren, vragende wat zij behoeven dat wij kunnen geven, hoe wij hun het beste dat wij hebben kunnen aanbieden, en zoo hun toekomst en de onze te vormen, dat de koninkrijken dezer wereld het Koninkrijk worden van onzen God en Zijnen Christus? Wij worden tegenwoordig geroepen om de internationale betrekkingen te bestudeeren uit staatkundig oogpunt; gelooft mij, het zou nog beter zijn ze te beschouwen uit het oogpunt der zending. Dat brengt verruiming van hart en geest, en bereidt den weg voor nieuwe en betere verhoudingen. Een treffende toelichting hiervan is het volgende: De verhouding tusschen de Vereenigde Staten en Mexico is reeds lang zeer ongelukkig geweest. Het is een ellendige geschiedenis — en maar al te dikwijls was de handelsconcurrentie de oorzaak er van. Nu heeft President Wilson voor eenige jaren eene commissie van drie mannen benoemd om de zaak grondig te onderzoeken met het doel om een redelijke en duurzame oplossing te vinden, en de naam van een van de drie trekt dadelijk onze aandacht, het is die van Dr. John R. Mott, de Voorzitter van de groote Zendingsconferentie te Edinburg. Hij heeft bijna de geheele aarde doorreisd ten behoeve van de zending, en alle volken weten, dat hij geheel onpartijdig is. Ja, wordt vervuld met den zendingsgeest en uw eigen ziel zal er bij winnen, en gij zult geschikt zijn om uw deel te doen in het totstandbrengen van betere toestanden in deze wereld van wanorde en zonde. A.

III

IN MEMORIAM H. ENGELSMAN.

Op den avond van Zondag 5 Febr. j.l. overleed te zijnen huize te Gasselte Nijveen het oudste lid onzer gemeente, br. Heere Engelsman, op den hoogen leeftijd van 96 jaar en 5 maand.

Hij was oud-zeekapitein uit de dagen van de zeilvaart. Verschillende landen van Europa en Amerika werden door hem bevaren. Na met zijn laatste schip in de Golf van Mexico schipbreuk geleden te hebben, vestigde hij zich te Gasselte Nijveen, waar hij een derde deel van zijn leven in betrekkelijke rust heeft doorgebracht.

Br. Engelsman was 26 jaar toen hij hart en hand aan Christus wijdde en door den doop zich bij de Baptisten aansloot. Als afgevaardigde onzer gemeente werkte hij in 1881 mee aan de oprichting van de Unie. Tijdens het voorgangerschap van br. H. Kruit en in voorgangerlooze tijdperken trad hij op als dooper. Vele jaren was hij een geliefde ouderling, voor wie alle leden de deuren van huis en hart wijd openden. Het laatste decennium was hij ouderling zonder opdracht, dus eere-ouderling.

Van onzen broeder kan gezegd worden, wat de gewijde schrijver van Henoch heeft verklaard, n.l.: „hij wandelde met God". Ruim is de plaats die hij veroverd heeft in de harten van gemeenteleden; ruim ook in die van de inwoners van zijn dorp en gewest. En geen wonder, want hij kenmerkte zich bovenal door liefde. Hem van Gods liefde te hooren getuigen was ons vaak ontroerend, waar we er kennis van droegen, dat hem menigmaal de beker der smarten aan de lippen gezet was.

Nooit zal ik dien namiddag kort geleden vergeten, waarop hij met eenige andere ouden het lied zijner minne zong: „Wat zal ik met Gods gunsten overlaân, dien trouwen Heer voor Zijn gena vergelden? 'k Zal bij de kelk des heils Zijn Naam vermelden en roepen Hem met blijd' erkentenis aan". Zijn stem haperde en zijn oogen waren vochtig en die van ons niet minder, want we moesten hem daar wel zien als den beproefden vader, wien de woeste zee en ziekte en het verraderlijke ijs van broers en kinderen en echtgenoote hebben beroofd; boven wiens hoofd stormen van stoffelijke rampen, die geen medelijden kennen, waren losgelaten; die als weinigen de bitterheid van vervreemding heeft gesmaakt.

„En roepen Hem met blijd' erkentenis aan!"

God moet toch bepaald een goed God zijn, want hoe zou Engelsman dat anders zoo dankbaar kunnen galmen?

Tot het laatste toe is onze broeder jong van hart en frisch van geest gebleven. Hij volgde de plaatselijke gebeurtenissen en de gemeentelijke werkzaamheden steeds met bijzondere belangstelling. Niet gaarne zou hij de maandelijksche avondmaalsvieringen willen missen. Hem daar te hooren bidden was ons allen een voorrecht en een rijken zegen. Hij bracht ons in de innigste bewoordingen tot in de onmiddellijke tegenwoordigheid van Christus Jezus. De liefde tot zijn Heiland maakte hem, die overigens de taal spaarzaam gebruikte, buitengewoon welsprekend. Hij kon bidden, want hij had lief.

Onze broeder was een eenvoudig mensch, die nooit heeft geweten, dat zijn aangezicht van zijn grootheid blonk. Hij de eenvoudige was oneindig grooter dan velen, die hun grootheid in arendsvleugelen uitdrukken. Engelsman was groot genoeg om een enkele gemeente lief te hebben. Hij was te groot om haar alleen lief te hebben. Aan het geslacht van eergisteren en gisteren en heden heeft hij zich onsterfelijk gemaakt door zijn liefhebbend hart. In hem werd dagelijks het woord van Paulus bevestigd: „de liefde bedekt

alle dingen, gelooft alle dingen, denkt geen kwaad".

Des Vrijdags nog was hij voornemens om zich met ons op Zondagmorgen om den Disch des Heeren te scharen. Hartzwakte maakte een spoedig einde aan zijn veelbewogen maar mooi leven. Op den avond van den eersten dag der week kwam de Heer, dien hij ruim zeventig jaar eerlijk, trouw en blijde gediend had, om hem over te brengen „naar het land, waar de zon nimmer daalt". Als Henoch heeft Engelsman met God gewandeld. En als Henoch was hij niet meer, want God nam hem.

Indien straks een zerk de plaats zal aanwijzen, waar zijn stoffelijk overschot ter ruste is gelegd, zal daarop geen passender woord het leven en het streven van onzen broeder kunnen vertolken dan: „God is liefde".

St. J. W. W.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

De wonderen van het heelal.

Het is Maandagmorgen en het zonnetje vertoont zich waarlijk met een gulle voorjaarslach op het gelaat. De kanarie onzer huiskamer in de mooie koperen kooi met gladgeschaafde stokjes en een zwembassin had het al eerder in de gaten dan ik. Hij vliegt onrustiger dan gewoonlijk heen en weer en slaat vaker zijn lied, dat meer op de vertolking van een vreemd verlangen lijkt dan op die van persoonlijke tevredenheid en dankbaarheid. Wil hij misschien naar buiten toe, waar het toch veel kouder is dan de gulle voorjaarslach van de zon den verwenden huiskamerbewoner doet vermoeden? Wil hij misschien naar de zon? Wie zal zeggen, wat die guitige beestjes soms in het schild voeren. De leeuwerikken immers probeeren ook altijd om naar de zon te verhuizen.

* * *

„Oom!" vroeg eens een neefje, die heusch niet de bedoeling had mij examen af te nemen en te doen zakken, „hoe lang duurt de reis van hier naar Congo?" Nauwelijks was ik met mijn antwoord klaar, of er rolde al een tweede vraag uit den mond van den jeugdigen weetgierige: „Hoe komt u op de zon?"

De kanarie wil naar de zon. En neef wil oom ook naar de zon hebben, wat ter zijde getuigt van waardeering en hoogachting, omdat hij de maan passeert.

Maar zou mijn gevederde kameraad wel eenig begrip hebben van den afstand? De leeuwerikken zeer zeker niet, want geen enkele van ze is het gelukt tot haar gouden portalen door te dringen. En neef evenmin. Je kunt maar niet eventjes tusschen het middageten en de thee bij de zon aanwippen.

* * *

Ik huiver als ik aan de ruimte denk, waarin onze mooie aarde met haar geweldige gebergten en oceanen vol geheimzinnige diepten zweeft. Hebben de geleerden ons niet voorgerekend, dat de zon ons elken morgen wakker kust op den respectabelen afstand van 150 millioen kilometers? We kunnen ons zulk een lengte niet eens voorstellen. Dat wil zeggen, dat een luchtschip met een gemiddelde snelheid van 100 kilometers per uur en dag en nacht reist ongeveer 170 jaar werk heeft om er te komen. Wanneer wij en eenige andere gezinnen in dat luchtschip gingen wonen, zouden onze achter-achterkleinkinderen in de zon kunnen uitstappen, aangenomen, dat wij op deze pionierstocht den gemiddelden leeftijd van 60 jaar bereiken en onze kinderen op den niet vroegen leeftijd van 30 jaar trouwen! Bovendien is de zon zelf een lichaam, dat al onze begrippen van demensies tart. Ge kunt er gerust een millioen hemelbollen van de grootte van onze aarde instippen en dan is ze nog lang niet vol. Dat zulk een gevaarte, als ze in werking is, overeenkomstig haar stand optreedt, spreekt natuurlijk vanzelf. Zij steekt soms vurige tongen uit, wonderschoone purperkleurige vlammen, zonnevlammen geheeten, die vaak een hoogte van 300.000 à 400.000 kilometers bereiken.

Wij duizelen van alle deze getallen, maar laat ons niet te spoedig met het duizelen beginnen, want de afstand naar en de omvang van de zon zijn slechts bagatelletjes vergeleken met de afstanden en de grootten van vele sterren. Er zijn sterren of zonnen, die met ettelijke millioenen aarden nog lang niet gevuld zijn. De geleerden hebben nevels of sterrengroepen ontdekt, die zich op een afstand van honderden lichtjaren van ons bewegen. En een lichtjaar is de rechte weg, die het licht in een jaar aflegt, dat is ongeveer $9^{1}/_{2}$ billioen kilometers!

Wat is onze wondere aarde toch een onbeduidend dingetje in het heelal! Wanneer ik zeg, dat ze in vergelijking met de gansche schepping Gods is als een enkel korreltje te midden van het strand van onze Noordzeekust, klopt mij een geleerde op den schouder en zegt: „Gij vergist u. Ze is als het honderdste deel van een zandkorreltje vergeleken bij al het zand van de wereld!"

* * *

En kunnen wij nu nog gelooven, dat God ons ziet en aan ons denkt en voor ons zorgt? Wij wonen immers op het honderdste part van een zandkorrel en zijn daar bovendien verloren in een schare van 1800 millioen menschen. Zou God ons, bacillen van een stofje, nog opmerken?

Laat ons in de eerste plaats bedenken, dat hoe groot ook de ruimte moge wezen, waarin onze aardbol zweeft en hoe ook de sterren in omvang onze woonstede ten achter moge stellen, het een ontroerend feit blijft, dat, wie zich van God vergeten acht, zichzelf vergeet. Het leven leert, dat lieden, die zich om God niet bekommeren ook niet voor zichzelf zorgen. Het opgaan in God maakt de mensch, gelijk hier in het venster van onze woonkamer de bloem, die eenige dagen met rust is gelaten en nu met bloei en blad stijf tegen de ruit drukt en aldus bij een peilloos diep zwijgen haar ontzaggelijk verlangen uitdrukt om de zon te zien, bijzonder mooi, ja ik mag wel zeggen: mooi in volkomenheid. Wie van God af wandelt degenereert. Wie met en in God leeft, bouwt zichzelven op. Wijst dit verschijnsel niet positief in de richting van de woorden van den gezangendichter: „En onder millioenen hebt Gij ook mij op 't oog"? — Alsmede naar de heerlijke verzekering van het evangelie, dat God ons bij name kent?

Verder moeten wij er op wijzen, dat het buiten de aarde om òf te heet is òf te koud voor levende wezens. Men heeft aanvankelijk verondersteld, dat de planeet Mars, de heldere ster, die om haar rooden gloed naar den oorlogsgod wordt genoemd, bewoond moest zijn — door schepselen, die in elk geval verstand hadden van wiskunde en kanaalgraven. Men heeft zelfs ernstig er over gedacht om met ze te converseeren. Maar sinds is men tot de conclusie gekomen, dat in de Marsatmosfeer levende wezens geen adem kunnen halen, zoodat die wereld dus onbewoond moet zijn. Ik vind het alleen maar jammer, dat men zoo gauw tot deze onvermijdelijke conclusie is geraakt, want ik had den geleerden gaarne tijd en gelegenheid gegund om zich met de Marschianen te verstaan en zou zeer benieuwd zijn geweest naar de sensationeele berichten die zij van hen opvingen!

Het heelal is met uitzondering van onze aarde niet bewoond. De voorwaarden, die voor alle leven absoluut noodzakelijk zijn, ontbreken er.

Bevreemdt het ons nu nog, dat in weerwil van afstanden en omvang van zon en sterren onze knikker, hoe klein ook, bijzondere beteekenis heeft voor God? Ja, zulk een beteekenis, dat Hij zelfs Zijn Zoon heeft gezonden om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was?

* * *

„De hemelen vertellen Gods eer en het uitspansel Zijner handen werk", zegt de Psalmist.
Zoo is het.
En de God van aarde en hemel; de God, die „de zon bereid heeft" en met onze zon millioenen zonnen, deze God is onze God!
„De Heere is mijn sterkte", zong de gewijde dichter. En hij laat er op volgen: „en mijn psalm". Geen wonder! Hij is ook onze sterkte en ons lied.
Zullen wij niet rustig en blij onzen plicht doen als werkers voor en in Zijn Koninkrijk? Ook onder bitteren tegenstand en zelfs bij bergen van moeilijkheden? Wat zijn voor Hem bergen!
Zullen wij niet arbeiden voor Zijn naam met een grenzenloos optimisme? Wat zal ons kunnen hinderen? Wie?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Bileäm.

Num. 22—24.

Les voor Zondag 5 Maart 1933.

Balaks toevlucht tot Bileäm.

Num. 22 : 1—8.

Nu beginnen wij weer met onze toelichtingen, die nu dus twee weken vooraf in „De Christen" zullen verschijnen inplaats van vier weken vooraf.
Het had bij de kinderen Israels niet ontbroken aan de liefde en getrouwheid van hun God. Ook nu zullen zij het weder ervaren, dat God het zoo goed met hen voor heeft.
Israel was meester geworden van het Oost-Jordaansche land. De vijandige volken hadden Gods volk niet kunnen tegenhouden. De Israelieten waren nu gelegerd in de vlakke velden van Moab. Van daar uit gedenkt Israel over den Jordaan te trekken. Maar daar verbindt zich de koning der Moabieten Balak met de naburige Midianieten tegen Israel. De Moabieten zijn de nakomelingen van een der dochters van Lot (Gen. 19) en de Midianieten zijn nakomelingen van Abraham en Ketura. (Gen. 25 : 2, 4). Beide stamverwante volken, maar misschien juist daarom bijna steeds vijandig gezind tegenover Israel. Balak ziet in, dat zijn afgoden hem niet kunnen helpen. Hij is met vrees voor de toekomst vervuld, en nu komt hij met de Midianieten overeen, om hun oudsten te zenden naar een bekend profeet in Mesepotamië, tot Bileäm, den zoon van Beor te Pethor. Wie was Bileäm? Hij zal eerst een heidensche magiër geweest zijn van het gewone soort, maar hij was, hoe weten wij niet, tot erkenning van Jehovah gekomen door den overweldigenden indruk, die de groote daden Gods in Egypte en in de woestijn op alle omwonende volkeren gemaakt hadden.
Zie ook over Jethro (Ex. 18) en Rachab, (Joz. 2 : 9 e. v.) Ook Ex. 15 : 14 en Joz. 5 : 1.
Bileäm had besloten, Jehovah te dienen en voortaan in Jehovah's naam zijn magie uit te oefenen. Sommige gevallen in het Nieuwe Testament doen ons ook aan Bileäm denken, Matth. 12 : 27; Hand. 19 : 13 en vooral de magiër Simon in Hand. 8. Deze samenvloeiïng van Heidensche magiërs en de dienst van Jehovah kon niet duurzaam zijn. Op den duur moest zulk een toovenaar òf het een òf het ander laten vallen. Bij Bileäm was het Balak, die door zijn uitnoodiging een spoedige beslissing verhaastte.
Aan Bileäm wordt een groote belooning in uitzicht gesteld, als hij Israel zal vervloeken. De bedoeling is natuurlijk, de hulp van denzelfden God, van Jehovah, in te roepen en Israel te verdelgen. Wat het zwaard niet vermag, zal de vloek vermogen, om Israel van zijn God te scheiden. Want dat begonnen de omliggende volkeren reeds zeer goed te begrijpen, dat het geheim van Israels kracht de God van Israel was. Bileäm is zeer belust geweest op die groote belooning. Hij viel in de verzoeking, eigen voordeel te behalen door heilige dingen en heilige kracht voor zich te gebruiken en te trachten, er een schandelijk bedrijf mee uit te voeren.

Balaks voorstel afgewezen.

Num. 22 : 9—14.

Persoonlijk was Bileäm maar al te geneigd om aan het verzoek van Balak te voldoen, maar het lijkt hem veiliger, de gezanten te laten overnachten, opdat hij te weten kan komen, of hij ook zal kúnnen doen, wat hij begeert. In den nacht komt God (Elohim, God de Schepper) tot Bileäm. Let er op, dat Bileäm spreekt van Heere, (Jehovah) als den God des Heils, alsof hij dien kende. God vraagt aan Bileäm, wie die mannen waren, die bij hem vertoefden, alsof Hij Bileäm op het vermoeden wil brengen, dat deze mannen wel eens onheil over hem konden brengen. „Ik ken ze niet . . . .", schijnt God te willen zeggen. God spreekt heel anders dan Bileäm wilde; God verbiedt hem mee te gaan en te vloeken wie Hij zegent. Daarvan spreekt de berekenende ziener echter geen woord, maar verklaart enkel: „De Heere weigert mij toe te laten met ulieden te gaan". Dat is voor de Moabietische hovelingen wel begrijpelijk en zoo trokken zij weer af.

Balaks tweede poging en de uitslag daarvan. Num. 22 : 15—21.

Bileäms antwoord had genoegzaam zijn gezindheid laten doorschemeren. Balak is politiek genoeg aangelegd om daarvan gebruik te maken. Hij zendt nog hooger geplaatste vorsten om Bileäm te eeren en belooft hem nog veel grooter belooning. Bileäm laat uitkomen, dat zijn hulp eigenlijk niet met geld is af te wegen, „al zou Balak mij zijn huis vol zilver en goud geven, zoo vermocht ik niet het bevel des Heeren mijns Gods te overtreden, om te doen klein of groot". Maar dan laat Bileäm de hooge gasten weer een nacht blijven, gelijk de vorige maal, want hij wil rekening houden met de mogelijkheid, dat de Heere nu wel eens anders zou kunnen beslissen. Het zou beter voor hem geweest zijn, ronduit te weigeren te voldoen aan Balaks wensch, dan gebruik te maken van de toestemming tóch te gaan, maar onder een voorwaarde, die zijn doel geheel verijdelt. Want ditmaal ontvangt hij wél verlof om mede te trekken, maar onder uitdrukkelijk gebod, alléén te doen, wat God spreken zou. Steeds grooter wordt de begeerte in de onreine ziel van Bileäm naar het zilver en goud van Balak. Hij zou gered zijn geweest, als hij nu nog tot God gebeden had, om te mogen blijven.

Bileäms reis en de sprekende ezelin.

Num. 22 : 21—41.

Bileäm ging op reis. Hij reed op zijn ezelin en twee van zijn discipelen, twee profetenzonen of profetenleerlingen waren bij hem. Maar God was toornig op Bileäm, omdat hij tóch dezen weg ging. God komt hem nu tegen op den weg zijner goddeloosheid, en maakt hem beschaamd door het redeloos dier, dat hem draagt. Op een nauwen weg komt de Engel des Heeren hem tegemoet met uitgetrokken zwaard. De ezelin, die dat ziet, wijkt uit en eindelijk, als Bileäm het dier aandrijft en met een stok slaat, gaat het liggen, waarbij een been van den profeet bekneld raakt. Dan gebruikt God het dier, om Bileäm de onredelijkheid van zijn mishandeling onder het oog te brengen. Zie ook 2 Petr. 2 : 15, 16. Zóó spreekt de ezelin, zooals in dat geval elk rijdier gesproken zou kunnen hebben, als het een verstaanbare stem had gehad. Door Gods wonderbare inwerking kregen de gevoelens van het dier een klank in de ooren van Bileäm, waardoor hij de klanken hoorde als een menschelijke stem. Niet in het spreken van de ezelin, maar in het hooren van Bileäm ligt het wonder. Dan ontdekt de Engel zich zelf voor zijn oog en voleindigt zijn beschaming. Nu wil hij wel wederkeeren, maar nu mag hij niet meer. Alle hoop om te kunnen spreken, zooals hij zelf zou begeeren, wordt nu weggenomen.
Balak leidt hem tot driemaal toe op een hoogte, vanwaar hij de Israelieten beneden zich kon zien. Num. 23 en 24.
Eerst op de hoogte van Baäl, dan op die van Pisga en ten slotte op die van Peor. Maar de rijkste zegeningen

vloeien dan van zijn door Gods Geest ontboeide lippen. Hij moet zelfs profeteeren van Israels toekomstig heil in den Messias: „Ik zal Hem zien, maar nu niet; ik zal Hem aanschouwen, maar niet nabij. Er zal een Ster voortgaan uit Jacob en er zal een Scepter uit Israel opkomen; die zal de palen der Moabieten verslaan, en zal al de kinderen Seth verstoren."

Bileäm keerde wel weder, maar hij heeft zijn land niet terug gezien. Hij is in het oordeel der Midianieten mede verbannen geworden, als een rechtvaardige straf voor den godvergeten raad, dien hij aan de Moabieten en Midianieten gaf. Toen hij hen niet helpen kon aan den banvloek, heeft hij aangeraden, om Israel tot afgoderij te verleiden, opdat zoo de toorn van hun God tóch over hen komen zou. (Num. 25 : 1—3, 6, 17, 18 en dan 31 : 2, 15, 16). Israel bezweek in de verzoeking en verviel tot den ontuchtigen dienst van Baäl-Peor. De toorn des Heeren werd toen ontstoken. Mozes moet de oversten bevelen de schuldigen te dooden, en door een plaag vielen 24.000. Pinehas ijverde voor den Heere en greep in Toen hield de plaag op en Pinehas werd bevestigd in het priesterschap. God ziet alles, Hij ziet ook ons. Laat ons voorzichtig omgaan met het heilige en laat ons eerlijk tot God gaan zooals wij zijn. In Christus is Hij ons genadig.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

HARLINGEN. Gel. brs. en zrs. in onzen Heer. Ge zult wellicht gedacht hebben, dat de gem. Harlingen niet meer bestaat. Nu 't is ook een heele tijd geleden, dat wij iets van ons lieten hooren. Echter wij leven en groeien. Wij mochten één en andermaal ons doopvont zien geopend om eenige zusters door den doop tot de gem. toe te laten

Zoo was het ook Zondag 5 Febr. j.l. Een zuster van elders wenschte den Heiland gehoorzaam te zijn en Hem te volgen op Zijn Woord.

Na den doop schaarden we ons om den Disch des N. Verbonds, waarbij onze zuster hartelijk welkom werd geheeten.

In jaarvergadering bijeen mochten we blijde zijn vanwege de zegeningen, die de Heer aan Zijn gemeente alhier heeft gegeven.

Wij wenschen voort te gaan in de mogendheid des Heeren en evenals Mozes ons vast te houden als ziende den Onzienlijke.

Met br. groeten,

Namens de gemeente,
J. HAMER, Secr.

VRIESCHELOO. Geliefde medeverbondenen in onzen Heer! Zoo was dan de dag aangebroken, dat onze br. Voorg. Ds. J. de Haan afscheid nam van de gemeente alhier. Scheiden is over het algemeen smartelijk. Ook het scheiden van onzen Voorg. van de gemeente, en omgekeerd, de gemeente van haren Voorganger was smartelijk. Wij hadden het als gemeente en Voorg. goed met elkaar en de verhouding onderling was opperbest. Echter heeft de Heer Zijn dienstknecht rust bevolen, en wat Hij doet is welgedaan, Hij weet wat het beste voor ons is. J.l. Zondagnamiddag om half vier was ons kerkgebouw tot in alle hoeken bezet. Het lokaal achter moest nog in gebruik worden genomen. Onder diepe stilte betrad op gemeld tijdstip onze eerwaarde br. voor de laatste maal als Voorg. der gem. het spreekgestoelte. De dienst ving aan met het zingen van Ps. 103 : 3 en 6 Na het lezen van 1 Cor. 2 neemt onze Voorg. tot tekst Rom. 11 : 36. „Want uit Hem, en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid in eeuwigheid". Ik zal hier niet verder over uitwijden brs. en zrs. want dan zou ik te veel plaatsruimte vragen. Doch het slot van deze afscheidspreek was, dat de arbeid door onzen br. verricht, verricht is uit den Heer, en door den Heer, en tot den Heer, en dat hij alleen maar was geweest een werktuig waarmede de Heer Zijn werk in Vriescheloo tot stand had gebracht. Hem zij de lof, de dank, en heerlijkheid in eeuwigheid. Ten slotte zong de gem. staande Gez. 96 en was hiermede deze afscheidsdienst afgeloopen.

Om half zes kwam de gem. met vele andere belangstellenden opnieuw bijeen, om afscheid te nemen van den Voorg. en zijn echtg. Ook nu waren alle plaatsen bezet. Br. ouderling Hamster had bij die gelegenheid de leiding en sprak Voorg. en echtg. een hartelijk afscheidswoord toe. Ook hierin kwam tot uiting welk een liefde de gem. had tot hun Voorg. en echtg. Voor den aanvang van den dienst was door 't bestuur der gemeente een portret van onzen Voorg. in het kerkgebouw opgehangen, waarvoor nu door br. Hamster aan den Voorg. om vergunning werd gevraagd opdat dit portret daar tot aandenken zou mogen blijven hangen. Staande zong de gem. Voorg. en echtg. toe Ps. 134 : 3. Ook de zangvereeniging onder leiding van br. Olieslager zong hun een toepasselijk lied toe. In het kort zal ik u nog even vermelden de sprekers, die Voorg. en echtg. toespraken. In de eerste plaats br. Kuilman, ouderling der gem., de voorzitter der jeugdvereeniging br. Edens, die mede namens de jeugd onze Voorg. een mooie tekst in gouden omlijsting aanbood luidende: „Ter herinnering aan den jeugdarbeid aan hun voorzitter, Ds. J. de Haan. Vriescheloo, Febr. 1933". In het midden geborduurd het insigne van de N. B. J. B. Voorts voerden nog het woord brs. afgev. van Wijmeer (D.), het hoofd der Chr. Nat. school te Vriescheloo, onze eereouderling br. Chr. Kuilman en onze oudste zuster Jannemeu, zooals wij haar noemen. Als zoon en mede namens de andere kinderen van onzen Voorg. en echtg. sprak Ds. L. de Haan van N. Pekela Het verheugde hun dat de verhouding tusschen gem. en hun ouders zoo goed was. Ook zij wilden de gem. Vriescheloo niet vergeten. Tenslotte kreeg br. Kosmeijer van Stadskanaal nog het woord als zwager van onze Voorg. Br. Voorg. en echtg. dankten beiden de gem. en spraken den wensch uit elkaar wederkeerig in gebed te gedenken. Lied no. 244 uit de bundel van Joh. de Heer werd de scheidende br. en echtg. toegezongen. Onze bede is, dat de Heer hun nog een welverdiende rust moge schenken.

Uw br. in Chr.
H. BL., Secr.

LEEUWARDEN. Geliefde medeverbondenen in Christus. Het gaat ons hier met de gemeente, Gode zij dank, wonderlijk wel. Mochten we in ons laatst ingezonden bericht gewagen van de groote weldaden en zegeningen, ons door God geschonken, ook thans willen we U weer deelgenoot maken in onze blijdschap voor de ontvangen zegeningen des Heeren. Alhoewel de Kerstdagen weer eenige weken tot het verleden behooren genieten we nog bij de gedachten aan al het goede, dat we in die dagen hebben genoten. Het waren dagen van geestelijk festijn, waarin het Evangelie van licht, vrede en blijdschap door onzen geliefden Voorganger met gloed en bezieling is gebracht. Geve God onzen herder en leeraar kracht, wijsheid en genade om zijn grootschen en moeilijken arbeid te verrichten! Ja geliefden laten we al onze geliefde Voorgangers in onze gebeden brengen voor den troon der genade opdat God Zijn dienstknechten ondersteune met Zijn genade, liefde en wijsheid in deze veelbewogen tijden. — 1 Jan. '33 was het weer hoogtij in de gemeente omdat een zuster die reeds geruimen tijd met ons opging, en jaren behoorde tot de onzichtbare gemeente, nu haar Heer en Heiland ook wilde volgen in het volbrengen Zijner geboden om door den Doop toegevoegd te worden aan de zichtbare gemeente hier op aarde, welke plechtige handeling vooraf ging door een predikatie over de aloude geschiedenis van den Kamerling, die met ernst en bezieling aan een meer dan overvolle zaal met aandachtige hoorders is gebracht. Na de doopsbediening schaarden we ons als gemeente met vele brs. en zrs. van elders om den Disch des N. T. waarbij onze zuster hartelijk welkom werd geheeten. Hier beleden we weer onze eenheid in Christus en gingen we versterkt in Hem het nieuwe jaar in. — 29 Jan. hebben we als gemeente onze jaarvergadering gehouden en hebben toen bij deze mijlpaal even stil gestaan en achterom gezien op de door de gemeente afgeloopen baan. De resultaten van Gods arbeid onder ons zult ge straks wel kunnen opmerken, wanneer de statistiek in ons orgaan is opgenomen, veel, ja zeer veel waren de zegeningen des Heeren waarvoor Hem lof en aanbidding zij toegebracht. - 5 Febr. weer vreugde en blijdschap. Dien dag hadden we het voorrecht 3 jonge zielen, 2 broeders en 1 zuster (als zijnde vruchten van den arbeid van de gehouden conferentie in Nov. j.l.) door den Doop aan de gemeente te zien toegevoegd, na vooraf bepaald te zijn bij ons — zou ik haast zeggen — geloofsformulier, Eén Heer. Eén geloof, Eén Doop, over hetwelk voor een stampvolle zaal is gepredikt. Jammer te moeten schrijven dat we wegens de beperkte ruimte een 20 à 30-tal menschen terug moesten sturen. Na de gehouden doopsbedieningen (2 maal wegens de kleine ruimte) werd door de gemeente het H. A. gevierd waarbij de nieuw binnengekomen leden het welkom in den strijd werd toegeroepen, want zonder strijd is er geen overwinning. Sterke God deze jonge zielen opdat ze sieraden van steenen voor de gemeente mogen worden, ja sterke God ons allen in den strijd, opdat we als ware strijders de strijd mogen strijden tot eer van onzen Koning en heil en bloei onzer gemeenten. Dit is de wensch en bede van U allen toegenegen broeder in Christus.

H. FENNEMA, Secretaris.

HENGELO (O.) Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop geëindigd, ik heb het geloof behouden. Kan dat van ons allen gezegd worden, lezers? Wel van onze zuster Johanna Kuipers—Fischer, die dezer dagen door den Heiland thuis geroepen werd. Tweeenvijftig jaren streed zij mede in de gemeente. Zij behoorde tot onze pioniers. Een moeder en grootmoeder waarvan we er helaas slechts enkelen meer tellen. Wij jongeren gevoelen het, de ouderen gaan heen en de taak op onze schouders rust daardoor zwaarder. Jongeren, begrijpt het, haar gebed voor onzen arbeid zullen we voortaan missen. Hoewel ze in den actieven arbeid geen deel nam, worstelde zij wel met en voor ons. Hebt ge haar wel eens bespied in de binnenkamer? Zij heeft thans haar loop onder ons beëindigd en — o, heerlijk! — het geloof behouden! Gekroond! Zij verlangde om Thuis te zijn. Vandaar dat onze br. Ds. Reiling aan haar geopende groeve de groote schare belangstellenden mocht wijzen op Jezus, de Weg, de Waarheid en het Leven. Zij leeft door Hem, haar Heiland, Die zij hier trouw volgde. Tante Anna, tot ziens in het Nieuwe Jeruzalem

Dat is de troost voor haar familie en de gemeente.

* * *

't Is wel opmerkelijk dat, evenals de vorige keer, we ook thans in onze berichtgeving weer droefheid en vreugde dooreen moeten mengen. Vreugde omdat het de Heere behaagde onzen br. Ds. Reiling weer een jaar tot de lengte zijns levens toe te voegen. Op 30 Jan. j.l. kwam de gemeente bijeen in feeststemming met in haar midden de jubilaris en zijn gezin.

't Was na een jaar niet zonder gevaar,
Waarin ook veenputten spraken,
Dat hun diepte auto's kan kraken!
Een lieve gemeente moest scheiden
Van hem, dien de anderen verbeidden!
Een emotievol jaar en toch bleef het waar,
De Heere zelf waakt voor de Zijnen!
't Zij dan in Drenthe of in ons Twenthe.
Gemeente en hij, zijn met elkaar blij!

11 Februari '33. DRENT, Secr.

MEDEDEELINGEN

ZUSTERHULP.

In hartelijken dank ontvangen van de Vrouwenvereeniging „Draagt elkanders lasten" der Bapt. Gem. 's-Gravenhage-Oost f 12.50.

De Alg. Penningmeesteresse,
S. BOURITIUS—Hamer.
Deventer, 1e Weerdsweg 123.
Girono. 151970 Ds. G. Bouritius, Deventer

N. B. Gelieve er nota van te nemen, dat het adres voortaan niet meer is Radstakeweg 26, maar 1e Weerdsweg 123. Wie het vergeet mag volstaan met enkel de plaatsnaam Deventer, ook dan komt het terecht.

N. B. J. Beweging.

In vriendelijken dank ontvangen van Jeugdgroep 2e Exloërmond f 25 ten dienste der Congo Zending.

D. MOLIJN, Penningm.
Utrecht, Diezestraat 2. Giro 70920.

INGEZONDEN.

Gemeente, gemeente.

Geachte redactie.

Nu onze geachte br. de H. ook zijn vervolg heeft geplaatst over het onderwerp: Hoe moeten we ons het verschil tusschen Gemeente en gemeente denken, graag eene enkele gedachte en vraag.

Is het spreken van Gemeente en gemeente ontleend aan Gods Woord, of komt deze gedachte op in navolging van die kringen die eigenlijk liever geen gemeenten stichten volgens Gods Woord en dus maar liever daarvoor in de plaats schuiven de Gemeente met eene groote G? Mijns inziens lezen we alleen in Gods Woord van plaatselijke gemeenten, die iets kunnen doen. Het verwondert mij daarom steeds dat langzamerhand ook in onze kringen deze gedachte in onzichtbare Gemeente en de opname der gemeente gebezigd wordt, terwijl wij deze terminologie toch niet aan Gods Woord ontleenen, maar aan andere kringen van geloovigen die geen plaatselijke gemeenten volgens Gods Woord stichten.

U begrijpt dat daarom uw slot nadere opheldering behoeft als u schrijft:

Daarom blijve dit ons grootste verlangen: de plaatselijke gemeente steeds meer gelijkvormig aan de Gemeente des Heeren.

Als u de wensch had geuit dat de burgerlijke gemeente meer gelijkvormig zou worden aan een Gemeente des Heeren, dan was dat eene begrijpelijke wensch, of dat u gewenscht had dat iedere Gemeente des Heeren er naar streeft de regelen daarvoor in Gods Woord aangegeven te volgen dan is dat ook mijn hartewensch. — Daarom zou u mij en wellicht ook meerdere broeders en zusters aan u verplichten om een en ander nader toe te lichten. Bij voorbaat mijnen dank.

S. S. v. D. W.

Met m'n beide artikeltjes in de no's 2272 en 2273 van ons blad heb ik niets anders willen beoogen dan te wijzen op het verschil tusschen de gemeente (als de vertaling van het Grieksche woord ekklesia) *in haar feitelijke* en *in haar ideale toestand*. Dit verschil *is* er. Reeds het O. Test. kent dat verschil. En eveneens het N. Testament. Het woord gemeente (ekklesia) kreeg trouwens al in het apostolische tijdvak verschillende beteekenissen. De vraag: of het spreken van Gemeente en gemeente ontleend is aan Gods Woord, meen ik daarom bevestigend te kunnen beantwoorden, of beter: het spreken van Gemeente en gemeente is *in overeenstemming* met Gods Woord. Want daar wordt het verschil immers niet aangeduid met een groote en een kleine g. Maar over de zaak zèlf wordt er wel gesproken! Paulus noemt Christus het Hoofd der gemeente (Ef. 5 : 23). Het woord gemeente beteekent hier toch iets anders dan *hetzelfde* woord uit Openb. 2 : 1 „schrijf aan den engel der gemeente van Efeze".

Ik onderscheid daarom tusschen Gemeente (als samenvatting van alle door Christus geroepenen; deze Gemeente zal eens openbaar worden) en gemeente (en hier denk ik aan *een* plaatselijke gemeente). Onze taak ligt *natuurlijk* op het terrein van de plaatselijke gemeenten. Ook in onze plaatselijke Baptiste gemeenten hebben we het ideale nog niet bereikt. Want ideaal zou de toestand zijn, wanneer de Bapt. gemeenten *in haar geheel* een gedeelte zouden vormen van de Gemeente.

D. H.

Zusterhulp.

De „Weetgragen" in den lande, waarvan er een de stoute schoenen aantrok, mevr. Weenink te vragen nog eenig licht te willen ontsteken, zijn nu door haar antwoord bevredigd?

Geen tegenstan(der), maar 'n ras-echte „zij" en nog wel voorstandster, stelde enkele vragen, voor hen die het na Juli '32, uit de uiteenzetting van doel en streven van Zusterhulp nog niet hebben begrepen. Het kwam vraagster voor, dat een en ander in de nu komende maanden, door ons allen flink onder oogen gezien diende te worden, opdat we Unievergadering '33 *weten* wat we willen.

Dan — hebben we willen demonstreeren, dat er werk voor ons was waaraan Centraal Zusterhulp haar krachten eventueel *massaal* zal kunnen, ja *moeten* wijden.

Samenwerking bindt en — verzamelde kracht heeft altijd nog veel tot stand gebracht.

De opmerkingen over de Congo en onze aanstaande Zendelingen hebben hoop ik spanning gebracht, die ook tot veel kan leiden.

Voor 't eerste willen we echter niet, uit begrijpelijke sympathie voor onze Nederlandsche zuster en haar arbeid v. d. Congo, overdrijven, om daar straks voor eigen werk te moeten besnoeien; het zou niet juist gezien zijn en teleurstelling geven.

Ten 2en: Wie onzer denkt er aan onze Unie het heft uit de handen te nemen? — hoe zouden we kunnen! Maar — deze 2e zaak is urgent. Ik meen in De Christen no. 2271 Ds. Weenink aan mijn zijde te hebben in zijn rubriek Voor Jeugdwerkers en Jeugd en — last not least, drukt onze E.-R. in het laatste no., de *gemeenten* deze zaak op het hart. Weetgraag doet het toekomstige werkgroepen van Zusterhulp. Als de Uniecommissie dan straks om werkers(sters) komt, vindt zij allen mobiel.

Opmerkelijk is, dat God steeds héél werk doet. Het een houdt niet toevalligerwijs gelijken tred met het andere. De vrucht van de gedachte: Eigen Zending schijnt rijp te zijn, overrijp; tot berstens toe. Ik zie de zaden naar alle kanten vliegen. Zelfs deponeerden diverse trekvogels van dat zaad in ons Indië.

Tegelijkertijd 'n verlevendigde Zendingactie, of liever, gedachte aan actie, in onze gelederen — voorwaar, de Heer heeft vele wegen!

De 2 andere aangeroerde punten, daarover 'n volgend maal D.V. We laten ze eerst rusten om der bescheidenheidswille, met 't oog op de plaatsruimte.

Willen we voorloopig nog schuilevinkje blijven spelen, wil yertrouwen dat dit gebaar 'n nobele reden tot achtergrond heeft.

Met Zustergroeten,
WEETGRAAG.

III

CORRESPONDENTIE

J. S. te t. A. Wij hebben geen reden dat stukje, via „Oorlog of Vrede" overgenomen uit Das Andere Deutschland, in De Christen een plaatsje te geven, afgezien nog van het feit, dat het wel wat laat is om nu nog een soort Kerstbeschouwing te geven. E.-R.

Ik verzoek allen die kopy voor De Christen zenden wel te willen zorgen dat het op den Zaterdag vóór het verschijnen van het betrokken Nr. in mijn bezit is. De drukker komt dan ook tot zijn recht. E.-R.

III

RONDBLIK.

De verheven cultuur op Bali.

Onder den titel „De verheven cultuur op Bali" vertelt het Nieuws van den Dag van Ned. Indië van 21 Jan. j.l. uit een onderhoud met den commandant De Groot van het Leger des Heils in Ned. Indië over de leprozen, de melaatschen op Bali. Deze nl. zijn „onrein", behooren tot „de klasse der uitgestootenen" voor wie geen menschelijke beginselen meer gelden. De heilslegercommandant vertelde van zijn bezoeken aan de „opbergingsplaatsen" dezer ongelukkigen, wier lijden zeer groot is en voor wier verpleging in het geheel niets wordt gedaan.

De consequentie van de „dwaze Bali-aanbidding, aldus teekent het Indisch dagblad hierbij aan, „zou zijn, dat de Hindoes van dit cultuurreservaat hun eigen leprozen het beste zelf kunnen verzorgen. Als de Hindoes van Bali iets in de vele honderden jaren hadden moeten leeren, zou het toch wel deze cultuurplicht zijn". Leger des Heils, missie en zending zullen echter wel te hulp moeten komen, voor in de schrikkelijke ellende eenigermate voorzien zal worden.

Kerk en Zending.

Het Indisch conflict rondom de benoeming van dr. N. A. C. Slotemaker de Bruïne, den zendingsconsul, tot voorzitter van het Protestantsch Kerkbestuur, heeft gedemonstreerd — en dat was ook de éénige oorzaak van het conflict — dat de verhouding tusschen de Protestantsche kerk en de zending in Indië niet goed is. „Tusschen de Indische kerk en de zending", aldus de Indische Post van 14 Jan., „heeft van ouds af een ietwat gewrongen verhouding bestaan. Beide takken van dienst op het godsdienstig arbeidsterrein hebben verschillende doeleinden. De Indische kerk is er voor de Europeanen en voor de door de zending tot het Christendom gebrachte oosterlingen. De zending is er louter voor de oosterlingen. Nu kan men overal altijd zien, hoe moeilijk de zending zich beschouwen kan als voorlooper van de kerk, hoe zij het liefst haar kiekens zoolang mogelijk onder eigen vleugels houdt. Zendingsijver is natuurlijk prachtig maar zendingsijver, die de kerk voorbijstreeft komt aan den arbeid niet ten goede. Zij werk sectarisch zij wakkert de ziekelijke hartstocht voor kleine kringetjes aan. Bij de Katholieken en de Gereformeerden, waar de kerk steeds het wenkend ideaal voor de zending is, bestaat dat gevaar niet. Wel bestaat het bij de Protestanten, de Hervormden. Zij zijn zich de laatste twintig, dertig jaren, onder de slinkende belangstelling hunner lidmaten in hun groote kerken wat onbehagelijk gaan voelen. En men mag de vraag stellen of de Indische kerk er misschien op het oogenblik niet veel verder en beter aan toe zou zijn, wanneer de zending vroeger meer naar die kerk had toegewerkt."

De oorzaak van het conflict is dus, dat de Protestantsche zending in onderscheid van de Roomsch-Katholieke en de Gereformeerde, te weinig naar de kerk toewerkte en dat de kerk aan den anderen kant haar Europeesche leden te sterk ziet wegslinken en zoodoende haar positie van twee zijden bedreigd voelt.

Zondagsschoolwezen.

De zoojuist verschenen statistiek van den Wereldbond van Zondagscholen becijfert, dat het aantal kinderen, dat in 110 verschillende landen thans de Zondagscholen bezoekt sinds 4 jaar geleden met $3^{1}/_{2}$ millioen gestegen is. De Vereenigde Staten hebben het grootste aantal van dergelijke scholen, n.l. 173.714, Groot-Brittannië volgt op de 2de plaats met 50.349. Het totaal getal Zondagscholen in de wereld is thans 361.143 met 36.549.829 kinderen. Procentueel nam het aantal leerlingen het sterkst toe in Afrika en in Latijnsch Amerika; het zwakst was de toename in Europa.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 24 Februari 1933 | No. 2276 | 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

BEDE.

Lieve Heiland, neem mijn hand!
Leid mij naar Uw vredeland.
'k Ben van doelloos dolen moe,
Loom mijn oogen vallen toe.

Hul mij veilig in een vouw
Van Uw mantel hemelblauw.
Steun mijn wank'len met Uw staf!
Leg te slapen in mijn graf

Mij niet, maar het vleezen kleed,
Waar mijn ziel haar reize in deed,
Zie mij aan met d' oogen zacht,
Die mij troosten, in den nacht.

Zoo 'k Uw teedren glimlach zie
Smelt mijn hart in melodie,
Vleugelklept het vogelijn
Van mijn ziel, die vrij wil zijn.

Lieve Heiland, mild vergeef
Dat mijn hart niet trouwer bleef,
Hoe 'k verdwaalde op twijfelpad,
Altoos heb 'k U liefgehad.

HELENE SWARTH.

AAN ZEER STILLE WATEREN

MIJNE GENADE IS U GENOEG.

2 Cor. 12 : 9.

Genoeg!

En wanneer God zegt: „Genoeg", dan is er meer dan genoeg, dan is er overvloed.

Woorden moeten gemeten worden met de lengte, de beteekenis van dengene, die ze bezigt. Wij zijn al heel gauw van gevoelen, dat het genoeg is. Maar wij zijn ook zoo dwergachtig, zoo zuinig. Wij geven vaak met een gebaar vol dwergsche grootheid nauwelijks zooveel, dat de ontvanger lichaam en ziel bij elkaar kan houden.

„Genoeg!" zegt God. „Genoeg!"

Toen Jezus eens een schare van vijf duizend mannen, behalve de vrouwen en de kinderen, ver van dorp en huis wat lang had opgehouden en ze een boterham wilde klaarmaken, eerdat zij hun woonsteden zouden opzoeken, sloeg Filippus de schrik om het hart en zeide: „Maar Meester, voor twee honderd penningen brood is dezen niet genoeg, opdat ieder van hen een weinig neme!"

Twee honderd penningen! Dat is twee honderd daghuren! En er was naar het oordeel van den rekenmeester niet genoeg om elk een weinig toe te reiken.

Twee honderd daghuren! Wat een som gelds! Waar moest dat vandaan komen? En dan kon ieder nog niet eens een uiterst zuinig beetje krijgen. Een zuinig beetje naar de opvatting van Filippus.

En de Heiland? „En als zij *verzadigd waren*, zeide Hij tot Zijn discipelen: *vergadert de overgeschoten brokken*..... Zij vergaderden ze en vulden twaalf korven met brokken...."

„Mijne genade is u genoeg".

Genoeg! [illegible]! Meet het woord naar de [illegible] en majesteit van Hem, die [illegible] gezegd heeft.

* * *

Elk woord van onzen tekst is van beteekenis, maar het komt toch op die eene letter *u* aan.

Bunyan vertelt ons, dat hij een tijd heeft gekend, waarin zijn ziel op een weegschaal geleek. Nu eens was ze als dit instrument met den rechterarm naar beneden en den linker naar boven. Dan weer als dit instrument, dat het evenwicht zoekt. En eindelijk als dit instrument met den rechterarm in de lucht.

Aanvankelijk kwelde hij zijn ziel met de onvergeeflijke zonde. Er was immers geen vergeving te vinden voor Ezau. „Zoo ook voor mij niet", zeide hij. En de schaal, waarin zijn zondebesef lag, sloeg diep door, en die waarin zijn hoop zich bevond, ging de tegenovergestelde richting uit.

Toen gebeurde het dat hij, in gebed verzonken, bij de woorden van onzen tekst werd bepaald. Maar Ezau kon hij toch niet loslaten. En zoo zien we een tijdlang de armen op en nedergaan al naardat onze broeder de genade van God of Ezau tot zich liet spreken.

Eindelijk ontdekte Bunyan, dat hij de schalen hoogstens in evenwicht kon krijgen, omdat hij slechts vier van de vijf woorden van onzen tekst erin had geworpen, n.l. „Mijne genade is genoeg". En hij besloot om het laatste eenletterige woord er ook in te doen: „u"! De gedachte, dat Ezau geen plaats des berouws gevonden had, begon te verflenzen en de schaal zijner hoop, n.l. die van de genade van God, waaraan hij zichzelf had toegevoegd, ging naar beneden.

„Mijne genade is genoeg".

„Mijne genade is *u* genoeg".

Het komt op dat eenletterige woordje *u* aan.

* * *

En wat was het, dat de Heer Zijn dienstknecht Paulus zulk een kostelijke verzekering deed geven?

De apostel leed aan een doorn in het vleesch. Van welken aard deze doorn geweest is, kunnen we slechts gissen. Het was deze doorn, die hem de bijzondere vriendschap en medewerking van God verzekerde.

„Mijne genade" voor een doorn!

Zou een doorn niet met wat minder kunnen worden verholpen?

Eens maakte iemand mij de opmerking — we hadden namelijk over een jongeling gesproken, die gaarne tot voorganger wilde worden opgeleid, doch de talenten miste, die wij daarvoor noodig oordeelden — hij moet zendeling worden. Hij is te dom voor ons, maar nog knap genoeg voor de heidenen".

Zoo oordeelen vaak de menschen. De dommen kunnen we heel geschikt helpen met degenen, die het dichtst bij ze staan en wie voor dominé toch niet deugt, moet maar voor zendeling worden afgepoederd!

Feit is het, dat alleen de rijpste wetenschap het beste den volslagen onkundige kennis kan bijbrengen. De

meest begaafde en onderlegde werkers hier zijn de beste helpers van de onkundigste volksstammen. Dat is de gulden regel op het uitgestrekte gebied van de opvoeding, n.l. het hoogste voor het laagste, het grootste voor het kleinste.

„Mijne genade"....voor een doorn! Zou men haast niet de doorn begeeren om den genadevloed van God in het hart uitgestort te krijgen?

De prik om den parel?

Zoo schijnt Paulus het aangevoeld te hebben, want hij zegt verder: „Zoo zal ik dan veel liever roemen in mijne zwakheden, opdat .... de kracht van Christus in mij wone".

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

LOSSE SCHAKELS

De Bruid in Matth. 25. In Matth. 25 vinden we de gelijkenis van de tien maagden, van welke er vijf dwaas en vijf wijs worden genoemd. De vraag is bij de bespreking van deze gelijkenis opgekomen, waar de bruid was. Men verstaat de gelijkenis meestal eschatologisch, d. w. z. betrekking hebbende op de wederkomst van Christus. Bij die opvatting komt vanzelf de vraag naar de bruid boven. 't Gaat slecht aan om te zeggen, dat de tien maagden de bruid voorstellen en de vijf die gereed waren en ingingen tot de bruiloft de gemeente, die wordt opgenomen.

Er bestaan echter van deze gelijkenis twee lezingen, zoo merken Hoskyns en Davey in hun onlangs in dit blad aanbevolen werk over Het Raadsel van het Nieuwe Testament, op. Beide lezingen bestonden reeds in de tweede eeuw. In den tekst, die ook aan onze Statenvertaling ten grondslag ligt, begint de gelijkenis:

> „Alsdan zal het koninkrijk der hemelen zijn gelijk tien maagden, welke hare lampen namen en gingen uit, den bruidegom tegemoet".

In het andere handschrift luidt de lezing van het eerste vers:

> „.... gingen uit den bruidegom en de bruid tegemoet".

Zij merken daaromtrent o.a. op:

> „De langere lezing is gemakkelijk te begrijpen. Zij verbindt de gelijkenis aan de oude gewoonte, dat de bruidegom de bruid tegemoet ging en haar terug bracht naar zijn eigen huis."

Heeft Jezus de voorvallen genomen, eenvoudig zooals ze zich voordeden, dan valt vermoedelijk allen nadruk op de noodzakelijkheid te waken. Naar de beteekenis van bruidegom en bruid moet dan niet gevraagd worden. Is de Heer echter in de gelijkenis afgeweken van de werkelijkheid dan is dat met een bedoeling geschied, en vragen ook de details om verklaring.

De Ernst van de gelijkenis. Er ligt over deze gelijkenis een groote ernst. De vijf maagden, die geen olie hadden om hun lampen bij te vullen, blijven buiten. Ze kloppen op de gesloten poort, roepende Heere Heere, doe ons open! Het antwoord, dat van binnen gegeven wordt, doet ons ijzen.

Aangrijpender nog is de ernst in het handschrift dat de langere lezing „bruidegom en bruid" heeft. De dwaze maagden vragen olie van hun bedachtzame gezellinnen. In onze vertaling luidt het antwoord: „.... opdat er misschien voor ons en voor u niet genoeg zij". De zin is onvolledig en we schijnen te moeten aannemen, dat aan de weigering een ontkennend hoofdschudden vooraf ging.

Zeer voorzichtig en verschoonend werd dan dat weigerend antwoord gegeven.

De andere lezing luidt echter:

> „Dat nooit! Er zal zeker voor ons en voor u niet genoeg zijn."

Terecht zeggen de schrijvers van „Het Raadsel van het N. Testament" dat, indien de tweede lezing wordt aangenomen, de geheele pointe van de gelijkenis in de ruwheid van het antwoord ligt.

Met welk een ernst wordt hier dan een beslissing geëischt!

Uitersten. We generaliseeren graag en vallen gauw in uitersten. Zegt men tegen iemand: roep niet zoo hard, dan hebt ge veel kans dat hij antwoordt: ik zal wel heelemaal niets meer zeggen. Deelt men niet in bepaalde voorstellingen a.g. de laatste dingen, dan heet het: hij gelooft niet in de wederkomst. Wijst men op de gevaren, die iemands arbeid aankleven, dan wordt men hem tot een vijand gesteld. Zegt men dat een welwillende vereeniging zich niet verkeerd moet oriënteeren, dan gaat het gerucht rond: hij is tegen die vereeniging!

We moesten die uitersten mijden. We zijn er toch om met elkaar te praten en.... naar elkaar te luisteren?

L.

III

KLAROENGESCHAL.

Hebt gij, gemeenten en gemeenteleden, niet het klaroengeschal vernomen, dat van de vier einden der aarde tot ons is gekomen?

Hoort! daar vervullen ze opnieuw de lucht. De wolken zien elkander even verschrikt aan en schieten daarna in een lachbui, die duurt totdat zij zichzelve hebben weggelachen. De boomen en struiken, die zich in maanden niet om weer of wind en mensch of dier hebben bekommerd, beginnen uit hun peilloos diepen dommel zich naar boven te werken en vragen meer onbewust dan bewust: „Wat is er?" Menige bloem is uit haar kelder gesprongen en staart verwonderd in het rond. Het vogelenheir is opvallend snel van een onbeduidende sectie tot een voltallig regiment aangegroeid en elk snauwt of bedelt of zucht of zingt of dreigt of jubelt al naardat hij gebekt is.

Hoort! daar vervult klaroengeschal andermaal de hemelen.

Wat het te beduiden heeft? O, tragen van hart en harden van oor, verstaat gij niet de teekenen der tijden?

De lente is daar en

ons Paaschnummer is in bewerking,

en al degenen, die door den doop hebben uitgesproken dat zij met Christus zijn begraven en opgestaan, worden gesommeerd om zich beschikbaar te stellen voor colportagearbeid.

Gemeenten! Hoort, daar dreunt het klaroengeschal weer.

Ontwaakt! Trekt sterkte aan!

Wilt een groot werk doen.

Besluit om het heerlijk Paaschevangelie aan tienduizenden bekend te maken.

Gaarne vóór 10 Maart uw bericht, hoeveel Paaschnummers gij behoeft.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

ZENDING.

Een overzicht van voor 8 jaar.

In het laatste no. van «The Herald» (Febr. '25) van het Engelsche Bapt. Zendinggenootschap geeft de Secretaris een kort overzicht over den arbeid en gaarne deelen we een en ander daarvan meê. Hij zegt o.a.:

De kreet: »Indië voor de Indiërs« heeft ook weêrklank gevonden bij de Christenen aldaar, en zij vragen meer deel te mogen hebben in de regeling van werkzaamheden en de daaraan verbonden verantwoordelijkheid. Deze wensch komt geheel overeen met ons eigen ideaal van de evangelisatie van Indië, n.l. dat Indië vooral gewonnen moet worden voor het Evangelie, door zijn eigen kinderen, en zoo mogen wij hopen, dat langzamerhand onze zendelingen meer vrij worden om weer op andere plaatsen te gaan arbeiden en evangeliseeren, naarmate de arbeid in de gemeenten door bekeerde Indiërs zelf worden gedaan. Er is dringend behoefte aan vrijwilligers voor den arbeid in Indië.

Vooral is er behoefte aan de bevordering van christelijk onderwijs in vakscholen, en wij hebben een onzer zendelingen afgestaan, die een gediplomeerd ingenieur is, om mede te werken aan de uitstekende christelijke ambachtsschool te Faridpoer in Bengalen, daar opgericht door de Australische Baptisten. En waar wij in deze richting iets kunnen doen, daar mogen wij het niet nalaten, overtuigd als wij zijn van het groote belang van een

opleiding, die christen-jongemannen helpen kan om hun plaats in de industrieele wereld als een getuige van Christus waardig in te nemen.

De Hoogere Opleidingschool te Serampore, indertijd door den grondlegger van het werk in Indië, William Carey, gesticht, maar in den loop van meer dan eene eeuw steeds uitgebreid, heeft tegenwoordig groote financieele moeilijkheden. Te Delhi, de hoofdstad van Britsch-Indië heeft de Bapt. zending zich verbonden met de Vereeniging tot bevordering van het Evangelie in de leiding van een christelijke jongensschool, die een groot werk doet in de opleiding en opvoeding der jeugd in die groote stad.

De arbeid onder de pariah's en de diepst gezonkenen geeft veel hoop voor de toekomst. Ook het werk onder de volksstammen, die in de berg- en heuvelstreken wonen is zeer gezegend en wij verwachten daar een grooten oogst van zielen, maar . . . . de arbeiders zijn weinige.

Op het groote eiland Ceylon, ongeveer 2 maal zoo groot als Nederland, met ± 3.000.000 inwoners, werken de zendelingen der verschillende protestantsche zendinggenootschappen eendrachtig samen en de Bapt. zendeling H. J. Charter is verzocht om de leiding op zich te nemen van de uitgave der christelijke literatuur van al de protestantsche zendinggenootschappen.

In China is het christelijk onderwijs een zeer belangrijk deel van het zendingswerk, en het is zeer noodig dat het onderwijs aan meisjes en vrouwen even grondig en degelijk zij als dat op de jongensscholen. Voor het Christendom in China is dit een dringend vereischte. Het is zeer te wenschen, dat het vrouwenzendinggenootschap finantieel zoodanig gesteund wordt, dat zij dit kunnen uitvoeren.

Hoe langer hoe meer krijgt de zending in China den steun van de inlandsche christenen, waardoor het werk krachtiger gedaan kan worden, en meer menschen bereikt door evangelisatie. Doch ook hier zijn de velden wit om te oogsten, en de arbeiders zijn naar evenredigheid weinige. Er is dringend behoefte aan zendelingen, voor evangelisatie, voor het onderwijs en voor medischen arbeid in China. Dit groote land met zijn honderden millioenen inwoners maakt in de laatste jaren een crisis door, en ontzachelijk groot is de verantwoordelijkheid der kinderen Gods, of zij naar vermogen medewerken, door persoonlijken arbeid, door financieelen steun, en vooral door hun gebed om die crisis te doen uitloopen op een grooten vooruitgang van het Koninkrijk Gods.

De arbeid in 't Congoland, zoowel Portugeesch als Belgisch Congo mag zich in den laatsten tijd verheugen in meer welwillende belangstelling van de Europeesche Overheid dan vroeger het geval was. Zooals we den vorigen keer meêdeelden, bezocht de Gouverneur van Portugeesch Congo bij zijn bezoek in San Salvador niet alleen de Roomsch Catholieke zendingspost, maar ook de Baptiste, en sprak daar het volk toe met groote waardeering van het werk. En het laatste No. van »The Herald« bericht van de onlangs gehouden Conferentie van protestantsche zendelingen te Kinshasa, onder presidium van den Baptisten zendeling H. Ross Phillips. Op die conferentie verscheen ook de Gouverneur van Belgisch Congo, en zijn Excellentie sprak de vergaderde zendelingen in hartelijke en van groote welwillendheid getuigende woorden toe.

Het groote verlangen der zendelingen daar is een keten van zendingsstations dwars door Afrika. Van de Oost- en van de Westzijde komen zij, maar er is nog eene uitgestrektheid van meer dan 100 uren gaans, geheel bezet met dichte bosschen waarin overal inboorlingen wonen, en waar nog geen zendingswerk gedaan wordt. Het plan is om een motorweg aan te leggen, en van weerskanten is men begonnen en is ongeveer een afstand van 17 uren gaans klaar, maar het zal nog lang duren eer door dat oerwoud de auto's snorren, te meer daar er nog bruggen geslagen moeten worden over verscheidene groote rivieren en tallooze kleinere stroompjes.

De zendeling W. H. Ennals, van het station Yakusu, greep dus met den zendeling Parris, gaarne de gelegenheid aan om de reis naar Engeland voor hun verlof, niet als gewoonlijk Westwaarts te doen, maar Oostwaarts, door het oerwoud, en vervolgens de zendingsstations, die van de Oostkust van Afrika naar het binnenland gelegen zijn, te bezoeken, en zoo het land en volk, dat nog in de dikste heidensche duisternis leeft, te leeren kennen. Vijf weken moesten zij loopen met een paar jongens van Yakusu, door de bosschen, waartusschen telkens kleinere en grootere dorpen lagen, totdat eindelijk het open veld voor hen lag, dat de jongens, die nooit een land zonder bosch gezien hadden, met verbazing aanstaarden. En met dankbare blijdschap merkten de zendelingen op hun doorreis, dat het dialect, dat te Yakusu gesproken werd, overal verstaan werd, want nu konden zij overal getuigen van het heil, dat in Jezus is. Alleen op éène plaats gebruikten zij een tolk, en dat was in een dorp een dagreis verder dan Maganga, waar een van de jongens als onderwijzer-evangelist zou blijven. Daar was reeds een school gebouwd en honderden verdrongen zich om te kunnen luisteren. Toen vroeg het opperhoofd of de toespraak niet vertaald kon worden in het Kibali dialect. »En nooit«, schrijft de zendeling, »heb ik zóó hooren vertalen. Niet alleen ieder woord, maar ook ieder gebaar, iedere gelaatsuitdrukking gaf hij volkomen weêr met kracht en gevoel. En hoe luisterden die scharen toe toen zij in hun eigen taal de groote werken Gods hoorden verkondigen.»

Na vierhonderd mijlen te voet te hebben afgelegd, dat is ongeveer 133 uren gaans, bereikten zij het eerste zendingsstation van den Oostkant van Afrika. En wij kunnen verstaan wat de zendeling zegt: »Het was met eene eigenaardige, heilige blijdschap, dat wij den berg Nyangkunde beklommen en daar de handen drukten van onze medezendelingen, pioniers, die naar het westen voorwaarts drongen. Het scheen alsof Oost en West elkaar aan Jezus' voeten ontmoetten, toen wij ons met hen en hun inlandsche gemeente vereenigden in gebed en dankzegging en lied.

Maar neen, Oost en West hebben in werkelijkheid elkander nog niet ontmoet, ook niet in Afrika, en toch scheen ons die vergadering te Nyangkunde als een onderpand van dien dag, wanneer niet alleen een keten van zendingsstations, van het Evangelie, als een gordel om het hart van Afrika zal liggen, maar dat het ook een plaats gevonden heeft in het hart van den Afrikaner.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Liefde en of liefhebben.

(Opstel van br. W. Wiersema van Nieuwe Pekela op de 3de Gewestelijke Jeugdconferentie in de Veenkoloniën te Muntendam).

Wie van ons heeft niet eens gelezen, of kent niet bijna van buiten, het hoofdstuk der liefde uit 1 Cor. 13? Ik denk van allen wel. Paulus zegt daar ronduit, dat wanneer hij de liefde niet had, zoo ware hij niets. Vervolgens vertelt hij ons, wat de liefde eigenlijk is. Enkele verzen uit dit hoofdstuk nemen we over: „De liefde is lankmoedig, zij is goedertieren; de liefde is niet afgunstig, de liefde handelt niet lichtvaardiglijk, zij is niet opgeblazen; zij handelt niet ongeschiktelijk, zij zoekt zich zelve niet, zij wordt niet verbitterd, zij denkt geen kwaad; zij bedekt alle dingen, zij gelooft alle dingen, zij hoopt alle dingen, zij verdraagt alle dingen. De liefde vergaat nimmermeer."

Wij vragen ons af hoe de liefde ontstaan is. De liefde is een macht, een sterke macht, uit de Almacht zelve vloeiend. Hoe is het mogelijk, dat wij, zondige menschen, liefde bezitten en kunnen liefhebben? De mensch is geschapen naar Gods beeld en naar Zijne gelijkenis, en omdat God zelf Liefde is,

kan er ook van ons liefde uitstralen, kunnen ook wij liefhebben.

Er zijn verschillende soorten liefde, doch ik denk hier niet aan de liefde, die men ook wel beminnen noemt.

Dan rijst bij ons de vraag: wie moeten wij liefhebben? De Bijbel geeft ons een duidelijk antwoord: „Gij zult den Heere uwen God liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand en uw naaste als uzelven". Ik weet niet of ge er wel eens over nagedacht hebt, waarom dat woordje geheel er bij staat, maar mij dunkt dat is wel hierom, omdat de mensch zoo licht geneigd is om naast God ook de wereld, ook zichzelf, nog lief te hebben. Dit is echter onmogelijk. Niemand kan twee heeren dienen of hij zal den eenen verachten en den anderen liefhebben. De liefde tot de wereld en de liefde tot zichzelf is zeer gevaarlijk. De mensch wil zoo graag liefkrijgen hetgeen het oog aanschouwt, het hart bekoort. En ook wij, jonge menschen, zijn vaak nog zoo egoïstisch; we denken menigmaal eerst aan ons zelf. En dan den naaste te moeten liefhebben als onszelf. Dat is zeer moeilijk. De Heiland vertelde eens de gelijkenis van den barmhartigen Samaritaan, toen Hem gevraagd werd, wie is mijn naaste? Ik vertrouw, dat wij allen de gelijkenis kennen. Onze naaste is hij of zij met wien wij in aanraking komen. Om degenen, die ons liefhebben, lief te hebben, is niet moeilijk. Maar de Heiland zegt: „Hebt uwe vijanden lief, doet wel degenen die u haten." Om dit te kunnen moet eerst de Heiland zelf in ons leven zijn gekomen, want uit onszelf kunnen wij dit niet. De dichter bezingt het zoo schoon:

„O, heb toch lief, den God uws levens!
Dien milden bron van alle goed;
De Heiland die de schuld der zonden,
Betaald heeft met Zijn dierbaar bloed.

O, heb toch lief! die u beminnen;
Wier leven is aan u gewijd,
Die voor u zorgen, bidden, waken,
U helpen in de levensstrijd.

O, heb toch lief! zelfs die u haten,
Die zich verblijden in uw smart,
Strooi vuur'ge kolen op hun hoofden
En toon aan hen uw liefd'rijk hart."

Wij jonge menschen moeten elkaar liefhebben in den goeden zin des woords. Niet in de eerste plaats door groote dingen voor elkaar te doen, maar door op kleinigheden te letten. Hoe goed kan soms een warme handdruk doen, hoe goed een vriendelijk woord. Hierover willen we ook weer enkele dichtregelen tot ons laten spreken n.l.:

„Het was slechts één zonnige glimlach;
Het was slechts één vriendelijk woord;
Het verdreef toch droevige neev'len
En 't heeft sombre gedachten verstoord.
Het was slechts één hartelijk knikje,
De troostende druk van een hand;
Toch is 't als de boog in de wolken,
Die aarde en hemel omspant".

Petrus zegt in zijn eerste brief: „Maar vooral hebt vurige liefde tot elkander, want de liefde zal menigte van zonden bedekken".

Vrienden, zullen wij er niet naar streven elkaar zoo lief te hebben, om daardoor voor elkander tot een zegen te zijn? Wij jonge Christenen zijn verplicht elkaar lief te hebben. Jezus zeide eens tot Zijne discipelen: „Hieraan zal de wereld bekennen dat gij Mijne discipelen zijt, doordat gij veel liefde hebt onder elkander." Laten ook wij trachten elkaar zoo lief te hebben, dat de wereld het aan ons merkt, dat wij volgelingen van Jezus zijn. Paulus noemt de liefde in zijn brief aan de Col. „de band der volmaaktheid". We hebben zoo reeds heel wat samen gesproken over liefde en liefhebben, en als we de Bijbel aandachtig lezen, zal ons dit nog steeds meer en veel duidelijker worden.

Tenslotte nog een vraag: hebben wij allen reeds de liefde Gods ervaren in ons leven? Zoo niet, luister dan: „want God bevestigt Zijne liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is als wij nog zondaars waren. Want alzoo lief heeft God de wereld gehad — en met die wereld ook u en mij — dat Hij Zijnen eeniggeboren Zoon gegeven heeft opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verloren ga maar het eeuwige leven hebbe." Wij, jonge Christenen, wij hebben Hem lief omdat Hij ons eerst heeft liefgehad. Moge de liefde van Christus ons maar dringen om Hem en onze medemenschen daadwerkelijk lief te hebben, zoowel vriend als vijand, opdat niet eens dit lied ons zal aanklagen:

„Ik heb het niet geweten, mijn trouwe [Heiland, dat
Gij mij zoo vele jaren om wederliefde bad,
Had ik het eer geweten, 'k had niet [zoo langen tijd
In duisternis gezeten, in bangen strijd.

Ik heb het niet geweten, Heer, dat [Uw liefste wensch
Is: redding aan te bieden aan ieder [zondig mensch.
O, wil het mij vergeven dat 'k anders [van U dacht,
O, Heer! die mij ten leven, het al [volbracht!"

Een en ander over het werk te Yakusu.

De eerste week in Jan. kwamen we allen samen om al het werk weer te regelen en te bespreken. Al de reizen die in de eerste 4 maanden van dit jaar gemaakt moeten worden, moesten geregeld worden. Zendeling Ford gaat deze maand alle rivierdorpen bezoeken, waar een onderwijzer-evangelist werkt. Zijn reis duurt drie weken. Dan gaan Zendeling Mill en zijn vrouw, eind Jan. en begin Febr. een deel van hun dorpen bezoeken. Die reis zal wel 4 weken duren. Ook zendeling Parris gaat heel wat dorpen bezoeken in zijn district en dan komen heel wat onderwijzers-evangelisten uit die omgeving te Yaongama, om dan 4 weken onderwijs van hem te ontvangen. Zijn reis zal wel 8 weken duren. Maar ik wil u niet vermoeien met al de reisplannen, alleen wilde ik er iets over zeggen om aan te toonen dat een groot deel van het werk in het district gebeurt.

Ook werd het werk van de leerling-onderwijzers besproken. Dit jaar hebben 5 hun eindexamen gedaan en de verschillende plaatsen waar zij heen zullen gaan om hun werk te doen, werden besproken. Zooveel mogelijk moet de inlandsche gemeente zelf het geld bijelkaar brengen voor de onderwijzers. Daarom worden zooveel mogelijk de jongens die de cursus gevolgd hebben gezonden naar die plaatsen waar men werkelijk wil trachten het noodige geld bijelkaar te brengen. Maar op sommige plaatsen, waar een onderwijzer, die wat meer onderwijs ontvangen heeft, en dus die andere onderwijzers uit de omgeving wat mee kan helpen, erg noodig schijnt, daar wordt wel eens iemand gezonden ook zonder dat men alles kan betalen. Zooals velen uwer wel weten, waren eerst de onderwijzers diegenen, die iets meer wisten dan de andere menschen in het dorp en die hen wilden onderwijzen. Maar nu langzamerhand krijgen we beter onderlegde onderwijzers. Voor hen hebben we nu een 3 jarige cursus.

De jongens of jonge mannen die deze cursus volgen kunnen echter geen lesgeld betalen en ook niet in hun eigen onderhoud voorzien. Verleden jaar werd ons echter zoo weinig geld beloofd voor het werk, dat men er niet op aandurfde om in het begin van het jaar een nieuwe cursus te beginnen. Wel hadden eenige jongens het toelatingsexamen gedaan maar toen de cursus zou beginnen moest men hen wel vertellen dat er niet genoeg geld was. Een viertal bleven hier toen als arbeiders, zoodat ze toch nog de school konden bezoeken en in Juli begon voor hen de cursus. Daar ik al deze moeilijkheden wist, was ik blij toen ik hoorde dat de jongens in Den Haag voor één van deze studenten wilden zorgen. De opleidingskosten bedragen voor één jaar 100 gulden. Als de cursus is afgeloopen moet de inlandsche gemeente verder voor hen zorgen.

Lokamba is de naam van de jongen die door de Haagsche jongens wordt onderhouden. Misschien dat de N. B. J. B.ers straks ook nog één of meer voor hun rekening gaan nemen. Zooals zeker

wel bekend is werken wij onder meer dan 10 verschillende volksstammen. De meeste van deze stammen spreken de Lokele taal. Lokamba behoort tot de Yawembe volksstam. Zijn dorp is Yalikina. Het is dan ook te Yalikina dat hij leerde lezen. In 1925 deed hij dan zijn leesexamen. Als een zendeling rondgaat om de scholen te bezoeken, is het schoolexamen. Die dan kan lezen heeft daarvoor examen gedaan. Er was toen een goede onderwijzer te Yalikina maar daar Lokamba meer wilde leeren kwam hij te Yakusu. Hij werkte in de drukkerij en in 1930 gaf hij den wensch te kennen om onderwijzer-evangelist te worden. Hij deed het toelatingsexamen en hoewel er 7 waren die een beter examen aflegden dan hij werd hij toch aangenomen. Hij behaalde echter slechts 50% van de mogelijke punten.

Zoo begon hij dan in Febr. 1931 de cursus en hij betoonde een goede leerling te zijn. Dec. 1931 slaagde hij in het overgangsexamen met 82% en nu in '32 met 87,5%. Nu in Febr. begint hij zijn laatste jaar.

Lokamba werd Dec. 1928 gedoopt. Hij was toen waarschijnlijk ruim 12 jaar. Hij heeft zich in deze jaren niet alleen een goed student, maar ook een goede onderwijzer betoond. Wij verwachten dat hij straks een goede onderwijzer-evangelist zal zijn. Zoo veel hangt nog af van dit laatste jaar, daarom beveel ik hem en al onze leerlingen gaarne in uwe voorbede aan. Vooral zou ik zeggen tegen de jongens in Den Haag: bidt voor Lokamba, opdat hij straks velen mag onderwijzen en tot Jezus leiden.

Van Roomsche zijde wordt er steeds meer gewerkt in Congo. Te Yanonge, geen 40 K.M. van hier, hebben zij een zendingspost. Daardoor wordt ons werk wel verhinderd. Er werken heel wat Roomsche Zendingsgenootschappen in Congo. Niet alleen van België, maar ook van andere landen. Zelfs werken er 3 Nederlandsche Roomsche Zendingsgenootschappen. Toen ik in September de rivier op reisde waren er ook 5 Paters, die zelfs met eenige trots aan andere passagiers vertelden dat zij niet Vlaamsch maar Nederlandsch waren. Terwijl Rome haar boden bij 10tallen uitzendt, komt de boodschapper van het kruis alleen. Wanneer zal de Christenheid van onze dagen opwaken en heel wakker zijn tot het feit dat de zaak des Konings haast heeft? Laten wij toch onze offers brengen en werken terwijl het dag is. Laten wij onze lofliederen zingen en strijden verbonden met Hem die ons den zege zal doen behalen, totdat alle knie zich zal buigen en het Lam aanbidden.

„In liefde saamverbonden,
Met jubel in 't gemoed,
Willen wij ieder toonen,
Dat Jezus' dienst is goed".

G. R.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Ongehoorzaamheid en de gevolgen. Mozes' dood.

Num. 20 : 1—12; Deut. 32 : 48—52; 34 : 1—9.

Les voor Zondag 12 Maart 1933.

De wateren van Meriba. Num. 20 : 1—12.

Uit de omzwervingen van Israel moeten wij ook nog een voorval vertellen, dat gebeurde, toen het volk verbleef in de woestijn Zin, te Kades, de Zuidgrens van Kanaän. Velen van hen, die uit Egypte waren getrokken, waren reeds gestorven, en ook van de ons welbekende persoonlijkheden stierven er hoe langer hoe meer. Ook Mirjam, de zuster van Mozes, stierf hier, in de nabijheid van het beloofde land, en zij werd aldaar begraven. Wat moeten de kinderen Israels toch diep onder den indruk gekomen zijn, dat God zóó Zijn woord hield; Zijn beloften geschieden gewis, maar ook Zijn oordeelen. En hoewel zij dat wisten, of althans kónden weten, want zij hadden leergeld genoeg betaald, tóch murmureerden zij gedurig weer en kwamen in opstand tegen den Heere. In Egypte hadden zij geschreeuwd van weedom en na de wonderheerlijke uitredding des Heeren doen zij het gedurig voorkomen, alsof zij het in Egypte heel goed hadden gehad. Zijn er ook heden niet vele menschen, die evenzoo handelen, en zijn er ook niet vele kinderen, die zoo spoedig hun leed en zonde hebben vergeten en dan weer in opstand komen tegen de hun opgelegde taak en straf?

Zooals dat vaker in de woestijn voorkwam, was ook hier al spoedig gebrek aan goed water. De Israelieten namen gewoonlijk water en levensmiddelen mee van de plaatsen, waar die te krijgen waren. God had nog steeds voldoende voor hen gezorgd, als er niets was, deed Hij brood regenen, zooals wij weten. De Israelieten waren echter niet gauw tevreden. Toen zij nog een poosje te Kades bleven, hetgeen zeker ook in verband heeft gestaan met het overlijden van Mirjam en de rouwdagen, die daarop volgden, was er gebrek aan water. Weer werden, evenals vroeger, geheime besprekingen gehouden, en nu duurde het niet lang, of daar verschenen alle Israelieten weer voor Mozes en Aäron. Klagen geen gebrek natuurlijk! „Waren wij maar dood"! riepen zij. „Zij, die gestorven zijn, zijn beter af dan wij, die zijn tenminste bewaard gebleven voor alle ellende en het gebrek, dat wij hebben door te maken! Ach, waren wij maar tegelijk met hen dood gegaan!" werd er geroepen. „Had ons maar in Egypte gelaten, daar hadden wij hèt toch nog beter dan hier, daar hadden wij tenminste geen gebrek aan het hoogst noodige! Wat is dat nu voor oord, waar gij ons nu gebracht hebt! Er is geen zaad, geen druiven, geen granaatappelen, en zelfs geen water om te drinken!" Er is zeker ook overdrijving geweest in die klachten. Zaad, wijnstokken, granaatappelen enz. zoekt men gewoonlijk ook niet in een woestijn. En waren zij dan geheel vergeten, dat zij slechts op *reis* waren, dat zij *onderweg* waren naar het beloofde land?

Was het niet hun eigen zonde en schuld, dat zij er nog steeds niet aangekomen waren?

Wat zullen Mozes en Aäron zeggen? Zij gaan maar weer tot den Heere en verschijnen voor de deur van de tent der samenkomst en vallen daar op hunne aangezichten. Als zij bidden, verschijnt hen de heerlijkheid des Heeren! Mozes hoort weer de hem welbekende stem des Heeren, die hem opdraagt, zijn staf op te nemen en met Aäron de Israelieten te vergaderen en dan moet Mozes voor hunne ooren tot de steenrots, die daar is, spreken, dan zal er water uit de steenrots te voorschijn komen, voldoende, om in alle behoeften van menschen en dieren te voorzien. Mozes en Aäron hadden dat zeker wel verwacht, dat de Heere zou helpen. Mozes is echter kwaad. Dat het volk dan ook nooit verandert! Altijd weer die revolutionaire stemming! Scherp klinkt Mozes' stem: „Hoort toch, gij wederspannigen! zullen wij water voor ulieden uit deze steenrots hervoorbrengen?" En deed toen Mozes, wat de Heere hem geboden had? Sprák hij tot de steenrots? Neen, hij hief zijn staf op, en zeide of dacht: „Daar dan!" en toen gaf hij een paar ferme klappen tegen die doode rots aan. Maar wat is dat? Daar opent de steenrots zich, en daar vloeit water, daar bruist water, genoeg voor allen en voor het vee. Wij kunnen het ons allemaal best indenken, dat Mozes zoo deed, maar met dat al deed Mozes toch een groote zonde tegen den Heere. En ook déze zonde, al doet Mozes, de getrouwe, anders zoo zachtmoedige Mozes die dan ook, laat God niet onbestraft.

Aäron was het geheel met Mozes eens geweest. Beiden hooren nu hun straf: „Gij zult deze gemeente niet inbrengen in het land, hetwelk Ik hun gegeven heb!" Zij hebben den Heere niet voldoende geloofd en gehoorzaamd, het uitsluitend spreken tot de rots zou de macht des Heeren en Zijn heiligheid veel beter hebben doen uitkomen.

O laat ons toch altijd goed letten op hetgeen de Heere zegt! En laat ons precies *doen* wat Hij spreekt in Zijn woord, al meenen wij zelf en duizend anderen: „Dat het evengoed anders kan. . . ." Mozes noemde deze wateren Meriba, d.w.z. „twistwater", daar de kinderen Israels daar met den Heere om getwist hadden.

De gevolgen van Mozes' ongehoorzaamheid. Deut. 32 : 48—52.

Het zijn maar weinig woorden, die daarover gezegd worden, maar zij zijn van zeer groote beteekenis. Aäron was reeds gestorven, toen zij van Kades waren weggereisd, en Eliézar, zijn zoon, had zijn plaats moeten innemen. Aäron moest opklimmen op den berg Hor, en was daar gestorven. Israel had hem dertig dagen beweend. Num. 20 : 22—29. Nu moet Mozes een berg beklimmen, daar nu zijn tijd is gekomen om van deze aarde te scheiden. Mozes moet klimmen op den berg Nebo (d.w.z. Verkondiger) in het gebergte Abárim, gelegen in het land der Moabieten. Op zijn gebed had de Heere zijn opvolger reeds aangewezen in Jozua, wien hij raad en bemoediging heeft gegeven. „Wees sterk, en heb goeden moed"! Deut. 31 : 7, 8. Daarop zingt Mozes zijn zwanenzang, het lied van Mozes (Deut. 32 : 1—43), waarin hij in verheven taal de trouw van God schildert tegenover de schuldige overtreding van Israel: „Hij is de Rotssteen, wiens werk volkomen is." Over de twaalf stammen spreekt hij, als een echo op Jacobs zegen, in zijn laatste ure, een profetischen zegen uit.

Mozes' dood. Deut. 34 : 1—9.

Mozes mocht nog het gansche land, waarheen hij de kinderen Israels mocht leiden, aanschouwen, maar zélf mocht hij dat land niet betreden. Hij is 120 jaar oud, als hij naar des Heeren mond uit het leven scheidt. Zijn oog was niet donker geworden en zijn kracht niet vergaan. God zelf begroef hem, in een dal van het land Moab, en niemand heeft ooit zijn graf gevonden. (Deut. 34 : 5—6). Toch is er bij dat graf gestreden tusschen den aartsengel Michaël en den duivel, om het lichaam van Mozes. (Judas : 9) Israel heeft ook over Mozes een rouw bedreven van dertig dagen.

Mozes is van geweldige beteekenis niet enkel voor het Israelietische volk, maar ook voor de geheele menschheid. Hij was een man, „meer zachtmoedig, dan alle menschen, die op den aardbodem waren" (Num. 12 : 3), d.w.z., die het verder heeft gebracht dan iemand in zelfverloochening. Hij had echter groote gaven buiten dat. In hem was vereenigd de veldheer, de wetgever, de historieschrijver, de dichter. Onder hem is Israel een volk geworden, dat voor al de volkeren der aarde een zegen moest zijn. Uit zijn hand is de wet gegeven, waarin de eeuwige beginselen van alle wetgeving zijn neergelegd. Hij heeft de geschiedenis beschreven der geboorten van hemel en aarde, van de menschheid en van Israel. Hij is het eerste en het grootste voorbeeld van den profeet onder het Oude Testament, en in zóó eenige relatie met God stond niemand, want de Heere sprak tot hem van mond tot mond; en door aanzien en niet door duistere woorden, en de gelijkenis des Heeren aanschouwde hij (Num. 12 : 8). Hij was bij uitstek type van den Grooten Profeet, Jezus Christus, dien hij zelf aanduidde als: „Een Profeet als mij" maar met de heenwijzing: „Naar Hem zult gij hooren!" (Deut. 18 : 5). Mozes, evenals Christus, middelaar, maar niet van verzoening. Als Christus, verlosser, maar niet tot *in* Kanaän. Vóór de poort daarvan sterft hij, de man der wet. Zijn eigen zonde sluit hem daar buiten. De wet kan ons hoogstens brengen tot áán het Koninkrijk Gods, de Heiland alleen is de Weg er in!

D. G. B.

III

Jeugddag te Muntendam.

Wat hadden wij het goed op onze derde gewestelijke jeugddag, nu Donderdag 16 Febr. j.l., te Muntendam! We werden bizonder gezegend in elkaars tegenwoordigheid. En daarom kunnen we niet anders dan met groote dankbaarheid denken aan de uren, die we samen in de „citroen- en sinaasappelstad" doorbrachten. Er was veel spirit, er was bezieling; de geest van toewijding was duidelijk merkbaar.

Ik weet eigenlijk niet, waarover ik het eerst zal schrijven. Laat mij mogen beginnen met een algemeen woord over de bijdragen, die geleverd zijn, neer te pennen. Ik geloof niet, dat ik te boud ben in het schrijven, wanneer ik opmerk, dat het welslagen van een jeugdbijeenkomst in hoofdzaak afhangt van de bijdragen. Ons christen-zijn moet blijken aan onze voorbereiding. Van een goede voorbereiding hangt zooveel af. Trouwens, dat merkt ook een ieder, die ooren heeft om te hooren. Men laat zich heusch niet zoo gemakkelijk met een kluitje in het riet sturen. Enkele phrasen en wat algemeenheden missen dan zekerlijk hun doel. En dat is maar goed ook. In dezen moeten we geen schuilevinkje willen spelen, maar moet het ons begonnen zijn om de openbaarheid.

Wat mij in Muntendam nu bizonder verheugde was dit, dat de bijdragen op hooger peil stonden dan ze wel eens gestaan hebben. Men merkte het zoo: men had zich zoo goed mogelijk *voorbereid*. Men schuwde het onbeslagen-op-ijs-komen. En dat is een goed teeken! Dat beteekent vooruitgang en komt onze jeugdbeweging ten goede.

Wat hebben we aardige en wel-doordachte opstellen mogen beluisteren, zoowel in de middag- als avondvergadering. De opstellen van de middagbijeenkomst „Wien zoekt gij" en „Liefde" werden in bespreking genomen. De bespreking gaat nog niet al te best. Daar is nog een zekere schuchterheid, die men van zich moet afwerpen. N. B. J. B.ers van Groningens Oosthoek, weest niet al te schuchter in dezen! Want heusch, deze schuchterheid behoort tot de overbodige ballast, dien ge in geen geval en onder geen enkele voorwaarde moogt meenemen naar jeugdbijeenkomsten, zooals wij die hier kennen. Dragen onze middagvergaderingen niet doorgaans een erg vertrouwelijk karakter? Is ons tezamenzijn daar niet altijd ongedwongen? En zijn we niet „als trouwe kameraden" bijeen? Weg dan met alle verkeerde en absoluut overbodige schuchterheid! Vraagt dan met alle vrijmoedigheid. Vraagt, omdat ge denkende N. B. J. B.ers zijt. Vraagt maar gerust, want denkende N. B. J. B.ers stellen geen dwaze vragen.

Toch hadden we in Muntendam een heel aardige bespreking, omdat de vergadering wederom van bevoegde en welbekende zijde, de nooit falende hulp ontving.

De ontvangende jeugdgroep zorgde 's middags voor een duet. Tevens — en waarom zullen we dat niet vermelden — werd van drie tot half vier op een kopje thee getracteerd. Daar is een bekend gezegde: zijt ge tevreden zegt het Uw vrienden, hebt ge klachten zegt het ons. Nu, klachten heb ik juist niet. Dat woord is me hier te dik. Toch zou ik dit wel willen opmerken, en dat is natuurlijk bedoeld voor alle jeugdgroepen, dat een ontvangende jeugdgroep ook werkelijk blijk moet geven, dat men *verwacht* wordt. Dat wil zeggen: zoo'n jeugdgroep is in de eerste plaats zelf heel goed, *zoo goed als het maar eenigszins mogelijk is*, vertegenwoordigd. En in de tweede plaats zijn al deze leden *op tijd* aanwezig. Begint b.v. de middagvergadering om 3 uur met het drinken van een kopje thee, dan moet *precies om drie uur* de thee *bruin* zijn en moet ze geschonken worden, zoodra de bezoekers van over ver gearriveerd zijn. Door omstandigheden (tegenwind, pech) kunnen de gasten wel eens vijf minuten later verschijnen — de gastvrouw zorge steeds *klaar* en *op tijd* te zijn!

De middagvergadering werd door mij geleid.

De vertegenwoordiger van de N. B. J. Raad, br. J. van Dongen, was hélaas verhinderd en deed ons het volgende schrijven toekomen:

„Aan de N. B. J. B.ers,
in vergadering bijeen te Muntendam.

Toen ik voor enkele maanden op mij nam de Jeugdraad ten Uwent te vertegenwoordigen, dacht ik er niet aan, dat ik juist in deze dagen gegrepen zou zijn door de griep. Hoewel het feit nu niet bepaald ernstig is, doet het mij leed daardoor verhinderd te zijn Uwe vergadering bij te wonen en U allen de hartel. groeten der Jeugdraad over te brengen. Vergun mij het nu langs deze weg te doen en U namens onze Jeugdraad toe te roepen: N. B. J. B.ers, blijft trouw aan Jezus en aan elkander, en tracht voor velen tot een zegen te zijn. Wij wenschen U een gezegende middag en avond te Muntendam."

We hadden ook werkelijk een geze-

gende middag en avond. Lest heugt best, zeer zeker. Maar toch zijn velen met mij van meening, dat de jeugddag te Muntendam wel de meest gezegende was. Natuurlijk in zoover wij een meening dienaangaande kúnnen vormen, want onze meening is toch nog weer heel betrekkelijk. In elk geval zijn velen met een, naar we hopen, blijvende zegen huiswaarts gekeerd.

De avondvergadering stond onder leiding van Ds. Weenink. De zangvereeniging „Lof zingt den Heere" van Vrieschelo verleende haar gewaardeerde medewerking. In aanmerking genomen, dat deze vereeniging nog maar een korte tijd bestaat, moet het ons toch van het hart, dat Vrieschelo bepaald best zong. We zijn blij, dat deze zangvereeniging bestaat, want nu hebben we in alle vier gemeenten, waar onze N. B. J. B.ers thuis hooren, een vereeniging, die de voetstappen van Asaf tracht te drukken.

We hebben in de avondvergadering veel gezongen. Zingende hebben we getuigd van Jezus als de beste Vriend. Een opstel over „Vriendschap" droeg niet weinig daartoe bij. Het motto van deze vergadering laat zich heel goed samenvatten in dat bekende koor van onze Nationale:

In liefde saamverbonden,
Met jubel in 't gemoed,
Willen wij ieder toonen,
Dat *Jezus*' dienst is goed.

Een heerlijke waarheid, dat de dienst van Jezus goed is! In Muntendam hebben we bij vernieuwing iets daarvan ervaren. Is dat niet zoo, N. B. J. B.ers? Welaan dan, laat dat ook zoo mogen blijven, nu de tijd van de jeugddagen eerst weer voorbij is. Wij groeten onze N. B. J. Raad en we verzekeren haar, dat het onze begeerte is, trouw aan Jezus en aan elkander te blijven en voor velen tot een zegen te zijn.

„Wanneer ons oog onz' Overst'
Ziet voorgaan aan de spits,
Dan werpen wij ons schallend
In 's werelds heetst geflits.
Het liefdevuur diens Eénen
Maakt ons als helden sterk,
Doet strijdend ons vereend zijn.
In Zijn heilbrengend werk."

d. H.

UIT DE GEMEENTEN

ARNHEM. Daar wij als geloovigen één zijn in Christus, is het ook een voorrecht alle lief en leed met elkaar te deelen. Wij mogen getuigen van zegeningen in onze gemeente maar God bespaart ons de beproevingen ook niet. Zoo mocht onze Voorganger, br. de Neef, op 2 Febr. j.l. een jonge zuster door den Doop de gemeente binnenleiden. Bij deze gelegenheid werd de beteekenis van den Doop duidelijk uiteen gezet voor een goed gevulde zaal.

Zondag 12 Febr. was voor de gemeente een groote dag. Voor de laatste maal trad br. de Neef op, om ons het evangelie te verkondigen. Onze br. hield een afscheidsprediking naar aanleiding van Hand. 13 : 43: „Blijven bij de genade Gods". Op ernstige wijze werden de geloovigen vermaand om den „goeden strijd" voort te zetten, maar staande op den bodem van Gods genade. Den onbekeerden werd nog eens duidelijk Christus gepredikt als eenig Redder der ziel — kortom: we gevoelden de aanwezigheid van den Heiligen Geest. En, de Heere zij geloofd, we mochten zien het *werk* van dien Geest, want twee meisjes vonden dien dag vrede bij het Kruis. Na de prediking werd de scheidende Voorganger toegesproken door een bestuurslid namens de gemeente, en door den voorzitter der N. B. J. B. namens het jeugdwerk, die beiden onzen br. dankten voor heigeen hij in de gemeente mocht zijn. Ten slotte zong de gansche gemeente staande onzen Voorganger toe Psalm 121 : 4. Den volgenden morgen tegen zeven uur bevonden zich vele, hoofdzakelijk jeugdige leden der gemeente, op het station om van de afreis naar Vrieschelo getuige te zijn. Nadat nog vele warme handdrukken waren gewisseld, werd br. de Neef en zijn gezin nog toegezongen het mooie lied 244, en toen de laatste klanken wegstierven, zette de trein zich in beweging. Wanneer wij aan die dagen terugdenken, dan komt er even een stille weemoed op in ons hart, maar wij slaan het oude Boek open en lezen 2 Thess. 2 : 15-17. De Heere zegene br. de Neef in zijn nieuwe arbeid.

De Correspondent,
L. ALBERTSMA.

HOOGEZAND. Zoo gedurig berichtjes uit andere gemeenten lezende, heeft het ons goed gedacht ook eens iets van ons te laten hooren. Wanneer we ons oor te luisteren leggen, dan hooren we in de wereld niets anders dan klagen. En . . . . ik was ook al bijna begonnen, neen wij willen niet klagen, doch we willen als gemeente te Hoogezand roemen in den Heere. We willen juichen en danken voor de vele zegeningen. En waar gejuicht en gedankt wordt en we ons daarmede onledig houden, zoo is er geen tijd voor klagen. En waarom kunnen ook wij juichen en danken en roemen? Omdat God ons zegent, en zondaren worden bekeerd en afgedwaalden weder tot de gemeente terugkeeren. Zoo gedurig hebben we van die hoogtijden in onze gemeente alwaar we dan kunnen proeven en smaken de heerlijke hemelsche zaken. Zoo ook Zondagavond; en al zagen we geen zichtbare teekenen, toch weten wij dat Gods Woord niet ledig zal wederkeeren. Ziende op Jezus, zijn we dan ook met vasten tred 1933 ingegaan, wetende dat Hij alles zal welmaken.

Wij allen groeten U.

H., Secr.

N. WEERDINGE. Gel. broeders en zusters! Laat mij U mogen mededeelen, hoe het de gemeente aan deze plaats gaat.

Zondag, 8 Jan., hadden we het voorrecht Ds. L. de Haan van N. Pekela in ons midden te hebben. Met groote aandacht werd er geluisterd en wij zijn Ds. de Haan en de gemeente N. Pekela dankbaar, dat zij ons op deze wijze wilden dienen.

Van 15 Jan. tot 12 Febr. hadden we br. H. Mostert, student te Hamburg, in ons midden en we hebben als gemeente goede en gezegende dagen gehad. De opkomst was beslist best en met aandacht werd er geluisterd naar de prediking.

5 Febr. was een bijzondere feestdag voor ons, omdat twee jonge menschen door den Doop de gemeente werden toegedaan. Wij werden bepaald bij de woorden „Heer, wat wilt Gij dat ik doen zal". Onze kerk was geheel bezet met een aandachtig luisterende schare. Na afloop schaarden we ons aan 's Heeren Disch om bij brood en beker Zijn dood te gedenken. Bij monde van ouderling br. Wiersema werden de nieuwe leden hartelijk welkom geheeten en werd een nieuw gekozen diaken in zijn ambt bevestigd. Het was een heerlijke dag.

Reeds heeft weer een jongeman den Doop aangevraagd. Wij zijn dankbaar dat de Heer voortgaat de gemeente te zegenen en gaan met vertrouwen de toekomst tegemoet.

Met hartelijke groeten,

H. de J., Secr.

UTRECHT. Aan een schrijven van br. Plantfeber is het volgende ontleend: De Leerende Ouderling der gemeente, br. A. H. Zerbst en Echtgenoote vierden met familie, gemeenteleden en vrienden hun koperen bruiloftsfeest. De keurig versierde zaal was tjokvol. Men begon om 17 uur en — waren er geen Amsterdammers geweest — dan was het wel 23 uur geworden! Nu ging men om 22 uur uiteen. Bruid en bruidegom werd bij binnenkomst een nieuw lied toegezongen. De feestleiding lag in de goede handen van br. Maarssen. De gemeente vertolkte haar dank met een duurzaam cadeau, terwijl „Zusterhulp" haar leidster, Mevr. Zerbst, een pracht bloemstuk aanbood. Men was zeer gezellig en ongedwongen samen en eerde God in Zijn gaven. De jubilaris dankte, mede namens zijn echtgenoote, voor de betoonde liefde. Na een warm dankgebed gingen allen vergenoegd huiswaarts.

VRIESCHELOO. Geliefde brs en zrs in den Heer! Moesten wij u verleden week iets smartelijks mededeelen, omdat onze oude prediker, Ds. J. de Haan, van ons ging scheiden, thans kunnen wij u deelgenoot maken van de vreugde, omdat wij getuigen waren van het feit, dat onze nieuwe Voorganger zich aan de gemeente verbond. Onze oud-Voorg. had zich bereid verklaard, om tot ons over te komen en br. de Neef in den dienst te bevestigen. Hierbij kon hij officieel den herdersstaf, dien hij 12 jaren lang over de gemeente Vriescheloo had gedragen, aan onzen jongen br. Voorg. overgeven. Hij deed dit, sprekende naar aanleiding van Handelingen 20 : 28. Met gloed en kracht sprak onze oude strijder nog zijn bevestigingsrede uit. In de eerste plaats wees hij onzen jongen br. Voorg. er op, dat hij moest letten op zichzelven, daarbij verschillende punten naar voren brengende. Voorts wees hij hem op de kudde zelve, omdat hij het oog moest houden op schapen van allerlei aard, kreupelen, blinden, dooven, enz. Heilig was het oogenblik toen onze jonge br. neerknielde en onze oud-Voorganger met de beide brs. ouderlingen en onze eere-ouderling br. Chr. Kuilman, de handen over hem uitstrekten, en de arbeid der gemeente, die voortaan door onze br. te verrichten zal zijn, voor de genadetroon werd gebracht. Als gemeente gevoelden wij het, dat onze Heiland in ons midden was. Staande zong de gemeente haren nieuwen herder en leeraar biddend toe: „Dat 's Heeren zegen op u daal' enz."

Om drie uur kwam de gemeente met vele andere broeders en zusters en belangstellenden bijeen om te luisteren naar de eerste predikatie, waarmede de nieuwe Voorganger zich zou gaan verbinden aan de gemeente. Hij deed dit naar aanleiding van 2 Cor. 4 : 5. Als inleidend woord sprak onze br., dat hij gekomen was uit het eene uiterste en gegaan was in het andere uiterste. Zijn vorige betrekking was geweest van militairen aard, waarin voor kon komen onvrede, oorlog enz. terwijl hij nu op zich nam het ambt van prediker en den vrede mocht verkondigen, en dagelijks een arme wereld mocht heenwijzen naar Jezus, den Grooten Vredevorst. Voorts zette hij uiteen, dat hij niet gekomen was om zichzelf te prijzen of geprezen te worden, doch dat hij hun wilde heenwijzen naar Christus onzen Heere, en Dien allen wilde prediken. Met aandacht werd door de aanwezigen geluisterd naar dit ernstig woord. Na de intrede werd allereerst het woord gegeven aan Ds. Stoel, Herv. Pred. te Vriesche-

loo, die mede sprak uit naam van de Evangelisatie te Veelerveen.

Om halfzes kwam de gemeente en anderen opnieuw bijeen, om haar herder en leeraar met zijn gezin te begroeten. Onze oud-Voorg. had hier de leiding. Vele sprekers voerden hier het woord. Ik zal ze u allen even bij name noemen: Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal, Ds. Barendregt van Emmer-Erfscheidenveen, die sprak namens de Unie-Com., Ds. L. de Haan namens de Bond v. Bapt. gem. in de Veenkoloniën, afgevaardigden van N. Pekela, Wijmeer (D.), 2e Exloërmond, hoofd der Chr. Nat. School, voorzitter van de jeugd br. Edens, Evangelist Jager van de Evangelisatie te Wedderheide, Emmer-Erfscheidenveen en Stadskanaal. Voorts waren brieven binnengekomen van de gem. Delfzijl, Arnhem, Weerdingermond, fam. Kuipers Amsterdam en fam. Reiling Drouwenermond.

Broeders en zusters, wij hebben een heerlijken dag gehad. Onze bede is, dat God onzen bi. Voorganger moge sterken in zijn werk en dat het nog voor velen tot een eeuwigen zegen moge zijn.

Uw br. in Chr.,
H. BL., Secr.

Adres van de Voorganger der Baptisten gemeente alhier is thans:

J. B. DE NEEF
Pastorie Bapt. Kerk te Vriescheloo,
gemeente Bellingwolde.

MEDEDEELINGEN

UIT ONS UNIE-BUREAU.

1. *28 Febr.* e.k. moeten de ingevulde vragenlijsten voor de Statistiek in mijn bezit zijn. Sommige bleven nog nalatig. Daarom herinner ik bij dezen nog even aan bovengenoemde datum.

2. *DE ALGEMEENE VERGADERING* der Unie zal dit jaar D.V. gehouden worden te *SNEEK* op *5* en *6 Juli.*

B. PLANTING, Unie-Secr.
Amsterdam (Z.), Tolstr. 117.

Het adres van
Br. J. DE HAAN
predt em.
blijft tot 1 Mei, pastorie Vriescheloo; en is na 1 Mei,
Verlengde Noorderstraat 39, Winschoten.

Student A. A. Hardenberg zal in de Paaschvacantie gaarne de gemeenten dienen. De volgende Zondagen heeft hij ter beschikking
26 Mrt, 2, 9, 16 en 23 *April.*
Zijn adres is tot Dinsdag, 21 Maart
Rowden College,
Nr. Leeds,
Engeland.
en van af 22 Maart
Boteringesingel 1,
Groningen.

Zusterhulp.

Hartelijk dankend ontvangen van de Afd. „Zusterhulp" te Deventer f 12.50. 5117

Eveneens in hartelijken dank ontvangen „voor het zieke meisje . . ." van de Afd. „Zusterhulp" te Deventer f 10.—.

De Alg. Penningmeesteresse,
S. BOURITIUS—Hamer.
Deventer, 1e Weerdsweg 123.
Girono. 151970 Ds. G. Bouritius, Deventer

N. B. J. Beweging.

In vriendelijken dank ontvangen van de Bapt. meisjesvereeniging te Stavoren f 50.—. voor de Congo-Zending.

D. MOLIJN, Penningm.
Utrecht, Diezestraat 2. Giro 70920.

Broeder C. Füllbrandt te Weenen, leider van het Baptiste evangelisatiewerk in de Donaulanden, zou dezen winter ons land weer hebben bezocht. Aanvankelijk was het zijn plan in Nov. en Dec. te komen, doch ziekte verhinderde hem. Hij had toen zijn hoop gevestigd op Jan. en Febr. doch moest andermaal uitstellen. Het laat zich begrijpen, dat door deze omstandigheden ook andere werkzaamheden van dezen broeder opgeschoven zijn, die nu dringend om afdoening roepen. Het gevolg van dit alles is, dat br. Füllbrandt dezen winter niet hier kan komen. Hij hoopt echter zeer, daartoe in October in de gelegenheid te zijn. We zullen dus geduld moeten hebben, zoo de Heer wil en wij leven tot den herfst.

We wenschen onzen broeder van harte toe in gezondheid en opgewektheid te mogen arbeiden in het werk, dat hem toevertrouwd is.

K. REILING.

Ontvangen:

voor de Zending

v/d Zondagsschool te Harlingen f 23.71
v/d Gem. te 2e Exloërmond - 50.—

voor Inwend. Zending

v/d Jonged.ver. te Stavoren f 10.—
Hartelijk dank.

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

N. B. J. BEWEGING.

Jeugdcorrespondenten

sla dit niet over!

Tenzij U mij tegenbericht, worden alle bestellingen + de nabestellingen voor ons

Jong Leven No. 2

uitgevoerd als No. 1.

Wijzigingen melden vóór 1 Maart a.s.

Utrecht, Diezestraat 2. *D. MOLIJN, Adm. Jong Leven.*

Vrijdag 3 Maart 1933 No. 2277 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

VRIJHEID.

„Indien dan de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zoo zult gij waarlijk vrij zijn". Joh. 8 : 36.

Het woord *vrijheid* klinkt als een tooverwoord in vele menschenharten. Vele volksdichters hebben de vrijheid in alle toonaarden bezongen, ook met de lieflijkste en schoonste klanken. Het is meermalen voorgekomen, dat om de vrijheid te behouden of om te verwerven oorlogen worden gevoerd en de menschen de gruwelijkste ellende op zich namen ter wille van de vrijheid.

Geen vogel is geschapen om in een kooi te leven, en geen mensch is bestemd voor de gebondenheid en dwang. Gelukkig daarom dat volk, dat burgerlijke vrijheid kent! Gezegend dat volk, waar godsdienstvrijheid heerscht, waar een ieder zijn God nog kan dienen naar beste weten en geweten en overtuiging.

* * *

En toch leert ons de ervaring, dat menschen in het vrijste land der wereld kunnen leven en zij toch niet vrij zijn. Hoe velen roepen: „Vrijheid! Vrijheid!" en willen toch liefst vrij zijn van overheid en gezag. Er zijn ook velen, die door een wet verhinderd worden, om aan hun lusten en begeerlijkheden den vrijen teugel te laten, en die dat beschouwen als een aanranding van hun rechten en berooving van hun persoonlijke vrijheid. Wie recht en gerechtigheid liefhebben, hebben geen moeite met wetten, die het onrecht bestrijden en tegengaan. Maar velen doen niet slechts dingen die zondig zijn, maar zij beroemen zich zelfs op hun zonden. Velen noemen zich zelfs met trotsch vrijdenkers. Omdat men zich van God en van Zijn Woord heeft vrijgemaakt, lacht men verachtelijk over hetgeen de menschen werkelijk groot en gelukkig maakt. Zijn zij werkelijk vrij?

* * *

O, dat nooit verstommende geroep naar vrijheid zegt het ons zoo duidelijk, dat zij *niet* vrij zijn! En zij zullen steeds weer ervaren, dat zij ook niet door eigen bemoeienissen vrij kunnen worden. Wat zijn er niet reeds een redders opgestaan, die door eigen inspanning en kunst vrijheid wilden brengen. Denken wij slechts aan Boeddha, Confucius, Mohammed. Maar inbeeldingen kunnen geen verlossing, geen bevrijding brengen. Werkelijke vrijheid brengt slechts de bevrijdende daad. Geen inspanning der menschen kan de knechtschap, de onvrijheid van zich afschudden. Hoe worden er gigantische pogingen gedaan, om de menschheid te verlossen en vrij te maken. Denken wij slechts aan Rusland! Maar de onvrijheid, de gebondenheid blijft! „Wie de zonde doet, is een dienstknecht, een slaaf der zonde!"

Wie maakt dan vrij en verlost de maatschappij?

* * *

Geen wereld*wijsheid* vond den weg naar den hemel, en geen drager der kunst is voor de menschheid gestorven en opgestaan, om de gouden poorten der vrijheid te openen. Ook medelijden helpt niet, en geen schoone woorden en verblindende grootheid en imponeerende machtsontplooiïng. Geen ziel kan daardoor geholpen worden. De menschen zijn van nature onvrij, daar zij gebonden zijn door de ketenen der zonde.

Slechts Eén kon het uitroepen: Het is volbracht!" Slechts Eén droeg der menschheid zonde en schuld: Jezus Christus, de eeniggeboren Zoon van God. Hij steekt Zijn Verlossershand uit naar ieder gevallen zondaar en wil hem leiden uit de slavernij naar de vrijheid. „Hij maakt waarlijk vrij! Hij is onze vrede!"

Wie door den Zoon is vrijgemaakt, is waarlijk vrij! Van de zonde en de wereld, van den duivel, den dood en de verdoemenis. Waarlijk vrij! Weet gij werkelijk, wat dit woord te beteekenen heeft? Jezus neemt van ons weg, wat ons hindert, en Hij geeft ons, wat ons ontbreekt.

„Waarlijk vrij!" Dan is de ban der zonde gebroken, dan is alle schuld vergeven en het hart met levensadem des hemels gevuld.

De gezonde gevoelt niet, dat hij een hart heeft; de overwinnaar heeft misschien het gelukkig gevoel, onoverwinnelijk te zijn, en een mensch, die „waarlijk vrij!" is geworden, gevoelt zich gelukkig in den Heere Jezus Christus! Het zwaarste wordt licht voor hem, het bitterste zoet, en het onaangenaamste wordt in de hand van Jezus verheerlijkt tot heil en zegen.

* * *

Vrijheid is het geluk der menschen, die den Zoon, die den Heiland Jezus Christus hebben leeren kennen. Koning Saul was gebonden door eigenwilligheid; Alexander de Groote verkeerde in den ban van drankzucht en gruwelijke drift. Judas Iskariot was gevangen geraakt in de netten der gierigheid; de rijke jongeling was gebonden aan zijn vele goederen; en zij konden hun ketenen maar niet van zich werpen.

Zijt gij misschien nog gebonden? Of gij gebonden zijt door gouden of ijzeren ketenen, of de wereld u vasthoudt met een ijzeren ketting of een dunne draad, maakt weinig verschil; waarlijk vrij is slechts diegene, die alle banden verbroken ziet, die hem of haar aan de wereld binden. Als geen zondeketen meer knelt, als er geen tegenstelling meer is tusschen God en ons, als de ziel geheel open staat voor den invloed van den Heiligen Geest, ja, als Jezus Christus ons één en álles geworden is, dan hebben wij de ware vrijheid gevonden!

O, wie door den Zoon is vrijgemaakt, en daardoor heerschappij over de zonde heeft verkregen, is vrijer dan de grootste wereldveroveraars, die zich zelf niet konden beheerschen. Jezus Christus maakt ons vrij van zonde en schuld, vreeze des doods en angst der hel, ook vrij van menschenbehagen en van inzettingen der menschen.

Een christen is waarlijk vrij, omdat hij innerlijk gebonden is door den wil Gods, waarmee zijn eigen wil één geworden is.

Hij is vrij in Christus Jezus, vreest geen mensch meer en laat zich niet tot een dienstknecht der wereld maken. De Apostelen en martelaren waren vrije menschen, en zij bleven dat, al zaten zij ook met kettingen gebonden in de gevangenis. Ook voor u geldt: „Indien de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zoo zult gij waarlijk vrij zijn!"

Vrijheid, zoo te minnen,
Die mijn banden slaakt!
Vrijheid! die van binnen
Mij zoo zalig maakt!
Gij, op aard' gezonden,
In des Menschen Zoon,
Gij hebt mij verbonden
Aan des Vaders troon.

Telg des Ongezienen,
Bron van vreugd' en rust!
Gij leert mij te dienen,
Ja, met hartelust.
Vrijheid! o al bonden
Duizend keet'nen mij.
Gij maakt van der zonden
Slavendienst mij vrij!
(469 Joh. d. H.)

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

Het Duitsche Werk. Dinsdag, 14 Febr. j.l. zijn de te Hamburg studeerende broeders weer afgereisd naar Duitschland. Ze hebben evenals het vorige jaar, een extra lange kerstvacantie genoten. Hen wat langer vrij-af te geven, was voor de school voordeeliger, en de financieele toestand van het Duitsche volk noodzaakt tot sparen op elke wijze. Natuurlijk komt het er erg op aan, als men bezuinigen moet, het te doen op de minst-schadende manier. Het werk moet er zoo min mogelijk onder lijden. Een maand extra vacantie spaart in den winter heel wat uit aan vuur en licht en kan in de zomermaanden met geringe kosten worden ingehaald. — Natuurlijk komen in noodtijden allerlei plannen voor den dag. Enkele stemmen vroegen om de opleiding gedurende eenige jaren stil te zetten; anderen wilden door minder leerkrachten hetzelfde werk laten doen. Men is op deze voorstellen gelukkig niet ingegaan. De vier theologische docenten zijn nu reeds met werk overladen. Vermindering van den omvang van hun taak leek ons eerder gewenscht, opdat ze zich beter zullen kunnen specialiseeren. Wel is besloten minder kweekelingen op te nemen. Heel veel bezuinigt men daarmede natuurlijk niet. De kleinere gemeenten zullen het zonder eigen herder en leeraar moeten doen.

Nood breekt wet, en dus willen we van deze maatregel niets zeggen. Wij verblijden er ons echter hartelijk in, dat we een negental jonge broeders van goeden aanleg in opleiding hebben voor den arbeid in de gemeenten en onder de heidenen. Onze kleine gemeenten zullen straks ook geholpen kunnen worden. Binnen een paar jaren zal D.V. in de thans bestaande vacatures voorzien zijn, en .... zullen nieuwe ontstaan zijn, naar we vertrouwen. Hoofdzaak is dat er gewerkt wordt. God zal op arbeid Zijn zegen laten rusten, en „door den arbeid van den os zijn de inkomsten veel". 't Geld is er niet vóór den arbeid, maar komt er m e t en d o o r den arbeid.

Geloofsrealisme en Nuchtere werkelijkheid. De laatste zinnen in de vorige schakel brengen mij dit onderwerp te binnen. Deze beide gezichtspunten beheerschten de besprekingen, die onze Duitsche broeders voerden in verband met de behoeften en eischen van hun werk in moeilijke tijden. Men ontmoet die beide machten heel vaak in 't leven. Sommigen kennen niets anders dan de „nuchtere werkelijkheid". 't Moet precies passen en kloppen voordat ze beginnen. 't Zijn de voorzichtigen. De menschen van den rekenstok. Hun redeneering klopt steeds als een bus. — Tegenover hen staan de optimisten, die zeggen: er moet ook wat voor 't geloof overblijven. — We moeten met de werkelijkheid rekening houden, maar dan met de werkelijkheid, zooals ze is, gezien in het licht van Gods genade en hulp. Jozua en Kaleb zeiden: zoo de Heere een welgevallen aan ons heeft, zullen we het land veroveren. De tien andere verspieders waren „nuchtere werkelijkheidsmenschen". Maar hun fout was, dat ze niet met de beloften rekenden. We hebben voor ons werk Geest en geld noodig. Zonder geld kan de gemeente haar werk niet doen. Maar zonder den Geest komt er niets van terecht, ook al zwom ze in 't geld. De hoofdzaak is — daarover zullen we het allemaal wel eens zijn — de Geest, Gods Geest, en als die er is en geëerd wordt, dan is er heilige ondernemingsgeest en zal het de gemeente aan niets ontbreken. — Laat ons dus niet vleeschelijk lichtzinnig over deze dingen spreken noch ongeestelijk ernstig, doch laat ons ons natuurlijk pessimisme of optimisme afleggen en in 't geloof aan Gods hand gaan.

't Voornaamste. Wat 't voornaamste is leest ge in het gemeentebericht uit Leeuwarden. Die gemeente beschikt over een secretaris, die weet waarop het aankomt. Tot gebed voor de arbeiders roept hij ons op. Wat zijn we zonder God? Wat zijn onze Voorgangers zonder God? Zullen onze broeders in opleiding arbeiders worden, die de Boodschap met zegen en vreugde brengen, dan zal God de Heer hen moeten bekwamen en met Zijn Geest vervullen. Als ge meent te klagen te hebben, is 't dan misschien ook omdat ge geen biddende gemeente zijt, geen gemeente die voor haar leeraar tot God gaat? Als ge 't van den mensch verwacht is het uw schuld als ge een teleurstelling beleeft. Gij moet met biddende harten achter zijn werk staan en onder zijn gehoor zitten. Niet omdat hij gewichtig is, maar gewichtig is het werk, dat hij doet, gewichtig is het ambt waartoe de Heer hem riep en welke roeping gij in hem hebt erkend. Gebed, in stilte voor uw leeraar opgezonden, is opbouwende kritiek, want de Heer weet precies hoe Hij uw gebed moet verhooren. Dat nu niemand het voornaamste vergete! Toen onze thans ontslapen broeder, Ds Hof, te Groningen zijn intrede deed, zeide hij o.a. „Een Voorganger moet kunnen zwemmen in de gebeden zijner gemeente". En dat hij de waarde van het gebed kende, weet, wie hem gekend heeft.

L.

ONS PAASCHNUMMER.

Zijn de gemeenten goed wakker?

Het voorjaar is in aantocht. Zijn herauten zijn reeds verschenen om zijn komst aan te kondigen.

Alles dat leeft is begonnen zich los te werken uit de kluisters van den slaap.

Millioenen knoppen zwellen langzaam maar zeker in de richting van de vrijheid.

Bloemen, nog onder een bedeksel, arbeiden met teugellooze lust om in het land van leven en lachen te komen.

Andere bloemen hebben het erop gewaagd en, den hierarchieken weg prijs gevende, een sprong gedaan. Blozend van vreugde kijken ze u een weinig verlegen aan, alsof ze willen vragen: „Wat zegt u er wel van? Zij staan voorzichtigheidshalve — o, die leeperds! — dicht bij de donkere ruimten, waarin zij zoo lang verborgen zijn geweest ten einde er onmiddellijk in terug te glijden, indien haar durf met dreigende blikken mocht worden beantwoord.

Alles is aan het ontwaken.

Zijn onze gemeenten goed wakker?

De viervoeters wrijven zich den sluimer uit de oogen en voelen zich frisscher en levenslustiger dan ooit. Het paard dartelt in de leidsels en trekt den ploeg met vroolijkheid en ijver. Zoo nu en dan hinnikt het, dat wil zeggen, het zingt in eigen taal en op eigen wijs: „O, wat is het leven schoon!"

Onze tweevoetige huisdieren zijn ook anders dan wij de laatste maanden van ze gewoon zijn. Telkens springen ze op den stok om te kirren, te slaan of te rollen. Wat zijn ze bewegelijk geworden, die gevangenen in hun paleiskooien. Hebben ze het dan niet goed gehad gedurende het laatste semester? O, buitengewoon zelfs! Als prinsen en

prinsessen! Maar de lente is aangekondigd geworden, die geheimzinnige, alles en allen bekorende lente en het is ze alsof de levensstroom over hen en door hen en om hen gaat.

Alles is aan het ontwaken.

Zijn onze gemeenten goed wakker?

Binnenkort plaatst God ze voor de taak om tienduizend Paaschnummers te bezorgen, waar Hij ze bezorgd wil hebben.

Zijn onze gemeenten goed wakker? *Goed wakker?*

Secretarissen, leden, vrienden, weest zoo goed en bericht mij spoedig, spoedig, spoedig, *niet hoe kleen, hoe kleen, hoe kleen, maar hoe groot, hoe groot, hoe groot* het kwantum is, dat uw gemeente of gij persoonlijk behoeft.

Ik kan over de prijzen nog niets zeggen, maar in elk geval zijn ze laag genoeg, dat het exemplaar voor tien cent verkocht kan worden.

De Uwe in den dienst van onzen Verrezen Heiland,

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

ANONYMUS.

We hebben in de laatste tijd in onze dagbladen één en andermaal kunnen lezen van die Winterswijksche predikant, die beschuldigd wordt anonieme brieven of briefkaarten — ik weet het niet meer precies — te hebben verzonden en nog verzendt. Beschuldigd, omdat de inhoud van deze naamlooze, in dit geval afzenderlooze, brieven erg beleedigend moet zijn. Ik weet natuurlijk niet, of deze predikant inderdaad schuldig is. Wel weet ik, dat de verdenking sterk op hem rust.

Maar nu de zaak op zichzelf beschouwd. Hoe vindt ge het, wanneer op een gegeven oogenblik een steen naar Uw hoofd wordt geslingerd en ge weet niet, wie de dader is? Wat denkt ge van deze zich-schuil-houdende dader, die zich zulke „aardigheden" veroorlooft? Is hij niet een lafaard, een eerste-klas lafaard? Pleegt hij niet een strafbaar feit? Is hij niet een zedelijk laagstaand individu?

* * *

Ik herinner U aan de tijd van de tournooien, d.i. de tijd van de ridderspelen. Deze ridderspelen waren toen erg geliefd; ze waren „populair". Twee zwaar geharnaste ridders bevochten elkaar, terwijl de helmklep was neergelaten. Ze streden dan beide met gesloten vizier.

Tegenwoordig kent ieder de uitdrukking: met open vizier strijden. Blijven we even bij deze uitdrukking staan. Hier is sprake van strijden. En aan strijden doet men toch zeker niet, wanneer men het roerend met elkaar eens is. Waar gestreden wordt, daar is verschil van meening, daar is op dat oogenblik geen harmonie, daar botst het ergens. Dit kan voorkomen. Ook onder christenen. Nu zegt de volksmond: strijden, nu ja, wanneer het niet anders kan — goed; maar dan strijden met open vizier! Laat Uw aangezicht zien en toon, wie ge zijt.

* * *

Nu kan het wel eens gebeuren, dat iemand *voor een wijle* meent met gesloten vizier te moeten „strijden". En wanneer de betreffende de verzekering geeft, dat het gebeurt om een nobel reden, dan doet men het beste, om een afwachtende houding aan te nemen. Vooral, wanneer we op ons eigen erf zijn. Dat kan dan heusch geen kwaad. De tijd zal het dan leeren.

Maar wat ik wel erg vind, dat is dit. Wanneer men b.v. met steenen gooit vanuit z'n schuilhoek. Of wat nog erger is, wanneer men zoo heel stiekem weg met vuil werpt en zich tevens gaat verbergen. Men slaat dan een wonde, terwijl de helmklep is neergelaten. De tegenstander wil niet herkend worden. Hij schuwt om de één of andere reden de openbaar-wording.

* * *

Het is al eenige tijd geleden, dat ik eens een brief ontving van iemand, die onbekend wenschte te blijven. Op zichzelf beschouwd is daar niets tegen. Maar deze onbekende *streed* met *gesloten* vizier. Boven de brief stond wel „waarde broeder" te lezen, maar uit de inhoud bleek me heel weinig van zijn broederlijke geest. Integendeel, deze anonymus scheen z'n pen eerst in gal gedoopt te hebben. Hij scheen wat bitter te zijn. En dat speet mij. Mensch nog toe, is het zóó erg, wanneer men met elkaar van meening verschilt? Is ons weten van een bepaalde zaak niet menigmaal erg relatief? En het is toch absoluut overbodig, om iemands houding bij voorbaat aan onzuivere motieven toe te schrijven. Tenminste, wanneer men in Jezus Christus elkaar de broederhand zegt te willen reiken! En wanneer dit laatste werkelijk zoo is, waarom dan voor anonymus te gaan spelen? Stel je voor: een broeder, die krachtens z'n broederschap het beste zoekt voor z'n medebroeder. Deze broeder is het over een bepaalde kwestie lang niet eens met z'n medebroeder. Wat nu te denken van deze broeder, die z'n medebroeder verwijten gaat doen, beschuldigingen naar het hoofd gaat werpen, terwijl hij z'n naam angstvallig verbergt? Is deze manier van „strijden" een christen waardig? Neen, duizendmaal neen! Iemand, die vanuit een verborgen schuilhoek met steenen werpt, is in mijn oogen een lafaard.

* * *

Voor broeder Anonymus kan ik in dit geval geen respect hebben. Ik houd meer, oneindig veel meer van hem, die mij m'n feilen toont. Let wel, die *zelf* mij m'n feilen *toont*. Die naar mij toe komt, z'n aangezicht niet verbergende achter een helmklep, en die uit echte, warme vriendschap naast mij gaat staan en me wijst op hetgeen in zijn oog niet goed is. De houding van deze feilentoonende vriend prefereer ik verre boven die van broeder Anonymus.

Waarom? Omdat ik stellig geloof, dat de Heiland geen behagen kan hebben in de anonimiteit, die hier ter sprake is gebracht. Wat heeft de Heiland getoornd — en wie van ons kan toornen zooals Hij! — tegen de Farizeërs en Schriftgeleerden. En dat op een wijze, die aan duidelijkheid niets te wenschen over liet. Matt. 23 licht ons hierover voldoende in. Ah, Jezus wilde in geen geval *Anonymus* zijn, maar wel de *Vriend* van zondaren. Daarom streed Hij — hoe was het ook anders mogelijk — met *open* vizier. Jezus van Nazareth predikte, leerde, vermaande, bestrafte en toornde altijd *in het openbaar*. Hij beminde de verborgen plaatsen, de eenzaamheid, wanneer Hij gemeenschap zocht met Zijn Vader. De hardnekkigheid en de ongeloovigheid van Zijn volk dreven Hem dan steeds weer uit naar God.

Jezus als de Vriend van zondaren wil onze groote Broeder zijn. Is Jezus ook Uw groote Broeder? Hunkert gij niet naar Zijn broederschap? En waarom? *Omdat déze broederschap gegrond is op de vriendschap van Jezus!* En deze vriendschap van Jezus strijdt volkomen met een anonimiteit, die verwijt en beschuldigt, gelijk die zoo menigmaal voorkomt onder hen, die naar Christus zich noemen. Mijne broeders, dat mag alzoo niet zijn. *Dat onze broederschap moge wortelen in de echte, warme vriendschap*, gelijk we die vinden bij de beste Vriend.

d. H.

III

ZENDING.

De gemeente aan het werk.

door Rev. John Howell.

De zendelingen in 't Congoland sporen altijd hun leerlingen, die beleden hebben Christus als hun Zaligmaker en Heer te hebben aangenomen, aan om Zijn heil onder hun volk te boodschappen; en zoo zijn er nu reeds ongeveer duizend jonge inlanders aan het werk voor Jezus Christus, die samen minstens vijfduizend maal per week het Evangelie brengen aan hun broederen. Soms kunnen zij het doen met blijdschap, soms onder veel tegenwerking, maar de arbeid gaat voort. . . . Ik wensch u een kijkje te geven hoe dat gedaan wordt.

I.

Hier is een zendeling, die reeds meer dan dertig jaren in 't Congoland gearbeid heeft. Hij heeft de geboorte en

den wasdom gezien van een groot en wonderbaar werk onder een stam van menscheneters. Het Nieuwe Testament is in hun taal overgebracht. Zij hebben het leeren lezen, het heeft plaats gemaakt in hun hart en velen van hen, mannen, vrouwen en zelfs kinderen, voor Christus gewonnen. Het heeft ook in hun hart de vurige begeerte gewekt om de boodschap des heils aan hun volk te brengen.

Wij zien den zendeling in zijn kamer met een twintigtal van zijn vertrouwde en beproefde evangelisten, en hij leidt hen in hun voorbereiding voor hun werk. Zij willen graag leeren, en kunnen het ook, maar hun kennis is toch niet groot. Hij is nu gewoon om hun 's Maandags een tekst op te geven ter overdenking. Zij mogen altijd bij hem komen om voorlichting, maar worden steeds aangemoedigd om zelf te denken. Op Woensdag komen zij weer samen om hun aanteekeningen te vergelijken, en de zendeling vraagt hun een schets te geven van hetgeen zij over het onderwerp zouden zeggen. Dan geeft hij hun zijn gedachten, en laat ze weer gaan om te overdenken en te verbeteren hetgeen zij opgeteekend hadden. Op Zaterdag komen zij nog eens samen, en hooren dan waar zij naar toe moeten. Die ver weg moeten, vertrekken nog denzelfden dag, twee aan twee, en de anderen 's Zondagsmorgens vroeg.

II.

Nu wensch ik u mee te nemen op een reisje met twee van deze evangelisten, die gezonden zijn naar een afgelegen groep dorpen, waar woeste menscheneters wonen. De weg er heen is een smal voetpad, dat leidt door een groot bosch, waar olifanten, apen en luipaarden huizen, geen gemakkelijk loopen, en lang niet zonder gevaar. Ze hebben een moeilijke taak, en zijn zich dat ook wel bewust, want ze hebben ervaring op dat gebied, en zijn niet zonder vrees, maar ze verheffen hun hart tot God in het gebed.

Zoo komen zij aan het eerste dorp, en zien dat er juist een kannibaalsch feest zal gevierd worden. De slachtoffers zijn reeds gedood en het vleesch is onder het volk verdeeld. De potten staan hier en daar op de dorpsstraat te koken, allen omringd door een opgewonden troep wilden.

Aan den eenen kant een prachtige natuur, wonderschoone palmboomen, en aan den anderen kant het walgelijke heidensche tooneel van potten met kokend menschenvleesch.

Toen het volk onze twee evangelisten bemerkte, kwamen zij naar hun toe en bevelen hun dadelijk terug te gaan. Maar onze moedige jongens zeggen beslist: *Neen*. Zij wenschen Christus te brengen aan deze in duisternis verzonken heidenen. Maar het volk drijft hen weg uit het dorp, met speren, pijlen en bogen, en jagen ze terug in het bosch.

Nadat de inboorlingen de jacht hebben opgegeven, bemerken de jonge evangelisten, dat ze verdwaald zijn. Dit bedroeft hen echter niet zoozeer als dat zij verhinderd zijn hun werk te doen. En zoo trachten zij den weg weer te vinden.

Terwijl zij zoeken, komen zij aan een klein dorp, waar zij slechts een enkele oude vrouw vinden, die niet met de andere dorpelingen naar het kannibaalsche feest had kunnen gaan. Ze gaan bij haar zitten en vertellen haar van Jezus. Zij is heel oud, zwak en onkundig; zij stelt geen belang meer in het leven en hoop voor een ander en beter leven heeft zij niet. 't Is niet gemakkelijk om deze donkere ziel tot het licht te brengen, maar zij doen hun best.

Zij luistert naar de liefelijke geschiedenis van een Zaligmaker die haar liefheeft, en een beter land, waar zelfs oude menschen welkom worden geheeten, een land waar geen pijn, en geen onverschilligheid en geen tranen zullen zijn. Voorzeker zal de Heilige Geest in de behoefte van deze oude ziel hebben voorzien, en haar de boodschap duidelijk gemaakt, en ik hoop dezulken in het Vaderhuis te ontmoeten. En onze jonge broeders vonden den rechten weg naar het station, verblijd dat zij toch nog een weinig voor hun Heer en Meester hadden mogen doen.

Volgens gewoonte deelden zij den volgenden Maandag hun ervaringen mede en zeiden dat zij in dit alles de hand Gods zagen, Die wilde dat die oude vrouw het Evangelie zou hooren.

Diezelfde dorpen zijn nu middelpunten van het licht, waar ook onderwijs aan de jeugd gegeven wordt, en waar niet weinigen leden der gemeente van Christus zijn.

Vert. A.

III

EEN DOGMATISCHE BLADZIJDE.

De Verlosser.

De Persoon des Verlossers.

Onder de menschen neemt Jezus Christus een geheel eenige plaats in op grond van het geheel eenige werk, dat Hij volbracht heeft, n.l. de Verlossing van ons geslacht. Dat werk was echter alleen mogelijk door het geheel eenige en onvergelijkelijke van Jezus' Persoon. Dat geheel eenige en onvergelijkelijke wordt uitgesproken met de namen Zoon van God en Zoon des Menschen, die de Verlosser zichzelf gegeven heeft. — Met den naam *Zoon des Menschen*, is Zijn menschheid beleden

a) *naar haar echtheid*. De mensch is natuur (lichaam) en geest (ziel). Jezus ook. Hij had een echt *lichaam*, dat aan ontwikkeling onderworpen was, honger, dorst en vermoeidheid gevoelde en sterven kon. Hij leefde in „gelijkheid des zondigen vleesches".

Wij vinden bij Hem ook menschelijk zieleleven. Hij nam toe in kennis, zegt het Evangelie van Hem. Van Zijn gemoedsleven getuigt Zijn verwondering, Zijn droefheid, Zijn toorn, Zijn blijdschap. Zijn wilsleven blijkt daaruit, dat Hij verzocht, d.i. voor een keus geplaatst kon worden. (Woestijn, Gethsemané) Hij leefde niet naar een zekere noodwendigheid, doch volgens vrije wilsbepaling.

b) *naar haar gaafheid*. Jezus was de mensch zonder zonde, de gave mensch. Wij veroordeelen en verwerpen de zonde in ons en belijden daarmede dat het zondelooze het echt-menschelijke is.

1. Slechts als R e c h t v a a r d i g e, die voor zichzelf geen vergeving noodig had kon Jezus sterven voor onrechtvaardigen en hun Verzoener zijn.

2. Hij noemt zichzelf de Rechter der menschen, wat Hij niet kon zijn als Hij met hen onder 't zelfde oordeel stond.

3. Hij noemt God heilig en zichzelf Gods Zoon, dus moet Hij zich van geen zonde bewust geweest zijn.

4. Hij noemt zich de Vervuller der wet, terwijl wij haar overtreders zijn.

5. Hij roept anderen tot bekeering en onderscheidt zich van de vermoeiden en belasten als degene, die rust kan geven. Niet één der v e r l o r e n z o n e n maar d e V a d e r, die den berouwhebbende ontvangt, is Zijn beeld.

c) *Bevestigd wordt Jezus' menschheid daardoor*, dat Hij zich gedurende Zijn gansche leven van den Vader afhankelijk voelde,

1 in Zijn b e h o e f t e n, 't geen blijkt uit Zijn gebedsleven. Bidden is bekentenis van nooddruft en onmacht.

2 in Zijn w e g e n w e r k, gelijk blijkt uit de onderwerping van Zijn wil aan Gods wil. Die noodzakelijkheid eigen wil aan Gods wil te onderwerpen maakte Zijn leven tot een strijd. Hij kende verzoekingen. Dit feit weerlegt echter Zijn zondeloosheid niet. Zijn verzoekingen ontstonden niet uit zondige begeerten, maar uit echt menschelijke verlangens, die echter in gehoorzaamheid aan Gods wil moesten worden opgeofferd. Wanneer Hij die verlangens, (b.v. naar voedsel, om van lijden en dood verschoond te blijven), niet had gekend, zou Zijn menschheid niet gaaf geweest zijn. — Hij heeft in dien strijd steeds overwonnen en daarom was bij Hem geen schaamte, geen gebed om vergeving. Door deze strijd heeft Jezus zich geheiligd voor Zijn zelfofferande.

Zoon van God is Hij.

a. volgens de profeten. Psalm 2 : 1; 110 : 1; Jes. 9 : 5; 11 : 2—5 enz.

b. krachtens Zijn ontvangenis uit den Heiligen Geest. In Hem werd God vleesch. Dat is het centrale wonder.

(„Wanneer overigens eenige kerken bovendien beweren, dat God de menschelijke natuur heeft aangenomen, zoo heb ik uitdrukkelijk opgemerkt, dat ik niet weet, wat ze daarmede zeggen. Ja, openlijk bekend, schijnt mij, wat zij zeggen even onzinnig, als wanneer iemand zou zeggen, dat een cirkel de natuur van een kwadraat heeft aangenomen." Aldus Spinoza, naar citaat in een Spinoza herdenking. Zeer geschikt om ons, die zoo met woorden en termen vertrouwd raken, het bovenbevattelijke van onze belijdenis te doen gevoelen.)

c. Als ontvangene uit den Heiligen Geest is Jezus de Heilige, wat bevestigd wordt door *Zijn opstanding*: de dood kon Hem niet houden.

d. Zijn getuigenis a.g. zichzelf. Toen de discipelen Hem beleden als de Christus, de Zoon van den Levenden God, heeft Jezus deze belijdenis aanvaard en haar de vrucht genoemd van de openbaring des Vaders. Hij legde Zijn discipelen echter strikte geheimhouding op. Ze mochten dat niemand zeggen. Het was het groote geheim Zijns levens, hun door den Vader zelf toevertrouwd. Het kan niet anders dan dit geheim geweest zijn, dat Judas heeft verraden. Voor Kajafas werd Jezus als vraag voorgelegd, wat Zijn jongeren als belijdenis hadden uitgesproken. Jezus heeft ook in die oogenblikken die belijdenis voor waarheid erkend en op die belijdenis is Hij ter dood veroordeeld en aanvaardde Hij den dood.

e. in het doopsbevel noemt Jezus zich in één adem met den Vader en den Heiligen Geest.

f. als Zoon van God is Jezus eeuwig. Hij had een vóórbestaan.

L.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jozua. Jericho.

Joz. 1 : 1—3; Joz. 2; Joz. 3 : 12—17; Joz. 6.

Les voor Zondag 19 Maart 1933.

Mozes was gestorven, maar zijn opvolger was reeds aangewezen. In Deut. 31 : 1—8 is dat reeds medegedeeld. Toen de rouw van dertig dagen over Mozes voorbij waren, sprak de Heere tot Jozua, de zoon van Nun, uit den stam van Efraïm, de opvolger van Mozes, om hem te bemoedigen: „Gelijk als Ik met Mozes geweest ben, zal Ik met u zijn; Ik zal u niet begeven en zal u niet verlaten!" Verder werd Jozua vermaand om den Heere getrouw te dienen.

En nu werden zonder uitstel de maatregelen genomen, die noodig waren, om het land te veroveren. De kinderen Israels moesten er voor zorgen, voor drie dagen teerkost in voorraad te hebben, en de stammen, die in het Oost-Jordaansche hun bezitting hadden gekregen, werden herinnerd aan hun belofte om met achterlating van vrouwen, kinderen en vee, mede ten strijde te trekken over den Jordaan.

De twee verspieders. Joz. 2.

Jericho was als het ware de sleutel van het land. Jozua had twee verspieders opdracht gegeven om het land heimelijk te verspieden. Jozua, die zelf van vroeger wist, hoeveel het er op aan kwam, geschikte, geloovige mannen daartoe te nemen, had daartoe de meest bekwame en geloovige mannen uitgezocht. De beide mannen gingen over den Jordaan en al spoedig zagen zij toen in een dal een heerlijke oase, een schitterend gelegen stad met vele palmboomen, daarom „Jericho, de palmstad" (Deut. 34 : 3). Overal zagen de beide verspieders bloeiende tuinen en daarin rozenstruiken, citroenboomen en vijgeboomen, cypressen en palmen. De stad lag zoo diep en beschermd voor de ruwe, koude winden, dat het daar nooit vriest. En de beekjes van de bergen voerden zooveel water aan, dat ook in de heetste zomer de vruchtbare grond nooit uitdroogde. Maar in deze prachtige stad in dit heerlijke land woonden goddelooze menschen. Lot had vroeger in de nabijheid van deze stad zijn land gekozen, maar de zonden van de inwoners van Sodom en de andere steden waren toen reeds zóó groot geworden, dat God die steden moest vernietigen. Ten tijde van Abraham was de ongerechtigheid van de Amorieten nog niet volkomen en daarom was hun tijd nog niet gekomen, om uitgeroeid te worden. Maar nu was het zoover. Israel zou niets anders zijn dan het zwaard in de hand des Heeren, om Zijn strenge oordeelen uit te oefenen. De menschen van Jericho hadden reeds van de Israelieten gehoord en de onweerstaanbare macht van hun God. Zij gevoelden zich in hun goed ommuurde en bevestigde stad lang niet meer veilig. Zij hebben zeker wel geweten, dat het leger der kinderen Israels in de nabijheid was. Maar zij durfden niet uit te trekken om hun naderende vijand op te zoeken en hem te slaan. De koning van Jericho had zeker reeds bevel gegeven om goed uit te kijken en hem onmiddellijk bericht te zenden als men iets verdachts zou opmerken. Bovenop de breede, sterke muur stond een huisje waarin een vrouw woonde, die een zondig leven leidde, maar dat in die heidensche stad Jericho heel gewoon gevonden werd. De beide verspieders probeerden ongemerkt in de stad te komen, en vanaf de muur hadden zij een prachtig overzicht over de geheele stad en de verdedigingswerken. Hun intrek namen zij bij die vrouw en vernamen daar heel wat, waarmede zij winst konden doen. De vrouw vertelde aan de verspieders, dat al de inwoners van het land doodsbang geworden waren voor de Israelieten en dat er bij niemand meer moed gevonden werd. „Want de Heere, ulieder God, is een God boven in den hemel, en beneden op de aarde" (2 : 11). En Rachab, zoo heette de vrouw, verborg beide verspieders op het dak van haar huis onder stoppelen vlas, want de koning had er reeds iets van vernomen, dat er een paar vreemde mannen gezien waren en hij zocht hen nu om hen gevangen te nemen. Maar Rachab, die overtuigd was geworden, dat de goden van Kanaän tegenover Israels God machteloos zouden blijken, misleidde de boden des konings, die in oostelijke richting naar de verspieders zochten. Toen liet zij de verspieders zweren, dat zij en haars vaders huis gespaard zouden worden en liet hen door een touw langs den muur zakken om westwaarts naar het leger terug te kunnen keeren. Zij kwamen overeen, dat Rachab een snoer van scharlaken draad aan haar huis zou bevestigen als een teeken. Hoe was dat een heerlijke aanwijzing, dat het geloof in den God van Israel alleen kon redden, en het roode snoer wees op het teeken, door het bloed des kruises, dat ééns vloeien zou op Golgotha. Tot roem van Gods genade staat van Rachab opgeteekend: „Door het geloof is Rachab, de hoer, niet omgekomen met de ongehoorzamen, als zij de verspieders met vrede had ontvangen." Hebr. 11 : 30.

De doortocht door den Jordaan.
Joz. 3 : 12—17.

Toen de verspieders aan Jozua verslag hadden uitgebracht, hoe het er voorstond bij de inwoners des lands, reisden de kinderen Israels den volgenden morgen op bevel van Jozua af van Sittem naar den Jordaanoever, en daar bleven zij drie dagen om zich te heiligen. De ark, door de priesters gedragen, zou voorgaan, op een afstand van twee duizend ellen, ongeveer een mijl, van het volk, en onmiddellijk wanneer de voeten der priesters het water zouden aanraken, zouden de wateren van boven, van Adam af, op een hoop saamvergaderd blijven, en zuidwaarts wegstroomen in de Doode Zee, zoodat een breede weg voor het leger door Gods hand zou worden gebaand.

Zonder dit wonder had het volk, twee miljoen in aantal, onmogelijk de rivier kunnen overkomen, die bij den hoogen waterstand in den oogsttijd bijna niet doorwaadbaar is. De kinderen Israels mochten in dit wonder een teeken zien, dat de Heere hun een volkomen overwinning op de vijanden geven zou. Op den 10den van Nisan, vier dagen vóór het Paaschfeest, werd het teeken voor den overtocht gegeven. Zoolang het volk

door de drooge bedding overtrok, bleven de priesters met de ark in het midden van den Jordaan staan. Zoowel in het midden van den Jordaan als aan den oever liet Jozua twaalf gedenksteenen oprichten. Toen ten slotte ook als laatsten de priesters weer op den oever stonden, keerden de wateren terug. Israel stond nu voor het eerst als een vrij volk op den van God geschonken bodem van het Heilige Land.

De inneming van Jericho. Joz. 6.

De soldaten van Jericho, de boden des konings, hadden de verspieders natuurlijk niet kunnen vinden. Daarom werden de poorten van de stad zeer zorgvuldig gesloten. „Er ging niemand uit, en er ging niemand in." (6 : 1). Dat kon voor de menschen een groote hindernis zijn, maar niet voor den Heere. Daarom kon de Heere vlak voor die zware gesloten poorten tot Jozua zeggen: „Zie, Ik heb Jericho met haren koning en strijdbare helden in uwe hand gegeven!" Want niet door wapengeweld, maar door Zijn wondermacht zou de eerste stad in de handen der kinderen Israels vallen. Maar aan de zijde des volks moest de overwinning een zaak des geloofs zijn. En gelukkig, ook dit werd bij deze eerste overwinning aanschouwd: „Want door het geloof zijn de muren van Jericho gevallen". Hebr. 11 : 30.

Zes dagen achtereen marcheerde Jozua met alle krijgslieden rondom de stad, begeleid door zeven priesters, met ramsbazuinen, vóór de ark. Den zevenden dag moesten de kinderen Israels er een bijzondere inspanning voor over hebben, want toen moesten zij zevenmaal zoo vlug marcheeren als anders, en op Jozua's bevel zouden zij straks moeten juichen, moeten juichen en jubelen tot den Heere. Voor de inwoners van Jericho een zonderlinge vertooning. Maar laten wij ons maar nooit schamen, precies te doen wat de Heere in Zijn woord tot ons zegt, Hij zal ons dan de overwinning doen behalen. Dat gebeurde ook hier. Op het gejuich der Israelieten stortten de muren van Jericho in, alle inwoners werden verdelgd op Rachab na en die in haar huis waren; al het goud en zilver en koper werd gevoegd tot den schat des Heeren. De stad werd met vuur verbrand en een vloek gelegd op hem, die haar als vesting herbouwen zou.

Geloof ten allen tijde, vertrouw te allen tijd onzen God!

D. G. B.

Wat de bron is met haar palmen
In de dorre zandwoestijn,
Moet de Zondag met zijn psalmen
Op de reis door 't leven zijn.

EEN GELOOFSBELIJDENIS.

„Wat is vrijzinnig?" Ik geloof niet, dat op die vraag zoo gemakkelijk een antwoord te geven is. Op de vraag, wat vrijzinnigen gelooven, worden verschillende antwoorden gegeven. Teekenend daarvoor zijn de stellingen over het onderwerp „De zonde" die onlangs te Amsterdam zijn toegelicht en verdedigd door twee vrijzinnige sprekers. Op die stellingen gaan we thans niet nader in.

Een belangrijken invloed heeft de, helaas jong overleden Prof. Roessingh in vrijzinnige kringen uitgeoefend. Zijn geschriften ademen een zeer sympathieken toon. Hij was een ernstig mensch.

Na het overlijden van Prof. Roessingh hebben verschillende jongere theologen, die onder zijn leiding hadden gewerkt, in Januari 1926 zich aaneengesloten tot een Werkverband-Roessingh, dat sindsdien tweemaal per jaar enkele dagen in het Oolgaardthuis bijeenkomt. Enkele dezer bijeenkomsten zijn mede gewijd geweest aan het opstellen van deze geloofsbelijdenis, die niet anders bedoelt te zijn dan een bescheiden bijdrage om de reeds op vrijzinnig protestantschen bodem begonnen arbeid der geloofsformuleering te ondersteunen.

Wij laten die geloofsbelijdenis hier volgen. Ze staat ver af van het dorre Oud-Modernisme. Ze is dieper. We wijden hier aan haar geen bespreking, doch gelooven, dat ze onzen lezers nog het minst bevredigen zal hierin, dat de Persoon van Jezus Christus er niet nog meer in naar voren komt. Het Nieuwe Testament spreekt duidelijker over Hem. Eveneens gelooven we dat het Kruis in Jezus' Levenswerk een plaats inneemt, die in deze belijdenis niet aan hetzelve wordt toegekend. L.

I. GOD.

Wij gelooven in GOD;

den Schepper en Onderhouder
van alle dingen, zienlijke en onzienlijke,
die in en door zichzelf bestaat,
eeuwig en alomtegenwoordig;

den Almachtige,
wiens heerschappij gaat over alles,
zoodat buiten Zijn wil niets geschiedt
of bestaat,
die alles doet naar Zijn ondoorgrondelijk welbehagen;

den Heilige,
voor wiens oordeel niets, wat onheilig
is, stand kan houden;

den Vader,
wiens wezen liefde is, waarin ook wij
door genade zijn opgenomen.

II. OPENBARING.

Wij gelooven, dat God verborgen is,
zoodat uit eigen kracht geen mensch
Hem vermag te kennen, maar tevens
dat Hij zich openbaart.

Hij openbaart zich aan alle tijden
en alle volken;
zoodat Zijn openbaring nimmer aan
eenig heilig schriftuur, eenige leer of
eenig ambt zoodanig mag worden
verbonden geacht, dat iemand verhinderd zou worden Zijn levend Woord
te verstaan.

Wij gelooven, dat God zich openbaart

zoowel door het innerlijke licht,
alsook
in de Natuur door het wonder der
schepping, bovenal in het geheimenis
van het leven;
in den Mensch door het wonder
der persoonlijkheid, bovenal in het
geheimenis der ziel,
in de Geschiedenis, bovenal in
den opbouw der cultuur, waarvan het
godsdienstig-zedelijk leven de kern is.

Maar de volheid Zijner Openbaring, die
elke andere openbaring vervult en te
boven gaat, schenkt God in Jezus
Christus.

III. JEZUS CHRISTUS.

Wij gelooven in Jezus Christus.

Wij kennen Hem uit den bijbel en
uit het Christelijk geloofsleven van verleden en heden, waarbij
wij de methode en de resultaten van
het wetenschappelijk onderzoek ten
volle aanvaarden.

Jezus Christus is voor ons:

de gestalte, in wie wij de heerlijkheid des Vaders aanschouwen,
het licht der wereld, waarin
wij de waarheid Gods ontvangen,
de heilige macht, die menschen en
menschheid voert op den weg van
den goddelijken wil.

God openbaart ons de diepten van Zijn
oordeel en de rijkdom Zijner liefde nergens zoo klaar als in het evangelie van hem, wiens leven en prediking, wiens kruis en overwinning
verlossende kracht zijn voor mensch
en gemeenschap.

IV. DE NIEUWE MENSCH.

Wij gelooven, dat God door de kracht
van Zijn Heiligen Geest den
mensch vernieuwt.

Wij belijden, dat wij allen, zelfs bij
ons beste streven, deze vernieuwing
van noode hebben en zonder haar
het leven, waartoe God ons roept,
niet vinden.

Wanneer wij het goddelijk oordeel over
ons leven aanvaarden, onze zonde als
schuld tegenover God erkennen,
Zijn vergevende liefde ervaren
en de richting van ons leven in gehoorzaamheid en vertrouwen
willen zoeken,
dan hebben wij het nieuwe leven in
beginsel ontvangen.

Dit nieuwe leven is het eeuwige leven;
het is de vrijheid, de blijdschap en de liefde van het kindschap Gods,
het is de kracht, de arbeid en het getuigenis in de wereld,
het is het leven, het sterven en de toekomst in God.

V. HET KONINKRIJK GODS.

Wij gelooven in de komst van een heilige orde en gemeenschap: het Koninkrijk Gods, dat in Jezus Christus is geopenbaard.

Wij weten, dat dit rijk niet door menschen zal worden verwerkelijkt, maar wij gelooven, dat God hen roept om het voor te bereiden.

Dit houdt in:

het dienen van Zijn Kerk, die de gemeenschap der geloovigen is en de draagster en verkondigster van het Godswoord in leven en wereld; en
de arbeid aan de samenleving, waarin de doorwerking der Christelijke waarheid de vernieuwing zal brengen, waar de menschheid naar hongert en dorst.

Wij gelooven en verwachten, dat God aan het einde der tijden Zijn oordeel zal voleinden en Zijn Koninkrijk zal doen komen als laatste en hoogste verwerkelijking van Zijn heiligheid en liefde.

Dan zal Hij zijn alles in allen.

UIT DE GEMEENTEN

MUNTENDAM. Gel. brs. en zrs. Met dankbare harten jegens God, mogen wij u mededeelen, dat onze gemeente nog gezegend werkt. De vorige maand hielden wij onze jaarvergadering, en mochten wij vernemen dat de Heere ons rijkelijk heeft willen zegenen. De gemeente mag zich in een gestadigen bloei verheugen. Ook bleef leed ons niet gespaard, daar God een zuster thuis riep, doch te weten dat ze nu juicht voor de troon Gods, is ons tot waren troost.

In de zijtakken van de gemeente mogen wij ook veel zegen ondervinden, o.a. op Veensloot, waar wij een eigen gebouw hebben en onze Voorganger iedere week voorgaat. Meerdere hebben zich op de prediking bekeerd, en zijn tot de gemeente gevoegd.

Ja, brs. en zrs., u ziet wel, dat God met ons is, en zoo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?

De Jeugdarbeid gaat ook uitstekend. We hebben vier Zondagsscholen, Meisjesvereenigingen en Jongelieden vereeniging, in welke met zegen wordt gearbeid. Het is heerlijk ook als Jeugdleiders iets voor Jezus te mogen doen, die zooveel voor ons heeft gedaan.

Nu brs. en zrs., moge God ons verder zegenen als gemeente en Voorganger! Dat is onze warme wensch en bede.

Met br.groeten, P. B., Secr.

GRONINGEN. Terugziende op het verloopen jaar kunnen we, als gemeente, nu we alle verslagen van Secr. en Penningmeesters gehoord hebben, onzen blik dankbaar ten hemel heffen. De Heere heeft alles wel gemaakt. Wel is waar zijn ook voor velen onzer de tijdsomstandigheden niet gemakkelijk, doch de inkomsten der gemeente bleven bijna op het peil van het vorige jaar. Dit is een verblijdend verschijnsel brs. en zrs. omdat maar al te dikwijls het vertrouwen op God zich weerspiegelt in de offervaardigheid. We zijn er vast van overtuigd, dat er door menig arme br. of zr. wel gaven op het altaar worden gelegd, die in den vollen zin des woords offers kunnen worden genoemd. Nu weten we wel dat God machtig is, en ons op andere wijze met Zijn zegenende hand het tienvoudige kan teruggeven, maar wij zijn menschen, heel gewone menschen. Zeer moeilijk is het dikwijls voor ons om, waar het geldzaken betreft, ook deze te brengen binnen de lichtcirkel van het Koninkrijk der Hemelen. Hiervoor is genade noodig. Zegende de Heer ons als gemeente op stoffelijk gebied, ook kunnen we gewagen van genoten zegeningen op het geestelijk terrein. Geregeld komen zielen tot Jezus en bijna elke maand hooren we de doopformule door ons kerkgebouw klinken.

Den eersten Zondag in Febr. waren het twee zusters die door het doopwater heen de gemeente werden binnengeleid. 26 Febr. hadden we het voorrecht een br. en zr. op deze wijze belijdenis van hun geloof te zien afleggen.

Den eersten Zondag in Maart staan er D.V. weer een viertal jonge zrs. gereed om door deze poort in het geestelijk huisgezin te worden opgenomen.

De Heere doet dagelijks tot de gemeente, die zalig worden. Hem zij lof en dank gebracht. De Heer leidt ze binnen en als Hij ons heeft binnengeleid mogen we in dagen van verzoeking en verleiding ons vastklemmen aan Hem, die ons Gode kocht.

De Corr.

MEDEDEELINGEN

Sla dit niet over!!

De 2e Paaschdag, 17 April, is niet ver meer af en dan hopen we, zoo de Heere wil, onze 24e Friesche Bondsverg. te houden.

Wij kregen uit Bergumerheide bericht, dat om gegronde redenen de vergad. daar *niet* gehouden *kan* worden.

Harlingen is dus nu aan beurt om onze bereidwillige gastvrouwe te zijn dien dag.

Welk een zegenrijk voorrecht dat is, laat zich beter ervaren dan beschrijven, want wie Gods kinderen ontvangt, ontvangt 'n zegen.

Wij rekenen dan ook op 'n hartelijke en gulle ontvangst, gelijk we dat in Frieslands N. Westel. havenstad, waar God 'n gemeente heeft, al meermalen ervoeren.

Broeders en zusters van alle Friesche gemeenten, ook die niet geuniëerd zijn, maakt u op!

Brs. Voorgangers, blijft niet achterwege!

Gij zangers en gij speellieden, maakt u gereed om straks ons samenzijn in jubeltoon te zetten.

Gij sprekers(sters) houd u klaar voor 'n goed woord voor Jezus. Gij die ter zee vaart, of op 't land woont, gij akker- en ambachtslieden; gij onderwijzers en gij leerlingen, gij besturen en gij vereenigingen, gij jeugd en jeugdwerkers, komt op!

Maakt nu reeds uwe afspraken met ondernemers van snelle loopers, of als ge zelf een hebt, helpt anderen te komen.

Uw bestuur hoopt zoo gauw mogelijk te vergaderen en zijn program in 't licht te geven.

HET FRIESCHE BONDSBESTUUR.

Zusterhulp.

Hartelijk dankend ontvangen voor den arbeid van zr. Zendelinge G. Reiling in Yakusu, Belg. Congo. Centr. Afrika f 23,40 van de Afd. »Zusterhulp« te Sneek.

De Alg. Penningmeesteresse,
S. BOURITIUS—Hamer.
Deventer, 1e Weerdsweg 123.
Girono. 151970 Ds. G. Bouritius, Deventer

Unie Radio Comm. (U.R.C.)

Ontvangen van

E. F. Dr. te D.	f 2.30
Jonged. Ver. te Stavoren	- 5.—
W. H. Pl. te U.	- 0.80
Totaal	f 8.10

Hartelijk dank, broeders en zusters.
J. G. TIGGELMAN,
Giro 201961 Penn. U.R.C.
Haarlem, Pres. Steijnstr. 119.

Ontvangen voor de Zending:

v. d. gem. Haulerwijk	f 68.77.
v. d. gem. Franeker	f 16.—.
v. d. gem. Leeuwarden	f 40.—.

Hartelijk dank.

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Broeders, die genegen en in de gelegenheid zijn de gemeente Arnhem met Gods Woord te dienen, gelieven zich in verbinding te stellen met den Secretaris dier gemeente.*)

F. ALBERTSMA,
Talmaplein 32.

Hierbij zij nog medegedeeld, dat deze gemeente tot dusver alleen des Zondagsmorgens *om* 10 uur samenkomt en dat met Gods hulp de eerste Zondag der maand in de dienst des Woords wordt voorzien.

*) Zou de voorzichtigheid niet eischen om a.g. personen, niet-Voorgangers, vooraf inlichtingen in te winnen? Eén gemeente moet niet ieder willekeurige broeder maar voor zich laten optreden. E.-R.

INGEZONDEN.

Zusterhulp.

„Weetgraag” meende ons wakker te moeten schudden, maar we slapen niet hoor. ’t Werk van onze N. B. V. B. gaat door. Van verschillende afdeelingen ontvingen we reeds opgaaf van de namen van bestuursleden en het aantal leden van hun vereeniging. Maar we verwachten nog meer. In al onze gemeenten kan toch wel een afd. van Zusterhulp opgericht worden, indien deze nog niet bestaat. Komt zusters, laat ons in deze slechte tijden de schouders er onder zetten opdat het werk van onzen Meester voortgezet kan worden.

Uit het schrijven van „Weetgraag” bleek ons, dat er nog zusters zijn, die niet op de hoogte zijn met het doel van Zusterhulp. Tot de vergadering in Juli ’32 te Leeuwarden gehouden, waren de gelden uitsluitend bestemd voor de Congo. Op onze a s. vergadering zullen we kunnen besluiten, hoe we dit jaar het geld, ontvangen door onze penn.esse. zullen besteden.

We zouden gaarne eens vernemen van alle afdeelingen hoe ze werken. Van een van onze afd. ontvingen we reeds een schrijven, waarvan we een en ander meedeelen: Door de zusters van deze afd. wordt geregeld ziekenbezoek gedaan, meteen wordt dan voor versnapering of versterkende middelen gezorgd. Is er hulp noodig in de huishouding, als moeder ziek is, zorgen de zusters voor de wasch, voor stop- en naaiwerk. Ouden van dagen en weduwen worden geregeld bezocht. Met Kerstmis ontving ieder een verrassing. Het stemt ons tot blijdschap zulke berichten te ontvangen en we geven ze gaarne door. Wat is het heerlijk, dat wij als zusters zooveel kunnen en mogen helpen, waar hulp noodig is. Niet alleen in onze naaste omgeving, maar ook voor onze donkerbruine zusters mogen we immers werken. En zullen we ook niet ons beste beentje voor zetten, en de Unie onze hulp aanbieden, als straks onze Zendelingen uitgezonden moeten worden? Als we ons in ’s Heeren dienst stellen, wil Hij ons ook voorlichten, wij willen ons gaarne door Hem laten leiden.

Zuster „Weetgraag” is nog niet uitgepraat, wanneer wij het vervolg gelezen hebben, komen we daarop terug.

Mogen wij de zusters secretaressen dringend verzoeken ons de gevraagde gegevens te verstrekken?

Namens het dagelijksch bestuur,
G. S. OLIJSLAGER—Muller.
Alteveer, post N. Pekela.

Zusterhulp.

Is de houding van de gemeente te St. hieraan toe te schrijven, dat men onder ons alleen locaal zou voelen? Ze staat in deze houding toch niet alleen.

Ook ten opzichte van de bewuste patiënte gaat in meerdere groepen de vraag: Is ze *ons*, Zusterhulp’s, Zorgenkind?

Hier dient terloops opgemerkt, de zusters, uit wier midden deze vraag rees, hebben hun offer aan de zaak niet onthouden. Vrouwenlogica!

Zoo zijn ze, de rasechte vrouwen. Eerst spreekt het hart, dan is het verstand aan de beurt.

Weetgraag gaf hun bedenkingen door, om zelf met hen, eenige toelichtingen te bekomen omdat de noodzakelijkheid, tot vorming van werkgroepen voor Groot-Zusterhulp, door de vaagheid van het doel bij velen niet doorvoeld wordt.

Hierbij nog dit. Men is overtuigd al een reeks van jaren getoond te hebben dat onze gemeenten zelfs *Internationaal* voelen. In de zending in China, Congo, Cameroen, Rusland, Roemenië e.d., hebben we onze belangstelling daadwerkelijk bewezen. Hoe kwam dat? Kwam het niet hierdoor, dat men in al dezen arbeid personen had, die zelf aangegrepen door dit werk voor Gods Koninkrijk het verstonden deze zaken dicht aan het hart van Gods kinderen te brengen. Denk aan hun lezingen, mededeelingen in ons Orgaan, alle zaken, waarmee men de belangstelling wekte en behield.

Uit onze West kwam echter nog niemand vertellen van ’n kleine dappere groep met haar reeds 50-jarigen arbeid en die ik hier niet behoefde te memoreeren, ware het niet, dat genoemde gemeente zich aldaar, ’k meen sedert de laatste tiental of meer jaren, omgevormd hadden tot ’n Gemeente van gedoopte Christenen, met tot grondslag *onze* statuten en wel met toestemming van onze Unie.

Ze hebben thans ’n School met den Bijbel, bij de wet erkend, met enkele honderden leerlingen, welke naast hun gemeente door zware, eigen offers, de jaren door in stand gehouden werd.

Ligt hier terrein voor ons? Want waar het henlieden aan ontbreekt d.i. een zendeling uit Holland wiens overtocht van Holland naar Paramaribo zij niet bij machte zijn, te zamen te brengen en deze de kosten van onderhoud te verschaffen. Eén onderwijzer van de school is tevens Voorganger en de klacht bleef sedert den dood van den Stichter, naar een Baron van Asbeck, onder hen bekeerd en gedoopt, die vertelde in diens verloftijd: Hoe kunnen we volbrengen het vele werk dat hier wacht in Paramaribo, zonder eenen die zich onverdeeld kan geven met gaven en krachten.

Doch hun wachten blijft op den Heere.

Hebben deze laatste regelen met Zusterhulp nu wel iets te maken? We willen over deze dingen ook eens onze gedachten laten gaan. Bij alle vragen die ’k zoo opving hier en daar: Waarvoor toch ’n Zusterhulp als bedoeld op de vergadering in ’32, we kunnen bij ’t geen we reeds doen, ons geld in eigen kring te goed gebruiken. Verder, voeg ik deze vraag: Zijn we hiermee klaar? Ik meen, neen, waar zooveel roept, zijn we nog niet aan het einde van ons kunnen.

Ik ben het er niet mede eens, dat het koude geld de ziel van alle dingen is. Het is ’t middel waarmee de koopmansziel werkt om tot het beoogde doel te komen, maar ook de bezielde . . . . . barmhartige, zie Luc. 10 vs. 35.

Voelt men het ideëele van de zaak hier goed aan. Dan is al het andere bijzaak.

Wij ook zullen gezichten zien. En dan? Dan zie ik in Paramaribo ’n zendeling van ons hier uitgezonden, zusters eenmaal van ons uit ook in het werk. Wie weet wat ’n mogelijkheden nog.

Zal het echter nog lang een visioen blijven?

Is nog nooit een Vrouwenbeweging van invloed geweest, op den gang van zaken?

Wordt door een apostel Paulus, met bizondere groeten aan hun adres, niet gewaagd van vrouwen, die het werk des Heeren zéér dienden?

Maken we het lied No. 463 uit den Liederenbundel van Joh. de Heer tot het onze, hiermede wil ik besluiten.

Met zustergr.
WEETGRAAG.

III

Doet gij iets met goede bedoeling, wacht u dan toch, dat die sluipende slang, de hoogmoed, haar hoofd niet verheffe.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 10 Maart 1933 No. 2278 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
HEERE WEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

ALLES WEL.

Neen, klaag uw moeite niet aan menschen,
Stort uit uw hart voor Hem, die leeft;
Om al uw nood voor God te brengen,
Die alles in Zijn handen heeft.
Wordt op uw dringend bidden, smeeken
Uw angstig harte nog niet stil,
Begin den Heiland dan te danken,
Omdat Hij voor u bidden wil!

Wat zou de Heere Jezus vragen
Voor ieder, die in Hem gelooft,
Van wien Hij-Zelf getuigt, dat niemand
Zulk éénen aan Zijn hand ontrooft?
Wat vraagt Gij, Heiland, aan den Vader,
Als allerlei mijn ziel benauwt? ....
't is, of ik U voor mij hoor bidden:
„Geef dat Uw kind Uw Woord
[vertrouwt".

Hoe klinkt dit woord door in mijn ziele!
Herhalend zich met luider stem,
Terwijl ik dank voor Jezus' bidden,
Geef 'k al mijn moeite en zorg aan Hem.
En in mij groeit het blij vertrouwen,
Dat 's Heeren liefde en wijs bestel
Het allerbeste mij zal kiezen,
Want Hij maakt altijd alles
[wel!

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

GODS ZOEKENDE LIEFDE.

„Wat mensch onder U, hebbende honderd schapen, en één van die verliezende, verlaat niet de negen en negentig in de woestijn, en gaat naar het verlorene, *totdat hij het vindt?*"

Voor het licht, dat Lucas, de Evangelist, laat vallen op de Persoon van Jezus Christus, mogen we wel bizonder dankbaar zijn.

Het vijftiende hoofdstuk van het Lucas' Evangelie is wel één van de belangrijkste hoofdstukken uit de gansche H. Schrift. In welk een lieflijk beeld vertoont zich daar de Heiland!

Tollenaren en zondaren zoeken het gezelschap van Jezus van Nazareth. Ze willen Hem hooren. Dit wordt natuurlijk opgemerkt door de bespiedende oogen der Farizeën en Schriftgeleerden. *Ze murmureeren.*

Deze keer antwoordt Jezus op dit murmureeren door drie wonderschoone gelijkenissen te vertellen: van het verloren schaap, van de verloren penning en van de verloren zoon.

In de beide eerste gelijkenissen spreekt Jezus van de liefde van God, die állen zoekt en een ieder persoonlijk wil redden. Deze zoekende liefde van God heeft eenerzijds haar grond in de Goddelijke erbarming (de gelijkenis v. h. verloren schaap) en anderzijds in de waarde van een enkel menschenkind (de gelijkenis v. d. verloren penning). In deze gelijkenis *verdedigt* Jezus als het ware de verlorenen (tollenaren en zondaren), terwijl Hij in de derde gelijkenis (die v. d. verloren zoon) meer *aanvallend* optreedt, door de Farizeën en Schriftgeleerden een spiegel voor te houden, en wel de spiegel van die oudste zoon. Ze moeten zichzelf beter leeren zien.

En zoo zien we in Luc. 15 het groote verschil tusschen de zoekende en vergevende liefde van God en de eigengerechtigheid der Farizeën en Schriftgeleerden.

Deze *eigen*gerechtigheid der F. en Schr. (in tegenstelling met de gerechtigheid, die van God is) staat op hun aangezichten te lezen en wordt gehoord aan hun murmureeringen.

De zoekende liefde van God, in Jezus geopenbaard, wordt geïllustreerd door die herder, die dat éène schaap, dat verloren is, gaat zoeken en wordt gehoord aan het vreugdegezang in de hemel. *Want een zondaar heeft zich bekeerd.*

In het oog van de Jood was een zondaar iemand, die was afgeweken van de weg van Gods geboden en ook niet meer wandelde op de weg van de inzettingen der Ouden. Wanneer nu zoo'n afgewekene terugkeerde, dan was hij een bekeerde of bekeerling.

De Farizeën hadden nu de Joodsche gemeente ingedeeld in rechtvaardigen (daartoe behoorden zij natuurlijk in de eerste plaats) en bekeerlingen. En het spreekt vanzelf, dat deze bekeerlingen niet op die hoogte stonden, waarop de rechtvaardigen zichzelf geplaatst hadden.

O, die *eigen*gerechtigheid van de mensch!

Wat speelt ze ook ons nog menigmaal parten.

Verwondert ge U nog, wanneer ge leest, dat al de tollenaren en zondaren tot *Jezus* naderden, in Wien God Zijn liefde, zoo peilloos en wijd, openbaarde?

De liefde van God komt nog altijd tot een heel andere conclusie dan de eigengerechtigheid van de mensch!

O, deze zoekende liefde van God!!

Jezus spreekt er van, wanneer Hij de gelijkenis van het verloren schaap vertelt. De herder zoekt dat éène schaap, dat verloren is. Op dat *verloren* schaap is al z'n zoekende liefde gericht. En hij zoekt, zoekt. Hoelang? En dan volgt er geen tijdsaanduiding. Zelfs over de plaats, waar de herder *zijn* schaap vindt, wordt het stilzwijgen bewaard. Maar dat éène, dat van het hoogste belang is, wordt duidelijk gezegd. De herder zoekt, *totdat hij het vindt.* En is dat niet voldoende?

In engere zin wordt met dat verloren schaap uit de gelijkenis natuurlijk iemand bedoeld, die niet meer wandelt in de weg der geboden Gods. Dus een zondaar, naar de opvatting van de toenmalige Joden.

In algemeene zin verstaan wij onder dat verloren schaap een ieder, die nog zonder Christus leeft. En m.i. terecht.

De zoekende liefde van God is op het verlorene gericht en is zoo *algemeen* mogelijk.

Bovendien is ze *oneindig sterk.*

„.... *totdat* hij het vindt".

Ik denk hier aan de Persoon van Jezus Christus. Hoe dikwerf hebben we reeds dat bekende bijbelkoor gezongen: De Zoon des Menschen is gekomen, om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was.

Jezus kwam op aarde en moest

daartoe 's Vaders heerlijkheid verlaten. Onnoemelijk groot was Zijn lijden. Zijn leven hier op aarde was één via dolorosa. Hij werd niet begrepen, zelfs niet door Zijn eigen discipelen. Zijn optreden werd toegeschreven aan verkeerde motieven. De vijandschap tegen Hem werd steeds grooter en vond haar hoogtepunt in Zijn verwerping. Hij werd uitgeworpen en veroordeeld tot de smadelijke kruisdood.

Waarom dit alles?

Omdat boven het leven van Jezus het Goddelijke „totdat" geschreven stond!

In Jezus openbaarde God Zijn zoekende zondaarsliefde.

Zijt gij nog een verlorene?

Weet dan, dat Jezus Christus U kan en wil redden.

Wilt ge U *laten* redden? Zijn Heilandsarmen zijn sterk genoeg, om U te dragen tot in de gemeenschap van God.

Zijn liefde zocht mij teeder,
Hij riep mij dag en nacht;
Hij vond en trok mij weder
Uit 's duivels zondemacht.
Hij legde m' op Zijn schouders neer,
En bracht mij tot de kudde weer.

Ja, Zijn liefde zocht mij,
En Zijn bloed, dat kocht mij;
Door genade ben 'k een kind van God.
Door genade ben 'k een kind van God.

D. H.

LOSSE SCHAKELS

„De Groep-beweging". Deze beweging doet steeds meer van zich spreken. Zij evangeliseert naar een bizondere methode. Geen massabewerking met muziek en zang, maar bearbeiding door persoonlijk gesprek en in rustige atmosfeer. Deze arbeid bereikt vooral in de kringen der beter gesitueerden mooie resultaten. Wat is het geheim van haar kracht? Dat te ervaren is het gewichtigste. Het antwoord is heel eenvoudig. De beweging draagt het karakter van haar oorsprong. Ze heeft haar uitgangspunt in een enkeling, in de persoonlijke ervaring van een enkelen man. Die man is Dr Buchmann.

Dr Buchmann. Hoe in de ziel van dezen man dit werk ontstond vertelt Dr P. Scharpff in een art. in Der Wahrheitszeuge. We vertellen het hier over.

„In het jaar 1908 kwam de jonge Amerikaansche Luthersche predikant van Zwitsersche afkomst, Frank Buchmann naar Keswik in Engeland. Hij had voorheen in Filadelfia in de Ver. Staten, grooten ijver aan den dag gelegd in den arbeid der „Inwendige Zending" maar tengevolge van verschil van meening met het bestuur van dat werk, verbitterd dezen arbeid verlaten. In een kleine dorpskerk zag hij, als in een gezicht, de lichtende omtrekken van het Kruis van Christus, maar tusschen hem en den Gekruisigde was een breede en diepe afgrond. De Geest van God bewoog hem er toe om zijn tegenzin, zijn hoogmoed en zijn zelfzucht aan het kruis te laten nagelen en tot een volkomen overgave aan Christus te komen. Onmiddellijk schreef hij een brief aan de leden van het bestuur, waarmede hij kwestie gehad had, beleed hen zijn toorn en afkeer en vroeg ze om vergeving. Hierop kwam een groote blijdschap over hem. Deze ervaring vertelde hij aan de familie, waar hij te gast was. Bij een daarop volgende wandeling vertelde hem de zoon des huizes, dat hij tot dat oogenblik toe nog nooit een christen ontmoet had, die bereid geweest was zijn zonde openlijk te belijden en weer goed te maken. Nog voor de wandeling ten einde was, had de student zijn leven aan God gegeven. Buchmann trok daaruit deze leering, dat het voor een mensch met een trotsch hart onmogelijk is in te gaan in het Rijk der liefde, dat het alles zonde is wat ons van God en menschen scheidt, en dat het voor de wegneming der zonde niet genoeg is haar te haten en te laten, doch dat men ze ook moet belijden en weer goed maken. Omtrent deze ervaring vertelt hij „Ik had een verandering doorgemaakt en kon het werktuig zijn om ook anderen tot deze verandering te brengen". Dat volbracht hij ook."

De onderstreepte zin. Ik geloof dat de onderstreepte zin iets zeer behartigenswaardigs zegt. Bij vroegere lektuur over deze beweging viel mij reeds op hoezeer in deze beweging den nadruk gelegd wordt op het zonde-belijden. Er is niets waar de hoogmoed van het natuurlijk hart meer tegenop ziet, dan het belijden van zonden. Hoe gauw meent men, dat als men de zonde maar haat en laat het goed is, terwijl de Schrift toch zegt: *belijdt* elkander uwe misdaden. De niet-beleden overtreding tegen een ander is de ongebroken hoogmoed. De jonge man, van wien hier boven gesproken wordt, had nog nimmer een christen ontmoet, die bereid geweest was zijn zonde te belijden en goed te maken. Was hij daarom misschien onbekeerd gebleven? Hoe ziek wordt een gemeente als er onbeleden zonden zijn; als het kwaad blijft zitten. Moest elke gemeente niet de kracht hebben menschen, die niet van hun voetstuk kunnen afkomen, hun kwaad niet willen belijden en goed maken, een verkeerd woord niet terug willen nemen, eventueel hun leidende functie te ontnemen en uit zulke functies te weren? En dit alles in de liefde. God wederstaat de hoovaardigen, doch den nederigen geeft Hij genade. Laat ons afdalen opdat we de genade mogen vinden!

— Hoe treffend zegt Jan Luyken in het gedicht:

„De ziele beoefent de deugd
der nederigheid".

„Ach, dat mijn berg een diepte werd,
Ach, konde ik klein zijn en gebogen
En God in mijne ziel verhoogen
Wat zou er, van dié hoogte of
Al leiflijk water in mij vloeien,
En doen mijn geest zoo lustig bloeien
Als eene schoone rozenhof.
Daar zou zich Jezus, mijn beminde
Zoo zoet en vriend'lijk laten vinden!"

Ambt en Dienst. In een art. in het orgaan onzer Engelsche geloofsgenooten, stond onlangs de opwekking om wel toe te zien, dat we ons getuigenis niet verzwakken. Een uitnemende zaak. We moeten weten w a t we zijn en we moeten het w i l l e n zijn. Voor vreemde invloeden, voorzoover het verkeerde invloeden zijn, moeten we ons sluiten. In het bedoelde art. lazen we o.a. ook dit:

> „Er is een priesterschap van alle geloovigen; er is een leerdienst. Bij ons is een predikant een lid der gemeente; zijn ambt is representatief, hèm geschonken door de gemeente. Zijn ambtsverrichtingen staan niet boven en zijn niet onafhankelijk van het lichaam der geloovigen".

De laatste zin zal dunkt ons zoo te verstaan zijn, dat de verrichtingen van den predikant geen goddelijk karakter dragen, doch ingeschakeld zijn in de verrichtingen van de gemeente als het geestelijk lichaam van Christus.

De positie die wij innemen, wordt in belangrijke mate bepaald door de stelling, die de anderen bezetten. Onze stelling is altijd een „*tegen*stelling". De Vrije Kerken zien in de Staatskerken hun tegenvoeters. Zij willen hun tegendeel zijn. Daarin schuilt het gevaar der eenzijdigheid, het gevaar in een tegenovergesteld uiterste te vervallen, teneinde eigen positie zoo sterk mogelijk te maken. Voor ons Nederlandsche Baptisten, voor wie de hierarchiesche kerken altijd meer in den schemer stonden en die de Gereformeerde kerken met hun presbyteriaansche kerkvorm meer rondom ons zien, stond de kwestie wat anders.

Er is een ambtsoverdrijving, die ambt en gemeente tegenover elkaar plaatst, zooals bij Rome. Bij haar is de priester alles en de gemeente onmondig. De priester staat boven en tegenover haar en los van haar.

Die ambtsbeschouwing tast het wezen der gemeente aan. Wat zullen wij nu doen? Het ambt praktisch uitschakelen teneinde de gemeente te redden? Waarom is dit uiterste beter dan het andere? En — al ware het beter — waarom zouden wij daarin vallen of daarin

volharden? In uitersten te leven is toch niet noodig? Wij moesten, dunkt me, onze positie niet verzwakken door voor de congregationalistische kerkvorm in het vuur te gaan.

Het „ambt". Dat het woord „ambt" onder ons niet bemind is, heeft zijn reden. Men heeft het een te groote inhoud gegeven. Laten wij het uit reactie echter niet heelemaal leeg gaan halen. Er zijn toch menschen, die tot Christus nog in een andere verhouding staan, dan als verlosten. Anders versta ik Efeze 4 : 11 niet.

> En deze heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leeraars.

Er zijn dus menschen die de Heer in een bizondere positie tot zichzelven gebracht heeft en door wie Hij werkt. Zeker: ze worden door de gemeente beroepen gekozen, doch in de overtuiging, dat ze door den Heer geroepen zijn. Zij ontleenen hun volmachten aan Christus, aan wien ze voor en boven alle dingen verantwoording schuldig zijn. Ik zou daarom niet zonder meer willen zeggen dat ze representanten van de gemeente zijn, ze zijn het dunkt me in de eerste plaats van Hem, die hen heeft geroepen, uitgestooten. Ze zijn geen dienaren d e r g e m e e n t e, maar dienaren van C h r i s t u s. Hij is hun Meester. Als Paulus zegt: wij zijn uwe dienaren om Jezus' wil, verklaart hij dat de dienst der Evangelieboden naar aard en strekking overeenkomt met den dienst van Jezus en de voortzetting daarvan is. Dit kan overdreven worden — ongetwijfeld, maar men vrage zich eens af of in de geringschatting van de positie die een mensch inneemt, zoowel door den betrokkene zelf als door anderen, geen gevaar schuilt? En waarom zouden we het kind met het badwater wegwerpen? Waarom zouden we, om niet op den linkeroever vast te loopen het schip op den rechteroever vast zetten, inplaats van het midden te houden?

L.

III

ONS PAASCHNUMMER.

Er moet heusch nu toch eens flink worden aangepakt.

Elke gemeente moet het zich als een eerezaak rekenen, dat

de bescheiden oplage

van ons extra-Paaschnummer geheel wordt geplaatst.

Of wat moet een niet-Baptist, een anti-kerkelijk mensch, een alledaagsche Nederlander wel van onze ernst denken wanneer

ruim vierduizend leden van aangesloten gemeenten

nog geen tienduizend exemplaren van hun eigen goed verzorgde uitgave aan den man kunnen brengen?

Gemeenten, ontwaakt! Bestel met den vasten wil om uw aandeel te willen doen in deze mooie onderneming.

Prijzen: tot en met	100	ex.	$9^1/_2$ cent.
id.	500	„	9 „
id.	1000	„	$8^1/_2$ „
boven	1000	„	8 „

Opgave van verlangde hoeveelheden zie ik per ommegaande tegemoet.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

ZENDING.

Hoe de slavernij begraven werd op Jamaïca.

Het is al eenige jaren geleden, dat er een zwarte zendeling, Joseph Jackson Fuller, stierf. Hij was op Jamaïca geboren, en zijne ouders waren slaven, en hij dus ook. Op hun eiland was een Engelsch zendeling, een Baptist, en deze schilderde in Engeland met zulke levendige kleuren den vloek der slavernij, dat de Regeering in 1838 de slavernij op Jamaïca afschafte, waardoor 322.000 slaven vrij werden. Joseph Fuller was toen 13 jaar, en hij herinnerde zich zijn leven lang de blijdschap, die er toen op het eiland heerschte. Onder leiding van bovengenoemden zendeling, William Knibb, hebben ze toen de slavernij plechtig begraven, en als Fuller dit vertelde, maakte het een diepen indruk op de hoorders.

Eerst kwamen allen, laat in den avond, in de kleine kerk samen om te danken en te bidden. En dat was danken, dat was bidden! En daarna, tegen middernacht, gingen de dankbare slaven naar buiten, waar een graf gegraven was, en waar een doodkist bij stond. Zij hadden al de teekenen van wreedheid van hun vroegere eigenaars zooveel mogelijk bijeenverzameld, boeien, kettingen, zweepen, touwen, enz. en legden ze alle in de kist. Toen werd het deksel dichtgemaakt, en liet men de kist langzaam in het graf zinken. Want de slavernij was dood! Geen zweep des drijvers meer, geen geeselpalen, geen boeien! En toen het middernachtelijk uur sloeg, stonden allen om het graf geschaard en klonk het lied: Prijst God, van Wien de zegen daalt, enz. uit volle borst.

En Joseph Fuller kreeg later gelegenheid om te studeeren, en gaf zich geheel aan den arbeid, om hen die bevrijd waren van de slavernij door den arbeid van William Knibb, bekend te maken met een grooteren Bevrijder en Verlosser, die vrijmaakt van de boeien van bijgeloof en zonde.

„Wie zal den brief schrijven?"

In het jaar 1835 bezocht een Engelsch Baptist zendeling in Britsch Indië die nog met Carey samengewerkt had, Rev. Amos Sutton, Amerika, en deed een dringend beroep op de Amerikaansche Baptisten, om den zendingsarbeid te beginnen in Teloegoeland, grenzende aan Orissa, waar de Engelsche Baptisten arbeidden. Zijn roepstem vond gehoor, en in het volgende jaar werd Rev. S. S. Day uitgezonden om het werk te beginnen te Nellore. Later werd ook Rev. Lyman Jewett uitgezonden, en deze twee broeders deden daar gedurende vele jaren den vaak zoo moeilijken arbeid van pioniers. Maar in Mei 1853 moest zendeling Day met een gebroken gezondheid naar zijn vaderland terugkeeren en bleef Mr. Jewett alleen op zijn post achter. En wat was er in die achttien jaren bereikt? Slechts tien heidenen hadden hun afgoden weggeworpen en hadden leeren gelooven in den Eenigen waarachtigen God, Die Zijnen Zoon gegeven had tot een Verlosser der wereld. En het Zendinggenootschap zat met een groot tekort, geen wonder dat iemand het voorstel deed om den arbeid te Nellore op te heffen, het zendingshuis te verkoopen, zendeling Jewett naar Birma te verplaatsen en de tien bekeerlingen aan hun lot over te laten.

Een lange bespreking volgde op dit voorstel, sommigen waren er vóór, anderen tegen. Tegen het einde der vergadering stond Dr. Bright, de secretaris van het zendinggenootschap op en hield een toespraak. Hij eindigde met de woorden: „Wie is de man, die dien brief zal schrijven of die boodschap overbrengen aan die kleine gemeente van tien leden, om hen te zeggen, dat de Amerikaansche Baptisten besloten hebben om hen te verlaten?" Hij liep het platform op en neer, uitroepende: „Wie zal dien brief schrijven?" Als secretaris moest hij het doen, en er zou niet veel tijd voor noodig zijn, maar zijn hart brak bij de gedachte het te moeten doen.

Tijdens de vergadering hing een kaart van Indië op het platform en de zendingsstations waren daarop aangegeven door sterretjes. Birma zat er vol van, maar Nellore stond alleen in Teloegoeland, en een der aanwezigen noemde haar een „Eenzame ster". Na de toespraak van den secretaris werd de vergadering gesloten, en den volgenden morgen zou er over het voorstel gestemd worden.

Onder de aanwezigen was ook Dr. Smith. Hij had aan de bespreking geen deel genomen, maar het gehoorde had hem diep getroffen. Hij kon dien nacht niet slapen. Een dichterlijke inspiratie greep hem aan; hij stond op, nam een stukje papier en schreef met potlood het volgende vers:

„Schijn voort, eenzame ster, uw heldere [glans
Zal schijnen over den Oosterhemel,
De morgen komt na donkren nacht,
Schijn, en vertroost des pelgrims oog.

Schijn voort, eenzame ster, ik zou uw [licht
Niet dooven, met zijn zwakken glans,
De eenzame ster van Bethlehem
Kondigde aan een schoonen en heer- [lijken dag.

Schijn voort, eenzame ster, de dag [komt haast
Dat gij het heerlijkst schitteren zult,
Gij, opgekweekt in twijfel, vrees,
Zult fonkelen in Immanuel's kroon.

Schijn voort, eenzame ster, totdat [gansch d' aard
Haar afgoôn neerwerpt in het stof,
En duizenden, waar uw licht straalt,
Den Heiland geven eer en lof.
Hem kronen aller Heeren Heer."

Dr. Smith logeerde bij Rechter Ira Harris, lid van het Hooggerechtshof van New-York, die de eindvergadering presideeren zou. Aan het ontbijt vroeg deze aan Dr. Smith, wat hij van de zaak dacht. Als antwoord haalde hij het met potlood beschreven stukje papier uit zijn zak en reikte het Rechter Harris over. Deze las het en zonder een woord te spreken stak hij het in zijn zak. Hij was een krachtige persoonlijkheid, en op de beslissende vergadering las hij met veel gevoel het gedicht voor. Al de aanwezigen waren diep getroffen, en sommigen weenden. Een visioen van hoop lichtte over hen bij deze profetische woorden en de Teloegoe-zending was gered. In plaats van haar op te heffen, werd besloten om haar uit te breiden, en meer zendelingen werden uitgezonden. En de profetie werd vervuld, de zegen kwam, hoewel niet dadelijk, maar eenige jaren later, toen een wonderbare werking des Heiligen Geestes duizenden in Teloegoeland aan de voeten van den Zaligmaker bracht. En nu, na 80 jaren, zijn er 193 Baptiste gemeenten met 75.000 leden en gemiddeld 3000 doopelingen per jaar. Dat heeft God gedaan!

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Liefde leeft een beetje minder.

Zoo nu en dan word ik tegen wil en dank bij de vraag bepaald, waarin de liefde tot God en Zijn arbeid bij sommige van onze N. B. J. B.ers toch wel bestaat.

Men kan evenveel op ze vertrouwen als op menschen buiten ons mooie beweging om en niet zelden nog wat minder. Hun „ja" heeft tweeërlei waarde, waarvan de practicale slechts een klein percentage van de nominale uitmaakt. Zij rooken cigaretten tegen de klippen op en doen in deze moderne wijze van genieten niet onder voor de breede schare, die aan ons voorbij gaat, als de straatdandy 's avonds na zeven uur en de hanger tegen of over brugleuningen en de schildwacht bij een lantaarnpaal. Zij sparen geen geld aan zichzelf om de branie te kunnen schoppen, al weer precies als de kinderen van hun tijd en gewest.

Maar waarin bestaat voor den drommel hun liefde voor God en Jong Nederland? Dat ze zich des Zondags een keer in de kerk vertoonen en daar de aandacht op zich vestigen door te laten zien, dat ze een schromelijk gebrek aan eerbied hebben voor God en Zijn Gemeente? Jassen zijn al om ruggen geheschen en hoeden of petten op het hoofd geslingerd en het vlammetje aan een armzalig restje rookmateriaal gehouden, eerdat ze de bank hebben verlaten!

Of bestaat hun liefde wellicht hierin, dat ze soms tot tranen toe worden bewogen? Met andere woorden: het bewaren van een gevoeligheid van ziel, die hun spoedig ontroert en hun in sensationeele nummers, hetzij een illustratie in een preek of de uitbeelding van een drama, rijkelijk doet smullen.

* * *

Een van de kenmerken van de liefde is, dat ze gaarne een beetje minder leeft.

Ik herinner mij een eenvoudige, trouwe zuster ontmoet te hebben, die een behoorlijk gesalarieerde betrekking in de maatschappij bekleedde. Toch leefde zij sober, uiterst sober zelfs. Haar schoenen waren — en dat wil heel wat zeggen voor het ijdele vrouwenhart — opvallend gelapt. Voor de eischen van de mode was ze doof en een mantel, die nieuw om haar schouders kwam te hangen, kon zich troosten met de blijde zekerheid dat aflegging en executie voor onbepaalden tijd waren uitgesteld. Haar vriendinnen, voor zoover zij die bezat, oordeelden haar gierig en geen wonder, want zulk een indruk moest elke oningewijde wel krijgen. Toch was het niet de gierigheid, die zielebederver, waaraan zij zich had overgeleverd. Luister naar haar geschiedenis: haar vader, een man van goud, voor wie eerlijkheid gold als een kostelijk kleinood, was tegen wil en dank onder schulden gekomen en het leek, dat hij, mensch van karakter, in zijn graf zou dalen zonder aan zijn financieele verplichtingen te kunnen voldoen. Dat kon zijn dochter niet verdragen en zij behielp zich vele jaren met een armoedig slaapvertrekje en met sjofel geworden kleeren en met een hoedje van vier modes geleden teneinde haar geliefde ouders van de dreigende schande te bewaren.

Liefde leeft gaarne een beetje minder!

Worden ze in onze groote steden niet gevonden — flinke, nobele jongemannen van het platteland, of jongemenschen uit Duitschland en elders — die zich de geneugten ontzeggen, waarop zij krachtens hun gevulde beurs aanspraak kunnen maken alleen om de hulp en de troost te zijn van hun beminden vader en moeder, die door den geweldigen economischen crisis tot de bedelstaf zijn gebracht?

* * *

Ook in God leeft de liefde een beetje minder.

Of een beetje?

Denk aan Bethlehem. Denk aan den Jordaan, toen de Dooper Jezus Christus in zijn vloed weglegde en liet opstaan. Denk aan Gethsemané met zijn ontzaggelijke worsteling. Denk aan het schouwspel van Golgotha, waarvoor zelfs de zon haar aangezicht verborg.

Hoe rijk was Hij! Welk sterveling is in staat om Zijn rijkdommen uit te meten?

Hoe arm is Hij geworden! Arm om onzentwil.

Zijn armoede heeft ons rijk gemaakt.

* * *

Hebben ook wij waarlijk God en Zijn heerlijk Koninkrijk lief?

Ja? Ja?

Zijn wij dan bereid om vanwege onze liefde een beetje minder te leven?

De arbeid in het Koninkrijk heeft het toch zoo noodig, zoo brood-noodig.

De uitwendige zending roept. De inwendige zending heeft haar behoeften. In onze eigen gemeente moet er nog zooveel gebeuren. En dan niet te vergeten die talloos vele arme broeders en zusters van Jezus.

N. B. J. B.ers! Leef om Christus' wille een beetje minder.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ONS JEUGDBLAD.

Reeds geruimen tijd loop ik rond met het een en ander aangaande ons Jeugdblad in mijn hart.

Gij moet namelijk weten, dat ik met het eerste nummer „uitstekend best" tevreden ben geweest, om eens de woorden te bezigen van een onzer N. B. J. B.ers. En wanneer ik dan nog bedenk, dat er naar gestreefd zal worden om de volgende uitgaven te perfectionneeren, koester ik tegen wil en dank zeer groote verwachtingen.

Maar nu komt het. De oplage was mij een teleurstelling. Ik weet wel, dat bezieling soms niet te vertrouwen is. De ondervinding heeft mij geleerd, dat

men vaak op menschen, die blakeren, niet veel staat kan maken. Enthusiasme is dikwijls een onverbeterlijke bedrieger. Maar de heilige bezieling van de nationale conferentie te Groningen heeft ons toch, naar wij meenen, goeden grond gegeven voor onzen indruk, dat een Jeugdblad zich al aanstonds in een breeden kring van lezers zou mogen verheugen.

Nu heeft ons Jeugdblad zeer zeker een kring van lezers gekregen, doch breed kan hij niet worden geheeten.

Dat moet anders worden.

Dat moet beter worden.

En dat kan betrekkelijk gemakkelijk beter worden.

Ons Jeugdblad zou o.a. ook van propagandistischen aard zijn en evangeliseerend arbeiden. Waarom zullen wij op dezen trek niet den nadruk leggen?

Wanneer elke N. B. J. B.er slechts twee exemplaren van ons tweede nummer voor zijn rekening neemt — één voor zichzelf en één om te verkoopen — is de oplaag reeds meer dan verdubbeld!

Is dit niet uitvoerbaar?

Die „neen" zegt is geen gezonde N. B. J. B.er en moet door ons de heide worden opgezonden of aan een teedere verzorging van een herstellingsoord worden overgegeven!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

EEN DOGMATISCHE BLADZIJDE.

De Verlosser.

Het Werk des Verlossers.

Onze ellende bestaat daarin, dat we God niet kennen, van God vervreemd zijn. *Dat is onze dood.* Dienovereenkomstig was het doel van Christus' zending, ons den Naam Gods, Gods Wezen, te openbaren. De bekwaamheid daartoe bezat Hij als Zoon van God en Zoon des menschen. Hij heeft die kennis geschonken door

I. *Zijn Woord.* God kan slechts leeren kennen, die zichzelven kent. Daarom is Christus' woord

a. ontdekkend. Zonde verblindt. Slechts de reine van hart kan God zien. Daarom eischte Jezus bekeert u, keert u van de zonde af! Daarnaast en tegelijkertijd is Zijn woord

b. zelfonthulling. Hij zegt wie Hij is, en met welk doel Hij in de wereld gekomen is, opdat het bij den zondaar kome tot aansluiting bij Hem. Daarmede is de weg tot den Vader betreden en de kennis van God het deel des zondaars geworden. Wie Hem ziet, ziet God; wie Hem heeft, heeft God. Niet de eenheid, maar de hereeniging tusschen God en mensch ligt in Hem.

Daar Hij spreekt als godmensch overtreft Zijn woord dat der profeten, doch is zelf onovertrefbaar. Hebr. 1. Zijn kennis is oorspronkelijk. Hij spreekt met gezag, met volstrekte zekerheid. Jezus' kennis dekte zich met de grenzen van Zijn ambt. De aard en de omvang van Zijn kennis was in overeenstemming met den aard Zijner zending.

Het echt-menschelijke in Jezus komt bij Zijn kennis ook daarin uit, dat zij het eigenaardige van Zijn tijd en omgeving heeft. Hij dacht in de vormen van Zijn volks- en tijdgenooten. Zijn woord verraadt duidelijk, waar en wanneer Hij geleefd heeft. Deze afstand verhindert ons echter niet om door Hem God te leeren kennen en zóó te verkondigen en te dienen, als onze tijd dat eischt. Daarom kunnen we met een bloote herhaling Zijner woorden en nabootsing Zijner daden niet volstaan. God wil niet gedachteloos maar nadenkend gediend worden. Ons leven moet zijn een „vertaling" van Jezus' woord en daad. Eerst dan verstaan en bezitten wij Hem.

II. *Zijn daden.* In overeenstemming met Zijn buitengewone kennis bezat Hij een buitengewone macht. Evenals Zijn kennis vloeide ook Zijn macht voort uit Zijn *eenheid* met den Vader. Een kennis zonder gelijkwaardig kunnen is geleend, onwaar, hol, fantastisch. Jezus' werken bewijzen de waarheid, de echtheid Zijner woorden. Ook in Zijn werken onthult Hij God, Hij doet wonderen, dat zijn daden die God doet zonder bemiddeling der natuur.

Daar het geloof niet mag rusten op het besef van Gods overmacht maar van Zijn recht en goedheid, weigert Jezus elk machtbetoon. Zijn wonderen dragen het karakter van hulpbetoon, zij zijn vertrouwen wekkende teekenen van Gods bereidwilligheid en macht om te helpen. Zij maken een zuivere overgave aan God mogelijk. De wonderen bevestigen dat het doel van Jezus' zending is de menschheid te verlossen en te toonen dat Hij machtig is dat doel te bereiken. Zijn macht staat boven de natuur; Hij handelt als God.

Daarom deed Hij geen wonderen om bewondering te wekken, voordeel te verkrijgen of lijden te ontgaan. Zijn leven was onderwerping aan de natuur en aan de moeilijkheden, waarvoor Hij geplaatst werd.

De mogelijkheid van het wonder kan slechts hij verloochenen die de Persoonlijkheid Gods ontkent.

L.

III

De wijsheid is het compas dat de mensch stuurt door de ongebaande woestijn des levens; zonder haar is hij gelijk aan een verlaten schip, de speelbal van wind en golven.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Achans diefstal.

Joz. 6, 7, 8 : 1—22.

Les voor Zondag 26 Maart 1933.

De aanval op Ai. Joz. 7 : 2—5.

De Heere was met Jozua, en zijn gerucht liep door het gansche land. Het begin van de verovering van Kanaän was zoo goed geweest, en vol moed en geestdrift maakten de Israelieten aanstalten, om nu verder te gaan en de tweede stad te veroveren. Die volgende stad heette Ai en was gelegen bij Beth-Aven ten Oosten van Beth-El.

Jozua hield zich maar weer aan de oude, beproefde manier, en zond enkele verspieders naar de stad, en zij bleven niet lang weg. Zij brachten verslag uit van hun bevindingen en gaven tegelijkertijd advies, hoe te handelen. Zij deelden mede, dat het slechts een klein stadje was, van veel minder beteekenis dan Jericho, en dat het h.i. niet noodig was, dat het geheele volk der kinderen Israels optrok naar dat plaatsje, daar naar zij meenden twee of drie duizend meer dan genoeg waren om het stadje in te nemen. Dat leek Jozua een goede raad. Hij heeft er zeker ook wel rekening mee gehouden dat de menschen in dit land erg bang waren geworden voor Israel, d.w.z. voor den God van Israel, want buiten God waren de inwoners van het land veel sterker dan de Israelieten.

Ongeveer drie duizend man trokken op en meenden, gemakkelijk werk te hebben, maar hoe kwam dat anders uit. De mannen van Ai bleken hen te sterk te zijn, zoodat zij moesten vluchten. De inwoners van Ai vervolgden hen. Schebárim beteekent: bressen. Het schijnen steenhoopen te zijn geweest daar in de buurt. Er vielen aan de zijde der Israelieten 36 man, die sneuvelden en het legertje uit Israel werd geheel verslagen. Volgens Joz. 8 : 25 had Ai 12.000 inwoners.

De ban in het leger. Joz. 7 : 1, 6—15, 16—26.

Dat gaf een opschudding in Israel. Men was nog maar nauwelijks begonnen en het was al mis. En toch hadden allen, zoo meende men, zich precies aan de bevelen des Heeren gehouden. In diepe verslagenheid werpen Jozua en de oudsten zich neer voor de ark, om tot God te roepen. Dan openbaart de Heere hem, dat er bij de verovering van Jericho iets is gebeurd, wat lang niet door den beugel kon en waardoor de Heere niet meer met het volk kan zijn zooals in het begin. Het is alleen door de hulp des Heeren, dat Israel

voor de vijanden kan bestaan, en als Israel zondigt, dan trekt de Heere Zijn helpende hand terug. Bij de verovering van Jericho is er tegen alle verbod in gestolen. De man die dat deed heette Achan. Hij was in een van de voornaamste huizen van Jericho gekomen en had daar o.a. een kostbare mantel gezien, prachtig bewerkt met goud en zilverdraad; hij was in de stad Babylon gemaakt. Bovendien vond hij in dat huis een geldsom van 200 zilverlingen, en ook nog een gouden sieraad van tamelijk groot gewicht. Toen hij deze prachtige dingen zag kreeg hij er o zoo'n zin aan. Hij dacht: Als ik dat geld eens houd en ik verkoop later die pracht van een mantel en dat dure gouden sieraad, dan ben ik ineens een rijk man.

Zijn geweten, de stem van God in zijn borst vermaande hem, het niet te doen. Maar die rijkdommen leken hem ook zoo begeerlijk. Veel tijd had hij ook niet, hij moest spoedig beslissen. De verleiding werd hem te sterk; hij verborg de kostbaarheden onder zijn kleeren, onder zijn mantel. Want hij kon ze maar niet zoo open en bloot in zijn armen dragen. Hij zal wel vaak schuw om zich heen hebben gezien, toen hij in het donker naar zijn tent ging. Want het zal wel donker zijn geweest. Dien dag hadden de Israelieten immers zeven maal om de stad heen moeten trekken en daarna moest de stad nog worden ingenomen. Als Achan maar een onverwacht geluid hoorde, schrok hij al. Eindelijk had hij zijn tent bereikt. Maar nu had hij weer een nieuwe zorg. Waar moest hij hier heen met zijn gestolen schatten? Weet je wat, onder de grond er mee. Achan begon in zijn tent een gat te graven. Zijn vrouw en zijn kinderen hebben natuurlijk gevraagd waarom hij zoo merkwaardig handelde. En Achan zal het wel verteld hebben, wat er gebeurd was en welke plannen hij had; zij moesten er allen over zwijgen als visschen daar zijn geheele gezin er voordeel van had. Zij zijn er zeker allen mee accoord gegaan want het is niet bekend geworden bij de Israelieten; ook Jozua wist er niets van noch de oudsten. Eén was er echter, die het gezien had. Dat was God. Heel het volk was voor die ongerechtigheid aansprakelijk; daarom de smadelijke nederlaag bij Ai. Maar, zooals gezegd, Jozua en de oudsten hadden zich in rouwgewaad, met gescheurde kleederen, nedergeworpen voor de ark. Elk van hen had een scheur van een handbreed ongeveer in de kleeren gemaakt. God, die alles wist, openbaarde hen toen dat er gezondigd was en op welke manier de dader kon worden aangewezen. Den volgenden dag wordt geheel Israel naar zijn stammen vergaderd, om door het heilig lot den overtreder te doen aanwijzen. Het *volk* Israel is nu bijeen. Onder de stammen wordt nu het lot geworpen, en de *stam* Juda wordt geraakt. Onder de geslachten van Juda wordt nu het lot geworpen en nu wordt het *geslacht* Zarchi geraakt. Onder de huizen van Zarchi wordt nu het lot geworpen en nu wordt het *huis* Zabdi geraakt. Onder de mannen van het huis Zabdi wordt voor het laatst het lot geworpen en nu wordt de *man* Achan geraakt. Wat zal Achan bang geweest zijn, dat het lot steeds dichter in zijn nabijheid kwam. Op aandringen van Jozua doet hij belijdenis en weldra worden in zijn tent opgegraven de Babylonische mantel, de 200 zilveren sikkelen en de gouden tong, het gouden sieraad, dat hij den Heere heimelijk heeft ontstolen. Achan en al de zijnen worden dan weggevoerd naar het dal Achor en werden daar gesteenigd, terwijl al hun bezittingen benevens het gestolene met vuur wordt verbrand. Dit dal werd voortaan Achor genoemd, dat „droefenis" beteekent.

Inneming en verwoesting van Ai. Joz. 8.

Nu zou de Heere echter Ai in de hand der Israelieten geven. Jozua neemt nu veel meer mannen dan de eerste maal. Hij neemt niet minder dan tienmaal zooveel, n.l. 30.000. Daarvan bestemt hij 5000 man om achter de stad in hinderlaag te gaan liggen. Daarop, in den komenden morgen, deed Jozua een aanval op de stad, maar toen de mannen van Ai tegen hen streden, en de weifelende houding der Israelieten zagen, deden zij een uitval. De Israelieten gingen op de vlucht, en de inwoners van Ai, reeds zeker van hun overwinning, joegen hen achterna. Ja, zóó zeker gevoelden de inwoners van Ai zich, dat er niemand in de stad achterbleef. Op een gegeven oogenblik echter strekte Jozua op het bevel des Heeren zijn spies uit naar de stad en toen gingen de 5000 man, die in hinderlaag gelegen hadden, de geheel open stad binnen en staken haar in brand. Jozua greep nu zijn achtervolgers aan, die niet meer konden ontkomen. De geheele bevolking, 12.000, werd met het zwaard uitgeroeid en de koning werd aan een hout gehangen en daarna onder een groote steenhoop bij de ruïnen der stadspoort begraven.

Achan was wel heel dwaas geweest, om diefstal te plegen. Omdat Jericho de éérste stad was, moest de geheele buit aan den Heere gegeven worden. Te Ai was alles, wat buit gemaakt werd, voor de Israelieten zelf. (8 : 27) Als Achan maar even geduld gehad had tot de volgende stad, wie weet, wat hij niet alles had kunnen verkrijgen. Maar wij menschen hebben zoo weinig geduld en kunnen zoo moeilijk op den Heere en Zijn tijd wachten. Ook voor kinderen is het soms zoo verbazend moeilijk, geduld te leeren. En welke vreeselijke gevolgen de zonde kan hebben ook voor anderen, zien wij op ontzettende wijze bewaarheid worden in de geschiedenis van Achan.

D. G. B.

III

TER OVERWEGING.

1.

De Commissie der Unie legge aan en publiceere een lijst van broeders, niet-predikanten, die gerechtigd zijn buiten hun gemeente te gaan in de prediking.

2.

De Commissie der Unie regele den vacantie-arbeid der studeerende broeders en bepale de hun, voor dien arbeid te geven vergoeding. Een en ander in overleg met de betrokken gemeenten.

3.

In studie worde genomen een plan om in Centraal Baptist Nederland in gunstige omgeving te stichten een Vacantie- en Conferentie-oord. De stichtingskosten te bestrijden door giften en kleine rentelooze aandeelen, waaraan bepaalde voorrechten verbonden kunnen worden. De exploitatiekosten te dekken door gebruikers en contribuanten. Diaconiën konden hier tegen vergoeding rustbehoevenden laten opnemen.

4.

Het kapitaal der Unie worde gebruikt voor het oprichten van een eigen drukkerij en boekhandel. Getracht worde vooraf toezegging te verkrijgen, dat de thans door Unie en gemeenten uitgegeven periodieken, daar zullen worden gedrukt.

5.

Het Unie-depôt houde uitverkoop. Het lanceere van tijd tot tijd een actueele uitgaaf in behoorlijke oplaag, die direct door de gemeenten worde afgenomen, gelijk thans Kerst- en Paaschnummer.

6.

Het is verkeerd de gemeente op te lossen in vereenigingen, enz. Naast of in de gemeente een Zendingsgenootschap of Zendingsvereeniging te hebben is even absurd als een doopvereeniging in de gemeente op te richten of een vereeniging ter bevordering der heiligmaking of een Maranatha-kring. Want de gemeente *is* dat alles.

7.

Door vereenigingsarbeid moet voorzien worden in de behoeften van een bepaalden leeftijd en in behoeften die uitsluitend aan een der seksen eigen zijn, of door die beter afzonderlijk kunnen worden behartigd.

8.

Van de thans inkomende zendingsgelden worde (na aftrek van een bepaald bedrag voor de Congo) een stamkapitaal gevormd groot genoeg om binnen afzienbaren tijd op bescheiden schaal een eigen zendingsarbeid te beginnen. Dit zal het medeleven met de zending zeer vergemakkelijken en de zending dichter bij brengen.

9.

Plaatselijke gevallen als het „zieke meisje" van Zusterhulp moeten door plaatselijke diaconie en armenzorg worden behartigd en als regel niet nationaal gemaakt worden. In het laatste geval moet een verantwoordelijke instantie de zaak onderzocht hebben en de uitvoering controleeren.

10.

Zendingsgelden, in een gemeente verzameld, behooren te worden afgedragen aan den penningmeester dier gemeente. die voor doorzending aan den Uniepenningmeester zorg drage.

11.

Iedere organisatie bepale en beperke haar taak overeenkomstig haar eigen karakter. In alles blijve de gemeente centraal.

12.

Het is gewenscht, dat de gemeenten op een of andere wijze geïnteresseerd worden bij het Pensioenfonds van de Broederschap van Baptiste Predikanten, opdat deze aangelegenheid definitief en afdoende geregeld worde.

Bovenstaande wordt allen, die het aangaat, met gepaste bescheidenheid ter overweging aangeboden.

L.

UIT DE GEMEENTEN

GRONINGEN. Hebben we de vorige week iets medegedeeld over de gang van zaken in het gemeentelijk leven, de loop der gebeurtenissen in de afgeloopen week dwingt ons opnieuw tot schrijven. De gemeente had n.l. besloten om op 28 Febr. en 1 en 2 Maart Conferentiebijeenkomsten te beleggen.

Hoe wij aan deze naam gekomen zijn weet ik niet, maar dat doet ook minder ter zake. Hoofdzaak is, dat op overtuigende, bezielende wijze het evangelie verkondigd is voor een aandachtig luisterend auditorium. Naar schatting waren er elken avond pl.m. 400 menschen aanwezig. De brs. predikanten Weenink, Huizinga Sr., v. d. Schors en Brandt, hebben in samenwerking met de Voorganger onzer gemeente hun beste krachten in dienst van hun Koning en Zender onzen Heiland en Zaligmaker gesteld. De toewijding dezer broeders en het gebed der gemeente is door de Heer gekroond met zichtbare resultaten. De twee eerste avonden waren we samen in het concerthuis, de laatste avond in ons kerkgebouw. Toen de eigenlijke samenkomst gesloten was bleven een groot aantal van de aanwezigen nog even samen voor een korte navergadering en bidstond. Hier bleek dat er menschen tusschen zaten die behoefte gevoelden om voor den Heiland der menschheid als *hun* Heiland te knielen.

En nu weten we wel dat deze knielenden niet voor de eerste keer het evangelie van Gods genade hadden beluisterd. Ongetwijfeld zijn de meesten hunner wel eerder door een pijl van Gods liefde getroffen.

We gelooven echter dat God deze samenkomsten heeft willen gebruiken om hun voor eene onontwijkbare beslissing te plaatsen.

Hem zij dan ook dank gebracht voor de zegeningen ons geschonken in de redding van zondaren. Dat deze dankbaarheid bij ons als kinderen des lichts zich moge uiten in een Gode gewijd leven.

Blijdschap - Dankbaarheid - Toewijding. Zoo zij het, in 's Heeren kracht.

De Corr.

MEDEDEELINGEN

Nw. Weerdinge.

De Gemeente alhier heeft toezegging van beroep gedaan aan br. H. M o s t e r t, Student in Hamburg.

De Secr. H. de J.

RADIO-UITZENDING.

Vanwege de Ned. Christelijke Radio Vereen. zal D. V. op *Maandag 13 Maart a. s.* van 4—5 uur een

Bijbellezing

worden uitgezonden, welke geleid zal worden door Ds. G. VISSER, Bapt. pred. te Hoorn—Workum.

1. Zingen no. 59 (uit Oude en Nieuwe Zangen van Woensel Kooy).
2. H. Schriftlezing: Psalm 146.
3. Gebed.
4. Zingen Psalm 68 : 10.
5. 1e gedeelte der toespraak, onderwerp: „Jacob's God".
6. Zingen Ps. 146 : 1 en 3.
7. 2e gedeelte der toespraak : „Onze God".
8. Dankzegging.
9. Slotzang Gez. 58 : 1 en 7.

Den Haag. J. BOITEN, secr. U.R.C.

ATTENTIE S. V. P.

Abonné's

die „De Christen ongeregeld ontvangen verzoek ik beleefd mij dit te berichten met vermelding van hun *volledig adres.*

Broeders Correspondenten die het 1e kwartaal nog niet hebben afgerekend verzoek ik beleefd doch dringend het nu zéér spoedig te doen.

De Adm.

„DE MENSCH GAAT NAAR ZIJN EEUWIG HUIS".

Paulus zegt het zoo heerlijk-rustig: sterven is immers t h u i s komen? Is het niet dwaas, dat we ons verzetten tegen onze thuisreis?

Emil Frommel, een bekend Duitsch predikant, vertelt van een bezoek, dat hij bracht aan een doodziek meisje in het ziekenhuis. Na een lang gesprek zei ze:

„Dominee, ik wil wel graag sterven, maar toch zou ik ook nog zoo heel graag hier wat willen blijven, al was het nog maar een paar armzalige jaartjes".

„Louise, ken je het Onze Vader?"

„Zeker, ik ken het van buiten en zonder ééne fout".

„Bid het dan eens".

Zij begon: „Onze Vader, die in de hemelen zijt...."

„Halt", gebood ik.

„Heb ik het verkeerd gedaan?"

„Neen Louise, maar wat heb je daar gezegd? Onze Vader, die in de hemelen zijt, nietwaar? Welnu, waar is de plaats van een kind anders dan bij zijn vader?"

„Zeker", antwoordde zij, daar is zijn plaats".

„Welnu, Louise, veronderstel nu eens, dat een zoon zich bevindt in het hartje van Rusland, om een reis om de wereld te maken, dat hij meer dan zes en dertig jaar uit zijn vaderland weg is, en dat hij er ongelukkig aan toe is en een leelijken hoest heeft, dien hij tot overmaat van ramp heeft opgedaan. Nu schrijft zijn vader hem: „Mijn lieve zoon, keer snel terug naar huis; je zult goed ontvangen worden, wij zullen je verplegen en genezen, alles is gereed om je te ontvangen". En dan antwoordt die zoon: „Ja, ik wil graag terugkomen, maar toch zou ik hier nog wel wat willen blijven, een paar jaartjes maar". „Wat zou je daarvan denken?"

Toen begon de zieke het in te zien, dat het heel dwaas is als een kind van God zich verzet tegen zijn thuisreis. Die gedachte gaf haar kracht en moed om den dood eerlijk in de oogen te zien. En toen na enkele dagen de dood kwam om haar te halen, was ze bereid. „Ze wilde heel graag sterven", vertelde de zuster aan ds. Frommel, wat hebt u met haar gedaan, dominee?"

„Beste zuster", was zijn antwoord, „ik heb niets anders gedaan dan haar het begin van het Onze Vader verklaard".

(Overgenomen. G. B.).

RONDBLIK.

De gezangenquaestie.

In het Kerkblad der Geref. kerken van 's-Gravenhage bespreekt dr. K. Dijk, de bekende Haagsche predikant, het gevaar van „veruitwendiging" der kerk (beschul-

diging o.a. van prof. dr. Hugo Visscher) dat door het zingen van het Nieuwtestamentisch lied zou ontstaan. „Sinds onze vaderen de Eenige Gezangen achter de psalmen voegden, mogen wij wèl de ongelukkige berijming van de Tien Geboden zingen (behalve dan het laatste vers); mogen wij jubelen: 'k Geloof één kerk, een algemeen genootschap, Geheiligd en vergaard door 's Hemels boodschap; mogen we een Morgen- en Avondzang aanheffen, zonder dat er van veruitwendiging sprake is; wij mogen ook onze psalmen zingen in een berijming, die vaak zóó onschriftuurlijk is, dat ze meer op een Maatschappij-tot-nut-van-'t algemeen-versje lijkt, dan op een oudtestamentisch lied; wij mogen zingen van paden der deugd en van wortels-inmaken (heusch waar, 't staat in Psalm 129 : 4), zonder dat wij inzinken, maar wanneer wij zouden juichen het aloude *Te Deum* der Christelijke kerk of belijden:

Alle roem is uitgesloten
Onverdiende zaligheên
Heb ik van mijn God genoten
'k Roem in vrije gunst alleen;

of met Paschen elkander zouden toeroepen:

Hallelujah! Lof zij het Lam!
Die onze zonden op zich nam!

dan staat de kerk schuldig aan veruitwendiging en veroppervlakkiging en verwatering en welke gruwelijke ondeugden er meer mogen zijn. Ik begrijp zoo'n critiek niet. Durven wij het dan niet eerlijk meer te zeggen, dat tegen het kerklied buiten de psalmen geenerlei principieel bezwaar bestaat en dat wij *Eenige Gezangen* hebben? Wij en de Christelijke Gereformeerden en de Oud-Gereformeerden en allen, die leven naar de Kerkenorde, die in art. 69 zegt, dat in de kerken ook zullen gezongen worden de Tien Geboden, het Onze Vader, de Twaalf Artikelen des Geloofs, de Lofzangen enz. En hebben die *Eenige Gezangen* ooit de wereldgelijkvormigheid in de hand gewerkt? Waarlijk, indien er geen andere oorzaken voor veruitwendiging zouden zijn dan deze, de kerk kan juichen over haar innerlijken bloei, maar het verval komt uit andere euvelen op. En het kan ook hieruit opkomen, dat wij in onwaarachtigheid onzen weg gaan en bijv. in het niet-zingen van meer dan 10 liederen een bewijs van godsvrucht en vroomheid en innerlijkheid gaan zien."

De kerk in Tsjecho-Slowakije.

In Tsjecho-Slowakije zijn sinds den wereldoorlog de verhoudingen op kerkelijk gebied buitengewoon sterk veranderd. Zulks wordt door de jongste cijfers, welke prof. dr. Soucek in de Praagsche pers publiceert, sterk belicht. In 1910 nl. waren Boheme, Moravië en Oostenrijksch Silezië voor 96% Roomsch-Katholiek. Thans heeft Boheme nog slechts 78% Roomsch-Katholieken. Het grootste deel der uit de Roomsche kerk uitgetredenen, nl. 853.717 zielen, geeft zich thans als onkerkelijk op. In de vrije Tsjechisch-Slowakische kerk vereenigden zich 793.092 vroegere Roomsch-Katholieken. Tot de Boheemsche broeders behooren nu 299.185 menschen; Duitsch-Evangelischen zijn er 177.673; in Slowakije wonen 407.266 Lutheranen en 219.351 Gereformeerden. De Roomsch-Katholieken in de republiek becijferen thans nog 10.833.423 leden.

Vrijdag 17 Maart 1933 No. 2279 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

DE WEG DES KRUISES.

Waar kruis is, is gena.
God weet waarom en hoe,
Maar al de kruiseswegen
Gaan recht naar Jezus toe.
Hij droeg het zonder klagen,
Hij leert ook ons het dragen,
Waar kruis is, is gena.

Waar kruis is, daar is liefde.
God heeft ons steeds bemind.
De slagen en de smarten
Zijn noodig voor Zijn kind.
Zijn heilig Vaderharte
Lijdt mee in onze smarte.
Waar kruis is, daar is liefde.

Waar kruis is, daar is trouw.
God laat ons niet alleen.
Door 't kruis dringt Hij de Zijnen
Tot Zijn gemeenschap heen.
Het kruis is hun het teeken:
'k Ben niet van u geweken.
Waar kruis is, daar is trouw.

Waar kruis is, is de Heer,
Zij 't ook in spot en hoon.
Bij 't kruis vindt men nog immer
Gods Eengeboren Zoon.
Waar kruis is, daar is leven,
Verlossend kwijtgegeven.
Waar kruis is, is de Heer.

Waar kruis is, daar is vreê.
Straks rijst er lof en dank;
Daar stijgen zegezangen
In diepen jubelklank.
Na 't onweer komt in kleuren
Gods boog Zijn glorie beuren.
Waar kruis is, daar is vreê.

Gezegend zij het kruis!
Uw Heiland, die 't u gaf
Neemt in het schoon Jeruzalem
't Straks van uw schouder af.
Want op dit korte lijden
Volgt storeloos verblijden.
Gezegend zij het kruis!

J. H. GUNNING J.Hzn.

AAN ZEER STILLE WATEREN

ISRAËLS DOOP EN ONZE DOOP.

En ik wil niet, broeders! dat ge onwetende zijt, dat onze vaders allen onder de wolk waren, en allen door de zee doorgegaan zijn;
en allen in Mozes gedoopt zijn in de wolk en in de zee.

1 Kor. 10 : 1, 2.

Als Paulus in een brief als 't ware opnieuw den blik over de gemeente laat gaan en „broeders" zegt, heeft dat een bizondere beteekenis. Het wil niet zeggen, dat hij overgaat tot het behandelen van een ander punt, maar dat hetgeen volgt van bizondere beteekenis is. Met de aanspraak „broeders" vraagt hij om vernieuwde opmerkzaamheid.

Hij verklaart dan dat hij niet wil, dat de Korinthiërs onwetend zullen zijn aangaande een gewichtig voorval uit Israëls geschiedenis. Aan deze uitspraak ligt zeker niet de veronderstelling ten grondslag, dat de leden der Korinthische gemeente onbekend waren met dat feit als zoodanig. Maar wat Paulus niet wou, dat was dat de Korinthiërs onbekend zouden blijven met *den dieperen zin* van die gebeurtenis. Na Israëls ervaringen tusschen Egypte en Kanaän te hebben opgesomd zegt hij dan ook zelf: en deze dingen zijn geschied ons tot voorbeelden, : 6.

In vers 1 noemt de Apostel het historisch feit:

dat onze vaderen allen onder de wolk waren en allen door de zee doorgegaan zijn;

en in vers 2 geeft hij de geestelijke verklaring van die gebeurtenis, legt haar dieperen zin bloot, het voor ons voorbeeldige:

en allen in Mozes gedoopt zijn in de wolk en in de zee.

* * *

Wat was aan dezen Doop voorafgegaan?

Deze Doop beteekende en bevestigde een scheiding, een plaats gehad hebbende verlossing en maakte deze verlossing definitief. Achter Israël lag nu Egypte, lag de onvrijheid, het leven onder vreemde heerschappij. Achter Israël lag nu het machtgebied van Farao, den Onderdrukker.

Deze bevrijding was *Gods werk* geweest. God had Israëls nood en lijden gadegeslagen en had den Verlosser gezonden. *Hij* had om Israëls redding gestreden met Farao. Door Zijn ingrijpen, Zijn doorzetten had Farao's greep op Israël steeds meer losgelaten en eindelijk waren alle banden verbroken en kon Israël trekken.

Het was een tijd van groote spanning geweest; een tijd waarin Israël Gods doen niet verstond. Terwijl God het werk der bevrijding deed, verzette Israël zich nog tegen Hem. Het nam zelfs een vijandige houding aan tegenover Mozes. Maar God bleef getrouw en volbracht het groote werk van Israëls bevrijding uit de macht van Farao.

* * *

Toch moest deze verlossing *aanvaard* worden. Zij was geheel en al Gods werk, maar om er deel aan te hebben moest Israël haar *aannemen*. Het moest het Lam slachten en het bloed daarvan aan de deurposten strijken om aan het verderf te ontkomen. Wie dat *niet* deed, deelde *niet* in de verlossing.

Het kan ons niet verwonderen dat de Apostel, terugziende op zijn christelijke ervaring, in Israëls doortocht door de Schelfzee, die op de verlossing volgde en haar definitief maakte, een beeld zag van den christelijken Doop.

Ook aan den Doop gaat een bekeering vooraf, een zich afkeeren van de wereld, een scheiding van het oude leven.

Gelijk Israël verlost werd, vóórdat het gedoopt werd, volgt ook in het Nieuwe Testament de Doop op de verlossing. Die verlossing is voor ons Gods werk, een wedergeboorte, die wij ervaren als bekeering. Daar is ook bij ons haast altijd een verzet, als bij Israël;

een tegen staan, totdat het beslissende oogenblik komt en we de verlossing *aanvaarden.*

Voordat we daartoe gekomen zijn: te aanvaarden, wat God in Christus voor ons gedaan heeft, kunnen we niet gedoopt worden. Slechts dát volk, dat redding gezocht had achter het bloed van het Lam, werd gedoopt in de wolk en in de zee en slechts de mensch, die zijn behoud gezocht heeft in Christus, kan effectief gedoopt worden.

Verlossing door *God gewrocht* en door *den mensch aanvaard,* ligt achter den Doop, gaat aan den Doop vooraf.

* * *

De Doop beteekent scheiding, een uitwendig van elkander scheiden wat inderdaad niet meer verbonden is. De band tusschen Israël en Farao *was* losgemaakt. Dat moest nu *blijken* doordat een uitwendige, zichtbare scheiding voltrokken werd. Door die uitwendige, zichtbare scheiding tusschen Israël en Farao werd de verlossing *bevestigd.*

De Schelfzee was een scheidslijn, en werd voor Israël de grens tusschen een oud en een nieuw leven.

Dat maakt deze gebeurtenis tot een *spiegelbeeld* van den Doop. Israël werd gedoopt in de wolk en in de zee. Boven zich heerlijkheid, rondom zich het graf, waarin Farao en zijn leger omkwamen. Israël werd er doorheen gebracht. Gods macht bracht het door den dood heen; redde het volk als volk. Toen het aan den anderen oever stond, was het oude leven afgesloten en een nieuw bestaan met een heilvolle toekomst aangebroken.

Wat Israëls Doop in de wolk en in de zee, voor Israël u i t w e n d i g, n a t u u r l i j k beteekende, beteekent de Doop van het Nieuwe Testament voor den enklen geloovige geestelijk.

Zou Paulus in Israëls doortocht door de zee ooit een tegenbeeld van den Doop gezien hebben, wanneer in zijn dagen de christenen anders dan door onderdompeling gedoopt werden? Dat Paulus in Israëls doorgaan door de zee een beeld kon zien van onzen Doop zegt toch duidelijk, dat doopen voor hem was een doorgaan door het water.

Dit Schriftwoord stelt ons voor de vraag: zijn we echt gedoopt? Is aan onzen Doop een verlossing voorafgegaan; een verlossing, die wij door geloof en bekeering hebben aanvaard? Zoo'n Doop is meer dan een bloote vorm; zoo'n Doop is rechtsgeldig en heeft effect.

L.

III

Christus is het middelpunt der theologie. Wie Hem waarlijk kent houde men voor een Godgeleerde.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Iets over brillen.

Er zijn vele dingen, waarop de mensch van het heden alleen trotsch mag zijn, maar het geslepen glas als middel om beter te kunnen zien, is al heel lang bekend. In de middeleeuwen noemde men het geslepen glas in het algemeen soms beryl, waarvan de opeenvolgende geslachten het woordje bril hebben gemaakt. Of het waar is, weet ik niet maar volgens Plinius moet keizer Nero naar de gevechten van de gladiatoren hebben gekeken door middel van een holle smaragd. Het vergrootende glas is veel later in gebruik gekomen. In de 11e eeuw maakt een Arabier voor het eerst er gewag van, terwijl twee eeuwen daarna Roger Bacon, een geleerde Britsche monnik, die zich vooral op de beoefening van de natuurkunde toelegde en de uitvinder is van een stof, die veel op buskruit lijkt en die o.a. een verhandeling schreef over middelen om de ziekten van den ouderdom te voorkomen, de vergrootglazen aanmerkelijk heeft verbeterd en over brillen rept, die de gezichtsscherpte van het oog opvoert. Toch moeten er nog twee eeuwen voorbijgaan, eerdat de bril hier en daar bekend is en de stad Nürnberg eenige reputatie geniet om haar brillenmakers.

* * *

Ik bril, gij brilt, hij brilt, wij brillen . . . . Wie brilt er tegenwoordig niet! De tijd is voorbij, dat de bril het monopolie was van grootvader en grootmoeder en van den dorpsdominee, die hoe jong ook, toch nog het beste in dat kader paste, en van onze ongetrouwde tantes. Men is geen modern mensch meer zonder een fok, het liefst een uilenfok op zijn neus te hebben. Wanneer de beginselen van de evolutie geen uitzonderingen toelaten en het ras absorbeert, wat de menschen van geslacht op geslacht zich tot gewoonte hebben gemaakt, dan mogen wij ons in het schoone vooruitzicht verblijden, dat straks de babies ons gaan begroeten met een bril bij hun uitrusting!

Iedereen brilt. Wij brillen. Laat ons brillen mede om de veredeling van onze nakomelingschap!

* * *

Iedereen brilt, en bijna iedereen kijkt door andermans bril. Als kinderen deden wij gelijk de apen en namen den bril van grootmoeder, die hem op den opengeslagen bijbel in haar schoot had gelegd om even te dutten, en zetten dien op. Nu zijn wij groot geworden, of zoo wij nog niet volgroeid zijn, maakt het tekort voor ons geen verschil uit, en de aap speelt in ons dezelfde voorname rol. Wij oordeelen naardat men algemeen oordeelt. Wij denken godsdienstig, wat de groep, waartoe wij behooren, gedacht heeft en denkt; wij denken politiek, wat de kerkelijken als het keurmerk van de ware religie beschouwen; wij denken moreel niet anders dan wat binnen een orthodoxe opvatting van christelijke en maatschappelijke deugden ligt. Nietsche was gewoon in bitteren spot te zeggen, dat wat de menschen voor geweten houden, in het geheel geen geweten is. Hij betoogde, dat wij veel overeenkomst met vele dieren vertoonen, die de kleur van hun omgeving adopteeren teneinde zich aan de loerende blikken van hun vijanden te onttrekken. Wij nemen om moeilijkheden te voorkomen en niet gebrandmerkt te worden als een dwaas die godsdienstige, politieke en moreele normen aan, die iedereen aanneemt.

Nietsche drijft den spot wel wat te ver: ook generaliseert hij te veel. Toch schuilt er veel waarheid in hetgeen hij beweert. We leven in dagen van de confectie. De pakjes liggen kant en klaar bij Peek & Cloppenburg en voor weinig geld schiet u er in en is u het heertje! Zoo ook liggen uw overtuigingen gesneden en wel gereed om meegenomen te worden. Gij sluit u maar aan, rechts, links, Gereformeerd of Baptist, en de rest komt in orde. Verreweg de meesten zijn dankbaar voor deze confectie-overtuigingen. Zij zijn zoo goedkoop bij aanschaffing en zoo voordeelig in het gebruik! Het is confectie, wat de klok slaat: confectie jassen, hoeden, pantalons, schoenen, huizen, ameublementen, politieke inzichten en godsdienstige overtuigingen. Wij gaan zelfs in confectie den hemel in!

Intusschen zien de menschen in deze wereld van confectie er buitengewoon vergenoegd uit.

Met den bril van den ander op de neus, trekken ze wangen en lippen tot een breeden glimlach en zeggen: „Het bevalt ons best!"

* * *

Het bevalt zeer zeker heel goed, want op elk levensterrein wil de mensch altijd liever erven dan werken. Maar zijn het doorgaans niet de erfgenamen, die om de erfenis te behouden den vloed van het tintelende leven willen blokkeeren? Zit de gemeenschap niet eeuw en dag verlegen met de erfgenamen, zoowel of stoffelijk als ideëel gebied?

De donkerste tragedie der eeuwen werd voltrokken door mannen en vrouwen, die door eens anders bril menschen en dingen bekeken. Het was die bril eens anders, die confectie-overtuiging, die erfenis in godsdienstig denken, die de schare deed schreeuwen: „Hozanna!

Hozanna!" Het was diezelfde bril eens anders, die ze deed gillen: „Kruis Hem! kruis Hem!" Toen de Heiland aan het schandhout hing, stond Zijn liefdevol hart onder al de smarten, die het te verdragen had, *stil bij de menschen van* Jeruzalem, die Hij gelijk een hen haar kiekens bijeen vergadert onder haar vleugelen tot zich heeft willen trekken en die Hem aan die ontzettende marteling hebben overgegeven.

Jezus moest wel voor deze arme verblinden bidden. „Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen".

Zij weten niet!

Neen, zij zagen door den bril van een ander.

* * *

Wij moeten door onzen eigen bril kijken. Met welk een welsprekendheid kan een marktkoopman soms zijn brillen aanprijzen: „deze brillen, mijnheer, zijn buitengewoon. Wie ze draagt, kan zien met hoeveel de minister van financiën straks de inkomstenbelasting gaat verhoogen. Hij kan zien wat de rijke lui voor hun middageten krijgen opgediend. En nu ik er door kijk, kan ik zien wat de verloofde van dat meisje daar met een sjaal om, op het oogenblik thuis uitvoert!"

Als slechts half waar is, wat de marktkoopman van zijn brillen verklaart, moeten zij zeldzame effecten geven.

Dit is zeker, dat geen bril beter is en ons grooter genot geeft, dan onze eigen. Millioenen menschen zien de wereld als een waas en worden eerst gewaar hoe schoon ze is, wanneer ze een bril dragen, die speciaal hun bril is.

Dr. Boreham vertelt van den Franschen uitvinder op electrisch gebied, André Marie Ampère, die eens een oude en vertrouwde vriend bezocht. De beide mannen raakten zoo verdiept in bepaalde onderwerpen, dat Ampère opstond en al discussieerend de kamer op en neer liep. Zonder er bij te denken nam hij den bril van zijn vriend en zette dien op. De nieuwe, heldere wereld, die zich voor hem uitspreidde, was voor hem niets minder dan een openbaring. Zoo verloren geraakte hij in haar, dat hij zijn vriend en zijn onderwerp voor een wijle vergat.

Dat was nog maar een bril van een ander!

Wat moest dan voor hem een bril door een oculist voorgeschreven niet zijn!

De eigen bril is de beste. Hij geeft het hoogste genot.

We lezen in de Handelingen van de apostelen, dat de christenen te Berea edeler waren dan die te Thessalonica, want . . . . zij onderzochten dagelijks de Schriften of deze dingen alzoo waren!

De christenen te Berea namen Paulus en Silas niet voor wat zij leerden! Zij achtten ze hoog en omringden ze met hun liefde. Maar voor wat het heil hunner zielen betreft, gingen zij naar de bron.

Wij moeten denken met onze eigen hersenen en zien met onze eigen oogen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

5 JUNI 1933.

We weten allen, dat Adolf Hitler, de leider der Nazi's in Duitschland, onlangs (5 Maart j.l.) opnieuw een groote overwinning in de stembusstrijd behaalde. Samen met de zwart-wit-rooden kunnen de Nazi's nu een meerderheid vormen in de rijksdag. Hitler kan dus met zijn 4-jarenplan beginnen! En dat hij reeds begonnen is met ijzeren vuist te regeeren, vertellen ons de lange kolommen van onze dagbladen. Het Marxisme krijgt geducht op z'n falie. En de Nazi's veroorloven zich ongetwijfeld veel. Of dat weer geen kwaad bloed zal zetten? Ik geloof het stellig. De toekomst zal het echter uitwijzen, of het Duitsshe volk op 5 Maart 1933 z'n vertrouwen heeft gesteld in de rechte man.

Waarop ik hier echter wilde wijzen, dat is dit: 5 Maart 1933 is de groote dag geworden voor Hitler en de zijnen. Met gouden letters zal deze dag in de geschiedenis van Duitschland vermeld worden, zoo sprak Göring zich onlangs uit in zijn radiorede te Königsbergen. Ik ga er echter niet verder op in.

En nu kom ik op *5 Juni 1933* te spreken. Ik waag mij niet aan veronderstellingen. Ook ben ik geen toekomstprofeet. *Maar dit zou ik graag willen, dat 5 Juni 1933 de groote dag werd van onze gemeenten in Groningen, Drente en de Oosthoek van Friesland, en dat die dag met gouden letters kwam te staan in de geschiedenis van de Baptisten van N. O. Nederland.*

Begrijpt ge nog niet, wat 5 Juni 1933 eigenlijk wil zeggen? Dan word ik wat duidelijker. Luistert dan. *5 Juni a.s. is het de 2de Pinksterdag;* de dag, waarop de Baptisten van N. O. Nederland elkaar D.V. in *Gieten* zullen ontmoeten.

In September van het voorbijgegane jaar '32 werd er op Stadskanaal een vergadering gehouden, waar bijna alle gemeenten van Groningen en Drente vertegenwoordigd waren. In beginsel spraken alle broeders zich uit voor een interprovinciale Bapt. landdag. De tweede Pinksterdag werd de geschiktste dag geacht, terwijl Gieten voor het meest centraal-gelegen punt werd gehouden. Gieten is vrij gemakkelijk te bereiken door alle Veenkoloniale gemeenten en ook door de gemeenten aan het Winschoterdiep. Bovendien zullen de Haulerwijkers aldaar het land der Friezen vertegenwoordigen. Gieten ligt aan de spoorlijn Assen—St.kan., is een prachtig Drentsch dorp met een schilderachtige omgeving, zoodat we, naar we gelooven, geen geschikter plaats hadden kunnen kiezen. De gemeente Siddeburen, en vooral de gemeente Delfzijl liggen wel wat ver van het »centrale punt« verwijderd. Maar wat geven wij tegenwoordig om een twintig kilometer. Een uurtje langer in de autobus en ze zijn verslonden.

Die vergadering van Sept. 1932 besloot een commissie te benoemen, die deze interprovinciale Baptiste landdag zou voorbereiden. Deze commissie van voorbereiding bestaat uit de broeders P. H. C. Deursen van Groningen (voorz.), H. Huizing van Musselkanaal (penningm.) en hij, die deze regelen schrijft van N. Pekela (secretaris).

Maandag 6 Mrt. j.l. — dus één dag na de groote dag der Nazi's in Duitschland — vergaderde de commissie voornoemd.

De opdracht, die de commissie ontving is moeilijk. Maar ze is met vertrouwen aan het werk getogen, wetende dat zoovele gemeenten achter haar staan. Ze gelooft, dat alle deelnemende gemeenten zullen meehelpen, zoodat 5 Juni 1933 een onvergetelijke dag wordt in de historie van het Baptisme.

Wanneer wij de medewerking hebben van onze predikanten, van onze muziekcorpsen, zangkoren en mandolineclubs, dan twijfel ik er niet aan, of heel Gieten zal op 5 Juni 1933 vol verbazing de handen ineen slaan en uitroepen: „Wel, wel! Wat een Baptisten! Welk een dag!!"

In de gemeenten van de Veenkoloniale Bond wordt de tweede Pinksterdagmorgen nergens gepreekt. Ik weet niet, hoe het hiermee in de andere gemeenten staat. Maar in elk geval zou het *aanbeveling verdienen,* dat alle gemeenten, die aan de landdag deelnemen, 's morgens *geen dienst* gingen houden. We dachten om 12 uur te beginnen en om 5 uur te eindigen. Van kwart voor twee tot drie uur wordt er gepauzeerd.

Veel hangt natuurlijk af van een geschikt terrein. Nu, wij zullen ons best doen. En wanneer ge deze regelen leest, dan is de commissie reeds in Gieten geweest, om haar oogen goed de kost te geven en hier en daar een onderzoek in te stellen.

Maar dan niet te vergeten het weer! We willen God bidden, of Hij ons 5 Juni 1933 maar veel zon wil schenken. Warmte van buiten; maar dan ook warmte van binnen!

Daar is natuurlijk nog heel veel te regelen. Maar voor werk zijn we niet bang.

Gemeenten van N. O. Nederland! denkt aan en bidt veel voor 5 Juni 1933. Maar vergeet ook het werken niet, want het is ora et labora.

En gij N. B. J. B.ers, gij vormt samen een machtige *beweging.* Welaan

Statistiek der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland op 1 Januari 1933.

PLAATSNAAM der GEMEENTE	Gesticht in:	ADRES van KERK of LOKAAL	Aantal Zitplaatsen	VOORGANGER of LEEREND OUDERLING	SECRETARIS	LEDEN 1 Januari 1932	LEDEN 1 Januari 1933	TOENAME Doop	TOENAME Attestatie	TOENAME Wederopname	AFNAME Overleden	AFNAME Attestatie	AFNAME Onttrokken	AFNAME Uitgesloten	OPBRENGSTEN Gemeente	OPBRENGSTEN Vereenigingen	OPBRENGSTEN Totaal	VEREENIGINGEN Jongelieden	VEREENIGINGEN Jongelings	VEREENIGINGEN Jongedochters	VEREENIGINGEN Knapen	VEREENIGINGEN Meisjes	VEREENIGINGEN Vrouwen	VEREENIGINGEN Tractaat of Zending	VEREENIGINGEN Zang	VEREENIGINGEN Muziek	Catechisanten	ZONDAGSSCHOLEN Aantal	ZONDAGSSCHOLEN Personeel	ZONDAGSSCHOLEN Leerlingen
Amsterdam	1866	Kerkstraat 204	200	B. Planting, Tolstr. 117	W. Veenstra, Smitstr. 28[3]	151	150	7	8		4	6	6		4812	350	5162	60		13		•		32	30	8		2	5	65
Apeldoorn	1916	Hoogakkerlaan 50	120	K. A. v. Beek, v. Hasseltlaan 39	H. de Vries, Celebeslaan 89	52	52		4		1	3			1285	306	1591	16					13	14	30			1	2	21
Arnhem	1931	Jansbin.singel 6	120	Vacant	F. Albertsma, Talmaplein 32	14	17	5	1			1	1	1	628		628	18							8					
Bergumerheide	1931	N. Bergum	200	Vacant	S. v. d. Meer Noord-Bergum	65	97	34						2	1121		1121		14	17	14	19	9		30			1	4	80
Delfzijl	1923	Waterstraat 54	200	J. Huizinga, Corn. Houtmanstr. 2	P. W. Brongers, Oranjestraat 2	82	87	9	3	1	2	6			3054		3054	38		20		24	25	2	26			1	7	123
Deventer	1884	Binnensingel	170	G. Bouritius, 1e Weerdsweg 123	M. Peters, 1e Weerdsweg 88	99	104	7	4		2	4			2955		2955	25	15	12					21		27	1	3	30
afd. *Zwolle*	1930	Thorbeckegracht 36	60		G. Hof, Klimopstr. 3													18		12		16						1	2	16
Drachten	1923	Vogelzang	160	S. Veltman, Stationsweg 99	B. Vrieswijk, Fabrieksiaan 9	30	34	3	1	1		1						25		20								1	2	85
Eindhoven	1925	Plaggestraat 54	120	J. Danker, Halvemaanstr. 103	W. de Jong, Bezemstraat 34	54	56	2	1			1			886	490	1376	80		22					30			1	5	56
Em. Erfsch.-veen		Kanaal A	300	A. P. Barendregt	G. J. Olieslager E. E. 27	182	182	6	6	1		3	3	7	3659	400	4059	180	18	30	12	35			35			3	10	190
2e Exloërmond	1906	2e Exloërmond	300	H. Bakker, no. 65	P. de Raaf, Kijl 7	138	140	1	3	2		3		1	2070		2070	50	19	21	12	20			27	25				
Foxhol	1886	Hoofdweg		Vacant	J. Siekman, Hoofdweg 113	40	38							2	700	450	1150	20				15	15		32	17		1	3	85
's-Gravenhage	1892	Z. Binnensingel 10	350	J. Jeronimus, Kepplerstr. 326	F. H. de Ruijter, Koningstr. 535	170	201	18	20			4	1	2	5005	1245	6250	65	15	28	12	68	12		38			1	6	50
Groningen	1880	Meeuwerderweg	750	J. Louw, Heereweg 19	H. Oostra, Petrus Campersingel 1[illegible]	528	556	39	17	1	4	15	10		6834	2966	9800	120	25	60	17	20	52		54	24	34	5	30	425
Haarlem	1880	Bakenessergr. 65	120	J. v/d Schors, Bosch en Vaartstr. 30	C. Huizer, Duinoordstr. 72	166	164	7	3	4		3	3	10	6024	1107	7131	49		20					25			2	15	135
afd. *IJmuiden*		Willebrordstr. 10	200																											
Harlingen	1902	Noorderhaven 49	200	J. v. Dongen, Patrimoniumstr. 19	J. Hamer, Bildtstr. 11	144	151	9	6	1	1	8						35		24	17	28	13		30		14	2	10	120
afd. *Broek* o.d. *Akkerwoude*		Verlofzaak Kooistra																												
Haulerwijk	1882	Boven	270	C. Brandt, Boven	L. Jansma, Boven	69	71	4			1	1			2348	641	2989	66				41	14	7	24	15	7	1	11	120
Heeg	1882	„Silo"	70	P. v. Netten	F. P. v. Netten	22	24		2																		6	1	5	65
Heerlen	1925	Treebeek, Engerstr.	85	J. R. Fijn, Hoensbr.Koevenderstr.216	S. v. d. Molen, Kempkensweg 24	43	47		4				1		899	420	1319	21			20	24			28	20		1	3	65
Hengelo (O.)	1919	Jacob Catsstr. 36	300	K. Reiling, Jacob Catsstr. 34	K. Drenth, Woolderescheweg 98	433	468	42	12	1	7	10	3		7040	1320	8360	80	14	26		40	40	11	59	13	105	4	6	170
afd. *Almelo*		Geraniumstr. 41	175	„ „	J. Kuiper, Irisstr. 100												1500	70	13	52		20	22		30	24		1	4	52
afd. *Enschedé*		Alsteedschestr. Jeruël	350	G. Varenhorst, Hengelo (O.)	G. M. Heijnen, Roozenstr. 41										1564	600	2164	60		24				10	35		10	1	8	40
afd. *Borne*		Spanjaard, Deldenerstr.	100	K. Reiling, Hengelo (O.)																										
Hoogezand	1923	Beukemastraat	150	J. Reinholtd, Kieldiep	A. Hollé, Slochterstraat	73	89	12	3	6	2			3				25				18			19		20	1	3	45
Hoorn	1883	Mosterdsteeg 6	60	G. Visser, 2e Boomlaan 98	W. Spanger, Breed 1	27	28	2	2		1	2			1233		1233			10		35		15	16		10	1	3	25
Leeuwarden		Noordvliet 11	160	F. E. Huizinga, Veestr. 14	H. Fennema, Weg n. Cambuur 14	86	103	13	8	1	3	1	1		4510	500	5010	40	12	20	6	40	20	15	25	10	10	1	5	50
Muntendam	1891	Kerkstraat	300	J. Hekhuis, Kerkstr. 88	G. Boiten, Kerkstr. 14	166	172	13	3	1	1	9		1	4480	638	6118	70		36		50			48	21	45	4	13	244
afd. *Veensloot*		Gem. Wedde	100																			44								
Nieuwe Pekela	1875	Hoofdweg	210	L. de Haan, E 47	W. Wiersema, Z. Wendingerweg A[illegible]	126	118	1			3	6			2869	745	3614	30		21		18	52	65	30		27	2	7	80
afd. *Winschoten*		Mr. A. J. de Sitterstr.	100																											
Nieuw Weerdinge	1882	3e Kruisdiep	350	Vacant	H. de Jonge, 73	281	256	3	8	1	4	26	4	3	5345		5345	80	39	40		43			52	18		4	22	280
afd. *Ter Apel*			100																											
Sneek	1880	Oppenhuizerweg	200	H. Visser, W. Lodewijkstr. 45	A. Wielinga, 3e Selfhelpstr. 3	113	106	2	1		4	6			3886	300	4186	15	7	12	12	12	20	94	32			4	12	160
Stadskanaal	1845	v. Boekerenstr.	440	J. W. Weenink	P. Smit, Schoolkade, Musselkanaal	332	374	39	7	1	1	2	1	1	7433	1525	8958	200		52	30	75	23	155	25	22	120	5	25	310
afd. *Musselkanaal*		Schoolkade	200																											
afd. *N.-Buinen*		Dwarsdiep	200																											
Stavoren	1881	Voorstraat	150	S. H. Visser	J. W. Zwaan, Voorstr. 103	67	67	2			1	1							8	16		28	9		10			1	2	25
Siddeburen	1931	Zwarte Weg	250	J. Huizinga, Delfzijl	F. Mengedoth, Noordbroek	36	36											20												15
Utrecht	1924	Kerkstraat 24	110	A. H. Zerbst, Rijnlaan 128 bis	D. Molijn, Diezestraat 2	67	76	6	5			2			2363	218	2581	18		11		44	11		23	32		1	5	30
Vriescheloo			250	J. de Neef	H. Blank, Blijham	130	141	12	1					2	1407		1407	50				30			25			3	9	100
afd. *Bellingwolde*		Rhedeweg	70																											
Workum	1898	Zuidend	80	G. Visser, Hoorn	P. Hornstra, Zuidend	52	54	3				1			1305		1305			9								1	4	55
					Totaal	4020	4259	301	131	22	42	125	34	35				1644	199	628	152	807	350	420	897	249	435	60	251	3412

GEMEENTEN NIET BIJ DE UNIE AANGESLOTEN

PLAATSNAAM der GEMEENTE	Gesticht in:	ADRES van KERK of LOKAAL	Aantal Zitplaatsen	VOORGANGER of LEEREND OUDERLING	SECRETARIS	LEDEN 1 Januari 1932	LEDEN 1 Januari 1933	TOENAME Doop	TOENAME Attestatie	TOENAME Wederopname	AFNAME Overleden	AFNAME Attestatie	AFNAME Onttrokken	AFNAME Uitgesloten	OPBRENGSTEN Gemeente	OPBRENGSTEN Vereenigingen	OPBRENGSTEN Totaal	VEREENIGINGEN Jongelieden	VEREENIGINGEN Jongelings	VEREENIGINGEN Jongedochters	VEREENIGINGEN Knapen	VEREENIGINGEN Meisjes	VEREENIGINGEN Vrouwen	VEREENIGINGEN Tractaat of Zending	VEREENIGINGEN Zang	VEREENIGINGEN Muziek	Catechisanten	ZONDAGSSCHOLEN Aantal	ZONDAGSSCHOLEN Personeel	ZONDAGSSCHOLEN Leerlingen
's-Gravenhage (Oost)	1930	v. Dijkstraat 149	120	J. T. de Haan, Reitzstr. 46	C. Meijner, Weimarstr. 316	59	61	3	1		1	1			2328	593	2921	20	13	18	38	49	9		9			1	5	26
Zwolle	1925	Nieuwstraat 27	120	H. de Vries, Ossemarkt 8a	J. Prins, Holterbroekerweg 31a	34	46	5	9			2						32							18			1	3	21
					Totaal	93	107	8	10		1	3						52	13	18	38	49	9		27			2	8	47

B. PLANTING, Unie-Secretaris.

Bijlage bij de Statistiek.

COMMISSIES EN SUBCOMMISSIES DER UNIE.

1. COMMISSIE der UNIE.

De leden dezer Com. worden gekozen door de Algem. Vergadering voor den tijd van drie jaar. Het eerste jaar na aftreden niet herkiesbaar.

De Unie-Commissie bestaat thans uit de volgende leden:
K. Reiling, Voorz., Hengelo (O.), Jacob Catsstr. 34.
B. Planting, Secr., Amsterdam (Z.), Tolstr. 117.
J. Visser, Penningm., Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
J. Huizinga, Delfzijl.
A. P. Barendregt, Em.-Erfsch.veen.
J. v. d. Heide, Veenhuizen.
A. H. Zerbst, Utrecht.

2. COMMISSIE van ONDERZOEK, CANDIDAAT-KWEEKELINGEN.

Te kiezen door de Unie-Com. Ieder jaar treedt een lid af en is 't eerste jaar na 't aftreden niet herkiesbaar. Bestaat thans uit de volgende leden:
J. Louw, Groningen, Heereweg 19,
J. W. Weenink, Stadskanaal.
B. Planting, Amsterdam (Z.), Tolstr. 117.

3. COMMISSIE voor STUDIEFONDS.

Wordt gekozen door de Algem. Verg. op voordracht van de Unie-Com. Treedt elk jaar geheel af. Is herkiesbaar. Thans:
J. W. Weenink, Stadskanaal.
H. Enter, N. Pekela.
J. Visser, Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
D. Molijn, Utrecht, Diezestr. 2.

4. RADIO-COMMISSIE.

Wordt gekozen door de Algem. Verg. op voordracht van de Unie-Com. Treedt elk jaar geheel af. Is herkiesbaar. Thans:
B. Planting, Amsterdam (Z.), Tolstr. 117.
J. Boiten, Den Haag, Abrikozenstr. 188.
J. G. Tiggelman, Haarlem, Pres.-Steynstr. 119.

5. STUDENTEN-CONTAKT-COMMISSIE.

Treedt elk jaar geheel af. Is herkiesbaar. Wordt benoemd door de Unie-Com. Thans:
J. W. Weenink, Stadskanaal.
K. Reiling, Hengelo (O.), Jacob Catsstr. 34.
A. P. Barendregt, Em.-Erfsch.veen.

6. COMMISSIE voor de Inwendige Zending.

Is door de Algem. Verg. voor den tijd van 3 jaar benoemd. Thans:
J. W. Weenink, Stadskanaal.
J. Hekhuis, Muntendam,
F. Huizinga, Leeuwarden, Veestr. 14.

7. Twee Leden voor de N. B. J. Raad.

Worden door de Algem. Verg. op voordracht van de Unie-Com. benoemd. Telkens voor twee jaar. Zijn herkiesbaar. Thans:
J. van Dongen, Harlingen, Patrimoniumstr. 19.
G. Planting, Amsterdam (Z.) Lutmastr. 170.

B. PLANTING, Unie-Secr.

III

(*Vervolg pag. 5136*)

dan, zet u in beweging, en helpt ons zooveel mogelijk in de voorbereiding van deze landdag. Geeft U zelf en geheel voor deze schoone zaak. Hoort, de Meester roept U!

5 Juni 1933, allen op naar Gieten.

Groot samen-zijn onder de *open* hemel, in Gods vrije natuur.

Maar ook, naar we hopen, onder de *geopende* hemel.

d. H.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De list der Gibeönieten.

Joz. 9; 10 : 1—26.

Les voor Zondag 2 April 1933.

Het verbond met de Gibeönieten.

Joz. 9 : 1—15.

Wij zijn midden in de dagen van strijd voor Israël. Enkele steden waren stad na stad ingenomen. En al geleek het een oogenblik, dat de kinderen Israëls niet bestand waren tegen de lieden van Ai, zoodra de zonde, die had plaats gevonden, ontdekt en verzoend was, zegende de Heere wederom Zijn volk met een wondere voorspoed. Na de laatste overwinning werd het volk verzameld op den berg Ebal en den berg Gerizim, op elke berg de helft. In de vallei tusschen de bergen stonden de priesters en de Levieten met de ark en de overheden des volks met Jozua aan het hoofd. Daar las Jozua, terwijl het geluid van zijn stem naar beide zijden ver doordrong, al de woorden der wet, de zegening en den vloek. En telkens klonk van Ebals hoogte bij elken vloek, en van Gerizims hoogte bij elke zegening het eenstemmig „amen", waarmee de gemeente het woord des Heeren bevestigde.

* * *

Na deze heilige verbintenis voor het aangezicht des Heeren, waarvan het gerucht op de inwoners des lands zijn indruk niet heeft gemist, legerden zij zich te Gilgal. Intusschen hadden verschillende koningen, die gehoord hadden van de nederlaag van Jericho en Ai, een conferentie gehouden en waren het er over eens geworden, dat ééndracht macht is. Zij waren van meening, dat niet rustig mocht worden afgewacht, dat de kinderen Israels voor de poort verschenen op de een of andere dag, om ook hún steden een voor een in bezit te nemen. Gemeenschappelijk wilde men den vreemden indringer uit het land verwijderen.

Er waren echter ook menschen, de inwoners van vier nog andere steden, die vreesden voor den God van Israel en die daarom zinden op een manier, om te ontkomen aan de uitroeiïng. De namen dezer steden vindt gij in Joz. 9 : 17. Zij gebruikten list.

Op zekeren dag verschenen de gezanten van Gibeon, de hoofdstad van de genoemde groep steden, niet ver van Ai gelegen, en bewoond door de Hevieten. Och, och, wat zagen zij er bedroefd uit. Hun vermoeide, afgematte ezels waren bedekt met oude zakken, hun kleeren waren oud en versleten, hun schoenen waren al even oud en bevlekt, en het brood, dat zij bij zich hadden, was niet meer om te eten, zoo droog, oud en beschimmeld was het. Zij verklaarden, dat een en ander kwam, doordat zij uit een ver land kwamen en zoo'n lange reis moesten doen.

Jozua geloofde dat alles te goeder trouw en verzuimde, den Heere te vragen, hoe hij nu moest handelen. Als hij dat gedaan had, zou alles zijn uitgekomen, want God weet alles.

God had het natuurlijk Zelf wel tot Jozua kunnen zeggen, dat de zaak niet in orde was, maar God laat ons vaak allerlei leeren door de gevolgen van onze fouten en zonden. En ook kan er wel eens iets goeds uit voortkomen. Jozua ging op hun begeerte in en sloot met hen een verbond. De oversten der vergadering zwoeren dat het leven zou worden gespaard van hen, met wie dit verbond gesloten werd.

Ontdekking en bestraffing van het bedrog.

Joz. 9 : 16—27.

De „mannen uit het verre land" waren weer vertrokken en de kinderen Israëls gingen verder met het land in bezit te nemen volgens de wil en de opdracht des Heeren. Zij waren echter nog maar drie dagen verder getrokken, toen zij tot hun groote verwondering bemerkten, dat zij reeds voor de poorten van de steden stonden, waarmee zij een verbond hadden gesloten. Het waren dus buren, inplaats van verre vreemdelingen. Het zal een heele consternatie geweest zijn bij de Israeliëten. Een oproerige stemming begon te heerschen. Het volk was vertoornd tegen de oudsten. De heiligheid van den eed stond bij de Israëlieten zeer hoog, en uit deze geschiedenis blijkt wel, dat zij liever den eed hielden, dan die te verbreken, hoewel zij er op grond

van het bedrog het recht toe hadden gehad. Wat wij belooven, moeten wij doen. Het leven van deze menschen zal worden gespaard, hoewel eigenlijk al de inwoners des lands wegens hun groote zonden moesten worden verdelgd. De maat hunner zonden was vol geworden. Trouwens, deze menschen hadden niettegenstaande alles toch getoond, den God Israëls te vreezen. Ook bij hen kan het eigenlijk worden gezegd, dat het geloof hun het leven heeft gered. Zij onderwierpen zich geheel. Vs. 25. Daarom worden zij aangenomen als dienstknechten des volks, als houthouwers en waterputters bij den tabernakel.

Slag bij Gibeon. Joz. 10 : 1—15.

Het gebeurde met het volk van Gibeon en de daarbij behoorende steden bleef natuurlijk ook niet verborgen, maar verspreidde zich als een loopend vuurtje door het geheele land. Ook tot Jeruzalem, waar de koning Adoni-Zedek regeerde, drong de tijding door. Hij riep toen een viertal andere koningen op, om de trouwelooze stad aan te vallen. Zij geven gehoor aan den oproep van den machtigsten koning uit dit gebied en zoo wordt al spoedig Gibeon belegerd door de koningen van Jeruzalem, van Hebron, van Jarmuth, van Lachis en van Eglon. De Gibeönieten stuurden onmiddellijk bericht naar Jozua, om zijn hulp in te roepen. Zij verwachtten dus voortaan geen heil meer van hun vroegere bondgenooten, hun landgenooten. Het was wel een groote legermacht, die thans was samengestroomd, om tegen de Israëlieten te krijgen. Maar Jozua, vertrouwende op de hulp des Heeren, brak op, en greep hen moedig aan. Al spoedig werden de vijandelijke legermachten verslagen en op de vlucht gejaagd van de belegerde stad en verder bij Beth-Horon, en Jozua joeg hen na tot Azeka en Makkeda. De Heere streed mee van den hemel door het zenden van zeer zware hagelsteenen. Ja, zulke verwoestingen werden aangericht door deze hagel, dat er nog meer vijanden stierven door de hagelsteenen dan door het zwaard. Aan één ding mankeerde het nog maar, om deze vijanden geheel te vernietigen, aan tijd! En de dag was reeds bijna verstreken. Toen zeide Jozua, die in den naam en in de kracht des Heeren streed, een merkwaardig woord: „Zon, sta stil te Gibeon, en gij maan, in het dal van Ajalon!" riep hij uit.

En de Heere vervulde de begeerte van Jozua. Het werd niet duister, zon en maan bleven op genoemde plaatsen stilstaan en in de op deze wijze verlengde dag, die nu den tijd van twee dagen duurde, werd de vervolging tot het einde voortgezet.

Vlucht en ondergang der vijf koningen. Joz. 10 : 16—27.

Tijdens de slag hadden de vijf koningen reeds bemerkt, dat het voor hen verkeerd afliep. Zij hielden krijgsraad en waren dus allen bijelkaar. Alle menschelijke berekeningen faalden. Zij besloten op eigen lijfsbehoud bedacht te zijn. Bij Makkeda verscholen zij zich daarom in een bekende spelonk, zeker, om, als de krijg was voorbij geraasd, te vluchten. Maar Jozua werd met een en ander op de hoogte gebracht. Hij gunde zich echter thans geen tijd, iets tegen de koningen zelf te ondernemen, en deed daarom de ingang van de spelonk sluiten met groote steenen, terwijl er tevens een wacht voor geplaatst werd. Na de vernietiging van de vijandelijke legers keerde hij terug, deed de koningen te voorschijn treden en gebood aan de oudsten om de voeten op hun halzen te zetten, waarna zij gedood werden. Daarna werden zij nog aan houten gehangen tot aan den avond. Ieder kon zich overtuigen, dat het met hun macht gedaan was. Toen werden zij in de spelonk begraven, en groote steenen sloten de koninklijke groeve toe.

Na deze slag viel de eene stad na de andere den overwinnaar in handen. In den tijd van zeven jaar waren door hem zes volken en één en dertig koningen ten ondergebracht en kon met de verdeeling van het veroverde grondgebied een begin worden gemaakt.

Als wij maar precies doen, wat God van ons verlangt, zal Hij ons in staat stellen dat uit te voeren ook, hoe moeilijk het soms schijnt.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

FOXHOL. Zaterdag, 4 Maart, vierde de Meisjesvereeniging *„Ora et labora", haar* Jaarfeest. De leider opende de vergadering met gebed, waarna hij een korte toespraak hield over Prediker 11 vers 9: Verblijd u, o jongeling! in uwe jeugd, enz. enz. Vervolgens werd het woord gegeven aan de presidente van de Meisjesvereeniging, zuster G. Kok—Wolf, die ons de werkzaamheden mededeelde van de Vereeniging, en alle aanwezigen het welkom toeriep. Na een lied gezongen te hebben, riep onze leider de afgevaardigden van Groningen en Hoogezand op, die onze Vereeniging feliciteerden en tevens de groeten en de beste wenschen overbrachten van hun Vereenigingen. Onze Muziek- en Zangvereeniging verhoogden de feestvreugde en gezelligheid. Door de leden der Vereeniging werden er voordrachten en samenspraken gedaan, zoodat het een gezellige avond was. De voorzitter sloot met dankzegging de verg. die goed bezocht was. We denken met blijdschap terug aan het goede van dezen avond en gaan blijmoedig voorwaarts, wetende dat ook deze Vereeniging tot zegen voor de jonge meisjes werkt: de vruchten blijven niet uit. Dit wekt ons tot dankbaarheid.

Namens de Gem.
uw br. in Jezus,
J. S.

AMSTERDAM is in feeststemming. Haar jaarverslag getuigde van 's Heeren trouw en van bemoedigende omstandigheden. Het nieuwe zendingsveld in Amsterdam Noord laat zich zeer hoopvol aanzien.

Dit jaar kon reeds eenmaal den doop voltrokken worden aan een bekeerde zuster.

Heden was de jongeliedenvereeniging „Dient den Heere met blijdschap" jarig.

Zij vierde feest. De gemeente was mede getuige van deze blijdschap. Ds. Planting sprak een openingswoord, waarna er een stroom van liederen en gebeden volgde.

Er was bij deze jeugd een dankbaar gedenken.

Eenige jonge menschen gaven op geestige wijze in voordrachten van hun dienende liefde getuigenis.

De Heere geve vrucht op dit schoone bloeisel.

W. V., Secr.

HEERLEN—TREEBEEK. Uit ons jaarverslag 1932.

De Heer heeft ons rijk gezegend en we kunnen dankbaar zijn; we zijn niet alleen staande gebleven, maar wij zijn ook vooruitgegaan. Uit andere kringen hebben zich 4 personen bij onze gemeente aangesloten, terwijl 2 onzer vrienden hun hart aan den Heer gaven.

Het bezoek der samenkomsten en bidstonden neemt op verblijdende wijze toe, echter is de belangstelling van buiten de gemeente zeer gering, iets wat ons teleurstelt en, gezien de omgeving, als abnormaal voor onze gemeente moet worden beschouwd.

Pogingen om hier een eigen Voorganger te krijgen, voerden niet tot het gewenschte doel.

Onze vereenigingen verkeeren in bloeienden toestand en er heerscht hierin een opgewekte toon, zoowel in letterlijken als in figuurlijken zin.

Moeilijkheden van eenige beteekenis kwamen in de gemeente niet voor en er heerschte over 't algemeen een goede verstandhouding.

Sterfgevallen kwamen er in de gemeente niet voor, terwijl de diakenen geen uitkeeringen behoefden te doen.

Met het oog op onzen Leidsman, die ons tot hiertoe heeft gezegend, gaan we moedig voorwaarts en vertrouwen we dat al onze arbeid, soms behept met velerlei gebreken, niet ijdel zal zijn in den Heer.

De Secr. v. d. M.

VERSLAG DER BAPTISTEN JEUGDDAG TE ALMELO.

Het was den laatsten tijd stil in het Twentsche kamp der N. B. J. B.!

Doch toen het vriendelijk verzoek kwam van het Comité te Almelo, om op Zaterdagmiddag den 25 Febr. '33 gezamenlijk met de afdeelingen Hengelo, Enschedé en Borne een Jeugddag te houden, bracht dat nieuw leven mede!

Onder begunstiging van het mooie weer peddelden de gasten dan ook op den bewusten Zaterdagmiddag naar Almelo waar zij dan ook werkelijk welkom waren, wat wel bleek uit de hartelijke ontvangst.

Na eerst wat te zijn opgefrischt door de thee, die werd aangeboden, begon de middagvergadering om plm. half vier.

Door den leider, Ds. Reiling, werd na het zingen van een lied, den Heer om Zijn onmisbaren zegen gevraagd!

Na eerst nog alle aanwezigen, inzonderheid de gasten, een hartelijk „welkom" toegeroepen te hebben, bepaalde onze

geachte leider ons bij enkele verzen uit 1 Joh. 4, waar wel in 't bijzonder de nadruk werd gelegd op de liefde, die er moet zijn onder de kinderen Gods, alsook onder de Jeugd. Die liefde moet dan ook blijken. De wensch werd geuit, dat deze Jeugddag moge staan in het teeken der liefde! Daarna klonk spontaan onze Internationale door de kerk, wat alreeds een teeken was van de goede stemming, die de geheele verdere middag- en avondsamenkomsten kenmerkte!

Toen was de tijd daar, dat we met groote belangstelling mochten luisteren naar een drietal referaten!

Allereerst mochten wij beluisteren een referaat van br. Dirksen uit Hengelo, onderwerp: „De tegenwoordige Christelijke Kerk en de Wereld".

Daarna kreeg br. R. Bakker uit Enschedé het woord!

Zijn plan om een referaat te leveren had hij maar laten varen, en las ons nu een opstel voor, 't welk tot opschrift had: „Waarschuwing".

Tot slot kwam de beurt aan br. G. Steenkamp van Almelo, met een referaat getiteld: „Bekeering en Wedergeboorte", 't welk een belangrijke bespreking uitlokte. De verschillende vragen, hierover gesteld, konden niet allen beantwoord worden.

Om alles hier weer te geven, wat over de verschillende onderwerpen gezegd werd, is mij niet mogelijk, maar wel kan ik u zeggen, dat het een gezellige middag was; en het slot van elk onderwerp was, een toelichting of aanvulling van den leider.

Om half zes werd deze vergadering gesloten, en was het inmiddels tijd geworden, om eerst den uitwendigen mensch wat te versterken met de meegebrachte boterham!

De avondvergadering begon om 7 uur; ook deze vergadering was bijzonder gezellig, ik heb altijd zoo 't idee, dat de woorden „zoo uit het hart, tot het hart" gesproken, het beste ingang vinden.

Deze vergadering werd bijzonder opgeluisterd door de verschillende liederen die er gezongen werden door de Zangkoren uit Enschedé en Almelo!

Ook werd medewerking verleend door het Muziekkorps „Wilhelmina" van Almelo, welke staat onder de bekwame leiding van den heer H. Scholtens, (oud kapelmeester van het 1ste Regiment huzaren). Als iets nieuws mochten wij van hun beluisteren de N. B. J. B. Marsch (componist de heer Scholtens).

Deze Marsch is nog niet in druk verschenen, maar is tegen vergoeding van f 0.10 per partij, geschreven, verkrijgbaar bij den heer H. Scholtens, Musicus te Zwolle; in het trio van deze Marsch is onze Internationale verwerkt, het geheel is prachtig, zoodat wij dan ook niet kunnen nalaten, het bijzonder bij alle Baptiste korpsen aan te bevelen!

Nadat er tot slot van dezen mooien Jeugddag nog eens ernstig gewezen werd op de taak die ook de jeugdigen hebben, om te werken en te strijden voor Koning Jezus werd met een innig dankgebed gesloten, en gingen we uit elkaar met den wensch, spoedig eens weer zulk een prachtigen Jeugddag te mogen hebben!

Dat ook ons Nederlandsche Baptiste Jeugdwerk steeds moge staan in het teeken des kruises, is de wensch en bede van de N. B. J. B.ers afdeeling Twente!

K. B.

III

Baptisten van Nederland! *Geeft acht! Voorwaarts marsch!*

Zusterhulp! *Wees uw naam getrouw en bied zusterlijk de helpende hand!*

N.B.J.B.ers! *Onze hoop en onze vreugde zijt gij. Zet u in beweging.*

Tienduizend Paaschnummers,

tot aan den rand toe gevuld met Paaschjubel, wachten op de hand van den vrijwilliger om als ammunitie van het Koninkrijk der hemelen *in de wereld te worden geworpen.*

?

De stapel is vele meters hoog. Wie wil helpen om hem te verminderen, totdat hij er niet meer is?

WIE? WIE? WIE?

☛ *Doe nog heden uw bestellingen aan het adres van den redacteur, Ds. Weenink. - Tot en met 100 ex. 9½ cent; id. 500 ex. 9 cent; id. 1000 ex. 8½ cent; meer dan 1000 ex. 8 cent.*

MEDEDEELINGEN

Zusterhulp.

Hartelijk dankend ontvangen van de Afd. „Zusterhulp" te Hengelo (O.) f 15.25 voor het zieke meisje ...., die wij in 't vervolg „Annie" zullen noemen. Ook voor dit doel kunnen wij nog best eenige gelden gebruiken, want waar wel afgaat, maar niet bij komt...., de rest kent gij, nietwaar, zusters?

De Alg. Penningmeesteresse,
S. BOURITIUS—Hamer.
Deventer, 1e Weerdsweg 123.
Girono. 151970 Ds. G. Bouritius, Deventer

N. B. J. Beweging.

No. 2 Jong Leven is verzonden, doch noch niet allen hebben no. 1 afgerekend, doe dit a.u.b. spoedig.

Tevens breekt de tijd aan voor onze contributie 1932/33 ad. f 5 per Jeugdafdeeling.

Gaarne zie ik uwe betalingen tegemoet bij voorkeur op Giro 70920.

D. MOLIJN, Penningm.
Utrecht, Diezestraat 2.

III

RONDBLIK.

Geluk zien.

In het Herv. Weekblad „De Geref. kerk" lezen we het volgende:

Schrijver dezes heeft eens een reisverhaal gelezen van dr. Aletta Jacobs, die met een Engelsche dame in dienst van de vrouwenbeweging een wereldreis maakte. De beide dames bezochten Zuid-Afrika, N. Oost-Indië, de Philippijnen, Japan, China enz. Toen ze in Zuid-Afrika *van uit den trein* het leven en werken van Zoeloe's, Kaffers en Hottentotten gadesloegen, maakten ze de opmerking, dat al die inlanders in hun on- en bijgeloof gelukkig waren en de blanken hen met hun zendingsarbeid maar niet moesten lastig vallen.

„Het wil ons voorkomen", zegt de redactie van De Nederlander, „dat vanuit een voortdenderenden trein moeilijk een oordeel kan gevormd worden over het geluk van menschen, die men passeert. Geluk is een geestelijke toestand. We nemen, op grond van den goeden naam van den schrijver, dit citaat als juist aan en komen dan ook hier weer tot de conclusie, dat het sprookje over het geluk der heidenen getuigt van bodemlooze oppervlakkigheid."

CORRESPONDENTIE. Om vertraging in de opname te voorkomen worden Correspondenten en Secretarissen verzocht hun kopy aan den E.-R. te zenden en niet rechtstreeks naar de drukkerij. E.-R.

Vrijdag 24 Maart 1933 No. 2280 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

RIJKDOM.

Stil is de nacht in heur sterrenpracht;
Windeken zacht, met geuren bevracht,
Sluipt er zoo stille langs wuivende twijgen;
Bloemekens slapen, vogelkens zwijgen.

Stil is de ziel, waar Uw Licht in viel,
't „Ik" is gestorven, zonde verwonnen:
Niets dan Uw woord wordt in haar gehoord,
't Eeuwige Leven dat is er begonnen.

Groot is de rust, die haar koestert en sust; —
Geen rust, die roest, of de krachten vermindert!
Rust, waarin zij, van beslommering vrij,
't Oog en het oor leent aan U, ongehinderd.

Ruim is 't verschiet dat Uw liefde haar biedt:
De Eeuwigheid gansch, met haar eindlooze banen,
Vol van het Licht van Uw Aangezicht.
Badend in glansen die nimmermeer tanen ....

Stil is de nacht in heur sterrenpracht;
Stiller de ziel, die Uw stemme mag hooren.
Rijk is de nacht door Uw wondermacht;
Rijker de ziel, waarin Gij werdt geboren!

NELLIE.

AAN ZEER STILLE WATEREN

„En als Petrus beneden in de zaal was".

Petrus en Jezus waren slechts weinige meters van elkander verwijderd. De Meester was omringd door de specialisten in den godsdienst in een zaal, vermoedelijk een paar treden hooger dan de binnenruimte, waarin de discipel zich bij het vuur warmde tezamen met eenigen, die de slippen van de specialisten droegen om der wille van de contanten.

Binnen plaatst de hoogepriester den Meester onder een eed, nadat valsche getuigen het hunne verklaard hadden, en zegt: „Ik bezweer u bij den levenden God, dat gij ons zegt of gij zijt de Christus, de Zone Gods". Jezus moet hierop wel antwoorden en Zijn heilig zwijgen verbrekende, verklaart Hij fier: „Ik ben het".

Buiten op de open ruimte maken tempelknechten en dienstmeisjes, bij spookachtig rookende en gloeiende kolen speculeerend op elkanders attentie allerlei opmerkingen, die de veiligheid van den discipel in gevaar brengen. Sommigen meenen hem in den hof gezien te hebben. Anderen ontdekken in zijn accent een vriendschappelijke verhouding jegens dien opgepakten rabbi. En om zich te redden stelt Petrus zich onder den eed.

Daar binnen de Meester onder eede.
Daar buiten de discipel onder eede.

Daar binnen bevestigt de Meester, wat de discipel zes maanden geleden te Cesarea Filippi in een oogenblik van visie heeft uitgeroepen: „Gij zijt de Christus, de Zoon van den levenden God".

Daar buiten verzekert deze zelfde discipel: „Ik ken Hem niet".

Welk een tegenstelling!

* * *

De tragedie met Petrus in het huis van den hoogepriester eindigt niet in een verloochening, maar in tranen.

Het slotgedeelte van het droevig gebeuren teekent ons niet een man, die vloekend leugenachtig is tegen zichzelf; een profaan mensch door het gebabbel van een dienstmeisje tot een lafaard gereduceerd. De finale is een man, die zijn lendenen omgordt en zich in de duisternis van den nacht verbergt; een stoere man die daar snikt en schreit.

Jezus had Petrus aangezien! Waarschijnlijk scheidde een gordijn de beide ruimten van elkaar — en werd het even op zijde geschoven, zoodat de Meester een blik in de richting van Zijn discipel kon werpen. Doch deze blik van Jezus zou geen uitwerking op Petrus gehad hebben, indien er tegelijk niet iets anders gebeurde.

Wat dat andere geweest moet zijn?

Dit: de discipel zag juist in de richting van den Meester!

Die blik van den Meester op den discipel spreekt boekdeelen.

En die blik van den discipel op den Meester eveneens.

Waarom zag de discipel op den Meester?

O, de discipel had nog geloof in den Meester. Zijn hart was nog vol liefde jegens Hem. Toen hij dien ontzettenden eed gezworen had, schoot hem een prop voor de keel en riepen duizend stemmen dreigend in zijn ziel: „Ongelukkige! Ongelukkige! om u zoo slecht te gedragen en u voor uw besten Vriend te schamen!" En de discipel wendde de oogen met een onuitsprekelijk zwaren last op hart en geweten naar het gordijn op het oogenblik, dat iemand het opende: de zinkende discipel blikte met een ziel van schreeuwende smart en wanhoop in de reine oogen van zijn ontfermenden Meester, die zooeven bevestigd had: „Ik ben het!"

* * *

En wat wilde Jezus in Zijn blik op Petrus hem vertolken?

Neen, zeker niet woorden als: „Heb ik het u niet voorzegd!" En ook niet woorden van verwijt als: „Simon, waaraan heb ik dat verdiend? Ik word hier geslagen door mijn vijanden. Slaat gij mij ook?"

Jezus was te onbaatzuchtig om deze vragen, die onwillekeurig in onze harten zouden opkomen, te verstaan te geven.

Ik geloof dat Hij met Zijn blik op Zijn verloren discipel gericht wilde zeggen: „Petrus, waarom liegt gij tegen uzelf? Waarom doet gij u geweld aan? Gij hebt Mij immers toch lief?"

Welk een wonderbaar, goddelijk vertrouwen blijft de Meester in Zijn

discipel bewaren, ook nadat hij Hem had prijsgegeven voor knechten en meiden!

Het is dat wonderbaar goddelijk vertrouwen, dat den discipel te machtig werd en weinige minuten later .... ontmoetten wij op een eenzame plek een visscherman, een stoeren visscherman, die met vuisten zich voor het hoofd slaat, die snikt en schreit als een kind.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

LOSSE SCHAKELS

Het zonde-probleem. Wij spraken, in ons woord ter inleiding op de „Geloofsbelijdenis" van het werkverband Roessingh, door ons opgenomen in De Christen Nr. 2277, over de verschillen, die er tusschen de Vrijzinnigen zijn op het gebied der geloofsleer. De geloofsbelijdenis, toen afgedrukt, ademde een geheel anderen geest, dan het oudmodernisme. Welk een kloven ertusschen de Vrijzinnigen onderling gapen bleek ook op de debat-vergadering, die 17 Febr. j.l. te Amsterdam gehouden is vanwege de Vereeniging tot verbreiding der vrije religie te Amsterdam. Het onderwerp der gedachtenwisseling luidde: het zonde-probleem. De stellingen, door beide sprekers, Dr P. D. Tjalsma, Remonstrantsch predikant te Leiden en ds H. J. D. R. Theesing, vrijzinnig predikant te Middelie, verdedigd, laten we hier volgen:

„1. Het oude woord „zonde" is niet slechts een versleten dogmatische klank, maar wijst naar werkelijkheden in wereld en leven, waarvoor juist onze tijd in vernieuwde mate open oog behoort te hebben.

2. Zonde kan noch naturalistisch, noch evolutionistisch verstaan worden. In een dualistische levens- en wereldbeschouwing kan zij het best worden begrepen; zonde met het onlosmakelijk aan haar verbonden schuldbegrip, doelt op een anti-goddelijke kracht, die 's menschen wil tot opstand tegen God aandrijft.

3. De vraag naar den oorsprong der zonde, in wezen onoplosbaar, vindt haar meest bevredigend antwoord, indien gewezen wordt op een metaphysische macht van het kwade naast en tegenover God, ook al zal voor het Christelijk besef aan Gods almacht, de uiteindelijke overwinning op het kwade toekomen.

De stellingen van ds. H. J. D. R. Theesing zijn:

1. De traditioneel-Christelijke dogmatiek is, ook in haar zonde-leer, het naïef-realisme nog niet te boven; zij miskent de Christelijke waarheid, waarin de geest de werkelijkheid symbolisch aanschouwt als drama.

2. Het dusgenaamd „zondige" is niet het anti-goddelijke, doch het ook in God te begrijpene, God is de zich in en als proces van tegenstellingen bestendigende werkelijkheid, door den geest aanschouwd onder het gezichtspunt van „zin".

3. De uiteindelijke overwinning op het kwade is stichting des gemoeds zonder waarheid. De werkelijkheid is onaangevangen en onvoleindigbaar. Zoo is de vraag naar den oorsprong der zonde een vraag der onredelijkheid en als zoodanig — zonder antwoord.

De bijeenkomst is belegd door de Vereeniging tot verbreiding der vrije religie te Amsterdam."

Het Russisch Zendinggenootschap. Ook dit genootschap is onder ons al eens onderwerp van bespreking geweest. Een broeder van den leider, ds Fetler, ontmoetten we te Harlingen op de vergadering van de Broederschap van Baptiste predikanten. Mejuffrouw Grushenkova, als pleitbezorgster van het genootschap, trad hier en daar in onze kerkgebouwen op. Door, naar we meenen, het comité tot behartiging der Protestantsche belangen in Oost-Europa, werd in de Nederlandsche bladen al eens tegen den arbeid van het Russisch zendinggenootschap gewaarschuwd, en dit op aanstichting van een zekeren Dr Schaber, eveneens uit het land van Fetler. Nu schijnt de lucht schoon te zijn geworden. We lezen althans, dat zich een Nederlandsch comité van inlichting heeft gevormd. Het N. C. P. deelt ons daaromtrent het volgende mee:

„Over het Russisch Zendingsgenootschap, zendingsdirecteur ds. William Fetler te Riga, ook in Nederland door een afdeeling vertegenwoordigd (secret. mej. A. M. Ubbink, Hoflaan 16 te Dieren) is reeds veel te doen geweest in de pers. Er werd tegen dit genootschap herhaaldelijk gewaarschuwd, voornamelijk op grond daarvan, dat het genootschap sterk baptistisch zou zijn en geld aan dit genootschap gegeven méér aan baptistische propaganda, dan aan hulp voor Russische vervolgden ten goede kwam; anderzijds echter worden deze waarschuwingen even sterk en even veelvuldig tegengesproken. De Zendingsecho, het Nederl. orgaan van dit genootschap, deelt thans dankbaar mede, dat zich een Nederl. comité van inlichting heeft gevormd, voorzitter prof. dr. F. W. Grosheide, hoogleeraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, secret. ds. J. W. Weenink, baptist predikant te Stadskanaal, leden: dr. W. Th. Boissevain, Herv. predikant te Leiden, ds. H. L. Both, Geref. predikant te Arnhem, mevr. N. van Deth—van Rijnberk te 's Gravenhage, ds. K. Reiling, bapt. predikant te Hengelo (O.), prof. dr. M. van Rhijn te Utrecht, dr. J. C. Rullmann, Geref. predikant te Wassenaar, dr. W. Thomson, predikant van de English Reformed Church te Amsterdam en ds. G. Ubbink, Geref. predikant H.V. te Utrecht."

L.

III

ZENDING.

Een Chineesche heldin*).

In een klein dorp op ongeveer acht uren afstands van Taiyuanfoe woont eene heldin, juffrouw Wang. Ze heeft er zelf geen flauw idee van, dat zij eene heldin is, en zou uiterst verbaasd zijn als zij wist, dat ik haar zoo noemde, schrijft de zendingszuster Mej. Beckingsale.

Zij woont in een kamer ongeveer tien voet in 't vierkant, met haar man en twee zoontjes, twaalf en negen jaar oud, haar schoonmoeder, en een vrouwelijk familielid met een zuigeling.

Verleden jaar bezocht ik dat dorp voor het eerst, en ik merkte haar opgewekt en vastberaden gezicht op onder de schare. Ik sprak haar aan, en vernam, dat haar man onlangs met onze Zending in aanraking gekomen was, dat geen van beiden iets geleerd had, maar dat ze beide graag iets wilden leeren. Ik stelde haar voor, dat zij bij ons in Taiyuanfoe in de school voor vrouwen zou komen, die wij van plan waren te openen, en zij beloofde haar best te zullen doen om te komen.

Op den eersten dag kwam zij, ernstig en kalm. Ik vroeg haar of iemand haar gebracht had, en zij zei, dat haar man haar naar het station gebracht had, een uur gaans, en dat zij verder in den trein alleen gereisd had en haar weg door de stad naar de school zelf gezocht had. Zij had nooit in een trein gezeten, nooit Taiyuanfoe gezien (de hoofdstad van de provincie Shansi). Zij had een van de onderwijzeressen en mij eenmaal gezien, overigens kende zij niemand in de stad. Zij had haar beddegoed, kleeren en voedsel meegebracht, en wenschte zes weken te blijven en te leeren wat zij kon. Zij was veertig jaar oud, en ik was wel een beetje nieuwsgierig hoe dat af zou loopen. Het is beslist eene onderneming, als een vrouw van veertig jaar, die nooit

*) Ik vond ook deze geschiedenis onder de vertalingen van zr. A. M. Feisser, destijds voorgelezen op een zendingsvergadering van de gemeente N. Pekela. Alle zendingsvrienden zullen het met zegen lezen. We kunnen nog veel van deze heldin — zuster Wang — leeren.
D. H.

iets geleerd heeft, wil gaan worstelen met de ingewikkelde Chineesche letterfiguren en met de groote waarheden van het christendom. Maar ik dacht, dat een vrouw, die een reis durfde ondernemen als zij, wel een vast karakter moest hebben, en het duurde niet lang of ik zag, dat zij niet alleen verstandelijke gaven, maar ook een ontvankelijk hart had.

Toen wij in het najaar onze school weêr openden, kwam zij een dag te vroeg, en ik vond haar met een blij gezicht bezig met lampen schoonmaken en stof afnemen. Toen ik haar vroeg waarom zij zoo vroeg gekomen was, antwoordde zij, dat ze gedacht had misschien een beetje te kunnen helpen om alles klaar te krijgen. „Heb maar geen zorg" zei zij, „gaat u maar naar uw studeerkamer. Als er nieuwe leerlingen komen, zal ik ze welkom heeten en alles van de school vertellen, en als u dan komt zijn ze er al een beetje meê op de hoogte". Ik nam haar dus bij haar woord, en den heelen dag sprak zij met de menschen kalm en rustig, vriendelijk jegens rijk en arm, zoodat we opnieuw konden zien, dat de ware beleefdheid uit het hart moet komen.

Na zes maanden kon zij het Nieuwe Testament bijna zonder haperen lezen; zij kon eenige honderden letterfiguren schrijven; zij kon een beetje rekenen; wist iets van aardrijkskunde en gezondheidsleer; zij kon het nieuwe klankschrift vloeiend lezen en schrijven; zij kon in haar eigen woorden alles vertellen van het leven van Jezus Christus op aarde, en zij wist iets van de geschiedenis van het Oude Testament. Maar 't beste van alles was, dat zij haren Heiland gevonden had, en verleden voorjaar verzocht zij gedoopt te mogen worden.

Toen werd het noodige onderzoek gedaan naar haar vroeger leven en vernamen wij ook wat haar in mijne oogen tot eene heldin maakte.

Zij was eene opiumrookster geweest, zooals bijna alle mannen en vrouwen uit haar dorp waren. Maar op zekeren dag gevoelde zij dat dit zonde was, en zij besloot het op te geven. Voor zoover wij weten was zij toen nog in 't geheel niet onder christelijken invloed geweest; zij wilde eenvoudig haar eigen zaligheid uitwerken. Haar familie en vrienden lachten haar uit en zeiden dat dit onmogelijk was en dat zij sterven zou als zij dit dwaze idee niet opgaf. Zij antwoordde: „Dan wil ik sterven. Ik wil liever sterven dan weêr een slavin van het opiumrooken te worden". Wekenlang lag zij in bed, in martelingen naar lichaam en geest zooals wij ons bijna niet kunnen voorstellen, en zij verwachtte, — hoopte bijna — te zullen sterven. Haar vrienden kwamen haar bezoeken en brachten haar opium, en smeekten haar toch wat te nemen en te leven en vermeerderden zoo haar vreeselijken strijd door het gezicht en den reuk van het verleidelijke goed. Maar zij hield vol en overwon. Zij heeft het nooit meer aangeraakt.

Zij en haar man werden tegelijk gedoopt, en haar gelukkig gezicht is een bemoediging voor ons zoo dikwijls wij terneergedrukt worden door de gedachte aan al het onrecht en de ellende der Chineesche vrouwen.

Ik kan mij haar nog altijd voorstellen, zooals zij luisterde, toen ik aan de vrouwen vertelde van het verhoor voor Pilatus. „Die Pilatus", zei zij met verachting, „hij wist dat Jezus onschuldig was en hij durfde het niet te zeggen, hij was *bang* voor het volk". En toen ik haar een schilderij liet zien van Jezus met de doornenkroon en de soldaten, die hem bespotten, klemde zij haar handen ineen en zei: „Dat kon Pilatus wel verhinderd hebben, nietwaar? Maar hij liet ze begaan omdat hij *bang* was — o die Pilatus!"

Zuster Wang is beslist een lid van de strijdende kerk, ik zie haar geestdrift graag. Er is niets vaags of nevelachtigs in haar christendom, haar inzichten zijn zoo helder en beslist, dat ik wel eens bang ben, dat zij verkeerde indrukken zal krijgen en aan 't dwalen raken. Maar zij is tot hiertoe zoo duidelijk van God geleid, dat wij Hem gerust kunnen vertrouwen, dat Hij haar in de ruimte zal stellen, vol van de kennisse Gods en vol zegen voor anderen.

III

EEN DOGMATISCHE BLADZIJDE.

De Verlosser.

Het Werk des Verlossers.

III. *Zijn Kruis.* Doel van het Kruis is de verheerlijking Gods, die het daardoor bereikt, dat het den mensch zoowel van zonde overtuigt als van zonde verlost. Deze dubbele werking houdt verband met de dubbele oorzaak van Jezus' dood. Hij stierf zoowel wegens Zijn heiligheid als wegens Zijn liefde. Hierin ligt de verborgenheid van het Kruis en de verklaring van zijn kracht en werking.

Daar de zonde de sterke keten is, die de menschheid verbindt met het Rijk der Duisternis, beteekent de verlossing van zonde meteen de vrijmaking uit de macht van Satan en de afscheiding van Zijn Rijk.

1 *Daar Christus als de Heilige sterft*, verbreekt Hij Satans macht over den mensch,

a) omdat Hij door Zijn dood den Satan oordeelt. Christus' dood was Satans werk. Satan wist wie Christus was, n.l. de Zoon van God. (Mark. 1 : 24; 3 : 11; 5 : 7). Desondanks of juist daarom voerde hij den strijd tegen Christus. Het Evangelie is de beschrijving van dien strijd tusschen Christus en Satan. De Heiland kende en bestreed slechts één vijand: de Booze. (1 Joh. 3 : 8). De strijd, begonnen bij de aanvaarding van Christus' ambtswerk, werd ononderbroken voortgezet en bereikte zijn hoogtepunt toen het Satan gelukt was het moordplan in Israels Oversten te doen rijpen. Judas verried den Heer, nadat de Satan in hem gevaren was. Tot hen, die Hem in Gethsemané grepen, zei de Heer: dit is uwe ure en de macht der duisternis (Luk. 21 : 35); en ronduit tot Zijn discipelen: de Overste dezer wereld komt, en heeft niets aan mij. (Luk. 14 : 30).

Allen, die Jezus weerstonden handelden als Satans knechten. Daarom openbaart het Kruis Satans haat tegen den Heilige Gods en zijn rijp-zijn voor het eeuwig oordeel. Toen Christus stierf, werd Satan uitgeworpen. Hij is de eerst-verdoemde (vgl. Joh. 16 : 8—11). Nu is Christus de door God verhoogde Overste dezer wereld. Gelijk de menschheid vroeger met Satan werd meegesleurd in diens val en verderf, wordt ze nu door Christus aangetrokken en geleid naar haar eeuwige bestemming. (vgl. Joh. 12 : 31—33).

b) omdat Hij door Zijn dood den Satan bindt. Satans aanspraak op den mensch houdt met diens dood niet op, want de mensch neemt zijn zonde mee in 't graf, en voorzoover zonde voorhanden is strekt zich Satans recht en rijk uit. Maar Christus stierf zonder te moeten sterven, want Christus was heilig. Daarom verscheen Hij onder de dooden als de Sterkere, bond Satan en ontnam zoo het doodenrijk zijn overwinning. (Hebr. 2 : 14, 15). Christus heerscht nu over levenden en dooden.

c) Overtuigt Hij de menschen van zonde en dwingt zoo de menschen tot een beslissing. Christus' dood was Satans werk, maar de menschen waren de uitvoerders. Het feit, dat ze inplaats van den Satan te weerstaan zich in zijn dienst stelden, is *hun* zonde.

aa) *Omdat ze wilden wat Satan wilde, staan ze mede schuldig aan Christus' dood en overtuigt het Kruis hen dat ze zondaars zijn.* Daar Satan door onze handen Christus dooden kon, hebben we getoond dat we zijn gezindheid deelen, en zijn kinderen zijn. (Joh. 8 : 40 en 44).

Christus stond als de Heilige onder de menschen en nochtans streden ze tegen Hem en stieten Hem weg. Daarmee bewezen ze, dat ze onheilig, zondig waren. Ze hadden de duisternis liever dan het licht, dat ze aan het Kruis trachtten uit te blusschen. Tegenover

Christus geplaatst zijn allen zondaars, vijanden van God.

bb) *Het roept een scheiding onder de menschen te voorschijn, doordat het tot bekeering of tot verstokking leidt.* Het Kruis plaatst ons voor de keus: blijven die wij zijn of anders worden. Breken we met onze gezindheid, dan beteekent dat een breuk met den Satan. Volharden we er onveranderlijk in, dan beteekent dat een bewust tegenover God blijven staan en een deelen in Satans oordeel. (Hebr. 10 : 26, 27).

cc) *Verwerpt Hij gerechtigheid en Heiligheid als grondslag voor onze gemeenschap met God.* Het Kruis maakt ons eerst tot zondaars en dan tot heiligen. Het veroordeelt ons eerst om ons dan te redden. Het toont ons onze schuld en verzoent die schuld.

De kracht echter, waarmede Christus de menschen tot zich trekt en op dien grondslag plaatst, ligt hierin

Dat Christus sterft als de verpersoonlijkte liefde.

Christus stierf vrijwillig; daarom was Zijn dood een offerdood.

Hij had de wereld lief en bleef haar liefhebben, ook toen ze Hem doodde. Zijn liefde overklom alle zonde; was volstrekt. Die liefde verbreekt, overwint en stijgt ten troon.

Die liefde wordt de band, die door geen dood kan worden verbroken. Wijl Christus' liefde een bestendige is, bewegen de harten zich steeds naar Hem toe en wordt Zijn heerschappij voortdurend volkomener.

Zoo wordt Christus' heilig leven het persoonlijk bezit der door Hem overwonnenen. Gemeenschap met den Heilige werkt heiligend. L.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Palmzondag.

Intocht te Jeruzalem.

Matth. 21 : 1—16.

Les voor Zondag 9 April 1933.

Wij moeten nu wel een paar maal het Oude Testament laten rusten, daar wij met de Paaschdagen herinnerd worden aan het heerlijkste, wat voor ons is geschied. Wij moeten dus nu met onze gedachten naar den Heere Jezus, toen Hij op aarde was. Ja, wél was Hij nog op aarde, maar het zou niet zoo heel lang meer duren, of Hij zou weer heengaan naar de hemelsche heerlijkheid, die Hij bezeten had, vóór Hij op aarde geboren werd, om te leven, te lijden en te sterven voor een zondig menschengeslacht. Heel wat vijanden van den Heiland waren er reeds, en zij hadden reeds allerlei plannen klaar, om Hem te dooden. Daarom was de Heere Jezus den laatsten tijd niet veel meer in Jeruzalem geweest, maar was het meest op reis. Hij bevond zich nu te Perea. Daar had Hij de boodschap gekregen, dat Zijn vriend Lazarus ernstig ziek was geworden en Hij wist wel, dat de beide zusters Maria en Martha van Hem verwachtten, dat Hij zou komen, om hun broeder weer gezond te maken. Maar Jezus deed niets zonder Zijn hemelsche Vader er in te kennen. Zoo ook nu. Het was nu wel een groote moeilijkheid. De Joden hadden reeds besloten, Hem te dooden, als zij Hem in handen konden krijgen. Maar dat was niet zoo gemakkelijk. Want er waren ook nog zeer velen, die in den Heere Jezus de Messias zagen. De naam van den Heere Jezus was in die dagen op aller lippen. En als de menschen met elkander spraken, dan kon men dikwijls de vraag vernemen, die de één tot den ander richtte: „Wat dunkt u, zou Hij ook komen op het feest?" Het komende Paaschfeest werd daarmee bedoeld.

De Heere Jezus had de zekerheid gekregen, dat Hij moest gaan. Hij ging naar Bethanië en wekte Lazarus, die reeds gestorven was, op. Dat gaf een opschudding. Een doode weer levend gemaakt! Alle feestgangers, die Bethanië passeerden, en hoorden van het wonder, hier geschied, probeerden Lazarus even te zien te krijgen. Velen uit Jeruzalem gingen eveneens te Bethanië kijken. 't Was misschien nog nooit zoo druk geweest in het anders zoo stille dorpje.

De voorbereiding tot de intocht.

Zou Jezus ook naar Jeruzalem gaan? Ja, nog eenmaal moesten de menschen de gelegenheid krijgen, Hem aan te nemen. Hij zou nu eens duidelijk laten zien, wie Hij eigenlijk was. Hij zou Jeruzalem binnentrekken als nog nooit te voren, zooals het een Koning toekomt. Maar hoe zou Hij dat doen? De menschen dachten zoo gauw aan een aardsch koninkrijk. En het Koninkrijk van Christus is niet van deze wereld. De Heiland dacht er niet aan, tegen de Romeinsche overheid op te staan. Maar in de oude boeken der Profeten wordt verteld, dat er eens komen zal de Vredevorst. (Zach. 9 : 9). Hij zal rijden op een jukdragende ezelin. Geen paarden en geen oorlogstuig zal er bij te pas komen. Het volk wist heel goed van deze profetie af. Men zou dan gemakkelijk kunnen verstaan, wat de bedoeling des Heeren was. Ja, zóó zou het gebeuren!

Het rijdier.

Zoo gedacht, zoo gedaan. Maar het is toch wel een zeer eigenaardige zaak. Daar wil de Koning, de Koning des vredes Zijn intocht houden in Zijn stad, en Hij bezit niet eens een rijdier. Te voren ging Hij steeds te voet. Toen de Heere op Zondagmorgen met Zijn discipelen Bethanië verliet, gevolgd door vele nieuwsgierigen, zeide Hij tot twee van Zijn discipelen, die Hij even apart roept: „Kijk, daar tegenover u ligt een klein plaatsje, Bethfagá, d.w.z. „Huis der vijgen". Daar is een jong dier, een ezelin, vastgebonden, brengt dat even hier. En als de eigenaar van dat dier vraagt, wat dat te beteekenen heeft, zeg dan maar: „De Heer heeft het vandaag noodig!" Wij weten, dat de eigenaar van het dier onmiddellijk bereid was, zijn eigendom af te staan. Hij zal er werkelijk geen spijt van hebben gehad. Mij dunkt, als er later iemand gekomen is, met de bedoeling, het dier te koopen, dan heeft de eigenaar daar geen ooren naar gehad. Hij zal gezegd hebben: „Voor geen geld! Mijn Heiland heeft er op gezeten, ik wil het nooit weer missen!" De man heeft niet gevraagd, waarvoor het dienen moest, en hij heeft ook geen uitvluchten gezocht door te zeggen: „Ik moet het aanstonds zélf gebruiken". Of: „Vraag dat maar aan een ander, die kan het misschien beter missen dan ik". Hij was direct bereid te geven, waar de Heere om vraagt. Is dat met ons ook zoo? En als de Heiland ons hart en leven opeischt, zijn wij dan ook direct bereid, zonder tegenspreken, dat aan Hem te geven? Als wij het doen, zullen wij er nooit berouw van hebben.

Geestdrift.

De discipelen zijn in hun nopjes. Daarnaar hebben zij al zoo lang uitgezien. Nu, eindelijk, stemt hun Meester er mee in, als Messias-Koning openlijk gehuldigd te worden. Zij trekken hun lange mantels uit en leggen die op het rijdier en zoo maar op den weg, daar zij niet in het bezit zijn van een mooie looper, zooals koningen die wel gebruiken, als zij over den weg moeten gaan. Veel menschen, die daarbij tegenwoordig zijn, volgen het voorbeeld der discipelen. Ook snijden zij takken van de boomen en zwaaien met palmtakken, alsof zij Hem daarmee wilden begroeten als een overwinnaar.

Zoo trekken zij op Jeruzalem aan, over de met kleederen en boomgroen versierde weg. Lofliederen klinken luid omhoog, men zingt verheugd van hart en met groote geestdrift de heerlijke psalmen. Vooral hoort men telkens weer de bekende woorden van Ps. 118 zingen en jubelen: „Hosanna! Gezegend is Hij, die komt in den naam des Heeren!"

Het is nu de dag, waarop de paaschlammeren werden afgezonderd. Als Koning de stad binnenrijdende, diende Hij zichzelven op deze wijze als het ware Paaschlam aan.

Treffende tegenstellingen zijn hierbij op te merken. Het moordplan ligt klaar, maar de doodsvijanden moeten zien, hoe thans de geheele wereld Hem nagaat. Hij komt als Koning, maar toch zoo, dat ieder met vrijmoedigheid Hem naderen kan. Hij wordt ingehaald met

welgemeende, uitbundige vreugde, en tóch hebben zij het ware beeld van den Koning niet voor oogen. Nú wordt Hij uit duizenden keelen met een „Hosanna" begroet, maar het „Kruist Hem!" zal Hem na eenige dagen verwerpen. De Heiland ontvangt een eere, die Hem wettig toekomt, en toch, de spontane maar wankele hulde is voor Hem lijden.

Tempelreiniging.

Den volgenden dag, des Maandags, oefende de Heere Jezus Zijn recht uit als Koning door de koopers en verkoopers uit den tempel te drijven, zooals Hij ook reeds gedaan had bij het begin van Zijn optreden. Alleen treedt Hij nu nog gestrenger op. Toen er nog hoop was op bekeering, zeide de Heere Jezus: „Maakt niet het Huis Mijns Vaders tot een Huis van Koophandel!" (Joh. 2 : 16). Maar nu verwijt Hij hun, dat zij het tot een moordenaarskuil hebben gemaakt. De Overpriesters en Schriftgeleerden durfden niets tegen Hem te ondernemen. Hij leerde openlijk in den tempel en als er zieken, blinden en kreupelen tot Hem gebracht werden, genas Hij hen.

Als de kinderen echter, geheel vervuld nog van hetgeen zij den vorigen dag van de groote menschen hebben gezien, ook „intocht van Jeruzalem" spelen op hun kinderlijke wijze, en daarbij zingen: „Hosanna den Zone Davids!" worden de Overpriesters en Schriftgeleerden zeer boos en beklagen zich daarover bij den Heere Jezus. Maar Jezus neemt de kinderen in bescherming, Hij is te allen tijde de groote Kindervriend, en Hij wijst er op, dat ook déze dingen reeds vooraf zijn geprofeteerd.

Laat ons den Heiland getrouw blijven, opdat ons Hosanna nooit verandere in een „Kruist Hem!" Lees ook Mark. 11 : 1—10. Luk. 19 : 29—38. Joh. 12 : 12—15.

D. G. B.

III

FRITZ ERBE.

De martelaar van de Wartburg.

Aan de Wartburg is de herinnering aan Luther verbonden. Hij werd daar „gevangen" gezet door vrienden, teneinde hem buiten het bereik zijner vijanden te houden. Maar de martelaar van de Wartburg was hij niet. Dat was een dier gesmade Ana-baptisten of wederdoopers, zooals hun vijanden ze scholden; een van die menschen, wier overtreding o.a. daarin bestond, dat ze de volksen staatskerk verwierpen plus den bij deze instituten onmisbaren kinderdoop. Deze menschen hebben ontzettend geleden. Hun nagedachtenis moet van den blaam gezuiverd worden, die hun tegenstanders, die haast uitsluitend de geschiedenis schreven, er op geworpen hebben. Al waren bij sommigen van hun groepen de opvattingen exentriek, ze verdienen niet de verguizing, waaraan ze zoo lang en vaak hebben blootgestaan.

Over en naar aanleiding van Fritz Erbe, den martelaar van de Wartburg, schrijft C. A. Flügge een en ander, dat we hem hier navertellen.

Er is wel geen burcht, die zoo algemeen bekend is en zooveel aantrekkingskracht uitoefent op duizenden reizigers uit alle deelen der wereld, als de Wartburg. De burcht werd door Ludwig de Springer gebouwd in de jaren 1067 tot 1073 en was tot het jaar 1440 de residentie van de Landgraven van Thüringen. Tijdens Landgraaf Hermann was ze bekend als de plaats, waar de Duitsche dichtkunst vlijtig werd beoefend. Hier werd volgens de sage de Zangerskrijg gevoerd. Meer bekend is de burcht nog door de sagen van de Heilige Elizabeth en vooral door Luthers' oponthoud van 4 Mei 1521 tot 3 Maart 1522. Met eerbied betreedt men de vertrekken die gewijd zijn door de herinneringen aan den grooten Hervormer. Bizondere opmerkzaamheid trekt de Lutherkamer, waar de Hervormer een begin maakte met het overzetten van den Bijbel in de Duitsche taal.

Bij de officieele rondgangen wordt alles uitgelegd, maar aan den zuidelijken toren gaat men voorbij. De huiveringwekkende burchtgevangenis, die zich in dien toren bevindt, wordt in den regel niet getoond. Bij den schijn van een neergelaten lamp werd Flügge — op uitdrukkelijk verzoek — het ontzettende kerkerhol getoond, met den glibberigen bodem, waarop gedurende vijf maanden in het jaar water staat. Wat Fritz Erbe daar tusschen koude steenen en ongedierte moest doormaken is niet te beschrijven, en dat wijl hij eenige dingen in Gods Woord anders opvatte dan Luther. Voorwaar, de protestantsche schrijver W. L. Schmidt heeft recht, als hij van deze gevangenschap zegt: (geciteerd door W. Wiswedel in „Bilder und Führergestalten aus dem Täufertum, Band I blz. 86)

„Vreeselijk voorbeeld van de geloofstyrannie in dien tijd, die zelfs geen overtuiging duldde die van de eenmaal aangenomen staatsgodsdienst afweek! Dat Erbe zich overigens aan niets schuldig gemaakt had, wordt uitdrukkelijk toegegeven. Dan waren zijn kameraden er gelukkiger aan toe, die in 1532 op het schavot het leven lieten, wijl ze niet onderworpen waren aan de rechtspraak van den milden landgraaf!"

In de hôtelkamers van de stad Eisenach ligt het Eeisenacher Jaarboek 1930/1931. Daarin staat staat het volgende:

„De zuidelijke toren is de eenige, die overgebleven is van de middeleeuwsche Wartburg en verkeert in goeden staat. Met uitzondering van het lijstmetselwerk uit het jaar 1830 en de houten trap uit de achttiende eeuw is hij ongeschonden gebleven. De vierkante toren is 23 meter hoog, 7.30 in het kwadraat; de muren zijn in het fundament 2.50 en boven 1 meter in doorsnee. De toren heeft drie verdiepingen. Nog thans bevindt zich in hem de kerker van de Wartburg. Op een derde van de hoogte van den toren kan men door de „angstspleet" naar binnen komen. Van daar kan men met touwen zich laten zakken tot op den bodem van de kerker, die 3 meter onder het fundament van den toren ligt, en 2.20 in het vierkant is. Hier zat van 1540 tot 1548 de wederdooper Fritz Erbe uit Herda, in de nabijheid van Berka aan de Werra, gevangen . . . . gedurende de acht jaren, die aan deze gevangenschap voorafgingen, had hij in de gevangenis te Eisenach doorgebracht. Na in het geheel 16 jaren in gevangenschap te hebben doorgebracht, stierf hij in de Wartburgkerker".

Een volgend maal iets over de tegenstelling van de gevangenschap van Fritz Erbe met die van Maarthen Luther.

L.

III

PALMTAKKEN EN BEEKWILGEN.

Symbolen van blijdschap en verdriet.

Nu eens zijn onze harten vroolijk en verlustigen zij zich in overvloed; dan weer rimpelt de smart ons gelaat en pinken wij tranen weg.

Zijn bloemkweekers menschenkenners bij uitnemendheid? Ik zou het haast gelooven, want vaak zie ik ze adverteeren: bouquetten en rouwkransen.

Palmtakken en beekwilgen! Bouquetten en rouwkransen!

Beide zijn het deel van klein en groot, oud en jong. Wie onzer kent niet de fluweelen aanraking van de palmtak, waarop succes hem tegenlacht, alsof zijn liefde nooit zal verkoelen; waarop de wereld, met stille afgunst vervuld, hem bewondert? En wie onzer kent ook niet de doorn in het vleesch: eigen geknakte gezondheid, of het wegkwijnen van een dierbare gelijk een blad in den herfst, of de vervulling van het woord van den profeet Jesaja: „Zij zullen den overvloed, dien zij weggelegd hebben aan de beek der wilgen voeren?"

* * *

En deze palmtakken en beekwilgen staan niet in afzonderlijke rijen, maar naast elkaar en door elkaar.

Onlangs las ik een beschrijving van de lotgevallen van een ontdekkings-

reiziger in de binnenlanden van Zuid-Amerika. Hij vertelt daarin van de onvergelijkelijke schoonheid van planten en dieren; van betooverende landschappen, die de mooiste plekjes van Gelderland tot onbeduidendheid herleiden; van de levendige kleuren van bladeren, bloemen en vogels; van vlinders, zeldzaam groot, met vleugels vol zilver, blauw, scharlaken en goud. Maar op dezelfde bladzijde nog slaat onze benijdenswaardige pelgrim een anderen toon aan. Hij lijdt vreeselijk van millioenen mugjes; kwaadaardige insecten bijten hem, dat het bloed bij stroompjes van handen en aangezicht loopt. Uitgeput en met hooge koorts zoekt hij een geschikte rustplaats. Bijna wordt hij het slachtoffer van een ratelslang!

Zoo is het leven hier op aarde. Ons verheugend over vele dingen, lijden wij pijn over andere. Dezelfde dag, hetzelfde uur brengt ons den lach om de lippen en de tranen in de oogen. Dezelfde gebeurtenis doet ons vroolijk zijn en weenen.

Een organist liet eens het Halleluja van Händel op de Doodenmarsch van Chopin volgen. Of zulk een combinatie den musicus vleit, weet ik niet. Maar dit weet ik wel, dat ze den dichter openbaart, want het leven, ons eigen leven, is niet anders.

Palmtakken en beekwilgen.

En soms groeien onze beekwilgen uit onze palmtakken en onze palmtakken uit onze beekwilgen!

* * *

Laat ons voor beide dankbaar wezen.

Voor de palmtak. Maar spreekt dat niet vanzelf? Ik geloof het niet. Wat wel vanzelf spreekt is, dat wij de palmtak nemen, er een kroon van vlechten en die op ons hoofd drukken.

Succes schrijven we gaarne aan eigen bekwaamheid in zaken toe; gezondheid aan ons voorzichtig leven. Het eigen ik is de beste en flinkste persoon in de gansche schepping. Wat dat eigen ik niet heeft gedaan en nog vermag te doen, is met geen pen duidelijk te maken. Het gaat gekromd onder den last van palmkransen, waarmede het zichzelf heeft vereerd. O, mensch, ruk u de palmkransen van het hoofd! Het is de genade van God, die u voorspoedig heeft gemaakt en dank Hem voor uw palmtakken. Ik herinner mij een vrouwtje, dat op een bidstond zeide: „broeders en zusters, ik ben van avond hier gekomen om u te vragen met mij God te verheerlijken!" Zij was zoo bewogen over de goede zorgen van God jegens haar, dat zij de verheerlijking van Hem alleen niet afkon. Deze stemmen hooren we maar al te weinig. Regel is, dat wij elkanders hulp inroepen om met ons te weenen en God te bidden. Hoe zelden toch hebben wij de hulp van een ander noodig om met ons God te danken!

En laat ons God ook loven voor den beekwilg. Toen de Italiaansche dichter Dante in zijn verbeelding een hoogere wereld betrad, zag hij zichzelf omgord met een wilgentak. De hoogere wereld begint altijd met de wilgen! Zijn de edelste karakters niet het product van geheiligd lijden? Was het de doorn niet, die Paulus deed drinken uit de volheid van de genade van God in Christus Jezus? Een ongeloovige geleerde, die door blindheid geslagen, zich in de verlossende armen van Christus Jezus had geworpen, schreef later deze woorden: „Mijn God, ik heb U nog nooit gedankt voor het verlies van mijn gezicht. Duizendmaal heb ik U geprezen voor mijn rozen, doch nooit voor mijn doorn. Ik heb tot nog toe steeds mijn kruis gedragen in de verwachting straks daarvoor beloond te zullen worden. Doe mij weten, welk een grooten zegen mijn kruis reeds nu is. Leer mij de kostbare waarde van mijn doorn kennen."

* * *

Palmtakken en beekwilgen.

Dat is onze aardsche reis.

Op een tuinbouwtentoonstelling vindt gij slechts palmen. De prachtigste peren, appelen en allerlei producten zijn er uitgestald.

Maar waar zijn de beekwilgen? Waar is de brandnetel? De nachtschade?

Het arbeidende menschdom spreekt onbewust een profetie uit aangaande degenen, die God liefhebben.

Aan de overzijde van de doodsrivier is geen plaats meer voor den wilg. Daar wuiven alleen de palmen.

„En ik zag en zie, een groote schare, die niemand tellen kon . . . . en palmtakken waren in hunne handen."

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

GEMEENTE EN JEUGD.

Wanneer men de nieuwste statistiek van onze gemeenten een weinig bestudeert, en dan vooral let op de rubrieken Vereenigingen en Zondagsscholen (catechetisch onderwijs schijnen velen nog steeds te beschouwen als overbodige franje), dan merkt men, dat er onder ons veel aan jeugdarbeid gedaan wordt en tevens, dat vele jeugdigen om 's Heeren wil zich geven voor die arbeid.

Dat stemt tot dankbaarheid. Dat geeft moed voor de toekomst.

Al „doopen" wij onze kindertjes niet, dan wil dat heusch niet zeggen — gelijk men ons wel eens voor de voeten werpt — dat we aan het opgroeiend geslacht geen aandacht schenken. Neen, wij willen niets liever, dan onze kinderen te zien opgroeien in de sfeer van het Evangelie. Ook wij gelooven in de zegenende handen van Jezus (Matt. 19 ; 13—15). We begrijpen echter niet goed, wat de „doop" der kindertjes te maken heeft met de christelijke opvoeding. In het N. Testament vinden we echter wel (en dan hoeft men nog werkelijk niet te zoeken) de doop, die *volgt* — ja zelfs móét volgen — op de wedergeboorte, die wij menschen als bekeering ervaren.

Wanneer ik hier zoo in 't algemeen spreek van onze jeugd, dan denk ik aan die jonge menschen, die zich grootendeels scharen onder de *banier* van de N. B. J. B., die we nog niet hebben.

Bij het onderwerp „gemeente en jeugd" denk ik hier echter aan die jeugdigen, die zijn aangesloten bij onze plaatselijke gemeenten; die dus behooren tot de georganiseerde christenheid, om een uitdrukking van de eind-redacteur te bezigen. De N. B. J. B.ers zijn immers niet allen gemeenteleden. Hoe groot het percentage is van degenen, die niet tot onze gemeenten behooren, kan ik niet zeggen. Ik zou het trouwens wel graag willen weten. Met de hulp van de secretarissen van onze jeugdwerkerscomité's zouden we in staat zijn het percentage uit te rekenen. Over verloop van tijd zou men dan kunnen zien of dit percentage grooter of kleiner werd. Intusschen blijve dit onze bede: Heer, wil maar geven, dat onze jeugd ook door middel van de Nederlandsche Baptiste Jeugd *Beweging* zóó *bewogen* moge worden, dat ze in het midden der gemeenten terecht komt.

Op het oogenblik denk ik dus onder bovenstaand opschrift aan onze jeugdige gemeenteleden. Of moet ik jonge gemeenteleden zeggen? In elk geval begrijpt ge mijn bedoeling. Een leeftijdsgrens is natuurlijk moeilijk aan te geven. 't Is hier bovendien ook niet noodig.

Welk een zegen, wanneer men *in* de gemeente een flinke jeugd vindt! Hoe dankbaar zijn daarvoor de oudere leden, die een open oog voor het opgroeiend geslacht hebben. Welk een mooi en groot werk kan deze jeugd onder goede leiding tot stand brengen. Dit wil natuurlijk niet zeggen, dat de jongeren samen het werkend gedeelte van de gemeente moeten vormen, terwijl de ouderen werkeloos hebben toe te zien. In geenen deele! Want in de gemeente moet een *ieder* — oud of jong — z'n plaats weten en die ook innemen. In de gemeente moeten jeugd en ouderdom elkaar kunnen vinden.

Dit neemt echter niet weg, dat in een gemeente met veel jeugd — het kan zelfs voorkomen en wanneer ik me niet vergis, dan komt het hier en daar ook voor, dat de jeugd nog al wat in de melk te brokken heeft — zich allerlei moeilijkheden kúnnen voordoen. De democratische geest in onze gemeenten is daar dan niet heelemaal onschuldig aan. Ja, wat is democratisch? Ik weet het niet precies. Ge hebt natuurlijk gelezen, dat er voor de a.s. tweede kamerverkiezing 53 lijsten met candida-

ten zijn ingediend. Dat wil dus zeggen: 53 partijen en partijtjes, groepen en groepjes, hopen straks op één of meer kamerzetels. En daar zijn er maar honderd te verdeelen. Wel jammer, nu de vraag zoo groot is! En ge zult natuurlijk — ik twijfel er zelfs niet aan — ook weten, dat eenige partijen en partijtjes de naam democratie in hun vaandel hebben geschreven. Wij Nederlanders, moet ge weten, zijn erg, *erg* democratisch.

Maar van die moeilijkheden gesproken — ge wilt gaarne weten, welke ik bedoel? Ik kan dat niet zoo precies zeggen. Daartoe beschik ik nog over *te* weinig ervaring. En men heeft mij wel eens gezegd, dat ervaring de beste leermeesteres is. Dus wensch ik nog maar enkele jaren te wachten, voordat ik heel gewichtig ga doceeren, wat men precies onder deze moeilijkheden heeft te verstaan en welke ze zijn.

Toch kan ik wel enkele moeilijkheden noemen, die zich in een gemeente met veel jeugd kúnnen voordoen. Ik denk b.v. aan bestuursfuncties. Hoe oud moet een jongeling of jonge man zijn, om als bestuurslid eener gemeente te kunnen worden gekozen? Is daar een leeftijdsgrens voor aangegeven? En welke moet die zijn?

Van bestuurslid gesproken — daarmee kan een diaken, secretaris, penningmeester en ook een ouderling bedoeld worden. Kan nu iemand uit de jeugd — het begrip jeugd moet dan niet al te eng opgevat worden — tot ouderling gekozen worden? Heusch, ik scherts niet. Ik *vraag* alleen maar. En ik wil U wel dadelijk zeggen, dat ik op die vraag nog lang geen bevestigend antwoord geef. Integendeel, ik ben zelfs geneigd — en die neiging is bij mij *vrij* sterk — een ontkennend antwoord te geven. Maar omdat het begrip jeugd nog al relatief is, onthoud ik mij van een definitieve uitspraak. Ik kan U echter wel vertellen, dat ik reeds hier en daar het woord jeugdouderling heb opgevangen. In de eerste plaats vind ik dat een heel gek woord en in de tweede plaats zie ik niet in, waarom er b.v. in een gemeente juist een jeugdouderling moet zijn.

Ik ga nu een andere moeilijkheid noemen, die zich kan voordoen. En dan denk ik aan de verkiezingen, die in de gemeente worden gehouden. Hoe oud moeten de leden zijn, voordat ze mogen kiezen? In sommige gemeenten heeft men hiervoor een bepaling in het huishoudelijk reglement. Dat lijkt mij voor *alle* gemeenten heel gewenscht.

En dan nog deze vraag. Mag de jeugd een stemming erg beïnvloeden? Is het wel goed, dat wij evenals de socialisten gelooven in de macht van het aantal? Zeggen wij ook, een stem is een stem; het doet er niet toe, wie ze uitbrengt?

M.i. lijkt me een regeling wel gewenscht. Een regeling, die ons zoo goed mogelijk door de moeilijkheden helpt en ons tevens bewaart voor het vallen in uitersten.

d. H.

III

GEEN GEHOOR.

Ik las zoo pas een aardig verhaaltje, dat ik jullie ook eens vertellen wil, omdat er nog wel iets uit te leeren is. Straks, als je 't gelezen hebt, zeg je misschien: „Ja zoo heb ik ook wel 's gedaan". Nu natuurlijk niet meer, wel? Nou, luister dan maar!

„Paul, kom jongen, je moet een boodschap voor moeder doen".

Paul komt erg langzaam, alsof er lood in z'n schoenen zit. Hij heeft kort geleden voor zijn verjaardag een mooi mes gekregen. Nu is hij bezig daarmee een boot te snijden naar het laatste model! En nu die boodschap, bah! Maar hij moet gehoorzamen.

Moeder moet eieren hebben, ze wil cake bakken, want oom Frans en zijn vrouw komen onverwachts, 's avonds nog, en dus is er haast bij.

Paul vertrekt Weldra komt hij met de gevraagde eieren terug en gaat hij weer aan zijn boot werken.

Dan nemen een paar vriendjes hem mee om te spelen, wel een beetje verder weg van huis. Fijn, die vacantie! te mogen doen, wat je zelf wilt!

„Paul! Paul!"

„Ja, toe maar! Zeker weer een boodschap? 't Is goed hoor. Paul heeft er genoeg van. Hij gaat zich verstoppen, dat niemand hem meer lastig kan vallen. Nog harder klinkt het geroep van Paul! Paul! Eindelijk niets meer. Paul herademt; hij kan nu in vrede spelen.

De honger jaagt zelfs de wolven uit het bosch.

Tegen twaalf uur gaat hij naar huis om te eten. Hij vindt echter niemand thuis, dan 't meisje, dat hem zijn boterham brengt: hij mag alleen eten.

„En moeder?" vraagt Paul.

„Je vader heeft opgebeld op zijn kantoor, of je moeder en jij bij hem kwamen eten dan konden jullie alle drie naar het station gaan, om je oom en tante af te halen, en dan in de auto naar huis. Mevrouw wilde jou ook laten profiteeren van het buitenkansje. Wij hebben geroepen en gezocht, maar je was en bleef onvindbaar."

Paul was terneergeslagen, en hij had in eens geen trek in eten meer. Wat jammer toch, dat hem dat eenig pleziertje ontgaan is: eten in een lunchroom met vader en moeder, en met een auto terug.

's Avonds kwam de familie. Moeder kuste Paul.

„Waar was je toch jongen? Ik heb je vanmorgen overal gezocht. We hebben 't toch zoo leuk gehad! Ik zou graag gewild hebben, dat jij er ook bij was geweest!"

„Moeder", zei Paul, en hij keek haar openhartig in de oogen, ik heb me verstopt. Ik dacht, dat u me riep, om weer een boodschap te doen. Ik heb er spijt van, ik zal het nooit weer doen".

„Paul! Paul!" zei oom Frans, „dat is een goede les voor je geweest. Vlucht nooit, als God je roept, want anders zul je het nog duurder moeten betalen dan vandaag."

Overgenomen. B.

III

MEDEDEELINGEN

N. B. J. B.

D.V. zal onze Nat. Conf. gehouden worden op 19 en 20 Juli te Hengelo (O.)

De Twentsche jeugd verwacht met veel enthousiasme ons N. B. J. B.ers uit 't geheele land. Begin vast te sparen vrienden en laat deze Conferentie wat bezoekersgetal aangaat niet bij die van andere jaren achter staan! Binnenkort hopen wij een adres uit Hengelo te kunnen opgeven, waar men zich aanmelden kan.

A. P. BARENDREGT, Secr.

Agenda.

D.V. zal de gemeente N. Weerdinge den 2den Paaschdag bij haar zustergemeente E.-E.veen op bezoek zijn.

't Programma v. d. dag is als volgt:

11 uur.	Paaschfeestrede door Ds. A. P. Barendregt.
12.30 „	Gezamenlijk nuttigen van meegebracht proviand.
1.30 „	Liefdemaal.
4 „	Sluiting.

Ook broeders en zusters van andere gemeenten zijn hierbij hartelijk welkom.

De Secr. v. E.-E.veen.

Bondsdag
2de Paaschdag, Groningen.

Aanvang 10 uur.

10 —10.30	Bidstond. Leider br. Schultz.
10.30—10.45	Zang.
10.45—11	Opening.
11 —11.20	Inleiding Ds. J. Huizinga.
11.20—12	Bespreking.
12 —1.30	Koffiepauze.
1.30—1.45	Zangkoor.
1.45—2.15	Bijbelbespreking Ds. Brandt.
2.15—4	Liefdemaal. Thee met koekjes.

Sluiting door Ds. Louw.

Schriftelijke vragen — ten genoege van 't Com. of Voorz. — kunnen ingediend en beantwoord worden tijdens de pauze.

Zusterhulp.

Hartelijk dankend ontvangen van de

Ons Paaschnummer

Van enkele Gemeenten heb ik nog geen bericht ontvangen.
DE TIJD DRINGT! DE TIJD DRINGT!
Er is geen uur meer te verliezen. - Bestel onmiddellijk.

ONMIDDELLIJK!

Het nummer, in koperdiepdruk uitgevoerd, is
nog nooit zoo degelijk,
nog nooit zoo mooi geweest.
Of willen Gemeenten Paaschfeest vieren zonder haar eigen extra Paasch-uitgave?

Baptiste Gemeenten --
Paaschfeest --
GEEN Paaschnummers?

Bestel per ommegaande aan den eind-redacteur Ds. Weenink, Stadskanaal.

Afd. „Zusterhulp" te Haulerwijk f 2,50 voor onze jonge zuster „Annie".

De Alg. Penningmeesteresse,
S. BOURITIUS—Hamer.
Deventer, 1e Weerdsweg 123.
Girono. 151970 Ds. G. Bouritius, Deventer

Ontvangen voor de Zending:

(zonder spec. best.)
van de Gem. Deventer f 75.—.
Hartelijk dank.

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

't Adres van den Secr. der Gemeente Hoogezand is:
A. Hollé,
Slochterstraat 85, Sappemeer
en van de Afdeeling te Enschedé:
G. M. Heijnen,
Rozenstr. 41, Enschedé.

III

INGEZONDEN.

Zusterhulp.

Den vorigen keer heb ik beloofd iets aangaande het zieke meisje mede te deelen. Verleden week heb ik haar bezocht en gezien waar zij terecht is gekomen. Ik ben o zoo blij, dat zij zoo goed is aangeland en daarvoor kunnen wij den Heer danken. Ge moet weten, dat zij bij een alleenwonende zuster is gekomen, die verstand heeft van verpleging, zelf zeer goed weet, wat ziek zijn beteekent en tevens haar taak aanvaardt als van den Heer gegeven. Wij zijn deze zuster dankbaar en hopen, dat onder Gods zegen zij mede het middel mag zijn, dat het meisje haar gezondheid herwint, opdat zij spoedig weer in staat zal zijn om in eigen onderhoud te voorzien.

Mochten wij in de toekomst voor het geval komen te staan, dat wij geld te kort schieten, dan hoop ik, dat onze zusters bereid zijn nog eens iets voor haar af te zonderen. Uitleg van zaken aangaande dit geval, kan ik in ons weekblad „De Christen" niet geven, maar op onze e.k. jaarvergadering kunnen onze zusters alles te weten komen en dan zal het ook blijken of het bestuur van de N. B. V. B. in dezen een *commissie van contrôle* noodig heeft gehad.

Met zustergroeten,
T. WEENINK—Dethmers.

III

CORRESPONDENTIE

Om vertraging te voorkomen moeten Correspondenten en Secretarissen, met wie niet anders is afgesproken, hun kopy aan den Eind-Redacteur zenden.

„Een goede weg, krom,
Is niet om".

E.-R.

Vrijdag 31 Maart 1933 No. 2281 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

DE LIEFDEVOLLE.

Hij ging door 't leven als een licht
voor velen,
een stille troost voor die gebogen ging.
Hij was vermoeiden een bemoediging,
vragende harten kwam hij schatten
deelen.

In diepen ootmoed volgd' hij God's
bevelen,
de Heer gebood — hij was zijn volgeling.
Waar God hem zond was hij een
zegening,
Wat haat verwondde kwam zijn liefde
heelen.
Zijn leven had de stem van God verstaan,
die elk gebiedt zijn liefde uit te dragen.
En vol van liefde was hij heengegaan.

Hij ging als een die God het hoogst
bemint,
als God-gezond'ne deelde hij zijn gaven,
God noemde hem zijn kind.

(Overgenomen).

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN LIEFDEMAAL IN DE SCHADUW VAN HET KRUIS.

„Jezus dan kwam zes dagen vóór het Pascha te Bethanië .... Zij bereidden Hem dan aldaar een avondmaal....” Joh. 12 : 1—8.

Vóórdat de geweldige zielestrijd in den hof Gethsemané plaatsvond en de haat der wereld Hem aan het kruishout sloeg, kon de Heiland nog enkele oogenblikken vertoeven te midden van hen, die Hem tenminste eenigszins konden verstaan en die Hem hartelijk liefhadden. Door dankbare liefde werd Hem dit feest bereid. Het vond plaats in het huis van een zekeren Simon, die door den Heiland misschien kort te voren was genezen van een vreeselijke ziekte, de melaatschheid. Dankbaar stelde deze man zijn huis ter beschikking van den Heiland. De beide zusters Martha en Maria dienden, ieder op eigen wijze.

En hoe moet de wonderdaad des Heeren in de opwekking van hun broeder Lazarus de beide zusters hebben aangespoord tot een geestdriftig dienen van hun Vriend! Lazarus zelf is ook aanwezig geweest, ongetwijfeld. Hoe zal het hem te moede zijn geweest, die in den letterlijken zin uit den dood in het leven was weergekeerd!

Ja, werkelijk, dankbare liefde was het, die deze harten al te zamen bewoog om hun Meester een avondmaal, een feestmaal te bereiden.

* * *

Heeft dat ons niet allerlei te zeggen? Heeft de Heiland, onze Heere, ook ons niet verlost van de melaatschheid en dood der zonde? Is Hij ook niet óns verschenen als een Trooster en heeft Hij niet onze tranen afgedroogd en het hart met zoete troost vervuld, zooals eens te Bethanië bij Maria en Martha? (Joh. 11). Zullen ook wij dan niet trachten Hem te dienen? En daar Hij niet meer lichamelijk op aarde vertoeft, aan Zijn broeders en zusters en onze medemenschen! Dat kunnen wij volbrengen, wanneer wij dat leeren aan Zijn voeten in de stille uren, die wij daar mogen doorbrengen.

* * *

Ja, stille uren aan Jezus' voeten doorgebracht zijn oorzaak van rijken zegen.

Het scheen Martha tijdverspilling te zijn toen haar zuster eens aan Jezus' voeten zat en schijnbaar niets uitvoerde. (Luk. 10 : 39). Maar Maria heeft in die oogenblikken Jezus zóó leeren kennen, dat zij Jezus en Zijn kruisdood beter kon verstaan dan zelfs een Petrus en een Johannes. Waarom is zij niet met de andere vrouwen op Paaschmorgen naar het graf gegaan, om het lichaam van Jezus te zalven?

Was het misschien, dat zij aan de noodzakelijkheid van Zijn zoendood had leeren gelooven, maar ook aan de zekerheid van Zijn opstanding? O, aan Jezus' voeten had zij gezeten en daar was haar hart in liefde voor Hem ontbrand. En nu bracht zij het bewijs van haar brandende liefde: zij zalfde het hoofd en de voeten van haar Meester en Heere met „onvervalschte, zeer kostelijke nardus". Judas, die een deskundige was in geldzaken en geldwaarden, zeide: „Waarom is deze zalf niet verkocht voor drie honderd penningen?"

Een penning (een denarius in den grondtekst), was toen ter tijd het loon van een daglooner. (Matth. 20 : 2). Bedoeld werd zeker een gewone arbeider. Als wij de waarde van de zalf in onze geldwaarde zouden omrekenen, moeten wij misschien als volgt rekenen: Laat een gewone arbeider gemiddeld drie gulden per dag verdienen, dat is dan 6 × f 3,— = f 18,— per week. Dan hebben wij vast niet het meeste gerekend. Daarnaar had dan Maria op eenmaal 300 × f 3,— = f 900,— uitgegeven.

Die zalf zou naar deze maatstaf gemeten dus bijna f 1000,— waard zijn. Misschien was er door Maria jaren lang voor gespaard.

Zij bracht het beste, zij bracht alles wat zij bezat en legde het aan de voeten van haar Meester neer. Niets was volgens haar overtuiging te goed, te veel voor Hem, in Wien zij alles gevonden had. En honderden en duizenden hebben sedert dien tijd net zoo gedacht en gehandeld. Zij bleken bereid te zijn, goed en bloed en leven voor Jezus over te hebben, zelfs was het hun een groot voorrecht. Ja, wie dikwijls lang aan de voeten van den Heiland vertoeft, die werkelijke levensgemeenschap met Hem bezit, leert Hem boven alles liefhebben en is bereid, alles voor Hem te offeren, die ons eerst heeft liefgehad.

* * *

Als wij Jezus willen liefhebben en dienen, kunnen wij staat maken op Zijn erkentelijkheid. Wij lezen, dat, door Judas beïnvloed, allen, die Maria's

daad afkeuren, dat gedachtelooze verkwisting noemen.

Hoe zouden zij het hart van Maria onherstelbaar hebben gewond, als .... zij niet hulp en bescherming had ontvangen van den Heere Jezus Zelf! Wat zal *Hij* nu wel zeggen? zal zij zich angstig hebben afgevraagd. En zij behoeft werkelijk niet lang op antwoord te wachten. „Waarom doet gij deze vrouw moeite aan?" heeft Hij gezegd. (Volgens Matth. 26 : 10). „Zij heeft een goed werk aan Mij gewrocht!" „Want als zij deze zalf op Mijn lichaam gegoten heeft, zoo heeft zij het gedaan tot een voorbereiding van Mijne begrafenis. Voorwaar zeg Ik u: alwaar dit Evangelie gepredikt zal worden in de geheele wereld, daar zal ook tot hare gedachtenis gesproken worden van hetgeen zij gedaan heeft!"

Maria kon voldaan zijn. *Hij* waardeerde haar liefdedienst en was met haar tevreden. Wat anderen dan van haar dachten was van minder beteekenis.

Ja, onze Heiland is steeds zeer erkentelijk. Zelfs een beker koud water, aan een dorstige uitgereikt, blijft niet onbeloond. En het zalige bewustzijn, „Hij is met mij tevreden!" kan al het andere vervangen. O, dat ook wij, evenals Maria, dikwijls aan Zijn voeten mogen zitten en levenstroost mogen inademen en Hem ons allerbeste wijden....!

* * *

Spaar alle bloemen niet op voor de kransen, die gij op de begrafenis wilt geven.

De andere vrouwen, die Jezus toch ook lief hadden, brachten hun zalven en specerijen na Jezus' dood, om Zijn lichaam te balsemen. Maar Maria van Bethanië bracht haar albasten flesch met onvervalschte zeer kostelijke nardus, — haar symbool der liefde tot Jezus — *toen Hij nog leefde*, toen Hij de heerlijke reuk nog genieten kon, toen Hij zich nog over haar liefdedaad kon verblijden. Velen echter wachten met hun bloemen tot de begrafenis, wanneer het gebroken hart er niet meer door kan worden verkwikt. Woorden van vriendschap en liefde worden maar al te vaak pas aan een grafkuil gesproken of op een grafsteen aangebracht. Maar zou het niet veel beter zijn, bloemen te brengen, vriendelijke en liefhebbende woorden te spreken als de ander nog leeft?

Maria deed het. Ook onze Heiland deed het en laat ons het allen ook zoo doen!

Het liefdemaal te Bethanië werd gehouden op Vrijdag. Den vorigen dag was Jezus met Zijn discipelen van Jericho gekomen, waar Hij twee blinden had genezen en waar Hij had aangezeten in het huis van Zacheüs.

Den Sabbathdag hebben zij gerust naar de wet en den daarop volgenden dag, „Palmzondag", heeft Jezus Zijn intocht gehouden te Jeruzalem. Daarmee begon de lijdensweek, de geweldige zielestrijd in Gethsemané en straks de ontzettende kruisdood op Golgotha. Welk een aangename herinnering en verzachting van Zijn smart moet het geweest zijn, dat de vrienden te Bethanië Hem zoo lief hadden. En hoe blij zullen de broeders en zusters te Bethanië geweest zijn, dat zij tijdens Zijn leven Hem nog hebben kunnen dienen en liefhebben. O, dat ook wij zoo gezind mogen zijn en dat in ons leven mogen openbaren!

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

Een merkwaardige verklaring. Twee organisaties zijn in den jongsten tijd gesticht, ten doel hebbende te werken tot heil van de Ned. Hervormde Kerk. 't Zijn „Kerkherstel" en „Kerkopbouw". De eerste vereenigt confessioneelen, die van gevoelen zijn, dat de kerk moet worden „hersteld". Zij verlangen naar reorganisatie. De andere vereenigt Ethischen en gematigd vrijzinnigen. Zij zijn van gevoelen dat er van kerkherstel niet behoeft te worden gesproken, maar er slechts aan den verderen opbouw der kerk behoeft te worden gedacht. De eersten vragen leertucht, de laatsten zijn daarvoor huiverig. Men kan wel nagaan — zoo zeggen zij — bij wie deze tucht zal aanvangen maar niet bij wie ze zal ophouden. Vooral het geval Geelkerken in de Gereformeerde kerken heeft de geesten bevreesd gemaakt voor leertucht.

Maar nu vernemen we dat in het maandblad van „Kerkherstel" n.l. „Nieuw kerkelijk Leven", een klacht voorkomt over het feit dat de kerk zooveel meer in de breedte dan in de diepte werkt.

> „Er is reden voor klacht. Want er is een loslaten der kerk op groote schaal. Er is een beweging van de kerk af, die niet te stuiten is. Wij gelooven, dat de kerk doet wat ze kan. Maar eveneens krijgen we den indruk, dat de Christelijke kerk vaak bezig is met het probeeren den zondvloed tegen te houden met schepjes zand, alsof ze daarmee den stroom kon bezweren. Zou er niet vaak — in de Herv. kerk vooral — een te krampachtig vasthouden zijn aan de idee, dat we iedereen maar moeten aanvaarden, binnen den Christelijken sfeer houden? Zou dit niet vaak geleid hebben tot een overmatige massaliteit zonder geestelijken inhoud? Zoodat dit als reactiebeweging moest voortbrengen een afvloeiïng van het al te veel opgenomene, dat niet werd geabsorbeerd? Zooals Gunning het ergens zegt: De kerk heeft gestolen en moet teruggeven! Er wordt te vaak naar de breedte gewerkt, terwijl de diepte wordt verloren. De kerk is vaak — schijnt ons — met een frase tevreden. Ja-knikken op eenige vragen der ouders maakt het kind tot dooplid, en het dooplid tot belijdend lid. Heeft de kerk niet een taak, om te trachten te weten te komen de geestelijke kracht van een ja-antwoord? Wie doet onderzoek en hoe wordt onderzoek gedaan naar het geestelijk leven der jongeren, die lidmaat zullen worden? De Christelijke gemeenschapsgedachte is misschien van alle Christelijke ideeën het allermeest zoek. De levensmethode van de kerk zou zich grondig moeten wijzigen; was die in de vorige eeuw en tot heden *expansie*, nu komt het aan op *concentratie*, trachten te werken in de diepte, niet meer in de breedte."

Een moedgevende uiting? Woorden als de boven aangehaalde vernemen we graag uit den mond onzer kerkelijke broeders. Ze getuigen van een gezonde behoefte. Het moet in de kerk e c h t zijn. Ze is — zoo staat in het citaat — vaak met een frase tevreden. Dat mag de kerk nooit zijn. Om haar zelfswille niet en niet omwille van de zielen. Lid zijn van de kerk moet wat zeggen. Het moet wat zeggen aangaande den geestelijken staat en het geestelijk bezit van hem of haar, die lid is. We gelooven, dat met boven aangehaalde woorden de richting is aangewezen, waarin kerkherstel moet worden gezocht. Door ja-knikken moet niemand lid eener kerk kunnen worden — allerminst door het ja-knikken van anderen, al zijn die anderen ook zijn eigen ouders! Er moet onderzoek gedaan worden naar het geestelijk leven van hen, die lid der kerk willen worden. Zoo denken wij er ook over. Als de schrijver klaagt:

> „De Christelijke gemeenschapsgedachte is misschien van alle Christelijke ideën het allermeest zoek",

dan beteekent dat o.i., dat in de kerk de gemeente zoek is, de gemeente, die ontstaat door levenseenheid der geloovigen. De kerk moet niet bestaan — ook niet voor een deel — uit jaknikkers, maar uit menschen, die geestelijk leven bezitten. Als men dat aanvaard heeft en dat gaat uitleven, is het herstel der kerk waarlijk ingetreden. Van daar naar den Doop der geloovigen, den Doop der H. Schrift is dan nog maar een kwestie van logisch handelen.

> „De levensmethode der kerk zou zich grondig moeten wijzigen",

zegt „Nieuw kerkelijk Leven". Wij hebben het indertijd zoo uitgedrukt,

dat de bouworde der kerk niet deugt; dat ze met haar bovenbouw ten deele naast het fundament staat. De kerk heeft in het verleden gewerkt op expansie, maar het was een expansie, die de kerk als kerk aantastte. De kerk is het werk van den Heiligen Geest; van onzen kant gezien: geloofsresultaat.

Hitler's zege. Het schijnt dat de zegepraal der Hitler-partij in Christelijke kringen in Duitschland met voldoening begroet wordt. Reeds dezen zomer zeide men mij in onze gemeenten dat men van Hitler de bevrijding van het Communistische gevaar verwachtte. Van het Roomsch-Roode bewind wist men niet veel goeds te zeggen. De Democratie is nu in Duitschland ter ziele gegaan. We behoeven echter bij geen systeem te zweren. Hoofdzaak is niet het systeem, maar het volkswelzijn. Het Hitler-bewind is krachtig opgetreden tegen de openbare onzedelijkheid. Aan de naaktlooperij, die in Duitschland, onder het verlichte democratische bewind, een heele omvang had genomen, is paal en perk gesteld. Ze mag van Overheidswege niet meer financieel gesteund worden. Velen gebruikten de vrijheid voor eene, de zedelijkheid ondermijnende, propaganda. Met voldoening constateert de Christelijke pers in Duitschland dat de Overheid daartegen is opgetreden.

Vrijheid is een kostelijk goed, maar wie haar misbruikt, moet gebreideld worden.

Verbetering der organisatie. De organisatie wil het leven dienen. Ze is als de bedding, die voorkomt dat het water zich doelloos verspreidt. Daarom is organisatie wel vrijheidsbeperking, maar een vrijheidsbeperking ten goede. We moeten zien hoe we het werk van onzen Meester beter dienen, door den arbeid in bepaalde banen te leiden. We hebben nu de bepaling dat niemand beroepen mag worden, alvorens onderzocht te zijn. Hij wordt dan al of niet beroepbaar verklaard. Beroept een gemeente iemand, die niet beroepbaar verklaard werd toch, dan laadt ze daarmede een groote verantwoordelijkheid op zich. We hopen, dat alle gemeenten zulk een vertrouwen zullen hebben in de commissie, die dat verantwoordelijke werk moet doen, dat ze niet tegen de uitspraak dier commissie zal ingaan.

Maar is wel duidelijk gezegd, dat dat ook geldt van hem, die in een bepaalde gemeente dient, als deze in de Unie zal worden opgenomen? Dat hij in die gemeente blijft fungeeren zal geen bezwaar ontmoeten, maar moet ook hij niet eerst onderzocht worden, aleer andere gemeenten een beroep op hem mogen uitbrengen? Eischt de goede orde dat niet? Is het geen eisch der billijkheid tegenover anderen, die een geünieerde gemeente wenschen te dienen?

Wanneer het besluit, dat op deze zaak betrekking heeft, zich op dit punt niet duidelijk uitspreekt, zou dan een redactie, die hieromtrent misverstand buiten sluit, geen aanbeveling verdienen?

L.

III

ZENDING.

Iets over zendingsarbeid.

Als een zendeling naar een volk gaat, dat nog nooit van het Evangelie gehoord heeft, bijvoorbeeld de Chaco-Indianen in Paraguay (Zuid-Amerika) moet hij er niet aan denken om dadelijk de blijde boodschap te gaan verkondigen. Dit klinkt misschien vreemd, maar het is ontzettend moeilijk om wilden, die altijd in een woestenij gewoond hebben, te begrijpen, en als men dat niet doet, kan men ze ook niet duidelijk maken wat men eigenlijk bedoelt. De zendeling Grubb, die onder de Chaco-Indianen arbeidde, zegt daarvan: „Toen ik eerst bij hen kwam, begon ik als een ijverig, maar onervaren Christen. Ik wilde gaarne zielen winnen voor mijn Meester, en onbevreesd mijn boodschap brengen. Zoo spoedig ik dus kon, vertelde ik het volk, dat ik gekomen was als hun vriend, om hen te vertellen van den Grooten Geest. Zonder het te weten, begaf ik mij hierdoor op zeer gevaarlijk terrein, en ongetwijfeld heb ik mijn leven, menschelijkerwijze gesproken, te danken aan mijn gebrekkige kennis van hun taal, zoodat ze mij niet goed konden verstaan. Nu kan ik duidelijk zien hoeveel gevaar ik geloopen heb, maar toen wist ik weinig of niets van hun gewoonten, hun bijgeloof en hun godsdienst.

De lezer stelle zich een Indianenkamp voor, waar op een donkeren avond zestig of meer wilden rondom het vuur zitten. De stilte wordt van tijd tot tijd afgebroken door het geschreeuw van nachtvogels en het gehuil van wilde beesten in de donkere, dichte bosschen in den omtrek. Soms hoort men ook van die geheimzinnige geluiden, die de Indianen toeschrijven aan de „kilyikhama", of geesten, die het bosch en 't moeras bewonen, en waar zij zoo bang voor zijn. Als men nu zulk een nacht onder de Chaco-Indianen doorbrengt, merkt men hoe licht van die spookachtige gevoelens opkomen, die ondervonden moeten worden om ze te kunnen verstaan, en het is gemakkelijk te begrijpen, hoe verkeerd het zou zijn om met zulke bijgeloovige menschen onder dergelijke omstandigheden te spreken over het geestelijke en bovennatuurlijke.

Stel u nu voor de positie van den zendeling, die door dit eenvoudige volk als een doortrekkende gast ontvangen wordt, en in hun kring zit. Het is heel wat, dat zij hem ontvangen hebben, want de weinige ervaring, die zij gehad hebben in hun omgang met de blanken, heeft hun geen gunstigen indruk gegeven en van zending en zendelingen weten zij niets. Hij begint met hen te spreken over den zondvloed, denkende dat dit indruk zal maken. Overstroomingen zijn in die streek geen zeldzaamheid, en natuurlijk beschouwen zij die als groote rampen, waardoor zij en het hunne dikwijls zeer veel te lijden hebben. De zendeling vertelt hun echter, dat die groote overstrooming, grooter dan zij zich kunnen voorstellen, over de wereld gebracht is door den Grooten Geest, zooals zij God noemen, en dat die Groote Geest zijn Vriend en Heer is, van Wien hij hun wenscht te vertellen. Hij tracht hun duidelijk te maken hoe goed die Heer is, maar hoe kunnen deze eenvoudige wilden nu gelooven, dat Hij goed kan zijn, als Hij zoo veel ellende over de wereld gebracht heeft. Bij ondervinding weten zij, dat er overstroomingen kunnen komen, en zij beginnen dadelijk te overdenken, wie deze vreemdeling kan zijn, die een Grooten Geest liefheeft, die zulke rampen veroorzaakt. Zij worden bang, en als echte natuurkinderen brengen zij hun vrees over op den man die daar bij hen zit. Als hij nu eens een groote toovenaar was die de macht had om dien Grooten Geest er toe te bewegen nog eens weêr zulk eene ontzettende overstrooming te laten komen? Heeft hij niet zelf gezegd, dat een man, Noach genaamd, de menschen onder wie hij woonde verteld had dat er zulk een overstrooming komen zou? Die Noach was zeker een voorvader van hem, hoe kon hij anders wat van hem weten? De vrees kan hen weerhouden, om hem dadelijk en openlijk aan te vallen, maar in hun gedachten komen zij tot het besluit, dat het niet wenschelijk is hem bij zich te houden.

Of hij begint met hen te spreken over de opstanding. Nog maar enkele dagen geleden is er dicht in de buurt een man gestorven. De sombere begrafenisplechtigheden en de verminkingen staan hun nog levendig voor oogen en zij leven nog dagelijks in vrees den geest van den doode te ontmoeten. En als de zendeling dan gaat spreken over „de laatste bazuin", dan denken zij oogenblikkelijk aan den grooten hoorn, die bij zulke gelegenheden geblazen wordt en door de lucht klinkt. Zij kunnen bijna het verminkte lijk van hun vriend zien, zooals hij daar uit het donkere bosch naar hun kamp komt sluipen en worden vreeselijk beangst. Zij gelooven wel in een leven na dit leven, maar weten niets van de opstanding. Zij doen hun best om hun dooden te vergeten en nooit over hen te spreken. Maar deze vreemde man beschrijft hun precies hoe alle hun voorvaderen weêr in 't leven komen. Zij

worden herinnerd aan misdaden jegens die dooden gepleegd, en denken dat zij, als zij weêr levend geworden zijn, zich daarvoor zullen wreken. En zij worden zoo verschrikt en beangst, dat zij niets weêr met dien man te doen willen hebben, want als zij naar zijn woorden zouden luisteren, zouden zij in voortdurende vrees en angst moeten leven.

Zij zijn als kinderen, met kinderlijke verbeelding, en gelooven in heksen en spoken en 't is moeilijk om hen tot de nuchtere waarheid te brengen.

Neen, de zendeling moet met zulk een bijgeloovig en barbaarsch volk niet over zulke dingen spreken zonder langdurige en zorgvuldige voorbereiding. Hij moet eerst trachten goede vrienden met hen te worden, en zelden iets van hun gewoonten veroordeelen, en dan nog op zachtmoedige wijze. Door openhartig en vrij met hen om te gaan, overtuigt hij hen van zijn goede bedoelingen. Hij toont hen aan hoe zij sommige dingen op zeer eenvoudige wijze kunnen verbeteren, en zegt dat hij hun nog heel wat belangrijks zou kunnen leeren, maar dat hij niet zoo lang bij hen blijven kan, en dat zij ook maar eens bij hem op het zendingsstation moeten komen, dan kunnen zij veel zien en veel nuttigs leeren. Hij zegt hun in welke zaken hij 't met hen eens is, en hoe het komt, dat hij meer weet dan zij, en zoo, zonder hen te dringen, wint hij hun vriendschap en wekt hij bij hen de begeerte op om hem en zijne vrienden ook eens te bezoeken. Doordat zij geen achterdocht meer jegens hem koesteren, vertellen zij hem meer van hun gewoonten en plechtigheden, hun overleveringen en godsdienstige denkbeelden, dan zij zouden gedaan hebben als zij hem wantrouwden. Hij deelt dit aan de andere zendelingen mede, en zoo worden zij beter geschikt om met het volk om te gaan.

Velen van mijne vrienden meenen, dat de zendeling zoo spoedig mogelijk, het doel van zijn komst moet te kennen geven, en tot het volk spreken over God, over het gruwelijke van de zonde, de straf der goddeloozen, over de verlossing, de opstanding en het toekomende leven. Maar als de zendeling onder de Chaco-Indianen zóó optrad, is het zeer waarschijnlijk, dat hij al spoedig zou inzien, dat het beste was om zoo spoedig mogelijk heen te gaan en niet terug te komen voordat zij rijp waren voor zijn boodschap. Die zielen vangt is wijs.

III

De Christusregeering.

Zoo luidt de titel van een boek, dat een paar jaar geleden bij J. H. Kok te Kampen verscheen. De schrijver Ds. A. M. Berkhoff, Chr. Gereformeerd Predikant te Sneek, was bij een gedeelte van het christelijk lezend publiek reeds bekend geworden door zijn boek „De Wederkomst van Christus".

In „De Christusregeering" gaat het over het in Openbaring 20, in aansluiting bij de gansche profetie der Heilige Schrift, beloofde *duizendjarig rijk*.

De schrijver noemt dit boek een Schriftstudie, een eschatologische studie. Hij begint met te wijzen op het geheel eenige karakter van het profetische Woord, Dat zekerlijk vervuld wordt. Het spreekt natuurlijk vanzelf, dat het standpunt, ingenomen tegenover de H. Schrift, mede de opvatting van de 1000-jarige Christusregeering bepaalt. Volgens Ds. B. is de eenige kenbron van de heele theologie en van de eschatologie in het bizonder niet de persoonlijke geloofservaring maar alleen de H. Schrift. „Of ik haar beleef of niet, die Schrift wordt vervuld."

Een kinderlijk geloovig aanvaarden van „de Eschatologie des Bijbels" wordt door de schrijver bepleit. En dan stelt hij zich op het standpunt, dat de H. Schrift erkent als de eenige en volkomen autoritatieve kenbron. Hij laat alleen het gezag, dat Gods Woord in zichzelf heeft, gelden.

Uitgangspunt van deze Schriftstudie is Openb. 20.

Er zijn verschillende opvattingen onder de Schriftgeloovigen over Openb. 20. Ds. B. geeft dan zijn opvatting, vrij uitvoerig handelende over de binding van Satan, de eerste opstanding en de duizendjarige heerschappij van Christus en Zijn heiligen. Ik geef hier een citaat*), waar het gaat over de vraag, of de Koning Zelf, de verheerlijkte Christus, gedurende het duizendjarige rijk de aarde tot Zijn vaste woonplaats zal verkiezen :

„Het z.g. grove Chiliasme heeft door de stoutste beweringen dienaangaande, die geen Schriftuurlijken grond bezitten, aan de echt Bijbelsche verwachting der Christusregeering onberekenbare schade gedaan. Men heeft de Christocratie wel in de helste verven afgemaald, Salomo's hofhouding tot uitgangspunt nemende, en er maar op los gefantaseerd.

Laat ons in deze teêre punten ons toch zoo nauw mogelijk binden aan de H. Schrift. Waar zij spreekt, laten wij daar ook spreken; doch waar zij zwijgt, laten wij daar toch vooral zwijgen.

Nu spreekt de Schrift duidelijk van een zichtbare verschijning van Jezus' Toekomst, om de antichristelijke macht voor aller oog neder te werpen, en Zich als den Koning der wereld te openbaren, ook aan Zijn vijanden. Doch verder zwijgt zij over de details van Jezus' verblijf onder de Zijnen. Niet van Zijn Koninkrijk. Maar wèl van Hem Zelf, wat Zijn zichtbaar verkeeren op aarde aangaat. In dat opzicht heeft ook Openb. 20 : 1—6 ons veel te zeggen : Christus zal heerschen die duizend jaren, dat is het wezen der Christocratie".

Berkhoff toont aan, dat in het O. Testament reeds perspectivisch gesproken wordt over de Christusregeering en herinnert aan dat schoone woord van Augustinus: „Het N. Testament is *verborgen* in het Oude en het O. Testament is *openbaar* in het Nieuwe". We maken dan een wandeling door het gansche O. Test., en we staan verwonderd over al die teksten, die volgens Ds. B. heenwijzen naar de Christusregeering.

Een zeer waardevol hoofdstuk is: „De Christusregeering in het N. Testament". De schrijver verschilt wat de toekomstverwachting aangaat, aanmerkelijk van Augustinus. We kunnen ons er slechts over verblijden, dat hij Augustinus' argumenten aan de Schrift durft te toetsen. Terecht kan hij spreken van *de vergissing van Augustinus*.

Trouwens, dat is niet de eenigste vergissing van Augustinus. Diep-tragisch is het intusschen, dat de Reformatoren — en Calvijn niet het minst — zich altijd maar weer beroepen op kerkvader Augustinus. Ik heb deze stille wensch, dat er nu binnenkort ook eens een Ds. Berkhoff opstaat, die het aandurft, om het doopvraagstuk onder de oogen te zien en het *aan de Schrift te toetsen*.

In meer dan één opzicht is deze studie van Ds. B. als gereformeerde theoloog teekenend. De Synode der Chr. Geref. Kerk heeft een commissie benoemd, die zich nader heeft in te laten met „het geval Berkhoff". Deze commissie heeft voorwaar geen gemakkelijke taak. Ze zal niet zoo spoedig „klaar" komen als sommigen wel willen gelooven. Want Ds. B. komt met goed gedocumenteerde beschouwingen voor den dag.

Mijn meening is, dat de tijd gekomen is, dat het officiëele Christendom zijn leer aangaande de laatste dingen zal moeten herzien. De boeken van Ds. B., en vooral „De Christusregeering" roepen om een nieuwe oriënteering. Want men vindt bij hem geen oppervlakkig Maranathageroep, maar een weloverwogen standpunt, gefundeerd op jarenlange studie.

Of ik het *steeds* met Ds. B. eens ben ? Och, daar gaat het niet om. Ik zou haast antwoorden: gelukkig niet. Nú heb ik tenminste veel uit „De Christusregeering" kunnen leeren. In het andere geval zou ik wellicht enkel in mijn eigengerechtigheid versterkt zijn geworden. En dan had ik het boek beter niet kunnen lezen. Als gereformeerd predikant (bedoeld niet

*) uit het onderdeel „Het deelgenootschap der geloovigen aan de Christusregeering", m.i. zeer lezenswaard.

in kerkelijke maar in confessioneele zin) is er tusschen hem en mij (als Voorganger eener Baptiste gemeente) wel terdege verschil over sommige „bijbelsche waarheden". Dat is niet erg. Wanneer aan weerszijden maar de gezindheid gevonden wordt, om, indien het noodig blijkt, z'n meening aangaande leer en leven te willen herzien. Willen we *van* elkaar leeren, dan moeten we *naar* elkaar luisteren. Voordat we onze meeningen *tegenover* elkaar gaan stellen, moeten we ze eerst *naast* elkaar geplaatst hebben.

Wanneer we dit laatste goed vasthouden, dan zal het lezen van „De Christusregeering" ons ongetwijfeld veel gewin brengen.

Dat Ds. Berkhoff, ook als gereformeerde theoloog, niet alleen staat in z'n eschatologische beschouwingen, blijkt wel overduidelijk uit het „Aanhangsel" van zijn boek, dat van een groote belezenheid getuigt.

Ik kan „De Christusregeering"*) niet anders dan hartelijk ter lezing aanbevelen; bizonder bij al onze predikanten, als ook bij onze jeugdwerkers, en voorts bij allen, die zich voor deze materie interesseeren.

D. H.

*) een lijvig boekdeel van circa 350 blz. Uitgever is J. H. Kok, Kampen, De prijs bedraagt f 3.90 ingenaaid en f 4.90 gebonden in stempelband.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

„KERK EN OORLOG".*)

De titel interesseert ons jongeren in het bijzonder. Wij hebben vragen over het militairisme; vragen, die ons niet loslaten, ons met wanhoop vervullen; onze vragen. Tot de ouderen spreken ze niet met die intensiteit, waarmede zij zich tot ons richten. Zijn zij eraan ontgroeid? Of zijn ze in den loop der jaren geabsorbeerd geworden door het historisch christendom? Is de wereld hun achterna gekomen en heeft zij ze ingehaald?

Onlangs ontving ik een schrijven uit Twente, waarin eén strijdlustig jongmensch, een N. B. J. B er bij de gratie Gods, om licht bedelt over leger en landstorm. Het liefst een licht met dit orgaan tot lamp of brander, of anders een zending licht per enveloppe. Aanvankelijk was ik van plan schriftelijk te antwoorden, maar heb dat moeten opgeven wegens overstelpende drukke bezigheden. Daarop nam ik mij voor bij gelegenheid in ons blad een liedje er over te zingen. Maar dat is met de uitgave van dit boek geheel overbodig geworden. Ik raad elken deelgenoot aan de Nederlandsche Baptiste Jeugd Beweging, die belang stelt in zulk een moderne kwestie als die van oorlogvoering en wapengeweld aan zich in het bezit te stellen van dit uitnemend werkje.

Over de aanleiding van het tot stand komen van deze uitgave, licht ons Dr. J. F. Beerens in. De „Commissie tot versterking van het kerkelijk leven" in de Nederl. Herv. Gemeente te Utrecht besloot in den winter 1932—1933 een serie lezingen te doen houden over het onderwerp: „Kerk en oorlog". Zij was terecht van meening, dat dit vraagstuk stond in het middelpunt van veler belangstelling. En dat zij zich daarin niet heeft vergist, werd openbaar door het overweldigend getal toehoorders, dat haar tot zelfs tweemaal noopte naar een grootere vergaderruimte uit te zien. Ongetwijfeld moet een deel van het succes hieraan worden toegeschreven, dat de commissie niet eenzijdig te werk is gegaan. Onder de volgelingen van Christus heerscht immers lang geen eenstemmigheid over de vraag, hoe de Christen in onzen tijd over den oorlog te denken heeft. Daar zijn er, die het betrekkelijk recht van den oorlog en van de militaire bewapening verdedigen. Daar zijn er ook — en nu denken wij aan de vereeniging „Kerk en Vrede" — die den strijd aanbinden tegen elken oorlog en iedere oorlogstoerusting en elke gewelddadige landsverdediging als ongeoorloofd, als ongehoorzaamheid aan God m. a. w. als zonde beschouwen. Om nu de eenzijdigheid te vermijden, heeft de commissie beide richtingen aan het woord doen komen. Op deze manier wordt het vraagstuk van twee zijden belicht.

„Kerk en oorlog" is een bundeling van vijf voordrachten. Prof. Dr. H. Th. Obbink bespreekt er het onderwerp: „De oorlog in het Oude Testament". Prof. Dr. D. Plooij: „De oorlog en het Nieuwe Testament". Dr. J. N. Bakhuizen van den Brink: „De oorlog in de geschiedenis der Christelijke kerk". Prof. Dr. J. Severijn: „De roeping van het Christendom in onzen tijd tegenover het vraagstuk van den oorlog". Ds. A. R. Rutgers: „De roeping van het Christendom in onzen tijd tegenover het oorlogsvraagstuk".

* * *

Prof. Obbink ziet drie fazen in den ontwikkelingsgang van den Oud-Testamentischen oorlog.

1. in den letterlijken zin: oorlogen des Heeren, d. w. z. de Heer zelf trekt ten strijde.
2. in werkelijkheid; menschelijke strijdlust (sedert het Koningschap).
3. de profetische invloed en de ballingschap leeren den oorlog verfoeien.

Welke van deze drie zal onze maatstaf zijn, vraagt hij.

Het eerste kan niet: onze expansieoorlogen zijn stellig geen „oorlogen des Heeren"!

Het tweede màg niet: het is reeds door de profeten veroordeeld.

Het derde (profetische) standpunt dus.

Maar aangaande dit derde standpunt concludeert hij, dat daarvoor in deze onvolkomen wereld geen plaats schijnt. Het is te hoog en te principieel. Bovenal te geestelijk. Het eischt meer geloof en Godsvertrouwen dan in onze verwikkelde internationale verhoudingen mogelijk schijnt. Het zal nog wel heel lang duren, eerdat de wereld kan inzien dat geweld niet bouwen maar alleen vernielen kan en dat God de wereldgeschiedenis maakt, niet menschenmacht.

En dan is zijn besluit: „Wij erkennen allen het profetisch standpunt als het ware, maar wij missen het geestelijk vermogen om het ook in zijn consequentie te aanvaarden en zoo staat de wereld in haar onmacht en hulpeloosheid schuldig voor God. Niets heeft de machteloosheid der wereld zoo schril aan het licht gebracht als het wapengeweld en het machtsvertoon van den grooten oorlog. Dat geweld heeft niets gebouwd, het heeft enkel afgebroken, precies als in Israël. En wij mogen God wel bidden dat het ontzettend oordeel, dat over Israël werd voltrokken toen het prat ging op zijn macht, ook niet aan ons voltrokken wordt.

Ook nu wachten alle Christenen op de komst van den Messias als Israël weleer. Toen de Messias voor de eerste maal kwam, vond Hij geen geloof en voor ons blijft de groote vraag: de Zoon des menschen als Hij komt, zal Hij dan geloof vinden op de aarde? d. w. z. zoodanig Godsvertrouwen, dat wij wapengeweld kunnen missen?"

* * *

Prof. Plooij stelt de kwestie zeer zuiver. Hij wijst er op, dat de gruwelen van den oorlog de volkeren voor de vraag hebben geplaatst of dit machtsmiddel gerechtvaardigd is en of een Christen zich daartoe mag leenen. „Daarop heeft het Evangelie slechts één antwoord" merkt hij op, n.l. „het is niet geraden iets tegen het geweten te doen". Het ligt dus in den aard zelf van het Evangelie, dat alle broederhaat uitsluit en Gode de wrake laat, om *neen* te zeggen, ook als de overheid het vorderen zou. Maar men geve zich wel rekenschap van de motieven, wederzijds. Als de overheid het recht moet handhaven, dan kan zij daar waar recht verkracht wordt, het recht niet anders handhaven dan met geweld. Dat is haar taak; zij kan niet anders en mag niet anders. En de ontwikkeling der geschiedenis, die drijft naar een Volkenbond, die rechtsgezag en rechts-

*) „Kerk en oorlog", vijf voordrachten, geb. f 1.90; ingen. f 1.40. Erven J. Bijleveld, Uitgevers, Utrecht.

macht oefent over de volkeren, is wel een schrede, de uiteindelijke schrede, die van de persoonlijke bloedwraak over stam- en volksrecht voert tot het internationale recht, waaronder de volken zich willens of onwillens hebben te buigen, maar daarmede is nog niet het beginsel van het Evangelie onder de volkeren verwezenlijkt. Dat trouwens nooit anders dan in den enkeling en via den enkeling zich kan laten gelden.

Als wij echter aan de overheid onze gehoorzaamheid opzeggen, wanneer zij ons opleggen wil den naaste in een oorlog, ook in een verdedigingsoorlog, te dooden, dan moeten wij ons wel rekenschap geven, wat dat beteekent.... Alleen hij staat vast, die het in het geloof d. w. z. volkomen onvoorwaardelijke gehoorzaamheid aan God doet, zooals de oude Christenen niet door het gezicht van de arena noch door het leed hunner ouders of echtgenooten of kinderen bewogen konden worden Christus te verzaken. Het Evangelie is ook ten aanzien van deze vraag met niets anders tevreden dan met volkomen overgave. Dan staan de twee machten tegenover elkaar: eenerzijds de overheid, die het recht met dwingend geweld heeft te handhaven, anderzijds het Evangelie, dat geen ander wapen kent dan de liefde, die lijdt.

Prof. Plooij is van meening, dat de beweging tegen wapengeweld, die een geestelijke beweging is, niet meer te keeren is. „Niemand kan zeggen, wat de toekomst brengen zal: maar dat wij leven in een tijd van worsteling tusschen de beide werelden, waarvan Jezus spreekt als Hij zegt dat Zijn Koninkrijk niet is van deze wereld, is duidelijk voor ieder, die in de beweging der geesten meeleeft. In die worsteling is de beslissing op dit oogenblik aan den enkeling, die nu gelijk altijd voor de keuze gesteld wordt. En voor die keuze alles moet durven en kunnen verzaken. Op deze wijze grijpt het Nieuwe Testament, d. i. het woord van Jezus, in in de huidige wereldgeschiedenis".

* * *

We hebben hier slechts twee professoren even laten spreken om een indruk te geven van wat de bundel den lezer aanbiedt. Het is een bundel voor onzen tijd, voor onze menschen, in het bijzonder voor onze N. B. J. B.ers.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

FRITZ ERBE,

de martelaar van de Wartburg.

II.

Acht jaar bracht Fritz Erbe in de schrikkelijke gevangenistoren van de Wartburg door en toen stierf hij. Zijn misdaad was geen andere, dan dat hij het waagde op sommige punten een van den staatsgodsdienst afwijkende meening te hebben. Overigens had hij zich aan niets schuldig gemaakt. In welk een tegenstelling stond de gevangenschap op den vochtigen bodem van den ouden burchttoren met Luthers gevangenschap op de Wartburg!

Onnoemlijk veel is geschreven en gesproken over alles wat met de Wartburg verband houdt. Maar wie gedenkt den Wartburg-martelaar, die zoo heilig leefde, dat ook zijn vijanden geen kwaad bij hem konden vinden? Niet slechts voor de millioenen Doopsgezinden en Baptisten maar ook voor vele anderen, van welke er jaarlijks scharen de Wartburg bezoeken, is de zelden geopende torengevangenis een gewijde plaats, dewijl hier Fritz Erbe als een offer der „orthodoxe" onverdraagzaamheid, zijn Gethsemané en Golgotha vond.

Niemand zal er twijfelen, dat in dit gruwelijk kerkerhol niet minder werd gebeden dan in de Lutherkamer met haar vrij uitzicht naar den hemel en op het schoone landschap!

Zeker zal het door Luther gedichte lied: „Een vaste burcht is onze God", ook op het burchtplein zijn gezongen. Hoe mag Fritz Erbe zich wel gevoeld hebben, als hij in zijn donkere kerker hoorde:

„Delf vrouw en kind'ren 't graf,
Neem goed en bloed ons af!"

Hem had men dat alles ontnomen! Omdat hij zijn pasgeboren kind niet wou laten doopen liet men hem ellendig omkomen en veroorloofde hem niet zijn vrouw, kind en goed nog eenmaal weder te zien!

„Tot voor weinige jaren werd het oordeel over de „Wederdoopers" nog uitsluitend bepaald door de geschriften van Justus Menius en Heinrich Bullinger, dewijl men wist dat zij de opvattingen weerspiegelden, die ook Luther, Melanchton, Zwingli en Calvijn over de Doopers gekoesterd hadden. Bij Justus Menius bleek dat reeds daardoor, dat Luther voor diens geschriften over de Wederdoopers voorberichten schreef en zich met den inhoud geheel eens verklaarde. Daarbij zag men geheel over het hoofd, dat deze geschriften slechts de uitingen waren van een partijgeest, die, blind van woede, in de zaak der Wederdoopers slechts . . . . huichelarij en duivelswerk zagen . . . . Eerst in de laatste vijftig jaren is er langzaam een wending ingetreden in de beoordeeling van de beweging der Wederdoopers, nadat aan het licht gekomen was welk een diepgaande en wijdverbreide beweging de Doopersche beweging in Duitschland en ver daar buiten geweest is." Zoo schrijft Paul Wappler in zijn werk: „Die Täuferbewegung in Thüringen von 1526 bis 1584".

Over Fritz Erbe zegt Wappler o.a.:

„Fritz Erbe, een welgestelde boer in Herda, had de om haar geloofswille vervolgde weduwe Margaretha Koch, onderdak gegeven. In het jaar 1531 werd hij als wederdooper gevangen genomen en naar Eisenach gebracht, maar kwam door den landsgraaf, Filipp, in 1532 weer vrij. Toen hij in begin Januari 1533 weigerde zijn pasgeboren kind te laten doopen (omdat, zooals hij zei, de Doop het kind niet nutte, zoolang het dien niet zelf begeerde), werd hij weer gevangen gezet. Keurvorst Friedrich wou hem naar een advies van de Wittenbergsche theologische faculteit laten dooden. Maar de landsgraaf Filipp, die er altijd tegen op zag een mensch alleen om zijns geloofswille om het leven te brengen, was er voor dat Fritz Erbe zou worden verbannen en zoolang in de gevangenis zou worden gezet, totdat hij zich alles goed overlegd had. Zoo werd Fritz Erbe te Eisenach in een toren op den stadsmuur gevangen gehouden. Zijn droevig lot bracht de gemoederen in Erbe's woonplaats zoo in beroering dat het halve dorp zich voor zijn opvattingen verklaarde. De langdurige gevangenschap van Fritz Erbe was niet het middel om de sympathieën voor de doopersche beweging in West-Thüringen te doen verdwijnen. Er verhieven zich stemmen, die zeiden: Wanneer men maar rechtvaardig jegens hem wou zijn of hem met Gods Woord had kunnen overwinnen, zou hij niet zoolang gevangen gehouden zijn".

Een volgend maal luisteren we naar hetgeen deze martelaar der goddelijke waarheid ons te zeggen heeft.

L.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

PASCHEN.

Opstanding. Leugen der wachters.

Matth. 27 : 57—28 : 1—15;
Joh. 20 : 1—18.

Les voor Zondag 16 April 1933.

De begrafenis van Jezus.

Matth. 27 : 57—66.

Goede Vrijdag ligt achter ons. De Heiland heeft alles volbracht en heeft Zijn Geest overgegeven in de handen des Vaders.

De dood van den Christus Gods is door teekenen gevolgd, die ontzaglijk moeten zijn geweest voor hen die ze aanschouwden.

Toen het avondoffer in den tempel moest worden gebracht en de priesters het heilige betraden, zagen zij, wat zij nog nooit aanschouwd hadden. Het voorhangsel was gescheurd van boven tot

beneden en het heilige der heiligen lag geheel open. Een symbool, dat nu de toegang was geopend tot het hemelsche heiligdom, door het bloed van Jezus, uitgestort aan het kruis. De steenrotsen rondom Jeruzalem scheurden en de graven werden geopend, om te toonen, dat Zijn dood het begin was van een nieuw leven, en vele heiligen, misschien kort te voren in de hoop op Zijn verschijning ontslapen, werden opgewekt en zijn na Zijn opstanding verschenen te Jeruzalem. De verharde harten der Joden werden echter door deze teekenen niet verbroken. De Romeinsche hoofdman heeft hen echter beschaamd door zijn uitroep van eerbiedige bewondering: „Waarlijk deze Mensch was rechtvaardig! Waarlijk deze Mensch was Gods Zoon!"

Na de ergst denkbare ontheiliging door het dooden van hun Messias, zocht het geveinsde Jodendom zich te heiligen tot den Pascha-Sabbath door ook het gestorven lichaam van den Messias weg te doen van het vloekhout, want een gehangene maakte het land tot een vloek . . . . (Deut. 21 : 22, 23).

Pilatus, die nu al zoover is gegaan tegen zijn wil, kan zich ook hierin wel schikken en geeft daarom het bevel, de kruiselingen de beenen te breken ten einde hun leven te eindigen en hen te doen begraven. De zwaardslag was voor hen die den slavendood stierven te eervol. Bij Jezus was dit echter reeds niet noodig. Zijn onbeschrijfelijk ziels- en lichaamslijden was zoo groot geweest, dat Hij reeds eerder gestorven was. Het was trouwens ook niet mogelijk, Hem de beenen te breken, daar de Schrift vervuld moest worden. Aan Hem, het ware Paaschlam, mocht geen been worden gebroken. (Ex. 12 : 46; Ps. 34 : 20). Wel doorsteekt een krijgsknecht Zijn zijde, en er vloeit bloed en water uit de wonde, waardoor ook de Schrift bevestigd wordt. (Zach. 12 : 10). Pilatus laat zich door den hoofdman van de zekerheid des doods vergewissen (Mark. 15 : 44, 45), en eerst dan geeft hij het lichaam over aan Jozef van Arimathea. Hij is een stille volgeling des Heeren, en met den nacht-discipel Nicodemus, die met kostbare specerijen verschijnt, wordt voor een eervolle begrafenis gezorgd in een nieuw graf in Jozefs hof. (Jes. 53 : 9). Met het oog op den naderenden Sabbath wordt het lichaam haastig in fijn lijnwaad gewikkeld, in het graf gelegd en een zware steen voor de deur des grafs gewenteld. Wij mogen aannemen, dat de moeder des Heeren door Johannes naar zijn woning is geleid. Maria Magdalena en de andere Maria zullen zich wel tegenover het graf hebben neergezet tot na de afloop der begrafenis en keerden toen terug, om hun specerijen en zalven te bereiden, en zij hebben op den Sabbath gerust naar het gebod. De Joden hebben zich beter dan de discipelen herinnerd wat Jezus gezegd had van Zijn opstanding na drie dagen en bewerkten bij Pilatus, dat het graf verzegeld werd en voorzien van een wacht, uit vrees, dat de discipelen Hem mochten stelen, om daarna te spreken van een weder levend geworden Jezus.

De opstanding. Matth. 28 : 1—15.
Joh. 20 : 1—18.

Op Zondagmorgen, zeer vroeg, kort voor zonsopgang, begaven zich de vrouwen, Maria Magdalena en de andere Maria met specerijen naar het graf, om het lichaam definitief te balsemen, en onderweg kwam bij hen de zorg op over het wegwentelen van den steen van de deur des grafs. Maar vóór hun aankomst is de Heere reeds opgestaan. Hemel en aarde hebben dit moment meegevierd; de aarde beefde, en een engel die de gestalte had als de bliksem en een kleed wit als sneeuw, kwam van den hemel en wentelde de steen weg van den ingang des grafs en nam op dien steen plaats.

De wachters hadden dat voor hun oogen gezien en waren van schrik tegen den grond geslagen. „Zij werden als dooden." Het begon reeds lichter te worden toen de vrouwen, Maria Magdalena, Maria de moeder van Jacobus, Johanna, Salomè en anderen, die Jezus gevolgd waren, het graf naderden. Tot hun groote verbazing zien zij, dat de steen reeds is afgewenteld, maar als zij het graf zijn binnengegaan, zien zij toch het lichaam des Heeren niet. In haar ontsteltenis gaat Maria Magdalena naar Petrus en Johannes en roept hen naar den hof van Jozef. Intusschen verschijnen twee engelen aan de vrouwen, die in den hof waren gebleven en verkondigden haar, dat de Heere Jezus is opgestaan en zij bevelen hen, het aan Zijn discipelen te boodschappen. Onderweg verschijnt dan de Heere Zelf aan deze vrouwen; Hem aanbiddend vallen zij voor Hem neder. Daarna vertellen zij alles, wat zij weten, aan de discipelen, maar dezen gelooven hen niet.

Petrus en Johannes, de eerste eerder dan de laatste, komen dan bij het graf. Maar Johannes werpt er eerst slechts een blik in, en daalt er niet in af voor Petrus hem is voorgegaan. Maar dan ook, als hij ziet hoe de doeken ordelijk daar liggen en de zweetdoek op een afzonderlijke plaats, ontwaakt ook in het hart van Johannes het geloof in de opstanding. Hier kon onmogelijk een roof zijn gepleegd, hier was in rustige orde gehandeld. Petrus was de man van de spontane daad, en Johannes was de man van het diepe aanschouwen. En toen zij zich overtuigd hadden, gingen zij heen.

Dan blijft Maria Magdalena alleen achter. Zij weent, en zij is ontroostbaar, zelfs door de beide engelen, die haar vragen: „Wat weent gij?" En zóózeer ligt het geloof in de opstanding op de achtergrond van haar ziel verscholen dat zij den Heere zelf, die haar vraagt wien zij zocht, voor den hovenier houdt. Eerst als de Heere doordringt in de binnenkamer van haar ziel door het noemen van haar naam: „Maria", valt zij onuitsprekelijk verrast aan Zijn voeten met den uitroep: „Rabbouni!" In haar hartstochtelijke liefde zou zij Zijn voeten hebben omklemd, maar de Heere Jezus breekt die oude gemeenschap af, om haar een andere, hoogere, geestelijke te leeren. Thans mag zij Hem nog niet aanraken, want Hij is nog niet opgevaren tot Zijn Vader. Maar als dat zal zijn geschied, en Maria's lichaam aan Zijn verheerlijkt lichaam zal zijn gelijkvormig gemaakt, dan zal die tastbare gemeenschap in het rijk der heerlijkheid beginnen. Niet aan déze, maar aan géne zijde van dood en graf. Zij moet echter naar Zijn *broeders* gaan, (Joh. 20 : 17) want als vrucht van Zijn verzoeningswerk is er een heerlijke geestelijke gemeenschap ontstaan, Zijn Gemeente, kinderen Zijns Vaders, gekocht door Zijn bloed en geheiligd door Zijn Geest. Zij die gelooven, haasten niet.

De leugen der wachters.
Matth. 28 : 11—15.

Doodelijk verschrikt hadden de wachters gezien, hoe een engel van den hemel was gekomen om den steen voor de deur des grafs weg te wentelen, en daar er toch niets meer te bewaken was, waren zij zoo spoedig mogelijk afgetrokken naar de stad om aan de overpriesters verslag uit te brengen over den stand van zaken. Daar de stadhouder aan de overpriesters de wacht ter beschikking had gesteld, gingen zij het eerst naar hen. God zond hun wel evangelisten van een ánder soort, dan zij ooit gedacht hadden. Zij dachten, dat de discipelen met het opstandingsgeloof het volk in opwinding konden brengen; maar niet zij, doch de heidensche soldaten brachten het eerste opstandingsbericht. Maar zij konden niet meer terug. Tenzij er een werkelijke bekeering bij hen had plaats gevonden, tenzij bij hen het schuldbesef gevonden was, dat zij de door God gezonden Messias gekruisigd hadden. Daar zij dat echter niet wilden toegeven, loochenden zij de opstanding en dachten er alleen aan, welk een indruk deze gebeurtenis op het volk moest maken. Daarom moesten de wachters rondstrooien, dat de discipelen het lichaam van den Heiland gestolen hadden, terwijl zij, de wachters, sliepen. Daar dat voor de soldaten echter niet ongevaarlijk was, werden zij met veel geld gewillig gemaakt, te doen, als de overpriesters zeiden, terwijl hun bovendien de verzekering werd gegeven, dat de laatsten alle verantwoordelijkheid tegenover Pilatus op zich namen. Zoo was er direct al een belemmering voor het Evangelie.

Het waren echter slechts eenigen van de wacht. Vs. 11. De andere soldaten zullen wel naar hun afdeeling zijn teruggekeerd.

D. G. B.

III

UIT DE GEMEENTEN

NOORD-BERGUM, 26 Maart. Geliefde medeverbondenen in Christus Jezus. Hoewel we den laatsten tijd niet veel hadden mede te deelen in ons orgaan, mogen we thans door Gods genade weer eens melding maken van het werk des Heeren aan de harten der zondaren. Zondag 26 Maart was daar getuige van. Onze localiteit was overvol en waar onze Oud-Voorganger er niet sterker op wordt hadden we 's middags br. Ds. Huizinga van Leeuwarden in ons midden tot den dienst des Woords, alsmede de doopsbediening aan twee zusters te voltrekken. Een heerlijk en krachtig woord werd ten gehoore gebracht naar aanleiding van Markus 16 v. 16. Zeer duidelijk bracht de Voorganger naar voren, den wil des Heeren, de zaligheid der menschen, voor ieder duidelijk verstaanbaar, en naar we hopen voor menigeen een aansporing om te vlieden van den toekomenden toorn, en te schuilen onder het kruis. Na deze ernstige prediking stelde de prediker zich voor de beide doopcandidaten met de vraag of ze wisten dat Christus hun Zaligmaker was, waarop voor de aanwezigen duidelijk en bevestigend werd geantwoord. Waarna ze samen nederknielden en den Heere gedankt en gebeden werd om den verderen zegen, waarop de doopsbediening onder heilige stilte en eerbied voltrokken werd. Toen nog een ernstig woord van onzen oud-Voorganger en gezamenlijk schaarden we ons aan het H. Avondmaal. Waar br. Ds. Huizinga vooraf reeds vertrokken was voor den dienst in eigen gemeente, werd nog medegedeeld door onze plaatselijke Voorganger dat er nog een drietal was 't welk wenschte gedoopt te worden. Zoo bewijst de Heere nog Zijn lankmoedigheid aan Zijn schepselen willende dat ze allen behouden worden. Dat de tijd voorbij snelde, zeker, waar deze dienst halftwee begon, en zij vier uur eindigde. We gingen dankbaar huiswaarts.

Moge 's Heeren zegen onze gemeenten in 1933 rijkelijk vermenigvuldigen, zij ons aller wensch en bede.

Met hartelijke br.groet, v. d. M.

IJMUIDEN-OOST. Lieve broeders en zusters *in onzen Heer en Heiland! Wij willen* ook iets van ons laten hooren. Wij hebben nu ruim een jaar geleden een gemeente opgericht hier in IJmuiden, waar onze broeder Ds. van der Schors uit Haarlem ons Zondagsavonds voorgaat, en Donderdagsavonds bidstond en bijbelbespreking leidt. Wij hebben dan heerlijke avonden, waarop onze Heiland in ons midden is. Wij hebben hier ook een Zondagsschool, waar een 30-tal kinderen komen, die door een paar brs. en zrs. wordt geleid, terwijl wij 's Maandagsmiddags een Vrouwenkrans hebben die nog al goed bezocht wordt. En wij zijn hier met 27 leden, overal vandaan, zooals uit Groningen, Friesland, Drenthe, ja zelfs ook uit Duitschland. Hoewel ons ledental nog niet groot is, zijn wij Hem verwachtende, die gezegd heeft, Ik laat U geen weezen, maar Ik kom weder. Brs. en zrs. bidt ook voor ons want IJmuiden is een groote plaats, waar nog velen zijn, die den Heer nog niet kennen. Och laat toch een stroom van gebeden opgaan tot Hem, die gezegd heeft, wat gij den Vader bidden zult in Mijn Naam, dat zal u geworden. Och dat toch velen naar Golgotha gebracht mochten worden, want daar zijn ze gekocht niet met geld, neen, maar daar zijn ze met bloed gekocht. Daar heeft Hij het gezegd: „het is volbracht", nu kan elk binnengaan, want het voorhangsel is in tweeën gescheurd. Mocht toch de wereld het zien dat de tijd kort is, want de dood komt onverwachts.

Nu brs. en zrs., nu weet u ook iets uit IJmuiden. Wij groeten u broeders en zusters, ook degenen die in de verstrooiïng leven.

NIEMEIJER.

III

MEDEDEELINGEN

PAASCHBONDSDAG TE GRONINGEN.

Brs. en Zrs. in het Noorden.

Gij die behoort tot de gemeenten Hoogezand, Foxhol, Siddeburen, Haulerwijk en Delfzijl.

Op 2en Paaschdag worden wij allen, met onze vrienden in Groningen verwacht, om daar in vereeniging met de Groningers onze eerste „Noordelijke Bondsdag" te houden.

't Is zeker wel goed en noodig dat wij elkaar eens ontmoeten, dat onze gemeenschap verinnigt en versterkt wordt, dat wij met elkaar den Naam van onzen Heiland verheerlijken. En daartoe biedt deze Bondsdag een uitnemende gelegenheid.

Bereidt dezen dag voor door uw gebed, maak uw reisplan klaar en *kom allen.* Laat de groote Groninger kerk stampvol worden dien dag.

In de verwachting u allen daar te zien groet u, uwe in Chr. J. liefhebbende broeder,

J. HUIZINGA

met een *„tot ziens"*.

Op den Bondsdag, welke den 2den Paaschdag te Groningen wordt gehouden, hoopt Ds. Brandt een bijbelbespreking te leiden over Joh. 19 : 38—20 : 18.

24e Friesche Bondsdag van Baptiste Gemeenten in Friesland op D. V. Paasch-Maandag 17 April 1933, te Leeuwarden.

AGENDA.

9 — 9½ uur. Bidstond, leider Ds. F. E. Huizinga.

10—12½ „ Morgenvergadering.

a Opening door den voorzitter Ds. H. Visser.
b Notulen door den secretaris H. Fennema.
c Verslag penningmeester H. Leenstra Sr.
d Referaat door Ds. F. E. Huizinga.
e Opstel „De ware Levensbron", door br. S. Visser van Stavoren.
f Evangelisatiearbeid in Friesland, in te leiden door Ds. F. E. Huizinga van Leeuwarden (zie toegezonden circulaire).

PAUZE.

Bestuursverkiezing. (In verband met de gebruikelijke bestuursverkiezing volgens rooster heeft het Bondsbestuur een belangrijke mededeeling te doen, en is het daardoor wenschelijk, dat de afgevaardigden *ditmaal* van hunne gemeente vrij mandaat krijgen).

Tevens afdracht der contributie à f 5.— per gemeente aan den penningmeester.

2 — 5 uur. Middagvergadering. Uitsluitend liefdemaal, leider Ds. F. E. Huizinga.

De Secretaris,
H. FENNEMA.

P.S. Iedere gemeente zendt 2 afgevaardigden, terwijl in de pauze de meegenomen proviand gemeenschappelijk genuttigd zal worden.

Komt allen op, broeders en zusters, met biddende harten naar Leeuwarden.

Bergumerheide.

De gemeente te Noordbergum heeft in haar vacante bediening van Voorganger beroepen Ds. G. Visser van Hoorn.

De Secr. V. D. M.

N. B. J. Beweging.

De Jeugdafdeelingen, Nw. Pekela en 2e Exloërmond zonden hunne contributie 1932/33 ad. f 5.— waarvoor onzen dank.

D. MOLIJN. Penningm.
Giro 70920.

Utrecht, Diezestraat 2.

III

RONDBLIK.

De kerk en Versailles.

De Engelsche regeering heeft een steen des aanstoots tusschen Engeland en Duitschland weggenomen. De Duitsch-Evangelische kerk te Caïro in Egypte had nl. tot dusver haar kerk en pastorie niet terug kunnen krijgen; het was haar op grond van het Versailler verdrag geweigerd. Thans hebben de vertegenwoordigers der Engelsche regeering aan de gemeente toegezegd, dat 30 Sept. 1933 pastorie en school te Caïro alsmede de kapel te Helouan worden teruggegeven, 31 Dec. 1934 de kerk en 31 Dec. 1937 het overige (tot zoolang verhuurde) bezit. Bovendien ontvangt de gemeente dan f 18.000.— voor de noodige herstelwerken.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 7 April 1933 No. 2282 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

IN GETHSEMANÉ.

.... En Hij scheidde zich van hen, omtrent een steenworp ......
Luc. 22 : 41a.

Daar gaat Hij heen, door sterken drang gedreven,
Maar niet door onbestemde lust of weemoed —
Veelmeer gedrukt, gebogen onder schuld van U en mij
Ja van een gansche menschheid, die te leven
Niet meer vermocht, Omdat de toorne Gods
Haar wegstiet, om der zonde schuld, in duist'ren
Nacht, van eeuw'ge pijn en smart.

Daar gaat Hij heen, verzwelgend in zich én schuld én vloek,
Wegdragend zond' en ongerechtigheid,
In stille overgave aan den liefdewil van God
Die reddend zich in Hem vertoont:
Om ons te lossen, uit een lot
Dat God en menschheid, duivelsch hoont.

B.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

JEZUS VOLGEN VAN VERRE.

„En Petrus volgde Hem (Jezus) *van verre*". Matt. 26 : 58a.

Van Petrus wordt ons medegedeeld, dat hij in die nacht, waarin de Heere Jezus verraden werd, zijn Meester op een afstand volgde.

Op een afstand, omdat Petrus tóch niet diegene was, voor wie hij zich eigenlijk wel hield. Petrus had téveel zelfvertrouwen, maar nog te wéinig zelfkennis. Hij vertrouwde téveel op zijn scherp zwaard en op zijn gespierde arm. Bijkomstige omstandigheden liet hij niet in aanmerking komen, en op de waarschuwing van Jezus werd niet gelet.

Had Jezus niet juist gezien? Kende Hij Petrus niet beter dan hij zichzélf kende? Kort en duidelijk kan het antwoord zijn: ja! Want toen Jezus in die niet alleen voor Hem zoo gedenkwaardige nacht als een misdadiger werd opgebracht naar het paleis van de hoogepriester Kajafas, lezen we, dat Petrus Hem *van verre* volgde. Zóó belangrijk is dit feit, dat de drie synoptici (Mt., Mr. en Lc.) het ons zeer nauwkeurig meedeelen. Zelfs Johannes spreekt er van.

* * *

En Petrus volgde Jezus *van verre*. Waarom?

Omdat dit het volgen was van een teleurgestelde.

Petrus was namelijk bitter teleurgesteld in zijn verwachtingen aangaande Jezus en Zijn koninkrijk. Hij had z'n droomen gedroomd en te weinig acht geslagen op de werkelijkheid. Hij liet zich heerlijk wiegelen op de bekende Joodsche toekomstspeculaties en wilde niets weten van de harde zelfkant in het leven van Jezus van Nazareth.

Daarom moet de oorzaak van Petrus' teleurstelling niet bij Jezus maar bij hemzélf gezocht worden. Jezus sprak één en andermaal van Zijn sterven en opstanding. Denk maar aan Zijn lijdensverkondigingen. Ook werd Petrus nog door Jezus gewaarschuwd. Want *alle* discipelen zouden immers in diezelfde nacht aan Hem geërgerd worden. En daar hoorde ook Petrus bij! Maar Petrus wilde dat absoluut niet gelooven. Eigenlijk wilde hij zooiets nog wel gelooven van Thomas, of van Filippus, maar *hij .... Petrus!* Zou hij .... Onmogelijk!!

Luister: „Heere, *ik* ben bereid, met U ook in de gevangenis en in de dood te gaan".

En de werkelijkheid? Petrus, die bitter teleurgesteld is, volgt Jezus *op een afstand.*

* * *

Dit volgen was in strijd met Petrus' belijdenis.

Inzonderheid denk ik hier aan de *Petrabelijdenis:* „Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods".

Kan er ooit een schooner belijdenis gedaan worden?

Word ik profaan, wanneer ik beweer, dat deze belijdenis den Heiland als muziek in de ooren geklonken moet hebben? In elk geval spreekt de Heiland Zijn goedkeuring uit over de woorden van Petrus. Deze Petrabelijdenis moet dan ook de grondtoon vormen van alle belijdenissen, zoo de belijders willen deelen in des Heeren goedkeuring.

Heeft Petrus gehuicheld, toen hij Jezus van Nazareth aansprak als de Christus, als de Zoon des levenden Gods? Geen sprake van!

Heeft Petrus dan wel goed begrepen, wat z'n belijdenis eigenlijk inhield? Dat betwijfel ik ten sterkste. In de buurt van Cesaréa Filippi (waar deze belijdenis werd uitgesproken) was Petrus nog te veel specifiek Joodsch georiënteerd in zijn Messiasbeschouwingen, alhoewel hij *in beginsel* in Jezus van Nazareth de Christus had gevonden.

Dan denk ik natuurlijk ook aan de waarschuwing van Jezus in die nacht van gevangenneming. En aan de belijdenis van Petrus: „Heere, ik ben bereid, met U ook in de gevangenis, ja, zelfs in de dood te gaan". Petrus wilde dus eigenlijk zeggen, dat zijn liefde en trouw jegens de Meester zóó sterk en groot waren, *dat niets hem van Jezus zou kunnen scheiden.* Daarin onderscheidde hij zich van al de andere discipelen.

En toen Jezus werd gevangen genomen? Toen men Hem naar de „gevangenis" bracht? *Toen volgde Petrus Jezus van verre!*

Dit volgen was dus volkomen in strijd met z'n belijdenis.

* * *

Dit volgen leidde tot ergere gevolgen.

„En Petrus volgde Hem van verre tot aan de zaal des Hoogepriesters, en binnengegaan zijnde, zat hij bij de dienaren, om het einde te zien".

Maar daar was Petrus in verkeerd gezelschap! Hij kwam terecht op een voor hem en onder die omstandigheden heel verkeerde plaats.

Petrus wilde het einde van Jezus zien, Dien hij van verre was gevolgd.

Maar, hoe was *zijn* einde? Ik bedoel, welke gevolgen had dit alles voor Petrus? Antwoord: de verloochening! Ge kent de geschiedenis.

* * *

Hoevelen doen als Petrus.

Hoevelen volgen Jezus van verre!

Waarom zult *gij* Jezus van verre volgen?

Zijt ge teleurgesteld in Uw verwachtingen aangaande een persoon of zaak? 't Is mogelijk. Maar waar ligt dan de oorzaak? Niet, neen *nooit*, in Jezus. De oorzaak ligt bij de mensch zélf. Ik ga daar niet verder op in.

Een andere vraag.

Belijdt ge in Jezus te gelooven?

Waarom volgt ge Hem dan van verre?

Tusschen Uw belijdenis en Uw volgen van Jezus moet overeenstemming zijn! Wil daar eens over nadenken.

Want voor een ieder, die Jezus van verre volgt, dreigt er gevaar. Dát volgen leidt altijd tot ergere *ge*volgen. Laat Petrus U mogen waarschuwen. Ook de geschiedenis van Petrus, die Jezus van verre volgt en Hem dan later verloochent, is ons opgeteekend tot leering, vermaning en waarschuwing.

„En Petrus volgde Hem (Jezus) *van verre*".

En gij, waarde lezer?

Laat de bede van de Psalmist ook de Uwe mogen zijn:

„Maak in Uw Woord mijn gang en [treden vast,
Opdat ik mij niet van Uw paân [moog keeren!
En wordt mijn vleesch door 't kwade [ligt verrast,
Ai! laat het mij toch nimmer [overheeren!
Verlos mij Heer! van 's menschen [overlast,
Dan zal ik U, naar Uw bevelen [eeren!"

D. H.

LOSSE SCHAKELS

De eenzame Jood. De Joden hebben de laatste dagen weer in het middelpunt der belangstelling gestaan. Daarvoor heeft Hitler gezorgd. De Joden stonden vooral de laatste jaren in Duitschland niet best aangeschreven. Waar de Joden buiten Palestina ook verkeeren zijn ze vreemdelingen. Zoo worden ze beschouwd en zoo zullen ze zich ook wel voelen. Voor eenigen tijd verscheen er in Amerika een boek, geschreven door een Jood. De titel luidde: „Het eiland van binnen". En volgens de bespreking die wij er van lazen, behandelde de schrijver in dit boek de innerlijke eenzaamheid van den Jood. Hij moge staatsburger zijn van het land, waarin hij woont, de taal van het volk beheerschen, in het openbare leven volop meedoen — hij blijft geestelijk op een eiland zitten. Hij is nu eenmaal anders dan de andere menschen; steeds geestelijk geïsoleerd.

De Joden in Duitschland. Er is onder de Europeesche volken steeds een antipathie tegen de Joden geweest. Die heeft zich vaak op bloedige wijze geuit. De Joden kregen de schuld van de tegenspoeden. Zij waren de zondebok. Op hen wreekte men zich. Het gevolg is, dunkt mij, mede geweest, dat zich in de Joden eigenschappen hebben ontwikkeld, die hun voortbestaan ten goede kwamen. Actie wekt reactie en wat leeft wil zich handhaven. Het ging den Joden goed. Dat wekte vooral in tijden van depressie argwaan en afgunst. De kunst om de sympathie te winnen, schijnt dit volk niet te verstaan. Ze nemen, in verhouding tot hun aantal, een te vooraanstaande plaats in en hebben een onevenredig grooten invloed. Dit doet van menschen, die toch als vreemdelingen worden gevoeld, niet aangenaam aan. We gelooven niet, dat we den Joden onrecht aandoen, wanneer we zeggen, dat bescheidenheid juist niet hun hoofddeugd is. — Nu is de antipathie tegen het Jodendom in Duitschland tot een gematigde uitbarsting gekomen. Men wil hun invloed en beteekenis zoover terugbrengen, totdat ze in overeenstemming zijn met hun getalsterkte in verhouding tot die van het Duitsche volk. Men behoeft dit niet goed te keuren, maar moet wel trachten dit te verstaan van een volk, dat al jaren aaneen in grooten druk verkeert.

De Joden in Duitschland en de Christenen in Rusland. Over de maatregelen, die in Duitschland tegen de Joden worden genomen, vertellen de dagbladen kolommen vol. We worden door hen goed ingelicht en op de hoogte gehouden. Er worden protestvergaderingen tegen belegd. Maar hier rijst een vraag. Hoe zit het ten opzichte van vervolging der Christenen in Rusland? Wat vernemen we daaromtrent weinig uit de dagbladen! En de Russische Christenen hebben het toch nog veel harder te verantwoorden dan de Joden in Duitschland! De laatsten worden beknot in hun te grooten maatschappelijken invloed, maar de Christenen in Rusland zijn van alles beroofd geworden en velen van hen verkeeren in een staat van lijfeigenschap. Ze moeten voor den Staat werken en hebben niets anders misdreven, dan dat ze Christus willen dienen en hun volk het Evangelie laten hooren. Waarom zwijgt de wereldpers daarover? Is het waar, dat die zich in Joodsche handen bevindt? En als dat zoo is, wat dan te denken van dit meten met twee maten? Geen christen kan het goedkeuren dat de vrijheid van den Jood zonder noodzaak wordt aangetast, maar we moeten niet vergeten, dat den Jood om zijns geloofswille in Duitschland geen haar gekrenkt wordt. En draagt dan de vervolging der Russische Christenen niet een ernstiger karakter?

Laat ons protesteeren tegen elk onrecht, onverschillig wien het wordt aangedaan, maar omwille van de moeilijkheden der Duitsche Joden de Russische Christenen, die reeds zoo lang en nog heel anders lijden, niet vergeten!

L.

ZENDING.

Iets over Uganda.

't Is in deze maand April 58 jaren geleden sedert de beroemde Afrikareiziger Henry M. Stanley op zijn tocht dwars door Afrika, die 999 dagen duurde onder ontzachelijke moeilijkheden, in Uganda aankwam, en gedurende zijn verblijf daar, dat vijf dagen duurde, van 5 tot 10 April, tienmaal gelegenheid had om met den koning van dat land, Mtesa, te spreken. Telkens leidde Stanley het gesprek naar geestelijke dingen en het christendom. „Niets", schrijft hij, „gebeurde er in mijn tegenwoordigheid, maar ik had altijd mijn doel vóór mij, n.l. zijn bekeering". Met de hulp van een van de bemanning van zijn boot, Robert Feruzi, een leerling van de zendingsschool in Zanzibar, en Idi, de secretaris van koning Mtesa, vertaalde Stanley de 10 geboden in de taal van het land. Dit was het eerste deel der Heilige Schrift, dat in die taal overgebracht werd.

Eenige maanden later kwam Stanley weêr in Uganda, en daartoe aangespoord door Mtesa, begon hij met behulp van Dallington, een ander leerling van diezelfde zendingsschool, te werken aan de vertaling in de Swahilitaal van een uittreksel van den Bijbel. „Ik had overvloed van schrijfpapier bij mij, en daar heb ik een boek van gemaakt", schrijft Stanley, „en daar schreef Idi, de secretaris van den koning, de vertaling netjes in over. Toen het klaar was, had Mtesa een verkorten bijbel, waarin al de voornaamste gebeurtenissen voorkwamen, van de schepping af tot de kruisiging van Christus, in de Swahilitaal. Het Evangelie van Lukas was geheel vertaald, omdat dit een meer volledige geschiedenis bevat van het leven van den Zaligmaker". Wat zou er wel van

dit boek geworden zijn? Misschien is het reeds lang vergaan, maar 't zou een aanwinst zijn geweest voor een museum van een Bijbelgenootschap.

Den 14den April 1875, schreef Stanley zijn beroemden brief aan de „Daily Telegraph". „O, dat hier een godzalig, practisch zendeling kwame! Wat zou hij hier een rijp en groot oogstveld vinden! Hier is uwe gelegenheid, grijpt ze aan!" Dien brief stelde hij ter hand aan den heer Linant de Bellefonds, een Belgisch reiziger, met verzoek om hem op de post te doen als hij gelegenheid had. In Afrika's binnenlanden zijn geen 'postkantoren. Maar die heer heeft daartoe geen gelegenheid gehad, want hij stierf onderweg, en men vond den brief op zijn lijk, en bracht hem naar Generaal Gordon, die hem naar Engeland zond, waar de „Daily Telegraph" hem in zijn no. van 15 November afdrukte. En acht dagen later besloot het zendinggenootschap van de Engelsche kerk om gehoor te geven aan Stanley's oproep en den zendingsarbeid in Uganda te beginnen.

Toen de verkorte Bijbel klaar was, riep koning Mtesa al zijn opperhoofden samen om er hen over te raadplegen.

„Ik heb er met genoegen naar geluisterd toen men het mij voorlas", zei de koning, „en nu vraag ik u: zullen wij dit boek of Mohammed's boek aannemen tot onzen gids? En zij antwoordden: „Wij willen het boek van den blanken man nemen". Maar helaas! wat zijn menschelijke beloften zwak, die in onwetendheid gedaan zijn. Niet op zulk een gemakkelijke manier zou het Uganda-volk voor Christus gewonnen worden. Zooals later bleek, kon alleen door een weg van bloed en tranen Gods koninkrijk in Uganda gevestigd worden. Maar nu, na 58 jaren telt Uganda reeds een half millioen Christenen, en het tegenwoordige geslacht brengt de belofte der vaderen: „Wij willen het boek van den blanken man aannemen", in vervulling.

Van den tijd af toen Stanley aan Mtesa een vertaling gaf van de 10 geboden, totdat door den arbeid der zendelingen Mackay, Crabtree, en vooral Pilkington de geheele Bijbel in de Uganda-taal overgebracht was, liggen slechts een en twintig jaren, want de Uganda-Bijbel werd door het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap uitgegeven in 1896.

De toestanden in Uganda zijn sedert dien tijd zeer veranderd. Met het Christendom werd het volk anders. Het ontwikkelde zich, vooral ook in het bebouwen van den grond, die zeer geschikt blijkt te zijn voor den verbouw van katoen. En waar 20 jaar geleden er niet meer dan 50 balen katoen uitgevoerd werden, wordt de uitvoer nu geschat op 180.000 à 200.000 balen, een waarde vertegenwoordigend van 36 millioen gulden! In 1925 schreef de heer J. H. Harris in de „Daily Telegraph": „Het volk in Uganda koopt vele dingen, maar vooral Bijbels en .... fietsen!"

Brenge het Woord Gods ook daar rijke vruchten voort!

Vert. A.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Beschouwingen van een Normalist.

Het locaaltreintje sukkelde gemoedelijk van Assen naar Stadskanaal en ik had tot Gieten het niet onprettige gezelschap van een normalist en een jonge burger van Borger, die het opperbest met elkander konden vinden. Te oordeelen naar de nieuwsgierigheid, die de normalist aan den dag legde en de hartelijkheid, waarmede hij het een en het ander vertelde, komt het mij voor, dat hij den Borgiaan en niet de Borgiaan hem had ontdekt.

„Het is die kerel daar in Duitschland maar eventjes goed afgegaan", glunderde de aanstaande opvoeder van de jeugd van Nederland. „Hij was een doodgewone boerenkinkel. Ja, dat was ie. Een ander moet eerst onderwijzer worden of een diploma van de H.B.S. in zijn zak hebben om iets te kunnen bereiken. Hij had die rommel niet noodig en is toch maar lekkertjes de baas. Doe 't hem eens na! 'k Wou — en meteen wierp hij een verachtelijken blik op de gevulde boekentasch — dat ik ook zoo bofte."

Onder het uitzuchten van deze laatste woorden haalde hij het blazoen van de rijpere jeugd voor den dag en hield het zijn medepelgrim voor met de welgemeende uitnoodiging:

„Ook een stinkstok?"

Toen de cigaretten behoorlijk in het vuur zaten, moest den royalen gastheer nog even de opmerking van het hart: „'t Is niet veel bizonders, maar ze trekken. En daar gaat het om, hè? Dat andere lap je aan je schoenen!"

Een oogenblik stilte legde zich onder een wolk van rook tusschen de beide reisvrienden neer. Toen begon de normalist opnieuw:

„Kom je niet van Amsterdam? Hoe is het daar? Ook een schep werkeloozen?"

„Werkeloozen genoeg", luidde het antwoord, „'k zou haast zeggen allemaal werkeloozen. Maar waar je niet bij kunt is, dat alle manlui met boord en strik en mooie kleeren rondloopen en dat de vrouwlui, zonder uitzondering, als dames gekleed gaan en hooge hakken onder de schoenen hebben. Je begrijpt er niks van."

„Ik begrijp dat wel", viel de normalist den Borgiaan in de rede, „ze kunnen met niks-doen mijnheer en juffrouw wezen, dan waren ze toch schurftigstom om ervoor te werken. Maar zeg eens, hoe oud ben je? Achttien?"

„Neen, ouder", luidde 't antwoord.

„Twintig?"

Ook niet. Acht en twintig!"

„Och, ga toch weg!" riep de aanstaande paedagoog verwonderd uit.

„'t Is toch zoo", vervolgde de burger van Borger, „en ik wilde wel dat ik nog achttien was, werkelijk waar".

Het treintje deed onder het laatste gedeelte van dit gesprek galmend zijn best om Gieten niet voorbij te huppelen. De normalist stond op, streek zich de vingers door het haar, slingerde zijn tasch onder den arm en onder een hartelijk wuifje met de woorden: „mijn ouwe lui zouden zeggen: je kunt tegenwoordig beter acht en tachtig zijn dan achttien. Bonjour!" verdween hij door de klapdeur.

* * *

„Doe het hem eens na ... 'k wou dat ik ook zoo bofte".

Dat willen de menschen gaarne: boffen! Boffen is hun carrière: zonder arbeidsprestatie een gouden kroon vol van de kostbaarste edelsteenen zich toegewezen te zien. Boffen in de toevloeiing van geld of goed: vandaar dat de Iersche sweepstake en Belgische staatsloterij en Spaansche schatgraver en Christelijke bazaars zulke buitengewone successen kunnen boeken. Boffen in hun rekeningen voor heilbrengende medische hulp, zoodat zij zich laten verleiden om aan een kwakzalver, die met een weegschaal alle hartgebreken zegt te kunnen opsporen, het volle vertrouwen te schenken; of om op een zonnigen morgen in de bloeiende, geurende heide aan de stellige verzekering van een schaapherder, dat de heilsstaat van gezondheid louter te danken is aan des nachts een hond op je voeten en des daags een bordje stekelvarkensoep, geloof te slaan!

De menschen willen heusch heel graag boffen.

En de gewone menschen niet alleen, maar ook de buitengewone, ik bedoel de N.B.J.B.ers. En waarom zou ik naast de normale N.B.J.B.ers ook niet de normale gemeenteleden plaatsen? Beide willen, wat de normalist in het dravend spoortreintje voor zichzelf ambieerde, n.l. boffen. Zij hooren van plaatselijke Jeugdbewegingen, die in tegenstelling met de hunne, vol activiteit zijn. Zij lezen van gemeenten, waarin het leven met Christus een paradijsgenot is; die in de bres staan voor het Koninkrijk der hemelen; waarin wekelijks zielen worden herboren; welker gezang een vereeniging is van de lofliederen der

verlosten en die der engelen. En nu zouden zij o zoo gaarne willen boffen.

* * *

Maar met boffen komen zij er niet. Met boffen komt niemand er. Die op een boffertje wacht, sterft gewoonlijk straatarm.

Arbeid is het parool, dat God aan de wereld heeft gegeven.

Hitler ware Hitler nimmer geworden — en ik doe hem niet tekort in de staatsmansgaven, waarvoor hij thans lof in ontvangst mag nemen — zoo hij niet gearbeid had.

Wij danken God voor Prins Willem van Oranje, de Vader des vaderlands. Zijn kroon schittert nog onverbleekt. Doch hij zou nooit de groote kampvechter voor vrijheid van geweten zijn geworden, nimmer een voorbeeld van zelfopoffering voor en trouw aan nobele idealen, noch de held van patriottische dichters als da Costa, wanneer hij zingt:

't Was Eerste Willem, door wiens moed en wijs beleid
de Nederlanden op zijn beulen triomfeerden,
die de eendracht onderhield, de tegenspoed trotseerde
en alles wagen dorst voor 't welzijn van den staat

indien hij niet dag en nacht al zijn krachten en geheel zijn vermogen in dienst had gesteld van zijn levenstaak.

God vraagt arbeid, blijmoedigen, volhardenden arbeid.

Het waren in de gelijkenis de werkers, die in de vreugde huns heeren mochten treden. Het was de boffer, die op het eind jammerlijk mislukte.

„De hand des vlijtigen zal met eelt gezegend worden", zeggen sommigen spottend en een enkele keer spotten wij gaarne met ze mee, maar de zegen beperkt zich niet uitsluitend tot eelt. De spreukendichter merkt op: „De hand des vlijtigen *maakt rijk*". Eelt en rijkdom liggen beide in de handen van den werklustige.

* * *

Dat is de wet, die haar scepter voert over het aardrijk: arbeid met als gevolg rijkdom.

En diezelfde wet zwaait haar scepter ook over het Koninkrijk der hemelen.

Eenige jaren geleden ontmoette ik in het buitenland een veteraan in de wereld van Baptisten, een prediker, die in de dagen van zijn kracht de grootste kerken gemakkelijk vulde en wiens woord gezag had voor honderdduizenden. Wij spraken tezamen over leege godshuizen en dominé's, die het keurig weten te zeggen. Ik herinner mij uit dat gesprek een opmerking, die ik nooit zal vergeten en hier doorgeef aan een ieder die ze hebben wil: „broeder, bedenk; dat God de arbeid nergens meer zegent dan in de gemeente".

God zegent de arbeid nergens meer dan in de gemeente.

De arbeid. *De arbeid*. **De arbeid.**

Van sommige gemeenten kreeg ik onlangs bericht, dat ze geen Paaschnummers wenschen te bestellen. Van andere gemeenten heb ik in weerwil van openbare uitnoodigingen en persoonlijke brieven en kaarten geen enkel teeken van leven ontvangen. Zij willen mij blijkbaar door een zeer diep zwijgen ervan overtuigen, dat zij niet onder de afnemers gerekend wenschen te worden.

En nu is het frappante van vele van deze gemeenten, dat zij om het hardst bij de Unie om subsidie aankloppen.

Geen Paaschnummers!

Maar wel subsidie!

* * *

En de normalist zeide: „Ze kunnen met niks-doen mijnheer en juffrouw wezen". En wat hij verder zeide, herhaal ik hier niet. Maar nu zit ik weer in ons gezellig Noord-Oostertje in de schaduw van een Hitler-candidaat, die langs den weg van boffen zijn ideaal nog eens verwezenlijkt hoopt te zien. En ik heb voor vandaag genoeg gespoord om het nog langer te doen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

FRITZ ERBE,

de martelaar van de Wartburg.

Slot.

Toen Fritz Erbe nog in Eisenach gevangen zat, begaven zich menigmaal in het stille nachtelijke uur Doopers naar den afgelegen stadstoren (ofschoon de toegang tot de omgeving verboden was) om met hem te spreken, en elkander te sterken in het geloof. In November 1537 gelukte het de wacht twee mannen, Hans Köhler, een oude man van Heyrode, en Hans Scheffer, een jonge man uit Hastrungsfeld, bij zulk een bezoek te overrompelen en in hechtenis te nemen. Bij het verhoor, dat Justus Menius hen afnam bekenden zij:

„Dat Christus wel voor de menschheid gestorven was en haar verlost had, maar dat slechts hij daardoor zalig werd, die in zijn wandel Christus navolgde en deed en leed, wat Christus gedaan en geleden had.

De jonge kinderen kunnen, zoolang ze nog niet tot onderscheid van jaren gekomen zijn, en dus nog niet onderwezen kunnen worden, geen geloof hebben. Daarom moet men ze ook niet doopen, omdat een Doop, die niet op het geloof wordt ontvangen, niet de ware Doop kan zijn.

De kinderen hebben geen duivelen in zich en zijn niet aan de macht des Duivels onderworpen. Daarom is het verkeerd, dat men bij den Doop de duivels uit de kinderen wil uitdrijven.

We zouden wel willen weten, hoe deze mannen dat bedoelden, dat de kinderen niet „aan de macht des duivels onderworpen zijn"? Dit gedeelte van hun bekentenis zouden we zonder meer niet willen onderschrijven. — Maar wat gebeurde er nu met hen?

Men trachtte beide mannen van het onjuiste van hun, boven omschreven opvattingen, te overtuigen. Toen men hierin niet slaagde werd de zaak op bevel van den keurvorst aan het gerechtshof te Wittenberg voorgelegd. Dit besliste dat beiden, zooals *gebruikelijk* was, op de pijnbank gebracht zouden worden. Wanneer ze dan hardnekkig zouden blijven en weigeren hun gevoelens te herroepen, zouden ze *als godslasteraars en oproerkraaiers met het zwaard gedood worden!* De martelingen van de pijnbank waren niet in staat veranderingen te brengen in de overtuiging van de beide aangeklaagden. Ze bleven standvastig in hun geloof. Op grond hiervan werd in Januari 1538 de doodstraf aan hen voltrokken.

Natuurlijk riep dit bloedvergieten der nog jonge Luthersche Overheid in breede kringen groote verbazing te voorschijn. Men deinsde er niet voor terug te verklaren dat, als men zulke menschen zoo gemakkelijk en zonder barmhartigheid veroordeelde en doodde, men niet veel anders handelde dan Pausen, Bisschoppen en Roomsche Vorsten.

In de vasten van 1539 had men weer drie Doopers er bij betrapt, dat ze zich bij den stadstoren met Fritz Erbe onderhielden en zich door hem in 't geloof lieten sterken. Daar de bedreiging met de doodstraf, die de Keizer op den Doop der geloovigen (de z.g.n. Wederdoop) gesteld had, op hen geen indruk maakte, werd ook hun zaak voor het gerechtshof te Wittenberg gebracht. Het Hof besliste dat de drie aangeklaagden op de pijnbank gebracht zouden worden. Zouden zij bij hun gevoelens volharden, dan zouden ze als godslasteraars en wederdoopers met het zwaard gedood moeten worden.

Toen na deze dingen op klaarlichten dag mannen naar de stadstoren gingen en *de wacht verzochten hen met Fritz Erbe daar op te sluiten*, werd de Raad van Eisenach op zijn herhaald aandringen ontheven van de bewaking van Fritz Erbe en werd deze *overgebracht in de gevangenistoren van de Wartburg.*

De kerkermeester van de Wartburg, die een fel tegenstander van de Doopers was, werd met het lot van Fritz Erbe

bewogen, daar hij bij nadere kennismaking met dezen man van hem moest getuigen dat hij steeds een goeden wandel gevoerd had en steeds en overal blijken van gehoorzaamheid had gegeven."

Eindelijk, in het jaar 1548, na een ononderbroken gevangenschap van ruim vijftien jaren, verloste de dood den geduldigen lijder. Aan den voet van de Wartburg, bij de St Elizabeth-kapel, werd hij begraven.

Wie meer van Fritz Erbe en de Doopersche martelaren weten wil, leze het werk van Wiswedel (2 banden): Bilder und Führergestalten aus dem Täufertum.

In het weekblad „Auf der Warte" schrijft Fr. Heitmüller:

„In den loop der eeuwen zijn van tijd tot tijd geestelijk aanvoelende Lutheranen opgetreden die, in den geest der stelvertredende boete, het falen van Luther, vooral in zijn onverdraagzaamheid tegenover diè geloovigen, die in verbinding stonden met Schwenkfeld en de doopersche beweging, betreurd en in het openbaar afgekeurd hebben. Er moge in verband hiermede er aan herinnerd worden, dat de gereformeerde christenen in Zwitserland zulk een belijdenis van boete hebben afgelegd in verband met de schuld van Calvijn aan de vervolging en verbranding van Michael Servet. Op de plaats te Champel, waar Michael Servet als ketter werd verbrand, staat heden een gedenkteeken ter verzoening, waarin gegrifd staat: „Als eerbiedige en dankbare zonen van Calvijn, onzen grooten Hervormer, doch verwerpende zijn fouten, die de fouten van zijn tijd waren en, overeenkomstig de ware grondslagen van de hervorming en van het Evangelie, vasthoudende aan de vrijheid van geweten, richten wij dit gedenkteeken ter verzoening op den XXVII October MCMIII."

Wanneer — zoo vraagt Heitmüller — de Lutheranen, op de vele plaatsen, waar op directe of indirecte aanstichting van Luther of Melanchton, gereformeerde of baptistisch gerichte christenen om hun bijbelsche geloofsovertuiging gedood werden, zulke teekenen ter verzoening van Luthersche onverdraagzaamheid en „inquisitie" oprichten? Wanneer zal men het voorbeeld der Zwitsersche broeders volgen? Wij stellen voor, dat men in de Lutherstad Wittenberg, of op den hof van de Wartburg, en wel is waar in de nabijheid van den wachttoren, waarin de geloovige dooper, Fritz Erbe, van 1540 tot 1548 — dus nog ten tijde van Luthers leven! — om des geloofs- en des gewetenswille, onuitsprekelijk veel heeft moeten lijden en ellendig heeft moeten sterven, een gedenkteeken ter verzoening oprichte. Maar wij vreezen, dat wij op zulke een boetvaardige daad van het Lutherdom tevergeefs zullen wachten.... De lijdensweg van tallooze kinderen Gods in den tijd der Hervorming was niet gemakkelijker dan die der geloovigen in Rusland."

Wij brengen hier het lijden der oude doopers in herinnering niet, om gevoelens van bitterheid op te wekken, maar om hen in hun eer te herstellen, en wij gedenken het woord der Schrift: „Volgt hun geloof na, aanschouwende de uitkomst hunner wandeling." L.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Gideon.

Richt. 6—8 : 17.

Les voor Zondag 23 April 1933.

De Midianieten plagen Israel.
Richt. 6 : 1—7.

Wij keeren weder terug naar het Oude Testament. Jozua is gestorven en weer een geheel nieuw geslacht was in Israel ontstaan. Maar dit geslacht had vergeten, wat de Heere aan de vaderen gedaan had en men dacht er niet aan, dat de Heere evenals vroeger wilde zegenen en verlossen. Hij is immers de Almachtige, Die altijd dezelfde is en die in eeuwigheid bestaat. Jozua had zeer ernstig gewaarschuwd, toch geen ontrouw te plegen tegenover God en zich niet te vermengen met de inwoners des lands. En toch namen vele Israelietische mannen Heidensche dochters tot vrouwen, en baden ook al spoedig de Heidensche afgoden aan. God moest het volk wel weer straffen en Hij deed dat door de naburige volken daarvoor te gebruiken, die zich maar al te graag lieten vinden om het Israelietische volk lastig te vallen. Wij moeten het ons zoo denken, dat de naburige volken elk voor hen gunstig oogenblik benut hebben om de Joden afbreuk te doen; en dat God tot straf en inkeer der Israelieten die gelegenheden daartoe gaf. In deze vertelling hoort gij hoe Israel geplaagd werd door de Midianieten. Van de Midianieten hebben wij al vaker gehoord. Het waren Midianietische kooplieden, waaraan eens Jozef verkocht werd door zijn broeders. Heel veel later had Mozes 40 jaar lang onder de Midianieten geleefd.

Het volk der Midianieten was nog al eens verhuisd. Van de woestijn, waar Mozes bij hen kwam, verhuisden zij naar het Noorden en woonden in het land der Moabieten, ten Oosten van de doode Zee. Nog later gingen zij nog verder in Noordelijke richting, en vestigden zich ten Oosten van de stammen Ruben, Gad en half Manasse. Wij moeten bedenken, dat ook de Midianieten groote kudden vee bezaten en dat zij daarom evenals vroeger de Israelieten de beste weideplaatsen voor het vee opzochten. Waar waren echter betere weideplaatsen te vinden dan in het land van melk en honig, Palestina?

Steeds weer dreven de Midianieten hun kudden over de Jordaan en lieten hen weiden in het land der Israelieten. Dat deden zij jaar op jaar. Niet slechts gras, maar ook graan en tarwevelden lieten de Midianieten afweiden. De Midianietische benden waren te groot om er iets tegen te beginnen. Zij werden toen steeds brutaler, en kwamen er toe, ook de runderen, schapen en ezels der Israelieten weg te nemen, zoodat er ook geen dieren meer waren, om het land te bewerken en ook geen melk en vleesch. Ja, zij gingen zich overal vestigen, tot alles verwoest en geroofd was, waarna zij weer tijdelijk verdwenen. De Israelieten waren hun leven niet zeker, en als het geroep weerklonk: „De Midianieten komen!" dan verborgen zich de meeste menschen in spelonken en holen.

Gideon. Richt. 6 : 7—40.

De verlossing was echter nabij. Want door den nood gedreven, had het volk weer bidden geleerd. De bevrijder werd verwekt in een streek, die het meest door de vijanden werd geteisterd. Niet ver van het dal van Jizreël waar zij zich hadden gelegerd, woonde te Ofra, Joas de Abi-ezriet uit een aanzienlijk geslacht van Manasse, wiens zonen allen, op één, Gideon na, door Zebah en Tsalmuna, de koningen der Midianieten, waren gedood. Deze Gideon was de door God verkoren verlosser. Eens, toen hij aan het dorschen van een weinig tarwe was bij de pers en niet op de open dorschvloer uit vrees voor de vijanden, verscheen de engel des Heeren hem bij den eik van Ofra, en zeide tot hem: „De Heere is met u, gij strijdbare held." Als Gideon den Engel dan wijst op den treurigen toestand van het volk, eenmaal door de machtige hand Gods uit Egypteland verlost, wordt hij aangeduid als redder van Israel en hem wordt moed gegeven door de woorden: „Ga heen in deze uwe kracht." Gideon begeert dan een teeken, dat het woord des Heeren tot hem kwam. Hij moet dan het offer, dat hij aandroeg, leggen op den rotssteen, en als de Engel met zijn staf het offer aanraakt, gaat er vuur op, dat het offer verteert, waarop de Engel des Heeren verdwijnt. Gideon wordt eerst zeer bevreesd voor den dood, omdat hij een Engel heeft gezien, maar als de Heere Zelf hem

geruststelt, bouwt hij een altaar: Jehovah Shalom, de Heere is vrede!

De roeping van Gideon was niet in het minst bedoeld om Israel ook te verlossen van afgoderij. Zijn vader had een altaar voor Baäl opgericht, en in den droom beveelt de Heere Gideon, dat altaar af te breken, het bosch, dat daarbij was om te houwen, en den Heere een altaar te bouwen. Omdat hij het volk vreest voldoet Gideon met zijn knechten aan deze opdracht in de nachtelijke uren. Toch wordt in den morgen Gideon bekend als de dader en eischt men hem op om hem te dooden. Maar zijn vader bedreigde het volk dat ijverde voor Baäl, die, als hij een god was, voor zichzelf maar moest twisten. Voortaan noemde Joas zijn zoon, en dat bleef dan ook zijn bijnaam, Jerubbaäl, d. w. z. Baäl twiste tegen hem. Joas zal nu Baäl wel niet meer hebben gediend en het volk voorloopig ook niet meer. En nu moest het tweede deel zijner roeping volgen: de uitwendige verlossing van Israel. Hij blies met de bazuin en vergaderde eerst het volk uit zijn eigen omgeving, de Abi-ezrieten rondom zich, en hij zond daarna boden in Manasse, Aser, Zebulon en Nafthali. (Van Issachar kon geen sprake zijn, omdat de vijand lag in het midden van zijn gebied. In de zwakheid van zijn geloof heeft Gideon echter nog behoefte aan een teeken, dat hem, zelfs twee malen, genadiglijk wordt geschonken. De ééne maal is het wollen vlies dat hij op de aarde legt, met dauw doorvochtigd en de aarde droog, een ander maal is het vlies droog en de aarde met dauw bedekt.

De Midianieten verslagen.
Richt. 7.

Een leger van 32.000 man had zich bij Gideon gevoegd, en hij legerde zich daarmee bij de fontein Herod, zoodat het leger der Midianieten ten Noorden in het dal Jizreël was. Dit leger van Gideon was voor den Heere echter te groot, opdat niet Israel zichzelf de eere der overwinning zou toekennen. Wie bevreesd waren, mochten heengaan, en toen trokken zich 22.000 man terug. Maar ook de 10.000, die overgebleven waren, waren nog te veel. Volgens goddelijke aanwijzing beproeft Gideon hen bij het water. Al wie bij het drinken het zich gemakkelijk maakten en op de knieën bogen, konden heengaan, maar wie uit de holle hand water dronken, werden tot den strijd verkozen, slechts 300 in getal.

Met deze keurbende bleef Gideon achter op den heuvel met het gezicht op het onafzienbare leger der vijanden. De nacht brak aan, en om Gideons geloof te versterken, gaf God hem nog een teeken. Vs. 13—15.

Nu aanbidt Gideon en handelt in het geloof. Hij deelt zijn 300 getrouwen in drie hoopen, geeft ieder een bazuin, een ledige kruik en een fakkel daarin, en beveelt allen om te doen gelijk hij. In het begin van den nacht neemt ieder zijn plaats rondom het leger. Op eens blaast Gideon en zijn bende op een bazuin, en op dit teeken schallen 300 bazuinen, 300 kruiken worden verbrijzeld en 300 fakkels gloren, en de oorlogskreet: „Het zwaard van den Heere en van Gideon" dringt door het luchtruim in het nachtelijk duister. Plotseling ontwaakt, grijpt een hevige paniek den vijand aan bij het oorverdoovend geluid en het beangstigend toortslicht, en, meenende, dat een geweldige krijgsmacht hen plotseling overvalt, komen de Midianieten in volkomen verwarring en keeren het zwaard de één tegen den ander. In een wilde vlucht ging het op den Jordaan af, niet alleen achtervolgd door de 300 van Gideon, maar ook door de mannen van Nafthalie, Aser en Manasse. Het werd een volkomen overwinning.

De ontevreden Efraïmieten, die jaloersch waren op de overwinning, werden door Gideon tot zwijgen gebracht. Richt. 8 : 1—17.

Het volk is dankbaar voor de zege en wil Gideon de koninklijke waardigheid schenken in zijn geslacht, wat hij echter afwijst.

Het volk heeft door deze overwinning 40 jaar rust. De geschiedenis van Gideon is een sprekend bewijs voor het tekstwoord: „Bij den Heere is geen verhindering om te verlossen door velen of door weinigen".

D. G. B.

MEDEDEELINGEN

De gemeente Apeldoorn

hoopt D.V. op *den 2den Paaschdag* a.s. een liefdefeest te vieren, waartoe ze de omliggende Gemeenten, de brs. en zrs. in de verstrooiïng en de vrienden van ons werk hartelijk uitnoodigt.

's Morgens te tien uur wordt aangevangen met een *Wijdingssamenkomst*, waarin de Voorganger der gemeente hoopt voor te gaan.

's Namiddags te drie uur vangt het *Liefdefeest* aan, waarin ook het gem. zangkoor eenige liederen zal doen hooren.

Brs. en zrs. komt allen op naar Apeldoorn, biddend om zegen! De Levensvorst wil *levensheerlijkheid* aan onze zielen openbaren!

Adreswijziging.

Het adres van den Secretaris der gemeente 's-Gravenhage-Oost is thans:
C. MEIJNER
De-la-Reijweg 725, Den Haag.

Zusterhulp.

In hartelijken dank ontvangen van de Jongeliedenvereeniging „Jezus alleen" te Muntendam voor den arbeid van zr. Zendelinge Reiling in Yakusu, Belg. Congo, f 10.—.

De Alg. Penningmeesteresse,
S. BOURITIUS—Hamer.
Deventer, 1e Weerdsweg 123.
Girono. 151970 Ds. G. Bouritius, Deventer

Aan Ds. J. van Dongen, is op zijn verzoek, eervol ontslag verleend, als Voorganger der Baptiste Gemeente te Harlingen.

Namens de gem.
S. P. HELLINGWERF,
Ouderling.
Waarnemende Secretaris.

Bergumerheide.

Ds. G. Visser heeft het beroep van de gemeente alhier aanvaard. Moge de Heere zelf, hem in dezen arbeid bevestigen.

De Secr. v. d. M.

De 24e Bondsdag van Bapt. Gemeenten in Friesland op Paasch-Maandag 17 April 1933.

De plaats voor deze te houden vergadering is te *Leeuwarden*, in het gebouw *„Ons Huis", Bleeklaan*. Zooals ge uit de toegezonden agenda en circulaire kunt opmerken belooft het een grootsche en belangrijke vergadering te worden.

Dus alle Friesche Baptiste broeders en zusters D.V. 17 April 1933 op naar Frieslands hoofdstad, waar U gesproken zal worden over het intensieve werk voor het Baptisme in Friesland.

Namens het Bondsbestuur,
de Secr. H. FENNEMA.

Bondsdag Groningen.

Omtrent dezen Bondsdag zij nog het volgende bekend gemaakt: De Zangvereeniging *„Hosanna"* van de gemeente te Hoogezand, zal den Bondsdag door haar zang opluisteren.

Tijdens de koffiepauze worden, vanwege het Comité, broodjes aangeboden, zoodat niemand proviand behoeft mede te nemen.

De Bondsdag begint om 10 uur met een bidstond, die duurt tot half elf. — Ieder is welkom. Laat in de betrokken gemeenten ook deze dag in 't gebed voor God gebracht worden!

Het Com.

Agenda van de Paaschbondsdag D.V. te houden op Stadskanaal, 17 April a.s.

10 —10.30	bidstond; leider br. H. Huizing.
10.30—10.45	zangkoor 2de Exloërmond.
10.45—11	opening Voorzitter Ds. J. Hekhuis.
11 —11.30	referaat Ds. H. Bakker.
11.30—11.50	bespreking referaat.
11.50—12	dubbelkwartet van Stadskanaal.
12 — 1.30	pauze.
1.30— 1.45	zangkoor 2de Exloërmond.
1.45— 2.10	referaat br. D. Olijslager.
2.10— 2.30	bespreking referaat.
2.30— 3.45	liefdemaal.
3.45— 4	dubbelkwartet van Stadskanaal.
4 — 4.15	slotwoord Voorzitter.

De Secretaris v. h.
Veenkol. bondscomité.

Contributie 2e halfjaar 1932/33.

Ik verzoek de brs. penningmeesters van onderstaande gemeenten mij wel te willen zenden het bedrag van de contributie van het 2e halfjaar 1932/33. Van enkele gemeenten ontving ik het eerste halfjaar ook nog niet. Zij willen wel zoo vriendelijk zijn het verschuldigde voor het geheele jaar in te zenden. De boeken worden 30 April a.s. afgesloten. Ik verzoek *dringend tijdige inzending.*

Amsterdam	f 30.—
Arnhem	- 3.40
Bergumerheide	- 19.40
Deventer	- 20.80
Drachten	- 6.80
Eindhoven (1e en 2e halfj.)	- 22.—
E.-E.veen	- 36.40
Exloërmond	- 28.—
Foxhol (1e en 2e halfj.)	- 15.60
's-Gravenhage	- 40.20
Groningen (1e en 2e halfj.)	- 216.80
Haarlem	- 32.80
Harlingen	- 30.20
Heeg (1e en 2e halfj.)	- 9.20
Heerlen (1e en 2e halfj.)	- 18.—
Hengelo	- 93.60
Hoogezand (1e en 2e halfj.)	- 32.40
Leeuwarden	- 20.60
Nw. Pekela	- 23.60
Nw. Weerdinge	- 51.20
Sneek	- 21.20
Stadskanaal	- 74.80
Stavoren	- 13.40
Siddeburen (1e en 2e halfj.)	- 14.40
Utrecht	- 15.20

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Ontvangen voor de Zending:

	v.d. Congo.
v/d gem. Muntendam	f 100.—
„ „ Amsterdam	- 12.—
	v. Kameroen.
v/d gem. Amsterdam	f 15.—
	Zonder spec. best.
„ „ „	f 33.89
	v. „Bekanda".
„ Jongelieden Verg. te Leeuwarden	f 12.50
v. N. N. te Leeuwarden	- 12.50
	Zonder spec. best.
v/d gem. Haarlem	f 50.—

Hartelijk dank.

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

N.B. De boeken worden 30 April a.s. afgesloten!

N. B. J. Beweging.

De Jeugdafdeelingen Sneek en Haulerwijk zonden hun contributie 1932/33 ad f 5.—, waarvoor onzen dank.

D. MOLIJN, Penningm.
Giro 70920.
Utrecht, Diezestraat 2.

Aan onze Abonnees

die hun abonnementsgeld per post betalen, zond ik in de afgeloopen week een stortingsbiljet.

Vriendelijk verzoek ik hen het abonnementsgeld voor het 2e kwartaal nu te willen zenden, in elk geval *voor* 18 April.

Na die datum wordt postkwitantie afgegeven en 15 cent voor incasso in rekening gebracht.

Mag ik op Uw medewerking rekenen? Bij voorbaat dank.

De Adm.

Leeuwarden, 31-3-'33.

Aan alle Friesche Baptisten.

Friesche Baptisten zijn franke, ferme, fiere Baptisten.

Dat is geen grootspraak.

Men spreekt wel eens van Friesche koeien, kazen en koppen, maar men zal ook nog eens anders gaan spreken.

Als 't aan mij ligt begint van Friesland uit de victorie.

Indien God ons leven en gezondheid laat, komen wij den tweeden Paaschdag samen in Leeuwarden.

Krachtig zullen wij zingen:
„En nu de Heer is opgestaan
Nu jaagt de dood geen angst meer aan".

Krachtig zullen wij getuigen:
„Wij hebben een machtigen Heiland,
Die nimmer de Zijnen vergeet".

En krachtige besluiten zullen wij nemen.

In den Heere zullen wij groote daden doen.

Daar zullen de andere provincies van Nederland zich verbazen.

Gij weet wat ik bedoel, Friesche Baptisten.

En nu? Alle hens aan dek! Allemaal!! Natuurlijk alle gemeenten. Maar uit de gemeenten allen die ál en nóg kunnen loopen.

Kom! Per voet, fiets, bus, trein — 't doet er niet toe — maar kom!

Wij hebben U noodig.

God heeft U noodig — U, ouden en jongen van achttien tot tachtig jaar.

In Naam van onzen grooten Koning — Kom!

Wil iemand dienst weigeren? Neen! Niemand!! Nooit!!!

Gij zult komen — met Uwe belofte Zijne bevelen te gehoorzamen.

In de toekomst zal dit lied in Uw mond zijn:
„Wij gaan voorwaarts en wij winnen
voet voor voet",
als antwoord op des Heilands:
„Houdt steeds aan totdat Ik kome!!"
„Door genade, ja!"

Uw dw. br. in Christus,
HUIZINGA.

LEESTAFEL

Evangelisatie-bibliotheek. Uitgaven van J. N. Voorhoeve te Den Haag.

We ontvingen van den achttienden jaargang de eerste zending. Ze bestaat uit een werk van grooteren omvang, getiteld *„Brigitta"* en is geschreven door Anna Ölander. Natuurlijk — zouden we haast zeggen — is er ook iets bij in verband met de Willem-de-Zwijger-herdenking van dit jaar. Het is een werkje voor kinderen, geschreven door B. S. Bijlsma: *„Vader Willem"* en is geïllustreerd. Zestien tractaten maken deze zending compleet.

Zooals men weet, heeft alles wat Voorhoeve uitgeeft een beslist christelijke strekking. En is dat niet de beste aanbeveling voor zijn steeds goed verzorgde uitgaven? L.

Christus in het werkelijke Leven, door Jac. Petri. Uitgave van de Uitgeversmaatschappij Holland te Amsterdam.

Dit is een bundel van twaalf preeken. „Toespraken" noemt de Uitgeefster ze, zeker bevreesd af te schrikken wanneer ze haar uitgaven als een preekenbundel zou aandienen. Nu, het zijn geen preeken in den gewonen, ongunstigen zin van het woord. Want bij preeken denkt men aan langdradige verhandelingen, waarin niets gezegd wordt, dat de aandacht vasthoudt. Deze preeken, die ons Christus willen laten zien in het werkelijke leven, zijn zeer onrustig. De woordkeus is verre van traditioneel, is erg „volkstümlich", voor ons gevoel niet altijd bij het onderwerp passende. — Maar we zijn dankbaar voor elke poging, om ons de heerlijkheid van Christus te laten zien en Zijn beteekenis in het werkelijke leven. L.

RONDBLIK.

Het domineesambt.

Prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne geeft in De Nederlander de volgende ziekte-ervaring te lezen: „Voor het ambt heb ik nooit veel gevoeld. Wel voor dominee-zijn en dominees-werk — dat is bekend genoeg. Maar niet voor het ambt. Want het staat aan de verkeerde zijde van de streep. Waarop toch komt het aan? Niet op vorm maar op wezen. Niet op kader maar op inhoud. Niet op stof maar op geest. Niet op kerk maar op geloovigen. Niet op ambt maar op geestelijken zin. Niet op organisatie maar op drijfkracht. Niet op bouwsel maar op ziel. Niet op belijdenis maar op bezit. En zoo maar voort. Het ambt staat in één gelid met alle andere uitwendige dingen. Het is dus waardeloos, gelijk alle uitwendige dingen waardeloos zijn. Het komt maar aan op den Geest. Zoo zei ik. Ik zal het nooit meer zeggen. Want er is iets gebeurd. Ik heb het ambt *ondergaan*, terwijl ik het vroeger altijd had *uitgeoefend*; d.i. ik heb nu de zaak van de andere zijde gezien! En.... nu is zij anders! Ik heb bezoek gehad van predikanten, *omdat* ze dominee waren. Ze spraken of lazen of baden met mij; en dat was volkomen vanzelfsprekend *omdat* ze dominee waren. Welk een weldadigheid ging daarvan uit; hoezeer hebben ze mij verkwikt. Het was voor het eerst in mijn leven, dat ik het ambt onderging en dat ik er — passief — van genoot. Welk een stille blijdschap en welk een zegen is dat: toegesproken te worden, vermaand te worden, vertroost te worden, in gebed voorgegaan te worden. Zóó heb ik het nooit geweten, terwijl ik het zelf deed. Nu weet ik het, terwijl ik het onderging. Aan den anderen kant van de tafel. Nooit zal ik meer schouder-ophalend spreken over het ambt".

De ware en de valsche kerk.

Prof. dr. H. H. Kuyper, hoogleeraar aan de Vrije Universiteit, wijst in de Heraut de „eenzijdigheid" af, waartoe dr. P. J. Kromsigt en de zijnen vervallen als ze de Herv. kerk de ware kerk en alle andere kerken secten noemen, doch voegt hier dan naar aanleiding van recente debatten aan toe, dat het nu „temeer te betreuren valt, dat er ook in onzen eigen kring zijn, die in dezelfde eenzijdigheid vervallen, door het etiket ware kerk alleen voor onze kerk op te eischen en dus alle andere kerken, die in ons land bestaan, dien naam te ontzeggen. Nu is het in onze confessie wel te begrijpen, dat ze de tegenstelling absoluut heeft genomen. Een confessie kan niet op alle schakeeringen ingaan; haar hoofddoel is om scherp aan te wijzen, aan welke eischen de ware kerk heeft te voldoen om op dien naam aanspraak te maken. En zeker heeft elke kerk, die als kerk van Christus optreedt, zich zelf aan deze kenmerken te toetsen. En zeker komt niet aan elke secte, die zich als kerk voordoet die eerenaam toe. Toch dient men met het onderscheid, dat onze confessie maakt tusschen de ware en valsche kerk, voorzichtig te zijn. De enghartigheid, waarmede men de eigen Gereformeerde kerk proclameert voor de eenige ware kerk, vindt men bij onze vaderen gelukkig niet."

Van de Russische kerken.

De Duitsche kerkelijke pers publiceert statistische gegevens over de Russische kerken, in welke o.a. uiteengezet wordt, dat dooreengenomen in Rusland de helft van de vroegere kerken onteigend en gesloten of voor andere doeleinden bestemd werd. In sommige plaatsen is deze verhouding ongunstiger; zoo is te Moskou 90 $^0/_0$ der kerkgebouwen van de kerken afgenomen, in Charkow, de hoofdstad der Oekraïne, werden 70 $^0/_0$ der kerkgebouwen „geliquideerd", enz. In plaatsen waar méér dan één kerk was, liet men in den regel slechts één kerk geopend. In vele plaatsen waar het bedehuis tegelijk school was, werd de school aan den staat getrokken en verviel de mogelijkheid het als bedehuis te gebruiken, hierdoor werden vooral de Duitsch-evangelische kolonies in Rusland getroffen; zoodoende zijn van de Duitsch-evangelische kerkgebouwen ruim 75 $^0/_0$ geliquideerd. Voorts zijn de kerkelijke gemeenten in Rusland allengs niet meer in staat de kerken die er te harer beschikking staan, te onderhouden, te minder daar op het hebben van een kerkgebouw een zware belasting gesteld is; als deze belasting niet betaald kan worden, volgt liquidatie. Regelmatig worden dan ook in het wijde Russische gebied kerken geliquideerd; en zoo er geen keer komt in de Sovjet-politiek, zal allengs het houden van een kerkgebouw een onbetaalbare luxe worden en nadert de tijd, dat het laatste kerkgebouw gesloten zal worden.

Vervolgingen.

Over de zorgen, die de Joden in Duitschland hebben, staat de wereldpers zeer vol. En verontwaardigde protesten uit alle landen zijn er zeer vele. De Schweitzer Reformierte Zeitung maakt er nu echter niet ten onrechte op opmerkzaam, hoe opvallend stil, vergeleken met deze drukke agitatie rondom de Duitsche Jodenquaestie, de vervolging der Christenen in Rusland in de wereldpers wordt opgenomen. Daar zijn, hoe men ook over den aard en den omvang der Jodenmoeiten in Duitschland moge denken, de vervolgingen in elk geval oneindig veel zwaarder en doodelijker. Duizenden verhongeren en verkommeren in Siberië, andere duizenden en tienduizenden gaan in den afschuwelijksten dwangarbeid te gronde. Hoe komt het, dat de wereldpers dit zoo gelijkmoedig opneemt? Waarom gaat er, sinds jaren geleden de eerste lijdensberichten kwamen, geen zoodanige storm van verontwaardiging door de wereld, dat het Russische rijk ten slotte er voor zwichten moet? Waarom worden die zware onophoudelijke, een heele bevolking uitmoordende vervolgingen ternauwernood in de pers besproken en kan men lijdensberichten over de Russische Christenheid ternauwernood en slechts op zeer spaarzame wijze in de groote wereldpers geplaatst krijgen, terzelfder tijd dat de Duitsche anti-Jodenactie, ook al neemt men de ergste berichten daarover als waarheid aan, toch in geen geval den omvang haalt van één duizendste procent der Russische vervolging van de Christenen? Hoe komt dat alles, vraagt het blad. En velen vragen het mede. Is het misschien omdat het slechts Christenen zijn, daar ginds in Rusland? Of is het omdat de wereld slechts vatbaar is voor sensatie en alleen aan de eerste noodberichten aandacht schenkt om daarna als de sensatie er af is, de zaak haastig te vergeten? Zullen de Joden in Duitschland nog haastiger vergeten zijn dan de Russische Christenen? En behoeft geen enkele regeering, noch de Russische noch de Duitsche, noch welke regeering ook, eenigerlei moderne verontwaardiging serieus op te vatten? Duldt de wereld de Russische vervolgingen der Christenheid, dan mist ze het recht over de contra-actie in Duitschland zich verontwaardigd te toonen. Duitschland is (was) slechts door een papieren wand van het Russisch bolsjewisme gescheiden; één buitje en het vloeide over het Duitsche land. Als de Christenheid, ook in het nationaal-socialisme sterk vertegenwoordigd, uit zelfbehoud opstaat en den papieren wand tusschen het bolsjewisme en Midden-Europa met West-Europa tot een stevigen steenen muur maakt, moet de geheele wereld verstaan, welke oorzaak daar voor is.

Ook in Nederland zullen deze uitingen aandacht verdienen.

III

Vrijdag 14 April 1933 No. 2283 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

O JEZUS, GIJ ZOO EENZAAM.

. . . . . Kondet gijlieden dan niet één uur met mij waken?
Matt. 26 : 40b.

O Jezus, Gij zoo eenzaam
Zoo vol van leed en smart;
Hoe komt Gij zoekend vragen
Een enkel vriendenhart?

Uw vrienden ach zij slapen,
Terwijl Gij zwoegt en strijdt;
In loomen rust bevangen
Bij U, die bidt en lijdt.

O Jezus, Gij zoo eenzaam,
Zoo wondervol en groot:
Gij moet het ondervinden,
Geen trouwe vriend in nood.

— — — — — — — —

Toen zijt Ge heengetogen
Alleen, en zonder steun,
Om zelf een Vriend te worden
Op Wien 'k in doodsnood leun!

Kon ik met U niet waken?
Was ik daartoe te zwak?
Gij, Gij hebt doorgestreden,
Uw Heilandstrouw nooit brak!

Heb dank nu voor die liefde,
Zij buigt mij diep ter neer,
Maar dan verheft zij weder
Mij arme, U ter eer.

— — — — — — — —

Nu wil ik gaan en waken,
Uw trouwe geeft mij kracht,
Niet een, maar vele uren,
Totdat mijn taak volbracht.

B.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE OVERWINNING.

Maar Gode zij dank, die ons de overwinning geeft door onzen Heere Jezus Christus. I Kor. 15 : 57.

Het Christelijk Paaschfeest is iets anders dan het Lentefeest dat de wereld viert.

Lang voor Christus vierden de heidenen reeds het ontwaken der natuur. Dat ontwaken is iets grootsch, maar toch niet meer dan een schaduw van Christus' opstanding van de dooden. De natuur beweegt zich in een cirkelgang. De nu herlevende natuur zakt straks weer terug in haar winterslaap, maar Christus, opgewekt zijnde, sterft niet meer, de dood heeft geen macht meer over Hem.

Dat is het volstrekt nieuwe, waarvan het Evangelie gewaagt.

Door deze boodschap is de Gemeente ontstaan.

De dood is overwonnen.

Paulus zegt het heel sterk: de dood is *verslonden tot overwinning*. Hij ontleent deze eigenaardige uitdrukking aan Jes. 25. Daar is sprake van de wederoprichting van Gods heerschappij over Israël. Dan, zegt de profeet — en 't is een machtig woord — dan, als God de heerschappij op aarde aanvaard zal hebben, zullen allen, die Hem toebehooren, dood of levend, worden opgenomen in de sfeer der onsterfelijkheid. God zal — zegt de profeet — den dood, die hen gevangen houdt verslinden tot overwinning.

God zet den dood om in zijn tegendeel. Hij maakt uit de nederlaag een overwinning.

Van dien tijd is de morgen der opstanding het begin. Christus is „de Eersteling dergenen die ontslapen zijn".

Het moet echter wel onze opmerkzaamheid hebben, dat de Apostel een onderscheid maakt tusschen overwinnen en vernietigen.

De overwinning *is behaald*. Dat zegt Paschen.

De vernietiging is nog toekomstig.

Aan de vernietiging moet de overwinning vooraf gaan. In de vernietiging van den vijand ontplooit en voltooit zich de overwinning. Eerst als Christus den dood *vernietigd* heeft, is Zijn taak ten einde.

De angel des doods is uitgerukt.

Onder dit beeld herinnert de Apostel aan den arbeid, dien de Heere Jezus op Goeden Vrijdag volbracht.

De dood heeft een angel, een giftangel. Die heet de zonde. Door middel van de zonde kan de dood over ons heerschen, ons beschadigen. Door de zonde weg te nemen, brak Christus den Dood zijn angel uit.

't Geheim der overwinning ligt op Golgotha. Daar heeft Christus de zonde verzoend, den Dood van zijn macht ontroofd. Daar zette Hij den Dood schaakmat.

Dit wordt niet direct *gezien*.

In den winter lijken levende en doode takken veel op elkaar, maar toch is er een allesbeheerschend onderscheid. Zoodra de lente komt, treedt dat onderscheid aan het licht: het onderscheid tusschen dood en leven.

En zoo wordt het onvergankelijk leven, dat Gods kinderen ontvingen, openbaar, als de wereldlente aanbreekt.

Hoe geeft God ons de overwinning?

Ik neem aan dat we die willen hebben.

Ik neem aan dat ge gaarne zoudt willen, dat uw leven een overwinning, een opstanding werd.

Dat kan. Dit staat vast. We behoeven de overwinning slechts aan te nemen. Hoe doen we dat?

Het kan niet buiten Jezus Christus, den Gekruisigde om.

Goede Vrijdag moet aan Paschen vooraf gaan. Geen opstanding is mogelijk zonder verzoening. Eerst moet Christus, de Verzoener, in uw leven

de angel wegnemen, waarmede de Dood over u heerscht; d.i. de zonde. Gij leert de rust van het eeuwige leven niet kennen, voordat ge weet, dat uw zonden vergeven zijn.

Wat is uw vooruitzicht? Is de Dood voor u een ontwapende? Heeft hij voor u zijn macht verloren? Dat is de groote vraag des levens, die gij niet tot zwijgen moet brengen.

De laatste vijand, een overwonnen vijand!

Gode zij dank, die ons de overwinning geeft!

Vernietigd is de dood nog niet door Christus, maar overwonnen wel.

Maar als dit verderfelijke zal onverderfelijkheid aangedaan hebben, en dit sterfelijke zal onsterfelijkheid aangedaan hebben, alsdan zal het woord geschieden, dat geschreven is: De dood is verslonden tot overwinning!

L.

III

LOSSE SCHAKELS

Het Baptisme in Duitschland. Het jaarboek van den Bond van Bapt. gemeenten in Duitschland zal binnenkort verschijnen. Der Wahrheitszeuge vermeldt reeds een paar cijfers. Gedoopt werden in onze Duitsche zustergemeenten in het jaar 1932 in totaal 4050 personen. Dat is het hoogste cijfer sedert 1924. Geen wonder dat onze Duitsche broeders over dezen vooruitgang aan den geestelijken kant van hun werk den Heer zeer dankbaar zijn. Er blijkt wel uit, dat een tijd van stoffelijke zorgen geen schrale tijd behoeft te zijn voor het geestelijke leven. Tijden van stoffelijken nood zijn tijden van crisis voor het geestelijke leven. Het ondergaat in zulke tijden een diepere zuivering. De stoffelijke nood dringt tot geestelijke bezinning en her-taxatie van geestelijk bezit.

Met de financiën ging het — zooals te verwachten was — minder goed. De inkomsten liepen 180.000 gulden terug. Men bedenke hierbij, dat de Duitsche Baptisten in de gunstige tijden steeds veel offerden. Vandaar dat ook ondanks de grootste inspanning de inkomsten wel achteruit moesten gaan. Het is echter beter dat de financieele inkomsten minder werden dan dat de geestelijke invloed der gemeente zou zijn verminderd. De werklust is niet geringer geworden en de Boodschap van Gods genade heeft zielen tot onderwerping gebracht.

Iets klopt niet. Volgens een geschrift van den leider van Maatschappelijk Hulpbetoon in New York, lijden in die stad 60 % der kinderen aan ondervoeding. Ondertusschen laat men de melk in de rivier loopen en dat in zulke hoeveelheden, dat er voor gewaarschuwd wordt, dat de visschen er aan zullen sterven. Als er behoefte is aan levensmiddelen en tegelijk levensmiddelen worden vernietigd, hapert er ergens iets, is er iets uit het evenwicht geraakt. De hoogste wetten worden dan ondergeschikt gemaakt aan groepsbelangen en dringt dan het leven zelf niet tot een betere organisatie?

De roep om den Koning. Onze tijd roept — zegt men — om den sterken man. De vraagstukken zijn den gewonen mensch over 't hoofd gegroeid. 't Lijkt mij soms zoo alsof daaruit in Israël de Messiasverwachting geboren werd, en dat, naardat de nood dieper gevoeld werd, die verwachting zich wijzigde en reiner gestalte aannam. De nood deed opzien tot God en er is een stem in het hart die zegt, dat God helpt, die zegt, dat elke nood het negatief is van een belofte. Wat door ons als b e h o e f t e gevoeld wordt, is ons door God als g a v e toegedacht. Dat gaf in Israël aan de Messiasverwachting het aanzien. De Messias was Israëls „Sterke Man", was de door God gegeven Koning, in staat Israëls problemen op te lossen. Volksnood is bezig wereldnood te worden. De volken naderen elkaar. Ze worden, dank zij de uitvindingen, één geheel. Hun belangen liggen in elkaar en loopen door elkaar heen en zijn niet meer van elkaar te scheiden. Daarom dringt de ontwikkeling der dingen naar een centrale leiding van het wereldleven. In de Volkenbond wordt de bevrediging van die behoefte gezocht, en de Economische wereld-conferentie is er een getuigenis voor. Er is een man noodig, wiens blik het geheel omvat, voor wiens autoriteit alles moet zwichten. Als we den Bijbel daarin goed verstaan, dan zegt hij dat uit deze behoefte zal oprijzen de Anti-Christ, de Oppermensch, de Schijnkoning, wiens heerschappij echter door eigen voosheid zal instorten en plaats maken voor Hem, die door God tot Koning gezalfd is.

Arbeidskracht of arbeidsveld? Dit is een vraag, die ieder gemeentelid zich moest voorleggen. Wat ben ik: arbeids-k r a c h t of arbeidsv e l d? Wat is het normale? Hoe moet het zijn, dat ieder nieuw gemeentelid het arbeidsv e l d der gemeente vergroot of dat hij haar arbeidsk r a c h t vermeerdert? Beteekent de groei der gemeente meer w e r k of meer werkk r a c h t? In de praktijk wordt op deze vraag tweeërlei antwoord gegeven. Er hebben geestelijke vergroeiïngen plaats, dunkt mij. Er zijn er die lastd r a g e r s moesten zijn en l a s t e n geworden zijn. Dat is jammer. Ook voor hen zelf. Ze zijn niet gelukkig. Ze zijn te veel met zichzelf bezig. Ze zijn Ik-ziek. Nu vormen ze inderdaad een arbeidsveld en we moeten ze als zoodanig aanvaarden. Echter niet als normale gevallen, maar met de hope dat ze weer zullen herstellen en arbeidsk r a c h t e n zullen worden. Met geduld en liefde moeten we ze omringen en dragen zoolang als noodig is. Natuurlijk staan de zaken heel anders met zieken en ouden van dagen. Die hebben heel ons hart, en die moeten nooit denken, dat ze door de gemeente als een last zouden worden gevoeld, want dat zijn ze *niet*! Met hen dragen we graag de eigenaardige moeilijkheden, aan hun toestand verbonden en we zijn er dankbaar voor, dat we het mogen.

Kerk en Socialisme. De Arbeiderspers heeft een rubriek „Geestelijk Leven" geopend en daarin interviews opgenomen met voormannen op christelijk gebied over hun arbeid. O. a. werden artikelen gegeven over het Ned. Bijbelgenootschap, De Wereldbond der kerken, de Oecumenische Beweging. — Hierover wordt onder de christenen verschillend geoordeeld. Sommigen verblijden er zich over, dat de vele lezers van de roode pers nu eens eerlijk en onpartijdig over velerlei christelijk streven worden ingelicht. Het kan niet anders dan goed zijn, meenen zij, dat de arbeiders, die zich buiten den invloed van het Evangelie hebben geplaatst, eens vernemen wat het Christendom praktisch is. Anderen echter zien in deze „medewerking" — zooals zij dat noemen — van christelijke zijde aan de socialistische pers gevaar, zooals zij dat noemen — gevaar. Het orgaan van de Ned. Luth. bond van christelijk sociale actie verklaart:

> „slecht te begrijpen, dat voormannen van christelijke actie in eenigen vorm medewerking aan de socialistische pers verleenen."

en vermaant alle leiders der Christ. sociale actie:

> „vooral geen vriendelijke lonkjes naar het socialisme te geven want het geestelijk leven in de arbeiderspers is wezenlijk vijandig aan het Christendom en een gevaar voor zwakke broeders."

Geheel anders oordeelt het orgaan van den Wereldbond der kerken er over:

> „Hoe is het mogelijk, dat Christenen inplaats van zich te verheugen dadelijk minderwaardige motieven zoeken! Na prof. Cramer is ook prof. Böhl over de Stockholmbeweging en de oecumenische beweging geïnterviewd. Alleen verpolitiekte Christenen kunnen dergelijken steun van voormannen der Christel. actie aan de socialistische pers veroordeelen. Zelfs al zou deze pers in dienst staan van het volstrekte heidendom, dan zou er

nog geen enkel bezwaar bestaan. De apostel Paulus voelde zich geroepen om tot het heidendom te gaan. Op gevaar af verdacht te worden van lonkjes te willen geven, moeten wij ons toch vrij, van God geroepen voelen om te getuigen waar ons de gelegenheid geboden wordt, zelfs al zou de uitnoodiging komen van den duivel zelf. Wij verheugen ons hartelijk over de belangstelling bij de arbeiderspers en willen gaarne de verzekering geven, dat de Wereldbond niet zoo verpolitiekt is, dat het achter die belangstelling niets dan politiek ziet."

Wij verstaan het laatste standpunt beter dan het eerste. Het Evangelie moet overal ingeschoven worden. Veel afkeerigheid berust op misverstand. We moeten dankbaar zijn dat we de massa mogen inlichten over het geestelijke leven. Uit onkunde en vooroordeel heeft de schare de Boodschap van Christus veelal den rug toegekeerd. Voor ons is het een brandende vraag hoe wij de ooren der massa weer voor het Evangelie winnen, overtuigd als we zijn, dat slechts in Christus en door onderwerping aan Hem de schare zal vinden wat ze buiten Hem zoekt. Jezus was altijd de Vriend des Volks.

L.

GEMEENTEËGOÏSME.

Velen huldigen de stelregel: eerst ik, dan ik en vervolgens nog eens ik.

Dit is zuiver heidensch, puur menschelijk.

Waar deze stelregel gehuldigd en gevolgd wordt, daar vinden we — het kán niet uitblijven — bedroevende verschijnselen, zooals enghartigheid, bekrompenheid, kortzichtigheid en wat dies meer zij.

Maar weet ge wat het ergste is? Dat zoo weinigen dit inzien!

En wat m.i. nog erger is? Dat er zijn, die het wel inzien en zich tóch niet veranderen. Ze blijven de bovengenoemde stelregel huldigen, d.w.z. bedektelijk. De dekmantel is dan een rij bijbelteksten, meestal uitspraken van Jezus of van Zijn apostelen; uitspraken, die òf uit hun verband worden gerukt òf verkeerd worden belicht.

* * *

Och, wie heeft eigenlijk geen hinder van het egoïsme in het algemeen en van z'n eigen egoïsme in het bizonder?

Waarom zullen we dat elkaar niet openlijk belijden? Ja, belijden . . . . . dat is iets, wat we zoo graag een ander zien en hooren doen, maar wijzelf. . . . ? Zal ik het maar zeggen? Ja? Nu dan: wijzelf, we zijn in dat opzicht vaak echte Farizeërs. Want het egoïsme speelt ons allen menigmaal parten. En we mogen wel gedurig bidden: „Verlos ons van het egoïsme, Heer".

* * *

Daar zijn heel wat soorten van egoïsme.

Ik denk hier nu aan het gemeente-egoïsme.

Het woord op zichzelf kan ik niet bepaald mooi vinden. Evenwel laat het, dunkt mij, aan duidelijkheid niets te wenschen over.

Bij het woord gemeenteëgoïsme denken we aan het huldigen van deze stelregel: onze gemeente eerst, dan onze gemeente en vervolgens nog eens onze gemeente.

Sommigen huldigen frank en vrij deze stelregel, terwijl anderen tot de stille huldebrengers gerekend moeten worden. En het ergste is, dat men z'n houding (want men is er zelf een klein beetje mee verlegen) dikwijls nog tracht te verdedigen „door een beroep te doen op de H. Schrift". Verstokte zondaars die wij zijn!

Op welke wijze openbaart zich nu dit egoïsme? Men kan ook vragen: in welke vorm openbaart het zich.

Dit is niet in een paar woorden te zeggen. Daar zit een moeilijke, een lastige zijde aan. Men moet met het antwoord daarom erg voorzichtig zijn. Ik waag het dan ook niet, om U een maatstaf aan de hand te doen, die U in alle mogelijke gevallen zoudt kunnen aanleggen.

De vorm, waarin het gemeenteëgoïsme zich openbaart, kan zoo erg verschillend zijn. Dat houdt namelijk verband met de situatie van de gemeente. Wordt de situatie b.v. een andere, terwijl men de stelregel van „onze gemeente en nog eens onze gemeente het eerst" blijft huldigen, dan zal dat gemeenteëgoïsme zich ook weer in een andere vorm moeten openbaren. Dat kán niet uitblijven.

Op een Algemeene Vergadering onzer Unie kan men soms kennis maken met het gemeenteëgoïsme. Bij voorbeeld tijdens de bespreking van het een of ander voorstel. Wanneer men ooren heeft om te hooren, dan merkt men dat soms overduidelijk. Het kan dan gebeuren, dat men een zaak niet nationaal maar gemeentelijk ziet. En dat kan onder omstandigheden erg fataal zijn. Want immers, we ontmoeten elkaar op onze Algemeene Vergaderingen toch als vertegenwoordigers van onze *Unie*gemeenten. En Uniegemeenten zijn toch gemeenten, die vrijwillig een zekere beperking van vrijheid hebben ondergaan, om daardoor de zaak, waarvoor wij *allen* staan, beter te kunnen behartigen. Daarom kunnen wij eenvoudig niet zonder bepalingen, zonder regeling. Het is een verblijdend verschijnsel, dat dit tegenwoordig steeds meer wordt ingezien.

Een verkeerd begrip van vrijheid, dat men er op nahield, is wel eens oorzaak geweest, dat men dit wat laat (gelukkig nog niet té laat) inzag.

Vrijheid is heusch een kostbaar bezit, een kostelijk goed. Maar dit kostelijk goed, waar wij als Nederlanders zoo prat op gaan, stelt ook hooge eischen aan allen die het bezitten.

De vrijheid mag en moet *ge*bruikt, maar nooit en te nimmer *mis*bruikt worden. Dit laatste gebeurt, wanneer de vrijheid leidt tot bandeloosheid of tot willekeur. Dan *ontaardt* de vrijheid.

Als vrijgemaakten door de Zoon hebben we ons vrijwillig aan Hem verbonden. En is dat niet het rechte gebruik van de vrijheid, waarmede Christus ons heeft vrijgemaakt?

Als vrije gemeenten hebben bijna alle Baptiste gemeenten in Nederland elkaar gevonden in een Unie, d.w.z. ze wenschen zich vrijwillig te onderwerpen aan bepalingen, te houden aan afspraken, die gemaakt zijn met het oog op de gemeenschappelijke arbeid. In deze Unie mag niet één maar moeten *alle* gemeenten onze aandacht hebben. Daarom moeten de afgevaardigden op een Algemeene Vergadering de zaken door Unieoogen trachten te zien. En mag het gemeenteëgoïsme hun geen parten spelen. Men blijft natuurlijk wel afgevaardigde van z'n eigen gemeente. Maar men vergete tevens niet, dat men opgaat ter *Algemeene* Vergadering, waar de cirkel uit de aard der zaak wat wijder getrokken moet worden dan op een gemeente-vergadering.

* * *

Ik ga nu niet verder in op de vraag: waar en op welke wijze kan het gemeenteëgoïsme zich openbaren. Ge wilt er misschien zelf nog eens over nadenken.

Alleen nog deze opmerking, dat gemeenteëgoïsme altijd leidt tot de dood in de pot. En daarom is het zoo gevaarlijk èn voor de gemeente zelf èn voor andere gemeenten; is het een loochening van het beginsel, dat men als Uniegemeenten huldigt.

D. H.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

„Het beste voor het hoogste"*).

Dit is een mooi boek voor vaders en moeders, voor opvoeders, voor allen, die arbeiden aan de uitbreiding en opbouw van het Koninkrijk Gods. Dit

*) Levensherinnering van Célestine Oliphant—Schoch, met een voorwoord van Kommandant Bouwe Vlas. 152 blz. Prijs ingen. f 1.40. Geb. f 1.90. Uitg. Erven J. Bijleveld, Utrecht.

is een mooi boek voor iedereen. Wie onzer kent Mevr. Oliphant—Schoch niet? Wie onzer zingt niet gaarne haar: „Grijpt toch de kansen door God u gegeven", of „Een leven slechts", of „Vollen vrede heb ik in mijn Heiland". Voortgekomen uit een bekende Hollandsche patriciërsfamilie heeft ze alles opgegeven ter wille van den koninklijken weg van het kruis en is daardoor voor duizenden ten zegen geworden. Met haar man, den Commissioner Oliphant, die evenals Generaal Booth zijn predikantschap opgaf en zich schaarde bij de Salvation Army, heeft zij in vele landen het evangelie gepredikt en de leiding gehad van het Leger.

In zijn voorwoord schrijft Commandant Vlas terecht: „Zij behooren tot het geslacht der baanbrekers, wier geschiedenis niet mag worden vergeten door de jongere generatie, die een grootendeels geëffend pad voor zich vindt en die zich moeilijk kan voorstellen, wat het vijf en veertig jaar geleden voor mannen en vrouwen zooals ook Commissioner en Mevr. Oliphant, beteekende om ontwikkeling, gaven, maatschappelijke voorrechten zonder voorbehoud ten dienste te stellen van een beweging, waaraan, evenals aan haren Goddelijken Meester, „geene gestalte noch heerlijkheid was, waarom men haar zoude begeerd hebben". Om in te zien welke oogmerken God had met die beweging, daarvoor was waarlijk een hemelsch gezicht noodig; en het is thans nog een reden tot dankbaarheid, dat Célestine Schoch als jong meisje dat „gezicht" niet ongehoorzaam is geweest".

Ziehier de inhoud: I. Toen ik een kind was. a. In het oude huis der provinciestad. — b. Nog een vluchtigen blik in verre herinnering. — c. Wat is leven? — d. Onze eerste trofee. — e. Eert uw vader en uw moeder. — f. Correctie. II. De Meisjesjaren. — a. Uit een geestelijk oogpunt. — b. De Koninklijke weg. — c. „Op U hebben onze vaderen vertrouwd". — d. Om Jezus' wil. — e. Van de grooten in Gods wijngaard. — f. Uw Koninkrijk kome! — III. In het volle menschenleven. — a. Naar Engeland — b. De legermoeder. — c. Zelfs voor Holland. — d. De engelen met de witte schorten. — e. „Uw licht zal voortbreken". — f. Hoe God ons samenbracht — g. Een zegepralend einde. — h. Vreemde landen, verre reizen. — i. In het Vaderland. — j. Middernachtzon en noorderlicht. — k. In het land der Germanen. — l. In volle schoonheid der natuur. — m. Om Patmos. — drie Generaals. — Slotwoord.

En nu kan ik niet beter doen dan de schrijfster een oogenblik het woord te geven. Over haar kindertijd zegt ze:

„Onze opvoeding in het ouderlijk huis was een uitnemende voorbereiding voor onze Leger des Heilsloopbaan. Op militaire, ja vaak Spartaansche wijze doorgevoerd, waren orde, stiptheid, systeem, tucht, eenvoud en gehoorzaamheid aan de orde van den dag. Mijn vader, die zijn ontslag genomen had als officier in het staande leger, wijdde zich geheel aan de opvoeding zijner kinderen. Om het geestelijk en lichamelijk welzijn van hun kroost draaide alles bij onze ouders. Vader commandeerde en drilde ons als een klein regiment. Maar in weerwil van al dat „drillen" zijn er nooit kinderen geweest die een beminlijker en meer beminden vader hadden. 'k Hoor hem nog op de wandelingen, die wij dagelijks met hem maakten, zeggen: „Hoofd op!" „Borst vooruit!" „Gestrekte knieën!" „Vijftien pas vooruit zien!" „Punt van den voet naar buiten gekeerd!" „Voorwaarts marsch!" „Eén, twee, één, twee!" Zoo kregen wij allen een goeden gang en een flinke houding.

Ons voedsel was Spartaansch eenvoudig. Koffie noch thee gebruikten we. Lekkers of snoeperijen waren „bederf voor de tanden", zoo werden sterke tanden ons aller deel. Elken morgen, als wij uit de handen van de Zwitsersche bonne kwamen, moesten we op der ouderen slaapkamer op appèl komen; daar werd dan inspectie gehouden. Nagels, handen, tanden, alles werd nagezien. Ook de kleeren. Als er ergens een knoop mankeerde, zei papa: „Als dat met een soldaat gebeurde, ging ie in het cachot!" ..... Alle klokken in huis liepen op de minuut en sloegen dus tegelijk. Daar zorgde papa altijd voor. Een halve minuut voor het begin van den maaltijd stond de gouvernante met de kinderschaar achter de stoelen — eerbiedig wachtend op de komst der ouders — en eerst als die zaten, mochten ook zij plaats nemen. Wie te laat kwam, moest boete betalen. Zaterdagmiddag was betaalen afrekentijd. We kregen zooveel centen aan zakgeld, als wij jaren oud waren. Vader en de gouvernante hadden elk een „boeteboekje; een halve cent werd er per overtreding gerekend. Al die „boetecenten" kreeg een negerknaap, die op een zendingsbusje zat. Als je hem het geld in den hoed wierp, boog hij dankbaar het hoofd. We hadden met dat zwarte kereltje en zijn gebruik zooveel op, dat wij dikwijls meer offerden dan onze boete bedroeg ..... Drie punten waren er, waarop in ons ouderlijk huis zeer sterk werd gelet: „Waarheid spreken". „Zich verootmoedigen" en „Vergeving vragen" .... Onze lieve moeder was een zeer krachtige figuur. 't Hugenotenbloed stroomde door haar aderen. „Vreeselijk waar" kon zij zijn, zooals wij, kinderen, het soms uitdrukten .... 'k Herinner mij een voorval met vader. 't Werkte beter dan honderd preeken. Aan den middagdisch, met al de „olijfplanten", mama en de gouvernante er om heen, terwijl de oude huisknecht Franke tafel dient, staat mijn vader op en zegt ontroerd: „Ik ben vanmorgen driftig geweest; dat hoort niet bij een christen en ik vraag u allen om vergeving". Het effect was zichtbaar en voelbaar ....."

Verder vertelt ze hoe ze reeds vroeg iets leerde verstaan van de vreugde, die er bij Gods engelen is, als hier op aarde een zondaar zich bekeert van zijn weg. Hier volgt haar verhaal over de eerste trofee:

„'k Was ongeveer tien jaar. Schuin tegenover ons had een water- en vuurvrouw haar nering. Men haalde er zwavelstokken (lucifers waren er toen nog niet), doove kooltjes voor testen en theestoven en voor het aanleggen der kachels en verder ook kokend water. Heel den dag liepen daar de dienstboden uit de buurt af en aan met haar waterketels en doofpotten".

Dat water- en vuurvrouwtje was een toonbeeld van ellende, want zij had een woesten dronkaard tot man, die vaak alles kort en klein sloeg, wanneer hij beschonken thuis kwam.

„Op zekeren dag zei mijn vader aan tafel: „Ik ben vast besloten dien man van de water- en vuurvrouw te gaan opzoeken".

„Maar wat begin je?" riep moeder uit. „Hij gooit je vast de trap af; hij heeft zoo'n hekel aan „heeren"!

„Wel", was het antwoord, „jullie moeten maar voor mij bidden". De stoute schoenen aantrekkend, vertrok hij .... Na een steile trap beklommen te hebben, vond hij den man bij uitzondering nuchter. Hij zat in een armoedig vertrekje. „Wat komt meneer doen?" vroeg hij kribbig.

„Een bezoekje brengen", luidde het antwoord. En gewapend met veel geduld en veel liefde heeft onze vader met hem kunnen praten. Ten laatste recht op het doel afgaande, vroeg hij den man of hij dien ongelukkigen drank niet wilde opgeven? 't Antwoord was: „U heeft mooi praten, meneer; U heeft uw fijne wijnen en uw bier dagelijks op tafel en ik .... ik heb m'n jenever". Toen heeft vader hem diep in de oogen gekeken en gezegd: „Wel, gesteld nu eens, dat er voortaan geen druppel wijn of bier meer op mijn tafel en ook niet meer in mijn huis komt, wil jij dan je jenever opgeven?"

Op eens stonden dien ruwen man de tranen in de oogen. Zoo'n voorstel had hij niet verwacht. Zoo'n heele familie, die zich voor hem iets ging ontzeggen! Om kort te gaan hij beloofde het „met Gods hulp".

.... „'k Heb in jullie aller naam het voorstel gedaan," zei papa bij het avondeten. „'k Hoop, dat jullie het goed vinden." O ja, natuurlijk! We hadden nog veel veel meer willen opgeven om

compagnons te mogen zijn in zoo'n prachtige reddingszaak...."

* * *

Gaarne zou ik mevr. Oliphant nog eenigen tijd willen laten voortgaan. Maar de ruimte, die ter onzer beschikking is, spreekt het onverbiddelijke veto uit. Het boek, dat verlucht is met een photo van de schrijfster en een dito van haar echtgenoot, boeit op elke bladzijde. Ik eindig, waarmee ik ben begonnen: Dit is een mooi boek voor vaders en moeders en opvoeders; voor allen, die arbeiden in het Koninkrijk Gods. Dit is een mooi, mooi boek voor iedereen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Simson.

Richt. 13—16.

Les voor Zondag 30 April 1933.

De geboorte van Simson. Richt. 13.

Wij eindigden de vorige les met de mededeeling, dat door de overwinning van Gideon een rusttijd van 40 jaar voor de Israelieten was aangebroken. Wij willen nu beginnen met de vermelding, dat het ook gebeurd is, dat de Heere hen 40 jaar lang overgaf in de handen der Filistijnen, omdat de Israelieten voortvoeren, „te doen, dat kwaad was in de oogen des Heeren". Vs. 1.

Geen stam werd gevonden, die niet zondigde op deze wijze, maar ook geen stam ontkwam aan een bitter lot, om te leven onder het juk der vijanden. Wat kan de zonde al veel kwaads te weeg brengen. Toen de Israelieten het land binnenkwamen, hebben zij in den naam des Heeren de steden onderworpen en de volken overwonnen, nu worden zij zelven een slavenvolk, verplicht tot dienst der Heidensche stammen.

Wij hebben er ook reeds van gehoord, dat Israel begon te roepen tot God vanwege den nood en berouw had, en dat God dan dat roepen verhoorde door een verlosser te zenden, die in Zijn kracht het volk moest vrijmaken. Maar hier lezen wij er niets van, dat dat gebeurde. Wanneer echter tóch zulk een man verwekt werd, om Israel te verlossen, was dat enkel genade van God.

Aan alles bij de geschiedenis van Simson is het echter te merken, dat het geen volle volksvernieuwing is geweest, maar op zich zelf staande daden door de kracht van een enkeling.

Op den heuvel Zora op de grenzen van het land der Filistijnen woonden Manoach en zijn vrouw. Zij waren kinderloos. Doch de Engel des Heeren kondigde de geboorte aan van een zoon, die een Nazireër Gods zou zijn vanaf de geboorte. Op zijn hoofd mocht geen scheermes komen en hij mocht geen wijn of sterke drank drinken, en hij zou *beginnen* Israel te verlossen uit de hand der Filistijnen. Eerst aan de vrouw alleen, ten tweeden male ook aan de man mee verschijnt de Engel en zegt beide malen hetzelfde. Als Manoach naar zijn naam vraagt, noemt Hij Zich „Wonderlijk". In al Zijn doen is Hij ook wonderlijk. In de vlam van het offer, dat Manoach op den rotssteen ontsteekt, vaart de Engel des Heeren op. Als de beloofde zoon geboren wordt, ontvangt hij den naam „Simson", d i. „Schitterende zon". Als een wandelend altaar geleek zulk een Nazireër een zeer bijzonder mensch.

Simsons huwelijk. Richt. 14.

Simson groeide op onder geen rooskleurige omstandigheden. Hij kwam dagelijks in aanraking met allerlei smartelijke dingen die het gevolg waren van de onderdrukking Israels door de vijanden. O, wat de vijanden zijn volk alles durfden aan te doen! Als hij maar groot was, dan zou hij ze wel eens! Hij gevoelde zich al sterker en sterker worden. Hoe meer zijn haar groeide, hoe grooter zijn lichaamskracht werd, tot die ten slotte bovenmenschelijk groot was geworden. In verband met zijn lichaamskracht zou zijn optreden tegen de Filistijnen ook geheel anders zijn dan van andere richters, daar hij zich niet aan het hoofd zou stellen van een geweldige legermacht, maar zijn optreden een sterk persoonlijk karakter zou dragen. Het volk, dat zware nederlagen leed, en diep werd vernederd, zou in Simson een held bezitten, die dan hier en dan daar den vijand afbreuk zou doen, en zoo in het eigen volk de vonk der hoop zou aanwakkeren, dat ten slotte tóch Israels God uitkomst zou geven. Simsons persoonlijke heldendaden, in het geloof verricht, zijn de voorbereiding geweest van hetgeen onder Samuël zou plaats hebben. Ja, Simson was waarlijk de richter, die *begon* te verlossen uit de hand der Filistijnen.

Het merkwaardig leven van Simson is gekenmerkt door scherpe tegenstellingen. Aan de ééne kant is er de kracht des geloofs, maar aan de andere kant is er de zwakheid van het vleesch. De macht van boven en de macht van beneden worstelen voortdurend om de overhand. Smadelijk verzaakt hij zijn heilige roeping bij de valsche vrouw, die hem verraadt, maar stervende volbrengt hij zijn taak en het geloof overwint toch nog.

Simson zocht wel aanraking met de Filistijnen en dat is voorzeker goed geweest in de oogen des Heeren. maar dat te Thimnath een dochter der Filistijnen hem bekoorde, was door de begeerte van zijn eigen vleeschlijk gezind hart. Zijn ouders gaan, tegen hun zin, met hem mee, om deze Filistijnsche vrouw voor hun zoon te nemen.

Onderweg komt er een jonge leeuw brullende op hen af, maar Simson scheurde het beest vaneen alsof het een bokje was.

Op zijn tweede reis naar Thimnath at hij van de honig, die de bijen in het lichaam van den leeuw hadden gemaakt, en hij gaf er ook zijn ouders van. Op één der dagen van de bruiloft gaf hij aan de 30 metgezellen die hem waren toegevoegd, misschien daar men reeds zoo bang voor hem was, het raadsel op: „Spijze ging uit van den eter en zoetigheid ging uit van den sterke".

Dertig fijne lijnwaadskleederen en dertig wisselkleederen beloofde hij indien zij het raadsel in de zeven dagen zouden oplossen, maar hij zou hetzelfde ontvangen indien zij het niet vermochten. Door haar volksgenooten bedreigd, wist Simsons vrouw hem de oplossing af te persen. Maar Simson begreep heel goed, wat er gebeurd was, toen zij hem de oplossing zeiden, „dat zij met zijn kalf hadden geploegd", en daarom versloeg hij dertig Filistijnen en roofde hun gewaden, om het bedongen loon aan zijn metgezellen te geven. Op zijn pasgetrouwde vrouw wreekte hij zich door haar zoo nu en dan te verlaten.

Daden van Simson. Richt. 15.

Heel lang is Simson zeker niet weggebleven. Hij had de vrouw waarmee hij nu getrouwd was, lief en bezocht haar al spoedig weer. Hij had een geitenbokje als geschenk meegenomen. Maar bevreesd voor de bedreigingen van zijn volksgenooten, zoo zullen wij misschien moeten aannemen, had de vader deze dochter aan een ander tot vrouw gegeven. De vader verontschuldigde zich tegenover Simson door te zeggen, dat hij meende, dat Simson haar niet meer lief had. Omdat de vader ook Simson vreest, doet hij nu het aanbod een jongere dochter aan Simson tot vrouw te geven. Simson is te grootmoedig om den vader of iemand van zijn gezin kwaad te doen; hij weet heel goed wie hem dit geleverd hebben, en daarom ving hij 300 vossen, bond hen met de staarten aan elkaar, met een brandende fakkel er tusschen en jaagde hen zoo door de oogstvelden. Uit wraak verbrandden de Filistijnen toen zijn vrouw en haar vader met vuur. Toen verwekte Simson door allerlei vermetele daden schrik en ontzetting onder zijn vijanden. Hij sloeg eerst een groote slag onder hen. Toen zonderde hij zich af op de rots Etam, maar toen drie duizend man van Juda, zwichtend voor de dreiging der Filistijnen, hem vandaar haalden en gebonden uitleverden te Lechi, verbrak hij de touwen alsof het verzengde draden waren. Hij greep een vochtig ezelskinnebakken en sloeg daarmee duizend man ter aarde.

Toen hij dorst kreeg, kloofde God

op zijn bede het ravijn en er vloeide water uit. Hij noemde daarom die plaats: „De fontein des aanroepens". Nogmaals ging hij naar een Filistijnsche vrouw te Gaza. Toen probeerde men hem bij de poort hem door sluipmoord om te brengen. Maar midden in den nacht reeds verliet hij het huis van de vrouw, nam de deuren met posten en grendelboom en al van de stadspoort op zijn rug en droeg alles op de hoogte van den berg voor Hebron.

Het einde van Simson. Richt. 16 : 4—31.

Nog éénmaal kreeg hij een vrouw lief, Delila geheeten. Voor 400 zilverlingen, die de vijf vorsten der Filistijnen haar hadden aangeboden, ontwrong zij den geweldigen man het geheim zijner kracht. Telkens en telkens probeerde Simson het geheim te bewaren, maar dat gelukte hem ten slotte niet. Hij openbaarde het geheim, de haarlokken werden afgesneden, met zijn God week ook zijn kracht van hem, en met uitgestoken oogen moet hij straks de minste slavendienst verrichten in het gevangenhuis. Op het feest van den afgod Dagon moet hij door spelen zijn honende vijanden vermaken. Doch zijn aangroeiend haar had hem hoop gegeven, dat zijn God weer tot hem naderen zou. Onder het feestgedruisch roept Simson tot Israels God om wraak. Hij laat zich leiden tot de beide geweldige steunpilaren van het gebouw, en met zijn oude kracht die verbrekende, terwijl hij uitroept: „Mijn ziel sterve met de Filistijnen!" laat hij de geheele tempel ineenstorten. In zijn sterven doodde hij op deze wijze nog meerderen dan in zijn leven. De ontzetting, die dit teweegbracht, was zoo groot, dat de Filistijnen niet beletten, dat zijn broeders onder de puinhopen zijn lichaam zochten, om dat te begraven in zijns vaders graf. Twintig jaar lang heeft Simson Israel gericht.

D. G. B.

ZENDING.

Vrouwen in 't Congoland.

door Miss de Hailes, van Bolobo.

Alle vrouwen en meisjes in 't Congoland zijn eigenlijk slavinnen, behalve die, wier ouders christenen zijn. Zij worden, dikwijls als kleine kinderen, verkocht aan mannen om hun vrouw te zijn. Als het meisje grooter wordt maakt zij dikwijls tegenbedenkingen, maar omdat het geld voor haar reeds betaald is toen zij nog klein was, is zij het eigendom van dien man en zijn familie. Als haar man sterft terwijl zij nog bij haar ouders is, wordt zij daardoor niet vrij, tenzij al het geld, dat hij voor haar betaald heeft, teruggegeven is. Als zij dat niet kan, en er is niemand, die het voor haar betalen wil en kan, moet zij met iemand anders uit die familie trouwen.

Een geval had Miss de Hailes met een christin, die weduwe geworden was. De oudste broer van haar overleden man, een heiden die zelf al vier vrouwen had, zeide, dat zij nu zijn vrouw moest worden, of 150 francs betalen. Miss de Hailes vroeg hem wat hij dan voor haar betaald had, want de wet in den Congo-Vrijstaat zegt, dat er alleen terugbetaald behoeft te worden, wat er voor haar gegeven is. Gedurende langen tijd wilde hij niet anders zeggen, dan dat hij 150 francs wilde hebben, maar eindelijk bekende hij toch, dat hij dat bedrag niet betaald had, maar dat hij twee begrafenissen betaald had, n.l. van den vader en de moeder van de vrouw. Deze verklaarde echter, dat haar man die bekostigd had. Die begrafenissen hadden 15 francs gekost, en eindelijk stemde de man er in toe om 10 francs aan te nemen, die door Miss de Hailes betaald werden, zoodat de arme vrouw vrij was. Zij was den Heer zeer dankbaar voor haar verlossing. Zij had drie dochters, die allen reeds getrouwd waren, maar zij en haar man wilden hun kinderen niet verkoopen omdat zij christenen waren en dus was er voor die niets betaald.

Er was een andere vrouw, die eerst verkocht was door haar ouders voor 25 francs. Toen haar man stierf, zeide de familie, dat hij kleeren enz. voor haar gekocht had, en dat zij dus 200 francs moest betalen om vrij te zijn. Het geval werd voor het opperhoofd gebracht, die er nog 50 francs bij vroeg, zoodat de man, die haar nu wilde koopen 250 francs moest betalen. Hierover werd flink gekibbeld, en de zaak kwam weêr voor het opperhoofd, die er nog 50 francs bij eischte en daarop — zooals de heidenen het uitdrukken — het huwelijk doodmaakte. Nu was er een andere man, die de vrouw wilde koopen. Zijn opperhoofd en dat van de vrouw regelden de zaak, beiden vroegen nog vijftig francs voor de moeite, zoodat de man in 't geheel 450 francs moest betalen.

Een andere vrouw, wier man vele vrouwen had, wilde wel eens veranderen, en haar zoon wilde zijn moeder wel vrijkoopen voor den prijs, dien de man vroeger voor haar betaald had, n.l. 150 francs, maar de man vroeg 2000 en een levenden buffel. De vrouw klaagde haar nood aan Miss de Hailes en deze ging met den man praten. Zij zeide o.a. dat hij dien buffel wel halen kon waar hij hem gelaten had, als hij er een gegeven had toen hij de vrouw trouwde. Hij moest nu opgeven alles wat hij voor haar gegeven had, en kwam toen tot 150 francs. Maar dat weigerde hij aan te nemen en de zaak bleef onbeslist. Nu liep de vrouw weg, en had de man geen vrouw en geen geld, zoodat hij eenige dagen later de 150 francs graag aannam, die hij voor haar betaald had en zij verblijdde zich in haar vrijheid.

Miss de Hailes zegt, dat het een gezegend werk is om onder het volk te leven en ze zoo voor den Heer trachten te winnen. Gemakkelijk is het niet, maar het is noodig en de Heer zegent den arbeid.

Vert. A.

UIT DE GEMEENTEN

'S-GRAVENHAGE, April 1933. Wij mogen 's Heeren zegenende hand kennelijk opmerken, ook weer in dit jaar. De predikdiensten worden, mede door belangstellenden buiten ons gemeentelijk verband, trouw bezocht. Onze maandelijksche Evangelisatieavonden trekken nog altijd veel bezoekers, waarvan zoo nu en dan de vruchten gezien worden in de bekeering van zondaars. Op 5 Februari en 2 April ontsloot zich weer de doopvont om een jeugdige broeder en zuster naar de begeerte huns harten in Christus' dood te begraven. Onze bede is dat het nieuwe leven zich duidelijk bij hen mag openbaren en zij daardoor de verleiding van den tijd zullen kunnen wederstaan.

Ons oudste lid, broeder van Ewijk, verliet het terrein van den strijd. Een groote schare geleidde zijn omhulsel naar de laatste rustplaats, waar hij wacht tot de laatste Bazuin hem zal oproepen tot Eeuwige Heerlijkheid. Zoo gaat de gemeente voort, door blijdschap en droefheid, totdat Jezus komt.

De groet der gemeenschap aan alle medeverbondenen in ons Vaderland.

De Bapt. gemeente te 's-Gravenhage.
F. DE R.

GRONINGEN. Brs. en zrs. We willen U door een kort bericht even doen deelen in de blijdschap waarmee we hier werden gezegend op Zondag, 2 April. Een twaalftal zielen, nog alle jonge menschen werden door den doop in het geestelijk huisgezin opgenomen. Ongetwijfeld zijn de dagen, waarop zielen tot overgave aan den Heer komen, tijden van blijdschap en dankbaarheid. Wanneer deze jongbekeerden echter de gemeente binnentreden, dan is het ons alsof we het rustige gevoel krijgen dat ze nu pas op hun plaats zijn. De plaats hun door God aangewezen, waar ze tot volledige geestelijke ontwikkeling kunnen komen. Een groote schare brs. en zrs. vulde aan het slot van den namiddagdienst het kerkgebouw om den dood des Heeren te gedenken. Moge deze eerste avondmaalsviering met de gemeente voor de pasgedoopten van onvergetelijke, blijvende beteekenis zijn.

De Corr.

MEDEDEELINGEN

Unie-Depôt.

Met het oog op de afsluiting der boeken op 1 Mei a.s. verzoek ik allen, die nog iets met mij te verrekenen hebben over het „Depôt" of Bijbelgenootschap, dat p.o. te doen.

Indien mogelijk, ontvang ik ook gaarne betaling van Zondagsschoolroosters.

Op verschillende aanvragen moet ik tot mijn spijt mededeelen, dat ik geen Roosters meer in voorraad heb. Als voor de nieuwe Rooster weer een oproep in ons blad verschijnt, wil dan zoo spoedig mogelijk bestellen.

De Unie-Depôthouder,
G. BOURITIUS.

Deventer, 1e Weerdsweg 123.

Gironummer 151970.

Zusterhulp.

Hartelijk dankend ontvangen van de gemeente te Utrecht voor het zieke meisje „Annie" f 25.—.

De Alg. Penningmeesteresse,
S. BOURITIUS—Hamer.

Deventer, 1e Weerdsweg 123.

Girono. 151970 Ds. G. Bouritius, Deventer

Zusterhulp.

Zusters, onze 2e groote vergadering nadert met rasse schreden. We willen ons opmaken, om deze vergadering te zamen voor te bereiden. Aan alle afdeelingen wordt vriendelijk verzocht, op hun a.s. vergadering te spreken over de belangen van Centraal Zusterhulp.

1e. Het bestuur op de 1e vergadering verkozen, was slechts voorloopig voor één jaar. Dus nu weer bestuursverkiezing. Iedere afdeeling heeft het recht candidaten te stellen.

2e. Voorstellen voor de a.s. vergadering zien we gaarne tegemoet. Voorstellen en candidaatstelling in te zenden voor 1 Juni '33 aan de Secr.esse.

Dan willen we nog eens ernstig de nadruk leggen op aansluiting. Zusters als we ons niet allen aansluiten, kunnen we niet verwachten, dat we veel bereiken. Wat zegt de naam Zusterhulp? *Hulp van zusters!* We willen helpen, waar onze hulp gewenscht wordt en noodig blijkt, hetzij voor in- of uitwendige zending, voor hulp aan personen of aan vereenigingen. Laat er groei in onze Baptiste beweging zijn, en vooral in de N. B. V. B.

Eendracht maakt macht. Vereenigingen, die zich nog niet hebben opgegeven met namen der bestuursleden en het ledental, worden verzocht, dit zoo spoedig mogelijk te doen.

We hebben goeden moed voor de toekomst en verwachten groote dingen. Sluit u dus allen aan. 't Is de zaak van onzen Koning.

Namens het bestuur,
G. S. OLIJSLAGER—MULLER,
Secr.esse.

Alteveer, post N. Pekela.

Sla dit niet over.

Onze 24e Friesche Bondsdag ditmaal in Leeuwarden. Wel, dat zal een groote gebeurtenis zijn! Onze 19e, 5 jaar geleden hielden we er ook. Een groote schare was toen aanwezig in 't Locaal Hoogstraat; maar nu zullen we in „Ons Huis", Bleeklaan bijeen komen, niet minder talrijk, zoo de Heer wil. Ouden en jongen, gehuwden en vrijen, maakt u op! Drachten, Noordbergum, Harlingen, Workum, Stavoren, Heeg, Sneek, Heerenveen, (Franeker, Makkum, Welsrijp, niet geünieëerden) och toe, maakt u op naar Leeuwarden, 2en Paaschdag in dichte drommen. De reisgelegenheden zijn gemakkelijk en de kosten niet hoog. De spoorwegen hebben tariefsverlaging en de snelle loopers doen 't ook. Op dus naar Leeuwarden, want daar hopen we iets goeds *te doen* en daar zullen we spreken en zingen ter eere van Juda's Leeuw, die dood en hel verwon.

Het Bondsbestuur.

Attentie s. v. p. Haarlem.

Het Secretariaat der gemeente Haarlem is thans:

A. ENGELS,
Gen. Bothastr. 86, Haarlem (N.)

Unie-Radio-Comm. (U.-R.-C.).

In dank ontvangen.

Gemeente Haarlem	f 15.—
Wed. Leene, Den Haag	- 1.—
Totaal	f 16.—

J. G. TIGGELMAN,
Giro 201961 Penn. U.R.C.
Haarlem, Pres. Steijnstr. 119.

N. B. J. Beweging.

In dank ontvangen van de afd. Hengelo f 5.—. Contributie 1932/33.

D. MOLIJN, Penningm.
Giro 70920.
Utrecht, Diezestraat 2.

Ontvangen voor de Zending:

van de Gem. N. Pekela f 25.—.
Hartelijk dank.

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Brs. Penningmeesters,

hebt gij de Contributie voor Uwe gemeente al betaald? Niet? Wilt ge het dan *NU* doen?

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

BLADVULLING.

Opwekking.

Vouwt uwe handen! De hemel is zwart.
Bang zijn de tijden en zwak is ons hart,
Ruw is 't geweld, dat de volk'ren bespringt,
Angstig de kreet, die ten hemel zich wringt:
„Hoed, o Almachtige, hoed onze landen!"
Vouwt uwe handen!

Vouwt uwe handen! Weest moedig en sterk
Kloek in uw taak, in 't bevolene werk!
Sober en matig, ootmoedig van geest,
Strij' met zichzelven een ieder het meest!
Weg nu met alle verslappende banden!
Staalt uwe handen.

Rept uwe handen, zooveel als gij kunt,
Thans aan partijschap het licht niet gegund!
Haat aan den haat, want, in liefde verricht,
Wordt ook het zwaarste steeds lieflijk en licht!
Wie zal er twisten als 't huis staat te branden?
Rept uwe handen!

Reikt dan de handen aan jong en aan oud!
Samen ootmoedig ten Hoogen geschouwd!
Klein of aanzienlijk, een knecht of vorstin,
Leden zijn w' allen van 't groote gezin.
Hoe ook verscheiden in kerken of landen
Samen de harten en samen de handen.

J. H. GUNNING J. H.zn.

RONDBLIK.

Prof. Kuyper over de Jodenquaestie.

Prof. dr. H. H. Kuyper maakt in de Heraut dezer week enkele opmerkingen naar aanleiding van het conflict in Duitschland tusschen de Joden en de rijksregeering. Wij ontleenen aan deze opmerkingen het volgende: „Al zijn de Joden", aldus prof. Kuyper, „in ons land trouwe vaderlanders en warme aanhangers van ons vorstenhuis, ze vormen toch ook voor hun eigen gevoel een eigen natie, die zich nooit geheel vereenigt met het volk waar ze huisvesting hebben gevonden. En wanneer dit min of meer exotische element een zoo belangrijke plaats innemen gaat in de pers, bij de rechtbanken en onder de advokaten, in de handelswereld en bij de groote warenhuizen, dan is het op zich zelf wel te begrijpen, dat bij een zoo sterke nationalistische beweging als thans in Duitschland overheerscht, men aan dien invloed paal en perk wil stellen om het Germaansche karakter van den

Staat zuiver te houden. Ook dr. A. Kuyper heeft indertijd in zijn brochure Liberalisten en Joden geklaagd over den al te grooten invloed, dien de Joden in ons land uitoefenden en die zeker niet altijd dienstig was om ons eigen volkskarakter, zooals zich dat historisch ontwikkeld had, ongeschonden te bewaren. We zeggen dat niet om dit antisemitisme, dat in Duitschland thans zich gelden doet, te verdedigen, maar wel om tot een bezadigd oordeel te vermanen".

Een tweede opmerking van prof. Kuyper is een verzuchting. De Joden toonen in dezen tijd over de geheele wereld een sterk saamhoorigheidsgevoel, een zeer groote eenheid met hun Duitsche rasgenooten. „Hierin ligt", aldus prof. Kuyper, „voor ons Christenen een beschamend voorbeeld. Waar de vervolging honderdmaal zwaarder door het Sovjetregiment in Rusland tegen onze Christenbroeders wordt toegepast, daar heeft men wel geprotesteerd, wel bidstonden gehouden, maar van een eenparige, krachtige actie door alle Christelijke kerken saam is geen sprake geweest. Het gevoel van stamverwantschap, van één natie te vormen, blijkt helaas sterker te werken dan de eenheid, die ons als Christenbroeders saam verbindt".

Tien millioen geschonken.

De Japansche millionair K. Okazaki heeft zijn geheele fortuin ten bedrage van 10 millioen yen, voor socialen arbeid weggeschonken. De oorzaak dezer schenking van den rijwielfabrikant is, dat de zoon van den heer Okazaki na een ernstige ziekte zijn rijkdom verliet om gedurende 1000 dagen vrijwillig den nederigsten arbeid te doen. Hij poetste schoenen, droeg bagage en leefde te midden der armsten. De heer Okazaki wilde aanvankelijk zijn zoon als geesteszieke laten opsluiten, doch is geëindigd met tot het standpunt van zijn zoon over te komen. Hij begon met 1 millioen yen voor sociaal werk te bestemmen en zocht raadgevers, hoe dit bedrag het nuttigst te besteden. Opmerkelijk is, dat hij zich tot dit doel tot drie Christenen wendde, n.l. tot kolonel Yamamuro van het Leger des Heils, den heer Tokutomi, een uitgever van een Christelijk blad te Tokio en dr. Kagawa, den grooten Christen-evangelist van Japan. Een en ander liep er op uit, dat vader en zoon te zamen thans al hun bezit en hun gansche leven in den arbeid geven willen en het Christendom uit den Boeddhistischen kring een aanmerkelijke ondersteuning verwierf, ook al wordt het groote kapitaal nu geenszins tot uitsluitend Christelijk-sociaal werk, maar tot alle sociaal werk gebruikt.

De Assyrische Christenen.

Prof. dr. Adolf Keller te Genève schrijft ons, dat alhoewel er thans veel aandacht is voor de Joden in Duitschland, de Christenheid met name toch niet haar mede-Christenen vergete, die het oneindig zwaarder hebben. Er valt te denken aan de tienduizenden die ellendig in de Russische noordelijke ijswoestijnen omkomen. Meer, er valt ook te denken aan de Assyrische Christenen. Deze zijn sinds de Volkerenbond weigerde om aan den zelfstandigen staat Irak bij haar erkenning als zoodanig bijzondere voorwaarden ten gunste der Christelijke minderheid in Irak op te leggen, wel bijzonder ongelukkig. Irak zelf sluit, alhoewel de regeering van Irak bij haar erkenning voor de Assyrische Christenen een rechtvaardige behandeling aan den Volkerenbond toezegde, zorgvuldig alle contrôle daarover af en heft zeer hooge douanerechten van alle giften die voor de Assyrische Christenen worden gezonden. De rest van het volk vertoeft deels in Frankrijk, deels in Rusland en de Baltische landen. En allen verkeeren, dakloos, zonder middelen van bestaan, in de grootste armoede. Geen staat wil ze houden. Nergens kunnen ze naar toe. Dit arme volk heeft eenmaal gemeend de entente tegenover Turkije te moeten helpen en heeft nu dientengevolge alles verloren, zonder dat de dankbaarheid der entente volkeren er raad op weet of wil weten iets voor hen te doen. Ze zijn de slachtoffers der hooge politiek en deze zelfde hooge politiek maakt dat bij het stervensslot dezer ellendigen een zeer groot stilzwijgen in de wereld heerscht. Hun eenige toekomst is thans: stilzwijgend uitsterven.

De tragedie in Irak.

Uit Londen komt het bericht, dat de rest van het Assyrische Christenvolk uit Irak zal vertrekken. Ingevolge een overeenkomst tusschen de regeeringen van Perzië en Irak zullen de Assyrische Christenen binnenkort in hun geheel uit Irak naar Mesopotamië vertrekken. De Assyrische Christenen zijn de erfgenamen van het oude Babylonische rijk. Zij spreken de taal, die eens ten tijde van 's Heilands omwandeling op aarde in Palestina gesproken werd n.l. de Arameesche taal. Vóór den oorlog telden ze nog 150.000 zielen, thans zijn er niet meer dan 60.000 over.

Geen Asylrecht.

Het Duitsch Christelijk Persbureau meldt, dat de Duitsche communisten een groote teleurstelling geoogst hebben. Tot dusver n.l. bood Sovjet-Rusland een vrije wijkplaats voor communisten die elders een goed heenkomen moesten zoeken. Thans echter heeft de Sovjetregeering bekend gemaakt, dat aan Duitsche communistische vluchtelingen het asylrecht voortaan niet meer zou worden verleend en dat de thans in Rusland vertoevende gevluchte Duitsche communistische leiders nog slechts korten tijd daar zouden mogen verblijven. De tijding heeft onder de Duitsche communisten, die meenden op Rusland vast te mogen bouwen, groote ontsteltenis verwekt.

De kalenderhervorming.

De bemoeiïngen van den Volkerenbond tot kalenderhervorming loopen allengs op het wellicht bereikbare minimum uit. Van alle oorspronkelijke plannen is er thans slechts één voorstel overgebleven, dat voor practische uitvoering in aanmerking komt, nl. het voorstel om den Paaschdatum vast te stellen op den Zondag na den tweeden Zaterdag in April. De antwoorden der kerken op de vraag hoe zij over dit voorstel denken, werden einde Maart bij den Volkerenbond ingediend. Kan voldoende eenstemmigheid onder de Christelijke kerken bereikt of geconstateerd worden, dan is aanneming van het voorstel waarschijnlijk.

Dr. John Mott.

Op verzoek van den Duitschen leider der Jongemannenbonden dr. Erich Stange heeft de voorzitter van den Internationalen Zendingsraad, de bekende Amerikaan dr. John Mott den Amerikaanschen kerkenbond verzocht ten opzichte van de gebeurtenissen in Duitschland toch geen positie te willen kiezen zonder vooraf met de Duitsche leidende kerkelijke kringen overleg te hebben gepleegd.

III

CORRESPONDENTIE

H. V. te Sneek. Uw episteltje bereikte mij over Workum. Waarom het mij niet r e c h t s t r e e k s gezonden? Bega deze overtreding niet weer, mijn broeder

E.-R.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 21 April 1933 No. 2284 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

CHRISTUS HEEFT OVERWONNEN.

Christus heeft overwonnen!
Mijn ziel vat blijden moed!
Nu komt na bitter lijden,
Een troost, een zalig goed!
Jezus de zegeheld
Breekt ons het doodsgeweld,
Verlaat het machtig graf,
En schudt de kluisters af!

Weg nu met angst en vreeze,
Met druk en droefenis!
Wij kunnen vroolijk wezen,
Nu Jezus met ons is!
Nimmermeer kan de dood,
Storten de ziel in nood,
Hij heeft ons lang gekweld,
Maar ligt nu neergeveld!

De Satan met zijn benden
En met zijn groot geschrei,
Kan ons geen druk meer zenden,
Wij zijn voor immer vrij!
Zonde en wereldmacht,
Zijn voortaan zonder kracht,
Wij lachen om haar waan,
Nu wij in Christus staan.

Overgenomen.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

THOMAS WAS ER OOK BIJ.

„En na acht dagen waren Zijn discipelen wederom binnen en Thomas met hen". Joh. 20 : 26.

En Thomas was ook bij hen.

Hoe was hij bij hen? Welke gevoelens bewaarde hij in zijn hart?

Hij was een ketter en hij wist het. Zijn vrienden geloofden in de opstanding van den Meester. Zij waren de laatste dagen — en hij kon het haast niet hebben — geheel van meening aangaande Jezus veranderd. Deze had zich, o ongehoord wonder, aan de heerschappij van den dood weten te ontworstelen en leefde en was aan sommigen persoonlijk en aan velen een week geleden, toen zij vergaderd waren, verschenen. Zij geloofden in de opstanding; zij moesten er in gelooven; zij waren vol enthusiasme er over. Thomas daarentegen wilde van een opstanding niets weten. Had hij geen goede gronden voor zijn ongeloof? Had hij niet met een gebroken hart Jezus aan het kruis zien sterven? Had hij niet met eigen oogen aanschouwd, dat de Romein wreed de speer in Zijn zijde stak? En had hij Nicodemus niet zelf hooren vertellen, dat zij van Pilatus toestemming hadden gekregen om het doode lichaam te begraven? „Indien ik in Zijne handen niet zie het teeken der nagelen en mijn vinger steek in het teeken der nagelen en steek mijn hand in Zijne zijde, ik zal geenszins gelooven".

Thomas bevond zich dezen keer ook bij de discipelen van Jezus en hij was een ketter.

Maar hij moet meer geweest zijn dan een ketter, anders had hij zich nimmer op deze vergadering vertoond. Wat zou hem aangedreven hebben om mede aanwezig te zijn? Zijn kettersche meening in geen geval. Die zou hem juist tot het tegenovergestelde willen aansporen. Nieuwsgierigheid misschien? Maar die had hij niet, want hij was er heilig van overtuigd, dat Jezus in de armen van den dood rustte. Wat dan? Zijn liefde tot de broeders! De ketter in Thomas was sterk; doch sterker dan de ketter was de broeder, zooals die in hem was opgestaan onder de trouwe hoede van Jezus; de broeder, die met de eene hand tastte naar de hand van den Meester van gisteren en met de andere naar die van den medebroeder van heden.

* * *

En hoe waren de broeders bij Thomas? Met groote blijdschap!

Ik stel mij voor, dat zij elkander eerst gezegd hebben, wat zij wisten. Thomas heeft natuurlijk voor de zooveelste maal verzekerd, dat hij onmogelijk in de verrijzenis van Jezus kon gelooven, terwijl de discipelen volhardden bij hun getuigenis.

Johannes bracht den weerspannige nog in herinnering, dat Jezus eens verklaard had: „Ik ben de opstanding" en dat Hij het leven van zichzelven ging afleggen maar ook weer opnemen. Noch dit rustige woord van Johannes noch de bezielende verzekering van de anderen konden Thomas aan het wankelen brengen. Het verschil tusschen hen was wel buitengewoon groot, in elk geval groot genoeg om partijen van elkaar te vervreemden.

Welk een verdeeldheid met al den leelijken aanhang van wrevel en verdachtmaking hebben zelfs kleinere verschillen in den loop der eeuwen onder de Christenen veroorzaakt!

Maar in weerwil van hun onmacht om Thomas tot andere gedachten te brengen bewaarden zij hun groote vreugde over zijn tegenwoordigheid.

En wat deed hen zoo blijde wezen? De wetenschap, dat Jezus de banden des doods had verbroken? Ook dat. Maar meer nog, wat door die wetenschap gesterkt en geheiligd was geworden, namelijk liefde tot den onverlichten, treurenden broeder. Zij omringden Thomas als warme vrienden, die de eene hand hadden uitgestoken naar den Meester, die leefde, en de andere naar den pelgrim, die zuchtte.

* * *

„En na eenige dagen waren Zijn discipelen wederom binnen en Thomas met hen".

Waar de discipelen aldus waren tezamen gekomen, moest wel het onvermijdelijke gebeuren: Jezus, de verrezen Jezus, kwam in hun midden.

En het gevolg?

Dat de ketter in den liefhebbenden zwerver stierf.

De ketter sterft altijd in menschen als Thomas, wanneer zij zich op bijeenkomsten bevinden, waarin de Vertreder van graf en dood zich kan openbaren.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

LOSSE SCHAKELS

Jeugdconferenties. Onze jeugdigen zoeken elkaar, nationaal en internationaal. In de laatste twee jaren is de Britsche Baptiste jeugd en die van het vasteland van Europa over en weer bij elkander op bezoek geweest. Met Pinksteren zal er dit jaar een congres gehouden worden van Baptiste Jeugd te Helsingfors in Finland voor de Skandinavische Baptiste jeugd, waar ook jonge menschen uit andere landen welkom zullen zijn.

Is het niet mogelijk in onze grensgebieden eens „internationaal" te confereeren? We behoeven daarmede toch niet te wachten totdat we ons conferentiegebouw hebben?

Zendingswerk op Haïti. De secretaris van het Amerikaansch Baptist Zendingsgenootschap, dat daar werkt, schrijft:

„Een ander, tot nu toe voor ons gesloten district, heeft zoo juist voor het Evangelie zijn deuren geopend. In de bergen boven Limbe is een terrein, dat heel moeilijk te bereiken valt, zelfs te paard, en vandaar dat nog een dikke duisternis van bijgeloof over dat land hangt. Thans hebben zich daar velen tot Christus bekeerd en ik hoop er deze maand een weekeinde door te brengen. Eenige maanden geleden waren in een dorp in dat gebied onze werkers van 's morgens 9 uur tot 's middags 4 uur bezig geweest met het verzamelen van reliquien, fetischen en andere voorwerpen van bijgeloof. Midden in het dorp werden al deze dingen op een hoop gegooid, met olie overgoten en toen in brand gestoken, terwijl het volk, bevrijd van de knechtende vrees er rondom stond en zong:
„Eere zij God, eere zij God.
Dat deze zang weerklinke aan alle plaatsen!"

„Il Testimonio". Zoo heet het orgaan onzer geloofsgenooten in Italië. Het is iets jonger dan De Christen, en vierde dezer dagen zijn vijftigjarig bestaan. Wij feliciteeren den Redacteur Dr Aristarco Fasulo en de Italiaansche Baptisten met dit feit. De Italiaansche Baptisten leggen zich vooral toe op geschriftverspreiding. Hun uitgaven staan op een hoog peil. Het moge land en volk in en rondom Rome tot een zegen worden!

De Hitlerstaat en de Baptisten. In het laatste Nr. van Der Wahrheitszeuge zegt de Redacteur een en ander over de verhouding van de Baptisten tot den nieuwen staat. En wat hij zegt zijn gezonde woorden, te meer te waardeeren wijl gesproken door een lid en tot menschen die als leden van het Duitsche volk, de dingen zelf mee doormaken, dus de zoo noodige distantie missen. Red. Schmidt schrijft o.a.:

„Zij (de gemeente) moet het Evangelie met alle vrijmoedigheid en in heel zijn volheid aan alle menschen en alle tijden brengen. Zij moet vasthouden aan het „Zoo zegt de Heere" als het onveranderlijke en kan dat bij niemand en niets ten achter stellen. Het is haar opdracht. Ze moet ook zending drijven: onder de heidenen, onder de soldaten, onder de verschovenen, ook onder de Joden. Zij moet haar boodschap eerlijk overbrengen en moet den schriftuurlijken blik en het schriftuurlijk oordeel over Israël bewaren. Zij moet den Staat geven wat den Staat toekomt en Gode wat Godes is. Zooals ze den mannen van den voorbijgeganen staatsvorm vaak moest zeggen: „Het is niet recht!" zoo zal ze dat in alle vrijmoedigheid in bepaalde gevallen ook thans moeten doen, thans vooral, wijl ze hartelijk wenscht dat de „vaderlandsche vernieuwing" ten volle zal slagen, ook echter wijl ze weet, dat de grenzen geëerbiedigd moeten worden en een inwendige vernieuwing Gods genadegave is. Daarvoor gebruikt de gemeente de middelen van haar macht: de dienst der liefde, des gebeds, de heilige wandel, het blijven in Gods lijnen in alle vragen, ook in de rassenvraag. Ze moet Gods heilsboodschap beslist laten hooren en Gods plan voor Joden en heidenen duidelijk en krachtig bekend maken."

De Hitlerstaat en de Duitsche Protestantsche jeugd. Minder duidelijk is, dunkt ons, de verklaring, die de Duitsche protestantsche jeugd heeft afgelegd aangaande haar verhouding tot den nieuwen staat van zaken. Die verklaring luidt:

„Een nieuw uur heeft geslagen in Duitschlands geschiedenis. Aan den afgrond van het Bolsjewisme kwam andermaal een wending in Duitschlands lot. Een sterke staatsleiding roept alle Duitschers tot verantwoording. De door God gegeven grondslagen van Vaderland, Volk en Staat worden opnieuw erkend. Het volk richt zich op. Een beweging breekt zich baan, die een overbrugging van de tegenstellingen van klassen, standen en stammen belooft.

In deze ure moet de protestantsche jeugd van Duitschland het weten, dat haar leiders de herleving van de Duitsche natie met vreugde begroeten. De overtuiging, dat een vernieuwing van de levensgrondslagen van het volk noodig is, strookt geheel met wat de protestantsche jeugd steeds beschouwd heeft als haar taak en verplicht haar goed en bloed in te zetten. De protestantsche jeugd weet, dat in deze ure slechts de levende krachten van het Evangelie van verval en ondergang kunnen redden en vernieuwing brengen. Zoo stellen we ons als protestantsche jeugd opnieuw onder Gods bevel en belofte. De heilige God oordeelt verwording en verval in zede, beroep, familie en staat.

Daarom kan de houding der protestantsche jeugd in deze dagen geen andere zijn dan die van een hartstochtelijke deelname aan het lot van ons volk en van een volstrekte beslistheid, gelijk het Woord Gods die eischt".

L.

III

ZENDING.

Iets over onze vergaderingen.

Midden October hadden wij onze vergaderingen met de vertegenwoordigers van de inlandsche gemeente. Behalve de meer dan 400 onderwijzers-evangelisten heeft de inlandsche gemeente 45 overzieners. Van dezen zijn 3 bevestigd als Voorganger, die dus ook mogen doopen en het Avondmaal bedienen. We hopen dat in de komende jaren steeds meerderen bekwaam geacht mogen worden voor dat werk, opdat steeds meer de verantwoording voor de inlandsche gemeente, door inlanders mag worden gedragen.

Eens per jaar komen de overzieners hier ruim een week doorbrengen. Sommigen moeten even ver of verder reizen dan de afgevaardigden die dit jaar bijeen kwamen om de belangen der Unie te bespreken in Leeuwarden. Maar niemand kan in ons district gebruik maken van de trein. De reis wordt gedeeltelijk afgelegd in een kano, terwijl onze kleine stoomboot de „Grenfell" ook 70 K.M. de rivier afgaat om degenen die bij de Congo rivier komen af te halen en tevens zendeling en Mevr. Mill om ook bij deze vergaderingen aanwezig te zijn. Behalve het meer zakelijke gedeelte was er ook een conferentie verbonden aan deze vergaderingen. Iedere avond om 5 uur sprak een of meerderen van de overzieners. Vooral de besprekingen over huwelijksaangelegenheden nam heel wat tijd in beslag. Hoewel ik daarover nu niet wil schrijven kan ik toch niet nalaten om te zeggen dat ook in die zaak de invloed van het Evangelie wordt gevoeld. Daarin is een verandering ten goede op te merken.

Donderdagavond sprak Apaka. Hij vertelde een groot gedeelte van zijn levensgeschiedenis en daarvan wil ik u iets verhalen. Reeds betrekkelijk jong kwam hij in aanraking met het Evangelie en nadat hij eenig onderwijs had ontvangen, begon hij om ook anderen te onderwijzen. Hij kon dan ook zelf nog zijn kennis vermeerderen, wanneer hij in aanraking kwam met onderwijzers en wanneer hij hier kwam met andere onderwijzers om gedurende een maand onderwezen te worden. Zoo kwam in 1924 de groote verzoeking in zijn leven evenals in het leven van alle jongens hier in deze streken. Allen werden bevolen zich in het bosch terug te trekken voor de „Libeli". Dat zijn ceremonies waarin de jongens zoogenaamd in aanraking gebracht worden met de geesten. Hoewel het onderwijs dat hij had ontvangen hem andere dingen had geleerd, bezweek hij evenals bijna iedereen voor de verzoeking. Nadat hij slechts enkele dagen in het bosch met de anderen had doorgebracht kreeg hij berouw over zijn daad. Hij kon toen echter niet meer terug en moest tot het einde van de ceremoniën blijven. „Het was bedrog," zoo zei hij, „we zagen geen geesten, het waren mannen van het dorp die geesten moesten voorstellen." Toen hij weer in het dorp terugkeerde, ging hij dadelijk naar Litítio, toen een van de overzieners, nu een van de 3 inlandsche Voorgangers. Met hem kwam hij later te Yakusu om te belijden dat hij gedwaald had en dat hij niet in „Libeli" geloofde. Tot zijn blijdschap werd zijn belijdenis geloofd en nu wilde hij ook weer zijn werk doen om anderen te onderwijzen. De leiders van het dorp en vooral van de „Libeli" lieten hem echter niet met rust. Men stond hem naar het leven en bijna had men hem vermoord. Hij herstelde weer en na verloop van tijd liet men hem met rust.

Hij vertelde een en ander uit zijn huwelijk en hoe hij gebeden had dat ook zijn vrouw met hem één mocht zijn in Jezus. Zijn bede werd verhoord en het was voor hen een blijde dag toen zij gedoopt werd. Opnieuw kwam hij eens per jaar een maand te Yakusu om meer onderwijs te ontvangen en hij zag hoe hier niet alleen jongens naar school gingen maar ook meisjes geregeld onderwijs ontvingen. In hun eigen dorp kwamen weinig of geen vrouwen en meisjes in school of om naar de prediking te luisteren. Hij en zijn vrouw spraken er over wat zij konden doen. Na biddend overleg besloten ze om te probeeren ook meisjes te bewegen in school te komen. Enkelen gaven daaraan gehoor en zij werden door zijn vrouw onderwezen. Later gingen zij ook naar andere dorpen, met het gevolg dat ook daar meisjes nu onderwijs ontvangen, en enkelen hunner belijden nu dat Jezus ook hun Zaligmaker is.

Deze toespraak werd gevolgd door een bespreking, gedeeltelijk over dit onderwerp en over andere onderwerpen reeds eerder behandeld. Ook enkele vrouwen namen deel aan de besprekingen, wat een zeer verblijdend teeken is. Enkele overzieners waren hier met hun vrouwen en voor deze besprekingen werden alle gemeenteleden hier ook uitgenoodigd.

Het is met nieuwe hoop en verwachting dat we de overzieners de volgende week weer zagen vertrekken en we gelooven dat al deze besprekingen voor allen een nieuwe aansporing zal zijn om te volharden in Gods werk. Zegene de Heer hen allen, opdat ook hier Zijn Koninkrijk zich steeds meer mag uitbreiden en opdat ook de vrouwen van dit land hun Heiland mogen leeren kennen.

G. R.

NU DE PAASCHDAGEN VOORBIJ ZIJN.

Voor vijf weken heb ik in ons blad reeds het een en ander medegedeeld over de landdag, dien de gemeenten van N. O. Nederland D.V. te Gieten op de tweede Pinksterdag denken te houden. Ik heb toen de wensch uitgesproken, dat die dag (5 Juni 1933) *met gouden letters mocht komen te staan* in de geschiedenis van de Baptisten van het noord-oostelijk gedeelte van ons Vaderland. Ge hebt het toen wel gelezen, maar och, ge weet er al niet veel meer van. En geen wonder. Ik neem U dat ook geenszins kwalijk. Want daar komt ons tegenwoordig zóóveel lectuur onder de oogen. En wie kan al het gelezene onthouden? Dat hoeft ook niet. Een groot gedeelte vergeet ge. Wat er dan nog over blijft zinkt weg in Uw onderbewustzijn.

Een andere oorzaak, dat ge U dat artikeltje van mij nog slechts vaag herinnert, is geweest, dat ge nog vóór de Paaschdagen stondt. En Paaschdagen zijn altijd drukke feestdagen. Want dan komen we samen op onze bondsdagen, vele vereenigingen houden haar uitvoeringen — kortom, daar is beweging en drukte onder oud en jong. Daar is jubel en blijdschap en dankbaarheid allerwegen wegens het feit van de opstanding van Jezus Christus. *Maar nu de Paaschdagen* met al z'n drukte en voorbereiding *voorbij zijn*, nu kom ik andermaal te spreken op ***onze interprovinciale Baptiste landdag***, die D.V. te ***Gieten*** op ***5 Juni*** a.s. gehouden zal worden.

Ge moet weten, dat de Commissie van voorbereiding — het is al weer meer dan een maand geleden — in Gieten geweest is, om het terrein te verkennen, informaties in te winnen, en zoo mogelijk de noodige plannen te maken. Nu dan, we zijn in Gieten tot nu toe opperbest geslaagd. Het was of de weg voor ons reeds gebaand was. Waar we kwamen en informeerden kregen we onmiddellijk de gewenschte inlichtingen. Van bevoegde zijde kregen we zelfs ongevraagd medewerking, waarvoor we natuurlijk erg dankbaar zijn.

En het resultaat van deze verkenningstocht naar Gieten? Dat zal ik U zeggen. De stand van zaken is op het oogenblik de volgende: Onze landdag zal gehouden worden in het *prachtige Gieter wandelbosch*, en wel in dat gedeelte, dat het eigendom is van de notaris Lammers. Dat is het z.g. *dennenbosch*. Het is dicht bij de ingang van het bosch, rechts van de mullige zandweg. En ik overdrijf heusch niet, wanneer ik zeg, dat de plaats waar wij zullen samenkomen een stukje ongerept natuurschoon is. Ge zult er volop kunnen genieten; niet alleen van de natuur, maar ook van muziek, zang en toespraken. Over enkele weken zullen we U met alle bizonderheden op de hoogte stellen. We hopen dan ook het programma onder Uwe aandacht te kunnen brengen.

De Commissie is nog niet klaar met haar voorbereidingen, alhoewel de groote lijnen reeds zijn uitgestippeld. De burgemeester van Gieten gaf dadelijk vergunning tot het houden van een landdag en is ons zeer terwille. Binnenkort hopen we nog eens een middag in Gieten door te brengen, om verdere regelingen te treffen. De Commissie is nog altijd vol moed en vol geloof. Nu haar van alle kanten medewerking is en wordt toegezegd, is ze van meening, *dat ge nergens beter Uw tweede Pinksterdag kunt doorbrengen dan in het Gieter wandelbosch!* Want heusch, ge zult versteld staan over de vele mooie wandelpaden, die door de Vereeniging voor Vreemdelingenverkeer te Gieten zijn aangelegd. En wie wandelt er niet graag langs kronkelige paden al mijmerend of onder gezellig kout?

* * *

Nu de Paaschdagen voorbij zijn....

Ja, ik hoorde het reeds, dat ge gezegende dagen hebt gehad. En ge zijt nu erg dankbaar. Ik kan me dat zoo goed voorstellen; en ik vind het bepaald fijn, dat Uw gedachten zich vaak nog eens bezighouden met deze feestdagen.

Maar wat ik U vragen wilde, hebt ge ook reeds gedacht aan de toekomst; aan de dingen, die straks zullen geschieden? Zal ik nog duidelijker worden? Nu dan: hebt ge reeds gedacht aan de 2de Pinksterdag en aan Gieten? Het wordt nu aanstonds tijd, dat ge Uw plannen gaat maken.

Gemeenten! wil in drommen straks optrekken naar Gieten. Komt te voet, per fiets, in de bus, met de trein, mijnentwege met de vliegmachine; het

doet er niet toe: hoe — *de hoofdzaak is, dat ge komt.*

De commissie van voorbereiding heeft alle recht, om met het oog op de landdag te Gieten zoo hoog van de toren te blazen. Want zij maakt het U mogelijk, om voor weinig geld veel te genieten. En is dat geen eisch des tijds? Ge stalt b.v. Uw fiets *bij ons* voor een dubbeltje, ge krijgt *vrije* toegang tot het dennenbosch (de plaats, waar we samen komen). Bovendien zal er voor gezorgd worden, dat de prijzen van ververschingen en dranken zoo laag mogelijk gesteld worden.

Moet ik nog meer zeggen?

Ik veronderstel, dat ge nu wel begrijpt, dat de commissie geen werk schuwt om het hare er toe bij te dragen, dat 5 Juni 1933 een onvergetelijke dag wordt.

Nu de Paaschdagen voorbij zijn, en ge dankbaar zijt voor de ontvangen zegen, nu denkt ge aan de komende feestdagen (want och, zoo is de mensch), ge denkt aan hemelvaart en pinksteren. Ge keert Uw aangezicht naar het verleden en naar de toekomst — en dat alles op z'n tijd — maar wil ook niet vergeten *naar boven te zien.* Want *van boven* verwachten wij toch de zegen!

Gij jongen en ouden, gij kleinen en grooten, gij armen en rijken (zoo die onder ons nog gevonden worden) *tweede Pinksterdag willen we elkaar D.V. in Gieten ontmoeten.* Ja? Afgesproken!

D. H.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Het Hitlerisme en de Duitsche Baptiste Jongeren.

Dr. Herbert Gezork, secretaris van de Duitsche Baptiste Jongerenbeweging, schrijft in het eerste nummer van den tweeden jaargang van „The Baptist Leader", een drie-maandelijksche uitgave van de Baptiste Unie van Engeland ten dienste van jeugdwerkers, een zeer interessant artikel over bovengenoemd onderwerp.

Na eenige bijzonderheden vermeld te hebben over Hitler, dien hij o.a. prijst als een magnetisch redenaar, een schitterend schrijver, een onvermoeid werker en een asceet, beantwoordt hij de vraag, welke de fundamenteele opvattingen zijn van het Hitlerisme. Deze fundamenteele opvattingen betreffen nationalisme, socialisme, de rassenkwestie en godsdienst.

In het Hitlerisme treedt het nationalisme het sterkst naar voren. Het aanvaardt het woord van zijn leider: „een volk, dat den wil niet meer heeft om zijn eer vóór alle dingen te doen gaan om zijn bestaan en nationale onafhankelijkheid desnoods met den laatsten bloeddroppel van zijn edelste lieden te verdedigen, is verachtelijk en tot den ondergang gedoemd". Met zulk een beschouwing als uitgangspunt ligt het voor de hand, dat de Nationaal-Socialisten met man en macht tegen het verdrag van Versailles vechten, dat Duitschland tot een tweede-rangs staat heeft teruggebracht en eischen dat de jeugd militair getraind zal worden om als het niet anders kan met het zwaard in de vuist de verloren status te heroveren. Een groot en heerlijk Duitschland spreekt vooral tot het jonge gemoed, vandaar dat de Nationaal-Socialistische beweging bovenal een Jeugdbeweging is. Teneinde haar propaganda en vergaderingen te beschermen tegen de terreur van de Communisten hebben de Nationaal-Socialisten S. A. en S. S. troepen gevormd, die bruine hemden bij wijze van uniform dragen en militair uitnemend zijn gedrild en die aan een particulier leger van Hitler doen denken.

Hitler is niet alleen Nationalist maar ook Socialist. Hij gelooft, dat de periode van het kapitalisme spoedig voorbij zal zijn. Tot op dit oogenblik echter werd het Socialisme alleen door de Marxisten gepredikt en er is niets waartegen Hitler bitterder gekeerd is dan het Marxisme. Hij is ervan overtuigd, dat een volk door het Marxisme bestuurd, ten doode is opgeschreven. Het Marxisme berooft den arbeider van zijn liefde voor het vaderland en zijn godsdienst en vervult hem met klassehaat.

In plaats van dit opdringende en gevaarlijke Marxistisch Socialisme wil Hitler een Nationaal Socialisme gesteld zien. Hij doet het particulier bezit niet teniet, doch wil bovenal de macht der groote banken en de Joodsche hooge financieele politiek breken en de positie van den middenstander en den boer versterken. Zijn motto is dan ook: algemeen belang boven eigenbelang.

Deze hooge financieele politiek leidt vanzelf tot het meest interessante van Hitler's leer, namelijk zijn rastheorieën.

Hij gelooft, dat van alle rassen der aarde het Indo-Germaansche het edelste en grootste is en dat onze tegenwoordige Europeesche beschaving een schepping ervan is. Het is het ras van heldenmoed, idealisme en productieven arbeid.

De Joden, zegt Hitler, zijn vreemdelingen. Hun begrippen over moraal verschillen aanmerkelijk van die van het Duitsche volk. Door gemengde huwelijken met Duitschers verknoeien zij het ras. Zij zijn de dragers van een noodlottige wereldpolitiek en de propagandisten van het Marxisme. Vanwege hun buitengewone bekwaamheid in den handel hebben zij zich een positie van geweldigen invloed op het economische en politieke leven van het Duitsche volk weten te veroveren, een positie die zij niet in het belang van de gemeenschap hebben gebruikt. Daarom verlangt Hitler, dat in het Duitschland van de toekomst den Joden niet volledige burgerrechten zullen worden geschonken, maar dat zij als vreemdelingen zullen worden behandeld.

Wat den godsdienst aangaat, verklaart het programma van de Nationaal Socialisten, dat de partij vasthoudt aan positief Christendom en vrijheid van godsdienst voorstaat voor zoover als de godsdienstige opvattingen niet in strijd zijn met de moreele opvattingen van het Germaansche ras. Natuurlijk rijst nu de vraag, wat Hitler en de zijnen onder positief Christendom verstaan. Dr. Gezork zegt, dat te oordeelen naar vele gesproken of geschreven uitlatingen zij in geen geval er mee bedoelen wat geloovige Christenen daarmede aanduiden.

Alle leiders van de Nationaal Socialistische beweging zetten zich schrap tegen het Oude Testament omdat zij meenen, dat zijn verhalen en moreele opvattingen de jeugd zedelijk verwilderen. Ook hebben zij op den persoon van Jezus Christus, zooals die ons in het Nieuwe Testament is beschreven, heel wat af te dingen. Ootmoed en nederigheid, liefde tot de vijanden, lijden zonder te mogen vergelden zijn alle zaken waarmede het Duitsche ras niets heeft te maken. Zij ruimen Jezus zeer zeker gaarne een plaats in, zelfs een groote plaats, maar dan Jezus gemodelleerd naar Duitsche instincten. In Paulus zien ze een echte Joodsche rabbi, die de eenvoudige beginselen van Jezus verwerkt heeft tot rabbijnsche theologie. Alfred Rosenberg, een van de vertrouwdste medearbeiders van Hitler, eischt in zijn boek: „De Mythe van de Twintigste Eeuw", dat de prediking van het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt, maar eens moet ophouden.

Wij hebben hierbij niet uit het oog te verliezen, dat deze beschouwingen over den christelijken godsdienst niet door allen worden voorgestaan, die bij de jongste verkiezingen op Hitler hebben gestemd. Evenmin door allen van de ruim één millioen, die als leden van de partij staan ingeschreven. Zij worden slechts gedeeld door een kleine groep leiders.

* * *

Maar welke houding nemen de Baptiste Jongeren tegen de Hitlerbeweging aan?

Het behoeft niet gezegd, dat onder de huidige omstandigheden de nadruk op patriotisme en op het sociale deel van het programma het hart van velen hunner sterk aantrekt. De verschrikkelijke economische depressie tezamen met werkeloosheid en de volslagen

hopeloosheid voor de toekomst alsmede de bedorvenheid van sommige partijen, die sedert de revolutie aan het bewind zijn geweest, dit alles bij elkaar genomen heeft vele jonge Baptisten er toe gebracht om tot de Hitler-beweging op te zien als de eenige, waarvan heil is te verwachten. Buitendien is het de vaste overtuiging van vele Christenen, dat het Nationaal Socialisme het sterkste en vermoedelijk het eenigste bolwerk is tegen het Bolsjewisme, dat in Duitschland voortdurend terrein won en stellig twee keer zoo sterk zou zijn geweest, indien de Nationaal Socialisten niet zulk een hartstochtelijke propaganda er tegen hadden gevoerd. Volgens Dr. Gezork zullen bij de jongste verkiezingen ongeveer 35 percent van de Duitsche Baptiste jongeren voor de partij Hitler hebben gestemd. Hoogstens 5 percent zullen aangesloten leden zijn.

Er zijn echter drie redenen, die vele Baptiste jongeren verhinderen om hun sympathie aan de Hitlerianen te geven:

a. er is een beweging onder de jongeren gaande, de „Friedens Freunde", vredesvrienden geheeten. Zij vatten de leer van den Heiland zoodanig op, dat zij onvoorwaardelijk tegen elken oorlog zijn en tegen alle die militaristische eischen, die door de Nationaal Socialisten worden verdedigd;

b. als Christen zijn rassenverheerlijking en rassenhaat uit den booze en deze beide worden door de Nationaal Socialisten gepropageerd;

c. velen vreezen dat bij een Hitlerbewind zij op den duur in conflict met de regeering worden gebracht. Want vermoed wordt, dat de leiders der Hitlerianen niet bijzonder sympathiek staan tegenover de vrije kerken als de Baptisten en Methodisten. Zij schijnen voorstanders van een sterke nationale kerk te zijn en de vrije kerken met haar internationale betrekkingen zullen hen bij de vervulling van zulk een wensch in den weg staan.

Tenslotte merkt de schrijver op, dat de Duitsche jeugd politiek thans veel radikaler denkt dan eenige jaren geleden. De meesten hebben de gelederen der gematigden verlaten en zich òf bij de Communisten òf bij de Nationaal Socialisten aangesloten en onder deze omstandigheden valt het den jongen Baptisten niet altijd even gemakkelijk het evenwicht te bewaren. Intusschen is hij ervan verzekerd, dat bij een conflict tusschen hun godsdienstige overtuiging en de eischen hunner politieke partij, de meeste Duitsche Baptiste jongeren, die zich thans onder het vaandel van Hitler hebben geschaard, aan hun geloof in Jezus Christus trouw zullen blijven.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ONZE PAASCHBONDSDAG TE STADSKANAAL.

Het is Dinsdagmorgen.

Gisteren hadden we onze bondsdag te Stadskanaal.

En van die bondsdag wil ik U graag het een en ander mededeelen.

Eigenlijk weet ik niet goed, hoe ik moet beginnen. Want men ontvangt op zoo'n dag zóóveel indrukken, dat men ze onmogelijk allen kan verwerken.

Toen de bidstond aanving om 10 uur, was de kerk reeds overvol. En nog steeds liep het aan.

Ik sprak zooeven van indrukken — Weet ge welke mijn eerste indruk was, dien ik gistermorgen ontving? Deze: *Er zit schot in onze beweging.* Dat stemde me toen reeds dadelijk tot groote dankbaarheid en blijdschap. Daar is nog veel leven onder ons, nieuw leven, opstandingsleven!

Laat ik nu ook maar dadelijk mijn andere indruk — want deze beide indrukken waren bij mij heel sterk — weergeven, dien ik ontving. En die is wel deze: *Zóó gaat het niet langer.* Alhoewel de gemeente te Stadskanaal ons een tachtig zitplaatsen meer dan verleden jaar kon aanbieden (vanwege de galerijbouw in de kerk), daar was toch weer meer gebrek aan plaatsruimte dan verleden jaar. Dat komt van de groei in de Veenkoloniale gemeenten. We zijn daarvoor bizonder dankbaar. Deze groei stelt ons echter voor grootere eischen. Dat blijkt wel heel duidelijk op onze Paaschbondsdagen. De toeloop is in de laatste jaren zóó groot, dat het bondscomité op zijn eerste vergadering *beslist* moet spreken over en ook een antwoord moet trachten te geven op de vraag: hoe komen wij aan grootere lokaliteiten. Want zóó gaat het niet langer. Zoo mág het ook niet langer. Daar *moet* verandering komen. De bondsdag van gisteren kwam lang niet tot zijn recht. Oorzaak: te weinig ruimte.

Ik heb nu twee indrukken genoemd; twee indrukken, waarop alle andere indrukken zijn terug te voeren.

De bidstond werd geleid door br. H. Huizing van Musselkanaal. Onze broeder hield zich aan de tijd. Flink!

De zangvereeniging „Sursum Corda" van 2e Exloërmond zong zeer verdienstelijk eenige liederen. We zijn blij met dit koor, dat een steun kan zijn voor gemeente en onze bondsdagen.

De voorzitter, Ds. Hekhuis, gedacht in zijn openingswoord wijlen broeder H. Engelsman. De Voorgangers van 2e Exloërmond en Vrieschelo — voor het eerst aanwezig op onze bondsdag — werden welkom geheeten.

Daarna refereerde Ds. Bakker over: de doop. Hij leidde ons op historische bodem. Zooiets moeten wij weten te waardeeren. Wij moeten onszelf en onze geschiedenis *kennen.* Zooveel ik kon merken was men ook dankbaar voor dit referaat, dat over enkele weken wellicht in ons blad zal worden opgenomen.

Het dubbelkwartet van St'kanaal zong nog twee liederen, waarna gepauzeerd werd. Het was al over twaalf geworden. En velen verlangden naar aardsche spijze.

Als een bizonderheid moet ik nog melden, dat we bij onze boterhammen Van Nelle's koffie dronken. De koffie werd ons gratis aangeboden ter kennisneming. En 's middags — tijdens het liefdemaal — dronken we Van Nelle's thee! Over smaak valt beter niet te twisten. Maar het heeft mij wel goed gesmaakt. En ik veronderstel: velen met mij.

De middagvergadering begon om half twee. De zangvereeniging was nog niet voltallig (jammer! of wisten de leden niet, dat ze om half twee present moesten zijn?) en daarom luisterden we eerst naar een referaat over „de zending" van br. D. Olijslager van Alteveer. Dit referaat werd wel geapprecieërd door de vergadering, hetgeen duidelijk bleek uit het stellen van eenige vragen, toen de gelegenheid daartoe gegeven werd. De bespreking had best een paar minuten langer mogen duren.

Van het liefdemaal wil ik later wel eens het een en ander zeggen. Alleen dit: van de gelegenheid om te speechen, werd druk gebruik gemaakt. Br. de Neef van Vrieschelo bevredigde de nieuwsgierigen door zich even te laten zien en te hooren. Nu, we zijn met de gemeente Vrieschelo blij, dat ze in broeder de Neef haar nieuwe voorganger heeft gevonden. Ook in onze bond verwachten we nog veel van hem.

Br. student K. H. Prins van Hamburg sprak een kort bezielend woord tot de aanwezigen.

Verder had alles z'n gewone verloop.

De voorzitter sprak het slotwoord.

Volgens de agenda eindigden we een half uur te laat.

Ds. Weenink eindigde met dankgebed.

D. H.

UIT DE GEMEENTEN

VRIESCHELOO. Geliefden in onzen Heer! Wij kunnen niet nalaten U even mee te deelen van de zegeningen in de gemeente alhier ontvangen. Zondag 2 en Zondag 16 April was er vreugde en blijdschap in onze harten. Niet minder dan elf brs. en zrs. hadden de wensch te kennen gegeven om gedoopt te worden, omdat zij allen van ganscher harte geloofden, dat Jezus hun Verlosser en Zaligmaker was, en dat Hij hun Gode gekocht had met Zijn bloed. Onze Voorg. mocht bij die gelegenheid aan een groote luisterende schare het machtig evangelie verkondigen. Als gemeente zijn wij onzen hemelschen Vader dankbaar voor deze toegebrachte zielen. Onze bede is, dat wij, bij al die zegeningen maar klein mogen blijven, opdat wij onzen God groot kunnen maken. Al onze medereizigers naar het hemelsche Jeruzalem Gods zegen toegewenscht. H. BL., Secr.

FOXHOL. Geliefde brs. en zrs. We willen onze blijdschap te kennen geven door middel

van ons geliefd blad „De Christen". U zult denken wat voor blijdschap zal dat zijn? Nu staan mij opeens de woorden voor den geest: „Wij hebben een machtigen Heiland, die nimmer de Zijnen vergeet, laat ons van Zijn liefde niet zwijgen, zorg toch dat een ieder het weet" enz. Het was den 9 April 's avonds 7 uur, dat we 2 brs. en 2 zrs. mochten opnemen in de gemeente, wijl ze de begeerte hadden uitgesproken om den Heiland te volgen ook in den Doop. Ds. J. Louw was tot ons overgekomen om die plechtigheid te voltrekken, zijn Eerw. had tot onderwerp van zijn overdenking Hand. 8 vers 36: „Ziedaar water, wat verhindert mij gedoopt te worden? In een beknopte en ernstige predikatie werd de beteekenis des Doops naar voren gebracht, en onze bede was: geef Heer dat er nog meerderen mogen volgen. Na den Doop schaarden we ons als gemeente met de nieuwe brs. en zrs. om de Tafel des Heeren, waarbij onze Ouderling den nieuwen brs. en zrs. hartelijk welkom heette, en hun toewenschte dat zij met ons zouden strijden voor de Naam des Heeren, en een licht zouden zijn voor onze plaats, in huisgezin en omgeving.

Zoo gaan we dan gemoedigd voort
In vast vertrouwen op Zijn Woord,
Hoe moeilijk ons de weg ook schijn,
Het eind zal zeker zalig zijn.

Namens de gemeente,

JOH. SIEKMAN.

III

ZENDING.

Hoe het Evangelie in Yunnan kwam

door Rev. H. E. Anderson.

Het is aangrijpend te hooren, hoe het Evangelie zich in sommige Chineesche provinciën een plaats in de harten veroverde. Zoo bijv. in de stad Hsin Chai, in de afgelegen zuidelijke provincie Yunnan.

In een van de dorpen in de buurt van Hsin Chai kwam in 1914 een Chineesche boer, Feng genaamd, tot bekeering. Verschillende invloeden werkten hiertoe mede, maar de voornaamste was waarschijnlijk eene aardbeving, die omstreeks dien tijd daar voorviel. Terwijl hij diep onder den indruk was van de ellende daardoor veroorzaakt, kreeg hij onder Gods voorzienig bestuur het Evangelie van Mattheus in zijn bezit. Hij gevoelde, dat een boek, waarin „hongersnooden, pestilentiën en aardbevingen" voorspeld werden, geen gewoon boek kon zijn en hij bestudeerde het nauwkeurig, met het heerlijke resultaat, dat hij een oprecht en ernstig Christen werd.

Vervuld met de blijdschap des geloofs, gaf hij moedig getuigenis van de waarheid onder zijne dorpsgenooten, en onder zijn leiding werden er velen gewonnen en bereid voor den doop. Eindelijk werd eene boodschap gezonden aan den zendeling H. A. C. Allen, van de China Inland Mission, met de vraag of zij in de gemeente mochten worden opgenomen.

Onder degenen, met wie Feng over zijn gevonden schat sprak, was ook een zekere Koh, van den stam der Miao's, uit Hsin Chai. Ook hij kwam diep onder den indruk van het Evangelie, en vroeg de zendelingen om in zijn dorp te komen werken, en de vrouw van den bovengenoemden zendeling Allen bezocht hem in zijn huis, waar zij een vergadering hield en hem uitnoodigde om in het zendingshuis te Yunnan Foe te komen voor verder onderricht. Tot dien tijd toe had hij den naam van een drinker en een bluffer te zijn, maar toen hij een Christen werd, veranderde zijn karakter geheel. Na eenigen tijd keerde hij naar huis terug, en toen zijn vrouw eens uit was, deed hij de afgoden weg. Bij haar terugkeer merkte de vrouw wat er gebeurd was, en werd zij zoo van streek door deze daad, dat zij ernstig ziek werd, maar in antwoord op het gebed werd zij, zooals haar man het uitdrukte, „drie maal van de dooden opgewekt".

Een poosje later bezocht Mevrouw Allen, vergezeld van haar blinde Bijbelvrouw Fan, de plaats opnieuw, en legde aan Koh's vrouw het Evangelie nader uit, die haar hart voor de waarheid opende en Christus als haar persoonlijken zaligmaker aannam. Zij is nu een ware „moeder in Israël" en heeft een grooten invloed ten goede. De waarheid verbreidde zich snel, en niet lang daarna bouwden de Chineezen te Hsin Chai een mooi klein kerkje, grootendeels op eigen kosten, die hoog waren tengevolge van de bergen in die streek, waardoor de materialen in prijs verdubbeld werden tengevolge van de vervoerkosten.

Feng en Koh trokken toen de omliggende dorpen rond, Evangelische liederen zingende en Evangeliën en N. Testamenten verkoopende. Het gelukte hun in twee dorpen het vuur te doen ontbranden, waar nu reeds vele gedoopte Christenen zijn. Een derde dorp werd ook aangestoken, en daar zijn nu eveneens reeds vele Christenen, die ook al spoedig begonnen een eigen kerkje te bouwen. Er ontstond een ware wedstrijd in het bouwen van kerken, en op ééne plaats zijn enkele honderden Christenen en leden der gemeente, en dit alles na drie jaren arbeid en vijf jaren na Feng's bekeering.

Een reden van de snelle uitbreiding van het werk is misschien de vijandschap, die het ondervond. De afgodendienaars werden boos omdat de Christenen weigerden langer te betalen tot den heidenschen tempeldienst. Sommige Christenen werden gevangen gezet, één werd aan de handen opgehangen en wreed geslagen, terwijl aan een ander zijn varkens en zijn rijst ontstolen werd. Maar ondanks dit alles staan deze arme, eenvoudige inboorlingen pal voor hun geloof. Het is geen voorbijgaande beweging, want het werk gaat voort, en de ernst, het geloof en de ijver van Feng en Koh doen hen volharden en God zegent hun werk grootelijks.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Ruth.

Het boek Ruth.

Les voor Zondag 7 Mei 1933.

De familie Elimélech op reis naar een vreemd land. Ruth 1 : 1—5.

Wij hebben in de vorige les een en ander verteld van een Richter, die leefde in woelige dagen van strijd. In tegenstelling daartoe hebben wij in het boek Ruth een vriendelijker beeld uit de dagen der Richteren. Daar was hongersnood in het land. In tijden was er geen regen gevallen. In zulke tijden was men aangewezen op invoer van granen uit Egypte. Begrijpelijk echter is het, dat het brood op die manier erg duur werd. Waarschijnlijk is er juist in dien tijd ook nog geweest de onderdrukking des volks door de Midianieten, waardoor alles nóg duurder was geworden dan anders. Onder de ongunst der tijden had ook zeer te lijden een gezin uit Bethlehem-Juda, dat bestond uit de Efrater Elimélech en zijn vrouw Naomi met hun beide zonen Machlon en Chiljon. Elimélech had een stuk land, maar het bracht hem niets op. Hij zal het toen verkocht hebben, maar wij kunnen ons wel voorstellen dat hij er weinig geld voor gekregen had in dien tijd van hongersnood, onderdrukking door de vijanden en duurte van de levensmiddelen.

Dat beetje geld zou hier in het land wel gauw versmolten zijn en daarom werd het plan overwogen, zich te vestigen in een ander, een vreemd land. Zoo gezegd, zoo gedaan. Het geheele gezin reisde naar het Over-Jordaansche, om in de velden van Moab hun brood te vinden. Zij namen afscheid van al hun vrienden en bekenden te Bethlehem en trokken weg, eerst door de Jordaan, en later kwamen zij bij de rivier Arnon en reisden verder door het dal van Arnon, tot zij in Moab kwamen. Hier is het klaarblijkelijk niet zoo droog geweest als in Kanaän; het had er nu en dan geregend en daarom was er hier nog brood te krijgen. Het duurde echter niet lang, of er kwam in het vreemde land grooter leed, dan zij in hun vaderland hadden doorgemaakt. Vader Elimélech stierf. Nu was de bedroefde Naomi nog maar met haar beide zonen, die alles deden, wat zij konden, om het hun moeder zoo prettig mogelijk te maken. Zij werkten wat zij konden en leerden in Moab allerlei menschen kennen, waarmee zij bevriend geraakten. Zij leerden ook een paar Moabietische meisjes kennen, Orpa en Ruth, waarmee zij in he huwelijk traden. Maar zij waren nog maar kort getrouwd, toen de dood weer op gruwelijke wijze een einde maakte aan het geluk. De beide zonen van Naomi, Machlon en Chiljon, stierven

ook. Naomi zal het zich wel dikwijls hebben afgevraagd, of het wel goed was geweest, dat zij in der tijd, om aardsche moeilijkheid te ontgaan, naar den vreemde waren getrokken.

De terugkeer naar Bethlehem.
Ruth 1 : 6—22.

Na een tiental jaren hoorde Naomi, dat God Zijn volk weer had bezocht en brood gegeven had. Daarom besloot zij, om terug te keeren. Zij had reeds zooveel geleden. Hongersnood, scheiding van het vaderland, de dood van haar man, de dood van haar beide zonen had zij meegemaakt. Toen zij haar besluit aan de schoondochters vertelde, zullen die wel bezwaren hebben gemaakt. Zij hadden Naomi lief gekregen en zij zullen haar ongetwijfeld verzekerd hebben, dat zij bereid waren, voor haar te zorgen. Naomi bleef bij haar besluit. Wat moesten de beide andere vrouwen doen? Het was voor hen ook moeilijk, hun eigen vaderland te verlaten. Daar konden zij misschien nog wel weer trouwen, zij waren nog jong. Maar in Kanaän was die kans niet groot, daar zij Heidensche vrouwen waren, waarmee geen Jood mocht trouwen. Ook de zonen van Naomi hadden het niet mogen doen; maar vader was er niet meer, en de moeder was maar een zwakke vrouw. De beide vrouwen begeleiden haar. Eerst zullen zij nog een bezoek hebben gebracht aan de graven van Elimélech, Machlon en Chiljon. Zwaar viel het, daarvan te scheiden. Orpa gaat slechts een eindweegs mee, en gaat dan op aandrang van Naomi weer terug; maar Ruth weigert beslist. Zij wil bij haar schoonmoeder blijven en geeft daarbij een heerlijke getuigenis van de innerlijke keuze haars harten, als zij zegt: „Waar gij heengaat, zal ik ook heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik ook vernachten; uw volk is mijn volk, en uw God is mijn God!" Na een hartelijk afscheid van Orpa gingen de beide vrouwen verder, tot zij na een paar dagen reizen te Bethlehem aankwamen. Het was in het begin van den gerstenoogst. Alles was weer als vroeger, op de velden was weer overvloed en de stad deed weer haar naam eer aan: Bethlehem, d.w.z. „Broodhuis". Toen zij door de poort gingen en de menschen hen zagen, ging het als een loopend vuurtje door het stadje: „Naomi is er weer!" Werkelijk? „Is dit Naomi?" werd er gevraagd. Zij is tot in het diepst van haar ziel ontroerd, als zij die welbekende gezichten weer ziet en de vertrouwde huisjes van de stad. Zij denkt met bittere smart aan hetgeen zij moest achterlaten in het land der vreemdelingschap, en uit de droefheid van haar hart roept zij het uit: „Noemt mij niet Naomi, noemt mij Mara; want de Almachtige heeft mij groote bitterheid aangedaan!" God had echter nog een rijken zegen voor haar weggelegd.

Ruth zorgt voor haar schoonmoeder.
Ruth 2, 3 en 4.

Wij hoorden reeds, dat de gersteoogst begonnen was. Naomi moest leven en kon zelf niet veel meer doen. Toen bood Ruth aan, voor haar te zorgen en wilde beginnen om aren bijeen te verzamelen op het oogstveld. Daar zij arm waren, was dat toegestaan bij de Joodsche wet. Ruth ging toen naar het veld, om het deel der armen te vergaderen achter de maaiers, en zij kwam op de velden van Boaz. Deze was een welvarend man, en toen hij op het veld kwam, om eens te zien naar zijn werklieden, ontdekte hij ook alras een vreemde vrouw op zijn land en hij informeerde bij de opzichter over de maaiers, wie dat kon zijn. Toen hij vernam, wie zij was, kreeg hij een zeer gunstige indruk van haar; hij had ook in de stad al één en ander over Naomi en haar schoondochter vernomen en waar hij respect had voor de zelfverloochenende daden van Ruth, bood hij haar zijn bescherming aan en zorgde voor een overvloedige opzameling van zijn akkers. Toen zij 's avonds alles, wat zij had beleefd, aan Naomi vertelde, herkende deze in den weldoener een bloedvriend van haar man en een van hun lossers.

Dat was reeds een groote zegen van God dat de beide vrouwen nu geen zorg meer behoefden te hebben voor het dagelijksch brood. Een efa gerst was reeds deze eerste dag verzameld, dat zal ongeveer 20 Liter geweest zijn. Ruth mocht elke dag weer terug komen en de maaiers hadden opdracht, om expres wat extra te laten liggen voor Ruth, die achter de maaiers aankwam. En Ruth had de verzekering, dat het voor haar niet noodig was andere velden op te zoeken buiten die van Boaz. Naomi gaf aan Ruth in alles raad, hoe zij te handelen had.

Boaz is bereid, de lossing, het vrijmaken van hetgeen vroeger aan Elimélech heeft behoord, ter hand te nemen. Het is immers bekend, dat in Israël wel huis en land verkocht kon worden, maar nimmer voor goed, daar elk geslacht een bepaald stuk van het land van melk en honig had ontvangen. Op bepaalde tijden, 't jubeljaar, moest alle goed weer aan de oorspronkelijke bezitters teruggegeven worden. Boaz is bereid, deze zaak ter hand te nemen en op te komen voor de rechten van de overleden Elimélech, waar ook de zonen van deze zijn gestorven. Tenzij er een bloedverwant gevonden wordt, nader dan hij, die de zaak in orde wil maken. Maar toen bleek, voor de ooren der oudsten in de poort der stad, dat er zulk een nadere bloedverwant wel was, en hij ook bereid bleek, het verkochte land van Elimélech te lossen, doch niet het tweede deel der verplichting op zich wilde nemen, om ook de weduwe van den zoon des overledenen ten huwelijk te nemen, hetgeen geschieden moest „opdat zijn naam niet uitgedelgd worde uit Israël" (Deut. 25 : 5—10), aanvaardde Boaz plechtig alles wat van Elimélech geweest was en ook Ruth, „om den naam der gestorvenen over zijn erfdeel te verwekken". Boaz trad daarom in het huwelijk met Ruth; God heeft het alles zoo beschikt. Boaz en Ruth kregen later een kindje, dat zij den naam gaven van Obed.

Toen dit kindje groot geworden was en trouwde, kregen ook hij en zijn vrouw een kindje, dat Isaï genoemd werd en toen dit kind trouwde en later kinderen kreeg, was daar ook een jongen bij die David genoemd werd. Obed werd dus de grootvader van koning David, en Ruth, de Heidensche Moabietische vrouw, was de overgrootmoeder van de populairste koning van Israël.

Wij kunnen ook uit het kleine boek van Ruth heel wat leeren. Hoe was het landleven in die oude tijden reeds voorbeeldig geregeld, in de verhouding tusschen landheer en landlieden. Hoe wordt ons een blik gegund in het lot der armen, de overdracht van eigendommen, de instandhouding van het geslacht, ja, de gezegende werking der wetten waaronder Israël leefde. Hoe heeft God alles zoo wonderbaar geleid, zoodat de Heiland der wereld werd geboren niet alleen uit de Kanaänietische Thamar en Rachab, maar ook uit de Moabietische Ruth. (Matth. 1 : 3, 5). De Heidensche Ruth kan nog voor menig kind in onze dagen tot voorbeeld zijn. God boven alles lief te hebben, Jezus aannemen als Heere en Heiland, onze ouders lief te hebben en te eeren en later voor hun te zorgen, dat is een heerlijk en gelukkig leven.

D. G. B.

MEDEDEELINGEN

Uit ons Unie-bureau.

1. De voorjaars-Com.-Vergadering zal D.V. gehouden worden op 22 en 23 Mei e.k. te Zwolle.

2. Alle voorstellen etc. voor de Agenda der Algem. Vergadering, moeten vóór 18 Mei e.k. bij ondergeteekende worden ingezonden. (Zie verder het e.k. no. van „De Christen".)

3. De rapporten van de Commissies voor het nazien der rekeningen etc., worden eveneens vóór 18 Mei ingewacht.

4. De Com. der Unie heeft als rapporteurs de volgende brs. benoemd:

a. Voor den Unie-Penningmeester, H. Fennema en J. v. d. Heide te Leeuwarden.

b. Voor den Administrateur van „De Christen", P. Smit te Musselkanaal en R. Reiling te N. Weerdinge.

c. Voor den Administrateur van „De Zaaier", D. Molijn en A. H. Zerbst te Utrecht.

d. Voor den Administrateur van „De Kindervriend", P. de Boer te ter Apel en J. Wiersema te N. Weerdinge.

e. Voor den Depôt-houder, A. Dijkstra en R. v. d. Goot te Deventer.

f. Voor den Penningmeester van de U. R. C. J. Bottelier en H. t. Braak te Haarlem.

B. PLANTING, Unie-Secr.
Amsterdam (Z.), Tolstr. 117.

N. B. J. Beweging.

Overdracht Christen 30-12-'32	f 354.—
In dank ontvangen van Jeugdafdeeling Hengelo	- 50.—
	f 404.—

Jeugdafd. A'dam zond haar Contributie 1932/33 ad f 5.—, waarvoor onzen dank.

D. MOLIJN, Penningm.
Giro 70920.
Utrecht, Diezestraat 2.

Ontvangen voor de Zending:

van de gem. Sneek f 30.—
Hartelijk dank.

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Contributie!

Ik verzoek dringend vóór 30 April a.s. inzending van de verschuldigde Contributie.

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

LEESTAFEL

Het ontwaken van het Joodsche volk. Uitgave van J. N. Voorhoeve te den Haag.

Dit is een verzameling van zeven opstellen, waarvan vier geschreven door predikanten en drie door zendelingen onder de Joden n.l. Dr W. ten Boom, Ds J. Rottenberg en Ph. Trostianetsky. De onderwerpen luiden:

Waarom eerst den Jood?
Twee kruisen.
De Joden onze schuldeischers.
Stephan Schultz, de reizende jodenzendeling.
Heeft God Zijn volk verstooten?
Het hedendaagsche Jodendom.
Het ontwaken van het Joodsche volk.

Een uitgave, die ter rechter tijd op de markt gebracht wordt.

L.

De Elimbode, Orgaan der Nederlandsche Vereeniging voor zending onder Israël, genaamd „Elim" te Rotterdam. Verschijnt elk kwartaal

Gaarne vestigen we de aandacht op dit tijdschrift. De bijdragen zijn uitstekend. We worden er in voorgelicht door mannen, die zelf uit het Jodendom zijn voortgekomen en het goed kennen. Bovendien getuigt hun werk van veel liefde voor Israël en voor den Heiland der wereld.

L.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie.

Bij het lezen van de „Losse Schakels" en het uit de Schweitzer Reformierte Zeitung" overgenomen stukje over de Jodenvervolging in Duitschland, in „De Christen" No. 2282, kwam de vraag bij mij op, die nu bij herlezing weer boven komt: zie ik dat nu zoo mis? Worden de Christenen in Rusland niet vervolgd door een anti-christelijke regeering? Van een regeering waarvan weinig anders te verwachten valt? Wel werden, als ik mij goed herinner, voor eenige jaren in het weekblad „De Christen" andere dingen verteld van Rusland en zou de strijd daar meer gaan tegen de staatskerk en soortgelijke*).

Maar nu in Duitschland. Wil juist de tegenwoordige regeering in Duitschland geen Christelijke zijn? Is het „derde Rijk" niet in de kerk begonnen? En is het goed als Christenen Joden.... „lastig vallen"?

„Om des geloofswille wordt geen Jood een haar gekrenkt", schrijft U. Maar nu is hier een Duitscher die staatsexamen deed voor een beroep en hier is een Duitscher die staatsexamen deed voor hetzelfde beroep. Nu kunnen we de een niet gebruiken want .... z'n neus is zoo krom.

Is ook belemmering van ritueel slachten voor een Jood in het geheel geen belemmering van zijn geloofsvrijheid?

Nu nog een vraag — misschien zie ik het wel geheel mis — maar maken de groote zonden van Russische ongeloovigen de zonden van Duitsche Christenen klein?

Onwillekeurig kwam ik er toe het bovenstaande dat mij door de gedachten ging neer te schrijven. Er schuilt misschien wel een fout in. De Jood die nergens thuis is en toch in zoovele dingen superieur, laten wij graag op het matje — of op de steenen staan, de smous. Of wij maken er „de Koopman van Venetië" van. Ik was eens in een kerk, toen er ook een Jood binnenkwam. De Christenen daar in de buurt werden er onrustig van!

C.

*) Was toèn ook zoo. E.-R.

RONDBLIK.

De bijbel in Griekenland.

Omdat het Grieksche volk het oudere Grieksch van het Nieuw-Testament niet meer spreekt en ook niet meer verstaat, heeft het Britsch en Buitenlandsch bijbelgenootschap onlangs een uitgave van het Nieuwe Testament in het nieuw-Grieksch doorgezet. De orthodoxe kerk in Griekenland verzette zich; deze veroorlooft alleen het oud-Grieksch in de kerk. De regeering steunde de kerk in haar verzet. Toch heeft het bijbelgenootschap de uitgave gewaagd en deelt nu mede dat ze verleden jaar 10.000 oud-Grieksche en 70.000 nieuw-Grieksche Nieuw-Testamenten verkocht, zoodat haar doorzetten met groot succes beloond wordt.

Antwoord der Amerikaansche kerken.

De Raad van Amerikaansche kerken (Federal Council of Churches) heeft het telegram der Duitsche groep van den Protestantschen Wereldbond der kerken aan de Amerikaansche, vragende om aan geen sensatie-acties over Duitsche toestanden toe te geven zonder de Duitsche kerken geraadpleegd te hebben, geantwoord, dat de Raad van Amerikaansche kerken dienovereenkomstig zal handelen en de houding der Amerikaansche kerken onveranderd vriendschappelijk is en blijft.

De eerder in de pers vermelde actie in Amerika tegen het Duitsche anti-semitisme, aan welke de Federal Council heette deel te nemen, ging, naar de Federal Council mededeelt, niet van dezen Council (den Raad der kerken) maar van een locale afdeeling uit, welker actie door den Raad zelven gedesavoueerd wordt.

ADVERTENTIEN

Heden ontsliep, met de wensch ons allen boven weer te zien, onze geliefde Man, Vader, Behuwd-, Groot- en Overgrootvader

KOERT POPPEN

in den ouderdom van 73 jaar.

Wed. A. POPPEN—BODEWITZ
Kinderen, Behuwd-, Klein- en Achterkleinkinderen.

Nieuwe Pekela, 15 April '33.

Heden behaagde het den Heere van onze zijde weg te nemen, in de volle verzekerdheid des geloofs, onze innig geliefde Zoon en Broeder

WILLEM R. HUISMAN

in den ouderdom van bijna 39 jaar.

Namens de fam.
Wed. R. HUISMAN.

Opënde, 17 April 1933.
Algemeene kennisgeving.

Vrijdag 28 April 1933 No. 2285 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

NIET OMZIEN MEER.....

Indien, o Heer, al wat ik hier heb moeten lijden
mij henendreef naar U, wat klaag en kerm ik dan?
Indien het mij gewerd tot koninklijk verblijden,
pluk ik dan niet gestaag de eelste vrucht er van?
Dies wil ik voortaan mij in wat ik heb verheugen,
niet ómzien meer, slechts ópzien tot Uw aangezicht,
en drinken eeuwig heil bij U met volle teugen,
en wandelen met U in eeuwig hemellicht.

„Uit de diepte". Door Nellie.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

WAT DE GEEST TOT DE GEMEENTEN ZEGT.

„Zijt getrouw tot den dood!"
Openb. 2 : 8—11.

Deze zendbrief is gericht tot de gemeente te Smyrna, de gemeente met de onveranderlijke getrouwheid. Alleen over deze gemeente in de zendbrieven is geen klacht uitgesproken. O, welk een aansporing voor de gemeenten van onzen tegenwoordigen tijd! Moeten wij niet geïnspireerd worden door zulk een woord?

Paschen ligt achter ons, en de levende Heiland komt tot ons, zooals Hij kwam tot de gemeente te Smyrna, met Zijn woord: „Dit zegt de Eerste en de Laatste, die dood geweest is en weder levend is geworden". Hij is de levende Heere en het Hoofd der Gemeente. Hoe anders is het bij hem dan bij de stichters van andere godsdiensten en leeren. Zij kunnen nooit zeggen wat Hij kon verklaren. Zij zijn gestorven en niet weer levend geworden.

Te Smyrna diende men den god Dionysius, de god van den wijnoogst. Ieder jaar werd hem een feest bereid, bij welke gelegenheid een priester zich hield, alsof hij dood was, en dan later deed alsof hij tot het leven ontwaakte. Bij deze vertooning werd den priester een kroon op het hoofd gezet. Wij begrijpen nu ook nog beter de aanhef van dezen brief. Wij hebben een Heiland, die werkelijk leeft!

Wij bemerken uit de schildering van den toestand der gemeente te Smyrna, dat de predikant en de gemeente het niet gemakkelijk hadden, daar zij te lijden hadden onder zware vervolgingen. Hier werd ook de grijze geloofsheld Polycarpus, een leerling van den Apostel Johannes, om des geloofswil van het leven beroofd. De Heidensche bevolking spande met de Joodsche bevolking der stad samen, om de gemeente leed toe te voegen. Een deel der Joden wordt geteekend als behoorende tot de synagoge des Satans. Daarmede heeft de Heere klaarblijkelijk willen zeggen, dat de duivel de ware aanstoker van alle vijandschap en vervolging tegen de geloovigen is. Het kostte te Smyrna heel wat als men er toe overging, zich aan de zijde van den Gekruisigde te scharen. Belastering en bespotting en menigmaal den dood was het lot van den christen. De naam van Jezus werd gelasterd en in het slijk getreden. Maar de gemeente en de predikant daar te Smyrna zullen het weten en daardoor vertroost worden, dat de Heere hun toestand kent en dat Hij bij hen is in hun verdrukking. O, dat wij het ons bewust mogen worden, dat de Heere ons nabij is. Hij zal ons niet begeven en niet verlaten. Al is ook de toestand, waarin wij verkeeren, nog zoo moeilijk. Dat wij den moed mogen hebben, van den Heere Jezus te getuigen, al is de omgeving, waarin wij verkeeren nog zoo vijandig gezind.

„Ik weet uwe . . . . armoede". Zoo spreekt de levende Heere en Heiland. Menigeen te Smyrna had alles verloren, omdat men de zijde van Jezus gekozen had en Hem als persoonlijken Heiland had aangenomen. Hoe velen gaat het nog net zoo in de wereld. Wij behoeven de landen niet te noemen, waar het zoo toegaat. Wij weten niet wat de toekomst ons zal brengen, maar soms hebben wij reden om te vreezen . . . .

Maar de discipel gaat niet boven zijn Meester. De Heere Zelf heeft armoede gekend. Hij kwam tot hetgeen Zijn eigendom was, maar de Zijnen hebben Hem *niet* aangenomen. Werd Hij niet in een stal geboren? Werd Hij niet arm om onzentwil? Maar hoewel de gemeente te Smyrna arm was aan aardsche goederen, toch was zij rijk aan schatten des hemels, aan geloof, liefde, geduld, hoop en werken der liefde. Is het christendom niet steeds gewin? Zeker, in vele gevallen beteekent de belijdenis van Christus stoffelijk verlies. Hoe veel moet soms worden opgegeven uit liefde tot den Meester. Hoe veel arbeid moet soms verricht worden in dienst van het Koninkrijk Gods, zonder dat er eenige stoffelijke vergoeding voor gegeven wordt. Jonge menschen geven zich geheel voor den dienst van Koning Jezus en geven daarvoor een aanlokkelijke aardsche loopbaan prijs. Heeft het *u* reeds iets gekost, dat gij Jezus zijt gevolgd? Of zijt gij zelfs daartoe nog niet eens gekomen? Moet gij de eerste stap nog doen, u voor den Heiland op de knieën werpen en Hem aannemen als uw persoonlijke Verlosser en Zaligmaker? O, discipelen van Jezus mogen aan aardsche goederen arm zijn, maar zij zijn onmetelijk rijk in God. Terwijl in menig paleis der rijken de bitterste armoede heerscht aan hemelsche goederen.

Het wordt aan de gemeente te Smyrna uitdrukkelijk gezegd: „Vrees niet". Dat heeft de Heiland ook gezegd tot Zijn discipelen toen Hij hun na de opstanding verscheen. Hoe vreesachtig zijn wij menschen toch aangelegd. Altijd weer moet de Heere het herhalen: „Vrees niet!" De Heere weet, wat de toekomst van Zijn gemeente zal zijn. Hij zegt het haar, dat de beproeving tot aan het uiterste kan gaan, maar dat de

beproeving niet lang zal duren. „Zijt getrouw tot in den dood, en Ik zal u geven de kroon des levens!" Getrouwheid moet ons boven alles gaan. Slechts zij, die getrouw bevonden worden, ontvangen de levenskroon. Velen ijveren in deze wereld die in het teeken staat van sport en spel, naar de een of andere onderscheiding. Maar de getrouwen van Jezus Christus ontvangen van hun Heere en Heiland de hoogste onderscheiding, die een kind van God ten deel kan vallen, de kroon des levens. En in aansluiting hieraan wordt den overwinnaar voorgehouden, dat hem geen leed geschieden zal door den tweeden dood. De eerste dood is de lichamelijke dood, de tweede dood is de dood der ziel. Zoo zeker als er een wedergeboorte bestaat, bestaat er ook een tweede dood. Weest getrouw tot den dood, dan zal de tweede dood u niet kunnen beschadigen. Wie zijn leven lief heeft, zal het verliezen, maar die zijn leven haat om Mijnentwil, die zal het behouden.

Wilt gij niet eens over uw toestand, over uw verhouding tot den Heere Jezus Christus nadenken?

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

De Goede Vrijdagherdenking. Er bestaat in ons Vaderland een *comité*, dat ijvert voor de Goede Vrijdag-herdenking. Het wil de Goede Vrijdag op een lijn geplaatst zien met de algemeen erkende Christelijke feestdagen. De Regeering zegt niet ongenegen te zijn de Goede Vrijdag tot een officieelen Zondag te „verheffen" mits blijkt, dat deze begeerte in ons volk leeft. Daarom is bedoeld comité aan het werk getogen om ons volk zich daarover te laten uitspreken. Het heeft zich gewend tot de kerkeraden, met het verzoek instemming met haar denkbeeld te betuigen. Daarna werd een circulaire gestuurd aan de gemeentebesturen en thans is aan de 1410 christelijke scholen zulk een circulaire toegezonden met verzoek om handteekeningen van het hoofd en het personeel der school.

Dit heeft een schoolhoofd aanleiding gegeven om in het Algemeen Weekblad zijn afkeuring *over deze actie* uit te spreken. Hij zou het jammer vinden als de Goede Vrijdag een algemeen erkende christelijke feestdag werd. Hij werd dan een fuifdag. Een dag van uitgaan en geroezemoes. Hoe zou de wereld hem anders moeten gebruiken? Zou de dag daardoor meer wijding verkrijgen? Meer tot zijn recht komen? Meer tot zegen worden onder ons volk? *Nu* vieren zij hem, die de beteekenis van dien dag verstaan. *Nu* wordt hij in waarheid gevierd, gewijd. *Nu* uit zich echte belangstelling, echte behoefte. Wie die behoefte en belangstelling niet kent, doorleeft dien dag als alle dagen. — Zoo heeft dus ook deze zaak haar pro en contra. Wat dunkt *u*lieden?

De Gereformeerden en de groepbeweging. Over de groepbeweging, dit zoo belangrijke godsdienstige verschijnsel, hebben we reeds een en ander maal geschreven. Op de vergadering der gereformeerde predikanten is ze ook ter sprake gekomen. Ds W. van 't Sant te 's-Gravenhage refereerde er over. Het persverslag zegt er dit van:

„Spr. teekende eerst de figuur van Frank Buchman, die geboren in 1878 te Pennsburg in Pennsylvanië (Amerika), sinds 1909 een sterke persoonlijke beleving der gemeenschap met Christus predikte, dit concentreerde in de zoogenaamde House-Parties, die hij in 1921 ook in Engeland in zwang bracht (de Oxford-beweging) en een wereldbeweging in het leven riep, welke als een „algemeen priesterdom zonder dogmatiek" kan gekarakteriseerd worden.

Toch, aldus spr., is deze beweging natuurlijk niet zonder dogmatiek, zonder principes. Spr. acht de meest juiste teekening dezer principes de weergave, welke J. F. Laun geeft in zijn boek „Unter Gottes Führung". Daar worden als kenmerkende principes der Buchman-beweging genoemd: haar willen ervaren van de leiding Gods, haar zoeken van oprechtheid in de kennis der zonde en in het belijden der zonden aan elkander, haar drang tot persoonlijke overgave aan Christus en haar vuur in het mededeelen van ontvangen gaven en krachten, met name in gemeenschappen, in groepsarbeid, aan anderen. Onafscheidelijk van deze beweging zijn de House-Parties, de samenkomsten van 4—10 dagen duur van zooveel mogelijk gelijkgezinde menschen, die daar dan vrij en frank over hun geestelijke ervaringen, over hun innerlijken strijd en overwinning spreken en getuigen.

Spr. acht het réveil, dat deze beweging hernieuwt, een dankbaar te waardeeren verschijnsel, doch wil toch enkele opmerkingen in het midden brengen. Vooreerst onderscheidt deze beweging zich daarin van het oer-Christendom, dat dit laatste geen standsverschil maakte, de House-Parties echter in hoofdzaak tot de „intellectueelen en beter gesitueerden" zich beperken. Dit moet naar Christelijk principe een gebrek geacht worden. Vervolgens is op te merken, dat de beweging door haar uitsluiten van alle debat over belijdenisvragen een „weeke eenheid zonder ruggegraat" kweekt en de vraag naar de kerk tot een secundaire maakt, terwijl toch de kerk als stichting van Christus zelve nimmer als secundair te beschouwen is. Naar Gods believen, aldus spr., is het ware gezonde geestelijk leven door Gods Geest van den aanvang af *kerkelijk* geweest. Het is niet waar, dat *kerkelijk* en *geestelijk* leven in de Schrift tegenstellingen vormen. De kerkelijke samenkomsten der geloovigen zijn de openbaring en belijdenis hunner gemeenschap en eenheid in Christus en kunnen en mogen niet door een andere geestelijke gemeenschap vervangen worden. Elk réveil, dat waarlijk doel zal treffen, moet reformatie, vernieuwing, niet opzijzetting der kerk zijn. Dan nog is het gemis van aanvaarding der H. Schrift als het Woord van God oorzaak, dat de geheele beweging meer homo-centrisch dan theocentrisch is, meer den mensch dan God tot middelpunt heeft. Dit subjectivisme heeft tot gevolg o.a. vervlakking van het zonde-begrip en eveneens vervlakking van de verlossing des menschen (nl. tot slechts zelfovergave; de idee van de voldoening door Christus ontbreekt te veel)."

Aan waardeering ontbreekt het dus ook in gereformeerde kringen niet. Bezwaren heeft men er en wij deelen ze ten deele. Toch kunnen we gelooven dat het voor ons volk een zegen kon wezen, als deze beweging zich naar Nederland overplantte.

L.

ZENDING.

Iets over Kerstfeest.

Vandaag wil ik een van onze kleinste meisjes aan u voorstellen. Haar naam is Lilatemi, dat beteekent vrede. Ons oudste meisje heeft ook dezelfde naam, dus wordt de kleinste genoemd, „Lilatemi okeke" of Ilalatemi wat ook beteekent een kleine Lilatemi. Om aan te duiden dat iets of iemand klein is, zeggen we niet je, tje of pje aan het eind van het woord, maar we zeggen I voor het woord en dan de eerste lettergreep 2 keer. De i komt dan in plaats van Li of wat de lettergreep ook maar mag zijn die de klasse van het zelfstandig naamwoord aanduidt. Lilatemi of Ilalatemi is dan een van onze kleinste meisjes. Misschien is ze 5 jaar. Ze heeft geen ouders meer en een oudere broer moet voor haar zorgen. Dat verzorgen liet wel iets te wenschen over en toen werd zij ziek. Ze was eenigen tijd in het ziekenhuis en daarna kwam ze hier. Ze is hier nu al weer ruim een jaar. Eenige weken voor Kerstfeest waren we bang dat ze weer ziek zou worden. Ze begon er weer zoo slecht uit te zien en ze schreide zoo vaak. Wij beginnen ons ontbijt altijd met een bord havermout en besloten wat meer te koken en haar iedere morgen een bordje havermout te geven. Nu is ze weer flink, haar wangen zijn weer wat bol, natuurlijk heeft ze geen roode wangen, omdat

ze zwart is, maar ze loopt en springt en speelt weer dat het een lust is. Ze kan redeneeren als de beste, en u zou er bepaald schik in hebben om haar te hooren vertellen en vragen over vele dingen als ze 's avonds komt om goedennacht te zeggen. De 6 kleinsten gaan vroeger naar bed dan de anderen en als die klaar zijn om naar bed te gaan komen ze gewoonlijk even een poosje bij ons om Lelenge te zeggen. Lelenge beteekent eigenlijk morgen of tot morgen.

Kerstfeest 1932 was haar eerste Kerstfeest hier. 's Morgens vroeg gaan de meisjes dan naar al de huizen om te zingen. Daarna komen ze terug en ontvangen hun geschenken van ons. Het lag alles klaar voor hen op de tafels en er was veel blijdschap in het uitpakken. Het grootste geschenk was een nieuwe jurk, maar die was al eerder aangepast, dus dat was geen verrassing meer. Maar de andere dingen die ze in hun zakje vonden. Dat was de groote verrassing.

Nu ga ik u eerst eens iets anders vertellen. Toen ik met vacantie thuis was werden me vele verrassingen bereid. Op eene plaats gaf iemand me een briefje van fl. 10. Op een andere plaats deed iemand dat in stilte door het in de brievenbus te doen. Al dat geld wordt nu besteed. Anderen gaven mij jurken en enkelen daarvan werden gebruikt als Kerstgeschenk. Toen ik in Zwolle was hadden de kleine meisjes een verrassing. Daar kwamen ze aan met een doos waarin eenige poppen enz. voor de meisjes. Nu voor speelgoed, poppen enz. moet zooveel invoerrecht worden betaald, dat dergelijke dingen te zenden wordt afgeraden in deze tijd nu er zoo weinig geld is. Zoodoende hadden we dan ook maar een paar poppen om weg te geven dit jaar. Ik had echter geen spijt dat ik de poppen meegebracht had toen ik Lilatemi zag.

De meisjes gingen allen naar de bepaalde tafel waar alles voor hen lag. Er was een pop voor Lilatemi. Ze wist haast niet hoe haar blijdschap te toonen of te verbergen. Ze danste maar rond met haar pop en hoorde en zag haast niet de blijdschap van de anderen. Toen de anderen haar ook haar zakje gaven met een stukje zeep, een zakdoekje en een blikje visch er in wist ze zich met haar blijdschap bepaald geen raad meer. Ze liep met haar schatten naar buiten, maar ze keerde toch spoedig terug tot de anderen om in het midden van al de blijdschap te zijn.

En wat zal ik zeggen over al de anderen. Ja, er waren een paar die teleurgesteld waren omdat ze niet zooveel ontvingen dan de anderen. Zij waren of te vaak 's avonds na 6.30 thuis gekomen, of ze hadden iets anders gedaan dat tegen hen getuigde. Maar al spoedig begrepen zij dat het hun eigen schuld was. Er was groote dankbaarheid en wij waren blijde mee. Om iets dankbaar te ontvangen moet bepaald geleerd worden. Hier was men gewoon om de gaven te vergelijken en als de ontvangen gave niet iets grooter was dan dat van anderen, was er geen reden om dankbaarheid te toonen. Was de gave kleiner of scheen het kleiner te zijn dan ging men om meer vragen. Gelukkig hoorden we van dat alles nu niets. Allen waren dankbaar met wat ze ontvingen en dankbaar voor wat anderen ontvingen. Met dankbaarheid hebben we ook verder Kerstfeest gevierd en we twijfelen niet of er was ware Kerstvreugde bij velen. Steeds meerderen leeren om dankbaar te zijn voor de groote Kerstgave.

Terwijl ik nog eens weer opnieuw aan de kerstdagen dacht, kon ik dan ook niet nalaten om allen die meegeholpen hebben om ons zooveel vreugde te bereiden door dezen nogmaals onzen hartelijken dank te brengen. Moge de Kerstboodschap maar overal gebracht worden en wij allen medewerken opdat de Vrede die alle verstand te boven gaat, mag ervaren worden door allen. Dan zal het waarlijk Kerstfeest zijn en blijven.

G. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

De taal der gebaren.

Gebaren en geluiden, die wij niet tot den stand van de spreektaal kunnen verheffen, zijn de middelen, waarmede de dieren hun gewaarwordingen aan elkander mededeelen. Door allerlei bewegingen maken zij hun gevoelens of wenschen aangaande zichzelf of de gemeenschap, waartoe zij behooren, bekend. Verschalk maar eens een troepje meezen, dat met een onuitroeibaar geloof in communisme een aanval doet op uw bedje uitspruitende peulen of doppers. Een kribbig signaal van een hunner doet het geheele peleton de vleugels strekken en in den dichtstbijstaanden boom strijken, waar elk, in hoogachting voor zichzelf, van een takje je oolijk aankijkt en tjilpt: „Had je me maar!"

Bevers, bijen, beren, kortom de geheele dierenwereld spreekt haar taal van gebaren. Zij vertellen elkaar van de ontdekkingen hunner verkenningstochten; ze waarschuwen elkaar voor de gevaarlijke plaatsen; ze roepen elkaar bijeen voor een aanval op een sterken vijand of op een opstandige in de eigen gelederen.

* * *

De gebarentaal speelt ook een groote rol in het edele rijk der menschen. De onbeschaafde volken maken elkaar meer door gestes duidelijk, wat zij willen, dan door gearticuleerde klanken. Livingstone verwonderde er zich ten zeerste over, dat hij geen enkele stam in Afrika kon verrassen, hoe snel hij ook voortgang mocht maken. Langs draadloozen weg en zonder hulp van onze moderne techniek hadden de inlanders den blanken indringer aan elkander beschreven.

Maar laat ons niet van een voetstuk van eigen superioriteit op deze door de cultuur genegeerde volken neerzien. Immers zijn wij zelf met de gebarentaal begonnen. Toen wij nog aardige babies waren en iedereen ons schattig vond behalve onze oudste zus, maakten we van de gebarentaal gebruik met opvallend succes. Uitgestoken armpjes waaraan handjes, die zich herhaaldelijk tot vuistjes knepen, en beentjes, die bij tusschenpoozen den roffel trapten, waren in het hedendaagsch Nederlandsch uitgedrukt een beleefde en vriendelijke verklaring onzerzijds dat we lang genoeg in den wieg hadden gelegen en meenden aanspraak te kunnen maken op de comfortabele armen van moeder.

Een betrokken mond, geschreeuw en een paar pareltranen hielden diezelfde verklaring in, maar in den vorm van een deurwaardersexploit.

Deze gebarentaal heeft de beschaafde mensch nimmer losgelaten. Bekend is, dat de Italianen van het platte land buitengewoon bedreven zijn op de vingers met elkaar te correspondeeren. Zij deelen door hun bewegingen mee, wat ze in woorden niet kunnen uitbeelden. De oosterlingen met hun aangeboren levendigheid en zin voor aanschouwelijke voorstelling maken van de gebarentaal een kunst, die ze tot bewonderenswaardige hoogte hebben opgevoerd. Was de arme Ruth niet ontroerend welsprekend, toen zij op dramatische wijze de bede van haar en haar schoonmoeder om haar schuld te delgen vertolkend, des nachts stillekens zich aan de voeten van Boaz vleide? Hoe dikwijls toch achtten de profeten zich door Jehovah gesommeerd om bij wijze van handeling diens wil en plannen onder de aandacht van hun volk te brengen.

En ook wij, die door de buitenlanders vaak worden benijd om onze linguistische gaven, hebben de gebaren maar aangehouden, ook al omdat we daarin nog altijd heel gemakkelijk kunnen weergeven, wat in ons leeft en zich beweegt. Een samentrekking van eenige spieren, een zekere houding van het lichaam, een bepaalde moduleering van de stem, verduidelijkt het gesproken woord of vult het aan of doet het gewoonweg te niet. Een veelbeteekenende blik, een zucht, een gegrinnik, een kuchje, een knikje, een glimlach, een frons, een grimas spreken zonder woorden een taal klaar als kristal. En niet alleen klaar, doch

ook waar. De menschen liegen in hun gebaren veel minder dan in hun woorden.

* * *

Wat kan er een kwaad gesticht worden door onze gebaren!

De Spreukendichter vertelt ons, dat de Belialsmensch een ondeugdzaam man is, die met verkeerdheid van den mond omgaat, d.w.z. hij trekt zijn lippen samen tot een veelzeggende, waarschuwende plooi. Het is ongeveer twintig jaar geleden, dat iemand met zijn lippen trok toen hem in de conversatie de naam van een alom geacht persoon genoemd werd en nog heden ten dage moet ik mijn best doen om dezen persoon niet in een waas van twijfel te steken dank zij die lippenmanoeuvre. Men kan de goede reputatie van iemand geheel ruïneeren door den mond een beetje verkeerd te zetten.

En welk een onheil kunnen knipoogjes veroorzaken. We kennen hun meesleepende macht. Hun zuigkracht is bijna een wonder. Wat het woord niet vermag, weet het knipoogje zonder slag of stoot tot stand te brengen. Eerdat we ons er behoorlijk rekenschap van kunnen geven, zijn we al in de vrijmetselaarsbeweging van het knipoogje opgenomen en logegenooten gemaakt. Wie zich tegenover sprekers te weer stelt tot het uiterste toe, laat zich soms kalm aan handen en voeten binden door een knipoogje van iemand, die zelfs op het bezit van het tiende part van een spreektalent niet roemen kan.

De Arabieren hebben voor spreekwoord: „O God, behoed ons voor het schuldige knippen met de oogen". En zullen zij het alleen bidden?"

En wat zullen wij van den neus zeggen! Wij menschen zijn in staat om onze gedachten bijzonder duidelijk met dit orgaan over te hevelen. Een paar snuifjes en iedereen weet, dat wij onzen neus veel liever in hooger gezelschap steken. Menig boeiend verhaal dankt zijn oorsprong aan den speurenden neus van den auteur, die op zekeren dag een rijken en trotschen vader ontdekte, welke aanvankelijk den neus optrok over een armen candidaat-echtgenoot voor zijn eenigste dochter, maar later dienzelfden neus weer neertrok!

Ook kunnen we met onzen rug heel wat vertellen. Schopenhauer gelooft, dat men van achteren aan iemand kan zien of hij een stijfkop, een dwaas of een genie is. Dit is zeker, dat de rug vaak opvallend redekunstig is. De stand van den rug openbaart het karakter. Naar welke dingen hebben wij den rug gekeerd? Naar het eenvoudige, ongekunstelde maar geloovende en durvende? Naar welke dingen niet? Naar het voorgestoelte, of lof van menschen, of gekunstelde? De rug spreekt soms boekdeelen.

En wat zal ik zeggen van onze beenen en armen? Of vingers of haren? Ja, de haren mogen we niet vergeten. Ook deze zijn een enkelen keer uitdragers van wat er in een mensch omgaat. Ik heb een dominee gekend, die gewoon was om wanneer hij meende iets kernachtigs in de gemeente te hebben geslingerd, even met zijn vingers de haren te kammen!

* * *

Wij zijn evenzeer verantwoordelijk voor de taal der gebaren als voor die van de gearticuleerde klanken.

De rechter kan ons om een dreigenden blik of een wenk niet veroordeelen. We hebben een wet op het vloeken, maar nog geen op hangende lippen, suggestieve snuifjes en porretjes of leelijke gezichten.

Maar God oordeelt ons wel naar het gebruik, dat wij van de verschillende deelen van ons lichaam maken. „Gij weet mijn zitten en mijn opstaan. Gij verstaat van verre mijn gedachten . . . . Als er nog geen woord op mijn tong was, zie. Heere, Gij weet het".

Zijn wij een zegen of een aanstoot met onze gebarentaal?

Helpen wij of duwen wij naar onderen?

* * *

Het komt er eigenlijk op aan, wie wij zijn.

Want wat wij werkelijk zijn, is de drijfkracht van onze woorden en gestes.

Woont de Geest Gods in ons?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

De kracht van den Bijbel.*)

Sommige menschen koopen een bijbel met zeer eigenaardige bedoelingen. Zoo kwam een welgestelde Jood in Algiers in het depôt van het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap om een Bijbel te koopen, omdat hij wenschte te weten hoe de goederen moesten verdeeld worden in geval van echtscheiding; terwijl een militaire veearts een bijbel kocht om te zien wat er in stond over paarden en muilezels. In Zuid-Amerika heerscht groote onkunde aangaande den bijbel. Te Montevideo, de hoofdstad van de republiek Uruguay, heeft de bijbelcolporteur verlof om op het perron van het spoorwegstation zijn bijbels ten verkoop aan te bieden en dan hoort hij dikwijls de menschen zeggen: „Je moet den bijbel lezen als je leeren wilt hoe je leven kunt zonder te werken."

Te Ispahan in Perzië liet de colporteur een bijbel zien aan een Pers, die er in keek, maar het boek toen teruggaf met de woorden: „Dat boek heeft de macht om de menschen van hun eigen godsdienst af te trekken."

In het zendingshospitaal in diezelfde stad Ispahan lag een patiënt, die altijd aandachtig luisterde naar het lezen van het Nieuwe Testament. Gedurende zes weken ging dat zoo voort, toen verliet hij hersteld het hospitaal, en zei: „Ik ben heel blijde, dat ik hier gekomen ben, want ik heb Jezus gevonden. Ik heb bijna alles wat ik had uitgegeven, maar ik heb verlossing gevonden." Eenigen tijd later ontmoette de colporteur den man, die getuigde, dat hij zich nog steeds verblijdde in zijn Zaligmaker.

De colporteur van het bijbelgenootschap te Johannesburg in Zuid-Afrika ontmoette een Italiaan, die hem vertelde, dat hij in de gevangenis gezeten had omdat hij sterken drank verkocht had aan de inlanders. Terwijl hij gevangen zat, kreeg hij een N. Testament, en bij het lezen drongen „de woorden met kracht in zijn hart", *zooals hij* het uitdrukte. Zijn medegevangenen en ook de beambten in de gevangenis merkten de verandering, die er met hem plaats gevonden had, en hij kreeg vermindering van straf. Hij kwam in Johannesburg terug met een certificaat van goed gedrag en kocht gedurig Nieuwe Testamenten, die hij dan weggaf. Toen de colporteur eens aan een buurman van den Italiaan vroeg, of hij zich ook in denzelfden godsdienst verblijden kon, antwoordde deze: „Ik houd ook wel van een beetje godsdienst, maar bij dien kerel is het godsdienst den heelen dag."

In Spanje vroeg een oud man aan den colporteur Mir: „Welke boeken hebt gij te koop?" „Het boek dat u gelukkig kan maken," antwoordde de colporteur, maar hij was zeer verwonderd toen de oude man zei: „Als gij geen bijbel te koop hebt, ben ik niets noodig, want dat is het eenige boek, waarin wij het geluk kunnen vinden." „Die heb ik juist te koop," antwoordde Mir. „Kom dan maar binnen," en de colporteur zocht uit zijn voorraad een huisbijbel, waarna de oude man hem het volgende verhaalde: „Zes jaar geleden kocht ik een bijbel, die mij gelukkig maakte. Maar ik heb hem aan een vriend geleend, en kon hem niet terug krijgen. Daar heb ik veel verdriet van gehad en ik heb God gebeden om een anderen bijbel, en ik hoopte altijd dat Hij mijn gebed zou verhooren, zooals Hij nu gedaan heeft. Nu mag de Heer mij tot zich nemen, want ik heb mijn taak vervuld; ik kende den bijbel als den grootsten schat, en ik wilde een nalaten voor mijn zoons."

Nadat de Turksche regeering scharen Armenische mannen en vrouwen had vermoord, plaatste zij sommige van hun weezen in weeshuizen om ze in het geloof in den Islam op te voeden. Een van deze weeshuizen was te An-

*) Vertaald uit „The Bible in the World", A.

tora op den Libanon. Nadat de Turken den Libanon ontruimd hadden in den laatsten oorlog, gingen drie van de weesjongens uit Antora naar Beiroet om eens te zien wat zij doen konden. Daar kwamen zij voorbij het depôt van' het Bijbelgenootschap en zagen Armenische evangeliën voor het raam liggen. Zij gingen den winkel binnen, en een van de jongens stak zijne handen in de hoogte en riep: „Geloofd zij God! Eindelijk hebben wij een plaats gevonden waar bijbels zijn, waar wij al deze jaren van verstoken zijn geweest." En met tranen in de oogen kochten zij er elk een.

Ongeveer 1875 had Stanley eene geestdriftige beschrijving gegeven van het volk van Oeganda, dat hij op zijn reis dwars door Afrika had leeren kennen, en het gevolg was dat de Engelsche Staatskerk daar den zendingsarbeid begon. De eerste zendeling, Alexander Mackay, vergaderde eenige jongens om zich, en onderwees hen, leerde hen lezen en schrijven, en begon met de vertaling van het N. Testament, en in October 1881 mocht hij den eersteling, Sembera, een van zijn leerlingen, doopen, die later door meerderen gevolgd werd. Maar er braken zware tijden aan voor die jongbekeerden, door het woeden van den tiran Mangwa, die toen in Oeganda heerschte. Op den 30sten Januari 1885, werden drie christenjongens door een woest schreeuwende bende buiten de hoofdstad gebracht. Daar werd een brandstapel opgericht, en het hoofd van des konings lijfwacht schreeuwde den jongens toe: „Gij kent Isa Masiya (Jezus Christus) en gij gelooft, dat gij uit de dooden zult opstaan. Ik zal u verbranden, en dan zult gij zien of het waar is." Een schaterend gelach van de menigte volgde op deze woorden. De jongens werden gegrepen, hun armen afgehakt en zoo werden zij op den brandstapel geworpen. Men zegt dat de wreede toeschouwers verbaasd en ontzet waren toen zij een jongensstem hoorden zingen: „Daaglijks, daaglijks zing 'k voor Jezus." Sedert dien vreeselijken tijd leerden scharen in Oeganda voor Jezus buigen, en eenige jaren later werden niet minder dan 6.700 volwassen mannen en vrouwen aan de christelijke gemeente toegevoegd. Dat is de macht van Gods Woord.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Hanna en Samuël.

1 Sam. 1—3.

Les voor Zondag 14 Mei 1933.

Hanna bidt, en wordt verhoord. 1 Sam.1.

Wij hebben voor twee weken gehoord, hoe die sterke richter, Simson, stierf. Maar God zorgde er voor, dat het verlies van dezen eenzamen held rijkelijk werd vergoed. Wij worden door den Bijbel ingeleid in het gezin van Elkana, een Efrathiet. Elkana beteekent: Bezitting van God.

Het was voor de Israëlieten moeilijker dan voor ons om naar de kerk te gaan. Zij moesten daartoe naar een bepaalde plaats reizen. Wij weten dat het later enkel Jeruzalem was. Maar in den tijd der Richteren was dat nog niet zoo. Toen gingen de meeste Israëlieten naar een plaats genaamd Silo (beteekent: Rust) Daar was ook de ark. Op bepaalde tijden van het jaar, met het Paaschfeest en andere feesten, en misschien ook nog wel eens daar tusschen in, reisde Elkana met zijn gezin naar Silo. Als dan het offer gebracht was en een feestmaaltijd gehouden werd, kreeg Hanna, de vrouw, die hij zeer lief had, altijd het grootste en beste stuk. Hanna was daar wel blij mee, maar het kon toch de droefheid niet wegnemen, die zij had, omdat haar iets hinderde. Dat was, dat zij kinderloos was gebleven tot dusver.

Maar als er iets is, wat ons hindert, dan weten wij toch den weg, die wij dan moeten gaan, nietwaar? Wij mogen alles aan den Heere zeggen. Dat deed Hanna ook. Terwijl alle anderen vroolijk bijelkander waren en feest vierden, (Elkana had nóg een vrouw, Peninna, en zonen en dochteren), ging Hanna stilletjes weg en ging naar het Heiligdom. Daar, waar God was, waar Jehovah zich openbaarde, wilde zij haar nood aan den Heere klagen. Bij den ingang van den tabernakel zat de priester Eli op een stoel. Op eenigen afstand van hem knielde Hanna neer, strekte de handen omhoog naar den hemel en stortte haar hart voor God uit. Zij beloofde den Heere, dat, als Hij haar een zoon zou geven, zij hem aan den Heere wilde wijden zijn leven lang. „Heere der heirscharen!" noemde zij nu den Heere. Hanna bad lang, zij had den Heere zooveel te zeggen en niet alle dagen had zij een gelegenheid daartoe als thans. Eli had haar al geruimen tijd gadegeslagen en hij was in de diepgezonken tijd, waarin hij leefde, zoozeer gewend meer goddeloosheid dan gebed bij het heiligdom te aanschouwen, dat hij het bewegen van haar lippen voor het gelispel van een dronken mensch aanziet. Spoedig echter wordt hem duidelijk, dat hij zich vergist heeft. Hanna is niet dronken, doordat zij teveel wijn bij de feestmaaltijd gebruikt heeft, maar zij is een ziel, die haar hart uitstort voor den Heere. Dan laat Eli haar in vrede vertrekken en verzekert haar, dat de Heere haar gebed zal verhooren.

Hanna gaat weer naar haar man terug, die direct aan haar gezicht ziet, dat zij niet meer zoo bedroefd is als kort geleden.

Nu duurt het niet lang, of de Heere verhoort werkelijk haar gebed en Hanna krijgt een zoon. Zij noemde hem „Samuël", d.w.z. „God heeft verhoord". Nu was Hanna voorloopig aan haar huis gebonden, en toen haar man daarop weer naar Silo ging, moest zij thuis blijven. Enkele jaren later echter, toen de kleine Samuël alleen kon eten en drinken en zich zelf kon aankleeden, ging ook Hanna weer mee naar Silo en nam Samuël mee. Groote blijdschap was er in haar hart. De Heere had haar zoo rijk gezegend en nu ging zij haar belofte aan Hem houden; het beste wat zij had, gaf zij aan haar God. Ook Elkana was blij, dat Hanna een zoon bezat, en hij nam daarom drie jonge ossen mee en een efa (20 liter) meel en een flesch of kruik vol wijn.

Lof en dank werd den Heere gebracht. Ook Hanna bad, maar nu niet meer als die eerste maal, maar het was nu één lofzang, die Hanna liet hooren. Deze lofzang is vermeld in 1 Sam. 2: 1—10.

De zonen van Eli. 1 Sam. 2: 12—36.

Elkana was met zijn gezin weer naar huis terug gegaan naar Rama, maar Samuël was nu bij Eli om hem te helpen in den tempel. Als dienstknecht des Heeren droeg Samuël een klein priesterkleed met een gordel. Zijn moeder gaf hem elk jaar, als zij met haar man het jaarlijksche offer kwam brengen te Silo, een nieuw priesterkleed, en zij was dan zeer blij, als zij bemerkte, dat haar jongen weer gegroeid was en dat de priester Eli vol lof over hem was. Daar waren echter nog meer dienstknechten in het huis des Heeren. Dat waren twee zonen van Eli zelf. Maar hun gedrag stak wel erg af bij dat van Samuël. Samuël groeide op in genade bij God en menschen. Maar die beide andere priesters, de zonen van Eli, Hofni en Pinehas, waren groote zondaars. Zij verachtten het spijsoffer des Heeren. Of zij stalen het offervleesch dat tot hen werd gebracht voor zich, of zij eigenden het beste ervan zich toe. Zij namen het, als het niet goedschiks gegeven werd, met geweld. Bovendien leefden zij in andere groote zonden, brutale ontuchtigheid. Naar de flauwe bestraffing huns vaders luisterden zij niet. Hij zei er niets van dan: „Kinderen! het is niet goeds, wat ik van u hoor." (Langzaam en lusteloos uitspreken).

De zonen van Eli werden hoe langer hoe slechter. Toen kwam er op zekeren dag een man Gods, een profeet, tot Eli met het woord: „Zoo zegt de Heere!" De val van Eli's huis wordt hem aangezegd. Op één dag zou hij met zijn beide zonen sterven, en wie uit zijn huis overbleven, zouden vroeg en in armoede sterven, en om een bete broods zich buigen voor den getrouwen priester, dien de Heere verwekken zou. Dit oordeel is vervuld, toen Salomo door de overdracht van het hoogepriesterschap

van Abjathar op Zadok het weder bracht van de lijn van Ithamar in die van Eleazar.

De roeping van Samuël. 1 Sam. 3.

Eli was dus reeds gewaarschuwd, maar hij zou er nog meer van hooren. God begon Zich aan Samuël te openbaren. Waarom niet aan Eli? Eli was toch eigenlijk de priester? Och, Eli was wel een goed en geloovig man, maar niet ijverig in zijn ambt. Hij predikte het woord Gods niet; hij was trouwens lichamelijk niet sterk meer, mede wegens zijn hoogen leeftijd. Wij hebben gehoord, hoe Eli maar stil op zijn stoel zat, toen Hanna bad. De gevolgen van een en ander kunnen wij ons wel indenken. Daar de Wet niet meer werd gelezen, kenden velen de Wet niet meer en deden althans niet meer naar de Wet des Heeren. Slechts de ouderen wisten er nog wat van. Daarom zeide men, dat het Woord des Heeren duur, kostbaar (dierbaar) was in die dagen.

God openbaarde zich niet meer, „er was geen openbaar gezicht". Vandaar, dat noch Samuël noch Eli aanstonds het woord des Heeren kenden. In den avond, toen Eli en Samuël zich ter ruste hadden begeven, eer nog de lamp bij het avondoffer was gedoofd, riep de Heere Samuël. Eerst toen Samuël voor de derde maal tot Eli liep, daar hij meende, dat deze hem had geroepen, begreep Eli, dat God Zelf den jongeling had geroepen. En, wanneer Samuël nu antwoordt: „Spreek, Heere! want Uw knecht hoort!" verneemt hij, nu in duidelijker woorden dan reeds tot Eli waren gekomen, het toekomstig oordeel over diens huis.

Slechts, nadat Eli er ten sterkste op heeft aangedrongen, deelt Samuël de onheilsprofetie mede, die de hoogepriester Eli met stille berusting ontvangt: „Hij is de Heere! Hij doe wat goed is in Zijne oogen." En van nu af aan ging allerwege de roep van Samuël als profeet des Heeren uit. En, wat gedurende heel den richtertijd niet was aanschouwd, er was nu éénheid in geheel Israël van Dan tot Berseba toe in de erkentenis, dat Samuël de geroepene van Jehovah was. Als wij getrouw zijn in het dienen dan roept de Heere ons te Zijner tijd tot bijzondere arbeid voor Hem. Het gansche leven zij den Heiland gewijd!

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

DEN HAAG—OOST. Met groote dank aan God kan de Jongedochtersvereeniging „Wees Getrouw" te 's-Gravenhage—Oost U 't volgende mededeelen. Op Donderdag, 6 April j.l., heeft ze haar jaarfeest gehouden. Onze presidente. H. Louw, heette alle aanwezigen hartelijk welkom, waarna br. de Haan, ouderling van de gemeente, verder dien avond de leiding had. Vanwege ons uitgebreid programma heeft hij een korte feestrede gehouden. Uit het verslag van de secretaresse mochten wij vernemen, dat de vereeniging „Wees Getrouw" ruim twee jaar bestaat, hoe deze vereeniging is ontstaan en wat door haar elke week gedaan werd. Wij kunnen ook niet anders dan dankbaar zijn voor alle zegeningen, die wij in de afgeloopen jaren ondervonden hebben. Wij mochten ook met ons jaarfeest weer ondervinden, dat God een verhoorder der gebeden is. Alle bijdragen zijn bijzonder goed gedaan. Wij hoorden uit monden van vele aanwezigen: „Neen, maar zoo'n mooi feest hadden wij van een Jongedochtersvereeniging niet durven verwachten". Ons lokaal was goed bezet. Ook werden door de Zangvereeniging nog eenige liederen gezongen. Wij konden zoo echt merken, dat allen dien avond voldaan huiswaarts keerden. En nu het feest weer tot het verleden behoort zullen we in Gods kracht moedig voorwaarts gaan.

Met vriendelijke groeten, namens de Jongedochtersvereeniging „Wees Getrouw",

T. SMIT, Secretaresse.

SNEEK. Met verlangen had onze gemeente ver van te voren naar de Paaschdagen uitgezien.

Paschen is telkens weer een dag van vreugde voor ieder Christen, doch dit keer was er voor de gemeente bijzonder reden om blijde te zijn.

Drie zusters en twee broeders, welke wisten door genade het eigendom des Heeren te zijn, gaven hun begeerte te kennen Hem in gehoorzaamheid te volgen en door den doop aan de gemeente te worden toegevoegd.

Nadat we hun belijdenis hadden gehoord werd besloten aan deze wensch te voldoen en de doopsbediening vastgesteld op Paaschzondag.

Onze Voorganger bepaalde des voormiddags de talrijke aanwezigen bij een woord uit Romeinen 6 t.w.: „Met Hem begraven door den doop in den dood".

Na de prediking werd de doop voltrokken aan de drie zusters.

We mochten aan ons hart gevoelen dat de Heer in ons midden was en twijfelen niet dat deze morgendienst onuitwischbare indrukken achterliet.

Des namiddags was ons kerkgebouw tot in alle hoeken bezet. We werden nu gewezen op hetgeen Paulus aan Efeze schreef: „Eene gemeente, die geen vlek of rimpel heeft".

Gods Geest was in ons midden, ons zegenend door Zijn tegenwoordigheid.

De beide broeders daalden nu achtereenvolgens in het watergraf af opdat zij voortaan: „in nieuwigheid des levens wandelen zouden".

Na de doopsbediening schaarde de gemeente zich, met haar vijf nieuwe leden, om den Disch des Nieuwen Verbonds.

Bij monde van onzen broeder ouderling werden de pasgedoopten hartelijk welkom geheeten.

Een groot getal broeders en zusters, waaronder ook van elders, werden door brood en beker herinnerd aan hetgeen Jezus voor allen gedaan heeft om ons van den vloek te bevrijden.

Onze harten zijn vol lof en dank over den zegen welke God ons schonk, en onze bede is dat deze dag een spoorslag moge zijn voor anderen, opdat ze het woord van onzen Heiland eens ter harte mogen nemen: „Doe dit tot Mijne gedachtenis" en: „Gij zijt Mijne vrienden, zoo gij doet wat Ik u gebied".

We gaan blijde de toekomst tegen en gelooven zeker dat de Heer meer dan dit heeft om ons te geven.

Met hartelijken broedergroet, namens de gemeente,

A. WIELINGA, Secr.

Verslag van den gehouden 24en BONDSDAG van Baptiste Gemeenten in Friesland

op Paasch-Maandag 17 April 1933 te Leeuwarden.

Geliefde medeverbondenen in onzen opgestanen Heiland.

Aan hare traditie getrouw, hebben de Friesche Baptisten op bovengenoemde datum bewezen de provinciale saamhoorigheid hoog te houden. Voordat de officieele vergadering was begonnen waren er al vele broeders en zusters samengekomen tot het houden van een bidstond waarin de Heer gedankt werd voor de vele ontmoetingen van brs. en zrs. uit de provincie en tevens God werd gesmeekt om Zijne onmisbare leiding en zegen voor dezen dag.

Bij de opening der morgenvergadering bleek dat alle aangesloten gemeenten uit de provincie tegenwoordig waren, zoomede eenige brs. en zrs. uit Franeker, Dokkum, Welsrijp en Heerenveen, ja zelfs onze oude broeder Voorganger Ds. J. de Haan uit Vriescheloo. De vergadering stond onder de eminente leiding van onzen voorzitter Ds. H. Visser van Sneek, die na een kort maar krachtig openingswoord te hebben gesproken ons allen een rijk gezegende dag toewenschte. Vervolgens werden er eenige zakelijke aangelegenheden verhandeld, die allen een vlot verloop hadden.

Hierna werd aan br. Ds. F. E. Huizinga gelegenheid gegeven tot het houden van zijn referaat, getiteld „De Christelijke gemeente". Geachte referent begon met te zeggen, er zijn 2 gemeenten, n.l. de politieke gemeente en christelijke gemeente. De eerste is een organisatie, de tweede een organisme. Om nu een duidelijke beschouwing te geven over dit onderwerp had inleider zijn onderwerp in 3 punten verdeeld, en wel 1e de noodzakelijkheid der gemeente, 2e de mogelijkheid der gemeente, 3e de werkelijkheid der gemeente. Daar Christus het hoofd is van het lichaam der gemeente, en de Heer ons noodig heeft om Zijn werk te doen is het noodzakelijk dat hier op de aarde een gemeente gevestigd is, die het licht der wereld en het zout der aarde moet zijn om het woord des evangelies uit te dragen en te doen verbreiden. Daar nu de kerk tusschen de gemeente en de wereld staat moet de ware, de christelijke gemeente door haar handel en wandel een stad op een berg zijn die gezien mag en kan worden, en om nu deel uit te maken van deze gemeente moet men de zekerheid bezitten van wederom geboren te zijn en is de doop de toegang en de poort in de gemeente, en zorgt de Voorganger (leerend ouderling) voor de geestelijke dienst, de diakenen voor de tafel der gemeente. En zoo komen we dan tot de werkelijkheid en het bestaan der gemeente. Het zou te veel ruimte

vergen, om deze punten verder uit te breiden, in het kort genomen, het was een waar genoegen te merken hoe onder de diepste stilte en met stijgende belangstelling naar dit referaat werd geluisterd. Het kon aller toe- en instemming wegdragen. Den geachten inleider werd dank gebracht voor dit leerrijk onderwerp. — Vervolgens werd onze aandacht gevraagd voor een opstel, getiteld „De ware levensbron" naar voren gebracht door br. S. Visser van Stavoren. Ook dit bleek geput te zijn uit de ware levensbron. Den schrijver werd dank gebracht.

Hierna gingen we luisteren naar een belangrijk punt, n.l. „De evangelisatie-arbeid in Friesland", ingeleid door br. Ds. F. E. Huizinga. De bedoeling was dat men zou zien te komen tot een evangelisatie-arbeid in de zomermaanden met auto of ander vervoermiddel in onze provincie, waarbij dan onze broeders Voorgangers en leekebroeders hun gaven en krachten ten dienste zouden stellen om het evangelie en onze beginselen onder de menschen te brengen. Na dit op enthousiaste wijze bepleite voorstel te hebben besproken, werd besloten dat het bondsbestuur deze zaak met de inleider ernstig zou onderzoeken, om zoo mogelijk het uit te voeren, want wie een toren bouwt zet zich eerst neder en overrekent de kosten. Zoo was dan de tijd reeds meer dan verstreken voor onze morgenvergadering en werd er pauze gehouden, waarin de meegenomen proviand onder een aangename kout en dampende koffie werd genuttigd.

En toen dan het uur was aangebroken voor onze middagbijeenkomst, bleek dat de groote zaal tot in alle hoeken gevuld was met broeders en zusters van heinde en ver. Deze vergadering (liefdemaal) was het hoogtepunt van den dag. In dit middaguur waren er vele broeders en zusters, zoowel ouden als jongen, die getuigden van de liefde des Heeren en het heil en geluk, dat ze bezaten in Jezus hun Verlosser en Zaligmaker. Zij die deze blijdschap nog niet bezaten werden aangemoedigd en gewaarschuwd: „Heden is het de welaangename tijd; bekeert U en wordt behouden. Veel te vlug was het uur aangebroken dat we moesten eindigen. Hoe heerlijk zal het zijn eens allen daar te zijn waar wij Hem eeuwig zullen loven en prijzen, die waard is te ontvangen alle dank en aanbidding. Voordat we uiteen gingen werd nog medegedeeld, dat D.V. 1934 de Bondsvergadering zal worden gehouden in Noord-Bergum, daarna werd de vergadering met dankzegging door br. S. W. Veltman van Drachten gesloten en gingen we allen dankbaar voor de vele zegeningen en weldaden deze dag uit des Heeren hand ontvangen, naar onze woningen en schepen.

Leeuwarden. H. FENNEMA, Secr.

MEDEDEELINGEN

UIT ONS UNIE-BUREAU.

Onze a.s. Unie-Vergadering.

Onze Unie-Vergadering zal D.V. gehouden worden, 5 en 6 Juli te Sneek. In verband daarmee, brengen we bij dezen het volgende onder de aandacht der Gemeenten:

1. *Voorstellen en vragen voor de Agenda*, moeten minstens 8 weken vóór de Algemeene Vergadering, in schrift geteekend en met toelichting voorzien aan den Secretaris der Unie worden toegezonden.

Ondergeteekende ziet dus vóór 18 Mei e.k. voorstellen tegemoet.

2. *Het stellen van candidaten.*

Volgens art. 3 sub. d. van het Huish. Reglem. moeten de namen der candidaten minstens 8 weken vóór de Algem. Verg. aan den Secr. der Unie worden opgegeven.

Dit jaar treden (volgens rooster) als leden der Commissie af J. VISSER en B. PLANTING. Deze zijn in het jaar van aftreden niet herkiesbaar.

De Com. van Redactie van „De Christen", bestaande uit de brs. G. BOURITIUS, L. DE HAAN, J. LOUW en J. W. WEENINK, treedt in haar geheel af, is echter weer herkiesbaar.

Herkiesbaar zijn ook de aftredende Redakteuren van „De Zaaier", B. PLANTING en van „De Kindervriend", A. P. BARENDREGT.

Wees zoo goed mededeeling van Candidaatstelling, eveneens vóór 18 Mei bij ondergeteekende in te zenden.

3. *Het Jaarverslag.*

De Secretarissen der Gemeenten worden vriendelijk verzocht (eveneens vóór 18 Mei) een kort verslagje van hun Gemeente bij mij in te zenden. Gemeenten, wier Secr. nalatig zijn, behoeven in het Jaarverslag niet besproken te worden.

4. *Afgevaardigden.*

Gemeenten mogen voor elke 50 leden, of een gedeelte daarvan, benevens haar Predikant of Voorganger, één afgevaardigde zenden. Van hun benoeming moet behoorlijk aan den Secr. der Unie kennis worden gegeven, minstens 6 weken vóór de Algem. Verg. Als uiterste termijn noemen we dus hier 25 Mei.

Voor de te ontvangen Gemeente is het echter bepaald noodig, dat de afgevaardigden zoo spoedig mogelijk worden benoemd, en van hun komst ook zoo spoedig mogelijk opgave worde gedaan, aan het door haar op te geven adres.

Zorg s.v.p. met een en ander behoorlijk op tijd te zijn; ge bevordert daardoor een goede gang van zaken.

B. PLANTING, Unie-Secr.
Amsterdam (Z.), Tolstraat 117.

De gemeente Utrecht heeft
Ds. L. de Haan van N. Pekela
beroepen als herder en leeraar.

M.

De Secr. der Gemeente te Heerlen-Treebeek, verzoekt mede te willen deelen:
1. dat br. Fijn is afgetreden als leerend-ouderling der Gem. en
2. dat br. K. ten Kate, Grefkenstr. 6, Rumpen (L.) thans als zoodanig fungeert.

B. PLANTING, Unie-Secr.

Radio-uitzending
van een
EVANGELISATIE-SAMENKOMST
door de Ned. Chr. Radio Vereen.
op Woensdag 3 Mei a.s., 's avonds van 8-9½ uur.

Te houden in de Kerkzaal der Baptiste Gemeente te Haarlem, Bakenessergr. 65.

Voorg.: Ds. J. v. d. Schors, predikant der Baptiste Gemeente te Haarlem.

Onderwerp: *De Redding der ziel.*

Sprekers: Ds. B. Planting, predikant der Baptiste Gemeente te Amsterdam en Ds. J. v. d. Schors.

Medewerking verleent het Kerkkoor der Gemeente, directeur de Heer J. Timmer te Amsterdam.

1. Zingen Ps. 68 : 2, 17.
2. Schriftlezing Psalm 124.
3. Kerkkoor.
4. Gebed.
5. Zingen Lied no. 80 (Bundel v. Joh. de Heer).
6. Toespraak Ds. B. Planting, onderw.: „Redt uwe ziel!" Jer. 48 : 6a.
7. Kerkkoor.
8. Zingen Lied no. 302 (Bundel v. Joh. de Heer).
9. Toespraak Ds. J. v. d. Schors, onderw.: „Mijne ziel is gered!" Gen. 32 : 30c.
10. Kerkkoor.
11. Dankgebed.
12. Slotzang Lied no. 22 (Bundel v. Joh. de Heer).

J. BOITEN, Secr. U. R. C.

N. B. J. Beweging.

Jong Leven.

Verzoeke bestellingswijzigingen voor Jong Leven No. 3 te melden vóór 8 Mei a.s.

De adm.

Contributie 1932/33 f 5 Muntendam in dank ontvangen.

D. MOLIJN, Penningm.
Giro 70920.
Utrecht, Diezestraat 2.

Ontvangen voor de Zending:

v.d. gem. Utrecht f 33.54
Zonder spec. best.
„ „ Stadskanaal f 450.—
v. d. Congo.

Hartelijk dank.

Zendingsvrienden, die in dit boekjaar nog iets voor de Zending willen afdragen, hebben daarvoor nog twee dagen de gelegenheid; 30 April worden de boeken afgesloten.

Contributie!

Onderstaande gemeenten betaalden nog niet hun Contributie. Brs. Penningmeesters, u hebt nog 2 dagen de gelegenheid, om het bedrag in het loopende boekjaar te voldoen.

Amsterdam	f 30.—
Bergum Noord	„ 19.40
Deventer	„ 20.80
Drachten	„ 6.80
Eindhoven	„ 22.—
's-Gravenhage	„ 40.20
Groningen	„ 216.80
Heerlen	„ 18.—
Hengelo	„ 93.60
Siddeburen	„ 14.40
Foxhol	„ 15.60

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

III

INGEZONDEN.

Zoo nu en dan komen er in ons blad artikelen voor over komende Bondsdagen en vergaderingen te houden door verschillende gemeenten met elkander, en met veel dankbaarheid en enthousiasme worden na afloop verslagen uitgebracht in ons blad. Heerlijk voor de gemeenten, welke er in gedeeld hebben. Welk een zegen moeten zulke bijeenkomsten achterlaten!

Maar — en nu komt de klacht, en meteen een vraag: — Denken de brs. en zrs. van die gemeenten ook wel eens aan hun medebrs. en -zrs., die verre van het *centrale Baptiste Nederland* wonen en niet in staat zijn om zulke heerlijke opbouwende samenkomsten bij te wonen, omdat hun gemeente ver uit het centrum ligt? Heusch, het maakt ons vaak jaloersch wanneer deze dingen onder onze aandacht worden gebracht.

Toont uw dankbaarheid jegens God voor den heerlijken zegen, dien ge daar ontvangt door voor hen te bidden die verstoken zijn van deze dingen. Het is zoo noodig dat wij als leden van één huisgezin en dat is het huisgezin van Christus, met elkander meeleven.

Doet uw best eens, prov. bonden en comm. dat ook die gemeenten in een of andere gemeenschap worden betrokken waardoor zij uit hun isolement komen om ook eens een ruimeren blik te krijgen over den arbeid, die door de gezamenlijke gemeenten wordt gedaan. En die blik is zoo noodig, vooral als men, om zoo te zeggen, op een, voor geestelijke dingen schijnbaar onvruchtbaren grond woont.

Ik weet niet of dit misschien ook een taak is, weggelegd voor onze Unie, maar in ieder geval zou het toch wel eens onder de aandacht kunnen worden gezien, om behalve onze Uniedagen, ook b.v. eens een Nationalen landdag voor Baptist Nederland uit te schrijven, op een plaats, die voor ieder bereikbaar is.

U, mijnh. de Red. dankzeggende voor Uwe welwillendheid, met br.gr.

een lid van een geïsoleerde gem. in Nederland.

III

RONDBLIK.

Vanwaar het anti-semitisme komt.

Prof. dr. Adolf Keller te Genève schrijft ons het volgende: „Het kan niet worden ontkend, dat het Joodsche element een belangrijke rol speelde zoowel in het Russisch bolsjewisme als in het opkomen van een Germaansch communisme en atheïsme, zoodat een groot deel van het omstreden anti-semitisme zijn verklaring vindt in dezen afbrekenden en de zede aantastenden invloed van den revolutionairen Joodschen geest. De boycot tegen de Joden moet dan ook geenszins slechts gezien worden als een uiting van blind ras-antagonisme, gelijk bijv. in het Amerikaansch negerprobleem of in de rasmoeilijkheden van Zuid-Afrika op te merken valt, maar als een aanval op een deel van het vreemde en geimmigreerde Joodsche element als verantwoordelijk voor de neerhaling van de publieke zedelijke opvattingen. Daar komt nog bij, dat in zeer vele takken van publiek leven, bijv. in de pers, in de medicijnen, in de tooneelwereld, in de juridische wereld, het Joodsche element zoo overwegend is, met name in Noord-Duitschland, dat het in duidelijke tegenstelling staat tot het getal der Joden onder het volk als geheel. En waar de natie opstaat en een heroïeke poging waagt om zich nieuw nationaal te organiseeren, is het onvermijdelijk te achten, dat in den strijd tegen de beginselen en elementen, die voor den nieuwen staat gevaarlijk geacht worden, eliminaties van pijnlijken aard moeten geschieden, ook al is uit menschelijk standpunt geoordeeld alle hardheid en alle ongerechtigheid te betreuren.

Zendingsstudieconferenties te Lunteren.

De Zendingsstudie-Raad te Zeist deelt ons mede, dat evenals vorige jaren vier conferenties te Lunteren zullen gehouden worden. Over de cursussen, die iedere week zullen worden gegeven, meldt men ons het volgende:

Eerste week (24—29 Juli): dr. S. Knak (Berlijn) over „Die wichtigsten Gegenwartsprobleme der Afrika-mission", ds. D. Crommelin over „Reiservaringen en gevolgtrekkingen", dr. J. Lammerts van Bueren (Zetten) over een onderwerp de Inwendige Zending betreffende;

Tweede week (31 Juli — 5 Augustus): dr. S. Knak (Berlijn) over „Die wichtigsten Gegenwartsprobleme der Afrikamission", ds. L. Netelenbos over „Midden-Java ten Zuiden", ds. H. G. Steinberg over „Suriname";

Derde week (7—12 Augustus): dr. G. Simon (Bethel) over „Die Botschaft des Evangeliums an die Weltreligionen der Gegenwart", dr. W. ten Boom (Hilversum) over „Jodenzending", dr. Alb. C. Kruyt over „De geestesgesteldheid der Toradja's en het Christendom";

Vierde week (14—19 Augustus): dr. G. Simon (Bethel) over „Die Botschaft des Evangeliums an die Weltreligionen der Gegenwart", F. J. F. van Hasselt, zendeling, over „Nieuw-Guinea", ds. Jac. van Nes Czn., ('s-Gravenhage) over „Het anti-semitisme".

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 5 Mei 1933 No. 2286 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

STILLE ZIJN.

Nu vraag ik niets dan stille zijn,
Te rusten van mijn nood en pijn.
Niet zeggen: ja; niet zeggen: neen,
Niets willen dan Uw wil alleen.

Maar God; ik kan niet stille zijn.
Dit hart is donker en onrein.
Het woelt en weent en zucht en klaagt
Als 't worstelend om uitkomst vraagt.

Mijn God, leer Gij mij stille zijn,
En niets begeeren, groot of klein.
Niet vragen en niet klagen meer,
Door U mij laten dragen, Heer!

!!!

AAN ZEER STILLE WATEREN

HOUD IN GEDACHTENIS!

„Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt, welke is uit den zade Davids, naar mijn Evangelie".

(2 Tim. 2 : 8).

Het Paaschfeest ligt nu weer enkele weken achter ons. Paaschfeest is het feest van Jezus' verrijzenis. Dan herdenken we het feit van Jezus' glorierijke overwinning over dood en graf.

En welk een herdenking! Jezus Christus, Die uit den zade Davids is, *uit de dooden opgewekt!* Een *feit* van omvangrijker beteekenis heeft er in de wereldgeschiedenis nimmer plaats gevonden. En daarom is het ten eenenmale een onmogelijkheid, dat de herdenking van Jezus' opstanding zich zou beperken tot één, twee of drie Paaschdagen. Zoo iets mag nimmer meer vergeten worden. Dagelijks moet het den christen helder voor de geest staan. In blijde en droeve dagen. Onder vooren tegenspoed. Bij regen en zonneschijn. Wanneer de arbeid ons gemakkelijk valt en ook wanneer we het gevoel krijgen, dat al ons werken vergeefsche moeite is. Dus *altijd*.

Altijd?

Is dat in werkelijkheid wel het geval? Nu, ik vermoed dat er ook hier verschil is tusschen theorie en praktijk. Och, ik weet het eigenlijk wel zeker.

Ook Paulus wist dat.

Vandaar zijn ernstige vermaning aan Timotheus, z'n veel jongere ambtgenoot: „Houd *in gedachtenis*, dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt, welke is uit den zade Davids, naar mijn Evangelie".

Zóó schreef Paulus ongeveer vijfendertig jaar nà de opstanding van Jezus Christus.

Het was een woord voor Timotheus en zijn geslacht. Omdat er tóen reeds gevaar dreigde; het gevaar, om aan de opstanding van Jezus een minderwaardige plaats toe te kennen in de kamer der gedachtenis.

Voor de discipelen van Jezus bestond dat gevaar niet. Zij hadden de Opgestane *gezien!* Bij hen ging het dus *van zien tot gelooven*.

Bij Timotheus moest het gaan *van gelooven tot zien*. Dat is een groot verschil! Wil dat niet te licht achten. Of ziet ge vanuit de hoogte neer op Thomas, die juist met dit probleem worstelde? Och, laat mij U dan mogen zeggen, dat de opgestane Heiland ook van dit probleem af wist en de heele kwestie in de volgende woorden samenvatte: „Omdat gij Mij gezien hebt, Thomas, zoo hebt gij geloofd; zalig zijn ze, die niet zullen gezien en nochtans zullen geloofd hebben".

Het *voorwerp* van ons geloof is wel hetzelfde als dat der discipelen, doch de geloofs*grond* is een andere geworden.

En daarom klinkt nu nog altijd het parool: houd in gedachtenis . . . .

De herinnering aan Jezus' opstanding moet levendig in onze gedachtenis bewaard blijven. Ons gansche leven door!

Paulus vond het noodig, om vanuit z'n gevangenschap in Rome op een dergelijke wijze aan Timotheus te schrijven. En wij, wij plaatsen ons vlak naast Timotheus, omdat we weten, dat er voor ons hetzelfde gevaar dreigt.

Zalig zijn zij, die niet gezien en nochtans geloofd zullen hebben.

Ook wij hebben met Timotheus niet gezien (gelijk de apostelen, die konden getuigen, *omdat* ze gezien hadden), en nochtans geloofd. Daarom zijn we zalig.

Maar daarom zullen we ook niet vergeten, dat het voorwerp van ons geloof, Jezus Christus, Die uit den zade Davids is, gekruisigd maar ook is opgewekt uit de dooden!

De inhoud van Paulus' prediking was de gekruisigde en opgestane Heer. Dat was *zijn* Evangelie. En een ander Evangelie had hij nooit gebracht.

* * *

M'n broeder en zuster: „houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt, welke is uit den zade Davids".

Want daar dreigt gevaar, ook voor U.

Hoe gemakkelijk geraakt de herinnering aan Jezus' opstanding bedolven onder duizend andere. Het is werkelijk eigenaardig gesteld met ons geheugen. Wat wordt er niet al in dat geheugen bewaard! Zijn het meest aangename en prettige herinneringen, die daar bewaard worden? Ja, die zijn er wel, maar ik vermoed toch, dat de onaangename en minder prettige herinneringen verreweg in de meerderheid zijn. Wij menschen vergeten zoo gemakkelijk het goede, terwijl het verkeerde meestal heel netjes in het geheugen bewaard wordt. Zoo zijn we; wij, die in de levende Heiland zeggen te gelooven.

De herinnering aan de *levende* Heiland moet ons vóór alles levendig en helder voor de geest staan. Dit zal dan niet zonder uitwerking op al die andere herinneringen blijven.

Daarom: houd in gedachtenis . . . .

Ook komt het voor, dat de herinnering aan Jezus' opstanding een plaatsje krijgt in een verborgen, stoffig, bijnavergeten hoekje van de kamer der gedachtenis. Men leeft het leven eens „christens". Maar 't is hélaas een christendom zonder kracht. Het leven Gods komt niet tot openbaring. En geen wonder: de herinnering aan de *levende* Heer en Heiland is *bijna* zoek geraakt!

Maar daar gaat het zonnetje van voorspoed plotseling schuil achter donkere en dreigende wolken. Met het rustige, ongestoorde leven is het voorloopig gedaan. Er breekt een tijd van nood aan. Moeilijkheden rijzen als paddestoelen uit de grond. Er dreigt zelfs gevaar. De koning der verschrikking waart rond.

Eigenaardig — men herinnert zich plotseling het woord: „Ik ben met uliEden alle de dagen tot de voleinding der wereld". Een woord van de Opgestane! Men doet een beroep op de belofte van de levende en verhoogde Heiland. Maar waarom alleen in moeilijke, droevige, zorgelijke en donkere dagen? Jezus Christus wil *alle* dagen met ons zijn.

Daarom: houd in gedachtenis! Altijd! Dat is niet voor tweeërlei uitlegging vatbaar.

Houd in gedachtenis .... Zoodat Uw leven voortdurend een levend getuigenis daarvan aflegt.

D. H.

III

LOSSE SCHAKELS

Duitsche Zending in Ned. Oost-Indië. Op Sumatra werkt het Rijnsche Zendinggenootschap. Op de 20.000 zielen, wonende in een omtrek van 100 K.M^2. komt één zendeling. Duizenden wachten er nog op het Evangelie. In het jaar 1930 werden er 10 000 volwassenen gedoopt. Hier zijn twee tegenstanders: het Mohammedanisme en Rome.

Op het eiland Nias, dat 130.000 inwoners telt, is het aantal belijders van den Christelijken godsdienst gestegen van 18.000 op 80.000.

Dit tengevolge van een opwekking in 1917, die gekenmerkt was door een diepgaand schuldgevoel. In het Noorden werkt onder 28.000 bewoners, waarvan 12.000 christenen, één zendeling, terwijl de zendeling die in het Zuiden werkt zich 40.000 zielen, waaronder 8.000 christenen ziet toegewezen. Hier is behoefte aan arbeidskrachten! De Bolsjewistische propaganda is hier merkbaar, maar desondanks kan de Rijnsche zending gewagen van opgewekt geestelijk leven.

Op Java voert de Neukirchner zending een harden strijd met het Mohammedanisme.

In Noord-Borneo, waar groote werkloosheid heerscht, vindt de Baseler zending open deuren.

Op Nieuw Guinea werken de Neudettelsauer en de Rijnsche zending en hebben mooie kansen.

Van een Baptiste zending in dit uitgestrekte gebied kan helaas nog niet gesproken worden.

Omvang der Duitsche Zending. Op 563 zendingsstations en meer dan 3800 buitenposten werken 1435 Duitsche zendingskrachten, bijgestaan door 9813 inboorling-helpers. Zij hebben ruim 1.000.000 bekeerlingen uit de heidenen om zich verzameld terwijl 62.566 personen dooponderricht ontvangen. De Duitsche zending onderhoudt 34 seminaries, 62 middelbare scholen en 3636 volksscholen met te zamen 225.000 leerlingen. In 33 zendingshospitalen werken 36 dokters. Opgebracht werd in 1931 door Duitschers in en buiten Duitschland 5.500.000 gulden terwijl de christenen uit de heidenen ongeveer 1.200.000 gulden offerden. Het aantal zendingskrachten bedraagt 56 % van dat voor den oorlog. Inboorling-helpers zijn er thans 900 meer en het aantal bekeerde christenen is 43 % grooter dan toen. In Duitschland wordt 27 % minder voor de zending geofferd dan vóór 1914.

De omvang van de Duitsch-Roomsch-katholieke zending staat in het geheel genomen ten achter bij de Duitsch-protestantsche zending.

Oorlog en Zending. De groote oorlog heeft op zendingsgebied veel kwaad gedaan. Boven de belangen van het Koninkrijk Gods werden door de oorlogvoerenden de nationale belangen geplaatst. Op verschillende terreinen kwam het werk braak te liggen. Zendelingen werden geïnterneerd, zendingsterreinen gesloten, en veel van wat gewonnen werd ging verloren. Het is niet recht duidelijk, dat menschen, die het Koninkrijk Gods boven alles stellen, dat zoo gelaten konden aanvaarden en nu nog maar niet den schrikkelijken kant van deze dingen kunnen zien. Kan men zich dan niet opwerken tot een zelfstandigen kijk op de groote vraagstukken, los van links en los van rechts?

Het Zendingswerk der Deensche Baptisten. In het jaar 1927 zijn de Denen begonnen met een eigen zendingswerk. In de daaraan voorafgaande jaren steunden zij het Engelsche, Zweedsche en ander Baptist zendingswerk met menschen en geld. Thans hebben zij een staf van zes arbeiders, waaronder twee zendelingen opgeleid aan de Universiteit te Kopenhagen en twee verpleegsters, in Urindi, Belgisch Oost-Afrika. Gedurende de eerste drie jaar, waarin zij zelfstandig werkten, hadden er geen bekeeringen plaats, maar in het vierde jaar konden er ongeveer honderd vernieuwde menschen gedoopt worden en kon een gemeente geïnstitueerd worden. Hun vooruitzichten zijn zeer bemoedigend.

Volgens de laatste in ons bezit zijnde gegevens, loopende over het jaar 1931, tellen de 31 gemeenten in Denemarken 5759 leden.

Amerika nat? Amerika was „drooggelegd". Het resultaat van de presidentsverkiezing was een wijziging in de verbodswet. Een Nederlandsche bierbrouwerij moet de eerste geweest zijn, die een lading bier ter lossing gereed had liggen in de haven van New York. (Zijn de Nederlanders niet altijd „goede" zakenlui geweest?) Maar de vraag is wel eens bij ons opgekomen: hoe denken de Amerikaansche christenen daar over? We meenen, dat de verbodswet vooral een vrucht was van de actie der kerken. Zullen die zich bij Roosevelts beslissing neerleggen, ook al uit „economische noodzaak"? — De bekende Baptiste predikant, Dr Truett, heeft verklaard:

> „Wanneer u denkt dat de predikanten het zwijgen zullen bewaren, aangaande de groote beginselen, die de grondslagen raken van het sociale, zedelijke en godsdienstige leven van ons volk, dan vergist ge u in den geest en ijver, die de predikanten der Vereenigde Staten bezielt. Zij zullen niet zwijgen en zij kunnen niet zwijgen. Heel de zaak moet nu opnieuw onder 't oog gezien en een nieuw plan van actie worden opgesteld. In groote en kleine steden, in alle dorpen en in de meest afgelegen gehuchten moeten we de zaak opnieuw voor ons volk brengen, opdat het in deze groote zaak zich opnieuw uitspreke. De aangelegenheid moet andermaal aan het oordeel van ons volk worden onderworpen."

En verder:

> „De predikanten moeten de waarheid getrouw verkondigen en in den rechten geest. We hebben een groote boodschap en een groote zending. We moeten onze boodschap doen hooren en onze zending vervullen. Een ernstige verantwoordelijkheid rust op ons en we mogen niet falen."

L.

III

IETS OVER ZENDING.*)

Mij is gevraagd: een referaat op deze vergadering te willen houden.

Een onderwerp te kiezen, dat allen interesseert, zal wel moeilijk te vinden zijn. Toch geloof ik, dat door het noemen van m'n onderwerp reeds velen met spanning zitten te luisteren, wat daarvan te zeggen is. Ik hoop niet, dat de verwachting te hoog gespannen is, want dan zou ik u zeker teleurstellen.

De Secretaris van den Veenkolonialen bond heeft mij dit onderwerp in overweging gegeven en wij als Pekelders zijn gewoon, wanneer iets van ons gevraagd wordt, zoo mogelijk daaraan gevolg te geven. Men zou haast ge-

*) referaat, gehouden door br. D. Olijslager op de Paaschbondsdag te Stadskanaal, 17 April j.l.

neigd zijn te zeggen: is het wel noodig, om over dit onderwerp te praten, want de Bapt. zijn toch een Zendingsvolk. Hebben onze vaderen en voorvaderen in binnen- en buitenland dat niet betoond? En is niet iemand uit onze rijen gegaan naar de Congo, om daar de bruine menschen met het Kruis van Christus bekend te maken? En schreef een onzer dagbladen niet een tijd geleden, dat de Bapt. zich kenmerken door hun zendingsijver? Toch geloof ik, dat ieder mij toestemt, dat we nog maar ten deele beseffen wat Zending is. Spreekt de actie, die zich in de Jeugdbeweging openbaart niet daarvan? Zij wil reeds de jeugd tot activiteit aansporen en ook de vereeniging Centraal Zusterhulp komt de helpende hand aanbieden en doet reeds meer dan van haar verwacht wordt. Ik geloof er breekt nog een tijd aan, dat de arbeider en boer op 't land, de ambtenaar en schrijver in hun kantoor, de jonge moeder bij de wieg en grootmoe bij 't spinnewil zullen spreken over en werken voor de Zending. We willen enkele vragen stellen en trachten die te beantwoorden.

Vraag I. *Wat is Zending?*

Zending wil zeggen: gehoorzamen aan het goddelijk bevel om

a. *heen te gaan* het evangelie
b. *te prediken* aan alle creaturen,
c. *te getuigen*, dat Jezus is de Christus,
d. om *vrucht te dragen* der bekeering waardig.

Waar moeten we heengaan? Daar waar God ons roept. Wat geeft de bijbel ons toch klare aanwijzingen wat we hebben te doen. Lees slechts Matth. 28 : 19: „Gaat dan henen, onderwijst *alle* volkeren, dezelve doopende in de Naam des Vader, des Zoons en des Heiligen Geestes, leerende hen onderhouden, alles wat Ik u geboden heb". Marcus zegt ons in hoofdstuk 16 : 15: „Gaat henen in de geheele wereld", terwijl de evangelist Lucas zegt: „beginnende van Jeruzalem". We moeten dus bij onszelf beginnen. Wanneer we aan het woord zending denken, volgt daaruit dat er zoowel een Zender en een gezondene is.

De *Zender* is *God*, terwijl ieder mensch een zendeling kan zijn. God heeft ieder mensch of liever gezegd ieder Christen een plaats gegeven, die hij kan innemen. Ieder Christen kan en moet op zijn plaats zendeling zijn, wetende dat God hem daar heeft geplaatst om van Hem te getuigen door woord en wandel. De een plaatst God hier, terwijl Hij anderen roept om huis en have, vader en moeder, broers en zusters te verlaten, om naar het verre heidenland te gaan. We hebben dus *te gaan* om *te prediken*. Wat moeten we prediken? Wat moet de inhoud der prediking zijn?

a. God schiep hemel en aarde, de zee en alles wat daarin is.
b. God schiep de mensch naar Zijn beeld.
c. dat Hij moet ontvangen alle eer en heerlijkheid.
d. Dat wij zondaars zijn, diep bedorven van gemoed.
e. Maar ook dat diezelfde God ons zóó lief heeft gehad, dat Hij Zijn Zoon gezonden en gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft niet verderve maar het eeuwige leven hebbe, en dat Christus zich heeft laten kruisigen, opdat wij door Zijn lijden en sterven vergeving van onze zonden kunnen ontvangen, dat God Zijn geest heeft gezonden, Die ons in al de Waarheid leidt.

Prediken moet zijn getuigen. Getuigen veronderstelt: iets te hebben ervaren. Noodig is dus, dat men zelf ervaren heeft wat men anderen wil mededeelen.

Wat beweegt ons zending te drijven? Ik geloof, dat de diepste reden tot zending moet zijn liefde tot het verloor'ne. Zien we niet graag, dat *alle* menschen het heil, wat in Christus te vinden is, deelachtig worden? Wanneer we echter spreken over Zending, dan denken we aan Evangelie verkondigen aan de heidenen in de Congo of in Oost of West.

Hoe bereiken we ons doel? Op deze vraag kunnen verschillende antwoorden gegeven worden.

We kunnen mede werken met andere zendingsgenootschappen. Onze zendelinge Reiling is in Belgisch Congo en werkt voor een Britsch Zendingsgen., terwijl onze Unie, waarvan wij die hier aanwezig zijn ook een deel vormen, haar steunen door ons gebed en geld. En we willen dat blijven doen. Doch de vraag komt wel eens bij ons op, kunnen we ook nog meer doen. Wanneer men daarop een antwoord zou wenschen, zou ik zeggen van: „ja".

Op welke wijze kunnen we dan meer doen en waarom moeten wij meer doen? Wanneer we een beetje met ons Uniewerk meeleven en met onze studenten, moet het ons allen bekend zijn, dat we drie broeders op studie hebben, die zich voorbereiden, om straks een plaats te kunnen innemen op het een of ander zendingsveld. Is het niet reeds thans zaak om daaraan te denken? Zou het in de toekomst niet mogelijk zijn een *eigen* zendingsveld in exploïtatie te nemen? Zou daardoor de liefde voor de zending niet vermeerderd worden? Reeds moeten we constateeren, dat er enkele gemeenten zijn, waar de liefde tot de zending reeds op een hoog peil staat. Toch herinner ik me nog heel goed een gezegde van één onzer Voorgangers: „Wanneer het moest, zouden *wij* (hij bedoelde z'n eigen gem.) reeds in staat zijn, om het werk van Zendelinge Reiling te bekostigen". Waartoe dus één gemeente reeds in staat zou zijn, zou het toch jammer zijn, dat dertig gemeenten niets meer konden doen.

Doch een taak is niet eerder te volbrengen voor ze ons opgelegd of toevertrouwd wordt.

We stellen nogmaals de vraag: „Waarom eigen zending". Omdat ons gemeentebeginsel en ons inzicht in de Waarheid niet toelaat aan andere Zendingsver. ons ten volle te wijden. Onder andere Zendingsver. versta ik vereenigingen van andere kerkgenootschappen.

Het blijkt bij sommige Zendingsvereenigingen, dat ze de cultuur boven het Evangelie plaatsen. Wij gelooven toch, dat daar waar de kracht van het Evangelie zich doet kennen, de cultuur volgt, d.w.z. dat menschen die God hebben leeren kennen en Jezus Christus hebben aangenomen als hun Verlosser, vanzelf zullen vragen: hoe heb ik m'n leven in te richten en hoe kan ik God het meest behagen.

Niet eerst de mensch christianiseeren en dan Christus, want dan komt men veelal niet aan de Christus toe, en doen we dan niet te kort aan de kracht van het Evangelie? Ook kunnen we niet met andere Zendingsver. samenwerken terwille van de waarheid, die ons in Gods Woord beschreven staat: Gaat dan heen, predik het Evangelie aan alle creaturen, dezelve doopende in de Naam des Vaders enz". Eerst moet de Waarheid verstaan worden en dan de doop. Lezen we niet telkens weer dat de doop voltrokken werd aan diegenen, die Zijn woord gaarne aannamen? De nadruk wordt telkens gelegd op de doop ná de bekeering en daarom kan en mag de doop niet aan de bekeering vooraf gaan.

Waar zal in de toekomst dan ons eigen Zendingsterrein te vinden zijn?

Ik zou de vraag wel eens willen doen: „Waaraan denkt een vader of moeder het eerst?" Algemeen zou het antwoord zijn: „Aan de kinderen".

Is het dan een wonder, dat m'n gedachten zich bezig houden met onze koloniën n.l. Oost- en West-Indië? Zou het voor ons als Hollandsche Bapt. niet het gemakkelijkst zijn, om daar voet aan wal te krijgen? In de tweede plaats zijn de verschillende inrichtingen hier in Holland ook gebaseerd op Indië. Zijn ook de verschillende berichten uit en over Indië niet van dien aard, dat het Indische volk ontvankelijk is voor de waarheid?

Wat is noodig om eigen zending te beginnen?

1e. Iemand met een *groot geloof;* iemand, die zich gansch wil wijden, en die toegerust is met den Heiligen Geest. Ook een grondige voorbereiding, bekend met gewoonten en behoeften van een volk. Kennis van de meest voorkomende tropische ziekten. Een zendelingarts zou zeker een heel goed werk kunnen doen. Wanneer ik me niet vergis, dan worden zendelingen, in Engeland opgeleid, ook kennis bijgebracht betreffende lichamelijke ziekten.

Geld zijn we ook noodig en vooral in 't begin. Zou het vormen van een fonds door onze Unie niet aan te bevelen zijn?

Zou het bedrag, dat thans door de gemeenten bij elkaar gebracht wordt niet verdubbeld kunnen worden? Weet ge, hoeveel iedere Baptist in Holland voor de zending afzondert? Plm. 1½ cent in de week! Zou 3 cent per week een te groot offer worden?

Welke zijn de vruchten?

Wanneer men spreekt van vruchten kunnen we daaronder verstaan directe en indirecte vruchten.

Onder directe vruchten van zending kunnen we verstaan, dat harten ontvankelijk worden voor het Evangelie. Dat er zielen gevonden worden, die de knie voor Jezus buigen, die ervaren, dat er kracht schuilt in het bloed van het Lam. Het zondebesef is dan tot ontwaking gekomen. Mogen we onder vrucht der eigen zending ook niet rekenen, dat er meer zendingsliefde gekweekt wordt en dat de vrucht, die uit zendingsliefde ontstaat is offervaardigheid, en dat bereid zijn een offer te brengen insluit, dat de beurzen opengaan? Zal ons gebed dan ook niet verdubbeld worden? Baptisten moeten menschen zijn, die hun plicht verstaan. Door eigen zending nemen we een verantwoordelijkheid op ons.

Rechten en Plichten. Rechten: dat we mogen medewerken aan de opbouwing van Gods Koninkrijk. Plichten: dat we moeten zorgen, dat onze zendelingen in staat zijn, om hun werk te kunnen doen. En zullen we dat niet gaarne doen? Wanneer onze zendelingen zich willen geven voor Hem, Die Zichzelf heeft gegeven tot in den dood, ja de dood des kruises, en die door Zijn zoendood onze zaligheid heeft teweeggebracht, zullen wij ons dan ook niet geven zooveel in ons vermogen is?

Want:

Men roept van Groenlands bergen,
Men roept van 't Indisch strand,
Van Afrika's woestijnen
En geel geblakerd zand;
Van stroomen ver gelegen,
Van velden wijd gespreid,
Om bijstand der bevrijding
Uit doodsche donkerheid.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

De Jodenvervolgingen in Duitschland.

Wat er van de berichten over gruwelijke mishandelingen en moordpartijen van Joden in Duitschland waar is, valt moeilijk uit te maken. Allen, die aan de Duitsche staatsruif zitten, moeten immers dezen het volk onteerenden laster bij hun lezers of vrienden en bekenden in het buitenland loochenen. Dat is, het spreekt als een boek, de eisch van oprechte vaderlandsliefde en — wat puike brandstof aan die liefde geeft — ook een behoorlijk beetje eigenbelang. Directeuren van allerlei onderwijsinrichtingen in ons land worden bestormd met correspondentie van collega's in de Duitsche republiek, houdende het verzoek om eraan mee te werken, dat onze jongens en jongedochters de zomervacantie bij onze oostelijke buren doorbrengen om kennis te maken met de in de laatste jaren geperfectionneerde Duitsche culturen!

Er moet van een campagne tegen of terrorisme van de Joden absoluut geen sprake zijn. Daarbij weten we maar al te goed, hoe sensatielustig de menschen zijn en geweldplegingen aan Joden of anderen geschied, gemakkelijk tot moordpartijen worden vergroot, die ons aan een Bartholomeüsnacht doen denken. Zelfs de toonaangevende pers der wereld ontworstelt zich niet aan de macht van de neiging om het groote publiek te behagen en te verrassen. Bovendien zijn de Joden, aan wie de wereld in de eerste plaats de berichten over de vervolgingen dankt, niet geheel aan overdrijving, de deugd van den dichter en de zonde van den materialist en sensualist, ontgroeid.

* * *

De Joden hebben het in den loop der eeuwen niet gemakkelijk gehad in West- en Midden Europa. De zoogenaamde gekerstende volken hebben niet nagelaten hun een lot te bescheren, dat ons de woorden van Jezus voor den geest roept, toen de vrouwen van Jeruzalem tranen van medelijden stortten: „Ween niet over Mij, maar over u en uwe kinderen".

De herdenking van het leven en den arbeid van Willem den Zwijger heeft ons weer in het bijzonder bij het onverdraagzame en verstokte hart van Spanje bepaald. Datzelfde Spanje was even kortzichtig en hoogmoedig en ongenaakbaar tegenover de Joden als tegenover ons. Aanvankelijk werden zij er met rust gelaten en blonken uit in de wijsbegeerte, letteren, geneeskunde en dichtkunst. De koningen stelden hun inzichten vaak zeer op prijs en verleenden hun voorrechten. Maar langzamerhand kregen de geestelijken meer macht. Wee het volk welks politieke leiders geestelijken zijn! Er zijn haast geen eerzuchtiger, meer van den duivel bezeten menschen op aarde dan geestelijken. Dank zij de opkomst der geestelijkheid werd den Joden de bevoegdheid om te wonen waar zij wilden, ontnomen. Hun rechten werden ingeperkt en zeer zware belastingen van hen geheven. In Aragon werden ze op een tijd van langdurige droogte met als gevolg een slechten oogst, verbannen. In Sevilla, Cordova en vele andere steden richtte een volksopstand tegen het einde van de veertiende eeuw een vreeselijk bloedbad onder hen aan. Gedurende de geheele vijftiende eeuw waren vervolgingen en geweldenarijen van de Inquisitie aan de orde van den dag. In 1480 en later werden ze bij duizenden naar de brandstapels gevoerd en eindelijk in 1492 geheel en al uit Spanje verdreven. Van de 300.000, die naar elders trokken, was er na verloop van acht jaar slechts het tiende gedeelte over gebleven.

* * *

In Frankrijk en Engeland is het hun niet veel beter gegaan. Om verdrukkingen en terechtstellingen van Joden te rechtvaardigen strooide men in Frankrijk allerlei ongerijmde verzinsels uit van hostieschennis, het vermoorden van christenkinderen, het vergiftigen van waterputten, het overbrengen van de melaatschheid, enz., die de woede van het lichtgeloovige volk gaande maakte. Vooral ten tijde van de kruistochten hadden zij hier evenals trouwens in de meeste christenrijken verschrikkelijk veel te verduren. Nu eens werden ze uit het land verdreven, dan weer geduld, totdat zij voor veel geld bescherming en verlenging van hun privilegiën verkregen. Doch reeds in 1394 werden ze voor altijd uit Frankrijk verbannen.

Engeland stond al weinig beter tegenover ze. Reeds in de zevende eeuw hitste de aartsbisschop van Canterburry de christenen tegen hen op. In 1041 verklaarde Eduard de Belijder de Joden en hun vermogen tot een kroonbezitting! Op den kroondag van Richard Leeuwenhart, 3 September 1189, brak de storm van een geweldige volksbeweging over ze los en werden ze te Londen uitgeplunderd en vermoord. In de tweede helft van de dertiende eeuw ontnam men hun het recht van grondbezit, poogde hen te bekeeren en wanneer dat niet gelukte, verbande men hen buiten de grenzen van het rijk.

* * *

Beklagenswaardig was sedert de 16e eeuw de toestand der Joden in Duitschland. Uitgesloten van het burgerrecht, van grondbezit en ambten, ja zelfs van vele takken van handel, waren zij gedwongen zich tot woeker en kleinhandel te bepalen en het recht van bestaan te koopen door de opbrengst van vernederende belastingen. Op onderscheidene plaatsen werden zij niet geduld; uit andere verbannen en niet weer toegelaten. Hoewel keizer Karel V hun bescherming had toegezegd, werden zij uit onderscheiden staten verdreven of in volksoproeren mishandeld. In Oostenrijk daarentegen bestonden in de 17e eeuw adellijke Joden en de Joodsche

gemeente te Praag verkreeg in 1649 eenige voorrechten wegens haar goede diensten bij het verdedigen der stad. Ook bestond er sedert 1697 een Joodsche gemeente in Weenen.

In het algemeen bleef de smadelijke bejegening der Joden in Duitschland voortduren, totdat langzamerhand werd ingezien, dat staatkundige en godsdienstige vrijheid de onbetwistbare rechten van den mensch zijn. De Fransche revolutie stimuleerde den Duitschers om hun nog jonge gevoelens van verdraagzaamheid in daden om te zetten en zij vaardigden in 1782 het Edict van Tolerantie uit. Maar zooals altijd ging het ook hier: de reactie bleef niet achterwege. In het begin van de 19e eeuw werden de Joden in vele staten en steden van hun burgerrechten beroofd en door de bevolking verdrukt en in sommige gebieden zelfs verbannen. Het voor Europa beteekenisvolle jaar 1848 echter bracht den Joden in Duitschland volledige emancipatie. Tegen deze gelijkstelling ontstond vooral na 1874 een anti-Joodsche strooming, die ook buiten het Duitsche rijk aanhangers vindt, doch in het bijzonder op Duitschen bodem welig tiert. Deze strooming is in de Nationaal Socialisten verpolitiekt. Nu deze aan het bewind zijn, kunnen de Joden er wel op rekenen, dat de overheid ze in koelen bloede tracht te vernietigen door hen broodeloos te maken.

* * *

Ons volk is ten allen tijde zeer gastvrij tegenover de nakomelingschap van den geloovigen Abraham geweest. Onze voorvaderen ontvingen de Portugeesche Joden in 1593 met open armen evenals later hun Duitsche broeders. En de betoonde gastvrijheid is niet ongezegend en onvoordeelig uitgevallen. Veel toch hebben de Joden hier gedaan voor de bevordering van handel, nijverheid en wetenschap. De handel van Amsterdam op den Levant, in de 17e eeuw een belangrijke bron van welvaart, is grootendeels hun werk. Toch ontvingen zij het burgerrecht eerst in 1796. Vóór dien tijd waren zij onderworpen aan beperkende bepalingen, bijvoorbeeld in Drente, waar men den Jood geen nachtverblijf vergunde. De grondwet van 1814 heeft hun volkomen emancipatie bekrachtigd.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

BONDSDAG NOORDELIJKE GEMEENTEN.

Zeer waarschijnlijk zijn er onder de lezers van ons blad velen, vooral hier in het Noorden, die met belangstelling hebben uitgezien naar eenig verslag van onzen eersten Bondsdag, gehouden Paasch-Maandag j.l. te Groningen. Om hen nu niet langer te laten wachten neem ik even den tijd en deel U dan zoo een en ander daarvan mee.

Laat mij dan maar beginnen met de mededeeling, dat onze eerste Noordel. Bondsdag prachtig geslaagd is.

Tegen tien uur hadden zich een groot aantal brs. en zrs. verzameld in de ruime kerk om deel te nemen aan den bidstond.

Br. Schultz van Veenhuizen, die hiervan de leiding had, sprak een inleidend woord over I Joh. 3. Vele brs. en zrs. gaven uiting aan hun verlangen naar God en Zijne gemeenschap, naar de openbaring van Zijn Geest en de kracht der opstanding tot opbouw Zijner gemeente en versterking des geloofs en der liefde.

Onze voorzitter, Ds. Louw, liet zingen Ps. 89 : 1, las voor Joh. 20 : 19 en 20 en opende daarna de Bondsdag met een hartelijke toespraak waarin Z.Eerw. zijn blijdschap te kennen gaf over deze onze eerste samenkomst en heette allen hartelijk welkom.

In de voormiddagvergadering refereerde Ds. Huizinga over „Broederlijke liefde en liefde jegens allen" (2 Petr. 1 : 7b). Spreker bleek het met de keuze van zijn onderwerp goed getroffen te hebben. Men luisterde — en de geanimeerde en gezegende bespreking daarna bewees dat men met *aandacht* geluisterd had.

In de namiddagsamenkomst hield Ds. Brandt de inleiding voor de Bijbelbespreking over Joh. 19 : 38 tot 20 : 17, waarbij Z.Eerw. bijzonder sprak over het openbaar worden van Jozef v. Arimathéa en Nicodemus als discipelen van Jezus bij diens sterven — en over de houding van Maria en Jezus' waarschuwing aan haar. Aan de bespreking namen maar enkelen deel. Misschien verdient het aanbeveling voor een latere gelegenheid dat de bezoekers het te behandelen Schriftgedeelte vooraf onderzoeken, dan zal een meer algemeene deelname aan de bespreking mogelijk zijn.

Bij het liefdemaal, dat hierop volgde, kwamen de tongen los. Een gansche rij van oudere en jongere brs. en zrs. spraken van de liefde van Christus, vertelden van strijd en overwinning, van beproevingen en uitreddingen en allen prezen Jezus aan als de machtige Heiland, die zondaars zalig maakt.

Nog een kort slotwoord van br. Doornkamp en dankgebed, waarin Ds. Huizinga voorging, en deze onze eerste Noordelijke Bondsdag was gehouden.

Het Zangkoor van Hoogezand zong zeer verdienstelijk eenige liederen. Enkele brs. uit Foxhol zongen een naar hun zeggen ouderwetsch lied waarin de opgestane Levensvorst verheerlijkt werd en natuurlijk hebben wij allen in gemeenschappelijk gezang Hem geprezen Die ons alles geworden is.

Een woord van dank aan de gem. Groningen die ons ontving en verzorgde is zeker nog op zijn plaats. Voor lekkere broodjes in overvloedig getal was gezorgd. Ze waren door liefhebbende handen beboterd en belegd en smaakten ons heerlijk. — De onkosten waren tamelijk groot — doch de collecte was meer dan toereikend. Alles samengenomen was het een heerlijke dag.

H.

III

DAVID LIVINGSTONE.

De toegang tot het donkere werelddeel is niet door macht ontsloten, maar door het werk van ontdekkingsreizigers. Zij hebben onder groote ontberingen heldendaden verricht, die de strooptochten der verschillende naties verre overtroffen hebben. Wel de grootste onder de Afrika-ontdekkers was een zendeling, n.l. David Livingstone.

Den 19 Maart 1813 werd Livingstone in Blantyre in de nabijheid van Glasgow geboren. Hij werd streng en godsdienstig opgevoed en bezocht tot zijn tiende levensjaar de dorpsschool. Daarna kwam hij in de fabriek en werd later spinner. Al spoedig schafte hij zich van zijn eerst verdiende geld een latijnsche grammatica aan en studeerde ijverig talen. Met behulp van zijn weinige spaarpenningen, die hij kon overhouden, werd het hem mogelijk, 's winters een cursus in de medicijnen en Grieksch te bezoeken en ook theologische voordrachten te hooren. In zijn 20ste levensjaar kwam hij tot overgave en werd de begeerte in hem wakker zendeling en arts te worden, om dan naar China te kunnen gaan.

Op aanraden van enkele vrienden meldde hij zich bij het Londensch Zendingsgenootschap en werd hij bij wijze van proef als kweekeling opgenomen. Na volbrachte studietijd werd hij den 20 Nov. 1840 uitgezonden naar Afrika. Aan Kaap de Goede Hoop geland, zette hij zijn reis op een ossenwagen tot aan Koeroeman voort, alwaar zendeling Moffat zijn station had. Onder de leiding van Moffat werd hij in de zendingsarbeid ingevoerd. Na een arbeid van twee jaren ging Livingstone al spoedig op reis om een geschikt terrein te zoeken voor een nieuw station. Zijn voornaamste arbeid was de taal der inboorlingen grondig te leeren. Het duurde niet lang of hij gewon de harten der inboorlingen. Zijn zonder vrees en openhartig optreden verschafte hem het vertrouwen der Afrikaners. Een groot voordeel voor hem was, dat hij als arts de zieken kon dienen en dit hem de weg baande tot vele harten, die eveneens ziek waren. Zoo schreef hij eens aan zijn vader, dat hij steeds weer zien mocht, hoe zielen gewonnen werden en het evangelie de wildste heidenen tot navolgers van Jezus maakte.

In de vierjarige arbeidstijd die L. achter

den rug had, moest hij het dikwijls ervaren, dat een vrouwelijke hulp voor de zendingsarbeid noodzakelijk was. In de oudste dochter van Moffat erkende hij de voor hem van God aangewezen vrouw. Al spoedig mocht hij dan met zijn vrouw de arbeid gemeenschappelijk doen. Met groot gevolg wist zijn vrouw kinderen en vrouwen in de school om zich heen te verzamelen. L. had druk werk met ziekenverpleging, vertalingsarbeid, smeden, timmeren, tuinieren, etc. Wat eigenlijk de zending aanging zoo werd geen honger gevonden naar het evangelie. De oorzaak hiervan was de vrees der inboorlingen voor hun eigen goden. Lang bleven L. en zijn vrouw niet op deze plaats. Op verzoek van een hoofdman Setschele trokken zij naar Schokoeane. Deze hoofdman was zeer leergierig en het evangelie vond weerklank in zijn hart. Hij leerde al spoedig lezen en las met groote blijdschap den bijbel. Onbegrijpelijk was voor hem het geduld van L. tegenover de inlanders, want hij zou ze wel met de zweep tot het Christendom gedreven hebben. In dezen tijd kwam een vreeselijke droogte in het land, die L. noodzaakte zijn familie naar Koeroeman te zenden, waar ze verzorgd werden om dan opnieuw gesterkt in een nieuw arbeidsveld te gaan. Hun nieuwe woonplaats was nu Kolobeng, waarheen Setschele met zijn gansche stam ook was gegaan. De beide zendelingen waren hier, ver verwijderd van iedere beschaving, geheel afhankelijk van hun God. Alles wat ze voor hun dagelijksch gebruik noodig hadden, moesten ze zich zelf verschaffen. Een groot resultaat was het toen Setschele zich na een onderricht van drie jaren doopen liet. Hij maakte werkelijk ernst met het evangelie, want zijn overtollige vrouwen zond hij direct weg. Deze stap bracht hem en ook L. groote vervolgingen.

Van het begin af aan was het L. zijn bedoeling niet geweest steeds op een bepaalde plaats te blijven. Zijn plan was om zoo veel mogelijk terreinen te bearbeiden, stations op te richten en met behulp van de zwarte Christenen het land te evangeliseeren. Door vrienden in het vaderland werd hem dit mogelijk gemaakt. Met enkele Europeanen en inboorlingen vertrok hij in noordelijke richting en mocht het hun voor de eerste maal gelukken de Kalahari-woestijn te doortrekken. Dan zette hij zijn reis per boot voort en ontdekte op deze tocht, dat zich in het noorden een stroomrijk gebied bevond en niet een hoogvlakte zooals de geologen beweerden. Hij bereikte den 1 Aug. 1849 het Ngamimeer en door deze ontdekking was de eenvoudige zendeling plotseling een beroemd man geworden, wiens naam in de geheele wereld geëerd werd.

Teruggekeerd in Kolobeng vond hij alles in goede orde. Gedurende zijn afwezigheid had zijn vrouw voor de arbeid gezorgd. Na eenigen tijd ging de moeilijke reis weer door de wildernis met zijn familie, de hoofdman en 20 inboorlingen. Dikwijls waren ze in gevaar door vijandige stammen, wilde dieren, dorst en koorts hun leven te verliezen. Toch ondervonden ze Gods wonderbare leidingen, zoodat ze weer goed en wel het Ngami-meer bereikten. Een van zijn kinderen stierf hier en zijn vrouw werd ernstig ziek. Wegens het ongezonde klimaat konden ze hier niet langer blijven en werd de terugtocht naar de ouders in Koeroeman aanvaard, alwaar ze een jaar bleven.

Daarna trokken ze weer naar het noorden en ontdekten op deze reis de Sambezi, waarvan geen Europeaan het vermoeden had, dat deze rivier dit werelddeel doorstroomde. Doch hier leerde L. voor het eerst de slavenhandel kennen. Vol diepe smart gaf hij aan het Zendingsgenootschap bericht van deze handel. Na veel heen en weer reizen bereikten ze den 16 Maart 1852 Kaapstad en vertrok zijn familie naar Engeland. Hij hoopte na ongeveer twee jaren zijn geliefden weer in het vaderland te ontmoeten, doch werd het een scheiding van vijf jaren.

Eerst in December van dat jaar kon hij zijn groote reis beginnen. Hij trok met 27 inboorlingen steeds meer het binnenland in. Het lag in zijn bedoeling een weg naar de zee te zoeken. L. ordende al zijn aangelegenheden en schreef aan zijn broeder: „Moge God mij door genade toestaan in dit donkere werelddeel iets voor Zijn zaak te doen". Aan zijn zwager Moffat schreef hij: „Ik wil een weg door het binnenland openen of daarginds sterven. Zou de liefde tot Christus niet daarheen kunnen voeren, waarheen de slavenhandel de handelaars drijft?"

(Slot volgt.)

UIT DE GEMEENTEN

DELFZIJL. Gaarne willen wij u deelgenoot maken van de zegeningen, welke we hier als gemeente uit de hand des Heeren mogen ontvangen.

We hebben het in den laatsten tijd weer heerlijk mogen ervaren, dat de arbeid gedaan in de liefde des Heeren, niet ledig zal wederkeeren.

Op Zondag, 26 Maart, hadden we het voorrecht dat twee zusters, die den Heer gaarne in alles wenschten te volgen, door den doop in de gemeente werden opgenomen. Bij deze gelegenheid mocht onze gel. Voorganger aan velen de Boodschap des Heils en der gehoorzaamheid brengen.

1e Paaschdag mochten we reeds weer ons doopvont openstellen, ditmaal om aan twee broeders (vader en zoon, waarvan de vader de zeventig reeds ver is gepasseerd) den doop te voltrekken. Het was voor de gemeente een bijzonder gezegende dag. Niet alleen dat we mochten hooren van den opgestanen Heiland, we mochten ook met een groot aantal brs en zrs aanzitten aan den Disch des Heeren. Voorwaar, we hadden 't goed!

26 April kwamen we 's avonds te zamen met gemeente en belangstellenden om de geboortedag van onzen geliefden Voorganger te herdenken. De leiding berustte bij onzen ouderling, br Pleyzier, en bleek bij hem in goede handen te zijn. Vele hartelijke woorden werden gewisseld, en maar al te ras was de avond voorbij.

Hoopvol gaan we de toekomst tegemoet, wetende, dat de Heer niet zal beschamen, degenen die op Hem vertrouwen.

Met hart. brgr.

Br., Secr.

DEVENTER. Een paar mededeelingen wil ik even doorgeven. Te beginnen met een droevige.

Zooals reeds per advertentie is bekend gemaakt, werd den 17 Maart onze zuster Eilerts door den dood na een smartelijk lijden, uit ons midden weggenomen. Vele beproevingen heeft zij moeten doormaken vóór de laatste vijand haar kwam opeischen. Maar door haar leven heeft zij het mogen uitspreken: „dood waar is uw prikkel, hel waar is uw zegepraal?" Zij wist zich veilig in Jezus' armen. Als Moeder van een groot gezin en als trouw lid der gemeente heeft zij diepe sporen van geestelijk leven bij hen, die haar waren toevertrouwd, nagelaten. God sterke verder haar man en kinderen nu de plaats van Moeder open blijft.

Den 22sten April hielden onze Jeugdorganisaties haar propaganda-jaarvergadering met de gemeente, gasten en afgevaardigden, onder leiding van onzen br. Voorganger. Door ziekte en verhindering van eenige leden kon het programma niet heelemaal worden afgewerkt, als was voorgenomen, maar toch mochten we bemerken dat knapen en kleine meisjes, jongelingen en jongedochters zich beijverden om ons een aangenamen en gezegenden avond te bereiden.

Den 30 April hadden we weer een feestdag, n.l. de verjaardag van onzen geliefden br. Voorganger. Met de gemeente, jeugdorganisaties en gasten waren we des namiddags zeer gezellig bijeen. Ouderling C. Peters sprak in zijn inleidingswoord eenige woorden van innig meeleven tot onzen br. Voorganger c.s. en dankbaarheid voor het vele goede gedurende drie jaren met hem in de gemeente genoten, aan het slot waarvan hij een stoffelijk bewijs van liefde en genegenheid overhandigde. Verder onder leiding van onzen br. v. d. Goot toonden ouden en jongen hun liefde voor den Voorganger in woord en lied enz. Na een woord van br. v. d. Goot uitte aan het slot onze Dominé in ontroerende woorden zijn dank voor deze aangename uren. Moge God hem en de zijnen nog lang voor ons sparen, hem zegenen en tot een zegen stellen.

M. PETERS, Secr.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Hemelvaart.

Hand. 1

Les voor Zondag 21 Mei 1933.

De Opgestane heeft 40 dagen lang gemeenschap met de Apostelen.

Deze week Donderdag hebben wij Hemelvaartsdag en wij willen nu dezen Zondag daarop wijzen. Het boek van Lukas, „de Handelingen der Apostelen", vertelt ons daarvan, hoe Lukas reeds eerder geschreven heeft van Jezus. Het is hem vanzelfsprekend, dat, als men

van Jezus' woorden en werken gehoord heeft, men het verlangen heeft, ook te vernemen, hoe het met het werk, door Zijn boodschappers gedaan, verder gaat. Met het bericht over de Hemelvaart eindigt het Evangelie en begint het boek der Handelingen.

Welk een heerlijke gemeenschap vormden de Heere Jezus en Zijn discipelen. Zij waren nu drie jaar lang met Hem samen geweest en hadden de heerlijkste dingen beleefd, hoewel hun ook veel leed niet was bespaard. In de 40 dagen, waarvan Handelingen spreekt, hebben de discipelen wonderheerlijke uren doorleefd. Maria Magdalena heeft het voorrecht gesmaakt, toen Petrus, daarna de Emmausgangers; Hij openbaarde Zich aan Zijn discipelen als zij, met de deuren gesloten uit vrees voor de Joden, bijeen zijn, en een week later verschijnt Hij wederom, en heeft dan een woord speciaal tot Thomas te zeggen, die de eerste maal niet aanwezig was. Ook te Galilea verscheen de Heere aan de Zijnen, en Hij deed dat meerdere malen. De discipelen waren er aan gewend, dat ineens de Heere in hun midden verscheen en dat Hij ook zoo ineens weer verdwenen kon zijn.

Hoe zou het nu verder gaan?

Het laatste samenzijn.

De laatste verschijning was bestemd voor de oogen der Apostelen alleen, de uitverkoren getuigen in de wereld van Zijn opstanding en opneming in heerlijkheid.

Hij was met hen bijeen te Jeruzalem, en dan verzekert Hij hen, dat zij hier in deze stad, te Jeruzalem, moeten blijven, want hier zou de belofte vervuld worden, die zij van Hem hadden ontvangen. Zij zouden den Heiligen Geest ontvangen. Het zal den discipelen eigenaardig te moede zijn geweest. Ongetwijfeld hebben zij weer even moeten denken aan het laatste Pascha, toen de Heiland op zulk een plechtige wijze afscheid van hen had genomen. Hij stond toen op het punt, verhoogd te worden, maar aan een kruishout op den heuvel Golgotha. Nu stond de Heere op het punt, afscheid te nemen om ten hemel te varen. De Heiland is opgestaan en gaat naar buiten, naar Bethanië, aan den voet van den Olijfberg gelegen, buiten het gezicht der stad Jeruzalem. Onderweg spreekt Hij met Zijn discipelen nogmaals over de dingen, die het Koninkrijk Gods aangaan. De discipelen hebben nog zooveel te vragen. Veel wisten zij reeds. Zij waren er nu wel rotsvast van overtuigd, dat Jezus leeft. Zij gelooven ook gaarne, dat zij straks zullen worden aangedaan met kracht uit de hoogte, dat zij werkelijk den Heiligen Geest zullen ontvangen. Maar hoe zal het nu met Israël komen. Daarover hebben zij nog geen helder begrip. Hoeveel heerlijke beloften zijn aan Israël gegeven. Zullen die dan ook vervuld worden? O, die toekoms van Israël! Zij moeten er maar steeds aan denken. Eens had het volk een koning gehad, die het Gods regeering gaf. In veiligheid en vrede leefde toen het volk. De Heidenen waagden het niet meer, om het volk van God lastig te vallen. Maar dat lag alles in een ver verleden. Hadden echter de profeten niet dikwijls gesproken van een Koning, die door God nog eenmaal zou worden gezonden, om Israël te verlossen van de heerschappij der Heidenen en zelf tot heerschappij en heerlijkheid te geraken? En hadden zij nu niet een opgestane Heere en Heiland, die door geen dood meer kon worden getroffen en die hen had beloofd, dat zij ook den Geest van God zouden ontvangen, die Hij in zoo rijke mate had bezeten en die Hij bezat?

Zij wilden gaarne zekerheid over deze dingen hebben, ook in verband met hun arbeid en prediking te Jeruzalem.

De Heiland geeft Zijn jongeren bepaalde aanwijzingen voor het werk, dat zij nu voortaan, in Zijn kracht, zullen doen.

Wat er van Israël terecht zal komen en op welke manier daar het koninkrijk weer zal worden opgericht, wordt geheim gehouden, want met het oprichten van het koninkrijk Israëls hebben zij niets te maken, daar dat niet tot het beroep der discipelen behoort. De Heiland onderwijst hen, dat zij zulke dingen rustig in de hand van God kunnen neerleggen. Wél bevestigt Hij daarmee de belofte Gods, dat die ook aan Israël rijkelijk, ja boven bidden en denken zal worden vervuld. God weet het best wanneer en hoe deze dingen moeten geschieden. Jezus doet precies zooals Hij steeds gedaan heeft. Hij richt hun blik op hun eigen toekomst en het werk, dat zij zélf hebben te verrichten. Zij waren nú nog onmachtig en begrepen het nog niet goed, hoe zij Jezus konden dienen en hoe zij aan de menschen den weg konden wijzen naar het Koninkrijk der hemelen. De kracht, waarmede zij de wereld zullen overwinnen en God openbaren, zal hun gegeven worden, als zij den Heiligen Geest zullen ontvangen. Zij mogen Zijn getuigen zijn over het rond der aarde. Welk een geweldige en heerlijke opdracht was dat toch!

De hemelvaart.

Als de discipelen deze opdracht hebben ontvangen, gebeurt er iets zeer bijzonders. De stem van den Heiland klinkt hun nog in de ooren; zij zien nóg voor hun de zegenende handen van den Heiland over hen uitgebreid, nóg zien zij Hem in Zijn vriendelijke Heilandsoogen. Maar Zijn voeten hebben het stof der aarde afgeschud en in stille majesteit rijst Hij omhoog. Een wolk onderschept Hem en onttrekt Hem aan hun gezicht. De hemelvaart is een feit geworden. Hun blikken worden echter onmiddellijk van de hemelvaart weggetrokken tot een nieuwe openbaring. Twee engelen openbaren hun het feit, dat geschied is en geven de belofte van Zijn wederkomst. Nu gaan zij, de engelen, weer heen naar den hemel; de discipelen echter gaan met blijdschap en aanbidding naar Jeruzalem terug. Zij zien hun Heiland nu niet meer, maar wachten voortaan op Hem. Zij hebben de dingen nu wel anders gezien dan te voren. Straks zouden zij een heerlijk Thuis in den hemel hebben, zij wisten het nu. Zij kregen Hem steeds meer lief en probeerden Hem steeds volkomener te dienen. En hoe meer zij Hem dienden en liefhadden, des te meer bemerkten zij het, dat Hij met hen was. Zoo moeten wij het ook verstaan, dat, inplaats van bedroefd te zijn, hunne harten na dit afscheid werden vervuld met een onuitsprekelijke blijdschap en dankbaarheid jegens hun Heere en Heiland. De discipelen zijn naar de opperzaal te Jeruzalem gegaan en zij hebben daar een rijk gezegende bidstond gehouden.

Toen Alexander de Groote hoorde van de stad Athene met de prachtige marmeren tempels en ongehoorde kunstschatten, riep hij vol geestdrift uit: „Deze stad moet ik hebben!"

De discipelen hebben aan de woonplaats van hun geliefden Heiland gedacht en zij hebben begeerd, eens ook opwaarts te mogen varen en de stad mede te bezitten met de paarlen poorten en de straten van goud.

„Zalig zijn zij, die heimwee hebben, want zij zullen thuis komen!"

Dat onze harten op hemelvaartsdag nog meer dan anders mogen worden opgetrokken naar omhoog!

D. G. B.

MEDEDEELINGEN

N. B. J. Beweging.

Onder dankzegging zijn de volgende Contributies 1932/33 geboekt: Harlingen, Vriescheloo en Bergumerheide ieder f 5.

D. MOLIJN, Penningm.
Giro 70920.

Utrecht, Diezestraat 2.

INGEZONDEN.

Liefde en Laster.

Waar liefde woont gebiedt de Heer
[Zijn zegen,
Dan haalt men niet des Heeren naam
[door 't slijk,
Door eensgezindheid wordt het hoogste
[slechts verkregen,
Door haat wordt men den duivelen gelijk!

Waar liefde woont bedekt men vele
[dingen,
Dan blaast men geen bazuin van
[leugen en bedrog, —
Breng mensch, u eerst uw eigen schuld
[te binnen,
Dan buigt ge, in 't licht van God, u
[neder in het stof!

O, liefde wat wordt gij toch slecht
[begrepen.
Als 't eigen naam betreft verzwijgt ge
[zonden wel,
Maar anderen lastert ge, om u te
[kunnen wreken
En maakt zoo 't leven van uw broeder
[tot een hel?

Is dat de liefde nu door Jezus zelf
[bevolen?
Brengt men door haat een broeder
[ooit terecht?
Door haat en nijd geraakt hij meer
[aan 't dolen —
O, liefde Gods wat eert men u toch
[slecht!

Eens zal de Ware Liefde zelf gaan
[spreken.
En ieder ijdel woord komt dan voor 't
[hoogst gerecht.
Dan zal de lasteraar niet langer leugen
[spreken,
Maar wordt door Jezus zelf, als
[zondeknecht, geknecht!

CORRESPONDENTIE

W. H. P. te U. Als een gemeente de Algemeene Vergadering der Unie in haar midden wenscht te ontvangen, diene ze een desbetreffend verzoek in bij de Commissie der Unie. De voorwaarden zijn bekend of anders even aan te vragen bij den Unie-secretaris. Slaagt men er in een behoorlijke zaal niet te duur te krijgen en bij gemeenteleden en vrienden voor de afgevaardigden en gasten vrij logies te verkrijgen, dan behoeft de ontvangende gemeente er niet arm bij te worden. Moet ze er al een klein bedrag bijpassen, dan is de zegen, die een Algemeene Vergadering pleegt achter te laten, dat ruimschoots waard. Geen gemeente moest zich de kans een Algemeene Vergadering van tijd tot tijd in haar midden te mogen herbergen, laten ontgaan!

E.-R.

RONDBLIK.

Censuur.

In Mecklenburg is thans de Tannenbergbond van generaal Ludendorf verboden geworden. In Beieren is de betaling van de staatssubsidie aan het Israëlietisch kerkgenootschap gestaakt. Eveneens in Beieren is de publieke actie van de zoogenaamde „Ernstige bijbelonderzoekers" geheel en al verboden geworden.

Dominee op de jaarmarkt.

Tot de crisis-slachtoffers behooren in Zwitserland ook de vervaardigers van de muziekdoozen in St. Croix en omgeving. Deze menschen hebben nu een nieuw bedrijf gezocht, nl. het verwerken van de Zwitsersche half-edelsteenen tot ringen, broches, manchetknoopen, enz. En — teneinde dit nieuw artikel bekend te maken, ging nu de dominee van Les Granges naar de Bazeler jaarmarkt en werd daar de ijverige propagandist en verkooper van de nieuwe industrie zijner landstreek.

Zweedsche eenheidsbeweging.

Leiders der Zweedsche staatskerk en der Zweedsche vrije kerken hebben te Sigtuna een gemeenschappelijke conferentie gehouden, teneinde de mogelijkheid van hereeniging te bespreken.

Geref. eenheidsbeweging.

Het initiatief der Geref kerk van Ermelo om conversaties uit te lokken tusschen de Geref. en de Christ. Geref. voormannen, vindt verdere ondersteuning. Prof. dr. F. W. Grosheide te Amsterdam verklaart in zijn orgaan het „Noord-Hollandsch Kerkblad", te hopen, dat de generale synode het voorstel aanneemt. „Wij zien in het voorstel van Ermelo", aldus de Amsterdamsche hoogleeraar, „perspectief. Wij gelooven, dat het eerste wat gebeuren moet is: naar-elkander-toegroeien. Dat kan door alle noodelooze polemiek na te laten. Men versta nu wel, alle noodelooze polemiek. Wij bedoelen daarmede het maar door-blijven praten over quaesties als doop, wedergeboorte en vereeniging van 1892. Dat kan veilig achterwege blijven. Niet omdat die punten niet belangrijk zijn. Maar omdat er niets nieuws meer over te zeggen valt en omdat verder praten alleen tengevolge heeft, dat men een bepaald standpunt steeds verder, en vaak in het onjuiste gaat doortrekken. In de tweede plaats is noodig persoonlijke toenadering, elkander beter leeren kennen. Elkaar niet meer ontloopen, maar gaarne ontmoeten. En dat moet dan allereerst geschieden door personen, die niet dadelijk voor de moeilijkheden van de praktijk, die tot handelen roept, staan. Daarom lokt ons de aan het begin van dit artikel omschreven gedachte van de kerk van Ermelo aan, om juist de professoren te doen uitnoodigen."

Vrijdag 12 Mei 1933 No. 2287 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—
GI

AB

RTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

Ve

'k

Di

Da

[dood gegeven,
Hoe zou ik dan naar mijnen wil nog
[leven,
En niet aan U, die mij verwierf door
[lijden,
Mijn harte wijden?

Zou ik het leed in kommerlijke dagen,
Het drukkend kruis, met lijdzaamheid
[niet dragen,
Daar Gij zooveel uit liefde wildet
[dulden
Om mijne schulden?

Och! als ik, Heer, om mijne zonden
[beve,
Dat dan uw kruis mij weder ruste
[geve!
Uw kruis zij mij èn vrede èn vreugde
[tevens
Tot 't eind mijns levens!

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE WASDOM DES WOORDS.

En het Woord Gods wies . . . . .
Hand. 12 : 24; 19 : 20; 6 : 7.

Drie maal gebruikt Lucas in de Handelingen der Apostelen de uitdrukking: het Woord Gods wies. Met dit teekenende woord beschrijft hij de groei van de zaak des Heeren in de eerste kwart eeuw.

Het ontstaan der gemeente was de vrucht van het woord van Christus. Sprekende over Zijn arbeid had de Heere Jezus zelf gezegd: de Zaaier is Hij, die het Woord predikt. Uit het

mede de gemeente gesticht werd. Toen de arbeid voor de apostelen te veel werd, lieten zij diakenen kiezen om voor de stoffelijke aangelegenheden te zorgen, opdat zij zich geheel zouden kunnen wijden aan de bediening des Woords.

De wasdom van het Woord des Heeren openbaart zich in de heiliging der geloovigen. Belangrijk is hiervoor Hand. 19 : 20: Alzoo wies het Woord des Heeren. *Alzoo*. Hoe?

In de voorafgaande verzen leest ge dat degenen, die geloofden kwamen, belijdende hunne daden. Elke geestelijke opwaking en herleving wordt gekenmerkt door belijdenis van zonde. In de dagen van Johannes den Dooper beleefde Israël een groote opwekking, die tollenaren en Sadduceërs aangreep, die stad en land in een gezegende beweging bracht. Maar uitdrukkelijk zegt de Schrift, dat dit samenging met belijdenis van zonde. Waar de zonde beleden wordt, breekt het Koninkrijk Gods door.

Jezus heeft ons de werking van den Heiligen Geest leeren zoeken in de *overtuiging van zonde*. Wie Gods kind werd, staat onder geestesleiding. Dat is een zeer wezenlijk iets. Paulus zegt: Zoovelen als er door den Geest Gods geleid (gedreven) worden, die zijn kinderen Gods. Die leiding heeft het te doen met goed en kwaad; de Geest leidt ons wég van het kwade en héén naar het goede. Hij dringt aan op zuivering van het leven. De zonde moet weg. Dat is noodzakelijk, d.w.z. dat ze beleden moet worden.

De geloovigen te Efeze kwamen belijdende en bekend makende hunne zonden. En de vrucht daarvan was een groote opwekking: alzoo wies het Woord Gods *met macht*, en nam de overhand.

De sleutel tot een opwekking ligt in de harten der geloovigen. Dáár, in hún leven moet het beginnen. Hun onbeleden zonden, de zonden, waar zij over heen gaan, houdt de groei van het Woord Gods tegen.

Als er geen belijdenis van zonde is, is er geen vergeving, en als er geen vergeving is is er geen verzoening, en als er geen verzoening is, is er geen opstanding en als er geen opstanding is, is er geen verlossing.

Als Gods kinderen beginnen met, onder de leiding des Geestes, hun zonden te belijden, wordt de atmosfeer gezuiverd; ontstaat er een sfeer van oprechtheid. Zoo wordt vertrouwen gewekt en het den zondaren gemakkelijker gemaakt ook eerlijk te worden. De geest van den farizeër, van het „wij zijn beter dan gij" maakt het Woord onvruchtbaar.

Petrus spreekt van een „opgehouden hebben van de zonde". De Geest, die van zonde overtuigt, wil, dat gebroken zal worden met alles, wat in het leven als zonde gevoeld wordt. Zonde is altijd, bij ieder, datgene wat van God scheidt. Men moet dat zoeken in zijn eigen leven; niet in algemeene dingen, maar in concrete dingen. Men mag zichzelf niet aanvaarden zooals men is. Zoo aanvaardt God ons ook niet. Wat van God scheidt, moet worden aangetast en bestreden: maar nu legt óók dit alles af: gramschap, toorn, kwaadheid, lastering, vuil spreken, Col. 3 : 8.

Het is een jammer, dat velen zoo onwerkelijk tegenover hun zonden staan. Zonde is hun een algemeenheid, een klank, en daarom leven ze zonder werkelijke verlossing. Door de verlossing voor eigen, werkelijk leven te aanvaarden, zal men ook anderen kunnen helpen in hun moeilijkheden. Door zoo'n leven wordt de geloovigen in deze wereld een oordeel, maar dan een oordeel dat genezend, heilzaam werkt.

Waar liefde woont bedekt men vele .
[dingen,
Dan blaast men geen bazuin van
[leugen en bedrog, —
Breng mensch, u eerst uw eigen schuld
[te binnen,
Dan buigt ge, in 't licht van God, u
[neder in

O, liefde wat wordt gij toch
[
Als 't eigen naam betreft ver
[zc
Maar anderen lastert ge, om
[kunn
En maakt zoo 't leven van u
[tot

Is dat de liefde nu door Jezu

Brengt men door haat een b
[oo
Door haat en nijd geraakt hi
[aan 't
O, liefde Gods wat eert men

Eens zal de Ware Liefde zel
[spreken.
En ieder ijdel woord komt dan voor 't
[hoogst gerecht.
Dan zal de lasteraar niet langer leugen
[spreken,
Maar wordt door Jezus zelf, als
[zondeknecht, geknecht!

CORRESPONDENTIE

W. H. P. te U. Als een gemeente de Algemeene Vergadering der Unie in haar midden wenscht te ontvangen, diene ze een desbetreffend verzoek in bij de Commissie der Unie. De voorwaarden zijn bekend of anders even aan te vragen bij den Unie-secretaris. Slaagt men er in een behoorlijke zaal niet te duur te krijgen en bij gemeenteleden en vrienden voor de afgevaardigden en gasten vrij logies te verkrijgen, dan behoeft de ontvangende gemeente er niet arm bij te worden. Moet ze er al een klein bedrag bijpassen, dan is de zegen, die een Algemeene Vergadering pleegt achter te laten, dat ruimschoots waard. Geen gemeente moest zich de kans een Algemeene Vergadering van tijd tot tijd in haar midden te mogen herbergen, laten ontgaan!

E.-R.

RONDBLIK.

Censuur.

In Mecklenburg is thans de Tannenbergbond van generaal Ludendorf verboden geworden. In Beieren is de betaling van de staatssubsidie aan het Israëlietisch kerkgenootschap gestaakt. Eveneens in Beieren is de publieke actie van de zoogenaamde „Ernstige bijbelonderzoekers" geheel en al verboden geworden.

Dominee op de jaarmarkt.

...oo...

...e sta...

ken.

Geref. eenheidsbeweging.

Het initiatief der Geref kerk van Ermelo om conversaties uit te lokken tusschen de Geref. en de Christ. Geref. voormannen, vindt verdere ondersteuning. Prof. dr. F. W. Grosheide te Amsterdam verklaart in zijn orgaan het „Noord-Hollandsch Kerkblad", te hopen, dat de generale synode het voorstel aanneemt. „Wij zien in het voorstel van Ermelo", aldus de Amsterdamsche hoogleeraar, „perspectief. Wij gelooven, dat het eerste wat gebeuren moet is: naar-elkander-toegroeien. Dat kan door alle noodelooze polemiek na te laten. Men versta nu wel, alle noodelooze polemiek. Wij bedoelen daarmede het maar door-blijven praten over quaesties als doop, wedergeboorte en vereeniging van 1892. Dat kan veilig achterwege blijven. Niet omdat die punten niet belangrijk zijn. Maar omdat er niets nieuws meer over te zeggen valt en omdat verder praten alleen tengevolge heeft, dat men een bepaald standpunt steeds verder, en vaak in het onjuiste gaat doortrekken. In de tweede plaats is noodig persoonlijke toenadering, elkander beter leeren kennen. Elkaar niet meer ontloopen, maar gaarne ontmoeten. En dat moet dan allereerst geschieden door personen, die niet dadelijk voor de moeilijkheden van de praktijk, die tot handelen roept, staan. Daarom lokt ons de aan het begin van dit artikel omschreven gedachte van de kerk van Ermelo aan, om juist de professoren te doen uitnoodigen."

Vrijdag 12 Mei 1933 No. 2287 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

VOOR ONZE ZIEKEN.

Versterk mij, Heer! 'k Zal aan uw [schuld'loos lijden,
'k Zal aan de liefd' al mijn gedachten [wijden,
Die U bewoog mij van de straf [t' ontheffen,
Die mij moest treffen.

Daar G' U voor mij hebt in den [dood gegeven,
Hoe zou ik dan naar mijnen wil nog [leven,
En niet aan U, die mij verwierf door [lijden,
Mijn harte wijden?

Zou ik het leed in kommerlijke dagen,
Het drukkend kruis, met lijdzaamheid [niet dragen,
Daar Gij zooveel uit liefde wildet [dulden
Om mijne schulden?

Och! als ik, Heer, om mijne zonden [beve,
Dat dan uw kruis mij weder ruste [geve!
Uw kruis zij mij èn vrede èn vreugde [tevens
Tot 't eind mijns levens!

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE WASDOM DES WOORDS.

En het Woord Gods wies . . . . .
Hand. 12 : 24; 19 : 20; 6 : 7.

Drie maal gebruikt Lucas in de Handelingen der Apostelen de uitdrukking: het Woord Gods wies. Met dit teekenende woord beschrijft hij de groei van de zaak des Heeren in de eerste kwart eeuw.

Het ontstaan der gemeente was de vrucht van het woord van Christus. Sprekende over Zijn arbeid had de Heere Jezus zelf gezegd: de Zaaier is Hij, die het Woord predikt. Uit het Woord Gods ontstaat het Werk Gods. Daarom kan het ons niet verwonderen dat Lukas, sprekende over den groei van dat werk zegt: Het Woord des Heeren wies.

Het Woord is het middel, dat de Heer ons gegeven heeft om Zijn werk te doen. Door de prediking van het Woord des Heeren werden op den Pinksterdag de zielen getrokken, waarmede de gemeente gesticht werd. Toen de arbeid voor de apostelen te veel werd, lieten zij diakenen kiezen om voor de stoffelijke aangelegenheden te zorgen, opdat zij zich geheel zouden kunnen wijden aan de bediening des Woords.

De wasdom van het Woord des Heeren openbaart zich in de heiliging der geloovigen. Belangrijk is hiervoor Hand. 19 : 20: Alzoo wies het Woord des Heeren. *Alzoo*. Hoe?

In de voorafgaande verzen leest ge dat degenen, die geloofden kwamen, belijdende hunne daden. Elke geestelijke opwaking en herleving wordt gekenmerkt door belijdenis van zonde. In de dagen van Johannes den Dooper beleefde Israël een groote opwekking, die tollenaren en Sadduceërs aangreep, die stad en land in een gezegende beweging bracht. Maar uitdrukkelijk zegt de Schrift, dat dit samenging met belijdenis van zonde. Waar de zonde beleden wordt, breekt het Koninkrijk Gods door.

Jezus heeft ons de werking van den Heiligen Geest leeren zoeken in de overtuiging van zonde. Wie Gods kind werd, staat onder geestesleiding. Dat is een zeer wezenlijk iets. Paulus zegt: Zoovelen als er door den Geest Gods geleid (gedreven) worden, die zijn kinderen Gods. Die leiding heeft het te doen met goed en kwaad; de Geest leidt ons wég van het kwade en héén naar het goede. Hij dringt aan op zuivering van het leven. De zonde moet weg. Dat is noodzakelijk, d.w.z. dat ze beleden moet worden.

De geloovigen te Efeze kwamen belijdende en bekend makende hunne zonden. En de vrucht daarvan was een groote opwekking: alzoo wies het Woord Gods *met macht*, en nam de overhand.

De sleutel tot een opwekking ligt in de harten der geloovigen. Dáár, in hún leven moet het beginnen. Hun onbeleden zonden, de zonden, waar zij over heen gaan, houdt de groei van het Woord Gods tegen.

Als er geen belijdenis van zonde is, is er geen vergeving, en als er geen vergeving is is er geen verzoening, en als er geen verzoening is, is er geen opstanding en als er geen opstanding is, is er geen verlossing.

Als Gods kinderen beginnen met, onder de leiding des Geestes, hun zonden te belijden, wordt de atmosfeer gezuiverd; ontstaat er een sfeer van oprechtheid. Zoo wordt vertrouwen gewekt en het den zondaren gemakkelijker gemaakt ook eerlijk te worden. De geest van den farizeër, van het „wij zijn beter dan gij" maakt het Woord onvruchtbaar.

Petrus spreekt van een „opgehouden hebben van de zonde". De Geest, die van zonde overtuigt, wil, dat gebroken zal worden met alles, wat in het leven als zonde gevoeld wordt. Zonde is altijd, bij ieder, datgene wat van God scheidt. Men moet dat zoeken in zijn eigen leven; niet in algemeene dingen, maar in concrete dingen. Men mag zichzelf niet aanvaarden zooals men is. Zoo aanvaardt God ons ook niet. Wat van God scheidt, moet worden aangetast en bestreden: maar nu legt óók dit alles af: gramschap, toorn, kwaadheid, lastering, vuil spreken, Col. 3 : 8.

Het is een jammer, dat velen zoo onwerkelijk tegenover hun zonden staan. Zonde is hun een algemeenheid, een klank, en daarom leven ze zonder werkelijke verlossing. Door de verlossing voor eigen, werkelijk leven te aanvaarden, zal men ook anderen kunnen helpen in hun moeilijkheden. Door zoo'n leven wordt de geloovigen in deze wereld een oordeel, maar dan een oordeel dat genezend, heilzaam werkt.

Het Woord Gods *nam de overhand.* Hebt ge een leven waarin het Woord Gods de *overhand* heeft? Stanley Jones merkt ergens op: Slechts aan datgene heeft de wereld iets, dat in ons *overvloeit.* Slechts de *overvloed* der kinderen Gods kan de wereld ten goede komen.

* * *

Het Woord Gods wies en vermeerderde en het getal der discipelen vermenigvuldigde. Hand. 6 : 7. De wasdom van het Woord Gods openbaart zich in de toebrenging van bekeerde zondaren tot de gemeente.

Haar uitbreiding is geen menschenwerk, ofschoon de Heer daartoe menschen gebruikt. Hoe zeer is Lukas er op bedacht dát te laten uitkomen. Hij had ook kunnen zeggen (zooals wij in den regel doen) dat er zoo- of zooveel tot het geloof kwamen. Het was er hem echter vooral om te doen te laten uitkomen dat de gemeente G o d s werk is en door Hem gebouwd wordt. Daarom zei hij, dat de H e e r e dagelijks tot de gemeente deed, die zalig werden.

Het Woord Gods wies en het getal der discipelen vermeerderde. We gelooven, dat het nog altijd zoo is dat, zullen zielen gered en de gemeenten uitgebreid worden, h e t W o o r d G o d s m o e t w a s s e n.

L.

LOSSE SCHAKELS

Kerk en Volk. Hoe moeten onze gemeenten staan tegenover ons volk? Van tijd tot tijd wordt deze vraag actueel. Wat moeten wij doen bij nationale gedenkdagen? Een broeder vraagt onze meening omtrent het uitsteken van de vlag uit het kerkgebouw op een nationalen feestdag of op de verjaardagen van het Koninklijke Huis.

Dit is een onderwerp, bij uitstek geschikt om het hoofd warm en de voeten koud te krijgen. Die daarvan gauw last heeft, wage er zich niet aan.

Te weinig belangstelling. Een broeder, met wien we een paar families in Duitschland hadden bezocht, merkte naar aanleiding van de daar gevoerde gesprekken op, dat de Duitsche Baptisten veel meer met hun volk meeleven, dan onder ons in Nederland gebruikelijk is. Ze voelden den nood, vooral den geestelijken nood van hun volk dieper.

Ik geloof, dat dat inderdaad zoo is. Doordat we Baptist werden, kwamen we toch niet verder van ons volk af te staan? Dat moest althans niet. Wel moet onze bekeering ons in de zuivere verhouding tot ons volk gebracht hebben. Maar welke is dat? De bekeering plaatste ons in een bovennationale gemeenschap. Dat was een nieuw gevoel. Deze gemeenschap voelden we als een gemeenschap van hooger orde. Lieten nu de natuurlijke banden los? Hadden de banden des bloeds ons nu niets meer te zeggen? Verloren we nu onze nationaliteit? Zei het ons nu niets meer dat we Nederlanders waren? 't Is niet onmogelijk, dat we in deze uitersten gevallen zijn. 't Is zelfs waarschijnlijk. Wij zijn geen nationale kerk. Wij zijn er zelfs trotsch op dat we behooren tot een internationale gemeenschap. Maar dat neemt niet weg, dat we zoo langzamerhand ons evenwicht terug moeten zien te vinden, en voor ons volk die belangstelling moeten toonen, waarop het recht heeft.

Het nationalisme, d.i. de overdreven liefde tot het eigen volk, moet ons voorzichtig maken. Tegenover het communistische gevaar staat het nationalistische. Voor beiden moeten we ons wachten. Ons boven-nationaal beginsel maakt ons niet a-nationaal. We aanvaarden ons volk en hebben het lief. We gelooven tegenover ons volk een taak te hebben, en in staat te zijn er een invloed ten goede op uit te oefenen. Daarom mogen we ons niet onttrekken noch ons onverschillig toonen tegenover zijn groote belangen.

Onze houding in de praktijk. Niet onttrekken maar meeleven — goed, maar dan overeenkomstig eigen beginsel. Hoe moet dan de houding der gemeente zijn? — Paulus zegt, dat we moeten bidden voor allen, die in hoogheid zijn. Het welzijn van land en volk moet in de voorbede der gemeente een plaats hebben. Voor de Overheid van stad, gewest en land moet de gemeente Gods zegen vragen. Ook al zouden we voelen voor een republikeinschen staatsvorm, dan hebben we toch de roeping voor onze koningin, als het hoofd van Staat, Gods zegen af te smeeken.

En onze nationale feestdagen?

't Hangt er dunkt me veel van af, welk karakter feesten en samenkomsten op zulke dagen dragen. Bestaat er gevaar dat zulke feesten gebruikt zullen worden voor nationalistische doeleinden of om bepaalde politieke groepen naar voren te schuiven, dan doen wij niet mee. Gaat het er om, de ervaringen van land en volk te zien onder eeuwigheidslicht, waarom zouden we ons dan onttrekken?

We hebben onlangs de Willem van Oranje-herdenking gehad. We hebben zijn persoon kunnen waardeeren, niet als nationale vrijheidsheld, maar als de veel miskende pleiter voor geloofs- en gewetensvrijheid. — De gemeente als zoodanig heeft niets te maken met een bepaalden staats- en maatschappijvorm. Maar alle geestelijke en zedelijke krachten, die in ons volksleven voorhanden zijn, moet ze waardeeren en sterken.

De vlag uit van het kerkgebouw op den verjaardag van een lid van het regeerende vorstenhuis? Kan dat niet licht verkeerd worden uitgelegd? Men kan er toch geen briefje aanhangen, mededeelende welke beteekenis aan dat vlagvertoon moet worden gehecht? Men betrachte in al deze dingen de uiterste voorzichtigheid. Vlagvertoon is in geen geval de eenige manier om onze eerbied voor de Overheid te demonstreeren. Ook niet de meest ondubbelzinnige manier. Ook niet de meest werkzame manier. Wij beschikken als gemeenten over betere middelen. Laat ons die ijverig gebruiken en geen twistappel maken van vlag en vlaggestok. In vlag en vlaggestok zit niets bepaald christelijks of geestelijks. Daarom is mijn meening: wie vlaggen wil, vlagge thuis, maar van het Kerkgebouw steke men op een vaderlandschen gedenkdag de vlag niet uit. In ieder geval: heerscht er onder de leden der gemeente verschil van gevoelen over, dan moest men het alleen dáárom reeds laten.

L.

LIEFDEMAAL.

Dat is altijd een min of meer teer punt op de agenda van een Veenkoloniale bondsdag. En ik vermoed: niet alleen op de agenda van een bondsdag, zooals wij hier in de Veenkoloniën die kennen en reeds meermalen hebben meegemaakt, maar ook de andere gemeenten zullen mij eenigszins begrijpen, wanneer ik spreek van een teer punt.

Het woord liefdemaal schijnt burgerrecht onder ons verkregen te hebben. In kerkelijke kringen wordt het woord zoo goed als nooit gehoord. Velen kennen het woord zelfs niet; begrijpen althans niet, wat er onder verstaan moet worden.

Maar wij die zoo vertrouwd zijn met het woord liefdemaal, begrijpen wij wel, wat er onder verstaan moet worden? Begrijpen wij het woord wel in z'n *oorspronkelijke* beteekenis? Ik betwijfel dat zeer sterk. Want van die oorspronkelijke beteekenis is maar weinig, zoo goed als niets overgebleven. Vandaar, dat het woord eigenlijk niet meer tot z'n recht komt. En we zouden wellicht beter doen, om maar een ander woord te kiezen.

Liefdemaal — ja, wat verstaat gij er eigenlijk onder. Het woord doet U toch zeker niet meer denken aan een maaltijd. Willen we het woord liefdemaal in z'n oorspronkelijke beteekenis leeren kennen, dan moeten we in de geschiedenis ongeveer teruggaan tot aan het begin onzer christelijke jaartelling.

Het Grieksche woord agapê, bedoeld als liefde*maal*, komt maar één keer in het N. Testament voor, en wel in het

briefje van Judas. In het twaalfde vers lezen we: „Deze zijn vlekken in Uw liefdemaaltijden, en als zij met U ter maaltijd zijn, weiden zij zichzelf zonder vrees".

In 1 Kor. 11 : 17 v.v. laakt Paulus op een scherpe wijze het gedrag van de leden van de gemeente te Korinthe, wanneer ze op hun liefdemalen samenkomen.

Want wat was het geval? In Korinthe was namelijk aan de viering van het H. Avondmaal een eigenlijke maaltijd verbonden, met de bedoeling de *eenheid* der gemeente tot uitdrukking te laten komen. Maar van die eenheid bleef hélaas niet veel over, toen in Korinthe iedere familie haar eigen meegebrachte spijze verorberde. De rijken onderscheidden zich daardoor van de armen. Geen wonder, dat Paulus zich in zulke scherpe woorden uitliet over een dergelijke verloochening van het christelijk beginsel.

In de dagen van Paulus en ook van de Apostelen viel de viering van het H. Avondmaal steeds met een maaltijd, een liefdemaal, samen. De uitdrukking „Heilig Avondmaal" zegt het reeds overduidelijk. Want we worden daarbij toch herinnerd aan die avond van afscheid, toen de Heiland het Avondmaal instelde. En dat was toch tijdens het eten van het Pascha, tijdens een maaltijd.

Lees in dit verband eens aandachtig dit vers: „En dagelijks eendrachtiglijk in den tempel volhardende, en *van huis tot huis brood brekende, aten zij tezamen met verheuging en eenvoudigheid des harten* (Hand. 2 : 46). De viering van het H. Avondmaal viel dus samen met het houden van een liefdemaal! En dan de klemtoon op de laatste lettergreep, dus: liefdemáal!

Ik laat hier nu een citaat van Prof. Dr. S. Greijdanus volgen: „Liefdemaaltijden waren maaltijden, die in de eerste eeuwen onzer jaartelling aangericht of gegeven werden door gegoede gemeenteleden, in hunne huizen, ten behoeve van anderen, met het drievoudige doel van oefening van christelijke gemeenschap of gezelligheid, liefdadig hulpbetoon aan onbemiddelden en hulpbehoevenden, en stichting. Zij dateeren van den vroegsten tijd (Hand. 2 : 46; 4 : 34—35; 6 : 1—4; 1 Kor. 11 : 17—34) en worden met name genoemd in Judas 12. (Bij 2 Petr. 2 : 13 bestaat verschil van lezing.) Mogen zij uitwendig ook punten van overeenkomst gehad hebben met godsdienstige maaltijden bij heidenen en Joden, naar hun wezen waren zij toch iets gansch anders, en van eigen oorsprong. *Zij schijnen van den beginne gepaard gegaan te zijn met de viering van het Heilig Avondmaal*" (cursiveering van mij, d. H.). Dit citaat vinden we in de Christelijke Encyclopaedie.

Dat de viering van het H. Avondmaal oorspronkelijk met het houden van een liefdemaal gepaard gegaan moet zijn, blijkt o.a. ook uit een schrijven van Ignatius († 107, volgens sommigen circa 138) en van Plinius (Romeinsch stadhouder, eerste helft van de 2e eeuw). Later moet de scheiding gekomen zijn. Het is niet heelemaal onmogelijk, dat Paulus reeds op deze scheiding heeft aangedrongen (zie 1 Kor. 11 : 17—34). Feit is, dat ten tijde van Tertullianus (gestorven plusminus 225) deze scheiding reeds voltrokken was. Dus toen kreeg men aparte avondmaalsvieringen en liefdemalen.

Bij zoo'n liefdemaal nu werd er gegeten en gedronken, en dat alles terwijl men in liefde sâam verbonden was. En wel bij verschillende gelegenheden, als huwelijk, begrafenis, ter gedachtenis aan het overlijden van een afgestorvene, of ook wel ter eere van martelaren en heiligen.

Het gevaar voor ontaarding was heusch niet alleen denkbeeldig. Daarom werden er allerlei maatregelen getroffen en verordeningen gemaakt, om dat juist te voorkomen.

Maar hélaas, de ontaarding kwam; en maar al te spoedig. We kunnen natuurlijk niet alles onvoorwaardelijk gelooven wat ons dienaangaande wordt meegedeeld. Want we moeten niet vergeten, dat het heidendom, dat sterk gekant was tegen het christendom, omdat het steeds meer terrein verloor, dikwerf tot laster geneigd was.

Deze liefdemalen van de eerste eeuwen werden o.a. wel in de kerken gehouden. Echter niet altijd. Doordat ze echter ontaardden, kwamen ze in discrediet. Het doel werd totaal voorbijgestreefd. We lezen dan ook, dat het concilie van Laodicea (360) verbood, deze liefdemalen in de kerken te houden.

En zoo is er dus heel weinig, ik mag wel zeggen: zoo goed als niets, overgebleven van de oorspronkelijke beteekenis van een liefdemaal. Voor zoover ik weet komen de liefdemalen van de Herrnhutters nog het meest overeen met die uit de tijd van de Apostelen.

Bij een liefdemaal moet het gaan om de christelijke gemeenschapsoefening, waaraan *allen* kunnen deelnemen. En we mogen daarom onze „liefdemalen" niet verlagen tot spreekgelegenheden, waaraan slechts *enkelen* deelnemen, soms tot ergernis en verveling van anderen.

D. H.

DE NATIONAAL SOCIALISTEN EN DE KERK.

De Nazi's in het rijk van onze oostelijke buren zijn menschen van de daad. Verrassend snel werken zij aan de uitvoering van hun program. Het gansche Duitschland zal geconsolideerd worden in een machtige eenheid. Elke levensvorm moet ondergeschikt gemaakt worden aan het welzijn van allen, zooals de leiders zich dat hebben ingedacht. De structuur van het millioenenvolk moet een apparaat zijn, waarvan elk onderdeel in volkomen harmonie loopt met de richting van het geheel. Deze „Gleichschaltung" richtte zich natuurlijk eerst tegen de Communisten, zijnde heterogene bestanddeelen, die van natuur de corpsgeest missen, welke noodig is ter bereiking van het doel. Hun organisaties werden verboden en hun vereenigingsgebouwen in beslag genomen. Het spreekt vanzelf, dat daarbij huiveringwekkende ontdekkingen werden gedaan, die hen des te verachtelijker gingen maken in de oogen van Jan publiek. Vervolgens kregen de rassen een beurt. Alleen het Arische ras levert geschikte grondstof voor den opbouw van de gemeenschap. Alleen met dat ras kan men een degelijkheid bereiken, waartegen de eb en vloed der tijden niets vermogen uit te richten. Bij gevolg zullen de andere rassen onmogelijk gemaakt moeten worden. Specialisten krijgen mitsdien de opdracht om de menschen op hun bloed te onderzoeken en wee hun gebeente indien bevonden wordt, dat zij tot de Joden behooren. Daarop werden de vakvereenigingen onder handen genomen. Hun voormannen zagen zich van hun functies ontheven voor zoover zij het hakenkruis niet als een teeken des hemels aanbaden.

De kassen werden behoorlijk gecontroleerd, en tot schrik van de arbeidende of steuntrekkende leden tekorten van millioenen marken opgespoord. Maar de schrik behoefde niet al te lang door de gedupeerden te vibreeren, want de Nazi's verschenen precies op tijd om een onvermijdelijke catastrophe te voorkomen.

En thans is de godsdienst aan de beurt om een plaats in de nationale kolossus aangewezen te worden.

* * *

De bladen publiceeren het volgende bericht van den vertrouwensman van den rijkskanselier: „De Duitsche Christenen willen een Evangelisch Duitsche Rijkskerk; de kerkregeeringen willen eveneens een groote Evangelische Kerk van Duitsche nationaliteit; deze kerk moet nu worden gebouwd. Het is de wil van den rijkskanselier, dat de Evangelische Christenheid het groote werk begint vol Godsvertrouwen en in samenwerking met het Rijk dien arbeid voleindige. In naam van den rijkskanselier roep ik alle deelnemers tot een eerlijken arbeid in samenwerking op".

Correspondeerend met dezen wensch van de Nazi's geuit door den rijkskanselier en wereldkundig gemaakt door zijn vertrouwensman, — een wensch van boven en dus een wensch van staal — is de wensch van de kerk, vertolkt door de commissie, die volmacht heeft tot reorganisatie van haar

instellingen en waarvan o.a. de president van de Duitsche Evangelische kerkencommissie lid is. Deze commissie maakt een verklaring bekend, waaruit we deze woorden overnemen al was het alleen maar om te laten zien hoe doffer en duif elkander minnend buigend toekirren: „Een machtige nationale beweging heeft ons Duitsche volk aangegrepen. Een uitgebreide reorganisatie van het rijk der ontwaakte Duitsche natie komt tot stand. Ten aanzien van deze wending in de geschiedenis spreken wij een dankbaar ja uit. Aan Gods woord gebonden zien wij in de groote gebeurtenissen van onze dagen een nieuwe opdracht van onzen Heer aan zijn kerk. Het gaat om de verkondiging van den levenden God, het gaat om een levende belijdenis van de gereformeerde overtuigingen, het gaat om de reorganisatie der kerken uit de onvergankelijke krachten van deze op Gods woord gegrondveste belijdenis".

* * *

Zooeven heb ik van doffer en duif geschreven. Ik stem toe, dat het beeld als sprekend van het optreden der Nazi's en de reactie der kerkelijken wel wat duifachtig is. Misschien heeft een der lezers een beter bij de hand. Maar ik kom er even op terug, omdat ik mij niet over de duif rustig gevoel. Wordt in den doffer de geheele beweging van Hitler gevonden, ik betwijfel of we de geheele kerk in de duif kunnen onderbrengen. Het valt niet te ontkennen, dat de commissie, die een volmacht tot reorganisatie in haar portefeuille draagt, uit eerste-rangs waardigheidsbekleeders als b.v. de president van de Duitsche Evangelische kerkencommissie is gevormd. Doch het blijft altijd nog een open vraag, wie ze gevormd heeft. Dankt ze haar bestaan aan den machtigen arm van de overheid, die kort en bondig hebben wil, dat het arme duifje minnend buigend gaat kirren? Of heeft ze door een levensdrang van onderen gestalte gekregen? Is ze gemaakt? Of is ze geboren? Het komt mij voor, dat er van hooger hand flink aan getimmerd is.

* * *

Hoe voornoemde commissie tot reorganisatie zich een Evangelische Duitsche Rijkskerk voorstelt, kunnen we eenigszins bevroeden uit hun opvattingen over het Christendom. Zij zijn dezelfde als die van „de Duitsche Christenen", waarvan de rijkskanselier gewaagt. Deze „Duitsche Christenen", een gemeenschap van Protestanten gesteund en overheerscht door de Nazi's, hebben onlangs geconfereerd en uit wat daarvan is openbaar gemaakt, krijgen we een duidelijken kijk op hun geloofsovertuiging. Deze „Duitsche Christenen" gaan uit van het axioma, dat de staat de kerk noodig heeft om de menschen tot geschikte staatsburgers te doen uitgroeien en dat dus de kerk zoodanig georganiseerd en geoutilleerd moet wezen en functionneeren moet, dat de staat zijn doel bereikt. Het ideaal van den christen moet heldhaftige vroomheid zijn, — waarbij de nadruk wel op heldhaftig zal vallen en dit predicaat alleen verleend wordt op vertoon van vuist en zwaard.

Verder heeft de kerk tot taak om het ras zuiver te houden. Gemengde huwelijken, d. w. z. huwelijken met menschen, die tot een ander ras behooren, dient ze te verbieden en de schuldigen uit te sluiten. Naar het gevoelen van deze „Duitsche Christenen" passen kerkelijke belastingen en collecten wel in een vrije, maar niet in een nationale kerk. De staat, waarvan ze een opbouwend onderdeel is, moet het als zijn duren plicht rekenen om de kerk te financieren. En hij kan dat heel eenvoudig doen door een cultuurbelasting van zijn onderdanen te heffen. Ook behoort het evangelie anders dan tot nog toe het geval geweest is, te worden geïnterpreteerd. Het dient als een nationaal en een ras-evangelie te worden belicht, want indien Christus heden ten dage weer verscheen, zou Hij de Overste Leidsman zijn in den strijd tegen het Marxisme en het internationalisme. Vreemde christelijk-sociaal voelende geesten als Karl Barth ontnemen aan de theologie alle stevigheid en zijn daarom ongeschikt tegen het communisme te velde te trekken.

* * *

De Evangelische Duitsche Rijkskerk heeft dus de goddelijke opdracht om goede Nazi's te kweeken, wat hierop neer komt, dat het oude paganisme, het heidendom weer in eere hersteld wordt. Ja, het oude heidendom, zooals het vroeger o.a. in het Romeinsche rijk gevonden werd, maar in hedendaagsche vormen en in christelijke aanduidingen uitgedrukt. De kerk zal dienstbode worden van den staat. Heeft de Luthersche kerk in Duitschland zich in den loop der jaren zoo armelijk van haar taak van den levenden God gekweten en zulk een poveren indruk van zichzelf gegeven, dat de leiders van het volk meenen haar tot zulk een verhouding te kunnen vernederen?

Baptisten zijn vredelievende menschen, die aan de overheid gaarne gehoorzaamheid bewijzen. Maar zij kunnen nimmer dulden, dat de overheid hun dicteert, wat zij gelooven en hoe zij het evangelie vertolken moeten. De autonomie van de gemeente is ze dierbaar en wie die aanrandt vindt in ze onverzoenlijke tegenstanders. Liever gekruist met Jezus dan gekroond door den staat, indien ,voor den kroon de prijs van de autonomie moet worden betaald.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

DAVID LIVINGSTONE.

(Slot.)

Na een korte zendingsarbeid aan het Ngami-meer moest hij wegens het ongezonde klimaat weer spoedig op reis, daar hij de koorts niet kwijt kon worden. Na eenige dagreizen zag hij de groote rivier de Sambezi en ontdekte daarna de oorsprong van deze rivier. Hier was alles te vinden wat een groot volk noodig had. Nog nooit had hij echter zoo'n verwaarloosd en gezonken volk aangetroffen als hier in het gezegende Sambezidal. Het leven had geen waarde, want om het kleinste vergrijp tegen de machthebbers werden ze met den dood gestraft. Ook hier zag hij de slavenhandel in zijn gansche barbaarschheid. L. zag hier de eerste slavenkaravaan, half verhongerde in ketten gesmeede gestalten, die als slachtvee naar de markt gevoerd werden Hij wist, dat hier alleen het evangelie verandering kon brengen.

Het zou te ver voeren om al de gevaren en ontberingen te noemen. Wat dikwijls onuitvoerbaar scheen wist L. trots zijn geringe middelen door te voeren; wat anderen met veel middelen bereikten, kreeg hij door liefde en vriendelijkheid gedaan.

In Mei 1854 bereikte hij, van alle middelen ontbloot, afgemat naar lichaam en ziel, tot een geraamte vermagerd, de hoofdstad van een Portugeesche nederzetting aan de Westkust. Zijn landgenooten verzochten hem nu naar Engeland terug te keeren en van zijn ontdekkingen te berichten. Gaarne was hij gegaan om zijn familie weer te zien en de resultaten van zijn ontdekkingen ten beste der zending bekend te maken. Hij had echter aan den hoofdman beloofd zijn begeleiders weer naar hun woonplaats terug te brengen.

Na eenige maanden werd de terugtocht aanvaard en wilde hij verzoeken of het niet mogelijk was de Sambezi af te varen om zoodoende een verkeersweg te bekomen. Zijn verwachtingen werden verre overtroffen, toen hij de groote watervallen ontdekte. Een jaar later kwam hij bij de hoofdman Sekeletoe aan en werd met groote eer en vreugde ontvangen. Eenige maanden bleef hij hier en dan trok hij naar de kust om de reis naar Engeland te beginnen. Deze reis werd niet alleen door de moeilijkheden bezwaard, doch het droevige voor L. was, dat hij op de thuisreis vernemen moest, dat zijn lieve vader gestorven was. In Dec. 1856 was hij eindelijk weer thuis. Met groote blijdschap werd de koene ontdekkingsreiziger en zendeling ontvangen. In deze tijd schreef hij zijn werk, „Zendingsreizen in Zuid-Afrika".

Na vele onderhandelingen met het Zendingsgenootschap gaf hij het plan tenslotte op als zendeling terug te keeren. In zijn plaats zouden andere zendelingen worden uitgezonden. Hij trad uit het

Zendingsgenootschap met deze belofte, de zendelingen in het binnenste van Afrika te brengen. In Maart 1858 trok hij weer opnieuw als leider van een expeditie naar Zuid-Afrika, begeleid van zijn vrouw en jongste zoon.

In Kaapstad liet L. vrouw en kind achter en voer zelf verder naar Tete. Daar vond hij zijn oude begeleiders helaas in droevige stemming weer. De Portugeezen hadden hun beloften, om voor deze menschen te zorgen, niet gehouden. Toch hadden deze trouwe menschen het die maanden in bittere nood uitgehouden, zonder zich het geloof te laten ontnemen, dat L. terug zou komen. Groot was nu hun vreugde de zendeling weer te zien. Hij kon hun echter met deze boot niet naar hun woonplaats terugbrengen. Er moest een beter schip besteld worden. Gedurende deze tijd ondernam L. ontdekkingstochten naar het Noorden. Hij vond hier een dicht bevolkt land met landbouwdrijvende bevolking. L. voer dan met zijn begeleiders de Sambezi op naar het binnenland, tot ze op zekeren dag het groote Njasameer ontdekten. L.'s hart jubelde, want nu was niet alleen naar het Westen, maar ook naar het Noorden een waterweg voor de boden van het Evangelie gevonden.

Aan de kust teruggekeerd vond L. de bestelde boot nog niet. Hij kon echter niet langer wachten, daar hij eerst zijn begeleiders naar hun woonplaats terug moest brengen en bovendien moest hij de zendelingen naar hun arbeidsveld begeleiden. Daarom trok hij te land naar Linjanti, waar de hoofdman Sekeletoe was. Eenige zendelingen waren reeds voor hem van uit het Zuiden hier aangekomen en waren met de arbeid reeds begonnen, doch van deze zendelingen was door het slechte klimaat nog slechts één in leven. Niets was bereikt en dit was voor L. een groote teleurstelling. Dit volk, die de stem van het evangelie veracht had, kwam later aan een verschrikkelijk einde. Aan het einde van het jaar 1860 trok L. weer naar de monding van de Sambezi en vond hier de nieuwe boot „De Pionier" op hem wachten. Ze voeren dan met deze boot naar het Noorden. Met ontzetting stelde L. vast, dat slavenhandelaars na hem deze waterweg ontdekt hadden en vele van de vroeger bloeiende plaatsen verwoest en geplunderd hadden. Onderweg ontmoetten ze zelfs al een slavenkaravaan. Toen de slavenhandelaars de blanken zagen, gingen ze op de vlucht. Met 84 bevrijde slaven richtte L. met zijn zendelingen een zendingsstation op in Magomero. Helaas verstonden de onervaren zendelingen hun plicht niet en het station ging verloren. Dit was een groote smart voor L., doch daarbij kwam nog een grooter leed. Hij had met zijn vrouw afgesproken hem aan de monding van de Sambezi op te wachten. In het ongezonde Sambezi-dal werd zijn vrouw ernstig ziek, en ze stierf op een Zondagavond in de armen van haar man.

Nadat hij nog eenige reizen gemaakt had, keerde hij vermoeid naar lichaam en ziel in het jaar 1864 naar Engeland terug.

Ruim een jaar verkeerde hij in de kring van zijn lieve kinderen. Dan reisde hij weer naar het heidenland om opnieuw Afrika te doortrekken. Nog 9 jaren is hij heen en weer gereisd en heeft steeds weer nieuwe ontdekkingen in Afrika gedaan.

Ontbering, ziekte en teleurstelling konden hem niet moedeloos maken. Een van zijn reisgenooten schrijft: „Toen ik in 1871 bij L. kwam, was ik nog een van de grootste godloochenaars. Maar in het binnenland van Afrika brak voor mij een stille tijd aan om na te denken. Ik zag hier deze eenzame, oude man, en vroeg mij af, waarom hij hier toch steeds bleef? Wat is het, dat hem bezielt? Maanden lang hoorde ik hem aan en verwonderde me over hem, dat hij werkelijk alles uitleefde, wat in den bijbel staat: „Verlaat alles en volg Mij na". Zijn deelnemende liefde voor anderen werkte op mij. Ik zag zijn vroomheid, zijn zachtheid, zijn ijver, zijn ernst en hoe hij steeds rustig aan den arbeid ging. Daar werd ik door hem bekeerd, ofschoon hij het nooit verzocht had mij te bekeeren."

De laatste ontdekkingsreis deed hij den 25 Aug. 1872 om de oorsprong van de Kongo te zoeken. Hoe verder hij naar het Oosten trok, des te moeilijker werd de reis. Spoedig waren al zijn krachten door aanhoudende koorts en lijden uitgeput. Toch zag hij nog het groote Bangweolo-meer. Op een avond brachten zijn trouwe dienaars hem naar bed. 's Morgens vonden ze hem dood, knielend voor het bed liggen, het hoofd gerust op de gevouwen handen. Den 1 April 1873 was de trouwe zendeling biddend de eeuwigheid ingegaan.

Niet alleen in dienst der menschenliefde, maar in dienst van zijn Heer en Heiland wilde L. arbeiden. Alleen deze liefde tot zijn Heiland heeft hem de kracht gegeven zooveel te lijden en zoo iets grootsch tot stand te brengen.

A. K.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Eli en Samuël.

1 Sam. 4—6.

Les voor Zondag 28 Mei 1933.

De groote nederlaag van Israël. 1 Sam. 4.

Jaar op jaar werden de Israëlieten door de Filistijnen onderdrukt. Hun voornaamste steden waren Gaza, Askalon, Asdod, Gath en Ekron. In elk dezer steden woonde een koning. Zij hadden hun eigen goden, en wilden van den waren God van Israël niets weten. Onder hunne afgoden was de voornaamste nationale god de afgod Dagon, die vooral te Gaza en Asdod werd gediend. Het bovenstuk van dit afgodsbeeld had den vorm van een mensch, maar het onderste gedeelte zag er uit als een groote visch. Zou zulk een god kunnen helpen?

De Filistijnen waren zeer vechtlustig van aard. Misschien was het daarom wel zoo beschikt, dat de stam Juda gelegen moest zijn aan de grens van het land der Filistijnen. Maar veel hielp dat niet. Door de afval van het Israëlietische volk van den levenden God moest het volk steeds weer gestraft worden en daar het volk zich niet bekeerde, moest de straf flink aankomen ook. De Israëlieten gingen tot een aanval over, maar bij de plaats, die later den roemvollen naam Eben-Haëzer zou krijgen werden zij geslagen, en in dien slag vielen 4000 Israëlieten. Toen zeiden de oudsten: „Laat ons van Silo nemen de ark des verbonds des Heeren, opdat zij ons verlosse van de hand onzer vijanden!" Kon de ark helpen? Nu de Heere zelf niet hielp, meenden zij in hun zondige dwaasheid dat het symbool des Heeren hulp kon bieden. Hofni en Pinehas bleken tot zulk een heiligschennis bereid te zijn; zij brachten de ark en gingen het volk in ijdel vertrouwen voor. De Filistijnen, die naar hun afgodische zienswijze niet begrepen, dat de arke Gods voor Israël nog niet God zelf was, streden nu met verdubbelde woede. Nu werd de nederlaag nog veel grooter dan de eerste maal: niet minder dan 30.000 Israëlieten vielen, de ark werd als oorlogsbuit mee genomen, Hofni en Pinehas sneuvelden ook.

Daar kwam een boodschapper aangerend van het slagveld naar Silo. De menschen schrokken zeer toen zij hem zagen naderen. Want zij zagen direct, dat het geen boodschapper was van goede tijding. Hoe zagen zij dat? De boodschapper, uit den stam van Benjamin, droeg gescheurde kleederen en hij had aarde op zijn hoofd gestrooid.

Op zijn priesterstoel in den tempel zat Eli. Hij hoorde het rumoer buiten en toen hij naar de oorzaak vraagde, werd de ongeluksbode bij hem gebracht. Toen hij alles had vernomen, werd hij als verpletterd van schrik, viel van zijn stoel en brak den nek. Hij stierf in den hoogen ouderdom van 98 jaren. De vrouw van Pinehas, die net een klein jongetje had gekregen, stierf ook, toen zij alles vernam. Zij kon enkel nog maar zeggen, dat het kleine jongetje Ikabod moest heeten, d.w.z.: „de eere is weggevoerd uit Israël".

De ark bij de Filistijnen. 1 Sam. 5.

Wat moesten de Filistijnen met de ark doen? Vernietigen? Daar durfden

zij niet eens aan te denken! Zij vreesden Hem, die door de Israëlieten werd gediend (4 : 6—8). De Filistijnen brachten de ark naar één van hun eigen heilige plaatsen, en wel naar Asdod in den tempel van hun afgod Dagon. Maar toen men den volgenden dag eens ging kijken, of de ark er nog wel was, bleek Dagon met het aangezicht ter aarde te zijn gevallen voor de ark des Heeren. Toen de Filistijnen hem weer overeind hadden gezet, bleek hij den volgenden morgen weer ter aarde te liggen, maar nu met afgehouwen hoofd en handen. Bovendien hadden de inwoners van Asdod en de geheele omgeving zeer te lijden onder booze en smadelijke zweren en werd het land door ongedierte (muizen) vernield. Daarom wilden de lieden van Asdod niets liever, dan dat de ark maar weer werd weggedaan. De vorsten der Filistijnen besloten nu, dat de ark naar Gath vervoerd moest worden. Het geschiedde aldus. Maar de plagen die nu over deze stad kwamen, waren niet minder dan die te Asdod; integendeel! Het werd al erger! Toen zond men de ark naar Ekron. Hier werd het nog erger. „Er was doodelijke kwelling in de gansche stad . . . . en het geschrei der stad klom op naar den hemel."

De ark terug naar Israël. 1 Sam. 6.

De ark was nu al zeven maanden lang in het land der Filistijnen. Men was er meer dan verlegen mee. De priesters en de waarzeggers werden bij elkaar geroepen en dezen brachten advies uit. Dat werd opgevolgd. Eerst maakten de goudsmeden spenen, (zweren) en muizen van goud. Vijf spenen en vijf muizen, omdat er vijf Filistijnsche koningen waren. Daarna werd er een nieuwe wagen gemaakt, waarop de ark werd geplaatst en een koffertje met de gouden voorwerpen er naast. Twee koeien, die net kalvertjes gekregen hadden, en die nog nooit als trekdier waren gebruikt, moesten voor den wagen worden gespannen en de kalveren moest men thuis houden. Als die koeien dan zouden gaan in de richting van Beth-Sémes, dan zou men dat beschouwen als een aanwijzing, dat de God van de Israëlieten het volk wegens de ark zoo had gepijnigd, want dan zouden de koeien in de richting van het Israëlietische land gaan. Indien zij echter in een andere richting liepen, bijv. naar de stal, waar hun kalfjes waren, zou men het als een toeval beschouwen, dat precies in die plaatsen, waar de plagen woedden, ook de ark werd gebracht.

Zoo gezegd, zoo gedaan. Maar het was precies, alsof die koeien door een machtige, onzichtbare hand in de richting van Israël werden voortgedreven: luid loeiende gingen zij lijnrecht op Beth-Sémes toe. Tot aan de grens daarvan gingen de koningen der Filistijnen achter de ark aan als een eerewacht.

De menschen van Beth-Sémes waren druk in de weer met den tarweoogst. Ineens zagen zij op een van de omringende hoogten een merkwaardige optocht. De ark des Heeren! Op den akker van Jozua, den Beth-Sémiet, bleef de wagen staan. Daar was een groote steen, die direct gebruikt werd als altaar. De nieuwe wagen werd stuk geslagen en de koeien werden geslacht en een brandoffer werd gehouden op dien akker. De Levieten kwamen er bij en pasten op de ark en het koffertje, maar toch niet zoo afdoende, of zeer veel menschen hadden de gelegenheid, een zondige daad te doen. De menschen hier in de stad en de verre omgeving wilden deze gelegenheid niet voorbij laten gaan om niet eens een blik in die geheimzinnige ark te slaan, wat echter streng verboden was. Meer dan 50.000 menschen moesten wegens deze zonde het leven laten. Dat bracht er de schrik zóó in, dat men de ark onmiddellijk liet weghalen door de inwoners van Kirjath-Jeárim, en daar bleef de ark in het huis van Abinadab onder bewaring van zijn zoon Eleazar, tot den tijd dat later de ark door David vandaar werd gehaald.

Het zevende hoofdstuk deelt dan mede, hoe Samuël tot den Heere bad en dat de Filistijnen door de hulp des Heeren zoo werden geslagen, dat zij het in de dagen van Samuël niet meer durfden wagen de landpalen van Israël binnen te vallen. Samuël keerde toen naar zijn huis te Rama terug en richtte daar Israël. Daar werd door hem een altaar gebouwd.

Laat ons God dienen en vreezen. Hij is een heilig God, maar ook een liefderijk God, die ook ons roept, Hem geheel te vertrouwen.

D. G. B.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

LENTEFEEST.

De natuur viert haar lentefeest, overal waar we onze oogen laten dwalen zien we dat nieuw leven te voorschijn breekt. De zwellende knoppen aan de takken der boomen breken open, de frissche voorjaarsbloemen steken lachend hun kopjes omhoog naar de zon, de dorre wei bekleedt zich weer met haar zacht groen kleed en ook de vogels blijven niet achter om allen luid te verkonden dat de lente er weer is. De kievit in de wei voor ons huis laat z'n schelle „tsjiewit, tsjiewit" klinken van den vroegen morgen tot den laten avond, en alles wedijvert in de natuur om den Schepper van alle dingen te loven en te eeren.

En terwijl de natuur haar lentefeest viert, hebben ook wij als Jongeliedenvereeniging hier in Hamburg, hedenavond ons lentefeest gevierd. En daar dat iets nieuws voor me was, wil ik jullie daar gaarne iets van vertellen.

Reeds enkele weken voor Paschen waren we begonnen om ons voor te bereiden. Lenteliederen moesten geleerd worden, enz. De jongens- en meisjes-Jungschar*) zouden hun medewerking verleenen, en heden werd de gemeente dan uitgenoodigd om te deelen in de lentevreugde.

Pünktlich 7 uur werd begonnen door gemeenschappelijk gezang en gebed. Daarna volgde een kort bezielend openingswoord door den voorz. en vervolgens werd het rijke programma in snelle tempo afgewerkt. Wat dat aangaat houdt men hier van opschieten, want kwart voor negen was het feest reeds afgeloopen. Daar ge wel nieuwsgierig zult zijn hoe men hier in Duitschland feest viert, laat ik hier het programma kort volgen: twee jongens van de Jungschar hielden een aardige tweespraak over de lente, dan volgde een vioolsolo met orgelbegeleiding, de meisjes Jungschar zongen twee lenteliederen en een broeder van de gemeente vertelde heel aardige lenteherinneringen (wat een mensch ook al voor herinneringen hebben kan) die bij ons de lachspieren in beweging brachten. Dan volgde een mooie tweespraak tusschen „Winter" en „Zomer". En alhoewel een onzer dichters zingt, dat de winter een kleur heeft als melk en bloed, was daar weinig van te bespeuren bij dezen ouden man met z'n lange witte baard, die de winter moest voorstellen, terwijl de zomer voorgesteld werd door een jonge dame. Een meisje van de Jongel.vereen. las een mooi opstel voor over: „de lente in het geestelijk leven". Alles werd afgewisseld door het zingen van lenteliederen, solozang en muziek van een trio. Ds. Rockel sprak een slotwoord over: „Ik leef en gij zult leven", en 8.45 werd met dankgebed gesloten. Het was een goede avond, er was lentestemming. En terwijl ik deze letters neerschrijf, dreunen twee zware lastwagens met Hitlermannen aan m'n geopende raam voorbij. Den ganschen dag zijn ze druk geweest om alles klaar te maken voor den dag van morgen 1 Mei, want dan viert Duitschland z'n lentefeest, maar hoe geheel anders dan wij vanavond. Terwijl wij getracht hebben om den Schepper van al dat schoone in de natuur te eeren, zal morgen de persoon van Hitler weer meer dan ooit te voren afgodisch vereerd worden, en door m'n brein flitst het bijbelwoord: „vervloekt zij den mensch die vleesch tot z'n arm stelt".

*) Dat zijn de knapen- en meisjesvereeniging, maar in den vorm van een padvindersbeweging. Ze dragen groene blouses met een rosette op de arm waarin de letters B. J. B. = Bapt. Jeugd Bew.

N. B. J. B.ers ziet en hoort hoe alles in de natuur wedijvert om God te loven, stemt mede in, in dien grooten lofzang en eert uwen Schepper, of kunt gij nog niet zingen van:

De winter van m'n harte,
Dank God, hij is voorbij!?

Hamburg, 30 April '33. K. P.

UIT DE GEMEENTEN

HEERLEN—TREEBEEK. Geliefde brs. en zrs. in den Heer. Er is blijdschap in onze harten en wij willen U in onze vreugde doen deelen.

God heeft groote dingen in ons midden gedaan, dingen waarover zelfs in den hemel blijdschap is.

Wij hebben het voorrecht gehad br. Ds. v. d. Schors enkele dagen in ons midden te hebben; tot besluit is er een Evangelisatie-Samenkomst gehouden, waarin elf jonge menschen hun hart aan den Heer gaven en vrede vonden.

Veel was er in de gemeente om de bekeering van deze jongeren, kinderen der gemeenteleden gebeden; God heeft ons gebed verhoord en wel op een verblijdende wijze.

Is er soms veel dat bedroeft, onze Meester zorgt ook voor vreugde; wij gaan bemoedigd voort, gedachtig aan 's Heilands belofte dat Hij met ons zijn wil tot aan de voleinding der wereld.

De gemeente heeft Paaschfeest gevierd met br. Baptist uit Borne als evangelist in haar midden en goede, gezegende dagen gehad. Brs. en zrs. weest blijde met ons en leeft met ons mee; wij hebben behoefte aan medeleven, wij die zoo ver van Centraal Baptist Nederland verwijderd zijn en wat de gemeenschap betreft op onszelf zijn aangewezen.

Met br.groeten, De Secr.
S. v. d. MOLEN.

NOORD-BERGUM. Geliefde medeverbondenen in den Heere! We mogen U mededeelen dat de Heere nog steeds toedoet, die zalig worden. Zondag, 30 April werd dat gezien. Had des morgens onze oud-Voorganger het Woord Gods verkondigd naar aanleiding van Rom. 5 : 5, 's middags deed dit br. Huizinga van Leeuwarden naar aanleiding van Ef. 4 : 5. Een volgepropte kerk, waarin een ernstig woord werd gebracht, waarmede niet ieder instemde, tenminste wat de laatste gedachte betrof. Maar wanneer de oogen eens geopend worden dan zullen, die nu tegensprekers zijn, voorstanders worden, want „bij Uw licht, zien wij 't licht". Na deze prediking plaatste de prediker zich met de drie doopcandidaten op de doopvont, waar ze een bevestigend antwoord gaven op de hen gestelde vraag, of ze wisten dat Jezus hun Zaligmaker was, waarna den Heere werd gedankt voor Zijn bewezen genade, en gebeden om kracht en leiding voor de doopsbediening. Daarop werd de Doop aan de beide zusters en den broeder voltrokken. Daarna werd de pasgedoopten nog een ernstig woord toegesproken en gemeenschappelijk het Heilig Avondmaal gevierd. Dankbaar gingen we terug naar de plaatsen onzer bestemming.

Geve onze Heere ook verder Zijn genadige zegen op den arbeid hier in 't bijzonder, en ook in alle gemeenten.

De Secr. v. d. M.

MEDEDEELINGEN

Unie-Vergadering.

De gemeenten worden vriendelijk doch dringend verzocht zoo spoedig mogelijk hunne afgevaardigden te kiezen en hunne namen op te geven aan onderst. adres.

Secr. der regelingscomm.
W. GORTER.

Galigastraat, Sneek.

N. B. J. Beweging.

De contributies 1932/33 van de jeugdafdeelingen Stavoren, Stadskanaal, Leeuwarden ieder ad f 5.—, zijn onder dankzegging geboekt.

D. MOLIJN, Penningm.
Giro 70920.

Utrecht, Diezestraat 2.

INGEZONDEN.

ZUSTERHULP.

Den 3en Mei is de eerste verkoopdag gehouden van de ver. „Zusterhulp" van de gemeente 's-Gravenhage.

Wat waren we voor dien tijd in spanning want eigenlijk hadden we het zoo bij het oprichten niet bedoeld, niet durven bedoelen.

Toen we op Maandag, 31 Oct., onze oprichtingsavond hadden, besloten we ieder een handwerkje te vervaardigen en deze op een avond onderling te verkoopen. Natuurlijk zouden we kennissen en vrienden ook opwekken om iets te maken.

Maar dat we zoo veel zendingsvrienden om ons heen hadden; dat hadden wij niet verwacht. Een ieder wien we het doel van onze ver. vertelden, besloot mede te werken.

En zoo zagen we ons genoodzaakt, inplaats van een verkoopavond een verkoopdag te houden. Deze dag is dan ook ten volle geslaagd. We mochten een netto opbrengst boeken van ± f200.—. Zooiets hadden wij ons niet durven voorstellen. In aanmerking nemende dat de ver. nog maar een half jaar bestaat. Onze danktoon vertolkt zich in de woorden van den psalmist: „Looft den Heere want Hij is goed! God heeft de harten der menschen geneigd en ons alzoo in staat gesteld onze Zendelinge zuster Reiling te toonen, dat er in Holland vele harten kloppen voor haar grootsche taak.

Onze ver. Zusterhulp is een onderdeel van de vrouwenver. met dit verschil, dat van de vrouwenver. alleen leden der gemeente lid kunnen worden en op Zusterhulp alle vrouwen die iets voor de Zending gevoelen, worden toegelaten. De vrouwenver. werkt dan ook uitsluitend in de gemeente, doet ziekenbezoek, en helpt ook daar waar de moeder niet in staat is het naai- en stopwerk voor haar gezin te verrichten en werkt hierin aanvullend met de diakenen der gemeente. Zij komt wekelijks te zamen en werkt dan voor de armen der gemeente. Zusterhulp evenwel vergadert ééns in de maand en werkt dan aan haar handwerken voor een bazar. Onderwijl wordt er het laatste zendingsnieuws verteld of een paedagogische voordracht gehouden.

Juist de idee, dat de menschen die ons steunen, nu weten dat hun geld door onze ver. direkt bestemd wordt voor het doel, en zoo direkt den heidenen ten goede komt; is onze groote kracht bij het werven van leden en donateurs.

Wij willen dan ook voor alles het doel van de oprichters van Zusterhulp vasthouden, n.l. werken voor de Congo en deelen in geen enkel opzicht de meening dat er ook voor de inwendige zending gelden af moeten.

Tot nog toe bepaalden wij ons bij de Congozending. Mocht ons echter eens een deur geopend worden in ons Ned. Indië dan ligt ook dat op onzen weg. Ook zouden wij onze steun graag geven aan de opleiding voor Zendingzusters. Allemaal heerlijke perspectieven. Onze Hemelsche Vader voor Wien niets te wonderlijk is, doe ze allen in vervulling gaan!

Met. zr. groeten,
A. BOITEN—ATTEMA,
Secr.esse

Den Haag, 5 Mei '33.
Abrikozenstraat 188.

LEESTAFEL

SCHAT EN PAREL, door A. G. Barkey Wolf. Uitgegeven door de Uitgeversmaatschappij Holland, te Amsterdam.

Dit boek bevat achtentwintig korte meditaties. De toon is frisch. Bij de tekstbehandeling is profijt getrokken van goede buitenlandsche voorbeelden. Inplaats van over den tekst uit te wijden, wordt de diepere gedachte, die in het Schriftwoord ligt, naar boven gebracht, en in verband gezet met het leven van hier en nu. Uitnemend! Een enkele opmerking: Wat de schrijver blz. 169 meent te hooren bij den Doop van een kind, is de stem van zijn eigen hart. En is het wel waar dat de pelikaan, bij gebrek aan voedsel, zijn jongen met z'n eigen bloed voedt? blz. 177.

L.

KINDERLAND, door M. A. M. Renes—Boldingh. Met een inleidend woord van

Wilma en teekeningen van Lucie Ahn. Uitgave van G. F. Callenbach, te Nijkerk.

Dit werk is het tweede deel van den 36sten jaargang van de „Christelijke Bibliotheek".

Kinderland is een boek van Kinderleed. Hoe slecht begrepen gaan veel kinderen hun weg! De ouderen en ouders willen dat de kinderen in hún wereld zullen leven, inplaats dat zij afdalen en thuis trachten te raken in de wereld der kleinen. Nu staan ze tegenover de jeugd, niet in staat haar werkelijk te helpen, klagende over de kinderen, waar ze moesten klagen over hun eigen onverstand en hun eigenliefde. In het „Voorwoord" wordt dit woord van Adelheid von Schorn aangehaald: „de voorraad van liefde, die een kinderhart inoogst kan niet groot genoeg zijn". Ondervoeding heeft ziekte en lichamelijke afwijkingen ten gevolge. Veel kinderen lijden aan geestelijke ondervoeding. De kinderrechters zeggen, dat de misdadige jeugd haast zonder uitzondering voortkomt uit gezinnen, waar de kinderen geen liefde vinden. „Kinderland" is een boek dat alle ouders en ouderen moesten lezen. Misschien zouden ze de hun omringende jeugd met nieuwe oogen gaan zien. Ondertusschen danken we God voor allen, die den Naam van Jezus, den Vriend der kinderen, den kinderen bekend maken!

L.

III

RONDBLIK.

De laatste Luth. kerken.

Het Finsche blad de „Helsinki Sanomat", (te Helsingfors verschijnende) deelt mede, dat de bolsjewiki thans in Ingermannland, den omtrek van Petrograd, met de verwoesting van de laatste Luthersche kerken bezig zijn. De kerk te Räspuva werd „onteigend" en tot veestal voor den Kolehos ingericht. De historisch merkwaardige kerk te Collppana heette het vliegverkeer in den weg te staan en werd verwoest. Czaar Paul I werd te Gollppana geboren en schonk deze kerk aan zijn geboorteplaats (Gollppana ligt vlak bij Gatschina, een bekende zomerresidentie der czaren). In deze kerk werden traditioneel de predikanten enz. van Ingermannland bevestigd. De bevolking van het geheele land was zeer aan deze kerk gehecht. Maar de verwoestingen gaan regelmatig voort zonder eenigerlei vergoeding voor de bevolking en de vervolging van de Christelijke kerk vermindert nog niets.

Geref. en Christ. Geref.

Ook dr. K. Dijk te Den Haag, bekend voorman in de Geref. kerken, waarschuwt in het Kerkblad der Geref. kerken van 's-Gravenhage tegen een overhaast en te vroegtijdig pogen om samensprekingen tusschen Geref. en Christ. Geref. leidende figuren in het leven te roepen. Immers, als de drang tot eenheid niet in de gemeenten leeft en het volk de leidslieden niet volgt stichten zulke vruchtelooze samensprekingen meer onheil dan dat ze unieerend arbeiden! En, „zoo het verzoek tot bedoelde samenspreking afgewezen wordt, ja dan kunnen wij zeggen, dat wij voor God verantwoord zijn in het zoeken van de eenheid, maar een dergelijke weigering verscherpt de geschillen en verbreedt de afstanden". Dr. Dijk zou liever, dan de kans op een weigering te loopen, vooraf de gezindheid der gemeenten peilen en weten of er bij de Christel. Geref. broeders en dan mede ook bij de Hervormde Gereformeerden, „een hartelijke begeerte" tot eenheid bestaat. Worden immers samensprekingen door zulk een hartelijke begeerte gedragen, dan alleen kunnen ze nuttig werken. Voor eigen kerkgenooten sprekende verklaart dr. Dijk, „dat de kerkelijke gedeeldheid tusschen, laat ik zeer voorzichtig zeggen, vele, zeer vele Christelijk Gereformeerden en Gereformeerden in het Herv. kerkgenootschap en ons een zondige gescheurdheid is, omdat ons *geen principieele geschillen scheiden*" en „dat wij op de verdwijning van die gedeeldheid moeten aansturen".

De Kerki-kino.

Zendeling J. Leerdam, van de Evangelische Broedergemeente, die ver in het oerwoud van Suriname werkt, schrijft ons, dat hij geen betere methode weet om het evangelie aan de boschnegers te verkondigen, dan door middel van bijbelsche lantaarnplaatjes. De boschnegers noemen dat: „Kerki-kino". Twee jaar geleden, toen hij voor het eerst naar de dorpen aan de Boven-Suriname kwam om daar het evangelie te verkondigen wilden de menschen niets van hem weten. Zij joegen hem weg. Nu kwam hij terug en bracht twee dingen mee, die hij toen niet had gehad: medicijn en een Kerki-kino! In het militair hospitaal te Paramaribo had hij eenige opleiding op medisch gebied genoten, zoodat hij nu niet alleen met het Woord kon dienen, maar ook met de daad der liefde helpen. En ziet, dezelfde boschnegers omhelsden hem nu en dansten van vreugde en geluk. Waar hij met zijn kino komt, is de „zaal" geheel bezet en de zwarte kinderen van het oerwoud turen vol verbazing naar de mooi gekleurde platen op het doek en luisteren naar de verhalen van Hem, die Zijn leven eens gaf voor alle menschen op aarde, opdat zij in Hem zouden gelooven en behouden worden. Dus een geweldige ommekeer door een eenvoudig middel.

SLUITSTEENTJE.

Soms niet prettig.

Een klein Japansch meisje, dat enkele malen de Zondagsschool had bezocht, zei toen zij thuiskwam aan haar heidensche grootmoeder: „De God van de Zondagsschool is heel anders dan mijn God. Ik moet naar de tempel toe, als ik bidden wil, maar tot den God, dien ze in de Zondagsschool hebben, kan men zelfs in bed bidden, ja op ieder uur en hij kan het altijd hooren. Maar één ding bevalt mij niet aan hem: „Hij kan ons overal en altijd zien, en dat is soms niet prettig."

Denken Hollandsche jongens en meisjes dat ook wel eens niet?

ADVERTENTIEN

Vrijdag 19 Mei 1933 No. 2288 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

'T KAN MORGEN TE LAAT ZIJN.

'**t** Kan morgen....te laat zijn!
Maar heden nog niet,
O, zoek toch de redding,
Die Jezus u biedt!

't Kan morgen....te laat zijn!
O, weiger toch niet
't Geluk, dat de Heiland
Nog heden u biedt!

't Kan morgen....te laat zijn!
Voor eeuwig te laat!
O, luister toch heden
Naar vriendelijken raad!

't Kan morgen....te laat zijn!
't Is heden nog tijd,
O, kom toch tot Jezus!
Dan zijt gij bereid!

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

IN DE VIERDE NACHTWAKE.

Maar ter vierder nachtwake kwam Jezus af tot hen.
Matth. 14 : 25.

De Joden hadden onder Romeinschen invloed den tijd in waken verdeeld. De vierde nachtwake was van drie tot zes uur in den morgen.

Dit is nu niet bepaald het prettigste stukje van het etmaal, vooral niet, wanneer het gevuld is met duisternis en storm en slagregen. In de eerste nachtwake bekommeren we ons weinig om deze grillen der natuur. Ze doen ons alleen maar innig gelukkig gevoelen over het bezit van een thuis, een heerlijk thuis. Hoe feller de vlagen, des te zoeter is ons de huiselijke omgeving. We hebben de gewaarwording, alsof een machtige burcht met eeuwigen vrede rondom ons is opgetrokken en ons onbereikbaar maakt voor de zoekende geweldhebbers.

Anders is het in de vierde nachtwake. Die dan nog in de werkkleeren zich bevindt wordt bij een diep-slapende wereld onwillekeurig aangegrepen door een gevoel van verlatenheid. De hollende winden en klagende boomen en buien, die spin-nijdig op de ramen kletteren, verontrusten zijn gemoed en hij kan zich van het gevoel niet losmaken alsof in de nabijheid hem een onzichtbare afgrond bedreigt.

* * *

Reeds vóór de eerste nachtwake waren de vrienden van Jezus uitgevaren om de overzijde van het meer te bereiken. De ervaren schippers onder hen hadden aanvankelijk niet veel zin in deze tocht getoond, omdat de lucht hun niet pluis leek. Maar de Meester had hen overreed. Een van de evangeliebeschrijvers vertelt ons, dat Jezus zijn discipelen had „gedwongen" in het schip te gaan.

Deze weg om Jezus' wil bleek niet bijster gelukkig te zijn. De wind stak op en blies het water aan tot dreigende golven. De mannen moesten weldra voor hun leven vechten als leeuwen. En toen het de vierde nachtwake was, waren ze nog aan het werk met de kracht der wanhoop. „En het schip was nu midden in de zee, zijnde in nood der baren."

Door Jezus gedwongen....in de vierde nachtwake....op zee....in nood der baren!

Kon het erger?

Maar ziet, toen de ellende ten toppunt was gestegen en de stormen reeds meenden hun zegelied te kunnen zingen en de grimmige golven dachten zich een grijnslach te mogen veroorloven, kwam de Meester onverwacht hun te hulp en sloeg het ranke vaartuig uit de klauwen van de roofgierige elementen.

Waar was Hij al den tijd geweest? Waar?

Nadat Hij Zijn vrienden gedwongen had in het schip te gaan, had Hij zich op een hoogen berg teruggetrokken om zich in gebed te verdiepen. Maar op dezen hoogen berg had Hij tegelijk een oog op Zijn vrienden gehouden.

De discipelen waren op Zijn bevel naar de diepte afgestoken.

De Meester waakte.

* * *

Eenige jaren gingen voorbij en Herodus, die wel wist, dat wat meer populariteit de beste spijker was voor zijn wankele troon, ging te Jeruzalem de christenen vervolgen, teneinde de vriendschap van de Joden te winnen. Jacobus, de broeder van Johannes, liet hij met het zwaard dooden en Simon Petrus in de gevangenis zetten om ook hem de martelaarskroon op het hoofd te drukken.

Het was avond en in een van de vele nauwe straten van de stad liepen twee mannen, die in gedrukten toon met elkander ernstig praatten. Het onderwerp van hun gesprek was de vijandschap van de overheid tegen de gemeente van Christus. De trekken van zorg stonden op het aangezicht van den een, in wien wij Filippus herkennen. „Jacobus gedood; Simon opgesloten! En wie zullen wij morgen moeten missen? En waar zullen wij dan wezen? Wat zal er van onze gemeente worden?" riep hij uit.

„Herinnert gij u nog dien wonderbaarlijken nacht op het meer, broeder?" antwoordde Andreas. „Het is weer de vierde nachtwake. Maar Jezus waakt. We krijgen stellig en zeker den gulden morgen en een veilige ankerplaats in het zicht."

* * *

Door Jezus gedwongen....in de vierde nachtwake....op zee.... in nood der baren, het is met elkaar een kostelijke gelijkenis.

Wij behoeven nimmer bevreesd te zijn, wanneer we ons op wegen bevinden door plicht, liefde, geweten, door den Heer van dood en leven ons aangewezen, al worden we daarbij ook

in den stikdonkeren nacht gevoerd en in onherbergzame plaatsen en in het hol van den wolf.

Wat u ook bedreige, welk gevaar
[u wacht,
Hoe de storm moog loeien in den
[donk'ren nacht;
Zaligheid en vrede, rust en veiligheid
Geeft u Zijn belofte: „Ik ben met
[u t' allen tijd."

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

STEUNT ONS BLAD EN DIENT ONS WERK!

De tijden zijn voor sommigen moeilijk geworden. Er heerscht veel werkloosheid en dus moet er in onderscheidene gezinnen bezuinigd worden. We verstaan dat. Een abonnement op De Christen kan, bij maatschappelijken tegenspoed, een heele uitgaaf worden. Dat het blad echter geheel uit die gezinnen verdwijnen zou, zou het saamhoorigheidsgevoel schade doen, en ware alleen daarom reeds te betreuren. Het Unie-orgaan verbreedt den gezichtskring en wil den blik zuiveren en bij de oordeelvorming helpen. Het moet bij onze kinderen belangstelling wekken voor de gemeenten, in wier midden ze eens, naar wij hopen, hun krachten den Heere zullen wijden. — Den abonnementsprijs verlagen is niet mogelijk. Als de prijs te bezwaarlijk wordt, zoeke men iemand op, die voor den halven prijs medelezer wil worden. Allicht zijn er baptiste gezinnen, waarin De Christen niet komt, of zijn er alleenstaande leden, die ons eigen orgaan niet lezen. Wanneer men zulken als medelezer zou kunnen winnen, had men zichzelven geholpen en den lezerskring van ons blad vergroot. Ook op deze wijze helpt men zoo bouwen aan het werk des Heeren in moeilijke tijden! Mogen we de leiders der gemeenten verzoeken de belangen van ons blad bij de leden te behartigen?

Red.

III

LOSSE SCHAKELS

Tanende kerkelijkheid. Amsterdam is onder de groote steden de minst kerkelijke stad. Deze stad, hard op weg een wereldstad te worden, is daarin de wereldsteden reeds gelijk. De kerken verliezen steeds meer de greep op het volk. De laatste cijfers brengen dat op schrikbarende wijze aan het licht. Wij plaatsen die van 31 Dec. 1920 en 31 Dec. 1930 naast elkaar. Het bureau van Statistiek der gemeente Amsterdam deelt ze mee.

	31 Dec. 1920		31 Dec. 1930	
Ned. Herv.	201.514 =	29.5 %	160.913 =	21.2 %
R. Kath.	155.330 =	22.7 „	166.525 =	22.0 „
N. Israëliet	63.699 =	9.3 „	60.976 =	8.0 „
Ev.-Luth.	33.535 =	4.9 „	24.941 =	3.3 „
Ger. kerken	34.997 =	5.1 „	30.266 =	4.0 „
H. E. Luth.	10.868 =	1.6 „	8.024 =	1.1 „
Doopsgez.	10.528 =	1.5 „	9.054 =	1.2 „
Port. Israël.	5.059 =	0.8 „	4.547 =	0.6 „
Remonstrant	4.572 =	0.7 „	4.004 =	0.5 „
Chr.-Geref.	3.538 =	0.5 „	2.911 =	0.4 „
Waalsch-H.	2.853 =	0.4 „	1.865 =	0 2 „
O.-Bissch. Cl.	679 =	0.1 „	621 =	0.1 „
Ov. gezindt.	10 398 =	1.6 „	18.735 =	2.5 „
Geen kerk	145.590 =	21.3 „	263.991 =	34.9 „
Onbekend	6 =	0.0 „	12 =	0.0 „
Totaal	683.166 =	100 %	757.386 =	100 %

Quo Vadis? Wat zal het einde zijn van deze los-van-de-kerk beweging? Procentsgewijze gingen alle kerken achteruit, behalve de „Overige gezindten". Maar hun groei verklaart helaas het verlies der andere kerken niet. Zij, die hun kerk verlieten, werden *on*kerkelijk. De schuld kan nu ook niet gezocht worden bij een bepaalde kerk. De strenge Ger. en Chr. Ger. kerken gingen evengoed achteruit als de vrijzinnige kerken. Belijdenis noch organisatie vermogen het euvel te stuiten. De oorzaak ligt wel dieper.

Men kan om verschillende redenen lid eener kerk zijn. Het kan traditie zijn. Er was een tijd, dat het tot den goeden toon behoorde. Die tijd is voorbijgaande en is op sommige groote plaatsen al voorbij. Men kan lid eener kerk zijn „om des voordeels wille". We behoeven daarover niet uit te wijden. Ieder, die met het volk in aanraking komt, weet dat. De sociale wetgeving heeft voor velen dat motief doen vervallen. De behoefte aan een geestelijke schuilplaats deed anderen de gemeenschap der kerk zoeken. Daarnaast stonden dan zij, dien het een zaak van overtuiging was. Ze zagen de waarde der kerk voor hun eigen leven, voelden zich met haar geestelijk één. Zij waren, door alle tijden heen, de kern der kerk. Die laatsten zullen haar trouw blijven. De bolsterleden zullen afvallen. Door de laatsten te verliezen, verliest de kerk veel van haar invloedssfeer, en doordat die dunner wordt, boet zij in aan beteekenis voor ons volksleven. Maar met dit al is de kerk bezig tot zich zelf te komen. Ze wordt terug gebracht tot haar „ware grootte". Komen geen bijkomstige gebeurtenissen de kerk een nieuwen aanhang verschaffen, dan zal dat proces doorgaan, totdat overgebleven zal zijn wat werkelijk „kerk" is.

Verlies en Winst. Zien we de dingen goed, dan brengt het proces dat bezig is zich te voltrekken, verlies en winst. De kerk houdt haar „bewuste" leden over. En anderen, die nu nog niet meer zijn dan meeloopers, zullen zich door den gang der dingen tot een keuze gedreven voelen, en die kan zijn een bewuste stap naar de kerk toe. Deze zuivering in den toestand achten we winst. Men moet niet werken met een geflatteerde balans. De kerk wordt in wezen sterker, naarmate ze „echter" wordt, meer wordt, wat ze naar haar wezen *is*. Gideon wist wel wat hij deed, toen hij zijn leger uitdunde tot een handjevol van 300 man. — Een ander voordeel is, dat de kerken door dit zuiveringsproces, dat hen „echter" maakt, dichter bij elkaar zullen komen. Hun diepere eenheid zal meer aan den dag treden. Bovendien kan het gevoel als kleine groep te staan tegen een sterke overmacht van onverschilligen en vijandigen, hen nader tot elkaar brengen.

Natuurlijk zullen deze laatsten dan moeilijker te bereiken zijn dan het geval is, zoolang ze de kerk nog bezoeken. Een ander nadeel is — en dat is zeer groot — dat de invloed van het Evangelie op het openbare leven en op de oordeelsvorming der massa zal afnemen. Ons volk zal de christelijke normen kwijtraken en daarmede worden, naar onze overtuiging, de zedelijke grondslagen van heel ons volksleven en van onze volkswelvaart aangetast.

„Ten Goede". Bekend is Paulus' woord dat dengenen, die God liefhebben alle dingen medewerken ten goede. Vaak is men met dat woord verlegen. „Alle dingen" dat zegt zooveel. Ook de kleine, de althans schijnbaar onbeduidende en toevallige dingen zijn daaronder begrepen. Hoe, in welk opzicht kan nu van die gezegd worden, dat ze medewerken ten goede? Zoo in 't algemeen, als die vraag gesteld wordt, is dat moeilijk te zeggen. Om misbruik van dit woord te voorkomen, zal 't goed zijn dat op de beperking, die het bevat, de nadruk gelegd wordt. Niet *allen* werken alle dingen mede ten goede. Alleen dengenen, die God liefhebben. En dat zijn zij, die zich voorwerpen weten Zijner liefde. Bestaat er tusschen God en ons deze liefdesverhouding, dán kan niets, geen ervaring, ons beschadigen. Sterker nog: dan werkt elke ervaring mede ten goede.

Dan komt echter de vraag op: Wat is dat „ten goede"? Die vraag is vooral hier van groot gewicht. Zullen we ooit in staat zijn de juistheid van dit woord te toetsen, dan moet voor ons vaststaan wat, naar Paulus' oordeel „het goede" is. Niet onze maatstaf moeten wij dan aanleggen, maar de zijne. Anders klopt zijn woord niet. — Het „goede" is voor velen het aangename. Goed is, wat met hun wenschen strookt, hun aangenaam is, hun past. In dat geval is het goede iets subjectiefs, iets dat zelfs bij den enkeling in den loop der jaren sterk kan wisselen. Wie het zoo beschouwt zet de dingen op hun kop

... maakt God tot den dienaar van ...

is: Hij wil ons maken, zooals Christus is. Diens beeld wil Hij ook bij ons te voorschijn roepen. En alle dingen die ons overkomen, zijn als de werktuigen, waarmede deze volmaakte Beeldhouwer weet te werken tot bereiking van Zijn doel met ons. Als Zijn liefde ons overheerscht en draagt, zullen alle ervaringen er toe medewerken, dat we iets, een weinig meer „den beelde Zijns Zoons gelijkvormig worden".

L.

III

BRIEF VAN ZR. REILING.

B. M. S. Yakusu, 27-2-'33.

Waarde zendingsvrienden.

Na onze vergaderingen in Jan. heb ik u een en ander verteld over werken reisplannen voor die maand en vervolgens. Laat mij u nogmaals herinneren dat ons werk zich uitbreidt over een oppervlakte bijna even groot als Nederland. Yakusu is de hoofdpost met Stanleyville, Maganga, Yalikina en Yaongama als buitenposten. Buitendien hebben we in meer dan 400 dorpen een Onderwijzer-evangelist. Die dorpen zijn weer verdeeld in groepen en over een groep dorpen is een overziener. Soms zijn er in een groep dorpen 2 volksstammen vertegenwoordigd.

De dorpen langs de rivier over een afstand van meer dan 70 K.M. zijn Lokele. Deze dorpen worden bezocht dezelfde tijd als Bolombo en Foma dorpen, die verder het land in liggen. Eenige jaren geleden werd het werk langs de rivier bijna gestopt maar later begon men weer met nieuw verlangen. Nu breidt het werk zich weer meer uit onder de Bolombo en Foma volksstam.

De onderwijzer-evangelist heeft tot taak allen die er belang in stellen te onderwijzen en tevens het Evangelie te verkondigen. Gewoonlijk wordt zijn dorp eens per maand door een over- ...

... te maken. Ze hopen dan een betere school te bouwen. Nu heeft het opperhoofd van dat dorp Apaka verboden om te prediken. In zijn dorp zijn vrouwen die gedoopt wenschen te worden. Daar zij de vrouwen zijn van echtgenooten die meer vrouwen hebben, komt er strijd in de gezinnen tusschen het oude en het nieuwe. Het gevolg is dat men dan het nieuwe maar wil weren. Het is de oude strijd al is het dan ook in een nieuwe en voor ons die onder andere omstandigheden leven andere vorm. Het opperhoofd zegt, het Evangelie maakt de vrouwen ontevreden. Dat toont ons dus dat het Evangelie overal dezelfde kracht heeft, het maakt ontevredenheid, vijandschap met de zonde. We moeten met de zonde of met het Evangelie leven en die met ons leven moeten hetzelfde doen.

De doopcandidaten van dorpen die dicht bij elkaar zijn kwamen in een dorp te zamen waar dan gemeentevergadering werd gehouden, daarna doop en avondmaal. Op 10 verschillende plaatsen mocht men doop en avondmaal bedienen. In Yangonde waar Lititiyo werkt waren er meer vrouwen dan mannen die gedoopt werden. Op sommige plaatsen waren er zelfs eenige bejaarde vrouwen die gedoopt wenschen te worden. Dat geeft hoop voor de toekomst en vooral wat de boschdorpen betreft hebben we goede verwachting.

Een opperhoofd Kalimba genaamd wenschte gedoopt te worden. Hij stond bekend als een groot strijder en zelfs nu noemen jonge menschen zijn naam met vreeze. Als bijna alle opperhoofden heeft hij waarschijnlijk vroeger wel meer vrouwen gehad maar door de kracht van het Evangelie werd niet alleen hijzelf veranderd maar ook zijn huiselijk leven. Hij heeft nu maar één vrouw en reeds langen tijd is zijn gezin zoo geweest. Reeds lang verlangde hij er naar om gedoopt te worden en heeft hij zich laten onderwijzen. Deze keer werd zijn wensch vervuld en werd hij met een oude vriend van hem gedoopt. Toen hij gereed stond om naar zijn dorp terug te gaan zei hij: „Nu gaan wij naar ons dorp terug en men zal ons noemen kinderen of lichtgeloovige oude menschen. De zendeling antwoordde daarop „maar vele van uw kinderen in uw dorp zijn toch ook Christenen". De oude man antwoordde met een glimlach: „O ja, Blanke man, dat weet ik, ik ben niet bang voor harde namen. Ik vertrouw in Jezus."

Is dat niet een heerlijk getuigenis van iemand die in zijn eigen kracht geloofde en daarvoor gevreesd werd? Nu geen vertrouwen meer in eigen kracht maar in Jezus. Het Evangelie is een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk die gelooft.

Zooals helaas gewoonlijk het geval is moest ook op deze reis tucht uitgeoefend worden. Er moesten 17 buitengesloten worden, maar gelukkig kwamen 7 die eerder uitgesloten werden weer met berouw terug.

Het is een verblijdend teeken dat men hier en daar verlangt naar betere school-kerken. In Yaokombo heeft men nu 24000 steenen gereed om mee te beginnen te bouwen. In Yafunga en Yalocha wil men ook beginnen om steenen te maken. Ook al woont men zelf in hutten van stokken en modder gebouwd, toch kan men voor Gods werk wel beginnen om een meer blijvende woonplaats op te richten.

Laten wij voor al die onderwijzers en al hun werk toch maar veel bidden. Zij hebben van buitenaf zoo weinig hulp om hen staande te houden in de vaak toch zoo heel moeilijke strijd. Moge hun werk maar voor velen tot zegen zijn, en 1933 een jaar zijn van opbouw en uitbreiding.

Met hartelijken groet,
de uwe in des Meesters dienst,
G. REILING.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Onze Nationale Conferentie te Hengelo (O.)

Het wordt tijd om onze aandacht eens op onze Nationale Conferentie, die 19 en 20 Juli a.s. te Hengelo zal worden gehouden, te vestigen.

Wij, jongeren, voelen locaal. De eigen gemeente is ons dierbaar en het is ons een behoefte om onze gaven en krachten op het altaar van haar welzijn te leggen. Hoe gelukkig toch zijn we, wanneer kameraden er toe komen om zich eerst aan den Heer en daarna aan de gemeente te verbinden.

Maar we hebben reeds lang onder-

in den stikdonkeren nacht gevoerd en in onherbergzame plaatsen en in het hol van den wolf.

Wat u ook bedreige, welk gevaar [u wacht,
Hoe de storm moog loeien in den [donk'ren nacht;
Zaligheid en vrede, rust en veiligheid
Geeft u Zijn belofte: „Ik ben met [u t' allen tijd."

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

STEUNT ONS BLAD EN DIENT ONS WERK!

De tijden zijn voor sommigen moeilijk geworden. Er heerscht veel werkloosheid en dus moet er in onderscheidene gezinnen bezuinigd worden. We verstaan dat. Een abonnement- op De Christen kan, bij maatschappelijken tegenspoed, een heele uitgaaf worden. Dat het blad echter geheel uit die gezinnen verdwijnen zou, zou het saamhoorigheidsgevoel schade doen, en ware alleen daarom reeds te betreuren. Het Unie-orgaan verbreedt den gezichtskring en wil den blik zuiveren en bij de oordeelvorming helpen. Het moet bij onze kinderen belangstelling wekken voor de gemeenten, in wier midden ze eens, naar wij hopen, hun krachten den Heere zullen wijden. — Den abonnementsprijs verlagen is niet mogelijk. Als de prijs te bezwaarlijk wordt, zoeke men iemand op, die voor den halven prijs medelezer wil worden. Allicht zijn er baptiste gezinnen, waarin De Christen niet komt, of zijn er alleenstaande leden, die ons eigen orgaan niet lezen. Wanneer men zulken als medelezer zou kunnen winnen, had men zichzelven geholpen en den lezerskring van ons blad vergroot. Ook op deze wijze helpt men zoo bouwen aan het werk des Heeren in moeilijke tijden! Mogen we de leiders der gemeenten verzoeken de belangen van ons blad bij de leden te behartigen?

Red.

LOSSE SCHAKELS

Tanende kerkelijkheid. Amsterdam is onder de groote steden de minst kerkelijke stad. Deze stad, hard op weg een wereldstad te worden, is daarin de wereldsteden reeds gelijk. De kerken verliezen steeds meer de greep op het volk. De laatste cijfers brengen dat op schrikbarende wijze aan het licht. Wij plaatsen die van 31 Dec. 1920 en 31 Dec. 1930 naast elkaar. Het bureau van Statistiek der gemeente Amsterdam deelt ze mee.

	31 Dec. 1920	
Ned. Herv.	201.514 =	29.5 °/
R. Kath.	155.330 =	22.7 „
N. Israëliet	63.699 =	9.3 ,
Ev.-Luth.	33.535 =	4.9 ,
Ger. kerken	34.997 =	5.1 ,
H. E. Luth.	10.868 =	1.6 ,
Doopsgez.	10.528 =	1.5 ,
Port. Israël.	5.059 =	0.8 ,
Remonstrant	4.572 =	0.7 ,
Chr.-Geref.	3.538 =	0.5 ,
Waalsch-H.	2.853 =	0.4 ,
O.-Bissch. Cl.	679 =	0.1 ,
Ov. gezindt.	10.398 =	1.6 ,
Geen kerk	145.590 =	21.3 ,
Onbekend	6 =	0.0 ,
Totaal	683.166 =	100 °/

Quo Vadis? Wat za[...] van deze los-van-de-[...] Procentsgewijze ginger[...] teruit, behalve de „Ov[...] Maar hun groei ver[...] verlies der andere ker[...] hun kerk verlieten, we[...] De schuld kan nu c[...] worden bij een bepaald[...] Ger. en Chr. Ger. kerker[...] achteruit als de vrijzin[...] lijdenis noch organisat[...] euvel te stuiten. De [...] dieper.

Men kan om versc[...] lid eener kerk zijn, [...] zijn. Er was een tijd, dat het tot den goeden toon behoorde. Die tijd is voorbijgaande en is op sommige groote plaatsen al voorbij. Men kan lid eener kerk zijn „om des voordeels wille". We behoeven daarover niet uit te wijden. Ieder, die met het volk in aanraking komt, weet dat. De sociale wetgeving heeft voor velen dat motief doen vervallen. De behoefte aan een geestelijke schuilplaats deed anderen de gemeenschap der kerk zoeken. Daarnaast stonden dan zij, dien het een zaak van overtuiging was. Ze zagen de waarde der kerk voor hun eigen leven, voelden zich met haar geestelijk één. Zij waren, door alle tijden heen, de kern der kerk. Die laatsten zullen haar trouw blijven. De bolsterleden zullen afvallen. Door de laatsten te verliezen, verliest de kerk veel van haar invloedssfeer, en doordat die dunner wordt, boet zij in aan beteekenis voor ons volksleven. Maar met dit al is de kerk bezig tot zich zelf te komen. Ze wordt terug gebracht tot haar „ware grootte". Komen geen bijkomstige gebeurtenissen de kerk een nieuwen aanhang verschaffen, dan zal dat proces doorgaan, totdat overgebleven zal zijn wat werkelijk „kerk" is.

Verlies en Winst. Zien we de dingen goed, dan brengt het proces dat bezig is zich te voltrekken, verlies en winst. De kerk houdt haar „bewuste" leden over. En anderen, die nu nog niet meer zijn dan meeloopers, zullen

[...]n tot een [...] kan zijn [...]kerk toe. [...]d achten [...]rken met [...]rk wordt [...] „echter" [...]aar haar [...] wat hij [...]lunde tot [...] — Een [...]ken door [...] „echter" [...]n komen. [...] aan den [...]et gevoel [...]egen een [...]schilligen [...]ot elkaar

[...]sten dan [...]dan het [...] nog be[...]s — en [...]vloed van [...]re leven [...]er massa [...]hristelijke [...]ede wor[...] zedelijke [...]olksleven [...]angetast.

[...]us' woord [...]bben alle dingen medewerken ten goede. Vaak is men met dat woord verlegen. „Alle dingen" dat zegt zooveel. Ook de kleine, de althans schijnbaar onbeduidende en toevallige dingen zijn daaronder begrepen. Hoe, in welk opzicht kan nu van die gezegd worden, dat ze medewerken ten goede? Zoo in 't algemeen, als die vraag gesteld wordt, is dat moeilijk te zeggen. Om misbruik van dit woord te voorkomen, zal 't goed zijn dat op de beperking, die het bevat, de nadruk gelegd wordt. Niet *allen* werken alle dingen mede ten goede. Alleen dengenen, die God liefhebben. En dat zijn zij, die zich voorwerpen weten Zijner liefde. Bestaat er tusschen God en ons deze liefdesverhouding, dán kan niets, geen ervaring, ons beschadigen. Sterker nog: dan werkt elke ervaring mede ten goede.

Dan komt echter de vraag op: Wat is dat „ten goede"? Die vraag is vooral hier van groot gewicht. Zullen we ooit in staat zijn de juistheid van dit woord te toetsen, dan moet voor ons vaststaan wat, naar Paulus' oordeel „het goede" is. Niet onze maatstaf moeten wij dan aanleggen, maar de zijne. Anders klopt zijn woord niet. — Het „goede" is voor velen het aangename. Goed is, wat met hun wenschen strookt, hun aangenaam is, hun past. In dat geval is het goede iets subjectiefs, iets dat zelfs bij den enkeling in den loop der jaren sterk kan wisselen. Wie het zoo beschouwt zet de dingen op hun kop

en maakt God tot den dienaar van onze plannen. Dat Paulus dat niet deed is ieder, die ook maar iets van hem weet, zonder meer duidelijk. Het goede was voor hem ook niet iets zwevends. Hij had iets zeer bepaalds voor oogen staan, toen hij die woorden schreef.

„Het Goede". Paulus' uitspraak, boven aangehaald, vindt ge in Rom. 8 : 28. Nu wordt vers 29 ingeleid met „want". Daarom moet men de volgende volzinnen er direct bij lezen. Zij verduidelijken de uitspraak van vers 28. En als we dat doen, merken we dat voor Paulus het „goede" bestaat in gelijkvormigheid met „het Beeld Zijns Zoons", opdat deze de Eerstgeborene zij onder vele broederen. — Waarom gaat het bij God? Waarom begon Hij het werk onzer verlossing? Welk doel heeft Hij zich gesteld met ons? Het antwoord is: Hij wil ons maken, zooals Christus is. Diens beeld wil Hij ook bij ons te voorschijn roepen. En alle dingen die ons overkomen, zijn als de werktuigen, waarmede deze volmaakte Beeldhouwer weet te werken tot bereiking van Zijn doel met ons. Als Zijn liefde ons overheerscht en draagt, zullen alle ervaringen er toe medewerken, dat we iets, een weinig meer „den beelde Zijns Zoons gelijkvormig worden".

L.

BRIEF VAN ZR. REILING.

B. M. S. Yakusu, 27-2-'33.

Waarde zendingsvrienden.

Na onze vergaderingen in Jan. heb ik u een en ander verteld over werken reisplannen voor die maand en vervolgens. Laat mij u nogmaals herinneren dat ons werk zich uitbreidt over een oppervlakte bijna even groot als Nederland. Yakusu is de hoofdpost met Stanleyville, Maganga, Yalikina en Yaongama als buitenposten. Buitendien hebben we in meer dan 400 dorpen een Onderwijzer-evangelist. Die dorpen zijn weer verdeeld in groepen en over een groep dorpen is een overziener. Soms zijn er in een groep dorpen 2 volksstammen vertegenwoordigd.

De dorpen langs de rivier over een afstand van meer dan 70 K.M. zijn Lokele. Deze dorpen worden bezocht dezelfde tijd als Bolombo en Foma dorpen, die verder het land in liggen. Eenige jaren geleden werd het werk langs de rivier bijna gestopt maar later begon men weer met nieuw verlangen. Nu breidt het werk zich weer meer uit onder de Bolombo en Foma volksstam.

De onderwijzer-evangelist heeft tot taak allen die er belang in stellen te onderwijzen en tevens het Evangelie te verkondigen. Gewoonlijk wordt zijn dorp eens per maand door een overziener bezocht die dan tevens de maandelijksche bijdragen komt ophalen van de gemeenteleden en hen die gedoopt wenschen te worden. De laatsten krijgen geregeld onderwijs en als het dorp eens per jaar door een zendeling bezocht wordt kunnen ze gedoopt worden.

In Jan. werden de Lokele dorpen langs de rivier bezocht evenals de Bolombo en Foma dorpen die tot dezelfde groepen behooren. Op die reis hielp ook Lititiyo, een onzer inlandsche Voorgangers, mee om alle doopcandidaten te onderzoeken en te doopen. Er waren 199 die zich aangemeld hadden en daarvan werden 128 gedoopt. Wat ons vooral verblijdt is dat 27 van dezen vrouwen waren.

Na de verg. in Oct. heb ik u iets over Apaka verteld. In zijn dorp zijn de kinderen nu bezig om steenen te maken. Ze hopen dan een betere school te bouwen. Nu heeft het opperhoofd van dat dorp Apaka verboden om te prediken. In zijn dorp zijn vrouwen die gedoopt wenschen te worden. Daar zij de vrouwen zijn van echtgenooten die meer vrouwen hebben, komt er strijd in de gezinnen tusschen het oude en het nieuwe. Het gevolg is dat men dan het nieuwe maar wil weren. Het is de oude strijd al is het dan ook in een nieuwe en voor ons die onder andere omstandigheden leven andere vorm. Het opperhoofd zegt, het Evangelie maakt de vrouwen ontevreden. Dat toont ons dus dat het Evangelie overal dezelfde kracht heeft, het maakt ontevredenheid, vijandschap met de zonde. We moeten met de zonde of met het Evangelie leven en die met ons leven moeten hetzelfde doen.

De doopcandidaten van dorpen die dicht bij elkaar zijn kwamen in een dorp te zamen waar dan gemeentevergadering werd gehouden, daarna doop en avondmaal. Op 10 verschillende plaatsen mocht men doop en avondmaal bedienen. In Yangonde waar Lititiyo werkt waren er meer vrouwen dan mannen die gedoopt werden. Op sommige plaatsen waren er zelfs eenige bejaarde vrouwen die gedoopt wenschen te worden. Dat geeft hoop voor de toekomst en vooral wat de boschdorpen betreft hebben we goede verwachting.

Een opperhoofd Kalimba genaamd wenschte gedoopt te worden. Hij stond bekend als een groot strijder en zelfs nu noemen jonge menschen zijn naam met vreeze. Als bijna alle opperhoofden heeft hij waarschijnlijk vroeger wel meer vrouwen gehad maar door de kracht van het Evangelie werd niet alleen hijzelf veranderd maar ook zijn huiselijk leven. Hij heeft nu maar één vrouw en reeds langen tijd is zijn gezin zoo geweest. Reeds lang verlangde hij er naar om gedoopt te worden en heeft hij zich laten onderwijzen. Deze keer werd zijn wensch vervuld en werd hij met een oude vriend van hem gedoopt. Toen hij gereed stond om naar zijn dorp terug te gaan zei hij: „Nu gaan wij naar ons dorp terug en men zal ons noemen kinderen of lichtgeloovige oude menschen.

De zendeling antwoordde daarop „maar vele van uw kinderen in uw dorp zijn toch ook Christenen". De oude man antwoordde met een glimlach: „O ja, Blanke man, dat weet ik, ik ben niet bang voor harde namen. Ik vertrouw in Jezus."

Is dat niet een heerlijk getuigenis van iemand die in zijn eigen kracht geloofde en daarvoor gevreesd werd? Nu geen vertrouwen meer in eigen kracht maar in Jezus. Het Evangelie is een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk die gelooft.

Zooals helaas gewoonlijk het geval is moest ook op deze reis tucht uitgeoefend worden. Er moesten 17 buitengesloten worden, maar gelukkig kwamen 7 die eerder uitgesloten werden weer met berouw terug.

Het is een verblijdend teeken dat men hier en daar verlangt naar betere school-kerken. In Yaokombo heeft men nu 24000 steenen gereed om mee te beginnen te bouwen. In Yafunga en Yalocha wil men ook beginnen om steenen te maken. Ook al woont men zelf in hutten van stokken en modder gebouwd, toch kan men voor Gods werk wel beginnen om een meer blijvende woonplaats op te richten.

Laten wij voor al die onderwijzers en al hun werk toch maar veel bidden. Zij hebben van buitenaf zoo weinig hulp om hen staande te houden in de vaak toch zoo heel moeilijke strijd. Moge hun werk maar voor velen tot zegen zijn, en 1933 een jaar zijn van opbouw en uitbreiding.

Met hartelijken groet,
de uwe in des Meesters dienst,
G. REILING.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Onze Nationale Conferentie te Hengelo (O.)

Het wordt tijd om onze aandacht eens op onze Nationale Conferentie, die 19 en 20 Juli a.s. te Hengelo zal worden gehouden, te vestigen.

Wij, jongeren, voelen locaal. De eigen gemeente is ons dierbaar en het is ons een behoefte om onze gaven en krachten op het altaar van haar welzijn te leggen. Hoe gelukkig toch zijn we, wanneer kameraden er toe komen om zich eerst aan den Heer en daarna aan de gemeente te verbinden.

Maar we hebben reeds lang onder-

vonden, dat een Nationale Conferentie ons buitengewoon goed toerust voor de taak, die wij op het locale erf hebben te vervullen.

We moesten dezen keer wel een buiging maken voor de billijke wenschen van de Hollanders en de zuid- en midden-Nederlanders, die de concentratie-plaats niet zoo ver naar het noorden gelegd wilden zien. Bovendien hebben we gemeend de uitgestoken hand van Hengelo dankbaar te moeten omvatten, omdat we er heel zeker van zijn, dat de Twentsche gastvrijheid die van Groningen evenaart in hartelijkheid.

Wij vertrouwen, dat deze verandering het gansche jeugdwerk zeer ten goede zal komen. Prikkelt ze niet de lust naar het avontuurlijke in ons jonge hart? Met Groningen zijn wij vertrouwd geraakt en daarom willen we er gaarne weer naar toe. Wat Hengelo is en ons bereidt, weten we nog niet en daarom . . . . willen we minstens even gaarne er heen! Wij zijn toch niet als de ouden, die ervoor huiveren om een kat in een zak te koopen; die het liefst de beproefde paden bewandelen?

Ik wilde wel dat alle onze jeugdwerkers en jongeren, alle onze leiders en leidsters van vereenigingen, Zondagsscholen, clubjes en vergaderingen, zendingscollecteurs en idemtrices, tractaat- en Zaaier-artillerie, openluchtmacht, en verder alle andere helpers zich gingen voornemen om de Conferentie te bezoeken.

Zij moeten er zijn!

Dat is de eisch van den localen arbeid, dien zij zulk een warm hart toedragen, want dien arbeid behoeft bovenal een bevochtiging van den levenwekkenden vloed, die ontspringt aan een nationale bundeling van onze krachten.

Dat is ook de eisch van den christen in ons hart, die mee wil leven, strijden, lijden, genieten met jonge medechristenen van elders en die steeds meer omvatten wil, totdat hij, evenals zijn Meester, de geheele wereld in de armen draagt.

* * *

Wat zullen we doen in verband met de Conferentie?

Laat ons beginnen met ze biddend voor te bereiden.

Niet iedereen kan bidden. Het gebed is een gave, die in het bijzonder de christen mag bezitten. En die gave is hem niet voor niets geschonken. Hij moet ze gebruiken. God heeft het aldus besteld, dat door middel van het ernstige gebed invloeden loskomen, die ten goede arbeiden op onze medemenschen.

Wil geheel jong Baptist Nederland van nu aan bidden ten behoeve van onze komende nationale vergadering?

Een evangelist sprak eens tot een groote bijeenkomst van koele, critische Schotten en het gevolg was, dat niet minder dan vijfhonderd menschen zich aan den Heiland gingen wijden. Maar tevoren waren velen, die bidden konden, eendrachtiglijk bijeen geweest, volhardende in het gebed!

O, vrienden, gebruikt die eene gave, die geen enkele volgeling van Jezus mist en waarmede alleen wonderen gedaan kunnen worden! Bidt! Bidt zonder ophouden voor onze Nationale!

En wat zullen wij meer doen?

Heel zuinigjes leven en sparen ten einde aan de Conferentie deel te kunnen nemen. Geld voor dit doel verzameld en uitgegeven, is beter besteed dan voor een nieuw pakje, tenminste wanneer het oude nog niet in zulk een staat van ontbinding verkeert, dat het van het lichaam valt!

Laten vereenigingen, die op haar programma een uitstapje naar een vergelegen ontspanningsoord hebben, de Nationale Conferentie te Hengelo tot eindstation van haar zomertocht maken.

Laat in elke gemeente een conferentieclub worden gevormd, die ten doel heeft voor Hengelo klaar te zijn, wanneer de Nationale wenkt om over te komen. Hier kan een stukje mooi werk gedaan worden door jeugd-ouderlingen, jeugdcentrales of vooraanstaande jeugdmannen en -vrouwen.

De provincie Overijsel moet op den vooravond van de Conferentie of op den vroegen morgen van den eersten dag vervuld worden met het blijde signaalgeschal van onze autobussen en het gedaver van onze strijdliederen, zoodat de boertjes in dat land en de vrouwtjes met haar rood- of blauwbelapte borsten en ruggen, verwonderd naar den weg draven om te zien wat er aan de hand is.

Dappere Friezen, voortvarende Groningers, wakkere Drentenaren, bevoorrechte Overijselders en Gelderschen, enthusiaste Hollanders en Bisschoppelijken, trouwe Brabanders en Limburgers, het reveil is geblazen! Bidt, spaart en komt!

* * *

Wij te Stadskanaal hebben aan de Conferentie reeds bijzondere aandacht geschonken. Velen zullen van een autobus gebruik maken. Maar er zijn er ook, die zich van een fietstocht, waarbij onderweg de N.B.J.B.ers van verschillende gemeenten zich aansluiten, veel voorstellen. De bedoeling is 's morgens om 6 uur te vertrekken, nadat de Pekelders en wellicht de Vriescheloërs zich bij hen hebben gevoegd. De route leidt door 2e Exloërmond, zoodat de jongeren van de gemeente aldaar gelegenheid krijgen de rij langer te maken. In Emmen kunnen zich de N. Weerdingers en de Emmer-Erfscheidenveners bij den stoet voegen.

Met N.B.J.B.ers groeten,
geheel de uwe,

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

GIETEN.

Andermaal vertoefde de Commissie van voorbereiding enkele uren in het rustige, Drentsche dorp Gieten, met het oog op onze interprovinciale landdag.

Binnenkort zal het programma in ons veel-gelezen (?) blad verschijnen.

Maar deze keer iets anders.

Hoe staat het gemeenten van N. O. Nederland, *hebt ge al mannen aangewezen, die zich met busondernemers in verbinding stelden?* Wacht niet te lang daarmee! Tweede Pinksterdag is een drukke uitgaansdag.

Nog geen bussen besproken?? Dan *geen seconde* meer verloren laten gaan. *Neemt Uw maatregelen*, d.w.z. stelt de leden en vrienden in de gelegenheid 5 Juni naar Gieten te kunnen gaan.

In Gieten zelf zorgt de politie voor regeling van het verkeer. De bussen kunnen tot aan het wandelbosch rijden. Bordjes aan boomen en telefoonpalen zullen in alle bescheidenheid de weg wijzen naar het Zwanemeer, zoo die nog niet bekend mocht zijn.

En dan *gij fietsers*, ook tot U een enkel woord. Gij hebt gelijk, dat ge gaat fietsen. Of ge vlug of langzaam gaat fietsen, of ge de tocht één of meermalen gaat onderbreken, dat alles kan mij minder schelen. Ik wil U er slechts op wijzen, dat ge Uw fietsen *bij ons* kunt stallen. De commissie heeft daarvoor het allergeschiktste stukje terrein uitgezocht. *Ge kunt fietsen tot aan het bosch toe.* Daar ziet ge wel onze mannen, aan wien ge voor een dubbeltje Uw fiets kunt toevertrouwen.

Ja, er bestaat zelfs gelegenheid, om *per trein* naar Gieten te komen; ik bedoel *per eigen trein*. Br. Deursen van Groningen gelooft stellig, dat 5 Juni a.s. vanuit Groningen een trein vertrekt enkel met bezoekers van onze landdag. Die mogelijkheid bestaat, wanneer de groep 250 personen telt. Genoemde broeder heeft al inlichtingen ingewonnen.

Maar terwijl ik dit schrijf, schiet mij plotseling een gedachte door het hoofd. Zou het niet mogelijk zijn, dat deze *Baptisten-trein* niet over Assen, maar over *Kropswolde, Hoogezand, Muntendam, Stadskanaal* naar *Gieten* ging? Waarom niet? De zooeven genoemde afstand is maar een twaalf kilometer verder dan die over Assen. Is er belangstelling voor? We zullen eens zien, wat we nog kunnen doen.

Nog een enkel woord over de *consumptie*. De kelen zullen natuurlijk dorstig worden, en verschillende dranken etc. (geen sterke dranken, hoor) zullen zekerlijk gevraagd worden. Nu zijn er in onze gemeenten wel enkele broeders, die voor de consumptie willen zorgen. De vereeniging voor vreemdelingenverkeer te Gieten heeft ons óók te kennen gegeven, dat ze desgewenscht gaarne voor dranken etc.

wil zorgen. Omdat we tot dusver in Gieten *alle mogelijke* medewerking ontvangen, meenden we als commissie van voorbereiding goed te doen *dit jaar* de genoemde vereeniging in de gelegenheid te stellen voor fruit, dranken enzoovoort te zorgen. *Natuurlijk tegen vooraf vastgestelde prijzen.*

De entrée is vrij.

We gaan echter *een collecte* houden. „Niets tegen". Dat wist ik wel.

De landdag wordt *om twaalf uur* geopend. *Van te voren* houden we *vanaf het Station een optocht door het dorp.* We vertrouwen, dat de muziekcorpsen van Muntendam en Hoogezand ons daarbij zullen helpen. Eén corps voorop, en één, dat de achterhoede vormt.

Voor deze week basta!

D. H.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Pinksteren.

Hand. 2.

Les voor Zondag 4 Juni 1933.

De Heilige Geest uitgestort.

Tien dagen na de hemelvaart van den Heiland waren de discipelen en discipelinnen bijeen in den tempel. Met elkaar waren er 120 menschen bijeen. Zij waren in den tempel, want Israël vierde weder één van de wettelijk voorgeschreven feestdagen. Het volk moest namelijk vijftig dagen na het Paaschfeest weer bijeenkomen. Het was een zuiver oogstfeest. In dien tijd was in Palestina de tarweoogst rijp. Als oogstfeest was het een blijde dag. Ieder gaf vrijwillig naar den welstand, die hij ontvangen had, offers aan den Heere. Ook mochten toen de Levieten, de armen en de vreemdelingen niet vergeten worden.

Op dien dag moest een spijsoffer den Heere worden aangeboden, bestaande uit twee beweegbrooden als een offer der gemeente. Zij moesten worden gebakken van $^{2}/_{10}$ efa (ruim 3 liter) fijn tarwemeel; zij waren, in onderscheiding met alle andere offers, niet gezuurd. Daarin was het dagelijksch brood aan den Heere gewijd; het mocht echter daarom niet op het altaar komen, maar werd heen en weer bewogen als een beweegoffer. Lev. 23. Ten slotte kregen de priesters de brooden.

Zeer vroeg in den morgen werden de offers gebracht, om zes uur reeds. Daarna begon de feestvreugde. Bazuingeschal weerklonk ver in het rond. Blijde psalmen werden aangeheven. Ook de discipelen waren opgegaan naar den tempel. Maar zij mengden zich niet onder de andere Israelieten, maar kwamen afzonderlijk bijelkander in één der tempelhallen. Zij konden niet meer zoo recht meedoen met de anderen. Zij moesten maar steeds aan hun Heiland en Heere denken, die van hen weggenomen was en die hen beloofd had, den Trooster, den Heiligen Geest te zenden, en daarop moesten zij te Jeruzalem wachten. Zou het nog lang duren? Een vurig gebed zal daar opgeklonken hebben tot den Heiland en Heere! Geef ons, o Heere, Uw Kracht van boven! Plotseling, daar werden de gebeden verhoord! Op zichtbare en hoorbare wijze kwam de Heilige Geest over hen. Het was of er van den hemel een geweldige storm opstak. Het geheele gebouw, waar zij vergaderden, werd er door vervuld. Vurige vlammen, verdeeld als tongen vuurs, werden gezien op de hoofden der discipelen. De Geest des Heeren nam bezit van hen met de kracht van den stormwind en zij werden vervuld met de vurige begeerte, hun Heiland en Heere te dienen en te verheerlijken. Nu mochten zij eerst goed een begin maken met de opdracht van hun Heiland, om Zijn getuigen te zijn, te Jeruzalem, in geheel Judea en Samaria tot aan de einden der aarde. Direct begonnen de discipelen te spreken van de groote daden des Heeren voor al het volk. O, wat hadden zij veel te vertellen. Het moest er nu maar uit. Zij hadden al zoo lang gezwegen. En nu spraken zij, zooals de Geest het hun ingaf, in verschillende talen.

De nieuwe Geest werkte zoo nieuwe woorden en zoo spraken zij niet zooals de menschen gewoon waren te spreken, uit hun eigen hart en denkwijze, maar zij verheerlijkten de groote werken Gods, die zich bijzonder in het zenden van dèn Heiland Jezus Christus hadden geopenbaard.

Wat de menschen er van zeiden.

Heel wat vreemdelingen uit de omliggende landen waren opgekomen, om met het Pinksterfeest te Jeruzalem te zijn. Vs. 9—11. Bij een volksfeest loopen de menschen overal heen, waar iets nieuws te beleven valt. En toen de menschen in een bepaald gedeelte van de tempel het geluid van den geweldigen stormwind hoorde, hoewel men toch niets gevoelde, en toen men daar die groep menschen ontdekte, die vurige tongen op hun hoofden hadden, terwijl zij in ongewone klanken en met luider stemme God verheerlijkten, kwamen zij van alle kanten toeloopen. Tot hun groote verwondering hoorde nu ieder in zijn eigen taal de groote daden Gods verkondigen. Zij zagen al gauw, dat de meesten der discipelen eenvoudige menschen waren, afkomstig uit Galiléa. En daar men die vreemde zaak niet verklaren kon, waren er verschillende toehoorders, die begonnen te spotten. Je kunt duidelijk zien, zoo zeiden zij, dat die lui dronken zijn. Zij hebben al zoo feest gevierd en zoeten wijn gedronken, dat het hun naar het hoofd gestegen is en zij niet meer weten wat zij zeggen.

Wat Petrus zeide.

Dat konden de discipelen zich toch niet goed laten aanleunen. Zij gevoelden, dat er een verklaring gegeven moest worden. En wie zou daarvoor het meest in aanmerking komen dan Petrus? Hij richt zich dan ook in gloeiende bewoordingen tot de menschen. Hij wijst de beschuldiging van de hand, dat zij dronken zouden zijn en wijst er op, dat het nog maar de derde ure is van de dag, dus naar onzen tijd 's morgens negen uur. Daarop wijst Petrus hen op een woord van Joël. Vs. 16—21. In de dagen van Joël stonden maar enkele profeten tegenover de groote schare van menschen, die den Geest van God niet bezaten zooals die Profeten. Maar Joël profeteerde reeds, dat allen den Geest van God eenmaal zouden ontvangen, als de beloofde Messias gekomen zou zijn. En dat is heden vervuld, zeide Petrus, de Messias is gekomen, en nu heeft God een begin gemaakt met het geven, het uitstorten van Zijn Geest op alle vleesch, die in den Naam van den Messias leerden gelooven.

Het spreekt vanzelf, dat Petrus toen de gelegenheid gebruikte, om hen van den Messias, dus van den Heere Jezus Christus te spreken. Hoe Hij gekomen was, maar dat Hij door het volk verworpen was, en hoe Hij zoo vreeselijk moest lijden en ten slotte als een misdadiger moest sterven aan het kruis op Golgotha. Dat echter de dood Hem niet houden kon, dat Hij was opgestaan, dat zij, de discipelen, Hem gezien en gesproken hadden vele malen. En dat God hem ten slotte had weggenomen door de hemelvaart, en dat Hij nu als Koning en Heere gezeten was aan de rechterhand Gods des Vaders! God heeft dien gekruisigden Heere en Christus verhoogd!

De Gemeente van Christus.

Wie onder de toehoorders wist niets van Christus? Was geheel Jeruzalem, was geheel het land er niet vervuld van geweest? Hadden zij niet vernomen van zoo veel goeds, dat Hij gedaan had? Zouden er zelfs niet velen onder hen zijn geweest, die door Jezus genezen waren? Maar zij hadden niet voor Jezus durven opkomen uit vrees voor de Oversten en Overpriesters des volks.

En zij waren ook nog steeds in twijfel geweest, of een gekruisigde en veroordeelde den Messias wel kon zijn. Maar nu werd hen veel duidelijk. Onder de geweldige prediking van Petrus gevoelden zij hun eigen zware schuld. Zij werden verslagen in het hart, en zeiden: „Wat zullen wij doen?" Vs. 37 e. v. Petrus wees hun toen verder den weg. O, hoe heerlijk! De Heilige Geest van God werkte aan de harten en toen kwamen de menschen tot bekeering, bij tientallen, bij honderdtallen, ja bij duizendtallen. Op dien Pinksterdag ging het toen naar buiten, de weg was zwart

van menschen en ook vele nieuwsgierigen waren daarbij.

Waarheen gingen die duizenden? Zij trokken de stad uit naar de rivier de Jordaan. En daar werden de bekeerden van dien dag gedoopt, ongeveer drie duizend in getal.

Welk een dag moet dat geweest zijn. En de volgende dagen ging dat nog zoo door, want de Heere deed dagelijks tot de gemeente, die zalig werden (4 : 4).

Wáár ook van Jezus Christus verteld wordt werkt ook den Heiligen Geest, dus ook op de Zondagsschool. Als het ons duidelijk geworden is, dat de Heere Jezus op aarde kwam om te lijden en te sterven voor ónze zonden, moeten wij Hem persoonlijk aannemen, Hem belijden voor de menschen, dat wij Zijn volgelingen willen zijn en dat moeten wij dan ook toonen door ons aan te sluiten bij Zijn gemeente door den doop, zooals ook die drie duizend menschen op dien Pinksterdag op hun geloof in Jezus werden gedoopt. „Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden!"

D. G. B.

III

KERKELIJKE EENHEID*)

door

H. TH. OBBINK.

Wat er tegenwoordig in Duitschland gebeurt, verdient groote aandacht ook van Nederlandsche Christenen. De Joden hebben hun beurt gehad, nu komen de kerken aan de beurt, zij het in anderen zin. Hoe diep het gaat ingrijpen in het innerlijk leven der kerken, kan blijken uit hetgeen op de „Reichstagung" der „Duitsche Christenen" op 3 en 4 April als eisch werd gesteld. De nationaal-socialistisch gezinde meerderheid eischte daar „dat de op komst zijnde „Rijkskerk een duidelijke evangelische „belijdenis zou uitspreken, een een„stemmige houding ten opzichte van „het Oude Testament en van al die „bijbelgedeelten die niet het stempel „van openbaring van onzen Heiland „dragen, en erkenning van Staat, Volk „en Ras als de groote drieheid der goddelijke scheppingsorde".

Dat wil nog al wat zeggen. Allereerst die Rijkskerk. Dat schijnt „Staatskerk" te beteekenen. Men zou anders zeggen dat de misère van een staatskerk voldoende bekend was, en ook komt het wel op een zeer merkwaardig oogenblik nu allerwege de Kerk zich weer van haar eigen karakter bewust gaat worden als zelfstandige grootheid, die zich niet van buiten af mag laten regeeren.

Maar dan ook die eenstemmige houding ten opzichte van het Oude Testament! Het is bekend hoe dertien jaar geleden Friedrich Delitzsch zich wetenschappelijk onsterfelijk heeft geblameerd met zijn boek „Die grosse Täuschung" waarin hij het Oude Testament „in Bausch und Bogen" voor één groote Joden-misleiding heeft verklaard. Toenmaals was de geest der duitsche theologen nog niet zóó chauvinistisch verwilderd, dat ze de dwaasheden van Delitzsch kritiekloos accepteerden. Nu schijnt de tijd daarvoor rijp te zijn. Ook bladen die het dreigend gevaar als gevaar erkennen, zeggen openlijk dat in de duitsche Evangelische kerk (met uitzondering van de orthodoxe Lutheranen, die van deze eenheidspogingen niets moeten hebben) de tegenzin tegen het O. Testament zeer sterk is. Maar het blijft niet bij het Oude Testament: ook het Nieuwe bevat veel Joodsche elementen die moeten worden uitgezuiverd. En men zal de oude onzin dat Jezus eigenlijk een Ariër was, wel weer voor den dag gaan halen om ten minste iets van den Bijbel te bewaren.

Prof. Dibelius behoort tot hen die 't dreigend gevaar voor de Kerk zien. Hij schreef: „Daarin moeten wij het „eens zijn, dat het Evangelie niet den „eigenmachtigen mensch, maar den „gerechtvaardigden zondaar erkent, „dat het niet haat maar liefde predikt, „dat niet het »Volkstum« (ik kan dat „woord niet vertalen), maar het Gods„rijk voorwerp der Evangelieverkondi„ging is. Wij moeten het daarover „eens zijn dat het Evangelie in tegen„stelling staat met elke menschelijke „ideologie, ze mag dan nationaal-so„cialistisch of socialistisch, liberaal of „konservatief zijn, dat het Evangelie „den mensch in zijn zelfzuchtig stre„ven niet begunstigt, maar veroordeelt".

Zoó schreef Dibelius. En hij werd deswege door den Brandenburgschen Oberpräsident Kube onder handen genomen! Wanneer dergelijke zuiver bijbelsche gedachten in de komende duitsche Kerk niet meer mogen gezegd worden, en de Kerk laat zich op die manier muilbanden, dan heeft ze den naam van Christelijke Kerk verbeurd en is verlaagd tot een nationaal duitsche godsdienstige vereeniging. Welke bijbelgedeelten dan geacht zullen worden „het stempel van openbaring van onzen Heiland te dragen", laat zich vermoeden. De kerk wordt dan de gehoorzame dienares van den Staat. We weigeren te gelooven dat de duitsche theologen in groote meerderheid zoo verblind zouden zijn (hoewel de verblinding inderdaad groot is), dat zij het gevaar niet zien; maar Hitler gaat zijn gang. Wat hij om politieke redenen tegen Rome niet zou durven, zal hij wel durven tegen de Protestantsche Kerken, en als er kerkengroepen zijn die zich blijven verzetten, dan kunnen ze van de Joden leeren wat hun lot zal zijn.

Het gevaar is niet dit, dat de vele duitsche Kerkgemeenschappen samen worden opgenomen in een Kerkverband. Dat is eer een zegen dan een vloek. Maar het kwaad schuilt hierin dat de Kerk op die manier haar vrijheid van gelooven en belijden aan banden laat leggen en zich laat verlagen tot een machtsinstrument van den Staat en dat bij dit onzalig procédé zelfs de Bijbel het moet ontgelden. En ook hierin dat het kerkelijke machthebbers zijn, wier geest meer duitsch dan christelijk is, die zich tot deze „vernieuwing" der Kerk leenen.

*) Dit artikel, dat ik vond in het „Algemeen Weekblad" van 5 Mei j.l., acht ik te belangrijk, om het den lezers van „De Christen" te onthouden. Lees het met aandacht en ge zult de geest van het Hitlerisme daaruit proeven. Dat ons land en volk toch bewaard moge blijven voor een tyrannie als van Hitler c.s.! Zeker, het Nationaal Socialisme in Duitschland heeft ook een lichtzijde, maar de schaduwzijde is wel érg donker.

D. H.

III

UIT DE GEMEENTEN

MUNTENDAM. Met blijdschap en dank aan God, geven wij bekendheid aan de vele zegeningen, welke de Heere ons heeft geschonken. Wij mochten gedenken, dat de Heere onzen gel. Voorganger, weer een jaar tot zijn leven heeft toegedaan. Met grooten dank aan Hem, werden onzen Voorg. vele goede woorden toegesproken, met de bede „Heer spaar hem nog lang voor ons".

Zondag, 7 Mei, vierde de gem. weer hoogtij. 3 brs. en zr. legden belijdenis af, van de hope, die in hun is, en wenschten Jezus ook gehoorzaam te zijn in den Doop. Des avonds vond de doopplechtigheid plaats. De kerk was overbezet. Onze Voorg. bepaalde ons bij de woorden uit Ef. 4: „Één Heere, één geloof, één doop". Met groote aandacht werd naar de heerlijke prediking geluisterd. Hierna daalden de brs. en zr. in het watergraf af, om in nieuwigheid des levens weer op te staan. Na de doopsbediening schaarde de gemeente zich met haar drie brs. en zr. aan den Disch des Nieuwen Verbonds. Na een hartelijk welkomstwoord van onzen br. ouderling, werden brood en beker rondgedeeld. Het was een heerlijke ure voor ons als gemeente, indachtig het woord „Doe dit tot Mijne gedachtenis". Onze Voorg. sprak nog een ernstig, vermanend woord, om vooral biddende te blijven: de Heere heeft nog veel meer te geven als wij maar getrouw zijn. Brs. en zrs., wij gelooven en bidden van God, dat nog velen zullen volgen.

Met broederlijke groeten,
namens de gemeente,
G. B., Secr.

UTRECHT. Reeds geruimen tijd vielen er niet veel bijzondere gebeurtenissen van onze gemeente mede te deelen. Toch zaten wij, brs. en zrs., niet stil: voortdurend werd den Heer gevraagd toch in de behoeften der gemeente te willen voorzien en wel in het bijzonder kwam het ons voor, dat de gemeente een Voorganger behoefde. Reeds tweemaal zijn deze pogingen mislukt, zoodat toen het bericht ons bekend werd dat Ds. L. de Haan van Nieuwe Pekela, de vrijmoedigheid ontvangen had ons beroep te aanvaarden, zich een groote blijdschap van de brs. en zrs. meester maakte.

Wij zien hierin de verhooring onzer gebeden en God geve, dat wij in Ds. de Haan den rechten man op de rechte plaats mogen vinden, die met ons den Heiligen strijd mag strijden voor Koning Jezus. Niettegenstaande onze blijdschap en dankbaarheid stemt ons toch iets weemoedigs, n.l dat wij oorzaak zijn, dat gelegde banden tusschen Voorganger en gemeente te N. Pekela gebroken worden, doch wij vertrouwen dat ook de brs. en zrs. daar den weg des Heeren in zullen zien. Wij bidden met U dat ook Hij weder in die behoefte zal voorzien, temeer daar wij als gemeente te Utrecht zoovele jaren reeds bestaan en geen Voorganger hadden.

Brs. en zrs. van Nederland, gedenkt in Uwe gebeden den arbeid der gemeente in ons centraal gelegen Utrecht.

D. M. Secr.

III

10e ZANGERSFEEST OP HEMELVAARTSDAG.

De gewoonte getrouw is ook dit jaar weer een Zang-Evangelisatiedag in voorbereiding.

Ook dit jaar is als plaats van samenkomst Veendam verkoren „De Veenlust"-tuin leent zich wel voor dergelijke uitvoeringen en we verwachten weer veel volk.

Om den zang op hooger peil te krijgen, zal door een bij uitstek bekwame deskundige de zang beoordeeld worden, en ontvangt ieder koor een rapport over datgene wat het heeft gepresteerd.

De leiding van den samenzang berust deze keer bij br. Joh. v. d. Baaren te Stadskanaal.

Als sprekers zullen optreden de broeders Ds. J. Hekhuis, Ds. J. Huizinga, Ds. L. de Haan en Ds. H. Bakker.

Broeders en zusters uit Drenthe en Groningen, bidt veel voor dezen dag, opdat we prachtig weer mogen hebben, maar bovenal dat God Zijn zegen moge schenken op het zaad des Evangelies, dat zal worden uitgestrooid, door de sprekers en de zangers, opdat het een groote dag mag worden voor het rijk van onzen Heer en Heiland.

G. J. O.

Een en ander zal nog nader per advertentie in dit blad worden bekend gemaakt.

Tot aan de eerste vergadering na de Zangersdag is met het Secretariaat belast

G. J. Olijslager
te Emmer-Erfscheidenveen.

III

MEDEDEELINGEN

De Jongelieden Vereenigingen van Amsterdam, Den Haag — Binnensingel en Oost —, Haarlem en Utrecht houden D.V. op Hemelvaartsdag 25 Mei a.s. een

JONGELIEDEN-CONFERENTIE

te Amsterdam in de groote zaal van het gebouw „Immanuel" Kerkstraat 342, o. l. v. Ds. B. Planting.

Duur der samenkomst: van 10—12 uur v.m., 1—±4 uur n.m. Tijdens de pauze en na afloop der vergadering wordt koffie (thee) gedronken in het lokaal der Bapt. Gem. Kerkstraat 204.

Vele jongemenschen worden verwacht.

Laat ons bidden om 's Heeren zegen.

G. PLANTING.
Lutmastraat 170[2], Amsterdam (Z.)

UIT ONS UNIE-BUREAU.

Commissie-Vergadering.

De Voorjaars Com.-Vergadering zal D.V. gehouden worden te Zwolle op 22 en 23 Mei e.k. Plaats van vergadering Lokaal Thorbeckegracht 36.

B. PLANTING, Secr.
Amsterdam (Z.), Tolstraat 117.

N. B. J. Beweging.

In dank ontvangen f 5.— contributie 1932/3. afd. Nieuw Weerdinge.

Vele correspondenten hebben nog niet *Jong Leven No. 2* afgerekend. Willen zij dit s.v.p. spoedig doen?

D. MOLIJN, Penningm.
Giro 70920.
Utrecht, Diezestraat 2.

Unie Radio Comm. (U.R.C.)

Collecte uitzending Haarlem op 3 Mei 1933 f 15.89.

J. G. TIGGELMAN,
Giro 201961 Penn. U.R.C.
Haarlem, Pres. Steijnstr. 119.

Waarde Broeders en Zusters.

Bij het opmaken van mijn Jaarverslag viel het mij op, dat er van de 31 gemeenten, plus de Evangelisatieposten, slechts 5, zegge vijf gemeenten waren, die een bijdrage zonden voor de Radiouitzendingen. Is dit wel in orde?

Ik kan mij toch niet voorstellen, dat men niets voor dit werk voelt. Wij hebben hiertoe toch besloten destijds op de Algemeene Vergadering! Dus behoort het ook onze aandacht te hebben.

Broeders bestuursleden, zou U dit punt niet eens bespreken op uwe bestuursvergadering?

In afwachting dus,

Uw br. in Chr.,
J. G. TIGGELMAN.

Utrecht.

Ds. L. de Haan van N. Pekela heeft het beroep naar de gemeente alhier aangenomen.

D. MOLIJN.

Het adres van br. J. de Haan is thans:

Verlengde Noorderstr. 39,
Winschoten.

INGEZONDEN.

In het no. van „De Christen" d.d. 5 Mei j.l. kwam een referaat voor, gehouden door br. D. Olijslager, over de Zending. Toen ik dit las begon mijn belangstelling te klimmen, voornamelijk toen naar voren werd gebracht dat wij als Baptisten in Nederland een eigen zendingsterrein moesten hebben. Ik verheugde mij er in toen ik las dat er reeds een gemeente was die in staat zou zijn als het moest het werk van zr. Reiling te bekostigen. Maar wat betreft het terrein der zending ben ik het nog niet geheel eens met br. O. Toen de discipelen werden uitgezonden om het Evangelie te prediken, namen zij niet direct een sprong over zeeën en landen om in een ver afgelegen land het eerst te beginnen, maar uitdrukkelijk stond er bij: beginnende van Jeruzalem. Waarom zullen wij dan niet van ons Jeruzalem af beginnen? In ons vaderland wonen op dit oogenblik volgens de laatste statistiek ruim 4200 Baptisten welke allen bij geünieerde gemeenten behooren. Er zijn 32 gemeenten waarvan 24 zijn gevestigd in de provinciën Friesland, Groningen, Drenthe en Overijsel. De andere 8 gemeenten zijn over de andere provinciën in ons vaderland verdeeld met een ledental van ruim 750 leden. *Een zesde* van onze Unie woont dus in 7 provinciën en *vijf zesde* in de vier overige. Wat zou het dus heerlijk zijn, wanneer in die, om zoo te zeggen armelijk bedeelde provinciën, zendingswerk door onze Unie kon worden verricht. Vindt U ook niet br. O.? Of het noodig is en of het vrucht zal afwerpen? vraagt u wellicht. Nu ik voor mij geloof dat er in ons vaderland nog heel wat heidenen wonen, gezien in mijn eigen omgeving. Dat het vrucht zal afwerpen mogen wij toch ook gelooven want Gods Woord keert toch niet ledig weder. Dan uw vraag of 3 cent per week een te groot offer wordt. Ik geloof het niet en ieder Baptist zal dit geringe bedrag gaarne offeren en desnoods nog wel willen verdubbelen ook, als zij maar weten dat het voor eigen werk wordt gebruikt.

Geve de Heere dat er uit ons midden nog mannen mogen voortkomen met groot geloof en liefde van Christus in het hart die hen dringt tot verkondiging van Zijn Woord door *ons geheele land* heen.

Met br.gr.,

BROERTJES.

III

RONDBLIK.

Joden in Palestina.

Sinds aanvang 1933 is er een versterkte immigratie van Joden in Palestina. Werden in het 2e halfjaar 1932 slechts in totaal 2000 Joodsche immigranten toe-

gelaten, thans zijn het er sinds Januari j.l. 750 per maand, en dat alhoewel werkloosheid en nood zeer groot zijn. Ook de grondaankoop door Joden is versterkt waarneembaar. Hand in hand met een en ander gaan verscherpte Arabische actie en concurrentie. Een Arabische weerstandskas werd opgericht en volgens de Allg. Missionsnachrichten hebben de Arabieren naar Britsch-Indisch voorbeeld aan de regeering meegedeeld de samenwerking met haar te verbreken en haar publieke optreden te zullen boycotten, zoolang zij de Joodsche immigratie toelaat.

Zelfmoordcijfers.

In 1930 hebben in Duitschland niet minder dan 17.880 menschen zelfmoord gepleegd. Duitschland heeft hiermede het hoogst getal zelfmoorden in Europa. Of het reeds zoo hooge getal sinds de nationale revolutie aangegroeid is, moet nog blijken. Het Thüringsch Christ. Persbureau constateert, dat in de meeste gevallen het verlies der religie psychologisch dermate ontwortelt, dat betrekkelijk kleinere oorzaken dan tot den bedoelden stap kunnen brengen, met name als ook vele anderen zulks reeds deden en er een soort epidemische besmetting in dit verband te constateeren valt.

Het Russisch Zendingsgenootschap.

Mej. A. M. Ubbink te Dieren, secretaresse voor Nederland van het Russisch Zendingsgenootschap, thans in Wolhynië (Polen) vertoevende schrijft ons over de opwekkingssamenkomsten, welke van 14—24 April te Riga in Lettland, het hoofdkwartier van het Russisch Zendingsgenootschap, in den Heilstempel van den ook in Nederland veel besproken zendingsdirecteur ds. William Fetler plaats vonden. De belangstelling, aldus mej. Ubbink, was voortdurend zeer groot. De Heilstempel, vergroot tot thans 2000 zitplaatsen, was op den dag der wedergebruikname overvol. Voor de geheele conferentie gaven de Lettische staatsspoorwegen een reductie van 50°/₀ op de reistarieven. Het Lettische ministerie van oorlog leende 600 slaapzakken voor kampeerenden. Op het terrein van den Heilstempel was een volksgaarkeuken ingericht. Als sprekers traden voorgangers op van baptistische, methodistische en de Hernnhutter gemeenten, ook de commandant van het leger des heils, enz. Een centrum der conferentie werd de viering op 21 April jl. van het 25-jarig predikantschap van dezen baptistischen predikant. Ds. Fetler, opgeleid aan het Spurgeon-college te Londen, begon zijn loopbaan als predikant te St. Petersburg, werd in het begin van den oorlog uit Rusland verbannen, nam toen het werk der evangelisatie onder de Russen buiten Rusland ter hand, later in de randstaten en verheugt zich thans in een succesvollen arbeid. Op den gedenkavond kwamen van de Lettische kerkelijke en politieke autoriteiten hartelijke gelukwenschen in, o.a. van den minister van Justitie, van den aartsbisschop der Luthersche kerk van Letland, enz.

Protestanten in Rome.

In de West-Duitsche kerkelijke Protestantsche pers vinden wij een waarschuwing, naar aanleiding van het feit, dat zooveel Protestanten te Rome alles doen om audiëntie bij den paus te verwerven, en gaarne bereid zijn daartoe knielend zijn ring te kussen. De Protestantsche kerk kan niet anders, dan deze onwaardige handelwijze wraken; Protestanten die aldus — in den regel uit nieuwsgierigheid of lust tot het sensationeele — handelen, gooien hun waardigheid als Protestanten te grabbel en maken op immoreele wijze misbruik van het heilige eener andere religieuse gemeenschap.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 26 Mei 1933 | No. 2289 | 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

NAAR DE BRON.

Ik heb een woord vernomen
Uit Jezus' eigen mond:
Wie dorst naar eeuwig leven,
Hij kome vrij, terstond!

Geen mensch wordt afgewezen;
Uit Christus' volheid vliet
Het eeuwge levenswater,
Dat i e d e r laafnis biedt.

O, dorstige kom nader
Tot deze heilsfontein!
Ja, drink met volle teugen
Het water, klaar en rein!

Hier is voor u genezing,
Hier wordt uw ziel gered;
Hier wordt gij gansch gereinigd
Van alle zondesmet.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE ONDOORGRONDELIJKE CHRISTUS.

„Doch wij prediken Christus, den gekruisigde, den Joden wel een ergernis, en den Grieken eene dwaasheid, maar hun, die geroepen zijn, beiden Joden en Grieken, prediken wij Christus, de kracht Gods, en de wijsheid Gods".
1 Cor. 1 : 23, 24.

Hoe staan wij menschen tegenover Christus? Kunnen wij Hem verstaan? Velen doen net alsof er niets meer in Jezus Christus voor hen verborgen is. Maar als wij ons verplaatsen in den tijd van den apostel Paulus, dan bemerken wij, dat de tijdgenooten van Jezus een merkwaardige houding tegenover Hem hebben aangenomen.

Voor de Joden was Hij een ergernis, en voor de Grieken een dwaasheid! Zoo leert ons de apostel.

„Den Joden een ergernis!" Wat zou Paulus daarmee willen zeggen? Het wordt ons misschien iets duidelijker, als wij vs. 22 onder het oog zien. „Overmits de Joden een teeken begeeren, en de Grieken wijsheid zoeken!" zoo lezen wij daar. Met andere woorden wil dat zooveel zeggen, dat de Heere Jezus de zucht naar sensatie van de menschen van dien tijd niet bevredigd heeft. Men moet dus wel een geheel andere voorstelling van den komenden en beloofden Messias Gods hebben gehad, en dat Jezus niet aan hun verwachtingen heeft voldaan.

En werkelijk, het Nieuwe Testament laat ons zien, dat de Joden wel een groote teleurstelling moeten hebben beleefd, toen Christus Zich als de door de profeten beloofde Gezalfde Messias-Koning uitgaf. Men had zich de Messias als een koning voorgesteld, die komen zou, om in de eerste plaats een einde te maken aan de heerschappij van de Romeinen. Voorts moest dan de Messias een Richter zijn, die z[illegible] doen, wat Jes. 11 : 4 zeide: „Hij zal de armen met gerechtigheid richten, en de zachtmoedigen des lands met rechtmatigheid bestraffen doch Hij zal de aarde slaan met de roede Zijns monds, en met den adem Zijner lippen zal Hij den goddelooze dooden; want gerechtigheid zal de gordel Zijner lenden zijn". Zijn naam, zoo dachten de leiders van het Joodsche volk, zal zijn „Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst". Door machtige daden zou deze Messias deze namen waar maken en voor al het volk bekrachtigen. Op den troon van David zou Hij zitten, en de wereld zou Hij in gerechtigheid regeeren; de volken echter, die Zijn gebod niet wilden aannemen, zou Hij met ijzeren macht aan Zijn voeten dwingen.

Maar hoe geheel anders was de Christus, die daar in dat kleine scheepje bij de zee zat en die de menschen de gelijkenissen van het Koninkrijk der hemelen vertelde! Inplaats van een trotsche koning met een schitterend gevolg, zag men een eenvoudig Mensch, van Wiens gezicht de liefde en deemoed straalden, die heel gewone menschen uit het volk als leerlingen, als discipelen om Zich heen duldde. Inplaats dat Hij een onverschrokken Profeet en Veldheer was, moest men er genoegen mee nemen, preeken te beluisteren. Een Verlosser van het Romeinsche juk had men gewenscht en van God gebeden, en nu was er Een gekomen, die sprak van „liefde tot de vijanden!" Ja, Hij waagde het zelfs, te zeggen, dat men God moest geven, wat van God is en den keizer, wat des keizers is! Zulk een Messias, zulk een Christus! En de leiders van het Joodsche volk knarsten de tanden en balden de vuisten in den zak en overlegden, hoe men deze lastige en eenvoudige Prediker het best uit den [illegible] kon ruimen. Jezus was voor hen [illegible]ergernis, een „schandaal", zooals de g[illegible]dtekst eigenlijk zegt. Wás het dan geen schandaal dat een Jood als een [illegible]am door de straten en over de pleinen liep, terwijl hij toch een leeuw gelijk moest zijn? Was het dan geen schandaal, dat Jezus met zondaars en tollenaars, deze trouwelooze verraders der Joodsche zaak aan tafel ging en bevriend met hen was? Neen, zulk een Messias kunnen wij niet gebruiken, dachten de Farizeeërs. En verder peinsden deze menschen van de daad, hoe zij het best dezen Nazaréner onschadelijk konden maken.

Maar daar was het volk, dat nooit iets wist, en dat uit louter domheid en verblinding den Prediker naliep. Daar waren zelfs enkele aanzienlijke leiders des volks, zooals Nicodemus en Jozef van Arimathéa, die het met dien ondoorgrondelijken en raadselachtigen Christus hielden en Hem aanhingen en Hem soms verdedigden zelfs. Wij kunnen het ons voorstellen, hoe menige Farizeeër in still[illegible]ren bezig was met Jezus van Nazareth; hoe hij probeerde, dezen ondoorgrondelijken Man te verstaan, die sprak als Één, die autoriteit, die volmacht had. Deze Jezus was een ergernis; Hij deed en zeide dingen, die Hij als nationaal-bewuste Jood toch niet verantwoorden kon. Maar aan den anderen kant verstond Hij het toch, allerlei menschen met geheimzinnige

macht aan te trekken door Zijn reine en onvervalschte liefde tot alle menschen. O ja, één- of tweemaal geleek het er op, dat Hij een koning zou kunnen zijn. Bijv., toen Hij de schacheraars, de wisselaars en kooplieden met de zweep uit het Huis des Vaders verdreef. En toen Hij zoo'n 5000 menschen met brood verzadigde. Menige Farizeeër zal zoo allerlei gedachten gehad hebben over Christus, want zij waren niet allemaal gemeen en slecht maar ten slotte behaalde de booze de overwinning. Tegen Jezus van Nazareth werden valsche aanklachten ingediend. Het gelukte aan enkele geslepen demagogen, de volksmenigte tegen den gevaarlijken Messias op te zetten. De Romeinsche stadhouder sprak weldra het doodsvonnis uit, op een wenk van hem deden de ruwe soldaten hun werk aan den onschuldigen Man van smarten, een gruwelijke geeseling volgde, een smartelijk „via dolorosa" tot den heuvel Golgotha, dan onbeschrijfelijke smarten en een laatste kreet: Het is volbracht! en het drama van den ondoorgrondelijken, ergerlijken Messias was ten einde . . . .

Ja, dat dachten Zijn vijanden misschen, maar het einde was er niet! Spoedig werd overal verteld: De Christus is tòch niet dood, Hij is opgestaan en Zijn discipelen verschenen. De vreesachtigsten werden moedig, de dienaars worden op ondoorgrondelijke wijze helden, het Evangelie van den Heiland der wereld wordt overal verkondigd. Steeds meerderen scharen zich aan de zijde van Christus; zelfs een vervolger der Gemeente wordt gewonnen voor den ondoorgrondelijken Christus; Saulus wordt een Paulus. De hooge Raad weet haast niet, wat er tegen gedaan moet worden. Gamaliël geeft een goeden raad, maar toch wint de woede en haat het weer. Ten slotte luidt het oordeel: Vloek over alle christenen, duizendmaal gevloekt Paulus, de verrader; vervolgt hen, jaagt de christenen van land tot land, opdat deze ondoorgrondelijke Christus Zijn macht zal verliezen. Overal worden de boodschappers heengezonden, achter de boodschappers van den gekruisigden aan. Gloeiend is de haat in de ziel, wraak leeft er in de harten der vervolgers. Jezus Christus is den Joden een ergernis!

En den Grieken een dwaasheid! Ook zij hooren van den Christus. Ja, zij kunnen er nog inkomen, als Paulus hen zegt, dat God de menschheid uit éénen bloede gemaakt heeft, en dat wij in God „leven en bewegen en zijn". Maar zoodra Paulus van de opstanding en het oordeel spreekt, dan is het mis. De Grieken hebben steeds in hun scholen geleerd, dat de mensch maatstaf van alle dingen is. Maar deze Christus, gestorven, opgestaan, ten hemel gevaren, ach, Hij is hun een dwaasheid, en zij zoeken juist wijsheid. Deze wijsheid heeft die Nazaréner niet, en daarom, weg met Hem!

En nu? Hoe staat *gij* tegenover den Christus? Ergert gij u aan Hem? Of is Hij u een dwaasheid? Of is Hij u een menschelijke Christus, die niets ondoorgrondelijks meer heeft? Velen van hen, die zich aan Hem geërgerd hebben, zijn reeds vergeten en vergaan. Maar de opgestane Christus zal leven en menschen aantrekken door Zijn liefde en genade tot nog velen gewonnen worden voor Hem, God geopenbaard in het vleesch. O, buig u voor Hem, belijd Hem uw zonde en schuld en Hij maakt van u een kind Gods.

D. G. B.

III

LOSSE SCHAKELS

„Liefdewerk". „De prediking van het Evangelie moet liefdewerk zijn". Wie zal dit willen ontkennen? Maar zij, die het zeggen, bedoelen er in den regel iets anders mee. De oude Doopsgezinden kenden hun „liefdepredikers" en betitelden daarmede die broeders, die, naast hun beroepsbezigheden des Zondags in de gemeenten een stichtelijk woord spraken. Daar zij, òf zelf goed gesitueerd waren, òf uit hun maatschappelijk beroep hun inkomen trokken, ontvingen ze voor hun arbeid in de gemeente geen vergoeding. En wanneer men nu zegt, dat de Evangelieverkondiging, „liefdewerk" moet zijn, dan bedoelt men er dit mee, dat de gemeente den predikers van het Evangelie geen geldelijke vergoeding moet geven voor hun arbeid. De prediker, die wel op deze condities zijn werk doet, loopt gevaar voor „broodprediker" te worden aangezien.

Een onzuivere beschouwing. Is het zoo zeker, dat de man, die voor zijn arbeid in het Evangelie geen vergoeding ontvangt, „liefdewerk" verricht? Is het zoo zeker, dat hij het niet doet „uit twisting of ijdele eer"? Is de eerzucht in veler leven niet een motief, sterker dan gemakzucht en geldzucht? Is de bron, waaruit de ijver om Christus te verkondigen opwelt, altijd zuiver, als maar niet om honorarium gevraagd wordt? Me dunkt, dat gelooft wel niemand. Christus te prediken om op die manier aan den kost te komen is verkeerd, maar het te doen om zichzelf te hooren en zelf op den voorgrond te komen is het niet minder. — En daarnaast staat toch, dat iemand zeer wel met liefde in het hart en door die liefde gedrongen het Evangelie kan prediken, ook al voorziet de gemeente in zijn levensonderhoud.

„Broodpredikers"? Zulke zullen er wel zijn. Het is althans op zichzelf niet buitengesloten. Ze zijn dan ook niet een verschijnsel van den nieuwen tijd, want de apostel Paulus kende ze al. Hij noemt ze menschen, die meenen, dat de godzaligheid een bron van inkomen is. I Tim. 6 : 5. Het „gewin" van onze Statenoverzetting wil zeggen: bron van gewin. Dat waren dus inderdaad „broodpredikers". Paulus raadt Timotheus: wijkt af van dezulken. Wij kunnen geen betere raad geven. Wij kunnen het hun wel verbieden en het spreken in de gemeente niet toestaan (en zoover behooren we te gaan) maar wat ze daarbuiten willen doen, is buiten onze verantwoordelijkheid. Van hen, die zich aan het oordeel der gemeente niet willen onderwerpen, zullen we „afwijken", de gemeenschap als verbroken beschouwen.

Wat zegt de Schrift? Maar wat zegt de Heilige Schrift in deze belangrijke aangelegenheid? Den „broodprediker" verwerpt ze, zooals ook licht te begrijpen is. Maar is daarmede nu gezegd, dat de Evangelieverkondiging „liefdewerk" moet zijn, en dat dan in dien zin, dat de gemeente den Evangeliebode geen salaris mag uitkeeren?

Geen Liefdewerk maar roeping. De verkondiging van het Evangelie moet geen liefdewerk zijn maar roeping. Geen liefdewerk, maar *méér* dan dat: roeping! De Schrift kent een roeping tot heerlijkheid, die tot ieder mensch komt. Maar daarnaast kent ze ook een roeping tot bizondere diensten. Die roeping gaat uit van Christus.

> En deze heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leeraars. Ef. 4 : 11.

En voor de Heer ze aan de gemeente gaf voor deze diensten, riep Hij ze er eerst voor. Wanneer iemand den Heiland en de zielen ook al hartelijk liefheeft, maar niet is geroepen om voor te gaan in de Evangelieverkondiging, dan mist hij het noodzakelijkste. We gelooven niet, dat iemand, die de roeping ontvangt, geen kennis zal hebben aan de dringende en bedwingende liefde van Christus, maar die liefde alleen maakt ons nog niet tot Evangelieboden. De oorsprong en kracht ligt dieper: in het bewustzijn geroepen te zijn door den Heer zelf, en deze roeping erkend te zien in de gemeente, door de werking van den Heiligen Geest.

Roeping en Salaris. Hoe staat het dan met de geroepenen? Ze staan voor rekening van den Heer, hun Heer ook in den bizonderen zin van Werkgever. Hij zorgt voor hun onderhoud door tusschenkomst van hen, dien zij

geestelijk dienen. Op hen rustte Zijn blik, toen Hij zeide: de arbeider is zijn loon waard. Naar dien regel hebben de apostolische gemeenten gehandeld. Paulus zegt:

> Die onderwezen wordt in het woord, deele mede van alle goederen dengene, die hem onderwijst.

Zie verder Matth. 10 : 10; Luk. 10 : 7; I Kor. 9 : 6—12; 2 Thess. 3 : 9.

Waarom staat dat hier? Waarom bespreken we deze dingen hier? Niet omdat onze gemeenten op dit punt niet gezond zouden zijn in de leer. Maar er komen bestendig nieuwe leden bij, die dit onderwerp moeten zien in het licht der Heilige Schrift Er zijn lieden die in een geordend samenleven der geloovigen zich niet goed kunnen vinden. Een hunner bezwaren is, dat bij de georganiseerde geloovigen, de Evangelieverkondiging geen liefdewerk zou zijn. Daarom meenden we het ongeestelijk en onschriftuurlijk karakter van dit bezwaar hier in 't licht te moeten stellen.

L.

III

ZENDING.

Iets over de Kwakers of Vrienden.

Het was omstreeks het midden der 17de eeuw, dat een zekere George Fox, de zoon van een wever en leerling van een schoenmaker en wolkooper, ten gevolge van de godsdiensttwisten van die dagen, tot de overtuiging kwam, dat uitwendige kerkelijkheid niet de minste waarde heeft, maar dat de mensch alleen zalig kan worden door den Geest Gods in zijn binnenste. Hij begon te prediken met een vuur en ijver, die zelfs in pijn en banden niet verminderde. Hij vereenigde zijn aanhangers in een „Genootschap van vrienden" en heeft gepredikt in Nederland, Duitschland en Noord-Amerika, totdat hij in Januari 1691 overleed.

Vooral in den eersten tijd waren de Vrienden bijzonder vurig van geest om overal het Evangelie te verkondigen. Zij konden het heil, dat zij zelve gevonden hadden, niet voor zich houden, en trokken overal heen om de blijde boodschap van het heil in Christus te brengen. Sommigen gingen naar West-Indië, anderen naar Palestina. Twee vrouwen, die door Europa reisden, vielen in de handen der Inquisitie, en werden drie en een half jaar gevangen gehouden. Toen zij eindelijk losgelaten werden, knielden zij neder en baden God om vergeving voor de dienaren der Inquisitie voor het kwaad dat zij haar aangedaan hadden.

Eene merkwaardige vrouw uit de Vrienden was Mary Fisher. Zij begon haar zendingswerk in Engeland, en predikte eens voor de studenten van de Cambridge hoogeschool. Hiervoor werd zij, met nog een andere vrouw, gegeeseld totdat het bloed bij hare lichamen neerliep. Later heeft zij nog viermaal in verschillende gevangenissen gezeten, maar onversaagd ging zij voort, en trok eindelijk naar Noord-Amerika, maar werd vandaar teruggezonden. Later gevoelde zij zich geroepen om den Sultan van Turkije, het hoofd van het Mohammedanisme, het Evangelie te verkondigen, en met drie mannen en twee vrouwen begaf zij zich op reis naar Konstantinopel. Ontzaglijke moeilijkheden moesten overwonnen worden en gevaren van allerlei aard bedreigden het gezelschap bij iederen stap op den weg. Maar Gods hand leidde hen veilig door alles heen, totdat eindelijk Mary Fisher het paleis kon binnentreden en bij den Sultan toegelaten werd. Kalm en onbevreesd sprak zij tot hem en de Sultan luisterde zeer aandachtig en kwam zóó onder den indruk, dat hij haar vroeg om in zijn land te blijven, omdat hij eerbied gevoelde voor iemand die zóó'n verre reis had gemaakt met een boodschap van God voor hem. Hij bood haar zelfs soldaten aan om haar te beschermen op haar reis door het land. Het waren dappere mannen en vrouwen in die dagen, en zij gingen naar het Oosten en Westen en Zuiden en Noorden om het Evangelie van het Koninkrijk Gods te verkondigen.

Later kwam er een tijd dat de „Vrienden" hun roeping uit het oog verloren en zich begonnen bezig te houden met allerlei nietigheden, als: welke kleeren zij moesten dragen, hoe zij moesten spreken, enz. Dat duurde vele jaren, totdat eindelijk omstreeks 1850 de Vrienden in hun vergaderingen begonnen te spreken over het uitzenden van zendelingen, in de eerste plaats naar Engelsch Indië En toen gebeurde er iets bijzonders. Op een van hun jaarvergaderingen traden twee vreemdelingen binnen. Zij waren heel van Indië gekomen en daar zaten zij, met hun donkere huidskleur en gekleed in Indische kleederdracht, te luisteren naar de toespraken. Zij hadden in Calcutta iets over de „Vrienden" gelezen en wenschten daar meer van te weten en daarom hadden zij deze twee naar Engeland gezonden om te vragen of er niet een zendeling van de Vrienden gewillig zou zijn om na Hem, den Zaligmaker der zielen, geraadpleegd te hebben, naar Indië te gaan.

Het was onmogelijk zulk een verzoek te weerstaan en al spoedig vertrokken eenige Vrienden om een onderzoek in te stellen. De eerste zendelinge was een vrouw, Rachel Metcalfe, die vroeger onderwijzeres geweest was en later een winkeltje had. Reeds eenige jaren had zij zich gedrongen gevoeld om voor de zending te arbeiden, en toen er een vraag uit Indië kwam om hulp voor een meisjesschool, vooral voor de naaiklassen, gevoelde zij dat God haar riep.

Andere zendelingen vertrokken naar Madagascar, Syrië en Konstantinopel, en later ook naar China en Ceylon.

Vert. uit „Wonderlands". A.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Mussolini en zijn Fascisme, gezien door den bril van den secretaris van de Italiaansche Baptiste Jeugd Beweging.

Mussolini en zijn Fascisme! Wie onder ons, jongeren, spitst niet even de ooren, wanneer hij daarover hoort spreken, of moet zijn nieuwsgierigheid niet bevredigen, wanneer hij zoo gelukkig is om een boeiend geschreven opstel over dit onderwerp te pakken te krijgen? En wie onder ons is niet geheel en al verwachting, wanneer niemand minder dan een van de meest vooraanstaande jeugdmannen van het land van onzen held en zijn beweging zich over hem en zijn aankleve uitlaat?

Welnu, de secretaris van de Italiaansche Baptiste Jeugd Beweging heeft onlangs in een vrij lang artikel de jeugd van Albion het een en ander over den redder van zijn vaderland en diens zwarthemden verteld en wat hieronder volgt is aan zijn gegevens ontleend.

Evenals Macdonald, de premier van het machtige Britsche rijk, en Laval en Herriot en andere vooraanstaande mannen der wereld, is Mussolini de zoon van zeer eenvoudige, hardwerkende ouders. Zijn vader, een vurig socialist, oefende, evenals de vader van Masarijk, president van Czecho-Slowakije, het beroep van smid uit en vervulde daarbij het ambt van burgemeester van zijn gehucht. Zijn moeder verdiende mee als onderwijzeres op de lagere school.

In weerwil van den heftigen tegenstand van den vader, die een vijand was van kerk en godsdienst, speelde het zijn moeder toch klaar — moeders spreken vaak het laatste woord, al zullen ze het ook fluisteren — om den tienjarigen knaap naar een inrichting van uitgebreid onderwijs in de dichtbij gelegen stad Faenza, het college van de Salezische vaders, te zenden. Later ging hij naar een school voor de opleiding tot onderwijzer en op achttienjarigen leeftijd was hij bevoegd op een lagere school les te geven. Toen hij het onderwijzersdiploma goed en wel in zijn bezit had, legde hij zich toe op de studie van Latijn en de oude Romeinsche schrijvers — en het is deze studie geweest, die een buitengewoon vormenden invloed op karakter en leven en werken heeft uitgeoefend.

Na vele teleurstellingen gelukte het hem eindelijk als onderwijzer in het kleine dorpje Gualtieri een aanstelling te krijgen. Hier wijdde hij zich aan de studie van philosophie en economie en maakte zich vertrouwd met de werken van Marx, Babeuf, Proudhon, Buonarroti en vele anderen.

Gehoorzaam aan den drang om iets te beleven en aan die van de begeerte om kennis te vergaderen uit de eerste hand, besloot hij de school den rug toe te keeren en Zwitserland, Frankrijk, Duitschland en Oostenrijk te bereizen. Hij kwam Zwitserland binnen met slechts twee shillingen in zijn zak. Armoede en honger waren er in rijke mate zijn deel. Hij verrichtte er allerlei handenarbeid om een kleinigheid te kunnen verdienen en deed er onder anderen dienst als metselaar. Het is hem in dit gastvrije land werkelijk overkomen, dat hij wegens gebrek aan geld in vier en twintig uur geen voedsel kon krijgen. De nood dwong hem om de journalistiek te probeeren en aldus geschiedde het, dat hij de nachten onder een brug doorbracht en des daags zijn gemoed zocht te verlichten in artikelen voor een socialistisch weekblad te Ouchy. Op zekeren morgen werd hij door de politie gearresteerd wegens landlooperij.

Mussolini kan over gevangenissen meepraten niet als een stadsche klerk over de boerderij maar als een specialist. Niet minder dan elf maal werd hij in de zooeven genoemde landen gearresteerd om zijn politieke gevoelens. Maar alles tezamen genomen is dit gedeelte van zijn leven van bijzonder groote beteekenis voor zijn toekomst geworden. Hij leerde twee moderne talen grondig kennen, deed veel menschenkennis op en werd geschoold in het zwijgen. Zijn verblijf onder de arme Italiaansche arbeiders in den vreemde deed in hem de droom geboren worden van een eensgezind en een welvarend Italië. Waar het mogelijk was, bezocht hij de universiteitsbibliotheken en verdiepte er zich in de wijsbegeerte der oude Grieken en der Duitschers. Nietsche vooral maakte diepen indruk op hem en aan dezen ontleende hij zijn levensmotto: Leef gevaarlijk!

* * *

Reeds in 1905, toen hij 21 jaar was en als milicien-soldaat voor zijn nummer in een regiment te Verona diende, schreef hij een brief, waarvan de inhoud duidelijk profetische aanwijzingen bevatte aangaande zijn toekomstige loopbaan als nationalistische leider.

Negen jaar later brak de wereldoorlog uit. Mussolini was toen leider van het Socialistisch dagblad *Avanti* (voorwaarts) te Milaan. Het duurde echter niet lang of hij trad uit de leiding en de redactie en stichtte met wat geleend geld en slecht papier de Il Popolo d'Italia (Het Volk van Italië), dat weldra een machtige voorbereider van de naderende revolutie werd. Gelijktijdig riep hij zijn revolutionaire fascistenbeweging in het leven, die in Januari 1915 over heel Italië reeds vijf duizend leden telde. Met zijn blad en zijn zwarthemden wist hij het gansche volk voor nieuwe idealen te begeesteren en gelukte het hem de regeering te dwingen haar neutrale politiek prijs te geven en partij te kiezen voor de Geallieerden. Daarop nam hij als gewoon soldaat dienst en maakte al de verschrikkingen van een modernen oorlog mee.

De beide volgende jaren waren voor Italië buitengewoon moeilijk en het scheen dat het ten prooi van het Bolsjewisme zou vallen. Intusschen kwam Mussolini van het front in het parlement. Hij disciplineerde zijn Fascisten op Romeinschen leest en vervulde ze zooveel mogelijk met den Romeinschen geest.

Toen hij de tijd rijp achtte besloot hij Rome te veroveren.

Met een leger van 40.000 volgelingen, die allen bereid waren om voor hun vaderland en idealen te sterven, trok hij op en bereikte zijn doel. De regeering wilde met geweld optreden en den burgeroorlog ontketenen, doch de koning weigerde haar daartoe volmacht te geven en noodigde Mussolini uit de teugels van het bewind in handen te nemen. Had hij in 1913 geschreven, dat het volk spoorwegen, huizen, bruggen, water, licht en wegen behoefde, sinds hij het bestuur uitoefent, weet hij alle deze uitnemende zaken met ademlooze snelheid in het leven te roepen. „Wij willen den zedelijken en stoffelijken welstand van ons volk", riep hij in 1919 uit en ofschoon hij zijn beginselen in toepassing moet brengen in de allerzorgelijkste periode van de wereldgeschiedenis, bereikt hij resultaten die ieder doen verbazen. Waren er vóór zijn komst niet minder dan 300 stakingen per jaar, waarmede millioenen guldens verloren gingen, sedert zijn regeering is het staken geheel opgehouden.

* * *

Mussolini leeft een eenzaam leven. Hij zoekt zijn genoegens in de voornaamste plaats in zijn gezin. Hij bemint de eenvoud alsmede het avontuurlijke. Van paardrijden is hij een bijzonder liefhebber. Toen het eiland Rhodus geannexeerd werd en men hem den titel van „hertog van Rhodus" aanbood, weigerde hij met de woorden: „Naakt op het doel af".

(In het volgend nummer van ons blad iets over Mussolini's fascisme.)

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

HOE MEN GESCHILLEN BESLECHT.

De wereld is vol van geschillen. Geschillen van allerlei aard. Er zijn politieke geschillen; geschillen omtrent de historische waarde van het verleden; er zijn leergeschillen, om er zoo maar voor de vuist weg enkele te noemen.

Ieder mensch leert ze kennen, hetzij vroeg of laat, hetzij weinig of veelvuldig. Ze rijzen soms als paddestoelen uit de grond.

De oorzaken kunnen even verschillend zijn als de punten, waarover verschil van meening bestaat.

En de gevolgen? Wat zijn die vaak noodlottig geweest voor het menschengeslacht. Hoe dikwerf nam men bij oneenigheid over het één of ander punt z'n toevlucht tot geheime diplomatie, tot lasterpropaganda, leugens en geweld! Maar daarmee werden de geschillen niet beslecht. Integendeel, nieuwe geschillen deden zich voor. Dat beteekende: nieuwe moeilijkheden, nieuwe mogelijkheden tot laster, leugen en geweld.

Waarom wordt gewoonlijk maar een heel gering percentage van de geschillen beslecht? Waarom is er zoo weinig sprake van een bevredigende oplossing? Omdat van *beslechten* meestal geen sprake is. Het werkwoord slechten is verwant met het werkwoord slichten, dat effen, glad maken beteekent.

* * *

Hoe men geschillen dan wel moet beslechten?

Eenvoudig is deze zaak niet, dat geef ik gaarne toe. Want ik waag me hier op een gebied, waar voetangels en klemmen liggen. En toch wil ik het eens wagen, omdat ik me voorneem, heel voorzichtig te zijn.

Laat ik eerst mogen opmerken, dat ik me hier tot het terrein van het godsdienstige bepaal. En dat ik hier niet zoo zeer aan leergeschillen als wel aan geschillen, die kunnen voorkomen op het gemeentelijke erf, denk.

Wat kunnen daar soms oneenigheden heerschen. En krijg ze maar weer eens weg! Twist en tweedracht, haat en nijd kunnen er het gevolg van zijn. In de eerste gemeenten kende men reeds deze oneenigheden. En ze zijn er nog tot op den dag van heden.

Dat men het niet altijd met elkaar eens is, spreekt wel vanzelf. Maar dat niet-eens-zijn hoeft niet te ontaarden in een oneenigheid. Want dan is de eenheid zoek. Dan is er een geschilpunt, dat de oorzaak is van verwijdering. En dat is erg. In plaats van *naast* elkaar staat men dan *tegenover* elkaar. Het botst ergens. De verhouding onder elkaar deugt niet meer.

En zulke geschillen zouden beslecht kunnen worden?

Wellicht speelt er een medelijdende glimlach om Uw mond, terwijl ge dit leest. Omdat ge er van overtuigd zijt, dat *het* antwoord op deze vraag nog nooit gegeven is. Daartoe loopt ge al te lang mee, en hebt ge al te veel

ervaring opgedaan in al die jaren, dat ge lid zijt van één onzer gemeenten. Want ge zijt er van overtuigd, dat naarmate men meer gemeente-ervaring krijgt, men minder optimistisch wordt en zich niet meer zoo gemakkelijk aan vraagstukken als: hoe men geschillen beslecht, waagt.

Ook is het mogelijk, dat de ongeloovigheid van Thomas U parten speelt, terwijl ge dit alles leest. Ge wilt eerst maar eens afwachten, welk antwoord er komt. Ge loopt niet meer zoo hard van stapel. Ge zijt altijd heel voorzichtig geweest. Ja, ja, het leven heeft U wel wijs gemaakt. Ge slikt lang niet alles meer voor zoete koek. En zoo onnoozel zijt ge niet, dat ge alle praatjes maar zonder meer gelooft. Nee, nee, eerst eens zien, of zoo mogelijk een onderzoek instellen. Zoo denkt ge ook over mijn vraag: hoe men geschillen beslecht. Bij Uzelf denkt ge: nu, laat maar eens hooren, wat U daarvan wil zeggen. En ge zijt stellig van plan, alle voors en tegens nauwkeurig te overwegen.

* * *

Hoe men geschillen beslecht.

Ge begrijpt nu toch zeker wel, dat ik in elk geval geen antwoord geef, dat dienst kan doen als een soort middel, waarmee alle geschillen zoo maar eventjes tot nul gereduceerd worden. Wie de zaak zoo opvat, denkt wel erg naïef. Want dat gaat niet. Ik doe U dus geen middel aan de hand, dat werkt als Haarlemmer olie of Compaan zalf!

In de eerste plaats stel ik U voor, de vraag alsvolgt te lezen: *hoe* men geschillen beslecht. Wanneer we ons werk, onze gemeenten, liefhebben, dan zal een dergelijke vraag meermalen bij ons opkomen. Want geschillen moeten *beslecht* worden. De oneffenheden moeten verdwijnen. Maar dan moeten de oneffenheden ook eerst *gezien* worden. Daartoe is licht noodig. En een geopend oog. En men moet ook *willen* zien.

En nu ben ik (al is het ook langs een omweg) gekomen tot de kern van de zaak, waarover het hier gaat. *Geschillen moeten belicht worden! Dat is het eerste en het voornaamste.* Om geschillen te beslechten, hebben we niet noodig stérke mannen, ook niet in de eerste plaats knáppe mannen, maar wel *verlichte* mannen; verlicht door de Geest van God!

Hierbij werd ik voor enkele weken heel sterk bepaald, toen ik de geschiedenis, of beter de gelijkenis van de rijke dwaas las. (Luc. 12 : 16—21).

De aanleiding tot het uitspreken van deze gelijkenis was een geschil, dat er tusschen twee broers gerezen was. „En een uit de schare zeide tot Hem: Meester! zeg aan mijn broeder, dat hij met mij de erfenis deele".

Op het geschil zélf ga ik hier niet in. Daar zou anders nog wel iets van te zeggen zijn. Ik wil er hier echter met alle nadruk op wijzen, *dat Jezus niet onmiddellijk aan het werk toog om dat geschil eventjes te beslechten.* De Meester kende de arglistigheid van eens menschen hart! Hij wist van de moeilijkheden, die zich daarbij zouden voordoen. „Maar Hij zeide tot hem: mensch, wie heeft Mij tot een rechter of scheidsman over ulieden gesteld?

Moest dat geschil tusschen die twee broers er dan maar blijven? Wist Jezus van Nazareth dan ook geen raad in een dergelijk geval? Bestond er dan absoluut geen enkele mogelijkheid, dat het vervelende geschil (want het ging om de centen!) werd bijgelegd?

Wel neen, dat geschil mocht niet blijven. En Jezus van Nazareth wist óók wel raad in een dergelijk geval. *Dat geschil moest eerst belicht worden.* En daarom vertelde Jezus de gelijkenis van die rijke dwaas of die dwaze rijke. De strekking van die gelijkenis ligt in vers 21 „alzoo is het met dien, die zichzelf schatten vergadert, en niet rijk is in God". Die rijkaard was toch een dwaas, omdat hij niet rijk was in God; omdat hij niet dacht aan het heil zijner ziel.

Jezus plaatste dat geschil van die twee broers als het ware *onder eeuwigheidslicht!* Aan dat gansche geval werd een heel *andere norm* gesteld. Dát was hier noodig. En daarmee bewees Jezus deze jonge man, die met z'n broer overhoop lag, de allerbeste dienst.

* * *

Geschillen, van welke aard ze ook mogen zijn, moeten in de eerste plaats belicht worden! Men vergete dat nooit.

Ook op het gemeentelijk erf rijzen er menigmaal geschillen. Dat moet ons niet verwonderen. Het is nog steeds *een voortschrijden naar* de volmaking. Broeders en zusters, dat wij toch niet schromen, om ons mèt onze geschillen te plaatsen onder het licht des Geestes!

D. H.

ZUSTERHULP.

We komen nog even herinneren aan de voorbereiding voor de a.s. vergadering. Eenige voorstellen kwamen reeds binnen. Willen de verschillende afdeelingen zoo goed zijn, terwille van den goeden gang van zaken, deze aangelegenheden op hun vergadering te bespreken en nog voor 1 Juni voorstellen en namen van candidaten voor de bestuursverkiezing in te zenden? Gaarne plaatsen we voorstellen en agenda vroegtijdig in ons weekblad opdat iedere afdeeling tijd heeft deze te bespreken. Waarom toch aarzelen nog zoovele vereenigingen met aansluiting? Zijn er misschien bezwaren? Meld ze ons, dan zullen we trachten die uit den weg te ruimen.

Centraal Zusterhulp wil helpen, waar een plaatselijke vereeniging niet bij machte is dit te doen. Wat we in de toekomst moeten doen, daarover spreken we op de a.s. vergadering.

Weet ge wat iedere vereeniging kan doen? De vergadering der N. B. V. B. biddende voorbereiden, hetwelk een vereischte is om te slagen. Wat heeft een biddende moeder niet veel tot stand gebracht.

Biddende *zijn* en *willen* we blijven, en dan zullen we ook als N. B. V. B. voor menigeen tot een zegen zijn.

Namens het bestuur, met zustergroet,
G. S. OLIJSLAGER—MULLER,
Alteveer - post N. Pekela.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De eerste koning. Saul.

1 Sam. 8—11.

Les voor Zondag 11 Juni 1933.

Het volk begeert een koning. Hfdst. 8.

Samuel woonde te Rama en richtte daar Israel. Hij was al oud geworden, en probeerde te zorgen voor de toekomst, dat er opvolgers van hem zouden zijn. Zijn zonen, Joël en Abia, had hij tot richters aangesteld. Maar zooals wij vroeger van priesterzonden gehoord hebben bij de zonen van Eli, zoo wordt ons in dit hoofdstuk verteld van richterzonden bij de zonen van Samuel. Vs. 3. Dit werd aanleiding, dat Samuel op zekeren dag bezoek kreeg van de oudsten des volks, die mededeelden, dat het volk een koning begeerde, evenals de andere volken hadden. Men zag daarin een groot voordeel en een groote vooruitgang. Zulk een koning zou te állen tijd over het volk heerschen, en niet zooals in het verleden de één of andere richter in tijd van nood, en hij zou over het gehééle volk kunnen heerschen, een koning, en niet zooals met de richters meestal het geval was, elk over een klein gedeelte daarvan. Schijnbaar was het een verlangen, uit een goed motief geboren. Tóch was deze begeerte van het volk zondig, daar God zelf Israels Koning was. Vs. 7. Zij hadden moeten wachten tot Gods tijd. Daar zou immers ook eenmaal komen de Messias-Koning, die het volk in vrede en gerechtigheid regeeren zou. Toen Samuel van de wensch des volks hoorde was hij diep ontroerd. Hij kon het niet goed verstaan. Het kwam hem zoo voor, dat de tijdgeest het zoo meebracht. O zeker, men had Samuel werkelijk lief en zij waren volkomen tevreden met hem. Maar Samuel was zoo eenvoudig.

Hij hield er geen hofhouding op na, hij had geen uiterlijk groote dingen gedaan, hij was geen man om in generaalsuniform rond te loopen. Met onze Heiland is het ook zoo geweest, dat men als grief tegen Hem had, dat Hij in dienstknechtgestalte onder de menschen verkeerde. Men stelde zich algemeen den Messias-Koning en Zijn Koninkrijk zoo anders voor dan het was. „Het Koninkrijk Gods komt echter niet met uiterlijk gelaat."

Het volk in Samuels tijd zeide: Wat ons nog ontbreekt, is een koning! God echter zeide: Wat ontbreekt, is de juiste gezindheid des harten tegenover Mij! De oudsten kunnen zélf geen koning aanstellen. Dat kan alleen Samuel doen. Zij zijn precies als kinderen, die zoo graag iets willen hebben. Vader moet het koopen. Zij hebben alles al voor elkaar, vader moet alleen nog maar ja zeggen en de beurs opendoen. Het stuit Samuel tegen de borst. Hij kon misschien nog lange jaren zijn werk doen. Maar och, dan waren zij zoo afhankelijk. En zij wilden eigenlijk juist niet zoo afhankelijk meer van God zijn. God zegt, dat het volk zijn zin moet hebben. Een koning zullen zij hebben, doch zulk een, die hun zonen en dochteren vernederen en onderdrukken zal. Samuel moet de toebereidselen maken tot het stellen van een volkskoning. Want ook deze volkskoning wordt alleen naar Gods keuze en op Gods wijze gezocht en aangesteld, want de gratie, waarbij hij regeeren moet, blijft de gratie Gods alleen.

Hoe de koning gevonden wordt.
Hfdst. 9—10.

Op een berg ten noorden van Jeruzalem lag Rama, waar Samuel woonde. De Heere maakte hem bekend, dat hem een man uit Benjamin zou ontmoeten, dien hij zalven moest tot een voorganger over het volk. 9 : 15 e. v. Toen Samuel dan ook den volgenden dag opging om het offer te zegenen, kwamen twee mannen hem tegemoet. Een van die mannen was Saul, de zoon van Kis, uit den stam van Benjamin, een man in de kracht van zijn leven, schoon, groot en sterk. Hij was er met zijn knecht op uitgegaan, om de verloren ezelinnen van zijn vader weer te zoeken. Zij hadden reeds in allerlei plaatsen tevergeefs gezocht. Saul dacht er reeds over, maar weer naar huis terug te keeren, anders zou zijn vader over hem ook nog ongerust kunnen worden. Maar de knecht herinnerde hem er aan, dat er een man Gods in de stad was, die zij konden vragen. Hij, de knecht, had nog een klein geldstuk bij zich, dat men kon geven, zoodat men niet met leege handen behoefde te komen. Enkele maagden vertellen hen, dat zij juist heden den ziener kunnen treffen. En als Saul dan, zonder het te weten, den ziener aansprak, geeft de Heere aan Samuel te kennen, dat déze de toekomstige koning is. Samuel stelt dan Saul gerust over de verloren ezelinnen, en noodigt hem uit, tot den volgenden dag te blijven. Hij kan dan wat beter met Saul kennis maken. Een raadselachtig woord voegt de ziener aan Saul toe: „Wiens zal zijn al het gewenschte, dat is Israel is? is het niet van u en van het gansche huis uws vaders?" Verwonderd antwoordt Saul, dat hij uit den kleinsten stam van Israel is en dat zijn geslacht het kleinste van de geslachten van Benjamin is. Maar hij volgt den profeet, en ziet zich aan den offermaaltijd de eereplaats aangewezen onder de dertig genoodigden en een afzonderlijk deel van het vleesch toegediend, dat voor hem bewaard was... 's Avonds had Samuel nog een onderhoud met hem op het dak. En den volgenden morgen vroeg gaat Samuel een eind met Saul mee. De knecht werd een eind vooruit gezonden. Opeens hield Samuel den toekomstigen koning staande, goot een oliekruik uit over Sauls hoofd, kuste hem en gaf hem de plechtige verzekering van zijn verkiezing tot het koningschap. Enkele teekenen werden er nog aan toegevoegd, om alle twijfel weg te nemen. Bij Rachel's graf zouden hem twee mannen ontmoeten, die hem zouden vertellen, dat de ezelinnen waren gevonden, maar dat zijn vader zeer bezorgd was over hem. Verder op den weg zou hij nog een ontmoeting hebben met drie mannen, die opgingen naar God te Bethel, dragende bokjes en bollen broods en een flesch wijn; zij zouden hem groeten en hij moest van hun brood nemen. En ten slotte, op den heuvel Gods, dicht bij de bezetting der Filistijnen zou een hoop profeten met muziekinstrumenten hem ontmoeten, en de Geest des Heeren zou ook over hem vaardig worden, en hij zou met hen profeteeren. Daarna moest Saul naar Gilgal gaan en zeven dagen wachten op de komst van Samuel, die hem dan verder zou onderrichten. Toen Samuel nu afscheid van Saul nam, veranderde de Heere het hart van Saul. Geplaatst voor zulk een belangrijke taak, liet God het niet ontbreken aan zulk een gemoed, waarin de karaktertrekken van een werkelijke koning werden gevonden. Tot koning geroepen, ontving hij ook koninklijke gaven. En terwijl hij in zijn ziel doordrongen was van hetgeen met hem was geschied, werd hij bovendien aangegrepen door den zang van het profetenkoor, en de Geest des Heeren kwam ook op hem en deed hem in het midden van hen profeteeren. Sedert dien dag werd dat tot een spreekwoord: „Is Saul ook onder de profeten?"

Samuel riep ondertusschen het volk nog eens samen tot den Heere te Mizpa. Nóg eens houdt hij het volk hun verkeerdheid voor. Daarna heeft bij heilige loting de koningskeuze plaats. Eerst valt het lot op den stam Benjamin, daarna op Sauls geslacht, en eindelijk op Saul zelf. Maar de gekozene moet worden opgezocht, want hij had zich, vreezende voor de roeping die hij wel verwachten kon, verborgen achter de reisbagage van het volk in het leger. Wat Samuel reeds aan het volk had voorgehouden (8 : 9 e. v.) schreef hij nu in een boek. (10 : 25) Grondwet. De Heere had reeds door Mozes deze dingen aangaande het koningschap laten vaststellen. (Deut. 17 : 14—20).

Sauls overwinning op de Ammonieten.
Hfdst. 11.

De Ammonieten, die in der tijd door Jeftha waren verslagen, hadden onder Nahas het hoofd weer opgestoken en belegerden Jabes in Gilead. In vertwijfeling stelden de bewoners voor, bondgenooten te worden en hem te dienen. Diep krenkend antwoordde Nahas, dit te zullen aanvaarden, mits aan allen het rechteroog werd uitgestoken waardoor ze tot krijgsdienst ongeschikt zouden worden en waardoor schande op Israel werd gelegd. Zeven dagen uitstel werd gevraagd en Hfdst. 11 vertelt dan hoe Saul te hulp kwam met 300.000 uit Israel en 30.000 uit Juda. Het leger der Ammonieten werd geheel geslagen. Het enthousiasme voor Saul was nu geweldig groot en het koninkrijk werd bevestigd. Overal: Leve de koning! Samuel is echter niet zoo blij, hij vreest voor de toekomst. Wij zullen later zien, of hij gelijk had.

D. G. B.

Leeuwarden, Mei '33.

Aan al onze jongemenschen in en om Friesche gemeenten.

Dat kan een reuzenfijne dag worden in Drachten.

Hier heb ik een beschrijving van het terrein, waarop wij zullen samenkomen. Br. Veltman van Drachten was bepaald in de wolken toen hij deze ontdekking deed. Onze broeder schrijft alsvolgt:

„Ik kan U mededeelen dat ik reeds geslaagd ben voor een terrein — aan de Noorderdwarsvaart — een omgeving ongeveer als Giethoorn — daar is een kleine boomgaard — tusschen twee reuzenboomen 200 zitplaatsen, waar we, indien noordenwind ons hindert, beschutting hebben van kreupelhout. Ik zorg voor spreekplaats en zitplaatsen. Naast het genoemde terrein is nog een plaats waar we kunnen spelen. Voor consumptie wordt gezorgd: thee en melk een dubbeltje, chocolade en kogelfleschje twintig cent. IJsco enz. Netto winst voor 't jeugdwerk".

Onze broeder schrijft nog meer goeds.

Is er nog een opwekking noodig? Niks hoor. Bergumerheide schreef: „We komen met ons dertigen. Het kan een fijne dag worden; we zien er hier ook allemaal naar uit".

De onderwerpen zijn ook zoo mooi.

Zangvereenigingen zullen hun best doen. Een bekwame pistonblazer geeft solo's. In de pauze gaan we naar hartelust als kinderen spelen. En vergeet je brood niet!

Nu ook nog een ernstig woord. Wil deze dag in je gebed gedenken.

Vraag den Heer om mooi weer, een gezond lichaam, een blij hart en onbezwaard gemoed.

En bovenal dat het vuur en de wind van de eerste Pinksterdag ook ons aansteke en drijve. Wat zou 't heerlijk zijn, indien wij allen *geestdriftig* vandaar gingen.

Als de wieldraaier van Vlissingen, Michiel de torenklimmer, ook wel de Ruyter genoemd, oorlog ging voeren had hij altijd een stuk of wat branders bij zich. Als hij dicht genoeg bij den vijand was stak hij deze met pek en brandhout gevulde schepen in brand en joeg ze op de vijandelijke bodems. Die natuurlijk in brand geraakten.

De Heilige Geest wil branders van ons maken. En de Heere Jezus stuurt ons dan op de vijand los. Om ze ook in brand te steken.

Daarom: „Rijst op, rijst op voor Jezus".
Alle jongelui naar Drachten!
't Wordt er fijn, wat ik je zeg.

Jullie vriend, broeder en secretaris,
HUIZINGA Jr.

III

MEDEDEELINGEN

Programma van de Interprovinciale Baptiste Landdag,

te houden in het Gieter Wandelbosch op Pinkster-Maandag 5 Juni 1933.

12 uur Opening.
12.15—12.30 Muziekcorps „Elad" van Muntendam.
12.30—12.50 Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal.
12.50—1.10 Gezamenlijke Zangkoren.
1.10—1.30 Ds. J. Hekhuis van Muntendam.
1.30—1.45 Muziekcorps van Foxhol.
1.45—2.00 De Mandolineclubs van Haulerwijk en Nieuw-Buinen.
Pauze tot 3 uur.
3—3.15 Muziekcorps „Elad" van Muntendam.
3.15—3.35 Ds. J. Louw van Groningen
3.35—3.50 De Mandolineclubs van Haulerwijk en Nieuw-Buinen
3.50—4.15 Surprise.
4.15—4.30 Muziekcorps van Foxhol.
4.30—4.50 Ds. L. de Haan van Nw. Pekela.
4.50—5 uur Sluiting.

Vrije Toegang. Denkt aan de collecte!
De leden v. d. Comm. v. voorbereiding: Witte rozet.
De Commissarissen v. Orde: Groene rozet.

Enschedé.

Het adres van den Secretaris der Baptiste Gemeente te Enschedé is:

W. Wolters,
Steven Fennestraat 17, Lonneker.

Ontvangen voor de Zending:

v. d. gem. Groningen f 66.46

Hartelijk dank.

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postr. 167305.

Muntendam.

Het adres van den Secretaris der gemeente te Muntendam is

G. Boiten,
Kerkstraat 14 te Veendam.

Men lette vooral op de plaatsnaam!

UNIE-VERGADERING
5 en 6 Juli te Sneek
in de Vredekerk, Oppenhuizerweg

De comm. van voorbereiding verzoekt voor 4 Juni opgaaf van

1e. Hoeveel afgevaardigden de gemeenten denken te zenden.

2e. Met welke gelegenheid men denkt te komen.

3e. Voor hoeveel nachten men logies verlangt. Hoeveel mannen en vrouwen men denkt te zenden met vermelding van hun namen.

4e. Op hoeveel maaltijden moet worden gerekend.

5e. De gem. brengt voor logies plus diner f 2.50 per dag, per persoon in rekening.

6e. Deze vragen gelden ook voor hen die als *gasten* de vergadering wenschen te bezoeken.

Met nadruk wordt er op gewezen dat bij niet vroegtijdige opgaaf *niet* voor een goede regeling wordt ingestaan.

Zij, die zich bij voorbaat niet onvoorwaardelijk bij de regeling der commissie (wat betreft nachtlogies) wenschen neer te leggen, gelieven zich hiervoor niet op te geven. (Dit om teleurstelling beiderzijds te voorkomen).

Men zende dus voor 4 Juni de gewenschte gegevens aan

W. GORTER,
Galigastraat, Sneek.

III

LEESTAFEL

W. G. v. d. Hulst,
Bijbelsche Prenten, uitgave van G. F. Callenbach.

Op het stel van 24 prenten komen 96 afbeeldingen voor. De vier platen op een prent vormen een aaneengesloten geheel. De onderwerpen zijn zoowel aan het Oude als aan het N. Testament ontleend. V. d. Hulst heeft de afbeeldingen van bijschriften voorzien.

We gelooven dat deze goed uitgevoerde prenten een belooning voor ijverige leerlingen zullen blijken te zijn, die men heel graag zal uitdeelen. Ook als Evangelisatiemiddel is deze uitgave heel geschikt. Op heel eenvoudige en pakkende manier worden hier hoofdzaken uit de gewijde geschiedenis bekend gemaakt.

De prijs is bepaald laag.

Bij vele boekhandelaren kan men deze prenten bezichtigen.

L.

III

CORRESPONDENTIE

Men zende advertenties aan de Administratie van De Christen te Nieuw-Weerdinge.

Plaatst uw familieberichten in ons blad!

E.-R.

Het Ingezonden stuk in De Christen Nr. 2288 was *niet* van br. G. Broertjes te Heemstede.

E.-R.

III

RONDBLIK.

Groote reiniging.

Verschillende maatregelen der nationale regeering in Duitschland zijn op zedelijke reiniging van het publieke volksleven uit.

In Pruisen heeft minister Göring thans verscherpte bepalingen aan de drankwet toegevoegd, zoodat de plaatselijke politie-autoriteiten in staat zijn het vergunningsrecht in te trekken van gelegenheden waar ontucht plaats vindt. Een andere maatregel is de reiniging der openbare bibliotheken, waar o.a. boeken van artsen als Hodann en Magnus Hirschfeld, welke in zedelijk opzicht de Christelijke normen aantasten worden verwijderd. In Hamburg wordt het geheele beruchte kwartier, samen 12,500 bewoners tellende, afgebroken en door nieuwbouw vervangen. Voorts zijn verscherpte bepalingen tegen de onzedelijke litteratuur nog te wachten, o.a. betreffende advertenties in de bladen, welke zedelijk-ongewenschten inhoud hebben, enz.

Luthersch en Gereformeerd.

Nu de mogelijkheid bestaat, dat de komende Duitsch-Evangelische rijkskerk in een Geref. en een Luthersch deel onderscheiden zal worden, heeft het hoofdbestuur van den Duitsch-Evangelischen kerkenbond nagegaan, welke gemeenten en met hoeveel zielen tot de Luthersche belijdenis, welke tot de Geref. belijdenis gerekend moeten worden. De uitkomst van dit onderzoek van het opperkerkbestuur is, dat 31 millioen zielen tot de Luthersche belijdenis, 5 millioen tot de Gereformeerde gerekend moeten worden.

Hoe een nieuwe kerk te krijgen.

Te Graudenz in Polen, waar de Roomsch-Katholieke kerk over 10 kerkgebouwen beschikt, wenscht men een elfde kerkgebouw te stichten en heeft hiertoe een petitie aan de regeering te Warschau gericht, om aan de Evangelische gemeente te Graudenz (die 3600 zielen omvat) haar kerkgebouw te ontnemen om dit aan de Roomsch-Katholieke kerk over te geven, zulks op grond van het feit, dat de Protestantsche Pruisen voorheen Roomsch-Katholieke kerken en kloosters geconfiskeerd en verwoest hebben, ook nog in den tijd van Frederik den Groote, en zoodoende de behoefte aan een nieuw kerkgebouw op de meest rechtvaardige wijze vervuld werd. Het Poolsch Christelijk persbureau, dat ons deze dingen meldt, voegt hieraan toe, dat op deze wijze de prijsvraag „hoe kom ik aan een nieuwe kerk" wel zeer eenvoudig wordt opgelost. De Evangelische gemeente te Graudenz heeft slechts een enkel kerkgebouw; dit is een zeer mooi en zeer doelmatig ingericht gebouw.

Bijbels in Spanje.

Op de boekenjaarmarkt, te Madrid van 23—30 April jl. gehouden, werden door het Britsch en buitenlandsch bijbelgenootschap niet minder dan *dagelijks* 4000 bijbels, nieuwe testamenten, enz. verkocht. Aan den minister van onderwijs werd bij zijn bezoek een mooi gebonden bijbel overhandigd. De minister heeft thans toegezegd, dat de bijbel voor alle Spaansche volksbibliotheken van rijkswege zal worden aangeschaft.

III

Bladvulling.

Een recente uitspraak van ex-president Calvin Coolidge: Ik zie geen enkele manier om onze sociale en economische verhoudingen te verbeteren dan door de leerstellingen van den godsdienst. Ik geloof stellig, dat wij de grens bereikt hebben, wat betreft vooruitgang en hervorming, totdat wij een meer algemeene aanvaarding van de waarheden van den godsdienst hebben. Wanneer wordt toegestaan, dat deze ons ontglippen, zullen de vooruitgang en hervormingen, welke wij reeds tot stand brachten, daarmede tevens verdwijnen.

HET ZWAARSTE KRUIS.

Het zwaarste kruis is niet de ramp,
Die God ons geeft te dragen,
Maar dit, dat wat aan God behaagt,
Aan ons niet wil behagen.
Dat God ons vaak een kruis beschikt,
Dat pijnigt wel ons harte,
Maar dat met Gods wil onze wil
Zich kruist, geeft d' ergste smarte.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 2 Juni 1933 No. 2290 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

OM BEURTEN.

God geeft om beurten zon en regen,
Dan zonneschijn, dan regenvlaag,
De zonne schijnt niet alle daag,
Nóch juist wanneer het ons valt gelegen,
Het water leit niet eeuwig vlak,
Het onweer weet zijn tijd en stonden,
't Staat al aan tijd en maat gebonden,
Wat voorvalt onder 't hemelsch dak.
Gods roeden die het lichaam plagen,
Zijn bezems om de ziel te vagen.

J. VAN DEN VONDEL.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

VOORWAARTS !*)

Tot uitgangspunt van mijn toespraak maak ik de geschiedenis van Jezus' hemelvaart.

Het is vooral de Evangelist Lucas, die ons enkele bizonderheden aangaande dit wonderbaar gebeuren meedeelt. We vinden bij hem twee heel korte geschiedenissen. De éene geschiedenis vinden we aan het einde van zijn Evangelie, waarin hij ons verhaalt „van al hetgeen Jezus begonnen heeft beide te doen en te leeren, *tot op den dag, in welken Hij opgenomen is*". Deze geschiedenis (Luc. 24 : 50—52) moet dus beschouwd worden als ***het einde*** van Jezus' werkzaamheid hier op aarde, als het zegel op Zijn volbracht verlossingswerk.

Die tweede geschiedenis vinden we heel in het begin van het boekske „de handelingen der Apostelen". De eigenlijke geschiedenis van Jezus' hemelvaart wordt hier door Lucas in slechts enkele woorden, die samen één volzin vormen, verteld. (Hand. 1 : 9). Deze geschiedenis moet gezien worden als ***het begin*** van Jezus' werkzaamheid in de hemel. Zoo beschouwd, is de titel van „de handelingen der Apostelen" eigenlijk foutief. Hij moest in der waarheid luiden: „de handelingen van de verhoogde Heer en Heiland door Zijn Apostelen".

* * *

Nu dan — op de Olijfberg zien we Jezus met Zijn discipelen voor het laatst bijeen.

We lezen, dat Jezus werd opgenomen (beter: opgeheven). Dit schouwspel is door de elven gadegeslagen. Ze hebben Jezus zien henenvaren.

Daar staan ze dan. De oogen hemelwaarts gericht. Een wolk heeft Jezus reeds weggenomen van hun oogen. Maar zij blijven staan en staren naar de hemel . . . .

Plotseling worden ze tot de werkelijkheid teruggeroepen, dringt het tot hen door, dat *zij* nog met beide voeten op de Olijfberg staan. „Gij Galileërs! wat staat gij en ziet op naar de hemel? Deze Jezus, Die van U opgenomen is in de hemel, zal alzóó komen, gelijkerwijs gij Hem naar de hemel hebt zien heenvaren", zoo klinkt het in hun ooren. Ze worden herinnerd aan het bevel van de nu verhoogde Heer en Heiland. Dus nu niet langer op de Olijfberg verwijld, maar *voorwaarts*, naar Jeruzalem! Dáár moeten ze de andere Trooster biddende verbeiden. En dan zullen ze aangedaan worden met kracht van boven, om dan getuigen van Jezus te worden.

Voorwaarts, nu de Meester *is* henengegaan.

Voorwaarts, omdat diezelfde Meester eens *zal* wederkomen, gelijkerwijs Hij naar de hemel gevaren is.

* * *

Een vergelijking, die in alle opzichten opgaat, tusschen de discipelen van *toen* en de christenen van *nu* is natuurlijk niet mogelijk. De situatie, waarin wij ons nu bevinden is wel terdege verschillend met die van Jezus' discipelen. Wij leven al weer zooveel eeuwen nà de uitstorting van de Heilige Geest. Maar omdat wij als Christusbelijders trouw wenschen te blijven aan het nog steeds geldende zendingsbevel van onze Meester, daarom geldt op deze hemelvaartsdag ook ons het commando: voorwaarts! Want de taak, op onze schouders gelegd, is niet minder verantwoordelijk en zwaar.

Want ge zijt er toch van doordrongen, dat wij samen een moeilijke tijd doorleven. Meer dan ooit moeten we juist nu als christenen schouder aan schouder staan. We moeten onze tijd niet langer zoek brengen met allerlei beuzelingen, kleinigheden en pietluttigheden. We moeten hooger mikken! Weg dan met al dat klein egoïstisch gedoe. Komt voorwaarts in de heilige strijd. Komt, broeders, zusters, niet versagen.

Zooals ik reeds zeide, leven we in een moeilijke tijd. 't Is een heel bizóndere tijd. Een tijd, waarin het steeds meer gaat naar de beide uitersten.

Ge zult natuurlijk weten, dat op het oogenblik de vloedgolf van het enge en bekrompen nationalisme weer heele landstreken teistert. Onder dat enge en bekrompen nationalisme versta ik een overdreven, een ongezonde vaderlandsliefde, een vaderlandsliefde, die ontaard is.

Dat enge en bekrompen nationalisme nu wil ons christenen in een hoek duwen, waar we niet thuis behooren. Daarom moeten wij onze gelederen sluiten en dan samen voorwaarts!

Ook zult ge weten, dat de stroom van het ongeloof steeds breeder wordt. Weet ge, dat in onze groote steden honderdduizenden met alle christendom gebroken hebben? De beweging, die we kunnen noemen de los-van-de-kerk-beweging, wordt steeds grooter en de gevolgen daarvan voor ons land en volk steeds fataler.

En wat doen wij als geloovigen daartegen? Blijven wij maar kletsen en leuteren? Zijn we praat- of daadchristenen?

Geloovigen! schaart U allen onder de ontplooide banier des kruises; maar dan ook voorwaarts!

En dan herinner ik tenslotte nog

*) toespraak, gehouden op het tiende zangersfeest, op hemelvaartsdag j.l. in de Veenlusttuin te Veendam.

aan al die schakeeringen van het bijgeloof, die we tegenwoordig te zien krijgen. Ja, zoo gaat het. Van ongeloof vervalt men tot bijgeloof. Dàt is dan een Ersatz, een soort vervangmiddel. En hoe groot is in onze dagen toch dat bijgeloof? Is dat misschien het einde van onze eertijds zoo hoog geroemde Westersche cultuur? O, waar gaat het heen, waar gaat het heen met ons arm Nederlandsch volk?!

Het is *onze* taak, broeders en zusters, om in deze nationalistische tijd, in deze tijd van on- en bijgeloof eenvoudige *getuigen* van Jezus te zijn. Maar eendracht maakt macht.

Daarom:

„Komt, voorwaarts in den heil'gen strijd,
Komt, broeders, niet versagen.
Met Jezus kunnen wij altijd
De felste worst'ling wagen".

D. H.

III

LOSSE SCHAKELS

Bolsjewisme en Familie. In Der Wahrheitszeuge vinden we enkele berichten overgenomen uit organen van de Sovjetunie, waaruit blijkt, hoe het Bolsjewisme staat tegenover de familie.

„De wensch om te vernietigen, die de georganiseerde goddeloozen bezielt, geldt in de eerste plaats de familie, want als goddelijke scheppingsorde en -instelling is zij de sterkste dam tegen den vloed van goddeloosheid, tuchteloosheid en zedeloosheid. Van welken aard het Russisch-communistisch familieideaal is, blijkt wel uit de volgende uitknipsels uit dagbladartikelen.

De Moskauer „Trud" van 12 Augustus 1930 schrijft onder het opschrift „Stad der Toekomst":

> „Ouders zal men daar niet vinden, slechts kinderen en volwassenen. De kinderen moeten, kort na de geboorte, bij de moeder worden weggenomen en ergens verder weg worden ondergebracht. Er gaan ook stemmen op, die er voor pleiten om de kinderen niet verder dan 10 K.M. van de moeder te verwijderen. De mannen moeten niet met de vrouwen samenwonen, echter wel in hun nabijheid, zoodat de beide geslachten elkander kunnen bezoeken".

Het volgende is ontleend aan een art. van de voormalige Volkscommissaris voor opvoeding en onderwijs Lunatscharsky, verschenen in het tijdschrift Ogonjok (1930):

> „Ieder volwassene ontvangt een kamer. De kamers zijn allen gelijk. De kinderen worden tot aan het 16de levensjaar opgevoed in een staats-tehuis. De ouders mogen hen op bepaalde, te voren bekend gemaakte uren bezoeken. Het is verboden te spreken van „vader" of „moeder". De aanspraak luidt: „Volwassene". De ouders ontvangen kaarten voor bezoek, waarop gedrukt staat: „De volwassene .... ontvangt verlof een kind Nr .... in het opvoedingsgesticht, den .... om .... uur te bezoeken". Geen enkele vorm van familieleven zal bestaan. De familie is slechts een bron van individualisme en burgerlijke overlevering. De verwerkelijking van de kommunistische idee verlangt gebiedend de opheffing der familie. Het doel in de schepping van den „collectieven" man en de „collectieve" vrouw. Een burgeres van deze toekomststaat heeft tegenover haar kinderen in 't geheel geen verplichting. Evenmin heeft ze zorgen van huishoudelijken aard. Het eten voor de stad wordt in een centrale keuken klaargemaakt en in de verschillende gemeenschappelijke eetzalen verdeeld".

„Zoo zien de familie-idealen van deze vertegenwoordigers van een nieuw bestaan er uit", merkt Der Wahrheitszeuge op. „Wij moeten niets hebben van zulke opvattingen, die slechts bij van God losgeslagen menschen en in zieke hersenen kunnen groeien". En dan volgt er een woord, dat wijst op de lichtzijde van het Hitlerbewind: „Wij danken God, dat Hij door de harde hand der Regeering een streep liet halen door zulke plannen om volk en familie „gelukkig" te maken. Arme Russische families, arme Russische vaders en moeders, op wie zulke proeven genomen worden!"

L.

III

DE VOORJAARS-COMMISSIE-VERGADERING TE ZWOLLE.

Oorspronkelijk werd voor deze Verg. één dag gebruikt. Uit de ondervinding van de laatste jaren bleek echter, dat het noodig was, er nog een halven dag bij te nemen.

Zoodoende vergaderde de Com. op 22 en 23 Mei j.l te Zwolle. In het lokaal aan de Thorbeckegracht vonden wij een gastvrij onderkomen, terwijl we bij leden der Gem. en vrienden een goed en aangenaam logies vonden.

Het besluit der Algem. Verg. betreffende de uitgave van Doopkaarten, kon nog niet worden uitgevoerd, omdat de ingekomen modellen niemand bevredigden. Al te lang zal, naar we hopen, de uitgave niet meer op zich laten wachten.

Onder de verschillende rapporten, die door Commissies van onderzoek uitgebracht waren, kwam het eerst dat over Zwolle ter tafel. In deze plaats bestaat n.l. een Gemeente en een afd. van de Gem. Deventer. Een Com. van onderzoek heeft getracht aan deze abnormaliteit een einde te maken. Vermoedelijk zou dat ook wel zijn gelukt, wanneer de Gem. Zwolle het die Com. niet onmogelijk had gemaakt, haar werk tot een goed einde te brengen. Die Gem. weigerde echter met de Com. v. onderzoek verder te confereeren. Tot ons leedwezen moeten we dus die Gem. verantwoordelijk stellen voor het bestendigen van den bestaanden wantoestand.

Het rapport over Almelo kon voor kennisgeving worden aangenomen.

Desgelijks een rapport over de Gem. Haarlem in verband met nieuwe moeilijkheden daar ter plaatse.

Hetzelfde geldt ook van rapport over geschillen in de Gem. Haulerwijk.

Van groote omvang was het rapport over Harlingen in verband met het eervol ontslag van br. v. Dongen. De Com. der Unie acht het noodig, dat het volgende uit de slotconclusie van dat rapport door ons orgaan ter kennis wordt gebracht: „Alles overwegende, achten wij het goed, dat br v. Dongen zijn ambt heeft neergelegd. Wij adviseeren, hem daarin in onze Gemeenten niet en nergens te herstellen".

Vele zaken, die op deze Com.-Verg. behandeld worden, dienen tot voorbereiding der Algem. Verg. en komen D.V. op de Agenda en in de Verslagen etc. aan het voetlicht.

Vooral de finantieele verslagen en de begrooting voor het volgende jaar, hebben alsdan onze bizondere aandacht. Een en ander zal — naar wij hopen — bijtijds ter kennis van de Gemeenten worden gebracht.

Namens de Com. der Unie,
B. PLANTING, U.-Secr.
Amsterdam (Z.), Tolstr. 117.

III

DE ORGANISATIE DER GEMEENTEN.

Onder het hoofd „Om de Gemeente" hebben we voor eenigen tijd in dit blad een en ander geschreven over het tuchtvraagstuk in onze gemeenten. We hebben toen aangetoond, dat de tucht menigmaal verkeerd is toegepast, vooral in gevallen het huwelijk rakende. De fouten, die men beging, vloeide hieruit voort, dat men geen onderscheid maakte tusschen het *wezen* en het *welwezen* der gemeente. Daardoor heeft men menigmaal afgesneden, wat tot haar behoorde. Dat was een ernstige zaak. Waar men den eisch der zuiverheid met dien der reinheid verwarde, heeft men soms met de beste bedoelingen de gemeente in haar wezen aangetast. Zoodoende was het resultaat der tuchtoefening het omgekeerde van wat men beoogde.

We koesteren de stille hoop, dat zoo langzamerhand, vooral door de voorlichting onzer predikanten, gezonder inzichten in het tuchtvraagstuk aan den dag treden. Niet als kerk, noch als secte, maar als gemeente willen we ons presenteeren. Om geen „kerk" te zijn hebben we ons in tuchtzaken al meermalen als Secte gedragen. Want de secte kent men daaraan, dat ze de eischen van wezen en welwezen, van reinheid en zuiverheid door elkaar haspelt.

* * *

Wij wenschen nu iets te zeggen over de organisatie der gemeenten. Wij gelooven dat de tijd daarvoor rijp is. Evenals men in tuchtzaken uit reactie tegen onzuivere toestanden, misgreep, heeft men dat gedaan bij de organisatie der gemeenten, zoowel wat hun inwendig leven aangaat als hunne onderlinge verhouding. Woorden zijn heilig verklaard, wier beteekenis men zelf wel nauwelijks gepeild had. De gedachte, dat in onze tegenwoordige organisatie het schriftuurlijk karakter onzer gemeente school, was in het bezit van haast allen. We zijn thans oud genoeg om deze fouten der reactie te herstellen. Dat de Unie een „dienende" macht is, gold als hoogste waarheid. Een voorstel, dat wijziging wou brengen in de verhouding der gemeenten onderling, werd gedoodverfd als „synodaal". Menschen, van wie men den indruk had dat ze niet wisten, wat een synode voor iets is, leefden in stage vrees voor dat onbekende. Men wilde geen „kerk" zijn, en duchtte niets meer dan het gevaar der „verkerkelijking".

Natuurlijk lag in dezen angst iets goeds, maar hij uitte zich verkeerd. Men vermoedde dat gevaar in dingen, waarin het niet school. Wij hebben een gemeente gekend, die niet wou hebben, dat ouderlingen en diakenen gedurende de godsdienstoefeningen bij elkaar zaten. Was het aan de collecte toe, dan zag men hier en daar een man oprijzen, en naar de kapstok zeilen om een collectezakje te halen. Toen we hen vroegen, waarom ze toch zulk een onordelijken toestand handhaafden, en ze niet liever als college van vertrouwensmannen bij elkaar gingen zitten, was het antwoord: „omdat ze dat (n.l. bijelkaar zitten tijdens de godsdienstoefeningen) in de kerk ook doen." Dat was ongetwijfeld een uiting van „protestantisme" maar wat voor een protestantisme! Zulk een soort van „onkerkelijkheid" is al niet beter dan elke andere! Staan op eigen beginsel wil toch niet zeggen in alles en tot elken prijs een contra-positie innemen. Als onze gemeenten in zúlke dingen hun eigen karakter moeten demonstreeren, zijn ze den steun van geen ernstig mensch waard, en kunnen we de hoop, ooit het oor en de instemming van ons volk te zullen winnen, wel opgeven. Daartoe is het noodig, dat bij ons gevonden worde de breede blik en het ruime hart.

* * *

Ons beginsel is dat we gemeenten van geloovigen zijn. Daaruit vloeit voort, dat we den Doop der geloovigen handhaven. Alles wat zich in den loop der jaren om dit beginsel gekorst heeft moeten we als bijkomstig en toevallig leeren onderscheiden van het wezenlijke. Hoe, in welke vormen zich het wezen moet uiten, moet telkens opnieuw vastgesteld worden.

L.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Mussolini en zijn Fascisme,

gezien door den bril van den secretaris van de Italiaansche Baptiste Jeugd Beweging.

Hebben we den vorigen keer eenige bijzonderheden verteld uit het leven van Mussolini, thans willen we ons een oogenblik met zijn Fascisme bezighouden.

Onze broeder secretaris, die, zooals reeds is gezegd, in alles, dat wij hier melden, de bron is, waaruit wij putten, geeft ons Mussolini's eigen kort begrip van het wezen van het Fascisme weer. Dat kort begrip luidt als volgt:

1. De staat regelt de geheele gemeenschap en laat daarbij voldoende vrijheid over voor iedereen. Hij stelt perk en paal aan noodelooze en gevaarlijke vrijheden en neemt in het bijzonder de essentieele in bescherming.

2. De staat alleen kan de droevige tegenstellingen als gevolg van het kapitalisme te niet doen door middel van sociale behartiging van de nooden en gedwongen coöperatie. Het Fascisme is met man en macht tegen den klassenstrijd van de Socialisten gekeerd en beoogt in de plaats daarvan de klassensamenwerking met behulp van den staat.

3. Democratie is enkel een regeering, waarin veel te veel koningen troonen, die samen veel gevaarlijker en verderfelijker zijn dan de meest tyrannieke vorst, die het alleen voor het zeggen heeft. Maar de democratie kan zich ook anders inrichten, dan ze tot nog toe heeft gedaan. Het Fascisme is een georganiseerde, gecentraliseerde en gezaghebbende democratie.

4. In het Fascisme is de enkeling een volk, dat wil zeggen, hij is door de zedewet aan de geslachten verbonden. Door de zelfopoffering van den enkeling, zelfs tot den dood, beseffen degenen, die er bij gebaat zijn, welk een hooge waarde hun leven heeft en hoe zeer zij het op prijs moeten stellen.

(Ik weet niet of Mussolini hier via den secretaris en mijn persoon wel tot zijn recht komt. Ik geloof van al. Maar mocht dat niet het geval zijn, dan bied ik mijn verontschuldiging aan. Ik heb soms moeite om mijn medium te begrijpen, hetgeen natuurlijk meer aan mijn onkunde ligt dan aan zijn uitdrukkingsvermogen.)

5. Het Fascisme is in den grond religieus. Het beziet den mensch in het licht van hoogere wetten en van een hoogeren Wil, die den mensch welbewust lid van een geestelijke gemeenschap maakt. De staat kent geen theologie maar wel moraal. In den Fascistischen staat wordt het kerkelijk leven beschouwd als een van de diepste openbaringen van de menschelijke ziel. Vandaar dat de godsdienst er niet alleen geëerbiedigd wordt maar ook beschermd en verdedigd.

* * *

Dus dat is dan het Fascisme in een notedop, zou ik haast zeggen, maar dat is Nederlandsch made in Londen. Laat me maar rustig blijven vasthouden aan het sieraad van de vrouw, dat ten allen tijde nooit een haarvlecht noch een collier van echte paarlen is geweest maar een vingerhoed. Dat is dan het Fascisme in een vingerhoed.

Wat we uit de verdere toelichtingen nog willen inpakken en meenemen is:

a. Zijn volharding. Het was en is hoofdzakelijk een jeugdbeweging. In de eerste jaren van zijn opkomst had het met allerlei vijanden te kampen. Zoowel de regeeringen als verschillende politieke partijen spanden zich in om het te onderdrukken. Maar het trotseerde elken vorm van tegenwerking met onverzettelijk geduld. Vele Fascisten werden gedood. Op de Fascistische tentoonstelling te Rome kan men fotografieën zien van jongelingen, die voor hun ideaal sterven met een glimlach op het gelaat! Toen een van de jeugdige strijders zwaar aan het hoofd gewond werd, schreef hij op het windsel: „Me ne frego" d.w.z. het kan me geen steek schelen!

b. Zijn louterende invloed. Het Fascisme verheft het zedelijk peil van een volk. Het valt niet te ontkennen, dat het Italië van thans een geheel ander land is dan dat van tien jaar geleden. De Italianen mogen zedelijk nog niet zoo hoog zijn geklommen als dat wenschelijk wordt geacht, maar feit is het, dat gelegenheden voor uitspattingen zoo goed als geheel zijn verdwenen en de gemeenschap zoo veel mogelijk gesaneerd is. Italië is een puriteinsche staat geworden en alle Baptiste jongeren in dat land danken God voor de heilzame werking van het Fascisme op de zeden en gewoonten van hun volk.

c. Zijn snelheid van afdoen der dingen. Alles moet vlug gebeuren. Oude bruggen werden door nieuwe

vervangen in den tijd van vijftien seconden, had ik bijna gezegd, maar dat is wel wat al te gauw. Het is vijftien minuten. De volgende trein behoefde niet eens te wachten. De lijfspreuk van de Fascisten is: „minder woorden, meer daden!" In Italië wordt thans hard gewerkt en geen kostbare urenen dagen en soms weken verknoeid met noodeloos praten. Het komt op de daad aan. Wat vroeger nooit het geval was, gebeurt thans, n.l. dat spoortreinen door het heele land precies op tijd rijden, aankomen of vertrekken.

d. De waarde, die het Fascisme aan den godsdienst hecht. De nieuwe 30 centesimi postzegel, uitgegeven ter eere van den tienden verjaardag van den opmarsch naar Rome, vertoont een opengeslagen evangelie, gedragen door een arend, met een eenvoudig kruis daarachter en op den voorgrond een paar Fascisten-vlaggen, die voor het evangelie buigen; op de inscriptieband staat het woord „credere" d.i. gelooven. Ook is het hoofd zelf van de beweging iemand, die belang in den godsdienst stelt. Een lid van het parlement vond Mussolini eens in een Nieuw Testament verdiept. Op de vraag wat hij las, antwoordde hij: „Het is het beste boek, dat ik ooit gekend heb". De Baptisten genieten algeheele vrijheid van beweging en hun geestelijken worden ten volle door de overheid erkend.

* * *

Het Fascisme in Italië volgens de beschrijving van onzen meer genoemden secretaris kan ons, N.B.J.B.ers, heel wat leeren.

Worde in een ieder onzer volharding in den dienst van onzen Koning Jezus Christus, louterende kracht, paraatheid in het volbrengen van onze schoone taak en eerbied voor gelijk- en andersgezinden in ruime mate gevonden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

EEN LAATSTE WOORD.

Nog enkele heel belangrijke mededeelingen aan allen, die het aangaat.

Maar eerst een verzoek *aan allen, die kunnen bidden.* Wilt met ons den Heer vragen, of Hij ons tweede Pinksterdag in Gieten goed weer wil schenken. Aan 's Heeren zegen is het al gelegen. Dat wordt wel bizonder sterk beseft, nu we in de open lucht denken samen te komen.

Dan herinner ik aan onze optocht. Velen zullen met autobussen komen. Wellicht nog meerderen per fiets. Ook komen er enkele honderden met de trein.

Het opstellen is nog al tijdroovend. *Maar dat hoeft juist niet alzoo te zijn, mijne broeders.* Dit geldt natuurlijk ook de zusters! Kijk eens aan, wij moeten *om half twaalf* vertrekken. We stellen ons op *voor het station.* Zij, die op de fiets komen, doen verstandig, om hun fietsen van te voren *bij ons* onder contrôle te stellen, vlak vooraan in het wandelbosch. We moeten dus vóór half twaalf bij het Gieter station zijn, om ons dan marcheerende en zingende naar ons terrein te spoeden. Eén muziekcorps gaat voorop, terwijl *een ander corps* de achterhoede vormt.

Toegang is, zooals ge weet, *vrij.* Dat is dus nooit te duur. Maar ge vergeet toch niet de *collecte*, die we op het terrein houden? De commissie komt nog voor vrij wat onkosten te staan. En ge zijt zeker dankbaar, dat wij U in de gelegenheid stellen, deze onkosten mee te helpen bestrijden. Ja, dat dacht ik ook wel. Want de Commissie is vanaf het begin harer werkzaamheden de gedachte toegedaan geweest, om U voor weinig geld zooveel mogelijk te laten genieten.

In overleg met de Vereeniging voor Vreemdelingenverkeer te Gieten zijn de *consumptieprijzen* zoo laag mogelijk gesteld.

Koffie — 10 cent.
Thee — 10 cent.
Valencia — 10 cent.
Melk — 10 cent.
Kogelfleschje — 15 cent.
Melkchocolade — 15 cent.

Daar is gelegenheid voor *een paar* broeders, om naast het terrein met een kraam of tent te staan, waar fruit, chocolade etc. wordt verkocht. Geen dranken. Staangeld: een rijksdaalder. Men schrijve mij nog even vóór Zondag. We gunnen al onze broeders verkoopers natuurlijk graag een flink daghuur. Maar ge kent wel het spreekwoord: veel varkens maken de spoeling dun. Daarom moet er regeling zijn. Het volgend jaar doet de Commissie goed het terrein te verpachten. We kunnen niemand bevoorrechten. En we mogen het doel van de landdag niet uit het oog verliezen.

Dan heb ik nog iets, inzonderheid voor de ouderen.

Op het terrein worden *stoelen* verhuurd. Voor 15 cent hebt ge de heele dag een stoel tot Uwe beschikking. De stoelen moeten eerst gehuurd worden. Dan moeten ze per vrachtauto gebracht worden. En dat kost geld. Een paar ferme kerels, die de handen uit de mouwen steken, hebben deze onderneming op touw gezet. En ik weet zeker, dat ge gaarne van de gelegenheid, een stoel te kunnen huren, gebruik maakt. Vooral de dames zullen van deze gelegenheid weten te profiteeren!

Vergeet Uw *boterham* niet! De pauze wordt lang genoeg, om honger en dorst te stillen.

Wilt allen medewerken, dat onze *interprovinciale landdag te Gieten in alle opzichten* moge slagen.

Zoo de Heer wil tot Pinkster-Maandag in Gieten!!

D. H.

POSTSCRIPTUM.

Mag ik nog degenen, die daarvoor door de zangvereenigingen zijn aangewezen, vriendelijk verzoeken *de liederen* voor samenzang mee te nemen? Br. Joh. van der Baaren hoopt ook naar Gieten te komen, en heeft zich bereid verklaard de samenzang te dirigeeren.

De Groningers, die treinen, arriveeren 's morgens om 10.21 uur in Gieten. Dus niet even voor half twaalf, zooals ik eerst meende. Dit is niet erg. We hebben dan een klein beetje meer tijd voor het opstellen. De optocht gaat door!

D. H.

III

Leeuwarden, Mei '33.

Aan al onze jongemenschen in en om Friesche gemeenten.

„Waarheen pelgrims, waarheen [gaat gij?"
Allemaal naar Drachten, 2de [Pinksterdag.

Dat zal een mooi gezicht zijn wanneer wij, jeugdige pelgrims, Drachten binnenkomen uit vele steden en dorpen van Friesland. Van de zeekust en de heide, uit het meerengebied en de stedelingen. Staat er niet in de berijmde 72ste psalm: „De stedelingen zullen bloeien gelijk het malsche kruid"? Als ik die psalm zing wordt het mij altijd anders om 't hart. We moeten er in Drachten maar samen een paar verzen van zingen.

Is daar wel een roos zonder doorn? Hoor ik niet gisteravond, dat een groep jeugd misschien niet zou komen, omdat het wat ver was. Dat zou toch jammer zijn. — Nee — ze moeten zich goed bedenken. En komen!

We komen maar samen bij 't huis van br. Veltman, Stationsweg 99. Vandaar marcheeren we in gesloten gelederen naar het terrein. Zingend natuurlijk. Ik moet zeggen dat ik er naar uitzie dien dag met zoovele jonge menschen samen te zijn. Indien de Heer wil zullen wij daar zingen en springen, loven en danken, blijde zijn voor Gods aangezicht. Leeuwarden wil Zondagavond een korte bidstond houden — doen jullie dat ook. Dat is het beste begin.

Nu zoo ongeveer 't programma. Alles is niet vast en zeker, wijl sommigen op mijn vragen zwegen als het graf.

9 uur. Aankomst Drachten, Stationsweg 99.
9½ „ Aankomst terrein.
Zingen, Schriftlezing, Gebed, Zangkoor Bergumerheide.

10 uur. Wat Pinksteren van Petrus maakte, lid afd. Harlingen.
10.20 „ Wat Petrus van Pinksteren maakte, lid afd. Leeuwarden. Samenzang — Zangkoor Heeg.
11 „ Wanneer kunnen wij een Pinksterfeest verwachten?, lid afd. Stavoren.
11.20 „ Wat kan het Pinksterfeest van ons maken?, lid afd. Sneek. Samenzang — Zangkoor Bergumerheide. Nabetrachtingen.-Zangkoor Harlingen. Muziek Drachten.
12.15-) „ Pauze - Samenkomst afge-
14.45) „ vaardigden voor bestuursverkiezing - Maaltijd - Spelen onder bekende condities.
15 „ Samenzang. — Muziek Drachten.
15-15.40„ Improvisatie.
15.40 „ Zangkoor Leeuwarden.
16-17 „ Toespraken, Zang en Muziek

Tot Pinkstermaandag dus D.V.

Jullie vriend, broeder en secretaris,
HUIZINGA Jr.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Sauls verwerping. David.

1 Sam. 15 en 16.

Les voor Zondag 18 Juni 1933.

De daden van Saul. Hfdst. 15 : 1—11.

Daar was reeds allerlei gebeurd in het leven van koning Saul, waar heel wat op aan te merken was. In het tweede jaar zijner regeering had hij zich reeds bezondigd in zijn ambt en een eigenmachtig offer gebracht, dat den Heere niet behagen kon. Het oordeel der verwerping werd toen reeds uitgesproken door de woorden: „De Heere heeft Zich gezocht een man naar Zijn hart, en de Heere heeft hem geboden een voorganger te zijn over Zijn volk, omdat gij niet gehouden hebt, wat u de Heere geboden had" (13 : 14). Nochtans trok de Heere Zijn zegenende hand niet van Saul af. Toen viel er weer iets voor toen Sauls zoon Jonathan zich zeer verdienstelijk onderscheiden had en Saul tot driemaal toe een lichtvaardigen eed zweert, waardoor Jonathan tot den dood veroordeeld werd, doch door het volk uit de hand des konings wordt verlost (14 : 45). De Heere onttrok echter ook nu nog Zijn zegen niet. Maar er bleef een tweespalt in het leven van Saul, die zich steeds meer in daden ging openbaren. Sauls handelwijze na den oorlog met de Amalekieten maakte de breuk geheel onherstelbaar. Wat immers gebeurde?

Saul ontvangt door Samuel het bevel des Heeren, om Amalek te slaan. Het motief voor dezen oorlog blijkt duidelijk uit vs. 18. Niets mocht gespaard worden, dit geheele volk en al zijn bezittingen moest worden verbannen. Saul moest het Godsgericht uitoefenen over Amalek, die vanaf de tocht door de woestijn en steeds daarna met de bitterste haat vervuld was geweest tegen het volk van God en dit menigmaal op de wreedaardigste wijze had behandeld. Saul valt de Amalekieten met meer dan twee honderd duizend man aan. Saul laat eerst de Kenieten vluchten. Vs. 6. Hij spaarde echter koning Agag, en op aandrang van het volk ook het beste van het vee.

Toen moest Samuel het woord van den Heere hooren uit vs. 11.

Sauls verwerping. Hfdst. 15 : 12—35.

Wij moeten ons steeds onvoorwaardelijk buigen voor het Woord van God. Een deel van het buit gemaakte had men, zooals werd voorgegeven, voor het brengen van offers aan God willen gebruiken ter gelegenheid van het feest der overwinning. Maar álles, vijanden en buit, was bestemd ter vernietiging. Hierover had geen mensch, koning noch volk, beschikkingsrecht. Zij willen God met iets blij maken, wat Hij beslist niet wil hebben. Men kan niets offeren, wat niet aan ons toebehoort. Samuel had met deze dingen zeer te doen. Hij worstelde den geheelen nacht in het gebed met God, ontroerd van verontwaardiging en droefheid. Den volgenden morgen ging hij op naar Saul. Deze had zich te Karmel een gedenkteeken opgericht en was juist naar Gilgal gereisd, om daar een groot offerfeest te vieren. Saul probeert zich te verontschuldigen, als Samuel hem de dingen, zooals zij zijn, voor oogen heeft gesteld. Innerlijke gehoorzaamheid wordt door den profeet gesteld boven alle eigenwillige godsdienst: vs. 22. Ja, wat is zulk een ongehoorzaamheid anders dan de zonde der heidenen zelf, die hij verbannen moest. „Want wederspannigheid is een zonde der tooverij, en wederstreven is afgoderij en beeldendienst". En dan wordt het vonnis der verwerping, door Sauls hardnekkigheid gansch gerechtvaardigd, over hem bevestigd: „Omdat gij des Heeren woord verworpen hebt, zoo heeft Hij u verworpen, dat gij geen koning zult zijn". Saul bekent zijn zonde, dat hij uit menschenvrees het gebod des Heeren heeft overtreden. Hij dwingt Samuel af, om toch niet heen te gaan, wederom uit menschenvrees, opdat het volk, zijn verwerping ziende, niet van hem af zou vallen. Hoe zou Saul met het volk een plechtige godsdienstoefening houden zonder Samuel. Als Saul Samuel met geweld terug wil houden, scheurt een stuk van den mantel van Samuel af. Samuel voltrekt dan met eigen hand het strafgericht aan den weelderigen Agag, die reeds zeker meende te zijn van lijfsbehoud. De groote afrekening met Saul in zijn koningschap was hiermede geschied. De gemeenschap tusschen Samuel en Saul was nu afgesneden. Ieder ging naar zijn huis. Van God verlaten, wordt de deerniswaardige koning een speelbal van zijn eigen duister hart en verbijsterde geest.

David gezalfd. Hfdst. 16 : 1—13.

Het ging hier niet zoo gauw als dat Fransche spreekwoord zegt: „De koning is dood, leve de koning!" De geschiedenis van Saul en David wordt hier in elkander gevlochten. Niet het koningschap wordt door den Heere verworpen, maar de koning. Samuel ontving daarom het bevel, om den man, die door God verkoren was, te zalven. Samuel moest zich hiertoe naar Bethlehem begeven, en, om de zalving onopgemerkt te doen plaats vinden, zonder Sauls argwaan op te wekken, noodigde Samuel Isaï en zijn zonen uit tot een offermaaltijd. De Heere zelf zal het hem zeggen, wie het zijn zal. Het blijkt dat de verkorene niet een der oudste zonen is, maar juist de jongste, die van achter de schapen uit het veld moet worden gehaald. Niemand wist vooraf wie het zou zijn; allen hadden het zich misschien anders gedacht, ook Samuel, maar het ging zooals geschreven staat: „Want het is niet gelijk de mensch ziet, want de mensch ziet aan hetgeen voor oogen is, maar de Heere ziet het hart aan". Over het hoofd van David stort Samuel de heilige zalfolie uit, niet uit een breekbare kruik, zooals bij de zalving van Saul, wiens koningschap ineenviel, maar uit een hoorn, het beeld van duurzame kracht. Wel had David niet de hooge gestalte van Saul, maar toch was hij schoon van aanzien. En in moed en kracht deed hij voor Saul niet onder. Bij het hoeden van de kudde had hij zelfs met een leeuw en een beer gestreden en die verslagen. Bovendien deed hij zich kennen als een bekwaam harpspeler en ontwikkelde hij zich straks tot een gewijd dichter. En dan was hij uit den stam van Juda, aan wien reeds Jacobs profetie den scepter had toegezegd. De Heilige Geest kwam direct bij de zalving op hem om niet, zooals bij Saul, van hem te wijken. Intusschen moest David Gods tijd afwachten, en zoolang de Heere hem nog niet tot den troon verhief, moest hij Saul als den gezalfde des Heeren erkennen.

David in dienst van Saul.
Hfdst. 16 : 14—23.

David moest nu voor zijn latere hooge roeping worden geoefend. Zijn weg leidde in de eerste plaats vanuit het veld naar het koninklijke hof. Innerlijk is Saul, door Gods Geest verlaten, een geslagen man. Dat is voor zijn omgeving niet verborgen gebleven en men lijdt daar-

onder. Zij komen met het voorstel, echt menschelijk, een geneesmiddel te zoeken in afleiding. Door muziek en zang. Saul geeft volmacht iemand te zoeken, die daarvoor zorgen kan. Door Goddelijke leiding komt het dan zoover, dat de beide gezalfden met elkander in persoonlijke aanraking komen. Men heeft niet te veel van David gezegd. De koning Saul krijgt deze jonge man spoedig zeer lief. Hij werd zijn wapendrager. Zooveel als zijn adjudant. En telkens, als de donkere schaduw der verschrikking op Saul neerviel, greep David naar zijn speeltuig, en onder den verteederenden invloed van den door Gods Geest gedreven speler en zanger kwam er bij den koning verademing. O, hoe leert ons deze geschiedenis, toch steeds diep te buigen voor hetgeen de Heere God ons zegt in Zijn Woord.

D. G. B.

III

JEUGDDAG TE AMSTERDAM.

Op Hemelvaartsdag j.l. heeft er een ontmoeting plaats gehad van de Jeugd uit de provincies N. en Z.-Holland en Utrecht te Amsterdam.

De herinnering hieraan stemt ons dankbaar. De Amsterdamsche N. B. J. B.ers hebben vele toebereidselen voor de ontvangst gemaakt En hun werk is rijk beloond geworden, zelfs de plasregen na afloop der conferentie, was niet in staat onze jonge harten te verkoelen.

Ja, zoo'n Jeugddag in dit landsdeel is gemakkelijker gezegd als gedaan. Om een N. B. J. B.er te vinden in ons Holland blijft een klavertjevier hoor! Het meerendeel moet ± 1 uur in de sneltrein zitten voor men ter plaatse is. U bemerkt dat onze jonge menschen hiervoor offers moeten brengen.

De eerste ontmoeting had plaats in het gebouw „Immanuel", niet ver van het locaal der gemeente.

Ook hier werd wederom een aanslag gepleegd op onze levenslust. Hoewel smaakvol gemeubileerd hebben we de gansche vergadering ons met kunstlicht moeten behelpen, doch ook dit was geen oorzaak dat wij 's Heeren nabijheid misten.

Het geheel stond onder leiding van Ds. Planting van A'dam, zoodat te ruim 10 uur deze vergadering aanving met enkele verzen uit lied 26.

Nadat we aan elkander voorgesteld waren, bleek dat er uit 's-Hage !, Haarlem en Utrecht ± 100 bezoekers waren, zoodat het locaal een 200 personen bevatte.

Onze leider wenschte in zijn welkomstwoord dat deze conferentie mocht staan in het teeken van *crisis* en *blijdschap*.

Het 1e voor hen, die nog geen levensbeslissing hadden genomen. Het 2e voor hen die den Weg des levens gevonden hebben.

Hierna volgde een toespraak van br. Molijn, Utrecht met als motto „Dwaas zijn", terwijl in het verder verloop de brs. G. Planting, A'dam en F. de Ruijter, 's-Hage eveneens leiders der Jeugdafdeelingen spraken over: „Gelukkig zijn" en „Den weg naar het menschenhart".

Doch nog velen hebben goede en ernstige lessen gegeven door voordracht, opstel en lied, zoodat dit alles tezamen een zoodanig geheel vormde dat deze Jeugddag gesloten werd met: „En nu halleluja de rest van mijn tijd, is gansch aan den dienst van mijn Koning gewijd".

Ds. v. d. Schors die met de middagvergadering nog gekomen was, sloot dezen Jeugddag met een krachtig slotwoord.

Verdere bijzonderheden kunt U lezen in het e.k. no. van „Jong Leven".

De dankbare
conferentiebezoeker no. 16.

III

TIENDE ZANGERSFEEST.

Hemelvaartsdag was voor velen uit Groningen en Drenthe een fijne dag, want alles werkte mee om het Zangersfeest te doen slagen.

Reeds vroeg waren Zangers en Zangeressen op weg gegaan om Veendam te bereiken.

De generale repetitie werd gehouden om 12 uur in de tuin van Hôtel „Veenlust", waar dit jaar alles zoo was geregeld, dat zoowel de zang als het gesproken woord best tot hun recht kwamen.

Toen br. v. d. Baaren, leider van den samenzang even over twaalven de zangers op het platvorm deed komen bleek, dat lang niet alle koren aanwezig waren en sommige slechts zwak vertegenwoordigd waren. Dit getuigde niet van een goede organisatiezin.

Het ging echter goed en toen om half twee het eigenlijke feest begon waren de meeste zangers aanwezig. Ds. Hekhuis sprak een kort openingswoord, riep allen een hartelijk welkom toe, waarna met begeleiding van muziek van „De Bazuin" van Groningen gemeenschappelijk werd gezongen „Prijst den Heer met blijde galmen". De koren zongen samen een paar liederen en het bleek dat de leiding in goede handen was, want het zingen ging boven verwachting best.

Jammer vond ik 't voor mij persoonlijk, dat sommige koorleden het zich de moeite niet waard achtten om ook mee te zingen, maar rustig bleven zitten terwijl de anderen hun gaven en krachten gaven om daarmee den Heer te verheerlijken.

De koren afzonderlijk zongen elk een paar liederen, en het moet gezegd: de zang gaat over het algemeen vooruit, sommige koren zongen beslist best.

De heer v. d. Velde, Directeur van de „Veendammer Muziekschool" als deskundige in ons midden, was over het algemeen zeer tevreden. De koren zullen van hem een verslag ontvangen met op- en aanmerkingen die kunnen dienen om de zang op hooger peil te brengen, ons doel is immers ook in dezen Excelsior.

Naar het woord, gebracht, behalve door onzen Voorzitter, door de WelEerw. broeders Ds. Huizinga, Ds. Bakker en Ds. de Haan werd met zeer veel aandacht geluisterd en God geve dat het gesproken en gezongen woord nog vruchten mag dragen.

Het bezoek was gezien het mooie weer niet bijzonder groot. Aanwezig waren zangers en muziekkorpsleden inbegrepen, bijna 1100 personen. Betalende bezoekers waren er 677.

Of de plaats Veendam geschikt is voor ons Zangersfeest is een vraag die bij menigeen opkomt, want we hoorden van verschillende zijden dat er weinig „vreemden" waren maar dat het voor het overgroote deel „eigen volk" is.

Me dunkt, dat we dan niet tot het doel komen, dat we als Zangersbeweging beoogen, om door woord en lied het Evangelie te brengen aan een verloren wereld.

Niettemin was het een gezegende dag, gezellig en leerzaam.

We zijn dankbaar jegens onzen God, die ons dezen dag gaf.

De Secr. van het Comité.

III

De bijbel van Hilty.

Het is mij meer dan eens gebeurd dat ik met eenige droefheid naar een *mooien* Bijbel gekeken heb. Als het boek gebruikt werd, kon 't zoo mooi niet blijven. Ik heb er natuurlijk ook wel met de menschen over gepraat, en dan heb ik zonderlinge antwoorden gehoord. Het meest zonderlinge was wel dat iemand mij zeide dat hij te veel had geleerd om nog wat aan den Bijbel te hebben.

Toen heb ik voor de zooveelste keer gedacht aan wat een van de leerlingen van Prof. Hilty van diens Bijbel vertelde:

„. . . . Wat mij altijd levendig in de herinnering blijft, dat is zijn Bijbel.

„Moest ik kiezen", zoo zei hij eens tegen mij, „tusschen de literatuur van alle tijden en alle landen en de vier Evangeliën, dan zou ik me geen oogenblik bedenken maar de Evangeliën kiezen".

Eenigen tijd na zijn dood had ik een onderhoud met een van zijn bloedverwanten. Wij hadden het over eenige trekken uit zijn geestesleven.

„Las hij veel in den Bijbel?" vroeg ik.

„Zooveel, dat hij hem stukgelezen heeft," was 't antwoord.

„Mag ik hem eens zien?"

Het boek was zoo versleten dat we het aan kant hebben moeten leggen. Maar hier is zijn nieuwe.

„Professors" „nieuwe" Bijbel, die de eereplaats innam op zijn schrijftafel, zag er ook al oud uit. Op de randen stonden overal aanteekeningen, een groot aantal verzen was met rood potlood onderstreept. De binnenkant van den omslag en de witte schutbladen waren geheel volgeschreven in zeer fijn schrift. Toen ik het boek doorbladerde, kon ik zien, dat het geheel doorgelezen was, en dat de profeten, ook de kleine profeten, zijn lievelingslectuur waren geweest.

Een man als Hilty, professor in het staatsrecht, voorzitter van het Militair Gerechtshof, vermaard historievorscher en schrijver — een van zijn boeken beleefde den 42en druk — een van de meest bekende geleerden van onzen tijd, achtte dus den tijd niet verloren, dien hij dagelijks doorbracht, gebogen over zijn Bijbel.

III

MEDEDEELINGEN

UIT ONS UNIE-BUREAU.

Ofschoon de tijd daarvoor reeds verstreken is, ontving ik van de volgende gemeenten nog geen opgave van afgevaardigden voor de e.k. Algem. Vergadering der Unie: Apeldoorn, Delfzijl, Drachten, Eindhoven, Foxhol, Groningen, Harlingen, Muntendam, Sneek, Stavoren, Siddeburen en Workum.

Ook zonden deze gemeenten nog niets in voor het Jaarverslag.

Wenschen genoemde gemeenten niet in het Jaarverslag besproken te worden en zich niet op de A. Verg. te vertegenwoordigen? Ook in dat geval, is het toch niet zulk een groote moeite, daarvan even kennis te geven.

Wanneer ik niet vóór 6 Juni e.k. de namen der afgevaardigden ontvang, kunnen ze niet meer op de lijst vermeld worden.

Voorstellen etc. kunnen thans niet meer op de Agenda worden geplaatst.

In afwachting,

B. PLANTING, U.-Secr.

Amsterdam (Z.), Tolstraat 117.

N. B. J. Beweging.

In dank ontvangen van afd. Utrecht f 5.— Contributie 1932/33. Verder gaan we deze maand de boeken afsluiten.

Ieder die nog wat van ons te vorderen heeft, melde dit spoedig, doch ook in het omgekeerde geval zien wij gaarne Uw betaling tegemoet.

Uw D. MOLIJN, Penn. N. B. J. B.
Giro 70920.
Utrecht, Diezestraat 2.

III

In het Depôt onzer Unie is nog in voorraad:

De Pinkster- of Tongenbeweging door F. J. v. Meerloo p. ex. f 0.05
De wonderlijke gebeurtenis, Samenspraak over den Doop per ex. - 0.12½
De Kinderdoop uit God of uit de menschen? beschouwd in het licht van de H. Schrift en Kerkgeschiedenis per ex. - 0.25
De doop volgens de H. Schrift door B. Planting per 100 - 2.25
Wie wij zijn en wat wij willen, zeer handig tractaat per 100 - 1.75
Doe iets voor Jezus, per ex. - 0.12½
De Kinderdoop en de H. Schrift door J. Louw per ex. - 0.15
In Zijnen dood gedoopt, door K. Reiling per ex. - 0.01
Statuten en Huishoudelijk Reglement der Unie per ex. - 0.05
Waarom zou ik mij laten doopen? Tractaat door F. B. Meijer, per 100 - 3.—
De wezenlijke kenteekenen, waardoor zich het Baptisme onderscheidt van de kerken door Prof. A. Hess per ex. - 0.10

Bestelling door gemeenten 20 % korting.

Gemeenten! Wordt het geen tijd Uw voorraad Geschriften over den Doop eens aan te vullen?

Bestelt per giro of postwissel!

De Unie-Depôthouder
G. BOURITIUS,
1e Weerdsweg 123, Deventer.
Gironummer 151970.

III

RONDBLIK.

Britsch en buitenlandsch bijbelgenootschap.

Het Britsch en buitenlandsch bijbelgenootschap hield onder voorzitterschap van sir Alexander Glegg haar 129e jaarvergadering in de Queenshall te Londen. De predikant John R. Temple, de secretaris van het genootschap, deelde in zijn verslag o.a. mede dat er in 1932—1933 weer 12 nieuwe bijbelvertalingen gereed gekomen waren. Het genootschap werkte met alle kracht door, daar de vraag naar den bijbel juist thans over de geheele wereld steeds toenam. Maar tevens wees hij er op, dat het genootschap finantieel thans zwak staat, daar het per jaar 4.800.000 gulden noodig heeft aan inkomsten om zijn arbeid te kunnen doen, doch op dit bedrag in het loopende jaar 680.000 gld. tekort kwam. De hoofdafnemer van bijbels in de wereld is thans Japan, waarheen in de laatste 10 jaren niet minder dan 11 millioen bijbels en bijbelgedeelten verkocht werden.

Poolsche toestanden.

In Polen hebben de niet-Roomsche kerken het vaak niet gemakkelijk. Uit de laatste dagen bereiken ons berichten o.a. uit Boekowitz waar Protestantsche kerkelijke samenkomsten niet door konden gaan, omdat het volk der plaats dreigde dan de ruiten in te werpen; uit Schleusenau, Ludom, Lessen en Neubrück, waar de Protestantsche kerken 's nachts werden opengebroken, en alles met vuil en teer besmeerd en allerlei grof beschadigd werd; te Neubrück werden de bijbels en gezangboeken uit de kerk gehaald, voor de kerk op een hoop gelegd en verbrand, enz.

Moeder-en-kind-dag.

Mussolini heeft bepaald, dat de 24e December voortaan een nationale feestdag zal zijn, gewijd aan „moeder en kind". Op dien dag zullen premies voor groote gezinnen enz. openlijk worden uitgereikt.

Ned. Christelijke Filmcentrale.

Naar wij vernemen is thans de mogelijkheid zeer groot, dat eerlang een Ned. Christ. Filmcentrale tot stand komt. Reeds lang bestaan er in ons land een (socialistisch) Instituut voor Arbeidersontwikkeling, dat een uitgebreiden filmdienst heeft en een Katholieke Filmactie, de eerste te Amsterdam, de tweede te Leiden gevestigd. Aan een Protestantsch Christelijke filmcentrale, welke in de bestaande behoefte aan goede films voor onderwijsdoeleinden, arbeidersontwikkeling, vereenigingsleven, enz. op goede wijze en naar strenge keur voorzien kan is een ruime plaats bij voorbaat verzekerd. Zonder nieuwe behoeften te willen scheppen of prikkelen kan een centrale uitnemenden dienst doen, met name als de keur principieel en streng geschiedt, om het circuleeren van „draken" en andere ongeschikte films tegen te gaan en de bestaande behoeften tegemoet te komen met zoo goed mogelijk materiaal. Vastgesteld werd reeds, dat de komende Ned. Christ. Filmcentrale van het bioscoopterrein zich verre zal houden en uitsluitend zich richten zal op de behoeften van het onderwijs (cultuurfilm),

van de arbeidersontwikkeling, van de philantropische inrichtingen, van de zending en van het vereenigingsleven in het algemeen. Vermoedelijk zal de vorm van een „Stichting" worden gekozen, in welke de bedoelde organisaties en vereenigingen in het bestuur vertegenwoordigd zijn. Het benoodigde kapitaal is reeds ter beschikking, zoodat indien de constitueerende vergadering, welke binnenkort bijeenkomt, slaagt en de ontworpen plannen sanctionneert, de oprichting verzekerd is en de centrale dit najaar haar werk zal kunnen aanvangen. De constitueerende vergadering is voorgenomen op Dinsdag 6 Juni te Utrecht. Inlichtingen verstrekt namens het initiatiefnemend comité de heer J. J. van der Meulen, Slotboomplein 15 te Rotterdam-Zuid.

De rijkskerk komt.

Uit Berlijn wordt ons gemeld dat de besprekingen van het kerkelijke driemanschap dr. Kapler, dr. Mahrarens en dr. Hesse met Wehrkreispfarrer Müller als gevolmachtigde van den rijkskanselier tot goede resultaten hebben geleid. Het driemanschap zal thans binnenkort een officieel onderhoud met den rijkskanselier hebben en daarna zullen de voorstellen aan de Luthersche en aan de Geref. afdeelingen van de wordende rijkskerk worden voorgelegd. De Luthersche kerken hebben zich inmiddels reeds vereenigd en kozen bisschop dr. Meiser te München tot voorzitter, de Gereformeerden zijn bezig zich te vereenigen.

De kerkelijke verhoudingen ontwikkelen zich thans in Duitschland met buitengewone snelheid. Het is immers geen kleine zaak, dat de Luthersche kerken zich reeds tot één lichaam vereenigd hebben en de Gereformeerden weldra hetzelfde zullen gedaan hebben. Er waren 28 zelfstandige landskerken in Duitschland, over welke het hoofdbestuur van den Duitsch-Evangelischen kerkenbond slechts zooveel te zeggen had als deze 28 federatief verbonden zelfstandige landskerken zelf toestaan wilden. Dat behoort reeds alles tot het verleden, alhoewel het alles sinds den aanvang der reformatie zoo bestond. De Gereformeerden zijn nog sterker gedecentraliseerd dan de Lutherschen en komen moeilijker nog tot kerkelijke eenheid, temeer omdat zulk een eenheid in Duitschland nog nooit bestaan heeft en de Gereformeerden in Duitschland *voor het eerst in de geschiedenis* tot kerkelijk samenleven zullen komen. De Lippische synode echter, telegrafisch (!) te Detmold samengeroepen, maakte den aanvang met de vereeniging, sloot zich aan bij de Evang. Geref. landskerk van Hannover en den Bond van Geref. kerken in Duitschland (de Geref. Bond die ook leden kent welke niet „kerken" zijn, zal zijn karakter moeten wijzigen) en de overige verspreide Gereformeerden (moeilijkheid bieden n.l. de Geref. gemeenten die tot de geünieerde kerken behooren en dus tot dusver niet Geref. georganiseerd waren) worden in overleg met de Luthersche kerken uit hun tegenwoordige organisaties losgemaakt, om dan eveneens zich aan te sluiten. De komende Geref. tak van de Duitsch-Evangelische rijkskerk zal ongeveer 5 millioen zielen tellen.

De directe bemoeienis van den staat met dit alles is niet groot. Toen de nieuwe regeering van Mecklenburg een rijkscommissaris voor kerkelijke aangelegenheden benoemde is deze benoeming na het protest der kerken, die deze bemoeienis afwezen, weer teruggenomen en sindsdien laat de staat aan de Protestantsche kerken haar volledige vrijheid van beweging en organisatie. Slechts geeft de staat *indirect* drijfkracht aan de snelle evolutie der dingen door haar steun aan de geloofsbeweging der Duitsche Christenen met den nieuwen leider Wehrkreispfarrer Müller en heeft als *directe* bemoeienis met de dingen slechts den eisch gesteld, dat als de Duitsche Evangelische kerken zich naar twee confessies gegroepeerd zullen hebben, ze een gezamenlijke eenheid als Duitsch Evangelische rijkskerk met dus een ambt van bisschop of superintendent aan het hoofd zullen scheppen, daar de regeering een evangelisch concordaat slechts met zulk een in één representatie vereenigd ambt zal kunnen sluiten.

Oostersch-orthodoxe stem.

De bekende voorman der Oostersch-orthodoxe kerken aartsbisschop Germanos van Thyatira publiceert in het jongste nr. van het Engelsche tijdschrift The English Catholic een artikel, waarin hij verklaart, dat de Oostersch-orthodoxe kerken „wel het groote mysterie en de werkelijke tegenwoordigheid van Christus' lichaam en bloed in de heilige eucharistie erkennen" en dat zij ook de „reservatie" der heilige elementen ten behoeve der krankencommunie kennen, maar dat de orthodoxe kerken geen aanbidding of bijzondere vereering dezer elementen noch ook bijzondere diensten daartoe begeeren of zullen begeeren en dat alzoo de geruchten alsof de Oostersch-orthodoxe kerken en Rome elkander naderen, op deze gronden moeten worden toegesproken. Aartsbisschop Germanos hoopt wèl op eenheid met de Engelsche staatskerk.

De religieuse eed hersteld.

De Duitsche grondwet van Weimar stelde de mogelijkheid open om den eed voor de rechtbank op wereldlijke wijze, d.w.z. zonder den naam Gods te noemen, af te leggen. De Pruisische minister van justitie Kerrl heeft thans een verordening uitgevaardigd, waarbij bepaald wordt, dat de religieuse, de Christelijke eed in eere hersteld moet worden en de eed in wereldlijken vorm tot uitzonderingsgevallen beperkt dient te worden.

Daar moet . . . .

Daar moet veel strijds gestreden zijn,
Veel kruis en leeds geleden zijn,
Daar moeten heil'ge zeden zijn,
Een nauwe weg betreden zijn,
En veel gebeds gebeden zijn,
Zoo lang wij hier beneden zijn,
Zoo zal 't hierna in vreden zijn.

Vrijdag 9 Juni 1933 No. 2291 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

BEDE OM DE PINKSTERGAVE.

Ik bid U om geen wereldsch goed,
Maar om Uw Geest, o Heer!
Ai, stort hem met een Pinkstergloed
In 't koude hart ter neer!
Hij dale niet bij stormgebruis,
Maar zachtkens in mijn ziel,
Daar ik, gevloden tot Uw Kruis,
Geloovig nederkniel!
Hij blaze een vlam van teerheid aan
In 't hart, dat U behoort,
En doe mij 't zalig feestuur slaan
Der Hemelsche Geboort'!
Hij schenke mij de zekerheid,
Dat ik U toebehoor,
Dat Gij mij heiligt en geleidt
Langs 't eenig-ware spoor!
Hij zij mijn baken aan de kust,
Mijn lichtwolk der woestijn;
En als mijn zonde mij ontrust,
Laat Hem zijn Trooster zijn!
O Jezus! zie ontfermend neer!
Verhoor! vernieuw! verblijd!
Is niet al 't Uwe 't mijne, Heer,
Nu Gij de mijne zijt?

TEN KATE.

AAN ZEER STILLE WATEREN

„DEZE STEM".

En als deze stem geschied was. . . .
Hand. 2 : 6.

Ons wordt gezegd, dat het Pinksterfeest der Israëlieten oorspronkelijk niet anders was dan een oogstfeest. In den loop der eeuwen, toen Israël wat meer los raakte van den bodem, zou op dat feest ook gedachtenis gevierd zijn van de wetgeving op Sinaï. In de prediking wordt dan, ter verklaring van het Christelijk Pinksterfeest, de eene of de andere beteekenis van het Israëlietische Pinksterfeest verdiept en in de geestelijke sfeer opgenomen.

Den nadenkenden lezer moet het echter opvallen, dat wij in Lucas' Pinksterverhaal geenerlei zinspeling vinden, noch op de eene of de andere beteekenis, die het Israëlietische Pinksterfeest gehad zou hebben.

Daarom doet zich de vraag voor of, in de dagen van den Heere Jezus, het Pinksterfeest voor Israël niet een derde beteekenis gekregen had. Over het algemeen merken we dat Israëls verwachtingen zich in den loop der eeuwen wijzigden. Het leven verdiepte zich, Israëls behoeften werden geestelijker gezien, en dienovereenkomstig kreeg ook de verlossing, die verwacht werd, een meer geestelijk karakter.

In verband met het Pinksterfeest, spreekt het Nieuwe Testament van geen oogst en van geen wetgeving, doch van *kracht*. „Kracht" is het deze gebeurtenis typeerende woord. — Hoe kwam dat?

Het wezenlijke van de Pinkstergebeurtenis is de mededeeling van den Heiligen Geest. Opmerkelijk is het echter, dat de Geest niet slechts kwam, doch kwam onder zulke opvallende, begeleidende verschijnselen: vuurtong, wind en vreemde talen. We moeten in deze verschijnselen nooit het eigenlijke zien. Ze waren slechts teekenen. Toch waren ze niet toevallig of overbodig. We mogen ze dus niet verwaarloozen als hadden ze geen boodschap.

Waarom ontving de zaak zelve nu zulk een inkleeding?

Dat geschiedde omwille van Israël. Israël moest weten, dat de groote tijd, de tijd van de Messiasheerschappij, de tijd van den Geest was aangebroken. Israël tot een getuigenis verscheen de Geest vergezeld van een geluid als van een krachtig gedreven wind en van gesplitste vuurtongen.

En waarom moest de Geest, als Israël het weten moest dat Hij gekomen was, dan juist zóó komen?

Dat hield verband met Israëls voorstelling omtrent de nadering Gods tot deze aarde. Inzake de vraag, waaraan men de nadering, de nederdaling Gods tot deze schepping erkennen kon, had Israël zijn, uit de Schrift geputte, opvattingen. Wanneer God nederdalen wou, zóó, dat het voor Israël váststond, dat Hij gekomen was, dan moest het op die wijze, waarop Israël op grond der Schrift, die nederdaling verwachtte. En dat was geen andere wijze dan die, waarop de uitstorting inderdaad heeft plaats gehad.

De Schriftgedeelten, die vastgesteld waren om op het Pinksterfeest in Israël te worden voorgelezen, handelen over de verschijning van God in storm en onweer en beschrijven Zijn komst als een majestueuze *triumftocht* door woestijn, zee en luchten, temidden eener geweldige ontzetting en omwenteling in de natuur. Bij de ontzaglijke, overweldigende kracht van Jehova werd Israël op het Pinksterfeest bepaald.

In zakelijke overeenstemming hiermede zijn de bizonderheden, waarmede de uitstorting van den Heiligen Geest gepaard ging:

> En er geschiedde haastig uit den hemel een geluid, gelijk als van een geweldigen, gedreven wind.....

En daarnaast Ezech. 1 : 4:

> Toen zag ik en ziet, een stormwind kwam van het Noorden af, een groote wolk en vuur daarin vervangen....

In Hab. 3; Psalm 29 en Psalm 68 vinden we dezelfde verschijnselen bij de nadering Gods tot deze aarde. Ze gaat gepaard met donder, weerlicht, aardbeving en vuur. Lucas zegt:

> En van hen werden gezien verdeelde vuurtongen ....

en Psalm 29 : 7 zegt:

> De stem des Heeren klieft het vuur in vlammen....

De vele tongen, waarin volgens Lukas de stem des Heeren het vuur kliefde, herinneren aan de vele tongen van Psalm 29, en aan de stemmen en donderslagen van den Sinaï.

Als deze „stem" geschied was, kwam de menigte samen en werd beroerd.....

Die „stem" was het krachtige, plot-

seling uit den hemel (Gods woonplaats) komende zeer sterke geluid. Dat hemelsche geluid was voor de Israëlieten meer dan een geluid, het was een stem, *Gods* stem, die stem, die „het vuur in vlammen klieft". Ze *hoorden* en ze *zagen* dus in onmiskenbare wijze de teekenen van Gods afkomen, van Zijn nederdalen tot de aarde, en ze zagen heel nauwkeurig wáár God nederdaalde, want de gesplitste tongen plaatsten zich boven de discipelen. Vandaar de ontzetting, die deze menschen aangreep, en vandaar dat ze niet meer van de plaats konden wegkomen en Petrus' verklarend, hun eigen gevoelens volkomen bevestigend woord, zulk een ingang bij hen vond en drieduizend zich voor den Gekruisigde bogen.

Dank zij „vuurtong, wind en vreemde talen" stond het voor den vrome Israëliet vast, dat God was nedergedaald op aarde en in de harten van Jezus' jongeren intrek genomen had.

L.

III

LOSSE SCHAKELS

Christendom in China. Er bestaat in China een „Nationale Christelijke Raad". De kerken, die in dezen Raad vertegenwoordigd zijn, tellen te zamen 306.000 leden. Daaronder bevinden zich 106.000 leden van de „Kerk van Christus", 101.000 Britsche en Amerikaansche Methodisten, 32.281 leden van de Anglicaansche Kerk, 28.000 Baptisten en 14.000 Vrij-Evangelischen. Enkele kerken zijn niet bij den Nat. Christ. Raad aangesloten, w.o. de China-Inland-Zending, die 74.000 leden telt en de Luthersche Kerk (uitgezonderd de Zweedsche tak) met 27.000 leden.

In Rusland. De Sowjet-Overheid heeft een persoonlijken pas ingevoerd, zonder welke het niet geoorloofd is in de groote steden te wonen. Aan hen, wier sympathie met het Sowjet-bewind in twijfel getrokken wordt, zal men zulk een pas echter onthouden. Zij mogen — zoo lezen we in Der Wahrheitszeuge — slechts op een afstand van 100 K.M. van de groote steden leven. Vinden ze daar geen gelegenheid zich te vestigen, dan worden ze op transport gesteld naar de „afgelegen streken", d.w.z. naar Siberië, enz. Men berekent dat tengevolge van deze bepalingen een 3.000.000 menschen verbannen zullen worden.

De Dollar. Amerika heeft thans officieel den gouden standaard verlaten. Wie had dat voor een tiental jaren voor mogelijk gehouden? Gold Amerika niet voor het rijkste land? Was niet haast heel Europa Amerika's schuldenaar? Heette de leiding der wereld niet op Amerika te zijn overgegaan? We herinneren ons, dat in dien tijd de bladen het bericht brachten, dat een landeigenaar in Friesland, die een boerderij verhuurde, in de acte bepaalde dat de huur betaald moest worden in dollars. Den gulden vertrouwde deze vriend niet. Hij had zijn hoop op den dollar gesteld. Als alles viel, zou die stand houden. En nu? De gulden staat nog op goudbasis en de dollar heeft die verlaten. Zegt de spreuk niet terecht: wereldsch goed is als eb en vloed? Niemand zette zijn vertrouwen op de ongestadigheden des rijkdoms. De beste munt is nog té labiel om er een leven op te bouwen. Van Adolfe Monod las ik dezer dagen de treffende woorden: De dood is het verheven oogenblik, waarin niets overblijft dan dat wat men gegeven heeft". Is dat niet zuiver weergegeven de strekking van de moeilijke gelijkenis van den onrechtvaardigen rentmeester?

Het Baptisme in Duitschland. Het Jaarboek 1932 van de Bond van Baptiste gemeenten in Duitschland is verschenen. Zooals men zal kunnen verstaan, namen we het ditmaal met bizondere belangstelling ter hand. Het jaar 1932 was voor Duitschland een bewogen jaar. De economische druk ligt op dat volk langer en zwaarder dan op het onze. Een en ander kon een nadeeligen invloed uitoefenen op het werk onzer gemeenten, gelijk op allen arbeid in Gods Koninkrijk. Maar onze Duitsche geloofsgenooten leggen groote veerkracht en energie aan den dag. 't Zijn de goede eigenschappen van hun volk, die ze ook als christenen niet verloochenen. En . . . . arbeid brengt zegen. Dat heeft ook het verstreken jaar bewezen en dat nog overvloediger dan in de tien laatste jaren het geval was. Gedoopt werden er n.l. in het laatste jaar 4049 personen, terwijl de gemeenten een zuivere toename hadden van 1881 leden. In de laatste tien jaren beleden in totaal door den Doop 33.690 personen den Heere Jezus, terwijl er in die jaren een zuivere toename was van 13.072 leden. We verheugen ons met onze Duitsche geloofsgenooten over deze vrucht, die voor het Lam mocht worden ingezameld.

Nog enkele cijfers. De Bond telt 288 gemeenten en 834 stations. Niet minder dan 1.272 broeders zijn behulpzaam in de Evangelieverkondiging. De 288 gemeenten beschikken over 355 kerkgebouwen. Dat neemt echter niet weg, dat er behalve in de 288 gemeenten in nog 834 plaatsen wordt gepreekt. Er zijn 846 Zondagsscholen, met 3.921 leerkrachten en gemiddeld 36.372 leerlingen. Aan het godsdienstonderwijs namen 3.333 kinderen deel. Opgebracht werd in totaal 2.168.060 mark, wat ongeveer 1.300.000 gulden is.

De inkomsten zijn wel achteruitgegaan, maar bedragen toch nog ruim 18 gulden per lid per jaar, een cijfer, dat in de gegeven omstandigheden getuigt van een offervaardigheid, waarvoor men achting moet hebben. De oplage van de verschillende uitgaven (week- en maandbladen) liep wat achteruit. Maar toch verschijnt hun Evangelisatieblaadje nog in een wekelijksche oplaag van 148 000 ex.

Wij bidden de Leiders van het Duitsche werk in dezen critieken tijd van harte de leiding des Geestes toe!

L.

III

ZENDING.

Heberlet van Orissa.

Den 3den April van het jaar 1920 overleed te Balangir, in Orissa, Britsch Indië, de oud-zendeling Percival Edwin Heberlet, een van de veteranen in Orissa met zijn $4^1/_2$ millioen inwoners, waaronder hij een veertigtal jaren met zegen had gearbeid.

Hij was te Benares, in Indië geboren. Zijne ouders waren Engelschen, die behoorden tot de Roomsch Katholieke kerk, in welke kerk hij dan ook opgevoed werd. Na voltooiïng zijner studiën kreeg hij eene betrekking bij de Inspectie in Indië. Als Inspecteur moest hij eens naar Orissa, waar hij in aanraking met zendelingen en tot bekeering en kennis van Christus kwam en in 1876 gedoopt werd. Nu hij een ander mensch geworden was, kreeg hij ook andere idealen; zijne schitterende vooruitzichten op eene aanzienlijke betrekking lokten hem niet meer aan, en hij wenschte niets liever dan zijn leven te besteden in den dienst van Hem, Die hem had liefgehad, door anderen met Hem bekend te maken. Hij werd zendeling voor het Engelsche Bapt. Zendinggenootschap, dat juist in een nieuw centrum te Sambalpoer het werk had aangevangen onder de paria's, de laagste klasse (kaste) in Indië, welke arbeid hem bijzonder aantrok Ook werkte hij een paar jaren te Padampoer en eveneens een paar jaren te Balangir, vanwaar hij in 1913 naar Engeland terugkeerde om te rusten van zijnen arbeid. Het verlangen naar zijn arbeidsveld werd hem echter te machtig, en hij ging weer naar Indië, om de plaatsen weer te zien, waar hij zoovelen tot een eeuwigen zegen was geweest. De zendeling Jarry, zijn vriend en medearbeider, deelt in „The Herald" een en ander mee van zijn laatste dagen op aarde. Hij schrijft o.a.: Mr. Heberlet, die bij ons te Balangir op bezoek was, ging op Zondag 3 April omstreeks den middag naar het Vaderhuis, en toen de zon in het Westen daalde, legden wij hem ter ruste op ons kerkhof bij zoovelen, die hij liefhad. Als wij denken aan de jaren, waarin hij bad en werkte

en streed om hier geopende deuren te krijgen, *die zoo vast gesloten waren;* als wij denken aan al zijn ijverigen en zelfopofferenden arbeid (want hij spaarde zichzelven nooit, hij gaf zich met al zijne krachten aan zijn werk); als wij denken aan de breede, vaste grondslagen die hij legde, en aan de wonderbare resultaten die wij heden mogen zien, dan gevoelen wij, dat het hier zijn rustplaats moest zijn. Maar het kwam zoo onverwacht. Hij schreef van Bankipoer, dat hij in Sambalpoer dacht te komen, en vroeg of wij hem ook te Balangir voor een dag of tien konden ontvangen. Wij telegrafeerden dat hij hartelijk welkom zou zijn en zagen met groote blijdschap naar zijn komst uit. Verleden Dinsdagachtermiddag vernam ik eerst, dat hij in Sambalpoer was en den volgenden morgen ging ik met den motor er heen, bleef dien dag daar en bracht hem Donderdagmorgen meê naar hier.

Hij scheen volkomen gezond, en was vol van de vergaderingen die hij bijgewoond had, en van al de ervaringen die hij opgedaan had in de laatste zeven ingespannen weken, en verheugde zich, dat hij er geen nadeelige gevolgen van gevoelde. Meer dan eens zei hij: „Is dat geen bewijs, dat ik gelijk had en de dokters ongelijk?" En dat scheen inderdaad zoo.

Onderweg vergeleek hij telkens de gemakkelijke reis van vier uren in een motor bij de dagenlange reis met den ossenwagen van vroeger. Wij hadden Donderdag een heerlijken dag en ik zal nooit vergeten wat ik zag toen ik volgens afspraak om vijf uur naar zijn kamer ging om hem de scholen te laten zien. Zijn ledikant was weggeschoven, hij zat in een hoek met bloemen bekranst, en de kamer en de veranda waren opgepakt met menschen. Zijn gezicht straalde, want hij was te midden van hen, die hij tot Christus geleid had en zij hadden hem lief en hij hen. Hij sprak met hen en bad voor hen en met hen, en ging toen met mij om de scholen te zien. Hij verheugde zich in alles wat hij zag en wij verblijdden ons met hem.

's Avonds hadden wij een bidstond, en ik las Filipp. 2 : 5 tot 12. Naar aanleiding daarvan hield hij een toespraak, die allen die ze hoorden nog lang voor den geest zal staan. En 's avonds spraken wij over de dagen van ouds en het was een genot naar hem te luisteren.

Den volgenden dag, Vrijdag, was hij moe en bleef in bed. Hij kreeg ook pijn en wij riepen den dokter. Zaterdagmiddag zagen wij dat het einde naderde. Wij spraken veel samen. De Zaligmaker was werkelijkheid voor hem en Zijn Woord was hem dierbaar.

Het speet hem niet, dat hij weêr naar Indië gegaan was. Herhaaldelijk verzekerde hij ons Donderdag, dat wat hij gezien had wel waard was om nog weêr naar Indië terug te keeren en hij verblijdde zich, dat hij hier was. Hij droeg mij een en ander op om aan zijn familie te schrijven, en Zondagmiddag even over twaalven ging hij heen om den Koning te zien in Zijne schoonheid.

Vert. A.

DE ORGANISATIE DER GEMEENTEN.

In het artikeltje onder dit hoofd, verschenen in De Christen Nr. 2290, wezen we op dingen, die zich in den loop des tijds en onder bepaalde omstandigheden om het beginsel der gemeente hebben vastgezet, en door ons als bijkomstigs en toevalligs wel moeten onderscheiden worden van het wezenlijke. Wanneer de ervaring ons ook nog iets mag leeren, dan zullen we moeten erkennen, dat onze organisatie in enkele opzichten gefaald heeft.

* * *

De band tusschen de verschillende gemeenten is te los. Elke gemeente staat te zeer op zichzelf. Dat is schadelijk gebleken, én voor de enkele gemeente afzonderlijk én voor het geheel. Schuchter hebben indertijd onze gemeenten elkander gezocht en elkaar de hand der gemeenschap gereikt. Men leze hierop het boek van Dr Wumkus maar na. De gemeenten zijn niet van een centraal punt uit ontstaan, maar tamelijk of geheel onafhankelijk en soms ook onkundig van elkander. Tot samenwonen is het nooit recht gekomen. De gemeenten kwamen van tijd tot tijd bijelkaar op visite en praatten samen wat. Maar wel is het besef ontwaakt, dat men samen wat moest doen en ook kon doen. En dit samenwerken heeft een grootere geestelijke eenheid gebracht en ook ongemerkt geleid — genoopt willen we liever zeggen — tot nauwere aaneensluiting. Samenwerken beteekent altijd vrijheidsbeperking, schoon in veel mindere mate dan samenwonen zulks beteekent.

We weten dat dit proces door schokken gekenmerkt geweest is. Het ging er mee als met het opkomen van den vloed. Nu eens een golf, die ver het strand oploopt, maar gevolgd door anderen, die het reeds gewonnen terrein weer moeten prijsgeven, maar . . . . tijdelijk. Het was eén psychologisch proces. Het moest groeien. Dat hebben onze broeders steeds voor oogen gehouden, of althans gevoeld. Daarom is wel eens een goed voorstel teruggebracht tot de helft van zijn ware grootte. De tijd echter, die ervaringen in onze ziel achterliet, maakt ons gewillig tot grootere aanpassing aan de eischen van de praktijk en het aanvaarden van betere vormen voor de toepassing van ons beginsel.

* * *

Elke plaatselijke gemeente is een eenheid — ongetwijfeld, maar ze is het geheel niet. Zoodra ze zich inricht en leeft als ware ze de éénige gemeente en héél de gemeente op aarde, heeft ze een fictie als uitgangspunt. Ze staat naast vele anderen, die ook den Geest hebben ontvangen. Het moet ons niet ontgaan, dat in elken brief in de Openbaring, schoon aan een bepaalde, plaatselijke gemeente gericht, de vermaning voorkomt: Die ooren heeft, die hoore, wat de Geest tot de gemeenten zegt! Dat veronderstelt contact, samenleven, eenheid.

Het ontkennen van de saamhoorigheid der gemeenten kan niet anders dan alom schade doen. Wat één gemeente doet heeft invloed op allen, raakt allen. Geen gemeente zit op een eiland. Dit brengt mede, dat men zijn vrijheid inperkt, dat men de beteekenis, die eene gemeente voor alle gemeenten heeft praktisch erkent daardoor, dat men de andere gemeenten invloed geeft op den gang van zaken en bepaalde rechten inruimt. Dat deel van het leven eener plaatselijke gemeente, dat voor alle gemeenten beteekenis heeft, moet onder de besturing van allen staan. Daarover ga — niet een heteronoom, een andersoortig gezag — maar een hoogere autonomie, niet die van *een* maar van de Baptiste gemeenten. Dat is dunkt ons niet anders dan logisch. Daarover ga de Algemeene Vergadering, die weer handelt door haar Commissie van Vertrouwensmannen.

Enkele dingen, waarin de autonomie *eener* gemeente plaats moest maken voor de hoogere autonomie der gemeenten, hopen we een volgend maal bij name te noemen.

L.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Krabbels van den Voorzitter.

De Tien Geboden van elken N. B. J. B.er!

1. Gij zult gedurende de eerstvolgende twee manen geen vuriger begeerte in uw hart bewaren dan die van het deelnemen aan de Nationale Conferentie te Hengelo, waar meer dan tweehonderd ligplaatsen ter beschikking van de gasten zijn gesteld.

2. Gij zult u geen gesneden beelden als eau de cologne-flacons, oor-, vinger-,

arm- of halsversierselen, noch bonbons, chocolade, toffee, cigaretten, sigaren, tabak of kauwgom koopen en die leggen op het toon- of eet- of rookaltaar van uw eigen verheerlijking, indien de uitgaven voor deze verfoeiselen de reis naar Hengelo kunnen verhinderen.

3. Gij zult niet zeggen: „Ik kan niet naar Hengelo gaan, want de kosten zijn voor mij te hoog en ik heb niet de beschikking over zooveel vrijen tijd". Het woord „kan niet" komt in het woordenboek door onze mooie beweging van stonde aan uitgegeven niet voor.

Jan Salie zegt: „Ik zie er geen kans toe". Jonge lieden van het soort van Jan de Witt daarentegen zien overal kans toe. En alle onze N. B. J. B.ers zijn lieden van dit laatste ras.

Hij kan als het moet. En dan doet hij 't maar zoo.
Het moet en dus springt hij mee naar Hengelo.

4. Gedenk de Conferentie, dat gij die heiligt. Gij zult voor deze nationale bijeenkomst minstens drie dagen vacantie nemen, waarop gij geen schoenen repareert of met gekruiste beenen op de kleermakerstafel zit te prikken prik prik, of landwerk verricht of eenig werk onder of zonder dak. Dan zult noch gij arbeiden noch uw knecht noch uw dienstbode noch eenig schepsel, dat bij u in dienstbetrekking staat, opdat een ieder ten volle de gelegenheid ontvange om per Zeppelin of per ondergrondsche spoor of per iets, dat daar tusschen in ligt naar Hengelo te reizen.

5. Gij zult in deze overleg plegen met uw vader en moeder en hun duidelijk maken, dat een verblijf te Hengelo tot uw noodzakelijke levensbehoeften behoort. Het lijdt geen twijfel of dit argument vervult hun oogenblikkelijk met diep respect voor de nooden van hun kinderen en verzekert u onmiddellijk hun welwillende medewerking.

6. Gij zult geen zure gezichten zetten, geen pruilerige snuitjes als gij niet op een eerste kennisgeving uwer wenschen bijzonder hartelijke bijvalsbetuigingen krijgt. Het is een zuinige tijd, waarmede rekening gehouden moet worden. Houdt aan tijdig, ontijdig in het opwekken, in het opwekken van uw medejongeren en medeverbondenen in onze N. B. J. B. om nationaal of misschien wel internationaal in het hartje van Twente te vergaderen.

7. Gij zult uw gansche liefde aan de N. B. J. B. afstaan. Geen korreltje mag achter gehouden worden. De N. B. J. B. duldt niet, dat gij u verzwagert met andere bewegingen, hoe aantrekkelijk haar leuzen ook mogen zijn. Zij heeft recht op uw denken en doen en eischt beide geheel voor zich op. Zij verwacht niet maar vraagt van haar leden, dat zij in heiligen gloed zijn voor de verwezenlijking van haar nobele idealen en dat een ernstig verlangen om de e.k. conferentie bij te wonen vanzelfsprekend is.

8. Gij zult geen geld of goed of zelfs bezoekers van de conferentie wegmoffelen. Aan dit groote kwaad maakt gij u schuldig, wanneer ge uw geld liever oppot enkel en alleen om er een weinig rente van te maken, dus om wat geld te hebben. En aan dit groote kwaad maakt gij u ook schuldig, wanneer gij u jegens anderen in ongunstigen zin over de conferentie of haar leiders uitdrukt, zoodat de begeerte, die in hun harten reeds was opgestaan, wordt uitgebluscht. Loop straks niet krom vanwege de gestolen bezoekers, die uw zakken vullen!

9. Gij zult niet zeggen: „er is toch niets aan!" Gij moogt niet jokken. Alleen het woord der waarheid mag uit uw mond gaan. Verklaar liever, dat de gehouden conferentie's een vloed van zegen hebben uitgestort over jongeren en ouden en over heel Baptist Nederland! De nationale vergaderingen hebben — en dit is het eenparig getuigenis van vooraanstaande mannen — den arbeid der Gemeenten en der Unie op opvallende wijze gestimuleerd.

10. Gij zult enkel en alleen de verheerlijking van God en de uitbreiding van Zijn Koninkrijk op het oog hebben. Waar gij weet, dat de nationale conferenties in den loop der jaren groote geestelijke welvaart in alle onze kringen hebben gebracht, weet gij tevens, dat gij aan de komende uw bezoek schuldig zijt.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

P.S. Nagekomen gebod:
Gij zult alle bovenstaande geboden behoorlijk van buiten leeren en van af vandaag over een week uwe mede N. B. J. B.ers des Zondags nà kerkdienst overhooren!

Jeugddag te Kiel.

Het was Zondag 21 Mei 's morgens om 5 uur reeds een heele drukte bij het hoofdstation te Altona. De Jeugd van Hamburg en Altona ging n.l. per auto vanaf het hoofdstation naar de jeugddag te Kiel. Ongeveer 250 personen hadden zich opgegeven om mee te gaan. En 2 zware vrachtauto's met aanhangwagen plus nog een kleinere auto stonden reeds gereed, waarmee de kleine volksverhuizing kon plaatsvinden. Alhoewel we 5.15 zouden vertrekken, werd het 5.45, want het was een heele toer, dat elk een staanplaats kon krijgen. Het weer werkte schitterend mee, de vroege voorjaarszon begroette ons lachend en het beloofde een goede dag te worden. Door de stille straten van de nog slapende stad, klonken weldra onze opgewekte jeugdliederen en de stemming was voortreffelijk.

De jeugddag zou om 9 uur beginnen, doch daar we eerst om 9.45 te Kiel waren, werd het een uur later. Het vriendelijk kerkje in de Wilhelminastraat was aardig met bloemen versierd, terwijl een witte vlag met een groen gekleurd kruis er op, uit de toren wapperde. Ook achter de kansel stond een groot kruis, met daarop de woorden: „Jezus overwint", terwijl de vriendelijke uitnoodiging luidde: „Gaat op de uitgangen der wegen, en zoo velen als gij er zult vinden, roept ze tot de bruiloft" (Matth. 22 : 9). Om 10 uur werd dan begonnen met het houden van een korten bidstond, welke geleid werd door den voorganger van de gem. Kiel, Ds. H. Geil. Daarna volgde een kort begroetingswoord van den voorz., br. Matz uit Altona, en die deelde mede dat bijna 400 gasten gekomen waren, om deel te nemen aan den jeugddag van de Noordduitsche Vereeniging te Kiel. Bij deze vereen. zijn aangesloten de jeugdvereenigingen uit Schleswijk Holstein, Mecklenburg en Hamburg—Altona.

Eerst werd het zakelijk gedeelte van het programma afgewerkt en uit de statistiek ontleen ik het volgende. In genoemde vereeniging waren 21 jongelieden-, 1 jongemannen- en 1 jongedochtersvereeniging opgenomen met tezamen 671 leden, 465 vrouwelijke en 206 mannelijke leden. Het vorige jaar waren daarvan 38 gedoopt. En als men dan bedenkt dat deze vereen. een oppervlakte beslaat grooter nog dan Nederland, dan kan men zich ongeveer een beeld daarvan vormen, maar tevens moeten we dan niet vergeten dat bijzonder dit gebied vasthoudt aan de oude traditie en daardoor voor het Evangelie een zeer moeilijk en zwaar arbeidsveld is. Uit de stand van de financiën trof me dit zeer aangenaam, n.l., dat 746 R.M. d.i ongeveer 450 gulden geofferd was voor de zendingswagen, de Ju-Mi-Wa. N. B. J. B.ers wat doen wij in dezen?

Er werd medegedeeld dat de wagenmissionar br. Lülau weer aan den arbeid was, en dat de wagen momenteel in Mecklenburg vertoefde.

Br. Jensen, de hoofdleider van de Jungschar, deelde iets mede over de Jungschararbeid; er zijn in Duitschland 3 à 4000 Jungscharer, en 60 procent daarvan waren kinderen uit de wereld, voorwaar een mooie arbeid, die we eigenlijk in Holland ook moeten hebben! Daar br. Matz 10 jaar voorz. van genoemde vereeniging was geweest, werd hij gehuldigd en als blijk van waardeering werd hem een stoel, een bijbel en bloemen aangeboden.

Het hoofdthema van den dag was: „het doel van onzen jeugdarbeid" en

dat was in drie punten verdeeld. Het eerste deel daarvan werd behandeld door Ds. H. Rockel die sprak over: „persoonlijke uitrusting". Zijn uitgangspunt was, naar een woord van Blumhart: „Gij zijt het persoonlijke woord van God in deze wereld".

't Was een ernstige boodschap, die genoemde spreker ons bracht. Doch het was 12 uur geworden en we moesten eerst met onzen gastheer mee naar huis om te eten, waarna we tot 4 uur pauze hadden, voor het bezichtigen van de stad en de haven, wat werkelijk wel de moeite waard was. Om ruim 4 uur werd dan met de middagvergadering begonnen en een br. van het Seminar sprak over het tweede gedeelte van genoemde thema: „Werkzame deelname" en Ds. A. Barczaitis had het derde gedeelte te verzorgen: „Praktische ervaringen". Werkelijk jammer dat op die drie mooie onderwerpen geen bespreking volgde. We werden om 5.30 eerst gefilmd en hadden theepauze tot 6.30, waarna met de avondvergadering werd begonnen. Het zou een getuigenisavond worden en enkele oude veteranen vertelden hoe vroeger de vereeniging ontstaan was, maar toen de jeugd werd opgeroepen om een goed woord van Jezus te zeggen, toen kwam er plotseling een groote stilte, er was absoluut geen heilige geestdrift. Duitsche jeugd, schaam je! „Heil Hitler", kun je met groote geestdrift uitroepen en kun je dan geen goed woord van Jezus zeggen? Ik heb tegen meerderen gezegd dat ze zouden onze nat. jeugdconferentie eens bezoeken, dan zouden ze de handen van verbazing in elkaar slaan.

Het Seminarkoor zong tot slot nog een lied en om half negen werden we allen weer in de auto's geladen en onder het zingen van: „God zij steeds met u, tot wederzien" rolden we naar Hamburg, waar we half een aankwamen, meer slapende dan wakende, en ook deze dag behoorde weer tot het verleden.

H. K. P.

SOLI DEO GLORIA.

Pinkster-Maandag te Gieten.

Met groote dankbaarheid in het hart jegens God en voorts jegens allen, die hebben medegewerkt tot het zoo goed doen slagen van onze eerste Interprovinciale Baptiste landdag, deel ik U nu het een en ander mee, opdat heel Baptist Nederland moge weten, dat de tweede Pinksterdag voor enkele duizenden een onvergetelijke dag is geworden.

Nog lang zal 5 Juni 1933 in onze herinnering voortleven. Onze verwachtingen waren hoog gespannen, omdat we van zoovelen vernamen welk een enthousiasme er voor deze dag bestond. We wisten van de voorbereidingen, die in sommige gemeenten getroffen werden. Maar nu we weer achter de gehouden landdag staan en alles nog eens rustig overdenken, nu kunnen we zonder overdrijving neerschrijven, dat *al onze verwachtingen verre overtroffen zijn.* En als eerste opschrift boven dit verslagje hebben we dan ook moeten schrijven: *Soli Deo Gloria!*

Want alle eer en dank komt God toe! Hoe heeft Hij ons rijkelijk willen zegenen. Hij heeft de gebeden Zijner kinderen willen verhooren en wel zóó, dat wij klein worden bij het aanschouwen van al Zijn weldaden. Welk een belangrijke factor voor het slagen van een landdag is toch het weder! En ziedaar — God schonk ons een stralende zomerdag. De Junizon verborg haar aangezicht de heele dag niet voor ons. Het ruime hemelrond vertelde met blijde mond Gods eer en heerlijkheid.

En waar zal ik nu beginnen met het vertellen van nadere bizonderheden?

De commissie van voorbereiding was 's morgens om 9 uur al weer present in Gieten. En ze had de gansche dag volop werk. Ze moest nog verschillende maatregelen treffen en besluiten nemen. En dat is geen gemakkelijk werk. Daarom gun ik velen ook eens het voorrecht, om in een commissie te zitten, die een landdag moet voorbereiden, die door enkele duizenden wordt bezocht. Of het dan wel gaat aan alle aanvragen en verzoeken te voldoen, *zonder het doel van de landdag uit het oog te verliezen,* zal dan moeten blijken. De commissie heeft getrácht een fundament te leggen, waarop verder gebouwd zal kunnen worden.

* * *

Eerst een enkel woord over *de optocht.* We moesten al volslagen blind zijn, wanneer we beweerden, dat onze optocht in alle opzichten àf was. We moeten nog ***beginnen*** met het verzorgen van het technische gedeelte van een optocht. Maar geen nood. Alles sal recht kom. Wat ik moet prijzen in onze menschen, dat is, *dat men zich hield aan de afspraak* en tevens *op tijd* was. Ik heb de optocht tweemaal aan mij laten voorbijgaan, om zooveel mogelijk een overzicht te ontvangen, heb echter vergeten het aantal deelnemers te tellen. Er waren er nog al wat. We hadden de medewerking van twee muziekcorpsen: „Elad" van Muntendam en „Soli Deo Gloria" van Foxhol. Hadden we de beschikking over drie corpsen gehad, de optocht zou nog beter tot z'n recht gekomen zijn. In elk geval weet ik uit eerste bronnen, dat heel Gieten zich ontzette over dat reuzen aantal deelnemers. Velen hebben zich afgevraagd: wat wil toch dit zeggen. Door mijn bezoeken aan de notaris, de burgemeester en andere inwonenden van Gieten was me reeds gebleken, hoe weinig men afwist van de Baptisten. Door het houden van een optocht en een landdag weet men er natuurlijk nog lang niet alles van, maar toch wel een klein beetje meer dan vroeger. Nu weet heel Gieten, eens voor al, dat er in Groningen en Drenthe, alsmede in de Oosthoek van Friesland duizenden Baptisten en Baptistengenooten wonen!

* * *

De landdag werd om twaalf uur geopend. Van twaalf tot twee het eerste gedeelte en van drie tot vijf het tweede gedeelte. De pauze werd zeer op prijs gesteld, maar kan het volgend jaar best wat langer duren. Voorts zou men dan spelen kunnen organiseeren, met en ook zonder een bal. Een heel aardige, gezonde en sportieve afwisseling. Want behoort ons lichaam ook niet God toe? En stelt het lichaam ook niet z'n eischen?

De beide reeds genoemde muziekcorpsen en dan niet te vergeten de beide mandolineclubs van Haulerwijk en Nieuw-Buinen wisten een aardige afwisseling te brengen in het programma. Ook beluisterden we een samenzang van vele tientallen zangers en zangeressen, leden van de verschillende zangvereenigingen van de deelnemende gemeenten.

De sprekers konden natuurlijk niet tot in alle hoeken van het terrein worden verstaan. Dan moesten ze wel over een stem als die van een archangel beschikken. Maar de schare van luisteraars, die zittende en staande de toespraken beluisterde, was ontegenzeggelijk zeer groot. En de sprekers hadden aandacht! De Voorgangers van de gemeenten Stadskanaal, Muntendam, Groningen en Vrieschelo hebben door het woord zeer veel bijgedragen tot het slagen van de landdag.

Het was nog niet heelemaal vijf uur, toen de landdag geëindigd werd.

Het is natuurlijk niet mogelijk, om over alles breedvoerig uit te weiden. Maar van verschillende kanten werd mij verzekerd, dat men zeer, zeer voldaan was. Een leidende broeder in één onzer gemeenten zeide mij: „Ik zou niet weten, wie deze dag niet gezegend is geworden. Het moet al een zwartkijker zijn, die allerlei heeft aan te merken".

We zijn dankbaar, zeer zeker. We werden gezegend, ongetwijfeld. We mochten niet alleen samenkomen onder een *open,* maar ook onder een *geopende hemel.*

Maar we zijn ook niet blind voor het gebrekkige, voor de fouten, voor het minus aan voorbereidingen. Zeker, aan al het menschenwerk kleeft het gebrekkige, het onvolmaakte. Vergeten we intusschen niet, dat we *voor het*

eerst zoo'n groote landdag hielden. Omdat we nu enkele gegevens hebben, is een betere voorbereiding in de toekomst mogelijk.

De commissie heeft met veel liefde en ijver deze eerste interprovinciale landdag voorbereid. Haar taak werd vrij wat vergemakkelijkt, doordat ze zooveel medewerking belangeloos mocht ontvangen. En dat niet alleen van onzen kant (spelers, zangers, sprekers etc.), maar ook van de kant der burgerlijke overheid (de notaris, de heer R. A. Lammers, in wiens bosch we samenkwamen, en de burgervader van Gieten).

Wat hebben we in Gieten kunnen genieten. We werden als het ware overgoten met de zegeningen en weldaden des Heeren. Hoe mooi is toch het natuurschoon van Gieten. En welk een prachtige gelegenheid voor het houden van een landdag biedt ons het Gieter wandelbosch met z'n vele kronkelpaden.

Gemeenten van Groningen, Drenthe en Frieslands Oosthoek — zorgt er voor, dat ge het volgend jaar op tijd een commissie gaat benoemen, die de tweede interprovinciale landdag heeft voor te bereiden. Eendracht maakt macht. De Heer heeft ons rijkelijk gezegend en wil ook in de toekomst zijn zegenende hand over ons uitbreiden. Prijst Zijn naam!

(Ongecorrigeerd). D. H.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

David en Goliath.

1 Sam. 17.

Les voor Zondag 25 Juni 1933.

De snoevende Goliath. Vs. 1—11.

De macht der Filistijnen was nog altijd niet gebroken; steeds weer werden er pogingen gedaan, om het Israëlietische volk geheel te onderwerpen. Zoo riepen de Filistijnen hun strijders op en legerden zij zich op de grens van Juda tusschen Socho en Azeka, en Israël legerde zich toen op de tegenover gelegen hoogten, terwijl er een vallei tusschen hen was.

Welk van beide legers begon nu den strijd, zoudt gij kunnen vragen. Ach, in Israël was thans alles zoo anders dan vroeger. Hun koning Saul is een ongelukkige man geworden, die zich door God verlaten wist en zich ook door zijn vrienden verlaten gevoelde. Hij had alle moed verloren en wist zelf niet meer, wat er eigenlijk gebeuren moest. Dus ging de actie meest van de Filistijnen uit.

Toen kwam er een geweldige strijder uit het kamp der Filistijnen naar voren. Een man om werkelijk bang voor te worden. Wij weten uit de geschiedenis met de verspieders reeds, dat er reuzen in het land woonden. Gewoonlijk hooren wij enkel van reuzen in sprookjes. Maar als wij iemand leeren kennen, die bijzonder groot is, dan noemen wij hem nu nog wel een reus.

Die heidensche volken, waartegen Israël voortdurend strijden moest, zooals de Midianieten, Filistijnen, Moabieten, Ammonieten en Edomieten kozen graag zeer groote en sterke mannen tot hun aanvoerders.

De Israëlieten zullen ook wel bijzonder blij zijn geweest, toen bleek dat hun koning zulk een groote, flinkgebouwde man was. Het lag daarom geheel voor de hand, dat Saul den strijd met Goliath had moeten opnemen.

Daar stond dan de reus Goliath te snoeven en uit te dagen. Hij was ongeveer drie meter lang. Vs. 4. Meet dat maar ongeveer uit. Hij was afkomstig uit Gath, één van de vijf Filistijnsche hoofdsteden. Nu spoorloos verdwenen. Hij had een pantser aan van metalen plaatjes, die over elkaar heen hingen, het gewicht van dit pantser was ongeveer 139 pond. En zoo was alles naar verhouding. Zijn spies was aan het ondereind precies een boomstammetje, terwijl aan de punt ongeveer 16½ pond ijzer zat. In alles een man, om bang voor te worden. Als hij zijn geweldige stem verhief, beefde ieder in het leger Israëls.

Aan hèm kon men zien wat een Filistijn was. Uit alles wat hij zeide sprak kracht en nationaal bewustzijn. „Jullie bent slechts slaven" zeide hij. Vs. 8—10. Zoo klonk zijn stem nu al veertig dagen lang. En daar klaarblijkelijk niemand op zijn aanbod durfde in te gaan, de koning zelf noch één zijner knechten, werd de reus elken dag overmoediger.

Davids moed en uitrusting.

Vs. 12—40.

David was bij zijn vader en misschien heeft hij wel weer de schapen gehoed. Toen de oorlog met de Filistijnen uitbrak is David misschien heengezonden daar hij voorloopig toch geen gelegenheid had om muziek te maken. De drie oudste broers van David waren, klaarblijkelijk als dienstplichtigen, opgekomen om mee te strijden. Toen zij eenigen tijd weg waren, werd David door zijn vader geroepen om de broeders enkele verfrisschingen en misschien wat onmisbare dingen te brengen en om eens te vragen hoe het met zijn broeders ging. Vs. 17, 18. Voor hun commandant had hij ook een geschenk meegenomen. David is zeker heel vroeg in den morgen weggegaan en kwam tegen den avond in het leger aan Hij komt net op tijd om mede aan te hooren, welke snoevende woorden de reus Goliath sprak. Beide legers stonden in slagorde, en beide legers scholden op elkander. Welke gedachten en gevoelens zullen er wel in David zijn omgegaan? „Heb ik goed gehoord? Durft nu niemand het aan om dien praalhans vooral, die Goliath, den mond te stoppen? Waarom gaat koning Saul niet op de uitdaging in? Goliath immers scheldt niet op het volk als volk, maar hij hoont het heir van den levenden God! Een onbesnedene hoont de zaak van God! Ongelooflijk!" David doet overal navraag, of het werkelijk zoo is, dat ieder de gelegenheid krijgt, het tegen Goliath op te nemen. David verneemt ook, dat, als het gelukt de reus te overwinnen, de overwinnaar zal worden opgenomen in de koninklijke familie. Eliab, de oudste van de broeders, kan het niet best hebben, dat David zoo spreekt en dat hij beweert, dat hij het eigenlijk een schande vindt, dat er niets tegen den reus gedaan wordt. Eliab vindt de woorden van David onrijp. Wij kunnen ons eenigszins voorstellen, hoe het thuis was sedert de zalving van David. Wij denken daarbij onwillekeurig aan Jozef en zijn broeders. Eliab zal wel gezegd hebben: „Wij zijn toch mannen en nu komt mij die jongen met zijn gezwets. Je behoort bij de schapen in de woestijn thuis, wij kunnen je hier niet gebruiken!" Ook hier past het woord: „De mensch ziet aan, wat voor oogen is". Een profeet is niet geëerd in zijn vaderland. Thuis werd hij als jongste altijd als een kind beschouwd. Maar op de andere soldaten heeft zijn woord toch indruk gemaakt en zij zorgen er voor, dat koning Saul het ook te weten komt. En als David tot den koning gebracht wordt, is zijn moed niet kleiner geworden, integendeel. Ook op Saul maken zijn woorden indruk. Maar, hoewel Saul vurig gehoopt zal hebben, dat er iemand mocht komen om tegen den reus te strijden, toen er nu iemand was, geloofde hij het niet. „Gij kunt niet, gij zijt nog maar een jongen!" zegt Saul. Vs. 33. En dan wijst hij er op, dat het zelfs lichamelijk onmogelijk is. Maar David komt met bewijzen. Vs. 34—36. Het vast bevestigde geloof van David werkte aanstekelijk op Saul. Saul is ook overtuigd; werkelijk geloof werkt altijd aanstekelijk op anderen. Sauls wapenrusting moet de onervaren jongeling echter weer afleggen. Hij is een herder en zal nu ook, in vertrouwen op God, als een herder den reus tegemoet gaan.

Davids overwinning op Goliath.

Vs. 41—58.

Nu gaan zij elkander tegemoet. Goliath ziet welk een persoon dat eigenlijk is, die hem tegemoet komt en nu begint hij verachtelijk te schelden. Deze man heeft niet eens krijgswapenen bij zich. Dat was te veel voor Goliaths krijgsmanseer. Nu komt er beweging in het leger aan beide zijden. De Filistijnen hebben zeker niet anders gedacht, of hun Goliath zou dezen driesten herder gauw even vellen. De Israëlieten hebben gedacht: Als God niet met ons is, dan

zal de reus nooit overwonnen kunnen worden. Het was geen gezicht, die geweldige reus van drie Meter lengte en dat kleine (in verhouding tot Goliath althans) herdertje met zijn stok.

De Filistijn vloekte David bij zijn goden. Bij Dagon zal de Filistijn David gevloekt hebben. Maar David zeide, dat hij kwam in den naam des Heeren, den God der slagorden van Israël, Die door Goliath gehoond was. Die God zou Goliath in hun hand geven. Snel liepen de strijders nu op elkaar toe. Maar nu was David, zonder zware oorlogsuitrusting, veel vlugger dan Goliath. Misschien vlug zig-zag loopende, zag David ineens, dat hij in de gewenschte positie tegenover Goliath stond. Hij greep een steen uit zijn tasch en slingerde die met groote handigheid naar Goliath, die precies in zijn voorhoofd werd getroffen. Dat had God zoo geleid. Misschien was Goliath slechts bewusteloos. Daarom loopt David vlug op hem toe en slaat hem met Goliaths eigen zwaard het hoofd af.

Een beslissing kan gauw vallen. Het komt op de voorbereiding aan. De Filistijnen zagen tot hun ontzetting, dat hun held dood was. Zij waren er natuurlijk tamelijk ver vandaan. Zij hadden niet recht begrepen, hoe het was gebeurd. Zij zagen die kleine Jood, hij loopt een paar maal heen en weer, en plotseling valt hun held om, de kleine Jood loopt op hem toe en hakt zijn hoofd van den romp. Bij de Israëlieten hoort men de jubel der overwinning. God werkt. Op Hem moeten wij zien. Saul herkende David niet goed meer. Maar nu hij een dochter tot vrouw moet geven, vraagt hij nauwkeuriger naar de familie. Davids weg wordt nu gebaand naar den troon.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

AMSTERDAM heeft haar Pinksterfeest gevierd.

De Zondag zette in met een zangdienst, waarna de leeraar de menigte bepaalde bij de woorden: „Ze werden allen vervuld met den Heiligen Geest".

's Avonds was er extra feest. Zes personen hadden beleden dat ze het eigendom van Jezus Christus waren geworden en dit tevens wilden uitspreken in den Doop.

De Voorganger sprak bij deze gelegenheid over de woorden: „De Heere deed dagelijks tot de gemeente, die zalig werden".

De volgende vragen werden uitgewerkt: Wie, doet tot de gemeente? Welke personen worden toegedaan? Waarom doet de Heere deze personen tot Zijne Gemeente? Hoe doet de Heere deze personen tot de gemeente? Na deze degelijke rede werd het zestal gedoopt. Vele dankbare woorden werden nog gesproken. Het H. Avondmaal was een heerlijk amen op dezen grooten dag.

W. V., Secr.

DE BRIEF AAN DE HEBREËN.

Op een Conferentie van onze Vrij-Evangelische familieleden hield de bekeerde Israëliet, Ds Rottenberg, thans werkende onder de Nederlandsche Joden, een rede over zijn werk. Hij sprak daarin ook over de geschriftverspreiding onder de Joden. Er moet een Vereeniging zijn, die de bekeering van 't oude volk aan 't hart ligt, die den hedendaagschen Joden den Brief aan de Hebreeën, in 't Hebreeuwsch vertaald, heeft aangeboden. 't Verwonderde ons niet, dat Ds Rottenberg daarvan geen resultaat verwachtte.

De groote meerderheid der Joden lijkt ons godsdienstig niet zoo belangstellend, dat ze een theologisch geschrift als de Brief aan de Hebreeën is, zou kunnen en willen verwerken. Godsdienstig idealiseeren we de Joden dikwijls, geloof ik. Ze zijn, als men hen van dien kant nadert, zondaars gelijk de andere menschen. Zoekende, heilbegeerige zondaars enkelen, onverschillige zondaars velen.

't Lijdt wel geen twijfel, of „de Brief aan de Hebreeën" is een schrijven aan Hebreeën gericht, maar vermoedelijk niet aan a l de Hebreeën, aan het Joodsche volk in zijn g e h e e l. Dr Bornhäuser in zijn geschrift over den ontvanger en den schrijver van den Brief aan de Hebreeën, oppert de veronderstelling, dat dit epistel bestemd was voor de tot Christus bekeerde priesters te Jeruzalem. Volgens Hand. 6 : 7 werd een groote schare van priesteren den geloove gehoorzaam.

Voor zoover wij kunnen zien, is voor deze stelling nog het meeste te zeggen. De Brief veronderstelt zulk een bekendheid met den tempeldienst, en zulk een van nabij betrokken zijn daarin, als men haast alleen bij priesters mag veronderstellen. Voor hen had het zich los maken van den tempel bizondere konsekwenties.

Dit sluit in, dat de brief geschreven moet zijn vóór de verwoesting van den tempel, want zoo die al plaats gehad had, zouden de feiten zelf al met krachtige stem een oplossing gegeven hebben. In den Brief wordt over den tempeldienst niet anders gesproken dan als nog in vollen gang zijnde.

Bevestigd wordt dit o.i. door hoofdst. 10, waarin over den dag van de verwoesting van Jeruzalem gesproken wordt als over den zichtbaar naderenden dag. „Nog een zeer weinig tijds en hij (de verwoester n.l.) die te komen staat, zal komen en niet vertoeven." In verband daarmede mochten ze hun eigen bijeenkomsten als christen-priesters niet verzuimen (Hfdst. 10 : 25).

De Schrijver van den Brief aan de Hebreeën noemt zichzelf niet. Derhalve moet naar hem gegist worden. Dat Paulus dezen Brief niet heeft geschreven, wordt algemeen toegegeven. Dr Bornhäuser ziet — gelijk ook anderen — in Barnabas den auteur. Overeenstemming in opvatting en bewijsvoering tusschen dezen Brief en de Brieven van Paulus kan verklaard worden uit den omgang, die deze beide mannen met elkaar gehad hebben.

Wij kunnen onzen lezers, die de Schrift liefhebben en haar dus graag goed willen verstaan, aanraden ook de werken van dezen geleerde te raadplegen. Hij probeert het Nieuwe Testament te verstaan als iemand, die in de eerste eeuw in Palestina woonde. Natuurlijk moet men met zijn resultaten voorzichtig zijn. Hun juistheid zal door voortgaand onderzoek bevestigd moeten worden. Maar zijn uitgangspunt: de Schrift te verstaan als tijdgenoot van de schrijvers, maakt zijn arbeid belangwekkend. — En is het juist, dat de Brief aan de Hebreeën bestemd was voor bekeerde priesters te Jeruzalem, dan laat zich verstaan dat Ds Rottenberg zeide: gebruik dien Brief niet als bekeeringsgeschrift voor de Joden; laat hem maar over aan de professoren.

L.

MEDEDEELINGEN

UIT ONS UNIE-BUREAU.

Na ontvangen advies van de Contakt-Comm. en behoorlijke overweging van de Unie-Comm. zijn de broeders

H. M o s t e r d en T. J a n s m a

beroepbaar gesteld.

De A g e n d a voor de Algem. Vergadering verschijnt D.V. in het no. van de volgende week.

B. PLANTING, U.-Secr.

A m s t e r d a m (Z.), Tolstraat 117.

UNIE-VERGADERING
D.V. 5 en 6 Juli te Sneek
in de Vredekerk, Oppenhuizerweg

De Comm. van voorbereiding ontving slechts van de helft der aangesloten gemeenten opgaaf van afgevaardigden. Hierbij waren die verzuimden tijd van *aankomst* alsmede van *vertrek* te melden. Deze worden alsnog verzocht p.o. dit te doen.

Die nog geen gevolg gaven aan ons verzoek voor tijdige opgaaf, alsmede zij die als gasten de Verg. denken bij te wonen, worden alsnog dringend verzocht dit te doen vóór 14 Juni aan

W. GORTER,
Galigastraat, Sneek.

INGEZONDEN.

Hand. 2 : 4
„ 5 : 8
„ 9 : 34 en 40
„ 10 : 44—46
alles in verband met
Markus 16 : 17 en 18.

Zeer geachte Redacteur en Broeder.

Het zij mij vergund het volgende onder Uwe aandacht te brengen met beleefd verzoek mij Uwe meening daaromtrent te zeggen.

Bij het lezen der Heilige Schrift trokken de hierboven genoemde schriftgedeelten in het bijzonder mijn belangstelling. Ze lieten mij niet los en ik moest er gedurig aan denken hoe mijn houding tegenover dit woord moest zijn.

Vooral het woord van onzen Heiland in Markus 16 : 17 en 18 trekt mij bijzonder aan.

Als ik dat woord bezie en ik lees dan ook de wondervolle vervulling van dit Goddelijk woord zooals die op menige plaats in Hand. is opgeteekend, dan krijg ik een gevoel van ontevredenheid over mijzelf, tegelijk gemengd met een sterke drang tot zelfonderzoek.

Geldt dit woord van onzen Heer Jezus alleen voor de apostelen en enkele discipelen uit dien tijd of geldt het ook voor onzen tijd en voor de geloovigen van thans?

Maar als ik goed lees, dan zegt de Heiland dit zonder eenige terughouding, zonder eenige beperking.

Dan kom ik tot deze conclusie: Dit woord, deze belofte van onzen Heer geldt voor *allen* die gelooven.

Uit de praktijk van de eerste gemeenten, opgeteekend in Hand. blijkt dat de bedoelde gave wordt geschonken na uitstorting van de Geest.

Indien deze redeneering juist is, en ik kan niet inzien dat ik hier fout redeneer, dan is er naar mijne meening een tekort in de Christelijke gemeente.

Een gemis dat ons tot ernstig nadenken moet brengen. Dan komt er in mij zeer sterk de gedachte dat wij lang niet genoeg open staan om den Heiligen Geest ten volle te ontvangen.

En dat is niet hierbij alleen. Neen, zoo dikwijls komt die gedachte bij mij op: Wat zijn we weinig tot een licht in de wereld. Hoe weinig durven we getuigen van het leven dat in ons is. Hoe weinig liefde, hoe weinig getrouwheid.

Ik voor mij, ik onderstreep volkomen het woord van Stanley Jones: we hebben teveel Christendom en te weinig Christus in ons leven.

Ook denk ik aan een woord van onze voorganger kort geleden in een predikatie, toen hij zeide: We moeten niet alleen *ge*bruikt maar we moeten *ver*bruikt willen worden voor den dienst des Heeren.

Als wij werkelijk meer openstonden voor den Geest van Christus zouden we dan ook niet in ons leven krijgen de vervulling van de belofte van Markus 16 : 17 en 18. Wat zouden we dan tot zegen kunnen zijn voor onze omgeving!

Zouden dan de armen en ellendigen, de in de zonde nog verlorenen, niet tot ons komen zooals ze tot Jezus kwamen. Zouden we dan niet in Zijnen naam kunnen zegenen met de zegeningen van Zijne belofte.

O, als ik het juist heb laten we ons dan herzien en ernstig bidden:

O, Heer, maak Gij mij door Uw Geest,
Meer als de heiligen zijn geweest —
— — — — — — — — — — — —
Dat ik meer gelijk op U!

Wat ik hier neerschreef zijn slechts gedachten zóó als mijn hart ze mij ingaf, een stameling van mijn hart.

Ik hoop echter dat door Uw antwoord, en misschien een gedachtenwisseling daarover, meer licht over dit alles opga en wij daardoor dichter bij den Vader worden gebracht.

Met heilbede en broedergroet
garne de Uwe,
ARNOLD W. VEENHOF.

Naschrift. Ofschoon de Inzender ook naar ons gevoelen vraagt, willen we gaarne eerst het woord laten aan onzen lezerskring.

E.-R.

LEESTAFEL

De roep van den parelschelp, door J. Fortgens. Uitgeversmaatschappij HOLLAND, Amsterdam.

Dit boeiend geschreven boek hebben we met groote belangstelling gelezen. Wat weten we weinig van Indië! Reeds eeuwen lang zijn we met dat uitgestrekte eilandenrijk verbonden en staan toch nog altijd zoo vreemd tegenover de vele volken, die daar wonen. Dat we als Nederlandsche Christenheid vooral tegenover de millioenen niet-christenen, die dáár wonen, een taak hebben, wordt nog veel te zwak beseft. — Vooral met het oog daarop bestaat aan boeken als „De roep van den parelschelp" behoefte. Het brengt ons tot den inlander. Het helpt ons de primitieven te verstaan in hun eentonig, leedvol leven. Met een bescheidenheid, die treft, wordt hier in 't licht gesteld wat de komst van een zendelingsgezin onder zulke volksstammen beteekent. Juist omdat dit werk zich niet opdringt als zendingslectuur is het zeer geschikt om daar sympathieën te wekken voor het zendingswerk, waar men sceptisch tegenover dat werk staat. De jeugd zal met zeer veel genot Rato vergezellen op zijn avontuurlijk pad en . . . . ondertusschen ook iets anders in zich opnemen!

L.

Bladvulling.

Een gulden woord.

Als wij steunen op organisatie, verkrijgen wij datgene, wat organisatie vermag. Als wij steunen op opvoeding, verkrijgen wij datgene, wat opvoeding vermag. Als wij steunen op welsprekendheid, verkrijgen wij datgene, wat welsprekendheid vermag. Nu hebben al deze dingen voorzeker hun eigen waarde. Maar als wij steunen op het *gebed*, verkrijgen wij wat GOD vermag.

Broeders Correspondenten, die het tweede kwartaal nog niet hebben afgerekend, verzoek ik vriendelijk dit nu spoedig te doen.

Vlugge afrekening bevordert de goede gang der zaken.

Met br. gr.
De Adm.

Vrijdag 16 Juni 1933 No. 2292 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEERE WEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

ZON EN KAARS.

Eens liep ik op een zomermorgen
In 't blijde licht der zon,
Die na het kille, nachtlijk duister
Haar zeegnend werk begon,

Hoe glansde in heur gulden schoonheid,
Hoe baadde in haar licht
De uit den slaap gewekte aarde,
Die d' eer van God bericht!

Daar naderde een deftig vreemd'ling,
Die, met een hoofschen groet,
Het licht van zijn lantaarn mij aanbood
Als schijnsel voor mijn voet.

„'k Zou, vreemd'ling, graag uw naam [vernemen?"
„'k Heet Ongeloof, Mijnheer!"
„Dan, als de zon is uitgeschenen,
Kom met uw kaars maar weer."

J. A. M.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

WEES EEN STEM VOOR GOD.

Loof den Heere, want Hij is goed, want Zijne goedertierenheid is in eeuwigheid: dat zulks de bevrijden des Heeren zeggen, die Hij van de hand der wederpartijders bevrijd heeft.
Ps. 107 : 1, 2.

Dat zulks de bevrijden des Heeren zeggen!

Want de bevrijden des Heeren hebben bij dit zeggen zelf groot belang. Zij blijven geen gelukkige, zich in de vrijheid verlustigende mannen en vrouwen, indien zij het niet zeggen.

Geef een bedelaar een dubbeltje en over eenigen tijd klopt hij weer bij u aan in de hoop eenzelfde geldstuk van u te zullen ontvangen. Geef hem daarentegen een gedachte. En indien hij ze in zijn hart meeneemt, is het heelemaal niet uitgesloten dat gij hem na verloop van tijd ontmoet als een mensch met zelfrespect, die op eervolle wijze zijn brood tracht te verdienen. Uw gedachte was voor hem een stukje leven, dat zich ontwikkelde, totdat hij er geheel mee vervuld was.

De noodzaak om te zeggen heeft tot gevolg de noodzaak om te denken. En het gevolg van het bepeinzen van de goedheden van God jegens ons is, dat er een vuur in ons binnenste begint te branden. Denk aan de groote verlossing, waarmede Hij ons heeft verlost. Wie moet niet met Paulus uitroepen: „O diepte des rijkdoms beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorgrondelijk zijn Zijne oordeelen en onnaspeurlijk Zijne wegen!" Denk aan de broeders en zusters in het oosten van ons werelddeel, die de communistische staat met dwangarbeid en honger achtervolgt en die zich nochtans . . . . in God verblijden! Hoeveel te meer zijn wij gebonden Hem het dankbare leven te leven. Denk aan zoovele zieken, die weken en maanden aan hun legersteden zijn gekluisterd en wier harten onder groote smarten toch in den Heer opspringen van vreugde. Zullen wij, gezegend als wij zijn met gezondheid en geesteskracht, niet dubbel erkentelijk zijn jegens den Heer, ook al zijn er dingen, wier gemis door ons gevoeld wordt?

Dat zulks de bevrijden des Heeren zeggen!

Zeggen dwingt tot denken. Denken toovert ons om in menschen vol van heilig vuur.

* * *

Maar niet alleen hebben de bevrijden des Heeren zelf groot belang bij het zeggen.

Dat zeggen zijn ze ook schuldig aan degenen, die nog niet bevrijd zijn.

Niemand leeft zichzelf. Ieder leeft een ander. En dat is bovenal het geval met den christen en de christin.

De rijken dezer wereld steunen uitsluitend op organisatie. Het fascisme en het bolsjewisme, die meer familie van elkander zijn dan zij wel willen erkennen, handhaven zich door een stevigen onderbouw. Onze overheid doet haar best om door zuivering der gelederen den tegenwoordigen regeeringsvorm zoo zeker mogelijk te maken. Maar in het Koninkrijk Gods vervult organisatie slechts een bijkomstige rol.

Welk een nadruk leggen wij op behoorlijke organisatie in gemeente of vereeniging! Zeker, een goede regeling tot uitvoering van haar opdracht is zeer aan te bevelen. Ze is om vele redenen noodig. Doch welke menschen van de wereld bereiken wij door middel van de gemeente alszoodanig? Waar zijn de verlorenen in onze godsdienstoefeningen? Laat een gemeente zich opmaken om den verlorenen het evangelie te brengen. Laat ze sprekers van naam uitnoodigen; laat ze zich de medewerking verzekeren van een zangkoor van minstens provinciale vermaardheid. Laat ze adverteeren op ruime schaal. Waar blijven de verlorenen? Deze laten haar rustig begaan en . . . . vertoonen zich niet!

Jezus steunt voor de bekendmaking van het evangelie in de allereerste plaats op de persoonlijke toewijding van Zijn discipelen.

„Dat zulks de bevrijden des Heeren zeggen!"

Wilt gij het zeggen? Wie wil het zeggen? Wie wil voortaan een stem voor God zijn onder de menschen? Er zijn talloos velen, die zich door allerlei banden weten gebonden en met betraande oogen naar vrijheid uitzien. Er zijn groote scharen, die van dag tot dag in vreeze verkeeren en de zoete rust zoeken, die het kostelijk bezit is van een kind van God door Jezus Christus. Er zijn tienduizenden, die van een hooger, een nobeler leven droomen en treuren, dat zij het niet kunnen machtig worden.

Is ons niet de schoonste boodschap toevertrouwd?

„Dat zulks de bevrijden des Heeren zeggen!"

Terwijl ik deze woorden schrijf, komt een eenvoudige broeder mij even be-

zoeken. In niemand meer dan in hem wordt de verandering gezien, die Christus teweegbrengt. Eerdat wij scheiden, moet hij nog even bevestigen, hoe gelukkig hij zich gevoelt en hij noemt den naam van iemand, wiens liefhebbend woord het begin is geworden van de heilzaamste revolutie van zijn leven.

Wilt ook gij een stem voor God zijn?

Niet alleen een trouw bezoeker van de bijeenkomsten of een trouwe verspreider van stichtelijke lectuur, of een trouwe woordvoerder op vergaderingen, waar men niets van de wereld heeft te duchten.

Maar een stem? Een stem voor God.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

LOSSE SCHAKELS

Autoriteiten als obstakels. In een artikel over God en Genade van den bekenden Engelschen theoloog Dr Garvie las ik de onderstaande regels. Het art. behandelt de kwestie van „Faith and Order" de pogingen, om eenheid te brengen tusschen de Niet-Roomsche kerken. Na eerst de Oostersche z.g.n. Orthodoxe kerk gelaakt te hebben wegens haar zweren bij de theologie der Apostolische Vaderen, zegt Dr Garvie:

> „Dezelfde neiging, schoon wat minder kras, vertoont de houding van enkele protestantsche kerken. Luther en Calvijn schijnen voor sommige protestanten het laatste woord te hebben gesproken. Ik kan niet begrijpen hoe geleerde, vooruitstrevende Duitsche theologen zich steeds verplicht gevoelen om, ter rechtvaardiging van hun conclusies, Luther aan te halen; voor Gereformeerde theologen blijft Calvijn de meester. Maar verhindert dit conservatisme de kerken niet, de wereld in welke wij leven en denken te helpen in haar nooden? Laat ons de groote mannen van het verleden eeren door even onafhankelijk te zijn van overlevering en autoriteit als zij het waren, toen zij het belangrijkste van hun leven tot stand brachten."

Hoe zijn we het met deze woorden eens! Hoe Roomsch is de houding veler protestanten! Hun eerbied tegenover de overlevering verhindert hen het werk der Reformatie voort te zetten en een zuivere verhouding tot de Boodschap van het N. Testament te vinden. We herinneren ons een gesprek met een predikant van een der belangrijke kerken in ons land over den Doop. Zijn laatste argument ter verdediging van deze instelling was: dat de kinderdoop wel schriftuurlijk moest zijn, omdat Calvijn en Kuyper hem hadden geleerd. — En daarvoor heeft men dan theologie gestudeerd! Hoe zullen we de groote mannen der Hervorming beter kunnen eeren dan, zooals zij, van de leer der Kerk, — ook van onze kerk! — terug te gaan tot de Heilige Schrift? Autoriteiten moeten gidsen zijn op den weg der waarheid maar geen obstakels.

De Avondmaalsstrijd. Bekend is dat de opvatting van het Avondmaal in de Christenheid sterk uiteen loopt. Rome leert de „transsubstantiatie", de verandering van het brood en de wijn in het lichaam en het bloed van Christus. Ook op dit punt braken de Hervormers met de opvattingen der Roomsche Kerk, zonder het echter onderling eens te zijn. Voor Zwingli was het Avondmaal niet meer dan een herinneringsmaal. Luther bleef wat dichter bij Rome en sprak van contranssubstantiatie. De geloovige — zoo beweerde Luther — genoot bij, met en onder broode en wijn het lichaam en bloed des Heeren, daarbij aan het lichaam des Heeren alomtegenwoordigheid toekennende. Voor Calvijn was het Avondmaal een herinneringsmaal, waarbij de geloovigen Christus geestelijk genieten. Deze laatste opvatting vindt men onder de Baptisten wel allerwege.

„Dat is Mijn lichaam". Luther stond vooral op het woordje „is". Hij weigerde beslist dat op te vatten in de beteekenis van „stelt voor" of „beteekent", zooals de anderen deden. Met het woordje „is" stond voor Luther de lichamelijke tegenwoordigheid van Christus onder de gedaanten van brood en wijn vast. In later tijd heeft men dit argument daarmede zoeken te ontzenuwen, dat in Jezus' moedertaal dat woordje niet werd gebruikt en de Heer niet anders gezegd zou hebben dan „Dat, mijn lichaam", „dat, mijn bloed". Maar in den allerlaatsten tijd wordt de vraag opgeworpen, of het wel zoo zeker is dat de Heer voor Zijn onderwijs de Arameesche en niet de Grieksche taal gebezigd heeft.

Krautwalds verklaring. Het is al een poos geleden, dat we getroffen werden door de verklaring, die Krautwald van de inzettingswoorden geeft. Op aandringen van den bekenden Dooper, Caspar von Schwenkfeld, maakte hij die woorden tot voorwerp van nauwgezette studie. Dag en nacht hield hij zich met zijn onderwerp in gebed en overpeinzing bezig. Hij schrok bij de gedachte, dat wellicht noch Zwingli noch Luther de juiste verklaring gevonden hadden en Christus' woorden wellicht iets gansch anders beteekenden. Dat was den 16 Sept. 1625. Twee bevriende broeders verzocht hij om voor hem te bidden, opdat hij het rechte inzicht mocht ontvangen en gedurende tien dagen zette hij onder veel gebed zijn studie voort. Krautwalds verklaring van het Avondmaal was de volgende (zie Hilfsbote 1931 blz. 248):

> Christus wilde Zijn discipelen leeren wat Zijn lichaam na Zijn dood zou zijn, n.l. Spijs en Drank en het Nieuwe Testament. Het was niet Zijn bedoeling hen te leeren wat het brood en den wijn zouden of moesten worden. Het Avondmaal is een handeling vol leven, die door brood en wijn voorstellen en verzinnebeelden moet, dat Christus' vleesch en bloed de ziel evenzoo voedt, als brood en wijn het lichaam, wanneer het gegeten en gedronken wordt. Evenals zijn tegenpartij, ging Krautwald uit van Joh. 6 : 55. In de inzettingsformule liet hij het woordje „is" waarop Luther pochte, onbetwist staan. Daarentegen gaf hij het woord „dat" een bizondere, op het hoogere wijzende, beteekenis. Hij las ze n.l. terug: „Mijn lichaam is dát", n.l. waarlijk brood, (geestelijke spijze) „Mijn bloed is dát", n.l. waarlijk wijn, (geestelijke drank). Krautwald geloofde op deze wijze tusschen beide klippen door te zeilen: hij behield het woordje „is" in de inzettingsformule zonder Christus' lichamelijke tegenwoordigheid bij het Avondmaal aan te nemen, en nam met Zwingli aan, dat de ziel Christus bij het Avondmaal geestelijk geniet zonder met Zwingli's verandering van „is" in „beteekent" mee te gaan.

Wat is juist? Welke verklaring is de juiste? Op Rome's zijde kunnen we ons niet plaatsen. In Luther's verklaring, dat brood en wijn wel is waar niet het lichaam en bloed van Christus zijn, doch er ook niet van te scheiden zijn, kunnen we ons ook moeilijk vinden. Krautwalds verklaring daarentegen komt ons aannemelijk voor. De Heer zeide, het brood overreikende: deze waarde heeft Mijn Lichaam, en den beker gevende: deze waarde heeft Mijn bloed. Spijze, geestelijke spijze is Mijn lichaam en Drank, geestelijke drank, is Mijn bloed. Deze opvatting wordt bevestigd door de symbolische taal van het Oosten. Wie daaromtrent meer wil weten leze het geschrift van Dr Joachim Jeremias: Jesus als Weltvollender.

L.

III

AGENDA voor de 53e ALGEM. VERGADERING

DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

op Woensdag 5 en Donderdag 6 Juli 1933
in de Kerk der Bapt. Gemeente, Oppenhuizerweg te Sneek.

◆◆◆◆◆◆

Begrotingssamenkomst i/d Kerk der gemeente op Dinsdagavond 20 uur.

Woensdagmorgen

om 9 uur teekenen van de presentielijst en in ontvangstname van de stembiljetten.

9½ uur. 1. Opening der Vergadering. a. Korte bidstond. b. Openingswoord door den Voorz. der U.-Com. Ds. K. Reiling.

2. *Opname der presentielijst.* Deze lijst moet dus vooraf door al de afgevaardigden en Com.-leden geteekend zijn.

3. *Verkiezing* van een leider der vergadering uit de leden der Commissie. Deze zijn: A. P. Barendregt, J. v. d. Heide, J. Huizinga, B. Planting, K. Reiling, J. Visser en A. H. Zerbst.

4. *Bespreking van de jaarverslagen.*
a. van den Secretaris,
b. „ „ Penningmeester,
c. „ „ adm. v. „De Christen",
d. „ „ „ „ „De Zaaier",
e. „ „ „ „ „De Kindervriend",
f. „ „ Depôthouder,
g. „ „ Penningm. van de U.R.C.

Zij, die vragen betreffende de financiën willen stellen, moeten deze (indien mogelijk) 14 dagen te voren schriftelijk bij den penningm. indienen.

5. *Vaststelling van de begrooting 1933—1934.*

6. *Verkiezingen*:

a. Twee leden voor de Commissie der Unie.
Aftredend zijn: B. Planting en J. Visser.
Candidaten zijn: G. Bouritius, Deventer; L. de Haan, N. Pekela; H. v. d. Heide, Leeuwarden; F. E. Huizinga, Leeuwarden, J. Louw, Groningen, J. de Neef, Vriescheloo; D. Olijslager, N. Pekela; S. W. Veltman, Drachten; J. W. Weenink, Stadskanaal.

b. Redactie „De Christen".
Aftredend: G. Bouritius, L. de Haan, J. Louw en J. W. Weenink.
Candidaten: de aftredenden en F. E. Huizinga.

c. Redactie „De Zaaier".
Aftredend: B. Planting.
Candidaat: de aftredende.

d. Redactie „De Kindervriend".
Aftredend: A. P. Barendregt.
Candidaat: de aftredende.

7. *Voorstellen van de Unie-Commissie:*

a. De gemeente Almelo in de Unie op te nemen. De statuten dezer gemeente zijn in orde bevonden.

b. Voortaan geen lid voor de Unie in de N. B. J. B. te benoemen. — De U.-Com. is van oordeel, dat de N. B. J. B. ons vertrouwen ten volle verdient en wel zorgen zal in éène lijn met de Unie te werken.

c. De commissie voor het inzamelen van gelden voor het studie-fonds niet te bestendigen. De benoodigde studiegelden door een aparte hoofdelijke omslag van de gemeenten te heffen.
De Com. is van oordeel: 1. dat door de t.g.w. regeling de lasten niet evenredig verdeeld of gedragen worden. 2. dat de verhoogde uitgaven in de toekomst een andere regeling noodig maken.

d. De Unie-Radio-Commissie (U. R.C.) te herbenoemen. Deze Com. bestaat uit de volgende brs.: J. Boiten, B. Planting en J. G. Tiggelman.

e. De uitgave van een Kerst- en Voorjaarsnummer van „De Christen".

f. Het woord „bevestigd" in Art. 4 van het Huish. Reglement te royeeren.

g. Ds. F. E. Huizinga te Leeuwarden als erkend predikant in te schrijven.

8. *Voorstel van de Com. voor Inwendige Zending*
om een gemeenschappelijke Evangelisatie-Campagne te organiseeren in een daarvoor te bepalen maand in den wintertijd.

9. *Voorstellen van de gemeenten.*

Hengelo (O.)
Een vaste administrateur te benoemen ter vervanging van de functie van Unie-penningmeester, welk ambt thans telkens bij bestuurswisseling in andere handen overgaat. De nieuwe functionaris moet een adviseerende stem in de Unie-Commissie worden toegekend.

Toelichting: Om organisatorische redenen lijkt het ons wenschelijk voorgestelde functionaris te benoemen. Deze kon zich in het beheer beter volledig inwerken en een overzicht krijgen over het geheel. Bij de tegenwoordige toestand moet de nieuweling zich steeds eerst oriënteeren en ontbreekt over den loop der jaren een bepaalden lijn.

Haulerwijk.
De Algem. Verg. besluite, dat er in de naaste toekomst geen ander tot Voorganger worde beroepen, dan iemand, die voldoende opleiding heeft genoten.

Toelichting: Waar ook in het afgeloopen jaar een gemeente een Voorganger heeft gekregen, die geen opleiding genoten heeft, meent de gemeente, dat, waar er thans zooveel jongeren in opleiding zijn, dat het wenschelijk is, bij 't beroepen van een Voorg. aan dezen de voorkeur te geven. Indien er geen studenten of Voorgangers beroepbaar zijn, meent de gem., dat het beter is, om de dan te beroepene te kiezen als leerend-Ouderling.

N.-Weerdinge.
De Contakt-Commissie, die thans uit drie personen bestaat, met twee personen uit te breiden en deze Commissie alsdan de bevoegdheid te verleenen, om candidaat-Voorgangers al of niet beroepbaar te verklaren. Dit laatste moet geschieden met brs. studenten, die met hun laatste studiejaar bezig zijn, in of direkt na de Kerstvacantie. Wenschelijk is het, dat twee leden der Contakt-Com. ouderlingen van een gemeente zijn.

Stadskanaal.
1. De Algemeene Vergadering ziet gaarne geschoolde colporteur-huisbezoekers te werk gesteld tot steun van den arbeid der gemeenten en draagt haar Com. voor de Inw. Zending op met dezen wensch rekening te houden.

Toelichting: Wij gelooven, dat allerwege groote behoefte bestaat aan deskundig huisbezoek bij degenen, die van de kerk en het evangelie zijn vervreemd. Geschoolde krachten zouden gerecruteerd kunnen worden van de eene of andere bijbelschool, b.v. die te Brussel, uitgaande van de Norton-Zending.

II. De Algemeene Vergadering is van oordeel dat
a. de abonnementsgelden van „De Christen" op f 2.— per jaar moeten worden teruggebracht;
b. de gemeenten een intense campagne om het aantal abonné's te verdubbelen krachtig behooren te steunen;
c. het blad evenredig moet zijn aan zijn eigen financieele opbrengsten, desnoods gepaard gaande met vereenvoudiging van formaat gedurende den geheelen jaargang of een gedeelte ervan.

Toelichting: De hooge abonnementsprijs is oorzaak, dat het reeds kleine aantal abonné's terugloopt en in steeds ongunstiger verhouding komt te staan tegenover het groeiend aantal leden der gemeenten. Zal het blad de taak vervullen, waartoe het in het leven is geroepen, dan moet het binnen het bereik liggen van iedereen en een matigen prijs kosten. Mocht deze matige prijs meebrengen, dat het blad vereen- met vere- voudigen

voudigd moet worden, dan geschiede zulks. Beter een eenvoudig en goedkoop blad voor allen, dan een duur blad voor enkelen.

Haarlem.

De Commissie der Unie, wijze voortaan enkele brs. uit „de ontvangende gemeente" aan, om als commissie van stemopnemers te fungeeren.

Toelichting: De gemeenten, die zich door het zenden van afgevaardigden, een finantieel offer getroosten, verwachten, dat deze dan ook aan de vergaderingen deel kunnen nemen.

N. Pekela.

De Unie-Com. benoeme een commissie, die de mogelijkheid van een eigen zendingsterrein onderzoekt.

Heerlen-Treebeek

stelt voor, te komen tot de benoeming van een reizend-Unie-Evangelist.

Toelichting: Het komt de gem. H.-Treebeek voor, dat een geschikte kracht van zeer groot nut voor vacante gemeenten, alsmede voor het geheele Uniewerk kan zijn.

Arnhem.

De gemeente Arnhem stelt voor, dat, wanneer mutaties plaats hebben in den kring van Voorgs. of sprekers, waarvan het noodig geacht kan worden, dat de gemeenten daarvan kennis dragen, de Unie-Secretaris een vertrouwelijk schrijven, met opgave van redenen van zulk een mutatie, de gemeenten doet toekomen.

Toelichting: De gemeenten hebben het recht te weten, wat er in de Unie omgaat en de Unie-Com. heeft tot taak het noodige contact met de gemeenten te onderhouden, de gemeenten desnoods te waarschuwen en haar belangen te bevorderen.

17½ uur. Gemeenschappelijke maaltijd.

20 uur. Viering des H. Avondmaals. Voorganger Ds. H. Visser.

Donderdag 6 Juli

Conferentie van bestuursleden en verder alle belangstellenden.

9½—12 uur. Voorzitter Ds. J. Huizinga, Delfzijl.

1. Opening door den Voorzitter.

2. Onderwerp: Lessen uit de praktijk. Inleider Ds. J. W. Weenink, Stadskanaal.
Bespreking.

3. Onderwerp: De functies van Secretaris en Penningmeester in de gemeente. Inleider br. F. J. de Vries, Oude-Bildtzijl.
Bespreking.

4. Onderwerp: Het Opstandingslichaam. Inleider Ds. A. P. Barendregt, Em.-Erfsch.veen.
Bespreking.

12½ uur. Gemeenschappelijke maaltijd.

13½—17 uur. Boottocht naar 't Sneekermeer. Samenkomst op een eiland. Leider Ds. J. Louw van Groningen. Sprekers: De studenten H. Doornkamp, A. Kruizinga, of (en) Ds. L. de Haan, Nw. Pekela, Ds. F. E. Huizinga, Leeuwarden.

Bij eventueel ongunstig weder, zal de bijeenkomst in de kerk der gem. gehouden worden van 14—16 uur.

B. PLANTING, U.-Secr.

Afgevaardigden:

Amsterdam: P. Berkhout, G. Planting, W. Veenstra.

Apeldoorn: K. A. van Beek, T. Hofkamp.

Arnhem: F. Albertsma.

Bergumerheide: A. Sikkema, P. v. d. Meer.

Delfzijl: J. Pleijzier, P. Oldenburg.

Deventer: G. Bouritius, A. Dijkstra H. Teunter, A. Pas.

Drachten: T. Wobbes.

Eindhoven:

Em.-Erfsch.veen: H. Wiltz, G. J. Olijslager.

2e Exloërmond: H. Bakker, H. Alferink, A. Duursema.

Foxhol: Joh. Siekman.

's-Gravenhage: J. Jeronimus, J. Boiten, P. Maat, F. H. de Ruijter, H. B. de Ruijter, L. J. Eilers.

Groningen: J. Louw, J. Bakker, A. Balster, B. Blauw. H. Bolman, P. Deursen, J. Doornkamp, K. Heiklaar, L. v. Meekeren, C. Mosterd, J. Terpstra, J. Vellinga, G. Weersing.

Haarlem: J. v. d. Schors, C. Huyzer, J. G. Tiggelman, H. ter Braak, A. Engels.

Harlingen: Tj. de Vries, H. Spannenburg, S. de Vries.

Haulerwijk: C. Brandt, C. Schultz, L. Jansma.

Heeg: P. v. Netten.

Heerlen: H. Niemeijer.

Hengelo (O.): K. Baptist, H. Brouwer, D. ter Braak, M. Stenvers, H. Blenkers, H. Kieviet, J. Kuiper, G. Varenhorst.

Hoogezand: J. Reinholtd, S. Kluin.

Hoorn: D. Ozinga.

Leeuwarden: F. E. Huizinga, H. v. d. Heide, A. Schlüter, H. Fennema.

Muntendam: J. Hekhuis, J. Boiten Johz., H. v. d. Deen, G. Boiten.

N. Pekela: L. de Haan, J. Potjewijd, G. H. Olijslager, G. Groen.

N. Weerdinge: J. Wiersema, L. Wijnzema, R. Reiling, P. de Jong, H. de Jonge, P. de Boer.

Sneek: H. Visser, P. Faber, W. Wielinga, J. Zoethout.

Stadskanaal: J. W. Weenink, H. Huizing, K. Kosmeijer, T. v. Komen, G. Metz, F. de Glint, R. Bok, J. Reiling Jr., P. Smit.

Stavoren: S. Visser, Joh. Smits.

Utrecht: L. H. Jansen, D. Molijn.

Vriescheloo: J. de Neef, G. Kruizinga, J. Kruizinga, H. Blank.

Workum: H. Leenstra Sr., J. Hamer.

III

HET WEZENLIJKE EN HET BIJKOMSTIGE.

Wij menschen, wij letten soms meer op het bijkomstige dan op het wezenlijke eener zaak. Dit kan onder omstandigheden zeer fataal zijn.

Hoe dit te verklaren is? Mij dunkt, de reden is deze: het bijkomstige ligt meestal wat dichter onder het bereik, valt meer in het oog, heeft daarom eerder de aandacht. Het wezenlijke eener zaak ziet men gewoonlijk niet met één oogopslag; het moet ontdekt worden, soms na vele inspannende ontdekkingstochten. En dat kost moeite, vraagt inspanning.

* * *

Ik denk op het oogenblik aan het Pinkstergebeuren. Hoevelen zijn er niet, die veel meer aandacht schenken aan de vraag: *hoe* (op welke wijze) de Heilige Geest gekomen is dan dat ze stil staan bij de zaak zelve: namelijk *dat* de Heilige Geest *is* uitgestort.

Wanneer we het begin van Handelingen 2 lezen, dan moeten we al dadelijk onderscheiden tusschen het bijkomstige en het wezenlijke van dat wonderbare gebeuren. We behoeven ons niet te verwonderen over een hoorbaar en een zichtbaar teeken, wanneer God van Zijn Geest uitstort op alle vleesch. Wel moet het onze verwondering wekken, wanneer daar menschen gevonden worden, die aan de teekenen veel meer waarde hechten dan aan de zaak zelve: dezulken, die het bijkomstige stellen boven het wezenlijke.

Dat geluid als van een geweldig gedreven wind, dat zien van die verdeelde tongen als van vuur, en dan dat hooren spreken in andere talen — dat alles behoort tot *het bijkomstige* van het wonderbare Pinkstergebeuren, terwijl *het wezenlijke* door de Evangelist Lucas in de volgende woorden wordt samengevat: „en zij werden allen vervuld met den Heiligen Geest."

Ik zeg dus niet, dat het bijkomstige van het Pinkstergebeuren van nul en geenerlei waarde is. Zeker, dat bijkomstige heeft *ook* z'n beteekenis. Doch hier wijs ik slechts op het onderscheid, dat gemaakt moet worden tusschen het wezenlijke en het bijkomstige.

* * *

Ik denk aan de vraag: Wat is eigenlijk zonde?

Het antwoord is niet zoo gemakkelijk te geven. Hoe dikwijls gebeurt het niet, dat iets voor zonde gehouden wordt, hetgeen het in werkelijkheid niet is. En omgekeerd; dat iets als zonde gebrandmerkt moet worden, terwijl men het niet voor zonde hield.

Daarom moet men voorzichtig zijn met het beantwoorden van bovengestelde vraag. Die voorzichtigheid is trouwens wel eens zoek. Dat wil zeggen:

men is dan verward geraakt in de netten van het bijkomstige. De opvattingen, die men heeft over een bepaalde zaak, zijn soms wel wat érg persoonlijk. Men heeft zich geen moeite gegeven de zaak zoo objectief mogelijk te beschouwen — men is niet afgedaald tot het wezenlijke der zaak.

Laat mij een voorbeeld mogen noemen. Daar hebt ge de vraag: zondigt een christen, wanneer hij aan sport doet? We moeten dan dadelijk onderscheiden tusschen het bijkomstige en het wezenlijke. De lieden van het bijkomstige (wanneer ik ze zoo eens mag noemen) redeneeren als volgt: wat zouden de menschen (de wereld) wel zeggen — is sport dan het hoogste, waarnaar een christen moet streven — deden onze voorvaderen wel aan sport — waarom zou het ook niet best zonder sport gaan enz.

De lieden van het wezenlijke beginnen met heel andere vragen te stellen. Ze vragen: wat wordt eigenlijk onder sport verstaan — wat is het wezen van de zonde.

Deze laatste vraag is wel van bijzonder veel belang. Want voordat men iets als zonde gaat brandmerken, moet men toch weten wat onder zonde verstaan wordt?

Daarom: denkt aan het onderscheid tusschen het wezenlijke en het bijkomstige.

* * *

Ik denk aan onze gemeenten.

Onlangs hoorde ik het volgende vertellen. Een broeder wenschte zich bij één onzer gemeenten aan te sluiten. Doch deze broeder stelde daarbij de voorwaarde, dat de gemeente (die hem dan als lid mocht boeken) iedere Zondag het Heilig Avondmaal moest vieren.

Ik heb groote lust, dit bijzonder geval eens van alle kanten te bezien. Doch ik ga dat hier niet doen. Die gemeente zal wel verstandig genoeg geweest zijn, om die broeder zóó niet te accepteeren.

Maar wat ik wil zeggen: onze broeder onderscheidde (toen hij onder een zekere voorwaarde het lidmaatschap aanvroeg) niet voldoende tusschen het bijkomstige en het wezenlijke eener Baptiste gemeente. Hij gaf zich niet genoeg rekenschap van de vraag: wat maakt een gemeente eerst tot een geméénte. Daartegenover hield hij zich veel te veel met bijkomstige vragen op als er zijn: hoe vaak viert de gemeente het Heilig Avondmaal, hoe moet een godsdienstoefening worden ingericht of ingedeeld enz. Begrijp me goed, ik trek de belangrijkheid van deze vragen, zoowel als van vele andere vragen, geenszins in twijfel. Alleen wijs ik maar even op het onderscheid, dat gemaakt moet worden tusschen het wezenlijke en het bijkomstige.

* * *

Men redeneert soms aan elkaar voorbij, omdat men zich niet voldoende rekenschap geeft waaróver het eigenlijk gaat.

Nog even weer Handelingen 2. De lieden van het wezenlijke zochten de diepere beteekenis van dat gansche wonderbare Pinkstergebeuren. Ze stelden zich in alle ernst voor de vraag: „wat wil toch dit zijn?" Terwijl de lieden v. h. bijkomstige geen andere verklaring hadden dan deze: „ze zijn vol zoeten wijns".

En dan nog even de vraag: wat is eigenlijk zonde? De lieden van het wezenlijke trachten eerst een definitie te geven van wat eigenlijk zonde is. Een heel korte en m.i. goede definitie is wel deze: *zonde is zichzelf leven.* De lieden van het bijkomstige schijnen zich van het wezen der zonde bitter weinig aan te trekken, en zijn daarom zoo spoedig klaar om overal eventjes het etiket zonde op te plakken.

Tenslotte denken we nog even aan onze gemeenten. De lieden van het wezenlijke streven zooveel mogelijk naar een objectieve beschouwing over de gemeente. Het persoonlijke schakelen ze (het gaat niet altijd even gemakkelijk!) uit. De lieden van het bijkomstige komen echter met persoonlijke beschouwingen aandragen en streven dan heel dikwijls aan het wezen der gemeente voorbij. Dat dit meestal onbewust gebeurt, geef ik gaarne toe. Maar het *gebeurt* dan toch maar.

Daarom: broeders en zusters, gemeenten! wilt steeds onderscheiden tusschen het wezenlijke en het bijkomstige!!

d. H.

III

AGENDA

2e ALGEM. VERGADERING der N. B. V. B. „Zusterhulp"

te houden op Donderdag 6 Juli 's morgens te half 10 in het Wijkgebouw der Gem., 1e Woudstr., Sneek.

Opening door de presidente.
Notulen.
Jaarverslag der secretaresse.
Jaarverslag der penningmeesteresse.
Bespreking statuten.
Bespreking huishoudelijk reglement.
Ingekomen voorstellen.

Voorstellen N. Pekela.

1. Centraal Zusterhulp neme de kosten voor opleiding voor minstens 10 meisjes aan de school van zr. Reiling voor haar rekening.

Toelichting: De Unie der Bapt. Gem. heeft drie kamers aan de school te Yakusu laten bouwen, waarin 3 × 6 meisjes haar verblijf hebben. Wellicht is 18 × f 25.— = f 450.—, te veel voor onze krachten.

Voorstel Apeldoorn.

Dat elke afdeeling die kleedingstukken voor de Congoneesche meisjes maakt, ze stuurt naar een centraal punt, waar ze gezamenlijk worden ingepakt en verzonden, om onkosten te besparen, en er zorg voor wordt gedragen dat het voor Kerstfeest op de bestemde plaats is.

Voorstel Stadskanaal.

Dat de gelden, die bij de Ned. Bapt. Vrouwen Bew. binnenkomen, voor de helft voor de inwendige zending en voor de andere helft voor de uitwendige zending worden bestemd.

Voorstellen Hoofdbestuur.

1. Iedere aangesloten afdeeling betale f 5.— contributie tot bestrijding der onkosten.

2. Te vragen aan de Redactie van „De Christen" 1 maal per maand eenige ruimte af te staan aan „Zusterhulp", voor mededeelingen van verschillende vereenigingen.

3. Om een krachtige propaganda-actie te voeren.

Toelichting: We achten het van belang, dat in de gemeenten waar een afdeeling is of waar geen afdeeling is, propaganda gemaakt wordt voor onze beweging, door een van de bestuursleden of door iemand, door het hoofdbestuur aangewezen.

Inleiding door zr. Louw—Smidt van Groningen.
Onderwerp: „Samenwerking".
Rondvraag.
Sluiting.

Statuten der Nederl. Bapt. Vrouwen Bew. „Zusterhulp".

Art. 1. *Naam.* De beweging draagt de naam van *Nederlandsche Baptiste Vrouwen Beweging „Zusterhulp".*

Art. 2. *Doel.* Haar doel is de vrouwen der Baptiste gemeenten in Nederland:

a. voor te lichten en te helpen om haar roeping thuis, in de gemeenten, in de Unie en de maatschappij beter te vervullen;

b. op te wekken helpend deel te nemen aan den arbeid der in- en uitwendige zending, in het bijzonder aan dien van de plaatselijke gemeente en van de Unie van Bapt. Gem. in Nederland.

Art. 3. *Bereiking van het doel.* Zij tracht dit doel met alle beschikbare en geoorloofde middelen te bereiken o.a. door:

a. Samenwerking.
b. Conferenties voor vrouwen.

c. Oprichting van afdeelingen.
d. Het geven van raad en daad.
e. De drukpers.

Art. 4. *Het bestuur.* Het hoofdbestuur bestaat uit minstens 3 leden, waaraan de Commissie der Unie zooveel leden kan toevoegen als zij noodig oordeelt. Het bestuur verdeelt onderling de functies.

Art. 5. *Afdeelingen.* Om tot de Beweging te kunnen toetreden moet blijken, dat de afdeeling door de gemeente is erkend als een plaatselijke Baptiste Vrouwenbeweging. Zij heeft bij toetreding het recht zich te laten vertegenwoordigen door 2 afgevaardigden, van wie elk 1 stem uitbrengt.

Art. 6. *Nationale Conferentie.* Eenmaal per jaar, zoo mogelijk bij gelegenheid van de Algemeene Vergadering der Unie van Bapt. Gem., wordt een Nationale Conferentie gehouden.

Art. 7. *Voorstellen.* Voorstellen ter behandeling door de Nationale Conferentie of door het hoofdbestuur kunnen worden gedaan door de Unie-Commissie, de afdeelingen en de leden van het hoofdbestuur.

Art. 8. *Contributie.* De contributie der afdeelingen wordt door de Nationale Conferentie bepaald.

Art. 9. *Onvoorzien.* Gevallen, waarin deze bepalingen niet voorzien, worden door het hoofdbestuur geregeld met verantwoording aan de Nationale Conferentie.

CONCEPT HUISH. REGLEMENT
Nederl. Bapt. Vrouwen Bew.
„Zusterhulp".

Huishoudelijk Reglement.

Art. 1. *Bestuursleden.* De bestuursleden worden voor den tijd van 3 jaren gekozen. Telken jare treedt op de Nationale Conferentie beurtelings het derde gedeelte van de leden af.

In vacatures wordt op de e.k. Nationale Conferentie voorzien. De gekozenen treden af op het tijdstip, dat haar voorgangsters moesten aftreden.

Art. 2. *Sub-Commissies.* Het hoofdbestuur kan zich evenals de Nationale Beweging door sub-commissies laten bijstaan.

Art. 3. *Contributies.* Het hoofdbestuur komt telken jare op de Nationale Conferentie met een voorstel van contributieheffing. Alleen afdeelingen, die aan haar financieele verplichtingen hebben voldaan, hebben stemrecht en mogen aan de discussies deelnemen. Alle andere kunnen van de Nationale Conferentie worden geweerd. Over al of niet toelating beslist het hoofdbestuur.

Art. 4. *Jaarverslagen.* Op de agenda van de Nationale Conferentie komen in elk geval voor:

1. Jaarverslag v. d. secretaresse.
2. id. id. penningmeesteresse.
3. Rapport van de commissie tot nazien van de boeken van de penningmeesteresse.
4. Voorstel hoe de ingekomen gelden zonder bestemming te besteden.

De commissie tot nazien van de boeken wordt door de presidente en de secretaresse tijdig benoemd.

Art. 5. *Agenda.* Het hoofdbestuur zorgt tijdig voor de publicatie van een door hen in bijzonderheden geregelde agenda voor de Nationale Vergadering.

Art. 6. *Besluiten.* Besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen. Over personen wordt desverlangd schriftelijk gestemd. Indien over voorstellen de stemmen staken, worden zij als verworpen geacht. Over personen wordt hoogstens drie keer gestemd; de beide eerste keeren zijn vrije stemmingen, de derde keer is een stemming tusschen de twee personen, die het hoogste getal stemmen op zich hebben vereenigd. Indien de stemmen dan staken, beslist het lot.

Art. 7. *Vergaderingen van het hoofdbestuur.* Deze vergadert zoo dikwijls als hij het noodig oordeelt, maar niet minder dan twee maal per jaar om de belangen van de Nationale Vrouwenbeweging te bespreken.

Wenken voor Vrouwenvereenigingen, afgevaardigden en bezoeksters der 2e Alg. Verg. van de N. B. V. B. „Zusterhulp".

Willen de vereenigingen de agenda, statuten en huish. reglement op hunne vergadering bespreken?

Zooals ge merkt, is de agenda ruim voorzien. De verschillende vereenigingen houden voor den goeden gang van zaken rekening met het volgende, dat:

1e. Afgevaardigden en gasten die logies en gastvrijheid wenschen te genieten van de Sneeker gem., gelieven dit te berichten aan br. W. Gorter te Sneek, Galigastraat.

2e. Reeds een half uur voor den aanvang der vergadering de presentielijst voor de afgevaardigden ter teekening ligt en evenzoo een presentielijst voor de gasten.

3e. Elke aangesloten afdeeling 2 afgevaardigden zendt.

4e. De afgevaardigden bij het teekenen der presentielijst hun stembiljetten ontvangen en reeds *voor* den aanvang der vergadering moeten worden ingeleverd, zulks om zoo min mogelijk tijd te verliezen.

5e. De candidaten zijn voor het hoofdbestuur:
zr. Weenink—Dethmers.
„ Boiten—Attema.
„ de Haan—Engelsman.
„ Brandt.
„ Olijslager—Muller.

6e. Vooral zusters uit omliggende gemeenten 6 Juli reserveeren voor een bezoek aan de Alg. Verg.

7e. Komt met het voornemen om samen te werken en bereidt deze vergadering biddende voor.

Met zr. gr.,
G. S. OLIJSLAGER—Muller,
Secretaresse.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jonathans vriendschap en Sauls vijandschap.

1 Sam. 18 : 1—11; 1 Sam. 19, 20 en 26.

Les voor Zondag 2 Juli 1933.

Jonathans vriendschap.
1 Sam. 18 : 1—11, 19 : 1—8.

Het was natuurlijk bij het geheele volk bekend geworden, wat David gedaan had met den reus Goliath en het was dan ook geen wonder, dat David de held van den dag was geworden en zeer populair werd. De zoon van koning Saul, Jonathan, de kroonprins zouden wij zeggen, had ook veel met David op. Hij kende David al geruimen tijd, daar David al vroeger aan het hof geweest was en beide jonge menschen veel met elkander gemeen hadden. Zij waren beiden jong en hadden beiden groote idealen, waren ook allebei moedige jongelingen. Zij besloten vrienden te worden. En die vriendschap openbaarde zich op treffende wijze. Jonathan was natuurlijk beter gekleed dan de anderen, bezat ook betere wapenen. Zij hebben misschien gezegd: „Nu moeten de andere menschen het ook weten, dat wij vrienden geworden zijn!" En zoo kwam het, dat Jonathan zijn mooie prinsenmantel afdeed en hem schonk aan zijn vriend David en ook schonk hij hem zijn wapenrusting.

Maar merkwaardig: terwijl deze beiden vriendschap sloten, zette zich in Sauls hart een onuitroeibare haat tegen David vast.

De menschen die van het land kwamen gingen zingende huiswaarts. Anderen, die van huis kwamen, zongen eveneens. In die dagen is er misschien een populair lied ontstaan, waarin David werd verheerlijkt. Zij hebben niet vermoed, dat hun gezang voor hun held bedenkelijke gevolgen zou hebben. Een gewoon mensch zou in het lied niets bijzonders hebben gevonden, maar Saul ontdekt er zeer veel in. Hij kan het niet verdragen. Het is hem wellicht gegaan als later koning Herodes, die wel wist, dat er eens een koning zou komen, maar die niet wist, waar en wanneer en wie het zijn zou. In elk geval wantrouwde Saul David, want hij kan het als 't ware voelen en tasten, dat de Geest van God met David is.

Jonathan kiest de partij van David.
Hfdst. 19.

Saul haatte David in zulk een mate, dat hij reeds meermalen geprobeerd had, David van het leven te berooven. Hij had reeds eens gepoogd David aan den wand te spitten met zijn spies. En toen David in het huwelijk zou treden met 's konings dochter Michal, moest hij éérst 100 vijanden verslaan. Saul hoopte, dat David daarbij zelf om het leven zou komen. David echter versloeg 200 vijanden. Nu zweert Saul, dat hij David dooden zal. David is hier aan een keerpunt van zijn leven gekomen. David moet op lijfsbehoud bedacht, de vlucht nemen. Waarheen zal hij gaan? Waar is hij veilig? Hij heeft eigenlijk niemand die hem afdoende beschermen kan voor koning Saul. Ja, hij weet iemand: Samuel, die hem gezalfd heeft. Samuel is al oud geworden. Hij geeft onderwijs aan nieuwe leerlingen, die straks het volk kunnen onderwijzen in de dingen van het koninkrijk Gods. Nu komt er nog een nieuwe zorg bij!

David komt ademloos bij hem aan. Wat is er nu aan de hand? „Ja, Saul vervolgt mij en wil mij dooden!" Welk een smart voor Samuel op zijn hoogen leeftijd. Dat zijn nu die beide menschen, die hij in opdracht van God gezalfd heeft. Saul had reeds boden gezonden naar Michal, maar die moesten onverrichter zake terug keeren. Michal had een beeld in Davids bed gelegd, voorgevende dat hij ziek was, en toen de boden andermaal terugkwamen met de opdracht, dat het geheele bed met David er in bij Saul moest gebracht worden, was David reeds gevlucht en een heel eind daar vandaan. Samuel en David waren gegaan naar Najoth, bij Rama, waar de woningen stonden van de Profetenschool. Maar in de nabijheid der Profeten rondom Samuel werden ook de boden door Gods Geest aangegrepen en profeteerden. Toen een tweede en derde gezantschap zich daardoor evenmin van hun opdracht konden kwijten, trekt Saul er zelf op uit, maar als hij naar Samuel en David vraagt, komt ook hij onder den invloed van den Geest en ligt zoo, door hooger macht bevangen, een dag en een nacht op den grond. Zoo kwam ten tweeden male in den volksmond het spreekwoord: „Is Saul ook onder de profeten?"

Verbond tusschen David en Jonathan.
Hfdst. 20.

David begreep heel goed, dat er nu maar één schrede was tusschen hem en de dood. In het geheim had hij een onderhoud met Jonathan. Hij stortte toen zijn ziel voor hem uit en drong er op aan, dat Jonathan de werkelijke gezindheid zijns vaders zou onderzoeken. Den volgenden dag, terwijl er een nieuwemaan-feest was, zou Saul zeker ook David bij den maaltijd wachten, en nu zou Jonathan zien, hoe zijn vader de afwezigheid van David aan een zelfde feest te Bethlehem zou opnemen, welwillend of toornig. Met heilige eeden vernieuwen beiden nu het vriendschapsverbond in dien God, Die zij beiden vreezen, en David verzekert dat hij in de toekomst weldadigheid doen zal, niet alleen aan Jonathan, maar ook aan zijn geslacht. Als Jonathan dan na drie dagen aan dezelfde plaats tot David wederkomt, zegt het bevel aan zijn jongen, dien hij een afgeschoten pijl laat halen: „Haast u, sta niet stil!" genoeg voor David in zijn schuilhoek, om te weten, dat er gevaar dreigde. Saul was zelfs aan tafel tegen Jonathan in woede uitgevaren, toen op den tweeden dag andermaal Davids plaats ledig was en Jonathan voor hem sprak.

Ten slotte namen de vrienden onder tranen afscheid van elkander, maar hun eed bleef de band tusschen beiden, en Jonathan zeide: Ga heen in vrede, hetgeen wij beiden in den naam des Heeren gezworen hebben, zeggende: „De Heere zij tusschen mij en tusschen u, en tusschen mijn zaad en tusschen uw zaad, zij tot in eeuwigheid!" Vs. 42.

David spaart het leven van Saul.
Hfdst. 26.

Heel wat was er in den laatsten tijd gebeurd. Michal was door Saul trouweloos aan een andere man tot vrouw gegeven. Samuel was gestorven. David was later getrouwd met anderen. Hij was voorspoedig geweest en zelfs rijk geworden. Hij had al eens gelegenheid gehad Saul te dooden, maar hij wilde zijn hand niet uitsteken tegen den gezalfde des Heeren. De officieren van Saul waren echter erg afgunstig op David geworden, vooral toen het zoo betrekkelijk goed met David scheen te gaan. Terwijl David nog eens in de woestijn Zif verblijf hield, werd zijn schuilplaats verraden door de Zifieten en Saul legerde zich toen op den heuvel van Hachila. Was Sauls betere stemming, toen hij zijn leven door David gespaard zag, de opwelling van een oogenblik geweest, David bewijst hem dat zijn gezindheid geen voorbijgaande gemoedsbeweging was. Met Abisaï (een neef van David), trekt hij in den nacht tot Sauls leger af, terwijl hij ligt te slapen in den wagenburg te midden van een kring zijner officieren. Hij verwerpt den raad van Abisaï, om zijn koning te dooden. Hij wil dezen vijand niet op deze wijze overwinnen. Met den spies en waterflesch van den koning verlaat hij de plaats, waar een diepe slaap des Heeren was gevallen op Saul en op Abner en zijn officieren die den koning moesten bewaken. In den morgenstond roept David den veldhoofdman. Wat heeft de schildwacht verdiend, die op zijn post in oorlogstijd sliep? David spot met Abner, die zijn koning niet voor gevaar heeft behoed. Saul echter is nog dieper beschaamd dan de eerste maal, toen David zijn leven verschoonde en hij belijdt zijn zonde. De Heere heeft het gedaan! zegt David terecht. Maar de omgeving van Saul is nog meer geprikkeld dan te voren en heeft tegen David geijverd, hoewel Saul persoonlijk David niet meer schijnt te hebben vervolgd. David keert niet terug naar den onbetrouwbaren koning. Moedeloosheid maakte zich van hem meester. Maar de Heere zorgde en gaf uitkomst, zooals wij een volgende maal zullen zien. Want wie op den Heere vertrouwt, zal niet beschaamd worden.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

STADSKANAAL. Brs en zrs. Het is al weer een paar maanden geleden dat de gem. Stadskanaal het een en ander liet hooren door middel van ons blad „De Christen".

Thans willen we U echter weer iets vertellen van de zegeningen ons geschonken door onzen Heiland.

De arbeid ging de laatste maanden rustig zijn gang, het zaad des Evangelies wordt telkens weer uitgestrooid, des Zondags in morgen- en middagdiensten en in de verschillende jeugdbijeenkomsten.

Ook zien we de vruchten van dat zaad uitspruiten en opgroeien, het is heerlijk als gem. samen te arbeiden, en aan vele menschen bekend te maken de liefde van God.

Zondag 4 Juni was het voor onze gem. wel een dag van bijzondere blijdschap.

In de eerste plaats werden we bepaald bij de uitstorting van den Heiligen Geest, naar aanleiding van de woorden die onze Voorganger tot ons richtte in het morgenuur, en hebben we allen gevoeld dat we nog veel meer moeten vervuld zijn van dien Geest en meer verlost moeten worden van de verkeerde geest, de geest van den duivel. We moeten evenals de discipelen bidden om dien Geest die onze harten kan vervullen van blijdschap en geluk.

In de tweede plaats werden we herinnerd aan 4 Juni 1911. Toen was het ook Pinkster en juist de dag waarop onze Voorganger zijn arbeid hier aanvaardde.

Vele zegeningen zijn ons geworden door middel van onzen Voorganger. God heeft hem willen gebruiken om voor velen tot een rijken zegen te worden.

Velen zijn gekomen in die 22 jaren en velen hebben vrede gevonden in het Bloed van het Lam.

Dankbaar kwamen we dan ook als gem. en vrienden den 7en Juni tezamen om de verjaardag van onzen Voorganger te herdenken, ook op dien avond bemerkten we opnieuw dat Voorg. en gem. nauw aan elkaar verbonden zijn.

Onze wensch is dan ook dat het steeds zoo mag blijven, en dat de arbeid die nog verricht zal worden door onze Voorg. nog vele vruchten mag afwerpen tot verheerlijking van onzen God en tot heil van velen.

Wij reizen met elkander
Wij wand'len hand aan hand, enz.

De Corr.

HENGELO (O.) Mij werd indertijd opgedragen u op de hoogte te houden van bizonderheden in ons gemeenteleven. Met gemengde gevoelens nemen we ook daartoe thans weer de pen ter hand. Vreugde en leed wisselen elkaar af in dit leven. Beleefden we heerlijke zonnige Pinksterdagen, nu we dit schrijven is het weer donker buiïg. Pinksterfeest, uitstorting des H. Geestes; uitstorting van overvloedige Zomerzonneweelde over

bosch en veld. Vol des H. Geestes waren de brs en zrs op den eersten Pinksterdag onzer jaartelling bijeen. Ook in Twente beleefden we daarvan iets in '33. Het gelaat, de spiegel der ziel, toonde ons dit, toen Baptist Twente bijeen was onder looverdak in ons schoon gewest. Erve Buren onder Woolde aanschouwde naar schatting een 600-tal — jong en oud — Baptisten met hun gezinnen en vrienden. Vroolijk werd er gezongen, gelachen, gespeeld, geluisterd naar onze Almelosche muzikanten, naar zang van een 3-tal koren, Almelo, Enschedé, Hengelo. Vergeten we echter vooral niet de ernstige toespraken vol van H. vuur des Geestes, onzer broeders, die daartoe af en toe de gelegenheid vonden. Wat is het groot, God te genieten, en tot ons te hooren spreken te midden van Zijn machtige schepping. Deez' aarde is een paradijs, waren er geen zonden met allen aankleve van dien.

Gij zult den dood sterven, klonk het in het paradijs. Helaas, klinkt die stem nog telkens weer onder ons zondig menschengeslacht. We ontkomen niet aan den killen greep. „Zalig zijn zij, die in den Heere sterven", is ons troostwoord. Broeder Reiling mocht dit aanheffen over het graf van een der onzen, wiens stoffelijk overschot we deze week aan moeder aarde afstonden. Zijn ziel, zijn leven is gered! Heerlijk Thuis is J a n B e r e n d s.

Een jonge man, ongehuwd, 36 jaar, zwak naar lichaam en geest. Weinig verlies misschien voor het maatschappelijk leven. Hij behoorde immers niet tot de grooten doch tot de eenvoudigen en toch, een Koningszoon! Als kind is hij ingegaan in het Koninkrijk der Hemelen. De gemeente en vooral haar jeugdwerk, daaraan nam hij naar vermogen van harte deel, al was het ook in den vorm van eenvoudige handdiensten. Dat behalve onze Voorg. nog een tweetal brs bij zijn geopende groeve, aan een vrij groote schare belangstellenden, hem als een voorbeeld van trouw en liefde tot 's Heeren werk memoreerden, getuigt wel van de sympathie die hij onder ons genoot.

Jan, vaarwel, we zien je eens terug, doch dan geschaard rond den Heiland, dat is het voornaamste.

Op weg naar zijn uitvaart komen we voorbij een ongeval. Een jongen van ca. 15 jaar is doodelijk getroffen door een afvallend deel der lading van een passeerende vrachtauto.

Lezer, spreekt u dit niet van de kortstondigheid en onzekerheid des levens? Zalig, indien gij ook, onverwacht, kunt sterven „in den Heere!"

'k Wensch het u van harte!

K. DRENT.

MEDEDEELINGEN

Zondag 9 Juli a.s. denkt Ds. L. de Haan afscheid te nemen van de gem. Nieuwe Pekela en Zondag 23 Juli z'n intrede te doen te Utrecht na vooraf bevestigd te zijn door Ds. B. Planting van Amsterdam.

Het uur van afscheid wordt nog nader bekend gemaakt.

Br. H. Doornkamp

onze student aan Spurgeon's College zal onze gemeenten gaarne dienen op zijn navolgende vacantiezondagen: 16, 23 en 30 Juli, en 20 en 27 Augustus. Zijn adres is tot en met 30 Juni: Spurgeon's College, Norwood Hill, S.E. 25 Londen, Engeland.

Na 30 Juni is zijn adres: Alexanderstraat 1, Groningen.

De secr. der Unie ds. B. Planting schreef reeds in De Christen no. 2290 dat de heer J. v. Dongen z'n ontslag had gevraagd en gekregen als Voorganger der gem. Harlingen. Nader dient nog gemeld te worden, dat v. Dongen en z'n vrouw nu ook bedankt hebben als lid van de gemeente te Harlingen. Hij is nu begonnen, met ergens zelf samenkomsten te houden in Harlingen, waarvoor hij gegadigden zoekt onder de leden der gem. Het doel van deze regelen is, de verstrooide broeders en zusters, als ook de schippers onzer gemeenten te doen weten, dat hun tehuis nog steeds Noorderhaven 49 is.

In de gem. Harlingen gaat het, gezien de omstandigheden, goed. Het verloop der dingen geeft gegronde hoop dat zij binnen niet langen tijd, de beroering door v. Dongen's onwaardige levenswijze veroorzaakt, te boven zal zijn.

Wij bevelen haar in de voorbede van alle brs en zrs in Nederland aan.

Het adres der beide ouderlingen is: S. P. Hellingwerf, Noorderhaven 49 en S. Wielinga, Nieuwe weg 2, Harlingen.

A. P. BARENDREGT,
Consulent der gemeente.

Zusterhulp.

Deze maand is de tijd, dat de halfjaarlijksche bedragen weer gezonden worden. Willen de zusters daaraan denken? Gaarne neem ik de gedurende een halfjaar vergaderde gelden voor zr. Reiling of voor eventueele andere doeleinden, „Zusterhulp" betreffende, in ontvangst.

De Alg. Penningmeesteresse.
S. BOURITIUS—Hamer.
Deventer, 1e Weerdsweg 123.
Girono. 151970 Ds. G. Bouritius, Deventer

Ontvangen
v. d. Zending:

v. d. gem. Heeg	f 20.—.
v. d. J. V. Joëzer, Groningen	f 25.—.
van N. N.	f 100.—.

v. h. Studiefonds:

v. d. gem. Heeg	f 4.—.

Hartelijk dank.

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postr. 167305.

N. B. J. Beweging.

In vriendelijken dank ontvangen: Contributie 1932/33 afd. Enschedé f 5.—, dito Heerlen f 2.50.

D. MOLIJN, Penn.
Giro 70920.
Utrecht, Diezestraat 2.

Nog lang niet allen die met ons nog wat te verrekenen hadden hebben dat gedaan. Kom N. B. J. B.ers, wij houden van een schoone lei, onze Conferentie te Hengelo moet geen handelskantoor worden, dus

*N*u *B*etalen *J*onge *B*aptisten.

N. Pekela.

De gemeente te N. Pekela heeft onder biddend opzien tot God,
cand. br. T. J a n s m a
tot haar Voorganger beroepen.

De Secr. W. WIERSEMA.

LAATSTE OPROEP.
UNIE-VERGADERING.

Vele Secretarissen bleven in gebreke om de afgev. hunner gemeenten op te geven.

Ik herhaal nog eens de vragen die voorkomen in „De Christen" van 26 Mei.

1e. Hoeveel afgev. de gemeenten denken te zenden.

2e. Met welke gelegenheid men denkt te komen.

3e. Voor hoeveel nachten men logies verlangt. Hoeveel mannen en vrouwen men denkt te zenden met vermelding van hun namen.

4e. Op hoeveel maaltijden moet worden gerekend.

5e. Deze vragen gelden ook voor hen, die als *gasten* de verg. denken te bezoeken.

Berichten over afgevaardigden of gasten welke na *21 Juni* bij ons binnen komen, worden *onherroepelijk* ter zijde gelegd.

Namens de regelings-comm.,
W. GORTER, Secr.,
Galigastraat, Sneek.

Vrijdag 23 Juni 1933 No. 2293 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN EEN MOEDELOOZE.

Het moede hoofd geheven
omhoog, en vat weer moed!
God hééft u niet verlaten,
Stil! Droog uw tranenvloed!
Al zijt gij nog zoo droevig;
al ziet gij thans geen licht —
de Vader in de heem'len
zal zorgen. Doe uw plicht!

Uw plicht is, Hem vertrouwen
in alles, wat Hij doet.
Want onder leed en zorgen
wordt gij hier opgevoed.
Wat zijt gij dan mismoedig?
Of hebt gij nooit geloofd?
Na regen komt de zon steeds;
is ook die hoop gedoofd?

Het moede hoofd geheven
omhoog dus, en — vol moed!
Nu nooit meer God verlaten;
voort, maar — met blijden groet!
De Zon gaat nimmer onder,
al wiss'len dag en nacht.
Neen, God zorgt voor de zijnen;
houdt óók voor ú de wacht.

Dr. Melchior Fischer.

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE HOOP, HET ANKER DER ZIEL.

Hebr. 6 : 18—20.

Wanneer het leven een pelgrimstocht is, dan doet iedereen dwaas, die weet, op een verkeerd pad te zijn en die niet haastig maakt, dat hij of zij de goede weg vindt. Wacht niet met het betreden van den goeden weg, tot de avondschaduwen daarop vallen! En wanneer het leven een strijd is, dan doet gij dwaas, wanneer gij verzuimt, u tot dien strijd voor te bereiden! Geen huisbewaarder zal door dieven laten inbreken, als hij weet, in welke ure de dief komen zal; en als hij het niet weet, dan waakt hij niet een bepaalden tijd, zooals de schildwacht, maar blijft den geheelen nacht waakzaam als de wachter van het huis. Of wanneer het leven gelijk een scheepvaart is, hoe lichtzinnig handelt dan iemand, die slaapt, terwijl zijn schip op onbekende wateren, tusschen de oevers geboorte en dood, doelloos heen en weer drijft! Zoudt gij niet in veilige haven willen aankomen?

Eens waren de discipelen van den Heiland te midden van de storm en de hooge golven. „Waarom zijt gij zoo vreesachtig?" heeft de Heere hen toen gevraagd. (Matth. 8 : 26).

„Storm en baren geven de zee pas ziel en leven!" heeft iemand eens gezegd. De menschen krijgen door den storm en de golven juist leven en karakter. Maar door den storm worden wij tegen de klippen gedreven, wanneer de ware stuurman ontbreekt. Maar wij komen in veilige haven aan, als Jezus aan het roer zit. Daarom vreezen Zijn discipelen niet. Toen Julius Cesar zich eens in een zwaren storm op zee bevond, zeide hij tot den vreesachtigen schipper: „Vrees niet! gij hebt den Cesar in het schip." Hier zien wij meer dan Cesar. Hoeveel beteekenis heeft dit woord, als Christus, die het leven is en het leven geeft, Zich in ons levensscheepje bevindt!

Geef den Heiland 't roer in handen
Van uw aardsche levensschip;
Hij zál veilig u doen landen,
Hij kent elke rots en klip.
Zij uw scheepje groot of klein,
Laat den Heiland Stuurman zijn!
(Joh. d. H. 803).

Tot de onmisbare inrichting van een schip behoort ook een anker. Slechts door een onverantwoordelijke lichtzinnigheid kon dit instrument vergeten worden. Op hooge zee, in de uren van gevaar, als de storm woedt, wordt het anker uitgeworpen. Het zakt naar beneden en grijpt zich op den bodem der zee vast, waardoor het schip een veilig houvast heeft.

Ook de ziel heeft een anker noodig. Maar wat in het gewone leven nooit voorkomt, gebeurt in geestelijk opzicht ontelbare malen. Zonder het vaste anker der ziel waagt men zich op de open zee des levens. Eigen kracht en eigen wijsheid kunnen het anker echter niet vervangen. Slechts één anker houdt, als al het andere wankelt en bezwijkt. Dat is het anker der hoop, dat door het Evangelie wordt aangeboden. Het wordt aangeboden „als een anker der ziel, hetwelk zeker en vast is," opdat ongeduld en vrees, twijfel en verzoeking, moeite en lijden u niet omverwerpen, zooals de door den storm opgezweepte golven van de zee een ankerloos schip. Een kind van God is steeds overgegeven en rustig, want hij weet een anker te hebben voor de ziel. Daarom kan hij rustig zijn op zijn ondergaande schip.

Maar de ankergrónd ligt buiten ons. Welke kapitein zou voor zijn schip, door den storm overvallen, steun zoeken aan boord? Hij kan het anker aan den boegspriet hangen, het zal hem geen steunpunt geven. Hij kan het anker op het dek opstellen, en de storm zal met het schip spelen. Hij kan het in de ladingsruimte neerleggen, maar zonder het gewenschte gevolg. Geen anker geeft zekerheid, zoolang het aan boord wordt vastgehouden of buiten boord in zee zwemt. Het moet, bevestigd aan een lang ketting, naar buiten, de bodem der zee vastgrijpen en vasthouden.

Zoo moet ook onze hoop niet op menschen en niet op ons zelf gevestigd zijn. Jezus vertrouwde Zichzelven niet toe aan hen, die door teekenen tot het geloof aan Zijn naam gekomen waren, daar Hij hen allen kende en omdat Hij niet van noode hád dat iemand getuigen zou van den mensch; want Hijzelf wist, wat in den mensch was. (Joh. 2 : 24, 25).

Maar „Hij heeft op God vertrouwd!" Hoog boven de woelige zee des levens lag voor Hem en ligt voor ons de ankergrond. Het anker van het schip

zinkt zooals het behoort naar de diepte, maar het anker der hoop van de kinderen Gods stijgt omhoog. Het dringt door tot in de diepten Gods en hecht zich daar vast, vast in de kruis- en zoenverdienste van Christus en in de rotsgrond van Zijn genade.

„Ligt van uw ziel reeds het anker vast?
Dan dreigt geen nood als 't getij ook wast.
't Scheepje ligt vast ook in 't stormgeklots:
't Anker heeft zijn grond in de eeuwge Rots!" (812).

Maar wat geeft het anker, als de ketting ontbreekt, die het met het schip verbindt? Deze ketting is in ons leven de getrouwheid, „om de voorgestelde hoop vast te houden". Alle blijdschap en leed van ons leven, alle geestelijke worstelingen zijn beproevingen, om vast te stellen, of deze ketting nog veilig en stormvast is. Bij veel menschen biedt het voldoende houvast in schoone uren van geluk, van gezondheid en succes, maar de ketting breekt zoodra er ziekte en ontmoediging komt of wanneer nog andere levensstormen beginnen te woeden. „Zoolang ik kan ademhalen, zal ik hopen!" Maar verder gaat hun hoop niet en die verbreekt, als de storm des doods nadert. De hoop van een christen gaat veel verder. Als hij sterft, hoopt hij nog. Dan gaat de hoop over in een nemen en in eeuwigheid bezitten.

De schepen snellen naar de haven. Reeds tijdens de overtocht heeft God echter op heerlijke wijze voor de Zijnen gezorgd en leidt hen uit den storm in de stilte, zooals de discipelen, zooals Noach in de ark, zooals Lot naar Zoar, de eerste christenen naar Pella en door het gebed als in een haven. En als wij in de wereld verdrukking hebben te lijden, roept de Heiland ons toe: „Hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen!" (Joh. 16 : 33). Al komt het water ook tot aan de lippen, in God is onze Toevlucht en onze Hulp! Als dan ten slotte de levensreis ten einde gaat, opent zich voor ons de lieflijke haven des vredes, waar geen onrustige golf de heerlijkheid kan bederven. Daarheen is Jezus Christus, de Voorlooper, ons vóórgegaan. Dáárheen moeten wij onzen koers richten, dáár is het vaderland der ziel, dáár zijn wij thuis, in het Vaderhuis. Open staan de gouden poorten . . . .

Hoe zal 't ons zijn na alle leed beneden,
En aan het einde van den aardschen strijd,
Wanneer wij daar het Vaderhuis betreden,
Verlost en vrij in 's Heeren heerlijkheid!

Hoe verheugd is de zeeman en de reiziger als hij eindelijk na lange moeitevolle reis in veilige haven aankomt! Menigeen heeft een goede reis gehad, en belast en beladen tot den waterspiegel vaart zijn schip met volle zeilen de haven binnen. Maar dikwijls komt ook een schip de haven binnen, dat alle sporen van hevige stormen draagt. Moeilijk komt het binnen, want de masten zijn over boord geslagen, de zeilen zijn gescheurd, de borstwering is afgeknapt. In zulk een toestand komen vele geloovigen de eeuwige haven der rust binnen. Zij komen uit groote moeilijkheden, uit groote gevaren, uit groote verdrukking! Maar al was hun loopbaan ook moeitevol en stormachtig, *hun einde is zalig*, want „zij hebben hunne kleederen wit gemaakt in het bloed des Lams", zij hebben het geloof bewaard en volgehouden tot aan het einde. Ja, wie het met Jezus waagt en getrouw blijft tot aan het einde, zal eens als verloste ziel met Halleluja-Psalmen binnengaan in de zalige eeuwigheid!

O, dat niemand schipbreuk moge lijden!

Hebt g' een anker sterk,
Op des levens zee;
Als aan 't donker zwerk
Wolken spellen wee?
Als 't getijde wast,
En de kabel spant;
Is uw anker vast
Dat uw schip niet strandt? (812).

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

In „Ons Orgaan" het orgaan der Vrije Evangelische Gemeenten schrijft Doc. Winckel in een „Brief uit Bereä", de volgende behartigenswaardige woorden:

„Dezer dagen ontmoette ik een broeder-voorganger, die mij iets mededeelde, dat mij als muziek in de ooren klonk. Hij zei (ik mag dit zeker wel oververtellen, 't is geen ambtsgeheim): „Onze Kerkeraadsvergaderingen worden meer en meer feestvergaderingen. We zijn blij elkander te mogen zien en kunnen de dingen die afgedaan moeten worden in den geest van Christus behandelen". In de gemeente weerspiegelt zich de gezegende verhouding die in den Kerkeraad wordt aangetroffen — of wellicht is 't juister te zeggen dat de gezegende toestand in de gemeente niet nalaat van invloed te zijn op vergaderingen als van kerkeraad, gemeente en commissies.

Een *feestelijk* gevoel, moest dat niet in aller hart eigenlijk leven, wanneer broeders als leden der gemeente of als leden van den kerkeraad of als medearbeidende in eenig werk in Gods Koninkrijk, elkaar ontmoeten? In de wereld is zoo weinig van Gods Geest te bespeuren — dan moet 't immers 'n feest zijn, broeders te ontmoeten, met welke we bidden en werken mogen!

Maar de werkelijkheid is vaak anders. Als de verhoudingen niet zuiver zijn; als er geen onderlinge waardeering is; als men niet verstaat dat de een den ander uitnemender heeft te achten dan zichzelve; — dan kan een kerkeraadsvergadering, maar nog meer een ledenvergadering een droeve zaak worden.

Hoe licht faalt sommiger christendom, als men het ontmoet op het terrein van de bespreking van zaken, de praktijk van 't leven rakende. Waarom zou men bij zakelijke besprekingen den Heiligen Geest niet aan 't woord laten komen, inplaats van den ouden mensch een kans te geven? Tot op de kerkeraads- en gemeentevergadering toe moet de invloed merkbaar worden van dien Geest, die in de keus zijner woorden en uitdrukkingen voorzichtig en kieskeurig is.

L.

DE ORGANISATIE ONZER GEMEENTEN.

We wezen er de vorige maal op, dat, wat een gemeente doet, niet slechts van plaatselijke beteekenis is, doch ook invloed heeft in grooter kring. Dit brengt mede, dat de gemeenten niet meer dan een beperkte autonomie toekomt. Over dat deel harer handelingen, die voor allen van belang zijn, dienen ook allen wat te zeggen te hebben. In de verder dan de plaatselijke gemeente reikende besluiten, dienen de gemeenten elkaar te kennen en te erkennen. We wezen daarop, dat dat geen heteronoom, geen andersoortig gezag is, maar een hooger autonoom gezag. De autonomie der plaatselijke gemeente vindt haar grenzen in de belangen der gezamenlijke gemeenten. Deze belangen zijn uiteindelijk onderworpen aan den regel, daarvoor vastgesteld door de gezamenlijke gemeenten, constitueerend de Algemeene Vergadering en handelend door de Commissie der Unie. Dezen en geen anderen eisch stelt de wezenlijke samenhang der gemeenten aan de organisatie. De organisatie moet zoo zijn, dat de levenseenheid en de belangengemeenschap der gemeenten, er in tot uiting komt en er door kan functioneeren. Want de organisatie moet het leven helpen om zich te openbaren naar zijn aard.

We namen ons voor om enkele dingen, waarin de diepere eenheid der gemeente zich beter moet openbaren, met name te noemen.

We denken in de eerste plaats aan het Leiderschap.

Toen Frederik de Groote een zijner generaals uitzond voor een veldslag zei hij: begeef u naar die en die stad en gij zult er 40.000 man vinden. De generaal begaf zich derwaarts, maar kon hoe hij ook telde, niet meer dan 30.000 soldaten vinden. Hij vroeg zijn Vorst beleefd, hoe of dat zat. Het antwoord was: ik heb u voor 10.000 man gerekend.

Een dominee vertelde eens aan tafel — niet zonder voldoening —: dit is nu al de derde, die ik hoofd maak. De glorie van sommige dominees is scholen te bouwen, van anderen „hoofden" te maken en er schijnen er ook te zijn, wier heerlijkheid het is dominees te maken. Inderdaad zijn we de jaren door om dominees verlegen geweest, maar zoo ooit dan geldt hier toch het gezegde: beter er om verlegen dan er mee verlegen. Alle hout is geen timmerhout. We constateeren soms met verbazing wat zoo hier en daar van ons gedacht wordt. Af en toe ontvangen we sollicitaties van personen, die zich graag aan het hoofd van een Baptiste gemeente geplaatst zagen. Gedoopt zijn ze nog wel niet, maar „Parijs is wel een mis waard". Als men hun maar een gemeente belooft, zullen ze zich wel laten doopen. Ze zijn van den Doop „wel overtuigd".

Over dergelijke schriftstukken verbaast en bedroeft men zich, maar als men dan verneemt, dat er gemeenten zijn, die, blijkbaar na mislukte sollicitatie zelf maar aangeklampt zijnde, aan zulke aanbiedingen het oor leenen, grijpt men zich naar 't hoofd. Springen de gemeenten nu zoo lichtzinnig met hun leven om, dat ze menschen, hun zoo goed als onbekend of erger dan dat, voor het Voorgangerschap aanvaarden?

De gevallen waarin zoo lichtzinnig gehandeld werd, zijn niet zoo zeldzaam. En de teleurstellingen zijn even talrijk.

't Droevigste van 't geval was echter, dat zoo'n man door de Algemeene Vergadering zonder meer moest worden erkend krachtens de „autonomie" der gemeenten. De gemeenten, die er tegen waren, behoefden hem wel is waar niet in hun midden te laten optreden, doch de man representeerde het Baptisme.

Wat redelijk betoog niet vermocht, heeft gelukkig de ervaring wel kunnen doen. Men heeft *geleerd*, en zoodoende kon het voorstel een meerderheid vinden, dat iemand, die nog niet diende in een geunieerde Baptiste gemeente, niet beroepen mocht worden, alvorens de Commissie der Unie een onderzoek naar hem had laten instellen en een oordeel over zijn al of niet geschikt zijn voor den dienst had bekend gemaakt. Bij deze regeling blijft een gemeente nog vrij zoo'n persoon al of niet te beroepen, en als ze hem tóch beroept, dan is hij „Unievoorganger", en heeft hij (tusschen haakjes) zonder meer recht op het lidmaatschap van het Pensioenfonds!

Dat de organisatie hier rammelt, voelt toch ieder. Dat is met geen woord goed te praten. We moeten verder gaan en ons verbinden nooit een man te beroepen, die niet door de Commissie der Unie beroepbaar verklaard is.

Over de eischen, die bij het onderzoek gesteld behoorden te worden, spreken we hier niet, wijl dat geen vraag is, de organisatie der gemeenten rakende. We willen hier slechts dit van zeggen, dat we het zouden toejuichen als onder de jongere broeders meer studiezin aan den dag trad en de Commissie ad hoc in die richting invloed zocht uit te oefenen. We hebben ook hooger op een taak!

L.

JAARVERSLAG
van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland (1932--1933)
door B. PLANTING, Secr.

Komt, laat ons even stilstaan vrinden,
Ons Uniejaar is rasch voorbij,
Dit stilstaan zal ons wis niet hind'ren,
Het is zelfs goed voor u en mij.

Een jaarverslag komt tot ons met den eisch van stilstaan. Het roept ons tot overdenken van den weg, dien de Heere ons in het verleden jaar geleid heeft. Het herinnert ons aan Gods weldadigheid en trouw en tevens aan onze gebreken en feilen. Het wekt ons op tot dank en verootmoediging. Het versterkt ons geloof en verlevendigt onze moed. Het kan ons helpen ons te oriënteeren en ons zelf te corrigeeren.

Van harte hopen we, dat dit jaaroverzicht over onze Unie en haar gemeenten, u in een of ander opzicht moge dienen.

Ons overzicht kan, uit den aard der zaak, niet veel nieuws opleveren. Wetenswaardige gebeurtenissen in de Unie of hare gemeenten, worden, als immer, geregeld in ons orgaan „De Christen" onder uwe aandacht gebracht.

't Verblijdt ons zeer, dat we af en toe van heerlijke dingen in den arbeid onzer gemeenten mogen hooren. Vrij algemeen is er een verlevendiging duidelijk merkbaar. Op velerlei wijze wordt de heerlijke boodschap des Evangelies uitgedragen. Ook werden zondaars bekeerd en tot de Gemeente toegedaan.

Niet alle gemeenten deelden echter gelijkelijk in dien zegen. Enkele gemeenten leden zelfs schade, omdat de vrede Gods niet altijd heerschappij voerde over de harten en zinnen der geloovigen. Nog altijd geldt het woord des Heeren: „Satan heeft ulieden zeer begeerd te ziften, gelijk de tarwe", doch ook: „Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude".

Volgens de Statistiek werden in het vorige kalenderjaar (1932) in de gemeenten onzer Unie ruim 300 personen gedoopt. Een aanzienlijk getal, dat ons tot dank aan God stemt. Het totaal aantal leden der gemeenten bedraagt 4259 of 239 meer dan in 1931.

Ook in dit opzicht is dus ons werk, evenals in vorige jaren, vooruit gegaan.

Dat, niettegenstaande de ernst der economische omstandigheden, die ook in onze gelederen merkbaar is, het werk toch op peil gehouden kon worden, stemt eveneens tot dankbaarheid. In vele gevallen komt de offervaardigheid nu op de proef.

De Com. der Unie vergaderde dit jaar tweemaal. Eenmaal in October te Groningen en in Mei j.l. te Zwolle. De uitbreiding van ons werk brengt 't vanzelf mee, dat ook de programma's voor deze verg. steeds uitgebreider worden.

Het was haar tot vreugde, aan vele verzoeken om ondersteuning te kunnen voldoen en daardoor kleine en zwakke gemeenten behulpzaam te kunnen zijn. Of dat op den duur zoo blijven kan, moet de toekomst leeren. De laatste, trouwens ongedachte, bijdrage uit Australië heeft, althans voor dit jaar, het tekort belangrijk gereduceerd.

Door Commissies van Onderzoek werden, in enkele gemeenten moeilijkheden belicht en in sommige gevallen opgelost, naar we hopen, tot heil van die gemeenten.

De Com. v. Onderzoek van candidaat-kweekelingen was dit jaar in rust.

De Contakt-Com. heeft zich naar behooren van haar taak gekweten, en de U.-Com. behoorlijk ingelicht over onze studenten en aspirant-Voorgangers.

De Com. v. Inwendige Zending heeft de Com. der Unie haar taak belangrijk verlicht door haar advies over de verzoeken om ondersteuning van hulpbehoevende gemeenten. Overigens heeft deze Com. nog grootsche plannen voor de toekomst.

Dat er thans een voorstel op de Agenda voorkomt tot opheffing van de Com. voor het inzamelen van gelden voor het Studie-fonds vindt zijn oorzaak, voor een groot deel, in de nalatigheid van sommige gemeenten. Met het oog op een verhoogde uitgave voor de brs. studenten, is een andere regeling bepaald noodzakelijk.

Ook van onze zijde is dit jaar aan vele honderden in den lande weer het Evangelie gebracht door middel van de Radio. Volgens ingekomen be-

richten, niet zonder het gewenschte gevolg.

Twee van onze Voorgs. (de brs. Koopmans en de Haan Sr.) hebben hun emeritaat aangevraagd en verkregen. Om minder aangename reden, moesten twee andere Voorgs. (de brs. Roest en v. Dongen) onze gelederen verlaten.

Daartegenover staat, dat twee andere brs. als Voorg. geïnstalleerd zijn n.l. H. Bakker en J. de Neef, en twee jonge brs. (H. Mostert en T. Jansma) beroepbaar zijn verklaard.

Onze papieren boden „De Christen" en „De Zaaier" hebben ieder op zijn wijze weer hun taak volbracht. De eerste in de engere kring onzer gemeenten, de tweede op het wijde terrein der wereld. Moge hun getuigenis voor velen ten zegen zijn geworden.

Onze kleine Evangelist „De Kindervriend" doet onder de opkomende jeugd een heerlijk werk en heeft een goede reputatie.

Verder noemen we nog de extra uitgaven van „De Christen" het Kerstno. en het Voorjaarsno. Vooral het eerstgenoemde is een groot succes geweest.

„Jong Leven", het orgaan van de N. B. J. B. heeft dit jaar zijn intrede gedaan. Wij hopen dat „Jong Leven" een lang en zegenrijk leven beschoren is.

Met „Ons Depôt" gaat het nog steeds een slakkegangetje. 't Is voor den Depôthouder haast om moedeloos te worden. Toch is lektuurverspreiding, ook van onze beginselen, van groote beteekenis voor onze gemeenten.

De vergadering van de Broederschap van Predikanten, die ook dit jaar in aansluiting aan de Com.-Vergadering gehouden werd, blijkt hoe langer hoe meer in een behoefte der samenleving der brs. Voorgangers te voorzien.

Ook vonden dit jaar enkele mutaties onder de Voorgs. plaats. Br. Huizinga Sr. verwisselde Hengelo (O.) met Delfzijl. In zijn plaats is br. K. Reiling van N. Weerdinge gekomen. In de plaats van br. J. de Haan te Vriescheloo kwam br. J. de Neef en br. H. Bakker nam de gem. 2e Exloërmond over, terwijl br. G. Visser op 't punt staat naar Bergumerheide te gaan en br. L. de Haan naar Utrecht.

De voorgenomen reis van al de brs. Voorgs. naar het Baptist Wereldcongres te Berlijn moest dit jaar overgaan. Vanwege de allerwege heerschende economische depressie is het Congres uitgesteld.

De Friesche en Veenkoloniale Bapt. bonden hebben hun geanimeerde Conferenties gehouden, evenals voor dezen; desgelijks hield de Veenkoloniale Zangersbond haar Zangersdag. De mededeeling van de eerste welgeslaagde Baptiste Landdag te Gieten, ligt ons nog versch in 't geheugen.

De Jeugdconferenties van de N. B. J. B. in de verschillende deelen van ons land gehouden, werken bezielend voor onze jonge menschen, terwijl ouderen daardoor nog weer verjongd worden.

Van onze studeerende brs. hoorden we goede berichten. Zij zijn ijverig en maken goede vorderingen. Hun gedrag is, zooals het toek. predikers des Evangelies betaamt. Jammer, dat br. Schuil door een nog al ernstig ongeval getroffen werd, waardoor eenige stagnatie in zijn studie ontstond.

De berichten van onze zuster G. Reiling, zendelinge te Yakusu, Congo, luiden alleszins gunstig. De harten van velen kloppen warm voor haar en haar werk.

„Zusterhulp", een van onze jongste spruiten, laat af en toe iets van zich hooren in ons orgaan. Wij vertrouwen, dat haar streven zoowel de in- als uitwendige zending ten goede zal komen.

Dat br. C. Füllbrandt zijn tournee door ons land niet kon maken, was een teleurstelling. Wij meenden echter de toegezegde ondersteuning voor de Zigeunerzending niet terug te moeten houden.

Overigens ging het in ons Unie-leven als met een kabbelend beekje, dat bijna geruischloos daarheen vloeit, maar toch, duidelijk merkbaar, aan hare oevers een zekere vruchtbaarheid mededeelt.

(Slot volgt.)

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Onze Nat. Conferentie

. . . . belooft goed te worden. Ik was den 14en Juni te Hengelo om de plaatsen van samenkomen eens persoonlijk in oogenschouw te nemen, en om met het regelingscom. verschillende dingen te bespreken. Ik kan niet anders zeggen, dan dat ik begonnen ben groote verwachtingen te koesteren voor onze a.s. Conferentie. Niet in de Bapt. Kerk maar in 't vereenigingsgebouw van de firma Stork zal onze Conf. gehouden worden. Waar dat is? O zoo gemakkelijk te vinden. Net achter het station. Wie vóór uit 't station komt en dan links afslaat, onder een viaduct doorloopt en nog eens links gaat, zal 't zoo maar vinden. Bovendien zal de vlag van de Hengelosche N. B. J. B. groep wapperen bij den ingang.

Dat vereenigingsgebouw is mooi gelegen temidden van mooien aanleg, van grasperken en bloemen. Er is plaats voor meer dan 500 personen en bijbehoorende autobussen, rijwielen enz.

Achter 't gebouw is nog een mooie tuin met gelegenheid voor openluchtsamenkomst. Wat wil je nog meer?

De prijs? Ja, die is naar verhouding goedkoop, maar voor vergadergelegenheid en muziek, en demonstratie-optocht enz. zal toch wel eens een extra collecte gehouden moeten worden.

Het Com. van voorbereiding is zeer actief. Tot hiertoe is nog niet eene aanmelding binnen gekomen, maar het Com. heeft al ruimte voor ver over de tweehonderd nachtgasten en tegen de driehonderd daggasten.

Meer er over te zeggen is overbodig. De Conferentie wordt onder Gods zegen vast en zeker goed. Als onze N. B. J. B.ers maar op de volgende dingen rekenen:

A. Men geve zich op met gebruikmaking van de toegezonden formulieren voor 5 Juli e.k. bij Derks, Lansinkweg 58, Hengelo (O.)

B. Men doe opgave van afgevaardigden voor 1 Juli e.k. bij den Secr.

C. Men neme zich voor in de gezamenlijke collecten op z'n minst een gulden te doen.

D. Men bereide de Conf. in persoonlijk gebed voor.

Zij, die de Conf. willen dienen met een opstel, een voordracht of andere bijdrage, doen goed, dat nú al ter kennis van onderget. te brengen, met opgave van soort en titel der bijdrage.

A. P. BARENDREGT,
Jeugdsecr.

Voorstellen voor de Nat. Conferentie.

Van Leeuwarden.

De groep Leeuwarden stelt voor:

a. De N. B. J. Beweging worde Jeugdbond.

De verschillende jeugdgroepen worden aangezocht lid te worden van dezen bond.

b. In verband hiermede kieze de Conferentie een nieuw bestuur, dat niet meer dan 7 personen bedraagt, waarvan slechts drie Voorganger mogen zijn, dat in drie jaar aftreedt, welks aftredende leden dat jaar niet herkiesbaar zijn.

De Bond is in te deelen in verschillende districten.

De verantwoordelijkheid voor een district worde opgedragen aan het lid van het hoofdbestuur, dat in of bij dat district woont.

De leeftijdsgrens en geloofspositie noodig voor 't lidmaatschap in de afdeelingen worde bepaald.

Het bestuur wijze de N. B. J. B.ers middelen en wegen aan, waardoor de Bond zich nuttig kan maken voor 't Koninkrijk Gods bijv. op 't gebied van uit- of inwendige zending.

Het bestuur spore de plaatselijke besturen aan tot handhaving van *strenge tucht* tegenover onwillige, onwerkzame en onordelijk levende leden.

Toelichting. Het is ons niet onbekend dat onze „beweging" een Jeugdraad bezit. Wij moeten echter tot onzen spijt constateeren, dat wij tot dusver weinig richtinggevenden en doelstellenden bijstand ontvingen. Wij verwachten van een bond, bestuurd door vaste hand, een straffere organisatie en meer practisch nut.

c. Over de Jeugdkrant.

De Jeugdkrant verschijne iedere maand,

ontvange een modern hoofd waarin 't strijdmotief verwerkt is geworden,

worde indien mogelijk, geïllustreerd met beelden uit natuur en techniek.

De red. make zich innerlijk los van oude vormen, wegen en stijlen en spreke in de taal van vandaag tot de jeugd van vandaag.

Van Hengelo.

De groep Hengelo stelt voor;

1. Uitbreiding en verbetering van „Jong Leven". Door het elke maand te laten verschijnen, voorzien van een ander hoofd en anderen inhoud.
2. Om jaarlijks f 0.25 contributie te heffen van alle insigne-dragers en draagsters.
3. Om elk jaar voor rekening van de N. B. J. B. 1 of 2 personen in opleiding te hebben voor de zending.

Van E.-E.veen en N. Weerdinge.

De Confer. besluite tot uitgifte van uniforme fietsvlaggetjes.

Van N. Pekela.

De Jeugdraad overwege de mogelijkheid van het in exploitatie nemen van een eigen Jeugd- en Conferentieoord en brenge op de e.k. Nationale Conf. verslag uit van haar bevindingen.

Zaken waarover de Jeugdraad ter Conferentie wil spreken:

a. Moeilijkheden en mogelijkheden onzer Filmbeweging.

b. Nieuwe regeling der zendingsactie onder ons. De bedoeling is aparte sierlijke N. B. J. B. busjes te doen vervaardigen om die in elke groep te plaatsen en welker inhoud door den Jeugdraad in overleg met de Conferentie zal dienen voor uit- en inwendige zending.

A. P. BARENDREGT.

Verslag van de Nat. Pinkster-Jeugdconferentie te Mühlhausen.

Het was me een voorrecht in de gelegenheid te zijn om eens een Duitsche Jeugdconferentie mee te maken, en de indrukken, die ik daar heb opgedaan, wil ik gaarne langs dezen weg doorgeven. — De Duitsche jeugd houdt n.l. hare jaarlijksche nationale conferentie met Pinksteren in het bondshuis te Mühlhausen. — Het was Zaterdag den 3en Juni reeds 8.30 uur als we met onze karretjes den berg bestegen, waarop het bondshuis staat. De begroetingssamenkomst was reeds bijna voorbij, doch gelukkig we waren nog vroeg genoeg daar om de z.g. krijgsregels te hooren, n.l. 10.30 uur naar bed, 6 uur opstaan, 7.30 uur ontbijten, enz. De groote conferentiezaal werd als slaapzaal voor de heeren gebruikt en de kleinere zalen voor de dames. Tegen tienen zag men reeds enkele sjouwen met hun harmonikabed plus matras, het was dan ook een heele toer hoor om de 200 aangemelde gasten van een bed te voorzien. Doch tegen elven was alles rustig en stil in het huis en voordat we reeds goed waren uitgeslapen klonk het reeds: „aufsteh'n". Het weer was schitterend, de vroege morgenzon wierp haar stralen over het stadje Mühlhausen, dat 4 k.m. van het bondshuis in een dal ligt. De conferentiestemming was zeer goed, zoodat het een schitterende dag beloofde te worden. Om half acht werd in de mooie wandeltuin het ontbijt gebruikt en 8.30 werd begonnen met een liturgische morgenwijding, welke geleid werd door Dr. H. Luckey, leeraar aan het Seminarie te Hamburg, daarna werd 15 min. bidstond gehouden waarna van 9.30 uur—10 uur pauze. Van 10—10.30 uur werden door den jeugdsecr. Dr. H. Gezork mededeelingen gedaan betreffende het verloop van de conferentie en 10.30 uur kreeg Ds. Bärenfänger van Essen gelegenheid z'n referaat te houden over: „Het opschieten van nieuwe levenskrachten in de jonge generatie".

Alles staat in het teeken des tijds. De groote politieke vragen beroeren ook de jeugd. We bevinden ons op den grooten heirweg des levens en daardoor kunnen we niet vreemd blijven aan datgene, wat dagelijks om ons heen gebeurt. De nieuwe politieke beweging heeft zich als een orkaan op ons geworpen, we worden medegesleurd en waarheen zal het ons leiden? De referent besprak achtereenvolgens de vragen waaruit de nieuwe politieke beweging ontstaan was, welke gevaren er voor ons waren en tevens wat thans onze plaats in deze beweging is. De roeping is geheel anders dan vroeger, toen wilde de jeugd zelf alles doen en thans, terwijl de staat om een „Leider" roept, begint ook de jeugd om een „Leider" te roepen, waaronder ze zich met harde, strenge discipline in volkomen gehoorzaamheid wil stellen. — Het geheel was zeer goed voorbereid maar men moet Duitscher zijn om alles goed te begrijpen; het was mij n.l. te politiek gekruid. Daarna werden 21 groepen gevormd. Deze groepen van ongeveer 20 personen werd elk een leider toegewezen. In elke groep werd dan het gehoorde besproken, vragen gesteld en opmerkingen gemaakt en het eindresultaat werd dan weer de vergadering medegedeeld, zoodat van 21 zijden kort en krachtig nogmaals het licht op dit referaat werd geworpen. Om half een werd ook weer in den tuin de middagmaaltijd gebruikt en 2.30 uur werd de conferentie voortgezet in den tuin. De voorz., br. Paul Schmidt, heette eerst de verschillende afgevaardigden hartelijk welkom, alsmede de vertegenwoordigers van Amerika, Zwitserland en Holland. Daarna werd met de groepenbespreking begonnen tot half zes waarna de voorz. allen verzocht op te staan, de rechterhand omhoog te heffen en met hem te spreken:

Herr Jesus dir leb' ich,
Herr Jesus dir sterb' ich
Herr Jesus dein bin ich
Tod und lebendig,
Mache mich selig, o Jesu.

Dat was een mooi en plechtig moment. 6.30 uur werd het avondeten gebruikt en om 8 uur kreeg br. Frans Lülau, de wagenevangelist van de Ju-Mi-Wa, het woord, en vertelde van z'n arbeid in Mecklenburg. Ademloos werd geluisterd want z'n arbeid is jeugdarbeid en men gevoelde zoo, dat hij door God op die plaats gesteld is. Het was werkelijk een goed en waardig slot op dezen eersten dag.

Den 2en dag werd om 8 uur 's morgens een foto genomen van alle conferentiebezoekers, waarna plechtig de bondsvlag geheschen werd. Van 8.30 uur—9 uur bidstond, welke geleid werd door zr. Elfrieda Hett. Om 9.30 uur kreeg Ds. H. Rochel van Hamburg gelegenheid voor het houden van z'n referaat: „Wat God van ons eischt". God spreekt het beslissende woord. We moeten stiller worden uit eerbied voor God, opdat we Hem in het politieke lawaai van deze dagen niet verkeerd verstaan. Achtereenvolgens besprak hij de samenhang die daar is, tusschen 1 het Koninkrijk Gods, 2 de gemeente, 3 het volk en 4 de wereld. Wij behooren God alleen toe. Wanneer we door God geregeerd worden, krijgen we een goddelijken stempel. We worden van de tribune in de arena gedreven om te strijden, want het Koninkrijk Gods komt niet door toezien maar door strijden. Hier is geen plaats voor lafaards, want ons leven gelijkt een slagveld. Het idealisme van deze tijd gaat voorbij, want het vreest den strijd tegen de zonde. Als volgelingen van Jezus heeft God ons in de voorste linie gezet en als we die verlaten zijn we lafaards. We staan aan de plaats waar de beslissing valt en wie deze plaats verlaat, pleegt verraad tegen God. We zijn leden van ons volk en we zijn verplicht aan de ontwikkeling

van ons volk mee te werken. En als Bapt. jeugd hebben we in dezen een bijzondere roeping. Ons volk is ook slechts één lid aan de volkenketting, dat moeten we niet uit het oog verliezen. De jeugd zet zich met revolutionaire kracht aan den arbeid, maar daarvoor is noodig: 1 gehoorzaamheid aan God, 2 geloof aan z'n Woord en belofte, 3 trouw aan de gem. en 4 liefde tot ons volk. — Evenals den vorigen dag werd ook dit besloten met als spreekkoor te zeggen:

Dir schwör ich zu der Kreuzesfahn
Als Streiter und als Untertan.

Thans geen groepenvorming, doch op voorstel van de vergadering, wilde een ieder daar zelf over nadenken, want met dit referaat was wel het hoogtepunt van de conferentie bereikt, het was schitterend en allen waren diep onder den indruk. Van 2 uur—3 uur was er gedeelde vergadering en om 4 uur refereerde de bondssecr. over: „De toestand van de christelijke zending in de tegenwoordige politieke, sociale en religieuse crisis van de heidenvolken", hetgeen zeer interessant was, en waarop een drukke bespreking volgde. De avond werd besloten met het vertoonen van een film, het bondswerk werd n.l. in beeld gebracht, zooals Missionswagen, Verlagshaus, enz.

En zoo waren ook deze 2 schoone en rijk gezegende dagen weer voorbij. De Heer had ons rijk gezegend en we hadden rijke stof om Hem te danken, wat in den korten dankstond ook tot uiting kwam. Het geheel was een goede conferentie, ik ben blij daar geweest te zijn, doch met meer blijdschap denk ik reeds aan onze Nat. Jeugd Conferentie te Hengelo. N. B. J. B.ers, hebt geloof en vertrouwen, want ook dan zal de Heer zich niet onbetuigd laten.

K. P.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Sauls dood.

1 Sam. 28 en 31; 2 Sam. 1 : 1—16.

Les voor Zondag 9 Juli 1933.

De waarzegster van Endor. 1 Sam. 28.

Saul kwam er hoe langer hoe slechter voor te staan. De Filistijnen hebben het zeker wel bemerkt, hoe zwak de koning geworden was en dat hij niet meer in dezelfde mate op de macht van zijn God kon rekenen als in het begin van zijn regeering. Daarom werden de legers der Filistijnen bijeen vergaderd en werd er een groote slag voorbereid bij de vlakte van Esdrelon. Zij legerden zich zeer gunstig bij Sunem, terwijl Saul zijn legers vergaderde en hen legerde op Gilboa. Het was een vruchtbaar gebied, waar de Kizon doorstroomde, dat de Filistijnen ditmaal meenden te kunnen veroveren. Saul zat geweldig in angst. Hij kwam nu tot het uiterste der vertwijfeling. In zijn groote benauwdheid zoekt Saul zijn God. Nood leert bidden! Maar de genade heeft ook een bestemde tijd. Waarom heeft Saul niet vroeger God gezocht, bijv. toen hij David zoo vervolgde en toen hij de priesters liet vermoorden. Het is gevaarlijk, God alléén maar te zoeken in tijd van nood. — Bij een bepaald werk moest een vakman komen uit een naburige stad. Hij bleek een goddeloos mensch te zijn, die om het andere woord de gruwelijkste vloeken uitbraakte. De andere arbeiders, die anders ook niet zoo heel kieskeurig waren in hun woorden, was dit toch wel wat al te erg. Op een gegeven oogenblik sloeg de nieuwe werkman zich echter met een hamer op zijn hand. Toen had men hem moeten hooren! Hij riep maar niets dan: „O God, wat doet dat zeer! O, God! O God dan toch!" Zoo ging het maar door. Enkele werklieden hadden medelijden, maar er waren ook verschillenden, die stonden te lachen. Toen de directeur van de fabriek daarbij kwam en het gelach der arbeiders zag, gaf hij hun een standje. Maar zij verklaarden hem de reden van hun lachen. „Hij deed eerst niets dan vloeken!" verklaarden zij. „En toen wij hem verzochten zich iets te matigen, vloekte hij, dat er geen God bestond, maar nu hij zich op zijn hand slaat, doet hij niets anders dan God aanroepen." De directeur zond den man heen om zich te laten verbinden met de opdracht er bij, weer naar de stad terug te keeren. Hij gaf hem echter een briefje mee om een andere vakman, waar o.a. ook de woorden op voorkwamen: „Maar niet zoo'n vloeker!"

Ja, zulke menschen zijn er, die God alleen maar zoeken in hun nood. Nu gaat er een vreeselijk oordeel over hem, die geen erbarming gekend heeft. De deur is voorgoed gesloten. Alle overigens gangbare wegen zijn geprobeerd maar nergens heeft Saul antwoord gekregen. 't Is hier net, als wanneer men iemand bezoeken wil. Men heeft aangebeld, maar geen gehoor gevonden. Men loopt om het huis heen en klopt tegen alle deuren en vensters, maar zonder resultaat. Wij meenen, er *moet* toch iemand in huis zijn, maar wij hooren niets.

O, een mensch *moet* een God hebben, dat zien wij steeds weer. Als het niet langs de gewone, rechte wegen gaat, gaan verschillende menschen langs verboden wegen, om toch maar antwoord te krijgen in hun moeilijke omstandigheden. De deerniswaardige koning wendde zich nu van God af en ging naar den duivel. Hij verkleedde zich en ging naar Endor tot een vrouw, die een waarzeggende geest had, en hij, die voorheen de duivelskunstenaars had uitgeroeid zweert nu een toovenares, dat haar niets kwaads zal geschieden. In vs. 3 wordt er aan herinnerd, dat Samuel gestorven is, en nu verlangt Saul, dat de waarzegster Samuel zal doen opkomen. De vrouw is zeer verwonderd over de verschijning van Samuel, dat had zij niet verwacht, dat deze gestalte werkelijk zou opkomen. Gewoonlijk bedroog zij de menschen. Maar God heeft er hier de hand in, dat Samuel werkelijk verschijnt en niet een booze macht. Daarom is de vrouw zoo geweldig geschrokken, als Samuel werkelijk verschijnt. De vrouw heeft, zooals meestal al de menschen van dat soort, een scherpe blik en nu bemerkt zij ook spoedig, wie hier voor haar staat. 't Moet de koning Saul zelf zijn. Hoe waren Saul en Samuel vroeger van elkander gescheiden. Wat wil Saul nu? Raad in zijn vreeselijke angst. Saul had altijd nog gehoopt op hulp uit een andere wereld. Maar nu hoort hij eigenlijk hetzelfde, als vroeger toen Samuel afscheid van hem genomen had. Een vreeselijke aankondiging moet hij hooren. En als Saul dat alles verneemt, de afscheuring van het koninkrijk, de dood van hem en zijn zonen, de ramp die Israël zal treffen, dan valt Saul verslagen ter aarde. De doode Samuel had hem niets anders te zeggen dan de levende. Op sterken aandrang van de vrouw, die medelijden met hem heeft, staat hij eindelijk op en eet.

Nederlaag en dood van Saul te Gilboa.
1 Sam. 31.

Den volgenden morgen gingen de Filistijnen tot den aanval over. Maar wat zou Saul uitrichten, met den vreeselijken vloek beladen, en wat moest zijn arm leger beginnen, onder een koning, die gebroken en verlaten was? De Filistijnen maakten gebruik van den toestand, van de verslagenheid en moedeloosheid in het leger der Israëlieten. Het was er de vijanden om te doen, den koning in handen te krijgen. Zij drongen steeds dichter op hem aan. Jonathan, Abinadab en Malchi-Sua sneuvelden. Ten einde raad was Saul. Hij vreesde zeer, door de hand der boogschutters te zullen vallen, en daarom beval hij zijn wapendrager hem te doorsteken, doch deze weigerde. Hij had juist het leven van den koning te beschermen en was verantwoordelijk daarvoor. Toen trok Saul zijn eigen zwaard, plaatste het met het gevest ter aarde en liet zich toen boven op de punt vallen, waardoor hij zich zelf doodde. Wij kunnen de vrees van de wapendrager verstaan. Hij was verantwoordelijk voor den koning en toen hij zag, dat zijn koning dood was, benam hij zich op dezelfde wijze het leven. Het werd voor Israël een volkomen nederlaag. De Israëlieten vloden op de treurmare uit de steden en de Filistijnen woonden daarin. Den volgenden dag werd Sauls hoofd afgehouwen en met

zijn wapenen in triomf rondgevoerd in der vijanden land. Zijn lichaam werd gehecht aan den muur te Beth-San, een stad der Kanaänieten. Op den heuvelrug aan de overzijde van den Jordaan, met het volle uitzicht op Beth-San, lag Jabes in Gilead. Met de heldhaftige verlossing van deze stad had Saul zijn eerst zoo roemrijke regeering begonnen. De dankbare bewoners konden deze diepe onteering van hun vroegere bevrijder in zijn tragisch levenseinde niet dulden. Beschermd door de duisternis van den nacht, staken hun dapperen de Jordaan over en namen de lijken van Saul en zijn zonen van den muur af, begroeven hun overschot onder het geboomte te Jabes en vastten zeven dagen. Zoo was het einde van Israëls eersten koning, die zijn God verliet, en dit was het bitter oordeel, waarmee Israël in zijn eigenwillig begeerden koning werd gestraft.

De tijding van Sauls dood aan David.
2 Sam. 1 : 1—16.

David, die gestreden had tegen de Amalekieten, ontving op den derden dag na het slaan van dit volk de droeve mare van hetgeen te Gilboa was geschied. De ongeluksbode, een Amalekiet, had de kroon van Sauls hoofd en de armversierselen bij zich. Hij gaf ze aan David, maar dischte daarbij een verhaal op, dat hij den koning, toen zijn zwaard door den maliënkolder heendrong, op diens aandrang had gedood. Hij meende, dat hij David een welkome tijding bracht en verwachtte, een ruime belooning te zullen ontvangen. Maar David, deze daad verfoeiende, liet deze boodschapper direct neervellen, daar hij er zich op beroemde, den gezalfde des Heeren te hebben gedood. In diepe ontroering scheurden hij en zijn mannen hun kleederen, en zij weenden en vastten tot den avond, diep onder den indruk van de vreeselijke ramp, die het koninklijk huis en het volk van Israël hadden getroffen.

Ongehoorzaamheid aangaande Gods bevelen heeft vroeg of laat steeds een bitter einde.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. En de Heer deed dagelijks tot de gemeente die zalig werden.

Ook wij mochten den eersten Pinksterdag hiervan getuige zijn, en zagen een jeugdige zuster en broeder door den Doop tot de gemeente toegedaan worden.

Ons kerkje was met die gelegenheid goed gevuld. Onze br. Voorganger, de heer K. A. van Beek, las de ons allen bekende Pinkstergeschiedenis, Handelingen 2, en bepaalde zijn hoorders in het bijzonder bij de verzen 37 en 38.

Des middags om 5 uur kwamen wij weer samen aan den Disch des nieuwen verbonds, waarbij door onzen br. Voorganger den nieuwen leden een hartelijk welkom werd toegeroepen.

Aan woord en lied was kennelijk merkbaar, dat de Heer met Zijn Geest in ons midden was.

Geve de Heer, dat meerderen mogen volgen!

H. de VRIES, secr.

RADIO-UITZENDING.

Zondagmorgen *25 Juni*, van 8.30—9.30 uur, zal door de Ned. Christ. Radio Vereen. een morgenwijding worden uitgezonden, die geleid zal worden door Ds. J. Louw, Bapt. predikant te Groningen.

1. Zingen Ps. 61 : 3 en 4.
2. Heilgroet.
3. Lezen der H. Schrift: Matth. 14 : 28—31 ; en Marcus 5 : 22—24, 27, 30—36.
4. Gez. 36 : 1 en 4.
5. 1e gedeelte der toespraak over Marcus 5 : 36, 34.
6. Gez. 57 : 6.
7. 2e gedeelte der toespraak.
8. Gebed.
9. Gez. 267 : 2 en 6.
10. Heilbede.

Den Haag. J. BOITEN,
Secr. U.-R.-C.

MEDEDEELINGEN

UIT ONS UNIE-BUREAU.

P.S. Agenda.

p. 7c. In verband met het voorstel tot het niet bestendigen van de Com. tot het inzamelen van gelden voor het studie-fonds, en in verband met de betreffende post op de begrooting, deelen we nog mede:

Dat na gehouden correspondentie met het bestuur van het Prediger Seminar te Hamburg, de Com. voorstelt, voor onze studenten het volle bedrag der onkosten voor hun opleiding te betalen, zijnde 1000 Mark p. persoon p. jaar.

B. PLANTING, U.-Secr.
A'dam, (Z.), Tolstr. 117.

Br. A. Kruizinga,

student te Hamburg, zal in de zomervacantie gaarne gemeenten dienen. Zijn adres is tot 1 Juli:

Seminarie
Rennbahnstrasse 115—119,
Hamburg 34, Duitschland.

N. Weerdinge.

Br. H. Mostert heeft het beroep naar hier aangenomen en denkt 30 Juli a.s. zijn intrede te doen.

H. DE JONGE.

Tijdens de zomervacantie van 6 Juli tot 6 Sept. zijn de adressen van de te Hamburg studeerende broeders als volgt:

H. Hornstra,
p.a. P. Hornstra, Workum (Fr.)
T. Jansma,
No. 264, Haulerwijk (Fr.)
J. de Jong,
1e Woudstraat 34—36, Sneek.
A. Kruizinga,
Nieuwe Bleekerstr. 107, Groningen.
H. Mostert,
Kerklaan 42a, Groningen.
K. Prins,
I Sluis, Stadskanaal.
J. Schuil,
Noorderbuitensingel 2a, Groningen.

Met vriendelijke groeten,
T. JANSMA.
Rennbahnstr. 119, Hamburg 34.

Br. student Hardenberg

heeft gedurende de a.s. zomervacantie de volgende vrije Zondagen:

Juli 9 — 16 — 23 — 30
Augustus 6 — 13 — 20 — 27
September 3 — 10 — 17.

Adres:
A. A. Hardenberg,
Bapt. College, Rawdon,
Leeds, Engeland.

Na 5 Juli:
Boteringesingel 1a, Groningen.

Waarschuwing.

Unie-Verg. Sneek.

Na het verschijnen dezer „Christen" richte men aan onze com. geen verzoeken meer om logies enz. daar deze niet meer door ons worden behandeld. Komen deze telaatkomers toch ter vergadering, dan zijn ze geheel op hun zelf aangewezen.

Namens de com. van voorbereiding,
W. GORTER, secr.

Afscheid Ds. L. de Haan.

De officiëele afscheidsdienst zal D.V. gehouden worden op Zondag 9 Juli *'s nam. 4 uur.* Gaarne zagen we, dat de omliggende gemeenten zich bij dezen dienst door afgevaardigden lieten vertegenwoordigen.

Namens het bestuur v. d. gem. N. Pekela, W. WIERSEMA.

INGEZONDEN.

U geschiede naar Uw geloof.

Het onderwerp, door A. W. V. in No. 2291 ter sprake gebracht, en waarover een gedachtenwisseling wordt gevraagd, eischt een tweezijdige belichting.

We hebben pas Pinksterfeest gevierd en wie den zin daarvan heeft verstaan en doorvoeld, die heeft tevens met pijnlijke zekerheid den afstand gemeten die, in 't algemeen genomen, ons, christenen van de twintigste eeuw, van die van de eerste eeuw scheidt.

Het is als een bergstroom die, helder en zuiver als kristal, op den bergtop ontsprongen, bij het verbreeden benedenwaarts, een groot deel van die helderheid en zuiverheid heeft moeten inboeten door het vuil dat zich met zijn stroom heeft vermengd.

Toch bemerken we bij een aandachtig lezen van de aangegeven schriftgedeelten, en ook uit de Apostolische brieven is het bekend, dat dit vuil (om bij het beeld te blijven) zich al heel spoedig heeft vertoond en zijn schadelijken invloed heeft doen gelden.

Het kan dan ook haast niet anders en volgens Jezus' eigen woorden behoort tot de openbaring van het Koninkrijk Gods hier op aarde, ook hij die heimelijk onkruid zaait in den goeden akker. Hoe mooi ook begonnen, toch heeft de op den Pinksterdag ontstane gemeente dat communale en intieme leven moeten loslaten toen ze uittoog om het bevel van haren Stichter ten uitvoer te brengen en de boodschap des heils alom te verspreiden. Want zij mag zich niet opsluiten in een engen kring, maar integendeel, ze is op expantie aangelegd, evenals de bergstroom die een aldoor breeder en dieper bedding zocht, zelfs ten koste van helderheid en zuiverheid.

Dit niet te ontkennen feit verklaart tevens de begeerte van vele oprechte geloovigen naar den kleinen beperkten kring, waarin de band der gemeenschap sterker wordt gevoeld dan in het massale en waarin het ruischen van Gods Geest duidelijker wordt verstaan.

Dit is de eene zijde, die, terwille van de noodige beperking, hier niet verder kan worden uitgewerkt, maar die elken kenner van de historie der gemeente van Christus, gedurende den loop der eeuwen, als overeenkomende met de werkelijkheid zal erkennen.

Maar die erkenning sluit niet in zich dat wij ons daarbij hebben neer te leggen als fatalisten die berusten in het onvermijdelijke. Nog altijd is de toezegging dat ons geschieden zal naar mate wij gelooven van onverminderde kracht, maar wij moeten niet uit het oog verliezen dat wat bij de vestiging der gemeente noodig was tot bevestiging van het gesproken woord, zich thans krachtens de uitbreiding van het Christendom in anderen vorm openbaart, hoewel in wezen nog ten volle aanwezig. Het Christendom, aanvankelijk nationaal (voor de Joden) is onder goddelijk bestel uitgebreid tot internationaal, waarbij elke natie haar eigen roeping, haar eigen taal en ook haar eigen genadegaven van God heeft ontvangen.

Hoe geheel anders toch voelt b.v. een geloovig geworden oosterling de geestelijke dingen aan, dan een westerling. De gloed van het Oosten doorgloeit zijn geheele lichamelijke en geestelijke gesteldheid. Beeldenrijk als zijn geest is, heeft hij behoefte aan mystiek, aan symboliek, aan tastbare, zichtbare dingen en een geestelijke reuzengestalte als Soendar Singh, opgevoed in de oostersche wetenschap der Yoga, waardoor een mensch, wanneer hij wil, geheel onafhankelijk wordt van zijn lichaam, hij heeft in zijn kort, maar geheel in den dienst van zijn Meester besteed leven, menigmaal de belofte van Mark. 16 : 17 en 18 aan zich bevestigd gezien.

Maar daarin schuilt toch niet de eigenlijke kracht van het Christendom. Iemand heeft eens gezegd dat het beste middel om een heerschappij te bevestigen, gelegen is in het gebruik van de krachten waaraan zij haar oorsprong te danken heeft. En die kracht is in de zaak die wij nu bespreken: het geloof in Jezus Christus, door den Heiligen Geest.

Het is die Geest die in alle waarheid leidt en telkens nieuwe dingen uit den schat van Christus aan het licht brengt, zoodat de openbaring Gods niet als afgesloten is te beschouwen. Op het Pinksterfeest was alles wat daar gezien en gehoord werd symboliek van hetgeen onmiddellijk daarop in aanvang werd gezien en van wat verder in den loop der eeuwen komen zou.

Nu dat alles in vervulling is gegaan valt de symboliek weg. Nu ruischt niet meer de Heilige Geest als hoorbare wind door onze vergaderplaatsen; geen vuurtongen en geen talen meer; ook niet meer de gave der gezondmaking, maar in plaats daarvan de geestelijke werkelijkheid van dat alles onder het persoonlijk bereik gebracht van een ieder die waarlijk gelooft.

Ook de apostel Paulus wijst daarop in zijn brief aan de Corinthische gemeente waar een naijver was ontstaan over de gaven des Geestes. De hoofdstukken 12 en 13 van den eersten brief die één geheel vormen, en waarin een beschrijving wordt gegeven van de buitengewone gaven die destijds nog in de gemeenten werden aangetroffen, laten duidelijk de lijn zien waarlangs de apostel de geestelijke ontwikkeling verwacht. Het is of hij zeggen wil: Al dat verlangen naar bizondere gaven is een teruggrijpen naar iets dat tot de kinderjaren der gemeente behoort en dat ook een oorzaak kan worden van geestelijken hoogmoed. Daarom vermaant hij om te streven naar die eene gave welke hij de *uitnemendste* noemt, naar de liefde. Want, zoo zegt hij, al bezaten we al die gaven die hij daar heeft opgesomd en wij zouden „de liefde" missen, het zou alles onnut, d.i. waardeloos zijn.

Ik ben begonnen met de groote afstand te erkennen die ons in geestelijken zin van de eerste Christengemeente scheidt, maar daarnaast mogen we toch met groote dankbaarheid wijzen op het vele dat, gedrongen door de liefde van Christus, door de Christenheid is tot stand gebracht, vooral op het terrein van medische zending en ziekenzorg, wat zulk een machtig wapen blijkt in den strijd tegen ongeloof en afgoderij.

Ziende de groote ellende die op dat gebied nog altijd geleden wordt, is het begrijpelijk dat de mensch oprijst en tegelijk ook de vraag wordt gesteld, dat nu ook, zij het dan enkelen, weder de gave der gezondmaking mocht worden gegeven.

Maar zou men zulks wel uit wijsheid vragen? Koning David begeerde vurig voor zijn God een tempel te mogen bouwen, maar het werd hem niet toegestaan; zijn zoon Salomo zou dat doen. David had zijn harp en mocht Psalmen zingen. Maar dat monumentale gesteente is reeds eeuwen geleden in puin verzonken. Maar de Psalmen Davids ruischen nog heden ten dage langs het hemelgewelf en duizenden zielen worden er door gezegend.

Laat ons gelooven dat het goed is zooals het is, en ons geschiede naar ons geloof.

Met heilbede,

M. J. VERHORST.

CORRESPONDENTIE

Er moet de laatste weken meermalen copie blijven overstaan. E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 30 Juni 1933 No. 2294 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

OM STIL TE ZIJN.

O, wat is 't zwaar, om stil, héél stil [te zijn,
Als wolken onze moede ziel omhullen,
Als we geen wenschen blijvend zien [vervullen
En schreien moeten om verborgen pijn.

Als God ons leidt op wegen van [verdriet,
Waar raads'len zijn, die wij nog niet [verstonden,
Bij elken tred opnieuw ons zelven [wonden,
Waar niemand is, die onze tranen ziet.

Het is zoo zwaar, om stil, heel stil te zijn,
Te fluist'ren: „Heer, 't is goed, 'k [aanbid Uw slagen,
Al buig ik onder 't kruis, ik wil het [dragen,
Want Jezus' kruis was zwaarder dan [het mijn."

Maar ach, ik klaag, ik wankel telkens [weer,
Volbreng Uw kracht in mijne [zwakheid, Heer!

J. H. G. J.Hzn.

AAN ZEER STILLE WATEREN

PAULUS' LIJDEN TERWILLE VAN HET EVANGELIE.

„Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt, welke is uit den zade Davids, naar mijn Evangelie; *om hetwelk ik verdrukkingen lijd tot de banden toe, als een kwaaddoener;* maar het Woord Gods is niet gebonden". (2 Tim. 2 : 8, 9).

Het Evangelie van Paulus was het Evangelie van de gekruiste en opgestane Heer en Heiland.

Dat Evangelie nam in z'n eigen leven een groote (beter nog: de grootste) plaats in. Aan dat Evangelie had hij trouw gezworen, in leven en in sterven.

Vanwaar deze resoluutheid?

Omdat het Evangelie van Jezus Christus Paulus alles waard was!

Een belangrijke vraag is nog steeds: wat is het Evangelie ons waard? Heel weinig? Een klein beetje meer dan weinig? Veel? Of alles?

Het antwoord op deze vraag bepaalt onze verhouding tot het Evangelie.

Paulus had voor zijn Evangelie alles veil. Daarom wilde hij het ook voor geen geld ter wereld missen en kon hij terwille van dat Evangelie vervolging, smaadheid en lijden verdragen. „Om hetwelk ik verdrukkingen lijd tot de banden toe". En welke verdrukkingen moest Paulus niet lijden? Lees, herlees en overdenk eens het laatste gedeelte van het elfde hoofdstuk van de 2de Kor. brief.

In 2 Tim. 2 : 9 zijn het verdrukkingen tot de banden toe. Hij schreef deze woorden in Rome — hoogstwaarschijnlijk vanuit z'n *tweede* gevangenschap aldaar — aan zijn veel jongere ambtgenoot Timotheüs.

Paulus was niet de eerste, die verdrukkingen leed terwille van het Evangelie. Daar was Stefanus, en daar was Jacobus, de broeder van Johannes, en vele anderen, die reeds vóór hem de waarheid van 's Meesters woord ervaren hadden: „Een dienstknecht is niet meerder dan zijn heer, ze hebben Mij vervolgd en zullen ook U vervolgen". En ook ná Paulus hebben duizenden, ja millioenen de martelaarskroon verworven. Het bloed der martelaren heeft gestroomd en stroomt nog tot op den huidigen dag. Ik denk aan Polycarpus, aan de groote christenvervolgingen van de eerste eeuwen onzer jaartelling, aan de Waldenzen, aan Johannes Hus, aan Balthasar Hubmaier, aan Fritz Erbe, aan John Bunyan, aan duizenden Armenische en Russische christenen van tegenwoordig — wat een geweldige lange rij van mannen en vrouwen, die het Paulus konden en kunnen nazeggen: „om hetwelk ik verdrukkingen lijd". Het Evangelie van Jezus Christus was en is hun alles waard.

* * *

Paulus leed verdrukkingen tot de banden toe, *als* een kwaaddoener. Dus niet *omdat* hij een kwaaddoener was. Dat maakt nog al wat verschil!

Stefanus, Fritz Erbe, John Bunyan (om er zoo maar enkele namen te noemen) leden *als* kwaaddoeners. Ze *waren* het niet. Hun lijden was een lijden *terwille* van het Evangelie van Jezus Christus.

Wij leven nog in een vrij rustig land. Daarvoor kunnen wij God danken. We hebben nog volop gelegenheid het Evangelie te verkondigen. Daar is in ons klein Nederland vrijheid van geweten en godsdienst — een niet genoeg te waardeeren voorrecht. Terwille van het Evangelie zet men ons hier niet in de gevangenis of doet men ons de brandstapel beklimmen. In die zin kunnen wij dus niet zeggen, dat wij lijden als kwaaddoeners, als misdadigers, als moordenaren.

En toch zullen ook wij, wanneer het Evangelie ons alles waard is, weten van een lijden terwille van dat Evangelie. Al is dat lijden dan ook van een geheel andere aard.

Hoofdzaak is, dat wannéér wij lijden terwille van het Evangelie, wij lijden *als* en niet *omdat.*

Jezus leed *als* een kwaaddoener. De Heiland leed *als* de grootste boef. Hij leed terwille van ons, omdat wij Hem alles waard waren.

Kunnen wij lijden terwille van Jezus en Zijn Evangelie?

Hoeveel is het Evangelie ons waard?

Hoe meer het Evangelie ons waard is, des te beter kunnen wij terwille van dat Evangelie lijden *als* . . . .

En wannéér we met Paulus verdrukkingen lijden terwille van het Evangelie, dan willen we ook zijn vermaning behartigen, die hij enkele jaren voor z'n gevangenschap aan de christenen te Rome had geschreven: „zijt geduldig in de verdrukking", om zoo de voetstappen van Jezus te drukken.

D. H.

DE ORGANISATIE ONZER GEMEENTEN.

Wij spraken de vorige maal over de manier, waarop de gemeenten aan een Voorganger konden komen, en meermalen ook kwamen. Die getuigde niet daarvan, dat de gemeenten steeds beseften, waarom het gaat bij de keus van een herder en leeraar. Het is al een poos geleden, dat Ds. Barendregt in dit blad wees op de hypnotiseerende invloed die een woordenvloed op de meeste menschen schijnt te hebben. Vele menschen hebben een heidensche eerbied voor woorden. Wie van den tongriem gesneden is, is de man, ook al deugt er verder niet veel aan hem. We hebben eens drie kwartier zitten luisteren naar iemand, wiens „rede", die Adams rib tot uitgangspunt had, van a tot z onzin was, welke onzin echter met zooveel aplómb ter vergadering werd gedeponeerd, dat na afloop een paar broeders, die voor verstandiger gehouden werden, elkander aanzagen en zuchtten: „mooi hé?" Natuurlijk moet de Voorganger een man zijn, die kan zeggen, wat hij in hoofd en hart heeft, maar men moet ook verder vragen en op andere dingen letten. De toegang tot elke kansel behoort door de Unie te worden bewaakt. De kansel is niet slechts gemeentebelang, ze is ook Unie-zaak.

Hiermede verband houdt de kwestie van schorsing en ontzetting uit het ambt. Zulke dingen snijden in en behoorden te worden gesteld in de macht van een grooter lichaam, dat uit den aard der zaak in zulke gevallen objectiever kan oordeelen. Natuurlijk wil niemand onrecht doen en een gemeente allerminst. Juist daarom zal ze niet graag rechter willen zijn in eigen zaak. 't Beteekent voor haar een heele verlichting van verantwoordelijkheid als een andere instantie inzake schorsing en afzetting van een predikant het beslissende woord spreekt. Er pleit alles voor dat deze dingen centraal worden geregeld. Een predikant dient wel is waar een plaatselijke gemeente, maar is toch ook „Unie-eigendom". Een, door een gemeente afgezette predikant, mag .... ja mag door elke andere gemeente weer worden beroepen. Zoo staan thans de zaken. Want het is zeer wel denkbaar, dat iemand uit het predikambt ontzet moet worden, doch als lid kan worden gehandhaafd. De beslissing, die een gemeente ten opzichte van haar predikant neemt, is niet bindend verklaard voor allen, en waarom zou ze dat ook waar geen, alle gemeenten vertegenwoordigende instantie, in dat besluit gekend is. Ook een gemeente kan falen en een broeder Voorganger onrecht doen. Waarom zouden de andere gemeenten dat onrecht sanctioneeren? Eerst wanneer de Unie gesproken heeft, is het eisch van organisatie zich aan de gevallen beslissing te onderwerpen, terwijl, als men gelooft, dat de uitspraak der Unie verkeerd was, kan trachten langs organisatorischen weg een herziening der gevallen beslissing te krijgen.

Het vraagstuk der Leekepreekers*) is aan het bovenstaande verwant.

Elke gemeente heeft natuurlijk het recht van haar eigen leden voor zich te laten optreden, wie ze wil. Er zijn in verschillende gemeenten broeders, met gaven voor dit werk versierd. Ze moeten met dank erkend worden want ze zijn voor het werk van groot nut. Maar niet elke gemeente heeft zulke begaafde broeders in haar midden. Dan gaat men wel eens verder vragen en noodigt broeders van elders uit. Terwille daarvan ware een regeling van het leekepreekersschap zeer gewenscht. Dan wist elke gemeente welke leekepreekers beschikbaar zijn en .... beleefde men geen teleurstellingen. Niet een of anderen onbekende moet men laten voorgaan in de Evangelieverkondiging. Daarvoor is die arbeid te gewichtig, ook tegenover degenen, die buiten staan. De bedoeling is niet deze broeders aan een verplicht examen te onderwerpen, maar slechts mannen van goede bedoelingen op de kansels toe te laten. Daarnaast zou — gelijk bij onze Engelsche gemeenten het geval is — voor jonge mannen, die zich voor dat mooie werk willen geven de gelegenheid opengesteld kunnen worden om zich eenmaal per jaar op hun verstandelijke geschiktheid voor dezen arbeid te laten toetsen. Zulk een schare van verstandelijk daartoe eenigszins voorbereidde en door den Geest Gods gedreven mannen, zou voor het werk van groot nut zijn.

Een andere zaak, die niet zonder Uniebijstand en Uniestem tot stand moest kunnen komen, is de institueering van een gemeente. Geen kring moest het recht hebben zich tot gemeente te promoveeren aleer vastgesteld is, dat ze levensvatbaarheid heeft. Men beschikt niet direct over krachten, die noodig zijn om in daad en waarheid een gemeente te kunnen vormen. Bovendien legt het bestaan van een gemeente de andere gemeenten verplichtingen op Met zulk een gemeente moet gerekend worden. Ze moet als zoodanig worden erkend.

Over te gaan tot een zoo belangrijke handeling als institueering eener gemeente, zonder de bestaande gemeenten daarin te kennen, is ook een soort anarchisme. Het werk is een geestelijke eenheid. Waarom zou men deze geestelijke eenheid niet organisatorisch uitdrukken? Zooals een lichaam boven een lid staat, staat het geheel boven de deelen. Het is duidelijk, dat, wanneer we door deze reorganisatie een grootere eenheid brengen in ons werk, onze tronen wat lager komen te staan. Maar dat mag geen bezwaar zijn. De enkeling wordt wat minder, als het geheel wat beduidender wordt. Onze kroon mag wel wat lichter worden, als daardoor de bloei van het geheel bevorderd wordt. De autonomie mag geen dekmantel zijn voor de ikkenomie.

De Algemeene Vergadering is te groot; ze draagt een tweeslachtig karakter; haar samenstelling is onlogisch.

Daarover, D.V. een volgend maal.

L.

*) „Leekepreekers". We weten geen betere dan deze weinig sympathieke benaming. „Hulppredikers" zijn het niet, volgens het spraakgebruik. De Engelschen spreken van „Leekepreekers", de Duitschers van „Helpers". Wat moeten wij zeggen?

III

JAARVERSLAG
van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland (1932--1933)

door B. PLANTING, Secr.

(Slot.)

Van het algemeene willen we nu overgaan tot het meer bizondere.

Voor ons vluchtig overzicht over de ***toestand der gemeenten*** volgen we, gemakshalve, ook thans de alphabetische lijst in onze Statistiek.

Van de ingezonden mededeelingen van de Scriba's onzer gemeenten hebben we hierbij een dankbaar gebruik gemaakt, zoodat het volgende in hoofdzaak gedistilleerd is uit genoemde mededeelingen.

In onze alphabetische lijst staat Amsterdam nog steeds bovenaan. In de Amstelstad heeft de arbeid der gemeente geregeld voortgang. De langzame, maar bestendige uitbreiding is oorzaak, dat ons kerkgebouw dikwijls te klein blijkt te zijn. In verschillende takken van arbeid wordt met toewijding gewerkt, en G. z. d. niet zonder zichtbaren zegen.

Apeldoorn deelde ook dit jaar weer niets voor ons jaarverslag mede.

Arnhem betreurde indertijd zeer het heengaan van br. de Neef, die haar geheel belangeloos geruimen tijd diende. Zij wordt echter getroost en gesterkt door de hulp van andere brs., zoodat de gem. zich thans in een goeden welstand mag verheugen.

In Bergumerheide moest br. Koopmans, tengevolge van lichl. zwakte zijn ambt neerleggen. Bij de uitgang van zijn werk werd de gem. zeer verblijd door een geestelijke opwekking, tengevolge waarvan de gem. zich in dit laatste jaar uitbreidde als nimmer

tevoren. Met blijde verwachting ziet de gem. de komst van br. G. Visser als Voorg. tegemoet.

De gem. Delfzijl ziet met groote dankbaarheid op het afgeloopen jaar terug. De komst van br. Huizinga Sr. als Voorg. was hun een gebedsverhooring. De opkomst is bemoedigend en de zegen verblijdend. Het vereenigingsleven bloeit. Hoopvol gaat de gem. de toekomst tegemoet.

Ook Deventer maakt melding van eenige vooruitgang. De omstandigheden in aanmerking nemende heeft de gem. reden om getroost en goedsmoeds te zijn. Dat enkele jonge menschen tot overgave des harten aan den Heiland kwamen, stemt tot dankbaarheid. — „Onze afd. te Zwolle" (zoo schrijft de Secr.) „gaat in vertrouwen op God voort door geregelde prediking, bidstonden en hoopvolle arbeid onder de jeugd".

Drachten deelt mede, dat het haar goed gaat. Zij genieten 's Heeren zegen en gunst, zoowel in de gemeenschap als in den arbeid. Verblijdend is 't, dat de arbeid onder de jeugd zich uitbreidt. Zaterdagsavonds wordt door straatzang het Evangelie aan vele buitenstaanders gebracht.

Eindhoven heeft blijkbaar niets mede te deelen.

Voor de gem. Em.-Erfsch.veen was het v.l. jaar een tijdperk van kalme, rustige voortgang. De onderlinge verhouding is goed en de Voorg., die zich gedragen weet door de voorbidding van velen, doet met lust en toewijding zijn werk. En de Heer doet af en toe tot de gem., die zalig worden.

2e Exloërmond zond niets in voor het jaarverslag. Vermoedelijk houdt dat verband met het j.l. overlijden van den Secr. dier gem.

Foxhol, de plaats waar 52 jaar geleden de Unie gesticht werd, roemt de onderlinge liefde en eenheid in de gem. Tengevolge daarvan was de zegen des Heeren duidelijk merkbaar, zoowel in de onderlinge samenleving, alsook in het toebrengen van zielen.

's-Gravenhage kan met dank aan God, melding maken van een gezegend jaar. Ongehinderd kan de arbeid door Voorg. en helperschaar worden verricht. De offervaardigheid is bevredigend en de opkomst goed. Meerderen werden door den H. Doop tot de gem. ingeleid. Wel reden, om vol moed en vertrouwen verder te gaan.

In de gem. Groningen was de Voorg. met een staf van medewerkers(sters) steeds mobiel. De arbeid werd kennelijk gezegend. Velen werden tot de gem. toegedaan, zoodat het aantal leden reeds tot over 550 gestegen is.

De gem. Haarlem kon geregeld haar werk voortzetten en zelfs nog een deel van de restende schuld op haar gebouw aflossen. Moesten sommige namen van de ledenlijst worden afgevoerd, anderen konden daarentegen weer worden ingeschreven. De eerstelingen, als vrucht van den arbeid in IJmuiden, geven hoop voor de toekomst.

De gem. Harlingen heeft in dit v.l. jaar heel moeilijke tijden doorgemaakt. Satan heeft haar geducht in zijn zeef geschud. Tengevolge daarvan heeft zij haren Voorg. verloren. De Heer der Gem. waakte echter over haar en zal ook in de toekomst voor haar zorgen. De ware trouw wordt echter in zulke omstandigheden op een ernstigen proef gesteld.

De gem. Haulerwijk bleef dit jaar ook niet van troebelen verschoond. Doch de dreigende wolken zijn G. z. d. weer afgedreven. Niettegenstaande de achteruitgang op stoffelijk gebied bij de leden, kon in de gem. toch nog in alles worden voorzien. De arbeid onder de jeugd verkeert in een hoopvolle toestand. Reden te over om de trouw des Heeren te roemen.

De gem. Heeg is bijna 50 jaar oud, maar niettegenstaande dat, klein gebleven. De trouw dier kleine schaar (24) is echter prijzenswaardig. Dat twee leden met attestatie tot hun overkwamen, is voor Heeg een unicum. Voor hun werd daardoor n.l. een aanwinst van bijna 10 °/₀ verkregen.

In de gem. Heerlen wisselen (evenals overal) lief en leed elkander af. Het consulentschap van Ds. Reiling is hun tot groot nut. Het vereenigingsleven bloeit. De bekeering van eenige jonge menschen in hun midden, was hun tot groote vreugde. Zij wenschen een ruime kerk op een goede stand en een eigen Voorganger. (Filp. 4 : 6).

De Secr. der gem. Hengelo (O.) maakt melding van de wisseling van Voorg. In plaats van Ds. Huizinga Sr. kwam Ds. Reiling haar dienen. Almelo werd ondertusschen een zelfstandige gem. onder consulentschap van Ds. Reiling. Het aantal vereenigingen breidde zich uit met 'n afd. „Zusterhulp". In alle afd. der gem. heerscht een bloeiende opgewekte geest. De econ. druk wordt ook hier gevoeld. De gem. heeft echter nog niet te klagen. Dat de gem. Hengelo (O.) nog velen in Twente ten zegen moge zijn!

In Hoogezand is de Secr. ook niet in staat de zegeningen te tellen, en wellicht nog minder om ze te wegen. De samenkomsten der gem. en bijeenkomsten der vereenigingen worden goed bezocht en — wat meer zegt — zielen worden gered en naar 's Heeren woord gedoopt.

Dat de gem. te Hoorn v.l. jaar gebruik kon maken van de gerestaureerde doopvont voor den doop van twee zusters, was haar een ware verkwikking. Ofschoon men br. G. Visser met leedwezen ziet vertrekken, zijn ze, met het oog op den Heer en Zijn trouw, toch vol goeden moed.

In Leeuwarden wordt het de gem. in het lokaal op 't Noordvliet te eng. Een beter en ruimer lokaal is daar — dank zij de zegeningen Gods — een dringende behoefte. Het gaat de gem. en hare takken van arbeid zeer goed. Aan alle zijden is er wasdom merkbaar. En het vooruitzicht is daar moedgevend en hoopvol.

De gem. Muntendam werkt gezegend en neemt geleidelijk in ledental toe. Vele jonge menschen komen Zondagsavonds naar de jeugdsamenkomst. Ook in Veensloot wordt de arbeid geregeld voortgezet. De gem. is in een bloeiende staat en men verwacht nog groote dingen van den Heer.

Het bericht uit N. Pekela luidt alleszins bevredigend. De godsdienstoef. wordt goed bezocht. De arbeid in de vereenigingen verkeert in een bloeiende toestand. De gebouwen der gem. ondergingen een belangrijke verbetering. — Ook met den arbeid te Winschoten gaat het in den laatsten tijd vrij goed.

Door het vertrek van Ds. Reiling naar Hengelo (O.) werd de gem. te N. Weerdinge herderloos. Nietteming heeft de Opperste Herder haar niet vergeten. De prediking wordt zeer goed bezocht en de vereenigingsarbeid bloeit. Met verlangen wordt de vrucht verbeid. Ook hoopt zij op een spoedige voorziening van de Voorg.vacature. — De arbeid te Valthermond werd overgedragen aan de gem. te 2e Exloërmond. 17 leden gingen met attestatie naar die gem. over.

Te Siddeburen heeft het in de gem. gesidderd door den droeven afloop met br. Roest als Voorg. van die gemeente. Daar Ds. Huizinga van Delfzijl thans de leiding in de gem. en den arbeid derzelve heeft overgenomen, komt de rust en vrede weder. Duidelijk is er opleving merkbaar.

In Sneek wordt door de gem. energiek gewerkt. Er heerscht een opgewekte geest onder oud en jong. In prediking, bidstond, vereenigingen en Zondagsschool is een opleving duidelijk waar te nemen. Een en ander geeft reden tot goede verwachting in de toekomst.

De arbeid in de gem. te Stadskanaal werd dit jaar rijk gezegend. De samenbinding werd steeds inniger en de invloed naar buiten krachtiger. In de kerk moesten meer zitplaatsen worden aangebracht. Vergaderingen van gemeente, bestuur, Z.-comité, stonden in het teeken van eensgezindheid. De bidstonden waren veelal geestelijke offerplaatsen. De verschillende takken van jeugdwerk verheugen zich in gestadigen bloei. De Voorg. en echtgenoote vervulden hun taak met volle ambitie. In en door de gem. eeuwigheidswerk te mogen verrichten, is inderdaad heerlijk.

De Secr. der gem. Stavoren maakt dankbaar melding van de hulp door brs. Voorgs. haar verleend. Ofschoon

er geen zichtbare uitbreiding waar te nemen is, is 't toch een oorzaak van vreugde, dat 't in de gem. alles goed gaat. De Heer heeft in 't v.l. jaar aan hun welgedaan. Hun kerk is zoodanig verfraaid, dat zij 't zelf mooi vinden, en dan zal 't ook wel zoo zijn.

In Utrecht mag de gem. zich in een gestadigen bloei verheugen. In dit jaar werd een zestal leden door den H. Doop tot hen toegedaan. Een en ander maal werd door haar een beroep uitgebracht. Telkens met negatief resultaat. De derde maal zijn ze echter geslaagd. Met blijde verwachting zien zij de komst van br. L. de Haan tegemoet.

In de gem. Vriescheloo is de herderstaf overgegaan in de handen van br. J. de Neef. Br. de Haan Sr. moest vanwege lichl. zwakheid zijn arbeid opgeven. De Heer verblijdde de gem. door Zijn rijke zegeningen, ook in het toebrengen van zielen tot den Heer en de gem. Van de stations te Bellingwolde en Hebrecht kwamen goede berichten in.

Van de gem. Workum, de laatste in onze rij, zijn geen bizonderheden te berichten. Br. G. Visser, die haar in combinatie met Hoorn plm. 5 jaar dient, gaat hun eerstdaags verlaten. Veel uitzicht op uitbreiding schijnt in W. niet te zijn. Ware trouw zal God echter eeren.

Wij sluiten ons jaaroverzicht met de volgende opwekking uit het lied van Tersteegen:

„Komt, broeders! voortgetreden!
Een Gids gaat aan uw zij',
Die, wanklen soms uw schreden,
Staat met Zijn hulp nabij
Komt, sterkt opnieuw den moed!
Den wandelstaf geheven
Om hemelwaarts te streven:
Zóó wordt het einde goed."

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Krabbels van den voorzitter.

Ei zeg, beste N. B. J. B.er, hebt ge al besloten om naar de Nationale Conferentie te Hengelo te gaan?

Nog niet? Wat scheelt er aan? Kiespijn? Neem mijn raad aan en laat de kies oogenblikkelijk trekken. Wanneer een kies goed met je aan de praat is, hoor je zelfs niet meer het kattenconcert, dat elken avond prompt om half twaalf vlak onder het venster van je slaapvertrek op straat geheel voor niets gegeven wordt. En als de tandarts je goed en wel getrokken heeft, n.l. een kies uit je mond en een daalder of meer uit je portemonnaie — dat is de beteekenis van goed en wel — dan moet gij je voornemen om ook te gaan trekken. Natuurlijk geen kiezen uit tandartsen en daalders uit hun geldladen — daarvoor krijg je toch geen kans in dezen crisistijd — maar jezelf, je geheele zelf uit je oude omgeving. Ge reist met ons mee naar wat tot nog toe het glanspunt is geweest in onze mooie N. B. J. B. en neemt deel aan de Nationale Conferentie. Het verblijdt mij ten zeerste te vernemen, dat allerwege de oogen gericht zijn op Hengelo. 'k Had een week geleden het voorrecht in het kleine maar hartelijke en gastvrije Stavoren een Zondag door te brengen. Onze vrienden aldaar hebben me verzekerd, dat een behoorlijke vertegenwoordiging op de conferentie zal verschijnen. Is dat niet prachtig? De Groningers zijn, naar ik hoor, in volle actie en hopen met zulk een contingent N. B. J. B.ers te kunnen aanrukken, dat de goede Hengeloërs beide verrast en verlegen worden. Nieuwe Pekela heeft al beslag gelegd op een autobus. Onze kameraden te Emmer-Erfscheidenveen hebben reeds twee autobussen besproken. Te Stadskanaal groeit de reeds respectabele lijst van deelnemers met den dag, zoodat zelfs de grootste autobus van de omgeving het lang niet meer alleen af kan. En nu ben ik ervan overtuigd, dat waar de belangstelling voor de Conferentie in het koude en afgelegen noorden en noord-westen van ons land zoo groot is, die in het centrum en zuiden en westen nog veel en veel grooter is. Zullen Almelo, Enschedé, Zwolle, Deventer, Apeldoorn, Arnhem, Utrecht, Eindhoven, Treebeek en al de Hollanders niet op het appèl zijn tot hun laatsten man toe? Het kan al haast niet minder, gezien de bezieling, die het koele noorden aan den dag legt, zou ik zeggen!

Ei zeg, beste N. B. J. B.er, hebt ge al besloten om naar de Nationale Conferentie te Hengelo te gaan?

Nog niet? Wat scheelt er aan? Kiespijn?

Laat de kies onmiddellijk trekken, hetzij die leelijke kies in je mond zit of in . . . je hart.

* * *

„De Christen" van verleden Vrijdag heeft de voorstellen in het licht gegeven, die op de Conferentie zullen worden behandeld. Het verwondert me, dat er niet een afdeeling is geweest met den wensch om aan ons insigne eenige andere distinctieven toe te voegen. We zijn immers ridders, waar en fier. Moeten ridders niet behoorlijk gespoord wezen? En gehelmd bovendien? Waarom zullen onze N. B. J. B.ers dan niet in ridderlijken vorm verschijnen. Stel u een N. B. J. B.er voor in vol ornaat met het insigne op de borst en sporen aan — neen niet aan de ellebogen; die hebben sommigen onzer al, en ook sommigen, die niet van ons zijn — en sporen, echte sporen aan de hakken der schoenen, en een steek op het hoofd, versierd met den lust van Emmer-Erfscheidenveen, n.l. een uniform vlaggetje . . . . Ik wed, dat het een processie van aldus uitgedoste N. B. J. B.ers niet aan belangstelling zal ontbreken, zelfs niet in Hengelo, waar het openbare leven buitengewoon rijk is aan optochten en demonstraties, al marcheeren de vrienden ook met kromme knieën en de voeten naar binnen!

Of zullen wij bij een zoeken naar meer distinctieven de hemden eens probeeren? Het is de bloeitijd van het hemd. Nog nooit in de geschiedenis der wereld zijn de menschen zoo gehemd geweest als tegenwoordig. Amerika heeft zijn withemden, de schrik van vele gewesten; Italië zijn zwarthemden, de vreeze van alle revolutionaire elementen; Duitschland zijn bruinhemden. Ook in ons land drukken vele jongeren in hun hemd hun idealen uit. Blauwe en bruine en blauw-roode en andere hemden stappen op je toe met een zelfbewustheid, alsof zij en zij alleen de redders zijn van een verloren wereld. Ik herzeg, we zouden onze N. B. J. B.ers ook in een hemdje kunnen steken. Maar wat voor hemd moest dat dan wel zijn? Ik zou het heusch niet weten.

Blijkbaar bestaat er geen behoefte aan vermeerdering van onze distinctieven. De agenda geeft er tenminste geen blijk van. We hebben ook genoeg aan ons eenvoudig embleem. Laat elke drager zijn best doen om het insigne te eeren door een leven, dat den Heer gewijd is. Ons insigne getuigt van schoone dingen. Welke taak toch overtreft in heerlijkheid die van den N. B. J. B.er? Weet deze zich niet geroepen om te „toonen, dat Jezus' dienst is goed"?

N. B. J. B.ers! Weest allen trouw aan het insigne!

* * *

Ten slotte nog iets over de zending. Ik juich van ganscher harte het voorstel Hengelo toe. Ook geloof ik dat wat met dit voorstel beoogd wordt, voor een zeer belangrijk gedeelte kan verwezenlijkt worden. Wij N. B. J. B.ers moeten de opleiding tot zendeling van een kameraad uit onze eigen gelederen, een ras-echte mede-N. B. J. B.er, voor onze rekening nemen. Dat zal ons op een zes à zevenhonderd gulden komen te staan. Een beweging als de onze gaat toch zeker niet voor dit bedrag omliggen? Het is slechts een kwestie van organisatie. Met een enkelen keer in „De Christen" of „Jong Leven" een dankoffer te vragen, komen wij er niet. Die weg is veel te gemakkelijk. Het leven heeft ons al lang geleerd, dat we de gemakkelijke wegen

dienen te wantrouwen. Wij moeten iemand hebben, die zich van God geroepen weet om voor dit verheven doel te arbeiden; die vanwege zijn liefde voor de zending plannen droomt en droomt niet alleen doch ook uitvoert; die zich in verbinding stelt met de jeugdvereenigingen van al onze gemeenten en die jeugdvereeniging van zijn eigen warme liefde voor de zaak des Konings rijkelijk weet mee te deelen; die niet eerder rust vóórdat het portret van onzen broeder candidaat-zendeling op den blooten borst van elken N. B. J. B.er hangt; die geen inspanning te groot acht, geen nacht te dierbaar en beide met blijdschap offert; die niet leven kan, wanneer hij zijn doel niet bereikt. Waar zoo iemand te vinden? Ik weet het niet. Weet gij het? Maar hij is er. Hij loopt ergens rond. Hij is in onze rijen. Weet hij het zelf misschien? Ik vermoed van niet.

Wat zullen wij doen? Onze handen vouwen!

Dit zullen wij doen: onzen machtigen Heiland bidden, dat Hij ons de oogen opene en dien medearbeider-op-komst zegene met Zijn Heiligen Geest.

N. B. J. B.ers! Allen op naar Hengelo! Wij komen er tot groote dingen!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

PROGRAMMA

Achtste Nat. Jeugdconferentie der N. B. J. B.

D.V. te houden op 19 en 20 Juli 1933 te Hengelo (O.) in het vereenigingsgebouw der firma Stork.

Onderwerp der Conferentie is Toewijding.

Dinsdag 18 Juli.

's Avonds 8 uur Begroetingssamenkomst.

Woensdag 19 Juli.

Leider Ds. J. Hekhuis.

9.30—10 Bidstond.

10—10.30 Jeugdpreek door d. hr. K. Prins, Theol. Stud. Hamburg.

10.30—11 Consumptie.

11—11.30 Levensschets over br. J. G. Oncken, door d. hr. H. Hornstra, Theol. Stud. te Hamburg.

11.30—12 Instudeeren v. een spreekkoor.

Pauze.

Leider Ds. J. W. Weenink, Voorzitter der N. B. J. B.

2.30 Heropening.

2.35—3.00 Mededeelingen. Jaarverslag door Ds. A. P. Barendregt, Secretaris N. B. J. B. Voorstelling.

3.00—3.30 Br. J. de Jong, Hoofdonderw. Ned. Ind. over „De godsdienst in 't Jeugdleven der Indonesiërs".

3.30—4 Consumptie.

4—4.30 Ds. L. de Haan over „Het Karakter van onzen Koning" of aan Wien wij ons wijden.

4.30—5 Vrije toespraken der Conferentiebezoekers.

Pauze.

6.45 Opstellen v. d. demonstratieoptocht.

7—8 Marcheeren door de stad.

8—9 Openluchtmeeting. Sprekers Ds. K. Reiling en d. hr. J. de Jong, Theol. Stud. te Hamburg.

Opvoering v. h. spreekkoor.

Daarna ontbinding der demonstratie op het terrein.

Donderdag 20 Juli.

Leider Ds. J. W. Weenink, Voorzitter der N. B. J. B.

9.30—10 Bidstond.

10—11.30 Bijdragen v. afgevaardigden en bezoekers in den vorm v. voordrachten, opstellen, zang enz.

11.30—12 De hr. T. Jansma, Theol. Cand. over „Het program v. onzen Koning" of Waaraan we ons wijden.

2—4 Slotvergadering.

Bij goed weer in den tuin van het vereenigingsgebouw.

Zang, Muziek, Speeches.

Slotonderwerp door Ds. J. W. Weenink „De eed op het vaandel".

De Conferentie zal voor zooveel als mogelijk, opgeluisterd worden door zang van 't koor v. Hengelo.

De optocht door twee muziekcorpsen.

De vergadering der afgevaardigden begint Woensdagm. 9 uur in een der vertrekken van het gebouw.

SPREEKKOOR.

Cantor: Kan men voor zichzelf weten, dat men door Christus verlost is?

Conferentie: Ja, Paulus zegt: Geloofd zij God, den Vader onzes Heeren Jezus Christus, in welken wij hebben de *verlossing* door Zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden, naar den rijkdom Zijner genade.

Ja Zijn liefde zocht mij
En Zijn bloed dat kocht mij,
Door genade ben 'k een kind van God.

Cantor: *Hoe* wordt men door Christus van zijn zonden verlost?

Conferentie: Dat heeft ons Johannes bericht als hij schreef: „Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve en ons reinige van alle ongerechtigheid. Want dit is Gods gebod dat wij gelooven in Zijnen Zoon Jezus Christus tot vergeving der zonden.

Door een blik op het kruis
Is er leven en heil,
Is er leven voor U en voor mij.
Zie geloovig op Hem, word behouden [en leef
Want verlossing biedt Jezus U vrij.
Zie, zie en leef, enz.

Cantor: Is verlossing voor iedereen mogelijk?

Conferentie: Zoo gewis als Joh. 3 : 16 het woord is van God die niet liegen kan. Want alzoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijnen eengeboren Zoon gegeven heeft opdat een *iegelijk*, *hoort* ge, een *iegelijk* die in Hem gelooft niet verderve maar het eeuwige leven hebbe.

Alzoo lief had God de wereld,
Dat Hij Zijnen eengen Zoon
Voor een ieglijk heeft gegeven
Zonder aanzien van persoon,
Die geloovig tot Hem nadert
Maakt Hij van zijn zonden vrij.
O dat zaalge voor een ieglijk
Want dan hoor ook ik daarbij
Die zaligheid, is mij bereid
Dat wonder van verlossing
Is mij bereid.

Mededeelingen.

De lijst der afgevaardigden kan nog niet gepubliceerd worden. De opgaven daarvan loopen ergerlijk traag binnen. Afgevaardigden en alle overige bezoekers moeten voor 5 Juli opgegeven zijn aan D. Derks, Lansinkweg 58, Hengelo. Ook dagjesgasten moeten zich opgeven. Men gebruike daartoe de toegezonden formulieren. Behalve de opgave te Hengelo, moeten de afgevaardigden bij den secretaris worden opgegeven. Nog maar 6 jeugdgroepen voldeden hieraan.

Het punt op 't programma Bijdragen in den vorm van voordrachten, opstellen enz. beveel ik zeer aan in uw aller belangstelling. Laten zij die in hun kring als de beste gelden voor een bijdrage zorgen, en niet boos zijn, als er absoluut geen tijd meer voor hen is. Trouwens, dit punt mag 1½ uur in beslag nemen.

De aftredende Jeugdraadsleden zijn de dames R. v. d. Sluis en M. v. Zuilenkom, beide niet herkiesbaar. Ds. A. P. Barendregt wel herkiesbaar. Candidaten zijn: Ds. L. de Haan, br. T. Jansma, br. H. Huizinga, Hengelo, br. Chr. Mostert, Groningen.

De Secr. A. P. BARENDREGT.

IETS OVER HET ZENDINGSWERK ONDER DE ZIGEUNERS.

Zigeuners! Zigeuners! Wat denken wij bij dit woord, bij dezen naam? In de geheele wereld kent men de Zigeuners. In alle landen van Europa treft men ze aan. In het verre Siberië zag ik ze, en in de prairies van West-Kanada ontmoette ik ze op autotochten. Waar zijn ze niet? Maar overal beschouwt men ze als een last en zij zelf weten dit en leven het leven van verachten en gehaten en haten ook. Het begrip „Zigeuner" is vòor velen hetzelfde als bedrieger, dief, roover, moordenaar en dergelijke. Men weet enkel kwaads van hen te vertellen. Een van onze zendelingen onder de Zigeuners bezocht een Duitsche gemeente en vertelde van den arbeid. In een

huis, waar men ook den Zigeunerzendeling op bezoek verwachtte, hoorde het kleine dochtertje dit; verschrikt vroeg *zij aan haar moeder:* „Mama, mama, komt er een Zigeuner in ons huis? En zal hij bij ons slapen? Wilt u dan maar gauw alles in de kast sluiten?" De moeder kalmeerde haar angstig kind. Maar de kleine was er nog *niet over heen; zij zat en peinsde en* vroeg: „Mama, zegt u mij toch eens, wat het onderscheid is tusschen een *mensch en een Zigeuner*". Men moet even glimlachen om de naïeve kleine, maar heeft ze niet kinderlijk eenvoudig juist dat gezegd wat de beschaafde Christenheid door haar houding tegenover de Zigeuners ook uitspreekt? In welk een moeilijke positie is dit volk gebracht door de bepalingen van de wetten van de beschaafde wereld! Ze zijn regelrecht genoodzaakt om te leven als menschen, die er over zijn, en om vagebonden en misdadigers te worden. Dan echter wordt meedoogenloos de staf over hen gebroken en keert men zich met verachting en afkeer van dit „schuim der menschheid" af. Dat is maar al te vaak de houding, die de „goede" Christenheid aanneemt tegenover de Zigeuners.

Hoe lang heeft het toch geduurd, eer ons oog geopend werd voor de nood van dit volk en wij aandacht schonken aan de kreet van de Zigeunerziel naar God. Vol ijver hebben we gewerkt voor Afrika, Indië en China, maar wij zijn voorbijgegaan aan de Zigeuners, die aan onze deuren bedelen. Wij zijn tegenover hen te kort geschoten, doch gelukkig, God heeft ook aan de Zigeuners gedacht. God liet toe, dat een Zigeuner in Bulgarije zich Gods Woord stal (het was een N. T.), zonder te vermoeden, wat hij deed. Door het lezen van dezen „brief van God" aan alle volken, ontwaakten ook de Zigeuners in hun zonde en verderf en zochten en vonden het heil in Christus. Terwijl de Christenheid met haar zendingswerk aan de Zigeuners voorbij ging, vervulde God zelf in dezen weg zijn zending aan dit volk. Dat is wonderbaar. Nu, na ongeveer 25 jaren, hebben wij in Bulgarije een bloeiend zendingswerk onder de Zigeuners, een werk door God gewerkt en ons toevertrouwd.

In Bulgarije leven ongeveer 140.000 Zigeuners; gedeeltelijk worden zij bij de Grieksch-Orthodoxe kerk geteld, gedeeltelijk tot den Islam gerekend. Beide groepen zijn echter geheel in ongeloof en bijgeloof verward. Onder beide arbeiden wij. In het dorp Golinzi bij Lom a. d. Donau hebben wij een geloovige Zigeunergemeente met ongeveer 50 leden en een bloeiende Zondagsschool en de voorganger der gemeente is zelf een Zigeuner. In Sofia werkt een Duitsche diakones van het diakonessenhuis „Bethel" te Berlijn als zendelinge speciaal onder de Zigeuners. In de stad Ferdinand, Noord-Bulgarije, is een groep geloovige Zigeuners, vroegere Mohammedanen, in wier midden een colporteur werkt, die ook zelf Zigeuner is en vroeger Mohammedaan was. Ook elders in het land hebben we verstrooide geloovige Zigeuners. In het Zigeunerkwartier van de stad Lom is korten tijd geleden een opwekking gekomen onder de Mohammedaansche Zigeuners en zelfs onder Turken. Zendeling Nikola Michailoff had het voorrecht met 9 doopelingen in het water te mogen afdalen, 8 Mohammedanen, 1 man is een Turk, ook Mohammedaan. De zending heeft het licht des evangelies gebracht in die donkere omgeving en God schonk rijke vrucht en werkte wonderen Zijner genade. Bij mijn bezoek in Lom in Februari j.l. heb ik me over dit werk mogen verblijden. Ik bezocht ook in de Zigeunerbuurt deze kinderen Gods en mocht in een speciale bijeenkomst tot hen spreken. Mevrouw Michailoff, een gediplomeerde onderwijzeres, onderwijst nu de Zigeuners, groot en klein, opdat ze zelf den bijbel zullen kunnen lezen en ook persoonlijk meehelpen aan de evangelisatie onder hun volksgenooten. Onze zendelingen daar zijn er in geslaagd een liederenbundel in de Zigeunertaal te krijgen. Hoe schoon klinken daar nu de bekende melodieën, als b.v. „Kom tot uw Heiland, toef langer niet" en vele andere. De Zigeuners, die geboren musici zijn en vroeger bij wijn en dans in de herbergen speelden, brachten na hun bekeering hun instrumenten mee in de gemeente en verklaarden, dat ze voortaan alleen voor den Heer wilden spelen. In de avondbijeenkomsten in Lom, waarin ik evangeliseerde, kwamen vele Zigeuners, zoowel Grieksch-Orthodoxe als Mohammedaansche. Verheffend was het in de nasamenkomst, toen eenige Mohammedaansche Zigeuners en ook een Turksche vrouw met ons nederknielden en den Heere Jezus Christus als hun Verlosser aanriepen. Met het oog op het evangelisatiewerk in protestantsche landen moest ik denken aan het woord des Heeren in Matth. 20 : 16: Alzoo zullen vele laatsten de eersten en vele eersten de laatsten zijn".

Weenen. C. FÜLLBRANDT.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

David wordt koning.

2 Sam. 2 : 1—11; 5—7.

Les voor Zondag 16 Juli 1933.

David koning te Hebron.

2 Sam. 2 : 1—11.

David is zich bewust, dat er nu, na den dood van Saul, een keerpunt in zijn leven gekomen is. Het is voor David zeker goed geweest dat hij het juk heeft gedragen in zijn jeugd. Hij wilde nu zeker zijn, of hij in den weg des Heeren was en daarom vraagde hij den Heere, of hij op zou trekken in een der steden van Juda. Want in het land der Filistijnen kon hij nu niet meer zijn en daarom lag het voor de hand, dat hij nu een poging deed om te weten, waar hij aan toe was. De hoogepriester Abjathar is zeker nog bij hem geweest die voor hem door Urim en Thummim den Heere heeft gevraagd. David krijgt de opdracht naar Hebron te gaan. Door de herinneringen aan den patriarchentijd was dit een heilige plaats, een der hoofdsteden van den stam Juda, een oude koningsstad en priesterstad. (Gen. 37 : 14; Joz. 12 : 10; 21 : 11). Hier zou vervuld worden de oude patriarchale belofte Gen. 49 : 8 e.v. Zonder Davids toedoen is de koningstroon nu vrij geworden. Met zijn familieleden gaat David nu naar Hebron en de mannen van Juda zalven daar David tot hun koning. Hij regeerde hier te Hebron $7^1/_2$ jaar. Zijn eerste koningsdaad was, dat hij aan Jabes in Gilead zijn tevredenheid te kennen gaf over de eerzame begrafenis, die zij Saul hadden bereid. Maar tegelijkertijd voegde hij er aan toe, dat hij als koning erkend was door Juda, waarmede hij ook hen opeischte onder zijn scepter. David zette echter niet onmiddellijk zijn rechten door op geheel Israël. Door de nederlaag van Gilboa was het rijk van Saul natuurlijk in een jammerlijken en verwarden toestand gekomen. Een aanzienlijk deel van het rijk, n.l. in het Oost-Jordaansche, waar Saul steeds zijn getrouwste aanhangers had gehad en waarheen het overschot van zijn leger was gevlucht (1 Sam. 11 : 6 e. v.; 31 : 11—13), dat gedeelte dan erkende door den invloed van Sauls neef, Abner, den eenig overgebleven 40-jarigen zoon van Saul, Isboseth, als koning, die te Mahanaïm zijn residentie ontving. De eerste vijf jaar schijnt de heerschappij van Isboseth zich niet verder te hebben uitgestrekt. Eerst van de overwinningen af, die Abner op de Filistijnen behaalde in het West-Jordaansche, in Benjamin en Efraïm (2 : 9) worden daarom de jaren van zijn regeering gerekend. Vandaar dat gezegd wordt, dat hij maar twee jaar heeft geregeerd. (Vs. 10). In het West-Jordaansche, voor zoover het niet aan David toebehoorde, waren een tijdlang de Filistijnen oppermachtig. Isboseth wilde echter over alle stammen van het Israëlietische volk regeeren. Maar steeds meer verhief zich de zon van David, terwijl die van Sauls huis ging dalen. De aanhangers van Isboseth werden steeds minder in aantal, en ten slotte werd hij zelfs door twee van zijn hoofdlieden vermoord. Zijn dood werd echter door David gewroken.

David koning te Jeruzalem. 2 Sam. 5—7.

Toen Isboseth dood was, zag men

algemeen in, dat de beste oplossing was, zich gezamenlijk te onderwerpen aan David. De oudsten van gansch Israël kwamen en spraken tot David te Hebron: „Zie wij, uw gebeente en uw vleesch zijn wij!" En zij zalfden hem tot koning over Israël. Uit al de stammen kwamen nu de tienduizenden van krijgslieden met een volkomen hart te Hebron om David te erkennen. Drie dagen lang werd het feest der troonsbestijging met groote vreugde gevierd (1 Kron. 12 : 23 – 40).

David was overtuigd van de noodzakelijkheid, om te zien naar een andere residentie, meer van het Zuiden naar het midden van het land. David wist wel, wat het geschiktste punt daarvoor was, n.l. de vesting der Jebusieten, vooral daar dit Kanaänietische volk met den sterken burcht Sion een voortdurend gevaar opleverde. De benedenstad was in der tijd door Juda ingenomen (Richt. 1 : 8), maar de citadel scheen bijna onneembaar. De Jebusieten zelven waren daarvan zóó heilig overtuigd, dat zij er op snoefden, dat zij de verdediging wel aan kreupelen en blinden zouden kunnen overlaten. David beloofde toen, dat hij diegene, die hen het eerst zou slaan tot een hoofd zou maken. David, die iets tegen zijn krijgsoverste Joab had, wegens een bloedschuld (2 Sam. 3) heeft misschien gehoopt, dat hij op deze wijze Joab kon vervangen door een ander. Maar het was juist Joab, die den burcht het eerst beklom, en daardoor werd hij in zijn hooge positie, die hij reeds innam, des te meer bevestigd.

Sion werd nu door David ingenomen en hij noemde nu den burcht de stad Davids. Met behulp van de knechten van Hiram uit Tyrus bouwde David zich daar een schitterend paleis. Door vermeerdering van het aantal zijner vrouwen breidde hij zijn hofstoet zeer uit, en veel zonen en dochters werden hem geboren.

Toen de Filistijnen daarvan hoorden, dat David hoe langer hoe meer macht kreeg, trokken zij tegen hem op in het dal Refaïm. Doch zij werden, nadat David God had gevraagd, geslagen te Baäl—Perazim. Een tweede strijd werd gekroond met een even overtuigende overwinning. Maar nu moest David naar het woord des Heeren geen front-aanval uitvoeren, maar een omtrekkende beweging maken, en dan acht geven op het geruisch van een gang in de toppen der moerbeziënboomen, als het teeken, dat de Heere zelf voor zijn aangezicht was uitgetogen, en hij sloeg den vijand van Geba tot Gezer. (1 Kron. 14 : 17).

Midden in den voorspoed, waarmede God het koningschap van David zegende, begeerde hij in de nabijheid van zijn troon de ark des Verbonds te mogen hebben. Gedurende Sauls regeering had deze gestaan in het huis van den Leviet Abinadab. (1 Sam. 7 : 1, 2).

Met een leger van 30.000 man trok hij naar Kirjath—Jearim. Onder leiding van Abinadabs zonen Ahio en Uza werd de ark op een nieuwen wagen weggevoerd. Maar de tocht werd onderbroken, doordat de Heere Uza sloeg, die onheilig de hand uitstrekte naar de ark, toen de runderen struikelden. David waagde het niet, thans verder te gaan en noemde de plaats Perez-Uza, wijl daar aan Uza een scheur gescheurd was. In het huis van Obed-Edom werd de ark voorloopig geplaatst. Drie maanden later, toen dit huis kennelijk gezegend werd om des arks wil, greep David moed om zijn plan te volbrengen. Nu draagt hij het werk op aan Zadok en Abjathar en de Levieten en alles gebeurde nu geheel naar het woord des Heeren aan Mozes. Met muziek en dans en groote blijdschap wordt de ark nu vervoerd. (1 Kron. 15 : 11—15; Ps. 24; Ps. 68; Ps. 132). De spottende Michal bleef tot haar straf kinderloos. Bij David in zijn cederen paleis ontwaakt dan de begeerte, om den Heere een huis te bouwen. De profeet Nathan, aan wien David dit voornemen bekend maakt, kan niet anders dan deze gedachte steunen. Maar de Heere laat Nathan den volgenden dag aan David mededeelen, dat het volbrengen van dit plan, hoe goed ook bedoeld, niet zal gebeuren door hem. Want als krijgsman had hij te veel bloed vergoten; voor zijn zoon, onder wiens regeering het vrede zou zijn, bleef dit plan te verwerkelijken weggelegd. Het voornemen van David wordt door den Heere echter reeds bekroond met rijke genade. Davids gedachte wordt omgewisseld voor de groote heilsgedachte van God: niet David zal den Heere een huis bouwen, maar de Heere zal David een huis bouwen, en de stoel van dit huis zal tot in der eeuwigheid zijn. 's Konings gemoed wordt dan bewogen: „Wie ben ik, Heere, Heere! en wat is mijn huis, dat Gij mij tot hiertoe gebracht hebt?"

Al was het dan David niet gegeven, om zélf den tempel te bouwen, toch bleef zijn belangstelling even levendig in dit ideaal en David heeft heel zijn leven, (hij heeft nog 33 jaar geregeerd te Jeruzalem over geheel Israël) den bouw des tempels voorbereid door het verzamelen van de benoodigde materialen, en het bijeenbrengen van een geweldig kapitaal in goud en zilver. (1 Kron. 22 : 5, 14). Heerlijke woorden spreekt David, want een heerlijke toekomst is komende. Het koninkrijk van den grooten Zone Davids, Jezus Christus, blijft in eeuwigheid.

D. G. B.

MEDEDEELINGEN

UIT ONS UNIE-BUREAU.

Voor de Agenda.

Op een onverklaarbare wijze is verzuimd twee voorstellen van de Contakt-Com. op de Agenda te plaatsen.

Deze voorstellen dienen ingevoegd te worden tusschen punt 7 en 8 van de Agenda. Zij luiden als volgt:

1. Geen toezegging van beroep wordt door gemeenten op iemand uitgebracht, tenzij hij eerst beroepbaar is gesteld.

2. Indien een gemeente met een Voorganger lid wordt van de Unie, is die Voorganger van die gemeente eerst dan beroepbaar in de andere gemeenten, wanneer hij beroepbaar is gesteld.

Voorts worden enkele gemeenten er nog opmerkzaam op gemaakt, dat haar Voorganger of predikant eerst dan ambtshalve de Algem. Verg. kan bijwonen, wanneer hij door de Algem. Verg. als zoodanig erkend is. (Zie Statuten art. 6a en h.h. reglem. art. 4).

B. PLANTING, U.-Secr.
A'dam, (Z.), Tolstr. 117.

Voor het nieuwe boekjaar van „Zusterhulp" beginnen de bedragen reeds prachtig te vloeien. Prachtig, zusters! Laat ons mildelijk offeren voor het Koninkrijk Gods!

Hartelijk dankend ontvangen van Afd. „Zusterhulp" te Stadskanaal f 53.50; Afd. Nieuwe Pekela f 40.—; Afd. Workum f 10.—; en Afd. Bergumerheide voor de Congo f 12.50.

De Alg. Penningmeesteresse,
S. BOURITIUS—Hamer.
Deventer, 1e Weerdsweg 123.

Girono. 151970 Ds. G. Bouritius, Deventer

Ds. G. Visser

neemt D.V. op Zondag 9 Juli afscheid van de gemeente Workum, op 23 Juli van de gemeente Hoorn en doet zijn intrede te Noordbergum op Zondag 30 Juli, na bevestigd te zijn door Ds. H. Visser van Sneek.

De gemeente Utrecht maakt bekend, dat de bevestiging van haar Voorganger, D.V. 23 Juli a.s. zal plaats vinden.

Zondag 10 uur v.m. inzegening en bevestiging door Ds. B. Planting van Amsterdam.

4 uur n.m. intrede Ds. de Haan. In aansluiting daarop wordt dan het woord gegeven aan de afgevaardigden van burgerlijke en kerkelijke gemeenten.

± Zeven uur meer intiemere vergadering der gemeente met haar nieuwen Voorganger.

Afgevaardigden gelieven zich vóór 15 Juli a.s. te melden, terwijl, indien logies noodig is dit even uitdrukkelijk moet worden bericht.

D. MOLIJN, Secr.
Utrecht, Diezestraat 2.

Zusterhulp.

Zusters! Attentie!

Ons wijkgebouw blijkt te klein te wezen.

De Verg. zal D.V. nu plaats hebben in het geb. *Aere Perennius*, Kleinzand.

Stop even met de auto voor de brug bij ingang der stad. Hier staat een gids (welke ons weekblad „De Christen" in zijn hand heeft) deze zal U brengen naar de Vergaderzaal. In bovengen. geb. is direct gelegenheid iets te gebruiken: koffie 10 ct., thee 10 ct., melk 10 ct., chocola 15 ct.

Wenschen de zrs ook deel te nemen aan den boottocht? Dan beslist p.o. bericht hierover.

Namens de Com.,
W. GORTER.

Wegwijzer naar Unie-Verg.

Aankomst spoorstation. Vanuit het spoorstation direct links afslaan tot aan tramlijn, deze volgt men (met kleine onderbreking) tot aan de kerk.

Aank. tram (richting Harlingen) men volgt de tramlijn (met kleine onderbreking) tot aan de kerk.

Aank. tram (richting Heerenveen). Bij de eerste halte uitstappen, 1 minuut terug loopen.

De regelingscom.

N. B. J. Beweging.

In vriendelijken dank ontvangen van de afd. Deventer, Drachten, Groningen en Haarlem ieder f 5.— en Zwolle f 2.50. Contributie 1932/33.

D. MOLIJN, Penn.
Giro 70920.
Utrecht, Diezestraat 2.

Jong Leven Nr. 4.

Bestellingswijzigingen worden voor 8 Juli a.s. ingewacht.

Ontvangen v. d. Zending:

v. d. gem. Bergumerheide	f 17.60
Zend. ver. „Uw Kon. kome" Apeldoorn:	
v. Past. Götze	f 5.—
v. d. Congo	f 54.—
v. d. Kameroen	f 5.—

Hartelijk dank.

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postr. 167305.

LEESTAFEL.

Het lange gelukkige leven van Date Dalwoud, door Jan Veltman. Uitgave „Christelijke Bibliotheek", G. F. Callenbach, te Nijkerk.

Date Dalwoud is Jan Veltman, de onder het christelijk publiek bekende en gewilde Schrijver. Zijn leven is een verhaal, dat God geschreven heeft. Een mooi verhaal. *Overgave* en *leiding* hebben het gemaakt tot wat het geworden is: een gelukkig leven. Zij, die wat van Jan Veltman gelezen hebben, zullen den origineelen mensch graag wat meer van nabij willen leeren kennen. Dit boek stelt hen daartoe in de gelegenheid. En al lezende zullen ze voelen, dat God niet verre van hen is.

L.

CORRESPONDENTIE

Door de deur het huis in.

In De Christen van j.l. Vrijdag staat een bericht dat buiten onze voorkennis werd geplaatst. Daarmede was èn de inzender èn de drukker in overtreding.

Niemand klimme van elders in!

Laat al uw dingen eerlijk en met orde geschieden.

E.-R.

Berichten, die, zonder dat zulks met de Redactie is overeengekomen, rechtstreeks naar den drukker worden gezonden, zendt deze weer naar de Redactie. Spaart dien man dat werk en adresseert uw berichten goed!

E.-R.

J. R. F. te H. De jeugdkrant „Jong Leven" te bestellen bij den heer D. Molijn, Diezestraat 2, te Utrecht.

E.-R.

L. S.!

Bijna geregeld, als „De Christen" verschijnt, valt het op dat er zoo weinig advertenties in voorkomen.

Als advertentieblad is het voor verschillende zaken aan te bevelen, doch bovenal is het 't meest geschikte blad voor familieberichten.

Alle gebeurtenissen, als: geboren, overlijden, verloofd, ondertrouwd, getrouwd, 25-jarige echtvereeniging, enz. welke bij leden der gemeenten of vrienden plaats vinden, moest men in ons blad per advertentie bekend maken.

Om dit te bereiken roep ik Uw aller medewerking in.

Heeft er bij een van Uw kennissen of familie een bijzondere gebeurtenis plaats, wek hen op om een advertentie in „De Christen" te plaatsen. De broeders en zusters in ons land zullen dan beter met hen kunnen meeleven en deelen in vreugde en verdriet. En de belangstelling voor ons Unieorgaan zal er grooter door worden.

DE ADMINISTRATEUR.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 7 Juli 1933 No. 2295 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Het adres der Redactie is van Dinsdag 11 Juli tot nadere bekendmaking:

Ds. G. BOURITIUS,

1e Weerdsweg 123, te Deventer.

III

VERZEKERDHEID.

Niets kan mij scheiden, leven noch sterven,
heden noch toekomst, klove noch rots,
niets mij vervreemden, niets mij berooven
van 't heilig erfdeel: de liefde Gods.

Niets doet mij weif'len, niets mij vertwijf'len,
niets mij verdenken de liefde Gods:
van vóór alle eeuwen is zij gegrondvest
in Christus Jezus, de machtige rots.

Niets kan verflauwen, niets kan doen tanen,
niets kan ooit blusschen de liefde Gods.
God is mijn burcht en mijn zeer sterke veste
in Christus Jezus, de eeuwige rots!

Niets kan doen wank'len 't huis, dat ik bouwde,
't huis mijns geloofs, op de eeuwige rots;
't huis is onwrikbaar als zijn fundeering:
in Christus Jezus, de liefde Gods.

N. v. K.

III

WAAKT EN BIDT.

(Toespraak, gehouden bij de opening van de 53ste Algemeene Vergadering der Unie, door K. Reiling).

Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt. Mat. 26 : 41

„Waakt en bidt". Deze woorden waren gedurig in mijn gemoed, wanneer ik in den laatsten tijd aan de Unie en haar Algemeene Vergadering dacht en aan het feit, dat ik hier een openingswoord zou moeten spreken. Ik voelde mij gedrongen dat te doen aan de hand van dit woord van den Heiland. Ik kan dit echter niet doen zonder U te herinneren aan het plotselinge verscheiden van onzen ijverigen broeder J. de Haan. Onder den indruk van deze gebeurtenis en deelnemend in den rouw van onze zuster de weduwe De Haan en van haar kinderen, willen wij als Unievergadering enkele oogenblikken wijden aan zijn nagedachtenis (Aanwezigen staan op).

Dankbaar gedenken wij, hoe br. J. de Haan met ons arbeidde in des Heeren wijngaard. Hij heeft veel gearbeid. Hij heeft voor den Heer geleefd èn is gezegend geworden. Als hoofd van een groot gezin mocht hij de vreugde smaken dat hij m e t z i j n h u i s den Heere diende. Jaren lang heeft hij, nog staande in zijn zaak te Musselkanaal, den tijd genomen om het evangelie te verkondigen. In zijn huis hebben velen gastvrijheid genoten of zijn er bereidwillig voortgeholpen. De laatste jaren kon hij zich geheel geven aan den arbeid te Vriescheloo en hij heeft er veel zegen van den Heer gehad. Wij hadden niet gedacht, dat hij reeds zoo vroeg dien arbeid wegens lichaamszwakte zou moeten neerleggen, maar verleden jaar ging het niet meer. Nog vol lust om te werken moest hij het opgeven. En toen hij dat gedaan had, ging hij lichamelijk vooruit en genoot nog van des Heeren weldaden ..... Totdat door het ongeval te Heerenveen zoo plotseling het einde kwam en de Heer hem aan de zijnen en aan ons ontrukte. Met ontroering hebben wij het gehoord. Dan kwam echter een apostolisch woord ons in den zin: „Ontbonden te worden en met Christus te zijn, dat is zeer verre het beste". Wij treuren wel, maar als dezulken, die een heerlijke verwachting hebben. Voor de zwaar getroffen familie bidden wij, dat zij daardoor getroost worde. Zijn trouw en toewijding aan den Heer en Zijn werk blijven in dankbare herinnering bewaard. (Aanwezigen gaan zitten).

„Waakt en bidt". Niet alleen omdat de tijd kort is en wij plotseling opgeroepen kunnen worden; ook en vooral omdat het werk in de gemeenten het noodig heeft, ja, zeer noodig zelfs.

Met een zekere voldoening kunnen we denken aan onze beginselen. Ze zijn goed. Ze zijn eenvoudig en in de lijn van de prediking der apostelen. Ze zijn Nieuw Testamentisch. Met volle gerustheid spreek ik dit uit. Met vertrouwen mogen we doorwerken aan de organisatie van de gemeenten en de Unie. Ik meen ook te mogen opmerken, dat het Uniewerk in engeren zin verblijdend vooruit is gegaan. God geve verder, dat bij de uitbreiding van het werk door onderling vertrouwen en verstaan ook de organisatie daarvan voorspoedig moge voortgaan.

Maar goede beginselen en goede regelingen dragen alleen vrucht, als menschen ze uitleven. Ruim 15 jaren geleden zeide iemand in een onderling gesprek, dat het Baptisme in Nederland geen toekomst had. Een ander van het gezelschap antwoordde: „Het Baptisme is goed en heeft ook toekomst, als de Baptisten het maar beleven". Helaas, daaraan ontbreekt veel!

Op het terrein van den gemeentelijken arbeid, waar de strijd met 's vijands legermachten gestreden moet worden, waar het er om gaan moet de geredden te bewaren en nog verlorenen te helpen om den Heiland te vinden, daar struikelen soms strijders in de verzoeking en worden ontrouw; daar strijdt ook menige strijder met zijn makker tot 's vijands voordeel, tot schade voor vele zielen.

Deze beschamende werkelijkheid moet ons ootmoediger maken en ook meer bevreesd voor onszelf en voor onze verzoekingen. Waakt en bidt! Wij laten ons zoo gemakkelijk leiden door de beginselen van den ouden Adam, doen dikwijls zonder er ons rekenschap van te geven „den wil des vleesches en der gedachten". Dan zijn we als slapenden bij dreigend gevaar.

Toen de discipelen met Jezus in den hof waren, wist Hij, dat satan zeer begeerig was, om hen in de zeef te hebben. Hij wist ook, dat Zijn gebed hen omringde; maar zij moesten ook

zelf waken en bidden! Slapen is wel voor het lichaam van groot belang, maar als er gevaar dreigt, kan het noodlottig worden. En in het geestelijk leven — waar slapen de afwezigheid van welbewust gebed beteekent — is het altijd noodlottig. Jezus maande: „Waakt en bidt"; volgens den evangelist Lukas: „Staat op en bidt", want de Heiland kende het gevaar. Maar Petrus zag geen gevaar. Hij zou den Heer niet verlaten en zeker niet verloochenen! O, droeve naïviteit van een discipel! Petrus stond niet op om te bidden maar leefde verder naar den ouden regel van zijn zondig hart en .... viel in de verzoeking. Dit heeft zich onder ons maar al te veel herhaald. Daarom! Waakt en bidt!

Te meer moet deze vermaning ter harte worden genomen, omdat juist tegenwoordig zoovele deuren voor ons open gaan. De crisistijd brengt vele nooden. Zij drukt ook gevoelig op ons werk, maar zij is niet onze grootste moeilijkheid. Zij breekt ook vele oude vooroordeelen tegen ons stuk, en plaatst ons daardoor voor nieuwe mogelijkheden. Belangstelling voor het eenvoudige evangelie is misschien een soort reactie op de steeds driester wordende vijandschap daartegen, maar zij is er. Velden, wit om te oogsten, liggen voor onzen voet. „Maar wenschen wij den oogst zeer groot, dan moeten wij gansch in den dood". Daarom: Waakt en bidt.

De agenda voor deze vergadering heeft geen ingrijpende voorstellen. Groote dingen hebben we dus niet te verwachten; groote moeilijkheden ook niet. Maar de waarde van een Unievergadering ligt niet alleen in de voorstellen, die worden aangenomen of verworpen. Zij bestaat ook in de gemeenschap van vele broederen, die hier en daar in de voorste gelederen staan, die de zorgen torschen en den strijd strijden. En die veel kunnen doen voor den Heer, maar ook veel kunnen bederven! Als wij hier van elkander gevoelen, dat het één strijd is dien wij strijden, en dat we dien ook eensgezind strijden willen; als wij straks huiswaarts keeren met de zekerheid, dat we de loopende zaken goed hebben afgedaan en met de innige begeerte om ons met meer zelfverloochening aan den Heer en aan de gemeente en aan den medebroeder te geven, dan kan deze Unievergadering toch groote beteekenis krijgen.

Met gebed zijn we deze vergadering begonnen; met gebed moeten we voortgaan; met gebed moeten we thuis ons wijden aan het werk. Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt!

Denkt aan de gemeenten, die U dierbaar zijn.

Denkt aan Uw kinderen, die daarin opgroeien en er den Heiland moeten vinden.

Denkt aan de vele hongerende zielen rondom, die Uw voorbeeld en Uw liefdedienst noodig hebben.

Denkt aan de vele mogelijkheden, die God ons als gemeenten en als Unie geeft.

En waakt en bidt, ja, staat op en bidt! En Uw bidden wordt strijden, wordt werken, totdat Gods ure is gekomen om U te doen ingaan in de vreugde Uws Heeren.

De Heere zij ons tot deze dingen zeer nabij.

Hiermede heb ik de 53ste Algem. Verg. der Unie geopend en beginnen wij aan de agenda voor dezen dag.

III

INDRUKKEN VAN DE ALGEMEENE VERGADERING DER UNIE.

De begroetingsavond.

De directeur van een ziekeninrichting, waar de patiënten meestal langdurig moesten vertoeven, heeft eens gezegd: „In het eerste kwartier wordt meestal beslist, of de verpleegden hier kunnen aarden of niet."

Ja, als 't je goed aanvalt, beslist dat meestal over de naaste toekomst.

Gij hebt zeker reeds begrepen, dat het begin goed is geweest te Sneek. 't Was mooi weer, toen van alle zijden afgevaardigden en gasten het vriendelijk stadje binnenstroomden. Wel donkere luchten nu en dan, en een stevige bries, maar daardoor niet al te warm. In de „Vredekerk" werd trouwens nogal „gepuft", want die was al spoedig eivol met afgevaardigden, gasten en belangstellenden.

Ruim acht uur opende de plaatselijke voorganger br. H. Visser, het samenzijn door te laten zingen: „Alles wat adem heeft. ...." waarna het mannenkoor der gemeente Sneek onder dirigentschap van br. A. Wielinga ons verkwikte met een schoon lied.

Br. Hekhuis gaat dan voor in gebed.

Door br. Visser wordt gelezen 1 Cor. 13, de Nieuw-Testamentische psalm der liefde, waarop de vergadering aanhief: „O zee van Gods liefde.... Alle aanwezigen worden hartelijk welkom geheeten, oude herinneringen opgeroepen door den spreker over de vorige Unie-Vergaderingen te Sneek, op 9 en 10 Juli 1913 en 6 en 7 Juli 1927. De agenda zag er toen anders uit; heel wat namen kwamen er op voor, die thans niet meer zijn .... Zullen wij na deze nog eens weer in deze plaats een Alg. Verg. hebben? vraagt spr. zich af. „Ik weet den dag mijns doods niet." Er komt een tijd, dat wij elkaar moeten missen, dat de vlag ons ontvalt, die wij zoo lang hoog gehouden hebben. „Maar waar de liefde wezenlijk is, is God, en daar is de zegepraal...."

„O liefde Gods, oneindig groot...." juicht de vergadering.

Br. K. Reiling, daarop het woord verkrijgende, dankt in de eerste plaats voor de fijne begroeting, daar br. Visser het hoofdstuk der liefde heeft voorgelezen, waarop gezongen werd: „O zee van Gods liefde. ...." Dat lijkt zoo gemakkelijk, daarin te zwemmen, maar 't is niet zoo eenvoudig.

Want in de zee verdrinkt het eigen ik, daarin moet de zelfzucht vergaan. Daarom schrikt menigeen terug om in die zee van Gods liefde te springen. Br. Visser wees er op, dat de vlag kan ontzinken, maar achter hen, die de kracht gevoelen verdwijnen, staat een heele rij, die dan de stok reeds te pakken heeft. Daarop wijdt br. Reiling enkele woorden aan hem, die de vlag zoo plotseling werd ontnomen, br. J. de Haan.

„Buiten U, o Heer, kan mijn ziel niet leven", belijdt de vergadering.

Br. Weenink, die de begrafenis van br. J. de Haan leidde, vertelt daarvan en schildert tevens het werkzame leven van br. de Haan, hoe deze altijd gastvrijheid verleende, hoe hij bereid was, alles te trotseeren om des werks wil. Te Vriescheloo staat een aardig kerkje en een pastorie als steenen monument van br. de Haan. Bovenal zijn er honderden zielen van E.-Erfscheidenveen tot Vriescheloo door br. de Haan tot den Heiland geleid.

Bij de begrafenis bleek wel duidelijk, dat de zaadkorrel niet 30 of 60, maar 100 voud vrucht heeft voortgebracht. Wij kunnen ons haast niet voorstellen, dat br. de Haan niet meer is. Wij zijn nog hier, hij is echter reeds daar, in de hemelsche heerlijkheid.

„Daar is een overheerlijk land....", daaraan herinnert thans zingende de vergadering.

Het mannenkoor sluit daarop aan en zingt o.a.: „Een vreemdling ben ik hier op aard, Zij is mijn liefde en hoop niet waard, 't Is alles hier verdorven .... Ik reis naar 't land der heerlijkheid door Jezus ons verworven...."

Deze goede, warm gestemde vergadering wordt dan gesloten door dankzegging door br. Planting. 't Was een prachtig begin van de Algemeene Vergadering.

G. B.

III

IN MEMORIAM
Br. J. DE HAAN.

Met diepe ontroering hebben wij kennis genomen van het overlijden van onzen broeder. Op weg naar de Algemeene Vergadering van de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland, waar hij vele jaren achtereen een gewaardeerde verschijning was, en logeerend bij zijn kinderen te Oudeschoot, werd hij, wiens

lichaam kennelijk begon partij te trekken van de rust, die gesloopte krachten en verzwakt hart het oplegden, plotseling door den dood achterhaald. Wij allen lijden met de weduwe en kinderen mee èn om het verlies, dat hun heeft getroffen, èn om de tragedie, die het heeft veroorzaakt, en om het gevoelige gemis, dat in het heengaan van onzen broeder onszelf is aangedaan.

Twee en twintig jaar heb ik br. de Haan gekend. Hij was een van de eersten in de Veenkoloniën, die de deuren van hart en huis voor mij wijd openzetten, toen ik als onervaren jongmensch op het tooneel van het Baptisme verscheen. En wanneer ik iets hier van hem mag vermelden, dan is het wel dit, dat hij in vele opzichten een voorbeeld is geweest van liefde, ijver, offerzin en volharding. Als man en hoofd van zijn gezin heeft hij voor de zijnen met rusteloozen vlijt gearbeid. Hij vroeg veel van zichzelf, zijn helpende kinderen en zijn personeel. Een van de eerste gevleugelde woorden, die ik van hem opving en die hij zijn gansche leven lang in zijn eigen leven illustreerde, was: „Het is beter te verslijten dan te verroesten".

Als lid van de gemeenschap had hij een open oog voor sociale misstanden en schonken de burgers van Onstwedde hem het vertrouwen door hem naar hun raad af te vaardigen. Hij voelde met de armen mee en waar hij kon, stak hij een helpende hand toe. Als christen deed hij zijn best om de voetstappen van Jezus te drukken. Zijn woning stond voor elken pelgrim open. Ook in de jaren van zeer zuinige inkomsten was er, in weerwil van de vele zorgen voor zijn talrijk gezin, plaats in zijn huis en aan zijn tafel voor den gast. Den arbeid onzer gemeente te Stadskanaal schonk hij zijn hartelijke liefde. Als leekeprediker was hem geen afstand te ver en geen storm te sterk en geen winter te koud of hij trok er op zijn rijwiel op uit om zijn Heiland te verkondigen. Van 1912 tot 1917 ging hij voor in de gemeente te Valterveen en van 1921 tot 1932 de gemeente te Vriescheloo. De bond van gemeenten in de Veenkoloniën steunde hij met zijn gansche hart en ziel en zijn comité-vergaderingen waren niet, wat men noemt, wanneer hij afwezig was. Alles dat onze broeder ter hand nam, deed hij uit alle macht. Als steenen monumenten, die zwijgend getuigenis afleggen van zijn nobel christenhart en van zijn groote werkzaamheid verheffen zich in Valterveen de „Vredekerk", te Musselkanaal een christelijke school en te Vriescheloo een kerk, pastorie en ook een christelijke school. Maar naast deze steenen monumenten zijn er honderden levende monumenten, mannen en vrouwen die der wereld den scheidbrief hebben gegeven, omdat zij God ontmoet hebben door middel van br. de Haan. Hij was waarlijk een graankorrel des hemels, aan den bodem van zuid-oost Groningen toevertrouwd en voortbrengend een honderdvoudigen oogst.

De begrafenis vond onder buitengewoon groote belangstelling Dinsdag j.l., voormiddags om 11 uur plaats vanuit het kerkgebouw der Vrije Evangelische Gemeente te Winschoten. Nog nooit had deze plaats zulk een deelneming gezien bij een teraardebestelling. Aan de groeve verzamelde zich een dichte menigte van heinde en verre. Het woord werd in kerk en op kerkhof gevoerd door vertegenwoordigers van de Unie, Broederschap van Baptiste Voorgangers, Veenkolonialen bond, eenige gemeenten, scholen, enz. enz. alsmede door den predikant van de Gereformeerde Gemeente te Oudeschoot, namens de vrienden van den ontslapene aldaar.

God sterke de echtgenoote en kinderen in dit hun verlies.

Br. de Haan is nu thuis. Het was altijd zijn begeerte geweest om, als hij niet meer werken kon, zoo spoedig mogelijk naar huis geroepen te worden. God heeft zijn begeerte vervuld. Nog een kleinen tijd en dan zijn wij bij hem.

St. J. W. W.

LOSSE SCHAKELS

Een protestantsche gestigmatiseerde. Over gestigmatiseerden wordt in de Roomsche kerk drukker gesproken, dan in de Protestantsche. Gestigmatiseerden zijn zulke personen, wier lichaam op bepaalde tijden gaat bloeden op die plaatsen, waar het lichaam van den Heiland tengevolge van de kruisiging verwond werd Die bloedingen treden op, door een intensief zich indenken van den pijn, die Christus aan het kruis geleden moet hebben. Ze hebben dus geen uitwendige oorzaak, maar ontstaan doordat de ziel zich het lijden van een ander indenkt.

Zulke gestigmatiseerden telt de Roomsche Kerk een tachtigtal, onder welke vooral Frans van Assisi bekend is. Tegenwoordig wordt veel gesproken over een Oostenrijksch meisje Therese te Konnersreuth. Het is te verstaan dat vrome menschen, wier lichaam op zoo onbegrijpelijke wijze ging bloeden, vooral in de middeleeuwen groote vereering vonden. De nieuwe tijd staat er echter nuchterder tegenover. — Onlangs verscheen van Dr Albert Lechler een artikel, waarin deze mededeelt, dat hij in het Sanatorium „Lebenswende" in het Hartzgebergte, een protestantsche gestigmatiseerde behandelde. Op Goeden Vrijdag 1932 vertoonde zich bij de patiënte de bekende verschijnselen, die verergeren, zoo vaak ze zich in het lijden van Golgotha verdiept. Het zijn, naar het oordeel van dezen arts, ziekteverschijnselen van pathologisch-hysterischen aard. De gestigmatiseerden zijn geen heiligen maar patiënten, en moeten naar het oordeel van Dr Lechler ook als zoodanig behandeld worden. Ze voor reclamedoeleinden te gebruiken is naar het oordeel van Dr Lechler — zooals dan ook vanzelf spreekt — zeer verkeerd en ook immoreel. Roomsche deskundigen deelen de beschouwingswijze van Dr Lechler.

Antwoord aan br. Arnold W. Veenhof (zie De Christen No. 2291). Daar de Inzender ook onze meening vraagt over het door hem aangesneden onderwerp, willen we een enkele opmerking maken.

Er zijn verschillen aan te wijzen tusschen de oude Christenheid en die van onzen tijd. In verschillende opzichten is dat natuurlijk niet anders te verwachten. Hetzelfde leven zal zich in verschillende volken, personen en tijden verschillend openbaren. Daarin schuilt niets zorgwekkends. Als het slechts d e z e l f d e Geest is, die in die verscheidene vormen openbaar wordt. Zijn aanwezigheid moet vooral gezocht worden in de hoedanigheid van het leven.

Gelet op de werkingen van den Geest, schijnt de Christenheid onzer dagen armer te zijn aan Geestbezit dan de Apostolische Christenheid was. En de mogelijkheid moet onder het oog gezien worden, of ons afsteken bij de Christenheid der eerste eeuw, ook toe te schrijven is aan een geringere waardeering van den Geest. Het is mogelijk — en wij gelooven dat inderdaad — dat het bezit van den Heiligen Geest zich hier en nu anders zal uitwerken dan in de eerste eeuw om de Middellandsche zee het geval was, maar daarnaast moet er ernstig mee gerekend worden dat het verschil ook kan voortvloeien uit een zwakker verlangen naar en een minder vertrouwen in den Heiligen Geest.

Als we goed staan tegenover deze groote gave, den Geest eeren, Hem onderdanig zijn, behoeft de vraag hóé Hij zich in ons leven zal uitwerken, ons niet te verontrusten. Hij is vrij. Wil Hij door ons zieken genezen, in vreemde talen spreken — wij zijn Zijn organen. Bezitten wij die gaven echter niet, dan is er geen reden tot zelfbeschuldiging, noch om ons aan te klagen, omdat wij niet kunnen bezitten, wat de Geest ons niet belieft te geven.

Onze slotsom is dus dat de afwezigheid van bepaalde gaven in de Christenheid onzer dagen, ons een aansporing moet zijn om te onderzoeken hoe wij staan tegenover den Heiligen Geest. Worden we ons voor Gods aangezicht bewust, dat we den Geest hebben, liefhebben en eeren, dan is 't genoeg en blijve het aan den Geest overgelaten hoe Hij zich in ons leven wil openbaren.

Dat zal afhangen van onzen aard, onze taak en de tijdsbehoeften.

Men onderscheide tusschen de *vruchten des Geestes*, die nooit kunnen uitblijven en *gaven des Geestes*, en beschouwe de laatste niet als symptomen Zijner tegenwoordigheid.

Behartigen we toch allen Paulus' woord: drinkt u vol met Geest, gedachtig aan Christus' woord: die in Mij gelooft zal drinken. Gelooven is drinken. Gelooven in Christus is de Geest drinken want van Hem staat geschreven: stroomen van levend water zullen uit Zijn binnenste vloeien. En dit zeide Hij van den Geest. Wellicht zullen dan nieuwe krachten zich in de gemeenten openbaren.

E.-R.

III

ZENDING.

Een bezoek aan Egbè

door

Rev. A. W. Banfield

(secr. v/h Br. en B. Bijbelgen. W.-Afrika).

Egbè is de grootste stad van de Yagba's (een stam van de groote Yoruba natie) en telt nog geen vijfduizend inwoners. Deze heidensche Yagba's wonen tusschen de heuvels in Nigeria, en zijn een vreedzaam volk, dat zich voornamelijk met den landbouw bezig houdt, en waarschijnlijk niet meer dan 20.000 zielen telt. Tot in den laatsten tijd wist men weinig van hen; zij zijn een zeer achterlijk volk. Gedurende jaren lang kwamen de Mohammedanen uit Nupe hun land afstroopen en namen de bewoners mee als slaven, en daardoor werd het volk zeer wantrouwend en vreesachtig jegens vreemdelingen.

Ongeveer dertig jaar geleden ging een man van de Yagba's, Dani genaamd, naar de kust voor zaken, en maakte daar voor het eerst kennis met het christendom, en gevoelde dadelijk, dat dit veel beter was dan het heidendom. Hij begon het ernstig te onderzoeken, leerde den Yoruba bijbel lezen en werd op de belijdenis van zijn geloof gedoopt. Later keerde hij naar zijn dorp terug met zijn pas gevonden geloof, hoop en blijdschap, en maakte er zijn volk mee bekend.

Al spoedig schaarde een aantal jonge mannen zich om hem, die door het heidensche bijgeloof van hun vaderen niet meer bevredigd werden. Zij kwamen in de huizen samen om den Bijbel te lezen en meer te vernemen van het christendom. Dat ging zoo ongehinderd voort, hun aantal werd steeds grooter, totdat de vijandschap zich openbaarde.

Ongeveer het jaar 1906 kwam een zendeling van de Soedan-zending, die een reis maakte buiten den stam waar hij werkte, in de stad Egbè, en zag dadelijk, dat er iets buitengewoons aan de hand was. De heele bevolking was vergaderd op de marktplaats, en het onderwerp van bespreking was de godsdienst. De jonge mannen van Dani's bijbelklasse verklaarden openlijk, dat zij niets meer te doen wilden hebben met de heidensche gewoonten van hun volk. Zij hadden een groot Licht gezien, hadden besloten om Christenen te worden en waren bereid om den prijs te betalen.

De ouden dreigden hen, maar tevergeefs. Zij werden gegeeseld en tot zware boeten veroordeeld, maar het baatte niets; de jonge mannen weigerden beslist om hun voornemen om Christen te worden op te geven, en toen zij alles beproefd hadden, verbanden de verbitterde oudsten de jonge mannen uit de stad. Dezen vestigden zich nu in de omliggende dorpen, en zetten hun onderlinge samenkomsten vrijmoedig voort. Maar al spoedig bemerkten de oudsten, dat zij het verlies van zooveel jonge krachten niet konden dragen, en riepen hen dus terug, met de boodschap, dat zij vrij hun christelijk geloof mochten aanhangen, maar dat zij geene vrouw konden krijgen als zij hun christendom niet loslieten. En nu gebeurde er iets dat zij in 't geheel niet verwacht hadden.

Dezelfde Heilige Geest, die in de harten van de jonge mannen gewerkt had, begon nu ook te werken in de harten van vele jonge meisjes, die openlijk verklaarden niet met een heiden te willen trouwen. En zoo breidde Dani's schare van Christen jonge mannen en vrouwen zich steeds uit onder moeilijkheden, vervolging en schande, en in al dien tijd hadden zij geen zendeling om hen te onderwijzen.

In 1908 werd een zendeling uitgezonden om onder de Yagba's te arbeiden. Hij vestigde zich in Egbè, en begon zijn werk met de schare Christenen die door Dani voor den Heer waren gewonnen. Gedurende twee jaren woonde hij met een inlandsche familie in een vuile leemen hut, om de taal te bestudeeren en het volk te leeren kennen. Ik heb later die hut gezien, die nog door inlanders bewoond werd en heb mij verbaasd hoe hij het heeft kunnen volhouden.

Spoedig na zijn komst aldaar kwamen er velen die Christen wilden worden, maar daarna kwam er een tijd van bittere vijandschap en vervolging. Gedurende eenige jaren ging het werk voort nu bemoedigend, dan ontmoedigend. Er werden kerken gebouwd, die altijd geheel bezet waren. De geheele stam was in beroering.

In 1915 bezocht ik Egbè, en wat ik daar zag was treffend. Honderden kwamen 's avonds naar het zendingsstation voor de godsdienstoefening. Het was een echt huiselijke vergadering. De menschen zaten in de open lucht op den grond, en de sprekers waren allen inboorlingen. De eene had eene vermaning, een ander een gebed, een derde stemde een lied in ter eer van Christus en Zijn heil op een inlandsche wijze. Anderen stonden op en gaven getuigenis van de groote verandering in hun hart en leven. Ik heb er twaalf geteld die opstonden om hun getuigenis te geven. Mannen en vrouwen achtten het een groote vreugde voor Christus te mogen lijden. Het werk werd den zendeling te veel en anderen kwamen helpen, en toen hij later van een verloftijd terugkeerde kwamen 275 geloovigen hem een afstand van veertien uren gaans tegemoet en droegen zijn bagage, en toen zij dicht bij Egbè aankwamen, was daar een schare van meer dan 1000 menschen, die hem naar het zendingsstation geleidden en den geheelen weg liederen zingende aflegden.

De oude heidenen zagen nu wel, dat de dagen van hun godsdienst geteld waren, en begonnen een zware vervolging tegen de gemeente. In dien moeilijken tijd bleek, dat er verscheiden gedoopten waren, wier hart niet recht was voor den Heer en zij vielen af. Maar het was wonderbaar te zien hoe velen de proef doorstonden, die de rooving hunner goederen met blijdschap aannamen, geeselingen op de markt, dwangarbeid, zware boeten en in vele gevallen verbanning uit de stad om Jezus' wil ondergingen. Het was als een nieuw hoofdstuk uit de Handelingen der Apostelen.

In April van het jaar 1923 bezocht ik Egbè weer, en welk een verandering! Het christendom heeft niet alleen de levens veranderd en de harten gereinigd van honderden van deze eenvoudige menschen, maar het is als een nieuwe stad geworden. De oude, vervallen, vuile, ziektekweekende huizen van tien jaren geleden waren bijna alle verdwenen en in plaats daarvan worden betere huisjes gebouwd en is de stad veel zindelijker, vroolijker en gezonder geworden.

Er is een nieuwe kerk gebouwd, die ruim f 2400 gekost heeft en 600 zitplaatsen heeft.

's Zaterdagsavonds is er eene bijeenkomst voor geloovigen. Ik ging er heen, want ik wilde die gelegenheid niet graag missen en het deed mijn hart goed om die blijde gezichten te zien, hun treffende getuigenissen te hooren, te luisteren naar hun hartelijk zingen, en de uitwerking te zien van den arbeid des Heiligen Geestes in hun hart en leven.

Ik sprak ook met den blinden evangelist, hoogstens dertig jaar oud en betrekkelijk een jong christen. Hij is een krachtig prediker, en overal waar hij optreedt komen de menschen van uren ver om hem te hooren. Geheele

hoofdstukken uit de Evangeliën kent hij van buiten.

Ook ontmoette ik andere evangelisten, die op buitenposten arbeiden, welke alle zichzelf onderhouden en bovendien mild bijdragen voor zendingswerk in andere deelen van het land.

Te Egbè is ook een hospitaal voor kraamvrouwen, bestuurd door een gediplomeerde Engelsche verpleegster. Er zijn zestien kamers voor patiënten, behalve een vergaderzaal en de keuken. Toen ik het zag waren er 22 patiënten, allen bereid om anderen te helpen. Een ieder, die de Afrikaansche toestanden kent, en weet hoe iedereen slechts voor zichzelf zorgt, zal zeggen dat het een wonderbare verandering is, gewerkt door het Christendom.

En zoo keert het Yagba-volk, verscholen tusschen de bosschen en heuvels van Nigeria, zich af van de afgoden, om den levenden en waarachtigen God te dienen.

Vert. A.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Hoe ontvangt Hengelo de Conferentie?

— N. B. J. B.ers, leest met aandacht! —

Wat is noodig voor het welslagen onzer Jeugdconf. en welke zijn de verwachtingen er van?

Deze vraag heeft me een tijdje bezig gehouden en wel zóó sterk, dat ik me gedwongen gevoelde mijn gedachten U in een opstel voor te leggen.

Oppervlakkig gezien en beantwoord, zijn we geneigd al aan het opsommen te gaan met datgene wat er alzoo voor noodig zal zijn. Dat is toch gauw genoeg gezegd trachten we ons zelf soms wijs te maken.

Zie maar eens hier! *In de eerste plaats* een gebouw, groot genoeg om . . . . honderd (duizend?) personen te kunnen bevatten, een paar honderd slaapplaatsen om de afgevaardigden de noodige rust (?) te gunnen, de noodige thee of koffie om de gasten bij aankomst, tusschentijds of bij vertrek aan te bieden, één of liefst 2 muziekkorpsen om den optocht te geleiden, *verder* het verzorgen van diverse kleine en groote voorbereidingen — niet minder belangrijk is, het bekostigen van al deze dingen *en* dan sluit ons geheugenprogramma zich waarschijnlijk met „Het van buiten kennen der 10 geboden", *nieuwe* uitgave. Is dit niet gedeeltelijk de oppervlakkige opvatting die we er wellicht op na houden? tenminste ik heb me er niet geheel van kunnen verschoonen.

Laten we ons nog eens de vraag stellen: „Wat is noodig voor het welslagen der conf.? Ja, ja, eigenlijk komt er nog wel iets meer bij. We hopen natuurlijk op een goede opkomst, we verwachten dat de sprekers ons zullen boeien, we verwachten dat het weer goed is, we verwachten dat alles vlot van stapel zal loopen en niet minder dat de gasten het in Hengelo uitstekend bevallen zal.

Maar, om nu tot ons zelf terug te komen, bevredigt ons dit lijstje wel geheel? Als aan al deze verwachtingen beantwoord wordt mag de conf. dan al geslaagd heeten?

Jammer! ijdele verwachting. Neen, *toch* niet, gelukkig dat deze verwachting ijdel is en nog gelukkiger dat in te zien. Ik ben blij er nog tijdig bij te hebben stilgestaan en ik hoop als U 't zoo als mij gegaan is, dat U er ook eens ernstig over nadenkt.

Want zoo de hiervoor genoemde verwachtingen slechts beantwoord werden, *wat voor* kracht zou er dan van deze conf. uitgaan?

Want, wat is toch het doel?

O ja, dat 's waar ook, er is nog een doel *ook!*

We komen tot onszelf. En door bij dat gróóte doel onze gedachten te laten gaan, voelen we ons dan niet beschuldigd? moesten we dan niet wakker geschud worden, met de heilige bede op de lippen: „Heere, vergeef mij deze oppervlakkige gedachten en wil de conf. doen tintelen van Uwen Geest, maak ons ontvankelijk voor Uwe liefde en geef toch dat nog vele duistere zielen heerlijk verlicht worden, en dat de band der eenheid hechter worde".

Ik heb me afgevraagd, hoe zal de afd. Hengelo van de N. B. J. B. den 19en en 20en Juli tegemoet gaan?

Is het voldoende dat we maar rustig verder varen, en op den bewusten datum het anker op de conf. uitgooien?

Beseffen we wel voldoende onze verantwoordelijkheid? Zeker, er is al gewerkt en veel beredderd en zij, die aan die voorbereidingen hebben meegewerkt smaken de voldoening dat zulk werk in de ziel wekt.

Maar dat alles is niet genoeg! De geheele conf. moet zich verzekerd weten van ons aller steun!

Is onze verantwoordelijkheid niet groot?

Laten we onzen gedachtengang en den tijd eens even vooruit loopen en ons verplaatsen aan den vooravond der conferentie. Van alle deelen van ons land komen de clubjes afgevaardigden en bezoekers binnen en ik zie ze reeds voor me, stralend van blijdschap, terwijl op hun gezicht de vraag ligt „Hoe zullen we *van hier* weer vertrekken? Hoe zal de geest zijn die er heerscht? Zullen onze verwachtingen ook teleurgesteld worden?

En *wat* verwachten ze?

Ze verwachten als 't ware een uitstorting van den Heiligen Geest zooals op het Pinksterfeest der Isr. geschiedde. Ze verwachten met open armen te worden ontvangen, *dit* welkom insluitend „Vrienden en vriendinnen kom in ons midden, in het hartje van Twente, opdat wij gezamelijk den weg trachten te vinden tot Christus, opdat wij meer *een* worden met Hem, die zich *een* met ons gemaakt heeft of nog maken wil aan den voet v.h. kruis".

Hoe zal Hengelo hen zóó kunnen ontvangen? Is het dan genoeg om maar voort te gaan en rustig toe te zien en te doen alsof 't vanzelf wel in orde komt, dus 't zaakje maar te laten loopen zoo 't loopt?

Neen, dat nooit!!

We moeten komen tot ernstig zelfonderzoek, dat moet overgaan tot smeekend gebed. Het moet worden een worstelen met Christus dat moet eindigen met *deze* overgave, *deze* bede: „Heere, wij stellen alle besprekingen in Uwe hand. Leer ons elkaar meer lief te hebben en te waardeeren. Versterk ons geloof. Wil alles uit ons midden weren wat de eenheid zou kunnen schaden en geef dat nog velen U mogen zoeken en vinden."

Indien we ons zoo voor Christus stellen dan mogen we niet meer twijfelen aan het welslagen der conf. want dan zal God haar onder Zijn hoede nemen.

Wanneer we haar in deze geest tegemoet gaan dan zal *deze* conf. niet den weg opgaan van de diverse wereldconferenties op politiek of economisch gebied die de laatste jaren niet van de lucht zijn, waarvan meestal de kern *slechts deze* is „bedacht zijn op eigen voordeel", neen, maar dan zal bij vernieuwing de kruisvaan geplant worden als het symbool der overgave, hetwelk voor *ons* alleen waarde kan hebben door de wederkeerige, naar volmaaktheid strevende, overgave van ons aan Hem.

En wanneer we ons zoo tegenover Hem stellen dan zullen we allen (zoo we hier zijn), met nieuwe geestdrift bezield een nieuwe periode kunnen inluiden en *weer* of voor 't eerst uit volle borst kunnen zingen:

Heer, 'k geef mij aan U volkomen,
'k Leg mijn al hier voor U neer,
Opdat Gij in mij zoudt wonen,
Met Uw Geest, o, Heer!
Al de liefde van mijn harte
Zij U voortaan toegewijd,
'k Vrees geen moeite meer of smarte
Daar Gij met mij zijt!

Een N. B. J. B.er.

Hengelo (O.), 25-6-'33.

Voorgelezen aan de Jong.vergadering.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Davids zonde en straf.

2 Sam. 11 en 12 : 1—23.

Les voor Zondag 23 Juli 1933.

Davids val. 2 Sam. 11.

David had allerlei oorlogen te voeren; en de hardnekkigste was wel die tegen de Ammonieten. In het voorjaar werd het geheele leger onder Joab er op uit gezonden, om met Ammon af te rekenen. Zelfs de ark was meegenomen. Vs. 11. De sterkste vesting der kinderen Ammons zou nu belegerd worden. Te vuur en te zwaard. Al deze uiterlijke dingen worden in den Bijbel verteld, opdat wij de geschiedenis van David en ook zijn zonden beter zullen begrijpen. Het vorige jaar was David in den strijd zeer voorspoedig geweest. Hij meent het zich daarom nu te kunnen veroorloven, thuis te blijven. David bleef dus te Jeruzalem. De Bijbel is een heilig boek, maar het is ook het boek der waarheid, en daarom worden ons ook deze dingen gezegd, opdat wij reeds vroeg leeren, de zonde te haten en voor de zonde de vlucht te nemen.

In den strijd was David steeds goed uitgerust en gewapend, maar in den geestelijken strijd, in den strijd tegen de zonde was hij nog geen held en geen overwinnaar. De bittere zonde, die hij nu zou doen, teekende hem zóó, dat later het getuigenis van hem wordt gegeven, dat hij wel een man was naar Gods hart, en dat hij recht gedaan heeft in de oogen des Heeren al de dagen zijns levens, alleen met uitzondering van die ééne zaak, die kwaad was in de oogen des Heeren. (1 Kon. 15 : 5).

Het is voorjaar, een wonderheerlijke lentetijd zoo tegen Paschen ongeveer. Het land was toen nog niet zoo onder den vloek als later zou geschieden. Overal bemerkte men de lieflijkste bloemengeur. Een mensch moest zich wel anders dan anders voelen. Er was zoo'n eigenaardige prikkeling in het bloed, zooals wij allen misschien in het vroege voorjaar wel eens hebben bemerkt. Flink aan het werk te gaan, het één of ander tot stand te brengen, is dan zeer goed. David had echter niets te doen. Hij ging na een middagslaapje wat wandelen op het dak van zijn paleis. Daar ziet hij vanaf zijn hooge standplaats een vrouw, die zich baadt. David had zelf reeds vrouwen. Maar hij zag wel, dat déze vrouw bijzonder schoon was. Hij kende haar niet, maar dat maakte hem juist begeerig, haar te leeren kennen. Toen hij naar haar liet informeeren, hoorde hij, dat het de vrouw was van een zijner dapperste officieren, een uit de dertig helden (2 Sam. 23 : 39; 1 Kron. 11 : 41). Uria, die geen Jood was, maar een Hethiet, en die nu voor koning en land zijn leven waagde voor Rabba. David zette echter zijn wil door. Hij moest eens met deze vrouw kennis maken. De vrouw kreeg een boodschap, aan het hof bij den koning te komen. Zij zal wel verwonderd zijn geweest. Wat wilde de koning van haar? Maar afijn, het was eens een verzetje. Haar man was immers al zoo lang van huis. Daaraan had zij op deze manier ook niet veel. Wat voor kleeren zou zij aantrekken? Wel, als men in het paleis van den koning moet verschijnen, doet men het mooiste aan wat men heeft, nietwaar? De lakeien worden weggezonden, de kamervoorhang goed dichtgemaakt, want de koning wil eens ongestoord met deze juffrouw praten. De koning is misschien een gezellige prater geweest, en zoo'n beminnelijke man, en dan nog wel zoo'n beroemde en populaire koning, kan men toch moeilijk iets weigeren. Van de vrouw, Bathséba heette zij, wordt ons niet veel in den Bijbel verteld. Het was voor haar ook wel moeilijk, maar ook zij had God meer moeten gehoorzamen dan de menschen, al was die mensch, die hier voor haar stond, dan ook de koning. In elk geval hebben beiden gezondigd. Maar alle zonde, als die eenmaal bedreven is, baart smart. En wij menschen willen altijd bijna liever de gevolgen der zonde bedekken dan die zonde belijden. Zoo ook hier. David probeerde al het mogelijke om zijn zonde bedekt te houden. Uria wordt ontboden, schijnbaar, om verslag uit te brengen van het oorlogsterrein. Maar hij wil niet rusten in zijn huis, terwijl zijn makkers daar buiten aan de grootste gevaren zijn blootgesteld. Verschillende pogingen wendt David aan, om op de een of andere manier zijn zonde te verbergen, maar het gelukt niet. Dan zou hij wel willen, dat Uria dood was, dan kon hij met de vrouw van Uria trouwen. En het is immers oorlog? Hoevelen sneuvelen dan niet? David maakt zijn getrouwen knecht zelf tot de overbrenger van zijn eigen doodvonnis aan Joab, die er voor zorgen moet, dat Uria op zulk een plaats in den strijd wordt gezet, dat er geen ontkoming voor den dood mogelijk is. Joab zorgt er voor, dat Uria in de voorste gelederen bij de bestorming van Rabba den dood vindt. David komt trouwens op deze wijze nog meer in de macht van zijn voornaamsten officier Joab, dan hij al was. Het kost buiten Uria nog aan zeer veel manschappen het leven, maar de koning is er niet kwaad om als hij verneemt, dat ook Uria gevallen is. Door het misbruik van de koninklijke macht is het plan gelukt. Bathséba gaat nog eenigen tijd in de rouw over haar heer Uria. Daarna staat hun niets meer in den weg. Zij wordt de vrouw van koning David.

De profeet Nathan bij David. 2 Sam. 12.

„Doch deze zaak, die David gedaan had, was kwaad in de oogen des Heeren." Weldra kan Joab berichten, dat de waterstad, het lagere gedeelte, is ingenomen, en hij noodigt David uit met een leger de vesting te komen nemen, opdat de koning zelf de roem van de krijgsoperaties zou kunnen wegdragen. Zoo leidde David dan persoonlijk de laatste krijgsbedrijven. Als de vesting valt, zet David de kroon van den koning der Ammonieten op zijn hoofd en neemt op de inwoners der stad en vesting een gruwelijke wraak met zaag en dorschwagens en ijzeren bijl en ticheloven-vuur. Deze hardvochtigheid jegens den overwonnen vijand kan niet anders worden verklaard dan door het zieleleven van David in die dagen, toen het kwaad geweten hem de beenderen deed verouderen, in zijn brullen den ganschen dag, en onder de hand des Heeren, die zwaar op hem drukte, zijn sap werd veranderd in zomerdroogte. Wat zal er hier en daar gefluisterd zijn onder de menschen. Hoe zal er zijn gespot. Alles wist men wel is waar niet, maar de één wist dit en een ander wist weer iets anders. God kan daarbij wel eens lang zwijgen en toezien. God is langzaam tot toorn. De vrucht der zonde moet eerst aan het licht komen. Daarna zal de straf volgen. Nathan moet in den naam des Heeren David op zijn zonde wijzen en hem de straf aankondigen. Dat was een heel moeilijke opdracht voor Nathan. David was immers de absolute koning, die geheel naar eigen goeddunken over het leven en sterven van al zijn onderdanen beschikken kon. Nathan spreekt in een gelijkenis. Davids rechtvaardigheidsgevoel moet eerst worden opgewekt, welk doel voortreffelijk wordt bereikt. Nathan gaat niet breed uitmeten over de zonden echtbreuk en moord. Maar hij handelt hier als een opvoeder en geneesmeester. David heeft diefstal gepleegd en op bijzonder ruwe wijze ingegrepen in het eigendom van een ander. „Gij zijt die man!" David heeft daardoor vooral ook tegen God gezondigd. Ps. 52. Tot zelfs onmiddellijk vóór het oogenblik, dat hem de schellen van de oogen vallen, treft ons de heftigheid van David bij het vonnis vellen over den man, waarvan Nathan vertelt. Die rijke was voor den onverbroken David een kind des doods, hoewel de strenge wil des Heeren zulk rooven milder strafte, met viervoudige teruggaaf (Ex. 22 : 1). David komt echter bij de woorden: „Gij zijt die man!" tot een voor hem heilzame inkeer. Lees Ps. 32 en 51. Waar David door deze zaak de vijanden des Heeren zeer heeft doen lasteren, wordt het kindje, dat hem en Bathséba is geschonken, op den zevenden dag door den dood weggenomen. Maar David zal voortaan veel smart ervaren. Zijn huis is onzeker geworden, hoe zeker het scheen.

David klemde zich echter vast aan zijn God, tegen Wien hij zoo zwaar gezondigd had. En God is steeds weer genadig voor ieder, die met berouw tot

Hem komt. Zijn zoon Salomo zal straks een koning des vredes zijn, die den tempel des Heeren mag bouwen.

D. G. B.

DE ORGANISATIE ONZER GEMEENTEN.

Over het Voorgangerschap — hoe men Voorganger wordt en af wordt — over het hulp- of leekepreekerschap en de institueering eener gemeente spraken we vorige maal. We namen ons voor, ditmaal iets te zeggen over de Algemeene Vergadering der Unie. Drieërlei noemden we, en wel:

1. De Algemeene Vergadering is te groot;
2. ze draagt een tweeslachtig karakter, en
3. haar samenstelling is onlogisch.

Over deze drie punten nu iets ter toelichting.

1. *De Algemeene Vergadering is te groot.* Ze is zoo langzamerhand ruim honderd leden gaan tellen. Nu is de vraag of een vergadering al of niet te groot is, afhankelijk van het karakter, dat ze draagt. Draagt ze een demonstratief karakter, dan is ze nooit te groot. De Alg. Vergadering is echter een besloten bijeenkomst. De buitenstaander heeft er geen toegang evenmin als de pers. Er moeten zaken besproken en afgedaan worden. Daartoe is het wel noodig dat elke gemeente er tegenwoordig is, maar is het niet noodig, dat er zoovelen aan de behandeling deelnemen. Alle leden brengen een stem uit, maar alle leden spreken er — gelukkig! — niet. Op een totaal van vierduizend leden is een vertegenwoordiging van honderd personen — dat is een op de veertig — bepaald rijkelijk veel. Wanneer vijftig deze vierduizend zouden representeeren, werd er niet minder bereikt en werd er goedkooper huis gehouden. Niet dat de geldvraag de doorslag zou moeten geven, maar als hetzelfde op goedkooper wijze te bereiken is, dan verdient dat aanbeveling.

Daarom wenschen we een andere regeling in overweging te geven.

De erkende predikanten zijn ambtshalve lid der Algemeene Vergadering.

Van elke gemeente neemt voor de eerste honderdvijftig leden of gedeelte daarvan (als regel moest geen gemeente geïnstitueerd worden alvorens ze vijftig leden telde), een broeder zitting in de Alg. Verg. Voor de volgende honderdvijftig eveneens e e n l i d. Daarna voor elke tweehonderd leden een. Voor een gemeente van 300 leden hadden dan 2 personen zitting in de Alg. Verg. Op deze wijze samengesteld zou de Alg. Verg. van 1933 geteld hebben 61 leden. Voorwaar nog groot genoeg.

2. *De Algemeene Vergadering draagt een tweeslachtig karakter.*

De Alg. Vergadering draagt een huishoudelijk karakter, doch wil tevens zooiets zijn als een Conferentie. Aan dat laatste wordt in den jongsten tijd steeds meer behoefte gevoeld. Onze zusters wenschen te confereeren. Onze broeders kerkeraadsleden wenschen vragen, hun taak rakende, onderling te bespreken. Referaten, ingelascht tusschen de besprekingen, moesten gasten en afgevaardigden wat bieden voor den inwendigen mensch.

Aan de Algemeene vergadering dient een conferentie te worden verbonden met sectievergaderingen. De Algemeene Vergadering moest haar zaken in één dag afdoen. Gedurende de beide volgende dagen moesten geheel aan conferentie-belangen gewijd worden. Daarbij hebben de gemeenten meer belang dan bij lange besprekingen over punten, die de Unie-Commissie wel kan afdoen.

Het derde is, *dat de samenstelling der Algemeene Vergadering onlogisch is.*

Wat is de Alg. Vergadering? Geen vergadering van willekeurige personen. Ook geen vergadering van belangstellenden in het lot van het Baptisme in Nederland. Zij is representatief. Zij wordt samengesteld door de representanten der plaatselijke gemeenten, ter behartiging van de allen gemeenzame belangen.

Daaruit vloeien voor haar samenstelling zekere eischen voort. De plaatselijke gemeente is een georganiseerd geheel, geen hoop individuen. Zij heeft in den kerkeraad haar vertegenwoordiging. De kerkeraad is de geconcentreerde gemeente. De kerkeraad leidt haar, behartigt haar belangen en vertegenwoordigt haar. Wat is nu vanzelfsprekender dan dat de Algemeene Vergadering, die de belangen der gezamenlijke gemeenten, van het gemeenten-g e h e e l behartigt, dat geheel l e i d t en v e r t e g e n w o o r d i g t, samengesteld wordt uit zulken, die ook *plaatselijk* dezelfde taak hebben? Met andere woorden: het is slechts logisch, dat de Alg. Vergadering samengesteld worde uit niet anders dan ambtsdragers, leden der plaatselijke kerkeraden.

L.

UIT DE GEMEENTEN

VRIESCHELOO. Vreugde en leed wisselen elkaar af in dit leven. Vreugde was er in onze gemeente, toen wij den 1en Pinksterdag des morgens samenkwamen en er getuigen van waren dat zes zielen beleden den Heer te kennen als hun Verlosser en Zaligmaker en door den Doop in de gemeente werden opgenomen. Weer was er vreugde in onze harten, toen wij andermaal hoorden, dat een broeder en vier zusters den wensch te kennen hadden gegeven om gedoopt te worden. De doopsbediening werd vastgesteld op Zondag 2 Juli. Voordat wij echter deze vreugde met elkaar zouden deelen, trof de gem. alhier een gevoelige slag. Vrijdagavond ontving onze Voorganger het ontstellende bericht, dat onze geliefde broeder Ds. J. de Haan, oud-Voorganger onzer gemeente, door een noodlottig ongeval was getroffen en tot heerlijkheid bevorderd. Onze ooren en oogen konden niet gelooven, dat onze oude strijder zoo tragisch om het leven was gekomen. In de eerste oogenblikken konden wij het niet verwerken. Nog maar enkele maanden geleden diende hij met zijn zwak lichaam de gemeente totdat de Heer een broeder zond. die het werk van hem overnam. En al was hij den laatsten tijd rustend predikant, wonende te Winschoten, toch kon hij niet nalaten om zoo nu en dan eens een bezoek te brengen aan de broeders en zusters te Vriescheloo. Altijd was hij nog bezig in het werk van den Heer. Plan was nog, dat hij de a.s. Unie-Vergadering wilde bezoeken, om daar weer met vele broeders en zusters den Heer groot te maken. De Heer bestuurde het anders en riep onzen geliefden broeder op naar die groote schare, die straks niemand tellen kan. Gelukkig dat wij weten, dat het doen van onze God enkel en alleen wijsheid is en liefde. Hij vergist zich niet. Moge de Heer de echtg. en kinderen van onzen geliefden ontslapen broeder sterken in dit zoo droevig verlies! „Zijn leven was Christus, en het sterven zijn gewin". Hij heeft zijn krachten gewijd in dienst van den Heer, en al wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, dat houdt zijn waarde en zal blijven bestaan. Zoo hadden wij dan Zondag j.l. een dag van droefenis en blijdschap. Droefenis was het, dat wij onze broeder hadden moeten afstaan aan den Heer, blijdschap dat vijf zielen zich hadden gegeven aan den Heer en daarna aan de gemeente. Broeders en zusters! laten wij veel bidden voor de familie van onzen ontslapen broeder.

Namens de gemeente,
Uw br. in Chr.
H. BLANK, Secr.

MEDEDEELINGEN

N. Pekela.

Br. T. J a n s m a, theol. Cand. te Hamburg heeft het beroep naar deze gemeente *aangenomen.*

De Secr. W. WIERSEMA.

Zusterhulp.

Hartelijk dankend ontvangen van de Afd. „Zusterhulp" te Deventer f 25.—; 's-Gravenhage (Z. Binnensingel) f 5.—; Utrecht f 10.50; Harlingen f 18.—; Vrouwenvereen. „Looft den Heer!" te Groningen f 30.—

De Alg. Penningmeesteresse,
S. BOURITIUS—Hamer.
Deventer, 1e Weerdsweg 123.
Girono. 151970 Ds. G. Bouritius, Deventer

Attentie s. v. p.

Onze abonné's, die hun abonnementsgeld per post betalen heb ik deze week een stortingsformulier gezonden.

Mag ik hen nogmaals vriendelijk verzoeken, hun abonnementsgeld voor het 3e kwartaal te storten op mijn postrek. 42318 voor 18 Juli e. k. Na dien datum wordt postkwitantie afgegeven en 15 cent voor incasso in rekening gebracht.

De Adm.

Ontvangen

v. d. Zending:

v. d. gem. Haarlem f 50.—.

Hartelijk dank.

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postr. 167305.

III

INGEZONDEN.

Bent ge tot aan Christus toe met uw [geloof gekomen?
Over alle kloven heen, door uw zieke [droomen?
Raak Hem aan! Dan geeft Hij U ook [het ware leven,
Reinigt Hij uw krank geloof, en zal [uitkomst geven.
Niet terug, geen stilstand meer, slechts [vooruit, naar boven,
Gaat uw weg vol zekerheid, dan met [biddend loven.
Uw verhouding tot den Heer, moet per- [soonlijk wezen,
Altijd moet ge weer, trouw gelooven [slechts, niet vreezen. —
Maak mij in 't geloof gezond, leer mij [op U bouwen,
Zegen blijvend, Heer, ook mij, met een [vol vertrouwen.

L. T.

III

BLADVULLING.

Gebed.

„Louter mij, Heer! Al is het met vuur; zift mij gelijk het graan; verbrand het kaf van ijdelheid en zelfzucht, van vooroordeel en versleten dogma's: bolsters zonder kern, die geen voedsel bevatten voor de ziel, mij niet bevredigen kunnen en waarover ik mij schaam. En indien er eenige tarwekorrels bij mij mochten gevonden worden, eenig woord of eenige kracht van denken, bruikbaar als zaad voor mijn volk na mij, vergader het, o Heer, in uw schuur".

CHARLES KINGSLEY.

III

Vrijdag 14 Juli 1933 No. 2296 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Het adres der Redactie is van Dinsdag 11 Juli tot nadere bekendmaking:

Ds. G. BOURITIUS,
1e Weerdsweg 123, te Deventer.

III

DE STEM VAN DEN HEILAND.

Gij hebt de stem van den Heiland gehoord:
„Geef Mij uw harte". — Ook u geldt dit woord!
Hebt gij uw leven reeds Jezus gegeven?
Kunt gij het zeggen, dat 't Hem toebehoort?

„Wat hebt ge, o, ziel, met uw leven gedaan?"
Zoo klinkt, als eens voor Gods troon gij zult staan.
Gij weet, dat slechts Jezus het leven kan geven;
Wat hebt ge, o, ziel, met die boodschap gedaan?

Heer, neem mijn alles, 'k onthoud niets aan U,
Gij neemt het aan, en verzegelt het nu!
Ik kan niet veel geven, maar neem heel mijn leven!
Mijn kracht en mijn tijd, Heer, 't is alles voor U.

Overgenomen.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

Heel de inhoud van den Bijbel is samen te vatten in twee woorden: Christus Jezus.

Dit verklaart, dunkt ons, het geheim van de aantrekkingskracht, die de Bijbel de eeuwen door heeft uitgeoefend. Het zegt ons meteen, hoe en waartoe we den Bijbel moeten gebruiken.

De Bijbel heeft een geschiedenis als geen ander boek. Voltaire, die 1778 stierf, voorspelde, dat men een eeuw na zijn dood den Bijbel nog slechts zou kunnen vinden in de musea, waar men de antieke dingen van voorbijgegane beschavingsperioden pleegt te bezichtigen. In werkelijkheid was echter het huis, waarin Voltaire deze loop van zaken voorspelde, honderd jaar later een Bijbeldepôt.

De Bijbel is het meest bestreden Boek.

Staatsmacht en wetenschap, geleerden en onwetenden hebben samengespannen en spannen samen in de bestrijding van den Bijbel. — Daarvoor zijn verschillende redenen te noemen.

De Bijbel legt van de waarheid getuigenis af.

Het is een volkomen onafhankelijk boek. Het brengt den nood van het hart onder woorden. Het is aangrijpend eerlijk. En wij, die zoo gauw den leugen tot een toevlucht stellen, zijn diep in ons hart er van overtuigd, dat, áls we gered zullen worden, we *volkomen eerlijk* zullen moeten worden!

De Bijbel legt getuigenis af van de waarheid; hij toont ons hoe God het leven ziet. En als die klanken in onze ziel dringen, gaan er in ons verborgen snaren *trillen*. Daarom komen de geslachten niet los van het getuigenis der Schrift.

De Bijbel teekent ons een mensch, dien we moeten veroordeelen, en als we dat gedaan hebben, richt hij zich met onverbiddelijken ernst tot ons en zegt: die man zijt gij!

Het is geen lichte zaak zich onder dit oordeel te buigen. Het vraagt moed, grooten moed. Maar de vlucht voor de werkelijkheid kan slechts in wroeging eindigen. Stel den leugen niet tot uw toevlucht! Steek de handen op en laat u door de waarheid overmeesteren en gevangen nemen!

De Bijbel noemt de zonde en veroordeelt haar.

Hij doet dat zoo, dat zijn oordeel den mensch persoonlijk treft. Hij noemt geen zonde zwakheid, maar zegt, dat we in de zonde zijnde God tegen ons hebben. Een deel der Christenheid heeft deze aanraking met de werkelijkheid verloren en staat als geblinddoekt voor het Kruis van Golgotha. Ze hebben geen Evangelie meer. Het is hun gegaan naar het woord van den Verlosser: Indien Ik u de aardsche dingen zeg, en gij gelooft niet, hoe zult gij gelooven, indien Ik u de hemelsche dingen zeg?

De Bijbel doet nog meer: hij eischt scheiding van de zonde.

Wij noemen dat bekeering. De bekeering voltrekt zich op verschillende wijze, maar is in wezen bij allen hetzelfde: de onderwerping aan God, als den Rechthebbende op ons leven. Omdat men het woord der bekeering heeft uitgelicht, leven zoovelen in geestelijke onzekerheid. Het verzwijgen van den eisch der bekeering is ontrouw aan het N. Testament en psychologisch een groote fout. Want op de daad van de omkeer tot God wordt het hart zeker van de vergeving der zonde.

De Bijbel waarschuwt de onboetvaardige voor een niet sluimerend verderf.

„Wijd is de poort en breed de weg, die tot het verderf leidt". Met een duidelijkheid en nadruk, die aan niemand voorbij kan gaan, heeft Christus daarop gewezen en daarmede Zijn komst verklaard. Hij kwam, opdat een iegelijk, die in Hem geloofde, niet verderven, maar het eeuwige leven zou hebben. Dat is het alternatief, de dubbele mogelijkheid, waarvoor wij staan: eeuwig leven of verderf. Verderf als resultaat der in ons wonende zonde; eeuwig leven, doordat Hij, Christus, ons leven binnen komt.

De Bijbel ***toont ons onze zonde, veroordeelt ze, eischt scheiding van de zonde, en waarschuwt,*** wie niet gehoor wil geven, ***voor een eeuwig***

verderf. Zoo omklemt dat boek ons leven en stelt ons aan den tweesprong.

De Bijbel moge een hard boek schijnen, hij is inderdaad het uit den hemel gezonden geschenk van een Hart, dat u onuitsprekelijk liefheeft. Geloof deze verzekering en het leven wordt u een vreugde en een zegen!

L.

III

LOSSE SCHAKELS

„Rabbi" en Rabbouni. In het N. Testament wordt de Heere Jezus „Rabbi" genoemd. Dat was niet heelemaal hetzelfde als ons „mijnheer". Het was een titel. Dat deze titel gebruikt werd en geen andere heeft iets te zeggen. Behalve „Rabbi" wordt de Heere Jezus eenmaal aangesproken als „Rabbouni". Dat geschiedde na Zijn opstanding door Maria Magdalena. Dat verschil is niet zonder beteekenis. We moeten den Bijbel nauwkeurig lezen. Als er ergens Rabbouni staat is dat niet hetzelfde als Rabbi. Dat die titel juist toen gebruikt werd had zijn beteekenis, anders ware het niet vermeld. „Rabbouni" was de titel gereserveerd voor den Wereldleeraar, den Leeraar uit Davids huis.

Niet „Rab" maar „Rabbi". Behalve Rabbi en Rabbouni kende men in Israël ook den titel „Rab". We vinden die echter niet in het N. Testament. Als „Rab" werd de Heiland nooit aangesproken. „Rab" was de tot leeren bevoegde, die echter geen discipelen had. Jezus was Rabbi. Hij had discipelen, leerlingen, kweekelingen zeggen we misschien het beste. Het woord discipelen is versleten, een doode term geworden. Leerlingen klinkt ons niet sympathiek; jongeren is een goed Nederlandsch woord, maar staat buiten het spraakgebruik. We kennen echter de kweekeling: de jonge man, die voor een bepaalde taak wordt opgeleid. En dat gebeurde met de Twaalve: ze waren in opleiding. Zoo en niet anders hebben ze hun roeping begrepen. Ze waren bij Jezus voor een verder gelegen doel. Niet om voor zich zelf kennis te vergaderen of te „genieten!" waren ze bij Hem, maar om opgeleid te worden voor een bepaalde taak. Opgeleid en .... gevormd! „Gij heet Mij Meester en Heere; en gij zegt wél, want Ik ben het!" Jezus was een Meester, die het verstand en het karakter Zijner kweekelingen vormde voor de taak, waartoe Hij ze verkoren had.

Hun leven was leeren. De Heere Jezus liet het er met de toekomst van Zijn werk maar niet op aankomen. Hij voedde jonge mannen op tot Zijn medewerkers. De opleiding van een schriftgeleerde werd afgesloten met een examen. Slaagde hij, dan ontving hij bij wijze van diploma een sleutel: zinnebeeld van de macht, die gelegen is in kennis. Zinspeelt op dit gebruik het woord des Meesters niet: „Wee u, gij wetgeleerden! want gij hebt den sleutel der kennis weggenomen". Luk. 11 : 52. Op een belangrijk oogenblik huns levens heeft de Heere Jezus Zijn jongeren dit diploma beloofd, Matth. 16 : 19: En Ik zal u geven de sleutelen van het Koninkrijk der hemelen. En in Joh. 20 : 21 verklaart de Heer, dat Zijn onderwijs bij hen doelgetroffen had: Vrede zij ulieden! Gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, zende Ik ook ulieden. Met dat woord worden ze van leerlingen bevorderd tot leeraren.

De School van Jezus. Jezus vormde een school. Er moest bij Hem geleerd worden, Hij gaf onderwijs. Hij overhoorde Zijn kweekelingen. Hij besprak met hen de groote onderwerpen. Zij stelden Hem vragen, volgens de onderwijsmethode, die toentertijd gevolgd werd. Duidelijk blijkt, dat vooral uit het Evangelie van Johannes. Daar zien we het schoolbedrijf in vollen gang: de jongeren vragen en de Meester antwoordt. 's Heeren omgang met Zijn jongeren droeg steeds het karakter, dat deze heeft in Joh. 13—17. We moeten niet vergeten, dat we de Evangeliën niet rechtstreeks uit de hand van onzen Meester hebben ontvangen, maar door bemiddeling van de discipelen. Zóó hebben de discipelen Hem gezien en verstaan, als Hij in de Evangeliën voor ons staat en tot ons spreekt. Wanneer de dingen niet zoo ingaande en voortdurend met hen besproken geworden waren, zouden de discipelen later niet in staat geweest zijn zonder eenig hulpmiddel de Boodschap van Jezus te brengen. De Geest gaf hen geen nieuwe dingen, maar bewaarde hen voor een onjuiste interpretatie van de woorden van den Meester. Ze verstonden Hem, omdat ze eensgeestes met Hem waren. Maar wat in de Evangeliën staat, de stellingen van het onderwijs des Heeren, hebben de jongeren uit het hoofd moeten leeren. En we weten, dat wat gemakkelijk onthoudt, wat men *begrepen* heeft.

Een gevolgtrekking. De eerste gevolgtrekking is wel, dat het niet „bijbels" is voorbereiding en vorming voor de evangelieverkondiging af te wijzen. Sommigen gaan nog verder en verachten ze bepaald. Dat is uiting van een overdreven geestelijkheid. Wie zoo redeneert, staat vreemd tegenover het N. Testament. Dat schoolsche geleerdheid alleen niet genoeg is, ja volstrekt onvoldoende, is volkomen waar. Er moet roeping zijn. Maar roeping sluit verstandelijke en geestelijke vorming niet uit. De Twaalve, die zich om den Meester schaarden, waren geen toevallig aangeloopen jonge mannen; geen jongelingen, die zichzelf hadden aangeboden. Ze waren geroepenen, verkorenen: „Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren". Daarop moet de gemeente altijd toezien, dat hare dienaren door Christus geroepenen zijn, gelijk de Twaalve dat waren.

Een andere gevolgtrekking. De Twaalve zijn opgeleid voor hun dienstwerk; schools opgeleid, opgeleid zooals ook andere jonge mannen toen voor het leeraarsambt werden opgeleid. Dit sluit in dat we de door Christus tot het werk geroepenen de best-mogelijke opleiding moeten laten geven: een opleiding, die niet slechts verstandelijk mag zijn, maar heel de persoonlijkheid moet vormen. Den nacht, voordat de Heiland de Twaalve riep, bracht Hij door in 't gebed en toen Hij ze gekozen had, wijdde Hij zich aan hun vorming, eerst náást de bearbeiding van het volk en — na Matth. 16 — haast u i t s l u i t e n d aan hen. We moeten onze toekomstige Voorgangers van den Heere begeeren in ernstig gebed; die zich aanbieden conscientiëus onderzoeken en als ze zijn aangenomen, voor de beste opleiding zorgen. Dit als regel, maar natuurlijk als regel, die tot zijn bevestiging uitzonderingen duldt.

L.

III

INDRUKKEN VAN DE ALGEMEENE VERGADERING DER UNIE.

De eerste dag.

Men gevoelt direct, dat deze dag een geheel ander karakter heeft dan de begroetingsavond en ook dan de tweede dag, die eveneens meer een conferentiekarakter draagt. De eerste dag, de „eigenlijke „Unie"-Vergadering", is meer „werkdag", waar vooral door sommigen, zooals het dagelijksch bestuur der Unie, heel wat werk wordt verricht.

Te halftien begon, neen niet de bidstond alleen, maar de vergadering zelf. Deze nieuwigheid, de bidstond een onverbrekelijk deel te maken van de Algemeene Vergadering, bleek al direct een verbetering. Br. Reiling opent als voorzitter der U.-Com. de vergadering door te laten zingen het gebed: „Heer, wees mijn Gids . . . ." Lukas 22 : 31 e.v. wordt gelezen, waarna velen gebruik maken van de gelegenheid, te naderen tot den troon der genade. Het halfuur van gebed wordt besloten door met elkander te zingen: „'k Moet den Heiland met mij hebben . . ."

De voorzitter der U.-Com., br. Reiling, spreekt dan zijn openingswoord over Matth. 26 : 41.

„Waakt en bidt!" Onder diepe stilte

wordt door de Vergadering staande aangehoord het gedeelte der toespraak, dat gewijd was aan de nagedachtenis van br. J. de Haan. In „De Christen" van de vorige week vindt gij reeds de geheele toespraak afgedrukt.

Br. K. Reiling bleek intusschen te zijn gekozen als leider der Algemeene Vergadering. Aan den Unie-secretaris wordt dank gebracht voor het jaarverslag, dat reeds in „De Christen" was verschenen.

De penningmeester beantwoordt enkele opmerkingen, die hem schriftelijk werden gezonden.

De penningmeester der Unie-Radio-Commissie, de U.-R.-C., wijst er op, dat er meer geld moet komen. Hij moet f 400.— per jaar ontvangen.

De voorzitter, br. Reiling, stelt voor, een collecte in elke gemeente te doen houden, bijv. in de maand September, voor de U.-R.-C. Uit de bespreking bleek wel, dat de radio zich in veler belangstelling mag verheugen.

De brs. J. Louw en J. W. Weenink bleken uitverkoren om in de Unie-Commissie zitting te nemen. De Unie wordt weer met een lid vermeerderd door de opneming van de gemeente Almelo.

Het voorstel der U.-Com. dat de Unie voortaan geen vertegenwoordigers meer in de Jeugdraad zal benoemen, vindt genade bij de meerderheid der vergadering. Eén en ander geschiedt niet zonder levendige discussie. Het voorstel der Com. over het studiefonds maakt ook heel wat tongen los, maar wordt ten slotte bij meerderheid van stemmen aangenomen, zoodat voortaan door de gemeenten naar het aantal leden voor dit fonds moet worden betaald.

Nadat gezongen werd: „Genade klokken luiden over 't aardrijk vrij en blij ..." wordt er gepauzeerd. Deze pauze draagt de naam: koffie-pauze.

Na heropening der vergadering krijgt br. P. A. Terpstra van Welsrijp het woord, waarna groeten worden overgebracht en brieven voorgelezen van br. Jeronimus, die wegens opname in een ziekenhuis niet tegenwoordig kon zijn, de directeur der theologische School te Hamburg, br. C. Schneider, br. K. Kuipers, rustend Voorganger te Amsterdam, br. Dr. Rushbrooke, de Alg. Secr. van het Wereldverbond en zr. Zendelinge G. Reiling die te Yakusu in Centraal Afrika haar arbeid voor het Koninkrijk Gods verricht. De brieven zullen worden beantwoord. De brs. Mostert en Jansma, de aanstaande Voorgangers van Nieuw Weerdinge en Nieuwe Pekela, spreken daarop hun dank uit aan de vergadering, dat hun de gelegenheid werd gegeven zich te Hamburg voor te bereiden.

De U.-R.-C. wordt herbenoemd.

Tot de uitgave van een Kerstno. wordt besloten en na stemming blijkt, dat de meerderheid der Vergadering ook voor een voorjaarsnummer is.

Het woord „bevestigd" in Art. 4 v. h. Huishoudelijk Reglement der Unie wordt geschrapt.

De voorzitter is blij, dat het betreffende artikel niet meer in „De Christen" gedrukt kon worden, daar alle gemeenten een ex. van de Unie-statuten en Huishoudel. Reglem. behooren te bezitten, alle leden eigenlijk, in elk geval de bestuursleden. De „Depôthouder" heeft zulke statuten in voorraad voor slechts 5 cent per exemplaar.

Br. F. E. Huizinga verlaat de vergadering en als hij weer wordt toegelaten, kan de voorzitter hem gelukwenschen als erkend Voorganger der Unie.

Br. Hekhuis verdedigt het voorstel der Com. v. Inwendige Zending om een gemeenschappelijke Evangelisatie-Campagne te organiseeren.

Br. Barendregt, namens de U.-Com. sprekende, beveelt het voorstel zooals 't hier ligt niet aan, maar vindt 't beter dit gewestelijk te organiseeren. Het voorstel wordt verworpen.

Na uitvoerige bespreking wordt besloten, dat „De Christen" zal worden uitgegeven voor f 2.— per jaar in de verwachting, dat de oplaag daardoor zal verdubbelen. De Unie-Com. is van oordeel, dat twee redacteuren voor „De Christen" voldoende zijn, maar de vergadering besluit, dat er vier zullen zijn. De vier aftredende redacteuren worden herkozen.

Het voorstel Hengelo wordt aangenomen, om een vaste administrateur te benoemen.

Haulerwijk trekt haar ingediende voorstel in. Het voorstel N. Weerdinge over vroegere beroepbaarstelling wordt aanvaard.

De beide nagekomen voorstellen der Contact-Commissie worden aangenomen, zoodat geen toezegging van beroep mag worden uitgebracht vóór de beroepbaarstelling, terwijl de Voorganger van een gemeente, die in de Unie wordt opgenomen, eerst beroepbaar is in andere gemeenten, als hij vooraf beroepbaar is verklaard.

Het voorstel N. Weerdinge over uitbreiding en meerdere bevoegdheid der Contact-Commissie wordt verworpen en voor een deel ingetrokken.

Het voorstel Stadskanaal over colporteur-huisbezoekers wordt verwezen naar de Com. v. Inwendige Zending. In de Herfst-Com. verg. zal de Com. v. Inw. Zending reeds met plannen komen.

Stemopnemers voortaan te kiezen uit de leden der ontvangende gemeente, zooals Haarlem wenscht, zal voortaan geschieden, maar „indien mogelijk".

Nieuwe Pekela trekt haar voorstel over het benoemen van een Com. voor een eigen zendingsterrein, na eenige bespreking, in.

Het voorstel Heerlen-Treebeek over de benoeming van een reizend Unie-Evangelist wordt wegens financieele bezwaren verworpen.

Arnhems voorstel over het bekend maken van mutaties, intijds en vertrouwelijk, wordt als wenk aan de Commissie aanvaard.

Intusschen is ook aan den Unie-penningmeester dank gezegd voor zijn beheer en zijn de financieele zaken afgedaan.

De notulen worden door den Unie-secr. gelezen en goedgekeurd.

De voorzitter zegt aan de gem. Sneek en de regelings-commissie hartelijk dank.

Eveneens dank aan de beide aftredende Unie-Com. leden en welkom aan de beide nieuwe leden. De zegen des Heeren wordt toegewenscht aan de Vereeniging „Zusterhulp" die den volgenden dag hoopt te vergaderen.

De hoop wordt uitgesproken, dat br. Jeronimus spoedig moge herstellen.

Als gezongen is: „Wij reizen met elkander, en wandlen hand aan hand ...." gaat de voorzitter voor in dankgebed.

Warm, moe en hongerig spoeden afgevaardigden en gasten zich dan naar buiten, dankbaar even in de buitenlucht te mogen zijn en zich te mogen begeven naar een plaats, waar de maaltijd zich goed zal laten smaken.

Om acht uur was de „Vredekerk" weer overvol met een aandachtige schare van broeders en zusters, die den dood des Heeren verkondigden door het vieren van het Avondmaal. Daarover zal ik echter niets schrijven, want daar moet men zelf bij zijn geweest, om dat te kunnen smaken.

Tot mijn spijt moest ik den volgenden morgen vroeg reeds vertrekken, daar een bijzondere dienst mij in de gemeente riep.

Een wellicht vaardiger pen zal u dus laten meeleven met de gebeurtenissen van de tweede dag.

D. G. B.

LESSEN UIT DE PRACTIJK.

Inleiding gehouden door Ds. J. W. Weenink op de vergadering van bestuursleden te Sneek bij gelegenheid van de Unievergadering.

God voortijds veelmaal en op velerlei wijze tot de vaderen gesproken hebbende, heeft in de laatste dagen tot ons gesproken door de practijk.

I. *Aangaande den voorganger.*

De practijk geeft onweerlegbaar te verstaan:

a. *dat moeilijkheden in de gemeenten voor een groot gedeelte haar oorzaak vinden in den voorganger.*

De opkomst, vestiging en geschiedenis van het Baptisme tot op den dag van heden is helaas droevig rijk aan voorbeelden. Ik zeg met nadruk: „voor een groot gedeelte" en niet geheel. Het is ook voorgekomen, dat bestuursleden en leden, de gemeente degradeerend

als een gewone belangen- of genoegenvereeniging, aanleiding tot verwikkelingen gaven.

b. *dat de broeders, die niet langs den koninklijken weg in een gemeente voorganger zijn geworden, bitter teleurstellen.*

Met den koninklijken weg wordt de weg van de vastgestelde opleiding bedoeld. De weg dus, die loopt over een aangewezen inrichting van onderwijs, of over vele jaren van ervaring in onze gemeenten gecombineerd met studie onder leiding of zelfstudie.

Deze stelling behoef ik niet nader toe te lichten. Ik geloof niet dat onze historie ook maar één enkele uitzondering aanwijst.

c. *dat de groei en bloei, de ellende, splitsing en begrafenis van een Baptiste gemeente zoo niet geheel dan toch voor een zeer belangrijk deel afhankelijk is van den voorganger.*

In geen enkele andere kerkelijke organisatie heeft de voorganger zulk een invloed en kan hij zooveel bederven en bederft hij soms zooveel als in die dergenen, die zich bij voorkeur gedoopte Christenen noemen.

d. *dat de gemeenten niet alleen zichzelve leven maar ook andere.*

Een bloeiende gemeente hier stemt de openbare meening elders gunstig voor de beweging der broeders, die daar wellicht weinige in aantal en zwak van krachten zijn. En omgekeerd is een verdeelde gemeente oorzaak, dat èn ter plaatse èn waar de geruchten van de verdeeldheid zijn doorgedrongen in twijfel wordt getrokken of het Baptisme van gelijke of hoogere kwaliteit dan de andere kerken moet worden beschouwd.

Dit alles en veel meer geeft ons de practijk onweerlegbaar te verstaan.

Welke les leert God ons uit deze practijk?

a. Gezien het feit, dat de voorganger zulk een belangrijke positie in een Baptiste gemeente inneemt, waardoor hij ontzaggelijk veel in haar kan verknoeien en schade doen aan haar reputatie en mitsdien aan die van zustergemeenten, *die positie niet aan den eersten den besten praatgraag of vrome frazenspreker en hartenstreeler moet worden opgedragen.*

De Absaloms, die komen, zien en zielen stelen, die voor ieder een knieval doen en ieder zalven met de heilige olie van den een of anderen tekst, moeten met dubbele waakzaamheid worden gadegeslagen.

b. *Dat er niet genoeg tijd, zorg en geld besteed kan worden aan de vorming van voorgangers;* dat bij die vorming aan de kunst van het leiden — met korte *ei* ofschoon met lange *ij* ook heel goed is — behoorlijk aandacht wordt geschonken; dat er geen middelen onbeproefd gelaten mogen worden om de zekerheid te krijgen, dat de candidaat-voorganger geestelijk en zedelijk en verstandelijk geschikt is voor zijn arbeid.

c. *Dat deze taak, gelet op de verschrikkelijke mislukkingen, niet op den weg ligt van een enkele gemeente maar op dien van al de gemeenten, vereenigd in de Unie.*

Immers zijn de gemeenten, die met een beroep op autonomie meenden zelf wel te kunnen beoordeelen of een broeder tot het voorgangerschap kon worden toegelaten, bedrogen uitgekomen, al verzekerden die gemeenten zich de instemming of aanbeveling van den een of anderen staanden voorganger.

d. Dat het overweging verdient om, gezien de groote verantwoordelijkheid die de roependen op zich nemen en de gevolgen zoowel van de plaatselijke gemeente als voor al de gemeenten, in overleg met de Unie een voorganger te beroepen.

II. *Aangaande de gemeente.*

De praktijk doet zien dat:

a. *Gemeentevergaderingen dikwijls tooneelen zijn van onverkwikkelijken strijd,* wanneer letterlijk alle dingen daar aan het oordeel der leden worden prijs gegeven.

Als ik mij wel herinner, was er een gemeente, die op haar gemeentelijke bijeenkomst druk beraadslaagde over de vraag of er een nieuwe koffiepot zal worden aangeschaft. Sommigen moeten van meening zijn geweest, dat de oude nog wel wat opgelapt kon worden. Anderen waren van gevoelen, dat de kas geen uitgave voor een nieuwe koffiepot toeliet. En toen het voorstel op het punt stond verworpen te worden, kregen eenige vrouwen het op de zenuwen!

b. *Gemeentevergaderingen dikwijls geheel verkeerde besluiten nemen,* omdat de meeste leden beslist ongeschikt zijn over een bepaalde aangelegenheid een goed oordeel te vormen. Ik doe hierbij onze leden in hun eer niet tekort. Wie is er geschikt om over alle dingen te oordeelen? Ikzelf in geen geval.

Neem b.v. — ik heb zooeven bij den voorganger stilgestaan — het beroepen van een voorganger. Absalom stal het hart des volks en nog altijd laten velen onzer zich door uiterlijk vertoon geheel ter goeder trouw verleiden door iemand, die bij een grooten woordenvloed ook nog op gezette tijden een traan uit het linker oog weet weg te pinken.

Of denk aan onbekookte voorstellen, waarbij belangrijke financieele offers zijn gemoeid. Hoe lichtzinnig toch gaat soms een meerderheid daarmede te werk!

Dat dan geeft de praktijk te zien.

Welke is de les, die God ons daaruit wil doen leeren?

God heeft de gemeente *gaven* geschonken. Onder deze gaven bevinden zich ook die van het gezonde oordeel. Meent gij dat de gemeente straffeloos die gaven ongebruikt kan laten liggen? *De aanwezigheid van die gave wijst de richting* aan, waarin de gemeente arbeiden moet. Zij dient ze te verzamelen tot een comité, *een zaken-comité,* waaraan zij haar vertrouwen schenken kan. Hier volgt een ontwerp voor een goed functionneerend zaken-comité.

De gemeente voege aan haar bestuur eenige broeders en zusters toe, die al haar takken van arbeid vertegenwoordigen. Deze vormen het zaken-comité, dat alle zaken behandelt. Het doet aan de gemeente mededeeling van zijn besluiten. De besluiten krijgen geen geldigheid, indien door tien of meer leden binnen een week na de mededeeling schriftelijk bezwaren zijn ingediend. Is dat niet het geval, dan worden de besluiten als gemeentelijk beschouwd.

Maar komen er van tien of meer leden bezwaren binnen dan moet de desbetreffende zaak in de eerstkomende gemeente-vergadering worden afgedaan.

Bij dit ontwerp is vastgehouden aan het beginsel, dat de gemeente altijd het laatste woord spreken moet en de beslissing in handen houdt.

De ervaring heeft geleerd, dat zulk een zaken-comité aan de gemeente onschatbare diensten bewijst.

* * *

De bespreking, die op deze inleiding volgde, wierp allerlei vragen op en bracht verschillende meeningen naar voren.

Den Haag denkt aan onervaren voorgangers, die zelfs niet weten, hoe huisbezoek gedaan moet worden.

Leeuwarden vraagt inlichtingen over geschoolde gemeenteleden. De inleider liet zich dat woord in zijn antwoord aan Den Haag ontvallen.

Hengelo wijst op een eigen uitgebreid bestuur en vraagt, wat het verschil is tusschen zaken-comité en zulk een bestuur. Ook vraagt zij, hoe men zich een beroep in overleg met de Unie moet indenken.

Stadskanaal wil weten hoe gehandeld moet worden met een broeder, die tot ouderling gekozen is en weigert op grond van vermeende ongeschiktheid.

Groningen vraagt of een gemeente niet in zijn bestuur leeft en zich dus door dat bestuur behoort uit te drukken.

Inleider beantwoordt de broeders als volgt:

Onervaren voorgangers hebben meer nog dan andere behoefte aan goed georganiseerde gemeenten. Hun ondeskundigheid heeft dan de minst onaangename gevolgen. Onze leden moeten in onze organisatie geschoold zijn. Een cursus in onze gemeente-huishouding zal hun goed doen. Ook in onze kringen is de hierarchieke weg de weg van samenbinding en vooruitgang.

Een uitgebreid bestuur is een zegen.

Maar een zaken-comité is toch beter. Een uitgebreid bestuur kan altijd nog voor verrassingen op de gemeentevergadering komen te staan. Een zakencomité dwingt de gemeente om na te denken over haar bezwaren en dwingt het bestuur en zichzelf om haar besluiten nog eens goed te overwegen in geval bezwaren worden ingediend.

Het beroepen van een voorganger in overleg met de Unie moge ons vreemd in de ooren klinken, maar komt in het buitenland veel voor en met zeer gelukkige resultaten. Men zou de voordracht aan de gemeente kunnen overlaten.

Men moet geen ouderlingen kiezen, wanneer er in de gemeente geen ouderlingen zijn. Dat is God vooruitloopen. Men heeft dan smart op smart te vreezen. Maar als iemand ouderling is en hij weet 't niet — gewoonlijk is zulk een mensch de allerbeste der ouderlingen — laat dan de gemeente hem trachten te overreden en met hem op de knieën gaan.

De gemeente moet zich niet uitsluitend door haar bestuur uitdrukken. Dat staat gelijk met een uitnoodiging aan vele moeilijkheden. Bovendien is dan de mogelijkheid niet uitgesloten, dat haar verplichtingen worden opgelegd, die zij niet meent te kunnen of te moeten dragen.

Een zaken-comité, zooals is uitgestippeld, bereikt alles, wat men met een gevolmachtigd bestuur beoogt en eerbiedigt het zelfbeschikkingsrecht der gemeente.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Krabbel van den voorzitter.

Onze Nationale Conferentie op Woensdag en Donderdag a s.

Hengelo wacht.

Hengelo wacht vol verwachting.

Geen wonder, want die zich zooveel hebben ingespannen om te ontvangen, zooveel opofferingen getroost, die zelfs *de eigen bedden ter beschikking hebben gesteld om zelf in stroo te slapen,* moeten wel vol verwachting zijn! Wij gaan immers allemaal op naar de verbeidende N. B. J. B.ers groep?

Twijfelaars, aarzelaars,
moed gevat.
Komt, kiest met ons het rechte pad!
Naar Hengelo nu!
Op naar Hengelo! Biddend! Zingend! Met vroolijke harten! Allen op!

J. W. WEENINK.

P.S. Verzuim niet uzelf met den zangbundel te wapenen.

UIT DE GEMEENTEN

HARLINGEN. Gel. brs. en zrs. in onzen Heer en Heiland. 't Is ons een voorrecht, dat wij mochten vernemen, dat er veel met ons meegeleefd en gebeden is. En hoe kan 't ook anders? Wij, die één zijn in de band der liefde en des Geestes? Nu 't heeft ons goed gedaan, en 't heeft ons gesterkt in de droeve dagen, die achter ons liggen. Doch wat wij voor elkaar kunnen doen en deden is nog maar heel gering bij wat God heeft gedaan. Hij heeft de gemeente bewaard en zal haar verder bewaren. Daartoe zijn wij zwakke menschen niet in staat en dat behoeft ook niet, als wij slechts vertrouwen op Hem, en zelf trouw blijven.

De toestand zooals die op 't oogenblik is, stemt hoopvol. Reeds zijn weer enkelen, die een poosje met ons niet vergaderden, teruggekeerd. Dat zijn op zichzelf weer verblijdende dingen.

Br. Barendregt als consulent, heeft ons met raad en daad bijgestaan. Wij zijn hem dankbaar voor zijn hulp.

Ook heeft hij een en andermaal de gemeente met 't Woord gediend, waardoor wij gesterkt werden.

Br. H. Visser van Sneek was Zondag 9 Juli j.l. in ons midden. Wij zijn gesticht en opgebouwd geworden.

Tevens moet ik U nog melden, dat 't bestuur der gemeente als volgt is samengesteld: S. P. Hellingwerf en S. Wielinga, Ouderlingen, E. de Vries, Diaken, P. A. Slump, Penningm., J. Hamer, Secr.

Nu brs. en zrs. in heel ons land, U weet weer iets van ons af. Wij willen U nog vragen, of gij ons wilt gedenken in den gebede, waarop wij weer moedig voorwaarts gaan in 's Heeren kracht.

Met hartelijke br.groet, namens de gemeente,

J. HAMER, Bildtstr. 11.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Absalom.

2 Sam. 15—18.

Les voor Zondag 30 Juli 1933.

Opstand van Absalom. 2 Sam. 15 : 1—13.

David heeft in de latere jaren van zijn regeering heel wat moeite en verdriet ondervonden. Vooral van zijn eigen kinderen en de profetie is uitgekomen, dat het zwaard niet zou wijken van zijn huis. Doordat Absalom wraak had genomen op zijn halfbroer Amnon, die zijn zuster Thamar had beleedigd, mocht Absalom niet aan het hof verschijnen, maar kreeg dit door voorspraak van Joab, de veldheer van David, toch gedaan. Hij had er Joab toe gedwongen en deze had aan het verzoek voldaan, maar met doodelijke wrok in het hart.

Absalom was zeer genadig behandeld, maar inplaats dankbaar daarvoor te zijn, smeedde hij plannen, om straks het koninkrijk in bezit te nemen. Hij was de eenige van de zonen des konings, wiens moeder ook van koninklijken bloede was. Bovendien was hij zeer schoon, net als zijn zuster Thamar en zijn dochter, die denzelfden naam droeg. Er was geen gebrek aan hem en zijn geweldige haardos scheen wel een natuurlijke kroon te zijn. Hij maakte gebruik van list en geweld, om zijn doel te bereiken. Zoodra hij begenadigd was, voerde hij een hofstaat in. Hij schafte zich prachtige staatswagens aan, met vijftig baanmakers, voorloopers, eigenlijk lawaai-makers. Zij moesten als 't ware reclame voor hem maken. Reclame komt van clame, d.w.z. schreeuwen, roepen. Hij maakt dus gebruik van reclame, zoodat alle menschen verwonderd de oogen en ooren opensperren en vragen: „Wat is dat?" Hij was wel heel anders dan de Heer Jezus, die *niet* voor zich uit liet roepen en schreeuwen op de markt en op de hoeken van de straten.

Bovendien was hij dagelijks bij de poort te vinden, waar hij met iedereen vriendelijk sprak en de handen kuste, van elk, die zich voor hem wilde buigen en zoo de harten stelende van iedereen. Hij zeide: „De koning meent het misschien wel goed, maar hij heeft niet zooveel tijd en hij heeft ook niet de juiste ambtenaren, om jullie aan te hooren. Wanneer ik koning was, dan zou ik het wel anders aanpakken. Ik zou werkelijk recht doen. Want daarom *komen jullie immers?"* En dan zeiden die menschen: „Ja, die stijve, drooge ambtenaren, wat hebben wij daaraan? Maar die prins, wat heeft die toch een gloeiende liefde tot het volk. Díe is voor het recht!" Ook op deze manier deed hij een grooten roep van zich uitgaan. Tóch trok hij de harten eigenlijk alleen maar in Juda, Davids eigen stam, van den koning af. Men kon het den koning misschien nog steeds niet goed vergeven, dat hij zijn residentie te Hebron met Jeruzalem had verwisseld en Juda niet voortrok boven de andere stammen. Maar er was toch eigenlijk geen wezenlijke reden, waarom het volk David moede zou zijn. In elk geval, Absalom krijgt verlof, om naar Hebron te gaan, om daar den Heere een gelofte te betalen, zooals hij voorgaf. Door het geheele land had hij reeds zijn vertrouwden, spionnen, die slechts wachtten op het geluid der bazuinen, om uit te roepen, dat Absalom koning te Hebron was, om zoo het volk voor een voldongen feit te plaatsen. Twee honderd mannen, die nog niets vermoedden, had hij bij zich om zoo noodig als gijzelaars te gebruiken. Ook Davids raadgever, Achitofel den Giloniet, wist hij aan zich te verbinden. Plotseling openbaarden de samenzweerders toen hun opzet en sleepten allen mede, en tegelijk werd door het geheele land de mare in één oogenblik verbreid, dat Absalom den troon was bestegen.

Davids vlucht. 2 Sam. 15 : 14—16 : 14.

Ja, David, die nooit op de vlucht gegaan is voor den vijand, vlucht nu! Wij bemerken hier, dat David innerlijk zwak is geweest. Er was echter ook liefde

bij. Hij wil er voor zorgen, dat Absalom geen vadermoordenaar wordt. Ook wil hij door de vlucht de stad verschonen. Een trouwe schare helden is echter bij hem. Aan zijn zijde ging de lijfwacht, zes honderd Gethieten met Ithaï aan het hoofd. Hij is pas uit het land der Filistijnen gekomen, maar hij wil niets weten van Davids voorstel, om weer heen te gaan. Voorts waren met hem Zadok en Abjathar met de ark. Terwijl David God aanbad, die doen moge wat goed is in Zijn oogen, (vs. 26) kwam Husaï, de Archiet. Ook Ziba, de knecht van Mefiboseth, die allerlei leeftocht bracht op ezels geladen. Mefiboseth zélf was echter te Jeruzalem gebleven, om, zooals de knecht ten minste vertelde, de gelegenheden af te wachten, of in deze dagen van verwarring de troon misschien aan hem, de nazaat van Saul, zou komen. David, die zich hierdoor met ondank beloond zag, zegde aan Ziba toe al wat van Mefiboseth was. De getrouwen ontbraken dus niet. Het was ook een bemoedigend teeken, dat het gansche land weende met luider stem, toen David en zijn mannen de beek Kidron overtrokken naar de woestijn. Tóch werd hij nog beleedigd op zijn vlucht. Bij Bahurim ging zekere Simeï van het huis van Saul ter zijde van den weg, steenen werpende en David uitvloekende als een man des bloeds. Abisaï, vol verontwaardiging over deze beleediging, wil overgaan en deze beleediger dooden, maar David verhindert het, en laat de wraak in de hand van God, die dit vloeken gedoogt. David had echter de ark weer laten terugbrengen naar de stad. Zadok en Abjathar zouden daarbij niet stilzitten maar door hun zonen Ahimaäz heimelijk hem doen weten, wat er aan het hof werd beraadslaagd. Zoo zendt David ook Husaï terug, om in de raadkamer te Jeruzalem den raad van den verrader Achitofel tegen te staan. Reeds bij David was Achitofels raad geweest, alsof men naar Gods woord gevraagd had. Zou het dan bij Absalom wel anders zijn? Absalom had dadelijk reeds naar zijn raad geluisterd, en zich op het dak voor de oogen van het gansche volk tot de vrouwen van zijn vader begeven, om het volk te laten merken, dat de breuk met zijn vader volkomen was.

De raad van Achitofel en Husaï.
2 Sam. 16 : 15—17 : 23.

David had goed gezien. Achitofel gaf den raad, dat Absalom zélf met 12.000 man David en de zijnen onmiddellijk zou overvallen. Maar Husaï, wel beseffende, dat dit Davids ondergang zou zijn, schilderde het gevaar van zulk een onderneming, waarbij alles in eens op het spel werd gezet, en hij hing een levendig tafereel op van de krijgsmanskunst van David, die zeker niet in het open veld vernachten zou, en van den moed zijner strijders, die bitter zouden zijn van gemoed als een beer, die van de jongen is beroofd. Husaï meende, dat het veel verstandiger zou zijn, eerst geheel Israël te vergaderen en daarna aan het hoofd daarvan tot den aanval over te gaan. Absalom en de zijnen vonden die raad beter dan die van Achitofel. Zoo verhoorde de Heer de bede van David: „O Heere! maak toch Achitofels raad tot zotheid!" David ontving nu bericht, direct den Jordaan over te trekken. Ahimaäz en Jonathan werden op hun gevaarlijken tocht geholpen door een man uit Bahurim, die hen in een put verborgen had, toen Absalom naar hen liet zoeken. David won zoodoende tijd, zich goed voor te bereiden, terwijl Absalom het geschikte moment had laten voorbijgaan, zich rustig te Jeruzalem liet zalven (2 Sam. 19 : 10), en zelfs, daar hij geen zoon had, in het koningsdal een pilaar voor zich liet oprichten, die den naam kreeg van Absaloms hand. (18 : 18).

Achitofel kon zijn nederlaag niet verkroppen en daar hij tevens de zekerheid had, dat hij juist gezien had, maakte hij een eind aan zijn leven.

Nederlaag en dood van Absalom.
2 Sam. 17 : 24—18 : 18.

David legerde zich bij Mahanaïm. Vele goedgezinden kwamen hier bij hem, zelfs de Ammonieten. Ook welgestelden, zooals Barzillai de Gileadiet, die hem het noodige deden toekomen, en zijn leger groeide maar steeds aan. Eindelijk kwam Absalom met zijn leger, waarover Amasa, zijn neef, als aanvoerder was aangesteld. Het volk verhinderde David, zelf mee op te trekken. Hij liet zich overhalen, maar bond zijn veldheeren, Joab, Abisaï en Ithaï op het hart, zachtkens met den jongeling, Absalom, te handelen. De opstandelingen werden geheel verslagen en verloren 20.000 man. Absalom nam de vlucht, maar bleef met zijn lange haar verward in de takken van een boom, terwijl zijn muildier verder holde. Een man bracht die boodschap aan Joab. Op diens vraag, waarom hij hem niet had gedood, antwoordde hij, dat hij dit wegens het gebod des konings niet voor duizend zilverlingen had willen doen. Dan snelt Joab naar die plaats en boort drie pijlen in het hart van Absalom en beveelt tien zijner wapendragers, hem geheel te dooden. Het lijk wordt dan in een kuil geworpen en daarop een groote steenhoop opgericht als schande-teeken tegenover het eere-teeken, dat hij zichzelf had opgericht. Aandoenlijk was de diepe rouw van David over zijn zoon Absalom. Ja, uit alles, wat er nog verder van David gezegd wordt, blijkt dat het leven van David wel zeer bewogen is geweest, maar zijn eenigst behoud was zijn geloof in den Heer.

D. G. B.

MEDEDEELINGEN

N. Weerdinge.

Bevestiging en intrede van br. H. Mostert op Zondag 30 Juli e.k.

V.m. 10 uur bevestiging door Ds. K. Reiling. N.m. 3 uur intreeprediking br. H. Mostert. 6½ uur begroetingssamenkomst.

Wij noodigen al onze zustergemeenten bij dezen hartelijk uit afgevaardigden te zenden terwijl ook andere gasten zeer welkom zijn.

Gaarne ontving ik voor 23 Juli bericht op wie we mogen rekenen, met vermelding of logies verlangd wordt.

H. DE JONGE,
Secr.

Jeugdconferentie Hengelo (O.)

Bezoekers die eerst Woensdagmorgen denken aan te komen worden verzocht zelf voor morgenboterham te zorgen.

Onzentwege wordt gezorgd voor thee of koffie daarbij.

K. DRENT, Secr.

N. B. J. Beweging.

In dank ontvangen van afd. 's-Hage O., Eindhoven, Delfzijl, ieder f 5.— en Borne f 2.50 contributie 1932/33 als ook van Eindhoven f 5.— v. d. Congo Zending.

D. MOLIJN, Penn.
Giro 70920.
Utrecht, Diezestraat 2.

Ontvangen

v. d. gem. Franeker f 13.—
v. d. Congo Zending.
Hartelijk dank.

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postr. 167305.

Te Groningen vertoonde zich een man van omstreeks 40 jaar, geboren Rus, spreekt tamelijk goed Duitsch, zonder nationaliteit, zegt Baptist te zijn; te Kief in de Duitsche gemeente te zijn gedoopt, vraagt werk of geld. Hij diende zich op de drukkerij van de Arbeiderspers aan als „partijgenoot", eveneens met verzoek om werk of geld. Men zij voorzichtig met dergelijke vreemdelingen die zich niet kunnen legitimeeren en geen aanbeveling hebben van een bekend persoon, die met heel hun verleden op de hoogte is, geve hun geen onderdak of geld. Men kan ze verwijzen naar de politie, die voor zulke vreemdelingen gaarne en goed zorgt.

J. LOUW.

CORRESPONDENTIE

D. M. te U. De drukker stuurde me uw berichtje. Dat kost De Christen — die ook zware tijden doormaakt — weer 6 cent! Denk hierover eens na!

E.-R.

III

LEESTAFEL.

Evangelisatie-Bibliotheek. Uitgave van J. N. Voorhoeve te den Haag.

We ontvingen de tweede zending van den achttienden jaargang. Ze bevat:

1. *Mijlpalen uit mijn leven*, door Eva von Tiele-Winckler.
2. *Ga uit op de wegen*, door H. Kruithof, en
3. *De Blauwe vogel, Gelooven is zien*, en *Beslis nu.*

Bekend in de wereld van praktisch Christendom is Eva v. Tiele-Winckler. Zij was een vrouw van aanzienlijke afkomst, die den Naam van den Heiland onder de armen en ellendigen heeft verheerlijkt. Von Bodelschwing, Fritz Oetzbach en de stichter van de China-Inlandzending, Hudson Taylor, hebben grooten invloed op haar leven gehad. Wie „Mijlpalen uit mijn leven" leest komt in aanraking met een groote ziel. Een boek voor onze meisjes en voor onze Jongedochtersvereenigingen!

Kruithof vertelt ervaringen uit het Tentwerk. Pakkend en leerzaam. Menigeen, die met vragen zit, zal met deze ervaringen en gesprekken winst kunnen doen.

Ook de drie kleine boekjes bevatten goede evangelisatielektuur.

L.

III

VERSLAG VAN DE 1e JAARVERGADERING VAN DE N. B. V. B. „ZUSTERHULP".

Dat onze zusters actief zijn, en vroeg uit de veeren kunnen, bleek wel op Donderdag 6 Juli. Reeds voor de klok 9 sloeg, waren vele zusters uit Twente en Delfzijl met autobussen aangekomen. Er was gelegenheid voor 't gebruiken van koffie, 't geen de zusters, die 3 à 4 uur in een bus hadden gezeten, wel smaakte. Om half 10 werd door de vergadering het mooie lied aangeheven: Is uw leven voor andren ten zegen, waarna de presidente, zr. Weenink, voorging in gebed. Lezen Matth. 6 vanaf vers 19. Daarna verzocht de presidente te zingen: Buiten u o Heer, kan mijn ziel niet leven. Zr. Weenink sprak een pittig openingswoord en begon met te zeggen, dat het ons allen spijt, dat onze penningmeesteresse, zr. Bouritius, niet in ons midden kan zijn en zij ook in 't vervolg haar functie niet kan waarnemen, waarom ze zich ook niet weer herkiesbaar had gesteld. Het verblijdt ons zeer, dat zoo velen hier zijn op onze 1e jaarvergadering. Er zijn velen die denken, dat het in de eerste plaats om de centen gaat, maar dat is niet zoo zusters, in de eerste plaats meeleven, werken en bidden, en dan volgen de centen vanzelf. Waarom zijn zoo velen niet voor samenwerking? Zeker, de vrouw hoort thuis, maar de bedoeling is haar te helpen en voor te lichten, om haar taak beter te kunnen vervullen. We zijn dankbaar, dat vele vrouwenvereenigingen reeds het werk van Zusterhulp doen, maar zusters, „eendracht maakt macht", laten we schouder aan schouder staan. Op de vrouwenvereeniging zijn meest oude vrouwen, maar Zusterhulp is ook voor jonge vrouwen, vol energie. Wie heeft „Zusterhulp" opgericht? Ik niet, een zuster uit N. Pekela kreeg het idee de gemeente een cadeau te geven, maar dat kon ze niet alleen, er kwam nog een andere zuster met dezelfde gedachte en samen hebben ze andere zusters gevraagd om een vereeniging op te richten. Niet deze zusters, maar God heeft onze vereeniging opgericht, dat is mijn vaste overtuiging. God heeft deze zusters willen gebruiken, om tot Zijn doel te komen. Komt zusters, laten we de taak met blijdschap aanvaarden. We hebben schatten in den hemel, waar ze noch mot, noch roest verderft, wees dan niet bezorgd tegen den morgen. God vergeet ons niet, Hij verzorgt zelfs de vogelen des hemels, wij moeten wel zorgen, maar niet bezorgd zijn, wij moeten ons best doen. Zoeken wij eerst Gods Koninkrijk en het andere komt wel. —

Nu komt de bestuursverkiezing, maar eerst wordt medegedeeld, dat zr. Brandt voor haar candidatuur bedankte, daar de vereeniging Haulerwijk, die aanvankelijk aangesloten was, zich heeft teruggetrokken. Verkozen werden de zusters Weenink—Dethmers, Boiten—Attema en Olijslager—Muller. We zingen gemeenschappelijk: Aan des Heilands voeten.

Voorlezing der notulen.

Uit het jaarverslag der secretaresse merken we op, dat dit jaar 10 afdeelingen zijn toegetreden, met ruim 300 leden. Een goed begin, we hebben goeden moed voor de toekomst.

Ook met de penningen staat het goed. We bespeuren een goeden vooruitgang. Dit jaar hebben we een saldo van f 577.81, terwijl 't vorig jaar een saldo was van f 445.—. Van deze som wordt f 550.— afgedragen aan de Uniepenningmeester, voor de Congo.

Daarna hoorden we een inleiding van zr. Louw—Smidt over „Samenwerking", welke met aandacht werd gevolgd. De inleiding verschijnt in De Christen. We kregen trek in een kop koffie, 't was ruim half 11, dus koffietijd. Daar de zaal geheel gevuld was, duurde de bediening wat lang en hebben we onderwijl de bespreking maar voortgezet.

De statuten waren nu aan de beurt, deze werden, na eenige bespreking aangenomen.

Nu komt 't huishoudelijk reglement in bespreking. Art. 1. De bestuursleden worden voor den tijd van 3 jaren gekozen. Telken jare treedt op de Nationale Conferentie het derde gedeelte der leden af. Hieraan wordt toegevoegd: ze zijn terstond herkiesbaar. Daarna wordt ook dit reglement goedgekeurd.

Voorstellen van N. Pekela, Apeldoorn en Stadskanaal worden na eenige bespreking en toelichting aangenomen. Voorstel van het hoofdbestuur f 5.— contributie te stellen wordt gewijzigd in dier voege, dat ieder lid van de afdeelingen 1 cent per maand betaalt voor contributie. De twee andere voorstellen worden met algemeene stemmen aangenomen. Wij zijn gekomen tot 't laatste punt van onze agenda: de rondvraag. Eenige vragen werden gesteld, die door de presidente breedvoerig werden beantwoord. Samen zingen we nog: Wij reizen met elkander, waarna de vergadering door zr. Reiling van Hengelo werd gesloten met dankzegging. Dankbaar voor het genotene en den aangenamen geest die er heerschte gingen we heen, met een warm hart voor Zusterhulp.

Komt zusters, voortgetreden.
Een Gids gaat aan uw zij.

G. S. OLIJSLAGER—MULLER.

P.S. Na sluiting sloot de vereeniging van Workum zich aan. Hartelijk welkom, zusters, in onze gelederen. Wie volgt?

III

RONDBLIK.

Uit de doodskampen.

In den volksmond heeten in Rusland de arbeidskampen, welke de Sovjets overal in de afgelegen randgebieden, in den Oeral, in Turkestan, in Siberië, in het Verre Oosten, heeft laten inrichten, doodskampen, daar de verbannenen, die hier het exporthout moeten gereedmaken, in korten tijd physisch vernietigd zijn. Het getal der op deze wijze ten doode gewijden is niet precies vast te stellen, doch ligt in elk geval tusschen de 1 en 2 millioen, een geweldig getal. Bij Archangel en in Olonetzk alleen bevonden zich 1 Mei 1931 662.247 verbannenen, in het Verre Oosten 400.000 à 500.000; de cijfers over de doodskampen in den Oeral, in Centraal-Azië en in West- en Midden-Siberië moeten daar dan nog aan toegevoegd worden. Men blijft dus zeker niet ver van de 2 millioen, mannen en vrouwen, jonge-

ren en ouderen, vanaf 13 jaar tot elken leeftijd en uit alle bevolkingsgroepen. Met voorliefde brengt men de verbannenen in kerken onder, welke als zoodanig onteigend zijn en nooit verwarmd, nooit gereinigd worden. De spijsrantsoenen bestaan uit 300 gram ongeloofelijk slecht brood, een bedorven visch en warm water. Degene die zijn taak in den houtarbeid niet voltooit, krijgt minder en wordt in een kuil, welke met menschelijk afval tot kniehoogte gevuld is, gevangen gezet tot hij van moeheid overweldigd er in neervalt. Het aantal omgekomenen in de doodskampen is natuurlijk ontzaglijk hoog. Alleen de cijfers over de kampen in het Europeesche Noorden zijn langs moeilijke wegen in het bezit der Europeesche pers gekomen; daar stierven in 1925 18.350 menschen, in 1926 14.558, in 1927 29.450, in 1928 48.932, in 1930 ruim 72.000 verbannenen. En de cijfers over Azië zijn ongetwijfeld veel en veel hooger. Rusland weet zich van millioenen „Schädlinge" op snelle wijze te ontdoen. En ongetwijfeld is de Duitsche „terreur" over het communisme slechts een zeer zwakke, vergeleken met de Russische terreur over de niet-communisten, nog bovendien door den drang tot zelfbehoud tegenover het regime van zulke verschrikkingen op sterke wijze gerechtvaardigd.

Zending en alcohol.

De perscommissie van de N.C.G.O.V. (Nat. Chr. Geheelonthoudersvereeniging) schrijft ons met verzoek om publicatie het volgende:

In zijn bekende boek „Aan den zoom van het oerwoud" beschrijft prof. Albert Schweitzer in sobere bewoordingen den afschuwelijken invloed, welke de drank, door de „beschaafde" volken naar de „onbeschaafde" uitgevoerd, uitoefent op deze natuurvolken. Als hij zich op reis bevindt langs de Ogowe naar Lambarene, treft hem de aanblik van vervallen en verlaten hutten aan den oever. En dan zegt een koopman tot dr. Schweitzer: „Toen ik voor twintig jaar in het land kwam, lagen hier allemaal bloeiende dorpen". Hoe komt het, dat ze er niet meer zijn?" Hij haalt de schouders op en zegt zacht: „De drank. . . . ." „Het meeste geld, dat hier door den houthandel binnenkomt, wordt in drank omgezet". Zoo vertelt de koopman verder. „Ik heb de koloniën van de meest verschillende volkeren doorgereisd, en moet zeggen, dat de drank de vijand is van alle cultuurarbeid".

Dat was ongeveer twintig jaar geleden. Is het nu anders? Geen sprake van.

Onder de zwarte inboorlingen aan den Senegal in West-Afrika is tegenwoordig parfum tot een lievelingsdrank geworden, zoo lezen we in de „Wegwijzer". Uit zichzelf zijn ze niet op dat idee gekomen; maar de mannen van de Europeesche industrie, wier geweten zit op de plaats waar een ander zijn beurs draagt, vonden het voordeelig, naar de kolonie alcohol van 70-90 % uit te voeren, met een weinig reukessence vermengd, om het voor parfum te laten doorgaan en zoodoende aan het hooge invoerrecht, dat van consumptie-gedistilleerd wordt geheven, te ontsnappen. De regeering heeft nu parfums, die niet minstens 15 gram reukessence bevatten aan een bijzonder hoog invoerrecht onderworpen; maar is het geen schande voor onze beschaving, die zich Christelijk noemt, dat zulke praktijken mogelijk zijn?

Door deze verkapten en niet minder door den regelrechten uitvoer van alcoholische dranken wordt het werk der zending, met zooveel toewijding en ten koste van zooveel offers verricht, natuurlijk in hooge mate geschaad. De koopman uit dr. Schweitzer's boek had geen ongelijk: drank is de vijand van allen cultuurarbeid. Een Duitsch zendingsblad beklaagt zich bijv. over hetgeen er op de Nieuwe Hebriden in Australië is gebeurd, waar de bevolking in korten tijd is achteruitgegaan van 200.000 tot 80.000 zielen. Het lijkt of de bevolking aan het uitsterven is; zij maakt een afgeleefden indruk. Als de alcohol verboden en het bestuur beter geregeld werd zou het gevaar voor uitsterven verdwijnen. Over de Samoa-eilanden wordt gemeld, dat de tucht, de orde, en de hooge moraal van het volk door alcohol, besmettelijke ziekten en onzedelijkheid in sterke mate worden geschaad. Zij hebben in weinige jaren bijna twee derden van dit vroeger zoo gelukkige en fiere volk vernietigd. En in een verslag over de zending in Oost-Afrika lezen we, dat in het gebied van de Niassa-missie het gemeenteleven door overmatig biergebruik en onzedelijke dansen ernstig wordt geschaad.

Het is al geen gloednieuwe opmerking meer, dat de invoer van bijbels en sterken drank dikwijls samengaat; maar het feit is er niet minder schandelijk om. Heeft de Christenheid niet tot taak deze afschuwelijke tweeslachtigheid weg te nemen? Christus zeide: Gij kunt niet God dienen en den Mammon. En dat de Christelijke zending wordt bemoeilijkt en haar werk vaak te niet gedaan door alcohol-winstbejag van „Christelijke" landen is toch wel de smadelijkste Mammondienst, dien men zich denken kan.

III

BONTE STEENEN.

Klein geluid.

Ik heb U lief! Dit mag ik fluistrend zeggen
stil in mijn hart; Gij wilt het wel verstaan.
Ik kan niet bogen, Heer, op schoone woorden
of kloeke daden, die ik heb gedaan.

Ik heb U lief! Dit wil ik zachtkens zingen;
't lied van mijn leven klinke tot uw eer.
Zij 't ook geen symphonie in volle accoorden,
maar zacht geneurie: 'k Heb U lief, mijn Heer!

Ik heb U lief! Dit schrijf ik heel voorzichtig
en schuchter neer. Vloeie uit mijn pen
geen machtig mooie taal of krachtbetooging,
mijn roem, mijn rijkdom is, dat ik U ken.

Ik heb U lief! Dat is ook heel natuurlijk!
Wie is als Gij zoo waard te zijn bemind?
Maar onbegrijp'lijk wonder is, dat Gij mij liefhebt.
Mij, Heer! Uw nietig en onwaardig kind.

Gij hebt mij lief! Door dit mijn menschenleven
loopt als een gouden draad Uw zorg voor mij,
Dat Gij mij mint — gedachte om bij te duiz'len
dat maakt mijn hart zoo onuitspreeklijk blij.

Daarom herhaal ik zachtkens, telkens weder:
Ik heb U lief! . . . een schuchter klein geluid . . .
Tot ik, in 't groot orkest, aan 't eind der eeuwen,
ditzelfde woord in luiden jubel uit.

E. V.—v. O.

Uit de „Bode des Heils".

Vrijdag 21 Juli 1933 No. 2297 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—EÉN HEER, EÉN— GELOOF, EÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN EÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Het adres der Redactie is van Dinsdag 11 Juli tot nadere bekendmaking :

Ds. G. BOURITIUS,

1e Weerdsweg 123, te Deventer.

III

DER ZIELE SMARTE.

O, die dagen,
Zwart van klagen,
Zonder antwoord doorgemaakt,
En die nachten,
Van versmachten,
Angstig, lijdend, doorgewaakt!

O, dat vragen,
Niet te dragen,
Voor mij, eenzaam menschenkind!
O, 't geluister,
Naar 't gefluister,
Van des Heeren suizelwind.

Maar voor 't eene,
Dat 'k beweene,
Is voor mij geen antwoord meer?
'k Buig mij dieper,
Diep, steeds dieper,
Voor U, Heer der Heeren, neer!

En ik sta nu,
En ik ga nu,
Met 'n diep verscheurd gemoed!
'k Heb 't geweten ....
'k Ben vergeten ....
Weg — vertrapt door Uwen voet!

„Maar wat vraagt ge
En wat klaagt ge,
Zou voor U geen antwoord zijn?
'k Heb Mijn leven,
U gegeven,
Eeuwig, eeuwig, zijt gij Mijn !"

W. v. A.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

BLIJFT IN MIJ EN IK IN U.*

Zoo is dan het oogenblik aangebroken, geliefden, dat ik afscheid ga nemen van de gemeente, die ik bijna 3 jaar heb mogen dienen.

Gemeente! Elk afscheid draagt z'n eigen cachet. Want immers, van groot belang is steeds de vraag : onder welke omstandigheden wordt afscheid genomen. Deze vraag is m. i. van veel meer belang dan die andere, die betrekking heeft op een langere of kortere periode, waarin gemeente en voorganger aan elkaar verbonden zijn geweest. En wanneer ik zoo spreek, dan ligt het geenszins in mijn bedoeling de belangrijkheid van die laatste vraag in twijfel te trekken.

Maar ik geloof, dat wij elkaar begrijpen.

Al hebben wij maar 3 jaar mogen coöpereeren tot redding van het verlorene, tot versterking van elkaars geloofsleven en tot uitbreiding van Gods Koninkrijk, zoo gevoelen we toch in deze oogenblikken, dat scheiden beteekent — zoowel voor de gemeente als voor ons — het verbreken van banden, die gelegd zijn.

En nu is dan de ure gekomen, waarin ik voor het laatst als voorganger van deze gemeente zal optreden. En het is mij een waar genoegen, dat ik dat mag doen in het midden van de gemeente, die bijna in haar geheel is opgekomen; dat ik dat mag doen temidden van de vrienden der gemeente, wier vriendschap ik steeds op prijs heb gesteld; temidden van zoovele belangstellenden, hier vanmiddag tegenwoordig; temidden van vele collega's, wier aanwezigheid een bewijs is van de broederlijke geest, waarin samenwerking mogelijk is geweest; en temidden van mijn familie, al ligt ook — wat m'n familie aangaat — een schaduw op dit mijn afscheid.

Als dienaar des Woords wensch ik U in deze oogenblikken te bepalen bij het eerste gedeelte van Joh. 15 : 4:

„Blijft in Mij en Ik in U".

Alhoewel dit ons tekstwoord een afscheidswoord is van Jezus Christus, gesproken in die voor Hem en Zijn discipelen gedenkwaardige nacht, zoo onthoude men goed, dat ik in *geen geval* een parallel wensch te trekken tusschen het afscheid van Jezus Christus van de Zijnen en ons afscheid van deze gemeente. Dit dus voorop gesteld!

1. *We willen de woorden uit Joh. 15 : 4 eerst zien in het verband, waarin ze voorkomen.*

Het gaat in Joh. 15 en in een gedeelte van Joh. 16 *om de verhouding van de discipelen tot de wereld* nà de uitstorting van de H. Geest.

In het eerste gedeelte van Joh. 15 lezen we de gelijkenis van de ware wijnstok. Deze gelijkenis is de grond van datgene, wat volgt.

Jezus ziet echter in de wijnstok het beeld van *Zijn verhouding tot de discipelen.* En het is deze verhouding, die weer de verhouding van de discipelen tot de wereld bepaalt.

In de gelijkenis van de ware wijnstok gaat het om de levende vereeniging tusschen Jezus Christus en degenen, die in Hem gelooven. Er is daar sprake van een levensgemeenschap! Omdat het daar gaat om een organische verbinding, zoodat het leven van de wijnstok het leven van de ranken wordt.

Jezus wil leven *in de Zijnen* en de Zijnen moeten leven *in Hem*, en dat alles door de H. G.!

2. *Waarom toch sprak Jezus aldus tot de Zijnen?*

Omdat de taak, die Jezus Zijn discipelen achterliet, bizonder zwaar was.

De discipelen vormden slechts een kleine schare, waaronder zelfs nog een verrader (Judas), en waaronder iemand, die z'n eigen kracht, z'n eigen willen en kunnen erg overschatte (Petrus),

* Afscheidswoord van Ds. L. de Haan, uitgesproken te Nieuwe Pekela op Zondag 9 Juli j.l.

waaronder ..... och, vul zelf maar aan.

Hoe zou nu het werk Gods door deze discipelen van Jezus de Heer kunnen geschieden? Hoe zou het straks met de groei van de gemeente gaan? (want Jezus heeft bij Zijn afscheid gedacht aan de gemeente, die straks door de dienst der Zijnen vergaderd, bijeengeroepen zou worden).

Hoe dat werk Gods zou kunnen geschieden? Hoe het met de groei der gemeente zou gaan?

Dat heeft Jezus duidelijk laten zien door die schoone gelijkenis van de *ware* wijnstok uit te spreken.

De wijnstok is Christus Jezus — de ranken zijn de gezondenen — de vrucht is de gemeente!

En het gaat om de vrucht. Het gaat om degenen, die door Christus geroepen worden uit zonde en ongerechtigheid.

Daarom is het beslist *noodzakelijk*, dat de rank in verbinding, in *organische* verbinding met de wijnstok blijft.

De rank, die van de wijnstok gescheiden is, verdort en wordt onvruchtbaar.

Zoo ook de discipel van Jezus.

De discipel moet in de Meester blijven. Daar moet sprake zijn van een levensgemeenschap. Want de discipel heeft de waarheid niet, maar ze is te zoeken bij Hem, Die gezegd heeft: „*Ik* ben de waarheid". Evenmin heeft de discipel het leven uit zichzelf, maar hij wordt dat leven alleen deelachtig door gemeenschap met de Levensvorst.

En het is daarom geweest, dat Jezus tot Zijn discipelen, op wier schouders Hij een grootsche en verantwoordelijke taak legde, heeft gesproken: „Blijft in Mij en Ik in U".

3. *Het is een vermanend woord voor ons.*

Voor ons?

Ja, voor allen, die in Jezus Christus *zijn.*

Eén *blijven in* Jezus veronderstelt immers een *zijn in* Hem.

Laat ons letten op deze vermaning: „blijft in Mij". Want de taak, die op onze schouders rust, is verantwoordelijk en zwaar. Zonder Hem kunnen we niets doen.

Daarom moet het ons, gelijk de discipelen, als een bevel in de ooren klinken: „*Blijft* in Mij". De Heiland gebruikt de imperatiefsvorm.

Het is des christens *plicht* dit woord te behartigen. Want alleen dàn is vruchtdragen mogelijk, wanneer er namelijk sprake is van een organische verbinding, zoodat het leven van Jezus óns leven wordt. De rank in de wijnstok en de wijnstok in de rank.

4. *Ons tekstwoord is een woord van troost.*

„Blijft in Mij".

De woorden „in Mij" drukken de toestand van een christen uit. En welk een zalige toestand! Jezus Christus is voor hem geworden de wijsheid Gods en de kracht Gods. Laat U troosten door deze gedachte!

„Blijft in Mij en Ik in U".

Deze woorden zeggen ons, dat het gevaar *nooit van Zijn kant* dreigt. En is dàt geen rijke troost voor de vermoeide en beproefde discipel?

En zoo is ons tekstwoord een woord voor U gemeente, gij die hier uw taak, uw roeping hebt — en het is een woord voor ons, wij die henengaan en trouw wenschen te blijven aan de roeping, waarmede we geroepen zijn. Ik eindig met twee coupletten van een bekend gezangvers te citeeren:

Laat m' in U blijven, groeien, bloeien,
O Heiland, Die de Wijnstok zijt!
Uw kracht moet in mij overvloeien,
Of 'k ben een wis verderf gewijd!
Doorstroom, beziel en zegen mij,
Opdat ik waarlijk vruchtbaar zij.

Ik kan mijzelf geen wasdom geven.
Niets kan ik zonder U, o Heer!
In Uw gemeenschap kiemt er leven
En levensvolheid, meer en meer!
Uw Geest zij in Mij uitgestort;
De rank, die U ontvalt, verdort.

III

LOSSE SCHAKELS

Lessen van Spurgeon. In een bespreking van een werk van W. Y. Fullerton over C. H. Spurgeon, zegt The Baptist Times, het orgaan onzer Engelsche geloofsgenooten:

Welke lessen behelst Spurgeons leven voor ons geslacht? Vooreerst en allermeest een vurige liefde tot Christus. Spurgeon had Christus lief met elken droppel bloeds en het was zijn lust den rijkdom Zijner genade te verkondigen. Hij had slechts één boodschap en die boodschap was Christus. In de tweede plaats een koen vertrouwen in wat bij hem voor waarheid gold. Daargelaten, of hij altijd gelijk had, was Spurgeon een man, die stond voor wat hij het beste achtte en dat moeten wij ook doen. We zullen misschien den toorn opwekken van hen, die weigeren ons recht te geven, maar er ten slotte door winnen. Ten derde: een eenvoudige, natuurlijke goedheid. Niemand zal de uitdrukking „verwaand" op Spurgeon toepassen. Hij was een groot heilige, juist omdat hij nooit vergat menschelijk te zijn. Iemand, onder den indruk van eigen gewichtigheid, bezocht hem eens en verklaarde dat de Heer hem gezegd had dat hij in de Tabernakel (Spurgeons kerk) moest preeken. Dat is eigenaardig, antwoordde Spurgeon, want ik sta in geregelde verbinding met den Heer en Hij heeft er mij niets van gezegd. Daar ligt iets wenschelijks en gezonds in dit soort van heiligheid en wij mogen wel bidden om genade teneinde in dat spoor hem te volgen.

Gebedsgenezing. De mogelijkheid van gebedsgenezing geven we allen toe. Er zijn christenen, die meenen dat het gebed de eenige weg is, waarlangs een christen genezing mag zoeken. Jacobus V is voor hen bewijsplaats. Anderen behouden zich de vrijheid voor om ook bij krankheid gebruik te maken van middelen, waarbij ze graag toegeven, dat het in beide gevallen alleen van Gods zegen afhangt. Maar Mozes zei reeds: „de Heer is een God der wetenschappen" en ook de geneeskunde kan Hem verheerlijken. Wat niet zeggen wil, dat men iemand, die uitsluitend door het gebed heil verwacht, juist voor dweepziek behoeft aan te zien. 't Gevaar bestaat echter dat men dan aan deze dingen (gebedsgenezing en spreken in vreemde talen) een beteekenis hecht, die hun niet toekomt. Hun geestelijke waarde is gering. Bewijskracht voor geestelijk leven hebben zij niet. Ze zijn geen uitingen van een rijk en geheiligd hart. Daarom niet te verachten of gering te schatten, maar ook niet te overschatten. De vruchten des Geestes zijn heel andere. Deze dingen behooren meer tot het psychische leven. Sommige menschen kunnen kranken heelen en duivelen uitwerpen, zonder dat zij den Heere Jezus kennen. In Korinthe schijnen menschen in vreemde talen te hebben gesproken, zonder dat de H. Geest ze bezielde. Paulus acht het tenminste nog noodig de Gemeente een keursteen aan de hand te doen, waaraan ze de geesten, die in de vergadering het woord voerden konden toetsen. Dat buitengewone trekt niet eens altijd de beste elementen tot zich. Het zijn niet de edelste eigenschappen en neigingen, die er op reageeren.

Het traktaat. In een artikel over „Het traktaat" merkte de Baptist Times eens op, dat vele traktaten lijden aan slechte stijl, gebrekkige taal, zwakke argumentatie en kinderachtige voorbeelden. „Over 't geheel genomen deugen onze (Engelsche) traktaten niet". Ze moeten door begaafde mannen geschreven worden. Een traktaat kan menschen achterhalen, die voor een preek op den loop gaan. Wij gelooven ook in de waarde van goede traktaten. Dat zijn, zegt de Baptist Times, traktaten die:

1. puntig en pittig de dingen zeggen en op den man afgaan;

2. gesteld zijn in een vriendelijken toon. Niet uit de hoogte; niet schoolmeesteren;

3. geschreven zijn in leesbaren stijl en met woorden van onzen tijd. Geen getheologiseer; geen tale Kanaäns;

4. tot een beslissing nopen; een antwoord eischen, tot een daad dwingen.

Het opstellen van zulke traktaten is een taak, die bizondere begaafdheid eischt. Niet ieders werk. Ondertusschen bezitten wij in De Zaaier een Evangelisatie-blad, dat bestendigheid geeft aan den Evangelisatie-arbeid door geschriftverspreiding. Wel vallen de handvollen van dezen zaaier wat lang na elkaar. Ze vallen echter geregeld. Hoeveel „Zaaiers" verkoopt gij?

Het Manna. De Israëlieten voedden zich in de woestijn met manna. Er wordt nog steeds over gestreden wat manna eigenlijk is. Tot voor kort was de meening vrij algemeen, dat het manna is het sap, dat door de tarfa-struik wordt afgescheiden na den steek van een insect. Het sap, dat uit den tak vloeit omhult de eieren van het insect en stolt tot een zoete massa, die door de bewoners van Noord-Arabië en het Sinaietisch Schiereiland wel als voedsel wordt gebruikt.

Maar nu heeft in 1927 een wetenschappelijk genootschap van de Universiteit van Jeruzalem door een expeditie naar 't Sinai-schiereiland de vraag opnieuw onderzocht. Het resultaat is, dat het manna is een soort honigdauw, die door bepaalde insecten wordt afgescheiden. Dit „manna" is chemisch onderzocht, en bevat rietsuiker, glucose, sacharose enz.

Maar er is ook nog een andere opvatting, volgens welke manna is een korstmos, dat met den wetenschappelijken naam Lécanora esculenta wordt aangeduid. Er schijnt dus alle reden te zijn om de verwonderde vraag van de Israëlieten te herhalen. Ze zeiden man, dat beteekent: wat (is dat)? Daarom noemden ze het man(na) omdat ze niet wisten wat het was. Om dezelfde reden zullen wij het voorloopig ook maar „manna" blijven noemen.

Belijdenis en Doop. In de „Watchman Examiner" komt onder dit hoofd het volgende artikel voor:

„De plaats, die Filippus nam als uitgangspunt voor de verkondiging van Jezus aan den schatbewaarder uit Ethiopië was een voorspelling van den dood des Heeren. Wat kan er in de verklaring, die Filippus van deze profetie gaf, geweest zijn, dat den kamerling er toe bracht om den Doop aan te vragen? Het verband tusschen het onderwerp van hun gesprek en het verzoek van den kamerling wordt volkomen duidelijk als we denken aan een opvatting, die in de Apostolische gemeenten voorhanden was, en door Paulus in de volgende woorden wordt uitgesproken: We zijn met Hem begraven door den Doop in den dood, opdat, gelijk Christus opgewekt is door de heerlijkheid des Vaders, alzoo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden.

Onder voorlichting van Filippus ging het oog van dezen ontwikkelden man open voor de waarheid, dat de dood van Christus de verzoening van de zonden der wereld is. Hij geloofde, dat dat goddelijke offer ook voor hem gebracht was. Als vanzelf kwam daardoor de wensch over zijn lippen, dat ook aan hem die symbolische daad voltrokken mocht worden, die uitdrukking zou geven aan zijn gemeenschap met Christus en van het zich-een-weten met Christus in diens dood en opstanding. Hij zag in, dat hij door deze daad getuigenis zou geven van zijn geloof in wat de Schrift voorspelt en Filippus hem gepredikt had als in Jezus vervuld zijnde.

Van dit punt uit zien wij den Doop in het licht van het onderwijs van het N. Testament. Het is de goddelijk voorgeschreven wijze om Christus te belijden. Deze wijze van belijdenis doen is thans veelal door anderen verdrongen. Dr. A. J. Gordon zeide eens, dat we in gevaar verkeeren het belijdenis afleggen de plaats te doen innemen, die in het N. Testament aan den Doop is toegekend. De Doop is de door God voorgeschreven wijze om voor menschen en voor God uitdrukking te geven aan ons geloof. Niets mag in de plaats van den Doop gesteld worden. Christus heeft voorgeschreven, dat Zijn volgelingen Hem hun geloof zullen belijden, niet door het gebruik van woorden, maar in de algemeen begrepen taal van het symbool, van een daad: de doop van hun lichamen in water."

L.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Het is slechts een kwestie van plaats.

Ik mijmer over een stukje hout, dat ik op den weg ben tegengekomen. Het is een gedeelte van een vrij stevige tak.

Het was voor mij bijna een „struikelblok" geworden, want toen ik op mijn fiets er over heen reed, had ik de rechterhand aan het stuur en de linker in de overjaszak. Mijn voorwiel deed plotseling zeer schrikachtig en wilde uit de richting schieten, doch een extra knijpen van mijn vuist bracht het onmiddellijk tot gehoorzaamheid. Maar denk u nu eens in, dat ik de minder vaardige linkerhand of dat ik, evenals vele van die overmoedige H. B. S.ers, geen handen aan het stuur had gehad .... Ik voel, dat mijn hart bij deze veronderstelling begint te bonzen. De schrik slaat me om het lijf.

* * *

Deze tak heeft een andere plaats gekend. Ze was vroeger lid van een omvangrijke takkenfamilie en werd uit de sapstroom van de moederplant gevoed.

Was ze daar maar gebleven!

Ze zou gestalte hebben gegeven aan ontelbare wonderschoone bladeren en bloemen en zelfs boomen en bosschen zouden uit haar zijn geboren.

Welk een verschil maakt toch de plaats!

Op den weg is dat brokje hout een gevaar voor argelooze wielrijders en wordt ze door de breede raderen van zware auto's en vrachtwagens onverbiddelijk tot stof vermalen. In de moederplant daarentegen gedijt ze tot roem van den Schepper aller dingen en tot blijdschap en dankbaarheid van vogelheiren, dierenscharen en volksmenigten.

* * *

Is deze tak niet het beeld van menig jongmensch?

Op zijn plaats in de gemeente en in onze schoone N. B. J. Beweging ontwikkelt hij zich tot een heerlijkheid, gelijk die aan de cedars van den Libanon. Op zijn plaats aldaar groeit hij een reine, blijde, stevige ziel, zoodat zijn huisgenooten en vrienden en kennissen van hem zeggen: „Gezegend zij hij onder tienduizend!" Op die plaats gloeit hij van waarachtige vreugde en verblijden zich jongeren en ouderen en zelfs de engelen in den hemel over hem.

Maar .... o, rampzalig maar! .... hij kan van zijn plaats geraken. Hij kan van gemeente en N. B. J. Beweging vervreemden en ver van God met dood en verderf in zijn beenderen rondloopen. Stamelt hier en daar niet een verongelukte, wat eens Byron van zichzelf schreef: „Mijn leven is als een geel geworden blad, dank zij de kanker en de worm?"

* * *

Het is met ons allen een kwestie van plaats.

Waar zijn wij?

Met Christus verborgen in God om jubelend te leven?

Of bij den weg buiten God om jammerlijk verloren te gaan?

Laat m' in U blijven, groeien, bloeien,
O, Heiland, die de Wijnstok zijt.
Uw kracht moet in mij overvloeien,
Of 'k ben een wis verderf gewijd.
Doorstroom, beziel en zegen mij,
Opdat ik waarlijk vruchtbaar zij.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ACHTSTE NAT. JEUGDCONFERENTIE
te Hengelo op 19 en 20 Juli 1933.

Dinsdagavond 8 uur hadden wij onze begroeting in het vereenigingsgebouw der Firma Stork. Het schijnt dat alles mag samenwerken om dezen avond al direct groot, schoon en goed te doen zijn. Begunstigd door 't mooiste weer, wat wij mogen wenschen komen de scharen frissche N. B. J. B.ers met jonge of oude koppen de prachtige oprijlaan binnen stroomen.

't Is een weldoend wonder, zooveel blijde, montere menschen samen te zien in dezen crisistijd. Als het teeken gegeven wordt van binnenkomen stroomt de Concertzaal met haar 650 zitplaatsen bijna geheel vol.

Op een teeken van den plaatselijken voorganger Ds. Reiling staan allen op en zingen spontaan onze Nationale.

Ds. Reiling gaat voor in gebed en leest dan een gedeelte uit Psalm 84.

Nog wordt gezongen Ps. 146: „Prijst den Heer met blijde galmen". 't Lied schijnt de vergadering uit het hart gegrepen te zijn, want het jubelt dat het davert:

'k Zal zoo lang ik 't licht geniet,
Hem verhoogen in mijn lied.

Ds. Reiling spreekt dan een woord van hartelijk welkom als vertegenwoordiger van Hengelo, namens allen daar, aan allen die van buiten gekomen zijn. Volgens spr. heeft men in Hengelo nauwlijks dezen avond kunnen afwachten. Daar heeft men in den laatsten tijd dag en nacht gearbeid en met liefde aan deze Conferentie denkend ze voorbereid.

Nu dat blijkt, want de regeling is tip top in orde. Voor meer dan 350 personen is slaapgelegenheid gevonden. Niet alleen bij gemeenteleden, maar ook bij velen buiten de gemeente zijn de harten en huizen opengezet voor de Conferentie. Namens die allen wordt de Conferentie het welkom toegeroepen. In 't bizonder worden nog de leden van den Jeugdraad welkom geheeten en de wensch uitgesproken dat mede door hun arbeid een rijken zegen mag achterblijven voor den arbeid te Hengelo.

Na deze begroetingswoorden bepaalt Ds. Reiling de vergadering nog een oogenblik bij het woord uit Ps. 84: „Eén dag in Uwe voorhoven is beter dan duizend elders". Hij spreekt z'n vertrouwen uit dat bij de meesten, misschien wel anders geformuleerd maar in wezen toch deze wensch de oorzaak was van de meeste aanwezigen. Hieraan wordt de wensch verbonden dat God de Heere naar den rijkdom Zijner genade in deze dagen boven bidden en denken deze begeerte zal vervullen.

Hierna zong het zangkoor van Hengelo een fijn lied.

Br. H. Huizinga deelde de vergadering eenige humoristische ervaringen mede uit den arbeid van de regelingscom. waar hartelijk om gelachen werd en waar voor de toekomst wel leering in zat.

Het zangkoor van Enschedé krijgt nu gelegenheid en zingt een paar schoone liederen.

Ds. Weenink van Stadskanaal spreekt een woord van hartelijken dank voor het schitterend welkom dat Hengelo de Conferentie biedt. Hij memoreert het feit dat voor acht jaar onze N. B. J. B. te Hengelo geboren werd. Met dank aan God mogen wij constateeren hoe in deze acht jaren wij wonderlijk gezegend zijn geworden. Spreker gewaagt van het gebed, dat overal opgezonden is geweest voor deze Conferentie en ziet in de groote belangstelling voor deze Conferentie het bewijs daarvan. Hij spreekt z'n vertrouwen uit dat God wonderlijk de gebeden verhooren zal en deze Conferentie niet alleen voor Hengelo maar voor al onze gemeenten tot zegen zal doen zijn.

Na eenige mededeelingen der regelingscom. wordt de vergadering gesloten.

A. P. B.

III

WIJ GAAN WEER NAAR HUIS.

„In het huis mijns Vaders."
Joh. 14 : 2.

De hemel is ons tehuis.

Was het tehuis van onze jeugd niet een onneembare veste gelijk?

Wij glimlachen nu bij deze gedachte, maar toch waren wij als jongens er heilig van overtuigd. Het gebeurde soms, dat wij de zonde gewaar werden, omdat zij ons gevonden had! Wij werden „achterna-gezeten" door iemand, die zijn toornend gemoed aan ons wilde bekoelen. Wij maakten ons uit de voeten, wij stoven naar huis toe en deden de achterdeur op den grendel!

Wie zou ons nu nog te pakken kunnen krijgen? Wie zou den gewijden drempel van het huis van onzen vader durven overstappen? Wie?

En was ons tehuis ook niet de plaats, waar in al onze behoeften werd voorzien? Met welk een liefde en zorg werden wij omringd! Vader arbeidde van den vroegen morgen tot den laten avond en moeder was brandzuinig om ons te doen zijn en te doen worden, wat zij zich van ons had voorgesteld. Een scheur in de kiel was ons als een palmtak in onzen jongensstrijd, maar ze was moeder een diepe lijn op haar anders zoo vriendelijk gelaat. En als het dan donker geworden was en wij sliepen en woelden en lachten in onze droomen, ging zij bij het walmend petroleumpitje zitten met naald en draad in de hand en onzen kiel op haar schoot.

En was ons tehuis ook niet de plek, waar zelfs de bedeesde onder ons zijn schroomvalligheid verloor? Onder zijn kameraden was hij stil en afgetrokken. Weinig had hij hun te vertellen; nooit zou hij met een voorstel komen. Het liefst ging hij zijn weg alleen. Wat er in hem omging, werd niemand gewaar. Echt meedoen kon hij eigenlijk niet. Maar thuis! Daar week de bescheidenheid van hem; daar stond zijn mond nooit stil. Thuis gaf hij uiting aan al zijn gedachten: daar zong hij en daar weende hij; daar hielp hij en daar speelde hij. Welk een opvallende verandering!

Ja, maar de jongen was ook thuis!

Alzoo is de hemel ons huis: daar zijn wij veilig en geborgen; daar worden de diepste verlangens volkomen bevredigd; daar fonkelt de blijdschap in het oog van een ieder.

* * *

Wij gaan naar het huis van den hemelschen Vader!

Ons huisje van vroeger zijn wij ontgroeid. Wij dolen thans op eigen beenen langs eigen wegen verder door een dorstig land.

Maar wat geweest is, is een profetie van wat ons wacht, gelijk vele dingen rondom ons voorzeggingen zijn van het wezen der toekomst.

Ons tehuis der jeugd is geweest; ons klimmen op vaders knie, ons vertrouwelijk leunen tegen vaders borst behoort reeds lang tot het verleden.

Doch alles keert in majesteitelijken omvang terug als wij, in Jezus vereenigd, de oogen tot den doodslaap toesluiten.

Hoe zal 't mij zijn? O, wat geen oor vernomen,
Geen oog gezien, geen hart ooit heeft gedacht,
Geen sterv'ling giste ook in zijn stoutste [droomen,
Dat vind ik daar, waar mij mijn Jezus wacht!
Welaan dan, voort! den steilen weg betreden,
Het leed verduurd, het zware kruis getorst,
Zijn vinger stiert mijn wankelende schreden,
Eens rust mijn hoofd voor eeuwig aan [Zijn borst.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Salomo en de tempelbouw.

1 Kon. 3 : 5—28; 1 Kon. 5 en 10.

Les voor Zondag 6 Aug. 1933.

Salomo's droom. Wijsheid gevraagd en gekregen. 1 Kon. 3 : 5—28.

Het einde van Davids leven was niet gemakkelijk geweest; hij had te strijden

met allerlei dingen, waaraan hij om bepaalde redenen geen einde kon maken. Er waren, toen David ouder begon te worden, heel wat liefhebbers om den troon te beklimmen en nadat Absalom gestorven was, smeulde de actie nog na. David had aan Salomo den troon beloofd; hij wist, dat dit des Heeren wil was. In een vertrouwelijk onderhoud met Salomo gaf David hem nog verschillende raadgevingen en wenken; vooral waarschuwde hij voor verschillende personen, zooals Joab en Simeï, waartegen Salomo naar het oordeel van David streng moest optreden. Anderen daarentegen werden in de gunst van Salomo aanbevolen. Nadat David zoo allerlei dingen in orde had gemaakt, stierf hij.

Toen Salomo aan het bewind kwam, hield hij ter dege rekening met de waarschuwingen, die hij gekregen had en brak met vastberaden hand elk verzet tegen zijn regeering. Hij roeide de gevaarlijkste elementen uit en bewaarde zijn volk voor een verwoestenden burgeroorlog en met groote energie wist hij zich op zijn troon te handhaven. In Joabs plaats werd Benaja aangesteld als bevelhebber over het leger. In de plaats van Abjathar kwam Zadok en deze was voortaan alléén hoogepriester. Het oordeel over het huis van Eli werd zoo vervuld.

Maar hoewel Salomo krachtig en snel wist in te grijpen tegen de belagers van zijn troon, hij gevoelde zich zoo klein en afhankelijk van God. Hij had Hem lief, en wilde Hem graag dienen en zich aan Zijn inzettingen houden. Hij was zich van zijn verantwoordelijkheid bewust, en daarom gevoelde hij, dat een zware taak op zijn schouders was gelegd. Daarom ging hij naar Gibeon, waar een bekende hoogte was. Hij was van plan, een groote offerande aan den Heere te brengen van duizend brandofferen. Hoewel God alleen bij het heiligdom gediend wilde zijn, offerde Salomo, bij den nog ongereeden toestand van het heiligdom, op de hoogten. Terwijl hij daar is, heeft hij in den nacht een droomgezicht. De Heere God verschijnt hem en vraagt, wat hij graag zou willen hebben. „Begeer wat Ik u geven zal!" Salomo gevoelde zich nog een jongeling, die niet wist uit te gaan noch in te gaan. Daarom was zijn vurige begeerte gericht op een verstandig hart. Dat was een begeerte, waarin de Heere een welbehagen had en Hij schonk hem toen nog behalve een wijsheid, als nooit iemand vóór of ná hem gehad had ook nog dingen, die hij niet eens had begeerd, namelijk rijkdom en eer. Toen de koning te Jeruzalem was teruggekeerd, offerde hij vóór de ark des Verbonds brandofferen en dankofferen en bereidde ook een groote feestmaaltijd voor al zijn knechten.

De wijsheid van den koning werd al spoedig op een zware proef gesteld. Daar waren twee vrouwen, die elk een lief klein kindje, elk een klein jongetje gekregen hadden. Maar de eene vrouw lag bij ongeluk 's nachts in den slaap boven op het kind, zoodat het stierf. Dat vond zij erg naar en omdat zij haar doode kindje niet weer levend kon maken, nam zij stilletjes het levende kind van die andere vrouw weg en legde haar doode jongetje daarvoor in de plaats. De andere vrouw ontdekte het bedrog en toen zij haar eigen zoon niet terug kon krijgen, gingen beide vrouwen naar den koninklijken rechterstoel. Het was echter een moeilijke zaak; niemand kon hier het bewijs leveren. Salomo echter wist er wat op te vinden. Hij zocht het bewijs van schuld in de uitspraak van het moederhart en dat bleek juist gezien. Hij gaf bevel het levende kind door te snijden en ieder de helft te geven. De angst van de echte moeder, die smeekte om het leven van haar kind, al moest zij het dan ook wederrechtelijk afstaan, en de koele wreedheid van de voorgewende moeder, die het best vond, dat het kind in twee gesneden werd, bracht de beslissing in het rechtsgeding. Heel Israël roemde de wijsheid van den koning, ja, zijn wijsheid werd alom bekend ook bij andere koningen en hoven. Zijn wijsheid overtrof die der Egyptenaren en van allen in het Oosten. Salomo trouwde met een dochter van den Farao van Egypte. Dat was weer een van die dingen, die bij den wijzen koning Salomo niet in orde waren.

Salomo's verbond met Hiram. 1 Kon. 5.

Hiram, de koning van Tyrus, had David altijd bemind. Toen Salomo tot koning gezalfd was, liet Hiram zijn gelukwenschen overbrengen. Salomo zond wederkeerig gezanten en al spoedig kwam het tot een verbond tusschen beide koningen. Dit kwam Salomo goed te pas met het oog op den tempelbouw, waartoe hij besloten had. Zij kwamen overeen, dat Hiram zijn Sidoniërs met Salomo's knechten cederen zou doen houwen uit den Libanon, en het hout zou afvoeren over zee, om bij Jaffo te worden gelost. Salomo zou dan jaarlijks 20.000 kor tarwe en 20 kor gestooten olie opbrengen en aan de arbeiders onderhoud verstrekken. (Een kor of homer (Num. 11 : 32; Hos. 3 : 2) is 163.728 Liter dus bijna 164 Liter.) Salomo liet uit Israël een lichting van 30.000 man opkomen, die bij 10.000 man beurtelings een maand moesten dienen. Bovendien wierf hij uit de Kanaänieten 70.000 lastdragers en 80.000 houwers aan. Onder leiding van de Tyrische opzichters hieuwen deze werklieden reusachtige steenblokken uit, die moesten dienen om den grond van den tempel te leggen. De plaats was al door David aangewezen, de heuvel Moria, waar de dorschvloer van Arauna was geweest, en waar Abraham Izaäk had geofferd. Het werd een geweldig werk. Alleen om den bodem toe te bereiden, die moest worden gelijk gemaakt, en die aan de zijden vanuit het dal moest worden opgehoogd en aangebouwd met een wal van steen, had men drie jaar noodig. Daarna, in het vierde jaar van Salomo's regeering, 480 jaar na de uittocht uit Egypte, begon de eigenlijke bouw van den tempel. Merkwaardig moet dat geweest zijn. Geen geluid van eenig gereedschap werd er gehoord bij het bouwen, want alle steenen waren te voren geheel afgewerkt, om kant en klaar te worden ingevoegd. Zeven jaar lang werd er zoo in eerbiedige stilte voortgewerkt. Toen eindelijk, in de achtste maand van het elfde regeeringsjaar van Salomo de bouw was voltooid, werd er een plechtig inwijdingsfeest gehouden. Het glanspunt was de overbrenging van de ark des Verbonds uit de tijdelijke tent, waar David haar geborgen had.

Salomo krijgt bezoek. 1 Kon. 10.

Reeds tijdens de bouw van den tempel was Salomo ook reeds begonnen met het bouwen van een schitterend paleis, tegenover den tempel gelegen, waarover dertien jaar is gebouwd. Hierbij werd hij eveneens geholpen door koning Hiram. Het paleis bestond uit verschillende schitterende gebouwen. De troon van den koning was wel iets zeer bijzonders. Die was met elpenbeen en goud bekleed, met ronden rug en armleuningen, die op twee leeuwen rustten, die men moest beklimmen langs zes treden, op welke rechts en links een leeuw was opgericht. Het was een kunstwerk, dat zijn weerga niet vond. Zijn hofhouding en dienaren en lijfwacht, de schittering van goud en edelsteen, tot zelfs op de schilden der soldaten der lijfwacht, het was een schouwspel van een luister, die elk denkbeeld te boven gaat. Tot in Moorenland toe was de mare van Salomo, aangaande den naam des Heeren, doorgedrongen, en de koningin van Scheba kwam met de kostbaarste geschenken tot hem, om zijn wijsheid te beproeven. Maar er was geen probleem, wat zij hem voorlegde, dat zijn verstand niet doorvorschte en hij haar niet verklaarde. De aanblik van de ontvangst die haar werd bereid, gepaard met de hooge genieting, waarop zijn doordringende geest haar onthaalde; de geschenken, die haar werden aangeboden, zij werd door dat alles zóó overstelpt, dat zij buiten zich zelf van verrukking was en uitriep: Vs. 6—9. In letterlijk alles was Salomo zeer vooruitstrevend. Zijn jaarlijksch inkomen bedroeg 600 talenten, dat is 36.000.000 gulden. Hij was dus wel zeer rijk. Helaas kon hij de verzoekingen van den rijkdom niet weerstaan. Rijk zijn in God is veel heerlijker.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

2e EXLOËRMOND. Geliefde broeders en zusters! Dat vreugde en droefheid elkander gedurig afwisselen ondervond ook de gemeente alhier. Werden we den 15 Mei jongstleden opgeschrikt door het bericht dat onze geachte Secretaris br. P. de Raaf zoo plotseling uit zijn gezin en uit de gemeente was opgeroepen, om te gaan naar die plaats, waar nimmer droefheid, maar enkel vreugde heerscht, den 24 Juni riep de Heer van dood en leven onze oude zuster H. Niemeijer—Smit tot Zich. De Heere trooste de bedroefde familie alsmede de gemeente.

Doch het zijn niet enkel woorden van droefheid die we te melden hebben, want in dienzelfden tijd mochten we tweemaal ons doopvont zien geopend om onze geliefde Voorganger met 4 jonge zusters in het watergraf te zien afdalen en wel op 4 Juni en 2 Juli. Bij die gelegenheden mocht onze Voorganger telkens voor een aandachtig luisterende schare op zeer duidelijke wijze de waarheid van den doop ontvouwen. Na den Doop schaarden wij ons met onze jonge zusters om den Disch des Nieuwen Verbonds, waar onze nieuwe leden werden toegesproken op 4 Juni door onzen Ouderling br. R. v. Wijk en op 2 Juli door Ouderling br. H. Koops. Brs. en zrs. het gaat ons goed. De Heere zegent rijkelijk onze gemeente. Zijn naam zij d' eer.

Met broedergroet, uw br. in Christus,

D. WEVER.

Het ades van de Secretaris der gemeente is thans:

D. WEVER, 2e Exloërmond, Kijl 3.

NIEUWE PEKELA. Gel. brs. en zrs.! Zondagmiddag 9 Juli l.l. nam onze gel. Voorganger, wat de onze thans niet meer is, afscheid van onze gemeente.

Zijn Eerw. sprak naar aanleiding van Joh. 15 : 4 het eerste ged., de woorden: „Blijft in Mij en Ik in u", ons vermanende om in den Heer te blijven als de ranken in den wijnstok.

Ons kerkgebouw was tot in alle hoeken bezet. In den korten tijd van nog geen 3 jaar dat we samen mochten werken in 's Heeren wijngaard was een hechte band ontstaan tusschen gemeente, jeugdvereenigingen én Voorganger en echtgenoote; menschelijkerwijze gesproken was hun taak hier niet af, doch Gods wegen zijn niet de onze.

Na afloop der prediking sprak br. Ouderling Potjewijd namens de gemeente, en br. D Olijslager namens de jeugd, een hartelijk dankwoord voor het vele werk hier verricht, waarvan we samen de zegen mochten ondervinden ook doordat zielen tot den Heiland en in de gemeente kwamen.

Door de Zangver. werd hen de zegenbede toegezongen.

Verschillende Voorgangers en afgevaardigden van omliggende zustergemeenten waren aanwezig en spraken hun beste wenschen uit tot Voorganger en gemeente.

Ook de familie der scheidende Voorganger was goed vertegenwoordigd.

Ds. Weenink vertegenwoordigde de Veenkoloniale Bond en sprak een hartelijk dankwoord tot de scheidende Secretaris.

Ds. Teakema sprak namens de afd. van 't Ned. Bijbelgenootschap en de heer Munneke namens de Chr. School „Doorsnee".

Mogen al de goede wenschen maar in vervulling gaan.

Dit afscheid werd wel onder verschillende omstandigheden gehouden.

Een schaduwzijde was het plotseling overlijden van de gel. vader van Ds. de Haan. We hadden zoo gehoopt dat deze nog tot een zegen mocht worden voor onzen arbeid te Winschoten, maar het heeft niet zoo mogen zijn; een lichtzijde is dat br. Jansma gehoor gaf aan de roepstem der gemeente en straks onze Voorganger hoopt te worden. Wij zien ook in dit alles des Heeren hand, wetende dat Hij nooit alleen laat.

Wij feliciteeren de gem. Utrecht met haar Voorganger en hopen dat de arbeid daar rijk gezegend mag worden.

Wanneer de onderlinge verhouding tusschen gemeente en Voorganger zoo wordt als die hier was, dan zal het zeker goed gaan.

Gel. brs. en zrs.! wij bevelen ons in Uw aller voorbede aan.

Met hartelijke br.gr., namens de gem.,

de Secr. W.

WORKUM. Zondag 9 Juli waren we bijeen gekomen in ons kerkje als gemeente en belangstellenden om een laatste woord te beluisteren van onzen Voorganger br. G. Visser. Eerst werden we eenige oogenblikken bepaald wat in de bijna 5 jaren van samen verrichte arbeid was verricht. Ook verschillende moeilijkheden werden getrotseerd. Velen gingen van ons heen door vertrek, onze rijen werden gedund ook doordat onze leden op ietwat verre afstand gingen wonen. Dit schiep ons nieuwe moeilijkheden, de arbeid verplaatste zich daardoor. En dan ook het moeilijke voor onze Voorganger zelf, gezien het vele reizen dat door hem moest gedaan worden wat ook weer inbrak op het gezinsleven van hem zelve. Doch terugziende mocht ook nog God dank gebracht worden voor ons samenzijn tot op dezen dag. Het woord wat we samen beluisterden vinden we in Matth. 17 : 5 en wel Gods stem: „Deze is Mijn geliefde Zoon!" en dan in 't bijzonder: „Hoort Hem!"

Naar aanleiding daarvan werden we er op gewezen om Hem te hooren. Dan, als we dat recht doen, zal ons zegen zijn beschoren en zullen we ook als gemeente zegen bewerken en gezegend worden, maar alleen dat boven alles de stemme Gods in het: „Hoort Hem!"

Aan het eind der prediking werd namens de gemeente een woord van afscheid gesproken door br. H. Leenstra Sr., Ouderling der gemeente, die br. Visser dankte voor zijn arbeid, hem Gods zegen wenschende ook in zijn nieuwe gemeente en dat het ook bij br. Visser aldaar mocht zijn, wat wij van hem beluisterden de woorden: „Hoort Hem!"

Na afloop der prediking vierden we nog samen des Heeren Avondmaal, waar ook nog door br. Hamer, Ouderling, en broeder Vlas welgemeende afscheidswoorden werden uitgesproken en tevens de gemeente opgewekt tot trouw aan den Heer om samen te arbeiden tot welzijn der gemeente.

Zoo behoort ook de arbeid van Ds. Visser voor Workum tot het verleden en wij hopen dat ook hij in Bergumerheide zegen mag brengen en gezegend worden.

Voor de gem. Workum,

P. HORNSTRA, Secr.

III

NEDERLANDSCHE BAPTISTE VROUWEN BEWEGING „ZUSTERHULP".

Aan het bestuur en de leden van „Zusterhulp".

Geliefde zusters in Chr.

Thuisgekomen van Sneek, is het mij een behoefte met een enkel woord mijn voldoening uit te spreken, over de door U allen gevoerde actie. Het bezoek aan de vergadering heeft me tot diepe dankbaarheid gestemd.

Het weerzien van zooveel oude bekenden, uit schier alle deelen des lands, was op zichzelf reeds een verkwikking.

Ik zag daar moeders uit groote gezinnen, die ik van nabij kende; op de gezichten teekende zich af, harden arbeid en vele zorgen. Ik had ze vroeger reeds met belangstelling en tevens met stille bewondering gade geslagen. Of dwingt het geen bewondering af, wanneer zulke, met zorg beladenen, altijd nog tijd en geld hadden voor de zaak van den Meester? Ziende op het kruis gingen ze hun weg en in zelfverloochenende liefde waren zij vaak de eersten die met blijdschap hun offers brachten. Ze in deze zelfde gesteldheid des harten weer te ontmoeten, was mij een waar genoegen. Ik twijfel niet, of ook bij hen, die ik niet kende, zullen vele dezulken geweest zijn.

Dat Zusterhulp deze toegewijde zielen samenbrengt is een zaak van groote beteekenis.

Daar zal zegen van uitgaan, vooral in onze gezinnen en gemeenten.

Men is het er thans vrijwel over eens, dat er grondige reden is, op godsdienstig terrein om te klagen, maar wanneer men dan deze dingen ziet, is er dan niet nog meer oorzaak om te danken?

Deze letteren zijn dan ook als een danktoon bedoeld.

Met zusterlijken groet en heilbede,

in Chr. uw verb.,

W. J. V. D. SCHORS—KOOPMAN.

III

En -- hoe doen wij?

Sjok, sjok, sjok. Daar kwam Heintje aan. Z'n wagentje met bosjes hout kon-ie haast niet meer voortduwen en nu moest-ie nog wel een hoogte op.

„Hè, hè," zuchtte Heintje, „effen ruste". Hij leunde tegen z'n wagentje en veegde 't zweet van z'n voorhoofd.

„Zoo ouwe baas, moet je 's uitblazen?" vroeg in 't voorbijgaan een jonge vrouw.

„Zoo Heintje, verlies je den moed", zei een heer, die meteen door liep.

„Zoo kom je er niet Hein, zou je niet 's verder gaan?" schertste een jonge werkman, die óók weer verder ging.

„Vooruit Hein, moet je hier blijven staan?" lachte een dienstmeisje, dat met een mandje met boodschappen voorbij liep.

Kom Hein, laat ik je 's helpen, en een stevige schooljongen met een boekentasch op z'n rug nam de wagen en reed 'm vlug de hoogte op. „Dank je wel, jij bent nog er 's een kerel — jij zal er wel komen . . . .", zei Hein dankbaar, maar de jongen hoorde hem niet, vroolijk fluitend had hij z'n weg vervolgd.

III

MEDEDEELINGEN

De Commissie der Unie

is als volgt samengesteld:

Ds. K. Reiling, voorzitter
Ds. J. W. Weenink, secretaris
Ds. J. Huizinga
Ds. A. P. Barendregt
Ds. J. Louw
Br. A. H. Zerbst
Br. J. v. d. Heide
Br. J. Visser, administrateur-penningmeester.

We feliciteeren br. A. H. Hardenberg met zijn succes aan de Universiteit te Leeds, Engeland, waar hij de graad B. A. (Bachelor of Arts) behaalde. Hij is weer in ons land en gunnen hem na zijn moeitevolle studie een goede vacantie.

Bevestiging Ds. L. de Haan te Utrecht.

In verband met de vele te verwachten belangstelling melden wij U dat de *intrede* van Ds. L. de Haan, D.V. 23 Juli a.s. zal plaats vinden om 4 uur in de *Doopsgezinde Kerk, Oudegracht 270.* De inzegening is des morgens 10 uur in ons gebouw Kerkstraat 28, b/d Nagtegaalstraat.

D. MOLIJN, Secr.

Utrecht, Diezestraat 2.

Noordbergum.

De bevestiging en intrede van br. Ds. G. Visser van Hoorn zal D.V. plaats vinden op Zondag 30 Juli a.s. V.m. 9.30 bevestiging door Ds. H. Visser van Sneek. N.m. 2.30 intreeprediking Ds. G. Visser, 's avonds 7.30 begroetingssamenkomst.

Wij noodigen de zustergemeenten uit haar te doen vertegenwoordigen, ieder is welkom. Degenen welke komen en logies behoeven worden vriendelijk verzocht dit even zoo spoedig mogelijk ter kennis van ondergeteekende te brengen.

Namens de gem.,
de Secr. S. v. d. MEER,
Noordbergum.

Zusterhulp.

Zusters, zooals velen weten, hebben we in Sneek besloten, om de goederen, die bestemd zijn voor de kerstkist voor de Congo, te zenden naar een centraal punt. Dat punt is Apeldoorn. Wil er nu aan denken, de goederen, die natuurlijk al klaar liggen, *voor* 1 Aug. te zenden naar zr. S. van Beek—Reiling, van Hasseltlaan 39, Apeldoorn.

Secretaresse N. B. V. B.

Zusterhulp.

Kort voor het overdragen der boeken nog ontvangen van de afd. Zusterhulp te Apeldoorn f 10.— ; van de afd. Hoorn f 7.—. Hartelijk dank! Daar ik een schrijven over deze gelden ontving, ben ik maar zoo vrij ze nog even te verantwoorden.

Voortaan moeten de gelden natuurlijk worden gezonden aan de nieuwe penningmeesteresse.

Met hartelijke groeten
aan alle zusters, Uw
S. BOURITIUS—Hamer.

Deventer, 1e Weerdsweg 123.

Het adres van:

Ds. L. DE HAAN

is voortaan

Reggestraat 52, Utrecht.

III

LEESTAFEL.

Een man uit één stuk, door G. Schröer. Uitgave van G. F. Callenbach te Nijkerk.

Dit boek is deel 4 van den 36sten jaargang van de „Christelijke Bibliotheek". De titel lijkt ons niet heel gelukkig gekozen. Een zoo bij uitstek sterk karakter is de sympathieke boerenzoon Arno Selge niet. — Schröer beschrijft een stuk Thuringsch dorpsleven. Op een klein terrein ontmoet men verschillende menschen en moeilijkheden, waarop het Evangelie wel een slechts zijdelingschen, maar toch niet te ontkennen invloed uitoefent. Het is goede ontspanningslektuur en als zoodanig aanbevolen!

L.

III

BONTE STEENEN.

Over de Radio

is in den laatsten tijd heel wat te doen geweest. Ge vindt het misschien wel aardig om te hooren, wat ik ergens las over het eerste radio-toestel.

Rudolf Ferrari, de tegenwoordige directeur van het Chicago-opera-orkest, heeft Marconi muziekles gegeven, toen deze een jongen was van een jaar of twaalf. Een erg dankbare leerling schijnt hij niet geweest te zijn.

Op een dag komt hij op de les zonder muziekboeken, maar met een paar vierkante doozen onder zijn arm.

„Ik moest met één van die doozen op een hoogen heuvel klimmen, terwijl Marconi op het dak van mijn huis klom", vertelt Ferrari. „Ik kreeg ook een pistool mee en de boodschap af te vuren, zoodra ik een verdacht getik hoorde. Ik had geen notie van wat er in die kist zat, maar de jongen was zoo opgetogen, dat ik hem zijn zin gaf. Ik beklom den hoogen heuveltop, deed de kist open en ging zitten. Even later hoorde ik geklik en daarop een heele serie tikken. Toen schoot ik 't pistool af. En daar komt me die jongen aanrennen, zonder hoed, zonder jas, opgewonden en blij".

„Hebt u 't gehoord?" riep hij al van ver.

Ik zeg: „Ja".

„Welke boodschap seinde je over?" vroeg ik hem en het antwoord luidde: „Er is muziek in de lucht".

Het was het eerste draadloos overgeseinde bericht.

Onvermogen.

Soo weynich als men wijn wt netelen [can drucken,
Soo weynich als de Moor can bleyken [sijne huyt,
Soo weynich als de losch sijn vlecken [wisschen wt,
Soo weynich als men mach van dorens [vijghen plucken;
Soo weynich als een steen hem rechten [can of bucken,
Soo weynich als een trom van sellef [slaen geluyt,
Soo weynich sonder vocht opschieten [can het cruyt,
Soo weynich sonder saet den lantbou [can gelucken,
Soo weynich als een pot self wasset [wter aerd',
Soo weynich als een kint hemselven [teelt of baert,
Soo weynich als een lijck can ploeghen [ofte delven;
Soo weynich als een huys wordt sonder [hant gesticht,
Soo weynich als den dach comt sonder ['t sonnelicht, —
Soo weynich heeft den mensch het [goede van hemselven.

J. REVIUS.

De kracht van het gebed.

Een Duitsch predikant kwam op een reis eens te Londen en wilde den grooten redenaar Spurgeon hooren. De portier van zijn hotel lichtte hem evenwel niet goed in over het uur van aanvang van den dienst en zoodoende kwam hij een uur te vroeg in de kerk. Toen hij dit bemerkte, wilde hij weer weggaan om nog een eindje om te wandelen, maar de koster zeide: „gaat u maar mee, er zijn er al meer". Hij ging den predikant vóór, een smalle trap af naar een kelderruimte onder de kerk. En daar lagen eenige honderden mannen en vrouwen geknield om een zegen te bidden voor de prediking van Spurgeon, die een uur later zou optreden. Toen begreep de vreemde predikant, waarom er zulk een kracht en zulk een zegen kon uit-

gaan van de prediking van Spurgeon. Het was het gedurig gebed van zijn gemeente, dat hem in staat stelde om zoo te prediken.

Wat gezegd wordt.

Griekenland zeide: Wees wijs — ken u zelf.

Rome zeide: Wees sterk — beheersch u zelf.

Confucius zeide: Wees edel — verbeter u zelf.

Het Shintoïsme zeide: Wees los van de wereld — verlies u zelf.

Het Boedhisme zeide: Dood de begeerte — vernietig u zelf.

Het Hindoeïsme zeide: Wees los van de wereld — verlies u zelf.

Het Mohammedanisme zeide: Beheersch u zelf — heersch over anderen.

Het Jodendom zeide: Wees heilig — houd de wet.

Modern materialisme zegt: Wees werkzaam — geniet van het leven.

Modern dilettantisme zegt: Wees ruim — ontwikkel u zelf.

Het Christendom zegt: Wees gelijk Christus — geef u zelf.

STANLEY JONES.

GERED.

Een vrome, voorname dame in het zuiden van Engeland woonde eens met haar twee dienstboden op een zeer groote buitenplaats, die ver van andere huizen verwijderd stond. Hoewel er geen mannelijke hulp in huis was, was de dame toch niet bevreesd, omdat zij, als een geloovige Christin, op de bescherming des Heeren vertrouwde. Daarbij verzuimde ze echter niet, de noodige voorzichtigheid in acht te nemen; want iederen avond voor het naar bed gaan, ging ze zelf door het geheele huis, om te zien of ramen en deuren goed gesloten waren. Haar slaapkamer lag tamelijk ver af van die der meisjes, dus in geval van overval of andere gebeurlijkheden was ze op zichzelf aangewezen, of liever op de bescherming van haar hemelschen Vader.

Tot hiertoe had zij nooit overlast van eenig mensch ondervonden, doch op zekeren avond maakte ze weer haar gewone rondgang en vermoedde niet, dat een heele dievenbende om haar huis sloop, ja dat zelfs een er van zich al in huis bevond! Zoo kwam zij eindelijk in haar slaapkamer, en wat zag ze bij het betreden daarvan?

Ze bemerkte onder haar bed een man, die zich verborgen had! Ze had nog genoeg tegenwoordigheid van geest om niet luid te gaan schreeuwen. Inwendig echter smeekte zij tot God, en Hij verhoorde dit gebed, want Hij gaf haar zooveel rust, dat ze stil voor zich zelf kon overleggen, wat zij in deze hachelijke oogenblikken doen moest. De toestand was werkelijk gevaarlijk voor de dame. De dienstboden waren te ver weg, en zelfs als ze die had kunnen roepen, hadden ze toch den roover niet kunnen overweldigen. Het vertrek weer te verlaten, was ook niet raadzaam, want wat had die man dan ondertusschen niet kunnen doen! Zij besloot alzoo, rustig en stil te zijn en niet te laten merken, dat zij het gevaarlijke gezelschap gezien had; en verder vertrouwde ze op God.

Zooals ze gewoon was, sloot ze de deur van haar slaapkamer, kleedde zich voor den nacht en zette zich toen neer, nam haar Bijbel en las met heldere stem de 91ste psalm. Dan knielde ze neer en bad luide om bescherming voor zichzelf, haar beide maagden en haar huis. Toen stond ze getroost op, blies het licht uit en legde zich rustig te bed.

Aan inslapen was onder deze omstandigheden natuurlijk niet te denken. De man onder het bed hield haar uit den slaap en .... na eenige minuten bemerkte ze hem zelfs naast haar bed. .... Hij sprak haar aan: „Mevrouw, schrik niet! Ik zal u geen kwaad doen. Wel ben ik hier gekomen om u te berooven, maar ik heb u hooren lezen en bidden en toen was 't alsof iemand me tegenhield geweld tegen u te gebruiken. De Heer, tot dien u gesproken hebt, heeft mijn hart getroffen! Nu verzoek ik u vriendelijk mij rustig te laten begaan. In den tuin bevinden zich mijn kameraden; ik zal ze een teeken geven, dan zullen wij ons verwijderen en kunt u rustig slapen. Ik geef u mijn woord, dat u noch de uwen leed geschieden zal!"

Daarna ging hij naar 't venster, opende het en floot schel; de dame bleef ondertusschen kalm liggen. Vervolgens kwam hij terug en zeide nog: „Nu ga ik, uw gebed is verhoord en geen ongeval zal u overkomen; ik heb nog slechts één verzoek, namelijk, dat u mij dat schoone boek wilt geven, waaruit u zoo pas hebt gelezen. Nog nooit heb ik zulke woorden eerder gehoord, ik zou er graag in lezen". De dame antwoordde: „Neem het boek maar mee, het ligt op de tafel!" De man nam het, verliet het vertrek en weldra was alles weer rustig. Met dank aan God sliep de dame in en toen ze den volgenden morgen haar rondgang maakte, vond ze in huis alles onbeschadigd. Haar huis was in Gods bescherming geweest en onder Zijne vleugelen was het wel bewaard.

Maar onze geschiedenis is nog niet heelemaal uit. Vele jaren later werd eens een groote samenkomst gehouden, die ook door de oude dame bezocht werd. Toen verschillende sprekers het woord hadden gevoerd, trad ten laatste ook nog een colporteur op, die tot haar groote verbazing uitvoerig en juist alles vertelde, wat zij in dien gedenkwaardigen nacht had beleefd. Hoe zou de colporteur dat alles zoo precies weten?

Het raadsel werd spoedig opgelost, want de spreker eindigde met de woorden: „En nu wil ik het hier zeggen, die roover was ik; maar Gode zij dank, sinds dien tijd heb ik Zijn Woord gelezen en lief gekregen en is het bij mij allemaal anders geworden!"

De dame kon nu ook niet langer meer zwijgen. Ze stond op en zeide: „Alles, wat deze heer zooeven verteld heeft, is letterlijk waar. Ik zelf ben die vrouw, wier gebed op zoo wonderlijke wijze verhoord is".

De hoorders waren door het verhaal van den man en de bevestiging der dame diep geroerd en gingen zeer onder den indruk naar huis.

III

Vrijdag 28 Juli 1933 No. 2298 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Het adres der Redactie is van Dinsdag 11 Juli tot nadere bekendmaking:

Ds. G. BOURITIUS,

1e Weerdsweg 123, te Deventer.

III

LEER MIJ TE LEVEN, HEER!

„Teach me to live — 't is easier far to die". Longfellow.

Leer mij te leven, Heer! — Veel lichter valt het sterven,
Wanneer 'k naar Huis mag gaan om Uwen Hemel te erven, —
Leer mij te leven, Heer!

Help mij te dragen, Heer! al wat Gij me op wilt leggen,
Bij alles wat Gij doet, gewillig „Amen" zeggen, —
Help mij te dragen, Heer!

Leer mij gelooven, Heer! — 't Werkt alles mee ten goede,
Ja, al de slagen ook van Uwe liefde roede,
Leer mij gelooven, Heer!

Help mij te werken, Heer! — ook waar de krachten slinken,
Uw arm toch steunt en schraagt mij, als ik neer mocht zinken, —
Help mij te werken, Heer!

Leer mij te hopen, Heer! — ook waar de nacht komt dalen,
En 't oog niets, niets kan zien van Uwer liefde stralen, —
Leer mij te hopen, Heer!

Help mij te strijden, Heer! — met U moet ik verwinnen,
En zegevierende leidt Gij eens mij Uwen Hemel binnen —
Help mij te strijden Heer!

Leer mij te wachten, Heer! — al kruipen schijnbaar de uren,
Tot Gij de beê verhoort, hoe lang het ook moog duren —
Leer mij te wachten, Heer!

Help mij te lijden, Heer! — Gij weet, hoe 't hart kan bloeden;
Maar Gij hebt balsem, die voor wanhoop kan behoeden —
Help mij te lijden, Heer!

Leer mij te leven, Heer! — Het is een daaglijksch sterven;
Maar langs dien stervensweg zal 'k eens Uw Hemel erven.
Leer mij te leven, Heer!

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

BEKWAAM TOT HET KONINKRIJK GODS.*

Niemand van de aanwezigen, die eenigszins vertrouwd is met de geschiedenis van de Baptiste gemeente te Utrecht, zal het kunnen en willen ontkennen, dat deze dag — 23 Juli 1933 — een dag van zeer groote beteekenis is zoowel voor de gemeente als ook voor ons. Voor de gemeente, omdat heden aan haar verbonden werd haar eerste voorganger; een dag, waarnaar men jarenlang heeft verlangd; een dag, die men biddende heeft verbeid. Maar ook voor ons, omdat wij — geboren en getogen op het platteland — heden de moeilijke en verantwoordelijke taak hebben aanvaard, waarvoor de gemeentelijke arbeid in een stad als Utrecht ons plaatst.

Met welk Schriftwoord wenschen wij nu de arbeid in Uw midden, gemeente, te aanvaarden?

* Intreepredikatie van Ds. L. de Haan, gehouden op 23 Juli j.l. in de Doopsgezinde kerk te Utrecht.

Ik heb gemeend bij deze gelegenheid Uw aandacht te moeten bepalen bij Lucas 9 : 62 en wel bij deze woorden: *„Niemand, die zijn hand aan de ploeg slaat, en ziet naar hetgeen achter is, is* ***bekwaam*** *tot het koninkrijk Gods."*

Ge weet, dat het in dat bekende laatste gedeelte van Luc. 9 gaat over de vraag: hoe men Jezus moet volgen. In dat Schriftgedeelte maken we kennis:

1. met iemand, die enthousiast is voor de Persoon van Jezus van Nazareth. De Evangelist Mattheüs zegt ons, dat het een schriftgeleerde geweest is. Een niet alledaagsch verschijnsel: een schriftgeleerde, die in geestdrift geraakt voor de „rabbi" van Nazareth! De schriftgeleerde is onder de bekoring gekomen van Jezus' machtwoord. Hij heeft Jezus' wonderen aanschouwd. *En nu wil hij Jezus maar dadelijk volgen, zonder dat hij weet, wat dat eigenlijk inhoudt.* Zijn geestdrift moet getemperd worden. Daartoe herinnert Jezus hem aan *de werkelijkheid van het volgen van Hem.*

2. met „één uit Zijn discipelen", volgens Mattheüs. Deze werd *door Jezus* geroepen met de woorden: „Volg Mij." Jezus had daarvoor zeker gegronde redenen. Wie deze persoon geweest is, weten we niet. De overlevering weet te verhalen, dat we hier te doen hebben met Filippus de Evangelist. Maar dat doet er ook niet toe. *In elk geval was hij een persoon, die een voorwaarde verbond aan het volgen van Jezus.* Hij wilde wel volgen, máár....

3. met een eveneens ons onbekend persoon. (Volgens Prof. Dr. de Zwaan moet hij bepaald een boer geweest zijn.) Deze persoon wilde Jezus wel volgen, maar *begon verkeerd.* Hij wilde eerst nog enkele regelingen treffen, wenschte ook nog behoorlijk afscheid te nemen van de zijnen. Op zichzelf is daar niets tegen. Maar in dit geval ging dat *niet.* Onze derde persoon moest begrijpen, dat de zaak

des Konings haast had. Daarom mocht hij niet met het aangezicht naar het verleden gekeerd staan. Zoo doende zou men slechts zijn onbekwaamheid demonstreeren. Daarom kreeg hij uit Jezus' mond te hooren: *„Niemand, die zijn hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het koninkrijk Gods.*"

Laat mij nu drie gedachten naar voren mogen brengen.

I. ***Het volgen van Jezus moet een gedurig volgen worden.***

Velen willen Jezus wel volgen, maar het is een volgen van korten duur. De moeilijkheden, aan dat volgen verbonden, willen ze maar het liefst ontwijken.

Maar Jezus is met dat soort van volgen niet tevreden. Hij wil, dat we Hem *altijd* en *overal* zullen volgen. Wij moeten Jezus volgen, gedurig, d.w.z. *altijd maar weer.* Enthousiasme mag onder omstandigheden goed zijn, *doch is niet voldoende.* Men moet weten, wat een volgen van Jezus inhoudt, wat er aan verbonden zit, en welke de gevolgen daarvan zijn.

II. ***Dat gedurig volgen van Jezus moet blijken aan onze arbeid voor Hem.***

We kunnen Jezus slechts volgen, wanneer we met Hem gemeenschap hebben. En *levensgemeenschap met Jezus* beteekent zooveel als *arbeidsgemeenschap met Hem.*

Een volgeling van Jezus is iemand, die in 's Meesters dienst is getreden! Iemand, die zich Hem ter beschikking heeft gesteld, *geheel en al,* en *onvoorwaardelijk.*

En zoo kom ik tot mijn derde gedachte.

III. ***Onze arbeid voor Jezus moet zijn die van een bekwame arbeider.***

Want daar is veel verschil tusschen arbeider en arbeider. Dat behoef ik heusch niet nader toe te lichten. Velen doen precies *alzoo.* Wat ik daarmee bedoel? Ik bedoel dit — en laat mij nu maar blijven bij het beeld, waarbij Luc. 9 : 62 ons bepaalt — velen blijven hélaas maar bij het allereerste begin; ze slaan de handen aan de ploeg! Het *lijkt* bepaald goed te worden. Maar nauwelijks hebben we dit gedacht, of het gaat al verkeerd. *De ploeger keert het aangezicht naar het verleden,* inplaats van naar voren te zien. Hij openbaart zich daardoor als een *onbekwame* arbeider. Want achterom ziende zal de ploeger geen rechte voren kunnen trekken.

* * *

„Niemand, die zijn hand aan de ploeg slaat, en ziet naar hetgeen achter is, is *bekwaam* tot het koninkrijk Gods."

Gemeente! Jezus begeert niet *in de eerste plaats vele* discipelen, vele *volgelingen,* vele *arbeiders.* En gij zult die ook niet in de eerste plaats begeeren.

Jezus begeert echter dezulken, die zich zonder voorbehoud Hem willen wijden, die Hem altijd en overal willen volgen, die voor Hem willen arbeiden, die *bekwaam* zijn tot het koninkrijk Gods.

In ons tekstwoord gaat het niet om de vraag, of men onderdaan van het koninkrijk Gods kan zijn, maar of men *bekwaam* is tot dat koninkrijk.

Gemeente! mag ik in dit beeld, hetwelk Jezus ontleent aan het landleven, een symbool zien van onze *gemeenschappelijke arbeid?* Want immers, in een Baptiste gemeente werken voorganger en gemeente, ik kan ook zeggen: werken gemeente en voorganger *samen.* De coöperatiegeest moet ons allen bezielen!

Broeders en zusters, laten *wij samen* de handen aan de ploeg slaan. Voor ons ligt een groot arbeidsterrein. Daar moet *gewerkt* worden. En daarom: niet de aangezichten naar het verleden gekeerd. Want dan zullen wij onbekwame arbeiders blijken te zijn.

We mogen natuurlijk wel aan het verleden *denken.* Laten de aangename herinneringen aan het verleden U maar gerust inspireeren. Maar we begrijpen toch zeker wel de bedoeling van dit beeldrijke woord van onze Heiland: „Niemand, die zijn hand aan de ploeg slaat, en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het koninkrijk Gods"?

Broeders en zusters, leden van de gemeente Utrecht, laat ons *vooruit zien,* nu *we samen* de handen aan de ploeg slaan.

Laat ons belijdenis afleggen van ons geloof in God, van ons geloof in Jezus Christus en van ons geloof in de Heilige Geest.

God zegene ons in onze gemeenschappelijke arbeid.

Amen.

III

HET AVONTUUR.

Een van Cromwell's generaals, die deelnam aan een veldtocht in Ierland, verklaarde, dat de uitvoering van een zeker krijgsplan *onmogelijk* was. „Indien alles, wat ge er van te zeggen hebt, is, dat het onmogelijk is, ga dan heen en *doe* het", antwoordde Cromwell.

Dit antwoord is niet zoo vreemd als het op het eerste gehoor schijnt. We proeven er den menschenkenner uit. Hoe goed de groote Cromwell den mensch kende, blijkt wel uit de opdracht, te *doen* wat onmogelijk scheen.

Wie een beetje rondziet in het leven en probeert te verstaan, wat het leven zegt, merkt, dat heel het leven opgebouwd is op den eisch, te doen wat men *niet* kan. Wanneer men dezen eisch loslaat houdt men feitelijk op te *leven.* Want leven is *stijgen,* is *ontwikkeling,* en het leven *stijgt niet meer* en de ontwikkeling *staat stil,* als de mensch niet meer tracht aan het bereikte *voorbij* te komen.

Het kind, dat de school bezoekt, moet dag aan dag doen wat het nog *niet* kan, en juist daardoor brengt de school het *verder,* komt het door de school tot *ontwikkeling.* En dat, wat we van den jongen mensch op school vragen, is 't wat God van *ons* vraagt in het leven. En — zegt dan ook het Evangelie — niet door het voor menschen *mogelijke,* maar door het bij de menschen *on*mogelijke, wordt het leven gered.

* * *

Het leven is een avontuur en het avontuurlijke is het aantrekkelijke. Indien we het leven aanvaarden als een waagstuk, en stoutmoedig uitvaren op avontuur, kan het een weldaad worden voor ons en anderen. Alle *pioniers* waren avonturiers, menschen, die het *gewaagd* en die gegrepen hebben naar het *onmogelijke,* en die het nog *onbekende* hebben opgezocht.

God heeft ons geschapen met een behoefte aan het *wonder,* het bovenmogelijke. Met niets houdt de mensch zich liever bezig, dan met het onmogelijke; niets trekt hem meer aan dan het onbereikte. Oppervlakkig geoordeeld ligt daarin iets bevreemdends. Men zou verwachten, dat de mensch als verstandig schepsel zijn geest niet zou bezig houden met onmogelijkheden. Hij zou — schijnt het — beter doen met z'n krachten te wijden aan dingen, die binnen z'n ervaring liggen.

En toch kan hij het niet nalaten te grijpen naar het ongrijpbare. Hij kan zich niet ontworstelen aan de bekoring, die van het onbereikte uitgaat. Hij *mag* niet. *God* wil het niet hebben. Onze Schepper roept ons in dezen drang naar hooger, naar de ontzaglijk hoog liggende eeuwige bestemming van ons leven. Een drang, die in ons leven een spanning te voorschijn roept, die in Christus wordt opgeheven.

* * *

Hoe wordt een kind aangetrokken door dat, wat buiten de grenzen van zijn ervaring ligt: door het avontuur, het waagstuk. Het heeft behoefte aan gevaren, aan iets, dat moeilijk is, d.i.: het heeft behoefte aan *zout* in het leven! Het loopt liever in de dakgoot, dan op het breede voetpad. Jan Ligthart vertelt dat aan den kant van de straat, die ze naar school langs moesten, direct bij den waterkant de steenen vaak hoog opgetast stonden, op een paar vingerbreedte van het water. Daar, juist dáár moesten we langs —

zegt hij — ofschoon de straat breed en open voor ons lag. Maar neen, niet de ongevaarlijke straat trok ons — daar was niets aan. Dien smallen rand moesten we langs. Met de handen tegen de steenen als vliegen, schoven we er centimeter voor centimeter langs en 't ging goed, natuurlijk ging 't goed. Moeders griezelt het als ze zooiets zien — vaders dienen een gevoelige bestraffing toe, maar hoe arm zou ons menschelijk geslacht zijn als deze drang om het onbereikte te bereiken, onmogelijkhoden te overwinnen, ons niet was ingeschapen!

* * *

We herinneren ons den dag, waarop we vernamen dat Lindberg den Oceaan was overgevlogen. Anderen vóór hem hadden het geprobeerd en met hun leven betaald. Velen zeiden: *waarvoor* is dat goed? Er varen toch stoombooten? Heel waar — maar die drang het *onmogelijke* te volbrengen!

* * *

Dezen drang ontmoeten we op elk terrein. Hij heeft de menschheid haar pioniers gegeven. De pioniers op het gebied der techniek niet slechts, maar ook op het gebied van geloofs- en geestesleven. Zoo verstaan we Abraham den grooten Baanbreker, die gedreven door den geweldigen honger naar het onbekende, de stad met fondamenten ontdekt heeft. Hij was de man, die tegen de traditie opstond; voor wien het geloof allereerst breuk met verleden en omgeving beteekende, voor wien het geloof de oproep was om, brekende met overlevering en gewoonte, nieuwe wegen in te slaan.

* * *

Vergeten we niet dat God de God is van dit geestelijke revolutionneeren. Zeker, niet *alles* is goed, dat in opstand is tegen het oude. Maar in veel verzet tegen het overgeleverde in kerk en maatschappij, werkt een goddelijke bezieling, woelt pioniersbloed. Voor Abrahams geestel. kinderen is God de kracht, die bestendig tot vernieuwing drijft en daarom dwingt tot breuk op breuk met het bestaande. Vaak is het hun alsof de hope op een hooger leven, een betere wereld, die in hun hart laait, in teleurstelling zal eindigen. Maar vroeger of later zal de God van Abraham hen, gelijk eens hun geestelijken voorvader, brengen tot een leven en in een wereld, ver boven hun idealen. Een *grootsche* hope, een machtige *teleurstelling* en een heerlijke vervulling — dat zijn de drie stadia van het leven dier geloovigen, die in Abraham hun vertegenwoordiger hebben. En die geloovigen zijn wij, *in onze jeugd.*

* * *

Dit leven op avontuur bepaalt, hoe wij God zien. Abraham zag in God zijn Schild en Loon. Dat strookte met het karakter en de omstandigheden van den ondernemer, den Waaghals, den Pionier.

De Pionier, de man, met overlevering en omgeving brekend, de Abrahams-mensch, de man, die het ideale zoekt, geen vrede *kan* hebben met misstanden, met het leven zooals het is, en de wereld zooals ze is; die liever alles riskeert, dan zich neerlegt bij het voor zijn gevoel verouderde; de mensch, die den huiselijken vrede en de familierust er aan durft te wagen, die nieuwe banen *in slaat — die* mensch heeft in God zijn Schild, zijn Loon, d.w.z. hij voelt zich, van wie ook verlaten, zeker van Gods bescherming, hij weet dat *God* met hem is, en weet dat zijn veroveringstocht naar een nieuwe wereld *zal* slagen.

* * *

Hoe gezegend is deze behoefte boven het bestaande uit te komen en het bereikte achter zich te laten; te worden wat men *niet* is!

Van deze behoefte is Christus de bevrediging. Het is in Hem, dat het onmogelijke verwerkelijkt wordt, het onbereikbare wordt gegrepen. Zal het leven niet falen, niet teleurstellen; de levens a a n l e g levens w e r k e l i j k h e i d worden dan moet het gebracht worden in contakt met Christus.

Hij verstaat ons. Hij weet met ons om te gaan. Hij kent de aantrekkingskracht, die het onbereikbare op ons uitoefent. Zij is het aanknoopingspunt voor Zijn arbeid.

Wij kunnen er ons niet bij neerleggen, dat hetgeen, dat we niet missen kunnen, in het Rijk der onmogelijkheden zou blijven. We moeten *hopen*, we moeten *hongeren*, we moeten *grijpen*.

En nu komt de Heiland als de *Vervuller*, de Sterke Schakel, in Wien het onmogelijke verwerkelijkt en het onbereikbare gegrepen is: *gij* zijt volmaakt in Hem.

L.

III

Een zekere mijnheer X.

kwam vijf minuten te laat op een bestuursvergadering.

„Mijnheer X", berispte de voorzitter hem, „U is oorzaak, dat we een uur verloren hebben door op U te wachten".

„Een uur?!! maar meneer de Voorzitter, ik ben toch maar vijf minuten te laat."

„Dat weet ik", antwoordde de president, „maar we zijn met ons twaalven en twaalf maal vijf minuten is een uur".

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

ONZE 8e NATIONALE CONFERENTIE

De middagverg.* van de eerste Conferentiedag.

De voorz. van onze N. B. J. B. — Ds. J. W. Weenink — opent om $2^1/_2$ uur de vergadering met het laten zingen van een lied. Daarna gaan twee broeders voor in gebed. Nogmaals heft de vergadering een lied aan.

De secretaris krijgt gelegenheid voor enkele mededeelingen. Eerst wordt medegedeeld, dat herkozen is in de N. B. J. Raad de secretaris — Ds. A. P. Barendregt — en dat als nieuw lid gekozen is Ds. L. de Haan van Utrecht.

De mededeelingen van de secretaris houden gedeeltelijk verband met de „verrichtingen" van het afgeloopen jaar. We worden herinnerd aan sommige besluiten, die op de zakenvergadering van hedenmorgen genomen zijn, o.a. het besluit, om als N. B. J. B. een georganiseerde actie voor de zending te voeren en om zoo mogelijk de opleiding van een zendeling-kweekeling voor haar rekening te nemen.

Vervolgens worden we bepaald bij „Jong Leven", onze jeugdkrant. De mededeeling gewordt ons, dat het blad onzer jongeren het vrij goed maakt. Besloten is, ons blad maandelijks te laten verschijnen. Alles behoef ik niet mee te deelen, omdat het verslag en overzicht in „De Christen" verschijnt.

De voorstelling vindt plaats. De voorzitter doet dat op de hem eigene wijze, d. w. z. telkens onder luid applaus, wanneer de verschillende jeugdgroepen om de beurt zich aan de vergadering presenteeren. Onze N. B. J. B.ers uit Heerlen—Treebeek maakt een waardig slot.

Daarna wordt spontaan gezongen: „'k Zal eens mijn Heiland in heerlijkheid zien".

Het gaat prachtig. Er is bezieling en de geest van samen-willen-werken voor onze Koning vervult de harten der conferentie-bezoekers.

De voorzitter deelt mede, dat br. J. de Jong, hoofdonderwijzer in Ned. Indië, door ziekte verhinderd is tot ons te spreken over de godsdienst in 't jeugdleven der Indonesiërs. De N. B. J. R. heeft echter de medewerking kunnen verkrijgen van br. van der Weg, zendeling, met verlof hier te lande. Onze Eerw. broeder deelt ons iets mede over het zendingswerk. Velen hebben een verkeerde voorstelling van een zende-

* gehouden in het Vereenigingsgebouw van de firma Stork.

ling. Een zendeling moet overal goed voor zijn, precies als Haarlemmerolie! We krijgen enkele praktische lessen, waaruit ons blijkt, dat een zendeling wel mag beschikken over een groot aanpassingsvermogen en veel, heel veel liefde tot de verlorenen om Jezus' wil.

De spreker heeft een aandachtig gehoor en geen wonder! Br. van der Weg weet te boeien. Wie luistert er niet graag naar de ervaringen van een zendeling als onze broeder is, die huis en hart open stelt voor de inlanders? Het gezin van een zendeling moet zijn — zoo blijkt ons heel duidelijk — een gezin, waar Jezus woont. Want de menschen moeten daar iets van Jezus zien. En dat is in de praktijk erg moeilijk. Toch is dat het eenige, waardoor de menschen voor Christus Jezus gewonnen kunnen worden.

We nemen ook heel eventjes een kijkje in een christelijk ziekenhuis en merken het groote verschil met een Christelijk oostersch ziekenhuis en dat zooals wij het hier kennen.

Onze taak is, aldus br. v. d. Weg, niet praten over Jezus, maar Jezus laten *zien.* Laat Jezus zien in Uw gezin, in Uw persoonlijk leven en op Uw werk, opdat Zijn Koninkrijk kome.

Vervolgens maken we nog kennis met Mevr. van der Weg en hun oudste zoon. Staande zingt de vergadering: „Wij hebben een machtigen Heiland".

De voorzitter heeft nog enkele mededeelingen.

Van 4—4½ uur wordt gepauzeerd. Er is buiten gelegenheid een kopje thee te drinken, wat frissche lucht te happen en voorts deze en gene even de hand te drukken.

Het tweede gedeelte wordt weer begonnen met het zingen van een lied.

Ds. L. de Haan krijgt nu gelegenheid, om te spreken over het onderwerp: „Het karakter van onze Koning of aan Wie we ons toevertrouwen".

Daarna zingen we biddende: „O, Lam van God, voor mij op aard' gekomen".

Gelegenheid wordt gegeven voor enkelen, die een goed woord van Jezus willen zeggen. Een N. B. J. B'ster maakt al dadelijk gebruik van de aangeboden gelegenheid en spreekt een inhouds- en gevoelvol woord tot de vergadering. De vergadering belijdt zingende: „Daar is een helper groot van kracht".

Onmiddellijk daarop komen weer enkelen naar voren, die getuigenis geven van het heil in Jezus Christus. Het zijn gezegende oogenblikken. Ruim veertig jeugdigen, die in het afgeloopen jaar voor Jezus gekozen hebben, komen op het platform, om samen een lied ter eere van hun Meester te zingen. De voorzitter noodigt de onbeslisten uit nu voor Jezus te kiezen.

De secretaris kondigt de collecte aan, waarvoor N. B. J. B.ers niet bang zijn.

Voordat er gecollecteerd wordt, wordt nog een spreekkoor ingestudeerd. Het valt ons allen mee!

We zingen: „Alzoo lief had God de wereld . . .", inmiddels brengen we ons offer, d. w. z. we dragen zooveel mogelijk bij in de bestrijding van de onkosten, verbonden aan deze prachtconferentie.

Het is inmiddels halfzes geworden. Over ruim een uur moeten we ons opstellen voor de demonstratieoptocht door de stad.

De secretaris heeft nog enkele mededeelingen, en wekt zoo nu en dan de lachspieren op.

Het spreekkoor wordt nog eens herhaald.

De voorzitter eindigt met een kort dankgebed.

Onze demonstratieoptocht aan den avond van den eersten Conferentiedag.

Om kwart voor zeven begint de opstelling. Tot eer van onze N.B.J.B.ers en van het organisatorisch beleid der regelingscom. te Hengelo kan gezegd worden, dat de stoet te zeven uur compleet opgesteld staat. Tien minuten later zetten wij ons in beweging. Wat een optocht. Zevenhonderd personen loopen mee en er wordt goed gemarcheerd! Door twee muziekcorpsen wordt lustig geblazen en voor hen die de muziek kunnen hooren, is het niet moeilijk in de pas te blijven.

Rond een uur marcheeren wij en men weet in Twente van marcheeren. Voor velen is het rijkelijk ver. Maar over 't algemeen is de optocht schitterend en onze beweging maakt in Hengelo een goed figuur; wat naar we hopen ten zegen van ons werk aldaar zal komen.

Het einddoel is het z.g.n. Bataafsche kamp, waar we nog een heerlijke openluchtsamenkomst hebben. Voor die openluchtsamenkomst is een spreekkoor ingestudeerd, dat ondanks de korte voorbereiding werkelijk schitterend slaagt.

Ds. Reiling van Hengelo spreekt een warm woord naar aanleiding van het tekstwoord: „Ik schaam mij het Evangelie van Christus niet".

Na hem spreekt br. de Jong, stud. te Hamburg, over de vraag: „Wat is Christus voor denkende jongemenschen?" Voor hem is deze vraag daarin beantwoord dat hij in Christus 't antwoord vindt op de twee groote levensvragen: „Wie is God" en „wie ben ik". Als die vragen, waarmede alle denkende jonge menschen zitten, opgelost zijn, dan komt kracht en rust in het leven.

Er wordt op de openluchtsamenkomst best gezongen. Een muziekcorps verleent goede medewerking en het zangkoor van Hengelo geeft een nummer ten beste.

Om negen uur sluiten wij en gaan met een hart vol van dank jegens God naar huis.

De morgenvergadering* van de tweede Conferentiedag.

Het is buitengewoon mooi weer, zoodat het de meesten ietwat moeilijk valt een zitplaats in de groote conferentiezaal op te zoeken.

De secretaris laat om tien minuten over half tien een lied aanstemmen. Onder het zingen komen de honderden N.B.J.B.ers in dichte drommen de zaal binnen, zoodat men vijf minuten later overal N. B. J. B.ersgezichten ontwaart.

Intusschen wordt nog spontaan gezongen: „Verblijdt U in Jezus Uw Heer". Nu, de blijdschap is allerwege merkbaar.

De secretaris merkt op, dat we deze tweede conferentiedag weer met een bidstond willen beginnen. Het moet wel een dankstond zijn. We willen danken voor het stralend zomerweer en voor de goedheid Gods. Daarop gaan enkelen voor in gebed. Er wordt gezongen: „God is hier, Hij wil ons zeeg'nen". Weer zijn er eenigen, die bidden, waarop de bede door middel van het lied omhoog stijgt: „Daal als in tijden van ouds op ons neer". Nogmaals wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt, voor te gaan in het gebed. De bidstond wordt geëindigd met het lied der toewijding: „Heer, ik geef m'aan U volkomen", waarvan het laatste vers staande gezongen wordt.

De voorzitter neemt daarna de leiding van de vergadering over. We zijn gekomen aan het punt: „bijdragen van afgevaardigden en bezoekers in de vorm van voordrachten, opstellen, zang enz." Een broeder uit A'dam verkrijgt eerst het woord, die zich ontpopt als „een heel gewoon, klein Zondagsschoolmeestertje" (het zijn des broeders eigen woorden), en de Zondagsschool in het middelpunt der belangstelling tracht te stellen.

Een lied wordt gezongen, waarna „het vrouwtje van Stavoren" goed voordraagt. De vergadering geeft blijk een goede voordracht te apprecieeren.

De voorzitter heet nog de jeugd — voor zoover tegenwoordig — van Hengelo I, van de niet-geunieerde gemeente Enschedé, van Eindhoven en Heeg hartelijk welkom, hetgeen gedeeltelijk door de beslommeringen van een conferentie vergeten is.

Enkele jeugdigen van Stadskanaal zingen erg verdienstelijk. Flink zoo! N. B. J. B.ers, doet maar Uw best,

* eveneens in het Vereenigingsgebouw.

wanneer ge iets hebt te zeggen op onze conferenties. Stelt Uw krachten en gaven maar gerust in dienst van onze Koning. Hij is het waard, dat ge Hem *zoo goed mogelijk* dient.

Een N. B. J. B.er uit Emmer-Erfscheidenveen draagt een beleerende voordracht voor.

We zingen, waarna we luisteren naar een opstel van Eindhoven in de persoon van een zuster.

Daarna krijgt br. D. Molijn — penningmeester van onze N. B. J. B. — het woord. Genoemde broeder herinnert aan „Jong Leven", dat nu een maandblad wordt, en doet nog enkele mededeelingen.

De voorzitter herinnert aan het groote tekort, dat er nog is, en stelt de aanwezigen in de gelegenheid samen dat tekort te dekken — er wordt onder het zingen van een lied gecollecteerd.

Broeder T. Jansma, toekomstige voorganger van de gemeente N. Pekela, spreekt nu over: „het program van onze Koning of waaraan we ons wijden". Het onderwerp blijkt goed bestudeerd te zijn en wel zóó, dat zeker niet allen de behandeling hebben kunnen volgen. Over verloop van tijd zal men het wellicht in „Jong Leven" of „De Christen" nog eens rustig kunnen nalezen.

De voorzitter laat een slotvers zingen, doet vervolgens nog enkele mededeelingen, die in hoofdzaak de vertrekkende jeugdgroepen aangaan, en sluit deze geslaagde morgenvergadering met dank aan God. Het is nog tien minuten voor twaalf. Prachtig! Beter tien minuten te vroeg dan te laat eindigen, wanneer het warm weer is en de conferentiezaal overvol.

De slotvergadering.

Ze wordt gehouden in de tuin van het vereenigingsgebouw, omdat het weer bepaald goed is. Zoo langzamerhand vinden we elkaar in een hoek van de tuin, waar enkele looverrijke boomen ons eenige schaduw verstrekken.

De secretaris — als altijd vol ijver — laat enkele liederen zingen. Eerst gaat het nog niet al te best — het is ook zoo warm! Maar toch duurt het niet lang, of de spirit zit er al weer in.

Br. J. B. de Neef, voorganger van de gemeente Vrieschelo, spreekt een krachtig, opwekkend woord tot de aanwezigen.

Daarna draagt de secretaris de leiding over aan de voorzitter van onze N. B. J. B.

Br. Molijn krijgt gelegenheid voor een korte toespraak. Hij spreekt nu niet als penningmeester maar als onze *broeder* met een echt N. B. J. B.ers hart.

Uit alles blijkt, dat we ons op een slotvergadering bevinden. Wenken worden nog gegeven, opmerkingen gemaakt, vragen gesteld — de intimiteit houdt ons allen omvangen.

Door velen worden welgemeende woorden van dank gesproken aan de jeugdgroep Hengelo voor de piek, piek, piekfijne voorbereiding en regeling van de conferentie. En dan niet te vergeten de gastvrijheid, genoten in zoovele huisgezinnen! We zullen dat alles niet spoedig vergeten.

Het hoogtepunt van deze slotvergadering blijkt te zijn het kernachtige slotwoord van onze voorzitter: „de eed op het vaandel". Men luistert met veel aandacht en niet zonder zegen. We hopen het spoedig in „De Christen" te kunnen lezen.

We gaan naar huis: naar het Noorden, Zuiden en het Westen, maar nemen een rijke zegen vanuit Hengelo mee, terwijl de bede opklimt in ons aller hart: „Heer, stel ons nu maar tot een zegen".

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jerobeam.

1 Kon. 11 : 26—12 : 20.

Les voor Zondag 13 Aug. 1933.

De profetie van Ahia.

1 Kon. 11 : 26—43.

Wij hebben er in een vorige les reeds op gewezen, dat Salomo de verzoekingen van den rijkdom niet kon weerstaan. Behalve de dochter van Farao nam hij nog verschillende vreemde vrouwen uit de Heidenen van rondom, tot een duizend toe zelfs, tegen het uitdrukkelijk bevel des Heeren in. Het verdroot hem, dat zijn vrouwen in Israël hun eigen goden niet konden dienen en daarom bouwde hij op den Olijfberg tegenover Jeruzalem een hoogte voor Kamos, het verfoeisel der Moabieten en voor Molech, het verfoeisel der Ammonieten. Ja, nog veel meer afgoderij liet hij toe. De strijd tusschen het heidendom en de ware godsdienst van Israël werd feller dan ooit te voren. In de laatste levensjaren van Salomo openbaarden zich reeds de kiemen van het verval. Hadad, de prins uit Edom, die was ontkomen aan het door Joab in zijn land aangerichte bloedbad, dwong aan Farao, wiens zwager hij was geworden, de vergunning af om weer te keeren, natuurlijk met geen andere bedoeling dan den opstand tegen Salomo te organiseeren. Nog gevaarlijker tegenstander was Rezon, die de vlucht had genomen van zijn meester, den Syrischen koning van Zoba. Hij hield zich nu staande met een bende vrijbuiters, om straks een Syrisch koninkrijk te Damascus te grondvesten. Maar het sterkst werd toch de eenheid van het rijk bedreigd door een van zijn eigen knechten, Jerobeam, den zoon van Nebat, wiens moeder, een weduwe, Zerua heette. Hij was uit Efraïm afkomstig, de meest roerige stam. Hij had wegens zijn dapperheid van Salomo een hooge post in zijn stam ontvangen. Toen hij eens op den weg liep, waarschijnlijk reeds vervuld met revolutionnaire plannen, had hij een ontmoeting. De profeet Ahia kwam hem tegemoet. De profeet had een nieuw kleed aan, maar toen hij Jerobeam zag komen, trok hij het nieuwe kleed uit en scheurde het in tien stukken, tevens profeteerend, dat de Heer het koninkrijk van de hand van Salomo zou scheuren en aan hem tien stammen zou geven. Jerobeam werd echter ernstig gewaarschuwd voor eigenmachtig handelen. Eén stam zou van Davids huis blijven, om Davids wil en om Jeruzalems wil, waar het heiligdom was. De scheuring zou niet geschieden in de dagen van Salomo. De Heer zou met Jerobeam zijn, als deze alles zou doen, dat de Heer hem zou gebieden en hij in de wegen des Heeren zou wandelen.

Toen Salomo van deze dingen hoorde, van deze ernstige profetie, wilde hij Jerobeam dooden, maar deze nam de vlucht naar den koning van Egypte, Sisak, en daar bleef hij, tot Salomo was gestorven.

In het boek Prediker vinden wij uitingen van een gemoed, dat door de ijdele verwachtingen van het leven is bedrogen. Het vermoeden is bij het lezen van dit boek gewettigd, dat de koning ten slotte toch in den weg van berouw en bekeering den weg tot God weergevonden heeft. De koning komt in den avond van zijn leven tot de overtuiging, dat het geheim van het werkelijk geluk ligt in het vreezen en dienen van God. „Vreest God en houdt Zijn geboden!" Salomo stierf, nadat hij veertig jaar lang over Israël had geregeerd. Zijn zoon Rehabeam werd koning in zijn plaats. Hij was toen 41 jaar oud.

De opstand der 10 stammen.

1 Kon. 12 : 1—20.

„En Rehabeam toog naar Sichem . . ." zoo begint het volgende hoofdstuk. Daar waren alle stammen bijeen gekomen. Waarom juist hier? Wel, Sichem lag in het midden van het land, gunstig voor alle stammen. (Kaart laten zien). Wat weten wij reeds van Sichem? Hier in de buurt woonden Abraham en Jacob. Het gebeente van Jozef werd hier begraven. Hier hield Jozua zijn laatste rede tot het volk. Het grootste deel van het volk bleek niet met den koning tevreden te zijn. Vooral de noordelijkste stammen klaagden reeds geruimen tijd. Zij spreken van een hard en zwaar juk, dat zij hebben moeten dragen. Wij kunnen wel begrijpen, waarin dat heeft bestaan. In de groote geldsommen, die aan het

hof van den koning moesten worden afgedragen, voor de groote bouwwerken te Jeruzalem, voor de vestingen, die werden aangelegd, voor de dienst, die de arbeiders moesten verrichten bij al die bouwwerken. Tot dusver had het volk het echter niet gewaagd, in opstand te komen. Salomo had daartoe veel te veel macht, de opstandelingen zouden al heel gauw bestraft zijn. Jerobeam had immers zoo spoedig mogelijk moeten vluchten, toen er iets bekend werd van een profetie ten gunste van Jerobeam. Na Salomo's dood kwam hij echter onmiddellijk uit zijn ballingschap uit Egypte terug, toen Israël hem r ep. Wij begrijpen wel, dat de scheuring van het rijk voor de deur stond. Het was de straf van God voor den afval van Salomo, waaraan natuurlijk de meeste menschen hadden meegedaan, anders waren zij nu voortaan, ook zonder Jerobeam, wel getrouwer geweest in het dienen des Heeren. Het was ook mee een gevolg van den eeuwenouden naijver, die er bestond tusschen de stammen Efraïm en Juda, in verband met beider voorname, maar toch verschillende positie. (Gen. 48 : 13—20; Deut. 33 : 13—17). Reeds in de dagen der Richteren had deze onderlinge naijver een gevaarlijke spanning veroorzaakt. (Richt. 8 : 1—3; 12 : 1—6). Bij de terugkeer van David was eveneens Israëls afgunst tegenover Juda aan het licht gekomen. (2 Sam. 10 : 41—43). Dat Israël niet uit eigen beweging naar Jeruzalem ging, om Rehabeam te zalven, maar den koning daartoe te Sichem wachtte, is reeds een bewijs van de afwachtende houding die aanstonds werd aangenomen. De zware diensten, die Salomo van het volk had verlangd, mochten misschien in Judea gewillig zijn vervuld, men was in Israël den druk moede, en zij zeiden daarom tot Rehabeam: „Uw vader heeft ons juk hard gemaakt; gij dan nu, maak uws vaders harden dienst, en zijn zwaar juk, dat hij ons opgelegd heeft, lichter, en wij zullen u dienen!"

Deze houding van het volk heeft de koning niet verwacht. Hij zeide ten minste, dat hij zich eerst moest beraden. Op den derden dag zou hij antwoorden. Hij volgde echter niet den raad op, die de oudsten, die reeds Salomo's raadgevers geweest waren, hem gaven, om namelijk aan den billijken wensch van het volk te voldoen. Hij luisterde liever naar den kring van jongere raadslieden, die met hem waren opgegroeid en die het weelderige hofleven lief hadden gekregen. Ja, hij gaf aan het volk het tergend antwoord, dat hij hun last nog aanmerkelijk verzwaren zou. Niet meer met roeden zouden zij gegeeseld worden, maar met schorpioenen getuchtigd. Dat waren in dien tijd een soort karwatsen, een korte steel met een aantal riemen, met aan elke riem aan het eind een ijzeren kogel, die aan alle kanten bedekt was met scherpe punten. Toen was het volk voldoende ingelicht. Israël scheurde zich los van Davids troon: „Wat deel hebben wij aan David? ja geen erve hebben wij aan den zoon van Isaï; naar uwe tenten, o Israël! voorzie nu uw huis, o David!" Rehabeam tastte door en zond Adoram, die over de schatting was, maar hij werd gesteenigd en de koning moest in haastige vlucht naar Jeruzalem zijn heil zoeken. Wel verzamelde hij een leger van 180.000 man uit Juda en Benjamin, maar de tien stammen hadden Jerobeam reeds koning gemaakt, en niemand volgde het huis van David dan Juda alleen waarbij dan ook de stam van Benjamin moet worden gerekend. Door het woord des Heeren uit den mond van Semaja den profeet werd evenwel Rehabeam uitdrukkelijk verboden om den burgeroorlog te beginnen, en daarmee was de breuk die nimmer geheeld werd, een voldongen feit.

Ons tekstwoord heeft wel gelijk, dat ons voorhoudt: „Een zacht antwoord keert de grimmigheid af, maar een smartend woord doet den toorn oprijzen". Wij willen probeeren, steeds meer te gelijken op den Vredevorst, den Zone Davids, Jezus Christus.

D. G. B.

III

GELOOF!

„Zoo gij kunt gelooven, alle dingen zijn mogelijk dengene, die gelooft".
Mark. 9 : 23.

Twee families, die naast elkander woonden, deur aan deur, kregen beide dezelfde droeve tijding. Van elk gezin was een zoon zeeman geworden; maar de boot waarop beiden voeren, was vergaan en beide jongens waren verdronken. De eene familie was wel diep ontroerd, maar toch getroost en berustend in God, Die Zijn wijze bedoelingen met alles heeft. Maar de andere familie gaat onder in vertwijfeling en hopeloosheid, omdat men daar geen God bezit.

Zij wonen dus vlak bij elkaar, deur aan deur, zij ademen dezelfde lucht, zij ontvangen beiden dezelfde boodschap; en toch blijkt dat zij van elkander gescheiden zijn door een afgronddiepe kloof. Zij leven elk in een andere wereld.

O, welk een wonderbare wereld, die des geloofs, als men daarin mag wonen.

Er zijn menschen, waarvan men den indruk heeft, dat zij geen verlangen hebben naar zondevergeving, naar rein leven, naar een geheime kracht in den strijd tegen het booze. Maar er zijn ook menschen, die daarnaar uitzien, en die vol verlangen uitroepen: „O wanneer ik toch kon gelooven! Dat wilde ik zoo graag. Maar ach, ik kan niet gelooven!"

O, er zijn zooveel zielen, die men ziet tobben, ook met allerlei zondenood; en men zou hen zoo graag willen toeroepen: „Ach, wanneer gij slechts kondt gelooven! Dan was alles goed. Dan waart gij werkelijk geholpen!

* * *

Bovenstaand Bijbelwoord is genomen uit de geschiedenis die ons vertelt, hoe de Heer Jezus kwam van den berg der verheerlijking. Een vader had zijn ongelukkige zoon, die een booze, stomme geest had, tot de discipelen van den Heiland gebracht met de bede, dat zij helpend zouden ingrijpen. Maar zij vermochten niets!

Dan verschijnt Jezus, en nu wendt de vertwijfelde vader zich tot Jezus zelf met de bede: „Zoo *Gij* iets kunt, wees met innerlijke ontferming over ons bewogen, en help ons!" De Heer Jezus ziet den man vol deelneming aan en laat het hem gevoelen: O, het ligt niet aan Mij, maar aan *U* ligt het! „Zoo *gij* kunt gelooven, alle dingen zijn mogelijk dengene, die gelooft!"

Er kwam ook eens een melaatsche tot Jezus en zeide: „Heere! indien Gij *wilt*, Gij kunt mij reinigen!" Lezer, wie gij ook zijt, daarvan moet gij rotsvast overtuigd zijn, dat beide dingen waar zijn: Jezus *kan* helpen en verlossen, en Jezus *wil* helpen en verlossen. De zaak is slechts, hoe wij innerlijk tegenover deze feiten staan.

„Zoo *gij* kunt gelooven!"

* * *

Wat is gelooven? Dat woord wordt zoo dikwijls gebruikt. Maar er is een eenvoudige weg voor ons, het te weten. Zie slechts die menschen aan, die zeggen, dat zij geloovigen zijn. Wat zijn 't voor menschen? Wat is het bijzondere aan hen? O, deze menschen zijn diep overtuigd van een werkelijkheid, die men met de zintuigen niet waar kan nemen. Zoo zeker de zon aan den hemel brandt, het bloed door hun aderen stroomt, zoo zeker zijn zij er van overtuigd, dat er een eeuwige en onzichtbare wereld is. „Want het geloof

nu is een vaste grond der dingen, die men hoopt en een bewijs der zaken, die men niet ziet". (Hebr. 11 : 1). Zij, die gelooven, vertrouwen in alles, in vreugde en leed, op hun God. Dat is het groote geheim huns levens. Want wij hebben het niet uit ons zelf. Ook ons geloof zelf maakt ons niet zalig. Er is maar Één, die zalig maakt, Jezus Christus! „En de zaligheid is in geen anderen; want er is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de menschen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden". (Hand. 4 :12). O, grijp in het geloof dezen Jezus aan, belijd Hem voor de menschen!

Edison, de groote uitvinder, kwam met zijn eerste groote uitvinding, die hem zoo ongeveer al zijn geld gekost had, bij een zakenman en bood de ontdekking aan. De zakenman onderzocht de zaak en zag er al gauw heel wat „muziek" in zooals dat wel eens genoemd wordt. Hij noemde het bedrag van f 60.000.—, waarvoor hij een cheque schreef. Overgelukkig ging Edison met zijn cheque naar de bank en verwachtte niet anders, of het geld zou hem zonder meer worden uitbetaald. Maar de bediende schoof de cheque terug met de woorden: „Zoo kan ik U het geld niet uitbetalen!" Edison ging bedroefd naar huis en dacht niet anders, dan dat hij een zwendelaar in handen gevallen was. In zulke dingen en in bankzaken was Edison niet erg thuis. Gelukkig kwam hem onderweg een vriend tegen, die hem deelnemend vraagde naar de oorzaak van zijn bedroefd uiterlijk. Edison vertelde de zaak. De vriend lachte en verklaarde: „Kom maar mee, zet je handteekening op de cheque en de zaak is in orde, je wordt dan onmiddellijk betaald". Zie, dat is het geheim des geloofs: persoonlijke toeëigening, de naam er onder plaatsen!

* * *

Ja, maar als alles dan zoo eenvoudig is, dat een kind het begrijpen kan, hoe komt het, dat zoo velen dan niet tot het geloof komen? O, er zijn ook hindernissen des geloofs: „Zoo gij *kunt* gelooven!"

Velen hebben een verkeerd geloofsbegrip en meenen, dat zij heel de christelijke geloofsleer vooraf moeten kennen en aannemen.

Allerlei ernstige, eerlijke vragen komen daarbij in hun op, waarop zij geen antwoord weten. De hoofdzaak is echter, dat gij tot Jezus komt, zooals gij zijt. Dan wordt langzamerhand wel het noodige licht geschonken voor de verschillende waarheden. Anderen komen niet tot het geloof, omdat zij eerst alles willen begrijpen. Maar 't geloof is geen zaak van 't verstand in de eerste plaats, maar van den wil, van 't leven. Zoo zouden wij nog verschillende hindernissen des geloofs kunnen opnoemen, maar laat ons enkel nog één hindernis, de grootste, mogen noemen.

De grootste hindernis voor 't geloof is . . . . de zonde! Daar is in 't leven misschien een en ander uit 't verleden, dat niet tot klaarheid kwam. Daar zijn soms betrekkingen en verhoudingen, die men niet wil opgeven, gewoonten, die men niet wil overgeven om Gods wil te erkennen en te doen. O, hier ligt voor de meeste menschen zeker het grootste struikelblok. Daarom hunkeren zij en sleepen zich voort en kunnen niet tot het eenvoudige, klare geloof komen. O, kom eens te voorschijn en wordt openbaar voor God en waar noodig voor de menschen! Laat u verlichten door Gods Geest en dan komt er klaarheid en blijdschap ook in Uw leven.

* * *

Wij mogen zeggen: God schenkt en werkt het geloof zoo gaarne, wanneer wij het ernstig willen en Hem daarom bidden. Op wonderbare wijze kan God hindernissen uit den weg ruimen, zelfs zulke, die ons onoverkomelijk schijnen. Allerlei wegen en middelen gebruikt God daartoe. Hij laat het Evangelie prediken, ineens wordt gij door een bepaald woord aangegrepen; het gaat U door het hart. Of gij leest in Gods Woord en wordt op merkwaardige wijze getroffen. Of het leed doet zijn intrede in uw leven. Een mensch moet leeren inzien, hoe vergankelijk alles is; dat ook het liefste op aarde aan de vergankelijkheid onderworpen is. En dan leert een mensch zich uitstrekken naar het Onvergankelijke, naar God, naar Jezus Christus. Of gij komt in aanraking met ware geloofsmenschen. Al is er eerst een zwak geloof in U ontstaan, ook een zwak geloof mag den Heiland ervaren in Zijn genade. O begin ernstig te breken met de zonde in ieder opzicht, en als gij U dan uitstrekt naar het geloof, wordt het U geschonken.

Gelooft gij reeds of nog niet? Dat is de groote vraag. Ach, „zoo gij kunt gelooven! Alle dingen zijn mogelijk dengene, die gelooft!"

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

Pinksterfeest HEERLEN TREEBEEK. Geliefde brs en zrs, lezers van De Christen. Als Correspondent van ons Pinksterfeest rest mij nog u daarvan eenige mededeelingen te doen. Onze Heiland, Jezus Christus heeft ons hier in Limburg een heerlijk Pinksterfeest gegeven. Den eersten dag was ons locaal geheel gevuld met toehoorders, onze broeder Ouderling ten Cate besprak met ons de Pinkstergeschiedenis, hij schilderde zijn toehoorders het vcor oogen, als waren we er bij tegenwoordig. Wat is het heerlijk brs en zrs dat we weten verlost te zijn. Den tweeden dag was de gemeente Eindhoven in ons midden. Ze waren 's morgens vroeg in de bus gestapt en waren om 10 uur in Treebeek aanwezig. Na eerst zich wat opgefrischt te hebben met koffie en koek, hield onze broeder ten Cate een kort inleidend woord. Broeder W. de Jong was voor dit samenzijn uitgenoodigd om een referaat te houden over „Onze positie in de maatschappij". De referent gaf in een beknopt en toch ook voldoende referaat weer wat onze positie als Christen in de maatschappij is, als vanzelfsprekend volgde hierop een bespreking hetwelk vlot van stapel liep. Brs en zrs ik kan alles niet *noemen want dan zou ik te veel van onze* redacteur vergen, we laten het hierbij dat we ons allen zoowel de referent als de vragers en opmerkers dapper hebben gedragen, we hadden tijd te kort, maar onze leider wist zijn tijd. Toch konden we in die bespreking zien onze eenheid en ons streven. Na een lied gezongen te hebben sloot br. ten Cate en nam elk zijn toegewezen gasten mee naar huis om het middagmaal te gebruiken. Om 3 uur hadden we een liefdemaal. Br ten Cate droeg ook voor deze verg. de leiding. Na een kort inleidend woord gaf hij broeder J. de Jonge uit Eindhoven de gelegenheid om een kort woord te spreken. Deze broeder sprak naar aanleiding, gebed om den Heiligen Geest. Hij memoreerde, dat wij den Heiligen Geest altijd als Christenen hebben, hij is er, zegt hij. Wij hebben ook van die woorden een zegen ontvangen. Brs en zrs zoo is het ook! God heeft ons Zijn Geest gegeven. Hij wil ook dat we dien Geest in ons laten werken. Hierna kregen we zang van Treebeek, en gingen we over tot opstel en vrij getuigenis onderwijl we een kop thee met koekje kregen. Van de getuigenissen werd dankbaar gebruik gemaakt. Dat is ook iets brs en zrs wat we nog te veel missen. Jezus zegt ook: gij zijt Mijne getuigen, laten we ons voornemen brs en zrs om dat meer en meer te zijn. De zang van Eindhoven liet zich hierna hooren. We hadden ook onze kinderen groot en klein in ons midden, die kregen met elkaar gelegenheid om enkele liedjes te zingen, een kleine *pauze en wat versnaperingen waar de Martha's* voor zorgden. Zoo gingen we voort totdat het uur van scheiden aanbrak. De gemeente van Eindhoven was dankbaar in ons midden te zijn en Treebeek was dankbaar dat Eindhoven

in hun midden was. Na nog gezongen te hebben: „Wij hebben een machtige Heiland" sloot broeder ten Cate met dank aan God. Hierna kreeg de gemeente Eindhoven nog gelegenheid om zich wat te versterken voor de reis. Toen ze allen in de bus waren gezeten zong de gemeente Treebeek haar toe: „God zij steeds met u tot wederzien". Ik geloof brs en zrs dat ik u zoo eenigszins ons heerlijk Pinksterfeest heb geschilderd. Moge het tot ons aller harten blijven doorwerken. Een ding was er wat ons pijn deed, onze broeder v. d. Molen die altijd in ons midden was kon die dagen niet in ons midden zijn door ziekte hetwelk ons als brs en zrs in de gemeente pijn heeft gedaan, wij hebben allen voor hem gebeden en de week daarop was hij reeds genezen. Nog dit brs en zrs, lezers van De Christen, bid voor de geïsoleerde gemeenten. Geef ons uw gebed en we hebben alles.

Met broederlijke groeten en heilbede,
de Correspondent.

III

MEDEDEELINGEN

Ontvangen v. d. Zending:

v. d. gem. Arnhem	f 44.—.
v. d. gem. E.-E.veen	f 40.—.
v. d. gem. N. Pekela	f 22.15.

Hartelijk dank.

J. VISSER, U.-P.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postr. 167305.

III

CORRESPONDENTIE

Br. d. G. te H. Uw stuk is minder voor opname geschikt daar het te uitvoerig is en het betreffende onderwerp o.i. in „De Christen" reeds voldoende is besproken.

III

BONTE STEENEN.

Een ongeslepen diamant.

„Hallo, jij daar," riep in New-York een heer een kleinen schoenpoetser toe, „poets mijn schoenen eens even!"

De kleine vent kwam aandragen met zijn zaken, maar hij was wat langzaam in zijn bewegingen, wat die lui gewoonlijk niet zijn.

Juist zou hij beginnen met zijn werk, toen een grootere jongen vlug nader trad, den kleine op zij stootte, en zei: „Laat mij het doen, Jimmy, en ga jij er bij zitten."

De heer meende, dat de nieuwe werkwillige van het recht van den sterkste gebruik trachtte te maken en zei daarom op barschen toon: „Maak jij, dat je weg komt".

„Mijnheer," zei de jongen, „u zal niet weten, dat Jimmy een heele maand in het ziekenhuis gelegen heeft en nog niet goed weer werken kan. Daarom help ik hem. Als wij, andere jongens, niets te poetsen hebben, dan helpen wij Jimmy."

„Is dat waar, Jimmy?" vroeg de heer.

„Zeker, mijnheer," antwoordde Jimmy, terwijl hij zijn bleeke gezichtje naar zijn klant ophief. „Als u het goed vindt, zal hij uw laarzen poetsen."

„O ja, gaarne. Maar zijn alle schoenpoetsers zoo goed voor je, Jimmy?"

Ja, mijnheer, als ze zelf geen werk hebben, poetsen ze voor mij, omdat ik te zwak ben."

„En hoeveel procent van de verdienste krijgen jullie daarvan?" vroeg de heer aan den grooten jongen, die hard aan 't borstelen was.

„Wat bedoelt u, mijnheer?" vroeg deze.

„Wel, hoeveel of jullie Jimmy van het loon geeft, en hoeveel je zelf behoudt."

„O, dat zou geen kameraadschap wezen, als wij iets voor ons zelf behielden. Wij nemen geen cent van het geld."

„Geven jullie dus alles aan Jimmy?"

„Ja, dat moest er eens een wagen wat te nemen van een zieken jongen."

De laarzen waren klaar, en de heer reikte den schoenpoetser een gulden met de woorden: „Jij bent een flinke vent. Neem hier nu zelf een kwartje van en geef aan Jimmy de rest."

„Dat kan niet, mijnheer. U bent een klant van Jimmy. Hier, Jim," en hij wierp zijn kameraad het geldstuk toe en snelde weg om een klant voor zich zelf te zoeken.

„Een ongeslepen diamant!" zei de heer in zich zelf, toen hij verder ging.

Een goede belijdenis.

Op den 27sten Juli 1681 werd Donald Cargill geroepen om zijn geloof met zijn bloed te bezegelen. Toen de martelaar op de strafplaats stond, overhandigde hij aan een zijner vrienden een Bijbel en zeide daarbij: „Geloofd zij de Heere, die mij nu reeds sedert dertig jaar tot Zijn wonderbaar licht bracht, en dit nooit weer van mij wegnam! Door het onderwijs van Gods Geest uit dezen Bijbel heb ik de verzekering gekregen van mijn leven in Christus en mijn vrede met God. De dood doet mij daarom niet vreezen en de hel verschrikt mij niet, want ik weet, dat ik door het bloed van Jezus zoo volkomen verlost ben, alsof ik nooit eenige overtreding begaan had. Ik ben mij volkomen bewust, dat ik naar den hemel ga, want door het geloof in den Heere Jezus Christus heb ik reeds het eeuwige leven."

Die zelfde Bijbel wordt nog altijd in een der Engelsche museums bewaard, en zoo dikwijls hij aan iemand vertoond wordt, verhaalt men ook deze belijdenis.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 4 Augustus 1933 No. 2299 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Het adres der Redactie is van Dinsdag 11 Juli tot nadere bekendmaking:

Ds. G. BOURITIUS,
1e Weerdsweg 123, te Deventer.

DE WARE BRON.

Naar levenswater dorst mijn hart,
Al 't water dezer aard' baart smart,
't Moet water uit Gods Bronne zijn.
Wie geeft het? Gij, o Heiland mijn!

Als gij, mijn hart! slechts 't ijdle wilt,
Wordt uw verlangen nooit gestild.
Het is een schijn, een droom, een waan,
Men drinkt en drinkt — de dorst houdt aan.

Uw geest, o mensch! heeft nooit genoeg.
Tenzij hij Jezus lessching vroeg.
Uit Hem welt wat ons leven geeft!
Zijn liefde komt — uw ziele leeft!

U, Bron des levens! loop ik aan,
Dat 'k leev' en niet beschaamd moog staan!
Gij geeft om niet; ik breng niets mee
Dan 't hart vol dorst en pijn en wee!

Gij trekt mij en Gij werkt met kracht,
Dat 'k voel mijn dorst! dat 'k op U wacht!
Gij laat het oog mij open gaan
Dat 'k reeds van ver Uw bron zie aan!

Bij dezen dorst verdwijnt de nood,
Hij toont mij aan: Gij zijt niet dood!
En sterft men, zoo getuigt Uw woord:
't Is slechts een schreê naar 't Bronnenoord.

Ontneem mijn hart den boozen drang
Naar giftdrank van den ouden slang,
Waarheen ons zond' en wereld wenkt,
Doch waar men sterft, eer dat men 't denkt.

Gelijk een boom herleeft en bloeit,
Die van de reuk des waters groeit,
Zóó is m' Uw Woord, — Weg vrees en pijn! —
Wat zal de Bron ons dan niet zijn!?

Naar P. F. Hiller, No. 647.

AAN ZEER STILLE WATEREN

VOORWAARDEN VOOR EEN GEZEGENDEN DIENST.*

Maar ik acht op geen ding, noch houd mijn leven dierbaar voor mij zelven, opdat ik mijnen loop met blijdschap mag volbrengen en den dienst, welken ik van den Heere Jezus ontvangen heb, om te betuigen het evangelie der genade Gods.
Hdl. 20 : 24.

Het ligt geheel voor de hand, dat de bijzondere gelegenheid van dezen dag onze aandacht richt op den dienst van den voorganger in de gemeente. Ik had dan ook steeds de begeerte, iets te zeggen, dat vooral voor hem, die heden zijn werk in deze gemeente aanvaardt, van beteekenis zou kunnen zijn.

Maar evenzeer was bij mij het verlangen om iets te zeggen voor de gemeente; voor de ouderlingen en de diakenen, voor hen, die meewerken in Zondagsscholen en jeugdvereenigingen, voor allen, van wie verwacht mag worden, dat zij met gebed en persoonlijke toewijding deelnemen aan het geheel van den arbeid. Ik heb n.l. gedacht, dat gij allen niet alleen maar hier gekomen zijt om te hooren, wat er aan het adres van een bepaald persoon wordt gezegd, maar evenzeer om iets te hooren voor u zelf.

Daarom hoop ik, dat de geheele gemeente zich als een tot 's Heeren dienst geroepen gemeenschap wil beschouwen.

* Bevestigingsrede te Nw. Weerdinge, door Ds. K. Reiling.

Dan kan in dezen morgen ieder mijn woord voor zichzelf beluisteren en aannemen, van den te bevestigen voorganger af tot het jongste lid toe.

Ik zeide: Ik hoop, dat de geheele gemeente zich als een tot 's Heeren dienst geroepen gemeenschap wil beschouwen. Het is mijn vaste overtuiging, dat wij ons zelf zoo *moeten* beschouwen: De gemeente in haar geheel, en sommige personen zeer bijzonder. Maar het staat ook wel boven allen twijfel vast, dat veel dienst onvruchtbaar blijft. Daarom gevoel ik mij gedrongen in dezen morgen een woord tot u te zeggen over:

V o o r w a a r d e n v o o r e e n g e z e g e n d e n d i e n s t.

Wat ik daarover zeggen wil kan kort samengevat worden in drie kleine zinnetjes:

I. Let op uw werk.
II. Let op uw Heiland.
III. Let niet op u zelf.

I. Bij het lezen van mijn tekst merkt men, dat de apostel Paulus zijn werk kende en dat zijn hart er vol van was. Zijn loop of wel zijn dienst te volbrengen, dat was zijn lust en zijn leven. Niet al zuchtende, maar met blijdschap begeerde hij het te doen.

Wat zijn dienst was, heeft hij ook eventjes gezegd: Hij moest betuigen het evangelie der genade Gods.

Dat is ook uw dienst, gemeente! De goede tijding van de genade Gods betuigen. „Gij zult Mijne getuigen zijn", dat was des Heilands woord, toen Hij Zijn discipelen op aarde achterliet. Dat is onze taak heden nog. En dat behoef ik maar nauwelijks te zeggen, want dat weten wij allen opperbest.

Maar niet altijd richten allen zich daarop met heel hun hart. Dikwijls wordt het werk voor den Heer vergeten, omdat de discipelen zich voor andere dingen te zeer zijn gaan interesseeren. Hun werk is niet hun lust en hun leven. Andere dingen nemen hun hart in beslag en hun dienst blijft onvruchtbaar.

Daarom: Let op uw werk, zet er

uw hart op, en verwijder, wat u belemmert om uw dienst voor den Heer met blijdschap te volbrengen.

Er waren dingen, die wel geschikt geacht mogen worden om de gedachten van Paulus af te leiden van zijn werk, maar hij wilde er niet bij stilstaan. „Ik acht op geen ding — aldus was zijn woord — opdat ik mijn loop met blijdschap volbrenge en den dienst, welken ik van den Heere Jezus ontvangen heb, om te betuigen het evangelie der genade Gods". O, Christen, er zijn heel dikwijls dingen, die u kunnen afleiden van uw werk. Ook u, voorganger, zal het niet anders gaan. Maar bedenk: Voorwaarde voor een gezegenden dienst is, dat iemand er zich met heel zijn hart aan geeft. Let op uw werk!

En:

II. Let op uw Heiland.

Toen Paulus over zijn dienst sprak, kon hij niet nalaten, daarbij op te merken: „Welken ik van den Heere Jezus ontvangen heb".

Let op uw werk, omdat de Heere Jezus het u gaf. Ja, let op uw Heiland zelf.

Het letten op den Heiland leidt niet af van het werk, want het is immers Zijn werk. En dat werk heeft Hij u opgedragen niet alleen als iemand, die het recht heeft u te gebieden, maar omdat Hij voor dat werk eerst zichzelf heeft gegeven. „Let op den meester en vraag naar zijn wil", dat zou men bij elk karwei kunnen zeggen! Die man is de baas. Maar het gaat hem toch voor een goed deel om wat te verdienen. Hoe anders is het in 's Heeren dienst. Let op den Heiland, want Hij gaf zichzelf voor het werk, waartoe Hij ook u roept! Let op Zijn diepe vernedering. Let op Zijn vreeselijken dood!

Dat zal u helpen in uw dienst. Wie let op menschen, wordt spoedig verdrietig. Wie let op de machten des satans, kan hopeloos worden. Ik zeg u: Let op den Heiland. Hij kan uw ziel voor bitterheid bewaren tegenover de menschen. Hij doet u deelen in Zijn overwinning op des satans rijk. O, let op uw Heiland; dat opent de mogelijkheid voor een gezegenden dienst. Gemeente, voorganger, ik herhaal het nog eens: Let op uw Heiland; zie op Zijn kruis en Zijn lijden en vraag wat *Zijn* wil is in al wat gij doet.

En:

III. Let niet op uzelf.

Hier moet ik er even op wijzen, dat Paulus in vs. 28 gezegd heeft: „Hebt acht op uzelven". Maar dat is niet in strijd met wat ik bedoel. Hebt niet alleen acht op elkander maar in de eerste plaats op uzelf, opdat gij zelf geen verkeerde dingen doet. Maar dan mag ik daarnaast gerust zeggen: Let *niet* op u zelf; vergeet u zelf maar.

O, er is geen ding, dat eens Christens dienst zoo zeer onvruchtbaar maken kan, als het bedacht zijn op zichzelf. En het is ons van huis uit zoo eigen, om dat te doen. Wij zijn onszelf ook zoo na. Daarom *is dit* wel de grootste en moeilijkste verzoeking door heel ons leven heen.

Maar als gij een gezegenden dienst begeert te hebben, o, let dan niet op u zelf. Ja, ik wil het nog sterker zeggen: Heb er uzelf voor over. En dan zal uw zegen groot zijn.

Nog een opmerking wil ik hier aan toevoegen: Veel letten op uw Heiland zal u helpen om niet te letten op u zelf, maar u zelf er voor over te hebben. Ook hier kan gezegd worden, dat er wonderbare kracht is in het bloed van het Lam. Dat moet echter geen „liedje" worden maar ons leven zijn.

Paulus sprak: „Ik acht op geen ding, noch houd mijn leven dierbaar voor mij zelven". Dat was het geheim van den zegen in zijn leven. Hij had zichzelf er voor over en dat kon, omdat hij den Heiland hartelijk liefhad en steeds voor oogen hield.

U, waarde br. Mostert, wil ik deze dingen *bijzonder op het hart binden*, meer nog dan een der ouderlingen of diakenen of andere gemeenteleden. Ik weet uw verlangen: Gij begeert een gezegende dienst. Nu dan: Let op uw werk; schenk er al uw aandacht en toewijding aan. Let op uw Heiland, ja, houd Hem steeds voor oogen en zie steeds weer op Hem. Maar let niet op uzelf, om uws werks wil, om Jezus' wil. Amen.

III

LOSSE SCHAKELS

Protestantisme in Italië. Voor enkele jaren werd vrede gesloten tusschen Italië en den pauselijken Stoel. De Vaticaanstad werd zelfstandige Staat en de paus wereldlijk vorst. De rechten van de Roomsche Kerk in den Italiaanschen Staat werden vastgelegd en de betrekkingen tusschen Staat en Kerk geregeld. Kort daarna vaardigde de Italiaansche regeering een wet uit betreffende de niet-Roomsche groepen, waardoor deze laatste in een betere positie kwamen, dan waarin ze zich tot daartoe bevonden hadden. Dit had niet de instemming van paus Pius XI, daarom heeft hij, na de sluiting van het concordaat, herhaaldelijk geprotesteerd tegen het bestaan en de propaganda van protestantsche gezindten in Italië, in 't bizonder te Rome.

Betere positie van het Protestantisme. De nieuwe wet verklaart drieërlei: ten eerste: de Staat is souverein; ten tweede: de Roomsche Kerk is, gelijk elk ander lichaam, den Staat onderworpen; ten derde: andere kerken zijn in den Staat vrijelijk toegestaan.

Dit beteekent een belangrijke verbetering van de positie der protestanten, want:

1. Tot 1929 werden niet-Roomschen slechts „geduld"; nu zijn ze officieel erkend.

2. Dienaren van niet-Roomsche Kerken zijn nu door den Staat bevoegd verklaard huwelijken te sluiten die ook burgerlijk rechtsgeldig zijn. Dit beteekent dat ze op dit punt op een lijn staan met de priesters der Roomsche Kerk.

3. Er bestaat vrijheid voor gedachtenwisseling over godsdienstige onderwerpen, zoowel op den kansel als in de pers.

4. Het godsdienstonderwijs in de Staatsscholen is niet verplichtend voor niet-Roomschen. Kinderen van niet-Roomsche ouders kunnen gedurende het uur van godsdienstonderwijs vrij krijgen.

In die nieuwe positie van de predikanten en vooral in hun bevoegdheid *rechtsgeldig huwelijken te bevestigen*, kan het Vaticaan zich niet vinden, wijl ze, krachtens haar opvatting van het huwelijk als sacrament, het recht daartoe uitsluitend voor zichzelf moet opeischen.

Groei van het Baptisme sedert het Concordaat. De nieuwe regeling tusschen den Italiaanschen Staat eenerzijds en Rome en de Protestantsche Kerken anderzijds, bracht niet alleen bovengenoemde voordeelen, maar gaf het werk ook een nieuwen stoot vooruit. De vier jaren, sindsdien verloopen, zijn de beste geweest in de geschiedenis van ons werk, ondanks geldelijke moeilijkheden en een economische crisis ons met heel de wereld treft. Uit het volgende staatje moge de vooruitgang blijken gedurende de jaren 1929—1932:

Jaar	Gedoopten
1929	294
1930	396
1931	371
1932	300
Totaal	1.361

In Italië, een land waar van de 40.000.000 zielen er 39.000.000 Roomsch zijn, getuigen deze cijfers van een levenskrachtig werk. Want ondanks alle vrijheid van overheidswege, stuit protestantsche arbeid er op vele moeilijkheden. De grootere vrijheid heeft onze menschen een grooter gevoel van verantwoordelijkheid voor de zielen gegeven en de inkomsten nemen toe. Ondanks de waarschuwingen, die de pauselijke bladen tegen ons, als godsdienstig gevaarlijke menschen laten hooren, gaat het Evangelie voort zulken te winnen,

die wel eenige bekendheid hebben met de heiligen, maar niet met onzen Heere Jezus Christus.

Het Seminarie in Noorwegen. Deze School werd in 1910 gesticht en 81 jonge mannen ontvingen er hun opleiding waarvan er 47 den vollen cursus van 4 jaar volgden. Gedurende het laatste jaar bedroeg het aantal kweekelingen 12. Twee broeders met angelsachsische titels zijn als leeraren aan de School verbonden. Wanneer we lezen dat, sedert de opening van de School, het werk 90 % gegroeid is, mag inderdaad gezegd worden dat de School een fundamenteele factor in het Noorweegsche werk is. De oprichting en instandhouding van de School is te danken aan de milddadigheid van de Amerikaansche baptisten, die de School gedurende al die jaren financieel ondersteund hebben. Op deze wijze hebben ze het Bapt. werk in Noorwegen — zegt het verslag — beter geholpen dan ze het op andere wijze hadden kunnen doen. Al de Noorweegsche gemeenten ondersteunen de School met geregelde bijdragen.

Het Baptisme in Zweden. In 1848 werden in Zweden 6 personen gedoopt. Met hen deed het Baptisme daar zijn intrede. Thans zijn er 686 gemeenten met 65.000 leden. Spurgeon wordt onder hen zeer vereerd, ofschoon hij dat land nooit bezocht. Zijn invloed is heden nog merkbaar. Zweedsche bezoekers aan Londen kwamen indertijd onder de bekoring van Spurgeons bizondere persoonlijkheid. Zij droegen een vonk mee van Spurgeons evangelisatievuur over naar Zweden. De Spurgeonsgeest heeft het werk er gestempeld.

De Groepbeweging. Met deze beweging kunnen onze lezers althans eenigszins bekend zijn. Enkele malen vertelden we er iets over. Wie zich er beter mee op de hoogte wil stellen, leze: „Alleen voor zondaars". Het boek zal hem goed doen. Over 't algemeen wordt deze beweging door de geloovigen met gejuich begroet, maar critiek ontbreekt ook niet. In een der laatste Nrs. van The Baptist Times schrijft zekere Ds. Kemp over deze beweging en geeft een persoonlijk getuigenis. Vooraf vertelt hij een paar sprekende gevallen van vernieuwing en toewijding, door hem van nabij gadegeslagen. Het eerste betreft een jonge man, die werkloos geworden geen maatschappelijke toekomst meer had en toen merkte niet meer dan een tweedehandsch geloof te bezitten. Hij dwaalde af, maar door aanraking met de groep kwam hij tot een nieuwe en volkomen overgave aan God. Nu kent hij de kracht die zonde overwint en de verzoekingen te boven komt en is een welsprekend getuige onder zijn vrienden. — Het andere geval betreft een beroepsmisdadiger, die zich liet bewegen alles den Heer voor te leggen. Hij vond aan den voet van het Kruis een leven van nieuwe kwaliteit. „Aan deze geschiedenissen wensch ik mijn eigen getuigenis toe te voegen", gaat Ds. Kemp dan voort. „Ofschoon niets zoo opvallends bij mij heeft plaats gehad, kan ik spreken van een groote verdieping van mijn geestelijke ervaring. In mijn preeken schijnt een nieuwe kracht te zijn gekomen. Er is meer geestelijke aanraking tusschen prediker en toehoorders, dan ik vroeger bemerkte. In mijn eigen hart heb ik nu de volle overtuiging van de leiding en kracht van den H. Geest.

Deze beweging, die geen gebruik maakt van een van de bekende methoden van propaganda, maar zich als geruischloos door de wereld voortplant, moet uit God zijn. Is er een dienaar van Christus die 't bestaan kan onverschillig te blijven tegenover deze wekstem?"

L.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Krabbels van den voorzitter.

Onze jeugdconferentie te Hengelo is de beste geweest, die we tot nog toe hebben gehad en dat wil wat zeggen, want iedereen weet, dat we nimmer een jeugdconferentie hebben gehouden of ze was opperbest. De belangstelling was buitengewoon groot en de vraag naar gastvrijheid overtrof die van de voorgaande jaren een lang eind. Maar onze vrienden van Hengelo waren echt in den stroom, en als zij in den stroom zijn, kan er wat gebeuren! Zij wisten overal raad op en geen enkele gast meldde zich aan of voor hem werd een geopende deur gevonden, al vroeg hij ook staande de vergadering om onderdak. Zelfs in de behoefte aan schrijfmateriaal, prentbriefkaarten, kerkanzichten en kleine souvenirs hadden zij in het vereenigingsgebouw op uiterst practische wijze voorzien en zoo men zijn post bezorgd wilde hebben, behoefde men slechts even den vinger op te steken of een snelle looper stond in de houding voor u om de orders aan te hooren en uit te voeren. Voor zoover ik de conferentiegangers heb kunnen beluisteren, zijn ze alle enthusiast over Hengelo.

* * *

Wij hebben in Hengelo geleerd. De optocht, spaarzaam versierd met vaandel en vlag, geleek wel op een triomftocht. Onze ontvangende kameraden hadden ons tevoren dringend opgewekt om toch vooral flink te marcheeren, omdat de Twentenaren meer nog dan de Groningers of Friezen een frisschen stap in de maat op prijs stellen. Welnu, we hebben ferm gestapt en met de armen gezwaaid en wij zijn daarbij tot de ontdekking gekomen, dat een kloeke, gelijkmatige tred tot onze N. B. J. B. behoort. Hij verhoogt in ons de bewustheid, dat wij N. B. J. B.ers zijn en dat wij deel uitmaken van een nobel leger met schoone idealen. Ook geeft hij naar buiten den onafwijsbaren indruk, dat wij jonge mannen en vrouwen zijn, die weten, waarvoor zij staan en den vasten wil hebben om hun idealen om te zetten in werkelijkheid. Wanneer God ons het leven spaart en we het volgend jaar weer ergens confereeren, moet er nog beter gemarcheerd worden. Eigenlijk zijn wij aan onszelf verplicht om het dan zoo goed te doen, dat zelfs generaal Snijders en de winners in de Internationale Vierdaagsche er verbluft van staan te kijken! Wij geven de plaatselijke jeugdbewegingen gaarne in overweging om eens op een Zaterdagnamiddag een marschoefening te ondernemen. Onze kas is niet al te voordeelig gespekt, anders moest vóór de eerstkomende conferentie een dril-commandant de plaatselijke jeugdbewegingen afreizen om ze geducht onderhanden te nemen.

* * *

Zooals gezegd was de optocht spaarzaam versierd met vaandel, vlag en andere attributen. Daar zal verandering in moeten komen. Wat is een optocht zonder wapperende, kleurige doeken en gedegen fluweel, dat blinkt van goud en zilver? Moet elke locale jeugdbeweging het zich niet tot een eerezaak rekenen om een banier aan te schaffen? Voor de kosten behoeft ze niet terug te schrikken. Laten toegewijde leden hun krachten eens beproeven. Emmer-Erfscheidenveen, Nieuwe Pekela, Leeuwarden, Sneek, Drachten enz. hebben ons laten zien wat eigen menschen tot stand kunnen brengen. En het is niet enkel op de nationale conferentie, dat deze veldteekenen op hun plaats zijn. Aan onze gewestelijke vergaderingen geven ze ook zwier en cachet. Bovendien kunnen ze met bijzonder effect gebruikt worden op onze jeugddiensten en propagandaavonden. 'k Vertrouw, dat in het voor ons liggende jaar heel wat vlaggen of vaandels of andere dergelijke symbolen worden vervaardigd. Zouden we niet op de komende jeugdconferentie een tentoonstelling van eigengemaakte banieren kunnen houden en eenige flinke prijzen voor de bekroonde inzendingen beschikbaar stellen? We konden probeeren de Unie voor deze zaak te interesseeren. Wie weet of ze niet dadelijk een verguld-zilveren unie-medaille voteert!

* * *

Hengelo dwingt ons om voortaan bijzondere aandacht te schenken aan de financieele zijde van een nationale conferentie. Feit is het, dat wij bij al de gastvrijheid, die wij hebben ontvangen, en vier sterk aanbevolen collecten ten spijt, met een aanzienlijk tekort naar huis zijn gegaan. Zulks zal in het vervolg vermeden moeten worden. Maar hoe? Hoe krijgen wij de beide einden bij elkaar? Dat is iets voor de herfstvergadering van onzen Jeugdraad. Laten die vadertjes zich het hoofd daarmede maar eens breken. Intusschen plaagt mij de gedachte om voortaan aldus te werk te gaan: we schaffen de collecten af en laten de totale onkosten door de geheele N. B. J. B., dus door alle plaatselijke jeugdbewegingen evenredig aan haar ledental, betalen. We maken dan den achterblijver, die geen vrij van zijn patroon kon krijgen en daarover onuitsprekelijk veel verdriet heeft, ook blijde. Hij kan dan met degenen, die hebben deelgenomen maar het voordeel van een dagloon moesten derven, een gelijk of dubbel steentje bijdragen, wat hij, gezien zijn liefde voor de N. B. J. B. gaarne doet. Een dergelijke heffing van gelden lijkt mij — zoo oppervlakkig beschouwd — des te meer plausible toe, omdat ze de enkele trage jeugdkringen, die er nog zijn, aanport om ook op onze conferenties te verschijnen.

* *
*

Hengelo heeft ons nog meer geleerd. In het zakencomité van onze Nederlandsche Baptiste Jeugd Beweging heb ik terdege gevoeld de rechteloosheid van onzen Jeugdraad en van de afgevaardigden. Het is wel waar dat wij een beweging zijn en ik voor mij hoop van ganscher harte, dat wij die blijven, maar dat wil niet zeggen, dat wij niet van elkaar mogen weten waar wij aan toe zijn. Ik als voorzitter beroep mij voor mijn bevoegdheden op het reglement van 1926, maar het is mij een voortdurende vreugde te bemerken, dat geen enkele brave vertegenwoordiger er een jota van afweet! Wat voor een onding is in den loop der jaren dat reglement toch geworden! Wij, raadsleden, moeten ons opnieuw bezinnen en met richtsnoeren voor den dag komen en ik geloof, dat wij ook van plan zijn dat te doen.

Ook zullen alle krachten dienen te worden ingespannen om te verkrijgen, dat elke plaatselijke jeugdbeweging een jeugdwerkerscentrale heeft. Het komt mij voor, dat hiertoe een van onze raadsleden als propagandist moet worden uitgezonden. Met een pleidooi in deze rubriek bereiken we uiterst weinig. Hoe vaak hebben wij ontroerende vermaningen in die richting gegeven, maar de harten bleven gesloten. Onze menschen moeten evenals alle menschen zien en hooren om overtuigd te worden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

NU EEN BASIS GELEGD IS.

Wanneer het een of ander werk wordt ter hand genomen, dan diene men vooral te letten op het begin, dat gemaakt wordt. Dat begin is meestal een profetie voor de verdere gang van zaken. Een goed begin is nog altijd van een onschatbare waarde.

Wil men een huis bouwen, dan schenke men voldoende aandacht aan het fundament. Een huis, op losse zand gebouwd, houdt het wel een oogenblikje uit, maar nooit heel lang. De tijd zal het leeren, of een huis goed gefundeerd is, ja of neen.

Van uit de meetkunde weten we, dat de basis de belangrijkste zijde van een driehoek is. De lengte van de basis is van invloed op de hoeken en de beide andere zijden van de driehoek. Basis beteekent zooveel als grondslag, fundament, voetstuk.

* *
*

En nu schrijf ik neer de woorden: tweede Pinksterdag en Gieten. Onmiddellijk weet ge waaraan ik denk. En zoo ge het niet weet, dan zal ik het zeggen: ik denk op 't oogenblik aan *onze eerste interprovinciale Baptiste landdag*, die ongeveer twee maand geleden werd gehouden. Over deze landdag schrijf ik niet meer. Want dat heb ik reeds gedaan in „De Christen" van 9 Juni j.l.

Hetgeen ik U hier wensch mede te deelen, had ik reeds een maand vroeger willen doen. Maar door omstandigheden is dat er bij gebleven. Daarom kom ik thans even om Uw aandacht vragen, vooral de aandacht van onze gemeenten in het Noorden van ons Vaderland.

Het was op een Vrijdagmiddag — 16 Juni j.l. — dat de commissie, die de eerste interprovinciale Baptiste landdag had voor te bereiden, op Stadskanaal bijeen kwam, om een wijle haar aandacht te schenken aan de gehouden landdag, die nog zoo versch in het geheugen lag.

Al was de regeling niet geheel àf, niet wat men noemt optima forma, zoo kon de commissie toch *met zeer groote voldoening* aan de te Gieten gehouden landdag terugdenken. De commissie is bizonder dankbaar jegens God en voorts jegens allen, die hun medewerking gaven. Ze gelooft, *dat een basis gelegd is*; een basis, die evenwel nog verbeterd kan en moet worden, maar waarop in elk geval *gebouwd* kan worden.

Met dank in het hart werd kennis genomen van een schrijven van de burgemeester van Gieten, hetwelk gericht was aan de secretaris en ik hier laat volgen:

„WelEerw. Heer,

Dat Uw landdag, te Gieten gehouden, zoo goed is geslaagd, heeft mij verheugd. Ik verzoek U aan de leden Uwer commissie te willen mededeelen, dat ik gaarne bereid ben voor in de toekomst te houden landdagen alle medewerking te verleenen.

Met beleefde groeten,

Hoogachtend,

G. NIJENHUIS."

Het verslag van de penningmeester verblijdde ons ten zeerste en gaf goede moed voor de toekomst.

Op Woensdag 13 Sept. hoopt de commissie een vergadering uit te schrijven, waarop alle deelnemende gemeenten zich door twee afgevaardigden kunnen laten vertegenwoordigen. Deze vergadering zal D.V. op St.kanaal gehouden worden. De gemeenten krijgen binnenkort een schrijven van de secretaris. Op die vergadering kunnen dan, met het oog op de toekomst, besluiten genomen worden. De secretaris en penningmeester zullen verslag uitbrengen. Ook kunnen voorstellen van de deelnemende gemeenten besproken worden. Deze voorstellen moeten echter veertien dagen van te voren bij de secretaris schriftelijk worden ingediend.

Besloten is, dat de secretaris tot 13 Sept. in functie zal blijven. Het is daarom, dat ik dit artikeltje schrijf. Op de e.k. „algemeene vergadering" zal dus in elk geval een secretaris gekozen moeten worden. Tevens kan de vergadering er zich over uitspreken, of uitbreiding van het aantal commissieleden wenschelijk is.

We hopen onder de zegen van onze Heer, straks op Stadskanaal goed en degelijk werk te kunnen doen.

Gemeenten, verstaat Uw roeping!

Laat ons coöpereeren, tot bloei onzer gemeenten en tot heil van het menschengeslacht.

D. H.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Afgoderij van Jerobeam.

1 Kon. 12 : 26—13 : 32.

Les voor Zondag 20 Aug. 1933.

Jerobeam voert de afgoderij in.

1 Kon. 12 : 26—33.

Jerobeam was nu ook koning, maar gevoelde zich tóch nog niet geheel veilig; hij deed ten minste alles, wat hij kon, om zijn koninkrijk te bevestigen. Het eerste, wat hij na het aanvaarden der regeering deed, was vestingen te bouwen ter bescherming van het koninkrijk naar buiten, o.a. te Sichem. Deze stad werd nu de hoofdstad van het tien-

stammenrijk, dat, naar den voornaamsten stam, ook wel rijk van Efraïm wordt genoemd. Maar met al zijn vestingbouw achtte Jerobeam zijn rijk toch nog niet voldoende verzekerd. Want niet slechts naar buiten, ook naar binnen wilde Jerobeam zijn heerschappij bevestigen en het volk aan zich verbinden. De politieke band met Juda was wel verbroken, maar de godsdienstige band bestond nog steeds. Want het centrale heiligdom voor het geheele volk was ook voortaan Jeruzalem, en moest men nu niet bang zijn, dat door de gedurige optochten naar de groote feesten te Sion, de harten zijner onderdanen weer tot Rehabeam zouden worden geneigd? De Levieten en de Priesters zouden in elk geval daarheen gaan om in het Heiligdom te dienen. Kort en goed, Jerobeam dacht, overdacht deze dingen in zijn hart en kwam tot de slotsom, dat hij zonder het stichten van plaatsen van Godsvereering in zijn eigen gebied hij zich op den duur niet zou kunnen handhaven. Hij richtte daarom altaren op, in het zuiden van het land te Beth-el en in het noorden van het land te Dan. Bij die altaren plaatste hij een gouden kalf, welbekend uit het verleden van de kinderen Israëls. Hij hoopte door deze beide nationale heiligdommen als het ware te kunnen concurreeren met den tempel te Jeruzalem. Zóó erg lang bestond die tempel immers nog niet, slechts zestien jaar, en vóór dien tijd was het offeren op de hoogten in Israël algemeen. Jerobeam, die slechts egoïstische belangenpolitiek najaagde, dacht daarbij in het geheel niet aan het feit, dat hij op deze manier bezig was met werken aan de vernietiging van zijn volk. De band met het verleden werd op deze manier doorgesneden, terwijl tevens de verwachting der toekomst werd verloochend. Het godsdienstige leven van Israël werd op deze wijze geweld aangedaan. Heel de eeredienst van Jerobeam staat zoo principiëel tegenover den dienst des Heeren. De nationale klove wordt op deze wijze verdiept tot een godsdienstige klove. . . . . In elk geval moet men duidelijk laten uitkomen aan de kinderen, dat Jerobeam zélf een godsdienst maakte, terwijl wij alleen mogen doen, hetgeen de Heer uitdrukkelijk zegt. Jerobeam kiest zich als hoofd van den staat zelf maar wat priesters uit, niet uit den stam van Levi zooals de Heer wilde, maar uit de geringste mannen van het volk. Met een jong rund en zeven rammen kon men reeds priester worden, en als de werktuigen van Jerobeam waren de priesters dan ook geheel van hem afhankelijk. Ook verricht Jerobeam zélf priesterlijk werk op het groote feest, dat hij organiseert. Toen stelde hij het volk hun goden voor: „Zie uw goden, o Israël, die u uit Egypteland opgebracht hebben."

Israël werd daardoor gebracht tot zonde en de afval in Israël is dan ook grooter geweest dan in Juda. De beeldendienst van Jerobeam is zóó typisch in de geschiedenis voor al zijn opvolgers, die in zijn wegen wandelden, dat die steeds wordt vermeld in verband met hem, die dezen dienst in het aanzijn heeft geroepen als: „de zonde van Jerobeam, den zoon van Nebat, die Israël zondigen deed."

Jerobeam door een profeet te Bethel bestraft. 1 Kon. 13 : 1—10.

Het spreekt vanzelf, dat de Heer deze dingen niet ongestraft kon laten. Op het oogenblik, dat de koning bij het altaar te Bethel stond om te offeren, verscheen er opeens een man met een ruig kleed en een lange baard en lange haren. Het was een Profeet, die zoopas uit Juda gekomen was. Hij begon onmiddellijk te profeteeren, d.w.z. hij begon plechtig het woord van God te verkondigen. Hij zeide, dat God toornig was op den koning over dit altaar en hij voorspelde, dat het altaar verwoest zou worden door een koning van Juda, die hij reeds met den naam kon noemen namelijk Josia, die er de priesters der hoogten op offeren zou (2 Kon. 23 : 15). Jerobeam werd woedend, dat deze dingen zoo maar in tegenwoordigheid van al de aanwezigen gezegd werd. Hij strekte zijn arm uit en beval op luiden toon, dat de profeet gegrepen moest worden. Maar toen gebeurde een wonder. De hand van den koning werd ineens stijf, zoodat die uitgestrekt bleef staan. De koning kon hem niet weer naar zich toe halen. Bovendien geschiedde het wonderteeken, dat de man Gods reeds had aangekondigd: het altaar werd vaneen gescheurd. Eerst toen op het dringende verzoek van den koning de profeet had gebeden, kon de koning zijn hand weer naar zich toe halen. O, het is altijd zoo gevaarlijk, booze dingen tegen de dienstknechten van God te ondernemen, vroeg of laat wreekt zich dat verschrikkelijk. De koning was eerst vreeselijk geschrokken en toen het zoo afliep, was hij dankbaar en noodigde den profeet uit, mee naar zijn paleis te gaan om daar een mooi geschenk in ontvangst te nemen. De profeet verklaarde echter, dat hij uitdrukkelijk bevel van zijn Zender ontvangen had, geen brood te eten noch water te drinken in een land, dat zoozeer door afgodendienst was verontreinigd. Hij mocht ook niet langs denzelfden weg terugkeeren, waarlangs hij gekomen was. Nadat hij deze verklaring had afgelegd, ging hij zijns weegs.

De ongehoorzame Profeet.
1 Kon 13 : 11—32.

Te Bethel woonde reeds een profeet, die al bejaard werd. Eén zijner zonen kwam thuis met het verhaal, wat er gebeurd was bij den koning. Toen ging de oude Profeet den man Gods uit Juda haastig achterna en noodigde hem nu op zijn beurt uit, mee naar zijn huis te komen en daar iets te gebruiken. Wederom weigerde de Profeet uit Juda en verklaarde ook om welke reden.

Toen loog de oude Profeet hem wat voor en vertelde, dat hij als Profeet (want dat was waar, hij was wel een profeet) een boodschap van God gekregen had door een engel, om de Profeet uit Juda tóch iets te doen gebruiken. Deze geloofde het, maar toen hij gegeten en gedronken had, dwong de Heer de oude Profeet nu werkelijk te profeteeren en de Profeet uit Juda de straf Gods over zijn ongehoorzaamheid aan te zeggen. Toen daarop de man Gods uit Juda verder reisde, ontmoette hem een leeuw op den weg, die hem doodde. De leeuw bleef echter bij het lijk van den Profeet de wacht houden. Menschen, die voorbij gingen, boodschapten het vreemde geval aan den ouden Profeet. Deze profeteerde, dat dit de straf des Heeren was over de overtreding, haalde het lichaam van den anderen Profeet bij den leeuw vandaan en begroef het te Bethel. De oude Profeet profeteerde bij het graf nogmaals dat al wat de overledene geprofeteerd had, gewisselijk geschieden zou. Nu komt de vraag in ons op, wat dien ouden Profeet toch heeft bewogen, om dien man Gods, die zoo krachtig tegen Israëls ongerechtigheid had getuigd, door bedrog tot ongehoorzaamheid te verleiden en ten gronde te richten? Wij kunnen het ons misschien het best verklaren, als wij aannemen, dat het kwam doordat het geweten van dien ouden profeet sprak, daar hij zelf in zijn onmiddellijke nabijheid de ongerechtigheid van Israël lijdelijk had aangezien, terwijl hij wel gevoelde, dat het zijn plicht was, om daartegen te getuigen. Beschaamd en verootmoedigd, kon hij toch de getrouwheid van zijn broeder uit Juda niet verdragen en gaf gehoor aan een booze begeerte, hem te laten vallen. O, die jaloerschheid, hoe kan die ook vooral bij kinderen reeds zoo groot zijn en hen tot ernstige zonden verleiden. Een mooie gelegenheid, hier op verschillende dingen te wijzen en aan te sporen, den Heer te dienen en te gehoorzamen.

D. G. B.

JOHANN GERHARD ONCKEN.

(Referaat, gehouden op de j.l. Jeugdconferentie te Hengelo (O.) door student H. Hornstra).

't Kleine stadje Varel in Oost-Friesland maakte aan het einde van de 18e eeuw moeilijke tijden door. Napoleon, die geheel Europa wilde veroveren, was er in geslaagd, het grootste gedeelte van Duitschland onder zijn bestuur te krijgen.

Zooals 't meestal gaat, probeerden ook daar de verdrukten zich van hun

onderdrukkers vrij te maken. Natuurlijk werden zulken, die daarin een leidende rol speelden, door de Fransche politie gezocht. Dientengevolge moest een burger van Varel de wijk nemen naar Engeland, met achterlating van zijn vrouw.

Eenige jaren later stierf hij daar. Zijn vrouw bleef in moeilijke omstandigheden achter. Den 26 Januari 1800 werd haar een zoontje geboren, dat n.t.l. allerlei zorgen met zich meebracht.

Niemand heeft kunnen vermoeden, dat de geboorte van dit kind, die reeds vooraf zooveel stof tot praten had gegeven, van zoo groote beteekenis voor Duitschland, ja, zelfs voor geheel Europa zou zijn.

't Was *Johann Gerhard Oncken*, die bestemd was om de waarheid van den Bijbelschen doop in Duitschland baan te breken en een zegen te worden voor duizenden.

Van zijn jeugd is weinig bekend. Een vrome grootmoeder, bij wie hij werd opgevoed, strooide de eerste zaadkorrels, die zulk een grooten oogst zouden geven.

Van den Lutherschen predikant en de onderwijzers ter plaatse hoorde hij niets, dat hem inzicht had kunnen geven in den weg des heils. Zijn belijdenis op 14-jarigen leeftijd kon moeilijk betiteld worden als een belijdenis des harten en van een „bekeering" was geen sprake.

God had echter groote dingen met hem voor. In 1804 ontstond, als gevolg van het door Napoleon ingevoerde Continentale Stelsel (waarbij alle handel op Engeland verboden werd) een levendige smokkelhandel vanuit Varel naar het toen nog Engelsche *Helgoland*.

Na Napoleon's val kwam een Schotsch koopman in Varel om het geld, dat men hem schuldig was, te innen en een kapitein van een zijner schepen, die een bepaalde genegenheid voor Oncken had opgevat, stelde den jongen man aan zijn chef voor. Diens woorden waren, toen hij Oncken zag: „Uit dezen jongen wil ik een man maken". Toen hij dan ook Oncken uitnoodigde, mee naar Engeland te komen, stemde deze maar al te graag toe.

In Engeland trof den jongen man de christelijke sfeer en de streng doorgevoerde Zondagsrust. De moeder van zijn nieuwen werkgever nam hem geregeld mee naar de kerk, terwijl zijn chef, hoewel zelf ongeloovig, hem een Bijbel had gegeven. Een en ander bleef niet zonder invloed op Oncken's karakter. Hij werd ernstiger en bleef daardoor voor veel verkeerds bewaard.

Eens voor zaken in Londen vertoevende, overkwam hem een ongeluk. Gods hand, die op zijn leven rustte, bewaarde hem en liet hem weer genezen.

In Greenwich werd hij getroffen door den ernst van het persoonlijk gebed van den huisvader, die ook Oncken in zijn gebed insloot. Meer dan voorheen trok het hem heen naar God. Toch zou pas eenige jaren later zijn bekeering plaats vinden en wel te Londen.

Pas was Oncken tot de zekerheid van den vrede met God gekomen of hij werd gegrepen door een innig verlangen om zielen tot Christus te brengen. Zijn leven zou de spreuk kunnen dragen: „Gered zijn geeft redderzin". Zelf zegt hij daarvan: „Ik kon de onuitsprekelijke vreugde en de zalige zekerheid van mijn volle aandeel aan Christus hier en in de eindelooze heerlijkheid niet in me bergen en van dien dag af werd ik een getuige van Zijn zondaarsliefde en van de vrijheid en de almacht Zijner genade".

Hij begon met tractaatverspreiding. Van de 60 cent, die hij per dag voor zijn middagmaal mocht uitgeven, besteedde hij $^{1}/_{10}$ gedeelte voor brood en het overige werd in tractaten omgezet, die dan door hem werden verspreid.

In 1823 werd Oncken zendeling van de Continental Society, die haar werk in Europa dreef. Hij vestigde zich in Hamburg en sloot zich aan bij de Engelsch-Gereformeerde Gemeente. IJverig toog hij aan den arbeid en de beruchtste stegen en sloppen waren een deel van zijn arbeidsveld. Voor de jeugd begon hij een Zondagsschool. Met behulp van een Candidaat in de Theologie, Dr. Wichern, groeide deze arbeid spoedig en werd aanleiding tot de stichting van het „Rauhe Haus" in Hamburg, een tehuis voor opvoeding van verwaarloosde jeugd. Genoemde Dr. Wichern was er de stichter van.

Voor bid- en Bijbelstonden voor volwassenen werd een kamer in het huis van den predikant Matthews beschikbaar gesteld. Ook deze arbeid breidde zich spoedig uit en al heel gauw moesten velen terugkeeren. Dreef menigeen de nieuwsgierigheid tot komen, de bijeenkomsten misten hun doel niet en velen kwamen tot het geloof in Jezus Christus.

Toen geprobeerd werd Oncken een grootere vergadergelegenheid te bezorgen, bemoeide de geestelijkheid zich daarmee en men ontnam hem de gelegenheid tot vergaderen in het huis van den genoemden predikant. Nu ging men over tot gesloten vergaderingen, en op binnenplaatsen, in kelders en opslagplaatsen weerklonk de boodschap van het Kruis. Niet zonder moeite, want vaak greep de politie in, zoodat Oncken moest vluchten, temeer omdat hij geen Hamburger Burgerrecht bezat. Een gevolg daarvan was de arbeid in Bremen, die zich ook snel uitbreidde.

Het Burgerrecht van de stad Hamburg verkreeg hij op een eigenaardige manier. Was niet een vriend hem te hulp gekomen, die in Oncken's plaats antwoordde op de vraag wat zijn beroep was, hij had in geen geval het gewenschte verkregen. Nu kon men hem niet meer over de grenzen zetten als „ongewenscht vreemdeling".

In plaats daarvan werden hem echter vaak gevangenisstraf en geldboeten opgelegd en de vergaderingen werden door de politie verstoord. Oncken werkte echter voort met taaie volharding en bleef de redder van verlorenen, omdat hij de geredde was.

Nog steeds was hij lid van de Gereformeerde Kerk, hoewel in zijn binnenste langzamerhand de waarheid van den Bijbelschen doop meer en meer plaats won. Daarom liet hij zijn eerste kind niet doopen. Anderen dachten er net zoo over als hij, maar de moeilijkheid was, *wie* hen zou doopen. Een Engelsch gedoopt Christen, *Robert Haldane*, gaf hem den raad zich zelf te doopen, maar daartoe kon hij niet komen, evenmin tot de viering van het Heilig Avondmaal als ongedoopten, om de doodeenvoudige reden, dat hij d.a.g. niets in den Bijbel vond. Hij vreesde dat, als het begin verkeerd was, het geheele werk verkeerd zou gaan.

Door een Amerikaansch kapitein kwam hij in aanraking met een zekeren Prof. Sears, die in 1833 naar Duitschland kwam en in Hamburg een groepje vond, dat bereid was, den Bijbelschen doop te ontvangen. Oncken moest voor zijn genootschap naar Polen en zoo kon de doop pas worden voltrokken in het volgende jaar.

In April 1834 kwam Prof. Sears naar Hamburg, om aan den wensch te voldoen. Den 21 April werden de doopscandidaten ondervraagd, terwijl den volgenden dag de doop in de Elbe aan een zevental gelukkige menschen werd voltrokken. 23 April was de stichtingsdag van de Hamburger gemeente, waarvan Oncken de leider werd.

Nu eerst recht braken de vervolgingen los. Zijn meestgeachte vrienden lieten hem in den steek en z'n traktaatgenootschap moest hij om de vele beleedigingen verlaten.

In de eerste drie jaren had men het vrij rustig, doch na 1837 werden de zaken anders. Werden de doopsbedieningen tot nog toe des avonds voltrokken, nu ging Oncken er toe over die overdag plaats te doen vinden, omdat ze argwaan verwekten. Hij haalde zich daardoor echter voorgoed de vijandschap van de kerk op den hals. Zijn vergaderingen werden weer verboden en alleen op vertoon van toegangskaarten werd men toegelaten. De gemeente wies onder al de verdrukkingen tot 97 leden.

Toen een nieuwe politie-commissaris de macht in handen kreeg, werd het er niet beter op. Men probeerde Oncken uit Hamburg te verwijderen. Zijn vrouw werd op het raadhuis ontboden en men trachtte haar te bewegen, haar man over te halen, naar Amerika te gaan op kosten van de stad Hamburg. *Oncken bleef.*

Verschillende keeren werden zijn bezittingen in beslag genomen en publiek verkocht. Vanuit Engeland werd hem de helpende hand gereikt, doordat men hem in staat stelde opnieuw te koopen wat hij verloren had en verzoekschriften vandaar en uit Amerika kwamen in bij den Senaat. Deze gaf toe en weer mochten vergaderingen met toegangskaarten gehouden worden in Oncken's huis. Weer werd het te klein en men moest omzien naar grooter plaatsruimte, zich daarbij blootstellend aan het gevaar van nieuwe maatregelen van den kant van de politie en van de kerk. Veel werd er gebeden. God hielp op een wonderlijke manier.

Toen op 5 Mei 1842 de groote Hamburger brand uitbrak, die 3 dagen duurde en honderden dakloos maakte, stelde de gemeente haar vergaderlokaal ter beschikking en nam de verzorging op zich van de getroffenen. Het aanbod werd door den Senaat aanvaard, die nu moeilijk Oncken kon laten vervolgen.

Oncken's werken bepaalde zich niet alleen tot Hamburg. In 1835 werd hij zendeling van het Amerikaansche Zendingsgenootschap te Boston. Hier bewees hij zich als een goed organisator. Jonge menschen, bekeerd door zijn prediking, begonnen hun evangelisatiewerk in hun omgeving. „Elke Baptist een Zendeling". Werden zulke menschen door de politie buiten de stad gezet, dan kregen ze van Oncken reisgeld en traktaten mee en men kon een nieuw arbeidsveld bewerken.

Tot over de grenzen strekten zich zijn reizen uit. In 1845 doopte Oncken in *ons* land 3 geloovig-gewordenen. Ook Polen, Rusland en Denemarken werden voortdurend door hem bezocht, op gevaar van gevangen genomen te worden.

Oncken gevoelde, dat ook de *pers* hem kon helpen, door den grooten invloed die van haar uitging. Toen hij van den predikant, van wien hij voorheen zijn Bijbels betrok, niets meer kreeg, wendde hij zich tot het Edinburger Bijbelgenootschap en in de vijftig jaar, die hij het Genootschap diende, werden meer dan 2 millioen Bijbels verspreid.

Toen hem door zijn doop het lidmaatschap van het Niedersächsische Traktaatgenootschap onmogelijk werd, stichtte hij de Hamburger Traktaatvereeniging. Eén jaar later waren reeds 100.000 traktaten de wereld ingezonden. 1870 bedroeg het aantal reeds meer dan 21 millioen in verschillende talen.

Spoedig ook begon Oncken een eigen uitgeverij, die het hem mogelijk maakte, boeken en belijdenis-geschriften te drukken. Tijdens den Fransch-Duitschen Oorlog waren in 6 maanden tijds 128.000 ex. van de Heilige Schrift verspreid in de Duitsche en de Fransche taal.

N.t.l. ging dat niet zonder geld. Alweer was het Oncken, die die zorg op zich nam. Voor kerkbouw en zending werden in Amerika en Engeland collecte-reizen ondernomen. Op een van die reizen leerde hij Spurgeon kennen en een innige vriendschap ontstond tusschen deze twee mannen. Toen dan ook in 1867 op 17 Augustus de Kapelle in Hamburg-Böhmkenstrasse werd ingewijd, was ook Spurgeon aanwezig en sprak er. De toen gebouwde Kapelle staat daar als een gedenkteeken van den strijd voor de waarheid.

Oncken's leven was niet enkel zonneschijn. Een dochtertje stierf aan de cholera, een ander meisje werd ziek terwijl hij in de gevangenis zat en stierf toen hij pas was weggegaan naar Kopenhagen, kort na zijn invrijheidstelling.

1845 stierf zijn vrouw na een verschrikkelijk lijden aan kanker, haar man met 5 kinderen achterlatend. Een zoontje van 8 jaar verbrandde levend door het spelen met vuur. Al deze ervaringen maakten Oncken tot den man des geloofs. Hij richtte steeds weer zijn oogen op God en vond bij Hem hulp en steun. 't Verootmoedigde hem ook. Hij was ook tegenover zijn kinderen zeer fijngevoelig. Had hij een van zijn kinderen onrecht gedaan, hij was ridderlijk genoeg, dat te bekennen en om vergeving te vragen.

Bij al z'n succes lag het gevaar voor de hand, dat Oncken te zeer met luister omgeven werd en daardoor zichzelf zou kunnen verheffen op wat hij deed en gedaan had. De uittrede van een gedeelte der gemeente in 1870 beschaamde en verootmoedigde hem, zoodat hij tot de erkentenis kwam, dat ook *hij* kon dwalen. Gelukkig kwamen de beide voormannen, Oncken en Braun weer tot elkander en verzoenden zich.

Oncken stierf den 2en Januari in Zürich (Zwitserland), waar hij een kuur moest doormaken voor zijn geschokte gezondheid, die echter niet het gewenschte gevolg had. Hij werd in Hamburg begraven, waar men op het Ohlsdorfer Friedhof nog zijn graf vindt.

De tijding van zijn dood werd overal met droefheid ontvangen. En geen wonder. Hoevelen hadden niet door middel van zijn prediking vrede gevonden. Hoeveel duizenden is hij niet ten zegen geweest. Hoevelen werden niet door zijn bemiddeling trouwe arbeiders in Gods Koninkrijk.

We blikken eerbiedig op naar dezen geloofsheld, dit bijzondere werktuig in Gods hand.

We danken God voor zijn werk, voor zijn moed en zijn trouw.

We bidden, dat God iets van Oncken's geest en kracht op ons doe neerdalen, opdat we bruikbare menschen zijn of worden in Zijn dienst.

Want Hem alleen is de kracht en de heerlijkheid tot in eeuwigheid.

III

UIT DE GEMEENTEN

UTRECHT. Dat 23 Juli '33 de belangrijkste dag is geweest in de levensgeschiedenis der jonge gemeente Utrecht behoeft nauwelijks gezegd te worden. Immers op dezen dag is de zoo lang verwachte wensch en de verhooring der vele ernstig opgezonden gebeden in vervulling gegaan, de Heer heeft ons de lang gewenschte Voorganger in den persoon van Ds. L. de Haan geschonken.

De ochtendvergadering, die gehouden werd in ons eigen locaal gaf reeds vroeg de innerlijke gevoelens der gemeente weer, ons locaal was overvol toen Ds. Planting deze plechtige dienst opende met Ps. 84 : 1 en 3.

„Zoo hebt dan acht op uzelven, en op de geheele kudde, over dewelke u de H. Geest tot opzieners gesteld heeft" Hand. 20 vers 28 was het uitgangspunt in deze ure. Treffend werd naar voren gebracht dat het achtgeven op ons zelf de eerste vereischte is, vooral bij den Voorganger, wil het achtgeven op de geheele kudde een gezegende invloed hebben. Er werden ernstige woorden gesproken en plechtige beloften afgelegd door bestuur, gemeente en haren nieuwen Voorganger.

Te 4 ure n.m. waren wij wederom bijeen in de kerk der Doopsgezinde Gemeente waar Ds. de Haan zijn intrede hield. Ook deze groote kerk was nagenoeg gevuld met vele brs. en zrs. en belangstellenden.

'k Zal met mijn gansche hart Uw eer vermelden Heer, U dank bewijzen, was als uit één mond de jubel die opsteeg uit de harten en monden van hen, die God zoo bovenmate gezegend had.

Ds. de Haan dankte eerstens Ds. Planting, die als consulent de gemeente alhier zoovele jaren niet alleen van dienst was geweest, doch ook door bijbellezingen en andere openbare vergaderingen veel heeft gedaan, zoodat onze gemeente onder de aandacht van het Utrechtsche publiek is gekomen. Vervolgens werd onze trouwe br. Zerbst, die meer dan 10 jaar onverschrokken en onversaagd de gemeente zijn krachten gewijd heeft een hartelijk woord van dank toegesproken.

Luc. 9 vers 62 was de tekst ter overdenking.

Onze Voorganger heeft van deze gemeente groote verwachtingen, hij zelf is vol levensmoed en arbeidslust en meent diezelfde eigenschappen in de gemeente Utrecht ontwaard te hebben. Eén ding is vooral noodig: „Niemand, die zijne hand aan den ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods". Dit is juist hetgeen wat de brs. en zrs. van Utrecht noodig hebben, er moet gearbeid, ja er moet veel gearbeid worden, rechte voren moeten er geploegd worden, daarom niet om- of opzij zien, voorwaarts, rechtstreeks op het levensdoel af en vooral bekwaam arbeiden. God de Heere geve dat èn Voorganger èn gemeente tezamen het ploegijzer zoo hanteeren dat alle brs. en zrs. in ons vaderland Gods vruchten te Utrecht mogen zien.

Hierna werd het woord aan de verschillende afgevaardigden gegeven. Ds. Barendregt sprak namens de Unie-Com., ook deze Com. zeggen wij hartelijk dank, want ook zij heeft een belangrijk aandeel in hetgeen nu in Utrecht geschiedt. Verder spraken afgevaardigden der Geref. Kerk in H. V., de Vrije Evang. Gemeente en een lange rij van brs. namens onze zustergemeenten. Ook waren er schriftelijke blijken van medeleven binnen gekomen waaronder een schrijven der Burgemeester van Utrecht.

Brs. en zrs., 23 Juli is voor ons een onvergetelijke dag geworden. God geve dat ze de jubeldag in de Utr. gemeentegeschiedenis blijve.

D. M., Secr.

N. WEERDINGE, 30 Juli. Geliefde broeders en zusters! Zoo was heden de dag aangebroken, waarnaar allen met verlangen hebben uitgezien, de dag waarop de gemeente, na

een herderloos tijdperk van bijna tien maanden weer een hèrder en leeraar van den Heer mocht ontvangen.

Reeds geruimen tijd voor den aanvang van den bevestigingsdienst was de kerk tot in alle hoeken gevuld, alle mogelijke ruimte was met hulpzitplaatsen vol geplaatst.

Ds. Reiling van Hengelo, die zoo welwillend was dezen dienst te leiden, bepaalde ons bij Hand. 20 : 24 met het motto: „Voorwaarden voor een gezegenden dienst". 't Was een ernstig woord zoowel tot onzen nieuwen Voorg. als tot de gemeente in 't algemeen en met groote aandacht werd er geluisterd.

Nadat èn Voorganger èn gemeente elkander trouw hadden beloofd werd met handoplegging br. Mostert aan den Heer opgedragen en zong de gemeente hem staande toe: „Dat 's Heeren zegen op hem daal".

Ten slotte richtte Ds. Reiling nog eenige hartelijke woorden tot Voorganger en gemeente en was deze eerste dienst beëindigd.

's Middags drie uur kwamen we andermaal bijeen, om te luisteren naar de prediking van den nieuwen Voorganger waarmee hij zijn werk in ons midden als zoodanig wilde aanvangen. Weer was de kerk tot in alle hoeken bezet.

Ds. Mostert bepaalde ons bij Lucas 5 : 5b: „Doch op Uw woord zal ik het net uitwerpen".

Met groote aandacht werd deze predikatie beluisterd, waarna Ds. Mostert nog het woord richtte tot den vertegenwoordiger van de Uniecommissie en den vertegenwoordiger van B. en W. der gem. Emmen die hierna van de gelegenheid gebruik maakten om de beste wenschen van hun opdrachtgevers uit te spreken.

Om half zeven kwamen we nogmaals bijeen in een begroetingssamenkomst en weer was geen plaats onbezet.

Allereerst sprak onze ouderling br. Wiersema namens de gemeente een hartelijk woord van welkom tot onzen nieuwen Voorganger en zijn gade en sprak de wensch uit, dat we een gezegende toekomst tegemoet mochten gaan.

Br. de Boer sprak namens al de jeugdvereenigingen een hartelijk woord tot den Voorganger en zijn vrouw en verzekerde hen, dat alle jonge menschen hen trouw wilden zijn.

Achtereenvolgens spraken de afgevaardigden van de gemeenten Groningen, Hengelo, 2e Exloërmond, Stadskanaal, Emmer-Erfscheidenveen, Ds. Oosterheerd namens de Geref. Kerk te Ter Apel, Ds. Kamper namens de Geref. Kerk te N. Weerdinge, de heer Kraan namens de Ned. Herv. Evangelisatie te Terapelkanaal en Ds. Weenink, Ds. Bakker en Ds. Reiling als collega's. De ingekomen schriftelijke gelukwenschen werden de vergadering voorgelezen. De Zangvereeniging liet zich ook enkele malen hooren.

Tenslotte sprak Ds. Mostert nog enkele woorden van hartelijken dank tot allen en hoopte dat alle uitgesproken wenschen in vervulling mogen gaan.

Hiermede was ook deze derde dienst afgeloopen, doch ik wil niet eindigen alvorens die gemeenten, welke hun Voorganger een Zondag hebben afgestaan om ons in het afgeloopen tijdperk te dienen hier op deze plaats hartelijk dank te zeggen.

En nu brs. en zrs. bevelen wij ons allen in Uwe voorbede aan.

Met hartelijke groeten,

de Secr.

MEDEDEELINGEN

Arnhem.

Het adres van den secretaris der Gemeente te Arnhem is voortaan:

F. ALBERTSMA,
Karel van Gelderstraat 87, Arnhem.

Ons Depôt.

Voorradig: Nieuw model
ATTESTATIE-FORMULIEREN
welke ik zeer voordeelig wil leveren, n.l. voor slechts één cent per stuk franco p. post. Minder dan 10 ex. kunnen niet geleverd worden.

De Depôthouder
G. BOURITIUS, Deventer.
1e Weerdsweg 123. Giro 151970.

RONDBLIK.

Tante of nicht.

Wij lezen in de Engelsche pers, dat er een vrij scherpe strijd om het leiderschap van het Leger des Heils wordt gestreden. Het tegenwoordige hoofd van het Leger, generaal Higgins, moet het volgend jaar wegens bereiken van den 70-jarigen leeftijdsgrens aftreden. Voor de opvolging zijn er twee candidaten, de Engelsche commandante Catherine Booth, dochter van wijlen generaal Bramwell Booth en haar tante, zuster van generaal Bramwell Booth, Eva Booth, commandante van de Amerikaansche sectie. Eva Booth was ook de tegencandidate van generaal Higgins en verspeelde het toen met 43—17 stemmen. De Amerikaansche sectie was hierover ontstemd en voert oppositie tegen de permanent Britsche leiding, vraagt thans met nadruk een beurt voor Amerikaansche leiding.

Stichting voor de offers van den arbeid.

Op den dag van den nationalen arbeid (1 Mei) stichtte de Duitsche rijkskanselier Adolf Hitler het fonds „De stichting voor de offers van den arbeid", teneinde daaruit bij ongelukken in den arbeid bijzondere hulp te verleenen. Aan dit fonds werd zeer sterk deelgenomen, zoodat het thans reeds over de *5 millioen Mark* bedraagt. Bij het passeeren van deze grens heeft de rijkskanselier uit dankbaarheid voor deze sterke deelname besloten aan alle gevers, die een *offer* brengen, ongeacht de grootte daarvan, zijn beeltenis te schenken met het onderschrift „Voor één die valt tienduizend die helpen".

Fundamentalisten en liberalen.

In de groote Amerikaansche Presbyteriaansche kerk heeft de strijd tusschen de orthodoxen (fundamentalisten) en vrijzinnigen (liberalen) tot de oprichting van een afzonderlijk orthodox zendingsgenootschap thans geleid. Het verloop dezer geschiedenis is als volgt:

Onder leiding van dr. Gresham Machen oefende de orthodoxie ernstige critiek op het zendingsbestuur (Board of Foreign Missions) dat te weinig keur oefende op de leer der uitgezonden missionarissen. Zoo werd sterk naar voren gebracht het geval van mrs. Pearl S. Buck, zendelinge in China, die sterk Boeddhistisch zich uitdrukte en o.a. artikelen publiceerde, waarin zij schreef, dat het er eigenlijk niet toe deed of Jezus van Nazareth ooit bestaan had, ja dan neen. Een klacht van de kerk te Philadelphia werd ter zake bij de Presbyteriaansche synode ingediend. De synode is thans gehouden en wel te Columbia in Ohio. Het voorstel tot afkeuring van de houding van het zendingsbestuur ter zake werd verworpen en een motie van vertrouwen in het zendingsbestuur werd met zéér groote meerderheid n.l. met 700—200 stemmen aanvaard. De minderheid verklaarde zich hiermee echter niet content en heeft nu te Philadelphia een nieuw uitsluitend orthodox zendingsgenootschap der Presbyteriaansche kerk opgericht, welks leden zich van het officieele lichaam afscheiden.

Of deze historie ook tot een scheuring in de kerk zal leiden is nog onzeker. Het ligt niet in de bedoeling der Presbyteriaansche calvinistische leiders dit te forceeren, mits de synodale meerderheid de afscheiding in den zendingsarbeid tolereert. Ook de zendelingen op het zendingsveld zullen thans in twee groepen gedeeld worden; zij die van het officieele Presbyteriaansche zendingsgenootschap en zij die van het nieuwe orthodoxe zendingsgenootschap uitgaan.

Anti-revolutionair.

De nieuwe landsbisschop van Beieren dr. Meiser heeft in een rede naar aanleiding van de stichting der nieuwe Duitsch-Evangelische Kerk verklaard, dat het karakter der nieuwe nationale regeering van Duitschland anti-revolutionair is, dat nl. het derde rijk in naam van het Evangelie, in naam van het jaar 1521, de volkomen antithese beteekent met den mensch van 1789 en deze mensch van 1789 in het nieuwe Duitschland door de krachten der Luther-reformatie onder Gods zegen vernietigd zal worden. Het wordt in Duitschland een leven, geheel tegengesteld met de beginselen der groote Fransche revolutie, maar geheel gebouwd op het fundament der vrijheidsbeginselen van de kerkhervorming, verklaart dr. Meiser.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 11 Augustus 1933 No. 2300 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI.ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

DE SLEUTEL.

Zij wou leeren lezen, de oude slavin;
Hoe „stomp" ook, ze wou het toch wagen.
Dus pakte zij moedig haar bundeltje saam,
Om 't „toewan", den zend'ling, te vragen.

Zij had heel haar leven op 't land maar gewerkt
Met koeien en ossen en paarden;
Die kon ze hanteeren, maar lettertjes.... och!
Toch wou ze die taak gaan aanvaarden.

Zij wilde den Bijbel graag lezen.... alleen,
Want God had haar hart en haar leven;
Dus kreeg ze een plaats op des zendelings school,
Dáár zou men haar 't onderwijs geven.

Met knapen en meisjes dus zat zij te zaam
Daar daag'lijks te leeren, veel uren.
Meest zat zij verbluft in het boek voor zich heen
Op dat „veelbeenig goedje" te turen.

Hoe kreeg zij ter wereld die leeskunst in 't hoofd?
Niets scheen zij er in te bereiken,
Soms liep er een traan over 't oude gelaat;
Toch wou ze de vaan maar niet strijken.

Want Chloë geloofde in de kracht van 't gebed,
Veel meer nog dan aan de methode.
Op eens krijgt haar aanzicht een hemelschen glans
Als zag zij een engelenbode.

„Och, toewan! als toewan zoo vriendelijk wou zijn,
't Woord Jezus mij spellen te leeren.
Dan zou al de rest véél begrijpélijker zijn;
Dat geloof 'k, met de hulpe des Heeren.

O Chloë, de Heere gebruikt in Zijn dienst
Het dwaze om het wijz' te beschamen!
Dáár zegt gij een waarheid, zóó groot en zóó diep;
Héél de Christenheid zegt daarop „amen!"

Er is voor 't verstand in het leven zooveel
Als „gansch onbegrijpelijk" bevonden,
Tot 't hart leerde spellen „Mijn Heiland": toen werd
In Gods liefde verklaring gevonden.

(Uit: „'t Hart naar Boven" door Célestine Oliphant-Schoch).

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE BEDIENING IN DEN HEERE*.

Zie op de bediening die gij aangenomen hebt in den Heere, dat gij die vervult. Col. 4 : 17.

In deze belangrijke ure willen wij aan de hand v. d. tekst spreken over:

I. *De bediening.*
II. *De bediening aangenomen in den Heere;*
III. *De vervulling v. d. bediening.*

I. Wat is *de bediening* volgens de leer v. h. N. Test.? Zij is meer dan dienen, want bij dat woord staat het begrip van ondergeschiktheid vooraan; terwijl *bediening* meer het begrip van ambtsbekleeding heeft.

Doch dit wil allerminst zeggen, dat door een ambtsbediening in Gods gemeente de een zich boven den ander verheffen zal, maar dat in het oog gehouden zal worden, dat er verscheidenheid der *bedieningen* zijn, doch deze dingen alle werkt een en dezelfde Geest, deelende aan een iegelijk in 't bijzonder, gelijk Hij wil, 1 Cor. 12 : 11.

a. Daar is volgens Handel. 6 : 4 *een bediening des Woords.* Hier wordt het Woord Gods als element vóórgesteld, waarmede de dienaar des Heeren zijn bediening vervult. Hij bestudeert het woord. Hij verwerkt het woord. Hij overdenkt het woord dag en nacht en heeft er zijn vermaking in. Hij werkt zich in het woord in, alvorens hij het bedient, d. w. z. verkondigt; of ook aan de menschen opdischt om te eten en te drinken voor den inwendigen mensch.

Daarom vergeleek Jezus Christus Zijn vleesch en bloed bij spijs en drank, dat door de menschen genuttigd worden moet, om het eeuwige leven te bekomen, Joh. 6 : 53.

Het zal ons en ook de bedienaar des Woords wel duidelijk zijn, dat Jezus met Zijn vleesch en bloed bedoelt: *het Woord,* want het Woord werd vleesch, en dat Hij met Zijn bloed bedoelt *Zijn leven.* Want immers, Hij stortte Zijn leven in den dood, om de menschen uit den geestelijken dood te verlossen, Jes. 53 : 12. De bedienaar heeft derhalve spijs en drank op te dienen in Gods huis.

b. *Daar is ook een bediening der verzoening* volgens 2 Cor. 5 : 18.

Paulus verklaart hier nadrukkelijk: die ons de bediening der verzoening gegeven heeft. De bediening der verzoening is niets anders dan het offer der verzoening door voldoening te bedienen; alom, onder alle natiën, geslachten en volken bekend te maken: dat God in Christus de wereld met zichzelf verzoenende *was.*

Het woord der verzoening is gelegd in den van God geroepen dienaar.

De geroepen dienaar is deelgenoot geworden door 't geloof, naar het vrije welbehagen v. God, van die verzoening en deswege is *het woord* der verzoening (hij is niet de verzoener zelf) in hem gelegd.

De bedienaar staat als aan het altaar der verzoening, en dàt altaar is Golgotha en zijn daarop gebracht offer aan het kruis, Jezus Christus onzen Heere, door van dát altaar uit de bediening der verzoening te vervullen.

c. *De bediening is ook heerlijk,* volgens Rom. 11 : 13. Paulus, zoo zegt hij, maakte zijne bediening *heerlijk* om Israël tot jaloerschheid te verwekken. Zijn bediening stond in heerlijkheid boven de voorgaande. Het was nu de bediening des levens uit den

* Bevestigingsrede te Noord-Bergum, door Ds. H. Visser.

dood en de vervulling v. d. dienst der zinnebeelden.

Ja, 't is een heerlijke bediening, omdat de levende Christus in hem, die de dienst der verzoening pleegde, te voorschijn trad. *Heerlijk* was en *is* de bediening, om door een leven en wandel als Christus in de wereld zich te vertoonen tot eere en heerlijkheid Gods; het Evangelie van Jezus Christus in alles versierende.

II. *De bediening aangenomen in den Heere.*

Was Archippus, die in den tekst genoemd wordt, wellicht door den grooten Apostel aangezocht om een bedienaar te worden, of heeft hij zich om 's Heeren wil daartoe aangemeld? Er staat: hij had de bediening aangenomen. Dit woord „aannemen" doet het vermoeden rijzen, dat hem 't ambt van bediening is duidelijk geworden. Hij heeft roeping daartoe verkregen en heeft haar aangenomen in den Heere. Hij zal gezegd hebben: Ja Heere, ik zal ze doen in U.

Aannemen is het aangebodene of voorgelegde zich eigen te maken. Het aangebodene te aanvaarden in den Heere. Aannemen is een daad te doen van 's menschen zijde, om des Heeren wil *in* den Heere. Ja, aannemen *in* den Heere, dat is zeer belangrijk en mag onze aandacht niet ontgaan. *In* den Heere is binnen Hem en niet buiten Hem, maar binnen de begrenzing van den alom tegenwoordigen God. De bediening aannemen *in* den Heere is in overeenkomst met Hem te treden. Het is door die bediening te komen op het terrein of sfeer van God.

Archippus werd daardoor een ambtsdrager van den Heere en niet allereerst der menschen. Hij werd geen dienaar v. Paulus, noch van Filemon, in wiens brief hij ook genoemd wordt, noch een dienaar allereerst v. d. gemeente, maar een dienaar Gods, om de gem. Gods en om het Evangelie v. Jezus Christus te bedienen. De wortel van de bediening lag in den Heere. Daardoor nam hij 't allerzuiverste standpunt in, onafhankelijk v. d. menschen, afhankelijk van den Heere, want *in* den Heere, is voortaan vanuit den Heere de bediening vervullen. De bediening des Woords is dan ook absoluut Goddelijk, uitgaande van Hem, die den dienaar roept *in* Hem tot die heerlijke bediening.

Nu rest ons nog te wijzen op:

III. *De vervulling der bediening.*

Zij kan slechts geschieden, zoo zij haar begin *in* den Heere vindt. De bediening vervullen is vol te maken, te voleinden, wat begin en toekomst scheidt. Maak vol, wat u is toevertrouwd en gij aangenomen hebt. De dienaar zal een gewillig instrument zijn in de hand zijns Gods. Door den dienaar heen zal God vervullen, wat voor hem te doen was. Daarvoor was hij de geschiktste, wat niet een ander voor hem doen kan noch mag. De dienaar heeft slechts zijn ambt te vervullen. Geen angstvalligheid behoeft hem aan te grijpen, alsof hij de gansche wereld bekeeren moet, of dat hij in zijn omgeving alle menschen tot Jezus moet leiden. Hij kan kalm en bedaard zijn in het volmaken van zijn opgedragen ambt.

a. *Zijn ambt volmaken gedurende zijn levenstijd.* Zoo ook was eens Christus' levenstijd vol, toen Hij in 't vleesch verscheen en op Golgotha stierf, want toen zeide Hij: het is volbracht.

Alzoo gaat het Gods dienaar in zijn ambtsbetrekking. Maak uw levenstijd vol; maak die vol door uwe bediening.

b. *Maak haar vol door algeheele overgave.* Werp er uzelven in met uw gansche zielskracht. Bid voor haar. Geloof voor haar. Waak voor haar. Ween en heb zorg voor haar. Strijd voor haar. Heb uw bekommernis over haar voor den Heere in 't gebed. Zet uw gansche hart op haar, want zij is *in* den Heere.

c. *Maak vol uw bediening door naar het doel, de goede richting te streven.*

Laat u nooit uit de koers voeren. Geef nauwkeurig acht op de leer en houd koers volgens de onveranderlijke lijnen van uw kaart, n.l. het Woord van God. Geen onderwerping aan menschel. leeringen of dogma's van vooropgezette begrippen, hoe schoon ze ook voor 't oog en zinnenstreelend zijn; indien ze niet den toets van Gods heilig Woord doorstaan kunnen, verwerp ze dan.

d. *Maak vol uw bediening uit brandende liefde tot uwen Heere.* Die vlam laaie voortdurend op van het altaar uws harten, omdat de H. G. u zalfde en gij deswege alle dingen weet, 1 Joh. 2 : 27.

En daardoor zal uw Heere, die u riep, zelf volmaken tot alle goede werk. Hij zal u geven genade in Zijn oogen en in die der menschen. Hij zal u doen stijgen in kennis, in wetenschap, in godzaligheid, om te volmaken uw bediening die gij aangenomen hebt *in* den Heere. Amen.

III

LOSSE SCHAKELS

Ger. Drankbestrijding. Er bestaat een „Gereformeerde Vereeniging voor Drankbestrijding". Reeds drieendertig jaar heeft deze vereeniging zich weten te handhaven. Groot is de instemming nog altijd niet, die haar streven gevonden heeft bij het Ger. volksdeel. De redenen daarvan zijn niet gemakkelijk aan te geven. Zin voor praktisch Christendom hebben de Gereformeerden wel. De oude onthoudersbeweging was hun te methodistisch georiënteerd. Voor askese zijn ze bang. Aanvankelijk eischte de Ger. Vereeniging voor Drankbestrijding dan ook geen geheelonthouding van haar leden. Eerst geleidelijk werd de tegenzin tegen de geheelonthouding in hun gelederen overwonnen.

Tegen stroom op. De Ger. geheelonthouders moeten sterk tegen stroom oproeien. De Voorz., Ds. W. H. Gispen, zeide duidelijk, dat dat nog niet anders geworden is. Uitgangspunt van z'n openingsrede was de vraag uit Psalm 4: „wie zal ons het goede doen zien?", gevolgd door de bede: „verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o Heere!" „Hoeveel" — zei de Voorz. — „kan ons in onzen strijd ontmoedigen!" De mislukking van het verbod in Amerika werd een stok genoemd, die de tegenstanders gereedelijk aangrijpen om den onthouder te slaan. „Daarbij komt, dat de christenen van onzen tijd nog wel warm zijn te krijgen voor 'tgeen hun genot of voordeel biedt, b.v. de Chr. Radio of Vakbeweging, maar niet tot hetgeen hun persoonlijke offers kost in 't opgeven van levensgewoonten en er zoo weinigen zijn te bewegen zich persoonlijk te geven voor de redding van zondaars, ook van dronkaards".

De Voorz. meende, dat dat de reden was, waarom de beweging zwak bleef.—

We verblijden ons over het werk van deze vereeniging, die een zoo noodzakelijken arbeid doet. De drankbestrijding is voortgekomen uit den Evangelisatiearbeid. Naarmate de Gereformeerden meer gaan evangeliseeren, zal de noodzakelijkheid der drankbestrijding onder hen meer worden ingezien. Vele vraagstukken worden doorzichtig als men gaat handelen. De d a a d verspreidt licht.

De Bidstond des zomers. Verscheidene gemeenten houden slechts in de wintermaanden bidstond. Vooral op 't land en in 't Veen kan men gedurende den zomer bezwaarlijk bidstond houden. Dat daarin waarheid schuilt, kan wel niemand ontkennen. De Muziekvereeniging houdt zomers wel haar repetities. Eveneens vergaderen Jongedochters- en Jongelingsvereeniging den zomer door, al is 't ook met geringer opkomsten. We weten echter dat bidden inspannende arbeid is, die voor een erg vermoeid lichaam bepaald zware arbeid wordt. Een tijdelijke onderbreking van den bidstond kan daarom goed werken.

Maar wat denkt men er van gedurende de zomermaanden des Zondags, onmiddellijk na den voor- of namiddagdienst, bidstond te houden? We hoorden van een gemeente, die dat heeft ingevoerd, en waar het goed bevalt. De dienst niet langer dan vijf kwartier; daarna sluiting en nadat zich verwijderd hebben, die weg wilden gaan, dadelijk

aansluitend de bidstond, ongeveer twintig minuten. „Sfeer" heeft men dan onmiddellijk. Vermoedelijk ook flinke deelname, want haast ieder gemeentelid is dan in de gelegenheid den bidstond te bezoeken. En de korte duur is op zichzelf al een aansporing om kort te zijn in 't gebed.

De dienst kan ook tot één uur beperkt worden, wat nog gelegenheid laat voor een preek van een half uur. Wanneer men bedenkt, hoe gewichtig het biddend meeleven der geheele gemeente is, zal men tegen een tijdsverdeeling van een uur preekdienst gevolgd door een half uur bidstond geen bezwaren kunnen hebben. En een complete dienst van anderhalf uur zal voor niemand te lang zijn. Misschien wordt hier of daar bovenstaande eens overwogen en . . . . geprobeerd. En misschien deelt men dan zijn ervaringen eens mede in De Christen.

Het einde van een mooi werk? Gemeld wordt, dat het Hitler-bewind godsdienstoefeningen in de openlucht heeft verboden. Dat verbod is hiermede gemotiveerd, dat godsdienstig andersdenkenden aanstoot nemen aan zulke bijeenkomsten. De processies zouden niet onder dit verbod vallen.

Als dit bericht juist is, beteekent dat ook het einde van den gezegenden wagenevangelisatiearbeid der Duitsche Baptisten. We zullen er in hun bladen dan wel meer van vernemen. De baptistische sympathieën voor het „Derde Rijk", zullen er wel wat door gematigd worden. En wij hopen voor het opkomen van een Staat, die zich overal zeggenschap over aanmatigt, en verlangt dat elke organisatie en zelfs de Kerk, zich met hèm zal „gelijkschakelen" bewaard te blijven, terwijl onze sympathieën uitgaan naar de weinigen, die opkomen voor de geheele geestelijke zelfstandigheid der Kerk.

Baptisme en Hitlerisme. Hoe gaat het met het Baptisme onder het Hitlersche bewind? vragen wij als belangstellende buren meermalen. Maar een andere en gewichtiger vraag is, hoe het Baptisme oordeelt over de ideeën en daden van de Hitler-regeering? Te oordeelen naar hetgeen Wahrheitszeuge en Hilfsbote schrijven, buigen de Duitsche geloofsgenooten als een knipmes voor de grooten van het Derde Rijk. Men schijnt erg bang te zijn het bij de autoriteiten te bederven. Dat dat alles uit overtuiging en hartelijke instemming gebeurt, kunnen we moeilijk aannemen. 't Zal wel voor een belangrijk deel geschieden uit de overweging, dat men zoo het werk des Heeren nog het beste dient. Om zijn recht hoeft men niet meer te vragen, want recht is thans alleen, wat den Staat dient. En die afwezigheid van alle kritiek op de daden van de tegenwoordige regeering, is wel geboren uit de zucht om te voorkomen dat de regeering ook maar eenige reden zou hebben tot ingrijpen in het Baptiste werk. Want wie der Regeering zijn eerlijke kritiek niet spaart, wordt gemuilkorfd. Dat behoort zoo tot de zegeningen van den „totalen Staat" naar 't schijnt.

Barth's Kritiek. Karl Barth is een Duitsch theoloog met een wereldreputatie. Overal op aarde, waar theologie beoefend wordt, houdt men zich met hem bezig. Hij heeft school gemaakt. Als Barth iets zegt, luistert heel de wereld. Niet allen kunnen zich vinden in zijn theologische opvattingen, maar ze zijn *te* belangrijk en de overtuiging, die ze draagt, is *te* sterk, dan dat men ze zou kunnen negeeren.

Zoo sprak het dan vanzelf, dat men overal in spanning wachtte op het oogenblik dat Barth zou gaan spreken. En hij *heeft* gesproken: „zur Sache, nicht zur Lage", over het beginsel, niet over de omstandigheden. Hij sprak over „theologische Existenz heute" en heeft klaar en kras positie gekozen tegen hetgeen er onder Hitler's bewind met en in de protestantsche Kerken (Luthersch en Gereformeerd) gebeurd is.

Barth zegt „Neen!" In het laatste Nr. van Der Hilfsbote bespreekt de Redacteur de genoemde brochure van Barth. Eerst geeft de geleerde een kort overzicht van de leer der „Duitsche Christenen", die bij de laatste kerkelijke verkiezingen over heel de linie hebben gezegepraald en nu de Kerk geheel in hun macht hebben. Dan zegt Barth:

> „Wat ik daarop heb te zeggen, is eenvoudig: Ik zeg onvoorwaardelijk en zonder voorbehoud tot geest en letter van deze leer „neen!". . . Ik ben van meening dat de protestantsche Kerk liever moest ineenschrompelen tot een klein hoopje en in de Catacomben gaan, dan met deze leer ook slechts van verre vrede te sluiten."

In negen punten motiveert de beroemde theoloog dan z'n afwijzende houding. Punt 6 daarvan luidt:

> „Over de vraag, wie tot de Kerk behooren, beslist niet het bloed, en dus ook niet het ras, maar dat wordt door den Heiligen Geest en door den Doop bepaald. Wanneer de Duitsche protestantsche Kerk de christenen uit de Joden zou uitsluiten of als tweede klas christenen zou behandelen, zou ze hebben opgehouden een christelijke Kerk te zijn."

Punt 9 bestaat uit . . . stippeltjes. Wat daar gestaan heeft vond de censuur dus blijkbaar al te vrijmoedig.

Aangaande deze kritiek merkt de Redacteur van de Bapt. Hilfsbote op:

> „Barth staat in de protestantsche volkskerk, zijn eischen en conclusies zijn echter die der gemeente. Wie in de volkskerk staat, is ook aan de bewegingen van het volk onderworpen . . . . . Slechts op den bodem der gemeente, waar men het onderscheid tusschen gemeente en wereld inderdaad kent, waar men het te doen heeft met overtuigde, levende christenen, kunnen terecht eischen gesteld worden, gelijk Barth ze stelt."

Dat wil dus zeggen dat Barth gesproken heeft, zooals een baptist b e h o o r t te spreken en, krachtens zijn gemeentelijke praktijk, mág spreken. Maar dan vraagt men: waarom spreekt dan zoo Der Wahrheitszeuge niet, noch Der Hilfsbote, deze organen en uitgaven van het baptiste werk in Duitschland?

De Duitsche Christenheid maakt een ernstigen tijd door. Naam-christendom kan gemakkelijk meegaan met het Nationalisme, maar de wedergeborene heeft een anderen en hoogeren levensnorm en moet op conflicten bedacht zijn met een overheid, voor wie het Volk en het ras, het hoogste zijn.

L.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Onze geslaagde Conferentie te Hengelo.

Naklanken.

Onze N. B. J. B.ers stellen natuurlijk groot belang in alles, dat er over Hengelo geoordeeld wordt. We laten hier volgen, wat H. D. er enthusiast over schrijft in de Kerkbode van onze gemeente te Groningen:

JEUGD CONFERENTIE.

Onder voortreffelijke weergesteldheid brachten we 2 dagen van Conferentie door in de Twentsche industriestad Hengelo. De goede regeling voor het onderbrengen der gasten etc., bracht ons direct in een aangename sfeer van orde welke bewaard bleef van 't begin tot 't einde.

Toen we arriveerden in onze groote „Touring Car", die ons de slaap wel uit de oogen had geschud — we waren de reis Woensdagmorgen 5 uur reeds begonnen — zou de vergadering juist beginnen. De eigenlijke Conferentie werd gehouden in de ruime zaal doch doordat de zakelijke vergadering voor de afgevaardigden was bestemd, misten de meesten onzer de warmte en inspiratie die er dikwijls uitgaat van een bespreking over organisatie, jeugdblad etc. Uit de tweede hand zijn we thans

evenwel alleen het resultaat der bespreking gewaar geworden. Zoo zal b.v. het jeugdblad eens in de maand verschijnen en de antieke, peuterige, onoogelijke en wat niet, kop van het blad zal vervangen worden door een mooi, aantrekkelijk, modern hoofd, geteekend door een vakman; zoodat het blad zulk een magnetische kracht zal krijgen, dat spoedig de Jeugdraad met een magnaat zal moeten worden uitgebreid.

Onze organisatie zelf blijft voorloopig nog zooals ze tot dusver geweest is. Het wordt nog niet wenschelijk geacht er een *bond* van te maken. We blijven „*beweging*" hetwelk leven en activiteit beteekent. Geen voorschriften, reglementen of wetten kunnen ook maar eenigermate de hooge idealen, die wij ons gesteld hebben omvatten of omschrijven, laat staan dat wij ons door iets dergelijks zouden laten binden.

Neen! Beweging zijn we, ons aanpassend bij de eischen die ons gesteld worden. Hier ligt ook het geheim der orde in onze beweging: geen dressuur maar vrijwillige toewijding.

De Conferentie zelf is vlot verloopen en het gebodene was smakelijk en goed verteerbaar. De conferentie mag geslaagd heeten, in dat ze ons geen geestelijke indigestie heeft bezorgd, maar behoorlijk geestelijk heeft verzadigd. Enkele van de geleverde toespraken werkten zeer opwekkend en inspireerend dank zij tevens de overtuigende en vlotte wijze waarop ze werden voorgedragen.

Bizonder treffend was het moment, waarop allen, die in het verloopen jaar hun hart op de klop van den Heiland hadden geopend, naar voren werden geroepen.

Al dezen, zeker wel een 60 in getal, richtten hun schreden naar het platform en hun aantreden werkte imponeerend op de vergadering. Muisstil was het. Tezamen stonden ze nu op voor de vergadering. Hun vrijmoedige blikken getuigden reeds van de vrijheid die hun deel was in Chr. Jezus.

Gemeenschappelijk hieven ze een lied aan, dat doordrong tot alle harten, zoodat toen het koor werd gezongen, de vergadering uitbrak in één groot jubelkoor!

Wie zou het kunnen vergeten, dat toen de uitnoodiging werd gegeven aan anderen om eveneens Jezus in het leven op te nemen, vele jonge menschen de hand opstaken, daarmee getuigende, dat zij vanaf dat oogenblik hun leven voor den Heiland wilden openen!

Dan hadt U ons moeten zien marcheeren door de straten van Hengelo. Dat was opzichzelf al een reis van 5 uur per bus waard. We liepen in gesloten gelederen, 4 aan 4 met slechts kleine ruimte tusschen de rijen en toen nog was de lengte van de stoet ver over een halve kilometer. Twee muziekkorpsen luisterden het geheel op. Geen wonder, dat deze stoet gefilmd werd en het zal niet zoo lang meer duren of de film wordt ook bij ons eindelijk geïntroduceerd. Dan zullen we nog eens deze vreugdevolle dagen doen herleven en ook de ouderen zullen in dit genot kunnen deelen als het alles vertoond wordt op het doek.

Gezien op de resultaten kunnen we dus zeggen dat de Conferentie een practisch succes is geweest.

Wij hebben de Heiland gezien in Wiens naam wij hebben vergaderd en Die we hebben zien werken, en de overtuiging is in ons gegroeid, dat Hij, die enkelen verkiest om velen te zegenen en die door Eénen Jezus Christus de gansche wereld heeft gezegend, door ons *vele* anderen wil zegenen, ofschoon wij klein in aantal zijn.

* * *

Ook hebben onze makkers te Stadskanaal het uitstekend naar den zin gehad.

De Bode van onze gemeente aldaar geeft het volgende warme verhaal te lezen:

Onze Jeugdconferentie, dit jaar te Hengelo gehouden, behoort weer tot het verleden. Wij zien er op terug met een gevoel van grooten dank aan God. Heerlijke, onvergetelijke oogenblikken verdringen elkander voor ons geestesoog, nu wij er weer aan denken. Wij noemen den namiddag van den eersten dag, waarop de groepen zich aan elkander voorstelden en Limburg de plechtigheid besloot met een spontaan lied, begeleid door de jubelende tonen van een cornet. Ook noemen we dat ontroerende moment, waarop tientallen jongelieden, die in het jaar dat achter ons ligt, zich met een voornemen des harten aan Jezus en Zijn dienst hadden verbonden, zich op uitnoodiging van den voorzitter naar het platform begaven om daar in een lied uiting te geven aan hun vreugde in den Heer. En dan moeten wij zeer zeker den opmarsch door de straten van Hengelo, opgeluisterd door twee muziekcorpsen, memoreeren, waaraan ongeveer acht honderd N. B. J. B.ers deelnamen. Onze harten popelden van heiligen trots en we bemerkten, dat sommige ouden, die ons gadesloegen, bleek werden van ontroering.

Het geheel stond in het teeken van wijding. Jeugdpreek, toespraken, zang, muziek, kortom alles bij elkaar genomen en elk deel afzonderlijk was een machtige sommatie tot elken conferentieganger gericht om Jezus, den levenden Jezus, te laten zien. Van onze eigen gemeente waren meer dan zeventig deelnemers. Besloten werd o.a. om het orgaan „Jong Leven" een moderner voorkomen te geven en maandelijks te doen verschijnen; om de onkosten voor de opleiding van een zendeling voor eigen rekening te nemen; om de beweging een beweging te laten en niet in het corset van een bond te steken en te doen stikken.

Na Hengelo . . . . wat nu?

Na Hengelo...., na de rijke zegeningen genoten te hebben, na vertoefd te hebben op de „hoogte", na den eed van trouw weder afgelegd te hebben, na 's Heeren stem vernomen te hebben, die ons opriep tot dienen en strijden ....wat nu?

Sparen, sparen!!

Sparen? Maar dat is toch glad verkeerd! Het luidt immers altijd „nu uitdeelen, uitdeelen!" Wacht even, één oogenblik. Ter verwezenlijking der N. B. J. B.'s zendingsplannen is nu plm. 700 gulden noodig. (Een peuleschilletje voor 1700 toegewijde N. B. J. B.ers.) De daadwerkelijke actie hiervoor begint September a.s. Op uw Jongelieden-vergadering komt een bus voor de N. B. J. B.-zending. Daarom *nu* sparen vrienden, sparen! Eind September moet de eerste oogst der busjes, de eerste oogst der Conferentie-zegen, binnengehaald kunnen worden.

Iedere maand oogsten.

Iedere maand zal het ledigen der busjes een krachtig getuigenis zijn van de liefde, volharding en offervaardigheid onzer jongeren.

Elke maand zal de temperatuur der liefdegloed stijgen.

Elke maand zal de jubel in het gemoed krachtiger zijn.

Elke maand e x c e l s i o r!

Alle benoodigdheden voor het inzamelen van deze groote maandelijksche oogsten worden t.z.t. uw leiders toegezonden.

Nieuwe stroomen van zegen.

Na Hengelo .... en verder voorwaarts gaan in 's Heeren kracht, een zich-zelven geheel disponibel stellen voor Koning Jezus, een waar maken van onze heilige beloften.

Na Hengelo .... een vertrouwensopdracht van onzen Meester, die wij *kunnen* volbrengen en die wij, door Zijne genade zullen mogen volbrengen. Zoo worden, na Hengelo, nieuwe stroomen van zegen ons deel.

Amsterdam. G. PLANTING.

ONZE INVLOED.*)

Om een geschikt onderwerp te vinden ter inleiding op een vergadering als deze, en dan met vrucht een bespreking uit te lokken, is niet zoo eenvoudig als het wel op het eerste gezicht lijkt. Immers, men wil gaarne iets in het midden neerleggen, waaraan allen iets kunnen hebben. Of ik daarin zal slagen, zal later blijken, en in de bespreking komt dat dan wel naar voren.

Ik dacht dan hedenmorgen te refereeren over het onderwerp: *onze invloed*.

Dit is zeer zeker een onderwerp, dat ons allen aangaat, omdat van een ieder onzer invloed uitgaat. Wij allen bezitten het vermogen invloed uit te oefenen.

De invloed, die er van ons uitgaat, is niet altijd dezelfde. Sommigen oefenen veel invloed, anderen daarentegen weer weinig invloed uit. Dat hangt af van vele factoren, en van de positie, die men zich in het leven verworven heeft. Een rijke kan zich b.v. meer laten gelden dan een arme. En een rijkbegaafde geest vindt een uitgebreider terrein dan de minder begaafde. Een scheppende geest heeft natuurlijk veel meer invloed dan een volgzame geest. Vele oorzaken zijn er te noemen, waardoor er van de één zooveel meer invloed kan uitgaan dan van de andere.

Er zijn mannen en vrouwen, die reeds eeuwen niet meer in het land der levenden zijn, en toch nog tot ons spreken vanwege de invloed, dien ze vroeger hadden en nu nóg hebben.

„Maar", zult ge mij kunnen tegenwerpen, „dat waren dan toch ook menschen, die in kennis en wetenschap zeer uitblonken; of, die door iets bizonders te verrichten hun namen onsterfelijk wisten te maken".

Over dergelijke grootheden willen wij het vanmorgen niet met elkaar hebben. Waar zouden we beginnen en waar zouden we moeten eindigen? Denk maar eens aan Napoleon, die van soldaat is opgeklommen tot keizer van Frankrijk; aan Luther, een mijnwerkerszoon, die wereldberoemd werd als kerkhervormer; aan Karl Marx, als grondlegger van het socialisme; en zoo zouden we een lange rij van namen kunnen noemen. En dan zouden wij nog moeten nagaan, welke invloed zij o.i. ten goede of ten kwade hebben uitgeoefend.

Wij willen vanmorgen maar niet zoo hoog mikken. Dat zou voor deze vergadering niet productief werken. Want het doel van onze vergadering is toch, om elkaar voor te lichten en te helpen in onze gemeenschappelijke roeping, waarmede we door den Heer geroepen zijn.

Immers, als christenen en wel als Baptisten behoort onze invloed in onze omgeving zóó te wezen, dat de menschen met wie wij in aanraking komen, door ons doen en laten, spreken en handelen, een goeden indruk van ons krijgen. Dat zijn wij verplicht krachtens onze belijdenis en de daardoor ontstane roeping.

Wij allen, of we groot zijn of klein, hooger of lager geplaatst in de maatschappij, oud of jong, wij allen, zonder een enkele uitzondering, oefenen invloed uit op onze medeburgers. En al is het, dat wij van onzelf denken, dat onze invloed dan toch wel heel weinig zal zijn, of dat wij ons een arme, een zieke of een oude van dagen voorstellen, wiens leven zoo weinig beteekenis schijnt te hebben, zoodat wij niet merken dat een ander daar notitie van neemt, dan vergissen wij ons toch, want de Heer wil elk leven met zijn bizondere levensomstandigheden gebruiken tot voltooiïng van Zijn Goddelijk heilsplan. En in dat plan kan niets en niemand gemist worden.

Om invloed te kunnen uitoefenen heeft de Heer ons gegeven 5, 2 of 1 talent. Wanneer wij deze gelijkenis van de talenten lezen, dan krijgen wij de indruk, dat de Heer niet de nadruk legt op de *hoeveelheid* talenten, maar wel op het *gebruik*, dat men maakt van de talenten.

Dus de vraag is niet: *hoeveel* talenten, maar *hoe* gebruikt men ze. En nu is er geen mensch, ook niet in onze vergadering, of hij bezit minstens 1 talent.

Wij kunnen invloed uitoefenen door ons leven. Welke indruk lieten wij in een gezelschap achter? Welke was de ervaring, die anderen van ons opdeden? Wat zien de menschen van ons in onze dagelijksche wandel? Was ons spoor een lichtend spoor?

Jezus zeide: „gij zijt *het* licht der wereld". „Gij zijt *het* zout der aarde". Twee dingen, die in geestelijken zin de wereld mist en die ze toch zoo noodig heeft.

Het wil mij voorkomen, dat vele christenen een verkeerde gedachte hebben over wat de invloed der christenen op de wereld is. Velen denken, dat de invloed moet uitgaan van personen, die meer dan 1 talent bezitten, en dat alleen dezulken bevruchtend op hun medemenschen kunnen inwerken; en dan meenen ze, dat ze zelf, omdat ze bepaalde gaven niet bezitten, niets ten goede kunnen presteeren.

God heeft ons *allen* een plaatsje onder de zon gegeven en er is niemand te veel. Allen, inzonderheid de christenen, hebben hier hun roeping van God en in die roeping de vorming voor hun eeuwige bestemming.

De Heer gaf ons een roeping en de vervulling daarvan gaat niet boven onze kracht. Daarom hebt ge Uw roeping ook nooit *boven* Uw kracht te zoeken. Want dan wordt gij topzwaar en uw invloed nihil.

Onze invloed zal stijgen, wanneer wij in het kleine getrouw zijn, juist in het kleine.

Voor plusminus 30 jaar zou er Unie-Vergadering zijn in een stad in Friesland. Door de vele broeders en zusters zou er iets in de war loopen. Een broeder, die dat merkte in zijn schaftuur, knapte dat minder aangename werk op en de situatie was gered. En die broeder staat thans uigebeeld in ons Pinksternummer.

Invloed verkrijgt men niet, wanneer men zijn eigen eer zoekt, wanneer men op de voorgrond wenscht te treden. Maar invloed krijgt men, wanneer het ons gaat als die schoenmaker, die elk paar schoenen maakte als waren ze voor den Heiland bestemd.

De invloed, die er van ons kan uitgaan, kan een echte preek zijn; een preek die niet anders dan ten goede kan worden uitgelegd.

We leven in een tijd, waarin de Bijbel maar betrekkelijk weinig gelezen wordt. Juist nu moet elke belijder van Jezus Christus een leesbare Bijbel zijn. Want dan heeft men invloed; een invloed, die den arbeid ten goede komt. En dan kan God ook Zijn zegen geven.

Niet de praters hebben den invloed, noch hier noch in den hemel. Hier zijn de praters niet in tel, en in den hemel evenmin. Die daar *doet* den wil des Vaders, Die in de hemelen is.

Wij kunnen soms praten als Brugman, maar als onze woorden niet omlijst zijn door een passende levenswandel, dan verzinken de mooiste woorden als een kei in het water. Maar een stumperig woord, gedragen door een goede levenswandel, is als een peil in eenvoudigheid afgeschoten. Is daar niet menig voorbeeld van aan te wijzen, b.v. wat de schoonste gestyleerde rede niet vermocht, een eenvoudige daad of een heel gewoon getuigenis heeft uitgewerkt?

Wat kan onze invloed groot zijn. Wat kan hij ver reiken. Onze invloed sterft niet. Wanneer wij niet meer tot de hierlevenden behooren en onze namen zelfs vergeten zijn, dan leven onze handelingen nog voort; want door ons leven hebben wij een stempel gezet op ons nageslacht.

Het wil mij voorkomen, dat er onder ons christenen te weinig wordt gerekend met de *gevolgen*, met de *vruchten* van ons leven. Wij moeten niet vergeten, dat wij altijd bespied worden. De wereld kan niet nalaten ons te controleeren. En daarbij gebruikt ze met voorliefde het vergrootglas en de verrekijker. En o, wanneer zij iets ziet, hetgeen niet in overeenstemming is met de belijdenis!

*) referaat, gehouden door mijn Vader, wijlen br. J. de Haan, op de tweede Pinksterdag 1931 te Muntendam. Ik geloof velen een dienst te bewijzen door dit referaat te laten drukken, omdat men zoo duidelijk de geest van de overledene er uit proeft.

d. H.

Dan heeft zij stof tot praten en haar conclusie is dan heel spoedig getrokken.

Nu weet ik wel, dat de wereld ons verkeerd en scheef beoordeelt; dat de zaken soms heel anders zijn als zij ze voorstelt. Juist daarom moeten wij des te meer op onze hoede zijn, moeten wij zoo min mogelijk aanleiding tot een verkeerde oordeelsvelling geven. Als ze maar *liegende* alle kwaad van ons spreekt, dan komt de waarheid er wel met lange beenen achter aan.

Invloed . . . . wat is dat iets geweldigs! Hij is door niets te keeren. Wat heeft de Heere God dat op aarde mooi ingesteld. Gestel eens, dat 5 % der menschheid door God was uitverkoren, om de wereld met het Evangelie te beïnvloeden, en die 5 % zouden in den hemel voor hun getrouwheid beloond worden. En gestel dan eens, dat wij niet tot die 5 % zouden behooren. Dan.... maar gelukkig! *zoo is het niet.* Allen, zelfs kinderen, zieken, lammen, kreupelen, armen en rijken, geleerden en analphabeten — zij allen kunnen een invloed ten zegen uitoefenen. En de beoordeeling van hetgeen ze krachtens hun beginsel deden, berust bij Hem, Die rechtvaardig is. Hij beoordeelt de kern, de drijfveer van onze levensopenbaring.

* * *

Inzonderheid had ik met dit onderwerp onze jonge menschen op het oog. Zij kunnen op zoovele terreinen des levens hun invloed nog laten gelden. Hun levensopenbaring (invloed) kan zoo ver reiken, soms veel verder dan die van ouderen. De wereld slaat hen inzonderheid gade. Hun levensopenbaring werkt in op het opkomend geslacht.

Jonge menschen, gooi het roer van Uw levensschip bij elke dwarrelwind der verzoeking om naar de hemelsche richting en de vrede Gods en de vertroosting des H. Geestes is Uw belooning.

Jonge broeders en zusters, in Uw handen ligt de toekomst. Wat zult gij van de toekomst maken? Het leven van vele jeugdigen is gehavend. Oorzaak is dan, dat het gansche christenleven bij een afgaande maan vergeleken kon worden.

Dat niemand te gering denke over onze invloed. Laat ons de tijd uitkoopen, terwijl de dagen boos zijn. Dat elke daad een zaadkorrel zij.

Ons gansche leven wordt in den hemel geregistreerd.

De kracht tot een wijze, voorzichtige levenswandel is bij den Heer te verkrijgen.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Elia.

1 Kon. 17.

Les voor Zondag 27 Aug. 1933.

Elia aan de beek Krith. 1 Kon. 17 : 1—7.

Het scheen wel, dat onder Achab, die koning was geworden over Israël, het diepste geestelijk verval was gekomen over Israël. Het was steeds meer bergafwaarts gegaan onder de koningen, die na Jerobeam kwamen, n.l. Nadab, Baësa, Ela, Zimri en Omri. En nu, in het acht en dertigste jaar van koning Asa van Juda, was Achab over Israël aan het bewind gekomen. Hij had ook wel enkele goede eigenschappen, maar over het geheel genomen was hij een zwakkeling, die in staat was, zich door iemand met een sterken wil tot de grootste gruweldaden te laten aandrijven. Voor hem was het huwelijk met Izébel, de dochter van Eth-Baäl, den koning der Sidoniërs, in ongunstigen zin beslissend voor heel zijn leven. In deze heidensche koningsdochter heerschte een ijzeren wil, en tevens een groote haat tegen den God van Israël. Bezield door den duivel had zij zich tot levenstaak gesteld, om den Jehovah-dienst uit te roeien, en daarvoor in de plaats te stellen de dienst van den door haar zeer vereerden zonnegod Baäl en de vrouwelijke Astarte. In de plaats van den kalveren-dienst, die Jerobeam had ingesteld, en die toch waarlijk reeds gruwelijk genoeg was, (16 : 31) moest voortaan de Baäls-dienst de staatsgodsdienst worden in het rijk van het Noorden. Achab bouwde een tempel voor hem en een altaar in Samaria, en hij maakte een bosch voor den zedeloozen cultus van Astarte. Natuurlijk waren er vele dienaars noodig voor dezen dienst. Zoo waren er wel 450 profeten, die, behalve de 400 profeten van het bosch, aten van de tafel van Izébel. De profeten des Heeren werden echter overal vervolgd.

Maar toen de nacht het donkerste was, verscheen plotseling als het weerlicht de grootste van alle profeten sedert Mozes. Het was Elia de Thisbiet. Zijn naam beteekent: De Heere is mijn God. Van zijn afkomst weten wij niet veel. Enkel, dat hij kwam uit het stille, getrouwe Gilead, waar hij misschien is opgegroeid als herder te midden van de sombere, boschrijke heuvelen. De Geest des Heeren heeft daar dien eenvoudigen bergbewoner toebereid tot een onverschrokken boetgezant. De vreeze Gods en de ijver voor Jehovah brandde als een vuur in zijn aderen. Reeds uiterlijk kon men zien, welk een krachtige figuur hij was. Bekleed met een mantel van kameelhaar en met een lederen gordel om zijn middel kwam hij, nadat hij eerst het oordeel Gods had afgebeden, Achab tegemoet met de aankondiging: „Zoo waarachtig als de Heere, de God Israëls, leeft, voor Wiens aangezicht ik sta, indien deze jaren dauw of regen zijn zal, tenzij dan naar mijn woord." (Jac. 5 : 17). Alleen door de oordeelen Gods kon Israël weer tot inkeer worden gebracht. Na deze boodschap, die in het paleis te Samaria als een donder insloeg, verdween de boetprofeet. Hij werd door God in de eenzaamheid teruggeleid aan de beek Krith, voor aan den Jordaan, waar hij op een wonderbare wijze door zijn God zou worden onderhouden.

Elia had zijn strafoordeel ongeveer in de maand Maart aangekondigd; dat was in het begin van den zomer. De eerste regen kon dus pas in October verwacht worden. Zooals wel bekend is, zijn er toen slechts twee regentijden in Palestina geweest, de z.g. vroege- en de spaderegen. De weken en de maanden verstreken: heet scheen de zon. Spoedig echter bleek, dat Elia de waarheid gesproken had, de verfrisschende dauw bleef uit. Dat was reeds een groote ramp. Daar het zoolang niet regent en de zon overdag zoo sterk brandt, heeft de dauw daar een groote beteekenis. Het dauwt er soms zóó sterk, dat het water er 's morgens ter hoogte van een schoen in de greppels staat.

Spoedig werden de gevolgen van het gebrek aan water bemerkbaar. Daar er geen voer en nog minder water voor het vee was, moest dit in grooten getale afgeslacht worden. Slechts waar hier en daar nog een fontein was en waar regenbakken waren in het gebergte, was nog iets te krijgen. Rijke menschen hielden het in den nood nog het langst vol. Zij konden in naburige landen nog wel eens iets koopen. Denk aan de broeders van Jozef in Egypte. Ook koning Achab wist zich voorloopig nog wel te redden, daar hij overal door zijn knechten liet rondspeuren, waar nog iets voor menschen en beesten te krijgen was. Maar vreeselijk zag het er uit voor arme menschen. Velen zullen gedaan hebben als Elimelech en Naomi.: zij zijn vertrokken naar een vreemd land. Hoe zal de koning in dezen tijd dikwijls aan Elia en aan zijn boodschap gedacht hebben! Maar waar was Elia? Niemand wist het. Maar God wist het wel. Aan de beek Krith gebiedt God 's morgens en 's avond de raven, om hem brood en vleesch te brengen. Tevens wordt de profeet hier gesterkt in het geloof aan zijn Zender.

Elia te Zarfath. 1 Kon. 17 : 7—24.

Maar eindelijk was ook de beek Krith uitgedroogd. Dan krijgt Elia van God de opdracht, zich naar Zarfath te begeven, een stad in Foenicië, aan de zee gelegen, maar veel verder naar het Noorden dan Tyrus. Elia vertrekt daarheen. Hij ontmoet daar een weduwe, die voor hem zorgen zal. Zij is echter juist bezig met hout sprokkelen, een teeken, dat hij juist niet bij een van de rijkste menschen is aangeland. Zij zag er bleek en ellendig uit, en moest vaak even uitrusten van vermoeidheid. Zij is waarschijnlijk een heidin geweest, die dikwijls, maar natuurlijk tevergeefsch, tot haar god, Baäl, heeft geroepen om uitkomst. Toen Elia, moede, hongerig en dorstig van de lange reis, te Zarfath aankwam, vraagde hij haar om wat water en ook een bete broods. Zij was ten hoogste verbaasd

over die woorden en zij verklaarde hem, dat zij juist bezig was geweest om wat hout te sprokkelen om voor de laatste maal van het laatste restje olie en het laatste beetje meel een koek te bakken voor haar en haar zoontje. Als dat gebeurd was, moesten zij beiden van honger en gebrek omkomen, want dan was er totaal niets meer en ook geen kans, nog iets te bemachtigen. Elia maakt zich dan bekend als een profeet des allerhoogsten Gods en stelt haar op de proef, door te vragen, die koek, de laatste, aan hém te geven, dan zal zij bemerken, dat er nog voldoende zal zijn, door de wondermacht des Heeren, voor haar en haar zoontje.

De vrouw gelooft de woorden van den profeet, en zij wordt niet beschaamd. Door den profeet te onderhouden onderhoudt zij haar eigen gezin. Ja, zoo gaat het ook nu nog steeds in het leven, dat is een vaste wet van God: door de zaak des Heeren te steunen en Zijn dienstknechten te onderhouden, lijden wij geen verlies, maar dat is oorzaak, dat wij zelf ondersteund en onderhouden worden door God.

Het geloof van de arme vrouw zou echter nog op een zware proef worden gesteld. Ook beproevingen worden ons niet bespaard, al zijn wij reeds tot het geloof gekomen. De eenige zoon van de weduwe te Zarfath wordt ziek en sterft. Zij meent, dat dit in verband staat met het verblijf van den profeet in haar huis, daar God nu veel meer op haar zonden let en die nu straft. Maar Elia grijpt in en brengt deze zaak voor zijn God. Hij breidt zich uit over den jongen, tot driemaal toe, waarbij hij een krachtig gebed opzendt tot den troon van God. En God hoort en verhoort! De levensgeesten keeren in het kind terug. En als de moeder haar zoon terug ontvangt, wordt de Heere God verheerlijkt door het getuigenis des geloofs van deze vrouw: „Nu wéét ik dat gij een man Gods zijt, en dat het woord des Heeren in uw mond waarheid is!" Is het niet een waar woord, wat wij heden als tekstwoord te leeren hebben? (Ps. 33 : 18, 19.)

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

HOORN. Zoo was dan Zondag 23 Juli j.l. de dag aangebroken, waarop onze gel. gewezen Voorganger afscheid nam van onze kleine gemeente, alwaar hij bijna 5 jaar gewoond en gearbeid heeft. In de morgendienst hoorden wij een ernstig woord v.n.l. bestemd voor de jeugd dezer gemeente, terwijl des middags om vier uur de laatste of afscheidsdienst was, waarin de band tusschen gemeente en Voorganger werd losgemaakt en wel naar aanleiding van de tekst Mattheus 17 vs. 8 en wel de laatste woorden „Jezus alleen". Onze br. legde er de nadruk op, dat het niet gaat om de persoon van den Voorganger, doch om het Woord Gods met als middelpunt Jezus. Het was een zeer ernstige ure zoowel voor Voorganger als voor de gemeente. Wij wonen hier in een zeer modern stadje; vandaar dat het ook zeer moeilijk was, gezien de omstandigheden, de arbeid hier vaarwel te zeggen, maar Jezus is vandaag en gisteren nog altijd dezelfde en wij willen bidden, dat onze kleine gemeente die bijna 50 jaar heeft bestaan, nog langer zich staande zal houden onder Gods almachtige hand. Na afloop werd onze br. nog hartelijk toegesproken door br. Hornstra uit Workum en door onze br. ouderling Ozinga, welke ook de vrouw van den Voorganger eenige hartelijke woorden toesprak. Nadat de gemeente op verzoek van den ouderling br. Visser nog staande had toegezongen behoorde dit ook weder tot het verleden en zullen wij met Gods hulpe weder vooruit moeten. Dat Hij onze kleine gemeente nabij blijft en haar met Zijn onmisbare zegen besproeit, zoodat wij niet alleen groeien mogen in uiterlijke maar ook in innerlijke kracht.

Wij bevelen ons zeer in de voorbede van onze broeders en zusters aan.

De Correspondent.

NOORD-BERGUM. Op Thabor, dat waren we Zondag 30 Juli. Een gewichtvolle dag was het, reeds een uur voor den aanvang der diensten waren er al bezoekers in ons kerkgebouw en als de tijd van aanvang daar is, is er geen plaatsje meer onbezet. Vanwaar zooveel belangstelling? 't Is de dag waarop de zelfstandige Baptistegemeente te N.B. haren eersten beroepen Voorganger Ds. G. Visser van Hoorn in werkelijken dienst ontvangt. De bevestiging hiervan geschiedde door Ds. H. Visser van Sneek, naar aanleiding zijner predikatie over Kol. 4 vs. 17, waarin zijn Eerwaarde treffend naar voren brengt wat hier aangenomen is, en vervuld moet worden, namelijk ten 1ste de bediening, ten 2de de bediening aangenomen in den Heere, ten 3de de vervulling der bediening, dan de onderscheidene bedieningen als: des Woords, der verzoening en bovenal de bediening *heerlijk* maken, niet met woorden, maar met de daad. Na deze kostelijke prediking richt zijn Eerw. het woord tot de gemeente en vraagt van haar met opstaan te bewijzen dat ze dezen Voorganger werkelijk begeerd heeft hetwelk de volle gemeente duidelijk bewijst. Dan nog het bevestigend woord gevraagd van den jeugdigen Voorganger welke dit ook duidelijk laat hooren, waarna de bevestiging plechtig wordt volbracht onder biddend opzien tot den Heere, een machtig oogenblik, wat velen ontroert waarop de bede uit Ps. 134 : 3 hem wordt toegezongen. En als slot van dezen heerlijken dienst zingen we het loflied des Heeren uit Ps. 150 vs. 1.

Des namiddags te 2.30 uur was het als in de morgendienst, elke plaats bezet tot aan de buitendeur. Onze Voorganger hield zijn intreeprediking naar aanleiding van 2 Kor. 4 vs. 5: Want wij prediken niet onszelve, maar Christus Jezus den Heere; en onszelve, uwe dienaren om Jezus' wil. Hetwelk duidelijk gemaakt werd door ten 1ste wie wij prediken, ten 2de hoe wij prediken, ten 3de waarom wij prediken. Waarin de prediker zegt, dat de prediking niet is naar de mensch in het vleesch, maar dat hij hoopt alzoo het Woord te brengen, dat hij in de gewetens geopenbaard wordt door de prediking en dat de blik niet ruste op den Voorganger, maar op Jezus. Tevens hoe wij prediken, wel niet alleen met woorden maar met het leven zelve om alzoo Christus in zijn sterfelijk vleesch te openbaren, hopende daarin de gemeente voor te gaan. Waarom wij prediken? Omdat wij *uwe dienaren* zijn *om Jezus' wil*, door God gezonden om Zijn Woord te verkondigen, aldus, om *Zijnentwil uwe dienaars*, moge de Heere daartoe de genade rijkelijk verleenen, om dit voor oogen te houden, *uwe dienaar om Jezus' wil*. Want hoe gemakkelijk wordt door den Voorganger met één slag vernield, waaraan jaren is gewerkt en gebouwd, en werd er de kracht niet van gevoeld: *uwe dienaar om Jezus' wil*. Nadat we zongen Ps. 33 vs. 11 geeft de leider Visser Sr. het woord aan onzen ouderling br. P. Venema, welke in zijn woord de wensch uitspreekt dat onze Voorganger de man mag zijn voor Noord-Bergum als van God gezonden, als herder der kudde om die te weiden naar de eisch van Gods Woord, tevens dat de gemeente weet hare te vervullen roeping om steeds biddende te zijn voor den Voorganger opdat het werk Gods zijnen loop hebbe. Als tweeden spreker richt onze oud-Voorganger br. Koopmans het woord tot den jeugdigen leeraar, memoreerende de reeks jaren welke hij de dienst des Woords waarnam namelijk 23 jaren. Hopende dat waar hij is uitgegaan uit het moderne Hoorn op het ruime arbeidsveld Noord-Bergum de Heere hem de genade mag schenken om als jeugdig leeraar zijn werk hier te doen onder den zegen Gods. Daarna wordt de Unie-afgevaardigde (de broeder van den jeugdigen Voorganger en zoon van den bevestiger) het woord verleend, welke namens de Unie-Com. de hartelijke wenschen uitbrengt en de hoop uitspreekt dat de man, Visser genaamd, moge blijken een visscher van menschen te zijn die menige ziel mag vangen in het net des evangelies. Ook het H. d. S. met den Bijbel, spreekt namens hare Commissie woorden van waardeering, met den wensch voor onderlinge samenwerking, ieder op eigen terrein. Ook zijn persoonlijk woord tot Voorganger en gemeente is gericht in den geest van Ps. 133. Als laatste spreker heeft Ds. Huizinga van Leeuwarden het woord, die door gebrek aan tijd haastig zijn goede wenschen mededeelt. Waarna ook deze dienst tot het verleden behoort en na de zegebede ieder welvoldaan huiswaarts keert, om 's avonds 7.30 nog eens saam te komen tot nadere kennismaking met elkaar, in welke samenkomst ook menig goed woord werd gesproken en ook de jonge Zangvereen. eenige no.'s ten gehoore bracht. Ruim 9 uur werd ook dit samenzijn beeindigd en is deze, mogen we zeggen onvergetelijke dag heengegaan en keerde een iegelijk van Thabor af, terug in het alledaagsche, mag het zijn met een ontvangen zegen.

Met broedergroeten,

de Secr. S. VAN DER MEER.

MEDEDEELINGEN

Herfstvergadering van de Commissie der Unie.

Dakloos - Werkeloos - Wie doet de deur open? Wie verschaft arbeid?

In de tweede helft van October vergadert de Commissie der Unie. Maar waar?

Aan deze Commissie-vergadering is de jaarlijksche Voorgangersconferentie verbonden. Duur van beide drie dagen. De gastvrijheid, die de gemeente verleent, wordt gaarne beantwoord o.a. door medewerking aan twee of drie avonden evangelische samenkomsten, waarvoor de ontvangende gemeente geen onkosten heeft.

Gegadigden gelieven zich in verbinding te stellen met ondergeteekende.

Stadskanaal. J. W. WEENINK, U.-S.

Gemeente te Leeuwarden.

Het Bestuur en de Bouwcommissie van de gemeente te Leeuwarden kunnen U tot hun groote vreugde mededeelen, dat de plannen tot het bouwen van een nieuwe kerk welhaast zullen worden verwezenlijkt. Lang is er uitgezien naar een aangenamer en comfortabeler gemeentewoning. Vele malen leek het, alsof de aangewende pogingen schipbreuk zouden lijden, totdat voor enkele weken een zoodanige verandering in den toestand kwam, dat de veilige haven bijna bereikt is. Tot het afleggen van het laatste eindje dat ons nog scheidt aan de volkomen verwezenlijking van ons plan zult gij ons kunnen helpen op de volgende manieren:

a. Gij stuurt een gift voor de nieuwe kerk.
b. Gij geeft een renteloos voorschot.
c. Gij schrijft in voor een bedrag op de Obligatieleening der gemeente.

(Zie advertentie).

Op welke wijze gij ook medewerkt, van onze dankbaarheid kunt ge U verzekerd houden. Uw gaven alsmede berichten van inschrijving kunt ge zenden aan:

J. VISSER,
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postr. 167305.

N. B. J. Beweging.

In dank ontvangen van de afd.n E.-E.veen, 's Hage B. S., Apeldoorn, ieder f 5.— contributie 1932/33 en van Nw. Weerdinge f 20.— voor de N. B. J. B. Zending.

Enkele afdeelingen betaalden hun contributie *niet*, hoe kan dat?

D. MOLIJN, Penn.
Giro 70920.
Utrecht, Diezestraat 2.

III

RONDBLIK.

De Duitsche vrijdenkers.

Het Duitsch vrijdenkersverbond zal op last van de rijkspolitie in Duitschland voortaan den naam voeren van „Nieuwe Duitsche begrafeniskas" (Begrafenis en verassching). De bond wordt alzoo tot deze werkzaamheid, voor welke de vrijdenkersbond een verzekeringskas heeft, wettelijk beperkt.

Religieuse Socialisten.

De bond van religieuse socialisten in Duitschland is ontbonden en verboden. Het tijdschrift van dezen bond, dat in Baden verscheen, heeft haar verschijning gestaakt.

De staatsarbeidsdienst.

De staatsarbeidsdienst ontplooit zich sterk. De meest uitgebreide organisatie in dit opzicht bezit Bulgarije, dat den arbeidsdienst reeds in 1921 invoerde en ongeveer 200.000 man op deze wijze aan het werk zette. Duitschland heeft nadien deze zaak sterk ter hand genomen en ze o. a. te Genève bepleit. Denemarken begint er thans mee. Canada maakte verleden jaar met een corps van 5.000 man, sterk op de wijze van het leger ingericht, een aanvang. Ook de Vereenigde Staten richten sinds Mei van dit jaar den arbeidsdienst in en verzamelden onder zijn vlag reeds 270.000 man. In andere landen wordt de zaak overwogen en op meer of minder omvangrijke wijze op gang gebracht. Het schijnt, dat de werkloosheid over de geheele wereld bezig is het instituut van den arbeidsdienst tot een algemeen instituut te maken.

Ook Ludendorff.

De geheime staatspolitie in Duitschland heeft het orgaan van generaal Ludendorff, de Volkswarte, voor 3 maanden verboden.

Het Leger des Heils.

Te Ulm in Duitschland heeft de politie aan het Leger des Heils verboden om op straat te prediken en te zingen, daar de „al te populaire wijze, waarop dit geschiedt, religieuse gevoelens van anderen kwetst". Wel mag het venten met den „Kriegsruf" (Strijdkreet) worden voortgezet.

Zwitsersche Christelijke actie.

Tegenover de godloozenbeweging, die in Zwitserland sterke kwartieren betrokken heeft, hebben alle Zwitsersche Christelijke kerken en vereenigingen thans samen een afweercomité gesticht, dat de opdracht heeft den Christelijken strijd tegen het communisme te centraliseeren en krachtig te voeren, voornamelijk in de pers en door geschriften.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 18 Augustus 1933 No. 2301 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Alle brieven en stukken voor de Redactie tot nader bericht te zenden aan
Ds. L. DE HAAN,
Reggestraat 52, Utrecht.

III

UW WIL GESCHIEDE!

Vader, dat „Uw wil geschiede!"
't Is een bede, o zoo klein,
Maar zou voor het menschlijk harte
Wel een bede zwaarder zijn?
Staan wij aan een stervenssponde,
Blikken w' in een groeve neer,
't Is zoo moeilijk, dán te zeggen:
„Dat Uw wil geschiede, Heer!"

Of wij zetten onze lippen
Aan den beker van geluk,
Doch één teug is slechts gedronken!
En — „daar ligt hij — ledig, stuk!
Wordt het nacht dan om ons henen,
Kennen wij geen vreugde meer,
't Is zoo moeilijk, dan te zeggen:
„Dat Uw wil geschiede, Heer!"

En toch, — arm, gefolterd harte —
Déze bede alleen schenkt rust!
God giet balsem in de smarte, —
Blijf van 's Heeren trouw bewust.
Ziet gij op de groote liefde
Van uw Heiland en uw Heer,
Dan zult gij tóch staamlend zeggen,
„Dat Uw wil geschiede, Heer!"

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

Op Uw woord zal ik het net uitwerpen.*

Luk. 5 : 5b.

Gemeente, vrienden en belangstellenden van dichtbij en van verre. Wij zijn op dezen Zondagmiddag samengekomen om ons met elkander in den dienst des Heeren te verbinden.

Ik ga mijn dienstwerk onder U beginnen en heb voor de eerste maal als uw herder en leeraar deze plaats ingenomen om U Gods Woord te verkondigen.

Tegen deze ure heb ik opgezien en gelijkertijd ook naar verlangd. Immers, deze ure is van zoo groot gewicht *en* voor de gem., *en* voor mij. Heel de toekomst hangt af van de juistheid van dezen stap. Ik ben er dan ook zeker van dat er in ons midden een zekere spanning heerscht.

Vanwaar die spanning, die zoo veel *inspanning* vordert, — die zoo veel van onze krachten vraagt?

Mij dunkt dat het voortkomt uit de vele vragen die er in de gem. zijn. Ook ik ben vol vragen.

Heel de *weg der toekomst* is voor ons verborgen. Twee belangrijke dingen zijn ons echter gewis, n.l. dat God de Heere trots alles wat wij *niet* weten, Zijne gem. opgedragen heeft het Evang. te prediken in de geheele wereld, — aan alle menschen. En daarbij gaf Hij de heerlijke belofte der toekomst, — „En zie, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld".

De herinnering hieraan geeft de noodige ontspanning doordat zij alle andere vragen terug dringt, zoodat wij hierdoor in staat zijn ons een oogenblik rustig te bepalen bij hetgeen de Heer U en mij heden te zeggen heeft.

Het geheele leven van Christus was een prediking. Door Zijn werken zoowel als door Zijn woorden onderwees Hij het volk. Ook heeft de Heer bizonder veel aandacht geschonken aan de opleiding der twaalve, die Hij voor den dienst des Woords had uitverkoren.

Hiervan hebben we met elkaar gelezen. Als Jezus, die voor deze gelegenheid het scheepje van Petrus als spreekplaats gekozen had, opgehouden had het volk te leeren, geeft Hij het bevel om af te steken naar de diepte en de netten uit te werpen om te vangen. Hoewel dit bevel de harten met verbazing vervulde, toch werd het gehoorzaam opgevolgd, en de woorden die Petrus hierbij gesproken heeft, hebben mij bij het zoeken van een tekst voor heden, diep getroffen en veel te zeggen gehad. Zij lieten mij bij het verder zoeken niet meer los.

Daarom gem. heb ik het beschouwd als een van den Heere gegeven woord naar aanleiding waarvan ik thans enkele gedachten wil uitspreken in verband met de aanvaarding van mijn werk onder U en in deze omgeving.

Wij vragen dan nu in de eerste plaats, — ***Wat heeft deze wondervolle prediking van Jezus de discipelen te zeggen gehad?*** Daarna bepalen we ons dan nog een oogenblik bij de vraag, — ***Wat heeft ze ons heden nog te zeggen?***

Dat deze U allen overbekende wondervolle gebeurtenis een beteekenisvolle prediking geweest is voor de discipelen en in 't bizonder voor Petrus, is onomstootelijk vast komen te staan door Jezus' eigen woorden aan het slot van dit gedeelte tot Petrus gericht. Vs. 10b „*Vreest niet; van nu aan zult gij* menschen vangen". Dit stempelt deze gebeurtenis tot een prediking van de eerste soort, die door de discipelen niet *kon* worden misverstaan.

I. ***Wat heeft deze prediking van Jezus Zijne discipelen geleerd?***

Deze discipelen waren visschers van beroep. Ik heb me voor eenigen tijd nog laten vertellen wat al moeilijkheden deze menschen bij het uitoefenen van hun beroep, te overwinnen hebben. En deze waren zeer vele. Het is een moeilijk werk. En in dien tijd, waarvan de Evangelist ons verhaalt, zal het heusch niet gemakkelijker geweest zijn. De visscher moet er op uit in alle wind en weer. Vele gemakken die een ander in zijn beroep nog genieten kan, moet hij prijsgeven. Vreesachtige menschen kunnen geen visscher zijn. Zij moeten hun booten tegen den storm in voorwaarts weten te brengen en — zij moeten het kunnen uithouden ook. Voortdurend verkeeren zij in gevaar.

* Intreepreek van H. Mostert te Nw. Weerdinge 30 Juli.

Veel kennis van de wateren is wel eerste vereischte. Evenzeer moet de visscher met verstand en overleg zijn netten uitzetten en inhalen. Het één zoowel als het andere eischt kennis van 't vak.

We mogen veilig aannemen dat Petrus en de anderen, ervaren menschen waren in hun beroep. Van hieruit is het ook zeker aan te nemen, dat ze alle de in hun bereik staande middelen steeds aangewend hebben, om zich een goeden uitslag te verzekeren.

En juist dien nacht, zoo lezen wij, hadden zij niets gevangen. Dan komt de Heer met Zijn bevel: „Steek af naar de diepte en werp uwe netten uit om te vangen". En Petrus antwoordt, ondanks de teleurstellende arbeid van den nacht: *„Op Uw woord Heer zal ik het net uitwerpen".* En hij werpt het net uit. Wat is 't resultaat? Het is U allen bekend. De anderen moesten te hulp komen om den buit te helpen bergen. En als Petrus die veelheid van visschen ziet, zinkt hij op zijn knieën en roept: „Heere! ga uit van mij, want ik ben een zondig mensch. Dit neerzinken op zijn knieën en het uitroepen van deze belijdenis geven ons duidelijk te verstaan wat Petrus geleerd heeft, n.l. drieërlei:

a. *God wil dat de middelen worden gebruikt.*

Petrus moest in de boot stappen en de boot naar het midden brengen. Hij moest het net gebruiken en daarna weer inhalen en de vangst bergen. Dit alles *moest* Petrus doen en hij zeide: „Op Uw woord Heer zal ik het doen".

b. *Deze middelen zijn in zich zelf krachteloos.*

De ervaringen van den nacht tegenover die van den dag gaven hem dit duidelijk te verstaan.

c. *Het aanwenden van de middelen op het woord des Heeren, waarborgt een goeden uitslag en maakt tevens de menschelijke zwakheid openbaar.*

De Heer stond achter deze opdracht. Het was Zijn wil. Werd hier Petrus' zwakheid openbaar, tevens kwam hier aan 't licht de wonderbare almacht en alwetendheid en liefde van den Meester. Zijn tegenwoordigheid was de kracht die dit alles werkte.

Als ze dit alles geleerd hadden, waren Petrus en die met hem waren tot volgen bereid. Met het net des Evangelies zijn zij de wereld ingegaan, en Petrus heeft, naar 's Heeren woord, getrouw tot in den dood *dat* net uitgeworpen.

II. *Wat heeft deze prediking van Jezus ons heden nog te zeggen?*

In het begin heb ik reeds gezegd dat de Heere Zijn gem. de heerlijke opdracht gegeven heeft om het Evang. te prediken in de geheele wereld. M. a. w., de opdracht van onzen grooten Meester luidt: „steek af naar de diepte en werp uwe netten uit om te vangen". Daarom kan m.i. het antwoord op de tweede vraag die wij gesteld hebben niet anders luiden als, ... deze wonderbare prediking van Jezus heeft ons *heden* nog precies hetzelfde te zeggen als dat ze Petrus te zeggen gehad heeft.

Laat ons daarom de *middelen* erkennen en gebruiken. Wordt onze zwakheid daarbij openbaar, zoo laat ons weten, dat Zijn kracht in zwakken wordt volbracht.

Zóó, gem. en vrienden, zie ik ook mijn opdracht die ik hier te vervullen heb. „Steek af naar de diepte en werp het net uit om te vangen", of m. a. w., „predik het Evang. aan alle menschen, zonder onderscheid".

Dit was de opdracht aan de discipelen. Ook aan ons. Het is geen nieuwe boodschap die we te brengen hebben. Het is de aloude boodschap. De boodschap van vrede door het bloed des Kruises.

De wereld is vol zonde en schuld. Zij heeft die boodschap noodig. Zij verwacht ook niets anders van ons.

Petrus sprak: „Op Uw woord Heer zal ik het net uitwerpen". En hij heeft het gedaan en dit al maar weer doende, is hij bevestigd geworden in zijn geloof. Kennende zijn eigen zwakheid en nietigheid, maar óók wetende van 's Heeren groote wonderbare kracht, heeft hij dit tot zijn einde volgehouden.

Ik ben geen Petrus .... Toch, ook ik heb het den Heere gezegd: „Op Uw woord Heere, zal ik het net uitwerpen". Teleurstellingen en moeiten zullen zeer zeker niet uitblijven, maar ook, dit weten wij, de zegen is beloofd en daarom gewis.

Mijn opdracht is: werp het net des Evangelies uit. — Predik het woord Gods.

Mijn bede is: Heere, zegen Gij het aan aller hart dat hier in- en uitgaat.

Amen.

LOSSE SCHAKELS

Ned. Herv. Kerk. De gegevens, verzameld bij de laatste volkstelling (1930) zijn nog steeds niet bekend. De Ned. Herv. Kerk zal ongeveer 45 % van ons volk omvatten, dat zijn ongeveer 4.000.000 menschen. Men moet dat goed verstaan. Het wil niet zeggen, dat dat allen medelevende of ook slechts godsdienstig belangstellende menschen zijn. Het cijfer zegt slechts, hoevele van onze volksgenooten tot die Kerk gerekend willen worden. We meenen, dat voor de predikanten der Ned. Herv. Kerk het voorschrift geldt, dat ze als tot hun Kerk behoorende moeten beschouwen allen, die niet bij een andere Kerk zijn aangesloten. Dat is een goede, bij een volkskerk passende, opvatting. Jammer, dat het aantal predikanten, dat die Kerk telt, te klein, véél te klein is, om de breede schare van die ruime opvatting eenig nut te doen trekken. Gelukkig trekken andere Kerken zich het lot dier duizenden, die gerekend moeten worden te behooren tot de volkskerk, hoe langer hoe meer aan. De Gereformeerden evangeliseeren op enkele plaatsen met ijver, ofschoon hun evangeliseeren zich er soms in de eerste plaats op schijnt te richten de onkerkelijken voor hun Kerk te winnen. Dan doen tal van kleinere Kerken aan evangelisatiearbeid en trachten verbinding tot stand te brengen tusschen den Goeden Herder en de doolende zielen.

De „gevestigde" Kerk moet opnieuw zendingskerk worden, wat ze de eeuwen door had moeten blijven.

De Ned. Herv. Kerk in 1932. In het jaar 1932 ontvingen 89.030 mannelijke en 111.660 vrouwelijke catechisanten in of vanwege de N. H. Kerk godsdienstonderwijs. Lidmaat werden 18.348 mannelijke en 24.849 vrouwelijke personen. Dat „lidmaat" worden sluit niet overal hetzelfde in. Dat hangt af van den plaatselijken predikant en Kerkeraad. In de eene plaats wordt daaraan een dieperen inhoud verbonden dan in de andere. Verschuiving der grenzen tusschen de verschillende Kerken heeft haast niet plaats. Rome blijft Rome, verliest wat en wint wat. Uit andere Kerken gingen 1169 personen tot de Ned. Herv. Kerk over, terwijl 1443 Hervormden naar andere Kerken overgingen, 5981 personen onttrokken zich aan de Ned. Herv. Kerk, en werden kerkloos. Kerkeloozen treft men vooral te Amsterdam veel aan; naar verhouding veel meer dan in de andere groote steden.

Geen hergroepeering, maar toenadering? Dat er in de Christenheid een hergroepeering op groote schaal plaats zal vinden, wordt niet meer verwacht. Daarop wees ook Dr Kuyper in zijn laatste artikelenreeks in De Heraut over De Voleinding. We meenen, dat ook dàt voor hem een teeken was, om de komst van den Verlosser te verwachten. Nu is het moeilijk zich in deze zaak aan voorspellingen te wagen. De geestesgesteldheid kan zich plotseling wijzigen en massale verschuivingen te voorschijn roepen. Maar .... de voorteekenen ervan zien wij niet.

Wel echter meenen wij teekenen te zien van toenadering. Reeds lang zoeken de verschillende deelen der Christenheid elkaar. Wie „Stockholm" zegt, herinnert de meelevenden aan belangrijke pogingen in die richting. Lausanne

met z'n conferentie voor Faith and Order [geloof(sbelijdenis) en kerkorde] herinnert ook aan het streven om eenheid te brengen in de deelen van het geheel. Men zoekt contact. De Anglikanen (Eng. Kerk), de Orthodoxe (Kerk van oost-Europa) en de Oud-Katholieken hebben elkander in enkele punten gevonden. Voor een paar maanden namen geestelijken der Oud-Katholieke Kerk, deel aan een avondmaalsviering in een Anglikaansche kerk. De drie genoemde Kerken hebben de bisschoppelijke inrichting. Ze erkennen elkanders „wijdingen".

In andere landen heeft men een „hoogkerkelijke" richting in sommige der protestantsche Kerken. Dat is o.a. het geval in de Luthersche Kerk in Duitschland. Deze richting streeft naar eenheid tusschen de Kerken der verschillende landen en confessies.

Basis dier eenheid zal niet zijn het werk der Hervorming, maar de oud-christelijke belijdenis en kerkinrichting. Men wil terug tot achter Calvijn en Luther en elkander vinden in datgene, wat de Christenheid kenmerkte aleer het pausdom opkwam en de Katholieke Kerk *Roomsch* Katholiek werd.

Rome en de Hereeniging. Rome staat buiten al deze toenaderingspogingen. Het slaat ze opmerkzaam gade, maar bedankt voor elke uitnoodiging om aan de besprekingen deel te nemen. Het eischt terugkeer tot de moederkerk, zooals zij het uitdrukt. Zij ziet in alle Kerken scheurmaaksters, die terug hebben te keeren tot de Kerk van Rome en deze onvoorwaardelijk hebben te aanvaarden. Op dien eisch zijn de besprekingen tusschen kardinaal Mercier en vertegenwoordigers van de romaniseerende richting in de Eng. Kerk, voor enkele jaren afgesprongen. Overigens is de Roomsche Kerk zeer actief in het Oosten. De staatkundige ontreddering en de verzwakking van de positie der Kerken in het Oosten tracht ze uit te buiten om daar invloed en macht te krijgen. Er bestaat thans te Rome een apart seminarie ter bestudeering van de geschiedenis en theologie der Oostersche Kerken en ter opleiding van priesters om onder de volken van oost-Europa te werken. Ze staat de Oostersche Kerken, die het primaat van Rome willen erkennen toe, hun eigen ritus te volgen en veroorlooft de lagere geestelijken dier Kerken het huwelijk. Een kleine zelfstandige Kerk in Voor-Azië, heeft het oppergezag van den paus erkend.

Behoefte aan grootere eenheid. Zoo is er — als men 't geheel overziet — een groote behoefte aan en drang naar eenheid waar te nemen. Men zoekt een basis. De Kerk van Rome biedt haar leer en kerkorde aan als grondslag voor de vereeniging der Christenheid. Andere — bisschoppelijke — Kerken, wenschen de uitspraken der algemeene Kerkvergaderingen als hereenigingsnorm aanvaard te zien.

De andere groepen. Daarnaast staan de Kerken, die uit de hervorming geboren werden: Gereformeerden en Lutherschen. Elk van hen heeft zich in een Wereldverbond vereenigd. De Lutherschen van alle landen hebben contact gezocht. De Gereformeerden eveneens. De Baptisten bezitten reeds enkele jaren hun Wereldverbond. De Doopsgezinden ontmoetten elkander voor enkele jaren in Dantzig voor praktisch werk.

En interconfessioneel? Op de zendingsterreinen storen de confessioneele geschillen het meeste. Ze missen daar hun achtergrond. Ze hangen daar in vele gevallen vreemd in de lucht. Daarom wenschen de bekeerlingen één Kerk, en daartoe bestendige aanraking en samenwerking tusschen de verschillende Westersche Kerken, die hun het Evangelie brachten en brengen.

In Engeland gaan stemmen op om te komen tot vereeniging van Baptisten en Congregationalisten; vooral, nu het tot samensmelting gekomen is tusschen de twee Methodistische Kerken daar te lande. Hoe en in hoeverre zulk een samengaan mogelijk zal zijn, is ons niet duidelijk.

In ons land werd in Gereformeerde kringen de wensch geuit om de „scheiding" van 1834 te herdenken tezamen met de Christelijk Gereformeerden. We vreezen echter dat de laatstgenoemden daarnaar geen ooren zullen hebben. Overigens is het zeer verblijdend dat er de vraag of het kerkelijk gescheiden leven van Gereformeerden en Christelijk Gereformeerden wel voor God te verantwoorden is, aan de orde gesteld en besproken wordt. De meer objectieve beschouwing der dingen, die men bij de Gereformeerden vindt, tegenover de meer subjectieve bij de Chr. Gereformeerden, motiveert geen aparte kerkformatie, zeggen de Gereformeerden.

Wat moeten wij doen? Hoe veel is er gebeden om de eenheid der geloovigen en hoe sterk is en wordt daarnaar verlangd! Laat ons bedenken dat God deze gebeden gehoord heeft en bezig is ze te verhooren. Wij verheugen ons er over dat het allerwege zoo gist. Gods Geest werkt. Gods Geest breekt af en doet afbrokkelen en wekt besef van saâmhoorigheid. We moeten bij ons zelf het bewustzijn voeden van het abnormale van den tegenwoordigen toestand. Ons wachten voor zelfgenoegzaamheid. Lijden, *medelijden* onder het verdeeld-zijn der Christenheid. We beteekenen zoo weinig. We moeten niet verwachten, dat allen het met *ons* eens zullen worden, doch hopen, dat we het met *elkander* eens zullen worden, elkander het recht van een eigen visie latende.

Ondertusschen dienen we het geheel en de hereeniging der geloovigen het meeste, door trouw te zijn aan wat het N. Testament ons zegt, ootmoedig, dienstvaardig, dankbaar.

En:

Hoe ook verdeeldheid de kudde verstrooi,
door velerlei herders gedreven.
De schapen, gescheiden in velerlei kooi,
nog vreemd van elkanderen leven . . . .
Eens zal het — hoe ver ons die toekomst
[ook schijn,
Eén Kudde en onder één Herder dan zijn!

L.

ZENDING.

Een en ander over de medische zending in Britsch Indië.

„Een hospitaal voor koeien", zoo luidt het opschrift op een huis in een straat van Karachi. In alle deelen van Indië hebben vrome Hindoes hospitalen voor dieren gebouwd. Gedurende een hongersnood, waarin duizenden menschen van gebrek omkwamen, en alleen de zeer rijken zich zat konden eten, werden 20.000 muizen door priesters gevoed. Hospitalen voor koeien, hospitalen voor ratten, maar geen, of zeer weinig hospitalen voor menschen! En toch zijn er in Indië vele kranken. Overal zijn dooven, blinden, kreupelen, melaatschen, maar in plaats van iets voor deze ongelukkigen te doen, halen de menschen de schouders op en zeggen: „het is de wil der goden. Als de goden de kleine Sita blind gemaakt hebben, wat kunnen wij daaraan doen?" En een kleine operatie had de oogen der kleine Sita kunnen redden. Er zou veel minder blindheid in Indië zijn, als de moeders haar kinderen rein hielden, als zij de vliegen maar van het gezicht der kleinen wilden wegjagen, want dan zouden de oogjes niet zoo ontstoken worden, waaruit later blindheid voortkomt.

Hebben zij dan geen dokters? Ja, maar wat voor dokters! Een vrouwelijke zendingsarts verhaalt van een oud vrouwtje, dat medicijnen gehaald had voor haar man, die influenza had. Op het fleschje was geschreven: „Vóór het gebruik te schudden". Zij nam de flesch mee en schudde — niet de medicijnen, maar haar zieken man! „Ja", zei zij, „dat had ik zoo begrepen, want dat doen onze medicijnmannen ook altijd". Als een kind koorts heeft, wordt met blikken pannen een vreeselijk lawaai gemaakt om de booze geesten te verjagen en het voorhoofd van den kleine wordt met een gloeiend ijzer gebrand om den koortsduivel uit te drijven.

Om deze ongelukkigen te helpen, zijn de zendelingdokters heengegaan naar

verre landen. Honderden hospitalen zijn gebouwd en duizenden patienten konden geholpen worden. En omdat de zieken altijd vragen, waarom de zendelingen voor hen zorgen, waarom zij hun vaderland verlaten hebben om de zieken te helpen, hebben de zendelingen een goede gelegenheid om hen van Christus te vertellen, die de kranken genezen, de melaatschen gereinigd, de blinden ziende gemaakt heeft, en die nu nog de harten der Zijnen met zulk medelijden vervult, dat zij heentrekken naar verre landen, geen gevaren en moeite ontzien om hun ongelukkige medemenschen te helpen. Velen, die bij den zendelingarts medicijnen voor hun kranke lichaam hebben gezocht, hebben wonderbare genezing voor hun ziel gevonden.

Van dokter Pennell, die 20 jaren onder de woeste volksstammen in Afghanistan, Noord-Indië, gearbeid heeft, wordt een en ander verhaald, dat misschien wonderlijk klinkt, maar dat toch alles letterlijk waar is.

De Afghanen beroemen zich er op, dat zij van de tien stammen Israëls afstammen. Zij zijn fanatieke Mohammedanen. Velen van hen zijn wreed, verraderlijk en oneerlijk, maar zij zijn ook gastvrij en trouw jegens hun vrienden. Hun priesters, de Mullahs, zijn meestal de eenigen, die lezen en schrijven kunnen, en hun invloed is groot. Zij staan zeer vijandig tegenover het christendom, en maken het den zendelingen dikwijls moeilijk. De Christenen zijn altijd in levensgevaar. Er zijn mannen, die een eed doen, dat zij minstens één ongeloovige (zoo noemen zij de Christenen, omdat die niet in Mohammed gelooven) zullen dooden, eer zij sterven. Hun priesters leeren hen, dat zij daardoor vergeving van zonden en de hoogste zaligheid zullen ontvangen.

Bloedige twisten onder de stammen komen dikwijls voor. Weinig Afghanen verlaten hun huis zonder een geladen geweer mee te nemen. Soms sterven heele familiën uit door deze onderlinge vechterijen. In het hospitaal wilden vele zieken niet bij een venster liggen uit vrees voor hun vijanden. Een man, wien door zijn vijand de oogen uitgestoken waren, smeekte dr. Pennell: „O Sahib, geef mij het licht van mijn oogen maar zoolang weer, dat ik mijn vijand kan opzoeken en doodschieten, dan wil ik mijn heele leven wel blind blijven".

Er behoorde veel moed toe, om als zendeling onder zulke wraakzuchtige, wreede menschen te gaan wonen. Maar dr. Pennell ging kalm op zijn doel af en bouwde een klein ziekenhuis in Bannu, een stadje aan de grens van Afghanistan. Van hieruit reisde hij door den geheelen omtrek. Hij leerde hun taal grondig, en dewijl hij zich ook geheel als een inlander kleedde, werd hij dikwijls voor een Afghaan aangezien. Meermalen werd hij aangevallen, als hij Christus predikte. De priesters verboden hun volk naar hem te luisteren of medicijnen van hem te halen. Eens pochte een bandiet er op, dat hij den Sahib dooden zou, zoodra hij weer op reis ging. Dr. Pennell hoorde het, maar ging alleen en ongewapend op reis en sliep onder den vrijen hemel. Maar om de een of andere reden waagde de bandiet het niet zijn bedreiging uit te voeren.

Op zijn reizen riep dr. Pennell dikwijls de bescherming der opperhoofden in. In een rooversdorp gaf het opperhoofd hem zes mannen, die bij zijn bed waken zouden. De zendeling was van zijn reis zoo vermoeid, dat hij dadelijk in een vasten slaap viel. Sommigen van zijn wachters wilden hem in dien nacht dooden, maar de anderen zeiden: „Hij heeft zich aan onze bescherming toevertrouwd, ziet eens hoe vast hij slaapt! Zoolang wij bij hem de wacht houden, mag niemand hem aanraken!" Nadat hij reeds menigmaal op wonderbare wijze bewaard was, begonnen de menschen van hem te zeggen: „De dokter Sahib wordt door een engel beschermd; het helpt niets hem aan te vallen". En daar had het bijgeloovige volk gelijk aan: God heeft te allen tijde dikwijls Zijnen engel gezonden om Zijne dienstknechten te behoeden.

De Afghanen hebben ook hun eigen medicijnmannen, die zij „Hakims" noemen. Een dikwijls toegepaste methode van behandeling is een lap stof stijf op te rollen, die met olie te drenken en op de zieke plaats leggen en dan aan te steken om daar te verbranden. Bij een zijner patienten telde dr Pennell 50 dergelijke litteekens van brandwonden. Men kan wel begrijpen dat zulke ongelukkigen dr. Pennell wel als den Heiland zelf beschouwden, want zijn behandeling kwam hun als een wonder voor.

Een andere wreede gewoonte onder de Afghanen is hun vijanden den neus af te snijden. Dan werd menigmaal de dokter Sahib gehaald om die geamputeerde neus te behandelen. Meermalen kon de dokter ook een kunstneus uit Engeland bestellen en zoo niet alleen de wonde heelen, maar ook het uiterlijk van den patient herstellen. Maar eens gebeurde het, dat hem bij vergissing een blanke neus gestuurd werd in plaats van een bruine, want de Afghanen zijn bruin. Dr. Pennell verfde hem bruin, maar onderweg werd de man door zulke stortregens overvallen, dat hij in zijn dorp met schaterend gelach ontvangen werd, want zijn nieuwe neus had afgeverfd!

Behalve zijne werkzaamheid als arts opende dr. Pennell ook een school voor jongens, waar hij in meer dan een klasse onderwijs gaf. Op deze wijze kwam hij in aanraking met de jeugd in Bannu, en langzamerhand werd hij de meest bekende man in de stad. Gedurende zijn laatste ziekte stonden steeds vele menschen bij zijn huis, om te hooren hoe het hem ging. Hun droefheid bij zijn dood was groot. „Hij is niet dood. Onze dokter Sahib kan niet sterven. Hij leeft nog," zeiden zij. En ook nu hadden zij gelijk, want „die in den Zoon van God gelooft, zal nimmermeer sterven, maar hij heeft het eeuwige leven".

Maar toch kunnen dokters, al zijn het ook dokters als dr. Pennell, bijna niets doen om de vrouwen en meisjes te helpen. Heel kleine meisjes en oude vrouwen worden nog wel naar den dokter gebracht, maar de meeste Indische vrouwen zouden liever sterven, dan zich door een man te laten behandelen. Toen dus de eerste vrouwelijke zendingsdokter, Mej. Clara Swain, een zestig jaar geleden in Indië kwam, vond zij een land, waarin de vrouwen nog nooit een dokter gezien hadden. Het volk was dan ook eerst zeer wantrouwend. „Wat zou een vrouw nu kunnen weten?" zeiden zij. Maar het duurde niet lang, toen kwamen er zoovelen, dat een hospitaal gebouwd moest worden.

Het stuk grond, dat Mej. Swain gaarne wilde hebben voor haar ziekenhuis, behoorde aan een inlandsch vorst. Zij bezocht hem, en vroeg of hij dien grond aan de zending wilde verhuren of verkoopen. Tot haar groote vreugde werd zij zeer vriendelijk ontvangen, en de vorst schonk den grond aan de zending. Later werd zij verzocht om de lievelingsvrouw van een machtig Indisch vorst te behandelen. Jarenlang woonde zij onder dit volk, waar vóór haar geen Christen zich gewaagd had, en stichtte zoowel scholen als ziekenhuizen.

(Slot volgt.)

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

De nood is mij opgelegd.

Onlangs was ik bij de geregelde verzorger van deze rubriek die spoedig met vacantie zou gaan.

Natuurlijk is het voor een redacteur niet gemakkelijk vacantie te nemen daar elke week vol belangstelling naar z'n pennevrucht wordt uitgezien. Hij moet maar zorgen dat er iets komt, vacantietijd of niet. Zonder vacantie kan het evenwel ook voor een redacteur niet. Z'n vindingrijkheid doet hem daarom een plaatsvervanger zoeken zoodat hij het werk klaar krijgt door het een ander te laten doen. Dit is ondertusschen een politiek die door velen met succes wordt toegepast. —

„Slachtoffer" van deze politiek te worden is niet altijd aangenaam. Doch omstandigheden waren mij tegen: ik zag me geplaatst voor het feit dat onze

redacteur met vacantie ging, z'n lezers iets had aan te bieden, en — zoo kwam het ertoe dat ik, mede door het gevoel van mijn vacantierijkdom vergeleken met de vacantiearmoede van een dominé, mij de nood zag opgelegd het medium te wezen waardoor de red. deze keer z'n werk klaar krijgt. M. a. w.: het is mij gegeven in deze kolom een versche koek voor u te bakken w.i.w. niet van hetzelfde deeg als u dat gewoon is, maar dat hindert niet als de koek versch is.

Onwillekeurig moet ik denken aan die man uit de gelijkenis die ook broodjes moest produceeren. — Midden in de nacht komt een buurman bij hem en vraagt om brood, daar z'n vriend tot hem gekomen is van de reis. De man voelt zich gedrongen z'n buurman van brood te voorzien want hij merkt wel dat het geklop op z'n deur aanhoudt. — De nood is hem opgelegd! Hij geeft; doch tegen wil en dank. Hij doet het omdat hij er niet voor weg kan en ik vraag mij af of hij wel veel vreugde en bevrediging van z'n daad geoogst zal hebben.

* * *

Iemand hoorde terloops twee straatmakers spreken over een loterij. Een van hen had lootjes te koop doch kon er geen aan z'n makker kwijt worden. „Waarom wil je geen lot van me koopen?" vroeg de eerste. „'t Is toch kleinzielig van je zóó vast te zitten aan een gulden". „Och", liet de ander hooren, „'t is niet zoozeer om die gulden, maar de manier waarop ik die gulden bekijk maakt het verschil". Deze man had iets van de goede rentmeester in zich. Hij wilde niet met z'n geld spelen; hij achtte zich verantwoordelijk voor wat hij ermee deed. De nood was hem opgelegd.

Dit doet mij tevens denken aan een krantenjongen die ik eens zag bij een groot station. De jongen had een armvol dagbladen en bleek bizonder actief te zijn want hij rende van de eene reiziger naar de andere, al maar roepend: „Dagbladen!" „Dagbladen!" Soms voegde hij erbij: „Laatste nieuws!" Waarom zoo'n drukte? Eenvoudig omdat de nood hem was opgelegd. Geen kranten verkoopen beteekende een leege maag.

Evenals die krantenjongen hebben wij ook nieuws: het nieuws van Chr. de gekruisigde. Dit is het nieuws waaraan duizenden behoefte hebben en waarnaar duizenden verlangen. Dit is geen nieuws om in een safe te bewaren maar 't treft eerst doel als 't in circulatie wordt gebracht. En wonderlijk! Zooveel te meer wij dit nieuws distribueeren zooveel te meer wordt het ons deel.

Als ge een verhaaltje hebt dat ge mooi vindt en wilt bewaren, dan is er slechts één weg om dit te doen en dat is het dikwijls te vertellen. Als ge uw verhaal nooit vertelt maar voor uzelf houdt dan loopt ge groote kans het op den duur toch te vergeten. Maar geeft het weg en ge behoudt het!

Zoo is de beste methode, om het Evangelie in ons eigen hart vast te houden en tot levende werkelijkheid te maken, het aan anderen door te geven.

We kunnen immers niet anders want het gaat ons als een ketel water op het vuur, die begint te zingen als het water kookt. En als Jezus het hart vult tot overloopens toe dan moet het er uit zal Zijn zegen niet de verstikkingsdood sterven.

De nood is ons opgelegd.

* * *

Dit woord van Paulus (1 Cor. 9 : 16) doet mij tevens denken aan het woord door Luther gesproken op den rijksdag te Worms, toen hij z'n handelwijze had verklaard en besloot met te zeggen: „ik kan niet anders. God helpe mij."

Waarom zouden sommige menschen have en goed verkoopen om de armoede van anderen te lenigen? Wat is de beweegreden die anderen drijft naar de heidenwereld te gaan? Waarom kunnen de meesten onzer zich niet stil houden als er gelegenheid tot getuigen van de Heiland wordt gegeven? Is het niet omdat de nood hen is opgelegd?

Ondertusschen werpt het volgen van de drang van deze opgelegde nood groote vruchten af. Ten eerste worden we onze kracht gewaar, dan drijft het ons tot den Heiland en het verwekt energie; het maakt moedig en vormt ruggegraat. Weest trouw aan uw overtuiging!

De nood is ons opgelegd omdat Jezus is gegeven alle macht en autoriteit in hemel en op aarde. Veel van de tegenwoordige onrust in de wereld heeft haar oorzaak in het feit, dat de staatslieden òf de macht òf de autoriteit hebben maar zelden deze eigenschappen gecombineerd bezitten. Een jongen van 10 jaar kan b.v. in staat zijn een auto te besturen, maar hij mag niet omdat hij geen rijbewijs kan krijgen; hij heeft de macht maar niet de autoriteit. Een blinde man van 30 jaar zou daarentegen oud genoeg zijn een rijbewijs te bekomen doch hij kan niet rijden omdat hij de macht niet heeft en doet met z'n autoriteit niets.

Jezus heeft beide, macht èn autoriteit. De autoriteit van Christus breidt zich reeds uit over allen. Zijn macht is over allen die zeggen: „Heer, wat wilt Gij dat ik doen zal".

Laat ons de drang der ons opgelegde nood volgen en Jezus' naam bekend maken als Heer en Koning!

H. DOORNKAMP.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Elia en de Baälspriesters.

1 Kon. 18.

Les voor Zondag 3 Sept. 1933.

Elia vertoont zich aan Achab. Vs. 1—18.

De droogte, waarover wij in een vorige vertelling reeds spraken, duurde reeds enkele jaren, n.l. drie en een half jaar. Treurig zag het er nu uit. Alle landen waren nu dor en kaal geworden, geen gras en geen bloemen waren meer te zien. Vele huizen in de steden en in de dorpen stonden ledig. Als het zoo door zou gaan, zou het geheele volk nog omkomen. Maar zou dat Gods bedoeling zijn, het *geheele* land en volk te verderven? Neen, God is toch altijd ook goedertieren en genadig. Déze straf was niet enkel óm te straffen, maar ook in de hand Gods een middel, om het volk te brengen tot bekeering.

De profeet Elia ontvangt van God het bevel, zich aan koning Achab te vertoonen. De nood was reeds zóó hoog gestegen, dat Achab zelf en zijn hofmeester, Obadja, overal zochten naar eenig gras, om de dieren, vooral de paarden en muilezels, in het leven te behouden. Zij zochten in de vlakte van Jisreël, waar de Kison het land had nat gemaakt en dus de grond het langst nog iets zou opleveren. Obadja was een godvreezend man, die nog niet aangestoken was door den geest, die aan het koninklijke hof heerschte. Toen Izébel bezig was, de profeten des Heeren uit te roeien, had hij in het geheim 100 profeten verborgen in twee spelonken en had voor voedsel gezorgd. Ineens, tot zijn groote verbazing, staat de hofmeester daar van aangezicht tot aangezicht tegenover den grooten profeet Elia. Hij valt op zijn aangezicht, d. w. z. hij brengt hem de eerbewijzen, waarop een profeet des Heeren aanspraak kon maken. Hij kan het haast nog niet gelooven en daarom vraagt hij onwillekeurig: „Zijt gij mijn heer Elia?" Deze bevestigt dat en draagt hem op, van zijn komst melding te maken aan den koning. Obadja beeft echter bij de gedachte aan de verbolgenheid des konings, wanneer die zal hooren van de komst des profeten, die hij overal, tot over de grenzen van het land, tevergeefs heeft gezocht. Maar hij gehoorzaamt ten slotte het uitdrukkelijk bevel van Elia. Achab is erg boos op Elia, maar hij is in stilte toch ook blij, dat de man is weergekeerd, die alleen het woord kan spreken, dat het oordeel zal opheffen. „Zijt gij die beroerder Israels?" vraagt hij. Maar Elia beschuldigt vrijmoedig den koning zélf van alle beroering, wegens het verlaten van de geboden des Heeren en het volgen van de Baäls. Hoe zal de getrouwe maar ook vreesachtige Obadja, moed hebben

gevat en misschien gedacht hebben aan den naam van den profeet, Elia, d. w. z. „Jehovah is God!”

Wie is God, Jehovah of Baäl? Vs. 19—39.

De profeet Elia zegt dan den koning aan, dat ál het volk bijeenvergaderd moet worden tot Elia op den berg Karmel, maar dan moeten ook de 450 Baälsprofeten en de bosch-profeten daar verschijnen, die aan het zomerverblijf van de koningin verbonden waren. Wat moest Achab doen? Er bleef voor hem niets anders over dan te gehoorzamen, als de vloek, die op mensch en dier lag, zou worden weggenomen. Hij stemt dus toe. Al de genoemden komen dan bijeen op den berg Karmel. Die ligt Zuidwestelijk van de vlakte Jisreël. Het is eigenlijk niet een berg, maar meer een bergrug, die ongeveer 7—8 uur lang is en in het Westen stijl in zee uitloopt. Karmel beteekent: *Boomgaarde*. Dichte wouden van allerlei soorten boomen vond men op den Karmel, en de hellingen waren dicht bezet door verschillende vlekken en dorpen, terwijl op de open plekken korenvelden, olijf- en druif-aanplantingen gevonden werden. Nu bevinden zich tegen de hellingen vele menschen en honderden Baälspriesters. Het landschap is nu dor en kaal.

Daar staat Elia nu als een eenig getuige onder al die duizenden. In de eerste plaats geeselt hij het volk om zijn dubbelhartigheid. Hij heeft in de volksziel gelezen als weinig anderen. Hij heeft gezien, hoe het volk heen en weer geslingerd werd tusschen twee werelden van gedachten, tusschen leugen en waarheid, tusschen hetgeen *niet* is en hetgeen *is*! Het zweefde zoo boven den afgrond, die dood en leven scheidt. En wat was zulk een slingering van ongeloof en twijfel anders dan het onmachtig hinken, dat onvermijdelijk tot een rampzalig vallen en zinken moest leiden? Daarom roept hij uit: „Hoe lang hinkt gij op twee gedachten? zoo de Heere God is, volgt Hem na, en zoo het Baäl is, volgt hem na!” Maar het volk zwijgt. Dan eischt Elia, dat de Baäls-priesters zullen offeren aan hun god. Daarna zal hij aan Israëls God offeren. Wie door vuur het offer verteren zal, die is God! Maar het roepen der Baälspriesters is vruchteloos. Het geeft hun niet, dat zij zich wringen in allerlei bochten, dat zij hun vleesch martelen tot bloedens toe. De bijtende spot van Elia met hun peinzenden of slapenden god mat hen nog meer af. Dat duurt zoo tot aan den avond toe. Dan nadert Elia, hij alleen tegenover zoovelen. Het afgebroken altaar wordt weer opgericht van twaalf steenen, het symbool van Israël in zijn eenheid. Water wordt gegoten over het offerdier, en ook water in de groeve rondom het altaar. Maar als Elia dan voor de ooren van het gansche volk een vurig smeekgebed opzendt tot den eenigen en waarachtigen God, dan daalt vuur van den hemel neder en brandt offer en hout en water weg. Het volk is reeds den geheelen dag in de grootste spanning geweest. Het wel en wee van volk en land hangt er van af, of er weer regen komt. En het volk heeft ongetwijfeld gevoeld, dat in nog grootere mate het wel of wee van land en volk er van af hing, hoe men in het vervolg met den godsdienst zou doen. Wie moest nu worden aangebeden? De officiëele godsdienst, zooals die door den koning des lands was ingevoerd en dus moest worden opgevolgd? Dus moest Baäl worden gediend? Of moest men weer terug naar den God, die in vroeger tijden het volk door een machtige hand heeft verlost? De God, die beleden werd door deze éénzame profeet Jehovahs op den Karmel? Het volk doet belijdenis. Als uit één mond klinkt het: „De Heere is God! De Heere is God!” Aangegrepen door de majesteit des Heeren, grijpen zij de Baäls-profeten, die tot den laatsten man aan den Kison worden geslacht.

Het einde van den hongersnood.
Vs. 40—46.

Nu zijn de Baäls-profeten en de boschprofeten onschadelijk geworden. Nu is Jehovah geheiligd aan Zijn volk en aan Zijn vijanden. Span nu de wagen maar aan, Achab, anders zal de regen u nog overvallen. Want Hij, die door het vuur sprak en zich heiligde, zal ook door regen zich ontfermen. Ook dit echter geschiedt op de voorbede van Elia. Hij werpt zich voor God in het gebed ter aarde. Zevenmaal zendt hij zijn knecht uit, om te zien, of er van de zijde der zee ook verhooring komt. Ten slotte komt er een wolkje in het Westen aandrijven, zoo groot als een mans hand. Nu mag Achab zich wel haasten, want de hemel die jarenlang als van koper scheen wordt nu zwart van de wolken en onstuimig van den wind. Zoo gauw Elia het wolkje had gezien, was hij zelf reeds op weg gegaan naar Jisreël, in de hoopvolle verwachting, dat zijn koning nu ook voor Jehovah zal zijn gewonnen, en dat hij, de profeet des Heeren, nu voortaan de raadsman zijns levens mag zijn. Had Achab maar geluisterd naar hetgeen in dezen dag van Gods zijde zoo duidelijk werd getoond. Wie God verlaat, heeft smart op smart te vreezen . . . .”

Dwaalt niet, God laat zich niet bespotten! Dient Hem met uw gansche hart.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

DEVENTER. Met dank in het hart kunnen wij melden dat de arbeid in en door de gemeente een rustige voortgang heeft en dat het zaad des Evangelies gedurig in goede aarde valt. Een 8-tal jonge menschen vonden den laatsten tijd op verschillende wijze den weg naar het Kruis, om vrede te vinden voor hunne harten. Wij verwachten en bidden dat zij ook den weg zullen vinden tot de gemeente.

Zondag 6 Aug. hadden we met de gemeente te Arnhem een bijzondere dag. Een 30-tal brs. en zrs. uit Arnhem en Nijmegen waren bij ons te gast, waarbij 2 zusters en 2 broeders uit hun midden, die bij ons zouden worden gedoopt, nadat ze door den arbeid der gemeente te Arnhem den Heiland van zondaren hadden leeren kennen. Aan dien arbeid wordt sedert het vertrek van br. de Neef ook vanuit Deventer deelgenomen door onzen br. G. Tijman, die daar 3 Zondagen in de maand met het Woord dient. Onze broeder Voorganger hield een treffende doopreek naar aanl. van 1 Cor. 12 : 13, waarna de doop aan genoemde brs. en zrs. werd toegediend. Ons gemeentelijk Zangkoor zong hierbij een 4-tal passende liederen. Aan het Avondmaal werd door den leider der Arnhemsche gemeente br. Harmsen de nieuwe leden een hartelijk welkom toegeroepen.

Gedurende de namiddagdienst werd behalve door onzen br. Voorganger ook nog het woord gevoerd door de brs. Noorthoek, Albertsma, G. Tijman en C. Peters, waarbij wij het allen mochten bemerken, dat de band der liefde tusschen de gemeente Arnhem en Deventer weer opnieuw was versterkt.

Geve God ons verder genade om in het „Jeruzalem” van onze eigen omgeving Zijn Naam te belijden en te verheerlijken.

M. PETERS, Secr.

De Alle-dag-kerk te Amsterdam.*

Sinds April 1932 is den bewoners van onze hoofdstad de gelegenheid aangeboden, om elken dag van 12—2 te vertoeven in een Protestantsch bedehuis, en wel in de Engelsche kerk in het Begijnhof.

Beter plaats had men niet kunnen kiezen. Zoodra men de poort aan het Spui binnentreedt sluit men de wereld met al haar rumoer buiten en omvangt ons de stilte, die daar sinds eeuwen droomt.

Welk een wijding gaat er uit van dien vredigen hof, ingesloten door de oude trapgevels, die u spreken van de bezonkenheid van den ouden tijd. Een weldadige stilte legt beslag op uw ziel, en 't is of ge u hoort toefluisteren:

Rust hier gij blijden, droeven,
Met al uw vreugd en kruis.
Waar kan men beter toeven
Dan in des Vaders huis?

Bij het openstellen der Alle-dag-kerk achtte het bestuur 't wenschelijk een kaart op te hangen met 't opschrift: „Eerbiedigt de stilte”, maar de ondervinding heeft bewezen, dat dit overbodig was. Hier heerscht de absolute stilte, die noodig is voor de ziel, die haar Heer wil ontmoeten.

O, ik zou willen, dat vele kerkgangers hier eens een bezoek brachten, dan zouden ze misschien verstaan, *waarom*

* Overgenomen uit het bondsblad van de Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland. „Ons Orgaan”, van 11 Aug. j.l.

hun predikant hen vraagt, voor den dienst te *zwijgen.**) In de stilte komt de ziel tot rust, opent ze zich voor de Goddelijke invloeden, luistert zij naar de stem van den Heiligen Geest. En als dan de predikant den stoel beklimt, vindt hij een toebereiden akker, waarin hij 't zaad kan uitstrooien.

O, lieve kerkgangers, gij denkt er niet bij, want anders zoudt gij de stilte in het Godshuis wel eerbiedigen en nóch den Heiligen Geest, nóch uw predikant bedroeven, nóch ook uw eigen ziel schade doen, door uw gepraat vóór den dienst.

Als „kerkwacht" had ik gelegenheid vele malen de bezoekers der Alle-dag-kerk gade te slaan en te constateeren, hoe deze nieuwe instelling in een groote behoefte voorziet.

Eens zag ik een werkman binnenkomen en plaats nemen in de achterste bank. In de kerk werd geen ander geluid gehoord dan het zachte, teere orgelspel, en de wijdingsvolle stilte noodde tot gebed. Zóó voelde deze eenvoudige ziel het ook, de handen werden gevouwen, het hoofd boog zich en van die stille biddende figuur ging een invloed uit zóó weldadig, en zóó heiligend, dat ik 't nooit zal vergeten. Daarna werd de Bijbel opengeslagen (die zich in elke bank bevindt), en vol aandacht gelezen. Tot den spreekdienst wachten kon deze bezoeker blijkbaar niet, het schaftuur was zeker afgeloopen, en na een dankgebed verliet hij de kerk. Hij zal niet vermoed hebben, dat hij niet alleen zelf een zegen had ontvangen, maar ook anderen had gesticht.

Deze week kwam een jonge man de kerk binnen en nam plaats op de stoelenrij, boog z'n armen op de stoel voor zich en met het hoofd in de handen bad hij lang en innig. Van deze stille figuur ging zoo'n geweldige smart uit, dat wie hem bespiedde, met innig medelijden werd bewogen. Wát z'n leed was, dat weet de Heer alleen, maar dit is zeker, dat men met hem mee móést bidden, dat men naar den Vader móést gaan en smeeken: O, Heere, help hem toch, want zijn ziel is in nood en wij kunnen hem niet helpen, maar Gij kunt 't, Heer.

Wat is het heerlijk te zien, dat daar meisjes en jongens komen en met stille aandacht luisteren naar het Woord hen gebracht, dat ze, zoo jong als ze zijn, de nabijheid des Heeren verkiezen boven het lokkend rumoer der stad. Als ze heengaan deze ateliermeisjes, werkjongens, scholieren, zullen ze toch anders tegenover het leven staan, meer gewapend zijn tegen de slechte invloeden van buiten.

Een der predikanten, die den dienst leidde, zei: „ik ben zoo dankbaar voor het bestaan der Alle-dag-kerk. Ik ontvang er steeds zelf weer een zegen als ik er voorga en het verblijdt me zoo te hooren, dat mijn kinderen hier vaak komen. Want we sturen hen vroeg van huis naar de groote stad ter school en ons gebed vergezelt hen wel, maar toch de stad is zoo gevaarlijk. En als je dan hoort, dat je kinderen hiér hun vrijen tijd doorbrengen, dan ben je daar zoo dankbaar voor".

Niet alleen de bezoekers zijn vogels van diverse pluimage, ook de predikanten, die 'er dienen. 65 predikers uit alle verschillende kerken hebben hunne diensten belangeloos aangeboden.

Het is van tevoren niet bekend, wie er zal spreken, dus zijn beleefdheidsbezoeken aan den predikant hier buitengesloten. Een volle kerk vinden ze er niet; soms is 't bezoek zéér gering, maar een der voorgangers zei: „Dat is voor ons een zéér nuttige ondervinding, ook dié hebben we noodig". Toch zijn er ruim 25.000 bezoekers geweest en kwam al spoedig de vraag, ook langere diensten te houden, waarom men 's Maandags en 's Woensdags de kerk tot 4 uur openstelde en twee toespraken invoerde, om 1 uur en om 3 uur, terwijl die middagen ook gewijde muziek ten gehoore wordt gebracht.

Vlak tegenover de Engelsche kerk bevindt zich een Roomsch Katholieke, en tot onze verwondering zagen wij eens vier vrouwen van den overkant naar onze kerk toekomen. Vooral één der vier trok onze aandacht door haar vriendelijk stralende gezicht. Zij was 't ook, die 't woord voerde. „Mogen we hier wel binnen komen? Want ziet u, we zijn eigenlijk Roomsch". Op onze verzekering dat zij ons welkom waren, daar wij geen onderscheid maakten, traden ze binnen om den dienst bij te wonen.

Na de prediking kwamen ze naar ons toe om te bedanken, en die met het vriendelijke gezicht zei: „O wat was dat een heerlijk woord, wat heb ik genoten! Ziet u, ik ga zoo graag overal waar God is, of dat nu in een Roomsche of in een Protestantsche kerk is, dat kan mij niet schelen, als ik er maar de nabijheid van God voel; dán is 't goed, en dat was hiér het geval. Ik luister ook altijd naar de radiodiensten van de Protestanten, die hoor ik ook zóó graag. Misschien zal u dat vreemd vinden, als ik u zeg, dat ik drie zoons heb, die pastoor zijn.

Daar zingt b.v. voor jullie radio iemand, ik weet niet meer hoe hij heet: Johannes . . . .?"

„Johannes de Heer bedoelt u zeker?"

Ja juist! Johannes de Heer! Nou maar, als die zingt, dan luister ik met héél mijn ziel, zóó mooi is dat. Dat is nou echt licht van bóven!"

Nog een woord van dank, een handdruk en ze gingen heen.

En ik dacht aan de onzichtbare kerk van Wiegen den Droomer. De ruimen van hart zien de waarheid in de verschillende godsdiensten en de enghartigen zien alleen het verschil. Gelukkig zijn er vele Godzoekers in de wereld, die zich niet door kerkmuren laten scheiden.

Ik vind het zoo goed, dat men in de Alle-dag-kerk ook predikanten van andere kerken leert kennen en waardeeren.

Maar boven alles is dit haar waarde: dat zij allen menschen, zonder onderscheid, elken dag de gelegenheid biedt tot gebed en Bijbellezen. Het ware te wenschen, dat in vele groote steden de Protestantsche kerken daartoe hunne deuren noodigend openden, want nooit is daaraan zooveel behoefte geweest als in dezen tijd, waarin alles rusteloos voortjaagt. Ook als er geen bedienaar des Woords aanwezig kan zijn, zal de stilte er prediken: Rust mijn ziel, uw God is Koning. En aan die prediking hebben vele ontredderden zoozeer behoefte.

M. G.-W.

*) Jammer genoeg, dat zulks vaak noodig is. Red.

MEDEDEELINGEN

Ontvangen v. d. Congo-zending:

van de N. B. J. B. f 136.85

v. d. Zending:

zonder spec. best.

van de gem. Hoogezand f 25.—

Hartelijk dank.

J. VISSER, U.-A.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Verantwoording van binnengekomen giften voor de nieuwe kerk te Leeuwarden.

Hartelijk dankend berichten wij de ontvangst van de volgende giften:

Mevr. A. G. B.— A. te H.	f 100.—
R. B. te H.	- 10.—
K. te H.	- 5.—
A. te H.	- 10.—
A. te H.	- 2.50
N. N.	- 100.—
Wed. V. te H.	- 2.50

J. VISSER,
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postr. 167305.

De inschrijving op de obligatieleening is opengesteld tot 15 October a.s.

Hoorn.

De gemeente te Hoorn hoopt D.V.

Zondag 24 Sept. e.k. haar *gouden jubileum* te vieren. Zij is in die vijftig jaren wel is waar niet groot geworden wat het uiterlijke betreft, maar als al haar oud-leden, die naar elders zijn gegaan en die nog in het heden der genade zijn, dezen dag eens met ons konden vieren, zou het nog een heele schare zijn, en wij zijn van plan om als gem. dezen dag feestelijk door te brengen. Zijn er dus die dit plan hebben, zoo worden zij vriendelijk verzocht om dit vóór 1 Sept. op te geven aan den Secr. der Jubileumcommissie met opgave of ook logies noodig is.

D. BROERTJES,
't Keern 7, Hoorn.

III

RONDBLIK.

Leger des Heils.

Men meldt ons, dat generaal Higgens in de plaats van den naar Duitschland overgeplaatsten kolonel Stankuweit, tot chef-secretaris, kolonel Carl Nielsen heeft benoemd. Kolonel Nielsen is afkomstig uit Denemarken, waar hij in 1894 vanuit Slagelse in opleiding kwam voor het officierschap. Sindsdien heeft kolonel Nielsen verschillende belangrijke posities in het Leger des Heils bekleed zoowel in zijn eigen vaderland als in het buitenland. De datum waarop de nieuw aangestelde chef-secretaris in Holland zal arriveeren, wordt nog nader bekend gemaakt.

Het voorstel-Kerkherstel betreffende de Groote Synode.

In het „Evangelisch Zondagsblad" schrijft prof. dr. C. G. Wagenaar te Leeuwarden, naar aanleiding van het laatste rondschrijven van het Hoofdbestuur van Kerkherstel aan de Classicale Vergaderingen der Hervormde kerk, het volgende: „De Vereeniging Kerkherstel heeft aan de Classicale Vergaderingen verzocht er bij de synode op aan te dringen in haar a.s. vergadering het voorstel van „de Groote Synode", dat kerkelijk nog steeds aan de orde is, te behandelen. In verschillende classes heeft men daaraan gevolg gegeven, anderen hebben dit nagelaten, misschien op verzoek van de Vereeniging Kerkopbouw. De zaak verdient eenige toelichting, vooral voor de lezers, die met de geheimenissen der kerkelijke politiek niet op de hoogte zijn. Wat beteekent het, dat het voorstel „Groote Synode" kerkelijk nog aan de orde is? De zaak is deze, dat toen het reorganisatieplan-Haitjema-Riemens in behandeling werd genomen, inderdaad een afzonderlijk plan voor een andere samenstelling der synode op breedere basis in behandeling was. Men heeft dat toen, terecht, van de agenda afgevoerd, omdat niemand er aan zal denken een gedeeltelijke verbouwing aan zijn huis te laten uitvoeren, als hij tegelijk van plan is een geheele restauratie te doen plaats vinden. Het ingediende reorganisatie-voorstel werd echter verworpen en even later werd de Vereen. Kerkherstel opgericht met het doel de aanneming van dit plan te blijven bevorderen. Thans echter heeft deze vereeniging er aan herinnerd, dat, nu het geheele restauratieplan voorloopig van de baan is, het plan tot gedeeltelijke „verbouwing" nog steeds aan de orde is. Op zich zelf beschouwd lijkt dat volkomen logisch. Maar men vergete niet, dat de Reorganisatie-commissie met een plan kwam, waarin o.a. óók de groote synode was opgenomen. Met de afwijzing van het geheele plan, was dus ook dit onderdeel voorloopig van de baan. Kerkherstel heeft dit zelf implicite toegestemd door nog in 1930, terstond na de verwerping van het reorganisatie-ontwerp aan de synode te verzoeken, dit ontwerp toch aan te nemen en in de kerk aan de orde te stellen, of anders alleen de Groote Synode voorloopig te aanvaarden. Beide verzoeken zijn destijds afgewezen, waarmede toch wel alle schijn alsof het Groote-Synode-plan nog aan de orde zou zijn, is weggenomen. Het komt mij voor, dat Kerkherstel bij het bedoelde rondschrijven aan de Classicale vergaderingen van een onjuiste praemisse is uitgegaan".

Jongeren Vredes Actie. Indonesische Zomerconferentie.

De Jongeren Vredes Actie zal op 26 en 27 Aug. a.s. in het gebouw van den Protestanten-Bond te Soesterberg haar jaarlijksche conferentie houden, welke dit jaar gewijd zal worden aan het vraagstuk van de verhouding Nederland tot Nederlandsch-Indië en de ontwikkeling daarvan. De heer L. N. Palar te Amsterdam zal behandelen „Technische uiteenzetting omtrent de verhouding Nederland—Nederlandsch-Indië", de heer ir. C. G. Kramer, lid van de Tweede Kamer, zal spreken over „Ons standpunt in het Indonesische vraagstuk", en de heer S. Koesma te 's-Gravenhage zal het woord voeren over „De ontwikkeling van de verhouding tusschen Nederland en Nederlandsch-Indië, gezien van Indonesisch standpunt".

Inlichtingen worden gaarne verstrekt door den heer Willie Bendeler, Duivelandschestraat 81 te 's-Gravenhage.

Radio-kerkorgel.

De Fransche pers bericht over een nieuw kerkorgel *zonder pijpen of luchttoevoer*. De tonen worden electrisch door middel van laagfrequente zenders voortgebracht. Elke acoustisch waarneembare toon kan worden geproduceerd. De registers regelen de versterkingen van het geluid en de verschillende kleuren van het geluid, hetwelk daarna door de luidsprekers van het orgel in de ruimte wordt geworpen. Het orgel heeft, gelijk een tot dusver gewoon orgel, twee klavieren en een pedaal.

Men oordeelt, dat deze nieuwe vinding een omwenteling in de orgelmuziek zal teweegbrengen, daar nu ook veel meer klankeffecten geschapen kunnen worden dan tot dusver.

Motie van Methodistische bisschoppen.

„De Methodistische kerk van Amerika", aldus zeggen de bisschoppen dezer kerk in een onlangs aangenomen resolutie, „is de gezworen vijand van den drankhandel; een stroom van verontreiniging vloeit voort uit elke plaats waar drank wordt verkocht en tallooze menschen en gezinnen worden daardoor in moreele, economische en sociale ellende gedompeld. Een verlichte regeering moet de maatschappij tegen een dergelijk euvel beschermen. Nadenkende menschen staan verbijsterd over de zonderlinge argumenten, die gebruikt worden om opheffing van het verbod te bepleiten. Het is dwaasheid de opvoeding te willen bevorderen door een bedrijf, dat alleen kan bestaan door de verwoesting van de jeugd. Iets, dat zedelijk verkeerd is, kan niet economisch gezond zijn, en iets dat moreel verkeerd is, kan niet goed gemaakt worden door een politieke actie. De plicht van de kerk is duidelijk. Zij moet trouw blijven aan Jezus Christus, den vijand van elke ongerechtigheid; zij moet ook in de toekomst tegen de drankzonde blijven strijden."

Vrijdag 25 Augustus 1933 No. 2302 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Alle brieven en stukken voor de Redactie tot nader bericht te zenden aan
Ds. L. DE HAAN,
Reggestraat 52, Utrecht.

GELOOFSVERTROUWEN.

Heb geduld en hoop, mijn hart!
Ook uw bloemen zullen bloeien;
God bepaalt de maat der smart.
Die uw tranen vaak doet vloeien,
En Zijn Vaderharte let
Op het kinderlijk gebed.

Wolken komen, wolken gaan;
Hoop gij slechts op 's Heeren zegen;
Tot der vreugde zonnebaan
Voert God u langs donkre wegen.
Maar Zijn trouw houdt altijd wacht:
Vrees dus niet in storm en nacht!

Klem aan de eeuwge Rots u vast,
Werp u aan Gods Vaderharte,
Met geheel den zwaren last
Van uw droefheid, van uw smarte;
God is goed, en Hij verkwikt
't Lijdend kind, dat opwaarts blikt.

Vat geloovig nieuwen moed,
Kracht zal u uw Helper zenden;
Met die Hand, die wondren doet,
Zal Hij eens uw lijden enden.
God bepaalt de maat der smart:
Hoop en heb geduld, mijn hart!

AAN ZEER STILLE WATEREN

DOOP EN HOOP.

Laat ons, de harten gereinigd zijnde van het kwaad geweten, en het lichaam gewasschen zijnde met rein water, de onwankelbare belijdenis der hoop vasthouden.
Hebr. 10 : 22 en 23.

Verscheidene malen wordt in het Nieuwe Testament over den Doop gesproken en zijn beteekenis uiteen gezet. Daarnaar te oordeelen besloeg hij in het leven der oude geloovigen een belangrijke plaats. De Doop was voor hen geen plechtigheid, die eenmaal in het leven voltrokken en dan als vanzelf vergeten werd. Neen, hij beheerschte en doortrok heel het leven van den mensch, die hem ontvangen had. Met den Doop werd een nieuw begin, een tweede aanvang gemaakt. Heel het leven der geloovigen wortelde in *die* ervaring, die in hun Doop uitdrukking en bevestiging gevonden had.

Daarom wordt in het Nieuwe Testament over den Doop zooveel gezegd. De Apostelen wenschten, dat de geloovigen hun Doop zouden verstaan. Want als ze hun Doop verstonden, verstonden ze hun plaats en taak in deze wereld; dan wisten ze, waartoe God ze geroepen en wat God ze geschonken had in Christus.

Ook in den tekst wordt over den Doop gesproken en heet hij een belijdenis der hope. Aan die belijdenis moet, wie haar aflegde onveranderlijk vasthouden.

Het moet onze aandacht hebben dat in dit woord de belijdenis, door den christen in den Doop afgelegd, *een belijdenis der hoop* genoemd wordt.

Hoop is *levens*uiting. Daarom gaat het in het Nieuwe Testament: om het *leven*, om *nieuw* leven, *eeuwig* leven. De christen is de levendgemaakte. Dat onderscheidt hem van de anderen, dat onderscheidt zijn heden van zijn verleden. Het Nieuwe Testament noemt hem een wedergeborene, een met Christus opgewekte — uitdrukkingen, waarmede gezegd wordt dat het bizondere aan den christen gezocht moet worden hiérin, dat hij het *leven* heeft. Het *leven* hebben, dát is gered zijn. Dat is het karakteristieke aan het Evangelie dat het niet plaatst *stelsel* tegenover *stelsel*, maar *leven* tegenover *dood*. Een eenvoudig christen had een gedachtenwisseling met een ongeloovige over de geestelijke dingen. Hij kon zich niet doorzetten. Toen, als door een geestelijk instinkt geleid, zette hij den vinger op den borst en zei: „ik leef en gij zijt dood!" Dat was het heel geschil zuiver gesteld. Dat was het getuigenis, waarmede de oude heiligen de wereld introkken. Zij voelden zich de tweede menschheid; de koningen van Morgen.

* * *

En als dat leven zich gaat uitspreken is het een getuigenis der hoop.

Ze sluit tweeërlei in:

de reiniging van het hart: de harten besprengd zijnde, en de reiniging van het lichaam: naar het lichaam gewasschen zijnde.

De in- en de uitwendige mensch moet dus gereinigd worden. Het „hart" staat in den Bijbel voor den mensch naar de inwendige geestelijke zijde van zijn bestaan. „De harten besprengd zijnde" is een uitdrukking, ontleend aan de priesterwijding. De kleederen van den candidaat-priester werden besprengd met het offerbloed, ten teeken daarvan, dat hij deel had aan het offer, dat voor zijn zonde gebracht was.

Bij den christen is niet het kleed, maar bij wijze van spreken het hart besprengd. De christen heeft *echt* deel, aan het *echte* offer, dat de zonde *werkelijk* wegneemt. Zijn zonde is weg; teniet gedaan — dat wéét hij. Hij is zich bewust rein voor God te staan. En in zulk een hart en in geen ander slaat de hoop wortel. In zulk een hart en in geen ander groeit het voorgevoel van naderende heerlijkheid.

* * *

De Bijbel rekent echter met héél den mensch. Niet slechts het hart, ook het lichaam moet verlost worden. De onreinheid van het hart, de zonde van binnen, openbaart zich in het lichaam, in het uitwendig zichtbaar leven en bederft het. Dienovereenkomstig moet de besprenging van het hart zich open-

baren in een wandel in nieuwigheid des levens.

Daarom stelt het Evangelie naast de inwendige, geestelijke vernieuwing, door de besprenging van het hart met het bloed van Christus, de reiniging van het lichaam, van het uitwendige leven door den Doop. Zoo goed en zoo innig als lichaam en ziel bij elkaar hooren, hooren geloof en Doop bij elkaar.

De Schrift leert ons deze belangrijke waarheid, dat de *halve* mensch, het leven van binnen, niet rein kan blijven, tenzij ook het leven naar buiten gereinigd worde. En dat het leven naar buiten niet rein kan worden, aleer het hart, het inwendige leven gereinigd is.

Bij een besprengd hart, behoort een in den Doop gewasschen lichaam, een lichaam, dat door den Doop gewijd is tot het leven der opstanding.

En wie dat heeft: een lichaam, dat gedoopt en in den Doop werd gewasschen, nádat het hart besprengd, van zonde gereinigd werd, heeft een belijdenis der hope afgelegd, want hij heeft met de daad gezegd: ik verwacht voor lichaam en ziel een leven in heerlijkheid.

Als uw hart gereinigd, uw zonde uitgewischt is, dan laat in den Doop uw lichaam wasschen in den Naam van den Vader, den Zoon en den Heiligen Geest en zoo héél uw leven wijden voor de opname in de toekomende wereld.

L.

III

LOSSE SCHAKELS

„Spurgeon's" Gemeente. De gemeente in Londen, waaraan de naam van den grooten Spurgeon verbonden is, en die nog verscheidene leden moet tellen, die den beroemden prediker en heraut van het Evangelie persoonlijk gekend hebben, wordt thans beleerd en geherderd door Ds Tydeman Chilvers en dat reeds dertien jaren. Het is moeilijk, heel moeilijk, de opvolger te zijn van een groot man, zelfs al is men de vierde of vijfde in de rij. Men wordt steeds vergeleken met den man, die een uitzondering was. De gemeente, die vergadert in 't gebouw, dat nog altijd, als om de herinnering aan een grootsch verleden vast te houden en belangstelling te trekken, Spurgeon's Tabernakel genoemd wordt, is niet meer zoo groot als in de dagen van ouds. Ze telt nochtans 1866 leden. Het laatste jaar groeide ze met 117 zielen. Ze heeft dus nog wel levens- en aantrekkingskracht. De aloude boodschap, die daar nog steeds gebracht wordt naar Spurgeon's trant, oefent invloed uit. De Zondagsscholen dezer gemeente worden door 3029 jeugdigen bezocht. We zeggen „jeugdigen" want Engelsche Zondagsscholen tellen niet slechts kinderen van schoolplichtigen leeftijd onder hare leerlingen. Ook oudere genieten er onderwijs. Door 326 mannen en vrouwen wordt op deze scholen onderwijs gegeven. Dat zooveel jeugd onder den Tabernakel samenkomt, belooft voor de gemeente wel wat goeds, dunkt ons.

Rusland en „het Heilige jaar". Zooals we weten heeft ter viering van het feit, dat het thans (naar het jaartal genomen) negentien honderd jaar geleden is, dat de Heilige Geest uitgestort en de gemeente gesticht werd, Stanley Jones een mooi en leerzaam boek geschreven, dat we graag in handen zagen van iederen baptist. Het is een verklaring van het Pinksterfeest, waarin de Geest niet afwezig is. — Hetzelfde feit gaf den paus aanleiding om een jubeljaar te proklameeren, beoogende vele zielen tot een bezoek aan Rome te bewegen, waaraan een bizondere aflaat verbonden is. Tegen de Roomsche propaganda maakt het Sowjetbewind op haar manier front. O.a. door een daartegen getuigende postzegel uit te geven, die reeds in Beri gepresenteerd is. De paus heeft tegen deze postzegel geprotesteerd. — Hoe zullen we het groote feit waardiger kunnen vieren, dan door ons leven voor den Geest van God open te zetten, en de gemeente te herstellen en voor haar welzijn en bloei ons leven in liefde te wijden? Dan werd het bij ons inderdaad een heilig jaar, een afgezonderd en gezegend jaar. — Geest en gemeente, ze behooren bij elkaar. De Geest schiep de gemeente. Door Zijn uitstorting werd zij geboren. Waar de Geest teruggedrongen wordt, ontaardt de gemeente, die Zijn werk is en slechts door Zijn werken in stand gehouden kan worden. Wanneer de Geest geëerd wordt, zal de gemeente terugkeeren, en hoe sterker Hij regeert, hoe zuiverder is haar openbaring. Statuten en reglementen kunnen van eenig nut zijn, maar slechts door den Geest van God kan de gemeente gezond blijven en gedijen. Tucht, door menschen gehandhaafd kan noodig zijn, doch beteekent niets, wanneer de gemeente niet staat onder de tucht des Geestes. Eerst in het laatste geval treft menschelijk handelen, doel, en draagt de gewenschte vrucht. Die om den Geest bidt, door den Geest leeft, is de gemeente het meeste waard en behoedt haar er voor een vereeniging van farizeesch besmette zielen te worden. En wie, die open oogen heeft, zou willen ontkennen, dat in 't bizonder voor gemeenten, die gemeenten van geloovigen zijn, dit besmettingsgevaar groot is? Hoe zeer gelijkt het surrogaat van deugdzaamheid op de deugdelijkheid, die vrucht der genade is.

De Sadhu Sundar Singh. Deze „Sadhu", d.i. Indische heilige, behoort thans officieel tot de dooden. Voor langen tijd ging hij uit voor een zendingsreis naar Tibet, het hooggelegen land in Centraal Azië, dat zuiver boeddhistisch moet zijn. Reeds eerder had hij dat volk bezocht om het met de Blijde Boodschap bekend te maken. Ditmaal echter bleef elk bericht omtrent hem uit. Nasporingen brachten geen licht. Hij keerde niet terug. Nergens vernam men iets van hem. Thans heeft men officieel aangenomen, dat hij gestorven is. — De Roomsche Kerk was slecht op hem te spreken. Zij betwistte zijn eerlijkheid en de geloofwaarheid van z'n verhalen. Anderen roemden hem als een heilige en apostel. Bij zijn bezoek aan de Westersche wereld heeft hij overal een diepen indruk achter gelaten. Ook ons land heeft hij bezocht en in enkele steden een paar frissche toespraken gehouden, die vooral troffen door de oorspronkelijkheid der beelden en gelijkenissen. Wat omtrent hem waarheid is, zal de hoogste Rechter vaststellen. Ieder beproeve zijn eigen hart, wachte zich voor afglijden en verkoelen, gedachtig aan dit woord: „onderhoudt het vuur des Geestes". *Onderhoudt* het; zorg voor voedsel. Want we hoorden dezer dagen zeggen omtrent iemand, die veel en velen gepredikt had: dat iemand vallen kan verstaan we, maar dat iemand zich zoo in den modder thuis kan gevoelen . . . . . neen!

Preektoon. In het Alg. Weekblad van 4 Aug. j.l. noemt een schrijver enkele bezwaren op, die sommigen christenen, die overigens een Chr. omroep waardeeren, weerhoudt deze te steunen. 't Is de onbevredigende muziek en de preektoon. Toevallig kregen we voor enkele maanden een omroepgids in handen, waarin Prof. van Veldhuizen ernstig tegen dat kwaad waarschuwde. Hij meende dat vele nietkerkenden naar geen radiopreek willen luisteren vanwege den galmenden toon, waarop preeken ten beste gegeven worden. Het oordeel dezer menschen is van gewicht, want hun gehoor is nog niet tegen den preektoon afgestompt. Hoe noodig is het, vanwege de Boodschap, die de Evangelieverkondiger moet brengen, dat de wijze en toon, waarop hij die Boodschap bekend maakt, de ooren niet afwenden! 't Eigenaardige is, dat, wie spreekt, zichzelven niet hoort. 't Zou hem kunnen helpen als hij z'n eigen stem b.v. eens van een gramafoonplaat kon hooren. Kritiek, ook wat spreektoon aangaat, heeft vooral hij bestendig noodig, die Gods Woord moet laten hooren, opdat bijkomstigheden de hoofdzaak niet verhinderen dóór te komen. Zou de preektoon zich misschien niet ook daardoor bij ons ontwikkelen, dat wij probeeren

er wat „bij" te doen en door iets van onszelf het Woord effect te verleenen? Nu, geldt ook voor deze zaak niet de bede van den psalmdichter: „Heere, zet een wacht voor mijn lippen"?

De „Tongen-beweging". De beweging, die den eigenaardigen naam van „Tongenbeweging" gekregen heeft, kennen we. Vele onzer lezers zullen zich herinneren, dat Ds van Meerloo indertijd op een Unievergadering te Sneek over dit, toen voor ons nieuwe verschijnsel op godsdienstig gebied, een referaat gehouden heeft. Hij gaf beschrijving en beoordeeling en de laatste luidde niet aanbevelend. Een vertegenwoordiger uit een gemeente, wier eenheid en vrede door deze beweging geleden had, vroeg om verspreiding van dit referaat over geheel Nederland. De Alg. Vergadering demonstreerde haar instemming met het afkeurend oordeel van den referent en haar medegevoel met die lijdende gemeente, door te besluiten honderdduizend exemplaren van het referaat te laten drukken. De Unie-Commissie — bezadigd als altijd — voerde dat besluit eenvoudig niet uit. De Tongenbeweging is er even goed om ter ziele gegaan. Men verneemt in ons land althans heel weinig meer van haar. In Amsterdam, haar hoofdzetel, moet zij een weinig eervol einde gevonden hebben. De vertakkingen die minder onder den hypnotiseerenden invloed van den leider stonden floreerden wel nimmer recht. In Duitschland, waar ze veel schade gedaan moet hebben, en eveneens zoo goed als teniet ging, schijnt deze beweging echter weer op te leven, nu gepaard gaande met „genezings- en opwekkingsdemonstraties"! Althans het bestuur van den Hamburgschen tak van de Evangelische Alliantie heeft het noodig geoordeeld de leden der aangesloten gemeenten en kerken voor deze beweging te waarschuwen. Zoo'n waarschuwing kan haar nut hebben. Het beste voorkomen we zulke geestelijke ontsporingen echter wel door een gezond, sterk, geestelijk leven. Hoe sterker het gestel is, des te minder is de kans van infectie, gelooven we. Het exentrieke en opvallende trekt hen wel het sterkste, die een onbevredigende ervaring hebben van de inwoning en werking des Geestes en door een valschen honger gedreven, het zinnenbevredigende begeeren. „Wordt vervuld met den Geest", zegt het Woord, maar jaag niet naar bepaalde symptomen Zijner aanwezigheid, die zich eens en voorheen voordeden. Bedenken we echter wel, dat de Heere Jezus gezegd heeft, dat de Geest noodig is als brood, noodig als het dagelijksche voedsel. (Luk. 11.) En zoomin een vader dat z'n kind zal weigeren, zoo zeker zal onze hemelsche Vader den Heiligen Geest *ons* geven, als we dien van Hem vragen.

L.

III

ZENDING.

Een en ander over de medische zending in Britsch Indië.

(Slot.)

Overal hebben de vrouwelijke zendelingartsen dezelfde ervaring opgedaan. Eerst waren de menschen wantrouwend en dikwijls scheen het alsof alle deuren gesloten zouden blijven. Gewoonlijk kregen zij eerst toegang tot de pariah's, die geen gevaar liepen hun „kaste" te verliezen als zij door een vreemde juffrouw aangeraakt waren, die zich verbeeldde net zooveel te weten als de mannen, die maar zonder sluier op straat liep, met menschen van alle „kasten" omging en niet bang was om de walgelijkste wonden aan te raken. Na verloop van tijd werden zij dan ook in de huizen der hoogergeplaatsten geroepen om daar vrouwen te behandelen, die nog nooit buitenshuis geweest waren zonder van het hoofd tot de voeten gesluierd te zijn. Geen mannelijke dokter mocht ooit een zieke vrouw of meisje in een familie van een hoogere kaste bezoeken. De vrouw kon sterven, dat kon niet schelen, maar geen vreemde man mocht het huis betreden en de dames des huizes zien.

Een rijk inlandsch vorst, die in zijn hoofdstad een ziekenhuis had en scholen ondersteunde, liet eene vrouwelijke zendingsarts roepen om zijne zieke vrouw en zijn zoontje, de trots der familie, te behandelen. Maar de doktores was met verlof in Engeland. Er was geen andere vrouwelijke arts te krijgen, ofschoon de vorst wanhopig naar alle omliggende groote steden telegrafeerde. Eindelijk telegrafeerde hij zelfs naar Engeland en de doktores kwam met de eerstvertrekkende boot, maar toen zij in Indië aankwam was de kleine jongen, de troonopvolger, dood. De moeder genas echter.

In Zuid-Indië arbeidt eene vrouwelijke zendingsarts, die van een oude en beroemde zendingsfamilie afstamt. Haar grootvader was de eerste zendingsdokter in Indië. Al zijn zoons werden zendeling, en drie van hen zendelingdokter. Van deze familie hebben 33 leden in Indië gearbeid. De vader van Mej. Ida Scudder was een van de zoons van dezen man, en had een hospitaal en een groote praktijk in Zuid-Indië. Zijn dochter was echter vast besloten nooit in haar leven zendingsdoktores te worden. Na afloop van haar studie in Amerika (niet voor arts) ging zij haar familie in Indië bezoeken met het plan echter om dan naar Amerika terug te keeren. Toen zij in Indië was, werd haar vader naar een ander gedeelte van het land geroepen en eer hij terugkwam, werd de vrouw van een Christen erg ziek, en kwam de boodschap of niet de „Mejuffrouw Sahib", die toch zoo wonderbaar veel geleerd had, komen wou om haar te helpen. Maar Miss Scudder kon *niet* helpen. Later kwam weer een boodschap, nu van een bevriend Brahmaan, dat zijn lievelingsdochter ziek was, of „Miss Sahib" niet komen wilde om zijn dochter te behandelen. Maar zij kon weer niets doen. Later kwam de vader van het meisje zelf, en bad haar toch te komen en zijn zieke dochter te behandelen. Hij kon niet begrijpen, dat de dochter van zoo'n beroemden arts niets van medicijnen afwist. Hij bad en smeekte, maar mejuffrouw Scudder kon slechts verklaren, dat zij er geen verstand van had en meer kwaad dan goed kon doen.

Den volgenden dag was het kleine meisje dood, en de vrouw van den Christen lag op sterven. Deze beide treurige ervaringen troffen haar zóó, dat zij haar plannen opgaf, naar Amerika terugkeerde en in de medicijnen ging studeeren. En nu geeft zij haar leven in Indië, om zieke vrouwen en kinderen te helpen.

Mejuffrouw Scudder heeft de leiding van een groot ziekenhuis in Vellore, de stad, waar de naam Scudder sedert honderd jaren bekend en geliefd is. Behalve haar arbeid in het hospitaal maakt zij ook soms reizen met een zendingsautomobiel. Deze is dan voorzien van bijbels, boeken, platen, en medicijnen. Met deze automobiel reist zij dan rond, met eene inlandsche helpster en eene bijbelvrouw, behandelt de zieken en vertelt hen bijbelsche geschiedenissen. Die ooit Mej. Scudder op zulk een rondreis vergezeld heeft, dien zal de herinnering daaraan onvergetelijk zijn. De automobiel is uiterst praktisch ingericht. Boven de treeplank is een kastje met medicijnflesschen in watten verpakt, en daarop een doos met instrumenten. Onder de zitplaatsen zijn bijbels, Nieuwe Testamenten enz. en groote pakken briefkaarten met bijbelsche plaatjes. 's Morgens om ongeveer half acht vertrekt zij. De doktores chauffeert zelf. Naast haar zit Granamal, de Indische helpster, die de recepten klaar maakt en achterin zit Penina, de bijbelvrouw. Als het naaste dorp bereikt is, houden zij halt in de schaduw der boomen. Hier wachten reeds eenige patienten, een man met een gezwel aan de kin, een tweede met een wonde en andere zieken. De doktores onderzoekt ze, en schrijft haar recepten op den kant van een prentbriefkaart. De patient gaat dan met de kaart naar de inlandsche helpster Granamal, die de recepten klaar maakt, en de patienten hun drankje of hun poeder geeft.

Ondertusschen heeft Penina ook niet stil gezeten. Als de wagen stilhoudt, neemt zij haar bijbels en bijbelsche platen, en het duurt niet lang of zij heeft een kleinen kring van toehoorders die de platen bewonderen en opmerkzaam luisteren naar de geschiedenis van Jezus, die de zieken gezond maakte en de melaatschen reinigde.

Eindelijk, als alle zieken behandeld en de wonden verbonden zijn, houdt Penina ook op met vertellen, de apotheek wordt ingepakt en de reis gaat verder. De dorpsbewoners roepen hun nog een dankbaar vaarwel na, en de auto vertrekt naar een ander dorp. En zoo gaat het den heelen dag door. Allerlei zieken komen in behandeling, en overal zijn kinderen met ontstoken oogen. Waarschijnlijk heeft Mej. Scudder met haar spuitje duizenden kinderen genezen, die zonder haar blind geworden waren. Zoo trof zij eens in een dorp een aantal menschen aan, die dwars over den weg stonden, zoodat de auto niet verder kon. Zij stopte en vroeg hen, wat zij wilden. Toen kwam het er uit, dat zij 's morgens in dit dorp een klein meisje met ontstoken oogen behandeld had. De vader was zoo verrukt over de oogenblikkelijke verlichting die het kind gekregen had, dat hij overal naar de menschen toegeloopen was om hun van die wonderbare genezing te vertellen. In korten tijd had hij zeventien kinderen met ontstoken oogen bij elkaar, en nu stonden zij de auto op te wachten en de doktores behandelde ze nog alle.

Als de dag ten einde is, heeft de doktores soms wel 200 patiënten behandeld. Haar auto is met bloemen versierd, die de kinderen haar gebracht hebben. De zon gaat onder, de lichten aan de auto worden aangestoken, en voorwaarts gaat het nu naar huis. Is dat niet een dagtaak geweest in de voetstappen van den Meester, die het land doorging goeddoende?

Mejuffrouw Scudder behandelt niet alleen hare duizenden patienten, maar zij onderwijst ook andere vrouwen om haar helpsters te worden, opdat deze hare plaats mogen innemen als zij er niet meer is. Eens moest haar hospitaal tijdelijk gesloten worden, toen zij met verlof naar Amerika was, omdat er geen andere vrouwelijke dokter was. En dat is in Indië dikwijls het geval. Meermalen hebben rijke Indische vorsten aangeboden om hospitalen te bouwen en uit te rusten, als de zending maar de dokters zond. Maar de zending kon geen dokters en doktoressen vinden, die gewillig waren hun leven te geven aan den arbeid onder de heidenen, en zoo moest er voor deze heerlijke gelegenheden worden bedankt.

Om in dezen nood te voorzien, zijn de zendelingen begonnen jonge inlanders tot artsen te vormen. Eene medische hoogeschool voor vrouwen is reeds jaren geleden in Noord-Indië geopend, en nu heeft Mej. Scudder er ook eene in Zuid-Indië gesticht. In latere jaren zal zij haar hospitaal niet zonder arts behoeven te laten, eenige van haar leerlingen zullen den arbeid kunnen voortzetten. Bijna alle leerlingen aan deze school zijn Christinnen. Slechts zeer weinige Hindoe- of Mohammedaansche meisjes mogen zoo lang studeeren dat zij tot artsen gevormd zijn. En de Christen-studenten komen voor het grootste gedeelte uit de pariah's, de uitgestootenen uit de Indische maatschappij. Maar het Christendom heeft haar geleerd, dat ook zij menschen zijn, die in den geest van Christus anderen kunnen helpen.

Naverteld. A.

III

KERKELIJKE ONVERDRAAGZAAMHEID.

Dat de kerkelijke onverdraagzaamheid ook de orthodoxe groepen in ons land menigmaal parten speelt, daarover weet de geschiedenis (kerkgeschiedenis) ons heel wat te verhalen. De verdraagzaamheid mocht in orthodoxe kringen eigenlijk wel een beetje grooter zijn. Maar helaas . . . . als orthodoxe christenen moeten wij ons schamen over al die letterknechterij, over de methode van gewogen en te licht bevonden.

In mijn Hamburger tijd was het de kwestie Geelkerken, die alom in den lande de rechtzinnige gemoederen in beroering bracht. Vanwaar toch die spoedige bewogenheid? Waarom zoo gauw gesproken van kettersche dwalingen en daarom verderflijke leeringen? Zou de groote massa godsdienstigen, de trouwe kerkgangers, wel begrepen hebben, waarover het eigenlijk ging? En is een exegese dáárom uit den booze, omdat ze niet strookt met de algemeen-gangbare Schriftopvatting?

Nóg enkele vragen. Waarom zouden de orthodoxen hun opvattingen nooit eens mogen herzien? Zou in het kamp der rechtzinnigen een nieuwe oriënteering soms niet toe te juichen zijn? En waarom zouden we ons door de historie der kerken niet laten beleeren?

De kwestie Geelkerken spreekt boekdeelen voor degenen, die kunnen luisteren. Velen hebben helaas in groote zelfgenoegzaamheid hun ooren toegesloten voor „de stem eens roependen in de woestijn". Ze spreken liever een ander na, in plaats van zelf eens na te denken over het Schriftprobleem. En omdat de kerk „im groozen ganzen" zoo iemand beticht van scheurmakerij, galmen zij ook maar mee. Dat is trouwens ook verreweg het gemakkelijkste.

Geelkerkens Schriftbeschouwing was ongereformeerd, zoo spraken de terzake-kundigen, d. w. z. de onvervalschte Gereformeerde theologen! Het gevolg was: Dr. Geelkerken werd verdacht van ketterij — Protesten — Antwoorden — Schorsing — Afzetting.

O, die kerkelijke onverdraagzaamheid!

* * *

Enkele jaren slechts gingen voorbij.

Opnieuw werden de Gereformeerde Kerken opgeschrikt. Bij Veenman en Zonen te Wageningen verscheen een lijvig boek, getiteld „De nieuwe belijdenis aangaande Schrift en Kerk". Een boek, dat veel werd besproken maar weinig gelezen. Ik persoonlijk ben Dr. Ubbink dankbaar voor zijn boek, en heb het destijds gerecenseerd voor „De Christen". Dat boek is niet in een week tijds geschreven. Maar vóórdat er geschreven werd, is er gestreden, heeft de schrijver geworsteld met allerlei problemen.

Maar hoe het ook zij, het boek van Ubbink kon geen genade vinden in de oogen van de heeren theologen, die zeggen het Calvinisme te vertegenwoordigen. Wanneer ze Ubbink maar vrijuit lieten prediken en schrijven, d. w. z. wanneer ze hem z'n gang lieten gaan met het uitdragen van zijn denkbeelden aangaande Schrift en Kerk, dan zou dat — volgens hen — indruischen tegen de leer der Gereformeerde Kerken. En dat mocht in geen geval. De leer moest zuiver blijven!

Ja, de leer moest zuiver blijven.

Ik heb eens gehoord van twee Gereformeerde predikanten, die samen tijdens een treinreis spraken over de kwestie Ubbink. Ze wisten zich trouwe zonen en dienaren van de kerk. Of ze „De nieuwe belijdenis aangaande Schrift en Kerk" ook gelezen hadden, ben ik nooit te weten gekomen. Wel kwam mij ter oore — het is mij als een stukje historie meegedeeld — dat één van deze beide predikanten tenslotte opmerkte: „En al zouden wij per slot van rekening ook met z'n beiden overblijven, *de leer moet zuiver blijven*".

Dit is geen spotternij, en ook geen kleinzieligheid van mij. Het bovenstaande geval heb ik alleen bedoeld als een illustratie.

Want hoe ging het en gaat het nog met Dr. Ubbink? We kunnen wel weer dezelfde weg bewandelen: In Ubbink zag men niet de eerlijke strijder, maar de ketter — Een heele rij verdachtmakingen — Protesten — Antwoorden — Schorsing — Afzetting. En straks in September zal de Synode van Middelburg Dr. Ubbink wel heelemaal in het ongelijk stellen. Wat geeft de stem van een éénling wanneer ze overschreeuwd wordt door duizend andere? Maar laat de waarheid zich wel overschreeuwen? Staat Dr. Ubbink in zijn recht? En zullen de motieven, waarop men Ubbink straks voor goed

aan de dijk zal zetten, ook wel zuiver zijn?

Op al deze vragen ga ik hier niet in. Het zal U wellicht maar matig interesseeren en ikzelf loop het gevaar te oordeelen en dan krijgen we de geschiedenis van de splinter en de balk.

Alleen wilde ik hier wijzen op de kerkelijke onverdraagzaamheid, die van de orthodoxe christenen meestal echte Farizeërs maakt en tevens veel onheil sticht.

* * *

In de Christelijk Gereformeerde Kerk hebben we thans het geval Berkhoff. Voor deze zaak is er ook buiten de Christelijk Gereformeerde kringen belangstelling. De naam van Ds. Berkhoff is bij velen bekend door z'n boeken „De Wederkomst van Christus" en „De Christusregeering", en ook door z'n maandblad „De laatste dingen".

Daar is reeds een Commissie benoemd, die het geval Berkhoff heeft te onderzoeken. Het standpunt van deze commissie is reeds bekend. Och, het resultaat is steeds hetzelfde. Op Ds. Berkhoff rust de verdenking van niet meer zuiver te zijn in de leer, en wel voornamelijk in de leer der eschatologie (de leer van de toekomende dingen). En nu kunnen we ons eenigszins voorstellen, hoe moeilijk het hem gemaakt wordt in de Chr. Geref. Kerk. Hoe wanhopig zulk een werken is. En dat, terwijl met het eerlijk meent met z'n kerk.

Binnenkort zal de zaak Berkhoff op de Synode behandeld worden. Het zal ons dan niets verwonderen, of Ds. Berkhoff komt als een min of meer „lastig element" buiten het kerkverband te staan. Dat gebeurt dan niet met opzet of gedreven door oneerlijke motieven, maar het is alleen de kerkelijke onverdraagzaamheid, die zulks bewerkt.

* * *

Waar schuilt nu eigenlijk de fout?

Gemakkelijk is het antwoord zeker niet. Daarom wil ik heel voorzichtig zijn. Ik wil deze vraag stellen: zou heel wat van die kerkelijke ellende — wanneer ik het zoo eens mag zeggen — niet achterwege blijven, wanneer de orthodoxe christenen meer stonden op een *levenseenheid* dan op een *leer-eenheid?* Ik voor mij prefereer een levenseenheid verre boven een leer-eenheid, hoe zeer ik ook houd van *omlijnde* christelijke gedachten. Het lijkt mij niet erg verstandig zich dogmatisch te laten binden, terwijl men toch zoo goed weet, dat de Geest *levend* is. We *behoeven* niet te vechten voor een geloofsovertuiging van onze voorouders. Is ze juist, dan zal ze zich zélf weten te handhaven. De waarheid kán men niet dooden. De waarheid is onsterflijk.

En nu moet ge niet gelooven, dat ik in dit artikel afgeef op de onverdraagzaamheid van de kerken. Want het is mij ook niet onbekend, dat diezelfde onverdraagzaamheid eveneens gevonden wordt bij vele orthodoxe groepen, die er *on*geschreven geloofsbelijdenissen op nahouden. En dan komt het toch al weer op hetzelfde neer.

Zijn we eerlijk, dan moeten we bekennen, dat de kerkelijke onverdraagzaamheid — ge moogt ook spreken van gemeentelijke onverdraagzaamheid; het komt precies op hetzelfde neer — ons ook wel eens parten speelt. Hoe gemakkelijk doen ook wij mee met het helpen verbreiden van een gedachte, b.v. dat die en die broeder niet heelemaal zuiver is in de „leer". Daarbij wordt natuurlijk de mond in de plooien gezet, het gelaat wordt uitgestrekener dan ooit te voren, terwijl zoo vergenoegd gesproken wordt over een afwijking van de leer, die men reeds bij een eerste prediking of bij een eerste gesprek heeft kunnen constateeren. Want ziet U, daarvoor is men ook ter-zake-kundig!

Broeders, laten we *voorzichtig* zijn met het verdacht maken van onze medebroeders. Het komt er steeds op aan, *in welke geest* men over elkaar spreekt.

Christus heeft ons gesteld in de *vrijheid*. Vergete men dat nooit! Een vrijheid, die berust op onze gebondenheid aan . . . . Christus Jezus!

„Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt".

Laten we beginnen met elkaars geloofsovertuiging zooveel mogelijk te eerbiedigen. En we zijn op de goede weg.

D. H.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

De Eed op het Vaandel.

(Slotwoord van den voorzitter op de Conferentie te Hengelo).

En zullen wij, eerdat wij scheiden, niet de eed op het vaandel afleggen?

Wie wij tot deze plechtige handeling uitnoodigen?

Niet allen, die in de uniform van hetzelfde wapen zijn gestoken, wordt door den regimentscommandant de eed afgenomen. De gewone Jantjes en de enkel- en dubbelgestreepte Jantjes kunnen er geheel gerust over wezen: zij komen niet in aanmerking. De ceremonie is enkel bestemd voor officieren.

We richten ons dus in deze oogenblikken in het bijzonder tot onze leiders. Allen, die werkzaam zijn op Jeugdvereenigingen, Zondagsscholen, Jongeliedenvergaderingen; allen, die weten verlost te zijn door Christus Jezus en in wier harten Gods Geest met hun geest getuigt, dat zij kinderen Gods zijn en die welbewust het christusleven leven; allen, die de sommatie van onzen Oversten Leidsman hebben vernomen: „Gedraag u als Mijn ridders en doe een broederdaad aan vijand, vriend, verdoolde, eer 't zonlicht ondergaat", worden uitgenoodigd de gelofte van trouwe over ons Vaandel uit te spreken.

* * *

Aan welke idealen geeft ons Vaandel uitdrukking?

Ja, dat doet een vaandel. Het vertolkt de idealen van zijn volgelingen. In den grooten oorlog hadden vele eenheden in de millioenenlegers haar eigen kleurrijke en schitterende vaandels. Het Doodskoppenregiment der Duitschers droeg een doek voor zich uit, waarop de symbolen van den dood op angstwekkende wijze de vastberadenheid van de pelotons verkondigde.

De communisten scharen zich om een banier, waarop alleen sikkel en hamer voorkomen. De ijveraars voor de gouden samenleving willen allen neerzichten, die den durf hebben om met hen van meening te verschillen over de inrichting van de huishouding van den staat en ze willen daarbij God van deze aarde klinken. Terwijl dit zicht- en klinkwerk voortgang vindt, zal de geschoolde en ongeschoolde arbeider geëerd moeten worden als mensch in wien de menschheid de volkomenheid nadert.

En wie onzer is niet vertrouwd geraakt met het symbool van een andere jongeren-beweging. Ik bedoel die van de Nederlandsche Nationaal Socialisten. De bezem op jas en doek verklaart zwijgend, dat zijn vereerders onze hedendaagsche maatschappij met haar tallooze bureau- en andere koningen, die het met elkaar nooit kunnen vinden, dan alleen hierin dat een ieder zich behoort te versoberen behalve zij; met haar conservatieve opvattingen over individualisme en schromelijk gebrek aan naastenliefde, eens goed willen schoonbezemen.

Onze idealen zijn edeler. Wij willen geen vaderland, dat groeit en bloeit ten koste van andere volken. Wie onzer denkt er aan om voor zichzelf de kaas op te eischen, waarvoor een ander heeft gezwoegd?

Wij willen geen klasse-welvaart, die betaald moet worden met armoede of ondergang van breede scharen van ons eigen land. Wij willen geen verheffing van ons eigen ras en uitstooting van de overige rassen der wereld; geen bloedonderzoek ter verkrijging van burgerrechten. Wij willen geen zuiver West-Europeesche cultuur met

negeering van wat Azië of Amerika heeft aan te bieden.

Wat wij dan willen? De wereld vertellen hoe ze waarachtig gelukkig kan worden en blijven. Haar wijzen op Hem, die het leven heeft en in Wiens gemeenschap het leven geboren wordt en opbloeit. Haar opeischen voor Jezus Christus, die haar Gode gekocht heeft met Zijn bloed. We willen daarbij in onszelf illustreeren hoe goed het is christen te zijn. Wij willen in onszelf Jezus laten zien en ijveren voor de komst van Zijn Koninkrijk. Wij willen ons om 's Heeren wil verloochenen en ons uiterste best doen om de gelden bijeen te krijgen, noodig voor de opleiding van een zendeling. Wij willen

nederig Gode leven,
U volgen waar Gij ons geleidt;
ons U geheel ten offer geven
met nooit volbrachte dankbaarheid.

* * *

En wie is Hij, die bij onsvaandel staat om de eed van Zijn ridders af te nemen?

Een trouwe Vriend; een Helper op Wien wij kunnen rekenen.

Generaal Maud'huy stond in den wereldoorlog bekend als een van de stoutste Fransche legeraanvoerders, die zijn man zeer drastisch aanpakte. Een sectie onder zijn bevelen was vanwege het vuur der Duitsche artillerie in elkaar gezakt. Den volgenden dag liet de generaal haar weer uitrukken tot de mannen onder granaatvuur waren, waarop hij halt gebood en haar gelastte het onder het oog te zien. Toen begon hij ze de gewone oefeningen te laten maken na verstaan te hebben gegeven, dat iedereen, die wegliep, op staanden voet gefusilleerd zou worden!

Van krijgskundig standpunt geoordeeld zal de handeling van den generaal wellicht allen lof verdienen, maar ik verheel niet dat ik geen soldaat ben en huiver voor zulk een spelen met menschenlevens. Veel sympathieker is mij die andere legeraanvoerder voor wie het bewonderende nageslacht een standbeeld heeft opgericht in een van de parken van het stadje Zutphen. Ik bedoel Sir Philip Sidney, die met een hart, dat gloeide voor het Protestantisme, onze voorvaderen in hun strijd tegen Spanje te hulp kwam en in den slag bij Warnsveld het leven verloor. Stervend moet hij, volgens Mottley, zijn gevulde veldflesch hebben gegeven aan een arme zwaar gewonde soldaat, die versmachtte van dorst.

Is dat geen nobele daad? Wat een mooi hart klopte er in Sidney's boezem!

En het mooie van dit hart is nog niet het duizendste part van al de liefdevolle hulpvaardigheid en vriendentrouw jegens de minderen in het hart van onzen Oversten Leidsman!

Neen, nog niet het duizendste part. Het is er nauwelijks een schaduwbeeld van!

Dat reeds op zichzelf moet ons met bewondering vervullen voor onzen Generaal. Maar behalve ongekende hulpvaardigheid en vriendentrouw geeft Hij ons in rijke mate, wat de bekwaamste veldheeren der eeuwen slechts in uiterst geringe mate vermochten, namelijk van Zijn eigen, Heiligen, onoverwinnelijken Geest, van dien Geest, die maakt, dat we door geen kruis noch dood noch graf worden verslagen.

* * *

Welk een fiere schare hebben, ziende op onzen Oversten Leidsman, de eed op het vaandel afgelegd!

Ik denk nu niet in de eerste plaats aan de pioniers van het Christendom, aan de apostelen en helden, die ten bloede toe hebben gestreden; die de palen, waaraan zij den marteldood ondergingen hebben gekust en het vuur, dat hen verteerde, zingend hebben begroet. Mijn gedachten staan stil bij de dapperen van latere dagen.

Onlangs vermeldden de dagbladen, dat Sadoe Sundar Singh, de zwerverzendeling, als overleden moest worden beschouwd. Wie zal het getal noemen dergenen, die door hem geleid zijn tot de Bron van het levende water? Hij was een rijkgezegende zielewinner voor Jezus onder de millioenen van Indië.

Toen hij na een visioen, dat ons aan het gezicht herinnert van den apostel Paulus op reis naar Damascus, tot bekeering kwam, begreep hij, dat hij geroepen werd om zijn armen landgenooten Christus te laten zien. Zijn schatrijke vader wilde van zijn zinsverandering niets weten en wees hem de deur. Een oom ondernam nog een laatste poging om hem Christus te doen loslaten. Hij leidde hem naar een diepen kelder en opende een zware brandkast. Wat een schatten! Pakjes bankpapier, duizenden, tienduizenden ropijen! Hooge stapels geel goud, kostbare edelgesteenten: diamanten, smaragden, robijnen! „Kijk, Sundar, dit alles is voor jou als jij . . . . Hindoe blijft".

Sundar moest kiezen: de rijkdommen dezer wereld of de armoede met Jezus. En Sundar koos. Hij legde bij de keuze de eed af op het Vaandel van den Gekruiste!

Hebt gij de laatste maanden niet het een of ander van Mary Slessor gelezen?

Zij was kind van een armoedig arbeidersgezin en werkte vele jaren als fabriekstertje op een weverij, toen Jezus haar sommeerde om naar Afrika te trekken en er het evangelie te verkondigen. Mary was bereid om te gaan; zij legde de eed af op het Vaandel en mede door haar toewijding en opoffering mag de zending in Calabar bogen op elfduizend gemeenteleden, honderd zestien scholen, twee honderd stations en twee honderd vijftig helpers!

Sundar Singh, Mary Slessor en vele anderen zijn tot in den dood toe trouw geweest aan hun Heer en hun opdracht en blinken aan den hemel van het Godsrijk van onzen tijd als sterren van de eerste grootte.

* * *

Wij staan op het punt elkaar de scheidende hand te bieden. Maar zullen wij niet eerst op ons Vaandel Jezus trouw beloven?

We reizen niet naar Azië of Zuid-Amerika; wij gaan over bekende paden terug naar eigen stad, of dorp, naar eigen gemeente, Jongeliedenvergadering, vereeniging, krans of kring. Zullen wij niet, eerdat wij van hier gaan, onze aangezichten opheffen tot onzen goddelijken Aanvoerder en Hem zeggen, dat wij met een voornemen des harten Hem wenschen te dienen in de omgeving, waarin Hij ons heeft gesteld?

De zon schijnt op een kleine ruit,
en — zonneglorie straalt zij uit!
Heer, leg een weerglans van Uw licht
ook op mijn hart en aangezicht;
dan straal ik — als die kleine ruit —
iets van Uw liefde en goedheid uit.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Elia op den berg Horeb.

1 Kon. 19.

Les voor Zondag 10 Sept. 1933.

Elia's vlucht. Vs. 1—4.

Elia had groote verwachtingen voor de toekomst. Hij kon er reden voor hebben. Geweldige dingen waren geschied. De Baäls-profeten en de Boschprofeten van Izébel waren gedood; de Heer had Zich als de Almachtige God geopenbaard. Elia wist, hoe verheugd de koning was, dat er eindelijk weer regen was gekomen; hij had ook goed opgemerkt, hoe Achab diep onder den indruk was gekomen van de machtige daden van Jehovah. . . . . Maar Achab heeft zijn vrouw nog niet gesproken. Hij ziet er wel tegen aan. Wat zal zij wel zeggen? Ongetwijfeld is ook zij verblijd, dat er weer regen komt en er dus weer betere tijden in 't zicht zijn. Maar wat zal zij er wel van zeggen, als zij hoort, dat niet Baäl, maar de God Israëls verhooring heeft geschonken, en vooral, hoe zal zij het wel opnemen, de boodschap, dat ál die Baäls- en Bosch-profeten zijn gedood? Wat Achab

reeds vreesde, wordt bewaarheid. Izébel is buiten zichzelf van woede. Onder haar duivelsche invloed verdwijnen de goede indrukken die Achab heeft gekregen als sneeuw voor de zon. Zij zwoer, dat het nu maar eens en voor altijd uit moest zijn met de macht van dien Elia. Zij liet er ook geen gras over groeien. Direct laat zij een bode zenden naar Elia met de tijding, dât hij zich maar op het einde moest voorbereiden, want morgen om dien tijd zou hij denzelfden weg gaan als de Baälsen Bosch-profeten. Elia was vreeselijk teleurgesteld. Dát had hij niet verwacht! Hij begreep wel, dat het weer het oude liedje zou zijn. Achab had niets te zeggen in zijn paleis, Izébel deelde de lakens uit. Dat hij zou moeten sterven, vond Elia niet zoo heel erg. Hij nam dat aan uit de hand des Heeren. Maar het ergste daarbij was, dat men dan zou juichen in het vijandelijke kamp. Dat men zou zeggen: „Zie je nu wel, dat die God van Elia toch ook niet veel vermag? Hij kan Zijn dienstknecht Elia niet eens beschermen tegen de booze koningin Izébel!" Dát mag toch niet gebeuren. Dat leedvermaak gunt hij de vijanden van Jehovah niet. Wat blijft hem nu over dan maar de vlucht te nemen? Hij gaat daarom naar het zuiden, een dagreize verder dan Berseba, waar hij zijn knecht achterlaat. Hij is zóó moedeloos, dat hij het liefst, hier, in de eenzaamheid, onder de jeneverboom, waar hij ligt, zou willen sterven. Hij bad er zelfs om: „Het is genoeg! Neem nu, Heere! mijn ziel; want ik ben niet beter dan mijn vaderen." 't Is maar goed, dat de Heer niet direct alle gebeden verhoort, die wij tot Hem opzenden.

God openbaart zich. Vs. 5—18.

Diep bedroefd en teleurgesteld, zielsvermoeid slaapt Elia eindelijk in. Maar daar wordt hij ineens wakker. Wat is dat? Iemand heeft hem aangeraakt! Zijn dan tóch de soldaten van Izébel gekomen, om het vonnis ten uitvoer te leggen, dat over hem besloten was? Moest hij nu hier sterven door de hand der vijanden Gods? Maar neen, nú bemerkt hij het, het is een engel, die hem heeft aangeraakt. En daar staat spijze voor hem gereed, op wonderbare wijze bereid. „Sta op, eet!" klinkt het hem in de ooren. Hij eet van de gebakken koek, die daar lag en drinkt uit de flesch water, die eveneens aanwezig is. Dat deed hem goed, hij was dan ook zóó uitgeput. Hij legt zich weer neer, en slaapt in. Maar hij heeft nog niet voldoende gegeten en gedronken en hij heeft ook nog niet verstaan waarom de Heer op deze wijze tot hem komt. Daar heeft God een bedoeling bij. Weer klinkt de stem van den engel: „Sta op, eet! want de weg zou voor u te veel zijn." Welk een liefdevolle zorg toch voor de dienstknecht des Heeren. Als dan het volk niet voor hem zorgt, als dan de geloovigen in het land toelaten, dat de dienstknecht Gods gebrek lijdt, zorgt God zelf op wonderbare wijze. Wat God geeft, dat is goed, dat blijkt ook hier weer. Hij kan op de kracht van deze wonderspijze maar voortreizen, dag in dag uit, totdat hij is genaderd tot de plaats, waar de Heer zich aan hem wil openbaren, en die zoo sprekend getuigt van den aard zijner profetische bediening. Hij is nu gekomen aan den berg Horeb.

Nu hij weer bezig is, wijkt ook langzamerhand de moedeloosheid weer, maar de zielesmart pijnigt hem nog steeds. God spreekt met hem. Hij zegt als het ware: „Elia, spreek je maar eens uit! Zeg het Mij maar eens, wat ontbreekt er eigenlijk aan? Wat moet er nu gebeuren? Wat wil je hier?" En dan zegt Elia ook eerlijk, waarom hij zoo terneer geslagen is. „Ik heb zeer geijverd voor den Heere, den God der heirscharen; want de kinderen Israëls hebben Uw verbond verlaten, Uwe altaren afgebroken, en Uwe profeten met het zwaard gedood; en ik ben alleen overgebleven, en zij zoeken mijn ziel, om die weg te nemen." God zal hem nu onderwijzen, naar welke maatstaven God handelt. Daar staat Elia nu, op dezen berg, als de tweede Mozes, misschien wel op dezelfde plek, waar eens de heerlijkheid des Heeren aan den middelaar van het Oude Verbond voorbij ging. Daar begint het ontzettend hard te waaien, te stormen, maar de Heer was daarin niet. Eindelijk wordt het kalmer, hier en daar hoort men nog een losgewrikt rotsblok neerstorten. 't Was een alles vernielende wind geweest, maar de Heer was daarin niet. Daarop ontstaat er een nog geweldiger verschijnsel, namelijk een aardbeving. Alles beweegt, de berg davert en schudt op haar grondvesten; maar de Heer is ook niet in de aardbeving.

Weer verandert de aanblik van de gansche omgeving. Alles staat in vuur en vlammen voor het oog van den profeet. Maar hij ontdekt ook in het vuur den Heer niet. Dán wordt het stil. Hier zou men zeker terecht kunnen zeggen: Een hoorbare stilte!

En wonderbaar: daaruit kwam de stem des Heeren: „Wat maakt gij hier, Elia?" Als Elia dan nog eens dezelfde klacht herhaalt, krijgt hij bevel, naar de woestijn van Damascus te gaan. Een drievoudige last moest door Elia worden volbracht: Házaël moest gezalfd worden tot koning over Syrië. Jehu, de zoon van Nimsi, moet tot koning over Israël gezalfd worden, en Elisa, den zoon van Safat, van Abel-mehola, moet worden aangesteld tot profeet in zijn plaats. En dat alles, om de gerichten des Heeren uit te voeren, want Jehu zal dooden die van het zwaard van Házaël ontkomt, en Elisa die van Jehu's zwaard ontkomt.

Hoe sprekend wordt het hier duidelijk gemaakt, dat God een goedertieren en genadig God is, die het liefst in stilte en in het verborgen wil zegenen. Maar Hij is toch ook een rechtvaardig en een heilig God, die de zonde niet ongestraft kan laten.

Beide zaken werden door Mozes op deze zelfde plaats erkend, toen God zich hier aan hem openbaarde, toen de Heere voor zijn aangezicht voorbijging en Mozes uitriep: „Heere, Heere, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid! Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden; Die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft; Die den schuldige geenszins *onschuldig* houdt, bezoekende de ongerechtigheid der vaderen aan de kinderen en aan de kindskinderen, in het derde en in het vierde lid!" (Ex. 34 : 6, 7).

Elia moest dus weer aan het werk: hij moest de gerichten des Heeren aanzeggen. Maar hij wordt wonderbaar vertroost door dat hij mag zien, hoe de Heer er altijd voor zorgt, dat er een gedeelte overblijft dat niet meedoet aan de zonden der groote menigte. De eenzame getuige Gods Elia, die meende, dat hij zoo alleen stond, ziet nu, hoe God in Israël nog zeven duizend heeft doen overblijven, die de knieën niet gebogen hebben voor Baäl en die hem niet gekust hebben. Elia vertrekt, en hij is direct reeds voorspoedig. Hij vindt Elisa, die aan het ploegen is met twaalf juk runderen. Elia werpt zijn mantel op hem, ten teeken, dat hij hem volgen moet. Elisa, die 50 jaar als profeet heeft gediend, zal toen ongeveer 20 jaar zijn geweest. Een offermaaltijd houdt Elisa van de runderen en volgt Elia. De Meester is daar en Hij roept *u*.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

UTRECHT. Zondag 6 Augustus j.l. hebben wij een rijk gezegenden dag gehad. Verscheidene brs. en zrs. uit de gemeente Eindhoven waren in ons midden, teneinde getuigen te zijn van de 2 brs. en 2 zrs. dier gemeente, die alhier gedoopt zouden worden. Natuurlijk was de gemeente alhier ook in flinken getale, zooals dat in de vacantieperiode in onze groote steden is, opgekomen.

Onze Voorganger nam voor deze gelegenheid ter overdenking de zoo goed passende geschiedenis in Hand. 8 van de Moorsche Kamerling.

Niettegenstaande de overbekendheid van dit verhaal, mochten we toch weer iets hieruit leeren, zoodat ook de H. Doop ons nog meer dierbaar is geworden, ja hij blijft o.a. zoo'n schoone belijdenis zonder woorden. Na afloop schaarden wij ons met de nieuwe leden om 's Heeren Tafel, waar br. ouderling Danker van Eindhoven deze brs. en zrs. een hartelijk welkomswoord toesprak, met de wensch dat zij zich niet alleen aan den Heer maar ook met ijver en toewijding aan de gemeente zouden geven.

God geve dat deze dag beider gemeenten tot een eeuwigen zegen blijve.

D. M., Secr.

INGEZONDEN.

Zusterhulp.

Het gaat goed met Zusterhulp, we gaan in opwaartsche richting. Reeds sloten zich weer vereenigingen aan bij onze beweging. In de gemeenten, waar Zusterhulp nog onbekend is, willen we gaarne inlichtingen geven. Schrijf ons maar en we zullen ons best doen elkaar te helpen. Door samenwerking steunen we immers elkander, dus samen aangepakt en het werk besproken voor den a.s. winter. De wintertijd is zoo geschikt met zijn lange avonden, om de belangen der vereenigingen te bespreken. Iedere vereeniging, die dit verlangt, heeft recht dezen winter, een lid van 't bestuur uit te noodigen, om een middag of avond in haar midden te zijn. Ook de niet aangesloten vereenigingen willen we gaarne bezoeken, om eens over de verschillende aangelegenheden te spreken. Schrijf maar en we zijn bereid.

We maken u ook nog even opmerkzaam, dat zr. Boiten—Attema nu penningmeesteresse is. Zij zal gaarne de gelden in ontvangst nemen.

De adressen der bestuursleden zijn:

Zr. WEENINK—DETHMERS. Stadskanaal. Presid.

Zr. BOITEN—ATTEMA. Den Haag, Abrikozenstraat 188. Penningm.e

Zr. OLIJSLAGER—MULLER. Alteveer post N. Pekela. Secr.e

Met zustergr.

G. OLIJSLAGER—MULLER.

Zusterhulp.

MUNTENDAM. Den 1sten Juli werd in onze gemeente een vereeniging „Zusterhulp" opgericht, met 30 leden. Het doel van onze vereeniging is, om te werken voor Uit- en Inwendige Zending. Wij vergaderen eens in de 14 dagen. Het zijn zeer gezegende avonden. Eerst wordt een gedeelte uit den Bijbel gelezen en besproken, en dan worden verschillende handwerken ter hand genomen. De bedoeling is, om eens per jaar deze goederen op een bazar te verkoopen. Het ledental groeit nog steeds aan. Het is heerlijk om ook als zusters, iets voor Jezus te mogen doen, om zoodoende de Zending te steunen. Geve God veel zegen op onzen arbeid.

Met zr.groeten,

A. W. BOITEN—HIPPEN.

RONDBLIK.

Het Ideale Tehuis.

De perscommissie van de N. C. G. O. V. (Nationaal Christ. Geheelonthoudersvereeniging) zendt ons het volgende artikeltje met vriendelijk verzoek om plaatsing: In Londen wordt elk jaar in de reusachtige Olympia-zaal een tentoonstelling gehouden van „Ideal Homes". Ook dit jaar. Het Engelsche woord „home" is zeer moeilijk te vertalen maar wordt toch nog het best weergegeven door ons woord „tehuis". Op deze tentoonstelling ziet men van alles wat een huis nuttig, practisch, hygiënisch, maar ook aantrekkelijk, gezellig kan maken. Men vindt er zulke nuttige zaken als vaste waschtafels, badkamers, warm- en koud-watervoorziening, enz.; maar ook allerlei dat tot versiering en veraangenaming van het leven leidt: wandversiering, aardige meubels, bloembakken en bloemen, ja dit voorjaar werden er zelfs tuinen en tuintjes tentoongesteld.

Ik kan mij voorstellen, dat een dergelijke tentoonstelling aantrekkelijk is om te zien en dat men er veel kan leeren vooral als men huisvrouw is. Toch zal men het eigenlijke geheim van een ideaal tehuis daar niet kunnen leeren. Want dat zit toch wat dieper.

Het is natuurlijk heel veel waard als man en vrouw alles in het werk stellen om hun huis prettig en gezellig te maken. Maar het allervoornaamste is de geest die in het huis heerscht. Als er liefde, vrede, werklust, blijdschap, opgewektheid, huiselijkheid is, als er orde heerscht en tucht en toch een vertrouwelijken omgang tusschen ouders en kinderen, dan is er die sfeer geschapen, die het „ideale tehuis" vormt.

De kinderen als zij later ver verspreid zijn, denken daaraan terug als een kostbare herinnering.

Er zijn nog wel vele zulke goede gezinnen en tehuizen. Maar er is toch ook allerlei dat het „ideale tehuis" zou willen ondermijnen. De aantrekkingskracht van bioscoop, dancing, kroeg of café is voor velen zoo groot. En waar dit alles zijn invloed uitoefent, daar is het met het echte, mooie, ongebrokene, ongeschondene van het familieleven uit.

Laat ons als Christenen toch alles doen om dit te bewaren. Laat ons wachters zijn voor het heiligdom van het gezinsleven en waken tegen alle vijandelijke indringers. Dan staan wij zeer zeker ook pal tegenover den alcohol, hetzij deze buitenshuis of in huis wordt gedronken. In beide gevallen neemt hij iets weg van het teere, fijne waas, dat huiselijk geluk heet.

En dan vragen wij ootmoedig om Gods leiding, om Gods wijsheid om in deze moeilijke tijden van ons huis te mogen maken een woonplaats, waar Hij zelf zijn intrek neemt en alles heiligt.

MEDEDEELINGEN

RADIO-UITZENDING.

A.s. *Maandag 28 Aug.*, des namiddags van 4—5 uur, zal D.V. door de Ned. Christ. Radio Vereen. een

BIJBELLEZING

worden uitgezonden, geleid door Ds. B. Planting, Bapt. pred. te Amsterdam.

1. Openingslied Gez. 20 : 1, 2 en 3.
2. H. Schriftlezing: Psalm 62 : 1—9.
3. Gebed.
4. Zingen lied 306 (bundel de Heer).
5. 1e Gedeelte der toespraak over 1 Thessal. 4 : 11a „Stil zijn".
6. Zingen lied 180 : 1 en 2 (bundel de Heer).
7. 2e Gedeelte der toespraak.
8. Dankgebed.
9. Slotlied no. 39 (bundel de Heer).

Den Haag. J. BOITEN, Secr. U. R. C.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 1 September 1933 No. 2303 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Alle brieven en stukken voor de Redactie tot nader bericht te zenden aan

Ds. L. DE HAAN,
Reggestraat 52, Utrecht.

III

DE STILTE.

Min de stilte in uw wezen,
Zoek de stilte, die bezielt;
Zij, die alle stilte vreezen
Hebben nooit hun hart gelezen,
Hebben nooit geknield.

Draag uw kleine levenszegen
Naar het droomenlooze land,
Lijk de golve heur oogst bewegen,
Tot zij zachtjes breken tegen
Het doodstille strand.

Zie den boom de paden tooien
Rondom zijnen stillen voet,
Laat uw ziel zich zoo ontplooien
En haar bloemen om zich strooien
Uit een vroom gemoed.

Leer u aan de stilte laven —
Waar het leven u geleidt;
Zij is uwe veil'ge haven,
Want zij is de groote gave
Van de eeuwigheid.

Sluit de stilte in uw gaarde,
Wees in haar gelukkig kind:
Al wie ze aan haar schoot vergaarde
— Alle zaligen op aarde —
Hebben haar bemind.

(C. S. ADAMA V. SCHELTEMA.)

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

TOEN DE ZON ONDERGING.

„en als het nu avond geworden was, toen de zon onderging . . . . .
en Hij genas er velen . . . . ."
Marc. 1 : 32, 34.

De zon ging onder alsof de natuur behoefte gevoelde om op haar eigen feillooze wijze uitdrukking te geven aan haar ontroering bij het aanschouwen van die menigte ouders en vrienden, die met hun zieken de woning van Simon Petrus belegerden teneinde met Jezus in aanraking te komen.

De zon ging onder alsof diezelfde natuur, met haar beproefde kinderen meelevend, ze niet langer ontmoedigen wilde door het vogelenheir, dat onbekommerd jubelde uit de volheid van zijn kracht of door mensch en beest, die blijkbaar gespeend aan alle leed, zich in vele levensrijkdommen mochten verlustigen. Alsof die natuur daarom den mantel der duisternis om ze heen wierp om hun te onttrekken aan een wereld, die hen pijnlijk herinnerde aan wat zij derfden en zoo gaarne voor zichzelf begeerden en tevergeefs zochten.

De zon ging onder alsof die natuur, in Jezus haar Meester ontwarend, eerbiedig zich in het donker wikkelde opdat Hij in het licht van Zijn liefde en ontferming en heiligen ijver des te helderder schijnen zou.

Gij zalft der blinden oog, en 't opent
zich voor 't licht
van sterren. Ook voor 't licht, dat
nimmer zal verduistren,
't licht der onsterflijkheid in U. De
dooven luistren,
ontbonden, naar Uw stem. De kreuplen
zijn versterkt
en wandlen. 't Is de stem der Godheid
die hier werkt.

De zon ging onder . . . . en „Hij genas er velen!"

* * *

Genezing brengen, waar de zon ondergaat.

Is dat niet de taak, waartoe de Heer ons heeft geroepen?

Wij zien met argus-oogen rond of er ook een broeder in onze vergaderingen gemist wordt, want de apostolische vermaning geldt immers een ieder onzer, n.l., dat wij de onderlinge bijeenkomsten niet mogen nalaten. En wanneer wij zulk een overtreder hebben gevonden, verzuimen wij niet onze ontdekking wereldkundig te maken. Wij hebben dan de gewaarwording ons op onvervalschte wijze van een christenplicht te hebben gekweten. En terwijl wij aan onze ontevredenheid over onzen broeder lucht geven strijken wij ons stilletjes over het hart, omdat we zoo tevreden zijn over onszelf.

Of wij ontwaren . . . . O, wat ontwaren onze critische oogen niet in onze medepelgrims!

Er zijn er onder ons die bijzonder geoefend zijn in het opsporen van etterbuilen en het aan hun vroomheid verschuldigd achten ze in allerlei gezelschap uit te drukken!

Is dat onze roeping, namelijk het opsporen van achterblijvers of zelfs het bijwonen van de godsdienstoefeningen of het toezien op elkander? Wij antwoorden met een krachtig: „neen"! Zij zijn slechts de middelen, waarmede wij onze roeping kunnen vervullen en meer zijn ze niet. Wie deze en andere middelen voor roeping aanziet, is wel op weg om een goeden ketterjager en gevierde farizeër te worden, maar verschrompelt innerlijk en sterft als christen wegens gebrek aan het brood des levens. Hoevele roemende gestorvenen loopen niet in onze gelederen mee!

Wat is dus onze heilige taak? O, hoort toch wat Jezus, die van zichzelf gezegd heeft: „Ik ben het Licht der wereld", gesproken heeft: „Gelijkerwijs mij de Vader gezonden heeft, zend Ik ook ulieden".

Jezus het Licht der wereld. Wij . . . . gelijkerwijs!

Jezus verwacht van ons, dat wij een

licht- en warmtegevende lichtstraal zijn, waar de zon ondergaat en de duisternis invalt.

En nu mogen wij zelf de kerk nooit gemist en behoorlijk over allen, wien het euvel van verzuim en nog veel leelijker euvels aankleven, gerapporteerd hebben, maar zoolang wij hun ontdekte tekortkomingen niet gezien hebben als duisternissen, tengevolge van een ondergegane zon, en zoolang wij ons licht en onze warmte niet persoonlijk daarin hebben gebracht, hebben wij toch, bij al de hoogachting, die wij voor onszelf bewaren, ons van onzen christenplicht niet gekweten.

Toen heeft de weleerwaarde
Ontroerd bij 't graf gezegd:
„Zij heeft in koude kamers
Steeds vuren aangelegd".

'k Zou mij niets hoogers wenschen
Dan dat God tot mij zei:
„Gij hebt op aarde harten
verwarmd, vertroost voor Mij".

* * *

Een jongen had van de groote ellende gehoord, waarin Russische kinderen verkeeren en dat een comité moeite deed oude kleeren voor ze te verzamelen. Onze knaap vroeg zijn moeder, of hij een broek, die toch maar weinig werd gedragen, mocht wegsturen. Toen het pantalonnetje op het verzendkantoor in ontvangst genomen en opnieuw gevouwen werd ter verdere expeditie, voelde de dienstdoende helpster iets hards en haalde uit een van de zakken een papierprop tevoorschijn, waarin vijf knikkers waren geborgen. Op het papier stond geschreven: „Beste vriend! Ik weet niet, wie je bent. Ik heb van je gehoord, dat je geen broek hebt. *Hier is de mijne*. Je zult ook wel geen knikkers hebben. Ik heb er zeven. 'k Dacht eerst je drie te zenden, maar ik heb er twee bij gedaan, want ik heb nog heel wat andere dingen, die jij niet hebt".

En het zonnetje ging op in een ondergang!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

LOSSE SCHAKELS

Hitler-regeering. De laatste regeeringsverwisseling in Duitschland heeft bizondere aandacht getrokken. Een „revolutie" wordt ze genoemd, maar dan was het wel een buitengewone revolutie. De omkeer toch was het resultaat eener gewone verkiezing voor de Rijksdag, en bij deze verkiezing behaalden de z.g.n. Nationale partijen een meerderheid. Daarin stak wel niets revolutionairs. Wat de uit deze partijen voortgekomen regeering daarna deed, was wel revolutionair. De meerderheid verklaarde de minderheid voor dood. Enkele politieke partijen werden door haar ontbonden en anderen begrepen wel, dat ze niet beter konden doen, dan zichzelf om hals brengen. Zelfs de Roomsch-Katholieke Staatspartij, het eens zoo machtige Centrum, voltrok deze hooplooze daad aan zichzelve.

En nu? De partijen zijn weggevaagd of hebben zichzelf opgerold. Deze toestand wordt fel bestreden en geprezen. De een ziet de nadeelen en bouwt daar zijn oordeel op. De ander let op de gunstige gevolgen en roemt de verandering. Onder de geloovigen in Duitschland heeft het optreden van het Hitler-bewind een zekere verademing gebracht. Het beteekende voor hen allereerst, dat aan de openbare goddeloosheid paal en perk werd gesteld. Het voortwoekeren der publieke onzedelijkheid is gestuit. Met een beklemd gemoed sloeg men de vooruitgang van de Communistische partij gade. De propaganda der goddeloozen werd steeds driester. Inderdaad terroriseerde ze een groot gedeelte van het Duitsche volk. Dat is nu uit: niet overwonnen van binnen uit, doch dank zij het optreden der Overheid. De Communistische Partij is verboden en de organisatie der goddeloozen is ontbonden. De Vrijdenkersvereeniging heeft voor een gedaanteverwisseling moeten zorgen en leeft nu een bescheiden bestaan als begrafenisvereeniging.

Lichtzijden. Het ontbinden en verbieden van partijen en vereenigingen zijn krasse maatregelen, maar „men kan het er toch ook naar maken" merken anderen daartegen op. Onze Regeering heeft voor enkele jaren geweigerd aan de vereeniging „De Dageraad" de koninklijke goedkeuring op haar statuten te verleenen. De reden was, dat deze vereeniging zich ten doel stelde het geloof aan God te bestrijden. Die doelstelling achtte onze Regeering onzedelijk, in strijd met de zedelijke belangen van ons volk. Later is ingediend een wet op de openbare godslastering. De Overheid staat ten onzent niet toe, dat men op het terrein van het puplieke leven — het terrein, waarop allen recht hebben en dat voor allen begaanbaar moet blijven — God lastert. Dit zijn ook vrijheidsbelemmeringen. Een inkwisiite komt daarbij niet te pas. Wat iemand wil gelooven en denken is zijn eigen zaak, maar het is hem niet geoorloofd in het openbaar dingen te zeggen, die een aanstoot zijn voor de heiligste gevoelens van anderen. Hij mag de publieke straat niet (godsdienstig) onveilig maken. Daartegen waakt de Overheid; en is dat niet haar plicht?

De Duitsche Overheid heeft gemeend krassere maatregelen te moeten nemen en bepaalde partijen eenvoudig verboden. En het resultaat? De openbare straat is gereinigd. Schunnige, zedebedervende bladen en tijdschriften mogen niet meer verschijnen. We kwamen aan een riviergedeelte voorbij, waaraan een badinrichting gebouwd was. In de buurt stonden heel wat zomerhuisjes. Een bord vertelde dat het verboden was zich aan den rivieroever te ontkleeden en in badcostuum rond te loopen. Die bepalingen zijn strenger, dan men ze langs onze Noordzeekusten kent.

En de Joden? De Duitschers meenen — althans de Nazi's — dat de Duitsche Joden zondaars zijn boven alle Duitschers. Ons dunkt, dat men verzuimt onderscheid te maken tuschen „Joden" en de Joden. De Joden moeten boeten voor wat „Joden" misdreven hebben. Men schrijft Duitschland's innerlijk verval aan hun invloed toe.

De Joden hebben in hun groote dagbladen — zoo klaagde een broeder — (hij noemde het Berliner Tageblatt en de Frankfurter Zeitung) dag aan dag smaad en hoon uitgegoten over Jezus en het Christendom waardoor de grondslagen, waarop het zedelijk leven gevestigd was, onder het Duitsche volk wegrotten. Dit verklaart dan, hoe moeilijk onder de Duitsche geloovigen sympathie voor de nu achteruitgezette Joden opkomt.

Van Israël is tweeërlei waar:

Om Uwentwil worden wij den ganschen dag gedood; wij zijn geacht als schapen ter slachting. Rom. 8 : 36 en Psalm 44 : 23 — en: de Naam van God wordt om uwentwil gelasterd onder de heidenen. Rom. 2 : 24.

Heeft Israël het in het heden moeilijk vanwege zijn verhouding tot God? Of zijn het Israëls zonden, die geoordeeld worden? Profeten stonden op en riepen Israël tot boete. Zoo werd Israëls nood gezien in hooger licht. En in dat licht moeten we het toch allereerst zien, waarmede onrecht, dat Israël wordt aangedaan, niet verontschuldigd is.

Een nieuwe kerkorde. Als deze regels gedrukt zijn, heeft de Duitsche Bond van Baptiste gemeenten zijn gewone, om de drie jaar weerkeerende Vergadering gehouden. Met groote belangstelling is naar deze vergadering uitgezien. Men verwacht van haar nieuwe dingen. Zij zal — zoo vermoed men — een nieuwe kerkorde brengen. Men verwacht een reorganisatie van het geheele werk en in de verhouding tusschen de gemeenten onderling. Daar feiten vermoedens achterhaald zullen hebben, als deze schakels gelezen zullen worden, gaan we

er nu niet verder op in. Aangaande vormen kunnen we zeer toegevend zijn, als het leven maar vrij blijft.

Mededoogen met doolenden. Wie leest niet graag de levensbeschrijvingen van mannen, wier leven een getuigenis was van de liefde van Christus? Velen werden slechts bekend in betrekkelijk kleinen kring, en men hoort eerst van ze, als ze overleden zijn. Dan ontmoet men ze, nadat ze gestorven zijn, in een korte levensschets en wordt geroerd en dankt God. Van een van „deze kleinen" las ik deze dagen de volgende bizonderheid:

> „Hij had een nauwkeurig bijgehouden adreslijst van zielen, die eenmaal met ons optrokken, doch in de wereld terugkeerden. Wanneer hij op reis was, schuwde hij geen moeilijken omweg om zulk een verloren lid op te zoeken. Op deze wijze is hij voor menige ziel weder een wegwijzer ten hemel geworden."

Wat is dat treffend: die zorg om wat afdwaalde! Hoe veel moeite doet men om zielen te winnen. Hoe weinig vaak om verdoolden terecht te brengen. 't Is soms alsof een soort anthipatie jegens zulke zielen in de gemeente hangt. Is het de beleefde teleurstelling, waardoor de gemeente zich soms voor zulke zielen zoo koel houden? Is 't omdat ze schande over de gemeente brachten? Wat is het eigenlijk, waardoor de weg, den ontrouwen achterna, zooveel steiler schijnt te zijn, dan die tot de verlorenen? — Misschien wil een broeder of zuster, die dit leest eens overwegen of het niet goed ware als hij of zij een lijst aanlegde en beginnen met in het bizonder te bidden en zich dan den Heere wijden om deze zielen opnieuw den weg naar den hemel op te leiden?

Oude harten. Men spreekt vaak van oude menschen, wier hart jong gebleven is. Van een oud hart heeft men blijkbaar geen gunstige gedachten. Maar — zegt Prof. Adolf Keller in zijn mooi boekje: „De onbekende God" — „oude harten zijn niet noodzakelijk ook moede harten, uitgedroogde harten, zooals de jeugd vaak denkt". „Oud" behoeft toch niet bepaald een ongunstige beteekenis te hebben. Het kan ook den tijd aanduiden, waarin de oogst binnen gehaald is en schatten van levenservaring zijn verzameld. Keller verhaalt van een vrouw, bij wie dat het geval was. Zij was een oude vrouw, „tenminste als jaren en ervaringen oud maken".

> „Wat de mensch verheugt en opheft: liefde, macht, geluk en levensgenot, was haar ontvallen. Maar zij had de levenssappen die daaruit voortvloeien, in zich opgezogen, zooals een boom, wanneer de bladeren vallen, haar levende energie bewaart tot nieuw leven".

Dan spreekt hij van den innerlijken rijkdom, dien het leven haar geschonken had:

> „Kwam men bij haar, dan vond men haar meestal in haar ouden leunstoel bij den haard. Dan haalde zij het haardvuur wat uit elkaar, verwijderde de asch en liet den gedoofden gloed weer aangloeien. Maar het werd niet slechts warm bij den haard. Zij straalde zelf warmte uit. Wat was dat eigenlijk? Ik geloof, dat het voor alles de kunst van begrijpen was. Zij kon niet alleen met haar ziel luisteren, wat op zichzelf al zeldzaam is, maar zij begreep. Dat beteekent toch, dat zij een en ander uit zijn eigen persoonlijkheid, uit zijn eigen karaktertrekken, uit zijn eigen ervaringen en eigen lot verstond. Zij had het opvoeden, het preeken, het moraliseeren' de baas spelen en het ten verkoop aanprijzen van eigen levenswijsheid volkomen opgegeven. Zij maakte geen reclame voor „den goeden ouden tijd", waarin alles zoo heel anders en zooveel beter was. Zij was met haar geheele persoonlijkheid aanwezig, en dat niet uit beleefdheid, maar haar aandacht was als het meetrillen van een klankbodem, waardoor een toon pas kracht en schoonheid ontvangt. Ik ben wel bij raadgevers geweest, bij wie het iemand te moede werd, alsof hij in spaanders gehakt werd. Zij echter maakte iemand weer heel, alsof zij het een of ander onbekend, ontbrekend stuk aan zijn ziel was gehecht".

Is het niet heerlijk zóó oud te worden? En is de tegenwoordigheid van zulke „ouden" geen zegen voor de jongere geslachten?

Zulken onder onze lezers. die geestelijken opbouw zoeken en zwaarder kost kunnen verdragen, bevelen we het boekje van den bekenden Prof. Dr Adolf Keller, waaruit wij bovenstaanden citeerden van harte aan.

Oorlogsgevaar? Ondanks de spanningen die er zijn op internationaal gebied moet het oorlogsgevaar niet groot zijn. Oorlogvoeren is n.l., zoo zegt men ons, in de eerste plaats een geldkwestie, en geld is er niet. Ons dunkt, dat er nog iets anders is wat sommige volken althans niet zoo gemakkelijk het oorlogspad zal doen betreden. Dat is het gevaar voor revolutie. Er zijn landen, waarin op 't oogenblik macht heerscht zonder te vragen naar recht. En er zijn machtige groepen, die wel is waar niet heerschen, maar ook het beginsel huldigen, dat macht recht is. Zij smachten naar wapens en hebben hun vijanden niet over maar binnen de nationale grenzen. In den oorlog gaan beteekent het volk bewapenen, niet alleen de partijgenooten. Daarmede roepen de regeeringen een groot binnenlandsch gevaar op. Voor millioenen zit in verschillende landen DE overheid nergens anders dan in Moskou. Schuilt er dan voor de regeeringen geen groot gevaar in, om deze massa, die van haar wapenen een zoo geheel ander gebruik zou gaan maken dan het hun voorgeschrevene, te gaan bewapenen?

L.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

De maand Augustus heeft van dit jaar zijn naam gerechtvaardigd. Julius Ceasar Octarianus, meer bekend onder den hem toegewezen eere-titel Augustus, dat is verhevene, werd in den naam van de achtste der maanden gehuldigd. En drijven de buien van Maart en de koude van October soms den bitteren spot met den aristorcratischen naam van haar zuster, dezen keer zijn zij thuis gebleven of hebben zij elders drukke bezigheden gehad. Augustus heeft ons dagen van weelde, van majesteit, van hoogen luister, dagen van weidsche en kostelijke heerlijkheid gebracht, dagen waarin Julius Ceasar zelf een welgevallen zou hebben gevonden! Het verheven kleed van Augustus lag over de meren van Friesland en Overijsel, waarin de bladeren van de bloeiende waterleliën als groene schotels met smaakvol desert drijven. Het spreidde zich over bosschen, overvol van zang en leven, over weiden, die weldra hun arbeid zullen staken, omdat zij haar taak hebben volbracht, over tuinen, waarin de dahlia's pronken in bonten gloed van tinten, de mombretia's en phloxen en stokrozen en geraniums en begonia's en zuinia's en afrikaantjes en zoovele, vele andere bloemen met elkander wedijveren in kleurenpracht. Ja, Augustus heeft ons dagen geschonken, waarvan Garmt Stuiveling, de Friesche dichter, wel zingen mag:

> Ik weet geen zomer zoo voldragen
> aan zonlicht, zoo van geur verzaad,
> als dit seizoen van gouden dagen,
> dat nu ontzaglijk langs ons gaat;
> de boomen ruischen zwaar, de grassen
> bloeien onstuimig, pluimgetooid,
> en op het land staan de gewassen
> zoo welig als nog nooit ....

* * *

Augustus vacantie maand! Zou het niet eerlijker zijn den eigennaam van deze maand te veranderen in een, die

een getrouwer beeld geeft van wat wij van ze maken? Want ofschoon ik daareven een weinig heb uitgeweid over de juistheid om de koninklijke achtste maand naar den beroemsten van alle Romeinsche keizers te doopen, feit blijft het, dat wij, practische menschen van de twintigste eeuw, gedurende de een en dertig schoone etmalen, die onder den naam Augustus zijn samengebracht, geen enkel oogenblik aan den grooten machthebber van het begin onzer jaartelling hebben gedacht. Wij hebben blijkbaar een zwak voor klinkende woorden en geven ze intusschen een eigen inhoud! Bijvoorbeeld: Kerstfeest of Christusfeest. Vinden we het niet bijzonder passend, dat dit feest van de geboorte van het Licht der wereld gehouden wordt, wanneer de kille winternacht zijn kracht heeft verloren en hoe langer hoe meer plaats moet inruimen voor den blijden dag? En toch is het een feit, waarvoor niemand onzer zijn oogen sluiten kan, dat vele menschen met de bijzonderheden van Jezus' leven onbekend zijn en verreweg de meesten zich om den Geborene te Bethlehem niet bekommeren doch enkel de gelegenheid aangrijpen om een paar prettige dagen te beleven. Er zijn er in ons land, waarin de scheidslijnen zoo scherp zijn getrokken, die zelfs even onkundig staan tegenover den persoon van Christus, in weerwil van de vele Kerstmissen, die ze hebben meegemaakt, als vele van mijn lezers, die eenige dozijnen Augustusmaanden oud zijn, met den vermaarden insperator van het machtige Romeinsche rijk.

Zooeven beb ik bij wijze van voorbeeld het Kersfeest genoemd. Ik zou u even goed een anderen christelijken feestdag hebben kunnen aandienen.

Maar dat leelijke zwak om indrukwekkende namen een eigen inhoud te geven beperkt zich niet tot de algemeene hoogtijden. Ik bemerk tot mijn schrik, dat ze onze gansche taal heeft aangetast en zich van de kostelijkste woorden, die wij hebben, heeft meester gemaakt. Welk woord toch vervult ons meer met eerbied dan liefde. En is er wel een woord, dat wij met zulke afschuwelijke dingen hebben volgepropt? In naam der liefde worden de vreeselijkste euveldaden verricht, en in dienzelfden naam begaat men moord of zelfmoord! En welk een genegenheid bewaren we voor de nederigheid. We herinneren elkaar er gaarne aan, dat God in het hart woont van dengene, die nederig is en stil. En wat voor akelig vuil stoppen we in dat teere kleed nederigheid.

Schijnvroomheid, onwaarachtigheid, leugen, hoogmoed en meer dingen van dezen aard bergen wij er rustig in weg!

Augustus, verhevene — maand van pleizier en vertier!

Liefde, kroon der deugden, — haat, doodslag, ontreddering.

Nederigheid, zoo hoog te roemen, wat draagt uw bodem schoone bloemen, — geveinsdheid, bedrog, grove zelfverheerlijking!

* * *

Doch ik moet niet beginnen te mediteeren of te filosofeeren. Dat laten we op zijn plaats en die plaats is nu eenmaal aan zeer stille wateren gelegen en niet op of van of .... onder de secretaristafel! Wat ik hier wil doen, is releveeren, commenteeren en concludeeren.

Om dan te beginnen: ik ben met vacantie geweest, wanneer deze regelen onder uw oogen zich vertoonen, en ik ben met vacantie nu ik ze schrijf aan den berm van den weg, met de Vecht achter mij en Amsterdam in het verschiet, met Loenen aan mijn rechterhand en met een koe voor mij, die tevreden zich tot aan de knieën in de modder van een sloot heeft laten wegzakken en die met zijn wonderbaar geschapen staart zich gemoedelijk verdedigt tegen eenige honderden vliegen. Gij bemerkt, dat ik nog onder den indruk verkeer van het verhevene van Augustusmaand!

Onder alles, dat ik dezen keer zou kunnen releveeren, noem ik enkel het feit, dat ik in verschillende gemeenten gekerkt heb. Het heeft mijn Baptisten hart goed gedaan te zien, dat de belangstelling voor de openbare godsdienstoefeningen zeer bemoedigend was en de tempelen der onzen geheel vulde. Maar bij al hetgeen, waarin ik mij met de broeders van anderen huize doch dezelfde familie verblijd, was er toch iets, dat mij een weinig heeft gehinderd. En nu ik, leunend liggend tegen een boom bij de Vecht en overstelpt door een vloed van de Augustuszon, mijn oogen laat dwalen over water en wei, word ik die *hindernis bij vernieuwing indachtig.* Gij moet namelijk weten dat ik tijdens ons oponthoud in verschillende gemeenten ook het bijzondere voorrecht heb gehad om naar leeke broeders te mogen luisteren. Zij hebben een goed overdacht woord gesproken, die wakkere behulpsels der gemeenten, een woord, dat den voorganger geen oneer zou hebben aangedaan. Ik heb God gedankt voor deze gaven van den Heiligen Geest en gebeden, dat Hij nog meer van deze arbeiders in Zijn wijngaard uitstoot. Maar het is Augustus, de maand, waarin de schepping zich in al haar verhevenheid tentoonstelt. En het is tegelijk de vacantiemaand van .... onze studenten, die zich dan zoo gaarne in de gemeenten nuttig willen maken. Waarom toch denken de gemeenten niet in de allereerste plaats aan deze jonge broeders, wanneer in den zomer de voorganger een Zondag afwezig moet zijn? Hun moet gelegenheden aangeboden worden om zich te oefenen. Bovendien zijn ze geldelijk gebaat, wat voor een student van geen geringe beteekenis is. En eindelijk levert het voor de gemeente doorgaans belangrijke geestelijke winst op. Sommige onzer kringen lijden aan veel te eenzijdige voeding! Zijn de financiën een bezwaar? Maar dat is meer denkbeeldig dan werkelijkheid. Een nieuwe stem boort gewoonlijk nieuwe bronnen aan! Ook zal een extra-wondje van den penningmeester of ouderling in de openbaren dienst zijn uitwerking niet missen. Of vormt een leekeprediker het struikelblok? Willen de bestuursleden hem niet gaarne passeeren? Dat moet ook niet. Dat moet nooit. We behooren elkaar te erkennen. Maar deze aangelegenheid kan met de leekebroeders worden besproken. Of beter is het, dat de leekebroeders voor de eer bedanken, zoolang een student nog werkeloos aan de dijk staat.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

PROTESTANTSCHE ZIEKENZORG IN NEDERLAND.

Op initiatief van het Hoofdbestuur der Evangelische Maatschappij werd op 26 Mei 1933 te Utrecht een vergadering gehouden, met het doel om te komen tot de oprichting van een Vereeniging voor Protestantsche Ziekenzorg in Nederland.

Aanwezig waren hoofdbestuursleden van de Algemeene Protestanten Vereeniging, de Vereeniging Protestantsch Nederland, benevens vertegenwoordigers van verschillende ziekenhuizen. Na een openingswoord door Ds. A. G. H. van Hoogenhuijze, voorzitter der Evangelische Maatschappij, die o.a. memoreerde, wat hij in zijn bekende Radiorede over de verpleging van onze zieken heeft gezegd, hield de heer G. Voet te Velsen, secretaris van de Propaganda-commissie der Evangelische Maatschappij, een inleiding over „De noodzakelijkheid van de stichting eener organisatie voor Protestantsche Ziekenzorg in Nederland",* welke wij hier gedeeltelijk laten volgen:

De macht en het aanzien der Roomsche kerk in ons land is de laatste 50 jaar zeer groot geworden. Zoo groot geworden, dat er ernstig gevaar dreigt voor het Protestantisme. Op allerlei terrein, zeker niet in de laatste plaats op het gebied der ziekenverpleging.

* gaarne zouden we hier het heele referaat laten afdrukken, indien we over wat meer ruimte beschikten. Protestantsch Nederland, ontwaak!

Red.

Dat de Roomsche kerk voor hare kinderen ziekenverpleging verlangt in eigen ziekenhuizen, door geestelijke zusters en broeders, is haar goed recht. Maar iets anders is het, als de Roomsche kerk de ziekenverpleging maakt tot een deel van haar propaganda, van haar missiearbeid. In zuivere missiegebieden is dat nog weer iets anders dan in specifiek Protestantsche landen. In laatstgenoemde landen kunnen wij beter spreken van bekeeringsarbeid, dan van missiewerk.

In de specifiek Protestantsche landen, als Denemarken, Noorwegen, Zweden, Finland, IJsland enz. is de ziekenhuisverpleging een van de voornaamste middelen voor den bekeeringsarbeid. Met het stichten van kerkgebouwen alleen bereikt Rome weinig, met het stichten van ziekenhuizen veel meer. Vandaar, dat in de Noorsche havenstad Bergen nu reeds twee Roomsche ziekenhuizen zijn en dat Rome op IJsland, waar het na 45 jaar missiearbeid nog geen 100 zielen heeft gewonnen, zich nu speciaal gaat toeleggen op de ziekenverpleging.

In Nederland heeft Rome zich zoo zeer op de ziekenverpleging toegelegd, dat wij moeten constateeren, dat er in dit opzicht aan Protestatsche zijde een ernstige achterstand is. Ook in overwegend of bijkans geheel Protestantsche provincies of steden heeft Rome hare ziekenhuizen gebouwd en zoo heeft ze in vele plaatsen en streken het monopolie der ziekenverpleging gekregen. Wij noemen in de eerste plaats Friesland, het gewest, waar de Roomschen slechts 7 procent van de bevolking uitmaken. Bijna 30 jaar geleden werd in Sneek het groote Roomsche ziekenhuis gebouwd, waarop midden-Friesland en een groot deel van het Zuiden geheel zijn aangewezen. Dat hiertegenover niets staat van onzen kant, zelfs geen gemeente- of neutraal particulier ziekenhuis, is meer dan bedroevend. Temeer bedroevend, wanneer wij bedenken, dat de Ned. Herv. kerk met haar zoo groot bezit aan goederen, 30 of 40 jaar geleden zeker heel gemakkelijk een ziekenhuis in Sneek had kunnen stichten.

In Leeuwarden heeft Rome ook een ziekenhuis en nu dat door de vernieuwing en uitbreiding van het Diaconessenhuis aldaar ten achter was gekomen, bouwt Rome daar een geheel nieuw ziekenhuis met 200 bedden, waarvan de bovenbouw pas is aanbesteed voor f 392.000 en dat met onderbouw en inrichting dus veel meer dan een half millioen gulden zal kosten. Wanneer de toestand zoodanig was, dat Rome alleen te zorgen had voor haar eigen zieken, zou voor de 29.000 Roomschen in Friesland een klein ziekenhuis van 40 à 50 bedden voldoende zijn. Maar nu is de situatie zoo, dat wanneer in een zaal van het Roomsche ziekenhuis te Sneek 16 patiënten liggen, 15 daarvan niet-Roomsch zijn en slechts één Roomsch. Het zal straks in het nieuwe Roomsche ziekenhuis te Leeuwarden niet anders zijn. En dan heeft Rome ook nog het St. Joseph-ziekenhuis te Harlingen, waar ook meest Protestanten verpleegd worden. Zoo moeten wij helaas vaststellen, dat er aan onze kant een groot tekort is, wij zijn inzake de ziekenverpleging op Rome aangewezen. Merkwaardig, maar zeker ook beschamend is, hoe dit vaak gemakkelijk geschiedt. In Harlingen b.v. is ook een algemeen ziekenhuis, doch het groote deel der Gereformeerden aldaar is lid van het Roomsche ziekenfonds en komt bij ziekte in het Roomsche ziekenhuis.

Helaas, ook in de verzorging van ouden van dagen is er aan onzen kant een tekort. In Joure heeft Rome voor eenige jaren een Tehuis voor ouden van dagen gebouwd en in dat tehuis verblijven ook Protestanten. En ook te Wolvega gaat Rome zulk een tehuis bouwen en zeer waarschijnlijk komt daar een ziekenhuis bij.

Dit tekort aan onzen kant geldt echter niet alleen voor Friesland, maar voor geheel Nederland. In Winschoten en de omgeving is men aangewezen op het Roomsche ziekenhuis aldaar en ook dit is een streek, waar nauwelijks Roomschen wonen. Doch ook in een gemeente als Bussum was men tot voor enkele jaren geheel aangewezen op het groote Roomsche ziekenhuis. In Velsen met 26 procent Roomschen hebben in 1924 Protestanten, d.w.z. de burgemeester, die predikantszoon was en Anti-revolutionaire en Chr. Historische raadsleden er toe medegewerkt, dat Rome daar het monopolie der ziekenhuisverpleging kreeg en nu een ziekenhuis heeft met 120 bedden en een gemeentesubsidie van f 10.000 per jaar gedurende 40 jaar.

Zoo zouden we kunnen doorgaan. Maar als we de cijfers voor het geheele land nemen, weten we hoe de toestand over 't geheel is. Volgens het verslag van den hoofdinspecteur der volksgezondheid over 1930, waren er in dat jaar in ons land 35 Protestantsche ziekenhuizen met 3076 bedden en 122 Roomsche ziekenhuizen met 10231 bedden. Deze cijfers spreken voor zichzelf, maar die voor de provincies zeggen ons nog meer.

In totaal waren er dus einde 1930 in ons land drie en een half maal zooveel Roomsche ziekenhuizen als Protestantsche en was ook de verhouding in het aantal bedden bijkans dezelfde.

In sommige plaatsen heeft de groote activiteit van Rome ook Protestantsche actie gewekt.

Dat Rome met haar ziekenhuizen in overwegend Protestantsche streken propaganda voor de kerk bedoelt, hebben wij reeds opgemerkt. Daarbij durft men soms zeer geraffineerd te werk gaan. Wij hebben een zeer sprekend geval bekend gemaakt in 1929, voorgekomen in de Mariastichting te Haarlem. Een Protestantsch meisje uit IJmuiden, dochter van een weduwe, dat daar 20 maanden verpleegd was, was daar met medewerking van den toenmaligen rector, den priester Dr. Hamer, Roomsch gemaakt. Het meisje, dat vaak hooge temperaturen had, werd meegenomen naar de kapel en toen de moeder iets van Roomsche neigingen bij haar dochter opmerkte, bezwoer zij de zusters, dat dit niet gebeuren zou. Tenslotte beloofde het meisje, dat zij Protestant zou blijven. Toen de moeder na 20 maanden haar kind thuis kreeg, wist zij niet beter, of er was niets gebeurd. Maar al spoedig bemerkte zij, dat haar dochter geestelijk geheel anders was geworden en naar de Roomsche kerk wilde. Een andere, gehuwde dochter vertelde toen aan de moeder, dat met haar medeweten het meisje in het ziekenhuis Roomsch was geworden en in de kapel door den rector was aangenomen. De zusters hadden gezegd, dat het meisje toch zou sterven en zij zou gelukkig worden door haar overgang.

De verhouding tusschen moeder en dochter werd zoodanig, dat het meisje niet meer thuis kon blijven, wat ze trouwens ook niet wilde. Op een zeer droevigen brief van de moeder aan de moeder-overste van de Mariastichting, waarin o.a. ook stond, dat deze haar leed wel niet zou kunnen begrijpen, omdat zij niet wist wat een moederhart was, antwoordde de rector zeer hooghartig, dat de Roomsche kerk, al was het meisje Roomsch geworden, niet verplicht was voor haar te zorgen. Toch had de rector wel iets geschikts voor het meisje, hetgeen vermoedelijk het nonnenkleed is geweest. Maar dat wilde het meisje niet. Wij kunnen het verdere verloop van dit droevige geval niet schetsen, maar wel vertellen, dat het meisje gedesillusioneerd en geestelijk gebroken is geworden.

Het is niet prettig voor de Roomsche kerk, maar ons is een geval bekend van een Protestantsche dame in Friesland, die geestelijk niet normaal was. Juist tengevolge van deze abnormaliteit werd zij naar het Roomsche ziekenhuis te Sneek overgebracht, waar ze haar laatste levensdagen heeft vertoefd, maar ook haar testament heeft laten veranderen. En toen ze in 't ziekenhuis was overleden en haar testament geopend werd (de dame was vermogend), bleek ze haar vermogen vermaakt te hebben aan het Roomsche ziekenhuis.

Tegenover het tekort aan onze zijde

staat het feit, dat de Roomsche ziekenhuisruimte in ons land veel te groot is. De Roomsche ziekenhuizen buiten Noordbrabant en Limburg kunnen slechts bestaan met onze hulp.

Sinds 1 Januari van dit jaar zijn aanbesteed het nieuwe R. K. ziekenhuis te Leeuwarden, bovenbouw f 392.000; nieuw R. K. ziekenhuis te Venraay f 151.875; uitbreiding R. K. ziekenhuis Delft f 117.000; uitbreiding R. K. ziekenhuis Hilversum f 312.000; uitbreiding Coudewater Rosmalen f 56.400; uitbreiding R. K. ziekenhuis Schiedam f 68.674; idem te Helmond f 20.934; terwijl bij het R. K. ziekenhuis Johannes de Deo in Den Haag een nieuw paviljoen, kapel en zusterhuis gebouwd worden, terwijl vele groote ziekenhuizen pas gereed kwamen, b.v. Heliomare te Wijk aan Zee, een vierde paviljoen van het St. Willebrordusgesticht te Heilo, en vele nieuwe enorme gebouwen in aanbouw zijn, o.a. het nieuwe R. K. ziekenhuis te Venlo, de nieuwe uitbreiding van het sanatorim Dekkerswald enz.

Wie, die deze geweldige expansie ziet, zal niet met ons overtuigd zijn, dat er voor Protestantsch Nederland nog een groote taak is weggelegd?

De Vereeniging kan ook werken hiervoor, dat veel meer gemeentebesturen de Protestantsche ziekenhuizen gaan steunen. Wij zouden wel eens willen weten, hoeveel van de 35 Prot. ziekenhuizen steun van gemeentewege ontvangen. Daarentegen worden tal van Roomsche ziekenhuizen door gemeentebesturen gesteund. Wij noemden reeds Velsen dat 40 jaar lang f 10.000 per jaar geeft aan het St. Antoniusziekenhuis. Wij wijzen op Laren in Noordholland, waar het Roomsche ziekenhuis f 25.000 per jaar krijgt, 35 jaar lang. En het is bedroevend, als men ziet, hoe dan de Roomsche meerderheid in den raad van Eindhoven een subsidie aan het Diaconessenhuis durft afwijzen. Daarom zal de Vereeniging over veel feitenmateriaal moeten beschikken, om op onbillijkheden te kunnen wijzen, opdat deze voortaan voorkomen kunnen worden. Onbillijkheden, gelijk b.v. in Noordholland voorkwamen. De gemeenteraad van Beverwijk verleende in 1927 aan het Roode Kruisziekenhuis aldaar — een algemeen ziekenhuis dus — een subsidie van f 8000 per jaar gedurende 15 jaar. In totaal dus f 120.000. De gemeente Laren verleende aan het R. K. ziekenhuis een subsidie van f 25.000 per jaar, gedurende 35 jaar, totaal dus f 875.000. De gemeente Beverwijk had 9000 inwoners en een gezonde financiëele positie, de gemeente Laren 5000 inwoners, terwijl de financiëele toestand dezer gemeente volgens een niet-Roomsch raadslid, den heer Diamant, zulk een subsidie niet toeliet. Toch werd het raadsbesluit van Laren door Gedeputeerde Staten van Noordholland zonder eenige voorwaarde goedgekeurd, terwijl aan het gemeentebestuur van Beverwijk de voorwaarde werd opgelegd, dat wanneer ook 15 jaar lang door particulieren f 3000 per jaar werd bijeengebracht, het subsidie zou worden goedgekeurd. En dat schreeuwende onrecht gebeurde in een provincie, waar van de 6 leden van Gedeputeerde Staten er 2 Roomsch waren.

Voor een Vereeniging als wij willen, is hier echter een belangrijke taak. Op al zulke gevallen moet worden gewezen.

Er zal nog veel meer te doen zijn. B.v. voorlichting geven. Deskundige adviezen betreffende bouw en inrichting van ziekenhuizen, van de exploitatie en financiëel. Wellicht zal de stichting van een afzonderlijke bank mogelijk zijn, gelijk de Onesiforusbank werkt voor kerken en scholen. De plaatselijke of gewestelijke vereenigingen, die ijveren voor ziekenhuisbouw, zullen moeten worden gesteund.

We zouden nog meer kunnen noemen, wat de nieuwe vereeniging kan doen. Een voornaam ding zal ook zijn, na te gaan, waar met Protestantsche ziekenverpleging kan worden begonnen. Vooral met wijkverpleging. Vroeger waren èn Groene èn Witte Kruis gemengd en in verscheidene plaatsen is dit nog het geval, werken in de wijkverpleging Roomschen en Protestanten samen. Maar dit wordt anders. Rome is met haar eigen organisatie gekomen, het wit-gele Kruis en wij hebben het een gemeenteraadslid hooren zeggen: Een goede Roomsche kan en mag alleen door een Roomsche zuster verpleegd worden. Daartegenover zullen wij onze positief-Protestantsche wijkverpleging moeten stellen. Van Dr. Cramer, den geneesheer-directeur van het Utrechtsche Diaconessenhuis, hebben wij vernomen, hoeveel zegen er op een klein begin kan rusten. Het Utrechtsche huis stond voor eenige jaren een zuster af voor den wijkarbeid te Amersfoort. Dat werk breidde zich zoo uit, dat er tenslotte 5 á 6 zusters werkten en toen heeft de Federatie van Diaconieën in de Ned. Herv. kerk de stichting van een ziekenhuis aangepakt. Nu staat de Lichtenberg daar, een der Utrechtsche zusters werd directrice en het ziekenhuis is nu al te klein en men zal tot uitbreiding moeten overgaan.

Zoo is het ook te Eindhoven gegaan, op het werk der wijkzusters is het Diaconessenhuis gevolgd.

Ons ideaal is, dat de nieuwe Vereeniging het intermediair zal zijn om zoo de Protestantsche ziekenverpleging over heel ons land uit te breiden.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Job.

Job 1, 2 en 42.

Les voor Zondag 17 Sept. 1933.

Jobs karakter en wandel. 1 : 1—5.

Wij hebben ons reeds met zeer bijzondere personen bezig gehouden, en wij willen nu ook verder nog van verschillende, werkelijk godvreezende menschen hooren, opdat wij zelf daardoor aangespoord worden, zoo getrouw mogelijk God te dienen in den tijd waarin wij leven.

Wij gaan in gedachten een heel eind in de geschiedenis terug, tot aan den tijd, dat Abraham leefde. Gij weet zeker wel, in welke omgeving hij woonde, voor hij op bevel van God uittrok? Daar ergens, waar later de Edomieten en de Arabieren zouden wonen, bevond zich het wijde, uitgestrekte land Uz. Daar woonde een man, die den naam droeg van Job. Hij was zeer rijk en een herdersvorst, grooter en machtiger dan alle herdersvorsten van het Oosten. Van hem kon gezegd worden, wat zeer zeldzaam gevonden werd in dien tijd, evenals tegenwoordig: „Job was oprecht en vroom, en Godvreezende en wijkende van het kwaad". Hij was ook zoo gelukkig, dat hij een groot gezin had, tien kinderen, zeven jongens en drie meisjes. Zij waren reeds groot geworden en getrouwd en wij kunnen het ons goed voorstellen, dat zij elk van hun schatrijke vader een boerderij met veel vee gekregen hadden en genoeg geld daarbij, om verscheidene knechten en maagden in dienst te nemen. Naar de gewoonte van dien tijd werd zijn rijkdom geteld naar het bezit van het vee en het aantal bedienden. Enkele getallen: 7000 schapen, 3000 kamelen, 1000 ossen (een juk is een paar, het waren de trekdieren, die per juk dus per paar op het bouwland werden gebruikt), 500 ezelinnen, (de ezels worden als minder waardevol niet genoemd), zeer veel dienstvolk. (vs. 3).

Als rijke menschen hielden zijn zonen op bepaalde, geregelde tijden feesten, of feestmaaltijden. Misschien waren het oogstfeesten, of misschien ook, dat men als kinderen bij elkaar kwam op den geboortedag van den betreffende. De drie zusters, die misschien nog bij moeder thuis geweest zijn, werden ook steeds uitgenoodigd, waaruit blijkt dat de onderlinge verstandhouding tusschen de kinderen van Job uitstekend is geweest. Als er dan zulk een feest gevierd was, liet Job na afloop zijn kinderen bij zich ontbieden om met hen een godsdienstoefening te houden door brandofferen te offeren, want Job was bang, dat bij het eten en vooral bij het drinken, misschien onbewust, een

vloekwoord kon zijn gesproken of misschien zelfs onbewust in het hart gedacht. En zoo deed Job al die dagen; hij verzuimde nooit voorbede te doen voor zijn kinderen. Wij mogen wel blij zijn, als wij godvreezende ouders hebben.

Jobs beproeving. Vs. 6—19.

De Heilige Geest laat ons nu een blik slaan in een geheime raadsvergadering des Heeren. Op zekeren dag, toen de kinderen Gods, de Engelen, de goede Geesten bijeen waren, was ook een booze Geest verschenen, en wel de Satan zelf, de aartsvijand des Heeren. Satan moet dan vertellen, waar hij vandaan komt, wat hij den laatsten tijd heeft uitgevoerd. En dan vertelt hij van zijn tochten op de aarde der menschenkinderen. Ja, hij gaat altijd rond, om te zien, of hij niet deze of gene ten val kan brengen. Satans wegen zijn niet Gods wegens. God vestigt dan de aandacht op Zijn knecht Job. Dié is ten minste niet gelijk zoo vele anderen, hij is oprecht en daarom vroom, (geloovig), en daarom God vreezende en daarom wijkende van het kwaad, (hij leefde zooals het een geloovige betaamt). Is God ook zoo blij met ons? Maar Satan heeft altijd wel wát aan te merken. Net als vele menschen zoekt hij overal een verkeerde bedoeling achter. „Ja", zegt hij eigenlijk, „'t is waar, dat Job God vreest. Maar dat doet hij werkelijk niet gratis, dunkt mij! Hij verdient er ook genoeg mee. Doordat Gij hem beschermt, kan hem niets overkomen. Doordat Gij hem zegent wordt hij steeds rijker en voorspoediger. Een kapitalist kan wel godsdienstig zijn. Maar neem hem alles eens af. Dan zal hij gauw genoeg vloeken; ja in Uw aangezicht zal hij U vloeken.

O, wat kent de Satan de menschen toch goed! Christenen moeten echter uitzonderingen zijn op den regel! God moet vertrouwen in ons kunnen hebben. Hij had ook vertrouwen in Job. Satan mocht het wel eens probeeren; hij mocht alles doen, wat hij wilde, alleen aan Job zelf mocht hij niet komen. Dan gaat Satan aan het werk. Vs. 13—19. De Jobstijdingen komen achter elkander. Juist op den dag, dat de kinderen aanzitten aan een feestmaaltijd in het huis van den eerstgeborene, misschien op diens verjaardag. De Sabeërs deden een inval en runderen en ezelinnen met de knechten gingen, behalve de Jobsbode, verloren. Terwijl de laatste nog bezig was, rapport uit te brengen, kwam reeds een ander boodschappen dat alle schapen en de herders tevens door het hemelvuur waren gedood. Deze had nog niet eens alles gezegd, of een derde verhaalde van een inval der Chaldeën, die de kostbare kamelen hadden geroofd en de bedienden hadden gedood. Terwijl hij nog sprak, kwam een vierde het allerergste mededeelen, n.l. dat op dezen vreugdedag voor het huis van Job door een geweldige stormwind het huis was ingestort, waar Jobs kinderen bijeen waren, en alle kinderen waren daarbij om het leven gekomen. In den grondtekst staat een woord, dat betrekking heeft zoowel op de zonen als op de dochters.

Jobs geduld. Vs. 20—22.

Job gedroeg zich niet onnatuurlijk, hij was geraakt in diepe smart en rouw, wat blijkt uit het scheuren der kleederen, het scheren van het hoofd en het vallen ter aarde. Maar hij spreekt een ontroerend woord van trouw aan zijn God. Hij is zonder iets in de wereld gekomen, hij zal ook zonder iets „daarhenen wederkeeren", waarbij Job ongetwijfeld met den vinger op de aarde heeft gewezen. Job zondigde niet en schreef God niets ongerijmds toe, want „de Heere heeft gegeven, en de Heere heeft genomen; de Naam des Heeren zij geloofd!"

Zwaardere beproeving. Job 2.

Weer komt er een dag, zooals in Job 1 is beschreven en weer verschijnt Satan. Als God het hem echter zegt, dat het is gebleken, dat Satan ongelijk had, omdat Job nu toch ál zijn bezittingen heeft verloren en tóch niet gezondigd heeft door God te „zegenen", d. w. z. te vloeken, heeft Satan weer iets anders bedacht. „Als 't leven er maar mee gemoeid is," wil Satan zeggen, „dan heeft hij er desnoods have en goed nog wel voor over. Maar als Jobs leven gevaar loopt, als hij eens ernstig ziek wordt, dan zal hij God in het gezicht vloeken." Ja, Satan weet wel, hoe lief wij menschen ons zelf gewoonlijk hebben. Maar God heeft vertrouwen in Zijn knecht Job. Satan mag hem aantasten, maar moet zijn leven verschoonen. Dat is Satan wel toevertrouwd, door booze zweren komt Job er zóó ontzettend uit te zien, dat zelfs zijn eigen vrouw hem den raad geeft God te vloeken en dan maar een einde aan zijn leven te maken. Maar Job blijft er bij, dat ook het kwade moet worden ontvangen, als God het toelaat. Hij zondigde met zijn lippen niet!

Na lijden verblijden. Job 42.

Nadat drie vrienden met Job gesproken hadden, die in Jobs lijden een bepaalde straf zagen voor zijn zonden, ziet een vierde, jongere vriend iets dieper. Door de woorden van dezen vriend, Elihu, wordt Jobs hart bereid voor een ontmoeting met den Heer. God verschijnt hem dan in een onweder. Job moet voor de drie vrienden, die Jobs lijden hebben verzwaard door hun woorden, bidden, want Gods toorn is over hen ontstoken. Dan verandert voor Job de geheele situatie. hij wordt geheel genezen, in eer hersteld, de zegen van voorheen wordt verdubbeld. Job leefde na dezen nog 140 jaar, zoodat hij zijn kinderen zag, weer zeven zonen en drie dochters, en de kinderen zijner kinderen, tot in vier geslachten. Eindelijk stierf Job, oud en der dagen zat. „'t Wordt eindlijk alles u ten zegen, wanneer gij biddend daarop wacht."

D. G. B.

III

RONDBLIK.

Kaiserswerth.

Den 17en September a.s. is het 100 jaar geleden dat de bekende Theodor Fliedner in zijn tuinhuisje te Kaiserswerth in Duitschland de eerste verpleegde opnam en daarmee den grond legde voor het sindsdien zoo geweldig ontwikkelde en door de gansche wereld bekende Kaiserswerther diaconessenhuis. Een eeuwfeestcomité is in het leven geroepen, van hetwelk rijkspresident Von Hindenburg het beschermheerschap aanvaardde en o.a. ministerpresident Goering, rijksminister dr. Frick en de nieuwe Pruisische landsbisschop Ludwig Müller leden zijn.

De Kaiserswerther arbeid is zeer omvangrijk; thans staan in 69 Duitsche en in 40 buiten-Duitschland-liggende moederhuizen ruim 35.000 zusters in zijn dienst.

Prof. Wisse in Indië.

(per vliegmail) De hoogleeraar der Theol. School van de Christel. Geref. kerk te Apeldoorn prof. dr. G. Wisse, die thans voor familiebezoek in Indië vertoeft, hield o.a. te Batavia in de Geref. kerk een zeer druk bezochte tijdrede over „De wedergekeerde dagen van Noach". Ook ging prof Wisse in de Geref. kerk des Zondags voor in den dienst des Woords. De Indische bladen vermelden dit met bijzondere interesse, er aan herinnerend, hoe prof. Wisse „ternauwernood 10 jaren geleden dienzelfden Gereformeerden zoo plastisch hun kerkzonden heeft aangezegd". Onder de tropenzon zijn de verhoudingen in menig opzicht anders dan in het vaderland.

Candidatenovervloed.

Het aantal beroepbare candidaten in de Geref. kerken, wien tot dusver nog geen beroep ten deel viel, bedraagt thans niet minder dan 71.

Kerkfusie in Amerika.

De Hervormde kerk in Noord-Amerika (Reformed Church) en de Evangelische Synode van Noord-Amerika zullen zeer waarschijnlijk samensmelten. Reeds hebben 19 van de 20 districten van de Evangelische Synode van Noord-Amerika

het vereenigingsplan goedgekeurd; zelfs geschiedde bij de meeste dezer stemmingen de goedkeuring met algemeene stemmen. De definitieve beslissing in deze kerk valt op de algemeene synodale vergadering (General Conference) welke van 3—10 Oct. a.s. te Cincinnati zal plaats vinden. En in de Hervormde kerk gaat het niet ongunstiger. De generale synode van de Hervormde kerk keurde Mei 1932 in vergadering te Akron het plan tot fusie met algemeene stemmen goed en verzond het project vervolgens naar de classicale vergaderingen. De secretaris van de Comm. dezer kerk welke het rapport der classicale beslissingen heeft op te maken, dr. J. C. Leonard, deelt thans in de pers mede, dat 49 van de 50 classes het plan hebben goedgekeurd, dat 2 dit voorwaardelijk hebben gedaan, 2 het plan hebben verworpen, en van 6 kleine classes de beslissing nog moet komen.

Ds. A. M. Berkhoff.

De zaak van Ds. A. M. Berkhoff, Christ. Geref. predikant te Sneek, zal op een buitengewone generale synode der Christ. Geref. kerk komen.

Naar bekend is predikt ds. Berkhoff het chiliasme (leer van het 1000-jarig rijk). De generale synode te Rotterdam sprak naar aanleiding van een ingekomen bezwaarschrift uit, dat de kerk het chiliasme verwierp, doch ds. B. in zijn privé-gevoelen wilde dragen. Ds. B. ging sindsdien echter voort met de openlijke propaganda van zijn gevoelen. Daarna besloot de generale synode van Zwolle een commissie te benoemen die met ds. B. samenspreken moest en die, indien deze samensprekingen niet tot een bevredigend resultaat zouden leiden, een buitengewone generale synode zou doen bijeenkomen. Het laatste is thans het geval. De commissie heeft, nu gebleken is dat overeenstemming niet mogelijk was, aan den kerkeraad van Zwolle verzocht, de buitengewone synode bijeen te roepen.

De zaak zal voor de Christ. Geref. kerk niet aangenaam zijn. Want, staat eenerzijds vast, dat de synode gezien den loop van zaken nu doortastender maatregelen zal moeten nemen, anderzijds is zeker, dat rondom ds. Berkhoff zich een vrij aanzienlijke kring van aanhangers verzameld heeft, welke door een eigen blad onderling contact houdt.

Landsbisschop dr. Rendtorff.

De Mecklenburgsche landsbisschop dr. Rendtorff heeft zijn ontslag moeten nemen, omdat hij in diverse van hem uitgaande stukken een zeer vrijmoedige critiek had uitgeoefend op de geloofsbeweging der „Duitsche Christenen". De minister-president van Mecklenburg (Engel) en de rijksstadhouder deelden hem daarop mede, dat deze uittingen zoozeer de regeeringspolitiek raakten, dat de regeering het verkeer met den landsbisschop afbreken moest. Dr. Rendtorff diende daarop zijn ontslag bij de landssynode in, welke dit ontslag eenstemmig aanvaardde en de regeering daarvan mededeeling deed.

Een nieuwe landsbisschop zal eerst gekozen worden, nadat de voor de deur staande vereeniging der kerken van Mecklenburg-Schwerin en Mecklenburg-Strelitz voltrokken is.

MEDEDEELINGEN

Maandag 13 Sept., 's nam. 3 uur, wordt D.V. in één der lokalen van onze gemeente te *Stadskanaal* een belangrijke vergadering gehouden, waar gesproken zal worden over de in de toekomst te houden *interprovinciale Bapt. landdagen* van onze gemeenten in het N.O. van ons Vaderland.

De deelnemende gemeenten ontvingen reeds eenige weken geleden een schrijven van de secretaris van de commissie, die de eerste landdag had voor te bereiden.

Agenda:

1. Opening.
2. Notulen.
3. Verslag secretaris van Comm. van voorbereiding.
4. Verslag penningmeester.
5. Verkiezign van 3 of 5 Commissie leden. (de secretaris is wegens vertrek naar Utrecht niet herkiesbaar; de beide andere broeders — Deursen en Huizing — zijn herkiesbaar).
6. Bespreking ingekomen voorstellen.
7. Rondvraag.
8. Sluiting.

* * *

Diezelfde middag, maar om *5 uur*, hoopt het *Comité van de Veenkoloniale bond* te vergaderen.

's Heeren zegen ruste op deze beide vergaderingen.

D. H.

Jong Leven.

Verzoeke bestellingswijzigingen voor Jong Leven no 5 vóór 8 Sept. a.s in te zenden.

D. MOLIJN,
Adm. Jong Leven.
Giro 70920.

Utrecht, Diezestraat 2.

Broeders Correspondenten

die het 3e kwartaal nog niet hebben afgerekend, verzoek ik vriendelijk dit nu ten spoedigste te doen.

Bij voorbaat dank.

De Adm.

Ontvangen v. d. Zending:

v. N. N. te D. f 10.—

Hartelijk dank.

Rectificatie:

In het nr. van 18 Aug. verantwoordde ik o.m., als ontvangen van de N.B.J.B. v. d. Zending f 136.65, dit moet echter zijn f 165.50.

J. VISSER, U.-A.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.

Postrek. 167305.

Vrijdag 8 September 1933 No. 2304 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Alle brieven en stukken voor de Redactie tot nader bericht te zenden aan

Ds. L. DE HAAN,
Reggestraat 52, Utrecht.

III

BEDE OM GELOOFSVERSTERKING.

O, leerde mij 't geloof dier Kananeesche vrouwe,
Heer, hoe ik bidden moet.
Leerde ik van haar, getroost te midden van mijn rouwe,
U volgen, voet voor voet.

Zij heeft heur ziel voor U, o Heiland! uitgegoten;
Des vragens nimmer moê,
Op Uw gena betrouwd, en, schijnbaar wreed verstooten,
Volhard ten einde toe.

Zoo heeft ze, als Jacob eens, geworsteld om een zegen
In Godgewijde smart,
En in geloofstriomf den vollen wensch verkregen
Van haar heldhaftig hart!

Gij zijt dezelfde, o Heer! in macht en medelijden,
Voor al wie tot U gaat;
En weigert Ge eerst een wijl, o leer zóó lang ons strijden,
Tot Ge U — verwinnen laat!

CESAR MALAN.

(Uit De Harpe Sions).

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

WACHT U!

Matth. 7 : 15—23.

„De poort is eng en de weg is nauw, die ten leven leidt en weinigen zijn er, die denzelven vinden!" heeft Jezus gezegd.

Ja, het is niet zoo heel gemakkelijk, om zalig te worden, het is geen kinderspel. Maar wanneer het dan zoo'n belangrijke zaak is, als christen te leven en te wandelen, en er klaarblijkelijk heel wat zijn die op een dwaalweg geraken, dan hebben wij behoefte aan getrouwe leiders, aan goede, betrouwbare gidsen. Daaraan ontbreekt het Gode zij dank in de Gemeente van Christus niet. Wij hebben ten eerste al de Heere Jezus zelf! Daarnaast de Apostelen en Profeten! Bovendien heeft de Heiland in de Gemeente vele getrouwe getuigen der waarheid gegeven, die den weg ten leven voortdurend hebben aangewezen....

* * *

Maar er bestaan niet slechts leiders, doch ook *ver*leiders! Er zijn niet slechts trouwe herders, maar ook valsche profeten. En deze valsche profeten zouden heel niet zoo gemakkelijk toegang kunnen verkrijgen als het eigen hart niet zoo zeer geneigd ware tot zelfbedrog. Daarom vermaant de Heer tot ernstige voorzichtigheid. Vooral tegenwoordig moeten wij in vele opzichten zeer voorzichtig zijn, daar men zoo gemakkelijk een dwaalweg zou kunnen inslaan. Daarom: Wacht u! Wacht u, voor valsch profetendom en zelfbedrog! Hier spreekt tot ons de Heer, die ons de waarheid zegt. Hij spreekt er niet van, dat de tegenstellingen moeten worden overbrugd, van anders-gezinden, die men dulden moet, maar van de valsche profeten, die men vermijden moet. Jezus zegt, dat zij in de Gemeente zullen optreden. De Geest van God werd aan de Gemeente beloofd, daarom zijn er ook profeten in de Gemeente, die den wil van God verkondigen. Maar zoo vóór en ná zal er zich niet slechts Heilige Geest openbaren, maar ook het tegendeel daarvan, onreine vroomheid tot aan de ergste vormen van valsch profetendom toe. Wat is een Profeet Gods? Een mensch, door God gezonden, waardoor Gods Geest werkt en spreekt. Te allen tijde gaf God zulke mannen aan de Zijnen. Maar waar licht is, is ook schaduw. Tegenover Mozes stonden de toovenaars in Egypte, tegenover Elia stonden de Baälspriesters, tegenover de Heer Jezus stonden de Farizeërs en Sadduceërs. Paulus spreekt in zijn afscheidsrede te Miléte: „Ik weet, dat er na mijn vertrek zware wolven zullen komen die de kudde niet zullen sparen. Johannes spreekt in zijn eerste brief van den anti-christ, die komen zal. Ja, waar valsche profeten zoo duidelijk hun wolvennatuur toonen, zullen zij werkelijke christenen niet zoo spoedig verleiden.

Maar wanneer zij in schaapskleederen verschijnen.... In Israël waren de profeten gekleed in ruige mantels. Maar ook de valsche profeten liepen rond in dezelfde dracht. O, wat hebben valsche profeten al niet een kwaad in de Gemeente gesticht te allen tijd...! Zekere menschen met bijzondere vroomheid en heiligheid naar zij beweren, die overvloeien van Bijbelsche termen, die er prat op gaan, de Schrift veel dieper, beter, nauwkeuriger te verstaan dan alle anderen, ach, daarachter steekt niets anders dan booze ijdelheid, die eigen, niet Gods eere zoekt. Valsch profetendom! Wacht u daarvoor! Beproeft de geesten, of zij uit God zijn! Wacht u voor boeken en bladen, die in uw huis komen. Neemt niet alles voor goede munt aan, al staat er ook een christelijke titel boven en is het godsdienstig opgesteld.

Ook de wereld zoekt van buiten af binnen te dringen. Wij leven toch eenmaal in de wereld, lezen dezelfde couranten, hebben vaak dezelfde gedachten, worstelen met dezelfde moeilijkheden. Allerlei wordt aangeprezen als heilbrengend Evangelie tot communisme en spiritisme en hoe het alles mag heeten toe! Daar geldt het, de oogen open te houden. Wacht u!

Daar zijn velen in onze dagen, die het duidelijker dan ooit uitspreken, dat zij niet meer aan een God gelooven en aan een onsterfelijkheid en dat zij het christendom voor een dwaasheid

houden. Waarlijk, zij wikkelen zich niet in schaapskleederen. Zij toonen hun wolvennatuur duidelijk. En toch .... weest op uw hoede! Laat ons waken over ons zelf, opdat wij niet door den tijdgeest gegrepen worden.

* * *

Maar valsch profetendom is ook daar, waar men in den Eeuwige gelooft, van allerlei idealen droomt en zich daarvoor interesseert, maar waar men niets wil weten van Jezus Christus, niets van berouw en genade, en niet wil erkennen het werk van verlossing, op Golgotha geschied. Die zeggen „vrede" waar geen vrede is. Waar men kussens onder de armen heeft en het zich gemakkelijk maakt. Ezech. 13. Om de groote grondwaarheden van het Evangelie, zonde en genade, gaat men heen. Men spreekt dan van zonde als van fouten. Men wandelt niet op het smalle pad van berouw en bekeering, maar op den breeden heirweg van eigen bekwaamheid. Wacht u! Dat zijn inwendig grijpende, verscheurende wolven. Zij trekken ons weg ten slotte van hetgeen het leven waarde geeft en trekken weg van onzen Heiland, onze eenige troost in leven en sterven. O, wacht u!

* * *

Hebben wij wel een maatstaf, waaraan wij valsche profeten kunnen kennen? Ja! „Aan hunne *vruchten* zult gij hen kennen!" Wat in het geheim leeft en groeit, wordt zichtbaar in de vrucht. Zoo is het ook in het menschenleven. De Heer Jezus neemt een voorbeeld uit de natuur. Die is waar en eenvoudig. Uit vergiftige sappen neemt zij slechts vergiftige vruchten. Uit zoete sappen ontstaan goede en gezonde vruchten. De duivel maakt de menschen nooit werkelijk vroom, de leugen leidt nooit tot de waarheid. Maar even waar is het: De Heilige Geest maakt geen slechte en booze menschen.

„Aan hunne vruchten zult gij hen kennen!" Wij denken daarbij eerst aan de leer. Uit een werkelijk geloovig hart zal ook een gezonde leer spreken. Als iemand spreekt van den Heer Jezus als de Zoon van God, die gekomen is om te zoeken en zalig te maken, wat verloren was, die stierf aan het kruis op Golgotha, maar die is opgestaan en nu zit ter rechterhand Gods, maar straks zal komen om Zijn Gemeente op te nemen en die zal wederkomen, eens, om te oordeelen de levenden en de dooden; die dat verkondigt, is een profeet Gods. Maar dan moet ook de vrucht van een heilig, godzalig leven daarbij zijn. Als een mensch werkelijk vervuld is van den Heiligen Geest, zal hij er naar streven, uit te leven, wat hij leert. Neemt dat als maatstaf voor de profeten en leiders. Dan blijkt al spoedig, of iemand zich zelf zoekt, of zich geeft in den dienst van den Heer Jezus. Wanneer in het leven verschillende dingen niet duidelijk zijn, wanneer daar sommige zwarte vlekken zijn op te merken, wacht u!!

* * *

Maar misschien is het niet goed mogelijk, het leven voldoende gade te slaan. Nu, dan hebben wij op een andere maatstaf te letten, wij kunnen op de uitwerking letten. Wat is dan de vrucht van de valsche profeten? Het zijn de verscheurde schapen, die aan den weg blijven liggen. O, hoeveel onheil is ook in dit opzicht reeds gesticht! Wie wind zaait, zal storm oogsten!

* * *

Maar de Heer wijst ook op het bedrog in het eigen hart des menschen. Voor wij op anderen letten, dienen wij ons zelf eerst nauwkeurig te onderzoeken. Vs. 21—23. Men kan klaarblijkelijk véél hebben gedaan voor den Heer. Gepreekt, geprofeteerd, duivelen uitgedreven. En toch, ten slotte: „Ik heb u nooit gekend ....!" Ook een Bileam heeft geprofeteerd, ook Kajafas. Ook Judas, de verrader, heeft gepreekt. Toen ook hij werd uitgezonden, is hij misschien wel een zeer succesvol prediker geweest, die het den menschen „goed wist aan te zeggen". Maar hij is ten slotte toch verloren gegaan. Men kan vereenigingen hebben opgericht en den stoot tot stichting van Gemeenten hebben gegeven, onnoemelijk veel hebben gedaan op godsdienstig gebied .... en men kan daarbij zélf nog verloren gaan. Ontzettend, zulk zelfbedrog! Wat ontbrak er nog aan? Eenvoudige gehoorzaamheid! „Die daar doet den wil Mijns Vaders, Die in de hemelen is, zal ingaan ....!" Is het onbekend, wat God wil? Hij wil gehoorzaamheid in alles. O, doe den wil Gods, geopenbaard in Zijn Woord, in bekeering en wedergeboorte, in de opname in de Gemeente, in handel en wandel!

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

Jericho's val. „Door het geloof zijn de muren van Jericho gevallen". God *liet* ze vallen. Maar hoe? Door welke middelen bracht Hij ze tot vallen? — Jozua zegt dat, toen de Israëlieten aan de Jordaan gekomen waren,

> zoo stonden de wateren, die van boven afkwamen; ze rezen op een hoop, zeer verre van de stad Adam af, die ter zijde van Sartan ligt; en die naar de zee des vlakken velds, te weten de Zoutzee afliepen, vergingen; zij werden afgesneden.

Adam ligt een 25 K.M. ten Noorden van Jericho.

Dit gedeelte van Voor-Azië is meermalen door aardbevingen geteisterd. In 1927 schudde een aardbeving de vallei, waar de Jordaan doorstroomt. Bij deze aardbeving — zoo vertelt Sir Charles Marston in zijn boek over de nieuwe kennis van het Oude Testament — stortten de hooge kleioevers van de Jordaan bij deze plaats in, zoodat de rivier werd afgedamd en het water gedurende eenentwintig uur niet kon doorstroomen. — Dat was een herhaling van hetgeen volgens het boek Jozua gebeurde toen Israël voor de Jordaan stond.

Volgens verschillende gegevens in den Bijbel was toen de naaste oorzaak dezelfde:

> Toen Israël uit Egypte toog ....
> keerde de Jordaan achterwaarts.
> De bergen sprongen als rammen,
> de heuvelen als lammeren.

't Was God, die op 't geloof van Zijn volk de aarde deed beven, waardoor Jericho's muren instortten. — Wanneer wij de natuur zoo onmiddellijk van God afhankelijk zagen en minder als een zelfstandige macht, zou ons Israëls beschouwing van natuurgebeurtenissen, veel meer „liggen".

Wie regeert de Haagsche straten? De politie, meent ge. Dat ligt ook het meest voor de hand. Of 't echter wel zoo is? In een der laatste Nrs. van de Kerkbode van de Hervormde gemeente te 's-Gravenhage wordt iets medegedeeld, waaruit het tegendeel schijnt te volgen. Een Hervormde Evangelisatiecommissie wenschte openluchtsamenkomsten te houden. Dat werd haar op de openbare straat echter niet toegestaan op grond — zoo zegt het bericht — van te vreezen tegenactie van communistische zijde. Daarom was men wel genoodzaakt de samenkomst te houden op het plein voor de Nieuwe kerk. Mij dunkt dat om dergelijke reden geen openluchtsamenkomst geweigerd moest worden. Op de straat, het publieke levensterrein, moet onze wettige Overheid heer en meester blijven. Daar moet zij zich met zooveel gezag kunnen doen gelden, dat zij niet behoeft te weigeren, wat ze eigenlijk wel zou wenschen toe te staan, en dat uit vrees voor het optreden van een bepaalde politieke groep. Want worden we in dat geval dan eigenlijk niet door de Communisten geregeerd, inplaats van door onze wettige Overheid? En zoover is het bij ons toch gelukkig nog niet dat de Overheid haar macht met politieke groepen deelt? We konden de teleurstelling der Haagsche Hervormde broeders, die uit hun bericht sprak, verstaan.

De C. D. U. De C. D. U. is de Christelijk Democratische Unie, een politieke partij, die er in slaagde bij de laatste kamerverkiezingen een mannetje in de Tweede Kamer te krijgen. Haar program is wat vooruitstrevender dan dat der andere Rechtsche kamergroepen. Of ze een toekomst heeft in dezen tijd, welks problemen partijen wegvaagt en ons een vrijzinnig-democratisch minister brengt, die „de openbare school afbreekt", weten we niet. Deze partij, die in haar program niets bepaald onbaptistisch heeft (zoomin als de anti-revolutionaire partij), eischt ook ontwapening, een punt waarover alle baptisten nog niet gelijk denken doch elkander in liefde dragen. — Het zal wel vanwege dit punt geweest zijn, dat op de thans vergaderende Synode der geref. kerken de vraag behandeld is, of een lid dier kerken ook lid dezer politieke partij mag zijn. De Synode heeft gelukkig de zaak in het midden gelaten en elk geval ter beoordeeling overgelaten aan den plaatselijken kerkeraad. De schrijver van deze Schakels had liever gezien dat de Synode alle leden van alle geref. kerken ten sterkste had aangeraden zich bij de C. D. U. aan te sluiten, al was het alleen maar terwille van de ontwapeningsparagraaf. Maar zooiets mag men zelfs niet wenschen, of men lokt protest uit.

Gereformeerde Vredesactie. We moeten echter kennis nemen van wat het leven biedt. We kunnen het opkomen van nieuwe stroomingen toejuichen of betreuren — ze zijn er nu eenmaal. Dat er veel groei in de vredesbeweging zit, kan men nu juist niet zeggen. Het vraagstuk is ontzettend gecompliceerd en wie eerst alle konsekwenties wil weten, aleer hij een stap zet, zet geen stap in de richting van ontwapening.

Het moet een gewetenszaak zijn en dan geldt, wat de vaderen zeiden: „ziende in het gebod, zijn wij blind voor de uitkomst". Maar in deze zaak spreekt nog slechts het geweten van weinigen en deze weinigen moeten zich dan maar als pioniers beschouwen. Ook onder de geref. broeders zijn er zulke gewetens. Zij richtten een vereeniging op „voor daadwerkelijke vredesactie". Haar Voorzitter zegt van haar:

> „Als grondslag aanvaardt de Vereeniging „de Heilige Schrift en mitsdien de Nederlandsche geloofsbelijdenis". Zij is voorts geen kerkelijke, maar interkerkelijke vereeniging, wat dus wil zeggen, dat gereformeerden van onderscheiden kerkelijke richtingen aangesloten kunnen zijn en inderdaad ook zijn. Het doel der Vereeniging is: Te getuigen tegen het zondige karakter der moderne oorlogsvoering en op stelselmatige wijze te ijveren voor de christelijke roeping den vrede onder de volken daadwerkelijk te bevorderen; bestrijding van militair geweld als nationaal machtsmiddel door te streven naar nationale en internationale ontwapening; mede te werken aan de bevordering der internationale rechtsorde.
>
> Dit doel tracht de Vereeniging te bereiken door alle *wettige* middelen".

De ontvangst? Eigenaardig, maar geen beste. Weinigen hebben voor deze actie een welwillend woord. Sommigen heel wat anders.

> „Nog onlangs werd door een geref. predikant in het publiek de beschuldiging geuit, dat wij „brood met vergif" opdienen. Gelukkig weten we, dat er ook predikanten in de geref. kerken zijn, die ons een goed hart toedragen, maar helaas, dat wordt niet in het publiek gezegd".

Geen reden echter voor deze broeders achter de vredesvaan, om te versagen, want:

> „Wij *moeten* getuigen, omdat we den inhoud van dat getuigenis voelen als de *beleving* van het Woord Gods voor onzen tijd".

Wie zoo staat, is achting waardig en kan voortgaan.

Maar . . . . als men zich eens een oogenblik uit deze wereld wegdenkt en zich terugtrekt op het Evangelie, dus als vervuld met de Andere Wereld hoort en kijkt, verwondert men zich wel over het isolement van zulke strijders.

L.

III

ZENDING.

Een Indisch meisje.

Op zekeren dag was er heel wat beroering in de zendingsschool te Dholpoer, in Britsch-Indië, toen er een man binnenkwam, met een schreiend en spartelend meisje van ongeveer tien jaar op den arm. Op het oogenblik dat hij haar neerzette, deed zij een sprong naar de deur, en slechts met moeite kon zij gepakt en naast de zendingszuster gezet worden. „Neemt u haar en leert u haar wat, juffrouw," zei de vader. „Het ongeluk heeft haar getroffen. Zij is getrouwd toen zij zeven jaar was, en haar man, een jongen van elf jaar, is niet lang daarna aan de cholera gestorven. Nu is zij haar heele leven weduwe, en u weet wel, wat dat voor een leven is. Maar als zij nu leert lezen en schrijven, en 't een of ander werk doen, zal het gemakkelijker zijn".

De zendingszusters hadden eerst heel wat moeite met de kleine Kishan Pyari. Meermalen moest zij met geweld in de school gebracht worden, en als zij maar even kans zag, liep zij weg. Maar na eenige maanden was zij geheel ingeburgerd en leerde vlug.

Vijf jaren later ging Kishan Pyari met nog vier andere meisjes de school verlaten. Sommigen gingen naar het huis van haar echtgenoot, en Kishan Pyari moest naar het huis van haar schoonmoeder. Op den laatsten morgen lazen wij een toepasselijk hoofdstuk uit den bijbel en bespraken dat met haar, en gaven ieder een wandtekst als een motto voor het leven. Zij hadden allen te kennen gegeven Jezus lief te hebben en Hem te willen dienen waar zij ook mochten komen. Kishan Pyari's tekst was: „*Gij zult mijne getuigen zijn*".

In den eersten tijd na haar vertrek van de school vond Kishan Pyari het leven in het huis van haar schoonmoeder niet moeilijk. Hoewel de familie haar niet graag in haar N. Testament zag lezen en bidden, lieten zij haar toch haar gang gaan en zij had meer vrijheid dan weduwen gewoonlijk hebben.

Maar hieraan kwam onverwacht een einde. Op een van de wegen van het dorp, waar veel menschen liepen, werd een arme vrouw, die op het land gewerkt had, plotseling ziek, en sleepte zich met moeite voort naar haar huis. Zij had een kindje in haar armen, maar kon ten slotte niet verder en zonk aan den kant van den weg neer. Zij smeekte de voorbijgangers medelijden met haar te hebben, haar kindje op te nemen en haar man te roepen.

Maar zij was een Chamàr (de lederhandel) en daarom door alle andere kasten veracht. De voorbijgangers keken haar medelijdend aan en schudden hun hoofden. Hoe konden zij deze vrouw aanraken? Zij zouden immers uit hun kaste geworpen worden en dat was al te vreeselijk.

Juist kwam Kishan Pyari daar ook voorbij. Zij zag de arme vrouw liggen en het bedroefde haar. „Maar ik ben een Brahmin", zeide zij tot zich zelve. „Hoe kan ik nu een Chamàr aanraken?" Maar zij had nog maar enkele schreden gedaan, of zij dacht aan de woorden van haar wandtekst: „Gij zult mijne getuigen zijn". Zij bleef staan en dacht: „Hoe kan ik nu Zijn getuige zijn als ik die vrouw daar laat sterven, alleen omdat zij tot een lagere kaste behoort dan ik? Jezus zou niemand in zijn ellende laten, hoe kan ik dat dan doen?"

Zij ging terug, nam het kind op en bracht het naar den vader, vroeg hem mee te gaan en zijn vrouw te halen en hielp hem haar naar huis dragen en haalde daarna een Indischen dokter. De man gaf zijn verbazing te kennen, dat zij, eene Brahmin, hen geholpen had. „Ik ben geen Brahmin", antwoordde zij. „Ik ben een Christin, een getuige van Jezus Christus, en Hij heeft alle menschen lief en helpt hen, Brahminen en Chamàrs. En omdat ik

Hem lief heb wil ik u helpen, wat er ook gebeure".

Scharen hadden zich bij de hut der arme Chamàrs verzameld en vóórdat Kishan Pyari thuiskwam, was het nieuws, dat zij zich tot een verworpeling gemaakt had door een Chamàr aan te raken, reeds als een loopend vuurtje verspreid en wist de familie er alles van. Zij waren woedend, scholden haar voor al wat laag en gemeen was, en lieten haar niet in huis komen. Zij moest buiten onder een boom zitten en het eten werd haar toegeworpen als een hond. „Maar juffrouw", zeide zij later tot de onderwijzeres, „het was een wonder, ik was zoo gelukkig, en toen ik hoorde, dat de vrouw beterende was, was ik zóó blij, dat ik een getuige van Jezus geweest was".

Dat ging tien dagen lang zoo voort, en toen kwamen verscheiden priesters er aan huis. Er werd eten toebereid, want Kishan Pyari zou weder in de kaste opgenomen worden. Voor deze ceremonie wordt aan de verworpelingen een zeer walgelijke drank te drinken gegeven. Dan moeten zij bijzondere gebeden doen en dertien Brahminen voedsel geven, waarna zij weer beschouwd worden als tot de kaste te behooren. Maar toen Kishan Pyari vernam, wat er van haar verwacht werd, zeide zij: „Dat zal ik nooit doen. Ik ben een Christin. Ik blijf bij u, omdat ik weet, dat gij niet graag wilt, dat ik wegga. Maar als gij mij werkelijk dwingt om dit te doen, dan loop ik weg en sluit mij bij de Christenen aan."

Er werd nu heel wat gepraat en overlegd, en eindelijk werd er besloten, dat haar zwager de ceremoniën zou volvoeren, en Kishan Pyari stilzwijgend weer in de kaste opgenomen worden. Als zij geweld gebruikten, kon zij wel eens wegloopen en zich openlijk bij de Christenen aansluiten, en wat zou dat een schande zijn!

Dat is nu al eenige jaren geleden. Kishan Pyari is vrij in haar bewegingen, en hoewel zij menigmaal moeilijkheden heeft, tracht zij altijd een getuige van haar Heiland en Heer te zijn. Zij verdient geld door haar mooie haakwerk, en als zij in 't zendingshuis geweest is en naar het huis van haar schoonmoeder terugkeert, heeft zij altijd stapeltjes evangeliën en liederenboeken gekocht, om die aan de dorpelingen te verkoopen. Zij heeft later een kleine school geopend, waar zij aan verscheidene vrouwen onderwijs geeft en van Jezus vertelt. Sommige vrouwen hebben reeds den afgodendienst opgegeven. Zij heeft het nu gemakkelijker bij haar schoonmoeder, want verscheidene van de familieleden zijn gestorven en de oude moeder laat haar stil haar gang gaan. Bij haar eigen familie zou zij 't veel moeilijker hebben, want die zouden haar niet zooveel vrijheid geven, omdat zij zoo bang zijn, dat zij zich openlijk bij de Christenen zal aansluiten.

„Juffrouw", zeide zij eens tot de zendingszuster, „dunkt u, dat ik wel voor Jezus kan leven en werken, zonder dat ik gedoopt ben? Ik zou graag belijdenis doen, maar wat zouden de gevolgen zijn? Als ik het deed, kon ik in de dorpen niet zooveel meer voor Jezus doen als nu. Maar als ik wist, dat Jezus het wenschte en tot mij zeide: Ik wensch, dat gij gedoopt wordt, dan zou ik het dadelijk doen".

III

OPEN BRIEF VAN Ds. A. M. BERKHOFF.*

Ds. A. M. Berkhoff, predikant der Chr. Geref. Kerk te Sneek, naar aanleiding van wiens herhaalde publicaties zijner opvattingen over het „Duizendjarig Rijk" volgende week de Generale Synode der Christelijk Gereformeerde Kerk wederom in buitengewone zitting vergadert, heeft een Open Brief gericht aan Prof. J. J. van der Schuit te Apeldoorn, in antwoord op een „Wekker"-artikel.

Genoemde predikant schrijft:

„Ja, inderdaad zal het 5 September gaan over het f u n d a m e n t der Kerk, nl. de H. Schrift richtsnoer ôf een zekere opvatting over die H. Schrift, in dit geval inzake dát deel van de leer der laatste dingen, dat handelt over het Duizendjarig Rijk.

„Nochtans spreken wij het hier nog eenmaal uit: de Kerk is niet rijp voor deze principieele beslissing.

„En als zij nu toch een uitspraak doet als in het Rapport der Commissie wordt voorgesteld, dan is dit niet 'n handhaven van 't fundament der Kerk, de H. Schrift, *maar een met het geweld der meerderheid laten zegevieren van een bepaalde exegese*** over een gedeelte der Schrift, die tot hiertoe nog nimmer door eenige Kerk als d e exegese is vastgesteld.

„Neen, het is nog veel sterker: dan is dit het laten zegevieren van een opvatting, die in de eerste drie eeuwen der Christelijke Kerk als een dwaalgevoelen werd verworpen, maar door Augustinus uit kerkistische, hiërarchische en politieke motieven in de Westersche Kerk de heerschende is geworden, ofschoon door ontelbare rechtzinnige, ook Gereformeerde Godgeleerden en Gemeenteleden van voorheen en thans op Schriftuurlijke gronden bestreden.

„Wij hopen ter Synode openlijk uit te spreken, op welke wijze de „beschuldiging", waarvan U in de „Wekker" schrijft, tot stand gekomen is.

„Maar hier roepen wij U in het openbaar nog éénmaal toe: Wacht U voor het uitgeven van Uwe opvatting voor de Waarheid Gods.***

„Ja, ik heb de Christ. Geref. Kerk lief, en wil haar dienaar blijven.

„Maar .... alleen, als ik voor en boven alles, naar mijn lastbrief luidt, dienaar van mijn Koning en Zender kan blijven.

„Als zij — ieder mag het weten — een principieele uitspraak doet in den zin van het Rapport, inplaats van den beiden opvattingen, die al eeuwen lang in de Kerk hebben bestaan, gelijk recht van spreken en schrijven te blijven geven, totdat God Zelf de klaarheid en overeenstemming van overtuiging geeft, zooals de Christ. Geref. Kerk van 1879—1892 heeft gedaan (de publiciteitsperiode van Ds. J. van Andel is juist nà 1879 eerst recht begonnen), d a n k a n i k h a a r d i e n a a r n i e t m e e r b l i j v e n, o m d a t i k h a a r d a n n i e t l a n g e r k a n b l i j v e n e r k e n n e n v o o r d e z u i v e r s t e o p e n b a r i n g v a n h e t l i c h a a m v a n C h r i s t u s.

„Dan ligt de schuld niet bij mij, maar bij haar.

„De Heere beware de Christ. Geref. Kerk voor het aannemen van het Rapport der Commissie, opdat er geen nieuwe scheuring kome in de toch zoo verbrokkelde Kerk van Nederland en de Christ. Geref. Kerk niet het ongenoegen des Heeren over dit roekelooze besluit moet ervaren".

III

* We vonden dit berichtje in de „Nieuwe Utrechtsche Courant" van Zaterdag 2 Sept. j.l. en willen het onze lezers niet onthouden, al zal men hoogstwaarschijnlijk reeds over nadere gegevens in dezen beschikken, wanneer deze regels gelezen worden.

d. H.

** Cursiveering van ons. Ditzelfde verwijt doet Dr. J. G. Ubbink de Gereformeerde Kerken.

d. H.

*** Een lang niet denkbeeldig gevaar! Een waarschuwing, die de Chr. Gereformeerde Kerk in de zaak van Ds. Berkhoff o.i. wel ter harte mag nemen.

H.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Vacantie-herinneringen van den voorzitter.

Jeugdherbergen.

En nu moet ik u eens iets vertellen over onze ondervindingen in de Jeugdherbergen. Ik deel u namelijk mede, dat mijn vrouw en ik een stuk van onze vacantie daar hebben laten zitten en dat wij er met bijzondere voldoening op terug zien.

De eerste, die de eer had ons gast-

vrijheid te verleenen, was die te Kampen. Wij waren aardig goed op een sobere verschijning en inrichting van het gebouw voorbereid. Immers begrepen we wel, dat niet voor niets in een geschriftje „De Trekker", uitgave van de Nederl. Jeugdherberg Centrale, gewaarschuwd stond: „Als ge er maar van overtuigd zijt, dat ge bij het binnentreden nooit zult aantreffen: 1e en 2e portier, kofferknecht, huisknecht, kamermeisje, linnenjuffrouw, lift-boy, groom, enz. . . . . . want steunpilaren als deze vindt ge in een jeugdherberg niet. Noch bij het binnenkomen, noch ook bij het vertrek''. Welnu, de Kamper Jeugdherberg, ondergebracht op de bovenste verdieping van — ik weet niet goed of het een oude school is of een oude kazerne, maar een oud spulletje was het in elk geval — vertoonde groote bescheidenheid niet alleen krachtens het schoone doel dat zij dienen wil, doch niet minder vanwege het debacle van de bank, waaraan haar bestuur de bouwfondspenningen had toevertrouwd. De kennismaking met vader en moeder — de leiders dragen dezen titel en worden ermede toegesproken, omdat al de gasten als een gezin worden gezien onder toezicht van ouders — was allerhartelijkst. We voelden ons al dadelijk op ons gemak temidden van de vijf en twintig of meer jongelui, die van de vier windstreken waren komen opdagen. — De gemeenschappelijke, warme maaltijd om zes uur, gewijd door een korte stilte voor en na op bevel van vader, smaakte ons uitstekend, waarna we op aanwijs van vader in ploegjes verschillende werkzaamheden verrichtten als borden reinigen, tafels schoonmaken, vloeren vegen, waschlokaal opdweilen, aardappelen jassen, boonen draden en wat er meer in een groote huishouding te pas komt. Vele handen maken licht werk, zoodat we binnen dertig minuten heelemaal klaar waren. Vader gaf daarna allen vrijheid om te gaan waar wij wilden, maar verzocht dringend om niet later dan negen uur weer in de herberg te zijn, in elk geval vóór tien uur, daar dan de deur gesloten en niet meer opengedaan wordt. Om negen uur waren allen weer present. Vader glimlachte tevreden over het respect, dat wij blijkbaar voor hem bewaarden en hield ons allen bezig met aardige gezelschapsspelen, waarna hij ons om tien uur naar bed commandeerde. Een stroozak met een stroopeluw, een wollen deken en een ledikant van ijzeren staaf en band op een zolder, waar ongeveer dertig van deze ligtoestellen geplaatst waren, werd het bescheiden deel van ieder. In een minimum van tijd waren we in onze meegebrachte of gehuurde slaapzakken gekropen en lagen we onder het wolletje. Klokslag halfelf kwam de zorgzame vader inspecteeren of alle zijn kinderen wel behoorlijk hun schoenen buiten de slaapruimte hadden gezet en overeenkomstig de billijke eischen van netheid in bed lagen. Hij bond ieder op het hart om toch vooral rustig te wezen en wenschte ons een goeden nacht toe. „Nacht vader!" riepen wij in koor. En toen vader weg was . . . . begon de pret der duisternis voor de jongemenschen. Geroep, gefluit, gelach, gespot met pa, enz. maar dat duurde niet lang. Vader kent zijn pappenheimers wel en verscheen plotseling op het tooneel van de luidruchtigheid en liet er dreigende vermaningen hooren.

Den volgenden morgen om half zeven werden we gewekt en we dachten er niet aan om ook maar een halve minuut te luieren. We beklopten onze stroomatrassen en peluws en keerden ze om, vouwden de wolletjes netjes op en deden de slaapzakken in onze fietszakken verdwijnen. Een uur later zaten we achter het ontbijt. Wie dit hadden besteld, vonden het kant en klaar. De anderen konden hun meegebracht brood en meubileering aanspreken. Een keuken, — een zoogenaamde trekkerskeuken — stond ter hunner beschikking voor het zetten van thee of koffie, of braden of koken. Om acht uur werden weer door vader eenige jongelingen en jongedochters aangewezen om verschillende corveetjes op te knappen, zoodat een twintig minuten later de geheele jeugdherberg er van binnen uitzag, zooals we ze den vorigen avond hadden gevonden. Sommigen namen daarop afscheid van de ouders doch anderen gingen met vader mee op een wandeltocht door oud en nieuw Kampen, waarbij de geschiedenis van deze Hanzestad alsmede menige ui uit de doos werd gehaald.

* * *

Na Kampen hebben we in de Jeugdherbergen te Apeldoorn, Arnhem, Utrecht en Amsterdam gastvrijheid genoten. Onze Apeldoornsche vader hield van zingen. Hij vereenigde al zijn gasten des avonds van negen tot tien uur in een zangkoor, begeleid door een orkestje van mondharmonica, viool, fluit, mandoline, dat voor de gelegenheid bijeengeraapt werd uit de gewapende muzikale virtuosen onder de bezoekers. Wij zelve hebben hartelijk mee ingestemd, vooral toen we in twee kampen tegen elkaar moesten schreeuwen, omdat het erop aan kwam wijs te houden! De bundel, waaruit gezongen werd, bevat allerlei aardige en ook eenige godsdienstige liederen, waarmede elke N. B. J. B.er zich gaarne vereenigt, en wordt uitgegeven door de Nederl. Jeugdherberg Centrale te Amsterdam. De Jeugdherberg bij Arnhem is een splinternieuw, ruim gebouw, modern geoutilleerd en op een heuvel gelegen, vanwaar men prachtige vergezichten heeft in alle richtingen. Het deed mijn hart goed daar in de conversatiezaal tusschen de weinige tijdschriften en boeken een tafelbijbel te vinden. Die te Utrecht is in een oud kasteel te Bunnik, vroeger het eigendom o.a. van de familie Renesse maar thans in het bezit van de bisschopsstad. De wanden van de conversatiezaal zijn schilderijen op zichzelf en herinneren tezamen met koetshuis, gracht en poort aan vervlogen dagen van heerlijkheid. De Jeugdherberg in de hoofdstad van ons land spant de kroon. Hier hebben we Zwitsers, Duitschers, Engelschen, en een Amerikaan, behalve vele jongelui van het eigen erf, ontmoet. Waarlijk voelden we ons in deze uiterst practische inrichting, door huizencomplexen geheel ingesloten en daarom afgesloten van het gedreun en gehijg en signaalgeknetter van de drukke buitenwereld, als internationaal vereenigd in een liefhebbende broederschap. Den Amerikaan zullen we niet spoedig vergeten. Hij floot zacht voor zich heen, dat schoone lied van Wesley: „Jezus, die mijn ziel bemint". Natuurlijk moest een kennismaking volgen. Wij zijn gescheiden met die blijdschap in het hart, die alleen een discipel van Jezus kent, wanneer hij in den vreemde een medediscipel mag ontmoeten.

* * *

Mijn vrouw en ik zijn uiterst voldaan over onze reis via vijf Jeugdherbergen en de eenige spijt, die in ons napraat, is, dat we in de koninklijke maand Augustus niet veel eerder zijn begonnen te „trekken".

De Nederl. Jeugdherberg met de daaraan verbonden trekbeweging kan nog maar één enkel lustrum vieren, doch dit is zeker, dat ze een uitnemend werk, ons aller sympathie meer dan dubbel waard, doet. Ze heeft ten doel het algemeen trekken van de jeugd in de vrije natuur mogelijk te maken en daarmede een krachtig bolwerk tegen tuberculose en alcohol, tegen verspil- en genotzucht, tegen bioscoop en cigaretten, tegen modeslavernij en verweekelijking bij jongens en meisjes op te werpen. Van wat wij gehoord en gezien hebben, gelooven wij, dat zij dat doel bereikt. Ja, zij bereikt veel meer. In de Jeugdherberg krijgen jongelui uit verschillende levenskringen contact met elkaar, leeren ze elkanders zienswijze kennen, wordt verdraagzaamheid aangekweekt en het nationale saamhoorigheidsgevoel aangesterkt.

Van de huisvaders, die verantwoordelijk zijn voor een lang niet gemakkelijke en uiterst gewichtige taak, hebben we zeer goede indrukken gekregen. Er zijn er onder, die hun arbeid met niet minder roepingsbesef verrichten dan de beste van onze voorgangers. Doorgaans is de regeling in de Jeugdherberg soepel maar streng. De jongelui staan er in de meeste gevallen meer onder toezicht dan in de eigen ouderlijke woningen.

Wij raden een ieder aan om ook eens met deze nuttige instellingen, waarvan er thans in ons land acht en vijftig zijn, kennis te maken. De prijzen zijn een

minimum en behoeven voor niemand een bezwaar te zijn. Maar bedenk, dat niet elk, die komt, toegelaten wordt. Dat gebeurt alleen op vertoon van trekkerskaart, een soort paspoort, afgegeven door de Nederl. Jeugdherberg Centrale, Plantage Franschelaan 14, Amsterdam, die op aanvrage alle gewenschte inlichtingen verstrekt.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

RONDOM DE GEZANGENKWESTIE.

In de zesde zitting van de Generale Synode der Gereformeerde Kerken te Middelburg werden besprekingen gevoerd over de voorgestelde uitbreiding van de bestaande gezangenbundel.

Men weet, dat reeds eenige gezangen (achter de Psalmenbundel) in de Gereformeerde Kerken gezongen mochten worden. De behoefte naar meer gezangen tijdens de godsdienstoefeningen werd reeds voor jaren door deze en gene gevoeld. Deze behoefte werd steeds sterker.

De Synode van Middelburg had nu de eer, om te beslissen, of men tot uitbreiding van de bestaande gezangenbundel zou overgaan. En de Synode heeft reeds een beslissing genomen, waarover we ons slechts kunnen verblijden. De *principiëele beslissing* werd genomen met 50—6 stemmen.

Prof. Dr. Greydanus deelde tijdens de besprekingen mede, dat hij een principiëele tegenstander was van gezangen naast de psalmen.

Prof. Dr. G. Ch. Aalders gevoelde persoonlijk nooit behoefte aan gezangen, omdat Oud-Testamentische psalmen in Nieuw-Testamentische geest gezongen kunnen worden!

Ds. J. L. Schouten van A'dam wilde de zaak op de lange baan schuiven, hetgeen hem niet gelukte.

Als krachtige voorstander liet zich Prof. Dr. Hepp hooren, die vond, dat de aard der nieuwe bedeeling meebracht, niet alleen in de geest *maar ook in de taal* der vervulling te zingen. Omdat in menig kind van God de innige begeerte leeft, om in het midden van de gemeente Jezus groot te maken.

Dat zijn woorden, die wij van ganscher harte kunnen onderschrijven.

Voorts kunnen wij niet best anders zien, dan dat de heele gezangenkwestie slechts een zaak van middelmatige beteekenis is. En toch waren er over deze zaak tal van stukken ingezonden, door verscheidene Part. Synoden, Classes, kerkeraden en personen.

We begrijpen het gewoonweg niet, dat men zoo tegen de gezangen gekant kan zijn, terwijl de huidige Psalmberijming toch ook niet volmaakt is. Menigmaal lezen we in de berijmde psalmen regels en gedachten, die in het oorspronkelijke niet voorkomen.

Waarom is men toch zoo tegen het zingen van gezangen? Kan alleen een psalmzingende gemeente een schriftuurlijke gemeente zijn? Maar is het dan niet inconsequent, wanneer men de belijdenisschriften zoo'n groote (o.i. veel te groote) plaats in het midden der plaatselijke gemeenten inruimt?

* * *

In de zevende zitting werd *een keuze* gedaan uit de aangeboden liederen tot uitbreiding van de gezangenbundel.

Ds. J. L. Schouten waagde nogmaals een poging in deze zaak van de lange baan gebruik te maken, bang als hij was voor verwikkelingen en conflicten. Hij diende daartoe een voorstel in, om — nu de principiëele beslissing gevallen was — de bundel niet aan te nemen, de gedachte van gezangen te doen doorwerken en de kerken in de gelegenheid te stellen liederen in te zenden.

Verschillend werd op dit voorstel gereageerd. Daar waren voorstanders, zelfs wárme voorstanders. Maar ook tegenstanders, o.a. Prof. Dr. Hepp, die zeide, bij het betreden van de Synodezaal een koude douche te hebben gekregen (voorstel Schouten). „We moeten de Synode niet zetten in het teeken van een repeteerende breuk". Spreker releveerde de geschiedenis van de gezangen op de Synode. Prof. Hepp wilde niemand onedele motieven toedichten, maar hij kon het voorstel Schouten niet royaal vinden. „Broeders!", zoo sprak de Hooggeleerde, „maakt de vergaderingen der Synode niet tot een aanfluiting. We moeten en mogen niet terugkeeren op den weg."

Het voorstel werd verworpen met 43 tegen 11 stemmen en 1 blanco.

Daarna werden de liederen van de bundel één voor één besproken.

De één had groote waardeering, de ander wat minder, en een volgende slechts heel weinig waardeering voor de bundel.

Vervolgens werden de liederen op de rij af onder de loupe genomen. Toen kwam het. Nummer één had een exegetisch bezwaar. Nummer twee vond het lied veel te gezwollen. Nummer drie vond het lied te onbekend, enz.

Enkele liederen van Da Costa werden als erg bombastisch bestempeld. (Prof. Aalders vond Ten Kate echter nog gezwollener dan Da Costa).

Sommige liederen konden maar een geringe meerderheid krijgen. Maar die mógen dan nu toch gezongen worden.

Weer andere liederen vonden zóóveel genade in de oogen der leden van de Generale Synode, dat ze zonder hoofdelijke stemming werden aangenomen. Een heele eer! Die liederen worden dan zeker een keer extra gezongen.

Eenige liederen, die voortaan in de Gereformeerde Kerken gezongen mogen worden, laten we hier volgen:

„Hoe zal ik U ontvangen", van Paul Gerhard,
„De Engelenzang", naar Luc. 2 : 14,
„O Hoofd, bedekt met wonden", van Paul Gerhard,
„Zie de Mensch", van J. Scharp,
„Het kruis", van Da Costa (maar dan *alleen* het 5de vers!)
„Jezus, Uw verzoenend sterven", van R. Feit,
„Lofzang", een Paaschlied, van Da Costa,
„U, heilig Godslam, loven wij", van C. Malan,
„Een vaste burcht is onze God", van M. Luther,
„Hallelujah! eeuwig dank en eere", van A. Rutgers.

We verblijden ons, dat het voorstel Schouten geen meerderheid heeft kunnen krijgen, ja, dat zijn voorstanders slechts weinige waren. Zoodoende heeft het behaalde „succes" voor ons des te meer beteekenis.

D. H.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jona.

Het boek Jona.

Les voor Zondag 24 Sept. 1933.

Jona's ongehoorzaamheid en straf. Jona 1.

Van de profeet Jona hebben wij allemaal wel iets gehoord. Zelfs die kinderen, die deze vertelling nog nooit gehoord hebben, weten toch van den naam van Jona, al zou het enkel maar zijn door het spelletje, dat misschien ook dezen zomer tijdens een pleiziertochtje gedaan is: „Toen Jona in de walvisch zat, van één, twee, drie . . . .!"

Hoe is dan die geschiedenis met Jona? Welnu, Jona was een profeet des Heeren, die leefde onder de regeering van Jerobeam II, lees maar 2 Kon. 14 : 25. De naam Jona beteekent „duif", en al was hij dan niet zoo zachtmoedig als een duif, hij was toch ongetwijfeld „oprecht" gelijk de duiven, want hij kwam vrijmoedig voor zijn meening uit. De beteekenis van de naam zijns vaders, Amitthaï, is „waar" of „waarachtig". Jona was een echte Jood, die de eere Gods hoog wilde houden en die de Wet van God vreesde. Hij verachtte uit den grond van zijn hart de Heidenen, die de Wet niet kenden en die daarom geen aanspraak hadden op Gods weldaden. Moest je vooral die groote heidensche steden hebben, jonge, jonge, wat gebeurde daar al niet voor goddeloosheid en schandelijkheid. Vooral in

de groote heidensche millioenenstad Níneve moest het meer dan bar zijn. Maar profeten Gods krijgen soms wonderlijke, ongedachte opdrachten. Daar krijgt me die Jona ineens het bevel des Heeren, om naar Níneve te gaan. Onbegrijpelijk! Inplaats dat God nu zonder meer met Nineve handelt, als eertijds met Sodom en Gomorra, moet Jona hen eerst nog waarschuwen voor het naderend oordeel. Dan kon het best wezen, dat de inwoners van Níneve tot andere gedachten kwamen, dat zij, de Heidenen, óók in den God Israëls gingen gelooven, dat zij berouw kregen over hun zonden en voortaan God gingen dienen. Stel je voor! Die zondige Nínevieten samen met de rechtvaardige Israëlieten op naar denzelfden Tempel! Neen, dat is te veel verlangd. Dan maakt Jona liever zelf, dat hij weg komt, liefst zoo ver mogelijk uit de buurt, naar Tharsis, de verst verwijderde handelsnederzetting der Foeniciërs. God wil hem naar het Oosten zenden, maar Jona vlucht in tegenovergestelde richting, naar het Westen. Maar was het niet zeer dwaas, wat Jona deed? *Kán* men wel wegvluchten van het aangezicht van dien God, die overal is? Jona kreeg het gauw genoeg te bemerken, dat God hem gemakkelijk op zijn vlucht kon tegenhouden. Een ontzettend onweer ontstond, zoodat het schip, waarop Jona plaats had besproken, en waarmee hij op reis was gegaan, dreigde te vergaan. Men was reeds tot den noodmaatregel overgegaan, de lading over boord te werpen, maar het had niets geholpen. Als Heidenen had ieder zijn eigen god, en ijverig bad een ieder tot zijn god om uitkomst, maar dat hielp natuurlijk nog minder. De kapitein van het schip deed nog gauw de rondte, om te zien, of ieder zijn uiterste best wel deed, en toen ontdekte hij eensklaps onze Jona, die vast lag te slapen. Jona werd aangepord om wakker te worden en tot zijn God te bidden, misschien zou Díé God aan hen gedenken. Daar de bemanning overtuigd was, dat dit een bijzondere storm was, een strafgericht der goden, wierpen zij het lot, om den misdadiger te kennen. Het lot viel op Jona. Jona onderging nu een verhoor. De mannen vreesden zeer, toen zij de toedracht hoorden. Zij vraagden, wat hun te doen stond. Jona zeide, dat men hem in zee zou werpen. Maar deze Heidenen hebben dat zoo lang mogelijk uitgesteld, door eerst nog te doen wat zij konden, maar toen de storm hoe langer hoe heviger werd, vroegen zij eerst den God van Jona nog vergeving voor hun daad. Hoe stak de houding dezer Heidenen af bij de houding van den profeet Jona. Toen Jona over boord verdween, werd de zee ineens stil. Van toen af diende de bemanning van het schip den God van Jona.

Jona was nog maar net in het water aangekomen, of daar kwam een groote visch aanschieten, en hap, daar was Jona reeds verdwenen in den buik van den visch. Een walvisch is wel een zeer groote visch, maar het zal wel een andere visch, misschien een haai geweest zijn, die Jona opslokte, want een walvisch heeft maar een nauw keelsgat. Jona vertoefde in dien visch drie dagen en drie nachten.

Jona's verlossing. Níneve bekeerd. De wonderboom. Jona. 2—4.

Drie dagen en drie nachten in zulk een plaats was wel een lange tijd voor den ongehoorzamen man. Hij kon daar eens goed over zichzelf en zijn handelwijze tegenover God nadenken. Ja, God brengt ons soms in moeilijke toestanden, opdat wij tot ons zelf inkeeren, d.w.z. er aan denken hoe onze verhouding tot God is. Jona profeteerde zijn eigen verlossing in het binnenste van den visch, en op het woord des Heeren moest de visch zijn prooi weer afstaan en spuwde Jona uit op het droge.

Nu kreeg Jona opnieuw dezelfde opdracht van God als te voren en nu deed Jona, wat zijn plicht was te doen als profeet. Met alle scherpte heeft hij de boodschap gebracht: „Nog veertig dagen, dan zal Níneve worden omgekeerd!" Dat Níneve een groote stad Gods was, (3 : 3) heeft hier dezelfde beteekenis als dat Nimrod een geweldig jager wordt genoemd voor het aangezicht des Heeren. Niet alleen de menschen, ook God hield Nimrod voor een man van beteekenis. Er zijn er genoeg, die zich zélf als wat grootsch achten. Niet alleen de inwoners van Níneve, ook God achtte Níneve een groote stad te zijn. De indruk der prediking van Jona was geweldig. De menschen van Níneve geloofden aan God, zij vastten en kleedden zich met zakken ten teeken van groote rouw, en toen de zaak tot den koning van Níneve doordrong, maakte deze direct een strenge verordening tot boetedoening en vasten voor het geheele gebied, voor mensch en beest, in de hoop dat God genadig mocht zijn. Het doel was bereikt, de menschen waren tot inkeer gekomen, Jona had reden om blijde en dankbaar te zijn, dat hij zoo grooten zegen op zijn prediking ondervond. Jona had het vooruit wel zien aankomen, met verdriet en toorn in het hart bidt hij echter: „Ik wist, dat Gij een genadig en barmhartig God zijt, lankmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbende over het kwaad." (4 : 2). Ja, de profeet sprak den wensch uit, te sterven. Dat kan men helaas ook nu nog vaak van menschen, die niet tegen moeilijkheden opgewassen zijn en geen voldoende vertrouwen op God bezitten, hooren: „Ik wou, dat ik maar dood was!" Jona ging in de nabijheid van de stad Níneve zitten in afwachting, wat er mee gebeuren zou. Hij probeerde wat schaduw te maken misschien door zijn profetenmantel over een paar stokken te hangen. God echter, Die spreekt en het is er, en gebiedt en het staat er, gaf nu bevel aan een boom, zooals Hij eerst bevel aan een visch gegeven heeft, en die boom schiet snel op en is in één nacht gegroeid. Jona is zeer verheugd over de aangename schaduw, maar God beschikt een worm, die oorzaak is, dat de boom denzelfden nacht verdort. Een stille Oostenwind en de zon doen 's anderen daags de rest, de bladeren zijn spoedig verdwenen en Jona zit weer in de zon te zweeten. Het spijt hem zóó, dat die boom stierf, dat hij wel weer dood zou willen gaan. Maar nu komt de Heere tot hem en wijst hem op de ongerijmdheid, zielsbedroefd te zijn over een plant, die in één nacht ontstond en in één nacht verging, en onverschillig te zijn over den ondergang van een groote stad, waarin veel meer dan 120.000 kinderen zijn, die geen onderscheid weten tusschen linker- en rechterhand? Dat zijn in het Oosten kinderen tot zeven jaar oud. Jona was wel gehoorzaam geworden, maar was toch niet geheel tot bekeering gekomen. De geheele aard en het wezen van Jona is nog tamelijk gelijk gebleven. Ons vertrouwen moge zijn op Hem, die meer is dan Jona, Die gewillig was den wil Gods in alles te volbrengen, Die aan het kruis stierf om ons een weg te wijzen door bekeering tot Hem den weg des behouds deelachtig te worden.

D. G. B.

GULDEN WOORDEN.

Als er meer goede boeken werden gelezen, zouden er minder slechte worden uitgegeven.

Menigeen is door zijn vijanden beroemd geworden.

Niemand leert ons beter de waarde van zwijgen dan de babbelaar.

Menigeen moet diep zinken om er bovenop te komen.

Uit de wijze, waarop hij zijn ontspanning zoekt, leert men iemands karakter kennen.

Praten leeren wij gemakkelijker dan luisteren.

De natuurlijke straf voor luiheid is . . . . verveling.

Als Columbus tevreden was geweest, had hij Amerika niet ontdekt.

Spiegels zijn broeikassen, waarin ijdelheid wordt gekweekt.

Voor den man is de wereld het hart; voor de vrouw is het hart de wereld.

RONDBLIK.

Ekklesia.

Bij den uitgever Leopold Klotz te Gotha en onder redactie van prof. dr. Friedrich Siegmund-Schultze te Berlijn gaat een serie „Ekklesia" (dit is: Kerk) verschijnen, in welke de Christelijke kerken der aarde door de meest vooraanstaanden dier kerken zelve beschreven worden. Elk deeltje telt een 100 à 200 bladzijden. Het program voor 50 deeltjes is reeds gereed. Per jaar verschijnen een 10-tal deeltjes. De verzameling, die speciaal in dienst der Stockholm-beweging wordt gesteld (en in plaats komt van het tijdschrift Stockholm) wil op de meest goedkoope en practische manier de wederkeerige kennis van de Christelijke kerken der aarde alom bevorderen.

Ook de Belgische koningin.

Onder de $1^{1}/_{2}$ millioen pelgrims, welke den aldus genaamden heiligen rok te Trier tot dusver bezocht hebben, behoorde dezer dagen ook (incognito) de Belgische koningin Elizabeth met klein gevolg.

Nederl. Zendingsvereeniging.

Den 2en December van dit jaar zal het 75 jaar geleden zijn, dat de Nederl. Zendingsvereeniging werd opgericht. De zendingsterreinen dezer vereeniging zijn Zuid-Oost-Celebes en West-Java.

Preeken buiten kerkverband.

Prof. G. Wisse, te Batavia.

Medegedeeld werd dat Prof. G. Wisse, hoogleeraar aan de Theol. School der Chr. Geref. Kerk, thans in Indië vertoevend, te Batavia in de Geref. Kerk des Zondags in den dienst des Woords is voorgegaan.

De Indische bladen vermeldden dit met bijzondere interesse, er aan herinnerend, hoe Prof. Wisse „ternauwernood 10 jaren geleden dienzelfden Gereformeerden zoo plastisch hun kerkzonden heeft aangezegd".

En het Ned. Chr. Persbureau voegde er aan toe: „Onder de tropenzon zijn de verhoudingen in menig opzicht anders dan in het vaderland".

Ds. W. Kremer, pred. der Chr. Geref. Kerk te Leeuwarden, schrijft in het aldaar verschijnend orgaan „Ons Kerkblad", enkele opmerkingen over dat optreden, die in „De Wekker" zijn overgenomen en waaraan we het volgende ontleenen:

„Wanneer wij hier Zondags afgezonderd van andere Kerken, samenkomen, doen wij dat, omdat wij voor God meenen dat te moeten doen en ook meenen daarbij te moeten volharden.

„Dat geldt onder de Nederlandsche, maar toch zeker ook onder de Indische zon.

„Wat voor God in Nederland roeping en plicht geacht wordt, is het toch zeker ginds ook.

„Is dat niet zoo, dan is het afzonderlijk staan *hier*, zonde voor God.

„Want een Kerkelijk standpunt wordt toch niet door de tropenzon, of door lieve broeders en oude kennissen of eervolle uitnoodigingen bepaald, maar voor God ingenomen.

„Nog eens, dat men onder invloed van dat alles zulks doet, kunnen wij ons indenken, maar het is de vraag of men daarmede de oplossing van het Kerkelijk probleem dient. Wij meenen dat men op deze wijze dit vraagstuk nog meer in nevelen hult.

„Prof. Wisse is sterk in „immanente kritiek". Heeft ze hem onder de tropenzon misschien in de steek gelaten bij deze dingen? Wij hopen van neen. Wij twijfelen dan ook niet of Z.Hooggel. zal zich omtrent dit optreden wel nader verklaren. Gezien den strijd dien Prof. Wisse anders openlijk en bedektelijk voert tegen de Geref. Kerken, hebben wij daar recht op".

De Assyriërs.

Men schrijft ons uit Genève: Thans zijn 1000 Assyriërs „gevallen" in den strijd om een woonplaats en ellende en vertwijfeling heerschen in het hart van dit tot 35.000 zielen weggesmolten oude Christenvolk, het arm overschot van wat eens de Nestoriaansche Kerk was. Alhoewel de Europeesche Zentralstelle te Genève ernstig er voor waarschuwde, werd dit Christenvolk zonder voldoende controle van den Volkerenbond aan Irak geofferd. Ook audiënties bij den Britschen gouverneur sir Francis Humphries hielpen niet. Alhoewel de Europeesche Zentralstelle nog op 6 Juli j.l. persoonlijk de tusschenkomst van den aartsbisschop van Canterbury vroeg, liet men de ellende geworden. Nu zijn 1000 offers gevallen en erger dreigt. Zou het geweten der Christen-volkeren nu ontwaken?

MEDEDEELINGEN

Zusterhulp.

Ontvangen v. d. jonged. vereen. „Lydia" te Groningen f 13.50, voor de zending. Hartelijk dank.

Geldzendingen kunnen ook per Giro worden gezonden onder no. 223958 van J. Boiten, Abrikozenstr. 188, Den Haag.

Met zr. groeten,

A. BOITEN—ATTEMA.

Nieuwe Pekela.

Op Zondag 17 Sept. e.k. hoopt D.V. onze beroepen Voorganger br. T. Jansma des namiddags om half vier hier zijn intrede te doen.

We noodigen langs dezen weg onze omliggende zustergemeenten hartelijk uit, om met ons de feestvreugde te deelen door een of twee afgevaardigden te zenden.

Ook meerdere gasten zijn hartelijk welkom.

Namens 't Bestuur der gem.,

W. WIERSEMA, Secr.

Ontvangen Giften voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden.

Wed. E. de W. te D.	f 10.—
N. N.	f 25 —
Zusters Bethesda Sarepta	f 10.—

Hartelijk dank!

De inschrijving op de obligatieleening is nog steeds opengesteld!

J. VISSER.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.

Postr. 167305.

Aan onze abonné's te Groningen deelen wij mee, dat de correspondent van ons blad, br. P. H. C. DEURSEN, is verhuisd van Meeuwerderweg 94 naar *Nieuwstraat 12.*

De Adm.

Rectificatie.

Onder „mededeelingen" van no. 2303 van ons weekblad wordt de aandacht gevestigd op twee belangrijke vergaderingen, die D.V. op Maandagmiddag 13 Sept. a.s. te Stadskanaal gehouden zullen worden. Dit moet zijn: ***Woensdag***-middag 13 Sept.

O die verstrooidheid!, die gewoonlijk als professoraal aangemerkt wordt.

Degenen, die het aangaan, nemen s.v.p. goede nota van deze rectificatie.

d. H.

Vrijdag 15 September 1933 No. 2305 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Alle brieven en stukken voor de Redactie tot nader bericht te zenden aan

Ds. L. DE HAAN,

Reggestraat 52, Utrecht.

III

UW WIL GESCHIEDE.

Mijn God, in 's levens rampwoestijn,
Leer mij te midden van de pijn
Gehoorzaam aan Uw wil te zijn:
Uw wil geschied'.

Ontneemt Gij mij wat ik bemin,
't Was nimmer mijn. Met stillen zin
Stem ik in Uw beschikking in:
Uw wil geschied'.

Als zware krankheid op mij drukt,
Mijn levenskracht wordt weggerukt,
Hoe ook het kruis mij nederbukt:
Uw wil geschied'.

Dat slechts Uw Goede Geest nabij,
Mijn hart Hem tot een tempel zij.
Doe verder naar Uw raad met mij:
Uw wil geschied'.

Vernieuw mijn wil van dag tot dag.
Zoo nog Uw Vaderoog iets zag,
Neem weg, wàt het ook wezen mag:
Uw wil geschied'.

Dan, als ik deez' woestijn verlaat,
Zing 'k eens in eeuwig blijden staat,
Niet meer met tranen op 't gelaat:
Uw wil geschied'.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

PAULUS' TROOST.

„Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt, welke is uit den zade Davids, naar mijn Evangelie;
Om hetwelk ik verdrukkingen lijd tot de banden toe, als een kwaaddoener; *maar het woord Gods is niet gebonden*".

We zagen reeds („De Christen" van 30 Juni j.l.), dat Paulus terwille van zijn Evangelie verdrukkingen leed tot de banden toe, *als* een kwaaddoener. Paulus leed niet, *omdat* hij een kwaaddoener was. Het lijden „als" is een lijden terwille van Jezus Christus.

Ook zeiden we reeds, dat Paulus deze woorden hoogstwaarschijnlijk vanuit z'n *tweede* gevangenschap te Rome schreef aan zijn veel jongere ambtgenoot Timotheüs.

Gaarne had de Apostel in Rome wat meer bewegingsvrijheid gehad. Hoe sterk was vroeger zijn verlangen geweest, hoe dikwerf had hij er een gebedszaak van gemaakt, om toch ook nog eens in Rome, de wereldstad, Jezus te mogen verkondigen als de Christus.

We kennen de geschiedenis. Paulus kwam te Rome, *maar als een gevangene*. Een groot deel van z'n bewegingsvrijheid was hij kwijt Toch mocht hij niet klagen, want „aan Paulus werd toegelaten op zichzelf te wonen met den krijgsknecht, die hem bewaarde". Deze *eerste* gevangenschap duurde twee jaar, wellicht tot het voorjaar van 63.

De tweede gevangenschap van Paulus te Rome viel hoogstwaarschijnlijk in de jaren 65—67. Toen leed de Apostel der heidenen verdrukkingen tot de banden toe, gelukkig *als* een kwaaddoener.

Dat viel niet mee.

Zou het nu voor goed afgeloopen zijn met de verkondiging van zijn Evangelie? Zou *hij* het woord Gods niet meer mogen prediken? Hoe geheel anders was nu de situatie, waarin hij zich bevond. Voor enkele jaren, toen hij zich ook als gevangene binnen de muren van de wereldstad bevond, had hij permissie „op zichzelf te wonen". Dit was een voorrecht, dat hij wist te waardeeren, al stond hij ook onder de bewaking van een krijgsknecht.

Maar tijdens z'n tweede gevangenschap te Rome leed Paulus, de prediker, verdrukkingen *tot de banden toe*. Daarmede was *hem* — bij wijze van spreken — de mond gesnoerd. Daaraan denkende overstelpte hem de droefheid, kon hij wel bittere tranen schreien.

Doch wanneer hij dacht aan het feit, dat het woord Gods *niet* aan banden gelegd kan worden, dan kwam er weer glans in z'n oogen en hief hij z'n hoofd fier op. Want het was tóch geen verloren zaak. En was zijn levensavond niet reeds aangebroken? Ja, Paulus begreep het toen goed: de prediker gaat, maar de prediking blijft. Welk een troost voor hem, die bijna de strijd gestreden, de loop voleindigd, maar het geloof behouden had!

Maar het woord Gods is niet gebonden.

Het heeft zich nog nooit laten binden en het láát zich ook niet binden. Dat is ten eenenmale onmogelijk. De voorbijgesnelde eeuwen leggen daar voldoende getuigenis van af. Het woord Gods heeft de eeuwen getrotseerd en zal verder z'n loop volbrengen.

Welk een troost voor allen, die dat woord Gods hebben te verkondigen. Den brenger van de boodschap, die eens Paulus bracht, kan men ketenen, maar de keten, waarmee het woord Gods gebonden moet worden, heeft de mensch nimmer kunnen smeden. Want de krachten, die in het woord Gods sluimeren en tot openbaring komen, kunnen door geen menschenkind — al is hij ook een „Übermensch" — gebonden worden.

Deze wetenschap, die rechtstreeks kwam van Hem, Die Paulus riep tot een verkondiger van het Evangelie, was Paulus tot een rijke en diepe troost.

En duizenden in de tegenwoordige

tijd, die verdrukkingen lijden tot de banden, ervaren diezelfde troost.

O, gij arm en verdrukt, en vervolgd, en gemarteld christenvolk, lees en herlees, en zoo gij dat niet meer kunt, neem het ter oore: *het woord Gods is niet gebonden!!*

En gij, die geacht wordt oversten te zijn der volkeren en heerschappij over hen voert, neemt het eveneens ter oore: aanhangers en verkondigers van het woord Gods kunt ge met ketenen binden, *maar het woord Gods kunt* gij niet binden!

D. H.

III

LOSSE SCHAKELS

Andermans zaken. Petrus zegt, dat we niet moeten lijden als menschen, die zich met eens anders doen bemoeien. Is ook dit geen goed woord? Is iemand tot een zeker werk geroepen, dan laat hij 't doen, zooals hij gelooft, dat het gebeuren moet. Zooveel vrijheid moet hij toch hebben, want hij zal ook voor zichzelf rekenschap moeten afleggen. Vele menschen maken het zich allicht te moeilijk, doordat ze zich mengen in zaken, waarvoor ze geen verantwoording schuldig zijn. Dat kunnen ze zoo intensief doen, dat ze er werkelijk onder lijden, en dat is een overbodig lijden. Men moet wat kunnen overlaten en niet treden buiten de grenzen van eigen verantwoordelijkheid. Paulus zegt: wie zijt gij, die eens anders dienstknecht oordeelt? Hij staat en valt zijn eigen heer. Als we te ver naar buiten gekomen zijn, dan laat ons terugtreden, en we zullen 't gemakkelijker krijgen.

De eigen zaak. De waarheid, die in Shakespeare drama's onthuld wordt, moet deze zijn, dat de tragedie van het leven in onszelf is gelegen. Als dat zoo is en Shakespeare daarin gelijk heeft, dan kan men niet beter doen dan aan zijn eigen leven volle aandacht schenken. Inderdaad gaat onze blik echter voortdurend onderzoekend over het terrein onzer buren.

Sir George Mellish — zoo vertelt Dr Fosdick — was een groot jurist in Engeland. Als lid van een Commissie, die een adres van gelukwensching aan de koningin moest opstellen, zag hij, dat zijn medeleden wilden beginnen met de woorden: „Bewust als we ons zijn van ons eigen gebreken". „Neen heeren", zei rechter Mellish, „dat gaat niet goed. Wij moeten Hare Majesteit niet wat voorliegen. Laten we het zoo veranderen: Bewust als we ons zijn van elkanders gebreken". — We staan veel dichter bij elkaar en lijken veel meer op elkaar, dan we meenen. Dat te bedenken, kan ons helpen om den rechten toon te treffen. Prof. Keller bezocht eens een gevangene die wegens moord tot levenslange gevangenisstraf was veroordeeld. 't Was geen „geboren misdadiger". Kleine, toevallige omstandigheden in heel ongelukkige samenloop hadden den eenvoudigen boerenjongen tot een moordenaar gemaakt. Terwijl de bezoeker er zich in verdiept welk een tragische wending kleinigheden aan een leven kunnen geven, komt de gevangenbewaarder en zegt, dat het tijd is om heen te gaan. En dan schrijft de geleerde dit treffende woord: „Een oogenblik wist ik niet, wie er moet heengaan, en wie blijven".

Voor den a.s. Zondag en ook daarna. „Op Zondag 5 Augustus 1860 schreef Henry Wadsworth Longfellow in zijn dagboek: „John Ware, van Cambridge, hield hier een goede preek. Ik paste haar op mijzelven toe".

De terugtocht. De Gereformeerde kerken in Nederland hebben na jarenlang geschrijf en gepraat besloten tot uitbreiding van de „enkele gezangen" achter het psalmboek. Daarover is ook op de laatste Synode een breede gedachtenwisseling gevoerd. Dat zou allicht niet noodig geweest zijn, als men vroeger in die kringen niet zoo smalend gesproken had over de „Evangelische gezangen" en het niet zingen van die liederen verheven had tot een symptoom van de zuiverheid en schriftuurlijkheid dezer kerken. Overdrijving schaadt. De vrees is een slechte raadgeefster. Er was echter een groote meerderheid, die bereid was voor de „uitbreiding" te stemmen en de meeste van de vijftig voorgestelde liederen zijn aanvaard, daaronder enkele van de mooiste der „gezangen". We feliciteeren de Geref. ambtsbroeders met deze beslissing. Wat zullen ze nu hun hart kunnen ophalen! Op de feestdagen vooral!

Herziening Liederenbundel. Een ander besluit zouden wij nog meer toegejuicht hebben. Een Commissie uit alle Kerken, die 't oude en eenige Evangelie liefhebben, moest zich eens zetten tot een herziening van de bestaande kerkelijke liederenbundels en één bundel daaruit samenstellen. Uit ons tegenwoordig kerkboek kon misschien wel zoo wat de helft verdwijnen. Er zijn psalmen die tien of meer verzen tellen, waarvan er gerust de grootste helft kon worden geschrapt. Op de Synode te Middelburg werd terecht opgemerkt, dat iedere predikant den psalmbundel praktisch al halveert. Met de gezangen staat het niet anders. De N. Herv. Kerk denkt over verdere uitbreiding van den Vervolgbundel. Mij dunkt met het vervangen van ongeschikte „*on*evangelische" gezangen door echt Evangelische liederen was ons volk beter gediend.

Dan denk ik — mij mijn niet-deskundigzijn daarbij volkomen bewust blijvende! — aan de melodieën. Behoeven die nu geen verbetering of althans verandering ten behoeve van en als concessie aan de praktijk? In vele gemeenten worden mooie psalmverzen niet gezongen omdat men de wijs niet kan. En: hoe staat het met het zingen op heele en halve noten, zooals in enkele kerken onze geestelijke liederen ten gehoore gebracht worden? — Ik trek mijn voet terug van dit mij vreemde terrein in de hoop, dat het kerkgezang maar steeds meer en beter onzen God moge verheerlijken en onze harten stichten. Want een doorzield gezongen kerklied is een weldaad voor 't gemoed.

Terug naar 't studieveld. Onder de broeders, die met de groote vacantie huistoe kwamen, waren twee afgestudeerden. Br. H. Mostert heeft den arbeid in de gemeente N. Weerdinge al opgenomen en br. Jansma zal binnenkort te N. Pekela bevestigd worden. De anderen keerden terug naar hun studieinrichting of zullen dat binnenkort doen. Nieuwe kweekelingen werden dit jaar niet aangenomen. Thans studeeren te Hamburg de broeders Hornstra, Kruizinga, de Jong, Schuil, Prins en, buiten Unieverband, Buiten. Op Spurgeons College begint br. Doornkamp zijn derde studiejaar. Br. Hardenberg, die met den academischen graad B. A. thuis kwam, is voornemens z'n studie nog een paar jaar te Leeds voort te zetten, zich nu speciaal in de theologie verdiepende. In de vacantie grepen verschillende gemeenten de gelegenheid aan om deze broeders eens nader met het werk kennis te laten maken. Ze hebben dat wel gewaardeerd. We hebben in De Christen al een wenk ontvangen om dat volgend jaar op nog grooter schaal te doen en willen 't onthouden. Ondertusschen mogen we niet verzuimen in onze gebeden voor de broeders in opleiding den zegen des Meesters te vragen.

L.

III

ZENDING.

Geref. kerken en Zending.

Ds. Th. Kuipers, Geref. predikant te Djocjacarta, thans met verlof hier te lande, schrijft ons zijn indrukken betreffende de plaats en de behandeling der zendingszaken op de gehouden synode der Geref. kerken, n.l. als volgt:

De synode der Gereformeerde kerken, die deze dagen te Middelburg gehouden werd, had een naam hoog te houden op zendingsgebied. Het was immers ook een synode van Middelburg, waar de grondslag gelegd werd voor het zoo breed uitgegroeide zendingswerk der Gereformeerde kerken; 1 September

1896 bracht dr. A. Kuyper een breed rapport uit, waarin de stelling ontwikkeld werd, dat de zending behoorde uit te gaan van de kerk zelve. Het is deze grondstelling, in de practijk bewezen principiëel en practisch geheel juist te zijn, die de oorzaak is geweest, dat de zendingsarbeid der Geref. kerken zulk een groote vlucht genomen heeft. Na deze synode kwam de groote groei. En dat in deze moeilijke tijden het werk niet beeft op zijn grondvesten, zooals zoovele andere arbeid mogen we zeker mede danken aan dit zuivere uitgangspunt.

Dat ook op deze synode van 1933 te Middelburg de zending een voorname plaats innam, bewijst wel het uitgebreide rapport van de hand van ds. W. Breukelaar, emeritus predikant te Santpoort. Een forsch boek van 58 pagina's ligt voor me. In 37 hoofdstukken worden allerlei onderwerpen behandeld waarvan ik alleen maar noem: De zending onder de Chineezen en Indische schepelingen in Nederland, de benoeming van een hoogleeraar in de zendingsvakken, het zendingsbureau, de verhouding tot den Nederlandschen zendingsraad, de opleidingsscholen op Soemba en te Djocja, het zendingshospitaal te Wonosobo, het advies over wat in de zendingskerken behoort te worden gezongen, de lectuurverspreiding ten behoeve van de Hollandschsprekenden in Indië en de arbeid onder de Indonesische studenten in Holland.

Het is opmerkelijk hoe sterk in de laatste jaren de werkingssfeer der Gereformeerde kerken zich uitbreidt ten opzichte van het buitenland. We zagen op de synode niet alleen de vertegenwoordigers van de Geref. kerken uit Nederlandsch-Indië, maar ook uit Bentheim en Oost-Friesland. Onder de gasten zagen we vertegenwoordigers van de Christian Reformed Church uit Noord-Amerika, van de Presbyterian Church van Wales en van de vrije Geref. kerken in Silezië en Saksen. Hongaarsche studenten worden in de gelegenheid gesteld te Kampen of aan de Vrije Universiteit te studeeren, in Canada wordt hulp verleend. En op deze synode werd besloten om de Gereformeerden te Curaçao voorloopig te beschouwen als buitenleden van de kerk van Den Haag, totdat de groep krachtig genoeg was om als kerk geïnstitueerd te worden en een eigen predikant te ontvangen. In België breidt de kerk zich voortdurend uit. De zending in Oost-Indië heeft er posten bij gekregen in Makassar en in Medan. De Jodenzending overwoog het stichten van een post in Roemenië of Tsjecho-Slowakije. Het rapport beveelt echter zeer aan de uitbreiding van den arbeid onder de Joden in België. De Gereformeerde kerken worden zich, Gode zij dank, al meer bewust van hun wereldtaak.

De synode te Middelburg besloot niet langer het bedrag van 6000 gld. beschikbaar te stellen voor de zending onder de Chineezen op Midden-Java. Hiermede is een eind gekomen aan een vraag, die enkele jaren lang de kerken, inzonderheid die van Indië, heeft bezig gehouden. Zooals bekend is wordt er door de Geref. zending op Midden-Java ook gearbeid onder de daar wonende Chineezen. Dit werk wordt bekostigd door de Hollandsche kerken op dat terrein n.l. die van Magelang, Djocja en Solo. Deze kerken hebben op hun terrein, voor dit werk elk een Chineeschen goeroe aangesteld. De missionaire predikanten geven er verder leiding aan. Men voelde het groote belang van een specialen missionairen predikant voor deze zending. De bedoeling was, dat nu de Indische kerken gezamenlijk dit werk op zich zouden nemen met steun uit Holland. Verschillende keeren is dit plan ernstig besproken op de classis Batavia der Geref. kerken van Ned. Oost-Indië, maar het stuitte op zooveel moeilijkheden, dat men geen kans zag tot uitvoering. Nu is dan ook op deze synode besloten de steun uit Holland niet meer aan te bieden en daarmee is het plan voorloopig van de baan. Natuurlijk gaat de arbeid onder de Chineezen wel door, maar een specialen leider voor dit werk zullen we nog geruimen tijd moeten ontberen.

De synode van Middelburg keurde de handelingen der deputaten goed, betreffende de oprichting van een zendingsbureau. En daarmede zijn de Geref. kerken nu officiëel in het bezit van een centrum, dat zeker spoedig zijn groote beteekenis zal toonen. In dat zendingsbureau is gevestigd het zendingsarchief, de zendingsbibliotheek, waarvan al meer gebruik wordt gemaakt, de inlichtingsdienst, zoodat nu gratis aan ieder aanvrager allerlei inlichtingen kunnen worden verstrekt en de verkoop van de bekende zendingsbusjes. Het bureau staat onder leiding van dr. Ch. Ruys jr. en is gevestigd Fahrenheitstraat 704, Den Haag.

Op de synode van Arnhem was de aandacht gevestigd op het groeiend aantal Indische schepelingen en Javaansche bedienden in Nederland. Op enkele plaatsen was reeds een begin gemaakt met den zendingsarbeid onder de Chineezen. In de derde plaats viel het oog op de vele Indonesische studenten die aan middelbare en hooge scholen in Holland zich bekwaamden voor hun latere taak in Indië. Dit werd oorzaak dat er een regeling van samenwerking voor den zendingsarbeid onder de Indonesiërs en Chineezen in ons land tot stand kwam. De synode thans te Middelburg besloot dit werk te steunen. Vooral werd de nadruk gelegd op den arbeid onder de Indonesische studenten. Het blijkt immers meermalen, dat deze jonge mannen jarenlang in Holland kunnen vertoeven en dan naar Indië terugkeeren, zonder dat ze eenig contact gehad hebben met godsdienstig Nederland. Onder de goede elementen in Indië zelf wordt er over geklaagd, hoe deze jonge mannen kunstmatig worden vervreemd van cultureel Nederland en daardoor de studie in Nederland lang niet het effect heeft dat men er van zou kunnen verwachten. Communisme en revolutionair nationalisme trachten een muur te bouwen, waarachter de studenten veilig bewaard blijven van alle vreemde invloeden en gevormd kunnen worden in communistischen geest. Het is te hopen, dat Christelijk Nederland door deze barricades kan heen dringen en dat het besluit der synode van Middelburg daaraan krachtig meehelpt.

(Slot volgt.)

III

„OLIE OP DE GOLVEN".

Zooeven heb ik een brochure thuis gestuurd gekregen, die bovengenoemden aantrekkelijken titel draagt. Ze wordt uitgegeven door het Nederlandsch Perskantoor te Berlijn en is geschreven door den heer van Amstel, journalist, die daarin een poging doet het in *Duitschland heerschende anti-semitisme* niet te verdedigen maar voor onze landgenooten te verklaren en de goede verstandhouding tusschen Nederland en Duitschland te bevorderen. Titel, strekking, uitgever en auteur prikkelden mijn nieuwsgierigheid zoodanig, dat ik dadelijk begonnen ben te lezen. En dat zal wel niemand verwonderen, want wat interesseert ons, dank zij de bijzondere activiteit der Joden, meer dan het Jodenvraagstuk?

De schrijver is blijkbaar in volle sympathie met Adolf Hitler en deelt de rasbeschouwingen van diens partij. Hij vindt, dat de Joden in Duitschland op een veel lager beschavingspeil staan dan bij ons. Dat komt, omdat het rijk onzer oostelijke buren sedert vele jaren een soort doorgangshuis voor duizenden hunner is geweest, die uit Rusland en de randstaten in westelijke richting zijn getrokken. Duitschland diende als het ware als een zeef. Het filtreerde de Joden. De slechte bleven er dikwijls hangen, de betere reisden verder. Wij namen een gedeelte van ze op eerst nadat ze in Duitschland eenigszins ontbolsterd waren.

Interessant zijn de cijfers die gegeven worden. We laten ze hier volgen:

Wetenschap. „Reeds in 1914, dus voor het uitbreken van den oorlog, waren 937 van de 3140 universiteitsprofessoren Israëliet, d. i. dus c.a. 30 %. In 1932 was dit percentage belangrijk toegenomen en bedroeg het ongeveer 40 %. Zoo waren 45 % der hoogleeraren der faculteit der geneeskunde van de Berlijnsche universiteit Mozaïsch.

Een statistiek van het jaar 1931 geeft voor de universiteit in Breslau de volgende percentages: filosofische faculteit 25, geneeskunde 45, rechtsgeleerdheid 47.6. In 1928 waren de Joodsche percentages van de drie hier genoemde faculteiten voor de universiteit te Göttingen 40, 34 en 37".

Dat zijn inderdaad cijfers die te denken geven. Hoe komt het dat ze zoo hoog zijn? Zijn er onder de christelijke beoefenaren van de wetenschap geen menschen, die over evenveel capaciteiten beschikken en dus voor benoemingen in aanmerking komen? Zeker wel, „maar", zegt de auteur, „de Jood protegeerde bewust of onbewust den Jood. De Joodsche pers fungeerde hierbij als gangmaker. Bij de Ariërs was van een dergelijk solidariteitsgevoel geen sprake. Het hooge Joodsche percentage is gedeeltelijk ook aan het groote rhetorisch talent der Joden toe te schrijven".

Vervolgens krijgen we eenige getallen over de *advocatuur* te verwerken:

„In 1928 waren er in Berlijn 3450 advocaten, n.l. 1925 Joden en 1525 Ariërs; in Breslau telde men 192 Joodsche en 93 Arische advocaten, in Frankfurt a/M. 432 Joodsche tegenover 227 Arische. Uit de statistiek van het „Verband Deutscher Akademiker" in 1928, toen de Joden in Duitschland nog oppermachtig waren en de meeste Nazi's in de gevangenis zaten, gepubliceerd, blijkt, dat het percentage der Joodsche advocaten in het katholieke Dortmund 29, in Düsseldorf 33, in het practisch Jodenvrije Frankfurt a/O. 35, in Stettin in het Jodenvrije Pommeren 36, in Karlsruhe 40, in Ludwigshafen 53, in Beuthen 60, in Frankfurt a/M. 64 en in Weenen 84 % bedroeg.

Aangaande de *geneeskunde* wordt ons gezegd: „Hetzelfde „Verband" organiseerde in 1928 een enquête naar het aantal Joodsche geneesheeren. Het percentage was als volgt: Karlsruhe 26, Keulen 27, Mainz 30, Worms 30, Gotha 31, Beuthen 36, de hoofdstad Berlijn 52 en Weenen 80. Weenen staat dus wederom bovenaan. Het percentage Joodsche tandartsen in Weenen bedroeg overigens 89."

Over het *bankwezen* lezen we:

„Alle banken waren Joodsch, dus heel anders dan in Holland. Bij Hope & Co. in Amsterdam, het grootste emissiehuis van Nederland, zal men tevergeefs naar een Jood zoeken en ook lichamen als een Nederlandsche Bank, een Javasche Bank, een Nederlandsche Handelmaatschappij, een Twentsche Bank, een Incasso Bank, enz. enz. zijn, als er de laatste jaren geen groote veranderingen zijn gebeurd, practisch Jodenvrij. Alleen bij de Amsterdamsche Bank en de Rotterdamsche Bank is eenige Joodsche invloed merkbaar, maar de leiding berust in Arische handen. 100 % Israëlietisch zijn slechts . . . . . de meeste in Amsterdam gedomicilieerde Duitsche banken . . . . . De macht van de Joodsche banken op het bedrijfsleven was in Duitschland veel grooter dan in Nederland. Een Nederlandsche industrieel is er trotsch op, wanneer hij zijn bankier als zijn dienstwilligen dienaar kan beschouwen . . . . . In Duitschland bestonden op dit gebied andere toestanden. Door zijn financeeringspolitiek wist de Duitsche bankier in den Aufsichtsrat van alle groote Duitsche ondernemingen binnen te dringen. Men gaf b.v. een groot blanco crediet, zegde het plotseling op en continueerde pas, nadat de vertegenwoordiger van de bank in den raad van commissarissen was opgenomen! Interessant is het staatje van Joden, die in 1928 meer dan 30 commissariaten op hun naam hadden." En dan worden ons de namen van 15 Joden voorgelegd, die samen over niet minder dan 718 commissariaten beschikten!

Om den invloed der Joden op den *handel* te illustreeren worden de besturen der verschillende Berlijnsche beurzen als volgt ontleed:

Effectenbeurs	11 Duitschers,	25 Joden.
Korenbeurs	4 „	12 „
Metaalbeurs	2 „	12 „
Beurs-Commissie voor huish. aangelegenheden	2 „	8 „
Contrôle-Comm. voor de officieele prijscourant (Beursblad)	2 „	14 „
Comm. voor den termijnhandel	3 „	15 „
Toelatings-comm.	5 „	18 „

Alle warenhuizen waren in Joodsche handen.

Tooneel en *film* boezemen ons weinig belang in en laten wij onaangeroerd liggen. Even noemen we de grootste *Duitsche dagbladen*, die onder Joodsche contrôle stonden. De Duitsche persbureaux waren voor 85 % Joodsch.

Over de *politiek* worden we aldus ingelicht:

„Karl Marx, eigenlijk Mordechai geheeten, was Jood. De oprichter van de socialistische partij in Duitschland, Lasalle, was Jood. De bekende radicale „Onafhankelijke Partij", werd door de Joden Bernstein — en dan volgt een rij van 12 namen — opgericht en het was deze partij, die gedurende den oorlog bij de Duitschers het vertrouwen op een goed einde van den oorlog aan het wankelen bracht, die de staking der munitie-arbeiders en de rebellie op de vloot organiseerde en de revolutie in Duitschland in 1918 voorbereidde. De communistische partij werd door Joden opgericht . . . . Van de 39 vertegenwoordigers, die de S. P. D. in 1928 in 19 Rijksdag-Commissies had, waren er 38 van Joodschen huize! . . . Van de 16 docenten der socialistische ontwikkelings-cursussen waren er 13 Joodsch."

Dank zij hun grooten politieken invloed wisten de Joden de beste plaatsen aan den staatsruif in beslag te nemen. Toen de Jood Rathenau vermoord werd, waren 80 % van alle belangrijke posities in het Duitsche rijk, in de Duitsche landen en bij de gemeenten in Joodsche handen.

Na de Joden als de promoters van het verderfelijke neo-malthusianisme te hebben aangekondigd, wordt ons verteld hoe het ze *in den oorlog* is gegaan.

Uit een officieele statistiek van 1917 blijkt, dat tot 1 Nov. 1916 36 % der Duitsche actieve officieren sneuvelden; van de Joodsche officieren waren slechts 9 % gevallen. De verliezen aan Duitsche soldaten bedroegen 18 %; van de Joodsche soldaten vielen slechts 5 %. Niet minder dan 36,9 % der Joodsche soldaten, die voor den oorlogsdienst geschikt waren bevonden, wisten zich een baantje in den etappendienst te verwerven!

* * *

Maar we hebben genoeg weergegeven en geciteerd om een duidelijk beeld van den inhoud te kunnen vormen. De schrijver gelooft duidelijk gemaakt te hebben, dat het anti-semitisme der Nazi's de natuurlijke reactie is van de Joodsche overheersching op elk gebied en wekt in de slotpagina's, alle Nederlanders op om toch geen steun te verleenen aan de boycotbeweging van Duitsche goederen, die hij voor een Joodsch tegen-offensief aanziet.

Wat ons aangaat, kunnen wij hem geruststellen.

Wij koopen zoo min mogelijk Duitsche goederen niet omdat de Joden in Duitschland vervolgd worden, maar omdat Duitschland reeds geruimen tijd de Nederlandsche landbouw en industrie groote hinderpalen in den weg legt en onze menschen werkeloos maakt, zoodat wij het ons als een duren plicht rekenen om eigen volk al den steun te bieden, dien wij het kunnen verleenen.

En wat het cijfermateriaal betreft, moet ons het volgende van het hart:

1. dat het lage beschavingspeil der Joden in Duitschland nog al moet meevallen. Hoe konden zij anders op wetenschappelijk, cultureel, artistiek, commercieel en politiek gebied de leiders worden? Of stond het beschavingspeil der Duitschers misschien nog lager?

2. dat wij domme Hollanders, niet zooveel last hebben van de Joden. En dan hebben wij nog wel de Joden, die door den zeef zijn heengegaan! Vindt dat zijn oorzaak misschien hierin, dat wij intellectueel een betere partij voor ze zijn dan de Duitscher met de achtergebleven rasgenooten?

3. dat het wezenlijk onchristelijk is en oer-dom en een onvergeeflijke zonde

aan het nageslacht door toe te geven aan de stem der afgunst, die zegt: „liever wij ezelskoppen onder elkaar dan die Joodsche tyrannie".

Stadskanaal. J. W. W.

III

DE WEEK VAN 3 t./m. 9 SEPTEMBER.

Hoewel de week, waarvan in bovenstaand opschrift gesproken wordt, nog niet heelemaal voorbij is — het is Zaterdagmiddag (9 Sept.) — zoo voel ik mij toch gedrongen in dit artikel enkele gegevens, die de aangeduide week ons hebben gebracht, wat nader te belichten. Het zijn gegevens, die ons voeren op politiek terrein, op het eigen nationale erf en op godsdienstig terrein.

Intusschen hoeft het bij u geen verwondering te wekken, dat ik op een Zaterdagmiddag zit te schrijven voor „De Christen". Ge moet weten, dat ik het voorrecht heb een week met vacantie te zijn, en dat ik op 't oogenblik zit zoo ongeveer in het hartje van Friesland, in het Friesche Haagje. Zoo aanstonds zal ik nog een tijdje naar de leeszaal moeten, hier vlak in de buurt, om over één van m'n gegevens wat meer inlichtingen in te winnen.

Laat mij dan maar dadelijk mogen beginnen met uw aandacht te vragen voor enkele gegevens, ik zou ook kunnen spreken van feiten, waarvoor de bijna-voorbijgegane week ons heeft geplaatst.

1. In de eerste plaats denk ik aan de groote partijdag der Duitsche Nationaal-Socialisten, gehouden te Neurenberg.

Zondag 3 Sept. was eigenlijk *de* dag.

De bladen berichtten ons, dat *honderdduizenden* Nazi's bijeen waren in de oude maar schoone en zoo bekende stad Neurenberg.

Ge hebt de verslagen in uw dagblad uitvoerig kunnen lezen. Ook in buitenlandsche bladen zijn ellenlange kolommen over deze partijdag opgenomen.

Zeer verschillend zijn de verslagen tusschen de Engelsche en Fransche journalisten. Dit is *zeer* merkwaardig. Enkele Engelsche bladen spraken van Hitlers politieke hartstocht, trachten den Nationaal Socialisten extremistische neigingen in de schoenen te schuiven, spraken van een nationale geestdrift van honderdduizenden, welke tot fanatisme opzweept. Terwijl de Fransche bladen over 't algemeen wel uitvoerige verslagen over de partijdag der N. S. D. A. P. brachten, maar zich meestal van beschouwingen onthielden.

Is het niet altijd zoo? Hoe verder af des te meer kritiek. Hoe dichter bij des te voorzichtiger. Dat is de politiek in 's menschen kritiek!

Versta me goed, ik waag me in dit geval slechts heel voorzichtig tot kritiek, al behoeft ge onder kritiek niet altijd te verstaan het werk eens afbrekers. Voor het werk eens afbrekers, op welk gebied ook, heb ik nog nooit bizonder veel waardeering kunnen hebben. Vooral niet, wanneer men *alleen* afbreekt. En heelemaal niet, wanneer men zelf heel veel genoegen schept in het afbreken.

In hoofdzaak tracht ik hier te constateeren, en wel naar aanleiding van de verslagen, die ik las, en de foto's, die ik zag van de gehouden partijdag der Duitsche Nazi's.

Het moeten indrukwekkende oogenblikken geweest zijn, toen al die honderdduizenden in geestdrift en in groote eensgezindheid, vereenigd rondom „den Führer", bijeen waren. Een journalist — ik meen een Fransche — schreef: „Al word ik ook honderd jaar, dan zal ik de indruk van deze massabetoogingen nooit vergeten".

Dat het rassenvraagstuk onomwonden aan de orde gesteld werd, is een teeken des tijds! Men is met dat vraagstuk niet zoo gauw klaar. De wet van oorzaak en gevolg speelt bij dit vraagstuk ook een groote rol. Een christen — het doet er niet toe, tot welke natie hij behoort — zal er altijd anders tegenover staan dan een enge nationalist. Christelijke nationalisten bestaan m.i. niet.

In elk geval is het een feit, dat Hitler en z'n beide voornaamste apostelen — Goering en Goebbels — wel wat aandurven en toch ook wel wat kunnen.

Het zal steeds meer in ons bewustzijn doordringen, welk een totale ommekeer (revolutie) in de Duitsche geestesrichting heeft plaats gevonden en nog vindt. Wat zegt ge van de volgende uitspraak van Hitler: „Zijn niet alle menschen in een natie bekwaam een tuin of een fabriek te besturen, de democratie gelieft toch plechtiglijk te accepteeren, *dat zij allen geschikt zijn om een staat te besturen* of deszelfs bestuur te verkiezen"?

Denk eens over die uitspraak na. Er liggen geweldige perspectieven in, niet het minst voor ons Uniewerk in Nederland in z'n geheel, maar ook voor onze gemeenten. Wellicht kom ik hier later nog eens op terug, ik bedoel de democratie in onze gemeenten.

Wanneer we over bovenstaande uitspraak van Hitler ernstig nadenken, dan begrijpen we hem ook eenigszins, wanneer hij in Neurenberg sprak van een *leidershiërarchie*. Volgens Hitler heeft het volk het recht te eischen, dat op elk terrein van het leven — dus ook op dat der politiek — zijn meest geschikte zonen zullen optreden.

Wij doen verstandig de gebeurtenissen in Duitschland met de grootste belangstelling te volgen. Er staat iets geweldigs op het spel: voor Duitschland, voor Europa, ja voor de heele wereld.

2. In de tweede plaats denk ik hier aan het 35-jarig regeeringsjubileum van onze koningin Wilhelmina. 6 Sept. was eigenlijk de dag. Maar vandaag vindt een grootsche huldigingsbetooging plaats te Amsterdam, waar de koninklijke familie reeds eenige dagen verwijlt. Duizenden en nog eens duizenden zijn vanmorgen naar Neerlands hoofdstad gegaan. Toen we gisteren in A'dam aankwamen en een uurtje later op het IJ voeren, zagen we op zeer vele plaatsen het dundoek in een flink N. Oostelijk briesje wapperen. Vooral de kleine pavoiseervlaggetjes, die boven de schepen wapperden, deden allerprettigst aan. Terwijl de zeer milde Septemberzon aan dit alles een bizondere glans gaf.

We mogen gerust aannemen, dat dit 35-jarige regeeringsjubileum van onze koningin op een waardige wijze gevierd is. Men schrijft in de bladen, dat overal druk gevlagd wordt. Ook op de dag van 31 Augustus j.l. moet er drukker gevlagd zijn dan in voorgaande jaren.

Waarop ik hier de aandacht wil vestigen?

Dat is op het *feit*, dat de nationale geest steeds meer vaardig over Nederland wordt.

Voor enkele jaren was 't alles internationaal, wat de klok sloeg. Het nationale element moest het afleggen voor het internationale.

Dat dit wel eens een verslappende werking had op het volk, zal men niet heelemaal kunnen ontkennen.

In elk geval is dit een feit — de week van 3 t./m. 9 Sept. heeft ons bij vernieuwing daar voor geplaatst, en ge moogt er zoo over denken als ge wilt — Nederland beleeft op het oogenblik een nationale ontwaking. Het orange-blanche-bleu doet weer overal opgeld, bizonder in sommige kerkelijke kringen.

Intusschen vergeten we niet, dat de tijdsgeest in dezen ook een woordje meespreekt. En voorts kunnen we in dit verband heel goed opmerken (het zijn overbekende gezegden): na actie komt reactie, of/en alles heeft z'n tijd, of/en er is niets nieuws onder de zon. Ge merkt: overbekende gezegden, maar ze zijn toch waar!

Laat ons echter waken voor deze beide uitersten: het nationale element geheel uit te schakelen, en het aankweeken van het enge nationalisme, hetwelk een overdreven en daardoor ontaarde vaderlandsliefde is.

Nu wilde ik nog spreken over twee

gegevens, die ons op het godsdienstige terrein voeren. Maar ik merk, 'dat dit artikel dan te lang wordt voor ons blad. Mij is wel eens ter oore gekomen, dat lange artikels niet of heel weinig gelezen worden. Nu, daarvoor schrijft men niet en offert men z'n echte vrije Zaterdagmiddag niet op. Daarom basta!

D.V. dan de volgende keer over de „gevallen" van Ds. Berkhoff en Dr. Ubbink. De feiten waarvoor de week van 3 t./m. 9 Sept. ons in deze „gevallen" plaatst, kunnen heel best nog een week op nadere „kennismaking" wachten. Ge hebt door de bladen toch al kennis genomen van de eigenlijke feiten.

(Slot volgt.)

D. H.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Naboth.

1 Kon. 21.

Les voor Zondag 1 Oct. 1933.

Achabs begeerte. Vs. 1—6.

Wij hebben in vorige lessen reeds meer van Achab gehoord. Hij was een zeer goddeloos man. Hij hield, evenals Salomo, veel van opschik, en ook van schoone huizen, tuinen, lusthoven, paarden enz. Zijn mooiste paleis bezat Achab te Jisreël in het Kisondal, waar hij dan ook het meest vertoefde. Dit paleis werd gewoonlijk het Ivoren Paleis genoemd. Wij begrijpen wel uit dezen naam, dat er heel wat voorwerpen, uit ivoor gemaakt, in dit huis aanwezig zijn geweest. Nu was er een man in Jisreël, die vlak bij het koninklijk paleis woonde. Naboth was zijn naam. Hij behoorde tot de aanzienlijkste lieden van deze plaats. Zijn wijngaard grensde direct aan den tuin van het paleis des konings. Als de koning op het dak van zijn paleis vertoefde, dan kon hij die prachtige wijngaard zien. Wij weten, dat de menschen in dien tijd dikwijls een luchtje gingen scheppen op de platte daken van hun huizen, denk maar aan koning David. Toen ontwaakte de begeerte in het hart van Achab, om dezen wijngaard zelf te bezitten. Dan konden zijn eigen gaardeniers hem verzorgen en dan kon hij er mee doen, wat hij wilde.

Aanvankelijk trachtte Achab den wijngaard op rechtmatige wijze te verwerven. Hij bood Naboth een andere en nog betere wijngaard aan in de plaats van zijn eigen, en als Naboth er liever geld voor had, dan wilde Achab den wijngaard ook wel betalen. Maar Naboth wilde niet. Hij wees er den koning op, dat deze grond zijn vaderlijk erfdeel was. Zulke grond mocht volgens de Wet niet, althans niet definitief, in andere handen overgaan. Zelfs wanneer wegens armoede de grond verkocht *moest* worden, kreeg de oorspronkelijke eigenaar zijn eigendom in het eerstvolgende Jubeljaar weer terug, zonder dat hij er iets voor behoefde te betalen. Dat was zeer te prijzen in Naboth, dat hij zich aan de Wet van God wilde houden. Wat had Achab nu moeten doen? Hij had van de geheele zaak moeten afzien en moeten denken: Wanneer Naboth zijn wijngaard niet verkoopen wil, wil ik ook niet meer verlangen, die te bezitten! Maar zóó deed hij niet! Hij deed net als sommige kinderen, die hun zin niet kunnen krijgen, dan zijn ze maar echt vervelend en verdrietig en dan kan men niets met hen beginnen. Achab kwam thuis, norsch en ontevreden. Hij keek niet naar zijn mooie meubels en naar buiten in zijn mooie tuinen; hij weigerde zelfs te eten, zoo kwaad was hij.

De koningin, Izebel, merkte al heel gauw dat er iets aan mankeerde en vraagde naar de reden. Achab vertelde toen precies, wat er aan de hand was.

De schandelijke daad van Achab en Izebel. Vs. 7—16.

De koningin lachte er wat om toen zij hoorde, waarom het ging. Zij zeide: „O, is het anders niet? Daarover behoef je niet treurig te zijn. Eet en drink en wees vroolijk; jij bent toch koning en hebt het dus maar voor het zeggen. Laat die zaak met den wijngaard maar aan mij over, ik zal wel zorgen, dat je die wijngaard krijgt. En toen deed die koningin iets, wat wel heel, heel slecht was. Zij schreef brieven, bevelen, aan de oudsten der stad. Zij moesten een vasten uitschrijven, alsof er een schuld rustte op het land, en zij moesten de hand leenen tot het plegen van een gerechtelijken moord. Izebel deinsde voor een moord meer of minder niet terug. Hoe had zij reeds de profeten des Heeren vervolgd en gedood. Maar Naboth en zijn gezin met geweld verdrijven van hun bezittingen ging toch moeilijk, daar het te veel opspraak zou verwekken. Daarom deed zij het op deze wijze. De oudsten meenden niet anders, dan dat deze brieven afkomstig waren van den koning, daar zij voorzien waren van het koninklijk zegel. Daarom schreven zij een vasten uit, en Naboth werd als de aanzienlijkste aan het hoofd van het volk geplaatst. Toen traden twee mannen op, valsche getuigen, die Naboth beschuldigden, God en den Koning, als vertegenwoordiger van Jehovah, te hebben gelasterd. Nu wist men, waarom dit vasten was uitgeschreven. De schuldige moest met den dood worden gestraft. Zij grepen Naboth, de twee getuigen namen elk een zwaren steen en maakten een begin met de steeniging, die zoolang werd aangehouden, tot het slachtoffer was gestorven. De bezittingen van zulk een ter dood veroordeelde werden verbeurd verklaard en vervielen althans in dit geval aan den koning. Volgens 2 Kon. 9 : 26 zijn ook de zonen van Naboth gedood, zoodat er toch geen rechtmatige erfgenamen meer waren. Voor de groote massa des volks was alles naar het geldende recht geschied.

De straf voor Achab en Izebel. Vs. 17—29.

Wij mogen er ons van harte over verblijden, dat wij een rechtvaardigen God bezitten, die de zonde niet ongestraft kan laten. De profeet Elia krijgt opdracht, in den naam des Heeren de straf aan te kondigen over die ontzettende daad van Achab en Izebel. Wat hadden die profeten toch soms ook moeilijk werk te doen, nietwaar? Wij mogen wel veel voor de dienstknechten van God bidden en hen steunen waar wij vermogen. Elia had een ontmoeting met den koning, als hij juist zijn nieuw verworven bezitting wilde bekijken. Het was nu ook de laatste maal, dat Achab zijn geweldige tegenstander ontmoette. Elia zegt Achab een vreeselijk einde aan. Achab antwoordde niets dan: „Hebt gij mij gevonden, o mijn vijand?" Moedig antwoordde de profeet daarop: „Ik heb u gevonden! overmits gij uzelven verkocht hebt, om te doen dat kwaad is in de oogen des Heeren!" Vreeselijk, als dat van een mensch gezegd moet worden, dat hij zich verkocht heeft aan de zonde, aan de vorst der duisternis. Nog verdere zeer ernstige straffen worden geprofeteerd tegen Achab en zijn vrouw Izebel wordt daarbij niet vergeten. De honden zullen Achabs bloed lekken en het vleesch van Izebel zullen zij eten aan den voorwal van Jisreël, en het gansche huis van Achab zal worden uitgeroeid. Alleen wordt het oordeel eenigermate verzacht, omdat Achab zich diep vernederde, en het kwaad over zijn huis werd uitgesteld tot in de dagen zijns zoons.

Wanneer de booze begeerte over ons komt, is het zaak, om ten zeerste op onze hoede te zijn. Wakende en biddende te zijn is de beste weg. Achab was onrechtvaardig, plichtvergeten, wreed, een dief en een moordenaar. Zijn vrouw Izebel had zeer veel schuld aan den ondergang van Achab. Ook de oudsten der stad waren schuldig. Zij waren onrechtvaardige, wreede, laffe rechters geweest en bovendien eveneens moordenaars van Naboth. De getuigen hadden een mijneed afgelegd. (Verklaar wat dat is). Het waren hebzuchtige (want zij deden het om de verdiensten, die er aan verbonden waren) leugenaars, mijneedigen en moordenaars.

O, die afgunst op wat een ander bezit, wat heeft die reeds een kwaad gedaan.

Denk aan Kain, die over de zonde moest heerschen, en die uit nijd zijn broeder toch doodsloeg. Jacob benijdde

zijn broeder Ezau wegens het eerstgeboorterecht. Alleen doordat wij den Heer Jezus werkelijk lief hebben en dienen kunnen wij bewaard worden voor zulke ontzettende zonden, als ons hier genoemd werden.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

'S-GRAVENHAGE, 10 September 1933. Geliefde broeders en zusters. Reeds tijdens de Unievergadering was het u bekend dat onze geachte Voorganger voor een kleine operatie, zich in een der ziekenhuizen alhier bevond. Leek het toen een questie van enkele weken, door een bijkomende ongesteldheid is onze gemeente 9 weken herderloos geweest. Twee onzer ouderlingen, door God met talenten om te dienen gezegend, hebben in de gemeente de diensten geleid. Toen ds. Jeronimus dan ook 10 Sept. voor het eerst weer in ons midden was, kon het niet anders of de diensten stonden in het teeken van lof en dank aan God. Door onze oudste ouderling werd, naar aanleiding van Psalm 84, geschetst het verlangen van elk waar kind van God, dat verstoken is van het samen wonen met broeders en zusters. Wij hebben daarom goed kunnen verstaan hoe onze geachte Voorganger elken Zondag met heimwee uitzag naar den tijd dat hij uit de afzondering zou worden verlost. Onder dankzegging en gebed werd daarop het geestelijk werk der gemeente in handen van Z.Ed. over gedragen. De avonddienst droeg een feestelijk karakter. Tal van vereenigingen, leden en vrienden der gemeente betuigden door toespraak of bloemen de blijdschap die ons allen vervulde. Den beiden ouderlingen, die gedurende de ziekte van den Voorganger diens plaats hadden vervuld, ontvingen als aandenken een kostbaar boekwerk. Ds. Jeronimus betuigde zijn persoonlijke waardeering door hen een keurig gebonden kerkboek als souvenir te schenken. Geve God dat deze beproeving voor Leeraar en gemeente in de toekomst tot meerder vrucht dragen moge gedijen.

De Secretaris,
F. H. de RUIJTER.

NIEUWE PEKELA. Zooals reeds bekend hoopt br. T. Jansma van Haulerwijk op Zondag 17 Sept. a.s. des nam. om half vier hier zijn intrede te doen als Voorganger onzer gemeente, na des morgens om half tien door Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal te zijn bevestigd.

Des avonds om 7 uur wordt er een begroetingssamenkomst gehouden : in de pauze tusschen de intreedienst en de begroetingssamenkomst wordt er koffie geschonken en een broodje gepresenteerd voor alle Baptisten en Baptiste vrienden, die met ons de avond gezellig wenschen door te brengen.

Namens 't Bestuur der gem.,
W. WIERSEMA, Secr.

De werken van Dr. J. G. Ubbink.

Door de jongste gebeurtenissen en door de Synodale Vergaderingen, vanwege de Gereformeerde Kerken te Middelburg gehouden, trekken de boeken van Dr. Ubbink weer veel aandacht bij een groot deel van kerkelijk Nederland.

We hopen van ganscher harte, dat deze boeken door velen gelezen en ernstig overdacht zullen worden.

De volgende boeken worden bedoeld:

1. „De nieuwe belijdenis aangaande Schrift en Kerk".
2. „Sola Fide" (alleen door het geloof).
3. „Nadere Verklaring".
4. „Mijn antwoord aan de Particuliere Synode".

Ook mag in dit verband genoemd worden:

5. „Een eenzame stem" door een lidmate der Gereformeerde Kerk van Zevenhoven.

3—5 kunnen we beter brochures noemen.

De volgende mededeeling zal wellicht velen interesseeren: Dr. Ubbink hoopt binnenkort *een nieuw boek* te doen verschijnen, getiteld:

„Het absolute gezag der Schrift".

D. H.

RONDBLIK.

Werk onder oud-Indiërs.

We lezen in de 's-Gravenhaagsche Kerkbode (Ned. Herv. gemeente) van j.l. Zaterdag, dat het werk der Ned. Herv. Kerk onder uit de Indiën repatriëerende Nederlanders, verlofgangers, studenten uit de Indiën, Indische schepelingen en baboes, enz., thans door de Ned. Herv. kerk systematisch wordt aangevat. Te Den Haag is een commissie gevormd tot dit doel, voorzitter ds. C. Ferguson. Commissies te Rotterdam, Leiden en Amsterdam volgen. Al deze commissies gaan van de kerkeraden uit en treden met elkander in verband. De bedoeling is een maandblad uit te geven, tegelijk met de kerkbode en zendingslectuur aan de uit de Indiën aankomende passagiers gratis uit te reiken, een tehuis in elke groote stad in te richten en door contribueerende leden een vaste en blijvende basis voor dit werk te vormen.

De 's-Gravenhaagsche Kerkbode vermeldt tevens met interesse dat de generale synode der Geref. kerken voor deels hetzelfde werk, door de Geref. kerken harerzijds te doen, een bedrag van f 5000.— beschikbaar stelde.

Zendingsunie.

Het Rijnsche zendingsgenootschap en de Bethelsche Oost-Afrika-missie (Bethel bij Bielefeld, gestichten van dr. Von Bodelschwingh) hebben zich tot een arbeidsgemeenschap vereenigd. Het Rijnsche zendingsgenootschap werkt ook in onze Indiën, o.a. onder de Bataks.

Groote gebeurtenissen.

De maand September wordt voor de Duitsch-Evangelische kerk een zeer belangrijke maand. Direct na de vergadering der Oud-Pruisische synode op 5 Sept. wordt de Duitsche nationale synode bijeengeroepen, welke ongeveer midden Sept. moet vergaderen. Op deze synode wordt de rijksbisschop gekozen. Daarna vindt de benoeming plaats van het kerkministerie en dan zal de reorganisatie van de Duitsche Evangelische kerk voltooid zijn.

Direct na de voltooiïng der reorganisatie komt het evangelisch concordaat tusschen het rijk en de kerk aan de orde. De regeering heeft reeds toegezegd met de kerk, zoodra zij een voldoende eenheid heeft bereikt, een even gunstig concordaat als met de Roomsch-Katholieke kerk te willen afsluiten. Is dit concordaat gesloten, dan zal de verhouding tusschen kerk en staat op vaste rechtsbasis zijn gebracht en is alle willekeur uitgesloten.

Sovjetmonument.

Te Moskou in Rusland wordt in de nabijheid van het Kremlin, op de plaats waar vroeger de Kerk van den Verlosser stond (gebouwd tot aandenken aan Napoleons nederlaag in Rusland) het „Nieuwe paleis der Sovjets" gebouwd, dat als machtig Sovjetmonument bedoeld is. Het heele paleis wordt opgetrokken als „voetstuk" voor een reuzenbeeld van Lenin, 60—75 M. hoog, dat boven op het paleis gezet wordt. Bouwmeester is de Russische architect Jofan.

Wereldbond der Kerken.

De Wereldbond der Kerken, welke thans 37 nationale organisaties omvat (onder deze 37 is ook Nederland, voorzitter prof. dr. F. M. Th. Böhl te Leiden, secret. dr. J. C. Wissing te Tiel) zal in 1935 te Boedapest in Hongarije een algemeene afgevaardigdenvergadering van den wereldbond houden.

Egypte's kerk.

In Egypte zijn er thans 13 millioen Mohammedanen, 900.000 Kopten (d.i. inheemsche Christenen der oude kerk) en 20.000 „nieuwe" Christenen.

MEDEDEELINGEN

Hoornsch Vijftigjarig jubileum.

Ziezoo, wanneer deze regelen door de lezers van „De Christen" worden aanschouwd, is ons programma voor het gouden feest gereed en is het alleen nog maar wachten en uitzien naar de brieven van verschillende gasten, die wenschen te komen. Toch niet lang meer wachten hoor, want 24 Sept. is er zoo maar. Een klein tipje van het-

geen dien dag wordt gedaan, wil ik even oplichten van het gordijn, dat er nu nog voor hangt.

's Morgens 10 uur herdenkingsdienst, waarin ds. B. Planting van Amsterdam, onze tegenwoordige consulent, zal voorgaan.

Nam. 4 uur, feestvergadering, waarin o.m. door onze oud-pred. ds. G. Visser een historisch overzicht wordt gegeven van de afgeloopen 50 jaren.

Natuurlijk is er nog veel meer, maar dat zullen de bezoekers zelf wel zien, en die niet komen hooren het later wel. Komt dus huisgenooten Gods!

Komt vreemdelingen en bijwoners, opdat ons huis vol worde en gij ook verlangen mocht krijgen om tot de huisgenooten te behooren. Direct een berichtje aan de Secr. der Jubileumcomm.

D. BROERTJES,
't Keern 7, Hoorn.

Unie Radio Comm. (U.R.C.)

Ontvangen van eenige luisteraars uit Deventer f 3,60. Hartelijk dank.

Door omstandigheden bleef deze verantwoording eenigen tijd liggen.

Mag ik verder al onze gemeenten attent maken op het besluit der Algemeene Vergadering, betreffende de collecte voor de U. R. C. in de maand September? Bij voorbaat dank.

Haarlem, J. G. TIGGELMAN,
Pres. Steijnstr. 119. Penn. U.R.C.
Giro 201961.

Het adres van de secretaris van de Bapt. gemeente te Hoogezand is:

br. A. HOLLÉ,
Slochterstraat 85, *Sappemeer.*

Ontvangen v. d. Zending:

v. d. Gem. Hengelo (O.) f 100
(zonder spec. best.)
van „*Zusterhulp*" f 550
(v. d. Congo.)

Hartelijk dank!

J. VISSER, U.-A.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Ontvangen Giften voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden.

van fam. E. H. te H. f 5.—.
Hartelijk dank.

J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postr. 167305.

De inschrijving op de obligatieleening is tot en met 15 October a.s. opengesteld.

Lijst van Depôt-Geschriften der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland

No. 1.	Schoemaker, *De Kinderdoop, beschouwd in het licht der Heilige Schrift en de Kerkgeschiedenis*	per ex.		f -.25
No. 2.	J. Louw, *De Kinderdoop en de Heilige Schrift*	„	„	f -.15
No. 3.	Prof. A. Hes, *De wezenlijke kenteekenen, waardoor zich het Baptisme onderscheidt van de kerken*	„	„	f -.10
No. 4.	*De wonderlijke gebeurtenis*, Samenspraak over den doop	„	„	f -.12
No. 5.	F. J. van Meerloo, *De Pingster- of Tongenbeweging*	„	„	f -.05
No. 6.	*Doe iets voor Jezus*	„	„	f -.12
No. 7.	K. Reiling, *In Zijnen dood gedoopt*	„	„	f -.01
No. 8.	*Wie wij zijn en wat wij willen* Tractaat	„	100	f 1.75
No. 9.	*Waarom zou ik mij laten doopen?* „	„	„	f 3.—
No. 10.	B. Planting, *De doop volgens de Heilige Schrift*	„	„	f 2.25
No. 11.	*Statuten en Huishoudelijk Reglement der Unie*	„	ex.	f -.05
No. 12.	*Attestatie-formulieren* voor de Gemeenten. — Levering minstens 10 ex. fr. p. p. (geen korting)	„	„	f -.01
No. 13.	*Bewijs van Lidmaatschap* voor reizende Gemeenteleden	„	10 ex.	f -.20

Gemeentebestelling 20 % korting!

De Unie-Depôt-houder:

Bestelt per Giro! G. BOURITIUS,
No. 151970. 1e Weerdsweg 123 - *Deventer*.

N. B. Gemeenten kunnen ook Bijbels en Nieuwe Testamenten van het Nederlandsch Bijbelgenootschap bij den Depôt-houder bestellen, die dan, mits voor Colportage-doeleinden te gebruiken, geleverd worden met 25 % korting!

ADVERTENTIEN

Heden overleed in haar Heer en Heiland onze geliefde Vrouw, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder
ZWAANTJE SPRINGER
in den ouderdom van 70 jaar.
Emmer-Erfsch.veen, 8 Sept. '33.
Namens allen,
S. EISINGA.

Met blijdschap geven wij kennis van de geboorte van onzen Zoon
DAVID HENDRIK WILHELM.
D. H. W. GROOS
E. GROOS—CAMPER.
Amsterdam, 9 September '33.

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van een Zoon, dien wij
PIETER
noemen.
De Heere maakte alles wel.
W. BAPTIST
L. BAPTIST—DE RAAF.
2e Exloërmond No. 66, 13 Sept. 1933.

WAARSCHUWING.

MAATCORSETTEN en BUIKGORDELS levert
Mevrouw Reinsdorf
Velperbuitensingel 3, Arnhem.

Op aanbiedingen van rondreizende dames ga men niet in, alvorens aan b.s. adres inlichtingen in te winnen.

Vrijdag 22 September 1933 No. 2306 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Alle brieven en stukken voor de Redactie tot nader bericht te zenden aan

Ds. L. DE HAAN,
Reggestraat 52, Utrecht.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DIENAAR EN GETUIGE.

Predikatie van Ds. J. W. Weenink bij gelegenheid van de bevestiging van br. T. Jansma tot voorganger der gemeente Nieuwe Pekela op Zondag 17 Sept. j.l.

> Want hiertoe ben ik u verschenen om u te stellen tot een dienaar en getuige .... om hen te bekeeren .... van de macht des satans tot God.
> Hand. 26 : 16, 18.

Saul is op weg naar Damascus. 't Is middag en hij is niet ver meer van deze oude stad verwijderd. De lucht is met die eigenaardige stilte vervuld, die zich gewoonlijk daar in het Oosten op dat uur voordoet. Onze trekker is in gepeins verzonken en legt de laatste hand aan zijn plannen voor morgen. Plotseling valt hij ter aarde. Het is geen onopgemerkte steen op zijn pad, die hem zijn evenwicht doet verliezen; ook geen vuist of zwaard tegen hem opgeheven. Het is een licht, heller in glans dan de glans van de zon.

Dan volgt er een kort dialoog. Een stem uit dat licht vraagt met het gezag van iemand, die recht heeft om het te weten: „Saul, Saul, wat vervolgt gij mij?" Stamelend antwoordt de Christen-vervolger: „Wie zijt gij, Heere?" Heere! Saul is alles bekend en heeft blijkbaar geen verklaring noodig. Maar die stem, die gezaghebbende stem, die ook medelijden verraadt met alle menschelijke zwakheden, antwoordt grootmoedig: „Ik ben Jezus". Het is genoeg. De ijveraar voor de Wet is overwonnen: „Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?" En Jezus zegt: „Hiertoe ben Ik u verschenen om u te stellen tot een dienaar en getuige . . . om te bekeeren . . . van de macht des satans tot God".

I. *Ik ben u verschenen om u te stellen.*

Saul van Tarsen is Jezus' aangestelde! Hij heeft zijn aanstelling uit Jezus' hand ontvangen.

Vaak wordt een aanstelling aangenomen uit een andere hand.

a. De familie draagt soms daarvoor zorg. Dikwijls lezen we in het een of ander boek van een vrome dorpspredikant, die vanwege gebrek aan handelsinzichten bij besluit van vader en moeder een kerkelijke loopbaan heeft moeten beminnen! De afwezigheid van intellect deed de kerkgetrouwe ouders dankbaar gedenken, dat hun zoon bijzonder geschikt was voor herder en leeraar! Is de gemeente niet een kudde? En zijn de leden geen schapen?

b. Ook gebeurt het, dat de eerzucht van het eigen hart de acte uitreikt. Redenaar te zijn en dan bewierookt te worden door duizenden, wat is dat kostelijk! Een groote schare aan zich te kunnen verbinden, die van alle hoeken van een gewest is samengestroomd! In de dagbladen te worden vergeleken met een Chrisostomus of Spurgeon!

c. Het komt eveneens voor, dat een nobeler dringen verantwoordelijk is voor de aanstelling als b.v. het altruïsme. Men heeft de menschen gezien in al hun deugden en ondeugden. Met ontroering heeft men de gevaren gadegeslagen, die de werkeloosheid voor de jongeren oplevert. Men ontwaart een revolutie op komst tengevolge van de zelfzucht van kapitalist en ambtenaar. Of men heeft bij de gedachte aan den vreeselijksten van alle oorlogen, waarin een wedloop van bewapening de volkeren der aarde moet voeren.

De familie stelt.

Eerzucht en egoïsme stellen.

De menschlievendheid stelt.

Alle deze stellen, doch die van ze gesteld zijn, zijn niet geschikt voor de taak van voorganger van deze noch eenige andere Baptiste gemeente. Hier wordt verwacht en hier is gekomen hij, die weet van Christus Jezus gesteld te zijn.

II. *Tot een dienaar en getuige.*

Worden hier twee verschillende groepen van bezigheden genoemd? Is den aangestelde twee verschillende functiën toevertrouwd? Neen, zoo moeten we deze zinsnede uit de memoires van Paulus niet lezen. De betrekking van dienaar wordt nader toegelicht. Dienaar in den zin van getuige. „Ik ben u verschenen om u te stellen tot . . . een getuig-dienaar!"

a. En wat is getuigen? Is het u wel eens opgevallen, dat een getuige niets mag zeggen, dat uit hem is? Niet zijn bedenkingen, noch zijn overleggingen. Enkel datgene, dat van buitenaf tot hem is doorgedrongen. De rechter interesseert zich heel weinig voor wat de getuige gedacht heeft, maar heel veel voor wat hij gezien heeft.

Tot Mijn getuig-dienaar! Met andere woorden: „Wat Ik u in het hart draag. Wat Ik u doe aanschouwen bij het overpeinzen van Mijn woord. Wat Ik u toefluister, wanneer gij neerhurkt aan den voet van het kruis van Golgotha. Wat Ik in uw ziel neerleg, wanneer gij de materieele en geestelijke nooden van deze omgeving overweegt. Wat Ik u openbaar, wanneer broeders en zusters, die elkander behooren aan te nemen gelijkerwijs Ik hen heb aangenomen, in tweedracht leven en weigeren zich te verzoenen . . . ."

b. En wat wordt van een getuig-dienaar geëischt? Niets meer en niets minder dan wat van elken anderen dienaar wordt verlangd: n.l. trouw.

„Wees getrouw tot den dood!" Dat wil niet zeggen: „wees getrouw, totdat gij sterft". Dat is de verkeerde verklaring van iedereen en van elken tijd.

Maar dat wil zeggen: „Liever dood dan ontrouw te zijn!"

Getuig-dienaar van Jezus!

En als zoodanig liever dood dan ontrouw!

c. De moeilijkheden zullen niet uitblijven. Heeft de groote Saulus ze niet gehad? En waren de bitterste niet die van zijn eigen huis? Van eigen geloofsgenooten? Denk aan de gemeente van Galatië! Wat kan het pijn doen, wanneer degenen, die met ons hebben aangezeten en de bete in den schotel hebben gedoopt, ons den rug toekeeren en verraden! De knieën willen dan wel eens slap worden.

In die ure wordt openbaar, wie de steller is geweest.

De familie? Of eerzucht? Of altruisme? In dat geval kiest de aangestelde met gejaagd hart het hazenpad. Wat zijn er een hazen onder degenen, die voor dominee worden aangezien!

Maar is het Jezus Christus? Dan wordt de acte voor den dag gehaald en zorgvuldig gelezen. Daar staat het: „Aangestelde" op een salaris van al Zijn liefde en zorg en trouw". De getuig-dienaar voelt zich bevestigd, omgordt de lendenen en treedt verder.

III. *Om hen te bekeeren van de macht des satans tot God.*

Dat is het grootsche, heerlijke doel. Geen ander doel mag de getuigdienaar voor den geest staan. Hem wordt straks rekenschap afgeëischt niet over de vraag of hij hier op aarde zeer geleerd is geweest, of hij zijn preeken zoo bloemrijk mogelijk heeft gemaakt, of hij de slip van de jas wel lang genoeg heeft gedragen; of zijn strik wel wit is geweest, maar: of hij trouw getuigd heeft om te bekeeren van de macht des satans tot God.

Macht des satans! Wij huiveren bij het hooren van zulke woorden. Wij zijn ook verwende kinderen van de twintigste eeuw en drukken ons liever in donzen woorden uit. Maar laat ons bedenken, dat hier Jezus Christus spreekt en Hij spreekt aldus, omdat Hij de menschen zoo ziet.

Welk een macht heeft satan! In de evangeliën ontmoeten we een jongen van veertien jaar, die in zijn macht is. Hij scheurt en kwelt hem. Nu eens werpt hij hem in het vuur en dan weer in het water. De vader krijgt een goede gedachte en brengt hem naar Jezus. En satan daarover ontstoken drijft den jongen in zulk een verbijstering, dat deze op den grond valt en zich al schuimende wentelt. Jezus ontfermt zich over hem en bestraft den stommen en dooven geest en zegt: „Ik beveel u ga uit van hem en kom niet weer in hem". De satan gehoorzaamt, doch hij martelt den jongen zoo erg, dat deze als dood blijft liggen en velen meenen, dat hij gestorven is.

De verlossing van satan kost den jongen bijna het leven.

Welk een macht heeft satan!

Jezus ziet de menschen in zijn macht.

„Ik ben u verschenen om u te stellen tot een dienaar en getuige . . . . om hen te bekeeren van de macht des satans tot God".

Dat is de schoone taak van den getuig-dienaar.

Aangesteld om te redden.

Is het niet ons aller bede, dat uw voorganger in zijn roeping getrouw zij, gemeente?

„Broeder! Wij gelooven, dat gij een aangestelde zijt van onzen Verlosser en Zaligmaker.

Wees getrouw! Wees liever dood dan ontrouw!

En gij zult het straks van 's Meesters lippen hooren: „Gij goede en getrouwe dienstknecht, ga in in de vreugde uws Heeren." "

III

LOSSE SCHAKELS

Groepbeweging in Nederland. Wanneer men met het godsdienstige leven in ons Vaderland op de hoogte wil blijven, moet men zich soms om inlichtingen wenden tot het buitenland. Aangaande de Groepbeweging, waarvan de lezers van De Christen niet geheel onkundig meer zijn, lazen we in een buitenlandsch weekblad o.a.:

> „Over alle Protestantsche landen van het Vasteland verspreidt zich de groepbeweging, vooral in Nederland, waar de beweging sterk gewassen is, en reeds invloed begint uit te oefenen op het leven der kerken. Leiders van alle schakeeringen van godsdienstig leven namen deel aan de houseparty, onlangs te Zeist gehouden, welke ook bezocht was door een aantal Duitschers, die op de terugreis waren van de Internationale houseparty (onlangs te Cambridge gehouden). Te Zeist werd een plan ontworpen voor een aanval op de groote steden gedurende de wintermaanden, waarbij vooral aan Amsterdam gedacht werd.
>
> In het begin van den herfst is een houseparty beraamd te Baarn, waar, naar verwacht wordt, ook Dr Colijn, de minister-president, die groote belangstelling in de beweging aan den dag gelegd heeft, zal deelnemen. Van daar uit zullen kleinere groepen de verschillende centra van Nederland bezoeken. In verschillende steden hebben geregeld groepsamenkomsten plaats".

Uit zijn eigen ervaring, opgedaan in ons land, vertelt de schrijver dan nog:

> „Op zekeren avond in Amsterdam waren wij nog laat in een familiekring, en gaven getuigenis van het werk van den Heiligen Geest in het persoonlijk leven en op verschillende terreinen der samenleving. In de groep bevonden zich een kunstcriticus, een bestuurslid van het Rijksmuseum, een geneesheer, een moeder van vijf kinderen en een Engelsche predikant. Den volgenden dag, dicht bij Middelburg, vertelde mij een jonge beursmakelaar van de verandering die zijn leven had ondergaan door Jezus Christus en de nieuwe schoonheid, die het familieleven verkreeg door de „stille tijden", gehouden met heel het huisgezin.
>
> Nederland kon wel een strategisch belangrijk punt worden voor het werk van den Heiligen Geest, temidden van een exclusief Nationalisme op het Vasteland. En dit alles begon daarmede, dat De Buchman bereid was op een doorreis naar Duitschland een bezoek te brengen aan een vriend in Nederland".

Reorganisatie van het Duitsche Baptisme. De belangrijke en met zooveel spanning tegemoet geziene vergadering van den Bond van Duitsche Baptisten gemeenten, is gehouden. De laatste Wahrheitszeuge, zijn orgaan, is geheel gevuld met stukken, op deze vergadering betrekking hebbende. Doc. Schneider hield een preek over „Onze zending in het derde Rijk". Aangaande het „derde Rijk" en zijn geboorte, komt daarin de volgende passage voor:

> „Een daad Gods en een wonder in onze oogen is echter ook de sociale revolutie, die wij als volk dit jaar hebben beleefd. Aan den rand van den afgrond van het Bolsjewisme heeft God de Heer door dappere Duitsche mannen (strijdend) onder hun grooten Leider Adolf Hitler, nog eenmaal een wending doen intreden in Duitschlands lot en een nationale opleving van zoo groot en beslissend karakter en zoo groote historische beteekenis verwekt, dat wij in deze ure slechts kunnen uitroepen: De Heer heeft groote dingen aan Duitschland gedaan, laten we ons verheugen en verblijd zijn."

Het groote bondsbestuur is afgetreden en vervangen door vier „Bondsouderlingen". Deze broeders benoemen twaalf zaakwaarnemers. Hun bevoegdheden zijn nog al verstrekkend. Behalve de taak, die in de statuten aan het bondsbestuur wordt toegewezen, hebben ze het recht de gezamenlijke gemeenten overeenkomstig de baptistische beginselen te dienen en zich op herderlijke wijze in te laten met de zorgen der gemeenten en der predikanten. — De praktijk zal moeten leeren wat dat beteekent. Een

belangrijke beperking van de autonomie der gemeenten schijnt daarin wel opgesloten te liggen. Dat schijnt trouwens wel de eisch te zijn van den „totalen Staat", te oordeelen naar het feit, dat gelijksoortige reorganisatieplannen ook bij de Duitsche Doopsgezinden aanhangig zijn.

„Zielen in nood". In de Roomsch-Katholieke „Bazuin" van een der laatste weken komt een artikeltje voor over „Zielen in nood". Wie daarmede bedoeld zijn blijkt uit den aanhef:

> „In de Novembermaand hijscht de Kerk het stormsein, stuurt het schip van Petrus het S. O. S. naar de uithoeken der wereld om hulp en redding van die haar zeer verwant zijn, de zielen van onze dooden".

Dan wordt de lezers gevraagd hoe zij daarop zullen reageeren? „Zijn we zoo gevoelloos en egoïstisch dat het onze koude kleeren niet raakt?" vraagt de schrijver. En gaat dan voort: „zeker, die menschen zijn er" en voegt daar, zonderling genoeg, den wensch bij: „maar God geve dat het er niet veel zijn". — De vraag blijft echter: „wat zullen wij nu doen?"

> „Och er zijn zoovele hulpmiddelen. Gesteld, u hoeft niet op een dubbeltje te zien. Gebruikt dan het degelijkste middel, dat er is en laat eens eenige H. H. Missen lezen voor bekende en onbekende overledenen."

Waar het gaat om de rust onzer dooden, gaat het wel om een der hoogste dingen. Als het beste middel, om die rust te bevorderen, is het lezen van Missen, is men dan verantwoord, als men daarmede wacht tot er dubbeltjes binnen komen? Men mag de rust der gestorvenen toch niet laten afhangen van de dubbeltjes, tenzij het absoluut onmogelijk is. Missen te lezen zonder zilver. Zoo als het daar staat in het bericht klinkt het ons afschuwelijk. Wanneer de zaak heelemaal niet zoo profaan is, als ze lijkt, waarom zegt men het dan niet duidelijker vooral in een blad, dat in 't bizonder voor niet-Roomschen bestemd is?

L.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

De herfstvergadering van de commissie der Unie wordt Maandagavond en Dinsdag, 23 en 24 October a.s. te Hengelo (O.) gehouden. Willen de leden zoo goed zijn en deze data noteeren? Voorstellen enz., deze commissie-vergadering betreffende moeten vóór 16 October in het bezit zijn van den secretaris.

* * *

Besluiten van onze Algemeene Vergaderingen worden genomen om nageleefd te worden. Maar hoe zullen de gemeenten ze die eer bewijzen, waarop ze aanspraak mogen maken, indien ze in het notulenboek worden weggelegd en nooit meer voor het voetlicht worden gehaald. Welnu, ten einde elkander in herinnering te brengen welke plechtige besluiten wij in het algemeen belang en met verloochening van onszelf hebben genomen, leg ik hier mijzelf en allen medeverbondenen enkele voor:

betreffende beroepbaarstelling van studenten:

> „Studenten worden niet eerder beroepbaar gesteld dan na een jaarlijksch onderzoek, hoofdzakelijk van geestelijke strekking, dat de commissie der Unie bevredigt".

betreffende toezegging van beroep:

> „Geen toezegging van beroep wordt door gemeenten op iemand uitgebracht tenzij hij eerst beroepbaar is gesteld".
>
> „Indien een gemeente met een voorganger lid wordt van de Unie, is de voorganger van die gemeente eerst dan beroepbaar in de andere gemeenten, wanneer hij beroepbaar is gesteld".

betreffende bouwfondsen:

> „Gelden voor bouwfondsen, welke buiten eigen gemeenten worden gecollecteerd, moeten door de Uniecommissie worden beheerd. De betreffende gemeente blijft eigenares en besluit over de wijze van beleggen".

* * *

Onze medewerkers aan ons e.k. Kerstnummer zijn alle druk bezig aan hun bijdrage. Wat het geheel gaat worden, kan ik nog niet gedetailleerd weergeven, maar het wordt in elk geval goed. 'k Heb over de bereidwilligheid van voorgangers en vrienden om mee te arbeiden niets anders dan lof. Maar nu moet ik nog helpers hebben in het verzorgen van de advertentie-pagina's. Broeders of zusters, die zich beschikbaar willen stellen voor het verwerven van annonces, worden verzocht zich met mij te verstaan. Ruime provisie kan hun worden toegezegd.

* * *

Het verblijdt ons, dat de N. B. J. B. haar zendingsactie zoo flink inzet. Stugge zendingsbussen, die zwijgend gewagen van den onverzettelijken wil om niet eerder de jongelieden met rust te laten dan nadat zij tot aan de gleuf toe stijf zijn gevuld — echte geldwolven dus — zijn over alle afdeelingen der beweging gedistribueerd. Een warm begeleidend schrijven aan het adres van penningmeesters en besturen en een bezielend pleidooi in het laatste geïllustreerde nummer van „Jong Leven", beide van de hand van den ijverigen gecommissionneerde van den Jeugdraad, br. G. Planting, zullen niet nalaten de liefde voor het te Hengelo aanvaarde doel op te wekken en tot offers te stimuleeren. Het is duidelijk, heel duidelijk, dat de Nederlandsche Baptiste Jeugdbeweging meent, wat ze in Twente heeft gezworen. Zij zal de onkosten voor de opleiding van een zendeling-kweekeling voor haar rekening nemen.

III

ZENDING.

Geref. kerken en Zending.

(Slot.)

De verhouding van de zending der Geref. kerken en de Nederlandsche Zendingsraad, die een deel uitmaakt van den Internationalen Zendingsraad geeft nog altijd moeilijkheden. Eenerzijds voelt men van beide kanten de groote wenschelijkheid van aansluiting en anderzijds weigeren de Geref. kerken in de zending samen te werken met de modernen. Men ziet met diepen weemoed hoe in China bijv. de ware zendingskracht op allerlei plaatsen gebroken wordt doordat meer humanisme gepredikt wordt dan het werkelijke Christendom en hoe in Britsch-Indië verschillende scholen, vaak door vroomheid gebouwd, nu moeten dienen om den kern van het Christelijk geloof te breken. In dit opzicht willen de Geref. kerken van geen wijken weten, en weigeren alle officieele samenwerking, waarin aan de modernen gelijke rechten wordt toegekend. Anderzijds echter voelt men de noodzaak van een zeker contact met den Zendingsraad. Daarom is op de synode van Middelburg weer de beslissing van de synode van Arnhem bestendigd, dat enkele Gereformeerden als buitengewone leden in den Zendingsraad zitting zouden kunnen nemen. Vurig hopen we, dat door de principiëele houding der Geref. kerken ook de internationale Zendingsraad hoe langer hoe meer openlijk partij zal kiezen en duidelijk haar standpunt zal bepalen, om dat dan ook in de praktijk te verwerkelijken.

Op de synode kwam ook ter sprake de benoeming van een zendingsprofessor. Ter tafel waren twee uitvoerige rapporten. Eén van de vergadering der missionaire predikanten van Soemba en een van die op Java. De eerste betoogde, breed geargumenteerd, dat deze te benoemen professor in de eerste plaats zich zou moeten bezig houden met de elenctiek, het verweer van het Christendom tegenover de niet-Christelijke godsdiensten. Het tweede, zonder de groote beteekenis der elenctiek te

ontkennen, betoogde echter even breed geargumenteerd, dat in de eerste plaats aan de orde moest komen, de zendingstheorie. Daarbij moesten dan vragen als de verhouding van de zending tot de inheemsche cultuur voorop staan. Hoezeer algemeen het belang van dit professoraat gevoeld werd, bleek het onmogelijk vooralsnog tot een benoeming over te gaan, doordat de man ontbrak die deze arbeid op zich kon nemen, terwijl de personen, die in aanmerking zouden kunnen komen nog te zeer gebonden waren in hun tegenwoordigen arbeid.

Het was een mooi moment op de synode toen de voorzitter het woord richtte tot den heer J. D. Wolterbeek, en hem mededeelde, dat hij benoemd was tot buitengewoon leeraar aan de Opleidingsschool te Djocjacarta. De heer Wolterbeek is gewezen marineofficier. Nadat hij de marine verliet kreeg hij een benoeming bij het spoorwezen op Java en kreeg tot standplaats Tegal. Daar begon hij contact te zoeken met de meer ontwikkelde Javanen en met hen te spreken over het Christendom. Dit werk werd zeer gezegend. Dit jaar echter werd de heer Wolterbeek gepensionneerd en zou hij naar Holland moeten terugkeeren, Java, dat hij liefhad verlaten en zijn heerlijk zendingswerk vaarwel zeggen. Het was hem onmogelijk hier zoo maar toe te besluiten en hij zocht contact met de missionaire predikanten in Djocja om te vragen of daar geen werk voor hem was. Na verschillende besprekingen bood de heer Wolterbeek aan, om als hij gepensionneerd was, in dienst der zending over te gaan zonder dat dit de zending voor eenige financiëele lasten stelde. Gaarne werd door de miss. predikanten, later door de deputaten en nu tenslotte door de generale synode op dit aanbod ingegaan. De heer Wolterbeek is nu aangewezen als buitengewoon leeraar aan de Theol. School, zoodat zijn arbeid zich nu vooral zal richten op de studeerende jeugd. Waar in deze malaisetijd zooveel arbeid moet blijven liggen, mogen onze kerken wel zeer dankbaar zijn, dat op deze ongedachte wijze het werk toch weer uitgebreid kan worden. God stelle broeder Wolterbeek voor velen tot rijken zegen.

Een van de zendingsinrichtingen, die tot nu toe het meest lijdt onder de crisismaatregelen der regeering is de Keucheniusschool tot opleiding van Javaansche onderwijzers. Werd nog slechts enkele jaren geleden onder de actieve leiding van den directeur, den heer J. A. Wiggers, het prachtige nieuwe gebouw gesticht, de regeering, die de uitbreiding der scholen heeft stopgezet, maakt nu ook een voorloopig eind aan de opleiding tot onderwijzer, die juist op dien groei berekend was. De synode te Middelburg besloot zooveel mogelijk te bevorderen, dat de school bestendigd blijve en gehandhaafd worde als zelfstandige school. Het zou zeker diep te betreuren zijn als deze inrichting, een der oudste der Geref. zending, gesloten zou moeten worden.

Een eigenaardige kerkrechterlijke quaestie kwam voorts aan de orde. Een der missionaire predikanten meende dat zijn attestatie als lid der kerk hoorde ingeleverd te worden bij de kerk in Indië, onder welks ressort hij behoorde. De zendende kerk in Holland meende echter dat zijn kerkelijke attestatie bij haar thuis hoorde. De synode deelde die meening, zoodat de betrokken predikant op Soemba nu weer zijn attestatie van de kerk van Soerabaja moet opvragen en te Appingedam inleveren. Het spijt me dat de synode dit besluit nam. Ik geloof niet dat het juist is. Men kan zich een dergelijke regeling voorstellen, wanneer een zendeling uitgezonden wordt naar een streek waar nog geen kerk geïnstituëerd is. Zoo heeft deze synode ook de Gereformeerden op Curaçao als buitenleden der kerk van 's-Gravenhage beschouwd. Geheel anders wordt het geval in Indië, waar zoowel Hollandsche als Javaansche en Soembaneesche kerken geïnstituëerd zijn. Dan komt naar voren het grondprincipe van ons Gereformeerd kerkrecht n.l. het recht van de plaatselijke kerk. Ieder geloovige behoort zich aan te sluiten bij de plaatselijke kerk. En daarom hoort mijns inziens een missionair predikant zijn attestatie in te leveren of bij de Hollandsche of bij de inheemsche plaatselijke kerk. Dat hangt van persoonlijke omstandigheden af. Nu loopt hier nog wel een andere lijn doorheen. De missionair predikant staat in ambtelijke relatie tot een gemeente in Holland. Hij is uitgezonden als predikant van Amsterdam of Delft of Groningen, enz. De synode heeft van dit principe uit geredeneerd en gezegd, dat om die ambtelijke relatie de attestatie ook in de kerk in Holland hoorde te zijn. De synode stelde de ambtelijke relatie hier boven het plaatselijk verband. Dit nu lijkt me onjuist. Immers ook bij een emeritus-predikant blijft de ambtelijke relatie met de gemeente, die hij gediend heeft. Maar hij levert zijn attestatie in, in de plaats wáár hij zich vestigt. Het is in Holland eenvoudig ondenkbaar dat iemand bijv. in Amsterdam woont en werkt en zijn attestatie in Rotterdam heeft. Even ondenkbaar is het m.i. dat de missionaire predikanten met miskenning van de plaatselijke kerk in Indië, hun attestatie in Holland zouden hebben. Door dit synodebesluit is feitelijk het recht van de plaatselijke kerk op Java en Soemba aangetast. Dit is niet alleen een theoretische quaestie. Ook practisch is de eenheid, de nauwe samenwerking van kerk en zending op Java en Soemba van het grootste belang. Van harte hoop ik dan ook, dat een volgende synode op dit besluit terug kome.

NOGMAALS DE GEZANGENKWESTIE.

Dr. W. A. van Es, lid der voor twee weken gesloten generale synode der Geref. kerken, schrijft over de belangwekkende beslissing inzake de gezangen het volgende:

Een van de belangrijkste en merkwaardigste besluiten van de synode is zonder eenigen twijfel dat in de dusgenaamde „Gezangen-quaestie". De synode heeft er heel wat tijd aan besteed, er is nauwelijks een ander punt van het synodale agendum te noemen, waarbij de „sluizen der welsprekendheid" zoo zijn opengezet en de praeses in dit opzicht zoo lankmoedig was. Voor- en tegenstanders, maar dan vooral de eersten voelden blijkbaar: het ging „er op of er onder". En alle zeilen werden bijgezet om het scheepke veilig in de haven te brengen.

Er zullen er wel niet velen geweest zijn, die naar de synode zijn gegaan met de gedachte, dat de „gezangen" er komen zouden. En nog bij het debat in de eerste ronde stonden de papieren niet hoog. Maar daar keerden toen opeens onder invloed van de toenemende welsprekendheid de kansen. Met een overgroote meerderheid gingen ze met niet minder dan 50 van de 56 stemmen er door.

We vinden dit alles zeer merkwaardig. Men heeft in de „gezangen-quaestie" een symptoom van geestelijke verzwakking gezien. Dit is niet juist. Maar wel is ze een bewijs, dat er successievelijk wat in de Geref. kerken veranderd is. De quaestie zelve is al heel oud, en, wat haar zoo penibel maakte, is altijd geweest, dat er verschil over was tusschen het volk en de kerkelijke leiding. Zoo was het al geweest in de 16e eeuw. De kerken der reformatie die onder invloed van den bekenden leider der Gereformeerden Petrus Datheen stonden, gebruikten reeds vrije liederen. Dat kan als een bewijs worden genoemd, hoe er oorspronkelijk zeker bij het volk geen bezwaar tegen het gebruiken van het vrije kerklied was. De kerkelijke leiders dachten er echter anders over. Ze namen een klein bundeltje over, maar verder meenden ze reeds op de synode van 1578, dat waar er nog meer in gebruik waren ze moesten worden afgesteld. Daarmede eindigde toen evenwel de geschiedenis niet. Een paar eeuwen verder leefde de gezangenquaestie weer bij vernieuwing op en toen in veel heftiger vorm. Het was nu echter niet het volk, dat ze begeerd, maar de kerkelijke leiding, die ze het volk wilde opdringen. En hadden ze dit nu maar met zulk een bedachtzame voorzichtigheid gedaan, als de kerkelijke leiders van de 16e eeuw. Ze deden het echter met geweld. Dit heeft toen bij het volk verzet gewekt, te meer, waar die gezangendwang gepaard ging met een door het volk, dat nog bij de

oude Geref. belijdenis leefde, gevoelde verzwakking in der vaderen geloof o.a. blijkend uit den inhoud van een deel der toen opgelegde gezangen. Zoo is de verwerping van gezangen onwillekeurig bij het volk, dat aan de oude waarheid vasthield het schibboleth der orthodoxie geworden. Zoo was het voor een groot deel in de dagen der Afscheiding. Zoo ook voor een deel in de kerkelijke beweging van 1886. Zoo is het ook nu nog altijd bij een groot deel der Gereformeerden in de Herv. kerk. En onder zulke omstandigheden was het dat de dusgenaamde „gezangenquaestie" ook weer in onze Geref. kerken opgekomen is. Onze generale synodes hebben toen daarbij van meet af een voorzichtige leiding gegeven. Langzamerhand hebben ze de oogen er voor laten opengaan dat de „gezangenquaestie" geen principiëele quaestie was, dat we reeds een kleinen bundel gezangen hebben, die het volk in het bijzonder bij de vieringen van het Kerstfeest, gaarne zingt. Nu heeft de synode den beslissenden stap gedaan. Wat zal men in de kerken zelf daarvan zeggen? Er waren er op de synode, die zware mutsen op hadden. Dat men over de bezwaren heenstapte, is niet het minst daaraan toe te schrijven, dat men juist uit die streken, waar men den grootsten tegenstand duchtte, zoo geruststellend sprak. Of men daarin gelijk had, zal nu moeten blijken. We hopen hartelijk dat het zoo is. Doch in ieder geval is het een gunstig teeken, dat onze breedste vergadering, bij alle voorzichtigheid en bedachtzaamheid, die ook altijd in geestelijke en kerkelijke zaken betaamt, niet voor vooroordeel is geweken en zich niet heeft laten leiden door vrees daarvoor, wat anderen wel zeggen zouden, ook zelfs al zou men dan in den helaas niet altijd even nobel gevoerden kerkelijken strijd, misbruik willen maken van een daad, die tot haar schade zou kunnen worden uitgelegd.

III

DE WEEK VAN 3 t./m. 9 SEPTEMBER.

(Vervolg*).

In dit artikel willen we stilstaan bij twee feiten, waarvoor in de bovenaangeduide week de Generale Synode der Geref. Kerken (Middelburg) en de Buitengewone Generale Synode der Chr. Geref. Kerk (Zwolle) ons hebben geplaatst.

3. Laten we beginnen met te wijzen op het feit, waarvoor Zwolle ons heeft geplaatst.

Het was reeds bekend, dat de Commissie van Deputaten geen overeenstemming met Ds. Berkhoff van Sneek had kunnen bereiken. Door de gevoerde besprekingen kwamen de standpunten van de Deputaten en van Ds. Berkhoff slechts scherper en juister omlijnd tegenover elkander te staan.

Dat het op een conflict moest uitloopen, was wel te voorzien. Want de broederlijke samenspreking (tusschen Deputaten en Ds. B.) te Apeldoorn op 6 Juni j.l., was op niets uitgeloopen. Om de volgende redenen kon er geen overeenstemming worden bereikt:

1. dat ds. Berkhoff een diep gewortelde overtuiging heeft inzake de periode van het duizendjarig rijk;

2. dat Ds. Berkhoff de Kerk niet zal kunnen volgen, wanneer zij het propageeren van deze zijn opvatting niet toelaat;

3. dat Ds. Berkhoff in de overtuiging leeft, dat de Kerk te kort schiet in de prediking van het duizendjarig rijk, zooals Ds. Berkhoff dit heeft ontwikkeld in zijn boek „De Christusregeering".

4. dat op grond daarvan Ds. Berkhoff tegen de Christelijke Gereformeerde Kerk de beschuldiging inbrengt, dat zij in dit opzicht een onschriftuurlijk standpunt inneemt; en

5. dat deze conclusies door Ds. Berkhoff mede aanvaard worden.

In het rapport, dat door de commissie van Deputaten de Synode werd aangeboden, ging het over:

1. De kern van het vraagstuk.
2. De analogia fidei in verband met Ds. Berkhoff's leer.
3. De exegetische zijde.
4. Historisch overzicht.
5. Conclusies.

De hier bedoelde conclusies luiden als volgt:

1. De regel der analogia fidei eischt, op grond van de eenheid der Godsopenbaring, dat de duistere plaatsen der Heilige Schrift naar de duidelijke moeten verklaard worden, terwijl deze tevens zegt, dat de uitlegging der Schrift nimmer in strijd mag komen met de voornaamste dogmata, welke de Kerk, onder leiding des Heiligen Geestes, in haar Symbolen heeft vastgelegd.

2. De Gereformeerde confessie geven algemeen denzelfden regel aan.

3. Ds. Berkhoff grondt zijn leer niet op een exegese volgens de analogia fidei.

4. Het boek van Ds. Berkhoff heeft niet voldoende oog voor het rijke werk der verlossing en voor het progressief karakter der openbaring Gods.

5. Er is geen Schriftuurlijke grond voor de leer eener lichamelijke opstanding der geloovigen voor de algemeene opstanding, noch ook voor een regeering der heiligen op aarde gedurende duizend jaren, noch ook voor een periodieke aardsch getinte Christocratie.

6. Mitsdien blijft de Christelijke Gereformeerde Kerk bij de bepaling der Synode 1863 en Synode 1931, waarom het Ds. Berkhoff verboden moet worden zijn privé gevoelen omtrent het duizendjarig rijk en omtrent de leer van de tweeërlei opstanding in woord en geschrift te verbreiden.

Het aannemen van dit rapport beteekende natuurlijk voor Ds. Berkhoff: zwijgen over de naar zijn meening schriftuurlijke opvatting van het duizendjarig rijk òf er uit.

Over het rapport werd natuurlijk druk gediscussieerd. Maar het bleek al spoedig, dat Ds. Berkhoff met zijn meening zoo goed als alleen stond. De stemming wees uit, dat het rapport met 1 stem tegen en 1 stem blanco werd aangenomen. Het vonnis was geveld! Daarop verliet Ds. B. de Synode met het uiten van een zegenwensch, terwijl hij zeide: „Hierbij scheiden voor immer onze wegen".

Is het niet jammer?

Moet de kerkelijke onverdraagzaamheid de Christenen daartoe brengen?

Is de exegese van de meerderheid dan de alleen juiste? En heeft de geschiedenis ons in dezen dan niets geleerd?

* * *

Ds. Berkhoff had deze uitslag wel zoo ongeveer verwacht, had echter in stilte nog hoop, dat de meerderheid van de Synode het rapport en de conclusies niet zou aanvaarden. Helaas is deze hoop niet vervuld. Ds. B., die zijn kerk bijna 25 jaar had gediend, kwam buiten het verband der Chr. Geref. Kerk te staan.

Wij betreuren ernstig de stap, dien de Synode van Zwolle gedaan heeft — o.i. een stap in de verkeerde richting. Zonder ons geheel aan de zijde van Ds. Berkhoff te plaatsen, gelooven we toch met hem, dat de kerken (óók de Chr. Geref. Kerk) de leer aangaande de toekomende dingen wel eens mogen herzien. Het standpunt van vele kerken in dezen is inderdaad het Augustiniaansche standpunt.

Ná de genomen beslissing der buitengewone Generale Synode der Chr. Geref. Kerk, en nog vóór de daarop volgende Zondag is er onder leiding van Ds. Ramaker van Harlingen te Sneek een kerkeraadsvergadering gehouden. De houding van de kerkeraad van Sneek was in dit conflict natuurlijk van het hoogste belang. We wisten het reeds van Ds. B. zélf, dat in Sneek zijn gevoelens aangaande de laatste

* Omdat dit artikel anders te lang wordt, spreken we hier alleen maar over het „geval" Berkhoff. De volgende week D.V. over het „geval" Ubbink.

dingen maar door weinigen gedeeld werd. En daarom verwonderen we ons niet, dat Zondag 10 Sept. j.l. na de dienst in de Chr. Geref. Kerk door de consulent het volgende aan de gemeente werd medegedeeld: „De Kerkeraad heeft behoefte de gemeente mede te deelen, dat hij zich aan het besluit der Generale Synode in de zaak Ds. A. M. Berkhoff heeft geconformeerd. De Kerkeraad wekt de gemeente op om de eenheid te bewaren".

Ds. B. heeft die Zondag niet gepredikt, maar die dag — zooals we lazen — in Zwolle, in familiekring, doorgebracht. Hij moet wel verschillende verzoeken ontvangen hebben, om te komen spreken, maar wenscht voorloopig op Zondag geen spreekbeurten te vervullen. Hij staat, volgens een provincieblad tegenover een nog verder gaand separatisme in het toch al zoo verbrokkeld kerkelijk leven van ons Nederland zoo huiverig, dat hij zelfs den schijn wil vermijden aan te sturen op het stichten van een nieuwe kerkengroep door het vervullen van spreekbeurten des Zondags op de gebruikelijke uren. Indien maar eenigszins mogelijk wenscht hij integendeel mede te arbeiden, dat de stroom van het alom weer opwakend advent-leven zich gaat bewegen niet buiten maar binnen de kerken. Geen offer zal hem te zwaar zijn voor het bereiken van dit doel, waarvoor hem de weg binnen het Chr. Geref. Kerkverband door de Synodale beslissing is afgesneden. Intusschen zal hij voortgaan zijn overtuiging te propageeren en te trachten door zijn maandblad „De Laatste Dingen" en het houden van zooveel mogelijk spreekbeurten op de gewone dagen, de geloovigen uit de verschillende kerken te bereiken om verder te zien in welke richting God zijn weg zal leiden.

Wie in deze dingen belang stelt, abonneere zich op het maandblad van Ds. B. „De Laatste Dingen".

(Slot volgt.)

D. H.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Elia's einde.

2 Kon. 1 en 2 : 1—18.

Les voor Zondag 8 Oct. 1933.

De ziekte van Aházia. 1 : 1—8.

Nog eenmaal willen wij ons met Elia bezig houden. Het begin van het tweede boek der Koningen toont ons dan reeds, dat Elia niet veel steun van den koning Israëls kon verwachten. Dat bleek wel zeer duidelijk, toen de koning Aházia een ongeluk gekregen had. Hij stond op zekeren keer voor een venster en keek naar buiten. Alle vensters waren in het Oosten gewoonlijk van tralies voorzien. Maar hoe het gebeurd is, staat nergens vermeld, misschien dat de koning tegen een tralie geleund heeft, die onzichtbaar doorgeroest was, of dat de opening te groot was, zoodat hij er net tusschendoor kon, dat weten wij niet, maar in elk geval deed de koning een leelijke val. Het scheen wel, dat de geneesheeren niet veel hoop konden geven, of dat de koning hen niet erg vertrouwde in hun beweringen omtrent een eventueel herstel. De koning wilde echter gaarne weten, of hij nog weer herstellen zou, en zond daartoe boodschappers naar den god van Ekron, Baäl-Zebub, de „god der vliegen", om te vragen, of hij nog weer genezen zou.

De boodschappers gaan op weg. Maar er is ook nog een andere boodschapper, die een opdracht krijgt. De Engel des Heeren, niet „één" engel, maar *de* Engel des Heeren geeft een opdracht aan de profeet Elia. Hij moet de boodschappers van den koning tegemoet gaan en vragen, of er geen God meer is in Israël, omdat men zich begeeft naar Baäl-Zebub, d.i. de heer of de god der vliegen. Dan wordt verder in den naam des Heeren den dood van den koning aangekondigd. De boodschappers des konings moeten wel zeer onder den indruk gekomen zijn van den profeet, die zij echter als zoodanig niet kenden. Want zij gaan weer naar den koning terug en worden daar door den zeer verbaasden koning ontvangen. Zij kunnen onmogelijk reeds te Ekron geweest zijn. Ja, zeggen zij, wij hebben een heel merkwaardige ontmoeting gehad onderweg. Wij moesten zekerheid zien te krijgen, of de koning weer genezen zal, maar een man heeft ons onderweg reeds verteld, dat dit niet het geval zal zijn, de koning zal het bed niet meer verlaten, heeft die man ons gezegd, maar de koning zal den dood sterven. Dat was geen mooie boodschap voor den koning, dat is te begrijpen. „Hoe zag die man er uit?" vraagde de koning. En dan vertellen de lakeien, dat het een man was met een harig kleed en een lederen gordel om zijn lenden. „O", zeide de koning, „dan weet ik wel wie het is geweest, Elia de Thisbiet. Maar ik zal hem wel leeren, zulke akelige dingen van den koning te profeteeren. Laat onmiddellijk de overste van de lijfwacht hier komen!" Dat gebeurde en toen kreeg deze bevel, direct een hoofdman met vijftig man uit te zenden om Elia de Thisbiet op te sporen en te arresteeren.

Elia verschijnt zelf. Dood des konings. 1 : 9—18.

De hoofdman rukte met zijn vijftig man soldaten uit en al spoedig zagen zij op een rotsblok in de bergen een eenzame man zitten. Ongehoord, dat er nog menschen konden zijn, die den koning durfden te trotseeren. De koning had de hoogste macht in handen, de staat was het hoogste. Zij zelven waren dienaren van koning en staat, en daarom luidde het bevel, op militaire wijze kort en krachtig: „Gij, man Gods!" (want als zoodanig stond Elia bekend) „de koning zegt: Kom af!" In naam des konings moest de man Gods dus gehoorzaam zijn. Gevoelden deze mannen dan in 't geheel niet, dat God de Allerhoogste is, en het een zeer gevaarlijke zaak is, op te treden tegen de dienaars van den almachtigen God, die niet anders doen dan Zijn boodschap brengen?

Elia antwoordde: „Indien ik dan een man Gods ben . . . . vs. 10. Door vuur van den hemel werden de soldaten en hun hoofdman vernietigd. De aanspraak: „Man Gods!" was spottend gezegd, en direct volgde daarop het bevel! „Kom af!" „Naar beneden!" „Omlaag!" Natuurlijk zullen er nieuwsgierigen geweest zijn, die de militaire troep gevolgd waren, zooals dat ook heden nog meermalen gebeurt bij het uitrukken van militairen. Spoedig zullen zij aan de wacht van het paleis verteld hebben, wat er was voorgevallen. Maar inplaats van ontzet te zijn over deze gebeurtenis en tot inkeer te komen, krijgt een nieuwe afdeeling van 50 man met een officier bevel, te volbrengen, wat de eerste troep niet had gekund Deze hoofdman treedt nog aanmatigender op. Hij zegt dezelfde woorden, noemt Elia eveneens spottend „man Gods", maar voegt aan het bevel, omlaag te komen, nog toe het woord „haastelijk", of „oogenblikkelijk", „gauw wat" of hoe wij het maar willen zeggen. In elk geval laat het oorspronkelijk woord goed uitkomen, dat geen tegenstand of zelfs aarzeling van de zijde des profeets geduld wordt. Ook deze mannen worden door vuur van den hemel vernietigd. Een derde groep wordt uitgezonden. Wellicht ware de koning zoo dwaas geweest, zijn gansche leger er voor op te offeren, om den profeet maar in handen te krijgen. Deze derde hoofdman was echter wijzer, d.w.z. hij was niet ongeloovig ten opzichte van Elia's God. Hij beval niets, maar smeekte onderdanig om lijfsbehoud voor zich zelf en voor zijn vijftig manschappen. En wonderbaar, waar werkelijk geloof en deemoed des harten openbaar wordt, grijpt God Zelf in. De Engel des Heeren geeft nu aan Elia het bevel, met dezen hoofdman mee te gaan. Plotseling staat Elia voor den koning en kondigt hem aan, wat hij reeds aan 's konings boodschappers had gezegd. Wij zouden wel graag meer bijzonderheden willen weten over het onderhoud tusschen den koning en Elia, maar heel kort wordt ons enkel meegedeeld, dat Elia's woord, eigenlijk Gods woord, want het was in naam des Heeren gesproken, gebeurde.

Aházia stierf en in het tweede jaar van Joram, Josafats zoon in Juda, werd Aházia's broeder, eveneens Joram geheeten, koning in zijn plaats.

Elia's hemelvaart. 2 : 1—18.

Thans naderde het einde van Elia's levenstaak. Met Elisa gaat hij van Gilgal. Geheimzinnig zegt hij tot zijn metgezel: „Blijf toch hier, want de Heer heeft mij naar Beth-El gezonden". Elia gaat de drie verschillende profetenscholen bezoeken, klaarblijkelijk om afscheid van zijn leerlingen te nemen. Telkens wil hij Elisa bewegen te blijven: „Blijf toch hier!" maar Elisa geeft telkens hetzelfde antwoord. Blijkbaar was aan Elisa zoowel als aan de profetenzonen geopenbaard, dat het uur van afscheid was aangebroken. Want als zij zeggen, in elke plaats die bezocht wordt: „Weet gij, dat de Heere heden uw heer van uw hoofd wegnemen zal?" luidt het antwoord onveranderlijk: „Ik weet het ook wel, zwijgt gij stil". Bij den Jordaan slaat Elia met zijn mantel het water, en er is een pad voor hun voeten. Nu mag Elisa nog zeggen wat hij begeert. En dan begeert hij de erfenis der eerstgeboorte van zijn geestelijken vader: twee deelen van Elia's profetischen geest. Dat was voor Elia wel een harde zaak, maar het zal toch geschieden, indien Elisa van zijn wegneming ooggetuige zal mogen wezen.

Plotseling maakt een vurige wagen met vurige paarden bespannen scheiding tusschen beide mannen. De Man Gods rijst hiermee omhoog, en verbaasd omhoogstarende roept Elisa: „Mijn vader! mijn vader! wagen Israëls en zijn ruiters!" De mantel van Elia is van hem afgevallen. Elisa raapt hem op en keert er mee terug. De God van Elia klieft ook voor hem het water van den Jordaan als hij het slaat. De profeten zien, dat Elia's geest op hem rust en zij buigen zich voor hem. En ze worden versterkt in de zekerheid, dat Elisa de voortzetter is van Elia's werk, wanneer zij, niettegenstaande Elisa's herhaalde betuiging het niet te doen, drie dagen lang naar Elia zochten maar zonder hem te vinden. Want Elia was nu bij God. Daar zijn wij veilig en onbereikbaar voor de menschen. Eén is er echter, Die opgevaren is tot God, Die bereikbaar is, door het gebed, onzen Heiland en Heer Jezus Christus.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

NIEUWE PEKELA. Gel. brs. en zrs. in Chr. Zondag 17 Sept. is voor onze gemeente een dag van blijdschap en zegen geworden; de dag, waarop een einde kwam aan ons herderloos tijdperk, dat gelukkig niet lang geduurd heeft. Ds. Weenink was dien dag tot ons overgekomen om onzen Voorganger, br. T. Jansma, in zijn ambt te bevestigen. Reeds in dezen morgendienst was onze kerk goed bezet, mede doordat er ook reeds een 20 tal brs. en zrs. van Haulerwijk, familie en vrienden van onzen Voorganger, en reeds enkele afgevaardigden en nog al vrij wat leden van de gemeente Stadskanaal aanwezig waren.

Ds. Weenink sprak naar aanleiding van Handelingen 26, de verzen 16 en 18, deze woorden: „Om u te stellen tot een dienaar en getuige, en hen te bekeeren van de macht des satans tot God". Zijn Eerw. kon ons den nieuwen br. Voorganger van harte aanbevelen, omdat hij er van overtuigd was, dat hij zijn aanstelling had ontvangen van Jezus Christus en door Hem Zelf was geroepen; hij vermaande hem om getrouw te zijn in zijn getuigendienst tot den dood toe, m.a.w.: liever dood dan ontrouw. Na de prediking werd tot de bevestiging overgegaan, hetgeen door oplegging der handen geschiedde. Het was een gezegende ure.

Des namiddags kwamen we andermaal samen, om te luisteren naar de Intreepredikatie van onzen Voorganger. Bij die gelegenheid bleek onze kerk zelfs te klein en moest een deel der leerzaal mede gebruikt worden, om aan allen een plaats te bieden.

Onze Voorganger sprak naar aanleiding van het eerste hoofdstuk van den profeet Jeremia. Hij vergeleek zijn werk bij dat van den Profeet, waarin ook sprake is van een Zender, een Gezondene en een Zending. Hij gevoelde evenals Jeremia zijn jongheid en onbekwaamheid voor de wellicht moeilijke taak, maar durfde deze toch aanvaarden in het vaste vertrouwen, dat God met hem zal zijn en hem in alles zal helpen.

Na afloop der predikatie werd onze Voorganger toegesproken door br. H. Enter namens de gem. en door br. D. Olijslager namens de jeugd, die o.m. zeide, dat al is onze jeugd maar klein, het toch haar begeerte is, om het Kruis van Jezus hoog te houden. Hierna zong de Zangvereen. een heel toepasselijk welkomstlied, door een der zusters onzer gem. voor die gelegenheid gedicht.

Vervolgens sprak Ds J. Huizinga namens onze Unie en Ds. Bakker namens den Bond van Baptiste Gemeenten in de Veenkoloniën. Ds. Gijsman sprak namens de Ned. Herv. gem. en namens de afd. van het Ned. Bijbelgenootschap, Ds. Taekema namens de Zevendedags Baptisten en Ds. Spliethoff namens de Ev. Luth. gemeente alhier, die allen hun beste wenschen uitspraken tot Voorganger en gemeente.

En hiermede was het einde gekomen van dezen officieelen dienst.

Na een pauze van ruim een uur kwamen we andermaal weer samen, thans in intiemeren kring, voor de begroetingssamenkomst, welke geleid werd door br. Ouderling Potjewijd. Nog vele goede wenschen werden uitgesproken door de verschillende afgevaardigden van omliggende zustergemeenten. Ook waren er schriftelijke gelukwenschen binnengekomen waarvan mededeeling werd gedaan of welke werden voorgelezen. Maar al te spoedig was het sluitingsuur daar van deze gezellige bijeenkomst.

Gel. brs. en zrs., nu weet ge weer het een en ander van de gebeurtenissen van dezen dag. Wij achten ons gelukkig, dat we thans weer in het bezit zijn van een eigen Voorganger. Geve de Heer maar dat er vele van de uitgesproken wenschen in vervulling mogen gaan, en dat de arbeid van Voorganger en gemeente tot een rijken zegen mag worden voor de plaats onzer inwoning en omgeving.

Wij bevelen ons en onze arbeid in Uw aller voorbede aan.

Met hartelijke br.groeten, namens de gem.,
De Secr. W.

RONDBLIK.

Avondmaalsbekers.

De regeeringsinspecteur van volksgezondheid in het kanton Aargau-Zwitserland dr. R. Siegrist heeft een circulaire gezonden aan alle predikanten en pastoors in het kanton, aldus luidende: „Wij veroorloven ons Uw opmerkzaamheid te richten op het feit, dat het op enkele uitzonderingen na gebruikelijk is, bij het uitreiken van den wijn in het Avondmaal of bij de communie aan de geloovigen eenzelfden beker te gebruiken, zonder dat deze voor ieder persoon afzonderlijk gereinigd wordt. Dat is niet alleen in strijd met het aesthetisch besef, maar ook met de tegenwoordige hygiënische ideeën. Wij achten het gewenscht, dat in het belang der bestrijding van besmettelijke ziekten (tuberculose, geslachtsziekten, enz.) onderscheidene bekers voor gebruik gereed gehouden worden, in zulk een wijze, dat ieder persoon uit een gezuiverden beker drinken kan".

De redactie van de Reformierte Schweizer Zeitung wijst deze bemoeienis van de gezondheidsinspectie nadrukkelijk af, constateert, dat nog nimmer in de geschiedenis gevallen van besmetting tengevolge van de avondmaalsviering zijn geconstateerd, dat ook overigens in het hotelleven de zoogenaamde gereinigde glazen, bekers, enz. geen minder „besmettingsgevaar opleveren dan de avondmaalsviering en dat in elk geval de symboliek van het zooveel eeuwen oude avondmaalsgebruik méér waard is dan eenige 20-eeuwsche gezondheidstheorie, hoezeer ook bij handhaving van het gebruik op de noodige reinheid, zoowel door de kerk als door de deelnemers en deelneemsters aan het Avondmaal te letten valt.

De reserves zijn op.

Het Zeister Zendingsgenootschap der Evangelische Broedergemeente schrijft ons, dat het den moeilijken en zoo dringend noodzakelijken arbeid in Suriname niet kan blijven doen zonder meer steun en medeleven van Protestantsch Nederland. Alle reservefondsen, die tot beschikking van het genootschap stonden, *zijn uitgeput* en de last van de tekorten wordt van jaar tot jaar zwaarder. De bange vraag van het bestuur in Zeist is, of die steun komen zal dan wel, of de Boschnegers en andere rassen in Suriname door de noodzakelijke belangrijke inkrimping van het werk aan hun lot zullen moeten worden overgelaten.

Een rijksgezangboek.

Nu de Duitsche Evangelische rijkskerk er is, ontstaat in Duitschland in onderscheidene landen drang om nu ook tot

eenheid van liturgie en met name tot invoering van een Duitsch-Evangelisch rijksgezangboek te komen. Thans heeft schier elk Duitsch land een eigen gezangboek. Dat biedt in de praktijk tal van bezwaren, o.a. doordat dezelfde liederen in de verschillende gezangboeken weer geheel andere nummers hebben en alzoo de muziekuitgaven telkens slechts voor gedeelten van Duitschland geschikt zijn.

Inmiddels wordt de invoering van een rijksgezangboek thans belemmerd door het feit, dat juist in de laatste jaren onderscheiden Duitsche landen eigen nieuwe en herziene gezangboeken hebben ingevoerd.

De stroom te Trier.

Zondag 10 Sept. is de tentoonstelling van den dusgenaamden heiligen rok te Trier plechtig gesloten. In de 7 weken der tentoonstelling passeerden 2.190.121 pelgrims de reliquie; niet minder dan 1110 extra-treinen kwamen in die periode te Trier aan.

De vaste Paaschdatum.

Uit Rome wordt gemeld, dat het kardinalencollege der Roomsch-Katholieke kerk, welke het vraagstuk der kalenderhervorming reeds geruimen tijd in studie had, zich vóór een vasten Paaschdatum heeft verklaard en dat de instemming van den paus met deze beslissing zeker kan worden geacht.

De kans op de invoering van den vasten Paaschdatum wordt dus nu zeer groot, daar van Protestantsche en Oostersch-orthodoxe zijde de instemming reeds eerder gepubliceerd werd.

De desbetreffende Volkerenbondscommissie beval aan, om den Paaschdatum te stellen op den Zondag na den tweeden Zaterdag in April; Paschen zal dan in plaats van over 5 weken te varieeren, tusschen 9 en 15 April steeds vallen.

De Nederlander 40 jaar.

Den 2en October a.s. bestaat het Christ. Hist. dagblad De Nederlander 40 jaar. Er is onder voorzitterschap van den heer J. ter Haar, waarnemend voorzitter van de Christ. Hist. Unie en met mr. dr. A. A. van Rhijn als secretaris-penningmeester een Comité gevormd, dat een jubileumfonds bijeen wil brengen van f 50.000.—, dat in de eerste plaats de positie van het dagblad De Nederlander zoodanig beoogt te versterken, dat het blad zijn invloedssfeer blijvend kan gaan uitbreiden en voorts ook nog dienen zal voor de overige Christ. Hist. pers. Er is mede een eerecomité tot dit doel gevormd, bestaande uit de heeren: jhr. mr. F. Beelaerts van Blokland, vice-president van den raad van State, oud-minister van buitenlandsche zaken, jhr. mr. D. de Geer, minister van staat, oud-minister van financiën, voorzitter van de Tweede Kamerfractie der Christ. Hist. Unie, jhr. mr. R. de Marees van Swinderen, buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister te Londen, oud-minister van buitenlandsche zaken, mr. dr. J. Schokking, lid van den Raad van State, oud-minister van justitie en prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne, minister van sociale zaken.

Het adres van het Jubileumfonds is Rijnstraat 9 (bureau Christ. Hist. Unie) te Den Haag.

Pastor Jack van Wernigerode.

Notaris L. G. James te Maarssen, deelt ons mede, dat half October de welbekende Pastor W. L. Jack van den Zendingsbond „Licht im Osten", te Wernigerode voor enkele weken in Nederland komt; hij zal hier te lande over de merkwaardige hervormingsbeweging in de Oekraïne, of over Sovjet-Rusland, voordrachten houden, met of zonder lichtbeelden. Aanvragen om spreekbeurten gelieve men zoo spoedig mogelijk te zenden aan notaris James.

MEDEDEELINGEN

Sla dit niet over.

D.V. zal onze 11e vergadering van „Broederschap van Predikanten" plaats vinden te Hengelo (O.) Woensdag 25 en Donderdag 26 October. Broeders, die iets hebben voor onze agenda, gelieven mij dat te zenden uiterlijk 9—10 October. Broeders, laat mij niet tevergeefs wachten!

Uw dw. Secr.,
H. VISSER.

Sneek, W. Lodewijkstr. 45.

5e Uitloting Obligatieleening gemeente Utrecht.

De volgende nos. alsmede coupon no. 5 zijn met ingang van 1 October a.s. betaalbaar bij de penningmeester

J. MAARSSEN,
Diezestraat 2, Utrecht.

No. 29, 34, 57, 58, 71, 72, 75, 78, 92, 97, 99, 114, 118, 121, 139, 153, 159, 162, 168, 184.

De belanghebbenden maken wij er dringend op attent dat coupon no. 1 ongeldig wordt.

D. MOLIJN, Secr.
Utrecht, Diezestraat 2.

BLADVULLING.

Niets bevordert *de onderlinge liefde* zoozeer, als *het gebed voor elkander*.

Want *oneenigheid* of *koelheid* kan tusschen hen, die elkander gedurig voor de troon der genade ontmoeten, *onmogelijk van langen duur* zijn.

ADVERTENTIEN

Zoo de Heer wil hopen onze geliefde Ouders
B. VENEMA
en
ALBERTJE VENEMA—OOST
den 29 September hun
40-jarige Echtvereeniging
te herdenken.
Dat zij nog lang gespaard mogen blijven is de wensch van hun
dankbare Kinderen
en Kleinkinderen
2e Exloërmond,
Kijl 19.

Zoo de Heer wil hopen onze geliefde Ouders
KARL KRAMER
en
MARIE KRAMER—FLEISCHER
op Maandag 25 Sept. '33 hunne
30-jarige Echtvereeniging
te herdenken.
Psalm 103.
Dankbaar geven
hunne Kinderen,
Behuwd- en Kleinkinderen
hiervan kennis.
Amsterdam (Noord).
Laanweg 18c

Vrijdag 29 September 1933 No. 2307 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Alle brieven en stukken voor de Redactie tot nader bericht te zenden aan

Ds. L. DE HAAN,
Reggestraat 52, Utrecht.

III

VREDEBODEN.

O, hoe lieflijk op de bergen
Is des vredebodes voet!
Ziet, hij brengt de blijde tijding
Van verzoening, van bevrijding,
Door des Heilands offerbloed.

Komt, vermoeiden en belasten,
Die verlichting zoekt van smart!
Hoort, Hij zal het u verkonden
Wie de vrijspraak bracht van zonden,
Zielerust en troost voor 't hart.

Komt, bedrukten en bedroefden,
Hoort de blijmaar van gena!
Van de straf zijt gij ontslagen:
Jezus heeft ze zelf gedragen
Aan het kruis van Golgotha!

Vrouwe K. W. BILDERDIJK.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

INTREEPREDIKATIE

van br. T. Jansma,
gehouden te N. Pekela, Zondag 17 Sept. j.l.

Waarmee zou ik 't gebeuren van heden kunnen vergelijken? 't Zal wel te gewaagd zijn om de vergelijking met 't uitspreken van de kroon- of troonrede door de leider eener regeering aan te gaan. Daar scharen zich de leden van volksbestuur en -vertegenwoordiging zich zooveel mogelijk volledig tezamen met daarnaast de vele belanghebbenden en -stellenden, want daar zal houding en werkdoel aangegeven worden, waardoor 't wel van de volksgenooten beöogd en bevestigd zou worden. Of zou de vergelijking met 't houden van de programmarede door de leider van een partij of beweging meer van pas zijn? Daar luisteren gretig èn leiding èn leden èn strevenden naar dat, wat doel en werk van de strijdende geest uitmaakt.

Wel heeft er vandaag iets dergelijks plaats, maar in geheel andere sfeer en vorm. De intrede van een predikant komt in vele opzichten nog 't meest overeen met 't optreden van een profeet, d.w.z. van iemand, die als geroepene Gods verkondiger van Zijn woord en wil is. Bij de intreeprediking van de leider van een christelijke gemeente zal dan ook niet zoozeer een programma van na te jagen en te presteeren arbeid ontwikkeld worden. Want dat is al te menschelijk, terwijl de afwikkeling van zoo'n programma door allerlei onberekenbare factoren nog te betwijfelen staat. Niet zoo zeer zullen daar beloften gedaan en verplichtingen opgesteld worden, van de vervulling waarvan 't wel en wee van de aaneengeslotenen zou afhangen. Want aan de mensch kleeft de onhebbelijkheid beloften en verplichtingen links van zich te laten liggen, zoodat 't uitspreken daarvan direct al de mogelijkheid en waarschijnlijkheid van teleurstelling en scheeve verhouding in zich zou sluiten.

Neen, er zal door mij niets anders gedaan worden dan te betuigen, wie me hier doet staan en te betoogen, waartoe ik hier sta, om zoo verbinding te leggen tusschen voorganger en de gemeente en allen, tot wie ik mag spreken. Wel sluit dit mogelijk weer een gedragslijn van willen en werken en een daarin gehulde belofte en plicht in zich, maar door dit „Wie" n.l. de Zender, en door dit „wat", n.l. de Zending, zijn beide — willen en werken — aan 't menschelijke onttrokken. Daarom alleen waag ik het hier te staan en voor 't eerst op te treden als herder en leeraar, dus als leider der gemeente, omdat ik een gezondene ben: achter mij staat de Zender en in mij is bewust de Zending. Geen ander schriftgedeelte is beeld en vertolking van dit beleven, dan Jer. 1. Laat me daarom eerst dit hoofdstuk mogen belichten.

Van Jeremia is ons veel bekend. Zijn leven, zooals dat uiterlijk en innerlijk verliep, is als 't ware een opengeslagen boek voor ons. Jammer is 't evenwel, dat juist de leeftijd, waarop tot hem de roep Gods kwam, onbekend is. Toch kan men wel uit levensfeiten en -duur vaststellen, dat Jer. op ruim 20-jarige leeftijd 't groote ervoer. Bij hem, die behoorde tot 't grondbezittende priestergeslacht in Anathoth, en in deze gewijde omgeving en stille streek opgegroeid was, was door deze invloeden, niet 't minst door de priesterlijke indrukken 't karakter gevormd tot weekheid en zachtheid. Zijn ziel dacht er niet aan om de eenheid met de omgeving te verbreken en op te treden als geesel voor volk en koning. In een kalm afglijden zou ook zijn levensbaan zich bewegen: te midden van 't ruwe leven had hij toch geen stand kunnen houden. Nu nog was jeugd in hem, vulden jeugddroomen hem. Maar .... God kwam. God greep in. God, de groote Werkelijke plaatste hem voor een levenswerkelijkheid, die Hijzelf bepaald had. Geen droomenland, maar levensnoodzakelijkheid door God! Wat was dit dan? God liet 't hem bewust worden, dat hij, Jeremia, bestemd was om voor de volken profeet te zijn, dit dan nog wel vanaf, zelfs van voor zijn geboorte. Hij zou uit de eenzaamheid moeten, uit jeugdig-vrome overpeinzingen, en temidden van 't geroezemoes en gewirwar van 't leven, dat in zijn hardheid zoo menigeen de rug deed krommen, 't hoofd deed buigen, de onschuld deed verliezen. Hij zou 't niet langer met zichzelf en met de kleine luidjes om hem heen te doen hebben: de volkeren zouden zijn aangezicht zien. Hij zou 't hun moeten zeggen waaraan ze gezondigd hadden, wat de wil van de God Israëls was.

Dat eischte moed, onverschrokkenheid, eerlijkheid, die zoo lang zonder uitzicht blijft in de intriges van 't volks- en volkerenleven. Zou hij in staat zijn om dat alles te doen? Moest God hem, de eenvoudige jongeman van 't platteland daarvoor gebruiken? En .... was 't onvermijdelijk? Op 't gemoed van de jonge Jeremia legt zich zwaar de last van 't van voor de geboorte bestemd-zijn voor 't profetenambt. Wat een beleven moet dat geweest zijn: door God-ik-profeet voor de volken!

Maar neen: een uitweg! „Helaas, Heer, ik kan niet spreken, want ik ben nog zoo jong", perst zich uit zijn beklemde ziel. Hij is niet geoefend in 't spreken; er zijn er, die 't beter kunnen doen, die wél goed van de tongriem gesneden zijn. Hoe zou hij! Bovendien: wie zou naar hem, die nog zoo jong was, willen luisteren. Eigenlijk heeft hij geen recht van spreken: hij heeft niet veel ervaring, heel weinig gezien. Wie zou er dan iets van hem willen aannemen? 't Lag voor de hand: 't zou een mislukking moeten worden, er kwam niets van terecht. God moest toch eigenlijk maar naar een ander, beter, geschikter iemand omzien om dát de volkeren kond te doen en ervan te verwachten, wat Hij wilde. Neen, neen, met hem, Jeremia, ging 't niet.

Maar God wist wel wat Hij deed, wie Hij kende, heiligde en tot profeet stelde. Daarom gelden voor Hem geen menschelijke berekeningen, ontwijkingen, hoe voor de hand liggend en gegrond ze naar 't menschelijk oordeel ook mogen zijn. Hij volvoert, wat Hij gedacht heeft; wil 't verrichten door dat werktuig, dat Hij in Zijn souvereiniteit daarvoor uitverkoren heeft. Daarom weg met die uitvlucht, weg met die schroom, want .... „overal, waar, d.i. naar allen, tot wie Ik u zenden zal zult gij gaan, en alles, wat Ik u gebieden zal, zult gij spreken". Met welk mensch of volk Jeremia 't ooit te doen zou krijgen, dat zou voor hem van geen belang mogen zijn, dat zou hem noch kunnen verhinderen noch beïnvloeden. Want hij zou moeten gaan, omdat God hem zond, hem aandreef. Evenmin zou zijn eigen onwetendheid of zwakte hem ervan mogen terughouden, daar 't te spreken woord door God geboden wordt. Jeremia had zelf niet uit te zoeken, waar hij heen zou gaan; dan zou stellig sympathie of afkeer jegens bepaalde menschen hem parten hebben gespeeld. Niet had hij dat te verkondigen wat hij gevoelde, anders zouden dwarsboomerij of pluimstrijkerij gemakkelijk intrek in Jeremia's bedoelingen hebben kunnen nemen. Naar hen, tot wie God hem zond: niemand voorgetrokken, niemand achteruitgezet. Dat spreken, wat God gebood: niets minder, niets meer. God was zijn Lastgever; goddelijk woord zijn opdracht. In de kracht van zijn Zender zou Jeremia gaan, in de kracht van zijn Zending staan. Dan zou er geen vrees meer zijn voor „wat zouden ze er wel van zeggen?" of „wat zou ik moeten zeggen?" In welke netelige omstandigheden, zware aanvechtingen Jer. ooit zou geraken, hij kon ervan overtuigd zijn, dat God met hem was om hem uit te redden en te behoeden. Geen eigen jonkheid, geen onwelsprekendheid zou aan Gods woord, bijstand en redding afbreuk doen, ja deze veeleer versterken en vergrooten.

Jer. was nóg jong, nóg onwelsprekend. Maar hij had een groot beleven: een Gods-ervaring gehad. Dát maakte hem anders. Juist deze roep maakte hem geschikt. Men zou naar hem moeten luisteren, omdat God hem zond. Hij zou kunnen spreken, omdat hij een zending had.

Deze algemeene opdracht: te spreken, wat God beval, krijgt zijn duidelijke omlijning. Dit zal Jer. verrichten door zijn woord: uitrukken, afbreken, verderven, verdelgen, bouwen en planten. Typeerend is deze zending voor een profeet van 't O. T. Slechts twee van de zes werkingen duiden dat aan, waardoor iets werkelijk tot stand komt of bevestigd wordt, vier daarentegen waardoor iets verzwakt of opgeheven wordt. Meer straf dan troost had Jer. te brengen, meer onheil dan heil te verkondigen. Alleen door 't scherpe hekelen van de zonde en afval, wordt afwending van de zonde mogelijk en zoo toedeeling van 't heil.

Maar zou bij deze scherpere afgrenzingen, 't nu inderdaad wel zoo komen? God kon wel wat gebieden, maar zou 't werkelijkheid worden? Stellig. Want in 't eerste profetische gezicht legt God in hem de bewustheid en overtuiging: God is wakker om 't woord te „doen". God sluimert niet maar is ijverig in 't volvoeren en machtig om Zijn woord door te laten werken tot werkelijkheid. Hijzelf is de kracht die 't werkt en uitwerkt. Ook om dat te laten komen, wat Jeremia's boodschap voor 't oogenblik is: 't dreigende onheil van 't Noorden.

„Den volken tot profeet". Over de volken en over de koninkrijken. Maar 't meest voor 't *eigen* volk, over 't eigen rijk. En wel tégen zijn volk, zijn priesters, zijn vorsten! Hij afvallig van 't volksgeloof, van de nationale kerk? Hij tegen overheid? Meer: hij landverrader? Ja, alles om der wille van zijn Zender en zending, bij wie een andere maatstaf en beoordeeling geldt. Daarom zouden ook de landgenooten tegen hem zijn. Maar de verzekering van God: „Ik ben met u" zegt hem, dat hun kracht en list te kort zullen schieten. Èn deze goddelijke toezegging èn de menschelijke tegenstand zullen uit de zwakke, weeke jongeling een versterkte, een ijzeren zuil, een koperen muur maken.

(Slot volgt.)

LOSSE SCHAKELS

Mozes' beeltenis. In een der laatste Nrs van het Algemeen Weekblad wordt iets medegedeeld over de oudste afbeelding van Mozes. Die is ontdekt in een, ergens aan de Eufraat opgegraven Synagoge van het jaar 244 na Christus. Men merkt daaruit, hoe omstreeks dien tijd de Joden zich den leeftijd van Mozes dachten, toen hij op den Sinaï de wet ontving. Een der afbeeldingen op de wanden dier synagoge stelt n.l. Mozes voor, met de beide wetstafelen in de hand. Hij is daar echter geen bejaard man, maar een betrekkelijk jeugdig persoon met korten baard en ernstige, sprekende gelaatstrekken.

Mozes' jaren. Hoe veel aannemelijker is deze voorstelling, dan die op de platen in onze oude Bijbels, waar we Mozes zien afgebeeld als een stokoud man, met langen witten baard. Dat de Joden zich in de eerste eeuwen onzer jaartelling Mozes zooveel jonger voorstelden, dan wij meenen, dat hij geweest moet zijn, zal toch wel z'n reden gehad hebben. Als wij gaan tellen, was hij 40 jaren in Egypte, daarna 40 jaren in de woestijn, dus 80 jaren toen hij optrad als Israëls bevrijder. *Deze cijfers* hebben de waarschijnlijkheid niet voor zich, en nu nog minder, nu blijkt dat de Joden van omstreeks de tweede eeuw een andere voorstelling van zaken hadden. Zij lazen het oude Testament toch ook en wisten dus ook wel welke cijfers daar genoemd werden in verband met Mozes' leeftijd, toen hij Egypte verliet en weer in dat land terugkeerde.

Een oplossing? 't Geval van Mozes' beeltenis uit die oude Synagoge bracht ons opnieuw een verhandeling te binnen, die wij voor enkele jaren lazen. De schrijver daarvan veronderstelde, dat men in oud-Israël, gelijk dat bij alle primitieve en nomadenvolken nog de regel is, met seizoenjaren rekende. In het Oosten, waar Israël geboren werd, kent men, zooals we weten, twee seizoenen: het natte en het droge. Voor een volk, dat dicht bij de natuur leeft, spreekt dit weersverschil sterker dan de loop der aarde om de zon. Dat deze veronderstelling in de Schrift zelf bodem vindt, en door verschillende feiten begunstigd wordt, toonde de schrijver aan. In den tijd van de regeering van koning David, toen Israël zijn tenten meer en meer ging ruilen voor vaste woningen en „cultuurvolk" begon te worden, ving men aan met zonnejaren te rekenen.

Verschillende „jaren". De tijd voor den zondvloed schijnt ook een eigen tijdrekening gehad te hebben. Alles schijnt toen zoo geheel anders te zijn geweest dan nu, dat we ons

daar moeilijk een voorstelling van kunnen vormen. Gedurende den tijd van den zondvloed tot aan David's regeering schijnen seizoenjaren te hebben gegolden. Daarna is men gaan rekenen met zonnejaren. De bewijzen, die in genoemd artikel voor deze stelling werden aangevoerd, kunnen we hier niet herhalen. Veel uit de verhalen der aartsvaders komt daardoor dichter bij ons, en in een meer passende omlijsting: het gebeurde met Sara in Egypte en te Gerar b.v. — In elk geval: de afbeelding van een nog jeugdige Mozes op de wanden eener synagoge uit het begin der derde eeuw steunt de opvatting, dat van den zondvloed tot David met seizoenjaren gerekend werd.

Cijfers omtrent godsdienst en kerk. Gemiddeld belijden 14.42 % der Nederlanders geen godsdienst meer. Van hen die boven de 80 jaar zijn is dit 4.51 %; voor hen beneden de 11 jaar 15.43 %. De Nederduitsch Hervormde kerk heeft onder dezen godsdienstigen achteruitgang het meest te lijden. Van de Nederlanders, die 31 December 1930 reeds 80 jaar of ouder waren, behoorden er 46.6 % tot de Nederd. Hervormde kerk. Hoe verder de leeftijden naar beneden gaan, hoe kleiner wordt dit cijfer. Van hen, die 11 jaar oud waren, behoorden op dien datum slechts 29.52 % meer tot die kerk. Van hen, die tusschen 20 en 40 jaar zijn is nog slechts een derde deel Nederd. Hervormd.

In tegenstelling daarmede is bij de Roomsche kerk een bestendige stijging waar te nemen. Terwijl van hen, die boven de 80 jaar waren, slechts 31.49 % Roomsch was, is het percentage van hen die 11 jaar waren op 31 Dec. 1930 41.1 %. Dit wil o.i. niet zeggen, dat er onder de Roomschen meer kerkelijk leven is, maar dat een Roomsche de formeele band met de kerk niet gauw doorsnijdt, terwijl een Protestant daar heel gemakkelijk toe overgaat. Hierbij spreekt echter ook nog een ander groot kwaad mee, en dat is de vrees voor het Leven, waardoor het Protestantisme zichzelf vrijwillig maar zeker uitroeit. Waar gemakzucht en angst voor de toekomst het leven regeeren, inplaats van het vertrouwen in den Almachtigen Schepper, voltrekt men een oordeel aan zichzelf. Als het Protestantisme het Leven niet aandurft, dan zal het, het leven worden uitgeschoven. Niet op b e g r i j p e n, op d o o r z i e n, maar op v e r t r o u w e n i n G o d is het leven gebaseerd. Wie dezen grondslag verlaat, zal merken dat hij reddeloos wegzinkt.

Intern Roomsch leven. We zeiden zooeven, dat de voor Rome gunstige cijfers niet zeggen, dat er onder de Roomschen meer bewust kerkelijk leven is. Dit moge blijken uit de gemengde huwelijken, die door Roomschen, ondanks de voortdurende waarschuwingen der kerk, gesloten worden. In Amsterdam sluit 40 % der Roomschen een gemengd huwelijk. En van de overige 60 % trouwt slechts 45 % voor de kerk. Dit cijfer spreekt te meer als we bedenken, dat een niet voor de kerk gesloten huwelijk naar Roomsche opvatting niet geldig is. Zulken leven, volgens de leer dier kerk, „in concubinaat". Als de kerkelijk onverschillige Roomschen even gemakkelijk met hun kerk braken als de onverschillige Protestanten met de hunne, dan zouden de cijfers der volkstelling een ander beeld vertoonen. Ondertusschen moeten allen die Christus en ons volk liefhebben zich wel afvragen, wat de ontkerkelijking van ons volk hun te zeggen heeft.

Johann Hinrich Wichern. Den twaalfden September van dit jaar is het honderd jaar geleden geweest, dat Johann Hinrich Wichern, gegrepen en gedreven door de liefde van Christus, in de onoogelijke, vervallen, maar nu wereldbekende arbeiderswoning, het „Rauhe Haus", te Hamburg zijn arbeid begon onder de verwaarloosde manlijke jeugd. Hoe is dat liefdewerk door den Hemel gerechtvaardigd en gezegend! Als resultaten van dit toegewijde leven somt de N. Rott. Courant op:

„1. dat bij het Centraal-comité der Inw. Zending in Duitschland in 1931 waren aangesloten: 35 soorten vereenigingen die tezamen over 12.000 inrichtingen beschikken, waarin 390.000 bedden of plaatsen beschikbaar zijn;

2. dat Wichern de vader is geworden der moderne gestichtsopvoeding, voorbeeldig, ook nu nog, eveneens voor het buitenland;

3. dat hij in de soliede opleiding van werkers op de velerlei terreinen der inwendige zending, vooral voor de opvoedingsgestichten een nieuwen tijd heeft ingeluid;

4. dat hij op het terrein van de verzorging der z.g. misdadige jeugd, van de gevangenen en hun reclasseering de groote richtlijnen getrokken heeft;

5. dat nog heden het „Rauhe Haus" aan pl.m. 500 moeilijk opvoedbaren leiding geeft."

En van den geest, waarin protestantsche heiligen hun werk doen, getuigt zijn afscheidswoord:

„Ik heb den Heiland in mijn leven steeds beleden — wel met groote zwakheid, maar Hij zal mijn zonden vergeven, daarop staat al mijn hoop".

Welk een gave Gods zijn zulke mannen!

L.

III

UIT EEN BRIEF VAN Zr. G. REILING.

Een gebied zonder evangelie. Klopt Christus op onze deur om het voor Hem op te eischen?

Het Roomsche gevaar.

„Als de kans er is, dat de broeders en zusters meer zendelingen uitsturen, dan zouden ze misschien kunnen samenwerken met het Baptiste Zendingsgenootschap in Engeland en wel zoo dat zij zelve verantwoording hadden. Wij moeten noodig *een nieuwe post* erbij openen in zuidelijke richting. Als men daar nu eens iemand zond, die met de Yakusu zendelingen samenwerkt. Een zendingspost te Opala of wat zuidelijker.

Nog meer naar het zuiden, maar toch ook aan de Lomami, werken onze Amerikaansche broeders. Dus tusschen deze Amerikaansche post en de onze in ligt *een gebied met misschien meer dan één volksstam, dat door de christelijke zending niet bewerkt wordt.*

Dat beteekent een nieuwe taal leeren, d.w.z. een taal, die nog niet geschreven is, ofschoon er hier inboorlingen zijn, die iets van die taal verstaan. — — — — Het gaat ons hier goed. Het werk op het station groeit. De omliggende dorpen en vooral de dorpen wat verder weg moesten noodig wat vaker bezocht worden. De onderwijzers behoorden eigenlijk vaker en langer hier te komen om onderwijs te ontvangen. Ondertusschen wordt er van Roomsche zijde hard gewerkt. Een nieuw Roomsch zendingsgenootschap gaat Isange als zijn zendingspost innemen. Indien wij wat eerder een helper hadden gehad om met Mill samen te werken en een dokter om het medisch werk te verzorgen, zou dat wellicht niet zijn gebeurd. — — — — — —

Onze kerk is te klein en niet sterk genoeg om vergroot te worden. Nu heeft iemand onzer 100 p. st. beloofd voor een nieuwe kerk en de vader van mevr. Chesterman heeft een telegram gestuurd waarin hij 200 p. st. toezegt. Dus nu kunnen we steenen bakken. Er is nog meer noodig, maar er zal nog wel iets bijkomen en de inboorlingen kunnen ook wel wat doen. Wat men werkelijk noodig heeft, krijgt men gewoonlijk ook. Millman zei al een paar keer in de kerk tegen allen, die er waren: „wij kunnen geen geld van Europa verwachten, wij moeten deze zaak in ons gebed gedenken." En nu komen de giften al! — — — —

We hebben hier 37 meisjes. Juist zijn er weer 3 bij gekomen en een andere is naar huis gegaan. Deze week hebben wij echter 50 meisjes, daar er 12 van mevr. Millman's meisjes bij zijn. Mevr. M. en haar man zijn een paar

dagen afwezig. Zij zullen vandaag of morgen wel weer terugkeeren. — —

Met onze jongste hier, een jongetje van ruim 11 maand, gaat het best. Hij is bijna even groot als een gewoon kind van 2 jaar en loopt al een eindje alleen. Hij bezorgt ons allen veel genoegen. Onze kleinste meisjes gaan 's middags naar hem toe om met hem te spelen. — — — — — —

Het is in den laatsten tijd niet zoo verbazend heet en 's nachts nog al koel. Alice Wilkinson heeft een paar dagen koorts gehad, maar is nu weer heelemaal beter. Gelukkig! Ik maak het uitstekend."

* * *

Over den arbeid der Roomschen en het Roomsche gevaar geeft de Juli-uitgave van de zendingspers te Yakusu eenige interessante bijzonderheden onder den titel: „Inlandsche helpers in een moeilijk geval".

„Het feit, dat de Belgische regeering den arbeid van de Roomschen in de Congo steunt, wordt langzamerhand door den inlandschen helper begrepen. Gedurende de laatste vijf jaren zijn ongeveer honderd millioen franc in deze richting gegaan. Drie of meer zendelingen kunnen terrein krijgen, aan den arbeid gaan en subsidie eischen tot steun van het werk van het begin af.

Een van onze dorpsonderwijzers, die groote moeite heeft om een kleine school, van leemen muren opgetrokken en met zoo goed als geen meubilair, op de been te houden, schrijft, dat hij bezoek had gekregen van eenige Roomsche missionarissen, die om de gebrekkige hulpmiddelen en het kleine getal leerlingen lachten en tot het hoofd zeiden: „Gij moet straks onze school eens zien met behoorlijke zitplaatsen en lessenaars en leesboeken en schrijfmateriaal alles vrij! Die wordt wel vol! Wat een verschil zal dat zijn!"

Een andere onderwijzer heeft het volgende briefje afgegeven aan een van onze jongens, die het mij overhandigde:

„Verleden Woensdag ging ik naar Yakamba. Een van de eerste nieuwtjes, die zij mij vertelden zoodra zij wisten wie zij voor zich hadden, was: „sedert onze onderwijzer van ons is gegaan, is de priester om de paar dagen hier geweest en telkens zegt hij: welnu gij menschen van Yakamba, neemt toch eens een besluit en bouw mij een kapel".

Ik vroeg of zij op zijn verzoek dachten in te gaan en allen, ook het hoofd, antwoordden uit één mond: „Neen! wij begeeren hem niet en hebben hem niet geroepen. Wij hebben een school van het Baptist Zendingsgenootschap gehad en begeeren geen ander."

Ik vroeg verder of er ook waren, die den priester hun namen hadden opgegeven, maar allen riepen: „Neen!" en voegden eraan toe: „Wij hebben het hem goed gezegd, dat wij geen Roomsche maar alleen een Protestantsche school willen hebben". Daarop wendde het hoofd zich tot mij en zeide: „Gij moet dit dorp niet eerder verlaten dan wanneer mijn menschen palen hebben gebracht om een n i e u w huis te bouwen en gij moet maar de plaats aanwijzen, waar het gebouwd behoort te worden".

Het was mij een blijdschap hem ter wille te mogen zijn. Maar nu ben ik weer in mijn eigen dorp en zij hebben altijd nog geen onderwijzer. Het zal mij benieuwen wat er van zal worden, want de priester zal het laten voorkomen, dat ik in zijn arbeidsveld ben getreden en hij zal den menschen het doen gevoelen, dat hij daarover geprikkeld is. Het is gevaarlijk die blanke priesters tegen zich te stemmen. Vergeet niet, dat wij onderwijzers met vele moeilijkheden hebben te kampen."

III

GIETEN.

Alleen dit woord reeds is voldoende, om bij vele Baptisten uit het N.-O. deel van ons vaderland tal van herinneringen wakker te roepen. Want de 1e interprovinciale Landdag zal door de deelnemers niet gemakkelijk *worden vergeten*. Alle deelnemende gemeenten hebben dan ook door hunne afgevaardigden op de vergadering, die 13 Sept. j.l. te Stadskanaal gehouden werd, laten weten, dat onze Landdag zóó voldaan had, dat er geen twijfel over behoeft te bestaan, of we houden er het volgend jaar D.V. weer één, die zoo mogelijk de eerste moet overtreffen. „De basis is gelegd" zoo luidde het artikel van den secr. der voorbereidingscommissie, dat voor eenigen tijd in „De Christen" verscheen en nu willen we trachten voort te gaan met den opbouw. Er valt echter nog veel te veranderen en te verbeteren, zoo oordeelde de comm. zelve. 't Kan ook niet anders. 't Was een grootsche onderneming, die toch al onze verwachtingen verre heeft overtroffen.

Maar nu gaan we — met de ondervindingen van den eersten — ons bezighouden met den tweeden Landdag. De voorbereidingscommissie, die door de afgevaardigden der deelnemende gemeenten benoemd werd, onderging eenige veranderingen. Het vertrek van onzen br. L. de Haan naar Utrecht noodzaakte hem, zich niet herkiesbaar te kunnen stellen. Dan werd de noodzakelijkheid gevoeld, de commissie met een tweetal brs. uit te breiden, zoodat de commissie uit de volgende brs. werd samengesteld: br. v. Deursen Sr., Groningen, voorz.; br. Huizing, Musselkanaal, penningm.; br. H. Bakker, 2e Exloërmond, secr.; br. J. de Neef, Vrieschelo en br. D. Olijslager, N. Pekela.

Enkele gemeenten kwamen met voorstellen ter tafel, die door de comm. nader zullen worden bestudeerd. Allereerst betreffende de plaats. Vele brs. en zrs. waren het er b.v. niet over eens, dat een mooie mulle zandweg natuurschoon is en geloofden, dat de stofwolken de stemming nadeelig kunnen beïnvloeden. Gieten heeft buiten de stofwolken slechts stroomen van zegen te genieten gegeven. Maar geruchten kwamen ons ter oore, dat de bedoelde zandweg spoedig zal worden verhard. We zullen ons nog in verbinding stellen met den Burgemeester van Gieten en daarover nadere inlichtingen trachten in te winnen. En dan gaan we de Gieter bosschen nog eens verkennen in de hoop, er een mooier terrein te vinden. Lukt dat, dan gaan we een stap in de goede richting. In 't andere geval werden de Asser bosschen voorgesteld, doch Gieten heeft ongetwijfeld de voorkeur. Daar zijn we in elk geval zeker van de volle medewerking der autoriteiten. Dan zijn er nog zoovele dingen onder oogen te zien. Ik noem nog slechts de vraag: kan de Landdag nog niet meer aantrekkelijk worden voor onze Jeugd?

Met al de wenschen, voorlichtingen en voorstellen der gemeenten hoopt de comm. winst te doen en zij stelt zich niets minder ten doel dan, dat onze Baptiste Landdagen onder den zegen des Heeren voor de Baptisten uit het Noord-Oosten van ons land hoogtepunten in het gemeentelijk leven mogen worden en — maar nu laat ik toekomstmuziek hooren — misschien nog wel de stootkracht zullen worden voor Landdagen waaraan alle Nederlandsche Baptisten gaan meedoen.

De bespreking, waarvan ik u iets mocht vertellen, vlotte zoo prachtig, dat we daarin reeds mogen zien, hoe hoog de Landdag bij ons staat aangeschreven. Voordat we uiteengingen, werd nog bij monde van Ds. Weenink een hartelijk dankwoord gesproken aan den vertrekkenden secr. Ds. de Haan, aan wiens ijver en toewijding het groote succes van onzen eersten Landdag voor een groot deel te danken is.

H. B.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Remember, remember the end of September!

Zoo luiden ongeveer een paar regels uit een Engelsch gedicht. *Herinner U, denk aan het einde van September!*

Ja, die paar regels spoken den laatsten tijd door mijn brein. Wanneer en waar ik ze eens gelezen heb, weet ik

niet meer. Lang hebben ze verborgen gelegen misschien wel diep in mijn onderbewustzijn. Maar plots zijn ze weer te voorschijn gekomen en of ik wil of niet, ik citeer ze voortdurend. Die twee regels hebben mij te pakken. Natuurlijk zocht ik naar de reden van het plotseling opduiken dezer woorden en zie, na een weinig speuren wist ik het. En als U N. B. J. B.er even hierover nadenkt, wel dan weet gij het ook. „Denk aan het einde van September". Waarom die woorden? Welke toekomstige gebeurtenis zit hierachter? Een verjaardag of een jubileum? Neen, en toch is het een feest, hoewel er geen bepaalde feestdag voor aangewezen is. Het einde van September? Wel, dan wordt immers, leve onze zendingsactie, dan wordt de *eerste* oogst van de zendingsbusjes binnengehaald en gestort op mijn Postgiro no. 223785. Is dat even een gebeurtenis? Nu kunt U wel begrijpen, dat mijn gedachten steeds bezig zijn met het „remember, remember".

Zal de oogst groot zijn? Natuurlijk! Een ieder deed toch zijn of haar best. Het zal nog wel geen topprestatie zijn, dat weet ik wel. Sommige vereenigingen hebben nog niet de geheele maand met de busjes kunnen werken. Maar, het zal *goed* zijn, het wordt *beter* en het zal *best* worden. Of . . . . ik moet de N. B. J. B.ers niet kennen en hun enthousiasme verkeerd hebben begrepen.

Edoch, sommigen hebben aan het eerste verzoek, den ontvangst van de bus te bevestigen, niet (nog niet) voldaan. Is dit geen slecht teeken? Dat geloof ik niet, 'k denk zij hebben in hun vreugde de bus direct de eereplaats gegeven, daarbij tot offervaardigheid noodende. Hun spontaniteit deed het hun vergeten. Zij zullen den ontvangst van de bus wel bevestigen door eind September een flink bedrag te zenden. U ziet, ik ben in dezen optimist. Maar als je dat voor zulk een schoon doel ook niet bent, waarvoor dan wel?

Herinner U, denk aan het einde van September! Of ik er aan denk!! De Postgiro heeft in de afgeloopen weken misschien wel gedacht, dat no. 223785 een z.g.n. „slapende" rekening zal zijn. Maar dan hebben ze 't toch glad mis. Als bij de N. B. J. B.ers het hart tot geven dringt, dan kunnen zij veel, zeer veel missen. Eind September zal de eerste openbaring hiervan zijn! De eerste oogst! Als gaat blijken, dat er liefde in de harten is voor deze, van onzen Koning ontvangen taak, laat ons dan God danken, want het is een liefde door Hem gewekt.

Hebt gij nog bezwaren? O, leest uw Penningmeester De Christen niet? Dan moet gij hem dit blad nu brengen, bij mocht „eind September" eens vergeten, 't is haast ondenkbaar, maar voor alle zekerheid, breng hem dit blad. U kunt hem (of haar) dan meteen noteeren als abonné(e).

En nu een hartelijke N. B. J. B.-groet! Hoe die groet precies is weet ik niet. Sommigen beëindigen hun epistels daarmee. Ik denk, als het een demonstratieve groet is, zooals o.a. de fascisten hun groet hebben van opgeheven arm en den roep „heil" of „houzee", dat onze N. B. J. B.-groet wel ongeveer zóó zal zijn: de rechterarm gaat omhoog met een royaal gebaar en de mond zegt met klem *„Spek de bus"*. Elke N. B. J. B.er verstaat dat. Wees royaal, spek de bus, stop de bus vol met uw liefdegaven. Ruim en hoog is zij immers, want er moet heel wat in kunnen als wij gaan offeren. Uit de afmetingen van onze bus spreken geloof en vertrouwen!

N. B. J. B.ers en gij Penningmeesters in het bijzonder, herinnert U, denkt aan het einde van September!! Komaan gij strijders, wij willen menschen van de daad zijn!

Gegroet . . . . en *„Spek de bus"*!

De Heere zegene U en het Hem gewijde werk!

Amsterdam, G. PLANTING.
Lutmastraat 170.
Postgiro 223785.

III

DE WEEK VAN 3 t./m. 9 SEPTEMBER.

(Slot.)

4. Tenslotte willen we hier over »de zaak Ubbink« nog het een en ander opmerken.

De gegevens, die ons door de Generale Synode der Geref. Kerken, dit jaar gehouden te Middelburg, zijn verstrekt, mogen we zeker bij velen als bekend veronderstellen.

We memoreeren eventjes heel in het kort het volgende: Dr. J. G. Ubbink was door de classis Woerden afgezet, naar aanleiding van zijn boek »De nieuwe belijdenis aangaande Schrift en Kerk«. Dr. U. had bezwaar tegen zijn afzetting, en zette in enkele bezwaarschriften zijn meening nader uiteén. Aan de Synode deed hij een exemplaar van zijn »Sola Fide« met begeleidend schrijven toekomen.

Omdat Dr. Ubbink zich beriep op de Generale Synode, had een commissie deze zaak verder te onderzoeken. Dr. van Es bracht namens deze commissie rapport uit, hetgeen ruim een uur duurde.

Uit het rapport bleek nu, dat de commissie van gevoelen was, dat de Synode niet opnieuw de geheele »zaak-Ubbink« moest gaan behandelen, maar dat volstaan kon worden met het onder oogen zien van de bezwaren van Dr. U. tegen zijn schorsing en afzetting.

In het rapport werd het vooral in Dr. U. gelaakt, dat hij onderscheidde tusschen de inhoud en de vorm der Schrift. We gaan hier natuurlijk op deze kwestie niet in. Het is meer geschikt door theologen overdacht te worden dan het doorsnee-gemeentelid er mee te komen aandragen. Trouwens de kwestie zelf is al eeuwenoud.

Te Middelburg heeft men zijn hersenen dan ook niet geplaagd met het overdenken en behandelen van deze materie. Want dan was men zeker niet tot een overeenstemming gekomen.

In het rapport kwam de commissie tot de volgende conclusies:

»De Gen. Synode enz. kennis genomen hebbende van de bezwaarschriften van Dr. J. G. Ubbink te Zevenhoven gedateerd 15 Juni en 26 Juli 1933 met bijlagen;

gehoord het rapport der praeadviseerende commissie;

overwegende a. dat Dr. J. G. U. zich ten onrechte beroept:

1e. daarop, dat zijn »Proeve« slechts een bijdrage wilde zijn, om te komen tot een nieuwe belijdenis en de behandeling van zijn zaak daarom niet tot de bevoegdheid van de mindere vergaderingen behoort;

2e. dat zijn afzetting een vergrijp zou zijn tegen de zelfstandigheid der plaatselijke Kerk, en

3e. ook een vergrijp tegen zijn persoon en in het algemeen tegen recht en waarheid;

b. dat Dr. U. ook volgens haar oordeel de ingeving en de onfeilbaarheid der Schrift, haar eenigheid en volmaaktheid verwerpt en met name door de wijze, waarop hij scheiding maakt tusschen vorm en inhoud der Schrift in strijd komt met hetgeen in art. 2—7 der Ned. Geloofsbelijdenis, aangaande de heiligheid en canoniciteit en het gezag der H. Schrift wordt beleden, en daarom terecht is afgezet;

c. ook omtrent het leerstuk van de Kerk gevoelens voorstaat, en in geschriften propageert, welke in strijd zijn met de H. Schrift en onze Belijdenis en ander officieele geschriften onzer Kerken en deze in onze Kerken bij een dienaar des Woords niet kunnen worden toegelaten;

d. dat Dr. U. ten aanzien van een uitstel van de uitvoering van het afzettingsbesluit, en e.v. wachtgeld, tractement en pensioen zich ten onrechte beroept waarop hij aanspraak maakt;

besluit:

a. hoezeer ook met leedwezen, het protest in beide bezwaarschriften vervat af te wijzen;

b. een commissie te benoemen om met Dr. U. te spreken en te trachten hem met hulp van Gods genade nog van zijn dwalingen terug te brengen; en

c. van dit besluit onder toezending van het rapport kennis te geven aan Dr. J. G. U., den Kerkeraad der Geref. Kerk van Zevenhoven, de Classis Woerden en de Part. Synode van Zuid-Holland Noord«.

Nadat Prof. Dr. Ridderbos nog een enkele opmerking van formeele aard had gemaakt, werd reeds over deze conclusies gestemd. *Met algemeene stemmen werden de conclusies aangenomen.*

Dr. Kaajan rapporteerde nog over de te dezer zake ingekomen bezwaarschriften. Maar deze bezwaarschriften gaven, naar het oordeel der commissie, geen nieuwe gezichtspunten. Daarom werden adressanten verwezen naar de genomen beslissing en de daarvoor aangegeven gronden. Wel jammer voor de adressanten, maar o.i. toch correct, wanneer men de zaak principiëel beschouwt.

Feit is, dat Dr. Ubbink nu officiëel buiten het kerkverband (de Geref. Kerken) is komen te staan. We vinden zooiets droevig. Beschuldigen doen we niemand, daartoe zijn we te veel leek in de »zaak-Ubbink«. Maar tragisch is het heele geval zeker, omdat èn Synode èn Dr. Ubbink zich beroepen op de belijdenisschriften. We kunnen niet anders zien dan dat de exegese van de meerderheid heeft gezegevierd.

Men zal ons eenigszins kunnen begrijpen, wanneer we zeggen, dat we wat huiverig zijn daarvoor, dat men zich dogmatisch laat binden. Op zichzelf beschouwd is dat trouwens ook een onmogelijkheid. Want de dogmata krijgen eerst waarde door de exegese, die men er aan verbindt. Dáár schuilt nu het groote gevaar; het gevaar, dat een Synode of een enkeling een bepaalde exegese voor *de* Waarheid houdt. En dit is immers altijd erg relatief. Daarom kan men niet te voorzichtig zijn met aan een uitspraak als die te Middelburg — hoe goed de bedoeling overigens ook moge zijn — officiëel een bindende kracht toe te schrijven.

Aan Dr. Ubbink zal nochtans gelegenheid voor een samenspreking worden gegeven. Of Dr. U. die gelegenheid zal aangrijpen? En of een eventuëele samenspreking resultaat zal opleveren? We weten het niet. We willen maar eens afwachten.

D. H.

VEENKOLONIALE BOND.

Onder voorzitterschap van Ds. Hekhuis vergaderde, eveneens op Woensdag 13 Sept. j.l., te St.kan. het comité van bovengen. Bond. In het openingswoord werd onze vroegere voorz. Ds. de Haan Sr. herdacht, die met zoo groote liefde aan den opbouw der Bond gewerkt heeft. Nu zien we ook zijn zoon Ds. L. de Haan ons gaan verlaten, die onzen Bond enkele jaren als secr. heeft gediend, waarvoor hem een hartelijk dankwoord wordt toegesproken. In zijn plaats wordt br. H. Bakker van 2e Exloërmond gekozen. Het hoofdthema voor deze vergadering was: de Evangelisatiecampagne. Zooals wel in ons vaderland bekend zal zijn, heeft de Veenkoloniale Bond in 1932 voor het eerst een gemeenschappelijke Evangelisatie georganiseerd in de 5 aangesloten gemeenten. Deze is voor velen tot eeuwigen zegen geworden en we mochten ook bemerken, hoezeer dit een uitstekend middel is, de gemeenten tot grootere activiteit te zien komen. Want daarop zal groote nadruk worden gelegd: de gemeente is het, die evangeliseert; de spreker slechts het instrument, waarvan God zich bedient. Doch hierover zal hier niet verder worden uitgewijd. T.z.t. zal onze aandacht gevraagd worden voor een artikelenreeks, die deze gedachten zullen inleiden en uitwerken.

De Bondsgemeenten spraken zich door hunne afgevaardigden alle eensgezind uit, dat ook in de komende wintertijd een dergelijke evangelisatiecampagne zal worden gehouden. Op verschillende wijzen zal getracht worden deze door bidstonden en degelijke voorbereidingen een groote plaats in ons winterwerk in te ruimen, zoodat de zaak van Gods Koninkrijk daardoor gediend worde. God moge Zijn zegen aan deze arbeid verbinden.

H. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Elisa.

2 Kon. 2 : 19—3 : 27.

Les voor Zondag 15 Oct. 1933.

Wonderen van Elisa. 2 Kon. 2 : 19—25.

Wij hebben gehoord, hoe vijftig mannen er op uit getrokken waren, om den profeet Elia te zoeken, maar zij waren onverrichterzake weer teruggekeerd tot Elisa, die zich toen te Jericho bevond. Jericho was een prachtige stad, schoon gelegen, een oase gelijk. Er was ook wel water te krijgen in voldoende hoeveelheden, maar er was toch een gebrek aan dit water. Er was geen ander water, dus men moest er ook van drinken. Men werd er juist niet ziek van, maar op een manier, die de kinderen nog niet begrijpen, was het drinken van dit water oorzaak, dat er geen kindertjes geboren werden. En als er geen kindertjes geboren worden, en de menschen, die leven, worden oud en sterven ten slotte, dan begrijpen wij wel, dat zulk een land of zulk een stad, waar dat gebeurt, ten slotte uitsterft. De vijftig mannen, waarvan wij spraken, kwamen te Jericho en hebben waarschijnlijk naar Elisa gevraagd, en zoo werd het al spoedig in de geheele stad bekend, dat de groote profeet, opvolger van Elia, daar vertoefde. De mannen, die in Jericho woonden, wilden deze gunstige gelegenheid niet voorbij laten gaan, zonder daar gebruik van te maken ten opzichte van het kwade water. Zij vertelden de zaak aan Elisa. Deze beval, dat men hem een nieuwe schaal zou brengen, d.w.z. een schaal, die nog nooit gebruikt was, en daarin moest zout worden gedaan. Dat gebeurde, en toen ging Elisa met deze schaal vol zout naar de fontein, waaruit het water opspoot, dat men te Jericho noodig had. Het zout werd daarin geworpen en wat zeide Elisa toen? „Dit zout zal het water goed maken?" O neen! „ Zoo zegt de Heere: Ik heb dit water gezond gemaakt . . . ." God alleen kan hetgeen onzuiver en doodelijk is, weer rein en levend maken.

Jezus kwam op aarde om te reinigen van de zonde en den dood te overwinnen. Wij mogen Hem navolgen, als wij Zijn eigendom geworden zijn, wij moeten trachten, Hem steeds gelijkvormiger te worden, als het zout der aarde......

Elisa vertrok van Jericho en kwam te Beth-El. Maar terwijl hij naar Beth-El opsteeg op den stijgenden weg, klaarblijkelijk om de profetenschool daar (Vs. 3) te bezoeken, kwam er een aantal jongens uit de stad. Dat zijn geen onschuldige kleine jongetjes geweest, enkele vertalers zeggen „Jonge menschen", het zullen jongelui geweest zijn van omstreeks zeventien jaar. Zij hebben al gauw aan de kleeding (misschien de mantel van Elia) gezien, wie daar aankwam. Een Profeet van Jehovah! Daar moest men niet al te veel van hebben. Die fijnen, nee hoor, dat was niets gedaan. Dan de dienst van het gouden kalf, waardoor hun stad bekend geworden was! (1 Kon. 12 : 29). Zij konden het niet laten, den profeet uit te schelden en te bespotten. „Kaalkop, ga op, kaalkop, ga op!" riepen zij. Wij weten niet, of Elisa werkelijk een kaal hoofd heeft gehad. Ook weten wij niet, of het woord: „Ga op!" misschien een zinspeling was op de opvaart of hemelvaart van Elia, zoodat men er mee wilde zeggen: „Ga maar daarheen, waarheen Elia gegaan is, dan zijn wij je ten minste kwijt!" 't Was in elk geval een beleedigend woord tegenover den dienstknecht des Heeren. Elisa was echter een profeet van de daad. Hij keerde zich om toen de knapen niet nalieten, hem achterna te jouwen, en vloekte hen in den naam van Jehovah. Evenals Mozes en Aäron het murmureeren des volks

meer aanzagen als een opstand tegen den Heer dan tegen hun persoonlijk, ging het hier Elisa. Of het direct daarop gebeurde of een poosje later, ook dat weten wij niet, maar er kwamen twee beren uit het bosch. Misschien dat zij de geheele troep jonge menschen insloten, doordat er een beer vóór de troep en een áchter den troep verscheen. Zij hielden op een verschrikkelijke wijze huis, zoodat zij niet minder dan twee en veertig kinderen verscheurden. Daar zijn dus heel wat jonge menschen bij elkaar geweest en wij hooren er niet van, dat er één was, die het voor den profeet opnam. Zoo'n groote troep jongelui bij elkaar, zeker veel meer dan twee en veertig, wijst er haast op, dat het een complot was. Uit de gebeurtenissen te Jericho en Beth-El blijkt, dat, als men met vertrouwen tot 's Heeren dienstknechten gaat, men gezegend en geholpen wordt, maar als men hen veracht en bespot, men met den Heer der boodschappers in kwaden zin te doen krijgt.

Moab verslagen. 2 Kon. 3.

Nadat Elisa zich als opvolger van Elia aan de leerlingen der profetenschool te Beth-El had voorgesteld, ging hij spoedig weer heen, om de eenzaamheid op den berg Karmel te zoeken; en later ging hij vandaar naar Samaria. Joram, de zoon van Achab, was nu koning over Israël te Samaria, en ofschoon Izébel toen nog leefde, het schijnt dat men Elisa ongemoeid heeft gelaten. Iets was er veranderd, het beeld van Baäl werd door Joram weggedaan, maar helaas niet vernietigd. Daartusschen is nog een groot verschil.

Bij de verdeeling van het rijk was Moab aan Israël toegevallen en Edom aan Juda. Reeds onder Aházia was Moab van Israël afgevallen (2 Kon. 1 : 1) maar daar Aházia spoedig ziek werd en niet eens volle twee jaar regeerde, was er niets tegen Moab ondernomen. Joram vond nu, dat de tijd gekomen was, iets tegen Moab te doen, namelijk, toen hij koning geworden was en de koning der Moabieten, Mesa, ook hém de verschuldigde belasting weigerde te betalen. Joram monsterde gansch Israël, d.w.z. hij riep alle dienstplichtige mannen op tot den strijd en verzamelde zoo een talrijk leger. Tevens verbond hij zich met Josafath, den koning van Juda, en men besloot, langs den Westkant der doode zee te trekken en door het land van Edom heen de Moabieten aan te vallen. Men kon dan tevens de strijdbare mannen van Edom meenemen als een welkome hulp. De aanvoerder der Edomieten wordt hier ook koning genoemd, hoewel hij eigenlijk geen zelfstandige koning was, maar een stadhouder van den koning van Juda. (1 Kon. 22 : 48)

Josafath heeft behoefte aan een woord des Heeren, vóór men in deze onderneming verder gaat. Hij heeft echter geen behoefte om een Baälsprofeet te hooren. Vs. 11. (Vergel. 1 Kon. 22 : 5—7). Toen antwoordde één der hoogere officieren, die evenals Obadja (1 Kon. 18 : 3) een stille aanhanger van Jehovah was, dat hij er wel een wist, die „water op Elia's handen goot", d.w.z. die dagelijks bij Elia was en ná Elia zeker de vertrouwdste profeet moest zijn.

De tent der aanvoerders stond klaarblijkelijk op een hoogte, en zoo daalden zij af en zochten Elisa op. Deze wilde echter niets van hen weten en uit de woorden, die hij tot Joram richt, merken wij wel, dat deze rustig toeliet, dat de Baälspriesters hun gang gingen in het land, hoewel het beeld van Baäl niet openlijk meer vertoond werd. Joram antwoordt, dat het gaan naar de Baälsprofeten hem niet kan helpen, en hij verzoekt, hem niet af te wijzen: „Zullen dan drie koningen met hun legers te gronde gaan?" Elisa verlangt dan, dat men een speelman zal laten komen, die op zijn snaarinstrument moet spelen. Overal om hem heen is het rumoer van de vele soldaten, innerlijk is Elisa opgewonden door de verschijning van Joram en de anderen; hij moet innerlijk stil worden, en daartoe werd in die tijden dikwijls dit middel aangewend. (Denk aan Saul, voor wien David moest spelen.) Onder het spelen kwam de hand des Heeren op Elisa. (1 Kon. 18 : 46). Het overige van 2 Kon. 3 spreekt voor zich zelf. De Moabieten konden niet tegen de overmacht op, maar toen de koning van Moab zijn oudste zoon, de kroonprins offerde ten brandoffer op den muur, werden de Israëlieten van afschuw vervuld over zulk een daad en verwijderden zich. Zulk een land, waar men zulke opvattingen huldigde, wilde men niet tot eigen land rekenen.

Als wij God dienen, wat worden wij dan toch voor zeer veel kwaad bewaard.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

SIDDEBUREN. Door middel van onzen boodschapper „De Christen" laten wij de brs. en zrs. van andere gem. weten, dat het ons te Siddeburen goed gaat. De Heer geeft Zijn zegen op de prediking des Woords en de vrucht blijft niet uit. Den 21sten Mei werden 1 br. en 1 zr., die gehoorzaam waren aan 't bevel des Heeren, door den doop in de gem. opgenomen; en Zondag den 17den Sept. werden 1 br. en 2 zrs. gedoopt. Bij die gelegenheid was ons kerkgebouw tamelijk goed bezet en werd met aandacht geluisterd naar de prediking van Ds. Huizinga, die sprak uit Hand. 16 : 30, laatste gedeelte. De Heer was kennelijk in ons midden. Na de prediking schaarden we ons als gem. met de nieuwe leden om den Disch des Heeren en werden de nieuwe leden bij monde van Ds. Huizinga welkom in de gem. en in den strijd toegeroepen. Brs. en zrs., het waren goede dagen; voorwaar wij hebben 't goed. En wij gaan voorwaarts, vertrouwende, dat door 's Heeren zegen de oogst hier groot wordt.

F. M., Secr.

W. br. M. Let eens op het adres van den tijdelijken Eindredacteur!

INGEZONDEN.

Besluiten van onze Algemeene Vergadering.

Over bovenstaand onderwerp schrijft de Unie-secretaris in De Christen van 22 September l.l. zeer behartigenswaardige dingen. Het begint met de logische opmerking dat: „*Besluiten van onze Algemeene Vergaderingen worden genomen om te worden nageleefd*".

Natuurlijk.

Onnoodig nog te zeggen zoo vanzelfsprekend is het.

Ongetwijfeld. Er valt echter op deze regelen een zeer eigenaardig licht als we ze bezien in het licht van wat L. schrijft in De Christen van 25 Augustus dezes jaars.

Daar luidt het in een stukje over de Tongenbeweging:

„De Algemeene Vergadering demonstreerde haar instemming met het afkeurend oordeel van den referent en haar meegevoel met die lijdende gemeente, door te besluiten honderdduizend exemplaren van het referaat te laten drukken.

De Uniecommissie, bezadigd als altijd, *voerde dat besluit eenvoudig niet uit*".

Ik wil nog een feit noemen:

Op de Unievergadering te Stadskanaal is besloten dat op de z.g. Wereldbondzondag door de Gemeenten van predikanten geruild zou worden en ook die gemeenten die zelf geen predikant hadden op die Zondag er een zouden krijgen. Zoodat in al de Gemeenten eens in dat jaar een predikant zou komen om eens onze harten warm te maken voor onze Wereldbond.

We vernamen dat de zaak niet tijdig geregeld kon worden, we wachtten tot een volgend jaar, maar ook toen is dit besluit niet uitgevoerd. Ook hier geldt dus weer de zin: *de Uniecommissie voerde dat besluit eenvoudig niet uit.*

Kijk broeders ik vind het uitstekend dat we ons aan onze eigen besluiten houden. Dat moet. Maar dan moet de Uniecommissie dat óók doen. Doet zij het niet dan mag het haar niet bevreemden wanneer ook gemeenten of personen van die besluiten afwijken.

Hnsb. J. R. F.

MEDEDEELINGEN

„Zusterhulp".

van afd. Hengelo (O.) f 25.—
van Jongel.ver. Muntendam - 20.—
van Mevr. Visser-de Boerte Sneek - 25.—

Hartelijk dank!

Met zr. groeten, Uw
A. BOITEN—ATTEMA.
Den Haag, Abrikozenstr. 188.
Giro 223958.

Mededeeling N. B. J. B.

Sinds Dinsdag 19 Sept., op welke datum de Jeugdraad een vergadering had is hij als volgt tezamengesteld:

Ds J. W. Weenink, Voorz.

Ds. A. P. Barendregt, Vice Voorz. en Red. v. „Jong Leven".

Ds. L. de Haan, Secr., Reggestr. 52, Utrecht.

Br. D. Molijn, Penningm. en Adm. v. „Jong Leven", Diezestr. 2, Utrecht, Giro 70920.

Br. G. Planting, voor onze Zendingsactie, Lutmastr. 170II, A'dam, Giro 223785.

Men gelieve goed nota te nemen van deze verandering, en voortaan alle correspondentie te richten aan het adres van Ds. L. de Haan.

A. P. BARENDREGT.

Zondagsschoolroosters.

Gaarne zou ik van de Zondagsscholen, die de Roosters 1933 nog niet betaalden, spoedig het geld willen ontvangen. Voor het gemak noem ik maar even de plaatsen, waarheen zij gezonden werden en daar achter het verschuldigde bedrag. E.-Erfsch.veen f 6.—; Haulerwijk f 7.20; Valthermond f 3.—; en Enschedé f 2.40.

Hartelijk groetend,
G. BOURITIUS,
Deventer, 1e Weerdsweg 123.
Giro 151970.

N. B. V. B. „Zusterhulp".

De eerste volle week in Nov. denkt het hoofdbestuur te vergaderen in den Haag. Waarschijnlijk zijn er vereenigingen in die buurt, die gaarne een avond een bestuurslid in hun midden hebben. Willen de secretaressen zoo goed zijn, even te schrijven, welke avond zij wenschen, dat voor hen wordt gereserveerd?

Gemeenten in 't Zuiden, waar nog geen afd. Zusterhulp is, en waar men belang stelt in ons werk, willen we gaarne bezoeken, om in overleg met de bestaande vrouwenvereen. of kerkbesturen, ook daar een afdeeling op te richten.

Afdeelingen, die nog wenken, vragen of voorstellen hebben voor de bestuursvergadering, gelieven deze in te zenden *voor* 1 Nov. a.s.

Secr.e N. B. V. B.

Alteveer, post N. P.

Vergadering Comité N. B. B. G.

Aan de afgev. van de gem. Groningen, Haulerwijk, Hoogezand, Foxhol, Siddeburen en Delfzijl.

Vergadering v. h. Com. van de Noordelijke Baptiste Gemeenten, D.V. op Dinsdag 3 Oct. 's nam. 3 uur, in de kerkeraadskamer v. d. Bapt. kerk te Groningen.

Agenda:

1. Opening.
2. Notulen.
3. Bespreking winter-campagne.
4. Bespreking ruiling van Predikanten.
5. Voorbereidende bespreking van de Paaschconferentie te . . . .

De Secr. J. HUIZINGA.

CORRESPONDENTIE

Enkele stukken zullen tot het volgende nummer moeten blijven overstaan, omdat er deze week nog al veel copie is binnengekomen.

d. H.

LEESTAFEL.

De Vacantie-emoties van Juffrouw Begijntje, door Annie Vreeland. Uitgave van G. F. Callenbach, te Nijkerk.

Juffrouw Begijntje, van eenvoudige afkomst, na twintigjarigen dienst en omgang met barones en freules op het kasteel, gepensionneerd, maakt een vacantie-uitstapje naar Scheveningen. Het tafereel, dat zich daar voor haar oog ontrolt, botst zeer tegen haar deels ouderwetsche deels christelijke opvattingen van degelijkheid en fatsoen en leidt tot een reeks milde conflicten met haar pensiongenootje, een O. Weeërsjongedame, waarbij laatstgenoemde zich haar geestelijken achterstand en levensleegte, ondanks alle mondain gedoe, pijnlijk bewust wordt en gaat deelen in Begijntjes, achter antieke vormen schuil gaand, rijk geestelijk bezit.

Het boek geeft meer en heeft meer diepte dan de eerste bladz. doen vermoeden.

Voor hen, die Scheveningen kennen en met Scheveningsche toestanden op de hoogte zijn, heeft dit boek nog een aparte aantrekkelijkheid.

Het boek verscheen als laatste deel van den 36sten jaargang van de Christel. Bibliotheek.

L.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 6 October 1933 No. 2308 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Alle brieven en stukken voor de Redactie tot nader bericht te zenden aan
Ds. L. DE HAAN,
Reggestraat 52, Utrecht.

IN MEMORIAM*

bij het heengaan van onzen geliefden broeder JACOB DE HAAN.

Toen ons onlangs in 't verre Westen
De tijding ook ter oore kwam,
Dat Hij, de God van dood en leven,
Ook dezen broeder tot Zich nam,

Stond ik als 't ware somber peinzend,
In mijn gedachten even stil;
En zag: hoe moeilijk ook in dezen
„Amen" te zeggen op Gods wil.

Waarom moest zóó dat leven enden,
Zoo plotseling en onverwacht?
Dat had ik heel niet durven denken,
En allerminst ook zóó verwacht.

Hoe vreemd toch zijn des Heeren wegen.
Ze te verstaan is ons te zwaar.
Zijn daden zijn gelijk Zijn wezen,
Voor ons als scheps'len — wonderbaar.

Geen ding geschiedt er ooit gewisser,
Dan 't hoog bevel van 's Heeren mond.
Zijn God'lijk almacht spreekt, en 't is er,
Zijn wil gebiedt, en 't wordt terstond.

Doch zullen wij ons nu verliezen
In dit zoo diep ontroerend feit?
O neen, laat ons ook dit beschouwen,
Nietwaar, in 't licht der Eeuwigheid!

Zij gaan naar huis, Gods welbeminden,
Als overwinnaars onder 't Kruis!
De dood is d' ingang tot het leven,
De Heer haalt Zijne kind'ren thuis.

Geen wonder, dat het oog verduistert,
Door tranen over hen geschreid.
Dàt immers zijn de ware blijken
Van liefde en erkent'lijkheid.

Maar als wij denken aan de vreugde,
Hiernamaals voor Gods volk bereid,
Dan willen wij ze onderdrukken —
Ook deze stemmen van den tijd.

Neemt weg dat rouwkleed! staakt dat weenen!
Zwijgt klagers met uw droeve taal!
Zeg mij, o Dood, waar is uw prikkel,
O Hel, waar is uw zegepraal?

Ik hoor een and're, blijder stemme
Uit 's Hemels zaal, uit Hooger sfeer:
„Kom in, o dienstknecht, gij getrouwe;
Beërf de vreugde van uw Heer".

Benevens zorgen, die u drukten
Voor uw zoo talrijk huisgezin,
Drong u de liefde van uw Meester
Tot onverdeelde zondaarsmin.

Er was voor u geen grooter vreugde,
Dan zondaars leiden tot het Kruis.
Uw loon zal groot zijn in den hemel,
Met hen vereênd in 't Vaderhuis!

Familie, vrienden, zusters, broeders,
Wij staren dezen broeder na
Met een „Tot weerzien in den hemel",
Door 't werk, volbracht op Golgotha.

Straks worden wij, de een na d' ander,
Van onzen arbeid afgelost.
En daarom, pelgrims hier beneden:
Tot d' aftocht klaar, op onzen post.

Hoe duid'lijk is 't ons weer gebleken,
Dat ook de mensch zijn tijd niet weet.
Dus minder aan het ondermaansche
En meer aan 't hemelsche besteed.

De lendenen omgord, geliefden,
De pelgrims-reisstaf in de hand,
De voet geschoeid, de lampen brandend
Op reis, op reis naar 't Vaderland!

Dààr worden allen weer vereenigd,
Van Oost en West, van Zuid en Noord;
En zingen 't lied van de verlosten,
Vereênd met 't Englen lofaccoord.

O eind van alle moeilijkheden,
O zaal'ge rust, der ziel bereid —
Geen dood, geen rouw, geen smart, geen tranen,
Maar ongestoorde heerlijkheid.

Vaarwel, vaarwel geliefde broeder!
Een wijle zijt g' ons slechts vooruit,
Straks zullen w' elkaar wedervinden,
Wanneer ons Jezus 't graf ontsluit.

Uw broeder in Chr.,
WILLEM DE VRIES.
Grand Rapids, Mich., 546 Crosby.

* Op verzoek van Rev. D. Laansma, Grand Rapids, plaatsen wij nog gaarne deze dichterlijke ontboezeming. Red.

AAN ZEER STILLE WATEREN

INTREÊPREDIKATIE

van br. T. Jansma,
gehouden te N. Pekela, Zondag 17 Sept. j.l.

(Slot.)

„Gaat heen in de geheele wereld, predikt 't Evangelie aan alle schepselen" is de grond en inhoud van dat, wat de gezondene in 't nieuwe Verbond beleeft en uitdraagt. Waar in eens menschen hart de roep van God door Christus klinkt, bij wie roeping, onverliesbare, onbestrijdbare roeping plaats heeft, daar is een gezondene, die een zending ontvangt van zijn Zender. Hij heeft te gaan, omdat 't gebod geldt: ga. Hij heeft te spreken, omdat 't bevel luidt: verkondig. Hij heeft 't te doen tegen ieder, omdat Hij zegt: aan allen. Goddelijk is 't gebeuren in de ziel, die de bewustheid heeft, dat alleen God in Christus grond, kracht en doel van zijn werken is. „God heeft gegeven sommige tot ...." Dit van God gegeven-zijn en gesteld-zijn tot herder en leeraar, tot leider is 't, wat plicht en recht tot spreken uitmaakt. Evenwel is dat ook juist de last, die drukt en die de ziel, die de grootheid en de macht ervan bespeurt en ze daarom niet aandurft, de kreet uit 't hart lokt: „Och, Heer ...." en dan komen de beweegredenen, die iemand aan de roep willen onttrekken; beweegredenen, die naar menschelijk begrip alleszins hun reden hebben, maar desniettemin voor God uitvluchten, nietigheden zijn, omdat Hijzelf de Roepende, de Zender is! 't „Spreek, Heer, Uw knecht hoort" kwam

voort uit de jongensachtige vroomheid van de jonge Samuël. Maar de 80-jarige Mozes weet wel degelijk, dat zijn zwaar zijn van mond en tong de belemmering is voor 't hem opgedragen werk. En de jonge Jesaja ziet in zijn eigen onreinheid en zijn gebondenheid aan een onrein volk de verhindering voor de opgelegde taak. Terwijl Jeremia 't in zijn verzuchting uitspreekt, dat de onbedrevenheid der jeugd de onmogelijkheid voor de goddelijke opdracht beteekent.

Wat voor bedenkingen zouden mij niet kunnen weerhouden? Laat me ze niet noemen, maar volstaan met 't erkennen, dat Jeremia's terugschrikken ook mijn terugdeinzen was. Er zijn er, die zoo gretig en volmondig „ja" zeggen tegen hun verlangen ook op de kansel hun kunsten te vertoonen, met hun pronkerige welbespraaktheid te schitteren in hun opdringerig baaswillen-spelen zelfzuchtige bevrediging te vinden en met hun zelfvertrouwen en vroomzoete zalvingen de schijn op zich te laden van goede zieleherders te zijn volgens de regelen der volksgenade en -kunst. Maar 't zijn zielebedervers, want ware zieleherders worden enkel geboren uit de nood van 't gezondenworden, terwijl de eigen onwaardij en onbekwaamheid pijnigt. Liever duizenderlei uitwegen opgesomd, opdat men toch maar niet de „last des Heeren" tot last krijgt. Die de zwaarte voelen van wat God van hen verwacht, en daarom willen ontvluchten. En .... die toch niet ontvluchten; die toch met een Jesaja zeggen: „Zie, hier ben ik, Heer, zendt Gij mij" — na de ontreinigende aanraking. Die als een Mozes gaan — eerst na 't machtbewijs van God. *Die als een Jeremia gewillig zijn* — pas na krachtmeedeeling en -toezegging Gods. Ook ik ga — want God zelf zendt en Christus stuwt met Zijn „Ik ben met u". Deze twee doortrillen mij. Daarom alleen zeg ik „ja" tegen mijn Roepende, ondanks alle belemmering en neerdrukking door jeugd, onwelsprekendheid en wat al niet meer. Ik zeg volmondig „ja", wetend, dat juist in de zwakte van de geroepene de roepende God machtig is. Niemand om mij en niets in mij zal me kunnen paaien of ondermijnen. Want God is te werkelijk, dan dat pluimen of kritieken van menschen iets zouden kunnen beteekenen. God is te machtig, dan dat menschelijke beramingen iets, zouden vermogen.

Jeremia's tegenstanders hebben gepoogd hem over te halen, hem z.g. vaderlandsche gezindheid en burgerlijk fatsoen bij te brengen, hem in de priesterlijke en kerkelijke banen van weleer te lokken. Ze hebben hem naar 't leven gestaan: de eigen volks- en geloofsgenooten. Doch hij zei „ja" tegen God.

Ik zeg „ja" tegen God en Zijn roeping, wat ook kome, welke moeilijkheden ook dreigen. 't Ligt in de weg Gods, leidt daarom ook naar Zijn doel. Zijn roep gaat door mij tot hen, die nu leven, die anders zijn dan in Jeremia's tijd, die opgezweept zijn en meegesleurd worden door massabewegingen. Van daaruit zullen slagen, tegenslagen komen, maar ook voor hen is 't woord des Heeren.

God blijft; de menschen wisselen.

De zending blijft; de vorm, waarin ze tot de mensch gebracht wordt, is anders, is gericht naar haar eigen mogelijkheden overeenkomstig 't begrijpen van de mensch; maar blijvend heeft ze de inhoud in en put deze uit God.

En toch: de boodschap is anders. Jeremia had uit te rukken, enz. God was wakker om 't te „doen". Dat ervoer Jeremia; in Jer. 18 bezegelt God 't. God heeft Zijn Woord gedáán. Het Woord is vleesch, daad geworden. Gods heilsgedachte en -wil is werkelijkheid geworden in de Heiland Jezus Christus, Zijn Zoon. Dit is de omlijning van de nieuw-testamentische boodschap: dat Jezus Christus in de wereld is gekomen om zondaren zalig te maken. Dit woord is getrouw en aller aanneming waardig. Want 't is geen straffend woord, geen onheil, maar blijde boodschap, Evangelie! 't Bouwen en planten overtreft verre 't uitrukken, verderven! Dit is 't wat Jeremia's zending te boven gaat: de Christus-zending. Omdat Christus 't tot daad geworden Woord is, zullen alle woorden over Christus, door de Christus' geest gesproken, daadkrachtig zijn, dat verrichten, waartoe ze uitgezonden zijn. Wij Evangeliedienaars zoeken geen verstoring, maar werkelijke voeding en leiding, opvoeding en opleiding van 't goddelijke leven in hen, tot wie de God dezer genade ons zendt. Dit kan, maar alleen, als Christus de inhoud onzer zending is. Want dit leven kan slechts gevoed worden met het Brood des Levens. Dit Brood is noodig op en onder de kansels en niet geldt 't daar philosophisch banket, theologische biscuits, liberale zoetigheden, orthodox taai-taai en evangelistische verdunningen uit te reiken! Alleen Christus als daad-woord en levens-brood bouwt, bekrachtigt.

Immers daartoe stelt God herders en leeraars: tot 't geschiktmaken der heiligen voor 't dienstwerk en voor de opbouw van 't lichaam van Christus, d. i. de gemeente. Jeremia heeft de gemeente der geloovigen niet gekend. Daarom stond hij als eenling in 't volk, dat heette geloovig, Gods volk te zijn; stond hij als uitgestootene onder de priesters, die meenden in de wet en wettelijkheid de garantie voor Gods wil te zien en te hebben. Sinds de verlossingsdaad Gods in Christus evenwel is door de Heilige Geest 't bovenaardsche op aarde bevestigd: de gemeente, die is 't lichaam van Christus. Daarom is dan ook 't werk van een apostel, een profeet, een herder en leeraar, een leider gericht op heilsverkondiging, op bouwen en planten, omdat hij in gemeentelijk verband staat: met de aaneengesloten geloovigen is hij door 't lid zijn van 't lichaam van Christus verbonden. *In de roeping door God ligt de gebondenheid aan Christus. In de gebondenheid aan Christus ligt de verbinding aan de gemeente.* Aan 't eene lid komt de kracht van 't geheele lichaam van Christus, dus van de gemeente ten goede. Daarom heeft 't Woord van Christus door Zijn dienaren zoo'n kracht, omdat 't in en door de gemeente „gedaan" wordt. De dienst aan 't Evangelie is dan ook vol belofte en zegen. 't Hooge van deze roeping is 't geschikt maken der geloovigen voor 't dienen, waarin de opbouw der gemeente bestaat. Elk mede-lid is zoo mee verantwoordelijk voor de al of niet levenskrachtige uitwerking van 's Heeren woord uit de mond van Zijn gezondene.

Heiligen, geloovigen, waar ge ook woont, wie ge ook zijt, laat u dan geschikt maken, doordat dit woord vleesch wordt in u. Dan is er ware dienst, en opbouw van 't lichaam van Christus. Dan heeft 't Evangelie zijn loop, 't Woord Gods in Christus zijn daadwerking! De Zender zendt. Daarom laat niemand, noch ik noch gij menschelijke berekeningen en aanmerkingen en uitvluchten opsommen. De zending wil volbracht worden: Christus-verkondiging. Niets wil ik, willen wij weten dan Christus, door Wiens kruisverlossing alleen zondaren gered en de gemeenten opgebouwd worden.

Onverslagen, onversaagd wil ik door Gods genade staan in de kracht van Zijn zending, zal ik niet door Hem verslagen willen worden. Zoo sta ik door God voor de gemeente, voor de menschen. Hij zal 't maken.

Jeremia was alleen mond van God, als hij niet iets eigens, iets nietwaardigs uitte (15 : 19c). Ook uit mijn mond kome niets, wat uit louter menschelijke begrenzing geboren is, maar dat, wat God gebiedt. Zijn Woord, dat in Christus daad werd en 't heil verwezenlijkte.

III

LOSSE SCHAKELS

Zielooze godsdienst. Kagawa, een Japanner van 46 jaar, is thans de wereld over bekend. Hij is een geestelijk Hervormer, van wien veel kracht uitgaat. Door enkele werken over en van hem is ook ons volk in de gelegenheid gesteld met dezen zeldzamen man kennis te maken. Het laatste in het Nederlandsch vertaalde werk, dat over hem gaat, is getiteld: Een wijze uit het Oosten. Het biedt een beschrijving van zijn leven en arbeid, geïllustreerd — zou ik haast

zeggen — met verschillende citaten uit de werken van Kagawa. Die zijn typeerend voor den man en zijn werk. Een proef daarvan wil ik u hier graag voorzetten. 't Is een „Overdenking" van den man, die ons in het boek geteekend wordt.

„De godsdienst der imposante gebouwen is een hartverscheurend droeve zaak. Het is 't weggeworpen omhulsel van de ziel. Verre daarboven staat de godsdienst, die liever menschen bouwt dan tempels. Daarom verwerp ik alles wat verband houdt met dezen godsdienst der indrukwekkende architectuur.

Aan de gootlijst van de cathedraal nestelt de achterbuurt. Voor het Paleis van den Paus te Rome staan huursoldaten op wacht. Er is niets zoo droevig voor den beschouwer als deze godsdienst van cathedralen en tempels en machtige gebouwen. Het zou goed zijn, wanneer alle kerken en tempels ter wereld met den grond gelijk gemaakt werden. Wellicht zouden we dan den waren godsdienst leeren kennen. Want de ware godsdienst zou overal doordringen: in de slaapkamer en in 't studeervertrek; in de straat en in de fabriek; onze uitvindingen, onze genoegens, ons werk, ons spel, onze maaltijden, ja zelfs onze slaap moet er van doordrongen zijn".

Gij ziet: *Kagawa is een revolutionair.* Hij houdt van het echte en vreest om dat te bereiken niet voor harde maatregelen. Hoe licht wordt middel doel! Hoe licht wordt de kerk een tempel! De kerk, dat gebouw dat niet anders mag zijn dan hulpmiddel om den tempel te bouwen van levende steenen en slechts als zoodanig ons dierbaar mag zijn en . . . . moet zijn!

Een betere versverdeeling? Zooals we weten is de versverdeeling in den Bijbel van lateren datum. De oorspronkelijke geschriften hadden ook geen leesteekens. Dat geeft ons niet slechts de vrijheid maar legt ons ook den plicht op van tijd tot tijd de versverdeeling eens te vergeten en over de leesteekens heen te zien. Dr Campbell Morgan, de in Engeland en Amerika gewilde bijbeluitlegger, heeft bij zijn verklaring van Joh. 9 voorgesteld in de verzen 2 en 3 de leesteekens te verplaatsen. Het bleek, dat een der nieuwere vertalingen dat ook reeds en geheel *in zijn zin* gedaan had. Die verzen luiden, zooals ze in onze Statenvertaling voorkomen:

Jezus antwoordde: Noch deze heeft gezondigd noch zijn ouders: maar (*dit is geschied*), opdat de werken Gods in hem zouden geopenbaard worden.

Ik moet werken de werken Desgenen, die Mij gezonden heeft, zoolang het dag is; de nacht komt, wanneer niemand werken kan.

Dezelfde opvatting van de woorden, met bijgevolg dezelfde versverdeeling vindt men in de meeste vertalingen; ook de nieuwere. Bij den aanvang van vers 4 hebben zij echter niet „Ik" maar, naar de thans gevolgde uitgave van het Grieksche N. Testament „Wij".

De woorden „dit is geschied", die wij boven cursief lieten drukken, zijn er in de Statenoverzetting tusschen gevoegd. Bij de gevolgde versverdeeling, waardoor vers drie een zelfstandige uitspraak vormt, is dat ook haast wel noodig. Zulke inschuivingen moeten echter zooveel mogelijk vermeden worden. Wanneer men achter de woorden:

„Jezus antwoordde: Noch deze heeft gezondigd, noch zijn ouders"

een punt zet, en het volgende gedeelte bij vers 4 voegt, is het niet noodig er woorden tusschen te voegen:

„Maar opdat de werken Gods in hem zouden geopenbaard worden, moeten wij werken de werken Desgenen, die Mij gezonden heeft, zoolang het dag is; de nacht komt, dat niemand werken kan".

Op de vraag der discipelen:

„Rabbi: wie heeft er gezondigd, deze of zijn ouders, dat hij blind zou geboren worden?"

gaat de Heere Jezus dan niet in. Hij ontkent slechts de juistheid van hun veronderstelling. Een positief antwoord geeft Hij niet. 't Is alsof de Heiland antwoordt: *wat ons aangaat heeft dit* geval (gelijk trouwens alle lijden in de wereld) niets anders te zeggen dan dit: helpt hem!

Een andere gedachtengang. De Heere Jezus leefde in een geheel andere gedachtengang, dan Zijn jongeren. De dingen, die de discipelen verwonderden, waren voor den Heiland vanzelfsprekend. Voor de discipelen was het lijden een raadsel. Zij vroegen om het „waarom?" De Heere Jezus aanvaardde het lijden voor deze wereld als iets vanzelfsprekends. Dat deze wereld, gegeven het feit, dat ze een wereld in z o n d e is, een wereld die in h e t b o o z e ligt, een wereld vol lijden is, verwachtte Hij *niet* anders. Dat lijden kwam tot Hem als een oproep des Vaders, te helpen. Daarom stelde Hij Zijn denken en leven op lijden in, en werd voor deze wereld een Heiland, Een, die heelt.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Mijn oproep om helpers in het werven van advertentiën voor ons Kerstnummer heeft geen gehoor gevonden in onze rijen. Zelfs een verlokkelijke vergoeding heeft geen voldoende beweegkracht gehad. En dat in een tijd, waarin iedereen jammert over werkloosheid en gereduceerde inkomens, over gebrek aan geld in bouwfondsen en vereenigingskassen! „Is de kracht der dragers vervallen?" Is de moed er uit? Of zijn wij op en top klein-dorpsche menschen, al wonen we ook in een stad, zelfs in een groote stad? Of reikt onze belangstelling nauwelijks tot aan de grenzen van de eigen gemeente en niet tot aan de einden van ons land en ons werelddeel en nog verder, zoodat de arbeid der Unie en de uitgave van ons Kerstnummer slechts een derderangs plaats in onze bewustheid inneemt? Maar genoeg hierover. Nu wat anders.

We hebben voor den verkoop van onze uitgave colporteurs noodig. Verleden jaar hebben enkele broeders zich daarvoor willen geven en den arbeid voor Gods Koninkrijk uitnemende diensten bewezen. Dit jaar moeten meerderen hun Heiland en Zijn werk eeren door als Kerstnummer-colporteurs er op uit te trekken. Zijt gij een week of veertien dagen of zelfs langer vrij in de maand December? Dan is die zegen of die ramp wellicht een sommatie van uw Heer en Heiland om met Kerstnummers gewapend de wijde wereld te bestoken. Veronderstel eens, dat een dertig frissche kerels met een hemel in het hart en een pak Kerstnummers op den rug de provinciën Brabant, Zeeland, Limburg, Holland, enz. enz. bewerkten! Zou deze veronderstelling niet waar gemaakt kunnen worden? Waar wij zeer voordeelige voorwaarden kunnen aanbieden, noodigen wij allen, die lust gevoelen als colporteur aan de verspreiding van onze uitgave mee te arbeiden uit, zich met mij in verbinding te stellen.

* * *

Onlangs was ik in den Haag om er den algemeenen secretaris van het Zendingsgenootschap onder Russen, Ds. F. J. Miles, die op een doorreis van Londen naar oost-Europa was, te begroeten. Hij hield 's avonds in de Waalsche kerk onder presidium van Dr. H. Schokking een lezing, waarin hij de geestelijke en materieele nooden van het arme Russische volk uitbeeldde en het talrijke gehoor opwekte om door gebed en gave steun te verleenen. Wat mij bijzonder goed gedaan heeft tijdens mijn kort oponthoud in de residentiestad in het belang van voornoemd genootschap, was de namiddagbidstond ten huize van een familie, die warme gevoelens bewaart voor het werk der christelijke zending over heel de wereld. Het vrouwelijke hoofd had eenige van haar kennissen op een kopje thee genoodigd. Ook wij hadden het voorrecht tot de gasten te mogen behooren. De conversatie was evenals het hart en de geest van de gastvrouw breed en nobel. Na nog een oogenblik aandachtig geluisterd te hebben naar eenige ernstige opmerkingen van een onzer, knielden wij neer voor Gods

aangezicht en zocht ieder bij Hem een zegen ten behoeve van de samenkomst op den avond. Ik herzeg gaarne, dat deze huisbidstond mij verkwikt heeft. Is ze niet navolgenswaardig in verband met den winterarbeid onzer gemeenten? Veel moet er weer gebeuren in die korte dagen met hun lange nachten. Veel kan er tot stand worden gebracht. Gemeenten kunnen de wereld versteld doen staan over wonderen van bekeeringen. Maar wij hebben zulk een schromelijk gebrek aan leven, aan geest, aan den Heiligen Geest. Willen toegewijde zusters, die gaarne iets voor den Heer willen doen, eens overwegen of ze hier ook een taak hebben? Is dit misschien iets om op de vergadering van de plaatselijke afdeeling van „Zusterhulp" te worden besproken?

* * *

Ten slotte een woord aan het adres van br. J. R. F. te Hnsb. naar aanleiding van diens ingezonden stukje over „besluiten van onze Algemeene Vergadering" in het vorig nummer van ons weekblad. Het verblijdt me, dat onze broeder mijn opmerkingen van 22 September j.l. behartigenswaardig vindt. Maar dat er „een eigenaardig licht" op valt, kan ik niet toegeven. Er valt een gewoon licht op. Zijn verwijzing naar de „Tongenbeweging" en naar de nalatigheid van de Uniecommissie om een desbetreffend besluit der Algemeene Vergadering niet uit te voeren — een en ander aan de hand van een losse schakel in „De Christen" van 25 Aug. j.l. — houdt geen steek. Deze Algemeene Vergadering is niet van recenten datum en wij allen weten wel, dat vroeger de Algem. Vergaderingen hoofdzakelijk werden gehouden om wat te praten, te discussieeren, nijdig te worden, besluiten te nemen en de zaken te laten zooals ze zijn! Genomen besluiten moeten altijd worden verstaan in het licht van de mentaliteit van de besluiten-nemers. Dat deed de Commissie der Unie van toen. Daarom past eerder een woord van warme hulde dan van afkeurende critiek voor haar juiste oriënteering!

En wat de nalatigheid van de tegenwoordige Commissie betreft? Ik stem dankbaar toe, dat de Algemeene Vergadering die ze dient, van karakter is veranderd en zich goed rekenschap geeft van de draagwijdte van haar moties en resoluties en dat ze er op gesteld is, dat deze worden uitgevoerd. Maar ik heb tegelijkertijd een traan uit mijn linkeroog moeten wegpinken over de schromelijke nalatigheid van br. J. R. F. Wanneer ik het wel heb, bekleedt hij het ambt van ouderling in een gemeente of heeft dat tenminste gedaan. Is hij de gulden regel in onze gemeenschap vergeten, dat indien men een broeder ziet zondigen, men eerst onder twee neuzen met hem over het vermeende euvel spreekt om ingeval hij niet hoort hem daarna onder drie neuzen zijn overtreding duidelijk te maken en tot inkeer te brengen. Eerst wanneer deze opvoedingsmiddelen zijn toegepast en uitgeput, wordt hij aan de openbare meening prijs gegeven. O, broeder, weet gij niet, dat de hoogeerwaarde leden van het invloedrijkste college onzer Unie straks in Twente vergadert en dat een broeder, die een terechtwijzing te geven heeft, daar met beide handen wordt begroet, al komt hij ook uit Zuid-Limburg? Maar gedane dingen nemen geen keer en deze uwe nalatigheid jegens de Commissie kan nooit meer worden te niet gedaan. Nu zou de Commissie — wat echt menschelijk is naar het oordeel van alle weldenkenden — u deze schromelijke verzaking van uw eerste plichten ernstig kunnen toerekenen. Doch dat doet ze niet en dit zij u tot vertroosting. Zij oefent zich dagelijks in de lijdzaamheid en wil met deze broederlijke vermaning volstaan in de hoop . . . . . dat ze weldra bij u teekenen van beterschap mag bespeuren!

Intusschen is het mij aangenaam te kunnen mededeelen, dat de uitvoering van het besluit aangaande den Wereldbond-Zondag in voorbereiding is.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ZENDING.

Medische arbeiders gevraagd.

„The Missionary Herald" het orgaan van het Zendinggenootschap der Engelsche Baptisten geeft in een artikel publiciteit aan de ernstige en directe behoefte van het Gen. aan meerdere aanbiedingen van arbeiders. Wij lezen daar als volgt:

Het onderstaand artikel door Dr. Clement Chesterman legt den nadruk op een van deze nooden en wij bevelen het aan de aandacht van onze medische lezers aan. De gelegenheid is een dringende roepstem tot den een of anderen jongen dokter om zijn vooruitzichten hier op te geven en heen te gaan ter wille van Gods zaak. Eveneens is het een roepstem tot geloof en moed aan hen, die ons financieel steunen.

Wat Dr. Chesterman aanvoert als de dringende nood van zijn arbeidsveld kan genomen worden als een illustratie van andere nooden, even dringend, en we doen een beroep op het vurig gebed, dat de mannen en vrouwen die noodig zijn, mogen geleid worden zich aan te bieden. Willen onze lezers doen wat zij kunnen, om in ruimen kring kennis te geven van deze aangelegenheid.

R. FLETCHER, Moorshead.

Een dringende roepstem om uitbreiding van het medische werk te Yakusu.

Hij ging het land door goeddoende, en genezende allen die van den duivel overweldigd waren — want God was met Hem.

Welk een grafschrift!

Lucas de beminde dokter schreef het van Jezus van Nazareth, de Groote Geneesheer. Hij plaatst de uitdrukking in den mond van Petrus als de inhoud van het Evangelie, tot Cornelius in 't bijzonder en tot de Heidenen in 't algemeen.

Het was de inhoud van het Evangelie van David Livingstone, die stierf in de verkondiging van hetzelve, precies zestig jaren geleden, dezen zelfden dag (4 Mei) aan de bronnen van de Congo rivier vanwaar ik schrijf.

Het is de wijze waarop wij te Yakusu de Blijde Boodschap prediken.

Wij wenschen nog geen grafschrift, maar wij wenschen bovenstaand waardig te worden. En welk een gelegenheid hebben wij hier te Yakusu om het te verwerven. Ik weet niets dat het zoo nabij komt dan de praktijk en het doel van iedere medische zending.

Denk u eens in. Geroepen van God, door de stem van de Belgische regeering en van de Congo volken, om op ons te nemen de eenige voorziening van medische hulp over meer dan 150.000 inwoners, in een gebied van over 10.000 vierkante mijlen, zoo groot als de noordelijke graafschappen van Engeland, of als geheel België.

Doch we loopen vooruit. Deze gelegenheid is niet enkel gekomen door bovenstaande vraag. Meer dan twaalf jaren lang hebben we er voor gewerkt en gebeden en plannen er voor gemaakt, en nu zij tot ons is gekomen, maken we ons bezorgd, uit vrees niet in staat te zullen zijn, ze aan te grijpen.

Wij hebben er naar verlangd, het land door te kunnen gaan goeddoende, en genezende al de zieken in onze zeer groote parochie. Maar een droom zoo goddelijk, eischt heel veel menschelijke inspanning voor hij werkelijkheid wordt.

Tien duizend vierkante mijlen om door te trekken, zonder één meter spoorweg, en nu juist eenige kilometers motorwegen en maar een enkel paar voeten om te loopen. En al het volk bezwaard door den duivel of zijn zaakwaarnemers. Iedere inwoner een mensch, en ieder mensch een patient, en iedere patient een probleem.

Twaalf jaar geleden stond ik op de kust van Yakusu, om een kleine cano na te wuiven, waarin een half getrainde jongen, uitgezonden in deze overal goeddoende werkzaamheid. Hij had juist de middelen om een epidemie van slaapziekte te bestrijden welke was geslopen tot aan onze eigene deuren, een tiende van de bevolking wegmaaiend.

't Vorige jaar wenschte ik een heel anderen apostel van dit Evangelie vaarwel. Hij was de eerste jongen die heelemaal opgeleid aan onze medische school het regeeringsdiploma van verpleger

verwierf. Hij staat op het punt te gaan in den nieuwen medischen arbeid te Pimu, omdat de dokter tot nog toe geen tijd heeft om daarheen te gaan.

Een hospitaal bouwen en uitrusten, en een medische school organiseeren, die jongens kan afleveren, die in staat zijn een uur's mondeling examen in 't Fransch met goed gevolg af te leggen bij twee inspecteerende regeeringsdokters en tachtig procent en gouden verwachtingen te verwerven is geen kleine taak voor een tijd van twaalf jaren.

En nu hebben wij vijftien jongens in opleiding en zes reeds geslaagd voor ons zendingsdiploma die verlangend zijn uit te gaan en met ons te prediken en te genezen.

En nu in de Voorzienigheid Gods komt de regeeringsaanbieding tot ons makende alles zoo mogelijk en zoo begeerlijk.

Wij zijn gevraagd een volledige en geregelde visitatie van heel de bevolking te organiseeren, vrij van alle reiskosten en in het heele district zulke dorpsapotheken als wij reeds in gebruik hebben, in te richten voor behandeling van de zieken door ons personeel.

De organisatie en het bestuur van het personeel zal geheel in onze handen gegeven worden. Wij hebben de helft van het aangeboden terrein bereids aangenomen, en daarvoor ontvangen we van de regeering ongeveer 600 pond (f 7200) en ongeveer 4000 pond aan waarde voor medicijnen per jaar.

Het accepteeren van de andere helft van het aangeboden grondgebied, 't welk feitelijk het geheel van de gecombineerde Yakusu en Yalemba parochies compleet zou maken is afhankelijk of wij in staat zullen zijn een derden dokter te vinden voor Yakusu. We hebben drie dokters noodig, omdat er altijd twee op het arbeidsveld moeten zijn (vacantie) en de regeering wil hem denzelfden steun verleenen, en hem een nieuw steenen hospitaal geven als zijn basis.

Al wat wij noodig hebben om den droom waar te maken is nog een dokter en zijn salaris van het zendingsgenootschap. Geen verdere vragen van het arbeidsveld om een hospitaal voor hem, reiskosten of ondergeschikt personeel. We hebben dat alles om hem aan te bieden, en een heerlijke gelegenheid om het Evangelie uit te leven.

Geve God dat de een of andere jonge christen-dokter dit mag lezen en heengaan en zijn diensten aanbieden aan het Bapt. Zend. Gen. en voorzien in dezen specialen nood of de nooden welke andere van onze hospitalen opleveren. Het zal niet de eerste keer zijn, dat een dokter hen dit heeft gezegd, en ik geloof, zij willen het aannemen van een man die er op uit is om bovenstaand grafschrift te verwerven.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Van reizen en trekken.

Uit onze jeugd weten we nog wel dat onze voorvaderen, de Batavieren, een reizend en trekkend volk was. Al trekkende hebben ze voor ongeveer 2000 jaar hun tenten eens opgeslagen in de tegenwoordige Betuwe om, evenals eenmaal Lot, de voordeelen te genieten van de vette weiden aldaar. Om des gewinswil heeft men toen nagelaten de tenten weer op te rollen met het gevolg dat wij geworden zijn een volk dat standvastig geworden is.

Toch schijnt die trekgeest niet onder gegaan te zijn in het volk dat na hen en uit hen geworden is. Neen, zichtbaar leeft hij nog en waar mogelijk openbaart hij zich ook. Gedurende het wintertijdperk bemerkt men niets van zijn bestaan. Dan gelijken ze op de Eskimoërs tijdens hun winterslaap. Dan nestelen ze zich in de steden en dorpen en wonen behagelijk in hun geriefelijke huizen. Maar nauwelijks is de winter voorbij en de koude geweken, of de geest der vaderen wordt vaardig over oud en jong. De trekgeest openbaart zich en als het maar eenigszins mogelijk is laat men hem botvieren. Dan ontvlucht men stad of dorp om op andere plaatsen te genieten van het vrijere leven en als men niet gedwongen is om 's avonds terug te keeren, dan spant men zijn tent in bosch of duin en verkiest het veldbed of de naakte grond boven het thuis gespreide bed van zachte veeren en donzen dekens. Die drang openbaart zich in den regel niet bij den eenling, maar bij de gemeenschap. Niet alleen gaat men trekken en kampeeren maar men doet het in gezelschap. De trekgeest bevordert dan ook de gemeenschap.

De trekgeest leeft ook in onze beweging. Zoodra de zomer in het land is worden er plannen gemaakt om gehoor te kunnen geven aan den roep die zeker komen zal. Van zondagsschool tot bijbelstudieclub en van kleine meisjesvereeniging tot vrouwenvereeniging maakt men zich op om een of meer dagen stad of dorp te verlaten om dan na terugkeer weer een jaar te teren op de herinneringen van die enkele dag of dagen.

Ook dit jaar hebben in onze beweging verschillende vereenigingen gehoor gegeven aan de roep van de trekgeest en zijn eigen vaste woonplaats ontvlucht om een of meer dagen te genieten in meer of minder bekende streken. Door de kortheid van duur van zoo'n dagje zal men echter wel niet zooveel genieten als men eigenlijk wel wenscht, en mogelijk wordt er ook niet zooveel genoten als genoten kon worden. Dit laatste is vaak een gevolg van het feit, dat geen gebruik gemaakt wordt van de middelen waardoor het genieten zoo hoog mogelijk kan worden opgevoerd. Een van de middelen daartoe is wel het gebruik maken van de kennis en ervaring van anderen die ons daarmede kunnen en willen dienen. Wanneer we meermalen naar eenzelfde streek gaan dan profiteeren we telkens van de ervaringen die we vroeger opdeden. Waarom zouden we als we voor de eerste maal in een onbekende streek komen geen gebruik maken van de kennis en ervaringen die anderen voor ons daar opgedaan hebben. Nu hebben de bewoners van zoo'n streek uiteraard de meeste ervaringen en wanneer we nu daarvan gebruik kunnen maken kan het niet anders of het zal ons genieten ten goede komen.

Het schijnt echter dat men daarvan in onze kringen niet alom overtuigd is. Zoo is mij ter oore gekomen, onder meer door ons weekblad, dat er dit jaar vereenigingen zijn geweest uit onze gemeenten, die een reisje gemaakt hebben naar een plaats zonder dat de daar gevestigde gemeente of jongeliedenvereeniging dat geweten heeft. Wanneer deze geweten had, dat een zustervereeniging haar stad wilde bezoeken, ik ben er verzekerd van, dat gemeente of j.l.vereeniging haar gaarne met raad en daad had willen terzijde staan. Gebruik makende van die bereidwilligheid had dan voor zoo'n dag een programma samengesteld kunnen worden, waardoor in een minimum van tijd het maximum genoten kon worden. Bovendien zou daardoor de band, die gemeenten en N. B. J. B.ers onderling verbindt, versterkt kunnen worden. Dit laatste is zeker niet minder belangrijk. De jeugd uit die gemeente heeft meermalen voor haar reisjes naar den vreemde, als daar een gemeente was, haar hulp ingeroepen en nooit tevergeefs. Met dankbaarheid denkt ze daar nog aan terug, want die hulp was steeds een oorzaak dat de dag ten volle benut kon worden om te genieten. Toen ze nu hoorde dat er vereenigingen in haar stad geweest waren, zonder dat ze in de gelegenheid geweest waren om te helpen, heeft haar dit leed gedaan. Ze wilde zoo gaarne vergelden voor wat ze zelf genoten heeft.

Gedane zaken nemen echter geen keer. Voor dit jaar is er niets meer aan te veranderen. Wel kunnen de vereenigingen er bij een volgend trekseizoen rekening mede houden en hier en daar gebruik maken van de gelegenheid die er is om door anderen voorgelicht en geholpen te worden. Dat helpen komt dan niet alleen de trekkers ten goede, maar zal ook de band onder de N. B. J. B.ers versterken. Paulus heeft gezegd: Dient elkander. Laten we hen die willen die-

nen de gelegenheid om te dienen niet onthouden.

Vriescheloo. DE NEEF.

N. B. J. B. Zendingsactie.

De eerste vruchten.

De eerste vruchten van liefde tot onze zendingsactie zijn openbaar geworden. Reeds voor September geheel ten einde was kwamen enkele bedragen binnen. Aan de spits staan nu twee vereenigingen. Nw. Weerdinge en Amsterdam. Zij waren de eersten. Hun bijdragen kwamen met dezelfde post binnen. Mijn hart jubelde! Hier volgen nu de namen van 4 kwieke N. B. J. B. afdeelingen met hun bijdragen over September j.l.:

Nw. Weerdinge f 6.65; Amsterdam f 7.—; E.-Erfsch.veen f 3.50; Zwolle f 1.60.

Bravo! Hartelijk dank, vrienden. De jeugdraad drukt u aan haar hart.

D.V. volgende week nieuwe openbaringen van toewijding!

Enkele mededeelingen:

1e. Gem. *Heeg* heeft onze bus ontvangen doch heeft nog geen jeugdvereeniging. Zij zal nu trachten zulk een vereeniging op te richten. Nu dat hadden wij wel gedacht, broeders te Heeg! Een Baptiste gem. heeft een hart vol liefde voor de jeugd en een oneindige zorg voor haar zieleheil. U zult slagen! De jeugd van Heeg moet komen onder de banier van onzen Koning! N. B. J. B.ers gedenkt nu de pogingen van Heeg in Uw gebeden!

2e. *Giroformulieren* zullen gedrukt worden met naam en nummer. U ontvangt dan wel enkele exemplaren. Mochten zij voor eind October niet klaar zijn dan ontvangt U eerst nog één gestempeld formulier. Zij die het geld van hun rekening overschrijven ontvangen geen nieuwe formulieren.

3e. *Spek de bus!*

D.V. tot de volgende week.

G. PLANTING.

A'dam-Z., Lutmastr. 170[II].

Giro 223785.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De Sunemietische.

2 Kon. 4 : 8—37; 8 : 1—6.

Les voor Zondag 22 Oct. 1933.

Gods wegen met de Zijnen. Vs. 8—37.

Van Samaria uit ging Elisa dikwijls naar den berg Karmel. (Vs. 23; 9; 2 : 25) Zuidelijk van Samaria lag Gilgal, Bethel en Jericho, waar profetenscholen waren en Elisa dus altijd een thuis had, als hij daar kwam. Anders was het in het Noorden, waar echter ook trouwe aanhangers van Jehovah woonden en God zorgde er wel voor, dat Elisa met hen in aanraking kwam. Vele predikanten, evangelisten, colporteurs en ook leden der gemeente hebben dat menigmaal ervaren. (Misschien weet gij een voorbeeld uit eigen ervaring).

In de stam van Issaschar lag de stad Sunem aan een uitlooper van den z.g. kleinen Hermon, niet ver van den Karmel. Elisa moest door de vlakte van Jisreël gaan, om naar Sunem en van daar op den Karmel te kunnen komen.

Veel bijzonderheden weten wij niet, maar wij kunnen het ons misschien zoo voorstellen, dat Elisa daar meermalen voorbij kwam en een gesprek met die vrouw aanknoopte, wellicht heeft hij wel eens om drinkwater gevraagd. Het was die vrouw toen opgevallen, dat Elisa geen gewone man was en ook niet de praatjes had, die gewone mannen van dien tijd zouden hebben. Hij had het al gauw over God en zij had bemerkt dat hij een man Gods was, en dat niet alleen, maar zij had ook bemerkt, dat hij werkelijk een heilige man Gods was. Hij was niet een z.g. man Gods, zooals velen zich lieten noemen, maar hij was het ook werkelijk.

De vrouw (de toevoeging „groote vrouw" in onzen Bijbel heeft de beteekenis van aanzienlijke, welgestelde vrouw), had een plannetje, waarover zij met haar man eens sprak. Zij stelde haar man voor, boven op het platte dak van hun huis, waar men wel ging wandelen, een apart kamertje te laten bouwen met alles er in, wat noodig was, een bed, een tafel, een stoel, ook verlichting, zoodat de profeet, de man Gods, altijd een toevluchtsoord had, waarover hij te allen tijde kon beschikken. De profeet Elisa was blij met deze attentie en hij maakte er dan ook direct gebruik van, zoodra hij weer door Sunem trok. Een ieder, die wél doet aan de dienstknechten van God, wordt rijkelijk beloond, zooals het gewoonlijk slecht gaat met hen, die Gods boodschappers niet goed behandelen. (Denk aan de scheldende jongelieden en de beren). Het was trouwens wel meer gebruikelijk, op de wijze, als deze vrouw deed, een profeet een dienst te bewijzen. (Zie 1 Kon. 17 : 19). Elisa wilde gaarne iets voor de vrouw en haar gezin doen. Hij gaf zijn knecht Gehazi opdracht, eens met haar te praten, om te weten te komen, waarmee hij haar van dienst kon zijn. Als men misschien het één of ander wenschte van de regeering des lands, van den koning of de machtigste ná hem, den krijgsoverste, dan zou Elisa misschien van voorspraak kunnen zijn. Maar de vrouw had geantwoord: „Ik woon in het midden mijns volks", m.a.w. „Aan het hof en bij de machtigen en aanzienlijken van het land heb ik niets te zoeken of te wenschen". Met het „ik woon" wilde zij tot uitdrukking brengen het begrip van een tevreden en gelukkig leven. Misschien heeft zij er wel ronduit bij verklaard, dat zij de profeet niet om de een of andere belooning, maar om Gods wil had opgenomen in haar huis. Als Gehazi deze dingen aan zijn meester mededeelt, heeft deze nog des te meer behoefte, iets goeds voor de vrouw te doen. Hij vraagde daarom aan zijn knecht, of hij zelf niet iets wist, of hij niet het één of ander had opgevangen van hetgeen de vrouw graag wenschte. Nu, heeft Gehazi toen gezegd, zij heeft geen kinderen en zij zou zoo graag een lief kindje, een jongetje willen hebben. Toen had Elisa voor haar gebeden en God had aan Elisa duidelijk gemaakt, dat zij een kindje zou krijgen. Daarom liet Elisa de vrouw roepen en vertelde haar, dat ongeveer een jaar later een zoontje geboren zou worden. De vrouw wist niet wat zij hoorde en kon het zich haast niet voorstellen.

Zij meende, dat de profeet haar maar wat voorjokte. Een jaar later gebeurde het echter werkelijk: zij kreeg een zoon. Wat zullen man en vrouw blij zijn geweest. Hoe gaarne hebben zij Elisa steeds ontvangen, als hij bij hen kwam. Eenige jaren gingen zoo voorbij. Op zekeren dag echter, toen de zoon, die nu al aardig groot geworden was, naar zijn vader op het veld was gegaan, waar deze met zijn knechten bezig was met oogsten, kreeg het kind een zonnesteek. De jongen kermde het uit en riep maar: „Mijn hoofd! Mijn hoofd!" Zijn vader riep gauw een paar knechten, die zijn zoontje naar moeder moesten brengen. Deze probeerde hem te helpen, maar het gaf niets. Zij nam hem op haar knieën, want zij zag wel, hoe erg ziek hij geworden was, maar ineens, nog een snik, en haar zoontje was dood. O, wat was moeder geschrokken en wat was zij bedroefd! Zij dacht direct aan de belofte van Elisa en zij zal hebben gedacht: Als hij kon maken, door zijn gebed, dat dit kind geboren werd, kan hij ook maken, door het gebed, dat mijn zoon weer levend wordt. Zij bracht haar doode zoontje naar boven en leide het neer op het bed van den man Gods, in het z.g. „profetenkamertje". Daarna verzocht zij haar man om een knecht en een ezelin, want zij wilde den man Gods opzoeken, die naar den Karmel was gegaan om met God te verkeeren. De man van de vrouw verwonderde zich over haar voornemen en wees er op, dat het toch geen feestdag was en ook geen rustdag. Zij zette door en al spoedig gingen zij op weg; zij gezeten op de ezelin en de knecht er achteraan om de ezelin aan te drijven en tevens om zijn meesteres te beschermen. Zij had opdracht gegeven, zich door niets te willen laten ophouden, maar regelrecht door te willen gaan tot den Karmel naar Elisa. Elisa, vanuit de hoogte neerblikkende naar het dal, zag haar in de verte al komen en herkende haar. Hij zond zijn dienstknecht ter begroeting naar haar toe, wel een bewijs, hoe hoog de profeet deze vrouw achtte. Als Gehazi vraagt hoe het haar en haar

gezin gaat, geeft zij geen andere verklaring dan een vaag: „Wel is het!" Zij wil den profeet zèlf spreken. En als zij tegenover hem staat, valt zij overweldigd van smart aan zijn voeten neer. Gehazi, die dit beneden de waardigheid van zijn heer vindt, wil haar verwijderen, wat zijn meester echter verhindert. Laat ons eerst hooren, wat zij te zeggen heeft! Jehovah heeft hem niets verklaard, zoo verontschuldigt hij zich, anders was hij wel direct naar Sunem gegaan. Zij wijst op de belofte, in der tijd gegeven. Elisa zendt zijn knecht met spoed naar het huis der vrouw met de opdracht, zijn staf op den knaap te leggen. De vrouw staat er echter op, dat Elisa zelf mee zal gaan, hetgeen hij ook doet. Gehazi komt hem tegemoet met de verklaring, dat het leggen van de staf op den jongen niets heeft geholpen. Dan sluit Elisa zich op met den jongen in het kamertje, breidt zich één en andermaal over den jongen uit, vurig den Heere biddende, en zie, de jongen niesde tot zevenmaal toe, deed de oogen open en was weer levend geworden. Dan laat hij door zijn knecht Gehazi de Sunemietische roepen en geeft haar het kind terug. Wij kunnen begrijpen, welk een blijdschap dat was.

Koning Joram en de Sunemietische.
8 : 1—6.

Enkele jaren later heeft Elisa haar gewaarschuwd, dat zij, met het oog op een aanstaanden hongersnood van zeven jaren, met haar gezin zou uitwijken in den vreemde. Zij ging toen naar het land der Filistijnen. Toen zij bij haar wederkomst bevond, dat vreemden haar goederen in bezit hadden genomen, ging zij naar den koning om recht te verkrijgen. Juist liet de koning zich toen de wonderen van Elisa verhalen door Gehazi, en op hetzelfde oogenblik, dat deze de opwekking van haar zoon vertelde, herkende Gehazi de Sunemietische, terwijl zij tot den koning riep. De koning gaf haar toen, getroffen als hij was, haar goed terug en ook alle inkomsten der akkers van den dag af van haar vertrek. Zoo zien wij, dat werkelijke godsvrucht, die zich ook uit in liefde tot Zijn dienstknechten, nooit beschaamd maakt.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

HOORN*. Gel. brs. en zrs. in onzen Heer en Heiland! Een jubeltoon uit Hoorn, dat gebeurt niet vaak en toch hebben wij gejubeld en wel met de viering van het gouden jubileum der gem. Hoorn. Reeds weken tevoren zagen wij met verlangen naar die dag uit n.l. de 24ste Sept. 1933. Natuurlijk was er heel wat te doen, doch het is met liefde en toewijding geschied door eenige brs. en zrs. Zaterdagavond begon er al beweging te komen door de laatste toebereidselen en het afhalen van de broeders en zusters van elders, die met de trein kwamen. Eindelijk brak dan de schoone dag aan. Des morgens om 10 uur een jubileumrede van onzen consulent Ds. Planting uit Amsterdam, naar aanleiding van Deut. 8 vs. 2. Ons lokaal was natuurlijk vol. Des namiddags om 4 uur kwamen wij weder tezamen en opende Ds. Planting door te laten zingen lied 26 eerste en laatste vers. Hierna las zijnEerw. een gedeelte uit Ps. 103, waarna onze br. ouderling het welkomstwoord sprak. Daarna zongen wij lied 156. Natuurlijk werd ook de inwendige mensch niet vergeten. Vervolgens kreeg onze oud-Voorganger, Ds. G. Visser uit Bergumerheide, gelegenheid een overzicht van de gem. te geven gedurende de 50 jaar. Met gepaste aandacht werd zijnEerw. gevolgd. We kregen te hooren, hoe wonderlijk de gem. door al die jaren bewaard is gebleven. Een stille danktoon steeg uit ons hart op. Heel veel werk had onze br. hieraan gehad, om het zoo fijn voor elkander te krijgen. Onze dank hiervoor werd hem bij monde van Ds. Planting gebracht. Een en ander werd heerlijk afgewisseld door zang van een gemengd koor onder leiding van br. Ozinga, en ook door de meisjesvereeniging, onder leiding van haar onvermoeide leidster zuster Prost. Hierna kregen de afgevaardigden uit de verschillende gemeenten gelegenheid hun felicitaties over te brengen. Alles op te nemen zou te veel plaatsruimte vergen. De respectieve gem. wil ik echter nog even melden, n.l.: Sneek, Utrecht, Amsterdam, Haarlem, Heeg en Workum, benevens br. Zerbst namens de Unie-Commissie. Het wijzertje van de klok ging echter ook door en verschillende afgev. moesten vertrekken. Ook vertrok Ds. Planting, daar deze de leiding nu zeer gemakkelijk kon overgeven aan Ds. Visser, die hier toch bleef. Dat wij vol dank aan onze God waren, kwam wel tot uiting, toen de verschillende broeders uit de gem. het woord verkregen. De geheele dag stond in het teeken God te verheerlijken door lied en woord. Het is een onvergetelijke dag geworden en heeft ons weder versterkt in de overtuiging, dat de Heere, onze God, met onze kleine gemeente is en wij dragen haar weder in onze gebeden aan Hem op.

Rest mij nog mede te deelen, dat de gem. als cadeau 50 prachtstoelen kreeg, opgebracht door de leden zelf, benevens drie prachtelectrische lampen, en van de meisjesvereeniging „Dient den Heere met blijdschap" een paar damast tafelkleeden, te gebruiken bij de viering van het Avondmaal. En dan, waar bijna niemand iets van wist, een foto van het huis te Berkhout, waar de 1e bijeenkomsten werden gehouden en ons tegenwoordig lokaal, benevens een foto van de oprichter Ds. Horn uit Sneek.

Ds. Visser sloot met dankzegging, waarna wij nog staande zongen: „'k Wil U, o God, mijn dank betalen". Daarna keerden wij hoogst voldaan huiswaarts. De Correspondent.

* dit bericht had in het vorige nummer geplaatst kunnen worden, wanneer de correspondent *een halve dag* eerder had geschreven. *En dit had heel best gekund!* Red.

LEEUWARDEN. Geliefde broeders en zusters in onzen Verlosser en Zaligmaker. Het is reeds geruimen tijd geleden, dat wij hier vanuit het noorden door middel van onzen papieren bode iets lieten hooren. Stof tot schrijven is er echter in overvloed, wanneer men acht slaat op de vele zegeningen des Heeren. Maar een kleine gemakzucht drijft activiteit wel eens op de vlucht. Sedert ons laatste bericht zijn vele weldaden en zegeningen des Heeren onze gemeente te beurt gevallen.

1 April werd een broeder vanuit de Herv. Kerk, die de oogen open gingen voor het verlossende en reinigende bloed van Christus en het loon in het volbrengen van 's Heeren geboden, door den doop aan de gemeente toegevoegd.

6 Aug. een zuster, die reeds geruimen tijd met de gemeente opging. Deze zuster, die langs verschillende wegen het heil en de rust trachtte te vinden, maar niet kon vinden, totdat de Goede Herder haar vragende en zoekende stem opmerkte, en haar tot Zich trok en vrij maakte van de vloek der zonde, en thans juicht in de vrijheid, waarmede Christus haar heeft vrijgemaakt.

3 Sept. Wederom een zuster, die reeds eenige maanden tevoren de doop had aangevraagd, maar ondertusschen ongesteld werd, hetgeen zich aanvankelijk ernstig liet aanzien, maar de groote Medicijnmeester heeft zich over haar en haar man en kinderen ontfermd, herstelde haar weer, zoodat deze dag voor haar en ons allen een grootsche dag werd. Tevens werd dien dag een jonge broeder door den doop de gemeente binnengeleid; een jonge ernstige ziel, die kon vertellen, wat God aan zijn ziel gedaan had en dit door woord en daad beleed.

1 Oct. Thans weer vreugde en blijdschap over een broeder en zuster (man en vrouw), die, op hun goede belijdenis des geloofs in de gemeente uitgesproken, het geopende watergraf voor zich zagen, maar blij- en vrijmoedig dit intraden, om in nieuwigheid des levens met blijdschap in hunne ziel over deze daad van gehoorzaamheid de gemeente te worden ingeleid, waarna we ons als gemeente schaarden om den Disch des N. T., waarbij we 's Heeren gemeenschap mochten proeven en smaken.

Geliefden, het doet zoo goed, wanneer men ziet, hoe Christus Zelf Zijn gemeente bouwt, maar tevens heerlijk, hoe God loon geeft op den arbeid in Zijn naam verricht.

De verschillende takken van arbeid staan in vollen bloei, en we zien de vruchten rijpen voor de toekomst. De opkomst in de gemeente is, vooral bij doopsbediening, overweldigend. Er wordt met groote stilte en diepe ernst geluisterd naar Gods Woord, hetwelk in alle eenvoud, doch zoo vol van wijsheid en genade op eminente wijze door onze geachte broeder Voorganger naar voren wordt gebracht. Geve God hem en al onze broeders Voorgangers en ouderlingen veel van Zijn Geest, wijsheid en genade, opdat zij de kudde, hen toevertrouwd, mogen leiden in grazige weiden en aan stille wateren. Dat wij hen dragen op onze gebeden voor de troon der genade!

Heb ik nu veel gesproken over de geestelijke zegeningen, ook op stoffelijke wijze zijn we rijkelijk door den Heer gezegend, hetgeen ge wel zult kunnen merken in de rekening van verantwoording van ons bouwfonds. De deur voor 't nemen eener Obligatie staat nog wijd open.

En nu, geliefde medeverbondenen in Christus, ik ga eindigen met de wensch, dat God de Heer ons allen moge zegenen en tot zegen stellen, tot heil en bloei onzer gemeenten, van ons land en volk.

Geheel de Uwe in Christus,
H. FENNEMA, Secr.

HEERLEN-TREEBEEK. Zondag 28 Aug. was voor de gemeente een dag van bijzondere beteekenis en wel omdat de eerste doopsbediening in ons midden plaats vond. Tot dusver werden de onzen in een andere gemeente gedoopt, aangezien wij niet in het bezit van een doopvont waren. Dat hierdoor een groote zegen voor de gemeente verloren ging behoeft nauwelijks gezegd te worden; we meenden dan ook dat deze toestand niet bestendigd kon blijven en werd een doopvont gebouwd. In ons midden was br. v.d. Schors, welke zijn vacantie bij ons doorbracht en die gaarne bereid was ook in dezen ons te dienen. We hebben gezegende dagen gehad; vooral in de gezinnen waaruit de beide doopelingen afkomstig waren, was het feest.

Zondag 23 Sept. was het wederom feest. Nu hadden we br. Reiling als Voorganger in ons midden en weer deed ons doopvont dienst. 4 personen werden de gemeente toegevoegd, de jongste 15 jaar en de oudste ver over de zestig.

Het is ons tot vreugde dat we verblijdende dingen kunnen melden. God zegent ons op bizondere wijze.

Hoopvol gaan we verder, in het vertrouwen dat we Gods werk doen, 't welk Hij te Zijner tijd de vruchten zal doen dragen.

Met br. groeten, de Secr. v. d. M.

III

RONDBLIK.

Toestanden in Rusland.

Prof. Dr. Adolf Keller schrijft ons:

De Fransche oud-minister Herriot heeft in Rusland geen hongersnood gezien, verklaart hij Ook de Russische regeering ontkent, dat hulp noodig is. Nochtans liggen er op verschillende bureaux in Europa ruim 200.000 brieven uit vele deelen van Rusland, die den nood schilderen. Nochtans hebben wij de verhalen van honderden vluchtelingen. Nochtans hebben wij de brieven van correspondenten in de bladen aller landen. En kardinaal Innitzer te Weenen heeft weder gansch andere kanalen, die het ons bekende bevestigen en versterken. Aan de Baltische en aan de Roemeensche grens sijpelen onophoudelijk brieven en berichten door de grenscontrôle heen met telkens nieuwe ellende-bewijzen. Is het dan nog niet voldoende bewezen ?

Dat de juist binnengehaalde oogst in Rusland recht goed is, is bekend. Maar deze door de militaire macht opgedreven oogst komt eerst het leger ten goede, dan den georganiseerden arbeiders in de steden, dan de regeering die de oogst voor buitenlandschen handel gebruikt teneinde deviezen in handen te krijgen; en wat aan de landbevolking gelaten wordt, is te weinig.

Brabant, Limburg en de bijbel.

Ds. G. C. Postma te Oudenbosch, Ned. Herv. predikant, schrijft ons het volgende:

Brabant wordt door Noord-Nederland eigenlijk slecht gekend. Het overkwam mij meermalen, dat me gezegd werd: zeker een klein dorp, waar je woont. Maar als men dan kwam logeeren, gingen de oogen open. Geen klein dorp, maar groote, dichtbevolkte dorpen; steden met een beweging, als men zich ten Noorden van den Moerdijk niet dacht; industriecentra van modern aspect; en bij dat alles een manifestatie van de Roomsch-Katholieke kerk, waar men stil van wordt. Limburg weer heel anders, maar ook veel grooter dan men denkt in het Noorden; veel grootscher ook in zijn mijndistrict; veel wijdscher in zijn heuvelgebieden.

Brabant en Limburg zijn Roomsch, al heeft het proces der ontkerstening hier ook ingezet. En als Hervormden kunnen wij moeilijk de waarde schatten van wat Rome den menschen brengt. Wij mogen niet oordeelen over dingen, die wij niet kennen. Maar vast staat uit de ervaring van onze colporteurs en vele anderen, die jaren, soms een levenlang gewerkt hebben in deze gebieden, dat er een honger is naar het Woord des Heeren.

Rijksbisschop Ludwig Müller.

Zoo is dan de lang verwachte keuze geschied. De landsbisschop van Pruisen Ludwig Müller is door de eerste Duitsche nationale synode tot rijksbisschop gekozen.

Wittenberg is ter eere der synode vol vlaggen, overal ziet men het embleem van het derde rijk naast het violette kruis der kerkvanen. Den dag vóór de openingszitting der synode confereerde de rijksleiding der geloofsbeweging der Duitsche Christenen onder aanvoering van den bisschop van Brandenburg, Hossenfelder, met den candidaat-rijksbisschop. Vastgesteld werd, dat tusschen den komenden rijksbisschop en de leiding der „Duitsche Christenen" volledige overeenstemming bestond en dat een vaste samenwerking tusschen rijksbisschop Ludwig Müller en het hoofd der „Duitsche Christenen", bisschop Hossenfelder, verzekerd geacht kon worden.

III

MEDEDEELINGEN

Het secretariaat van de gemeente Heerlen-Treebeek berust vanaf heden bij br. H. Niemeyer, *Brunssum* (Limb.), Bexdellestraat.

Hengelo (O.)

De gemeente bericht aan haar verstrooide leden dat a.s. Zondag 8 Oct. n.m. 4 uur de jaarvergadering gehouden wordt. Komt allen!

K. DRENT, Secr.

Abonné's

die hun abonnementsgeld per post betalen, zond ik dezer dagen een stortingsformulier.

Mag ik hen vriendelijk verzoeken, het abonnementsgeld voor het 4e kwartaal 1933 op mijn postrek. 42318 te willen storten voor 15 October ? Bij voorbaat dank. De Adm.

Ontvangen voor de Zending:

v. d. gem. Sneek f 35.— z. spec. best.; kassaldo v. h. Mannenkoor te Sneek f 25.— v. d. Congo. Hartelijk dank!

J. VISSER, U.-A.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Ontvangen Giften voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden.

Van N. N. te S. f 10.—; J. R. te D. f 10.—; div. brs. te 's-Gr. f 5.50.

Hartelijk dank. J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postr. 167305.

De inschrijving op de Obligatieleening der gemeente is opengesteld tot en met 15 October a.s.

LEESTAFEL.

„*Inwendige Zending*" door J. de Jager, Evangelist te Wedde.

Dit is de derde keer, dat we de aandacht vestigen op dit 4-deelig werk „Inwendige Zending", waarvan het laatste deel nu onlangs is verschenen.

In het gansche werk gaat het om een verzameling van min of meer belangrijke gegevens, die ons op het terrein van de inwendige zending voeren. Dat men aan de hand van deze gegevens het *geheele* terrein der inw. zending kan verkennen, zal ook de samensteller geenszins durven beweren.

In het vierde deel — we doen hier en daar slechts een greep — gaat het over de geheelonthouding, de middernachtzending, de filantropie, de reclasseering, de christelijke sociale actie enz. We maken kennis met Fliedner, Amalia, Sieveking, Ds. Witteveen, Elisabeth Fry — om zoo maar enkele namen te noemen.

De gegevens zijn tot op heden bijgewerkt, zonder dat het werk aanspraak maakt op volledigheid.

Het is een soort „Nachschlagewerk".

We kunnen dit 4-deelig werk aanbevelen, vooral bij onze jeugdwerkers. De prijs van 5 gld. voor deze 4 deelen is niet te duur. Het is uitgegeven door de drukkerij „De Tampon", v. Wijckskade 26, Utrecht. d. H.

Vrijdag 13 October 1933 No. 2309 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Alle brieven en stukken voor de Redactie tot nader bericht te zenden aan
Ds. L. DE HAAN,
Reggestraat 52, Utrecht.

III

IN GOD GERUST, IN GOD VERBLIJD.

In God gerust, in God verblijd,
Ten allen tijd'
In goede en kwade dagen,
Dat is geloof, dat is genot,
Dat is uw Heiland en uw God
Vereeren en behagen.

In God verblijd, in God gerust,
Schoon diep bewust
Van onvergeetb're zonden;
Verloren zoon, met slijk bemorst,
Maar rustende aan des Vaders borst;
Gereinigd en gevonden.

In God gerust, in God verblijd,
Ook in den tijd
Waarin de krachten slinken,
Waar 't leeg en stil wordt om ons heen,
En wat ons meest onmisbaar scheen
Bezwijkt en dreigt te ontzinken.

W a t is onmisbaar, w i e dan Hij
Die, wat het zij
Dat wegvalt, blijft vervullen
Het hart, dat door en voor Hem leeft,
En voorsmaak van de dingen heeft,
Die eeuwig duren zullen.

N. BEETS.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

SCHATTEN DER DUISTERNIS.

Ik zal u geven de schatten, die in de duisternis zijn. Jes. 45 : 3.

In haar naaste, historische beteekenis, geldt deze belofte Kores, den koning van Perzië.

God had dezen koning in het hart gegeven om tegen het groote Babylonische wereldrijk op te trekken, en belooft hem een volledige overwinning. Alle schatten, die in den loop der jaren in Babel, de hoofdstad, verzameld waren, zouden Kores in handen vallen.

Die schatten heeten schatten, die i n d e d u i s t e r n i s z i j n. Diep in den grond had men schatkamers gegraven wier toegangen haast niemand wist en achter wier geheime deuren men het gele metaal en de edelsteenen had opgeborgen.

De belofte zegt dat Kores de toegangen tot deze kluizen zou vinden en de mannen, die Babels lotgevallen bestudeerd hebben zeggen, dat deze belofte geheel vervuld is. Voor een bedrag van fl 1.400.000.000 moet Kores uit Babel aan schatten hebben weggevoerd.

* * *

God heeft *de natuurlijke schatten* in de duisternis verborgen. Iedere bloem is een schat en geschenk der duisternis. Uit de donkere aarde staat ze op en biedt zich onzen blik aan als een schat van schoonheid.

De kracht, die ons natuurlijk leven onderhoudt, heeft God verborgen in de duistere aarde. Wij geven de aarde ons zaad en het zaad is de sleutel, waarmede wij de schatten van voedende kracht uit de duisternis van der aarde schoot te voorschijn halen.

We denken aan de schatten van licht en warmte. De steenkool is een schat van onnoemlijke waarde, maar verborgen in de duisternis. Eeuwen aaneen bleef de electriciteit een schat in de duisternis, waartoe de sleutel de menschheid eerst enkele tientallen jaren geleden in handen gegeven is.

Naardat men de aarde had leeren kennen in haar lengte en breedte, naar wat ze aan haar o p p e r v l a k droeg, is een tijd aangebroken waarin de schatten, die in de duisternis zijn, aan 't licht gebracht werden. De menschheid vermeerderde zich in sterke mate, maar God maakte alle bezorgdheid van vroegere geslachten te schande door de eene schatkamer der schepping na de andere te openen. Dank zij de „ontdekkingen" zijn nieuwe mogelijkheden ontsloten en is het leven gemakkelijker en mooier geworden. God, die Zijn schatten in de d u i s t e r n i s legde, maakte ons leven tot een o n t d e k k i n g s t o c h t. Die zoekt, die vindt.

* * *

God vervult deze belofte ook *in ons persoonlijk leven*. Elk leven heeft z'n donkere tijden. Het is mogelijk dat lichamelijk lijden, geestelijke storingen of rampen het licht onderscheppen. En hoeveel schatten zijn door zoovelen juist in die duisternis ontdekt! Melanchton zei: „als ik geen zorgen had, zou ik geen gebeden hebben". Het gebed is een schat, door menigeen eerst gevonden in de duisternis. Zoo gaat het met den Bijbel, die eerst ontdekt wordt in zijn oneindige waardij als het donker geworden is. En merk op het krimpen van den afstand tusschen de ziel en haar God in de opeenvolgende verzen van Psalm 23. Als hij in het donkere dal is, ervaart hij God vlak bij en zegt: als ik daar wandel, dan zijt Gij, waar ik ben.

Het heil in Chr. is ons gegeven als een schat der duisternis. In het lijden van Christus hebben we de geschiedenis van het donkerste uur, dat ooit over deze aarde kwam. Nimmer was de duisternis zoo diep als toen Christus aan het Kruis hing op Golgotha. Daar omsloot Hem een ondoorgrondelijk donker, waaruit onvergankelijke schatten te voorschijn gebracht zijn; schatten, die nimmer vleugels zullen krijgen;

schatten van verzoening met God en van eeuwige vrede.

* * *

„Ik zal geven", zegt God.
Aan wie geeft God de schatten?
Hij belooft ze aan Kores, als deze, g e r o e p e n z ij n d e, g e h o o r z a a m i s.
Hij belooft ze u, als ge doet, waartoe Hij u roept.
Misschien lijkt u die roeping zwaar, onuitvoerbaar. Maar als ge gehoorzaamt, zal God voor u henengaan en de hindernissen wegnemen: „Ik zal de koperen deuren verbreken en de ijzeren grendelen in stukken slaan", zegt God.
Doe gij slechts wat Hij zegt.
Uw loon zal zijn: de schatten, die in de duisternis zijn, verborgen in Christus.
Schatten, wier bezit zaligheid is.

L.

III

TER NAVOLGING?

In een Engelsch periodiek lezen we een berichtje, dat deze of gene wellicht interesseert.

De grootste Neger Baptisten gemeente bevindt zich te Atlanta, in de staat Georgia. Deze gemeente houdt haar diensten in de groote Bethel kerk. Men vertelt nu, dat deze Bethel-gemeente er drie soorten van ledenlijsten op na houdt. Een lid der gemeente gaf daarbij de volgende verklaring: „Er is een lijst van actieve leden, een lijst van degenen, die ontslapen zijn *en een lijst van dezulken, die niets doen en niets bijdragen.* Een jaar lang „prijken" de namen van deze niets-doeners en niet-betalers op de derde lijst, om daarna — indien er geen verandering ten goede is ingetreden — van de lijst te worden afgevoerd".

Krasse maatregelen, die we niet zonder meer durven aanbevelen. Ze zijn echter een overweging meer dan waard.

Ook wij kennen in onze gemeenten van deze niets-doeners en niet-betalers. Wat moet men toch eigenlijk met zulke leden? Het eigenaardige is nog wel, dat ze meestal praatjes hebben voor drie en voor nog wel meer. Men moet maar durven!

Natuurlijk kunnen niet alle leden hetzelfde doen. Dit is niet erg; integendeel, het is volkomen in overeenstemming met dat woord van Paulus: er is verscheidenheid der gaven, doch het is dezelfde Geest.

Ook zullen de leden niet evenveel kunnen bijdragen. En ook dat is niet erg, want dat wordt ook niet gevraagd. De leden zullen alleen *naar vermogen* bijdragen. Dát is naar de Schrift!

O, deze leden, die zichzelf op nonactiviteit plaatsen, en die de hand op de portemonnaie houden, wanneer een gave — laat staan nog een offer — gevraagd wordt voor het Koninkrijk van God!

Het Koninkrijk van God wordt niet gebouwd door allerlei gepraat, *maar door de daad en door het offer.*

D. H.

III

KERSTNUMMER 1933.

De voorbereidingen van ons Kerstnummer zijn reeds een heel eind gevorderd, zoodat wij in staat zijn eenige bijzonderheden te vermelden.

De inhoud doet alle eer aan zijn voorgeslacht en zal den lezer boeien van begin tot eind. De uitgave wordt een artikel, dat zijn verkoopprijs meer dan dubbel waard is. Het oordeel van de locale en provinciale en interprovinciale pers kunnen wij andermaal met vertrouwen tegemoet zien. Wij zelve zijn vol verwachtingen en houden ons ervan overtuigd, dat haar verkoopkracht dezen keer zeer groot is. Ziehier iets van het vele, dat aangeboden wordt:

een meditatie over het Kerstwonder;
eenige kleine en grootere boeiendgeschreven verhalen, o.a.: „door Arabieren gestolen";
een mijmering over onze gevederde vrienden in de Kerstdagen;
een meditatie over sneeuwvlokken;
de levensbeschrijving van een van de groote mannen onder de Baptisten;
een vriendelijk woord in de ziekenkamer;
onze Nederlandsche Baptiste Jeugd Beweging;
onze beweging: „Zusterhulp";
verhalen en wenken en raadsels voor de jongeren en jongsten.

Natuurlijk ontbreekt het niet aan passende illustratie's; de klokken zullen weer beieren, de sneeuw dik op veld en daken liggen; wrevelige ouden en lachende kinderen en omgekeerd ontmoeten we er op haar bladzijden.

Wellicht interesseert het te weten, wie onze medewerkers zijn. Zij vormen een respectabele lijst: Ds. B. Planting van Amsterdam; Ds. L. de Haan van Utrecht; Ds. K. Reiling van Hengelo; Dr. J. H. Hamstra van Zutphen; Drs A. Hof van Drachten; enz. enz. Bovendien hebben wij ons wederom de hulp van uiterst bekwame technici en teekenaars kunnen verzekeren.

* * *

Het is niet meer dan plicht dat wij al onze krachten besteden aan de uiterlijke verzorging van de Kerstboodschap van onzen Heer en Heiland. Ons gevoelen is, dat het beste daarvoor nauwelijks voldoende geheeten mag worden.

Maar ons Kerstnummer moet aan den man worden gebracht.

Vele gemeenten hebben tot nog toe van den verkoop een kinderbeweging gemaakt. De resultaten zijn dan natuurlijk zeer onbevredigend. Wanneer een lid onzer gemeente zich schaamt zijn eigen uitgave ten verkoop te presenteeren, moet hij niet denken, dat een vreemde er gretig naar grijpt! We moeten de wereld niet voor een doedelzak aankijken!

Er zijn verleden jaar eenige gemeenten geweest, die den verkoop tot een onvergetelijke feestelijke gemeentebeweging hervormden. Zij trokken met zang, muziek, auto's, enz. er op uit. Wat een zegen hebben zij gebracht! Wat een zegen ontvangen!

Zoo moet het allerwege zijn.

Gemeenten! Bestelt uw Kerstnummers en draagt er zorg voor, dat de Kerstnummer-verkoop gemeentezaak wordt.

Wanneer alle gemeenten den verkoop van ons Kerstnummer 1933 gemeentelijk regelen, lijdt het geen twijfel of de oplaag overtreft die van het vorig jaar met eenige duizenden.

Voorgangers, ouderlingen, diakenen, kerkeraadsleden, verpandt uw hart aan deze schoone Unie-onderneming.

Bestellingen worden vóór 7 Nov a.s. bij ondergeteekende ingewacht.

Levering 1 December a.s.

Prijzen: van 25 ex. tot en met 500 ex. 10 cent. Tot en met 1000 ex. $9^1/_2$ cent. Meer dan 1000 ex. 9 cent. Alles franco.

De Uwe in den dienst van Hem,
Die voor ons kwam in Bethlehem.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

P. S. Gevraagd: Colporteurs om in steden en dorpen, waarin geen Baptiste gemeenten zijn, met onze Kerstnummers te werken. Zeer voordeelige condities.

III

Het programma van onze Koning of Waaraan wij ons wijden.*

Kameraden! Makkers!

We zullen 't er allen wel over eens zijn, dat dit thema niet eenledig, maar tweeledig is. Dat zou evenwel niet erg zijn, als beide deelen maar dezelfde beteekenis of strekking hadden. Dat is m.i. niet 't geval. Want 't programma van een persoon of van een bepaalde groep van personen kan toch feiten of doeleinden behelzen, waaraan zich te wijden voor andere, hoewel misschien eenswillende personen eenvoudig onmogelijk en onnoodig is, aangezien deze laatsten zonder meer de programma-feiten hebben te aanvaarden, terwijl 't voorgestelde doelwit buiten hun beïnvloedings-

* referaat, gehouden op onze 8ste Nationale Jeugdconferentie te Hengelo, de 19de en 20ste Juli j.l.

en daarom juist buiten hun toewijdingssfeer kan liggen. Terwijl anderzijds toch door natuurnoodzakelijkheid, daarom zonder hun toewijding, deze anderen in de richting van 't programmadoel bewogen worden. Dus dekt zich 't programma niet, tenminste niet altijd met dat, waaraan eensgezinden zich willen en kunnen wijden. Vooral geldt dit op godsdienstig gebied. Laat me daarom zoo vrij zijn vorengenoemde scherp toe te spitsen: Dat, wat een godsdienstig genie wilde, deed en bewerkte, kan niet zijn, niet altijd zijn een toewijdingsvoorwerp voor andere. Mogelijk zal dit in de loop der behandeling wel duidelijk worden.

Evenwel probeeren we de dubbelzinnigheid in 't thema te slikken, maar 't zoo te verwerken, dat er een logische eenheid uit voortvloeit en 't tot praktische vorming in 't leven aandrijft.

't Komt mij voor, dat onze N. B. J. R. een erg moderne en daarom gelukkige greep heeft gedaan. Bekend is 't immers, dat van zekere zijde de jeugdleiding verweten is, dat ze zich niet zou weten te uiten in de stijl van vandaag, d.w.z. dat ze niet modern was. Eerlijk gezegd geloof ik, dat de gehekelde minderwaardigheid van ons jeugdorgaan gestegen zou zijn, werd de voorstel-stijl tot uitingsvorm gekozen. Hier meen ik nu vast te moeten stellen, dat de jeugdleiding wel degelijk in moderne termen zich uitdrukt. Kan men iets moderners vaststellen dan de wensch naar de sterke man, dan 't verlangen naar 't programma van hem, die redden en leiden kan?! Men wil niet meer met een kluitje in 't riet gestuurd worden door partijen en commissie's, dus door onpersoonlijke instellingen, waarop niemand staat kan maken of verhaal kan nemen, daar elk der leden de verantwoordelijkheid afschuift van zijn persoon op 't ding, op 't comité. Door de nood is 't menschelijk leven in woelig en woedend golfgeklots gestuurd en nu leeft in de geest van de tijd, woelt in de harten der jongeren de hunkering bestuurd te worden door de krachtige hand van hem, die met eigen bloed en leven instaat voor dat, wat hij de door hem geleiden brengen wil en zal: redding. Niet 't programma van een kunstig ineengezette, maar bloedlooze partij heeft invloed of geeft bezieling. De wil, 't werk van hem, die uit de tegenwoordige noodlotsgemeenschap geboren en omhoog gestuwd wordt tot volksverlosser en volksleider, is 't wat de beslissing en de toewijding heeft van de velen binnen deze noodlots- en tegelijk volksgemeenschap. Men wil menschen hebben, die in 't bewustzijn en besef van verantwoordelijkheid en wel van hun eigen verantwoordelijkheid de teugels in handen nemen. Want alleen aan dezulke vertrouwt men de teugels toe. Hun wil wordt wet. Hun programma wordt levensinhoud van de massa.

Daar echter schuilt 't gevaar, want daar ligt 't zwakke punt. De enkeling waagt niet meer zichzelf te zijn, durft de verantwoording niet aan. De enkeling vlucht daarom in de massa en de massa vlucht achter de leiders. De massa wil en kent geen verantwoording daarom, dat 't massa is en daarom, dat er leiders zijn, waarop men deze schuift en van wie men deze verwacht. Dat is de aantrekkelijkheid van de massa voor de hedendaagsche mensch, die in zijn matheid door oppervlakkigheid en verfijndheid niet meer in staat is zichzelf te zijn, niet meer in staat is verantwoordelijk te zijn. Daarom onttrekt hij zich aan zichzelf en gaat deel uitmaken van de massa. Ondanks al 't trotsch gebaar en zelfbewust geklap is dit de grondtrek en grondfout van de mensch van vandaag. Want in weerwil van alle nood-, zonde- en volksgemeenschap is toch elk mensch een persoon(lijkheid), die naar zijn eigen-aardigheid ontwikkeld dient te worden en wordt, en voor wiens zijn en doen niettegenstaande de geestelijk-erfelijke gebondenheden en 't maatschappelijke vervlochten-zijn niemand anders dan hij zelf in de grond der zaak rekenschap kan afleggen. Tot deze ontplooiïng en daad neemt hij de eigen initiatieven en voert ze uit. Deze individueele vorming en beschouwing is een stuk werkelijkheid en door geen socialisme uit 's werelds ideeënbezit te ontvreemden. Wij begrijpen 't, dat na kastijding en afbeuling 't Russische volk zich opwerkte tot de verwerkelijking van 't socialisme in internátionale vorm, zij 't dan ook door de harde vuist van een meedoogenloos dictator. Wij begrijpen 't, dat door de noodtijd 't Italiaansche en Duitsche volk rijp geworden is tot 't verwezenlijken van 't socialistisch programma in nátionale vorm door de bezieling en doorzettende wilskracht van de volksleider. Wij begrijpen 't, dat in meer dan één land heden ten dage de roep, neen de schreeuw naar één machtige, doortastende, alles nieuw regelende arm weergalmt. Wij begrijpen deze vlucht in de massa achter één leider door 't niet-mensch-meer, niet-zichzelf-meer-zijn-kunnen van de moderne mensch door zijn schuwheid voor eigen verantwoordelijkheid.

Desniettemin, of beter juist daarom waarschuwen wij, Baptiste jongeren, en willen allen, die in onze gelederen meeloopen en de velen om ons, die evenals wij aangeraakt zijn door deze sterk aanzwellende geestesrichting of tenminste de macht ervan — bewust of onbewust — bespeuren, met klem erop wijzen, dat niet in uniformiteit door en overeenkomstig één gewilde en toegejuichte machtig heerscher de redding bestaat. Wij wijzen ze allen heen naar dat, wat onze verlossing inderdaad is: 't programma van onze koning! Dus toch één programma? Dus toch een koning? Ja, maar beide in wezen en waarheid religieus, godsdienstig, daarom de verlossing, bezieling en beheersching voor ons moderne jeugdigen, want juist 't godsdienstig evenwicht, 't innerlijke is verstoord.

Zou nu 't koningschap zoo bedoeld zijn, dat 't programma enkel tot verwerkelijking kon komen door een dictatorisch ingrijpen door de koning, zoodat van de onderdanen, de volgelingen enkel gehoorzamen en bezieling, geen verantwoording zou gevorderd worden? Ik geloof, dat beide 't geval is: onze koning is een absoluut koning, die in alles de beslissing heeft en geeft; en toch: wij dragen in ons gehoorzamen, in onze bezieling en toewijding juist onze verantwoording. Wordt dit bij iemand overtuiging, dan is 't doel van deze behandeling bereikt.

(Wordt vervolgd.)

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

N. B. J. B. Zendingsactie.

De September-oogst.

Voor zoover mij bekend, bracht September ons de somma van f 74.52. Prachtig nietwaar? Maar er zijn een paar verrassingen bij, die wel niet elke maand zullen voorkomen. De N. B. J. B.-afd. Haulerwijk en Stavoren zonden n.l. het vanaf Januari t.m. September verzamelde zendingsgeld. Hier volgt de 2e verantwoording: *Haulerwijk* f 27.91; *Stavoren* f 11.50; verder Septemberoogsten van *Sneek* f 1.70; *Stadskanaal* f 5.45; *Delfzijl* f 1.—; *Utrecht* f 1.94; *Deventer* f 1.57; *Heerlen* f 1.40; *Muntendam* f 2.75; en van *br. de Haan, Heerenveen*, onder 't motto *„Spek de bus"* f 0.55.

Een woord van dank aan U vrienden voor Uw offervaardigheid en Uw bereidvaardigheid om de liefdeoffers te storten op het wélluidende no.: 223785. Ongetwijfeld kan op deze Vereenigingen (en op de verleden week genoemde) *elke maand* gerekend worden. Een hoofd „Particulieren" is door mij in de boeken geopend, direct toen br. de Haan's sympathieke daad mij bekend werd.

September leerde ons, dat de voorgestelde regeling, elke maand storten, best uitvoerbaar is, dat het G. z. d. goed gaat met onze zendingsactie, doch dat het nog veel beter had kunnen zijn als *alle* afdeelingen hun liefde voor deze actie hadden *openbaar* gemaakt. Dat er allerwege liefde is en geofferd wordt, daarvan ben ik, tot op heden nog overtuigd. Het *elke maand* gireeren op no.: 223785 dient o.a. ook tot bemoediging en verlevendiging onzer actie! Waarom hebben nog zoovelen onze,

den Heer en Zijnen dienst gewijde actie die bemoediging onthouden?

Het is een kleine moeite het verzamelde elke maand te storten en . . . . de verantwoording van het spontaan gegevene brengt ook in eigen kring steeds nieuwe blijdschap, terwijl de onderlinge band elke maand wordt gesterkt.

September beroofde mij niet van de verwachting, dat spoedig *alle* N. B. J. B.-afdeelingen, zooals gewenscht zullen handelen. October belooft bij voorbaat een goede maand voor onze Zendingsactie te zullen worden. October „de dikke", 5 Zondagen, brengt ons weer nader de bereiking van ons doel: gelden te verzamelen voor de opleiding van een, door onzen Meester tot Zijnen dienst geroepen broeder, materialen saam te brengen voor 's Heeren zending.

Voor dit doel roep ik met alle vrijmoedigheid en met klem: *Spek de bus!*

Voor een goede regeling en tot bemoediging onzer actie, roep ik in 't bijzonder de penningmeesters toe, aan 't eind der maand: *„blaas in de bus!"* In de bus blazen d.w.z. geld uitgeven, storten op giro no. 223785.

En dit alles, ook deze regels, omdat wij Jezus onzen Heer en Zijnen dienst beminnen!

G. PLANTING.

A'dam, Lutmastr. 170[11].

Postgiro 223785.

Aan de N. B. J. B.-afdeelingen van Friesland.

Beste jongelui.

Het provinciaal bestuur heeft voor U nog geen districtsvergaderingen uitgeschreven, omdat het U eerst een ander voorstel wil doen.

Het heeft nagedacht over deze districtsvergaderingen en kwam tot de conclusie dat

a. de kosten daaraan voor de reizende vereenigingen verbonden, tamelijk hoog en daarom in dezen tijd misschien bezwaarlijk zijn;

b. het practisch nut of voordeel nauwelijks opweegt tegen de te maken onkosten.

Het bestuur stelt U daarom het volgende voor:

de afdeelingen komen dit jaar niet in districtsvergaderingen bijeen;

iedere afdeeling organiseert in eigen plaats een goede, flink opgezette propaganda-avond, die vooral door advertenties of strooibiljetten bekend moet worden gemaakt;

andere afdeelingen beloven daarheen op kosten der vereeniging een afgevaardigde te zenden, die in staat is een goed woord voor onzen Oversten Leidsman en Zijn rijk te spreken;

het bestuur belooft op deze propaganda-avonden te komen en te spreken over een onderwerp, de jeugd van vandaag beroerend.

Het bestuur is van meening, dat deze plaatselijke vergaderingen van zeer veel nut kan zijn voor de betreffende vereeniging.

Wij zijn ervan overtuigd dat jullie over deze zaak zullen nadenken en dat gij ons Uwe instemming zult doen vernemen.

Wij wachten gaarne op Uw antwoord, eventueel reeds vergezeld van den datum, waarop deze avond in Uwe plaats kan zijn.

Jullie medestrijder,

HUIZINGA, Secr.

Leeuwarden, Veestr. 14.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Naäman.

2 Kon. 5.

Les voor Zondag 29 Oct. 1933.

Naäman genezen. Vs. 1—19.

Nogmaals willen wij ons bepalen bij een wonderdaad door den profeet Elisa. Ons hoofdstuk vertelt ons van een krijgsoverste van den koning van Syrië. Hij was een man van groote beteekenis, „een groot man voor het aangezicht zijns heeren", de opperbevelhebber waarschijnlijk van 's konings legermacht. Hoewel Israël dikwijls op voet van oorlog met Syrië leefde, was dat tijdens deze geschiedenis niet het geval. Naäman had een mooie naam, want in onze taal zouden wij hem moeten noemen: de lieflijke, of de aangename. Om velerlei dingen was hij misschien te benijden, maar er is haast niets op de wereld, of er komt een „maar" bij, zoo ook bij Naäman. Hij was groot en aanzienlijk, de rechterhand des konings, een invloedrijk man, een succesvol veldheer, die het land had weten te bevrijden van de vijanden, maar . . . . hij was melaatsch. In Israël zou het niet mogelijk zijn geweest, dat een melaatsche zoo'n positie in de maatschappij kon verkrijgen, maar in Syrië kon het blijkbaar wel. Maar o, wat zal het bitter geweest zijn voor dezen man, te moeten merken, dat wél iedereen de eerbewijzen bracht, die hem toekwamen, maar dat allen zoowel de koning als de dienaars, hun adem inhielden als hij naderbij kwam, uit vrees voor besmetting. Zelfs zijn eigen familieleden zullen met moeite hun huivering hebben onderdrukt in hun omgang met hem. Het spreekt vanzelf, dat deze ziekte als een zware last drukte op allen die het wel met hem meenden, in de eerste plaats zijn eigen gezin. Men zal ook niet nagelaten hebben, de beroemdste dokters van dien tijd geraadpleegd te hebben, maar zonder resultaat. Ook zal het niet ontbroken hebben aan gebeden en offers aan de afgoden van Syrië, maar ook dat had niet geholpen. Er zal in den familiekring ten slotte wel eens gezegd zijn, dat God nóch mensch hier hulp kon bieden. Nu waren in een vorige oorlog met Israël krijgsgevangenen gemaakt. Onder hen was ook een meisje geweest, dat als slavin of dienstmeisje moest arbeiden in het huis van Naäman. Zij zal het daar niet slecht hebben gehad en uit alles blijkt, dat men geloof hechtte aan hetgeen zij zeide. Toen zij dan meermalen getuige was van het leed, dat ook haar mevrouw had wegens die verschrikkelijke ziekte van overste Naäman, zweeg zij niet over haar geloof en zij zeide tot haar mevrouw, dat het zoo jammer was, dat mijnheer niet naar Samaria kon gaan, want daar woonde een profeet van den God van Israël, en deze profeet zou hem in den naam van God wel kunnen genezen.

De vrouw spreekt er over met haar man, en deze, die heel wat van de wereld heeft gezien en ook de geschiedenis van de andere volken kent, heeft ook heel wat vernomen van Israëls wondere geschiedenis en de daden van Israëls God. Hij vindt het belangrijk genoeg, den koning de zaak voor te leggen. De koning had, misschien ook omdat hij zooveel omgang met Naäman had, veel belang bij een eventueele genezing van zijn dienaar en daar hij hem ook overigens zeer waardeerde, bleek hij direct bereid, er zijnerzijds aan mee te werken. Spoedig daarop trekt Naäman, met een aanbevelingsbrief van den koning en met rijke geschenken in goud en zilver en wisselkleederen, naar den koning van Israël met den brief en met de geschenken naar den profeet te Samaria. Het is niet precies aan te geven, hoeveel goud en zilver in ónze geldswaarde, maar vermoedelijk was het wel f 30 000 in zilver en f 90.000 in goud. Dus f 120.000 in geld en 10 statiegewaden voor bijzondere gelegenheden. Wisselkleederen, om te wisselen, nu en dan, van kleedingstuk, wat een Oosterling graag doet. De aanbevelingsbrief van den koning van Syrië werd door den koning van Israël verkeerd verstaan. De koning van Israël meende, dat van hem verlangd werd, den melaatschen overste gezond te maken. Hij zag er eigenlijk niets anders in dan een poging van den Syrischen koning, een aanleiding te zoeken om oorlog met Israël te kunnen voeren. Hij meende dat zóó zeker en was zóózeer onder den indruk daarvan, dat hij zijn kleederen scheurde. Dat ging natuurlijk als een loopend vuurtje door het land, wat de koning gedaan had. Misschien hebben alle hooggeplaatsten op het voorbeeld wel hetzelfde gedaan. Groote opwinding kwam er door in het land. Men vertelde elkander van oor-

logsgeruchten; sommigen zullen het reeds voor waar verteld hebben, dat de oorlog reeds was uitgebroken, anderen vulden dat aan door de mededeeling, dat zij reeds vreemde officieren en soldaten hadden gezien, die het land doortrokken. Ook Elisa hoorde er van. De koning had in zijn verwarring òf in 't geheel niet aan Elisa gedacht, òf hij meende, dat hetgeen verlangd werd absoluut onmogelijk was. Elisa laat hem er aan herinneren, dat er ook nog een profeet in Israël is en vraagt hem, den overste tot hém te zenden. Daarop gaat de geheele stoet vreemde krijgslieden naar den profeet.

Het huis, waar Elisa woonde, was zeker geen paleis, maar slechts een onaanzienlijk gebouw, waarin de voorname, groote man niet ging, maar wachtte, tot de profeet zou verschijnen om hem te helpen. Dat gebeurde echter niet, maar de profeet liet enkel door een bode zeggen: „Ga heen en wasch u zevenmaal in de Jordaan, en uw vleesch zal u wederkomen, en gij zult rein zijn." Elisa wilde hem hierdoor te kennen geven, dat de wereldsche glans en rijkdom hem koud liet en dat dit in geen geval oorzaak kon zijn, dat hij geholpen zou worden, maar dat het ten slotte alleen door de genade en kracht van God kon geschieden. Elisa kon door zijn gebed die hulp inroepen. Dat de Jordaan zelf de melaatschheid niet kon genezen wisten de Syriërs net zoo goed als de Israëlieten. Wat Naäman moest doen, zou enkel het bewijs zijn dat hij geloofde in de almacht van den God Israëls. Naäman is kwaad, erg kwaad. Dat had hij niet gedacht. Ja, het leek hem een bespotting toe, zóó behandeld te worden. Hij had zich van de geloovigheid in Israël en van de godsdienstige gebruiken en ceremonies bij ziekten een geheel andere voorstelling gemaakt. Woedend over zulk een in zijn oog ondoeltreffend en verachtelijk voorschrift wil hij onmiddellijk met zijn ziekte en zijn schatten naar zijn land wederkeeren, onder het smalend woord: „Zijn niet de Abana en Farpar, de rivieren van Damascus, beter dan alle wateren van Israël?" De eenvoudige opmerking zijner knechten, waarom hij een aangeboden middel ter genezing, om zijn onbeduidendheid veroordeelen zou, brengt hem tot inkeer. Hij geeft gehoor aan het bevel van den profeet, hoe hatelijk ook voor zijn gekrenkte hoogheid, en ja waarlijk, hij is genezen. Aangegrepen door de majesteit van Israëls God en nu even kinderlijk dankbaar, als te voren beleedigd in zijn trots, belijdt nu de vreemdeling, Godverheerlijkend: „Nu weet ik, dat er geen God is op de gansche aarde, dan in Israël". Tevens belooft hij, dien God te willen dienen. Elisa wil zijn schatten niet aannemen, om daarmee te toonen, dat een dienstknecht van God anders is dan de Heidensche priesters die zich steeds rijk laten betalen of begiftigen, maar bovenal om te laten zien, dat God uit genade en barmhartigheid geholpen heeft en dat Hem de dank toekomt. Naäman verstaat daar iets van en vraagt dan om een last aarde voor een juk muilezels, om dien God in Syrië een altaar te bouwen en te offeren Hij is nu zoo doordrongen van Jehovahs heiligheid, dat hij vergeving vraagt, indien hij nog in het huis van god Rimmon zich zal moeten buigen, wanneer zijn koning daar op hem leunen zal. Met een: „Ga in vrede!" laat Elisa deze zaak aan het eigen geweten van Naäman over.

Gehazi gestraft. Vs. 20—27.

De groothartige weigering van eenig geschenk door Elisa was Elisa's knecht niet ontgaan, en Gehazi liep Naäman achterna, en loog, dat Elisa voor een tweetal profetenzonen toch wel een talent en twee wisselkleederen begeerde. Naäman gaf gaarne twee talenten, die Gehazi stil in een huis verborg. Maar het hart van Elisa was met den geldgierigen bedrieger meegegaan. Hij wordt ontmaskerd en terwijl de melaatschheid van Naäman op hem wordt gelegd, gaat Gehazi daarheen, wit als sneeuw. Hoe zal de melaatsche nu zijn mooie kleeren en zijn zak met geld hebben aanschouwd. O, wat zal hij vaak gewenscht hebben, weer arm te zijn, maar gezond.

God is rechtvaardig. Hij is genadig ook voor een Heiden als Naäman, maar ook gestreng tegen den profetenzoon, die iets aannam voor hetgeen Gód gewrocht had.

Wie rijk willen worden, vallen in verzoeking. . . . .

D. G. B.

DE OOSTERSCHE WIJZE VAN DOOPEN.

In „The Baptist Times" van voor eenige weken komt onder bovenstaand opschrift een ingezonden stukje voor, hetwelk we hier vertaald weergeven.

„Mijnheer de Redacteur,

Hebben de Bapt. gemeenten in ons land de doop wel altijd op oostersche wijze bediend? De stichters van de Bapt. gemeenten leerden uit het Grieksche Testament, dat de onderdompeling de oorspronkelijke wijze van doopen was. Maar ze vonden er niets, dat hen een antwoord gaf op de vraag: *hoe* gedoopt werd.

In Indië neemt de doop in iedere godsdienst een groote plaats in. En onze zendelingen leerden spoedig overeenkomstig de oostersche gewoonte te doopen.

Iedere morgen nemen Hindoes uit de hoogste kaste een reinigingsbad. Dan ziet men ze tot aan het middel in een plas of rivier staan, terwijl ze met gevouwen handen in oostelijke richting bidden. Ongelukkigerwijze dient het gebed enkel voor een ceremoniëele reiniging. Daarna bukt hij zich totdat zijn hoofd geheel onder het water is.

De Baptisten en andere christenen doopen in Indië op soortgelijke wijze. De doopeling staat met gevouwen handen tot aan zijn middel in het water. De dooper houdt de twee polsen met zijn linkerhand omvat, terwijl hij de rechterhand boven het hoofd van de doopeling houdt en zóó de doopsformule uitspreekt. Daarna plaatst hij de rechterhand op het hoofd of de schouder van de doop-candidaat en drukt hem zacht naar beneden, totdat zijn hoofd onder het water is. Dan verheft de gedoopte zich weer uit het water, terwijl hij tijdens de doop is blijven staan.

Niemand, die in Indië geweest is en deze wijze van doopen meermalen heeft aanschouwd, kan er aan twijfelen, dat dít de wijze is geweest, waarop Jezus werd gedoopt en waarop ook in de dagen der Apostelen werd gedoopt."

Tot zoover dit ingezonden van Ds Percy H. Jones.

Bovenstaande is zeker onze overdenking waard. Onze doopdiensten zouden zeker aan „aantrekkelijkheid". winnen, wanneer op de boven aangegeven wijze gedoopt werd. Om *zonder meer* dit vertaalstukje terzijde te leggen, omdat men het eenvoudig (maar dat zou dan ook wel wat *erg* eenvoudig zijn) als onschriftuurlijk brandmerkt, zonder dat men open is voor de meening van een ander, ja zelfs niet open *wil* zijn, gaat natuurlijk niet aan. Dat soort conservatisme kan de christenen slechts ontsieren.

D. H.

CHRISTUS IS CRISIS.

Elk mensch en elke kleinere en grootere gemeenschap van menschen gaan van tijd tot tijd door een crisis.

Een crisis is een overgangstijd. In een crisis is een zekere ontwikkelingsfase tot rijpheid gekomen, en gelijk in de natuur de v r u c h t van de eene ontwikkelingsperiode tegelijk het z a a d is voor de volgende, zoo is het ook in het menschelijk leven. — Een crisis is een tijd van overgang tusschen twee ontwikkelingsperioden in. En in zulk een tijd leven we nu.

Elke crisis heeft iets in zich van het e i n d e der wereld, van de l a a t s t e crisis. De Bijbel, die spreekt van het *jongste* Gericht of de *laatste* crisis, maakt er zelf op opmerkzaam, dat de wereld door vele gerichten, door menige crisis heen moet. Daarmee leert hij ons,

wat door christenen misschien te veel wordt verwaarloosd, de dingen van boven, van uit het einde, het slotresultaat te zien.

Elke crisis, waar dit leven door heen moet, is een zwakker, of duidelijker voorspel van de laatste crisis. Van de dingen, die eenmaal op groote schaal en met eeuwig-durende beteekenis zullen plaats vinden, vallen bij elke crisis reeds de schaduwen over de aarde. En natuurlijk, hoe dichter de wereld komt bij het laatste oordeel, hoe dieper de schaduwen zullen worden.

* * *

Vanwaar deze crisisreeks ?

God verwekt ze. In haar beleven we het verzet van den Heilige tegen de ontbindende macht der zonde. Toen Hij tot den zondaar-geworden mensch zeide: „Ik zal vijandschap zetten", beloofde Hij, dat het menschheidsleven een leven van crises zou worden. In elke crisis ervaren we, dat God Zijn wereld niet loslaat.

God spreekt Zijn protest, Zijn verzet tegen de zonde, die ontbindende factor in het leven, uit in Christus. In Hem zette God de vijandschap. Daarom zegt wie *Christus* zegt, *Crisis*. Wie Christus zegt, zegt Val en Opstanding. Daartoe is Hij g e z e t. Dat is Zijn bestemming. Hij is Crisis, Val en Opstanding, Einde en Begin. Een wereld gaat door Christus' verschijning onder: déze wereld, en een nieuwe wereld ontstaat door Hem.

Dat was Christus' bestemming en ook Zijn bedoeling.

Christus aanvaardde Zijn bestemming, hoeveel het Hem ook kostte.

Zijn indalen in deze wereld, Zijn intreden in het leven beteekende en beteekent in elk geval opnieuw, dat er een beslissing komt, een crisis aanbreekt: dat de zonde vált, en dat opstaat, wie de zonde loslaat. Dat was Jezus zich bewust, want Hij zeide: „Ik ben tot een oordeel in deze wereld gekomen".

Is het hierom niet, dat Christus bij velen niet welkom is? Men ziet Hem met bezorgdheid naderbij komen en aan invloed op het leven winnen. Men wil de crisis vermijden, onveranderd voortgaan, maar z o n d e r tot een val te komen.

Maar het merkwaardige is, dat dat niet kan. Het is volstrekt onmogelijk om Jezus voor immer te ontwijken. Hij komt in ieders weg. Hij laat zich niet opzij dringen. *GOD heeft Hem gezet tot een Val en Opstanding.* En nu wordt Hij het een of ander, maar verandering brengt Hij altijd.

Het Nieuwe Testament illustreert dit in treffende wijze met de geschiedenis van één volk: Israël.

Toen Christus stierf was Israël niet meer het volk, dat Israël was, toen Christus optrad. Het was drie jaren in een crisis geweest, in een overgang, die eindigde in Israëls ondergang. Men had niets liever gewild dan, toen men Jezus verworpen had, het leven voort te zetten op den ouden voet, als ware Jezus er nooit geweest. Het bleek echter, dat dat niet kon. Het oude was voorbijgegaan. Die het loslieten kwamen tot een opstanding. Die het vasthielden, tot een val.

Wat voor Israël gold, geldt voor alle volken; geldt voor de menschheid en voor den enkeling.

Christus is Crisis, Einde of Begin. Ook voor ons. Daartoe is Hij gezet. Wij kunnen dat niet veranderen. Deze beide mogelijkheden zijn in Christus gegeven. Een van beide zal zich in ons verwerkelijken. De wig, door God ingedreven, dringt steeds dieper en dieper in het leven, het naar God tóé, of van God áfdrijven — al naardat het hart kiest.

HEERE der wereld, BEHEERSCHER van het leven *is* Christus. Door Hem is ze in de crisis, waarin het gaat om zijn of niet-zijn.

Waarom? Waarom heeft Hij die beslissende beteekenis? Omdat Hij een Teeken is. Hij sprak dit woord:

> „Ik oordeel niemand, en indien Ik ook oordeel, Mijn oordeel is waarachtig, want Ik ben niet alleen, maar de Vader is met Mij".

Is het niet alsof Hij zegt: Ik spreek over niemand een oordeel uit, maar voelt iemand zich in Mijn tegenwoordigheid veroordeeld, dat hij dan daarop acht geve, want het is God zélf, die hem in die oogenblikken oordeelt?

Als Jezus ons nadert komen we in Gods tegenwoordigheid. Dáárom heeft Zijn komst de beteekenis van val of opstanding.

Hij is een Teeken: Hij teekent God af. Daarom wordt Hij wedersproken. Dat is het werk van het natuurlijk hart, het verzet der zonde tegen den Schepper. Maar dezen strijd tegen Jezus voeren we ten koste van onze eigen ziel.

Misschien wordt dit gelezen door iemand, die graag van Jezus af was. Laat hij bedenken, dat dat niet kán, want niet krachtens o n z e k e u s, maar krachtens G o d s w i l, beslist Jezus of het met ons gaat ten doode of ten leven.

Crisistijd is Christustijd.

Christus is de beslissende factor in het leven der volken en der menschheid en der enkelingen. Door de onderwerping aan Hem komen we door de crisis heen in het eeuwige leven. Dat moeten we den enkelingen prediken en ons volk voorhouden: de oude Boodschap is: JEZUS IS HEERE.

Buig, buig u neder alle knie,
Dat elke tong Hem hulde bie,
Aanbid en . . . . wordt behouden!

L.

UIT DE GEMEENTEN

NIEUW-WEERDINGE. Gel. brs en zrs! 'k Veronderstel, dat velen van U wel eens denken: „Hoe zou het de gemeente te Weerdingermond nu gaan met haar nieuwe Voorganger?"

Nu, laat ik U het maar heel kort zeggen: „G. z. d. *goed*". Wij hebben het groote voorrecht, dat onze kerk elke Zondag flink bezet is met een aandachtig luisterende schare en ook het bezoek 's avonds op de Jongeliedenverg. is zoo groot, dat ons locaal overvol is; de laatste Zondagavond moest men naar de kerk verhuizen, omdat het locaal de groote schare jongemenschen niet kon bevatten. Ook vonden de laatste tijd jonge menschen vrede door het bloed des kruises. Zondag 1 Oct. was een bijzondere feestdag voor de gemeente, omdat zes zusters en één broeder op hun belijdenis gedoopt zouden worden.

De kerk was bij deze gelegenheid meer dan vol, alle beschikbare ruimte was met hulpzitplaatsen gevuld en er was geen plaats onbezet. Met groote aandacht werd geluisterd naar het heerlijke Evangelie, 't welk door onze Voorganger werd verkondigd, naar aanleiding van Hand. 16 : 30 en 31; waarna de plechtige doopsbediening plaats vond.

Ten slotte schaarden we ons als gemeente, met onze nieuwe leden, om de Tafel des Heeren, om bij brood en beker Zijnen dood te gedenken. Bij monde van onze Voorg. werden de nieuwe leden hartelijk welkom geheeten en de wensch uitgesproken, dat zij steeds getrouw mochten blijven aan den Meester.

Met groote dankbaarheid gingen we huiswaarts en in ons hart welde de bede: „Och Heer, geef, dat op deze eerstelingen nog een groote schare moge volgen."

Met hartelijke br.groeten.

de Secr.

NOORDBERGUM, 1 Oct. '33. 't Was een geweldige dag, de eerste Zondag in October; 't was een dag, voor de een teleurstelling brengende, voor de ander van vreugde des harten in den Heere. En nochtans, naar het zeggen van beiden, zijn ze op reis naar het land der belofte. Vanwaar dan deze tegenstelling? zegt ge. 't Is omdat beiden zeggen den weg te weten, doch de een weigert in gehoorzaamheid te gaan, en de ander doet wat noodig is om tot blijdschap te komen, immers de weg naar de vreugde des heils, loopt over de *berg gehoorzaamheid*. In de morgendienst sprak onze geachte Voorganger over de gelijkenis uit Mattheus 13 v. 47. Dit was de 7de van de gelijkenissen, welke achtereenvolgens behandeld waren. Ook deze duidelijke verhandeling vond een aandachtige schare hoorders. Mag het door Gods genade zóó zijn, dat er door deze prediking ook zielen tot Jezus zijn getrokken. Voor de middagdienst welke 2 30 zou aanvangen waren er die 1.30 uur reeds een plaatsje zochten, vroeg genoeg, om toch verzekerd te wezen de prediking, alsmede de plechtigheid des doops, bij te kunnen wonen. Enkelen werden teleurgesteld, daar de ruimte plaats biedt voor plm. 200 personen. Ze was bezet door plm. 300. Velen konden echter geen plaatsje meer bezetten en moesten onverrichterzake huiswaarts keeren

Onze Voorganger sprak bij dezen plechtigen dienst over Col. 2 vs. 11, 12, voornamelijk de besnijdenis des harten, en het begraven zijn met Christus. Een weloverdacht woord werd gebracht. Mogen velen daardoor tot zelfonderzoek gebracht worden. Na deze boodschap gebracht te hebben, plaatste de Voorganger zich met beide doopcandidaten voor het volk, en na hen gevraagd te hebben, of ze van harte gelooven, dat Christus hun Zaligmaker is, en nadat deze vraag met een duidelijk antwoord bevestigd werd, werd Gods zegen afgebeden ook voor hetgeen zou plaats vinden. En zoo werd aan deze beiden, man en vrouw, den heiligen doop voltrokken, waarna we in grooten getale het heilig Avondmaal vierden. Na afloop van deze dienst zongen we nog: „Nooit kan 't geloof te veel verwachten", enz. 't Was een dag, welke getuigde van Gods opzoekende zondaarsliefde. Geve de Heere ons en U allen, brs en zrs, maar meer zulke kostelijke dagen, tot roem van Zijn Naam.

Met broedergroeten in den Heere,
de Secr. v. d. M.

FOXHOL. Geliefde brs en zrs in den Heere! Zondag 24 Sept. was voor onze gemeente een vreugdevolle dag, aangezien we weer het voorrecht hadden, om een br. en zr. in ons midden te hebben, die het eigendom van Jezus waren en ook Hem wenschten te volgen in den doop. Bij deze plechtige stonde was tot ons overgekomen br. Ds. J. Hekhuis van Muntendam, die voor een goed gevuld kerkgebouw de beteekenis des doops volgens de H. Schrift schetste naar aanleiding van Efeze 4 : 5: „Eén Heer, één geloof, één doop". Op duidelijke wijze werd de beteekenis van den doop uiteengezet, wetende dat er nog brs en zrs zijn, die nog niet gehoorzaam zijn inzake de doop.

Na den doop schaarden wij ons om den Disch des Nieuwen Verbonds, waar onze ouderling de beide nieuwe leden een woord van welkom toesprak. Hij hoopte dat ze sierlijke leden mochten worden in de gem. en in de omgeving.

Wij gaan voorwaarts in des Heeren kracht!
Zijn banier bevrijdt ons van des Satans macht.
Hoe de wereld ons bespot of ook belacht,
Wij gaan voort tot zegepraal.

Namens de gem.,
JOH. SIEKMAN.

III

Rectificatie.

In de intreêpredikatie van Ds. Jansma, verschenen in „De Christen" (no. 2307 en 2308) staan enkele drukfouten.

No. 2307, blz. 5359, 2de kolom, 2de regel van beneden mist achter 't woord „versterkte" 't zelfstandig naamwoord „s t a d".

No. 2308, blz. 5367.

a. 1e kolom, 32ste regel van beneden moet niet staan „na de ontreinigende aanraking", maar „na de r e i nigende aanraking".

b. 2de kolom, 28ste regel van beneden moet „D i e kan" veranderd worden in „D i t kan".

c. 3de kolom, 19de regel boven 't einde moet tusschen „volbracht worden" en „Christus-verkondiging" niet een punt, maar dubbelpunt (:) staan.

III

BLADVULLING.

Het meest noodige voor den christen van tegenwoordig is dagelijks gemeenschap te oefenen met Christus.

LEESTAFEL.

De geïllustreerd Christel. Scheurkalender, uitgave van J. N. Voorhoeve, te den Haag.

Deze scheurkalender verschijnt thans voor de 44ste maal. Samenstelling en bewerking van dezen kalender zijn van dien aard, dat, wie hem kent, hem graag elk jaar weer een plaatsje in zijn huiskamer geeft. Paulus' leven geeft dit jaar de draad voor de schriftbeschouwingen op de achterkantjes van de Zondagen. Uit David's leven zijn de motieven gekozen voor de gekleurde kaarten, die in het blok zijn opgenomen. Het Schild brengt in beeld het uiterlijk gebeuren bij de groote ervaring en geestelijke omzetting van den Heidenapostel op den weg naar Damascus.

Gevangenen om des geloofs wil, door D. Alcock, vertaald uit het Engelsch met penteekeningen van W. Broggel.

Wapenbroeders, door W. Schippers, met teekeningen van W. Broggel.

Deze beide boeken worden als premieboeken bij bovengenoemde kalender verkrijgbaar gesteld. Rekening is daarmede gehouden met den verschillenden smaak der afnemers. Schippers is onder ons een populair auteur; Alcock eveneens. Boeken over geloofsvervolgingen oefenen op den lezer een verhelderenden, sterkenden invloed uit.

De driebladige maandkalender. Op elk blad wordt in teksten en versje *de Vriend* verheerlijkt. Als versiering zijn motieven uit het natuurleven in gekleurde uitvoering opgenomen.

Maandkalender. Deze kalender geeft op twaalf stevige bladen keurig uitgevoerde voorstellingen van berglandschappen en daaronder een mooi christelijk vers of een uitspraak van mannen, die in Gods Koninkrijk zich tegenover ons het recht van spreken verwierven. Het bizondere bij dezen kalender is, dat zoowel de voorstellingen als spreuken apart als briefkaarten kunnen worden gebruikt.

Ook de beide laatstgenoemde kalenders zijn uitgaven van J. N. Voorhoeve, te den Haag. Omtrent den prijs zal advertentie of kolporteur U gaarne inlichten.
L.

„Mijn antwoord aan de Particuliere Synode" door Dr. J. G. Ubbink. Prijs ingen. f 0.50. H. Veenman en Zonen, Wageningen.

Dit geschrift heeft al geruimen tijd op bespreking gewacht. Het bevat het antwoord van den geschorsten gereformeerden predikant, die evenals indertijd Ds. Netelenbos een bos netelen is geworden voor de leiders der kerk, die hij dient, aan de Particuliere Synode op de door de commissie gestelde vragen. Hij geeft dit antwoord in brochure-vorm uit ook omdat hij eigenlijk geen gelegenheid ontving zich tegenover de aanklachten van het rapport aan voornoemde synode uitgebracht te verantwoorden.

Het geval Ubbink is in ons blad voldoende besproken om er hier over uit te weiden. Op de tien vragen die gesteld werden, volgt een duidelijk antwoord, waarin de vinger gelegd wordt op menige zeere plek in wat onze gereformeerde broeders voor de belijdenis hunner kerk houden. Onder meer heeft Dr. Ubbink's beschouwing over de gemeente onze volle instemming. Hij gelooft met Schrift, Confessie en Catechismus, dat de Kerk een vergadering van ware Christus-geloovigen is, en dat zij in haar openbaring in het instituut met dit wezen in overeenstemming moet zijn. De Heilige Schrift leert hem duidelijk, dat de kerkelijke tucht van het begin tot het einde een gemeentelijke tucht moet wezen, en wel strikt alleen van de plaatselijke, zelfstandige kerk. Intusschen heeft de Algemeene Synode zich met één enkel gebaar van „het geval Ubbink" afgemaakt en de schorsing geratificeerd en opnieuw bevestigd, dat er in een kerkelijke gemeenschap, die practicaal God ziet door het venster der traditie en de Heilige Schrift gelooft naar de verklaring der besturende colleges; die om het gewoonweg uit te drukken in de nachtchemise van Rome staat, geen plaats is voor hem, die leeft in God en Hem begeert te dienen overeenkomstig de aanzeggingen van zijn geweten.

St. J. W. W.

„Noch „scheiden", „noch vereenzelvigen"".

Overdrukken uit de Geldersche Kerkbode van 29 Juli, 12 en 19 Augustus 1933 benevens naschrift door Dr. J. G. Ubbink. H. Veenman en Zonen, Wageningen. Prijs f 0.20.

In dit geschriftje is de recensie op „Mijn antwoord aan de Particuliere Synode" van Ds. van Herksen in de Geldersche Kerkbode — alsmede het antwoord van Dr. Ubbink op deze recensie in diezelfde bode, en dan verder wederzijdsche repliek en dupliek ondergebracht. Ds. van Herksen stuit bij meerdere goede opmerkingen, die hij in de geschriften van Dr. U. vindt en welke waard zijn gehoord te worden, toch telkens op wat hem, zoo zacht mogelijk gesproken, uiterst zwevend voorkomt in zijn Schriftbeschouwing. De scheiding tusschen Schrift en Woord Gods is door en door gevaarlijk. Uit Dr. U.'s antwoord halen we het volgende aan: „Wij Gereformeerden zeggen, dat de Schrift Gods Woord *is*. *Dat is ook mijn belijdenis*. Ook ik zeg dit van harte na. Deze belijdenis nu *klinkt niet* uiterst zwevend, maar duidelijk en bondig. Echter heb ik nog niemand

ontmoet, geen gewoon lid onzer kerken niet alleen, maar ook geen leeraar en zelfs geen hoogleeraar, die me kan zeggen, wàt hij daarmede bedoelde of wat hij daaronder verstond. Kunt u het mij zeggen? Maar is dat dan niet veel erger dan uiterst zwevend?"

Wat ons bijzonder bevalt is de broederlijke geest, waarin partijen met elkander omgaan. In zijn naschrift vindt Dr. U. gelegenheid om zijn gevoelens over de verhouding van de Heilige Schrift tot het Woord Gods nader uiteen te zetten. Voor hem is de Schrift slechts het middel, dat niets anders doet dan ons alleen op God en Zijn Woord te wijzen, opdat op den levenden God alleen en op niets anders naast Hem ons vertrouwen gesteld worde. Niet op de kerk, noch op haar ambten, noch op haar Sacramenten, noch ook op haar onfeilbaar Heilige Schrift, gelijk Rome wil.

St. J. W. W.

III

MEDEDEELINGEN

Unie Radio Comm. (U.R.C.)

Ontvangen:

van de gem.	Amsterdam	f 19.62
„ „ „	Stavoren	- 8.—
„ „ „	Drachten	- 5.18
	Totaal	f 32.80

Hartelijk dank.

Haarlem, J. G. TIGGELMAN,
Pres. Steijnstr. 119. Penn. U.R.C.
Giro no. 201961.

Ontvangen Giften voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden.

van R. B. te A.	f 10.—
„ A. R. te H.	- 12.50
„ X. te IJ.	- 10.—
H. Br. te H.	- 5.—

Hartelijk dank.

J. VISSER.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

„Weezenzorg".

De Jaarvergadering van „Weezenzorg" wordt op Maandag, 16 Oct. a.s. 's nam. 4 uur gehouden in een der zalen van de Bapt. kerk te Stadskanaal.

Agenda:

Opening, notulen;
verkiezing bestuursleden wegens periodieke aftredingen;
rondvraag en sluiting.

De bestuursvergadering begint om 3 uur.

De secretaris,
N. Pekela. H. BONNES.

Brs. Penningmeesters.

Ik verzoek U vriendelijk mij wel te willen zenden de contributie over het 1e halfjaar 1933/34. Ik laat hiernaast een lijstje volgen van de te betalen bedragen.

Voorts heeft de laatste Alg. Verg. besloten dat door de gemeenten f 1200.— bijeen zou gebracht worden voor het Studiefonds. Ik stel U voor om de helft van dit bedrag nu tegelijk met de contributie te zenden. Het restant kan dan afgedragen worden in April a.s. tegelijk met de 2e helft der contributie. Ook van de voor dit doel verschuldigde bedragen volgt hiernaast een lijstje. Ik vertrouw dat gij allen met deze regeling accoord gaat en zie gaarne Uw geldzendingen tegemoet. Met br.gr.,

Postrek. 167305. J. VISSER, U.-A.
Leeuwarden, v. d. Kooystraat 16.

Gemeente	Contrib 1e Halfj. 1933-'34	Studiefonds 1e Halfj. 1933-'34	Totaal
Amsterdam	f 30.—	f 22.50	f 52.50
Apeldoorn	—.—	„ 7.80	„ 7.80
Arnhem	„ 3.40	„ 2.60	„ 6.—
Noord Bergum	„ 19.40	„ 14.55	„ 33.95
Drachten	„ 6.80	„ 5.10	„ 11.90
Eindhoven	„ 11.20	„ 8.40	„ 19.60
E.-E.veen	„ 36.40	„ 27.30	„ 63.70
's-Gravenhage	„ 40.20	„ 30.15	„ 70.35
Groningen	„ 111.20	„ 83.40	„ 194.60
Haarlem	„ 32 80	„ 24.60	„ 57.40
Harlingen	„ 30.20	„ 22.65	„ 52.85
Heeg	„ 4.80	„ 3.60	„ 8.40
Heerlen	„ 9.40	„ 7.05	„ 16.45
Hengelo	„ 93.60	„ 70.20	„ 163.80
Hoogezand	„ 17.80	„ 13.35	„ 31.15
Hoorn	„ 5.60	„ 4.20	„ 9.80
Leeuwarden	„ 20.60	„ 15.45	„ 36.05
N. Pekela	„ 23.60	„ 17.70	„ 41.30
Nw. Weerdinge	„ 51.20	„ 38.40	„ 89.60
Sneek	„ 21 20	„ 15.90	„ 37.10
Stadskanaal	„ 74.80	„ 56.10	„ 130 90
Stavoren	„ 13.40	„ 10.05	„ 23.45
Vrieschelo	„ 28.20	„ 21.15	„ 49.35
Workum	„ 10.80	„ 8 10	„ 18.90

Vrijdag 20 October 1933 No. 2310 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Alle brieven en stukken voor de Redactie tot nader bericht te zenden aan

Ds. L. DE HAAN,
Reggestraat 52, Utrecht.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

KAMERRIDDERS.

We lezen in een der boeken van het Oude Testament van een moedige vrouw, Debora geheeten, die in dagen van nijpende nood tengevolge van overheersching haar volk opriep om tegen den dwingeland den schijnbaar ongelijken strijd aan te binden. In het lied, waarin zij na de worsteling, den zegepraal van haar troepen verheerlijkt, laat ze een scherp licht vallen op de bijzondere stamtrekken der vrijwilligers, die aan haar sommatie hadden gehoor gegeven, alsmede op die der bloode thuisblijvers. Tegen de laffe Rubenieten had ze niets anders dan tergende satire, dat des te vernederender geklonken moet hebben omdat het onstuimig opborrelde uit het hart eener zwakke vrouw, wie het gelukt was een onoverwinnelijke vijand aan haar voeten te doen kruipen. „Aan Ruben's beken waren groot de overleggingen des harten. Waarom bleeft gij zitten tusschen de stallen om te hooren het geblaat der kudden?" spotte zij.

* * *

De Rubenieten waren blijkbaar de betweters van hun tijd. De sommatie om zich rondom de banier der vrijheid te scharen, moest ernstig en rijpelijk overwogen worden. We kunnen er heel zeker van zijn, dat de kopstukken onder hen de gelegenheid dankbaar aangrepen om hun redenaarstalenten eens echt mooi op te poetsen. Tintelende humor en onweerlegbare logica waren aan de orde van den dag in pro en contra. En toen werd natuurlijk voorgesteld om de discussie voor onbepaalden tijd te verdagen, met welk voorstel de overgroote meerderheid accoord ging! Daarna schikte de vergadering zich aan een feestmaal, door een der oudsten ter eere van de gelegenheid aangeboden!

Men behoeft heusch niet over veel verbeeldingskracht te beschikken om den inhoud van de debatten te kunnen raden. Sommigen spraken er hun heilige verontwaardiging over uit, dat een vrouw de vrijheidsbeweging leidde. „Vrouwen behooren in de tent, gelijk Sara haar een voorbeeld heeft gegeven," zeiden zij. Ook waren er die op de moderne wapenrusting van den vijand wezen en betwijfelden of de raadsman van Debora wel voor voldoende deskundig kon worden gehouden. Dan waren er nog die over het psychologisch moment spraken. Zij achtten eigen volk niet rijp en de overheerschers te krachtig voor een revolutie.

De Rubenieten hadden hun velddag over het ernstigste probleem van hun dagen, maar . . . . naar het slagveld trokken zij niet!

* * *

De kinderen van Ruben zijn in menigte uitgebroken en wij ontmoeten ze op het oogenblik overal. Ik bedoel mannen en vrouwen, die het altijd beter weten en veel afbrekende critiek hebben aan te dragen, maar er wel voor zorgen zichzelf niet aan het vuur te branden. Deze helden weten precies waar de penningen zitten, doch hun eigen gespekte beurs houden zij gesloten! Al hun betweten en aandragerij komt hierop neer — let er maar eens op — dat zijzelve noch tijd, noch geld, noch zweet over hebben voor hun onder lasten gekromde medemenschen. Zij zijn schreeuwers in . . . . de bollenvelden bij den zilveren stroom van hun door en door zelfzuchtig leven!

Is een kamerridder geen misselijke verschijning? Hij vlucht naar den kelder bij het knallen van een luchtpistool en leest onverschrokken mannen, die menige ernstige verwonding in den strijd hebben opgeloopen, in zijn kamer vrijpostig de les! En wat denken wij van een pruts-rijmelaar, meer op een rammelaar dan rijmelaar gelijkend, die een causerie wil houden over de tekortkomingen van Bilderdijk, of van een amateur-musicus, die Händel eens onder handen neemt?

Er is heusch geen droeviger figuur hier op deze trieste wereld dan een mensch, die met een schijn van waarachtigheid toch als hervormer of christen een dilettantenrol speelt, die niets doet voor de uitbreiding van het Koninkrijk Gods en allerlei onvriendelijke opmerkingen maakt aan het adres van die eenvoudige doch dappere mannen en vrouwen, die lichaam, ziel en geest stellen in den dienst der liefde tot God en den naaste.

Luther zegt: „Goede woorden zijn dingen". Zoo is het. Eén druppel eigen bloed is meer waard dan een vat vol inkt of een boek vol phrazen. Aan kamerridders heeft de wereld niets.

* * *

De Heer roept, gelijk een Debora vroeger, tot den strijd. Strijd tegen onszelf, strijd tegen al dat liefdeloos en rechteloos is, strijd tegen menschen om diezelfde menschen onder Zijn schepter van vrede te brengen. De Heer roept tot den edelsten strijd. Hebt gij Zijn sommatie vernomen? Wat zult gij doen? Discussieeren en daardoor de gemeente van Christus tot een aanfluiting te maken?

O, doe de daad!

Doe Jezus in uzelf zien! Trek er op uit!

Toon als een held
Uw gelaat Hem en borst.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

LOSSE SCHAKELS

Een bedroevend besluit. De Generale Synode der Luthersche Kerk in Duitschland heeft een besluit genomen, hetwelk door heel de Christenheid moet worden gelaakt. Vastgesteld is de z.g.n. Ariër-paragraaf, waarin wordt bepaald dat iemand van niet-Arische afkomst geen predikant kan worden in de Luthersche Kerk. Hetzelfde geldt voor iemand die getrouwd is met een vrouw van niet-Arische afstamming. Trouwt een predikant met zoo'n schepsel, dan moet hij ontslagen worden.

Een tweede besluit al even bedroevend. Een tweede besluit, genomen op diezelfde Synode, zegt, dat slechts hij tot predikant beroepen mag worden, die zonder voorbehoud opkomt voor den „Nationalen Staat". — Hoe diep door deze besluiten de Kerk tegenover den Staat vernederd wordt, is duidelijk. Ze heeft haar vrijheid ingeboet en is tot een slavin van den Staat gemaakt. Gelet op deze besluiten, vooral op het eerstgenoemde, rijst de vraag of deze Kerk nog wel als Christelijke Kerk kan gelden.

Een lichtstraal. Gelukkig heeft de Luthersche Kerk deze aanranding van haar wezen niet zonder protest verdragen. Voor dat over deze besluiten bovengenoemd werd gestemd, legde de groep „Evangelie en Kerk" een verklaring af en verliet daarop de zaal. Zij weigerde aan de stemming deel te nemen. Met de vereischte meerderheid van twee derden werden de voorstellen echter aangenomen. Of de tegenstanders nu zullen blijven in een Kerk, die in zoo opzienbarende wijze haar wezen verloochent, moet worden afgewacht.

Is heel deze gang der dingen niet mede een vrucht van Luther's leer, dat de Vorst bepaalt welke de godsdienst zijner onderdanen zal zijn? In de Luthersche Reformatie is de onderdaan naar lichaam en ziel geklonken aan zijn landsheer.

Hitler's deugden. Na het bovenstaande nog een goed woord over Hitler te verwerken, zal wel een kleine overwinning op de zenuwen kosten. 't Zij echter verre van ons niet te trachten eerlijk en objectief te blijven tegenover ieder schepsel Gods. Christenen vloeien niet door. En waar de Duitsche „Volkskanselier" door zoovelen met een zwarte kool geteekend is, verheugt het ons werkelijk iets goeds omtrent hem te kunnen mededeelen. Hij is geheel-onthouder en vermijdt ook het gebruik van tabak. Hij heeft een artikel geschreven, waarin hij beslist en duidelijk het alcohol-gebruik bestrijdt en de argumenten er voor weerlegt. Veel uit dat artikel over te nemen is niet noodig, daar hij geen nieuwe dingen zegt in den alcohol-strijd. 't Gaat er hier slechts om dat we hem bij de overtuigde bestrijders van het alcoholkwaad mogen rekenen. Hij eindigt:

> „De strijd tegen den alcohol draagt, als vervulling van een taak jegens de volken een beslist zedelijk karakter. Men vergisse zich niet: Dat volk, dat het gelukt, dit gift geheel en al uit het volkslichaam te verwijderen, zal wellicht vooreerst bittere begeleidende verschijnselen te doorworstelen hebben, en veel tegenstand moeten opruimen. Maar het zal daardoor niet slechts een daad tot zegen der latere menschheid verrichten, maar er waarschijnlijk den grondslag mee leggen voor zijn heerschappij over dat deel der wereld, dat niet bereid is denzelfden stap te doen."

Möttlingen. In het Zendingshuis te Amerongen is een „Möttlingen-Conferentie" gehouden. Möttlingen is het dorpje in Wurtemberg, in het Zwarte Woud, dat bekend is geworden door de werkzaamheid van de Blumhardts, vader en zoon. Daar staat een eenvoudig gebouw, waarin wonderen gebeuren, wonderen van lichamelijke en geestelijke genezingen. Het zou een Protestantsch Lourdez kunnen zijn, wanneer Protestanten zoo mirakelzuchtig waren als de Kerk van Rome. In den zomer van 1911 brachten we er een kort bezoek en leerden er den broeder kennen, die er — gelooven we — ook thans nog de leiding heeft, „Vader Stange", geen theoloog of theologisch gevormde broeder, maar een gewezen, naar we meenen, ongeschoold handwerker. Ons trof toen de groote eenvoud, die er heerschte.

Möttlingen in Nederland. De zegeningen van dit Möttlingen zijn nu voor een korten tijd overgeplant naar Amerongen. In het Alg. Weekblad vertelt Wilma daarvan een en ander. Möttlingen was vertegenwoordigd door broeder Walz en Pfarrer (Ds) Schlatter. „Broeder Walz om, evenals Vader Stange, met Apostolische opdracht de handen op te leggen aan allen, die behoefte hadden aan Goddelijken zegen; pfarrer Schlatter als zijn medegetuige, met wien men breedvoerig over zijn persoonlijke moeilijkheden kon spreken". „De inhoud van de prediking was niet anders dan het eenvoudige Evangelie".

> „Natuurlijk kwamen de genezingen te Möttlingen ook herhaaldelijk ter sprake. Blinden worden er ziende, kreupelen wandelen, ongeneeslijk kranken worden er gezond.
>
> Het is geen gebedsgenezing, het is geloofsgenezing. Zijt ge een kind van God, zijn u de zonden vergeven, welnu, sta dan op en wandel.
>
> „U geschiede naar uw geloof", dat heb ik broeder Walz herhaalde malen hooren zeggen tegen een vader, die zijn jongen van dertien jaar in Amerongen had gebracht. De jongen had kinderverlamming gehad, liep op twee stokken. Na veertien dagen waren de spieren zoo gesterkt, dat het kind alleen de trappen opklom, acrobatische toeren over de trapleuning maakte en af en toe ook zonder stokken trachtte te loopen. Het eene been had nog niet de goede lengte. „U geschiede naar uw geloof", dat was voor dezen vader het woord, als broeder Walz hem en zijn kind de handen oplegde.
>
> Er zijn in Möttlingen gevallen, waarbij ook de spieren weer rekten en het been de normale lengte herkreeg."

Broeder Walz is van oordeel dat als regel Christus de zieke op zijn geloof zal genezen.

> „Als God toelaat, dat er ziekte op iemand blijft rusten, of een of andere lichamelijke gebondenheid, zooals bij Paulus, dan wordt hem dezen wil van God wel zoo duidelijk kenbaar gemaakt in de genade, die God geeft, dat men niet meer twijfelt en gaat roemen in zijn zwakheden."

Vooropstaande dingen. Drie dingen stonden in de Conferentie voorop:

„Altijd kleiner worden!"
„'t Gaat je niets aan!"
„Blijf er af".

Eigenaardige regels!

De eerste is zonder meer duidelijk. Kleiner worden is de voorwaarde om genade van God te ontvangen.

Het tweede beteekent dat het je niets aangaat wat anderen verkeerd doen en tegen je misdrijven; wat er voor moeilijke omstandigheden zijn, wat „achtergrond" van je leven is. Er is maar één ding, dat je werkelijk aangaat: je eigen zonde, je eigen verkeerdheid.

De derde regel beduidt: Blijf van het leven van anderen af; morrel er niet aan. Wacht tot God je een opdracht geeft. Zoolang we die opdracht niet hebben kunnen we niet beter doen dan de menschen in moeite, die op onzen weg komen, bij Christus te brengen en ze daar te „laten".

Broeder Walz gaf — en dit ten slotte — dezen raad:

> „Niet zooveel bidden, niet zooveel denken, méér danken, dat is het recept om in een liefdesverhouding tot den Heiland te komen".

Geloof en lijden. Naast de woorden van broeder Walz een aan-

haling (aangetroffen in een tijdschrift), uit het laatste werk van den bekenden zendingsman, Stanley Jones: „Christus en het menschelijk lijden". Eerst herinnert hij er aan, dat er zijn die zeggen, dat als Gods kinderen niet van hun ziekte genezen worden, gebrek aan geloof daarvoor verantwoordelijk moet worden gesteld.

Nu zegt hij — en dit op grond van eigen ervaring — dat hij er niet het minst aan twijfelt, dat God door directe aanraking geneest. „Maar", zoo gaat hij dan voort:

„Maar dat God belooft steeds de ziekte te genezen, en dus het uitblijven van genezing zou wijzen op gebrek aan geloof, betwijfel ik zeer. Sommigen van de grootste heiligen zijn met ernstige krankheden bezocht geweest en de mooiste zielen op aarde zijn gekluisterd geweest aan het bed der smarten."

Hij geeft daarvan dan enkele voorbeelden.

„De cholera-bacillen, die John Forman, den heilige, doodden, hielden bij hun aanval niet halt voor dat geheiligd lichaam".

Sommige schrijvers uit het Oude Testament schenen — zoo zegt hij — een andere opvatting te zijn toegedaan. Daarvoor herinnert hij aan Psalm 91, welke psalm Gods kinderen reeds zooveel zorgen bereid heeft, omdat het leven op dezen psalm niet schijnt te kloppen. Stanley Jones zegt:

„Het N. Testament leert dit niet (n.l. wat in dezen psalm staat). Evenmin leert het leven zulks".

Wat deze laatste opmerkingen aangaat zouden we liever veronderstellen, dat men dezen psalm verkeerd leest. Gelijk blijkt uit Luk. 4 vers 9, 10 en 11

„Want Hij zal Zijn engelen van U bevelen, dat zij U bewaren in al uw wegen.
Zij zullen U op de handen dragen, opdat Gij Uw voet aan geen steen stoot."

heeft deze psalm betrekking op den Messias.

Dit in gedachten te houden bij het lezen van Psalm 91 is beter en bevredigender dan aan te nemen dat het onderwijs van het N. Test. zich op dit punt niet zou dekken met dat van het Oude.

L.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

N. B. J. B. Zendingsactie.

Het derde couplet.

Het derde couplet van het verantwoordingslied van de toewijding tot onze schoone zendingszaak is weer krachtiger en voller van toon dan de voorgaande coupletten, dank zij het mede-instemmen van onderstaande vereenigingen:

Hengelo f 3.45; *2e Exloërmond* f 5.34; *Bergumerheide* f 2.50; en van *„een vriend"* te A. f 1.—.

Het slotaccoord is nu f 86 81.

Welk een lied, welk een jubel zal onze verantwoording worden als eind October *alle* N. B. J. B.-afdeelingen gaan *toonen*, dat zij ook in dezen tot daden zijn bereid!!

N. B. J. B.ers, en gij leiders vooral, wilt niet vergeten, dat onze zendingsactie een zaak van groot belang is. Wij moeten voorzien in de behoeften, in dat wat noodig is voor de zendingsopleiding van één der broeders! Daarom, in liefde saamverbonden, schouder aan schouder, hand aan hand, streven, met geheel ons hart, naar het volbrengen van onze taak! De zendingsbus ontvange een *„eereplaats"* in uw vergaderingen, zij make een *„eererondje"* bij uw conferenties, bijzondere samenkomsten, jaarfeesten e.d.

Zorgt, N. B. J. B.ers, zorgt er voor, dat de a.s. Octoberverantwoording van *alle*, *alle* afdeelingen wordt een lied, een jubelzang als nog nimmer gehoord, zóó krachtig, zóó schoon, dat deze samenzang van *allen* onze gemeenten doorruischt en met blijdschap vervult, Hem ter eer!

Het derde couplet van het verantwoordingslied is ten einde, rest mij nog het bekende refrein: *„Spek de bus"!*

Nu wachten wij op de October-oogst.

Is het niet een vreugde een plaatsje te hebben in de jubelende koren van toewijding? Nu, daar is plaats voor een ieder, elke N. B. J. B.er, die zichzelven geven wil aan den Heer en Zijnen dienst.

G. PLANTING.
A'dam, Lutmastr. 170II.
Postgiro 223785.

Jeugd van Westerwolde.*

Er zijn voor jullie groote dagen op til. Dus eventjes opletten en ter oore nemen. Jullie wilt toch bij elkaar komen en wat doen? Immers jonge menschen kunnen niet van elkaar laten, noch minder stil zitten. Daarom klaar zijn en afwachten voor dat, wat nu komt!

We hebben namelijk weer eens gepraat over .... jeugddagen, moet je weten. Die „we" zijn dan afgevaardigden van de jeugdkringen in Vrieschelo, Stadskanaal, Muntendam en Nieuwe Pekela. Allereerst hebben ze onderteekende daar gemaakt tot geheimschrijver en openbaar-schrijver. Maar waarvan eigenlijk? Ja, dat wist ik niet. Evenwel heb ik mijn oergrootvader Adam tot navolgenswaardig voorbeeld genomen, die volgens de Bijbel zoo vindingrijk is geweest in 't geven van allerlei namen en naampjes. 't Zal dus wel zoo moeten zijn, dat alle wezens en dingen betiteld moeten worden. Daarom achtte ik 't heel wijs die menschen, die daar vergaderden om door raden tot daden te komen, gezamelijk van een passende en waardige naam te voorzien, en wel: Jeugddag-comité. Vinden de Vrieschelоërs, Stadskanaalders, Muntendammers en Pekelders, enz. enz. dat best? In elk geval hebben we in deze naam direct al 't doel van dat comité te pakken.

En dat doel hebben we ook wel zoo ongeveer bereikt, meen ik. Moeten jullie maar eens hooren, wat we jullie willen aanbieden:

op Woensdag 15 Nov. jeugddag te Nieuwe Pekela,

op Dinsdag 12 Dec. jeugddag te Vrieschelo,

op Zondag 18 Febr. 1934 jeugdconferentie te Stadskanaal.

Wat zeggen jullie daar wel van? Prachtig, is 't niet? In de maand Jan. 1934 willen we adem scheppen en ons voor 't grootsche slot van ons winterjeugdwerk, n.l. jeugdconferentie op Zondag, aangorden met de gebedskrachten en evangelie-krachten in de gemeentelijke evangelisatie-campagne in de Veenkoloniën.

't Past jullie niet om nu alles al te weten te komen. Toch zullen jullie op tijd 't volledige programma onder de oogen krijgen, hoor! Sta nu nog in hoopvol geloof, dan zullen jullie 't straks aanschouwen en beleven. Maar: klaar staan en aanpakken!

Tot straks dan.

Namens 't jeugddag-comité,
de secr. T. JANSMA.

* Volgens de inhoud van dit stuk denkt br. Jansma ook aan de jeugd van enkele Veenkoloniale gemeenten. Deze geografische „slip of pen" neme men hem niet kwalijk.
Red.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Joas.

2 Kon. 11 en 12.

Les voor Zondag 5 Nov. 1933.

Athália gedood, Joas koning. 2 Kon. 11.

De vertelling van thans verplaatst ons in den tijd, dat er in het Joodsche land een koningin regeerde, evenals bij ons, maar met dit verschil, dat de koningin van het Heilige land een zeer goddelooze vrouw was. Haar naam was Athália, d.w.z. „door Jehovah bedroefd". Zij was een dochter van Achab en Izebel, waarvan wij reeds eerder niet zulke

mooie dingen hebben gehoord. Zij was getrouwd met Joram, Josafats zoon en zij wandelden geheel in den weg van Achabs huis en zelfs Juda werd aangedreven om den Heer te verlaten. Uit booze achterdocht doodde koning Joram zijn zes broeders en eenige vorsten van Israël. In den strijd met Edom redde hij ternauwernood het leven en ook in andere oorlogen was hij niet voorspoedig. De Filistijnen en de Mooren namen zelfs Jeruzalem in en voerden alles weg. Elia was reeds opgenomen, maar ná diens opneming kwam tot Joram een geschrift, waarin de profeet Elia hem aanzegde, dat de zwaarste plagen over hem en zijn volk zouden komen. De laatste jaren van zijn leven leed hij aan een vreeselijke ingewandsziekte, die hem onder de hevigste pijnen ten grave sleepte. Hij ging heen zonder begeerd te zijn, en zelfs de gewone koninklijke eerbewijzen werden hem bij zijn begrafenis onthouden. Daar al zijn andere zonen door de Arabieren waren omgebracht, volgde zijn jongste zoon, Ahazia, hem op. Maar deze regeerde slechts één jaar te Jeruzalem. Hij stond geheel onder den invloed van zijn moeder Athália, en hij verbond zich met Joram van Israël, Athália's broeder, tegen Hazaël van Syrië. In den strijd bij Ramoth in Gilead was zijn oom Joram gewond. Toen Ahazia hem opzocht, terwijl Joram in Jisreël genezing zocht, werd hij in Joram's lot meegesleept, en stierf met hem door de hand van Jehu.

Toen Athália daarvan hoorde, dat haar zoon dood was, bracht zij al het koninklijke zaad om, ten einde zélf de macht in handen te hebben. De 42 „broederen" van Ahazia, die reeds door Jehu gedood waren, (2 Kon. 10 : 13) was slechts een gedeelte der prinsen, waarschijnlijk de reeds volwassenen. Er zou geen erfgenaam op den troon van David zijn overgebleven, als God niet op wonderbare wijze zijn geslacht had bewaard. Hij gebruikte daartoe Joséba, de dochter van den koning Joram, de zuster van Aházia, maar niet de dochter van Athália, maar van een andere vrouw van den koning; volgens 2 Kron. 22 : 11 was zij de vrouw van den priester Jojada. Zoo wordt ons veel duidelijk daardoor. Joséba zorgde er voor, dat een klein kindje, een jongetje, Joas geheeten, (d.w.z. Jehovah ondersteunt), in een gedeelte van de tempelgebouwen werd gebracht met zijn verzorgster, waar anders niemand woonde. Toen Joas zeven jaar oud was, een leeftijd niet ongeschikt voor een plechtige inhuldiging, werd hij door Jojada uit de schuilplaats te voorschijn gebracht en ten troon verheven. Jojada ging daarbij met voorzichtig beleid te werk. Eerst deed hij pogingen, de koninklijke lijfwacht voor zijn plan te winnen, om zoo alle tegenstand uit het paleis zélf te breken. En daar de inhuldiging in den tempel moest geschieden, opdat zij een heilig karakter zou dragen en op het volk diepen indruk zou maken, gaf hij te voren zijn bevelen aan priesters en levieten. Ieder kreeg een bepaalde taak toegewezen, die zij bij den onverwachten staatsgreep hadden te vervullen. Toen alles tot in de kleinste bijzonderheden was voorbereid, bracht hij den koning in den voorhof des tempels. De kroon werd hem op het hoofd gezet, de getuigenis in de hand gelegd. Voor aller oog werd hij gezalfd, en daarna weerklonk de jubelkreet: De koning leve! Athália in haar paleis heeft wel eenig gemompel gehoord, maar op haar navraag kon zij nergens inlichtingen krijgen over de oorzaak. Ineens hoort zij trompetgeschal en jubelkreten, en zij snelt uit haar paleis naar het huis des Heeren. Daar ziet zij bij de pilaar de jonge gekroonde Davidszoon staan en bemerkt het ongeveinsde vreugdebedrijf rondom hem. Dan verscheurt zij haar kleed en van haar lippen klinkt slechts de angst der vertwijfeling, als zij het uitroept: „Verraad! Verraad!" Maar op hetzelfde oogenblik heeft men haar reeds gegrepen en wordt zij uit den tempel naar haar paleis teruggebracht. Daar wordt zij dan op bevel van Jojada gedood. Jojada maakt nu plechtig een verbond tusschen den Heere en tusschen den koning en het volk, dat het den Heere tot een volk zou zijn, en ook tusschen den koning en het volk. Baäls huis en altaren en beelden werden verbroken, en Baäls priester, Mattan, voor de altaren doodgeslagen. Daarentegen werden in het huis des Heeren de ambten hersteld. Nu kon in plechtigen optocht de koning uit den tempel worden overgebracht naar het paleis, en daar op den troon der koningen worden gezet.

Regeering van Joas. 2 Kon. 12.

Diep doordrongen in zijn jeugdig gemoed van de weldaad hem en zijn huis bewezen, stelde Joas, zoolang ten minste Jojada leefde, zich onder diens leiding en hij deed wat recht was in de oogen des Heeren. Daardoor kon Jojada de herstelling van het huis van David dienstbaar maken aan een reformatie aan het huis des Heeren. Zoo werd de tempel van eigen wachtposten voorzien. Joas zelf gaf aan de priesters opdracht, om geld te verzamelen, dat hetzij bij geloften was geschonken, hetzij bij wijze van vrijwillige bijdragen in den kring hunner bekenden was bijeengebracht, om daarmee de toegerichte schade aan het huis des Heeren te herstellen. De priesters waren echter traag in dit werk. Daarom trok Joas in het drie en twintigste jaar zijner regeering die opdracht in. Hij liet nu, in overleg met Jojada, een offerkist maken, en bood ieder, die in den tempel kwam, de gelegenheid, om een gave voor het huis van God te offeren. Daar deze gave bedoeld was als een hefoffer naar de schatting van Mozes, mocht ze niet minder dan een halve sikkel (ongeveer 75 cent), bedragen. (2 Kron. 24 : 6; Ex. 30 : 11—13). Uit deze geldsom werden nu de verbeteringen bekostigd, en ook was het nu mogelijk geworden, allerlei gereedschap voor den tempel aan te schaffen. (2 Kon. 12 : 13; 2 Kron. 24 : 14).

Jojada stierf in hoogen ouderdom en hij werd met koninklijke eer begraven.

Nu bleek echter, dat Joas niet erg zelfstandig geweest was en dat hij God in werkelijkheid niet zóó lief had, dat hij uit zich zelf Hem getrouw wilde dienen. Een godsdienstige opvoeding is zeer veel waard, maar van grooter waarde is toch de zelfstandige keuze vóór God en Christus. Joas bezweek eindelijk voor den aandrang van Juda's vorsten, om openlijke afgodendienst toe te staan. Wél klonk de stem van de profeten des Heeren bestraffend en dreigend, vooral de stem van Zacharia, de zoon van Jojada, den priester: „dewijl gij den Heere verlaten hebt, zoo zal Hij u verlaten!" Maar het verzet was zóó groot dat zij tegen Zacharia een verbintenis maakten, en hem steenigden, op des konings bevel, in het voorhof des tempels. Zoo gedacht Joas niet der weldadigheid, die zijn vader Jojada aan hem gedaan had, maar doodde zijn zoon. Stervende riep deze getrouwe getuige: „De Heere zal het zien en zoeken!" En die zonde werd ook weldra aan Joas en Juda bezocht. Hazaël van Syrië trok naar het zuiden van Juda en rukte toen op tegen Jeruzalem. Toen leed Joas een zware nederlaag, waarbij vele grooten des volks sneuvelden, en slechts door het omkoopen met rijke tempelschatten werd de koning van Damascus bewogen, om in eigen land terug te keeren. Door dezen rampspoed en ook door ontstemming over den moord op Zacharia gepleegd, heerschte er zulk een verbittering over den koning, dat onder zijn knechten een samenzwering tegen hem werd gesmeed, en, terwijl hij een zware ziekte had, werd hij op zijn bed gedood. Zelfs werd hij, hoewel begraven in de stad Davids, niet bijgezet in de graven der koningen. Veertig jaar had hij geregeerd; door zijn zoon Amazia werd hij opgevolgd. Wie God verlaat, heeft smart op smart te vreezen....

D. G. B.

III

Het programma van onze Koning of Waaraan wij ons wijden.

(Vervolg).

Wat is en behelst 't programma?

Men maakt voor bijzondere gelegenheden een leiddraad op, aan de hand waarvan achtereenvolgens afgedaan wordt wat zoo al geboden zou worden.

en noemt 't geheel dan programma. Meer inhoud heeft 't woord, als 't gebruikt wordt voor dat, wat de een of andere persoon of beweging wil en beöogt, terwijl doorgaans tevens de grondslag daarin verwerkt is, in elk geval tot uiting komt. Nu is 't evenwel zoo, dat bij onze Koning en Diens programma grond en doel een eenheid vormen. Wat principe of grondslag is, is tevens doel. 't Doel is verwezenlijking van de grondslag. De grondslag is 't doel. Daarom is de weg van grond tot doel niets anders dan een uitwikkelen van 't in zijn volheid aanwezige doel, niet een ontwikkelen door onvolkomenheden heen van een slechts in de kiem aanwezige grootheid of daadwerking. In zekere zin kan men ook zeggen, dat 't een afwikkelen van een in zijn geheelheid gewild programma is. Maar onze Koning heeft in Zijn ééne heilsleven, in Zijn ééne heilsdaad, in Zijn ééne heilsprogramma grond en doel vereend: grondslag, die tot doel wordt; doel, dat men in de grondslag bezit.

Uit alles wat we van onze Koning Jezus van Nazareth, de Christus der volkeren, weten, wordt ons duidelijk, dat bij Hem 't groote thema was: 't Koninkrijk Gods (Luc. 4 : 43; Marc. 1 : 14). Zijn gelijkenissen en veel van Zijn redevoeringen en leeringen bedoelden eenerzijds te zijn een beschrijven, een begrijpelijk-maken van 't Koninkrijk Gods en anderzijds Zijn hoorders heen te leiden naar 't binnentreden in en 't bezitten van 't Koninkrijk Gods. Dit was wel de hoofdsom, de kern van al Zijn willen en werken. Omdat het 't Koninkrijk Góds was, was 't naar de inhoud religieus en voor alle bestemd. Omdat het 't Kóninkrijk Gods was, was 't naar de vorm politiek en moest de verkondiging ervan tot een konflict worden met de handhavers van de aardsche rijken: Jezus moest sterven en de apostelen moesten martelaar worden. Maar 't Koninkrijk Gods had niet nationale begrenzing zooals 't glorierijke Messiasrijk der Joden, zooals 't machtige rijk der Romeinen, zooals 't autarkische z.g. „derde Rijk" met zijn rassereinheid. 't Zou zijn alomvattend en alomspannend, ook al had 't als rijk der waarheid niets gemeen met dat, wat „van deze wereld" was (Joh. 18 : 36). Daarom toch ging 't elk, ging 't alle aan. Er is geen voorkeur en er is geen uitzondering. 't Is voor ieder 't beslissende en beheerschende iets en alles, omdat in 't Koninkrijk Gods zich wereldoverwinning en -beheersching uitdrukte. Zoo is 't een politiek en sociaal begrip. En toch zou het religieuze, 't volbrengen van de wil van God 't inhoudelijke kenmerk ervan zijn. (Mat. 7 : 21). Daarom zijn er zedelijke normen, die de regeling der verhouding en de uiting van de persoonlijke houding zijn. Kortom: onder 't eeuwige, maar besliste thema „'t Koninkrijk Gods", was 't programma van de Koning sociaal, religieus, etisch: maatschappelijk, godsdienstig, zedelijk.

* * *

Dat 't ook sociaal was, vindt bij menigeen geen geloof en erkenning. Sommige beweren, dat 't gemoed 't gebied is, waarop de zaligheid vanuit de hoogte in voldoening kan neerstrijken; terwijl overigens zaligheid en vroomheid doode dingen zijn voor 't ruwe, harde gebied der levenswerkelijkheid. Anderen zien in zuiverheid van leer en beäming van formules de eigenlijke en toereikende omlijning van 't Koninkrijk Gods. Maar dat 't ook bestemd is voor en ingrijpt in de sociale verhoudingen, daarvan willen ze niets weten. Oogenschijnlijk krijgt dit soort vrome lui gelijk, omdat 't programma van onze Koning dit zoo weinig laat uitkomen. Evenwel meenen wij: toch genoeg om vast te stellen en te getuigen, dat Zijn boodschap ook bedoelt sociaal te zijn.

Toen namelijk hij, die de heraut en wegbereider van onze Koning was, door zijn teleurstelling en lijden tot twijfelen geraakte aan 't werkelijke Messias-zijn van Jezus van Nazareth en door een paar afgevaardigden vanuit de gevangenis zich vergewissen wilde van 't persoonlijke oordeel en getuigenis van Jezus, kreeg hij als karakteristiek en overtuigend antwoord: „de blinden worden ziende en de kreupelen wandelen, de melaatschen worden gereinigd en de dooven hooren, de dooden worden opgewekt en" — wat stellig als kronend toppunt van deze climax bedoeld is — „den armen wordt 't Evangelie verkondigd" (Mat. 11 : 5). 't Koninkrijk Gods is dus de tezamenleving van hen, die buiten de grenzen daarvan als „armen" gelden, maar nu daarbinnen in verhoudingen leven, die de werking zijn van 't „evangelie voor de armen". Zoo hebben ook de beluisteraars en volgelingen van Jezus opgevat, waarvan Lucas getuigenis aflegt door ons de krachtige tezamenvatting van deze wezenstrek van 't Koninkrijk Gods uit Jezus' mond over te leveren: „zalig zijt gij armen" — niet beperkt tot z.g. armen „van geest"! — „want uwer is het Koninkrijk Gods" (Luc. 6 : 20).

We zien af van verdere bewijsplaatsen, want dit is voldoende tot bevestiging en toelichting van 't eerste programma-punt. Dat 't niet anders is, is geheel in de lijn en uitvloeisel van het overigens zuiver godsdienstig-zedelijk karakter van 't Koninkrijk Gods. Daarom doen we goed, hieraan wat meer tijd te wijden.

(Slot volgt.)

III

Onze Nederlandsche Baptiste Kerstnummer-Beweging.

Weet gij, wat mij dikwijls hindert?

Dit, dat de kinderen van deze wereld — en ook wij voor zoover wij bij deze wereld zijn betrokken — durvender, ijveriger en opofferender zijn in verband met het stoffelijke goed dan de kinderen des hemels met de panden, die hun als zoodanig zijn toevertrouwd.

Menigeen op het platteland heeft tijd voor een koe, een geit, een varken, eenige kippen en zelfs voor muizen en ratten, indien deze beesten al te veel vriendschap betoonen, maar geen tijd voor Hem, die roept om samen te werken ten einde een verloren wereld zalig te maken.

Wat een activiteit

leggen de zakenlieden aan den dag tijdens een winkelweek. Zij etaleeren en decoreeren en pareeren voor de uitstalkasten om te bestudeeren of er nog iets valt te corrigeeren. Al de kracht van lichaam en geest, al de reserve wordt mobiel gemaakt. En wat zij bieden is enkel ten dienste van het lichaam en vaak tot streeling van de ijdelheid: mooie kleeren, mooie schoentjes, mooie ditjes en mooie datjes.

Ons daarentegen heeft de Heer het

woord der waarheid

toevertrouwd, dat vastgelegd is in ons Kerstnummer.

Behoeft de wereld niet bovenal de vredeboodschap van Jezus Christus?

Zijn de dagen niet triester dan ooit? Duitschland uit den Volkenbond getreden. De Ontwapeningsconferentie een mislukking. De vuist op de regeeringstafel van bijna alle landen. Het gerommel van een naderenden oorlog wordt al vernomen . . . . .

Wij bezitten het woord van vrede en vreugde, van leven en onsterfelijkheid, van liefde en lankmoedigheid, het woord, dat in zich draagt

de oplossing van alle problemen.

Zullen kooplieden ons beschaamd maken? Zal *de koopman in ons tegen den Christen in ons getuigen?*

Het bloed stijgt heet mij naar de wangen,
Een heilig toornen grijpt mij aan,
Als 'k zie hoe 's Meesters duizendtallen
Met handen in hun zakken staan!

Ons leger is niet groot, maar behoeft niet groot te wezen. Vier duizend vijf honderd Baptisten benevens eenige honderden warme vrienden kunnen wonderen verrichten op het gebied van colportage en zijn toch zeker wel in staat om vijf en twintig duizend exemplaren van ons Kerstnummer te plaatsen.

Gemeenten! Bereidt u dezen keer op

een groote en grootsche Kerstnummer-campagne

voor. Maakt van uw Kerstnummer-actie een

gemeentelijke beweging

waaraan geen enkel lid zich kan onttrekken; een beweging met zang en muziek en met een zorgvuldig uitgewerkt plan de campagne,

maar in elk geval met een bidstond vooraf. Dat wekt de deelnemers op en brengt bezieling in de doodsbeenderen. Dat maakt u onweerstaanbaar en doet de wereld naar onze uitgave grijpen.

Bestellingen worden vóór 7 Nov. a.s. bij ondergeteekende ingewacht.

Levering 1 Dec. a.s.

Prijzen: van 25 ex. tot en met 500 ex. 10 cent. Tot en met 1000 ex. 9½ cent. Meer dan 1000 ex. 9 cent. Alles franco.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

P.S. Gevraagd: colporteurs om in steden en dorpen, waarin geen Baptiste gemeenten of kringen zijn met onze Kerstnummers te werken. Zeer voordeelige condities.

UIT DE GEMEENTEN

EINDHOVEN. Van verschillende kanten is ons gevraagd: hoe gaat het in Eindhoven. Met dank aan God mogen we zeggen: „goed". We verblijden ons in een hartelijke eensgezindheid. Groote gebeurtenissen vinden er wel niet plaats, maar toch zien we de vruchten van het één-zijn rijpen. Enkele leden verlieten ons in moeilijke tijden, maar den laatsten tijd zien we hen weer terugkeeren, hetwelk groote blijdschap in de gemeente geeft. Het is ons goed weer gemeenschap met hen te hebben.

De gem. Utrecht heeft Baptist Nederland al verteld, dat voor eenigen tijd twee broeders en twee zusters uit Eindhoven bij haar werden gedoopt. Een broeder en zuster, gedoopt in een andere gemeenschap, sloten zich ook bij ons aan. 't Bezoek van de godsdienstoefeningen is verblijdend. Met het Jeugdwerk (Zondagsschool, Jongeliedenverg., Meisjes- en Zangvereeniging gaat het ook goed. Onze jonge menschen kennen hun taak en werken met blijdschap mee in de gemeente.

Zoo af en toe houden we in de week Evangelische samenkomsten. Met dankbaarheid gedenken we hoe enkele Voorgangers tot ons over kwamen. God zegende hun werk. Zielen verbonden zich aan den Heiland.

Eén ding geeft ons veel zorg: onze huisvesting is beslist onvoldoende. In de Plaggestraat hadden we een aardig zaaltje, maar de huur werd ons plotseling opgezegd. In de Venstraat vonden we voorloopig een onderkomen. We hebben besloten nu alle middelen in het werk te zullen stellen, om te komen tot kerkbouw. Een extra offer is voor dat doel reeds gebracht. We verwachten binnenkort nadere bijzonderheden te kunnen mededeelen.

Zoo gaan we dan voort in de wetenschap, dat we een taak hebben te vervullen in Eindhoven. Broeders en zusters in Nederland, vooral gij oudleden, helpt ons met uw gebed, en, als 't straks noodig is, met uw gaven.

Eindh. W. d. J.

LEEUWARDEN. De bouw-commissie van de gemeente Leeuwarden wil U gaarne deelgenoot maken van hare blijdschap, door U een en ander van hare ervaringen te vertellen.

Wat wij reeds schreven in het nr. van 11 Augustus j.l. kan als inleiding dienen.

De gemeente stelde reeds lang pogingen in het werk om een ruimer en geschikter plaats-van-samenkomst te krijgen.

Nadat vele plannen waren mislukt, besloot de gemeente eindelijk het pand, waarin zij thans vergadert te koopen en een kerkje er achter te bouwen.

Het nemen van een besluit moge niet moeilijk zijn, de uitvoering er van valt dikwijls tegen. Toen het besluit genomen was, waren we dan ook nog lang niet er van overtuigd, dat het uitgevoerd zou worden. Evenwel we zijn gaan bidden en werken. En .... nu laat ik het direct maar zeggen, de resultaten zijn eenvoudig verbluffend.

Mede door onze aanvraag in „De Christen" kwam aan giften in een bedrag van f 1240.—. Voorts offerde de gemeente op den 1en Zondag in October in een collecte een bedrag van ongeveer f 700.—. Op onze Obligatie-leening werd ingeschreven voor een bedrag van f 10750.—. Zoodat wij in enkele weken geheel klaar zijn voor ons plan. Wij willen deze gelegenheid niet laten passeeren zonder nogmaals aan allen, die op eenigerlei wijze aan het slagen van ons plan hebben meegewerkt, onzen hartelijken dank te betuigen. Bovenal brengen we dank aan onzen God, die tot hiertoe zoo onze gebeden verhoorde, dat we met vertrouwen ook de verdere afwikkeling onzer plannen tegengaan.

Binnenkort zal u langs dezen weg, naar we hopen, een verslag van de eerste-steenlegging bereiken.

Een enkele opmerking nog aan het adres van hen die het besluit genomen hadden een gift te zenden voor Leeuwardens nieuwe kerk, maar nog geen uitvoering er aan gaven. Bedenk wel, dat wij nog volgaarne bereid zijn Uw giften in ontvangst te nemen.

U kunt ze zenden aan J. Visser, v.d. Kooystr. 16, Leeuwarden. Postrek. 167305.

De Bouw-Commissie.

DE WIJZE VAN DOOPEN (1).

In het laatste nummer van ons weekblad stond een artikeltje over: de oostersche wijze van doopen. Het was in hoofdzaak een vertaling van hetgeen Ds. P. H. Jones daarover geschreven had in het weekblad van onze Engelsche geloofsgenooten

Naar aanleiding van „de oostersche wijze van doopen" stonden in „The Baptist Times" nu enkele ingezonden stukken te lezen. Omdat velen ongetwijfeld belang stellen in deze materie, laat ik ze hieronder — vrij vertaald — volgen.

1. Het eerste „ingezonden" is onderteekend door Wilfred T. Brown en luidt alsvolgt:

„Met veel belangstelling nam ik kennis van hetgeen Ds. Jones schreef over: de oostersche wijze van doopen. Ik wist niet, dat in het Oosten doopcandidaten werden gedoopt op de wijze, zooals Ds. Jones zegt. Maar onwillekeurig moest ik denken aan mijn eigen doop, reeds vele jaren geleden. Ik ben destijds gedoopt door Dr. F. B. Meijer in de Regent's Park Chapel. Het was op een Donderdagavond, aan het einde van een weekavonddienst, dat ik door Dr. Meijer gedoopt werd. Nadat een kort inleidend woord tot deze doopdienst was gesproken, werd ik verzocht in het water af te dalen en te knielen. Daarna hield Dr. Meijer met z'n ééne hand mijn polsen vast, terwijl hij de andere hand achter op mijn hals legde. De doopsformule werd uitgesproken, waarna hij me zacht voorover onder water drukte. De handeling des doops kwam me toen wel ietwat vreemd voor, hoewel ik er erg door gezegend werd.

Ik weet niet of dit Dr. Meijers gewone wijze van doopen was, of dat ik op die wijze werd gedoopt, omdat ik nog al groot was. Maar naar aanleiding van wat Ds Jones schrijft over de wijze, waarop Jezus gedoopt moet zijn, ben ik toch benieuwd te weten, of Dr. Meijer om die reden zoo doopte, zooals dat bij mij het geval was. Wat mij betreft heb ik nooit iemand op die wijze gedoopt, alhoewel het mij dikwijls als de juiste wijze van doopen voorkomt".

2. In het volgende nummer van „The Baptist Times" staan dan enkele regels te lezen, geschreven door John Brooks, en dat naar aanleiding van het ingezonden stukje van Wilfred T. Brown.

Deze John Brooks heeft reeds voor meer dan 60 jaar geleden gelezen, dat Dr. F. B. Meijer de wijze van doopen had overgenomen van Dr Judson. Omstreeks diezelfde tijd las hij van de ontdekking van een oude Grieksche doopvont (in de vorm van een kruis), die door haar constructie doet veronderstellen, dat in de eerste christengemeenten op soortgelijke wijze werd gedoopt. „Maar nog onlangs", zoo schrijft hij, „heb ik filmen van doopdiensten in de Congorivier gezien, waaruit bleek, dat al weer op dezelfde wijze gedoopt werd. En ik veronderstel, dat tegenwoordig in de Congo nog op dezelfde wijze gedoopt wordt".

In het e.k. nummer van ons blad wenschen we nog twee ingezonden stukjes onder de aandacht van onze lezers te brengen. Ik ben er zeker van, dat nog weinigen onder ons over de wijze van doopen hebben nagedacht. Dat in de apostolische tijd alleen geloovigen op de persoonlijke belijdenis van hun geloof gedoopt werden, is wel heelemaal zeker. Het N. Testament, de geschriften uit de eerste eeuwen van onze christelijke jaartelling (ik noem hier: de leer der twaalf apostelen), en de oude doopvonten leggen hiervan een duidelijk bewijs af. Dat deze doop bij onderdompeling geschiedde, staat ook wel buiten kijf. Maar onderdompelen kan op meer dan één wijze geschieden. Welke wijze van doopen is nu de meest oorspronkelijke? Is het voldoende bekend, op welke wijze b.v. Judson doopte? En weten we voldoende de bizonderheden b.v. van een doopdienst, zooals die tegenwoordig bij onze geloofsgenooten in het Congoland gehouden wordt? Onze zendelinge, zr. G. Reiling, zou ons daarover kunnen inlichten. Een nauwkeurige beschrijving van een doopdienst uit Centraal Afrika zullen we gaarne een plaatsje inruimen in „De Christen".

(Slot volgt.) D. H.

ZUSTERHULP.

B. M. S. Yakusu, 25/8/33.

Waarde zusters.

Toen wij verleden Zondagmiddag ons gereed maakten om naar een der naburige dorpen te gaan, dacht ik er aan dat sommigen uwer wel eens graag met ons mee zouden gaan. Daarom nam ik me voor om u het een en ander over dat werk te vertellen.

Gewoonlijk gaan we om 3.30 uur op weg, maar als we wat ver weg gaan wat vroeger en als we dicht bij blijven wat later. Verleden Zondag dan gingen we naar Yatomba, 3 K.M. in westelijke richting van hier. Een paar van de meisjes waren reeds in het dorp en die voegden zich later bij ons. Toen wij de verschillende gebouwen van het station gepasseerd waren kwamen wij bij dat gedeelte waar enkele van onze arbeiders wonen, daarna door het dorp Yakusu. Dat dorp is gebouwd langs de rivier. Eigenlijk bestaat het uit 7 kleine dorpjes of familiegroepen. Ieder vierkant heeft weer een naam. Het eerste is Lilemo en zij die daar wonen worden e ba Lilemo genoemd. De volgende groep bestaat uit 2 vierkanten of is het duidelijker als ik zeg een vierkant blok hutten gebouwd om een plein. Zoo zijn er dan 7 afdeelingen en het heele dorp is wel 1.5 K.M. lang.

Toen wij het dorp gepasseerd waren kwamen we eerst door een gedeelte van de weg met dichte plantengroei aan beide kanten van de weg zoodat we ons in wat schaduw verheugden. Aan de eene kant was een klein stroompje en toen we wat verder kwamen daalde de weg nog al wat en op het laagste punt was een soort brug. Daar het nog al wat geregend had was de stroom nog al wat sterk en even verder liep het uit in de rivier. Wij passeerden nog een paar dorpjes en toen de nu bijna vervallen hutten voor de slaapzieken. Gelukkig zijn er hier in de buurt lang niet meer zooveel lijders aan die vreeselijke ziekte zoodat het dorp nu niet bewoond wordt. Als er weer lijders komen van andere dorpen zal dokter wel nieuwe hutten laten bouwen. Gelukkig echter ontdekte hij weinig nieuwe patiënten op zijn laatste reis.

Zoo bereikten we dan Yatomba. Yatomba is maar een klein dorp. Zij hebben een school gebouwd en ook een onderwijzer gehad, maar hij heeft hen verlaten. Daar de afstand naar onze school niet zoo groot is, kunnen de kinderen hier ook wel in school komen. Het gebouwtje was in slechte toestand een paar maand geleden, maar men heeft het nu weer goed in orde. Een keer kwamen we er toen was het zoo vuil van binnen dat we haast niet binnen durfden gaan. Maar deze keer was het netjes aangeveegd en in orde. Men vertelde mij al spoedig dat men daar 's morgens ook een korte samenkomst gehad had.

Ondertusschen wist men dat we gekomen waren en langzaam aan kwamen de menschen binnen. Ieder neemt zijn eigen stoel of bankje of zoo iets mee. In het gebouwtje is alleen maar een tafel. Toen we begonnen was het gebouwtje gevuld. Misschien waren er meer dan 50 grootere en kleinere menschen aanwezig. Samen zongen we een lied dat door een van de meisjes werd voorgelezen, waarna zij voorging in gebed. Daar een van de meisjes wilde spreken over Joh. 10 werd een gedeelte van dat hoofdstuk voorgelezen. Daarna de toespraak. Wij werden vooral bepaald bij de dieven en moordenaars die trachten om het goede weg te nemen. Zij gebruikte daarvoor heel practische beelden, die door ieder konden worden verstaan. Een van de hoorders scheen haar heel goed begrepen te hebben en sprak met mij na afloop over een onbetaalde schuld die hij had. Ik raadde hem aan om de volgende dag de schuld te gaan betalen, maar ik vrees dat hij de groote dief weer toegelaten heeft om het goede voornemen te stelen. Tenminste hij betaalde zijn schuld de volgende dag niet.

Dit kleine dorpje, zoo dicht bij ons, heeft geen enkele bewoner die lid der gemeente is. Toch toonen enkelen dat zij werkelijk belangstellen. Om echter heelemaal met de oude gewoonten te breken is niet zoo gemakkelijk. Maar als men maar zoo samenkomt en samen gaat lezen en bidden dan zal ook zeker daar het volle licht doorbreken. Wij willen zoo doorgaan en 's Zondagsnamiddags de omliggende dorpen bezoeken. Er zijn ook altijd heel wat van de jongens en mannen die dan hier en daar gaan spreken. Op onze terugweg werden we achterhaald door een van de mannen die verder weg geweest was op de fiets. Zijn fiets was echter niet heelemaal in orde en dus besloot hij om verder te loopen.

Op zekeren Zondag gingen we de rivier op. Na afloop van de samenkomst kwam een jonge man bij mij met het vriendelijk verzoek of ik zijn vrouw niet eens wilde zeggen om beter op hun kindje te passen. Zij vroeg of ik hem niet eens wilde zeggen dat hij haar niet zoo moest slaan. Tenslotte kwam het hierop neer, hij zei zij had hun kind veel te lang alleen gelaten met het gevolg dat het kindje schreide van honger. Nu ik gaf hun natuurlijk beide heel goede raad en hoop dat zij verder beide hun plicht gedaan hebben zonder zoo al te veel ruzie. Op een andere plaats vraagt men over de school en dergelijke dingen die dan later onder ons weer worden besproken. Heel wat kinderen van deze dorpen komen hier meer of minder geregeld in school zoodat steeds meerderen onderwijs ontvangen. Velen hunner komen 's Zondagsmorgens hier in de kerk en nu kunnen we alle hoorders geen plaats meer bieden. We hopen echter dat we in staat zullen zijn om een nieuwe groote kerk te bouwen. De laatste maanden komen de kleinste kinderen niet meer in de kerk maar gaan naar de wachtkamer van het ziekenhuis waar kinderkerk voor hen wordt gehouden. Wij willen echter liever dat zij het eerste gedeelte van de dienst met ons samen zijn en dan later voor de preek apart voor hen zelf. Maar de ruimte laat het niet toe om allen een plaats te geven. Het is echter niet gemakkelijk om in dezen tijd extra giften voor een kerk te verzamelen. Zendeling Millman vroeg allen om deze zaak biddend te gedenken en nu hebben we reeds 3 giften mogen ontvangen. Dus ook daarvoor is het begin aanwezig.

Wilt u allen met ons blijven bidden dat de nood der tijden toch het werk niet gaat verhinderen. Ook blijven bidden dat zij die Jezus hebben leeren kennen getrouw hun licht mogen laten schijnen, opdat velen getrokken mogen worden uit de duisternis tot Gods heerlijk licht.

Met hartelijken groet,

G. REILING.

ZUSTERHULP.

Gel. zusters.

Velen zullen zich wel eens afgevraagd hebben; hoe gaat het toch met onze Kerstkist.

Om u gerust te stellen, wil ik u er iets van vertellen. Onze eerste Kerstkist is op reis! 't Heeft wel wat lang geduurd, maar alle begin is moeilijk. Indien wij nog eens weer een kist kunnen verzenden, zal 't wel wat vlugger gaan. Bij dezen wil ik allen, die mee gewerkt hebben, hartelijk bedanken.

Wat zal het een blijdschap zijn in Yakusu, als daar iets van onze liefde en ons meewerken wordt gezien. Hieronder een lijst van hen, die iets zonden.

Stadskanaal: 80 jurken.

Den Haag: 16 jurken en wat speelgoed.

Hengelo (vrouwen en meisjes): 36 jurken.

Apeldoorn: 16 jurken, 9 baby-wolletjes, naaigaren enz.

Utrecht: een lap stof voor jurken en 1 doos chocolade.

Nieuwe Pekela: 50 stukken zeep.

Nog iets persoonlijks voor onze Zendelinge van de meisjesvereen. Rhodé van St.kanaal, en van een lid v. Apeldoorn.

Zr. van B. van Neerbosch zond 2 gulden. Hiervoor kocht ik haakgaren.

Met zustergroeten,

S. V. BEEK—REILING.

Apeldoorn, v. Hasseltl. 67.

RONDBLIK.

Christelijk misverstand aangaande het Jodendom.

De „Ned. Vereeniging voor Israël" heeft voor het komende winterseizoen een reeks samenkomsten voor Christenen en Israëlieten belegd, waardoor zij het hare wil bijdragen ter voorlichting der publieke meening inzake het Joodsche vraagstuk. Zij wil zoowel de Christenen voorlichten omtrent het Jodendom als de Joden omtrent het Christendom. De eerste dezer samenkomsten zal op Donderdag 12 Oct. des avonds om acht uur in de Engelsche kerk (Begijnhof) te Amsterdam geleid worden door ds. W. van Limburgh, Dr. K. H. Miskotte (Haarlem) zal dan spreken over „Christelijk misverstand aangaande het Jodendom".

Het Leger des Heils in Indië.

Het „Algemeen Indisch Dagblad" meldt het volgende:

Hoewel het Indisch Leger des Heils zijn werken zeker niet in het verborgene doet — hoe zou dit ook mogelijk zijn met zijn 45 maatschappelijke inrichtingen — toch is de verhouding tusschen de bekendheid van het groote publiek met den kring van werkzaamheden van het Heilsleger en de uitgebreidheid van dien arbeid een zeer ongelijke. Het zal niet een iegelijk bekend zijn, dat het Leger des Heils zeven kindertehuizen met tezamen 348 bewonertjes en bewoonstertjes in stand houdt, dat het Leger des Heils in Semarang een ooglijdersziekenhuis heeft, waar 500 patiënten verpleegd worden met een totaal van bijna 30.000 verpleegdagen, dat 1256 melaatschen, stakkers, die overal om hun vreeselijke ziekte gemeden worden, die dag aan dag hun lichaam zien wegsterven, door het Heilsleger liefderijk worden verpleegd, dat het aantal verpleegdagen in de vier leprozenkolonies ruim 362 000 bedraagt en dat in het kinder- en vrouwenziekenhuis te Soerabaja 1080 patiënten verpleegd werden. Iedereen weet, dat het Leger des Heils militaire tehuizen heeft, maar weinigen zullen weten, dat het aantal van hen, die in die instellingen een genoegelijke avond doorbrachten en -brengen de 100 000 nadert. Velen zullen gelezen hebben, dat het Heilsleger slachtoffers van de crisis steunt, maar weten zij, dat deze crisiswerkloozen een onderdak vinden in comfortabele tehuizen te Batavia, Medan, Oengaran, Soerabaja (2), Semarang en Garoet? En al deze tehuizen, kolonies en andere stichtingen worden in stand gehouden door de toegewijde zelfopoffering van de officieren en soldaten van het Leger des Heils in de eerste plaats en door de vrijwillige bijdragen van het publiek in de tweede plaats.

Opwekkingsprediking in Zuid-Amerika.

Rev. G. W. Ridout, de bekende Amerikaansche methodistische opwekkingsprediker, die reeds in vele landen het evangelie heeft gepredikt, vertoeft op het oogenblik in Brazilië. Hij schrijft ons over de resultaten der opwekkingsprediking aldaar het volgende: „Opwekkingsvuur brandt thans in Brazilië. Dit land staat wijd open voor het evangelie. Sedert mijn aankomst (in December '32) tot nu toe verricht ik onafgebroken het opwekkingswerk. Na bijeenkomsten gehouden te hebben in de groote steden Sao Paulo en Campinas — treed ik nu in het Noordwesten op. In bijna 30 plaatsen hield ik opwekkingssamenkomsten en ik kan getuigen: de kerken zijn overvol. Duizenden zoeken het heil in Christus. Jonge menschen onderzoeken de Heilige Schrift. In de scholen wordt de bijbel gelezen. Studenten worden door het vuur des Geestes aangestoken. De uitnoodigingen om te komen spreken en de behoeften zijn zóó groot dat ik van plaats tot plaats trek zonder een dag rust te nemen".

De Buchman-beweging.

De Buchman- of Oxford-groepen-beweging is bezig dit najaar in Engeland en in het bijzonder in Londen en haar voorsteden een groote activiteit te ontplooien. Met name in de 3e Octoberweek vinden groote vergaderingen plaats. De bisschop van Londen heeft daartoe zijn medewerking toegezegd en de aartsbisschop van Canterbury, primaat der kerk, heeft een officieele ontvangst van de leiders dezer beweging in het Lambethpaleis toegezegd. Mede verschijnen artikelen in vele bladen over de thans in de belangstelling staande beweging; o.a. schreef prof. dr. L. W. Grensted, hoogleeraar in de godsdienst-geschiedenis te Oxford, een warm aanbevelend artikel in The Times. Inmiddels ontbreekt ook de oppositie niet. Met name de bisschop van Durham, die deze beweging een geestelijk „exhibitionisme"* noemt, verzet zich in de pers scherp afwijzend, met name na het artikel van prof. Grensted, en veroordeelt ook de medewerking aan deze beweging door den bisschop van Londen en den aartsbisschop van Canterbury.

De Duitsche Lutherdag-1933.

Onder de auspiciën van den Evangelischen Bond in Duitschland is een Duitsch rijkscomité voor den Lutherdag-1933 gevormd (Stresemannstr. 12, Berlijn S. W. 11), dat de viering op 10 November van dit jaar (450-jarige gedenkdag van Luthers geboorte) organiseert. Het beschermheerschap der viering namen op zich de rijkspresident Von Hindenburg en de rijksbisschop Ludwig Müller. Eere-presidenten werden de Protestantsche rijksministers Von Blomberg, dr. Frick, Göring, vrijheer Von Neurath en Seldte.

Het program voor 10 Nov. meldt vooreerst, dat deze dag ingevolge overeenkomst met den staat dit jaar als *algemeen erkende Christelijke feestdag* zal gelden, met godsdienstoefeningen in alle Protestantsche kerken. De rijkspost zal Lutherpostzegels en Lutherbriefkaarten uitgeven, het ministerie van financiën zal een Luther-gedenkpenning laten slaan. De radio-omroep in heel het rijk staat dien dag ten dienste der viering, enz. enz.

Nadere bijzonderheden kan ieder belangstellende kosteloos vernemen door aanvrage aan het bovengenoemd adres van het rijksfeestcomité.

MEDEDEELINGEN

Ontvangen voor de Zending:

v. d. gem. N. Pekela f 16.50.
Hartelijk dank.

J. VISSER, U. A.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

ADVERTENTIEN

* exhibition = tentoonstelling.

Vrijdag 27 October 1933 No. 2311 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Alle brieven en stukken voor de Redactie tot nader bericht te zenden aan

Ds. L. DE HAAN,
Reggestraat 52, Utrecht.

III

MORGENGLANS.

Morgenglans der eeuw'ge zon.
Weerschijn van des hemels zalen.
Licht uit de onuitput'bre bron!
Kom met schitterende stralen,
En verdrijf door Uwe macht
Onze nacht.

Mits de nacht maar overga.
Waar wij slapen in het duister,
En het licht van Gods gena
Optrede in zijn morgenluister,
Schudden wij den slaap van 't graf
Van ons af.

Dale een koele morgendauw
Zachtkens op 't verschroeid geweten,
Tot de vlakte, dor en grauw,
Weer een groene wei mag heeten.
En de bloem die kwijnt en treurt,
't Hoofd weer beurt.

Geef ons, aan de zonde dood,
't Oude leven af te sterven,
Doe bij 't nieuwe morgenrood
't Nieuwe leven ons verwerven.
Door den doodsnacht heengegaan,
Opgestaan.

Bergen wij het oude kleed
In den grafkuil onzer zonden.
Want de mantel ligt gereed,
Voor Gods oogen rein bevonden:
't Kleed van Zijn gerechtigheid
Ons bereid.

De opgang uit de hoogte straalt
Voor ons uit op 's levens wegen.
Ook, waar 't pad in d' afgrond daalt,
Schijnt dit hemellicht ons tegen.
Veilig gaan we in allen nood 'gen
Tot den dood.

Eenmaal rijst dan 't eeuwig licht
Glansrijk op in al zijn klaarheid,
En met hemelsch aangezicht
Staren we in de volle waarheid,
Rein van hart met helder oog
Ginds omhoog!

Vluchtheuvelzangen.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

BEKEERING.

„Want zijzelven (de geloovigen in Macedònië en Achàje) verkondigen van ons, hoedanigen ingang wij tot u hebben, en hoe gij tot God bekeerd zijt van de afgoden om den levenden en waarachtigen God te dienen, en Zijn Zoon uit de hemelen te verwachten, welken Hij uit de dooden verwekt heeft, namelijk Jezus, die ons verlost van den toekomenden toorn."
1 Thess. 1 : 9, 10.

De apostel Paulus herinnert de Thessalonicenzen daaraan, dat zij als Heidenen geleefd hebben zonder God en dat zij daarom zonder hoop waren in de wereld, maar hoe hij toen tot hen kwam met de blijde boodschap van Jezus Christus, de Verlosser voor een geheel verloren wereld, en hoe zij zich toen bekeerd hebben van de afgoden tot den waren levenden God.

Hoe die bekeering nu in bijzonderheden heeft plaats gehad, komt er niet zooveel op aan, maar wij moeten weten, dát er een werkelijke bekeering in ons leven heeft plaats gevonden. Wij moeten van een tijd in ons leven weten, dat wij een ontmoeting met God hadden, dat wij onze zwakke hand in Zijn sterke hand durfden leggen, en dat ook van ons ging gelden, wat Petrus zijn lezers geschreven heeft, namelijk: „Gij waart allen als dwalende schapen, maar nu zijt gij bekeerd tot den Herd[illegible] Opziener uwer zielen." [illegible]

III

over tijd en eeuwigheid, dan het feit der bekeering. Weet gij, die dit leest, reeds van een voorheen en thans in uw leven? Een godsman heeft eens gezegd: „Wanneer een mensch tot bekeering gekomen is, moet zelfs de kat het kunnen merken!" Daarom mag men achter het feit der bekeering nooit een punt plaatsen en zeggen: „Zie zoo, nu ben je bekeerd, nu is alles in orde!" Want een bekeerde moet nu voortaan ook naar de maatstaf van zijn bekeering wandelen, dus te doen, wat de apostel in genoemd schriftgedeelte zegt, te dienen en te verwachten.

Het eerste bewijs van een werkelijke bekeering is: Het dienen van den levenden en waarachtigen God. Het dienen stond echter van oudsher nooit hoog aangeschreven. En dat is er nog niets beter op geworden. Men spreekt nog altijd veel liever van rechten dan van plichten. En toch kunnen wij ons het volgen van Christus in het geheel niet indenken zonder dienst. Het Grieksche woord, dat de apostel hier gebruikt, beteekent, iemands lijfeigene, de slaaf van een ander te zijn. Door de bekeering zijn wij niet meer lijfeigenen van de afgoden, maar lijfeigenen van God en onzen Heiland. In dezen dienst begeven wij ons *vrijwillig* en zeggen:

„U behoort mijn leven, Heer,
U te dienen is mijn eer;
U te volgen waar Gij leidt,
Mijner ziele zaligheid.

Neem mijn leven, goed en geld,
't Zij U al ten dienst gesteld;
Wijd ook mijn gedrag, o Heer!
't Zij geheel Uw naam ter eer."

Bij bekeerde menschen heerscht algemeene dienstplicht. Want daar di[illegible] niet enkel diegenen, die [illegible] de ontvangst zin het W[illegible]ige geloofsgenooten van [illegible]ere landen, verdient alle aanbeveling. Zij vinden er genot in en doen het uitstekend. Taalmoeilijkheden verhoogen alleen maar hun ijver en toe-

huis, maar heeft zich ook uit te werken in de keuken en in de kinderkamer, in het bureau en in de werkplaats, op straat en in den trein. Nooit mag het bij ons heeten: „Buiten dienst! Werkeloos!"

Wij dienen den Heer met blijdschap! Welk een Heer! Welk een Heer! Hem te dienen, welk een eer! Dat is onze spijze, dat wij doen de wil Desgenen, die ons gezonden heeft als lichten onder een krom en verdraaid geslacht. Boven het leven van een waarlijk kind van God moet als opschrift kunnen worden aangebracht het woord: Al iis inserviendo consumor! d. w. z. „Doordat ik anderen dien, verbruik ik mij zelf!"

En nu de vraag: Draagt uw leven iets van dit stempel? Of dient gij nog, misschien wel op een fijne manier en met een christelijk tintje, uw eigen ik, uw eigen gemak, uw eigen genot? Weet gij nog steeds de zware lasten te ontgaan en geeft gij grond tot het verwijt, dat zoo dikwijls tegen de christenen gehoord wordt: „Zij maken zich met den mond van het christendom af, zij zijn niet getrouw in het kleine en weten alle moeilijkheden handig te ontgaan?" Laat ons, voor zoover wij bekeerd zijn, gezind zijn zooals Jezus Christus was, Die gekomen is, niet om zich te laten dienen, maar om te dienen en Zijn leven te geven tot een rantsoen voor velen!

Naast het dienen noemt de apostel Paulus als een tweede bewijs van een werkelijke Bijbelsche bekeering de verwachting: Zijnen Zoon uit de hemelen te verwachten, welken Hij uit de dooden verwekt heeft, namelijk Jezus, die ons verlost van den toekomenden toorn". De Bijbel spreekt van Christus als een drievoudigen Verlosser; in betrekking tot ons verléden: Hij heeft ons verlost door Zijn heilig, dierbaar bloed; in betrekking tot ons héden: Hij verlost ons dagelijks; en in betrekking tot onze toekomst: Hij zal ons verlossen van alle kwaad. Hoe kostelijk is het, dat wij in Jezus een volkomen Verlosser hebben, die niet slechts de straf voor al onze zonden volkomen betaald heeft, maar ons ook overwinningskrachten tot het overwinnen van de macht der zonde meedeelt, ja die eenmaal wederkomen zal in heerlijkheid, zooals de discipelen Hem eenmaal hebben zien opvaren naar den hemel. Zalig, wanneer wij die zalige hoop en verschijning der heerlijkheid van onzen grooten God en onzen Heiland Jezus Christus alzoo mogen verwachten, dat het groote ons groot en het kleine ons [illegible] klein wordt in ons leven.

kolonies en [illegible] Jezus vertrouwen, in stand gehouden door [illegible]grootste en zelfopoffering van de officieren en so[illegible]daten van het Leger des Heils in de eerste plaats en door de vrijwillige bijdragen van het publiek in de tweede plaats.

Als wij reeds het eigendom van Christus zijn, is ons hart bij alle zwakheid en onvolkomenheid dan toch vol verwachting, dat Hij, die onze ziel bemint, komen zal! En dan gaan wij als kinderen Gods niet het oordeel, maar de heerlijkheid tegemoet! Wanneer ooit een verwachting blijde maakt, dan is dít wachten op den Heer een onuitsprekelijke en heerlijke blijdschap; want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is!

„Ik weet niet het uur, dat mijn Heer verschijnt,
Wanneer alle nacht voor Zijn glans verdwijnt,
Maar ik weet, als Hij komt dat Zijn licht mij beschijnt
En dat zal mijn hemel dan zijn.

Ik weet niet hoe heerlijk Gods troon zal zijn,
Of welk ook mijn naam in het Godsrijk zal zijn,
Maar ik weet dit: de komende Heiland is mijn,
En dat zal mijn hemel dan zijn!"

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

De touwen van Psalm 118 : 13. Psalm 118 is een psalm die graag gezongen wordt op het Paaschfeest. De berijmde psalm heeft vele mooie verzen. Ook het dertiende vers behoort daartoe. Storend zijn daarin echter de regels:

„Bindt d' offerdieren dan met touwen,
Tot aan de hoornen van 't altaar".

Vooral die „touwen" brengen zoo'n verstoring van de godsdienstige aandacht. Dr J. H. Gunning vertelt in zijn dik boek over de Gezangenkwestie dat hij van kerkgangers wist, die op Paaschmorgen elkander vroegen of ze ook touwen noodig zouden hebben. Goed. Nuttig is zoo'n opmerking niet, maar desondanks blijven die „touwen" storend.

De fout zal wel zijn, dat onze psalmberijmers eenvoudig alles op rijm gebracht hebben, wat er in zoo'n psalm staat. De psalmen — althans ook de honderdachttiende — is bestemd voor het lithurgisch gebruik in den tempel. Hij behoort in een raam van godsdienstige handelingen, die voor en in den tempel werden voltrokken. De woorden:

„Bindt het feestoffer met touwen
tot aan de hoornen des altaars",

behooren niet tot den psalm — is de zeer aannemelijke veronderstelling — maar zijn een wenk op het feestpro[illegible] voor de Levieten. Als men — bij beschermheerschap [illegible] was op zich de rijkspresident Von Hinden-

* exhibition = tentoonstelling.

was het oogenblik daar, dat de Levieten met het offervee naar voren kwamen en dat naar het altaar leidden. Deze wenk voor de Levieten in de kerk mee te gaan zingen, is dan even vreemd als wanneer we bij een uitvoering behalve de gedrukte liederen ook de mededeeling: „In de pauze wordt consumptie uitgereikt", zouden gaan uitjubelen.

Het vijfde Wereldcongres. Aan de voorbereidingen voor het vijfde Congres van den Baptiste Wereldbond wordt nog steeds gewerkt. Het zou in 1933 in Berlijn gehouden geweest zijn. Dat plan kon echter niet uitgevoerd worden. Over plaats en tijd, waar het nu gehouden zal worden zal het Uitvoerend Comité van genoemden Bond in November a.s. te New York beraadslagen. Vijf commissies zijn benoemd om dan rapporten in te dienen en wel over:

Het Nationalisme, het Rassenvraagstuk, de Drankbestrijding, de Zedelijke normen en de Economische vraagstukken. Bij de leden van vier van deze commissies circuleert reeds een ontwerp-rapport.

Brandende Vraagstukken. Het zijn brandende vraagstukken, die op het Congres zullen worden aangesneden. Het Nationalisme en het rassenvraagstuk voorop. Het is Duitschland, dat deze vragen urgent gemaakt heeft. Het zou dus jammer zijn, als onze Duitsche broeders het Congres niet zouden bijwonen. Rijksbisschop Müller betreurde het, dat in verband met de omwenteling, die zich in Duitschland in het voorjaar 1933 voltrok, het Congres werd afgelast, dewijl onze broederen in hoogheid vreesden, dat zij in Duitschland zich niet openhartig zouden kunnen uitspreken. Dat die vrees zoo geheel ongegrond was, althans leek, zal wel niemand willen ontkennen. De rassentheorie, die achter de Nazi-beweging zit, zal de instemming van een Baptist Wereldcongres niet zoo licht verwerven. En een al te krasse en duidelijke afkeuring — hoe zou die op het Duitsche Baptisme verhaald worden? Ons dunkt, de Duitsche geloofsgenooten zullen, kennende de mentaliteit in de niet-Duitsche wereld, het met het oog op de toekomst van hun werk niet eens wenschen, dat in Berlijn de vereenigde Baptisten der wereld den „totalen staat" en wat daar achter zit, eens goed onder de loupe namen.

De gemeente eerbiedigen. Aan de gemeente komt een aparte plaats toe. Niet alleen in den Staat maar ook in het gevoel harer leden. Alles moet worden vermeden, wat haar gelijkwaar[illegible] zou maken met een vereeniging. [illegible] is wat anders. Ze ontstaat anders [illegible]lke bloot menschelijke organisatie.

De menschelijke factoren bij haar totstand-komen en haar voortbestaan nemen een tweede plaats in. De gemeente is van goddelijken oorsprong. Ze dankt haar ontstaan niet aan het initiatief van menschen, maar aan den wederbarenden arbeid van den Geest van God. Haar voortbestaan hangt niet in de eerste plaats af van menschelijke trouw, maar van het trouw blijven Gods en het doorwerken van Zijn levenwekkende en levenonderhoudenden Geest.

Van God uit zien. De gemeente moet van God uit gezien worden. Alles moet worden vermeden, wat tot haar onderschatting kan bijdragen. De leden moeten getoetst worden aan Christus. Ieder, die een levende steen werd, moet in haar worden opgenomen, teneinde in haar midden te worden ingevoegd in het geestelijk geheel, dat Gods woning moet worden. En — niet te snel afsnijden. Dat moet zoo omzichtig en schroomvallig gaan, dat ieder voelt, dat dat wat zegt: van de gemeente te worden afgedaan! Wat leeft, hoort er bij. Hoe bevlekt, hoe misvormd ook, als er leven voorhanden is, dan mag iemand niet van de gemeente worden afgedaan. Hij kan onder censuur gesteld worden. Dat moet soms. Dat kan noodig zijn om den betrokken persoon zelf en om de gemeente. Tegenover verkeerd-willenden en -werkenden moet de gemeente zich handhaven. Zij behoeft ze daarom echter niet uit te sluiten. Ze kan hun invloed op andere wijze inperken. Er zijn trappen van censuur. Censureeren, dat is tucht uitoefenen, is een teere zaak.

't Kan toch niet verwonderen, wanneer men menschen om eigenlijk geringe zaken van de gemeente afsnijdt, dat de leden op hun beurt om wissewasjes van de gemeente afgaan. De gemeente moet stabiel zijn, ontheven aan de schommelingen van menschelijke opvattingen. Ze behoort de eeuwen en de geslachten toe.

Onkerkelijkheid in Nederland. De Raad van Ned. kerken voor praktisch Christendom heeft dit onderwerp onder het oog gezien op een vergadering te Utrecht. Zooals we al eerder mededeelden is die onkerkelijkheid met de laatste tien jaar met groote schreden vooruitgegaan. Vanwaar dat? was de eerste vraag, die onder het oog gezien moest worden. De tweede was de vraag naar middelen tot verbetering. — Uiteengezet werd aan de hand van de cijfers, dat het kerkeloosheidsvraagstuk in de eerste plaats het vraagstuk is van de groote stad en speciaal van de jeugd. Dr J. P. Kruyt, die op een dissertatie over dit onderwerp is gepromoveerd, lichtte de cijfers wat nader toe en zocht oorzaken aan te wijzen. Hij meende te mogen aannemen — en ons dunkt wel terecht — dat het aantal ongeloovigen grooter is dan het aantal onkerkelijken. „Ongeloovigen" zijn dan te verstaan in den zin van verstandelijk niet-gelooven, het Evangelie onverschillig dan hoe verstaan — niet aannemen als een boodschap, waarmede men iets te maken heeft.

Oorzaken? Waarom was men vroeger kerkelijk? De kerkelijkheid der Drentsche zandboeren berustte op een fatalistisch afhankelijkheidsgevoel. Met het succesvolle gebruik van de kunstmest verdween dat afhankelijkheidsgevoel en daarmede het „geloof" dezer menschen en met het geloof de kerkelijkheid.

Het Noord-Westen en Zuid-Oosten van Friesland is zeer onkerkelijk. Dit dateert al van omstreeks 1880. Oorzaak was de sociale nood (agrarische crisis, nood in de veenderijen), die tot het toenmalige anti-kerkelijke socialisme leidde.

De groote stad bevordert sterk de onkerkelijkheid. Aan dien invloed ontkomt in de groote stad geen enkele kerk.

Geneesmiddelen. Dr Roose, Ned. Herv. predikant te Groningen, sprak daarover. In de eerste plaats moest de richtingsstrijd in de Ned. Herv. Kerk ophouden. Kon van ontwapening geen niets komen dan moesten bepaalde wapenen verboden worden. (Over dat humaniseeren van den oorlog kon Henderson een boekje opendoen).

In de tweede plaats moesten er meer krachten worden aangekweekt, wijl het nu ontbreekt aan zielszorg. De candidaten moesten verplicht worden twee jaar als hulppredikers werkzaam te zijn. En dan moest iedere dominee zijn eigen parochie hebben — en wij voegen er aan toe: van niet meer dan 2000 zielen.

Misschien is het gezegde over den richtingsstrijd in de Ned. Herv. Kerk uit te breiden met den wensch dat de bestrijding der kerken onderling eens ophield en gestreefd werd naar de grootst mogelijke samenwerking.

Optimisme. De Voorzitter van den Raad van Kerken voor praktisch Christendom is optimistisch.

> „De eerstvolgende periode van tien jaar tot aan de nieuwe volkstelling kunnen we met moed ingaan. Het massale ongeloofstijdperk, waarvan wij nu de vruchten plukken, is voorbij en er is een nieuwe geestelijke honger, die ook aan de kerken een enorme kans biedt".

In elk geval hebben we elke kans, die ons geboden wordt, aan te grijpen!

L.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Contact-reizen.

Jonge Baptisten in Engeland bezoeken het Vasteland van Europa.

Dr T. G. Dunning te Londen, voorzitter van het Jeugd-Comité van het Baptist Wereldverbond schrijft ons:

Met deze reizen hebben wij vooral het kweeken van internationale vriendschap tusschen jonge Baptisten op het oog. Alle uitstapjes, die daarbij te pas komen, alsmede de sport dan beoefend, zijn slechts middelen om dat doel te bereiken. De jonge Baptisten van het Vasteland stellen deze vriendschap op prijs en wij hebben vele uitnoodigingen van landen ontvangen, die wij nog niet hebben kunnen bezoeken. Gemeenten in ons eigen land hebben gezelschappen ontvangen, die wij van het Vasteland hierheen leidden en hebben zoowel genot als verkwikking in deze wijdsche gemeenschap gevonden.

Het valt bijzonder op, dat de buitenwereld zich gaarne voor deze aangelegenheid interesseert. Menschen, die geheel geen relaties met onze gemeenten onderhouden, bieden ons haar bijstand aan. Sommige van onze voorgangers in Zweden kregen aanbiedingen voor het verleenen van gastvrijheid ten behoeve van ons reisgezelschap van menschen, die nooit bij de Baptisten kerkten. Deze lieden bewezen ons groote hartelijkheid en hadden pleizier in de hulp, die zij de gemeente verleenden. Dikwijls hebben wij op onze vergaderingen menschen ontmoet, die geheel buiten alle kerkelijk leven stonden, maar ten zeerste de poging van de gemeente waardeerden om de internationale vriendschap te bevorderen.

Ook is het onze ervaring, dat de pers allerwege warme belangstelling toont in deze onze onderneming. In plaatsen in Engeland onlangs door onze vrienden van het Vasteland bezocht gaf de locale pers bijna zonder uitzondering mooie verslagen van hun verblijf. Tijdens onze rondreis in Zweden kort geleden ondernomen heb ik in verschillende plaatsen zes en twintig keer vertegenwoordigers van dagbladen en periodieken te woord moeten staan. Dit brengt niet alleen de gemeente onder de aandacht van het publiek, doch levert ons ook een uitnemend platform vanwaar we onze gevoelens bekend kunnen maken.

Dat jonge Baptisten plannen maken en regelingen treffen voor de ontvangst van hun jonge geloofsgenooten van andere landen, verdient alle aanbeveling. Zij vinden er genot in en doen het uitstekend. Taalmoeilijkheden verhoogen alleen maar hun ijver en toe-

wijding, en scherts en vroolijkheid werken als esperanto. Vele blijvende vriendschapsbanden worden er gelegd dank zij de gastvrijheid van Baptiste families. Bovenal krijgt men een beter besef van de werkelijkheid en van zijn geloof, wanneer men dit laatste deelt met vrienden in andere landen.

De menschen onzer gemeenten alsmede die daarbuiten toonden groote belangstelling in het internationale karakter onzer Baptiste beweging. Verslaggevers van kranten vroegen herhaaldelijk inlichtingen van dezen aard, als „Waarom komt u hier?", „Wat denkt u van ons?", „Vertel ons eens iets van uw kerken in Engeland", „Gij zijt een internationale kerk, wat doet het Baptiste Wereldverbond?", en wanneer de omstandigheden gunstig waren, „Wat denkt u van Hitler?"

Vermoedelijk zijn de schoonste resultaten van dezen arbeid niet te berekenen of in woorden uit te drukken. De jonge Baptisten van de verschillende landen mogen al discussieeren over de nieuwste vormen van nationalisme; de Engelschen en Duitschers mogen al spreken zonder eenige opwinding of bitterheid over de schuldvraag betreffende den oorlog of over het Hitlerisme; een beter begrijpen van elkander moge hieruit voortvloeien of een verrijking van onze kennis het gevolg zijn, toch worden door deze gemeenschap schoonere dingen geboren. Ze kweekt zulk een wederzijdschen eerbied en toegenegenheid, dat een oorlog tusschen partijen een ondenkbare dwaasheid schijnt, die tegen elken prijs moet worden gekeerd.

Tot nog toe is er geen economische tooverstaf ontdekt, welker aanraking een oplossing van onze technische wereldproblemen toovert, maar hier worden die geestelijke krachten gevonden en opgewekt, zonder dewelke geen afdoende en blijvende oplossing mogelijk is.

Aanschouwt de velden.

Van een typiste werd mij onlangs verteld dat ze na een lange dagtaak vermoeid zijnde van het staren op haar schrijfmachine 's avonds dikwijls de natuur inging om haar vermoeide oogen rust te geven.

Haar geliefde plek was een heuvel in de nabijheid van haar woning.

Vanaf deze heuvel ontplooide zich een heerlijk landschap aan het oog van de toeschouwster. Langzaam liet ze haar oog glijden over het heerlijke landschapsbeeld en liet met zichtbaar genoegen de uitgestrekte schoonheid op zich inwerken.

Weldra deed de breedte, de harmonie en de variatie van het beeld haar oogzenuw ontspannen en begon haar zooeven starre blik met vluchtige glans van nieuw leven te stralen.

Dikwijls wordt ons oog vermoeid van het zien op het beperkte arbeidsveld dat wij bewerken in het Koninkrijk Gods; hoe welkom is dan de uitnoodiging van de Heiland: „Heft uwe oogen op en aanschouwt de landen". Laat uw oog glijden over het uitgestrekte veld en neem z'n lengte en breedte in u op; laat de harmonie, de verhevenheid van het geheel op u inwerken en zoo zal uw oog rust vinden en de schatting van de waarde van uw werk stijgen, terwijl de voldoening mede deel te hebben aan dit Groote Werk u met vreugde zal vervullen.

Voor mijn oog ontvouwde zich dit schoone arbeidsveld Gods op de groote Zendingsvergadering onlangs te Londen gehouden. Op deze vergadering werd afscheid genomen van Zendelingen die opnieuw naar hun werk gingen en van hen die voor 't eerst werden uitgezonden.

De kerk waar deze afscheidsmeeting plaats vond, bood aan ongeveer 1200 personen zitplaats; en we zaten als haring in een ton. Deze schare te zien was op zichzelf al een inspiratie. En dan had u het zingen moeten hooren! Neen maar, dan voelt men dat het Evangelie nog dezelfde kracht heeft als in Paulus' tijd: — dat nog steeds harten leven door en gloeien voor de Blijde Boodschap. *Zulk* een aanschouwen geeft geloof en vertrouwen in de Zaak des Konings.

* * *

Doch een wijdere blik werd ons gegeven toen een der zendelingen ons vertelde van een bezoek dat hij bracht aan een dorp in het binnenland. Het was z'n eerste bezoek aan dit dorp. Bij z'n aankomst ontdekte hij dat men bezig was allerlei ceremoniën voor te bereiden met 't oog op een speciale gebeurtenis. Na eenig onderzoek werd de zendeling gewaar, dat het stamhoofd was ziek geworden en de tooverdokters had laten komen om hem te genezen. De zendeling, die dacht zich deze gelegenheid niet te mogen laten ontglippen, begaf zich naar de hut van het zieke stamhoofd en bood zijn diensten en z'n medicijnen aan. Hij werd evenwel afgewezen en z'n medicijn genegeerd.

De ceremoniën zouden thans een aanvang nemen. Bij wijze van allerlei wilde dansen en gebaren probeerden de tooverdokters de booze geest, die verondersteld werd de ziekte te hebben aangebracht, te verdrijven. De dorpelingen werden ten laatste zoo in vervoering gebracht dat de heele vertooning in één groote drink- en danspartij eindigde en de verschrikkelijkste tooneelen zich afspeelden.

Een korte tijd hierna begaf de zendeling zich weer naar het stamhoofd en vond deze ziek als te voren. Andermaal bood hij z'n medicijn aan hetwelk dit keer geaccepteerd werd en genezing bewerkte.

Groot waren nu de gevolgen. Het nieuws dat de zendeling het stamhoofd had genezen verspreidde zich als een vuurtje door het dorp en spoedig had de zendeling handen te weinig om elke zieke hulp te bieden. Hij werd verzocht te blijven en kreeg gelegenheid z'n Boodschap te verkondigen.

Enkele jaren zijn verloopen sedert dit voorval en de zendeling kon ons nu vertellen dat eerst het stamhoofd tot de Heiland werd geleid en daarna vele van zijn stamgenooten; zoodat het dorp thans een krachtig zendingsstation vormt.

* * *

Het was bizonder inspireerend de zendelingen een voor een naar het platvorm te zien komen en een paar woorden te hooren zeggen.

Er waren in 't geheel 52 zendelingen tegenwoordig; 40 van hen keerden terug na een korte rustperiode en 12 zetten voor 't eerst af naar het land hunner roeping. Er waren er onder hen die reeds 30 jaar onder de heidenen gewerkt hadden.

Niet alleen hun dienst- en leeftijden liepen zeer uiteen doch ook hun sfeer van arbeid was zeer verschillend. Sommigen waren predikers, anderen onderwijzers, vertalers, drukkers, verpleegsters of dokters. Alle deze gingen tezamen uit, een ieder naar zijn terrein; vol moed en vertrouwen, allen met slechts één doel: verloren zielen bij de Heiland te brengen.

Zij zijn gegaan als *onze* pioniers, als onze representanten; vertegenwoordigers van onze kunde en beschaving; maar meest als representanten van onze Verlosser. Als representanten van de *Heiland* zullen ze niets ontbreken want *Hij* zal hen helpen. Als *onze* vertegenwoordigers mogen ze niets ontbreken maar moeten wij hen helpen in gebed en gave.

H. DOORNKAMP.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Hiskia.

2 Kon. 18 en 19.

Les voor Zondag 12 Nov. 1933.

Jeruzalem belegerd. 2 Kon. 18.

Wij moeten ons nu nog bezig houden met het koninkrijk Juda en met zijn koning Hiskia. Die naam beteekent: „Macht van Jehovah". De goddelooze koning Achaz in Juda werd opgevolgd door zijn godvruchtigen zoon Hiskia, toen deze vijf en twintig jaar oud was. Het koninkrijk van Israël ging smadelijk onder, maar voor Juda brak er met de regeering van dezen vromen en doortastenden koning een nieuw tijdperk aan. Hij begon heel wat te veranderen

en te hervormen. De hoogten werden weggenomen en de beelden der afgoden afgebroken, de bosschen, waar afgodendienst werd gepleegd werden uitgeroeid. Er behoorde veel moed toe, zoo op te treden. Alles, wat aanleiding was geweest om een afgodische vereering te geven, werd opgeruimd. Ook reliquiën werden niet gespaard. Zoo werd o.a. nog steeds zorgvuldig bewaard de koperen slang, die vroeger in de woestijn door Mozes op een stang was geplaatst, opdat degenen, die er op zouden zien, genezen zouden worden van de doodelijke slangenbeten. Maar die koperen slang zélf kon niet genezen, dat kon alleen God. Men vereerde echter met goddelijke eer die koperen slang, en daarom vernietigde Hiskia ook die koperen slang en hij noemde haar Nehustan, d.w.z. „een stuk brons". Oneerbiedig? Velen zullen „ja" gezegd hebben, maar Hiskia had toch gelijk, het was niet meer dan een stuk koper, een stuk brons. De tempel werd gereinigd en geopend met een menigte offeranden, die door den dienst der priesters en Levieten werden gebracht (2 Kron. 29 : 20—36). Daarna werd een schitterend Paaschfeest gevierd, zooals men het in tijden niet gekend had, en de koning zond een dringende uitnoodiging daartoe door geheel Juda en ook naar Efraïm en Manasse (2 Kron. 30 : 1—10). In Israël werd daarmee niet veel bereikt, maar in Juda gehoorzaamde men met blijdschap. Het feest duurde veertien dagen lang. Toen velen uit de stammen Israëls het Pascha hadden gegeten zonder zich te reinigen, verhoorde de Heer het gebed van Hiskia, om verzoening te doen over deze zonde. Geen wonder, dat de Heere met Hiskia was, (Vs. 7 e.v.) en waar de goddelooze Achaz het rijk aan de Assyriërs overgeleverd had, brak Hiskia met den koning van Assyrië en verdreef de Filistijnen tot Gaza toe.

In het begin van de regeering van Hiskia was Salmanassar V koning over Assyrië, (in 727 v. Chr.), later kwam Sargon II als regeerder over dit reusachtig rijk en eindelijk heerschte koning Sanherib daar. In het veertiende jaar van de regeering van Hiskia verscheen de veroveraar Sanherib in Juda en nam al de vaste steden in. Dat werd weder een bange tijd voor Juda. Israël was reeds in ballingschap weggevoerd. Assyrië probeerde nu Juda weer geheel in zijn macht te krijgen. Hiskia achtte het raadzaam de wraak van den overweldiger af te wenden door de belofte zich te zullen onderwerpen en 300 talenten zilver en 30 talenten goud te leveren. Maar om dat bijelkaar te krijgen, moest hij den tempel van zijn schatten berooven en zelfs het goud van de deuren afnemen. Maar het gevaar was daarmee slechts voor een tijd afgewend. Eerst werd door Assyrië een veldtocht naar Egypte ondernomen, en na twee jaar verscheen Sanherib weer. Terwijl hij zelf Libna en Lachis, die ten zuiden van Juda lagen en aan Egypte behoorden, belegerde, zond hij zijn veldheeren met een sterk leger naar Jeruzalem, om de overgave te eischen. Rabsake, de veldheer van Sanherib, sprak tot de afgezanten van koning Hiskia en eischte de overgave der stad, waarbij hij wees op het nuttelooze van het verzet. Hij ried ten sterkste af om te vertrouwen op Egypte. Maar hij ried hen ook ten sterkste af om te vertrouwen op den Heere, den God der Joden. Zijn koning Sanherib was bereid een weddenschap aan te gaan, dat het niets zou baten, op God te vertrouwen. Zóó zeker voelden de koning van Assyrië en zijn veldheer zich van hun zaak. Men moest zich maar niet wat wijs laten maken door koning Hiskia. Van welke volken waren de goden machtig gebleken, hen te verlossen uit de hand van den geweldigen meester en veroveraar Sanherib, die hij, Rabsake, diende? Men moest tamelijk hard roepen, om zich verstaanbaar te maken. Overal op de muren waren Joodsche mannen aanwezig, om de stad te verdedigen en nu luisterden zij met belangstelling naar hetgeen de afgezanten van koning Sanherib te vertellen hadden. Rabsake had opzettelijk Joodsch gesproken, om al het volk, dat op den muur stond, moedeloos te maken. Hiskia had zijn mannen echter bevolen, op al de snoevende en uittartende woorden, die zij zouden hooren, een diep stilzwijgen te bewaren. Dat gebeurde dan ook. Niettemin waren de vertegenwoordigers van koning Hiskia erg onder den indruk gekomen. Met gescheurde kleederen gingen zij naar hun meester, om verslag uit te brengen.

Hiskia's gebed en de verhooring.
2 Kon. 19.

Ook Hiskia scheurde zijn kleederen en ging zoo in het huis des Heeren. Tot de profeet Jesaja zond hij in vertwijfeling de boodschap: „Deze dag is een dag der benauwdheid, en der schelding, en der lastering" en verzocht hem een gebed op te zenden voor het overblijfsel, dat nog gevonden werd. Jesaja had echter een moedgevende boodschap terug. God zou zich heiligen aan de lasteraars van Zijn Heiligen Naam. Vs. 6, 7. Over den koning Sanherib wordt het woord gesproken: „Zie, Ik zal een geest in hem geven, dat hij een gerucht hooren zal, en weder in zijn land keeren; en Ik zal hem door het zwaard in zijn land vellen". Onverrichterzake moesten de Assyrische gezanten dus tot hun koning terugkeeren. Toen Sanherib evenwel vernam, dat de koning van Aethiopië met een groot leger tegen hem ten strijde trok, probeerde hij nog eens door een gezantschap, nu met brieven aan Hiskia voorzien, den koning van zijn machteloosheid te overtuigen en hem daartoe te bewegen, zich over te geven. Hiskia ging met de brieven in den tempel des Heeren, waar hij ze uitbreidde voor het aangezicht van God. Toen bad hij vurig, pleitende op de almacht des Heeren, als van den God van hemel en aarde, om zijn volk te verlossen. De profeet Jesaja zond toen tot den koning het antwoord Gods als de verhooring van zijn gebed. Vs. 21, 22. Uit alles zien wij zoo, dat God regeert, maar dat Hij dat doet door gebruik te maken van menschen, hetzij te straffen of te zegenen. Wél waren verschillende volken onder de hand van den koning van Assyrië gevallen, maar alleen omdat God het zoo beschikte. Maar nu zal hem God, om zijn woeden tegen den Heere, een haak in den neus leggen en een gebit in zijn lippen, en hem doen wederkeeren door den weg, waarin hij gekomen is. Nog dit jaar zal Juda eten van zijn land. (Dus dan zouden alle vijanden verdwenen zijn). En het ontkomene, dat overgebleven is van het huis van Juda, zal wederom nederwaarts wortelen en zal opwaarts vrucht dragen. Op ontzaglijke wijze werd spoedig daarop dit woord vervuld. Dienzelfden nacht slaat de Engel des Heeren honderd vijf en tachtig duizend in het leger der Assyriërs. Sanherib keert dan diep vernederd naar zijn land terug. En spoedig daarna wordt hij zelf in den tempel van zijn god vermoord door zijn eigen zonen, Adramélech en Sarézer. Een andere zoon, Esar-Haddon, werd koning in zijn plaats. Onuitsprekelijk heerlijk is het, den levenden God tot Vriend te hebben, onbeschrijfelijk jammerlijk is het, als Hij onze tegenstander is. 't Is wel waar, wat ons tekstwoord zegt: „De Heere is bij mij, ik zal niet vreezen; wat zal mij een mensch doen?"

D. G. B.

III

Het programma van onze Koning of Waaraan wij ons wijden.

(Slot).

Wát is dan wel de roep, waaronder Jezus Zijn verkondiging stelde en waarin Hij grond en doel in eenheid tot uiting bracht? Deze: „bekeert u, want 't Koninkrijk Gods is nabij gekomen" (Mat. 4 : 17; Marc. 1 : 15). Daar kan alleen 't Koninkrijk Gods komen en zijn, waar bekeering is. Mij dunkt, we hebben wel genoeg over bekeering gehoord, zoodat ik dienaangaande niet behoef uit te weiden. Wij zullen ons wel ervan bewust zijn, dat bekeering in wezen op 't godsdienstige terrein thuis hoort. Dit godsdienstige maakt 't Koninkrijk Gods mogelijk, omdat dit juist 't Koninkrijk Gods is. Bekeering is gezindheidsverandering, die zich niet oplost in één enkel feit, maar zich uitstrekt door 't geheele leven. Koninkrijk Gods is dus nieuwe gezindheid. Daarom is er geen directe uiterlijke toets voor 't aanwezig-zijn van

't Koninkrijk Gods, hetzij dan het tot in 't uiterlijke uitwerken en zich uitwerken van deze innerlijke levensrichting. Daardoor wordt Luc. 17 : 21 duidelijk, waar Jezus vaststelt, dat 't Koninkrijk Gods niet met uiterlijkheid (zichtbaar) komt, maar dat en juist omdat dit „binnen in u" is. Alleen waar dat binnenste zoo is, dat 't als de gezindheid van 't Koninkrijk Gods geldt, daar zal 't ook vanuit dit binnenste tot doortrekking van 't uiterlijke komen. Programmatisch eischt Jezus daarvoor bekeering, wil men de ingang in 't Kon. Gods vinden en de komst ervan bewerkstelligen. Dit zal door hen, die een tegengestelde geestesrichting in zich dragen, aangevoeld worden, alsof Jezus gekomen zou zijn om te pijnigen of om te vernietigen (Mat. 8 : 29; Marc. 1 : 24). Waar 't een is, kan 't andere niet zijn. 't Koninkrijk Gods heeft de verdelging van de ongoddelijke gezindheid en van 't zondige wezen tot voorwaarde. Dan kan 't nieuwe geboren worden. Daarom behelst Jezus' programma zondaren tot bekeering te roepen (Mat. 9 : 13; Marc. 2 : 17; Luc. 5 : 32), die door dit gebeuren Gods gezindheid dragen. 't Koninkrijk Gods is een Koninkrijk *Góds* en daarom eischt Hij innerlijke heenwending naar God. Daarom zegt Hij 't tegen de rechtvaardige in Israël, Nicodemus, dat de ingang in 't Koninkrijk Gods hém openstaat, die nieuw geboren is en wel door een geboorte „van boven" — de goddelijke werking en richting aanduidend —, nader verklaard door geboorte „uit water en geest" — de menschelijke sfeer beoogend —. Dat is een hoofdprogramma-punt van onze Koning. Het is een Daad Gods. Dat wil dus zeggen, dat wij ons daaraan niet hebben te wijden en daaraan ons niet kunnen wijden, maar enkel hebben te aanvaarden en te beleven: 't is genade. Waar deze genade van God tot doorwerking komt in wedergeboorte en bekeering, daar is Koninkrijk Gods! Daar is echter ook 't konflikt met dat deel van de omgeving, dat de ingang niet vond of vinden wilde. Dan doet 't zwaard zijn scherpe werking, tot 't zenden waarvan Jezus zich geroepen gevoelde (Mat. 10 : 34). Aan wie 't programma zich uitwerkte, zal ook dit deel ervaren: de botsing met zijn verwanten en volksgenooten buiten 't Koninkrijk Gods, de splitsing der geesten in gezin en volk (vs 35). Want de Koning eischt Hem te belijden voor de menschen (vs 33). 't Spreekt voor de koninklijken vanzelf, dat, wie wedergeboorte en bekeering beleeft, Hem belijdt. Leven door beleven en lijden door belijden! deze beide staan op zijn programma: 't een niet zonder 't ander! Dit juist ook daardoor, dat aan hemzelf zich Zijn programma afwikkelt, want door Hem wordt volbracht, waartoe Hij gekomen was: niet om gediend te worden, maar om te dienen en doordat Hij Zijn leven geeft tot losprijs voor vele (Mat. 20 : 28 = Marc. 10 : 45), zalig te maken, te redden en te behouden, wat verloren was (Luc. 19 : 10; Joh. 3 : 17). Mat. 18 : 11 [= Luc. 19 : 10] en Luc. 9 : 56 [= Luc. 19 : 10] vallen hier buiten beschouwing, omdat hun oorspronkelijkheid en daarmee hun echtheid aan sterke twijfel onderhevig is. 't Is wel onbegrijpelijk eigenaardig, dat de eigen dood een centraal punt van 't programma uitmaakte. Maar van daaruit loopen de verlossingskrachten en heilsmachten tot bereiking en vervulling van dat alles, wat de Koning bedoelde! Daardoor was 't Hem beschoren oogenschijnlijk smaadvol maar inderdaad luisterrijk door opstanding als overwinnend Koning Zijn rijk binnen te trekken. Niemand kan Hem daarin volgen, die zich niet van zichzelf ontdaan heeft, dus de dood doorschreden heeft. En bezwaarlijk komt hij naar binnen, die bindingen heeft aan geld en wereld (Mat. 19 : 23 = Marc. 10 : 23 = Luc. 18 : 25). Want die is in 't Koninkrijk Gods, die in kinderlijke afhankelijkheid jegens God staat en leeft. (Mat. 18 : 3; Luc. 18 : 17; Marc. 10 : 15). Dat wil niet zeggen, dat de natuurlijke aanleg daartoe de mogelijkheid geeft: wat in 't hart van de mensch leeft, heeft Jezus maar wat duidelijk blootgelegd! (Mat. 15 : 19). Maar wel wil dit zeggen: dood van natuurlijke eigen-zin, geestelijk leven naar kinderzin. Zoo wordt de verklaring van Jezus begrijpelijk, dat de Pharizeërs zelf 't Koninkrijk Gods voor zich toesloten en daardoor en daarbij anderen de ingang moeilijk maakten en zelfs belemmerden (Mat. 23 : 13; Luc. 11 : 52). Dat beteekent niet, dat in 't Koninkrijk Gods geen daden of geen goede daden mogen gevonden worden — de Pharizeërs immers oordeelden naar werken, maar welke! — Want juist die mag zich in 't burgerrecht verheugen, die de wil des Vaders in de hemel doet, dus bij 't beleven en 't betuigen 't doen voegt (Mat. 7 : 21). 't Kan ook niet anders, want 't Koninkrijk Gods is gerechtigheid (Rom. 14 : 7; Mat 21 : 32).

* * *

Deze gerechtigheid wil nagejaagd en uitgeleefd zijn (Mat. 6 : 33). Zedelijke normen dus bepalen de levenslijn en levensuiting in 't Koninkrijk Gods. Daarin ligt dan ook de mogelijkheid en de noodzakelijkheid van het „wee u" over 't daadleven van de Pharizeërs en Schriftgeleerden. 't Koninkrijk Gods is èn naar de gezindheid religieus èn naar de daad ethisch. Men heeft wel de bergrede de grondwet ervan genoemd, de grondslag der regelen, volgens welke de levensverhoudingen en levenshoudingen bepaald worden. Dit zij zoo; maar ik wil hiermee niet gezegd hebben, dat ik de principiëele waarde van andere woorden bekort. De bergrede is nu wel zoo bekend, dat ik de afzonderlijke normen niet nader behoef te noemen. De grondprincipes zijn toch: reinheid en liefde. Wie rein van hart is, ziet God (Mat. 5 : 8); en reinheid sluit in zich waarachtigheid (Mat. 5 : 37), waarmee de overbodige eed (Mat. 5 : 34) en huichelarij („wee u") afgedaan en buitengesloten wordt; verder wordt daarbij inbegrepen kuischheid (Mat. 5 : 28) en 't vrijzijn van alle haat (Mat. 5 : 22) en nijd (Mat. 6 : 22). Terwijl liefde de „nieuwe" norm en krachtbron is voor dat, wat de mensch tegenover God en voor de medemensch en zelf inderdaad is. Daar Jezus de naastenliefde als verklaring van de Godsliefde bedoeld en daarmee gelijkgesteld heeft (Marc. 12 : 29—31), is 't duidelijk, dat 't Koninkrijk Gods is èn religieus èn ethisch èn sociaal. Mogen nu gerechtigheid (reinheid) en liefde contrasteerende principes zijn, 't aanvaarden en 't verwezenlijken ervan verraadt de ootmoed en de dapperheid van degenen, die binnen 't Rijk Gods leven; 't zijn principes, die enkel zin hebben door de daad. Het „gij hebt gehoord, dat tot de ouden gezegd is . . ., maar Ik zeg u . . ." bedoelde niet te zijn een opheffing van de gerechtigheid, maar de wezenlijke aanvaarding en daarom toespitsing ervan: 't programma van onze Koning omsloot immers wetsvervulling! (Mat. 5 : 17). Het kenmerk der naar 't burgerrecht dingenden en der rijksburgers is dan ook, in elk geval moet zijn: een betere gerechtigheid dan die der schriftgeleerden (Mat. 5 : 20).

Zoo is de richting en de geest van 't programma van onze Koning. Wij willen volgen en opvolgen! Het nu zedelijk-zijn is vorm van 't altijd zalig-zijn.

* * *

't Koninkrijk Gods is er! (Mat. 11 : 12; 12 : 28). In Christus lag grondslag en doel.

Maar Chr. komt nog, komt weer. Daarom ligt voor ons de uiteindelijke komst en 't eeuwige openbaar-zijn van 't Koninkrijk Gods.

't Werk van Christus is volbracht, 't programma is af: de zonde is overwonnen en 't zonde-wezen geoordeeld (Joh. 16 : 1), de menschheid verlost.

En toch: de zonde moet opgeruimd, 't zonde-wezen vernietigd en 't Koninkrijk Gods door ontplooiïng heen (b.v. Mat. 13 : 32) nog in heerlijkheid opgericht en bevestigd worden (Mat. 25). 't Programma staat voor de afwikkeling: Christus komt, 't Koninkrijk Gods komt.

Dan is 't Koninkrijk Gods niet meer èn zijnd èn wordend (komend), maar enkel zijnd; niet meer èn volkomen èn groeiend, maar enkel volkomen; niet meer èn tegenwoordig èn toekomstig, maar enkel tegenwoordig. Daar is geen belijden (voor de menschen) en dus geen lijden meer, maar volmaakt beleven en dus eeuwig leven. Daar regeert met majesteit onze Koning! Neen niet Koning Jezus — want „Koning Jezus" bestaat slechts in ons godsdienstig taalgebruik — maar God zooals Jezus

enkel 't Koninkrijk Gods verkondigd en voorgesteld heeft onder de heerschappij Gods. Zoo wordt dan 't laatste programma-punt, de sluitsteen gevormd door de vervulling van dat, wat Paulus in 1 Cor. 15 : 28 schrijft: „Wanneer Hem alle dingen zullen onderworpen zijn, dan zal ook de Zoon zelf onderworpen worden, dien, die Hem alle dingen onderworpen heeft, opdat God zij alles in allen"!

't Staat niet aan mij dienaangaande vaste lijnen uit te stippelen: 't zal wel zoo komen zooals de Vader 't gewild heeft; en ook wel dan, wanneer Hij 't de bestemde tijd acht (Marc. 13 : 32; Hand. 1 : 7).

Wij leven nu. Wij leven in 't nu als in 't laatste en beslissende oogenblik van ons bestaan. 't Nu is voor ons de beslissing. Daarom jongeren: wij willen onze Koning nu gehoorzamen; Zijn programma-werk ons deel laten worden. Dan zijn we ware en ideale koningsgezinden. In deze gezindheid zijn we geneigd en vol wil om ook gehoorzaamheid te betoonen aan 't programma van hen, die in naam van en in de geest van de Koning spreken en handelen. Daarom willen we pal staan, ons georganiseerd en geordend schouder aan schouder stellen achter 's Konings gezanten om in 't strijden, lijden en dienen door 't gezag van 't „Ik zend u" (Mat. 10 : 16) en de macht van 't „gaat dan heen" (Mat. 28 : 19) 't vuur der gehoorzame toewijding te laten branden, op 't ontsteken waarvan Jezus' komen en willen gericht is! (Luc. 12 : 49).

T. JANSMA.

III

DE WIJZE VAN DOOPEN (2).

(Slot.)

Nog twee ingezonden stukken, naar aanleiding van Ds. Jones' artikel „de oostersche wijze van doopen", laten we hier volgen. Het ééne is, naar ik vermoed, van een predikant, het andere van een gewezen zendeling.

3. Luisteren we eerst naar Henry L. Wildey. Hij schrijft dan als volgt:

„Naar aanleiding van Ds Jones' brief is het wellicht van belang hier te vermelden, dat ik voor vele jaren de doopcandidaten voor de keuze stelde, of ze voor- of achterover gedoopt wenschten te worden. En het is toen wel voorgekomen, dat ik tijdens één doopdienst op beide wijzen doopte.

Het voorover-doopen geschiedde aldus: de candidaat knielt neer op de vloer van de doopvont, met de palmen der handen tegenelkaar als in gebedshouding, waarna het hoofd en de schouders langzaam voorovergedrukt worden.

Een citaat van Chrysostomus mag in dit verband zeker wel genoemd worden: „Wanneer wij onze hoofden onder water doen, dan is de oude mensch begraven, gelijk als in een graf. Wanneer we dan weer boven water komen, komt de nieuwe mensch in zijn plaats. Gelijk het gemakkelijk voor ons is, onze hoofden in het water te doopen en dan weer uit het water op te heffen, zoo is het gemakkelijk voor God de oude mensch te begraven en de nieuwe daarvoor in de plaats te stellen". (25ste hom. op het Evangelie naar Johannes).

Mijn persoonlijke meening is dat het voorover-doopen meer in overeenstemming is met de oostersche wijze van een begrafenis, en ook is aan te bevelen voor personen van groot postuur en voor vreesachtigen, terwijl het achterover-doopen meer past bij een begrafenis, zooals die in het Westen wordt gehouden."

Dit zijn bepaald aardige opmerkingen. Vooral dat citaat van Chrysostomus is interessant. Chrysostomus denkt natuurlijk aan iemand, die reeds *in* het water staat en dan z'n hoofd onder het water doet.

4. Nu luisteren we nog naar de gewezen zendeling W. W. Hazelton:

„Omdat ik vroeger ook zendeling in Indië geweest ben, kan ik volkomen onderschrijven, wat Ds. P. H. Jones schrijft over „de oostersche wijze van doopen". Maar voor die wijze van doopen hebben wij in onze doopvonten nogal veel water noodig; meer dan gewoonlijk. En we behoeven ons toch niet meer werk op de hals te halen dan noodig is. De wijze van doopen, waarbij de candidaat knielt, waarop Ds. W. T. Brown wijst en zooals hij door Dr. F. B. Meyer gedoopt werd, is wel een eenvoudige methode, waarbij men niet meer water noodig heeft dan gewoonlijk. Door deze wijze van doopen blijft de oostersche wijze bewaard en verkrijgt de handeling des doops een meer plechtig karakter.

Ik stel tegenwoordig aan de candidaat, voordat hij gedoopt wordt, de volgende vraag: „Belijdt ge, nu de handeling des doops aan U voltrokken zal worden, te gelooven in Christus als Uw Zaligmaker?" Wanneer dan de doopeling een hoorbaar bevestigend antwoord geeft, vervolg ik: „Dan doop ik U op die belijdenis ...."

Zendeling Hazelton stelt dus eerst aan de doopeling een vraag, waarná de handeling des doops voltrokken wordt. Verder neemt hij het op voor de wijze van doopen, zooals die door Ds. Brown is beschreven.

De zaak, waarom het eigenlijk gaat in deze drie artikeltjes, is een overweging meer dan waard. Niemand spreke ondoordacht en onoverwogen over de doop, die de Heiland in Zijn wereldomvattend zendingsprogram heeft opgenomen!

D. H.

III

De Nederlandsche Baptiste Kerstnummer Beweging.

Denk er om:

op 1 December

rukt de Nederl. Baptiste Kerstnummer Beweging uit. Dan marcheeren haar Grenadiers en Jagers met wapperende vaandels en op de maat van de muziek van: „Rijst op, rijst op voor Jezus, gij helden van het Kruis", langs breede heirwegen, door deftige en minder deftige straten van onze steden en dorpen en wagen een dapperen aanval op elke woning.

Wat een roemrijke veldtocht zal het worden!

Doet gij mee, ouderlingen? Diakenen? Staat gij aan de spits? Doen de Jeugd en Jeugdwerkers mee? En wat is „Zusterhulp" van plan? Wie sommeert de gemeente met inbegrip van al haar afdeelingen om zich bij

deze Grenadiers en Jagers

van onzen Oversten Leidsman te laten inlijven? Wie komt op haar vergadering met een uitgewerkt voorstel, bevattende wijkenverdeeling, vorming van wijkpatrouilles met patrouille-commandanten en manschappen, uitvallen naar omliggende dorpen, enz.? Wie? Wie?

Indien 4 duizend 5 honderd gedoopte Christenen — gedoopt om zich hun Meester

nimmer, nimmer, nimmer

te schamen — uitrukken en uitvallen doen, stijgt de krijgsgeest ten top en zullen de overwinningen schitterend en de tropheeën vele wezen. Ons land zal weten dat er een levende Christus is en dat Hij een volk heeft, dat onvoorwaardelijk in Hem gelooft.

Wat zult gij in Decembermaand zijn?

Als een Rubeniet, die toen Debora en Barak de stammen van Israël in een strijd op leven en dood voerden tegen hun overheerschers, tusschen de stallen bleef zitten om het geblaat zijner kudden te hooren?

Of als een Gidioniet, die diep doordrongen van het goed recht van zijn zaak en van het welbehagen en den steun van den God des hemels en der aarde een overmachtigen vijand niet vreest, maar tegemoetsnelt?

Het moet een groote en grootsche

Kerstnummer Beweging

worden, grooter en grootscher dan ooit te voren. En dat kan! Dat kan! Dat kan!

Het woord is aan u!

En de daad is ook aan u!

Bestellingen worden vóór 7 Nov. a.s. ingewacht bij ondergeteekende.

Levering 1 Dec. a.s.

Prijzen: van 25 ex. tot en met 500 ex. 10 cent; tot en met 1000 ex. $9^1/_2$

cent; boven 1000 ex. 9 cent. Alles franco.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Een woordje aan het adres van de broeders en zusters in de verstrooiïng!

Gij zijt onze strijders op de voorposten, onze baanbrekers.
Mannen en vrouwen, tot wie wij eerbiedig opzien!
Hier is ammunitie voor u: een kerstnummer, dat een vergelijking met de allerbeste uitgave van denzelfden prijs glansrijk kan doorstaan.
Neemt u voor om u op waardige wijze van uw roeping te kwijten.
Werkt in uw omgeving met ons Kerstnummer.
Niet weggeven, hoor!
Daarmede streelen we onzen hoogmoed.
Maar colporteeren, evangeliseeren, werken!
Dat maakt klein.
En dan zijn wij juist geschikt!

P.S. Gevraagd: Colporteurs om in steden en dorpen, waarin geen Baptiste gemeenten of kringen zijn met onze Kerstnummers te werken. Zeer voordeelige condities.

RONDBLIK.

Fransche concurrentie?

Nu de dusgenaamde heilige rok in het Duitsche Trier tentoongesteld is en ruim 2 millioen pelgrims trok, volgt in het Fransche Argenteuil, Paschen 1934, de tentoonstelling van den Franschen heiligen rok van Argenteuil, aldus meldt het Fransche Roomsch-Katholieke orgaan La Croix, dat het — zonder de echtheid van den Trierschen rok te bespreken — voor de echtheid van den Argenteuilschen rok opneemt.

Reorganisatie der Zending in Duitschland.

De rijksleiding van de „Duitsche Christenen" en de vertegenwoordigende commissie voor de Duitsche zending (dr. Driessler en dr. Reinke eenerzijds, prof. dr. Julius Richter en dr. Knak anderzijds) hebben een reorganisatieplan voor de Protestantsche zending in Duitschland vastgesteld, dat de volgende belangrijke veranderingen aangeeft:
In de eerste plaats zal de zending kerkelijk worden en zal elke landskerk een bepaald deel van het zendingsveld voor haar rekening nemen.
In de tweede plaats zullen de zendingsgenootschappen na eenige samensmeltingen (de Gossner-zending en Berlijner vrouwenzendingsbond worden in het Berlijnsche zendingsgenootschap opgenomen, de Bethel-zending smelt samen met de Barmer-zending) als tusschenschakels tusschen de landskerken en het zendingsveld over de landskerken worden verdeeld en in het leven der landskerken worden ingeschakeld. De zendingsgenootschappen blijven dan bestaan, doch komen onder kerkelijke leiding.

Fascisme en evangelie.

»Kerk en Vrede« is niet fascistisch gezind. Voor de afdeeling Zuid- en Noord-Beveland van »Kerk en Vrede« spreekt Donderdag 26 Oct. te Goes in de groote zaal van het Schuttershof dr. J. Riemens van Leiden over »Fascisme en evangelie«.

De Assyrische Christenen.

Men meldt ons uit Genève, dat er thans pogingen gaande zijn, om op afdoende wijze in het lot der Assyrische Christenen te voorzien.
Naar men weet liet de Volkerenbond het lot dezer Assyrische Christenen (die de taal nog spreken welke Jezus Christus sprak) aan Irak over, het kleine overschot van dit oude volk alleen met zwakke papieren vertogen beschermende, welke zoo weinig hielpen, dat in de jongste moorden meer dan 1000 dooden gevallen moeten zijn.
Thans heeft de Volkerenbondsraad een commissie benoemd, die een oplossing zoeken moet en die er zeer ernstig over denkt het geheele overschot van het Assyrische volk naar Zuid-Amerika over te brengen. De Iraksche regeering zou in de kosten belangrijk moeten bijdragen.

Indisch Christelijk Persbureau.

Mr. H. Schokking.

Te Bandoeng is opgericht een Ned. Indisch Christelijk Persbureau. Reeds eenigen tijd was dit bureau reeds voorloopig functioneerend in afwachting van definitieve maatregelen. Thans echter heeft een en ander zijn beslag gekregen. Als leider treedt op mr. H. Schokking, secretaris van de A. M. V. J., te Bandoeng. Het nieuwe Indische bureau is een dochter-onderneming van het Ned. Christelijk Persbureau te Zwijndrecht en staat uiteraard met dit bureau in het nauwste verband. De bedoeling is, allereerst om Indisch kerk- en zendingsnieuws op de snelste manier vanuit één centraal punt wekelijks per vliegmail naar Nederland te zenden ter publicatie in de Nederl. pers en om anderzijds in Indië zooveel mogelijk, wellicht ook door het organiseeren van een Indischen dienst voor de Hollandsche bladen daar, misschien ook door het organiseeren van een dienst in de inlandsche talen voor de zeer uitgebreide inheemsche pers, de zaak van kerk en godsdienst in het publieke leven zoo sterk mogelijk door publicatie voor te staan en te bevorderen. De beteekenis van het Ned. Indisch Christ. Persbureau te Bandoeng zal in de practijk een zeer groote kunnen blijken te zijn, temeer daar de persoonlijkheid van den leider oriëntatie naar alle richtingen en onder alle Christelijke geloofsgemeenschappen in Indië waarborgt.

MEDEDEELINGEN

Ontvangen voor „Zusterhulp"
van Zusterhulp te Hoorn f 12.20
„ „ „ Den Haag (Z.-B.singel) f 25.—.
Met hartelijken dank en groeten,
zr. A. BOITEN—Attema.
Den Haag, Abrikozenstraat 188.
Giro 223958.

Ontvangen voor de Zending:

van de Meisjesver. „Wees een zegen" te 's-Gravenhage (Z.-B.s.) f 16.12 v. d. Congo
legaat wijlen M. Horn, Adorp f 54.— v. d. Congo
Hartelijk dank.
J. VISSER, U. A.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Verschillende gemeenten betaalden hun contributie en bijdrage voor het Studiefonds. Mag ik de anderen ook spoedig tegemoet zien?

N. B. J. Beweging.

Jong Leven.

Bestellingswijzigingen voor no. 6 Jong Leven worden vóór 8 November a.s. ingewacht.
D. MOLIJN, Adm.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 3 November 1933 No. 2312 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

DE EIND-REDACTIE.

Bij gelegenheid van de laatstgehouden predikantenvergadering te Hengelo, heeft ook de redactie van De Christen over haar werk gesproken. Besloten werd de eind-redactie te leggen in handen van

Ds. L. DE HAAN,

die zich reeds gedurende de laatste maanden van deze taak kweet. Men verblijde zijn hart door tijdige en geregelde toezending van kopy. De vraag of ons blad aan zijn bestemming beantwoordt, raakt voor een deel de secretarissen en correspondenten onzer gemeenten. Op een enkele uitzondering na, vervullen dezen dit deel van hun taak niet naar behooren. Inplaats van na elke gebeurtenis van meer dan gewoon belang een kort bericht in te sturen schrijven ze zoo'n enkel keer een lang verhaal. Waarom die menschen hun leven in dit opzicht niet beteren, is mij een raadsel. Wie weet wat Ds de Haan echter nog als Eind-redacteur beleeft!

Aan allen, die den afgetreden Eind-redacteur den arbeid verlicht hebben, zijn hartelijken dank! L.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

CHRISTUS-MENSCHEN.

(Toespraak, waarmede Ds. J. W. Weenink de voorgangers-conferentie, op Woensdag en Donderdag 25 en 26 October te Hengelo geh-ouden, heeft geopend).

Het beeld, dat de wereld thans te aanschouwen geeft, ziet er niet bemoedigend uit. Duitschland heeft plotseling zijn koffers gepakt en den Volkenbond verlaten tot groote ontsteltenis van Europa en de wereld. Het houdt zich nu binnen eigen grenzen bezig met massale burgeroefeningen teneinde zijn weerbaarheid te verhoogen tegen giftgassen. Rusland mag voortaan op grootere welwillendheid van Amerika rekenen. Het heeft door deze niet te onderschatten winst van zijn diplomatie zijn toegeeflijke houding jegens Japan afgelegd en wil perk en paal stellen aan diens aanmatigingen. Ingewijden verzekeren ons, dat de verhouding tusschen de Sovjets en de keizerlijke regeering van het rijk der rijzende zon zoo gespannen is, dat het uitbreken van een oorlog zelfs vóór het einde van dit jaar tot de groote waarschijnlijkheden behoort.

En in welk land is de politieke hemel niet zwaar betrokken? Bijna overal regeert de ijzeren vuist.

Het economisch gebied biedt geen hoopvoller aanblik aan. President Roosevelt doet Hercules-pogingen om met kunst- en vliegwerk en met immoreele middelen — want wat is de depreciatie van den dollar, die toch eigenlijk niet noodig was, anders — de welvaart te lokken. Engeland en zijn dominions trekken de tariefmuren zoo hoog mogelijk op teneinde eigen menschen in hun bedrijf te beschermen, ofschoon uit vele bekentenissen wordt duidelijk, dat de resultaten teleurstellend zijn. In ons eigen landje weten we geen raad met de werkloosheid en worden de steunuitkeeringen in vele gevallen verlaagd tot een bagatel en de primaire levensbehoeften belast tot ver boven een dragelijk maximum voor de meeste crisis-slachtoffers.

En zullen wij ook nog op het ontwaakte en ontwakend eenzijdig nationalisme wijzen, dat in wezen den dood wil van een wereldbroederschap? Dat in wezen ook — al worden er nog zulke schoone toezeggingen gedaan van de zijde van de leiders der Nederlandsche nationaal socialisten — de rassen niet naast elkaar, maar onder elkaar plaatst en van elk ander ras zijn slaaf maakt.

Het ziet er waarlijk niet moedgevend uit op het wereldrond.

Wij zoeken naar een geneesmiddel. Maar alvorens het geneesmiddel te kunnen bepalen, zullen we eerst de ziekte moeten opsporen.

Wat is de ziekte, waarmede de wereld geslagen is? Ze is wantrouwen, geheime diplomatie zoowel bij staten als bij individuen tengevolge van grof of fijn egoïsme.

* * *

Eenige jaren geleden trokken twee blanken door de oerwouden van Nyasaland. Voor hen uit bewoog zich een lange kolonne van dragers over een vermoeiend en gevaarlijk pad. De laatste man in deze slier was een lichtgebouwde kleurling. Hij liep met een vlotten stap op een wijsje, dat hij neuriede. De eene blanke, Dr. Drummond, sloeg hem met groote belangstelling gade. De uitdrukking van zijn gestes en niet in het minst de lijnen van zijn gelaat boeiden hem. En toen zijn metgezel zich even bij hem voegde, maakte hij dezen attent op dien achtersten man en zeide: „Ik zou er alles wel voor willen geven om eens voor een half uur in dien kerel te kunnen zitten!"

Indien de menschen dezer wereld eens gedurende een half uur in elkander konden zitten! Wat een verandering zou er plaats grijpen! De Franschman gedurende dertig minuten in den Duitscher! De Nederlander in den Javaan! De Amerikaan in den Neger! De Brit in den Kaffer! De werkgever in den werknemer en omgekeerd! De helft van de problemen zouden oogenblikkelijk kunnen worden afgeschreven en die van de overige helft zouden van kleineren omvang worden.

Waar zulk een verandering ten goede tot stand zou komen, wanneer menschen elkander gaan inleven, hoeveel te grooter en grootscher zou die verandering zijn, indien Christus in de menschen kon wonen!

Christus is de medicijn voor onzen tijd.

* * *

Wij zijn verkondigers van den Christus en wij danken God, dat op onze gebrekkige verkondiging menigeen zich aan Hem vastklemt.

Maar zijn wij ook dragers van Christus? Christus-menschen? Want dit leert ons het leven, dat de Christusgevulde mensch meer nog dan de welsprekende Christus-predikende mensch wegwijzer is tot de bron van de wateren van de waarachtige genezing.

Wij zijn gewoon onze kerkgangers de normen van het evangelie voor te houden; ze tot inkeer op te wekken, ze te waarschuwen.

Maar hoe staat het met onszelf?

Zijn wij Christus-mannen?

Of zijn wij — en dat verraadt dan onze zwakheid en onze mindere vruchtbaarheid — voor een deel ook andere mannen? B.v. mannen van afgunst? Zullen wij het nog voor elkaar verbloemen, dat de afgunst soms een groote rol onder ons speelt? Of mannen van eigen eer? Van puren hoogmoed?

Welk een verandering vindt er plaats, wanneer Christus en Christus alleen de Meester is van het hart!

„De *verheerlijking* komt, wanneer wij in de plaats van vijf of zes meesters er nog maar één hebben", schrijft Lawson in zijn boek: „Heeft Christus afgedaan?"

Verheerlijking! Ja, de verandering is verheerlijking.

Wie onzer heeft niet eens iets gelezen van vader Damien? Als zendeling gaat hij naar een eiland, dat „als een parel ligt midden in de diepte van den blauwen oceaan". Eenige arme mannen en vrouwen en kinderen, die met stokslagen naar een boot worden gedreven, doen hem besluiten om eens met het melaatschen-eiland Molokai kennis te maken. „Hij ziet, dat daar geen enkele hygiënische maatregel getroffen is. Er zijn geen dokters, geen verpleegsters. De melaatschen vechten om bij de etenstroggen te komen en daarbij worden de zieken, die geen beenen meer hebben, eenvoudig vertrapt.

Dan keert vader Damien terug naar zijn eiland, dat als een parel ligt in de blauwe zee, maar nu weet hij, dat God hem noodig heeft voor Molokai, doch het spreekt wel vanzelf, dat hij er vreeselijk tegen opziet te gaan. Maanden duurt zijn innerlijken strijd en hij wordt prikkelbaar en somber. Maar op een Maandagmorgen zit hij op het strand. Dan zien zijn vrienden hem neerknielen en als hij binnenkomt voor het middagmaal klinkt zijn lach als een klok door het huis. Hij zal gaan, de roep, reeds lang gehoord, wordt eindelijk beantwoord en hij is verheerlijkt."

Vele meesters! En daarom zwak.

Eén Meester! En Hij wordt opgemerkt.

Is Christus onze eenige Meester?

Zijn wij Christus-menschen?

Ik hoop van harte, dat onze gemeenschap met elkander ons straks gelijk vader Damien verheerlijkt en met een lach als een klok naar onze eigen arbeidsvelden doet terugkeeren. En als wij er niet meer zijn, als de ééne Meester ons tot hoogeren dienst heeft geroepen, zal het nageslacht van ons dankbaar getuigen:

Voor 't eeuwig, 't godd'lijk Licht
Ontsloten z' hun bestaan;
Als dragers van dat Licht
Zijn zij Gods weg gegaan!
Geen plaats was hun te ver,
Geen nacht was hun te zwart,
Geen offer ooit te zwaar,
Want 't Licht, dat had hun hart!

Zij roemden in het Licht;
Dat maakte hen zoo sterk,
Zoo moedig, onversaagd,
Verwinnaars in hun werk!
Zij zouden met dat Licht
Ter helle zijn gegaan!
In Jezus' naam en kracht,
Daar durfden zij 't mee aan.

Zij zaaiden hemelsch Licht,
Want 't straalde uit hun hart!
Hoog hielden zij de toorts
In vreugde en in smart;
Zij staken overal
En steeds wéér lichten aan!
Zoo werd hun levensspoor
een glorierijke baan!

O! Dragers van het Licht!
God riep u reeds daarheén,
Naar 't land, welks glans nooit taant,
Waar zond' is noch geween!
Maar weet: uw werk op aard
Leeft voort, ja! 't blijft bestaan;
Wij houden met Gods hulp
D' ontstoken lichten aan!

III

LOSSE SCHAKELS

Baptisten in Nederland. Volgens de laatstgehouden volkstelling, gaven zich op 31 Dec. 1930 in Nederland 8490 menschen op als Baptisten. Tien jaar eerder waren dat er 5956 geweest. Van de 8490, die zich ultimo Dec. 1930 onder de Baptisten schaarden, waren er 4009 mannen en 4481 vrouwen. — Volgens onze (zeer betrouwbare) statistiek telden onze geuniëerde gemeenten op 31 Dec. 1930 niet meer of minder dan 3692 leden, dat is 4798 minder dan als zich als Baptist opgaven of werden opgegeven. Aan de kinderen kent de wet de „godsdienst" hunner ouders toe. Vermoedelijk waren er op 31 Dec. 1930 dus ongeveer 4798 minderjarige, ongedoopte kinderen in onze gezinnen. We vermoeden n.l. niet, dat de schare volwassenen, die niet gedoopt, zich toch als Baptisten hebben opgegeven zoo groot is. En niet-geuniëerden zijn er ook niet veel.

Een verblijdende verklaring. We spraken de vorige maal over de ontrouw der Duitsche „Evangelische" Kerk aan het Evangelie. We zagen die ontrouw in de z.g.n. Ariërparagraaf en het zich aanpassen van de Kerk bij den Staat. In een der laatste Nrs. van Het Alg. Weekblad vonden we afgedrukt een verklaring van enkele vooraanstaande Duitsche theologen, waarin wij een gezond inzicht van het wezen des Christendoms meenen te zien. Die verklaring luidt:

Een aantal bekende duitsche theologen publiceeren in *die chistliche Welt* van 1 Oct. 1933 de volgende verklaring.

1e. Volgens het N. T. is de Christ. Kerk een kerk van „Joden en Heidenen", die zichtbaar in eene gemeente samenleven. (Als bewijsplaatsen worden o.a. genoemd: Rom. 9—11; Ef. 2 : 14 vlg.; Gal. 2 : 1 vlg.; Hand. 2 : 1 vlg.; 10: 34 vlg.).

2e. Volgens het N. T. bepalen alleen het geloof en de doop of men tot deze gemeente behoort; maar Joden en Heidenen kunnen op gelijke wijze tot het geloof komen en gedoopt worden. (Matth. 28 : 18 vlg.; Mark. 16 : 15 vlg.; 1 Kor. 12 : 12 vlg.).

3e. Volgens het N. T. zijn Joden en Heidenen principieel gelijkberechtigd tot het bekleeden van Kerkelijke ambten. Tot een kerkelijk ambt worden zij alleen naar den maatstaf van hun geloof, hun levenswandel en hun persoonlijke geschiktheid door de Kerk en door de Kerk alleen, benoemd (1 Tim. 3 : 2—4; Tit. 1 : 6 vlg.; 2 Tim. 2 : 24; 1 Petr. 5 : 2 vlg.; Hand. 20 : 28).

4e. Deze houding wordt daardoor bepaald dat volgens het N. T. de Kerk haar bestaan in de wereld alleen dankt aan den Heiligen Geest. God is het die door het hoorbare Woord der Verkondiging en het zichtbare teeken van den Doop de menschen van alle rassen en volken roept tot de ééne, gemeenschappelijke Kerk, welker geloovige leden het zichtbare lichaam van het onzichtbare Hoofd, Christus, vormen en dus in de zichtbare gemeente als zijne leden met elkander verbonden zijn (Ef. 4 : 4 vlg.; Joh. 1 : 12 vlg.; 10 : 16).

5e. We hebben derhalve de overtuiging, dat een Christelijke Kerk in leer en wandel dit standpunt principieel niet mag opgeven.

Dit stuk is geteekend door de professoren Brandt, Bultmann, Deissman, Deissner, Fitzer, Heim, Jeremias, Jülicher, Lietzmann, Lohmeyer, Lueken, Lütgert, Oepke, Schlier, K. E. Schmidt,

Schmitz, Schniewind, von Soden en Windisch.

Zij motiveeren hun meening in een uitvoerig stuk, te breed om 't hier over te nemen.

Een oordeel over „De Kindervriend". Een broeder, wiens oordeel over blaadjes als „De Kindervriend" voldoende fundeering heeft, schreef onlangs:

„De Kindervriend wordt ten onzent met evenveel belangstelling door de grooten als de kleinen gelezen. Vooral de beschrijving van Jacob en Mozes zijn o.i. origineel. Ze zijn een druk in boekvorm waard! Is het zetsel niet bewaard? Er is m.i. een aardig boekje van te maken."

L.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

De Geheimen van Hengelo

of de Vergadering van de Commissie der Unie op 24 October j.l. aldaar.

Alle leden waren aanwezig en blijkbaar van zin om hard te werken ten einde vóór het invallen van den avond een lange agenda afgedaan te krijgen.

Van de eerbiedwaardige hoeveelheid ingekomen stukken vermelden we hier het volgende.

Dr. J. H. Rushbrooke wilde gaarne weten of het door ons gewenscht wordt geoordeeld, dat het Wereldverbond Zondagsschoollessen uitgeeft over onze beginselen. We meenden niet beter te kunnen doen dan zijn brief in handen te stellen van de Broederschap van onze voorgangers.

Een tweede schrijven van Dr. R. bevatte een verzoek van Ds. King, ex-president van de Zuid-Afrikaansche Unie van Baptiste Gemeenten om steun te verleenen aan de Hollandsch sprekende gemeenten, die tot deze Unie behooren. Hoe gaarne toch zouden wij onze broeders aan de andere zijde van den evenaar willen helpen. Helaas kunnen wij dat niet en besloten we hun dat te zeggen.

Een Duitsche grensgemeente verzocht om onzen geldelijken steun voor onze broeders in Rusland. Wij waren dankbaar voor de hartelijke liefde van deze gemeente voor hun geloofsgenooten elders, maar meenden van haar tusschenkomst geen gebruik te moeten maken, omdat er in ons land voldoende kanalen zijn aangelegd, waarlangs onze gaven in geld en natura kunnen worden afgevoerd naar de noodlijdenden van Oost-Europa.

De gemeente Deventer verblijdde ons met het heugelijke nieuws, dat de Zwolsche broeders, te lang in twee kampen verdeeld, thans schouder aan schouder staan en als één man optrekken. Dat God de vereeniging zegene en de leden aldaar onze vreugde vervullen door eensgezind te blijven, was en is de wensch van de geheele commissie en zeer zeker ook van allen, die zij vertegenwoordigt.

In de Commissie van Onderzoek moest dezen keer br. K. Reiling aftreden, die niet herkiesbaar is. In zijn plaats werd br. B. Planting gekozen.

De Contact-Commissie geniet blijkbaar de volle gunst van de broeders. Zij trad in haar geheel af maar werd op staanden voet herbenoemd.

Het rapport van de zooeven genoemde Contact-Commissie kwam nu ter tafel. Het bevatte niets anders dan goed nieuws over al onze studenten. Haar conclusie om br. H. Doornkamp als Unie-zendeling voor te dragen leek allen broeders onvermijdelijk toe en werd dus aanvaard.

Daarna hebben we ons aan de bestudeering van het ontwerp „Bepalingen" betreffende den evangelist-huisbezoeker, ingediend door de Commissie voor de Inwendige Zending gezet.

De „Bepalingen" luiden als volgt:

I. *Aard van de werkzaamheden.*

De evangelist-huisbezoeker zoekt door middel van persoonlijk contact den menschen het evangelie te brengen. Hij gebruikt daarvoor de namiddagen en avonden. De voormiddagen besteedt hij overeenkomstig de aanwijzingen van de Commissie voor de inw. zending. (Zie toelichting A).

Voor zijn huisbezoeken dient hij toegerust te zijn met Bijbels, N. Testamenten en geschikte evangelisatielectuur. De bedoeling is niet om deze lectuur door verspreiding kwijt te worden, maar als middel te gebruiken om van gedachten te wisselen.

II. *Benoeming en dienstverhoudingen.*

Hij wordt door de Commissie der Unie benoemd op voordracht van de Com. voor de inw. zending.

Hij werkt onder instructies van de Com. voor de inw. zending en indien hij op een plaats arbeidt, waar een gemeente is gevestigd, ook onder toezicht van den voorganger of bij afwezigheid het bestuur.

Over elken dag brengt hij rapport uit aan den toezichthouder en aan de Com. voor de inw. zending.

Het rapport aan de Com. moet elken Maandag worden ingeleverd.

Hij mag zijn bemoeiïngen niet uitstrekken tot gemeenteleden en gemeentezaken. (Zie toelichting B).

Hij kan in godsdienstoefeningen en op samenkomsten voorgaan, maar niet dan met toestemming van de Com. voor de inw. zending, die daarover de Commissie van contact hoort.

Hij mag in den arbeid der gemeente ter plaatse waar hij werkt geen leidende functie aanvaarden anders dan met toestemming van de Com. voor de inw. zending. (Zie toel. C).

Deze Commissie zal in elk geval geen toestemming geven zonder aanbieding van een behoorlijke geldelijke vergoeding van de zijde der gemeente.

III. *Financieele regelingen.*

Zijn wekelijksche bezoldiging wordt vastgesteld door de Com. der Unie in overleg met de Com. voor de inw. zending.

De voordeelen van waargenomen spreekbeurten komen ten bate der Unie.

Alle andere baten krachtens zijn arbeid komen eveneens ten bate der Unie.

Onkosten wegens aanschaffen van uitrusting, alsmede die van verplaatsing komen ten laste van de Unie.

Toelichting.

A. Bijvoorbeeld twee uren colporteeren met de bedoeling om te verkoopen en winst te maken, indien een stad of gewest groot genoeg is. Het ligt voor de hand, dat dit in een andere wijk moet geschieden dan in die, waar huisbezoek wordt gedaan. De voormiddagen leenen zich nu eenmaal niet voor rustigen evangelisatiearbeid.

B. Huisbezoek bij gemeenteleden, het slechten van geschillen, is het werk van voorganger en ouderlingen.

C. Hij moet geen assistent-voorganger zijn! Hij moet *zijn* werk doen.

Wij besloten deze „Bepalingen" te aanvaarden en br. K. Brongers van Emmer-Erfsch.veen met ingang van 1 Nov. tot evangelist-huisbezoeker te benoemen met een opzeggingstermijn van 7 dagen.

Daarna bespraken wij ons weekblad „De Christen". Wij wilden het gaarne een weekblad doen blijven. Maar dat leek ons onuitvoerbaar toe. Zelfs bij een omvang van 4 pags. zou het tekort nog vele honderden guldens bedragen. Dus besloten we om het met ingang van 1 Jan. a.s. om de 14 dagen te doen verschijnen. Tevens werd besloten om dan geen abonnementen meer voor de helft van den prijs te verstrekken en de loopende in te trekken.

Over de ruiling van voorgangers op den Wereldbond-Zondag hebben wij besloten om, gezien dat de Algem. Verg. over de niet-uitvoering geen bemerkingen heeft gemaakt, de desbetreffende resolutie te laten rusten en de e.k. Algem. Verg. met ons gevoelen in kennis te stellen en te verzoeken die resolutie in te trekken.

Ten slotte hebben we br. J. Visser van Leeuwarden tot administrateur der Unie-penningen benoemd.

Stadskanaal. J. W. WEENINK,
Unie-Secretaris.

III

INDRUKKEN

van de j.l. gehouden predikantenvergadering (1).

Mij is wederom de vereerende maar moeilijke opdracht geworden van onze predikantenverg. indrukken in ons blad mede te deelen. 't Zal dus niet zoozeer een verslag worden. Dat zouden velen wel willen. De broeder, waar ik logeerde, heeft wel enkele keeren gezegd: „'t jonge, jonge, wat doen jullie dan toch wel zoo lang bijelkander. Wat hebben jullie toch wel te bespreken, dat ge er dagen voor noodig hebt". Ja, ik ben zeker, dat de meeste lezers dan toch wel eens even voor muisje hadden willen spelen. Welnu, laat mij er wat van gaan vertellen. In de eerste plaats wil ik stilstaan bij de begroeting en de opening. De begroeting was hartelijk zonder meer. Maar laat mij eerlijk wezen. Niet zóó hartelijk als het afscheid. Bij 't afscheid kan men duidelijk merken, dat de twee dagen van samenzijn zegenend hadden ingewerkt op het wederzijdsch vertrouwen. Daarmede is nu ook al tegelijk het mooie doel van onze vergadering geschetst.

Ook baptisten voorgangers zijn menschen. En hoe licht verstaan menschen elkaar verkeerd; hoe licht vertrouwen zij elkaar te weinig; hoe vaak zien zij in elkander alleen het middel om zelf in de hoogte te kunnen klimmen.

Deze leelijke dingen worden op onze vergaderingen ondermijnd. Wanneer wij eens per maand twee dagen konden vergaderen, dan zouden, geloof ik, deze en dergelijke dingen uit het leven van ons als voorgangers verdwijnen. We zijn zoo roerend eerlijk daar met elkaar. We zeggen 't elkander zoomaar, of persoonlijk of aan de hand van een onderwerp en . . . . we worden niet alleen niet kwaad, maar er heerscht een sfeer, die 't ons direkt als een liefdedienst doet aanzien.

De opening was bepaald mooi. Ge moet niet denken, dat wij b.v. zoomaar schraaltjes één versje zingen hoor! Neen, een heel lied. „Ik heb den vasten grond gevonden" werd in al z'n vier coupletten afgezongen. Elk der aanwezigen deed z'n best. 't Was een krachtig gezang. We werden al zingende een eenheid, die daar pleitte op en opgroeide uit „Oneindige Barmhartigheid". Toen volgde een bidstond. Ik wil niet onszelve verheerlijken: maar, ik dacht toch, 'k wilde, dat de meeste gemeenteleden dien bidstond hadden meegemaakt. Daar was geen pijnlijk lang wachten, daar was geen overhaasting, daar was behoefte aan gebed, en aan die behoefte werd niet door een of twee maar door velen uiting gegeven.

't Was een zegenrijk begin voor een paar dagen van werkzaam samenzijn. Bij het rondgaan van de presentielijst werden nog groeten overgebracht van br. K. Kuipers van Amsterdam. 't Was voor de eerste maal dat hij zich niet per brief vertegenwoordigde. Wordt hij ouder en zwakker? Van br. Koopmans uit Bergumerheide kwam het bericht, dat hij stervensziek was. Met oprechte deelneming in zijn lijden, getroostten wij ons het gemis van dien typischen broeder. De novieten br. de Neef en br. Jansma werden hartelijk welkom geheeten. Wij hadden gehoopt ook br. Mostert van Nw. Weerdinge te ontmoeten. Helaas, hij had niets van zich laten hooren. Het gerucht ging, dat „men" zeide, dat hij meende het te druk te hebben. „Men" is echter iemand of beter niemandiemand, die verschrikkelijk kan liegen. In verontrusting hebben wij dan ook de mededeelingen van den onpersoonlijken „men" van de hand gewezen, daar wij vertrouwen, dat elke broeder voorganger deze vergaderingen zoo belangrijk zal vinden, dat hij beter een week lang geen zieken- of huisbezoek kan doen, dan ze te missen.

Staande werd nog de gedachtenis van onzen weggerukten br. de Haan geëerd. In een diep zwijgen voor den Heere werd Diens wonderlijke raad en ons broos leven overdacht.

Voorts werd besloten om deze dagen als echte communisten te leven. Daar er in Hengelo, Enschedé en Almelo Evangelische samenkomsten belegd waren, zouden de broeders de steekpenningen, die ze voor hun diensten kregen, in de algemeene kas storten en dan zouden we alles samen deelen. Zoo gezegd zoo gedaan. 't Resultaat was, dat de reiskosten voor niet één onzer bezwarend kon zijn.

„Ai ziet! hoe goed, hoe lieflijk is 't,
dat zonen
van 't zelfde huis, als broeders,
samenwonen!"

(Wordt vervolgd).

A. P. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Hiskia's ziekte.

2 Kon. 20.

Les voor Zondag 19 Nov. 1933.

Ziekte en genezing van Hiskia. Vs. 1—11.

Koning Hiskia had al heel wat moeite gehad en toen het gevaar van koning Sanherib geweken was heeft Hiskia misschien gedacht, dat alles nu voorgoed in orde was. Maar op deze wereld, die van God is afgevallen en daarom onderhevig is aan veel ellende, komen allerlei narigheden voor. „In die dagen..", dus ná die geschiedenis met Sanherib, werd Hiskia ziek, zóó erg zelfs, dat het einde niet verre meer scheen. Bovendien kwam de profeet Jesaja hem dat nog in den naam des Heeren aanzeggen, dat zijn leven ten einde was: „Geef bevel aan uw huis; want gij zult sterven, en niet leven!" In Jes. 38 : 10 e. v. wordt verteld, waarom Hiskia gebeden heeft en welke reden hij opgeeft, waarom hij nu nog graag wil blijven leven. Hiskia was nog lang geen oude man, en het is begrijpelijk dat hij nog graag wat leven wil. Hiskia zou echter nogmaals duidelijk ervaren, dat de Heere God op het gebed uitkomst geeft. Jesaja was nog niet uit het middelste gedeelte der Zionstad, waar de gebouwen van de hofhouding stonden, vertrokken, of hij ontving reeds een openbaring des Heeren, om terug te gaan naar Hiskia en hem de verblijdende tijding te brengen, dat zijn gebed was verhoord en dat hij dus in het leven mocht blijven; dat nog vijftien jaren aan zijn leven zouden worden toegedaan. God was van plan, hem geheel los te maken van de macht van den koning van Assyrië en Jeruzalem te beschermen om den naam des Heeren wil en om Zijn knecht Davids wil. Ook gaf toen de profeet het geneesmiddel aan, dat aangewend moest worden. De ziekte van Hiskia werd namelijk veroorzaakt door een gevaarlijke zweer. En het geneesmiddel zou zijn een klomp vijgen, die daarop gelegd moesten worden. Hiskia was zóó doodsbenauwd, dat hij sterven moest, dat hij geen vertrouwen kon hebben in zulk een onschuldig geneesmiddel, als een klomp vijgen was. Hij vergat, dat de Heere het zelf moest doen; wanneer Hij de geneesmiddelen zegent, dán alleen zal er beterschap kunnen intreden. Vergeet dus niet, bij ziekte in de eerste plaats de toevlucht te nemen tot den Heer; Hij kan zelfs zónder geneesmiddelen wel gezond maken. Maar in den regel gebruikt Hij middelen. (Over 't algemeen zijn kinderen slechte innemers van medicijnen). In de woestijn deed Hij het eenmaal door het laten zien op de koperen slang. Het water mara werd gezond doordat Mozes er een stuk hout in moest werpen. Hier wil God, dat van een klomp vijgen gebruik zal worden gemaakt. Maar Hiskia kon het nog zóó weinig gelooven, dat hij om een teeken vraagt, of het werkelijk zoo zal geschieden. De levensdag van Hiskia was haast afgesneden geweest, de avond zijns levens was reeds gekomen, maar God had de zonnewijzer, de wijzers van 's levens klok een eind teruggeschoven. Daarom verlangt Hiskia, dat de schaduw van de zonnewijzer tien graden achterwaarts zal keeren, daar dat moeilijker is dan nederwaarts. De wijzers van het uurwerk des levens zijn ook gemakkelijker aan het einde dan dat zij blijven stilstaan of teruggaan. De profeet Jesaja riep den Heere aan en toen geschiedde het. Waarschijnlijk was het alleen zichtbaar te Jeruzalem. Verschillende geleer-

den beweren, dat onder bijzondere, vooruit niet te berekenen omstandigheden door lichtbreking de schaduw van een zonnewijzer terug kan gaan. Verschillende uitleggers vertellen dat in 1703 te Metz in Lotharingen door den prior van het klooster aldaar P. Romuald en door andere personen waargenomen is, dat de schaduw van een zonnewijzer 1$^1/_2$ uur achteruitging. In elk geval: Bij God is geen ding onmogelijk! De wijzer van onze levensklok heeft de Heere alleen in handen; of die vooruit of achteruit zal gaan ligt enkel aan Zijn macht en genade. Daarom is het geraden, ons geheel aan Zijn heiligen wil toe te vertrouwen en „Hij zal alles maken, dat g' u verwond'ren moet".

De zonde van Hiskia. Vs. 12—21.

Helaas, Hiskia vergold den Heere niet naar de weldaad, die hij had ontvangen. Het gerucht van Hiskia's wonderbare genezing was al spoedig verbreid en zooals ook nu nog de gewoonte is, worden de herstelden geluk gewenscht. Vooral als het aanzienlijke personen betreft. Als een koning of president ziek was en genas of een aanslag op hem gepleegd werd, welke mislukte, ontvangt hij van alle bevriende staten gelukwenschen. Zoo ging het ook Hiskia. Verschillende gezanten kwamen hem namens hun koningen gelukwenschen. Op zekeren dag kwam er een zeer aanzienlijk gezantschap met brieven en geschenken van Báladan, de koning van Babel. Juist met dit gezantschap had Hiskia voorzichtig moeten zijn. In dien tijd stonden de koningen van Babel onder de opperheerschappij van den koning van Assyrië, waarvan zij echter probeerden bevrijd te worden. Dat scheen hun wellicht nu, nu de koning Sanherib zulk een groote nederlaag geleden had, een zeer gunstige gelegenheid. Zij probeerden een verbond te sluiten met den koning, die zulk een succes had gehad bij het bestrijden van den koning van Assyrië. De felicitatie met de genezing was eigenlijk maar een voorwendsel, om eens in Judea rond te zien, hoe het er met de krachten des lands voorstond. Dat gelukte hun volkomen. Velen meenen dat Hiskia uit ijdelheid en praalzucht zijn schatten heeft getoond. Maar hetgeen wij van Hiskia lezen vooral in het boek der profeet Jesaja, schijnt daarmee in tegenspraak. Wij moeten misschien eerder denken aan de bereidwilligheid van Hiskia, werkelijk een verbond met den koning van Babel aan te gaan om zoo des te beter ook in de toekomst Assyrië te kunnen weerstaan. Dat was juist de zonde van Hiskia, dat hij zijn vertrouwen inplaats van op God, weer begon te stellen op menschen, zooals zoovelen vóór hem ook hadden gedaan. Hij liet al de schatten zien en de macht, die hij bezat, om aan te toonen, dat hij een niet te versmaden bondgenoot zou zijn.

Dan verschijnt de profeet Jesaja weer aan den koning in zijn geheele grootheid en hoogheid, slechts in anderen zin dan in de eerste helft van ons hoofdstuk. Daar treedt hij op als een trooster en verkondiger van Gods genade, hier echter dreigend en straffend als de boodschapper van het komend oordeel Gods. Het geheele rijk had zich reeds in veel ergere mate dan Hiskia aan de gewraakte zonde schuldig gemaakt, daarom wordt het oordeel voor koning én volk aangezegd. Daar Hiskia zich deemoedig voor God boog, werd hem aangezegd, dat de straf, waarmee was gedreigd, niet tijdens zijn leven ten uitvoer zou worden gebracht.

Hiskia stierf na een gezegende regeering van negen en twintig jaren en werd met groote eere begraven in het hoogste der graven van Davids zonen. Zijn zoon Manasse werd koning in zijn plaats.

Wél degene, die door een woord van God weer wordt terecht gebracht. Geen verbond met de wereld, maar vertrouwen op God is noodig en wie tot God gaat in alles in het leven, in den naam van den grooten Zone Davids, wordt niet beschaamd.

D. G. B.

't Wordt weer tijd om Zondagsschoolroosters te bestellen. Verleden jaar moest ik tot mijn spijt enkelen teleurstellen, daar zij te laat waren. Wil zoo vroegtijdig mogelijk bestellen. De prijs is slechts 6 cent per stuk fr. p. p.

G. BOURITIUS.

Deventer, 1e Weerdsweg 123.

Gironummer 151970.

OVER DE ROOMSCH-KATHOLIEKE KERK.

Een rede van dr. Riemens.

Voor de Evang. Maatschappij hield dr. J. Riemens, Herv. predikant te Leiden, te 's-Hertogenbosch Vrijdag 20 Oct. een rede over „Oorsprong en wezen der Roomsch-Katholieke hiërarchie".

Het doel, aldus spr., van deze voordracht is positief, niet negatief, het is niet er om te doen, hatelijkheden te zeggen aan het adres van andersdenkenden, maar om het goede recht van een geloovig Protestantisme te handhaven. Aan de hand van den Roomschen Catechismus definieert spr. de Roomsch-Katholieke kerk naar haar eigen opvatting als „de vereeniging van alle gedoopten, die onder de gehoorzaamheid aan den paus van Rome de ware leer van Christus belijden". Dat de leer der Roomsch-Katholieke kerk de *ware* leer is, wordt door haar vastgekoppeld aan de bewering, dat de paus als opvolger van Petrus het door Christus aangestelde opperhoofd der kerk is. De priesterlijke organisatie waarborgt, onder oppergezag van den paus, de onfeilbaarheid der leer. Spr. noemt vervolgens allerlei feiten uit de kerkgeschiedenis om te illustreeren, hoe Rome geworden is, wat het nu is. Eerst bestond in de Christ. kerk niet de onderscheiding van paus, bisschop, priester en leek, maar de gemeente van Rome was bekend als vraagbaak en handhaafster der traditie. Naast den geest van geloof en liefde kwam te Rome al te spoedig een andere geest op, die van een trotsch imperialisme. Na een zendingspaus als Gregorius I komt een wereldpaus als Innocentius III (600 en 1200). De kerk wordt verpolitiekt. De paus voert oorlogen, maakt en breekt bondgenootschappen, voert een leger aan. Nationale, staatkundige, godsdienstige motieven bewerkten de geweldige reactie der 16e eeuw. Na de reformatie werd de scheuring onder de Christenheid bestendigd, in het Roomsche deel der kerk werden de fataalste misbruiken afgeschaft, maar de kerk brak niet met het stelsel, dat met haar mooie organisatie zoo nauw samenhangt; de paus blijft zich het recht op wereldlijke macht toekennen, en in geestelijke dingen kwam „Petrus" al heel ver boven de andere apostelen te staan. Het geleek er wel op, of Christus gezegd had: U zal ik op mijn gemeente bouwen! De kroon op alles is de pauselijke onfeilbaarheid van 1870. Spr. vergelijkt dan de luxueuse hiërarchie van de Roomsch-Katholieke kerk met den eenvoud van Christus, en zijn evangelie, den discipelen toevertrouwd. Feitelijk verhindert de organisatie in Rome, dat verouderde en verkeerde gebruiken worden afgeschaft, indien ze eenmaal pauselijk goedgekeurd zijn. En nu heeft wel Jezus naar luid van Matth. 16 aan Petrus de sleutelen des hemelrijks toevertrouwd, maar volgens Matth. 18 schonk Hij die bevoegdheid aan ál de apostelen. Gaf Hij ze alleen aan de eerste apostelen, dan vallen de pausen er buiten; gaf Hij ze aan de navolgers ook, dan vallen álle bisschoppen als opvolgers van alle apostelen binnen den kring. In de eerste eeuwen werd het prerogatief van Petrus niet als erfelijk beschouwd, daar het verbonden was met zijn persoonlijk geloof. Zóó oordeelen Tertullianus, Origenes, Cypriaan, Augustinus. Het Nieuwe Testament leert niet: zoovelen als er door den paus, maar: zoovelen als er door den Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods (Rom. 8 : 14). Rome verwerpt den kostelijken nardus van het evangelie, wanneer die niet in de pauselijk goedgekeurde vaas wordt bewaard. Het Protestantisme daarentegen vraagt niet naar den vaas, maar naar den nardus, en breekt de vaas der Roomsche hiërarchie, ook al wordt het daarbij uitgemaakt voor zondares. Het Protestantisme heeft allerlei gebreken, en het ideaal ligt hooger, maar dit ééne hebben zij, dat we in onze waarachtigheid door geen menschelijke instelling

worden belemmerd, en dat we niet steunen op een instituut, dat op aarde breken kan, maar op de beloften van het evangelie van Christus, die eeuwig zijn en absoluut betrouwbaar.

III

DE APOSTOLISCHEN, HUN GESCHIEDENIS EN LEER.*

Als wij in onzen tijd over de „Apostolischen" spreken, bedoelen wij gewoonlijk niet anders dan de groep, die zich in ons land steeds meer uitbreidt en die zich zelf noemt: De Hersteld Apostolische Zendingsgemeente in de Eenheid der Apostelen.

Om hun geschiedenis te behandelen, is het noodig eerst iets te zeggen van een man, waarnaar de Apostolischen later wel genoemd werden, n.l. Irvingianen en Neo-Irvingianen. De bedoelde man, Edward Irving, werd op 4 Aug. 1792 te Annan in Schotland als zoon van een welgestelde leerlooier geboren. Hij studeerde aan de hoogeschool te Edinburgh mathematiek en werd benoemd tot rector te Kirkaldy. Terwijl hij deze functie bekleedde, begon hij ijverig aan de Schotsche universiteit theologie te studeeren. Reeds spoedig werd de aandacht gevestigd op de welbespraakte, vurige, welgevormde en ijdele man. Als hulpprediker (sedert 1819) te Glasgow bij de grootste kanselredenaar van zijn tijd, Dr. Chalmers, had hij weinig succes, hoewel zijn merkwaardige verschijning, die een rooverhoofdman in hem vermoedden, niet naliet op sommige menschen nogal indruk te maken. Hij begroette het met blijdschap, dat hij overgeplaatst werd naar de Engelsche hoofdstad, waar hij een groot zendingsveld voor zich vond. Want hij was zich zijn zending bewust, zooals de toen 30 jarige man schreef, dat het christendom meer in „heroïsche stijl" gedreven moest worden. Hij was nog altijd verbonden met de Presbyteriaansche kerk. Door zijn zelfbewust optreden en boeiende, vurige preeken wist hij te Londen groot opzien te verwekken. Met geweldige pathos trok hij van leer tegen het Babylonische bederf en verkondigde het naderende oordeel. Zoowel de hevige tegenstand als de geestdriftige toejuichingen, die hem in gelijke mate ten deel vielen, deden zijn zelfbewustzijn toenemen. Hij geloofde, beroepen te zijn tot Profeet van zijn volk. IJverig nam hij de opdracht aan, zich te verbinden aan de „Profetenschool" die onder de leiding stond van den rijken en godsdienstigen bankier Henry Drummond. Spoedig gevoelde hij zich thuis in de gedachtenwereld van dezen kring die de wederkomst des Heeren voor het jaar 1847 verwachtte. Dat de wederkomst tot dusver was uitgebleven, kwam, meende Irving, als een straf voor de zware zonde der kerk die het „vijfvoudige ambt der Apostelen" apostelen, profeten, evangelisten, herders en leeraars (Ef. 4 : 11) niet steeds had hoog gehouden en bewaard. In zijn boek: „Babylon en ongeloof volgens Gods uitverkiezing" (1826) teekende Irving onder hevige aanvallen op de Engelsche staatskerk het beeld van een katholiek-bisschoppelijk kerkbestuur, zooals hij het zich dacht. Reeds daardoor kwam er groote tegenstand, maar vooral ook door zijn kettersche leeringen over de natuur van Jezus. Nieuw voedsel kreeg Irvings dweeperij op de reizen, die hij in 1828 en 1829 naar Schotland maakte.

Zijn verwachtingen waren koortsachtig gespannen wat betrof een uitstorting des Geestes en de opwekking van de Apostolische Geestesgaven. Toen begon in een Schotsch dorpje de arme, tuberculoze naaister Mary Campbell met het spreken van tongetaal. Kort daarop gebeurden in een ander huis opzienbarende genezingen op het gebed. Nu had men die zoozeer begeerde apostolische Geestesgaven. Wat nog ontbrak, dat waren de apostelen zelf. Stormachtig bad men in de bijeenkomsten: „Zend ons apostelen!" In 1832 kreeg men die te Londen. Maar Irving was niet onder hen. Hij was namelijk hetzelfde jaar, 2 Mei, uitgesloten uit de kerk.

Nu begint de tragiek in het leven van deze man. De „profeten" beschouwen hem na zijn afzetting door de generale synode van de door hen toch zoo verachte kerk als leek en drongen hem op den achtergrond. Daarentegen riep een „profetenstem" in den herfst van 1832 de advocaat Cardale tot „apostel" uit. Irving werd door de „profetenstem" welwillend het ambt van „engel" (opziener der Gemeente, Op. 2 : 1 e. a.) gegeven. Hij werd dus op een betrekkelijk ondergeschikte plaats geduld. Hij onderwierp zich, hoewel diep teleurgesteld. Spoedig daarop werd hij ziekelijk. In den herfst van 1834 schreef de dokter hem een verblijf in het zuiden voor, maar de profeet verordende een predikreis naar Schotland. Dit deed hij en kwam te Glasgow, waar hij 8 December 1834, pas 42 jaar oud, gestorven is.

Te Londen ontstonden spoedig meerdere gemeenten, tot het apocalyptische getal van 7 bereikt was. In 1835 was het 12-tal der apostelen bereikt. Op 14 Juli 1835 werden de 12 apostelen „afgezonderd". Deze dag werd bij de Irvingianen gevierd als in andere kerken de hervorming. Nu was pas het apostolaat der gemeente uit de heidenen aangebroken, zeide men, daar Paulus slechts een begin, als een „ontijdig geborene" (1 Cor. 15 : 8) had gemaakt.

Na een voorbereiding van een jaar in het kasteel Albury, het landgoed van den apostel Drummond, waar men van de profeten „stroomen van openbaringen" ontving, gingen de 12 apostelen, de „vorsten van het geestelijk Israël", den 15 Juli 1835 op de wereldveroveringsreis, van waar zij, na afloop van de afgesproken 1260 dagen (Op. 11 : 3) met kerstmis 1838 naar Albury terugkeerden. Een tweede reis in 1839 moest afgebroken worden, daar in het „consilië van Zion" (zoo werden de gezamenlijke ambtsdragers genoemd), twisten over de rangen uitgebroken waren. De profeten, opzieners en ouderlingen, dus de lagere geestelijkheid, was in opstand tegen de alleenheerschappij der apostelen gekomen. De strijd eindigde echter met de overwinning der apostelen en de oprichting van een apostolische aristocratie.

Voortaan noemde men zich katholiek-apostolische gemeente. Men voerde prachtige gewaden in, en stelde in 1847 een rijke liturgie op. Toen werd ook het laatste oliesel ingevoerd. Bij het avondmaal, dat knielend werd genomen, werd de gedachte aan het offer levendig. Ook de verandering der elementen door den Geest in het Lichaam en het Bloed heeft men geleerd. Sedert 1850 werd volgens katholiek gebruik de gewijde avondmaalselementen in een tabernakel geborgen. Zij werden er dagelijks uitgenomen om de gemeente de tegenwoordigheid des Heeren te laten aanschouwen. Twee jaar later kwamen de kaarsen en de zevenarmige kandelaar, die de goddelijke tegenwoordigheid in het zevenvoudige ouderlingenambt tot uitdrukking moest brengen. In 1868 werd het gebruik van wijwater, dat vroeger al gewenscht was, ingevoerd.

De verzegeling was reeds in 1847 door Cardale ontdekt op grond van Op. 7 : 3v. De verzegeling geschiedt door de apostelen door handoplegging en zalving aan hen, die het 20ste levensjaar reeds bereikt hebben. De verzegelden zijn de uitverkorenen van 1 Thes. 4 : 17. (Wij, die levend overgebleven zijn, zullen met hen opgenomen worden ....)

In Engeland volgde nu een tijd van stilstand, misschien zelfs van achteruitgang. In andere landen had men nog wel succes. Verschillende predikanten en adellijke personen voegden zich bij de apostolischen. Te Berlijn ging zelfs een geheele kerk, de Bethlehemskerk, tot de apostolischen over.

Maar de terugslag bleef niet uit. Weder had men zich, zooals zoo dikwijls, verrekend in de termijn der wederkomst des Heeren. (Ditmaal vastgesteld op een dag in Juli 1855). De apostelen, die de wederkomst beleven zouden, werden evenals andere stervelingen in het graf gelegd. De laatste Engelsche apostel Woodhouse stierf 3 Febr. 1901. De dood

* referaat, gehouden op de 11de jaarlijksche vergadering van „de broederschap van Baptiste predikanten" te Hengelo.

der apostelen heeft de gemeenten eenzaam, maar niet verward gemaakt. Zij zijn geduldig en troosten zich met de stilte, „het stilzwijgen in den hemel, omtrent van een half uur". (Op. 8 : 1). Zij teren van de hoop op een nabije wederkomst des Heeren; zij willen bereid zijn, „plotseling, in een oogenblik, veranderd te worden en den komenden Heere tegemoet gevoerd te worden in de lucht".

(Wordt vervolgd).

III

Luther hoorde eenmaal van een godvreezend prediker, dat hij zelf niet altijd den troost kon genieten, dien hij aan anderen bracht, en zei toen: „Goddank, dat het andere menschen ook zoo te moede kan zijn; ik dacht dat ik de eenige was".

III

INGEZONDEN.

„Onze broederschap van Predikanten".

Hoewel mij geen opdracht is gegeven, om iets te schrijven voor ons orgaan, kan ik toch niet nalaten, 'n naklank te laten hooren. Ik heb er behoefte aan, wijl ik overtuigd ben van uw aller sympathie, broeders. Wij hebben het toch zoo goed met elkaar gehad en zoo uitnemend kunnen samenspreken over onderscheidene zaken. Wat is 't toch goed voor ons persoonlijk alsook voor onze respectievelijke arbeid, dat we 1 maal per jaar bijeen komen. Hoe dankbaar behooren de gemeenten daarvoor te zijn, wat zeer zeker ook het geval is. Broeders — wij willen onzen Zender en onze gemeenten eeren, door de band van innige saamhoorigheid te versterken en het broederlijk wederzijdsch waardeeren in de hand werken. Ja, wij hebben elkaar zoo hoog, hoog noodig, om van en door elkaar te leeren, wat wij van onzen Meester weten, als Hij zeide: „één is uw Meester en gij zijt allen broeders". Mijn hart is met dankbaarheid vervuld en ik bid God, dat mij nog eenigen tijd het voorrecht beschoren zij van uwe tegenwoordigheid in onze conferentie te genieten.

Sneek. H. VISSER.

III

Niemand kan geruster onder menschen komen,
dan wie gaarne verborgen blijft.
Niemand kan geruster spreken,
dan wie gaarne zwijgt.
Niemand kan geruster gezag uitoefenen,
dan wie gaarne onderdanig is.

Thomas à Kempis.

III

RONDBLIK.

Zakbijbelbond.

Over de jaarvergadering van den Zakbijbelbond kunnen volgende mededeelingen worden gedaan:

In de geanimeerde samenkomst werden rapporten uitgebracht uit de afdeelingen over voortgang van den arbeid in dezen drukkenden tijd, welke bemoedigden en verheugden. Er werden ongeveer 1200 nieuwe leden gewonnen, (vorig jaar slechts ongeveer 600) en terwijl de bond uitmunt boven allerlei andere door zijn statuten, waarin verplichte contributie is uitgeschakeld, — was er toch nog een voordeelig saldo in kas van vrije giften. Dagelijks *dragen* en *lezen* van Gods woord bleek weder een groote kracht te oefenen. Binnenkort zal een brochure verschijnen en verkrijgbaar worden gesteld aan het hoofddepot, Kosterij Weteringkerk, Amsterdam.

De Hope.

Van het Amerikaansche in de Nederlandsche taal geschreven Geref. weekblad „De Hope", te Holland-Michigan verschijnend, verscheen het laatste nummer. Het is nr. 52 van den 66en jaargang. Een hooge leeftijd werd dus bereikt. De lezers worden in het laatste nummer uitgenoodigd thans in te teekenen op het in het Engelsch geschreven Geref. weekblad „The Leader". Duidelijk is het Nederlandsche blad een slachtoffer der immigratiewetten. De geringe toevoer van nieuw Nederl. bloed heeft de americanisatie zoo sterk doorgang doen vinden dat onder onze voormalige landgenooten thans het Engelsch het Nederlandsch verdringt.

Op Korte Golf.

Een nieuw Protestantsch maandblad, „Op Korte Golf" genaamd, zag het licht. Redactie en beheer zijn gevestigd Hertenlaan 16d te Den Dolder. Als redacteur van het nieuwe maandblad treedt op de heer J. H. Scheps. De bedoeling van het blad is, gelijk de redacteur in een inleidend woord verklaart, om te zijn: „Een algemeen Protestantsch orgaan tot verdediging van de beginselen van het historisch Christendom. Het voert noch rechtstreeks noch zijdelings naar eenige godsdienstige secte of politieke afzondering, neen, het verdedigt het Christelijk levensbeginsel in den ruimsten zin des woords. Door dit blad te lezen en te laten lezen steunt gij geenerlei bijzonder zendingswerk, doch uitsluitend onzen arbeid tot geestelijke ontwikkeling des volks". Het eerste nummer handelt o.a. over „Geestelijke stroomingen in Voor-Indië", een meer wijsgeerig georiënteerd stuk over „Het immer onbekende", enz.

Teruggetrokken.

Onlangs ging de melding door de pers, dat de regeeringspresident van Sleeswijk in Duitschland de geschiedenis van Izaäks offer uit het leerplan van de lagere school had laten schrappen, omdat deze geschiedenis met het Duitsche Godsbesef strijdig zou zijn. Thans wordt gemeld, dat deze Sleeswijksche regeeringscirculaire op aandrang der kerk ingetrokken is.

Prof. Dr. Karl Ludwig Schmidt.

Prof. dr. Karl Ludwig Schmidt, hoogleeraar in de Nieuw-Testamentische vakken aan de universiteit te Bonn, is op grond van paragraaf 4 van de wet op de Duitsche staatsbeambten uit den stadsdienst ontslagen. Prof. Smidt behoort tot de bekendste Nieuw-Testamentici. Idem is ontslagen prof. dr. Otto Piper te Münster.

Van 10 op 19 November.

De Duitsche rijksbisschop Ludwig Müller heeft een verordening uitgevaardigd, dat wegens de verkiezingen voor den rijksdag op 12 November en de noodzakelijkheid om voor deze met volle aandacht samen in het gelid te staan, de viering van het feit dat Luther 450 jaar geleden geboren werd van 10 November tot na de verkiezingen moet worden uitgesteld en dat teneinde ook het arbeidend volk in de volle gelegenheid te stellen om mede te doen, de viering thans voor alle Duitsche Protestantsche kerken bepaald wordt op Zondag 19 November.

III

MEDEDEELINGEN

Ons „Depôt".

Thans heeft de Unie-Com. uitvoering gegeven aan het besluit der Alg. Verg. om *Doopkaarten* verkrijgbaar te stellen. Vandaag werden zij mij toegezonden. De kaarten zijn bedoeld als leeswijzer of legkaart om bijv. in Uw Bijbel te leggen. Zij zijn 15 c.M. lang en 7 c.M. breed en met gouden en blauwe opdruk op oud-Hollandsch papier. De opdruk luidt:

Eén Heer, één geloof, één doop. Ef. 4 : 5.
Blijft in Mij en Ik in u. Joh. 15 : 4.

Naam . . . .

Herinnering

aan uw doop en eerste avondmaal
in de Baptiste Gemeente te . . . .
den . . . .

Mijne schapen hooren Mijne stem en Ik ken ze en zij volgen Mij. Joh. 10 : 27.

De prijs? Valt mee! Ik kan ze leve-

ren voor slechts 5 cent per stuk fr. p. p. Minder dan tien stuks wordt niet geleverd.

Op deze doopkaarten wordt geen korting gegeven!

Bestelt per giro!!

De Depôt-houder,
G. BOURITIUS.
Deventer, 1e Weerdsweg 123.
Gironummer 151970.

Zuid-oostelijk Groningen, luister!

Een belofte deed ik. Niet om jullie aan een zoet lijntje te houden en meer niet. Maar om deze belofte te houden. Jonge menschen zeggen in hun vurige ijver wel eens gauw wat; zweren dikwijls iets door opvlammende geestdrift zonder diepte en zwaarte ervan te beseffen. Baptiste jongeren evenwel beloven en doen! Daarom wil ik nu mijn belofte — op tijd de programma's voor de Jeugddagen te publiceeren — houden. Ten stelligste vertrouw ik, dat ieder van jullie, Baptiste jongeren in Muntendam, Nieuwe Pekela, Vrieschelo, Stadskanaal, de belofte van trouw aan onze Koning en aan onze beweging stipt nakomt en dus daar verschijnt, waarheen hij geroepen wordt. Ieder komt dan ook uit onverbrekelijke liefde en met tot daden dringende ijver op de eerste groote Jeugddag in de winter-campagne 1933-1934, die gehouden wordt te Nieuwe Pekela op Woensdag 15 Nov. Daar zal de ons allen wel bekende Ds. L. de Haan van Utrecht namens onze centrale leiding, de N. B. J. R., spreken over 't actueele thema „Gezag en macht".

Zie hier, wat ons wacht:

3e. Leider: Ds. J. Hekhuis van Muntendam.
Duet uit Muntendam.
Voordracht uit Vrieschelo.
Opstel uit Stadskanaal.
7e. Leider: Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal.
Voordracht uit Muntendam.
Opstel uit Vrieschelo.
„Gezag en macht" door Ds. L. de Haan van Utrecht.
Zangkoor uit Muntendam.

De niet-Pekelders zijn natuurlijk zoo vroeg, dat ze vóór 3 uur zich te goed kunnen doen aan lekkere thee. Bij hun meegebrachte boterhammen krijgen alle aanwezigen smakelijke koffie. Vanzelfsprekend vergeten we niet om een dergelijke vriendelijkheid ook met klinkende munt te beloonen! Niet enkel met klinkende woorden.

Wij allen verwachten evenwel op ons gezamenlijk werken een zegen van Boven door ons gezamenlijk bidden!

Namens 't Jeugddag-comité,
de secr. T. JANSMA.

De Nederlandsche Baptiste Kerstnummer Beweging

DENK OM 1 DECEMBER!

Dan rukt de Nederlandsche Baptiste Kerstnummer Beweging uit!

Dan marcheeren haar dapperen met wapperende vaandels en op de maat van „Rijst op, Rijst op voor Jezus, gij helden van het Kruis" langs breede heirwegen, door deftige en minder deftige straten van onze steden en dorpen en wagen een aanval op elke woning.

Doet uw gemeente mee? Smaakt ze al de vreugde van de voorbereiding? Wordt in haar gelederen het blijde gegons gehoord van het zich gereed maken tot den grooten en grootschen veldtocht?

☛ Bestel Kerstnummers vóór 7 November a.s.
☛ bij Ds. J. W. WEENINK, Stadskanaal.

Unie Radio Comm. (U.R.C.)

Ontvangen van de Gemeenten:

Workum	f	4.76
Utrecht	„	6.55
Sneek	„	12.35
N. Pekela	„	14.61
Hengelo	„	19.—
Haulerwijk	„	11.21
Noord-Bergum	„	8 64
Totaal	f	77.12

Hartelijk dank.

Haarlem, J. G. TIGGELMAN,
Pres. Steijnstr. 119. Penn. U.R.C.
Giro no. 201961.

LEESTAFEL.

Evangelisatie-Bibliotheek, uitgave van J. N. Voorhoeve te den Haag.

De derde zending dezer Bibliotheek bestaat voor dit jaar uit:

Naar Bethlehems Stal. Dit is een verzameling van Kerstvertellingen. Zoo'n boekje is altijd welkom, want bij het Kerstfeest moet veel verteld worden, jaar op jaar. Wat den titel aangaat, zouden we slechts willen vragen: waarom spreekt men niet liever van Bethlehems Krib dan van Bethlehems stal en bleef zoodoende dichter bij den Bijbel?

Weekkalender voor 1934. Een gewilde uitgave. Het kleine schild biedt het oog een rustgevend punt: een blik in het hooggebergte bij nacht.

Twee vellen belooningskaartjes.

Twee briefkaarten. Gekleurde silhouetten uit de kerstgeschiedenis.

Een zending dus voor jaareinde en -overgang.

L.

Bladvulling.

Zoolang het kwaad door ons bemind wordt, blijft het bij ons. Dat is Gods oordeel.

A. Schlatter.

Volgens van Oosterzee is liefdeloosheid de ergste ketterij op christelijk grondgebied.

Wilt gij dat men u verdrage, zoo verdraag ook een ander.

Th. à Kempis.

Vrijdag 10 November 1933 No. 2313 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Redactie-adres :
Ds. L. DE HAAN
Reggestraat 52, Utrecht.

III

DE EIND-REDACTIE.

Nu de eind-redactie van ons weekblad „De Christen" bij ondergeteekende berust, acht hij hier een woord van dank aan het adres van Ds. Louw, die de laatste jaren de eind-redactie waarnam, op z'n plaats. Vele woorden hoeven hier niet gebezigd te worden. Dat de lezers van „De Christen" de redactioneele arbeid van Ds. Louw wisten en nóg weten te waardeeren, moge hier voldoende zijn. Ds. Louw blijft gelukkig in de redactie.

Dat ondergeteekende, voor zoover noodig, Uw medewerking inroept, zult ge hem toch niet kwalijk nemen. Hij hoopt op Uw meeleven en, indien mogelijk, ook op Uw sympathie. Tevens beveelt hij zich aan in Uw voorbede.

D. H.

III

DE ALZIENDE.

O God, Uw aldoordringend oog
Kan niemand ooit verblinden,
En waar ik mij verbergen moog,
Gij zult mij altoos vinden.

Al 't kwade metterdaad begaan,
Of met het hart bedreven,
Elk zondig woord, den mond ontgaan,
Staat in Uw boek geschreven.

En eenmaal treedt Gij in 't gericht;
Gij zult niet altijd zwijgen;
Al dit verkeerde komt aan 't licht
En zal zijn loon verkrijgen;

Tenzij ik Uw genade zoek,
Vergiffenis verwerve,
En Gij mijn misdaân uit Uw boek
Wilt wisschen eer ik sterve.

Zoo 'k mij mijn zonden waarlijk schaam,
Zoo zij me oprecht doen treuren,
En 'k tot U kom in Jezus' naam,
Zal mij dit heil gebeuren.

Maak dat ik tegen 't kwade waak
En strijde t' allen dage,
Dat *blijft* altijd de grootste taak,
Waarin ik *nooit* vertrage!

NICOLAAS BEETS.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

10 NOV. 1483--10 NOV. 1933.

Het is vandaag precies 450 jaar geleden, dat te Eisleden Martinus Luther werd geboren. 't Is *niet* de bedoeling, hier in een kort bestek een levensbeschrijving van Luther te geven. Zijn invloed op godsdienst en maatschappij was en is nog van dien aard, dat het zeker niet zou meevallen. We willen echter de tiende November van dit jaar niet laten voorbijgaan, zonder gewezen te hebben op de persoon van Luther en op zijn groote beteekenis voor de kerkgeschiedenis van de laatste vier eeuwen.

De literatuur, die over Luther en z'n werk is verschenen, is — ik mag wel zeggen — angstwekkend. En nog altijd groeit deze berg van literatuur aan. Ook Roomsche schrijvers laten zich in dezen niet onbetuigd. Het pro zoowel als het contra doen de Lutherfiguur slechts aan belangrijkheid winnen.

Dat wij Luther — evenals de andere reformatoren — door eigen oogen trachten te zien, zal geen protestant ons kwalijk kunnen nemen.

Ook wij kunnen God danken voor een Dr. Martinus Luther, hoewel de jonge Luther ons veel meer sympathiek is dan de oude Luther. We weten, dat Luther in zijn leven als reformator een keerpunt gekend heeft, dat — hélaas — voor hem en z'n gansche beweging zoo noodlottig is geworden.

Dit behoeft ons geenszins te verwonderen.

De reformatoren — gewoonlijk worden de namen genoemd van Luther, Calvijn en Zwingli. Waarom ook niet de naam genoemd van Balthasar Hubmaier? En waarom hebben de kerkhistorici zóó lang deze naam verzwegen? — waren ook menschen van hun tijd. Ze hebben zich nooit geheel kunnen vrijmaken van de Roomsche dwaling.

Toch zijn we hun veel dank verschuldigd voor het vele goede, dat ons door middel van hen is geworden. Mede door hun reformatorisch optreden — en niet het minst door dat van Luther — werd allerwege de belangstelling voor de bijbel gewekt. De overlevering, die Rome nog altijd naast de bijbel plaatste, verloor voor de hervormers haar beteekenis. Het woord Gods liet zijn licht wederom schijnen. De duisternis van Rome's leer werd naar de achtergrond verdreven.

En mede daardoor zag de mensch zich in een nieuwe verhouding tot God geplaatst. De Roomsch Katholieke kerk met haar afgoderij werd niet langer gehouden voor de middelares, maar Jezus Christus werd wederom gezien als de Middelaar Gods en der menschen.

* * *

De jonge Luther heeft bizonder onze sympathie.

Het aanslaan van zijn 95 stellingen aan de deur van de slotkapel te Wittenberg is een moedige daad geweest van de Augustijner-monnik Luther. Omdat hij zich in deze stellingen voornamelijk richtte tegen de brutale aflaathandel. Dat deze daad het sein zou worden tot een nieuwe beweging van wereld-historische beteekenis, heeft Lu-

ther op de 31ste Oct. van het jaar 1517 natuurlijk nog niet kunnen bevroeden. De beteekenis van deze groote beweging, bekend onder de naam van hervorming, kunnen we echter niet licht overschatten.

Luther gedroeg zich ridderlijk in zijn strijd tegen Rome's dwaalleer. Hij kon niet anders, hij môest prediken tegen Rome's werkheiligheid. En steeds grooter werd de verwijdering tusschen Luther en de „alleen-zaligmakende kerk". Met het gevolg, dat de paus Luther met de banvloek trachtte te treffen.

Uit de verbranding van deze bul, in tegenwoordigheid van een groote, geestdriftige menigte, spreekt tevens Luthers moed en flinkheid.

Eveneens bewonderen we Luther, wanneer we hem op de rijksdag te Worms zien: Welk een durf en onverschrokkenheid! En welk een geloof! God en zijn geweten kan en wil hij niet verloochenen. Zijn Godsvertrouwen is onwankelbaar.

* * *

Luthers kiezen voor de volkskerk moge heel goed te verklaren zijn, maar is vanuit bijbelsch standpunt niet te verdedigen.

In zijn later leven heeft Luther in godsdienstkwesties te veel vertrouwd op het zwaard van de overheid. Zijn optreden tegen de Dooperschen strookt in geen geval met de geest van Christus. Luther is de groote vervolger geworden van duizenden Anabaptisten. Het bloed der martelaren heeft in deze hervormingstijd gestroomd! Te weinig zijn de boeken van W. Wiswedel „Bilder und Führergestalten aus dem Täufertum" (2 dln.) bekend in ons land.

Hoewel we niet doen aan Luthervereering, zoo kunnen we toch God danken voor deze groote reformator, die leefde op de grens der middeleeuwen, en die ook gezien moet worden in het licht van zijn tijd.

D. H.

LOSSE SCHAKELS

Om de beschaving te redden. De correspondent van een onzer dagbladen gaf voor enkele weken de volgende beschrijving van een luchtmanoeuvre boven Rome:

> „Toen het gedonder der tallooze machines het geraas van het verkeer in de straten van Rome geheel overstemde, daalde een regen echte bommen over de stad neer (terwijl de geheele stad gedurende vijf minuten in volslagen duisternis was gedompeld). Inplaats van giftige gassen ontwikkelden de bommen hevige rookwolken, welke een verschrikkelijk beeld gaven van de uitwerking van het doodende gas in een werkelijken oorlog".

Als op deze manier een beschaving gered kan worden, waarmede zou ze dan wel te gronde te richten zijn?

Zuivere klanken. De Hitlergeest is de Duitsche Protestantsche kerk binnengetrokken. De vorige maal maakten we al melding van het protest, dat enkele bekende theologen hadden doen hooren tegen dezen gang van zaken, vooral tegen de z.g.n. Ariërparagraaf. Bij de theologische faculteit te Marburg was de vraag ingekomen zich uit te spreken over deze paragraaf, die bepaalt, dat niemand een functie kan bekleeden in de kerk, of hij moet onvoorwaardelijk voor den Nationalen Staat en de Protestantsche kerk optreden. Wie van niet-Arische afkomst is, of met een persoon van niet-Arische afkomst getrouwd is, kan geen leidende functie bekleeden. Genoemde faculteit heeft een en ander onvereenigbaar verklaard met het wezen van de christelijke kerk.

> „Wie de volkomen eenheid tusschen Joden- en niet-Jodenchristenen in de kerk, zooals deze in het Nieuwe Testament zeer nadrukkelijk geleerd wordt, niet met de apostelen en reformatoren erkennen en in de kerkordening toepassen wil, misleidt zichzelf, wanneer hij getuigt, dat voor hem de Bijbel Gods Woord en Jezus Christus Gods Zoon en de Heer van alle menschen is".

Dan is uit naam van 2000 predikanten bij de Nationale Synode van de Evangelische Kerk in Duitschland een protest ingediend, te uitvoerig om hier in zijn geheel te worden overgenomen. Het protest sluit met de volgende verklaring:

> „In dit ernstig uur, waarin wij uit zware gewetensnood dit protest moeten uitspreken beloven wij plechtig voor God al onze krachten daartoe in te spannen dat de heilsboodschap zuiver en louter onder ons wordt verkondigd als openbaring van den levenden God in Christus.
>
> Wij beloven plechtig deze opdracht als dienaren van het Woord alleen in gebondenheid aan de Heilige Schrift naar de in de belijdenisschriften neergelegde opvatting te vervullen.
>
> Wij beloven plechtig, in onze kerk den Geest der waarheid en der liefde naar ons beste vermogen ruimte te geven, alle onwaarheid en liefdeloosheid openlijk tegen te staan en door onze dienst als zielszorgers voor ons en onze gemeenten de broederschap van hen die Christus toebehooren te verwerkelijken.
>
> Wij zullen dus niet ophouden al datgene te bestrijden, wat de kerk wezenlijk verwoest.
>
> Wij zullen niet ophouden, in trouwe gehoorzaamheid aan onze bevestigingsbelofte vastbesloten aan den opbouw der Duitsche evangelische kerk te arbeiden.
>
> Wij stellen ons vertrouwen op den Heer der kerk en bidden Hem, dat Hij onze kerk nieuw leven uit Zijn Geest en Vrede schenke."

Duidelijk wordt hier positie gekozen tegen de heerschende strooming, en het eigen terrein der kerk verdedigd, ofschoon we voelen hoe zwak een volkskerk staat als het daarom gaat.

Het Baptist Wereldcongres. Zooals we reeds schreven, vergadert het Uitvoerend Comité van onzen Wereldbond in deze maand te New York om te beraadslagen over de plaats waar het Wereldcongres het volgend jaar zal gehouden worden. Het zou dit jaar in Berlijn gehouden zijn, maar is uitgesteld vanwege de Nat. Soc. Revolutie. De Duitsche Bond heeft thans den Wereldbond officieel uitgenoodigd het Congres 1934 in Berlijn te houden, en de minister van Nationale voorlichting en propaganda heeft den President van den Wereldbond een telegram gezonden, waarin hij mededeelt, dat het hem aangenaam zou zijn als het Wereldcongres in 1934 in Berlijn gehouden zou worden en dat hij bereid is alle medewerking te verleenen.

Nieuw licht over Genesis. The Baptist Times vertelt — overgenomen uit de Times — enkele bizonderheden over een ontdekking in Syrië, die nieuw licht werpt over de historische betrouwbaarheid van de boeken van Mozes. Aan de kust van Syrië, tegenover het eiland Cypris, zijn inschriften gevonden, die dagteekenen uit het jaar 1350 voor Christus. De inschriften zijn thans ontcijferd en behelzen een mededeeling omtrent den stam Zebulon, waarin de betrouwbaarheid wordt bevestigd van de woorden uit Gen. 49 : 13.

> Zebulon zal aan den haven der zeeën wonen, en hij zal aan den haven der schelpen wezen; en zijn zijde zal zijn naar Sidon.

De genoemde inschriften behelzen de beschrijving van een conflict tusschen Zebulon en den Koning van Sidon.

In deze inschriften wordt eveneens melding gemaakt van de „Habirn" die worden geïdentificeerd met de Hebreeën uit de Tel el Amarna brieven die een vijftig jaar eerder gevonden zijn. In de brieven wordt gesproken van een inval van een volk, genaamd de „Habirn" en

komt de naam van Jozua voor. Uit deze gegevens en de opgravingen te Jericho wordt de opvatting bevestigd, dat de Israëlieten omstreeks het jaar 1400 Kanaän binnen vielen.

L.

ZENDING.

Het leven, het Woord en de Heilige Geest.

Het gebeurt niet dikwijls dat oudere Hindoes of Mohammedanen tot Christus komen. Zij zijn zoo gewoon geraakt aan hun godsdienst met zijn plechtigheden en ceremoniën, dat zij in den regel niet eens willen luisteren naar het Evangelie, en *als* zij het nog doen, is het met ongeloof en geheime vijandschap. Maar ik ken een man, die op lateren leeftijd tot bekeering kwam. Hij had een eenigen zoon, en om den jongen goed wat te laten leeren, stuurde hij hem naar een van onze zendingsscholen. Hij bezocht die school verscheidene jaren, vond er den Heiland en verzocht om gedoopt te worden. De vader, een man met een heftig karakter, hield echter zooveel van zijn zoon, dat hij hem zijn gang liet gaan, en de jongen werd gedoopt, en door zijn leven en zijn door den Geest Gods geheiligd karakter werd de vader voor Christus gewonnen. De liefde voor zijn zoon werd gevolgd door liefde voor zijns zoons Zaligmaker.

En toen stelde hij het grootste belang in de uitbreiding van het Koninkrijk Gods. Er was geen geregelder bezoeker van de godsdienstoefeningen. Niemand gaf met meer blijmoedigheid voor de zaak des Heeren. Niemand had vaster geloof in de overwinning der waarheid. Als ik soms ontmoedigd was door den langzamen vooruitgang, door tegenwerking en ontrouw, was zijn onwankelbaar geloof mij altijd een bemoediging.

Niet lang na den doop des vaders stierf de zoon. De heidensche buren begonnen dadelijk te fluisteren, dat dit een straf was voor hun verlaten van den ouden godsdienst, maar ook in deze zware beproeving bleef de vader standvastig en zag met blij vertrouwen uit naar de hereeniging met zijn zoon bij den Heer. Toen ik hem den laatsten keer zag, was hij ziek en zwak, maar zijn vertrouwen op zijn Zaligmaker was vast.

Een ander bewijs van de macht des Evangelies was een Indisch man. In zijn jeugd was hij het christendom vijandig, en waar hij maar gelegenheid vond, was hij altijd met Christenen aan 't redetwisten. Oprecht overtuigd als hij was, dat hij de predikers van Christus moest tegenwerken, voelde hij, dat hij toch wel wat meer van hun godsdienst mocht weten, als hij hen op goede gronden wilde tegenstaan. Hij kocht dus een Nieuw Testament, en begon het met ernst te bestudeeren. Hoe meer hij las, hoe meer hij er zich toe aangetrokken gevoelde, en tenslotte gaf hij zich geheel aan den Zaligmaker, Wiens liefde hij had leeren kennen. Later was hij een onzer beste en trouwste medewerkers.

Nog een bekeering kan ik meedeelen van een man, die eenige jaren geleden door mij gedoopt is. Wat hem eerst met ons in aanraking heeft gebracht kan ik niet zeggen, maar hij beschouwde mij altijd als zijn vader in Christus, en wij waren volkomen overtuigd van de oprechtheid van zijn geloof toen hij door den doop in de gemeente werd opgenomen. Forsch van lichaamsbouw, een krachtig karakter en met een vast geloof, geniet hij de achting van allen die hem kennen. Zijn leven is een ernstig en trouw getuigen van Christus, en hij dient nu nog zijn Heer door de prediking van het Evangelie.

De nieuwe Duitsche zendingsorganisatie.

Prof. dr. M. Schlunk te Tübingen, voorzitter van den Duitschen Evangelischen Zendingsbond, schrijft ons over de nieuwe organisatie der Duitsche Evangelische zending het volgende :

In de jongste vergadering van den Duitschen Evangelischen Zendingsbond van 18—20 October te Barmen werden vèrstrekkende besluiten genomen, welke thans in uitvoering zijn. Alle Protestantsche zendingsvereenigingen waren aanwezig, eveneens twee vertegenwoordigers van de geloofsbeweging der Duitsche Christenen, zendingsinspecteur Driessler van de Rhijnsche zending en zendingsinspecteur Reinke van de Noordduitsche zending. Voorzitter der vergadering was prof. dr. M. Schlunk van Tübingen.

Vooreerst werd besloten aan de geheele Duitsche zending een *belijdenis* ten grondslag te leggen, aldus luidende : „De zending als de belijdenisactie der kerk ten opzichte der wereld is de draagster van de boodschap des heils in Christus aan de volkeren. Zij vervult daarmee de opdracht des Heeren aan zijn kerk als de Una Sancta der Christelijke belijdenis. In de Duitsche Evangelische zending geeft de Duitsche Evangelische kerk aan haar samenhang met de Una Sancta een alom zichtbare uitdrukking. De zending der Duitsch Evangelische Christenheid vervult haar bijzondere taak ten opzichte der volkerenwereld met het haar geschonken erfdeel der reformatie en de daaruit geboren opwekkingsbewegingen. Onder de leiding Gods in de geschiedenis hebben zich tot vervulling van dezen dienst de strijdende krachten der geloovige gemeente samengevoegd. Daardoor bezit de kerk de haar passende en onontbeerlijke instrumenten tot vervulling van haar zendingstaak."

Vervolgens besluit de vergadering eenstemmig om invoeging der zending in de kerkelijke organisatie te aanvaarden. Daarbij behouden de zendingsvereenigingen haar eigen taak en eigen confessioneel karakter. Als schakel tusschen de kerk en de zendingsvereenigingen zullen *landszendingsraden* benoemd worden, samengesteld uit kerkelijke leidende functionarissen, bestuurders der zendingsvereenigingen en vrienden der zending. De Duitsche Evangelische Zendingsbond houdt op te bestaan en wordt vervangen door een „Duitsch-Evangelische Zendingsdag", in welke de zendingsvereenigingen met elkander samenkomen en den Duitschen Evangelischen *Zendingsraad*, die de opperleiding der Duitsche zending ontvangt. Ook in dezen zendingsraad heeft de kerk een sterke vertegenwoordiging.

Ten slotte voegden zich vele zendingsvereenigingen bij elkander. Uit de Jeruzalem-vereeniging, den Oriëntarbeid van Kaiserswerth, het Syrische weeshuis, de Christelijke blindenzending in Perzië, den Duitschen hulpbond voor Christelijk liefdewerk in den Oriënt, de Dr. Lepsius Duitsche Oriëntzending en de Evangelische Mohammedanenzending te Wiesbaden (samen 7 vereenigingen) werd één nieuwe vereeniging gevormd, nl. de zendingsvereeniging „Christelijk Oriëntwerk" ; uit de vereenigingen van vrouwen : Bijbelhuis Malche (Freienwalde e.a.), den Duitschen vrouwenzendingsgebedsbond Rostock, den Duitschen bond van meisjesbijbelkringen en de Shekhi-blindenzending (Bad Doberan) werd de zendingsvereeniging „Vrouwenzendingsring" gevormd ; en nog meerdere samenvoegingen zullen volgen.

INDRUKKEN
van de elfde predikantenvergadering (2).

Tot onze predikantenvergadering behoort ook een zakelijk gedeelte. Veel daarover te zeggen is bepaald niet noodig. Wel is op te merken dat in dat zakelijk gedeelte gedurig dingen komen die de U.-C. van haar tafel verzond naar de broederschap. Dat is recht. Er zijn van die dingen die zelfs onze U.-C. niet kan klaarkrijgen omdat de uitvoering ervan, alleen door aller medewerking geschieden kan.

Zoo werd b.v. een schrijven van den secr. v. d. Wereldbond over zondagsschoollessen, door de U.-C. verwezen naar de predikantenvergade-

ring. Daar vindt men voor dergelijke materie de breedste basis. En 't is goed, dat de broeders er hun meening over geven. Want vertegenwoordigen zij niet bijna al onze gemeenten?

Ook werd er nog eens gesproken over het ruilen van de broeders Voorgangers op den Wereldbondzondag. De practische bezwaren t.o.v. dit ideerijke plan werden onder ons zoo groot bevonden, dat we het plan der U.-C. waarover de U.-Secr. verleden week schreef niet anders dan toejuichen. Dat zal dus straks de A. V. zeer helpen om van dit door haar genomen besluit terug te komen.

Op die vergadering wordt ook altijd een uurtje gewijd aan de bespreking van ons pensioenfonds. 't Verblijdde ons te hooren dat er hoe langer hoe meer stemmen uit de gemeenten opgaan om mede te doen in dat fonds.

Dat lijkt ons ook geheel billijk. Sommige gemeenten betalen de premie voor hun Voorganger. Dat is voor die betreffende Voorganger wel aardig. Maar beter was het, dat zij de Voorganger zelf z'n premie lieten betalen en bovendien het bedrag dier premie in de kas van het fonds storten. Dan kwamen wij tot een gezonde regeling. Immers, het pensioen behoort getrokken te worden uit premiën van arbeidgeefster (hier) en arbeidnemer. Zooals gezegd, er rijzen stemmen op uit de gemeenten om zoo te doen. Wij wenschen die gemeenten succes en hopen dat hun voorbeeld den weg bereidt tot een gezonde Unieregeling in dezen. Wij krijgen gedurig broeders *uit* dienst. Is het niet onze plicht als gemeente hen te verzorgen? En is het niet plicht der broeders zoolang ze in dienst staan te zorgen voor den tijd dat ze niet meer kunnen? De cijfers wijzen uit, dat indien eens alle gemeenten premie gingen betalen, naar wat de Voorgangers nu aan premie betalen of betalen moeten, dat de zaak van onze emeriti predikanten afdoende geregeld zou zijn. Laten wij hopen, dat het niet te lang duren zal eer we zoo ver zijn. En dat zal niet, indien onze gemeenten leeren verstaan wat zij en wij om Jezus' wil verplicht zijn aan hen, wier leven gesteld is geweest, en wier krachten verbruikt zijn in den dienst van den Heer in de gemeente.

Bij het zakelijk gedeelte behoort ook het voorlezen der aanteekeningen van onzen secr. br. H. Visser van Sneek. Bepaald, dat is een der sappigste gedeelten van de zakelijke agenda. Genoemde broeder heeft al jaren de broederschap gediend met z'n aanteekeningen. Wanneer ooit, dan is hij daar origineel. Dat de vergadering hem waardeert, blijkt ook wel uit het feit dat hij telken jare weer herkozen wordt als Secretaris. Trouwens dat geldt ook van de beide functionarissen Ds. Weenink, Voorzitter en Ds. Jeronimus, Penningmeester.

Wij als broederschap slaan telken jare met voldoening de opgetogenheid gade, waarmede onze functionarissen het hun toebetrouwde ambt aanvaarden. Toch liet br. Visser klanken hooren alsof dit wel eens de laatste keer kon zijn. Inderdaad beginnen de jaren zich af te teekenen op 't gelaat van dien nobelen strijder.

't Deed ook bepaald goed, het oog te slaan op degenen die als jonge krachten in de paar laatste jaren onze rijen versterkten. Waar die jonge broeders predikanten meest tezamen zaten, illustreerden zij in hun enthousiasme en frischheid 't begrip „Hoop der toekomst", zoodat uit 't hart van menige oudere broeder een danktoon tot God voor hen is gerezen.

Tot het zakelijk gedeelte, maar niet van onze agenda behoort ook het ondergebracht zijn in de gemeente. Dat moet gezegd worden, dat wij allen zeer tevreden waren. De toewijding en trouw, waarmede men ons in de huizen en in de vergaderzaal verzorgde, heeft ons aller harten verkwikt.

Een volgende week nog enkele dingen over ons genoten geestelijk menu. Intusschen raad ik u allen het stuk van Ds. Bouritius over de Apostolischen met aandacht te lezen. 't Is uw aandacht waard.

A. P. B.

Luther moet meermalen gezegd hebben, dat er geen priester zoo vroom was, als zijn oude Griet met haar bezem.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

N. B. J. B. Zendingsactie.

De pen jeukt. . . .

Gij verwacht vrienden nu weer een verantwoording over de in October verzamelde en aan mij verantwoorde liefdeoffers voor onze Zendingsactie. En ik moet U zeggen, dat de pen mij in de vingers jeukt om die verantwoording hier te beginnen. Maar over eenige dagen verschijnt weer ons „Jong Leven", door U *allen* bemind en weer met verlangen verwacht, en in dat nummer zal de verantwoording nu worden opgenomen. Ik moet dus nog een paar dagen geduld hebben en gij ook. Wacht op „Jong Leven" vrienden, daar zult ge iets zien wat ge daar nog nooit gezien hebt.

Ben ik zoo hooggestemd omdat nu reeds *alle* N. B. J. B.-afdeelingen in de „bus" geblazen en het geld gestort hebben? Neen, ik verheug mij over hen die dat deden, maar hoop, dat de anderen nog deze week „blazen" zullen.

Ik gevoel mij een blijde wachter, staande bij de Zendingspoort der N. B. J. B.-veste. Door die poort zijn reeds velen gegaan, toegewijde jonge strijders, om de vijanden, die handenbinders, die kannieten (wij kunnen niet) te verslaan. Sommigen wachten nog. Is hun uitrusting niet mooi genoeg, hun gave te klein? Wacht toch niet langer, komt allen, groot en klein, wij strijden immers tezamen. En door strijden worden wij grooter en sterker!

De „Kannieten" moeten verslagen worden. Zendingstekorten moeten verdwijnen. En dat gebeurt beslist, doch hoe meer strijders . . . . des te grooter wordt de overwinning.

Met N. B. J. B.-groet! „*Spek de bus!*"

G. PLANTING.

A'dam, Lutmastr. 170[11].

Giro 223785.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Ezra. Nehemia.

Ezra 1—8. Neh. 1—4.

Les voor Zondag 26 Nov. 1933.

Terugkeer uit de ballingschap. Ezra 1—8.

Niet alleen, dat door de profeten verkondigd was, dat het Israëlietische volk in ballingschap zou geraken, maar zij hadden er gelukkig ook van geprofeteerd, dat het volk weer terug zou keeren uit de gevangenschap. O, hoe zullen de Joden die in ballingschap waren, daaraan gedacht hebben. Hoe zullen zij tot God gebeden hebben, om weer naar hun land te mogen terugkeeren. Zij wilden zelfs geen liederen zingen in het vreemde land. De koning die verlof gaf om terug te keeren, heette Cyrus. Hij was koning der Perzen. Hij had groote veroveringen gemaakt en ook Babylon veroverd. Maar de Babyloniërs werden voor dien tijd mild behandeld en in deze mildheid deelden ook de Joden. Natuurlijk was het God, die dit alles zoo bestuurde. Want hij werd aangedreven door een bevel des Heeren, dat den Heere een Huis gebouwd moest worden te Jeruzalem. Hij was ook verstandig, want de Joden, zoo rekende hij, zouden hem nu altijd dankbaar blijven en tot zijn getrouwste onderdanen gerekend kunnen worden. Wie van de Joden echter liever wilden achterblijven, moesten hun vertrekkende volksgenooten steunen met geld en met goed. Zelfs nam

Cyrus, die in den Bijbel Kores wordt genoemd, de onkosten voor het bouwen van den tempel op zich en gaf datgene, wat vroeger was geroofd, weer terug. Ten Zuiden van Palestina was nog altijd een groot rijk, dat een gevaarlijke buurman voor Perzië kon worden, zooals het eens voor Assyrië en Babylonië geweest was. Zoo zouden de Joden een bolwerk voor dat rijk, Egypte kunnen vormen. De Joden zélf konden voor Perzië nooit gevaarlijk zijn, rekende de koning, daar zij slechts een klein volkje waren. De koning dan had een droom, waarin de Heere hem gebood, dat hij het volk der Joden moest laten trekken en dat het huis des Heeren weer gebouwd moest worden. Boodschappers te voet en te paard trokken van plaats tot plaats te Babylon om dat overal bekend te maken. Welk een blijdschap voor de Israëlieten! Zij hebben hun God uit de grond van hun hart gedankt. Heel wat toebereidselen moesten worden gemaakt. Twaalf van de oudsten zouden de leiding van de terugkeer hebben, terwijl de hoofdleiding in handen was van Zerubbábel, den vorst van Juda, die den Perzischen naam van Sezbazar droeg, en Jozua, den hoogepriester. Toen alle voorbereidende maatregelen getroffen waren, ondernamen 42.360 mannen uit de stammen Juda, Benjamin en Levie den tocht. Met hun huisgenooten en ondergeschikten mee zullen er ongeveer 200.000 geweest zijn.

Daar de tempel gebouwd zou worden, waren ook de heilige gereedschappen noodig en de Joden kregen deze, die voorheen geroofd waren, weer mee, in totaal 5400 stuks, terwijl nog vele Joden, die voorloopig achter bleven, nog rijke geschenken gaven. Al hadden zij gewild, zouden álle Joden niet direct kunnen terugkeeren, daar het verwaarloosde land Palestina hen niet had kunnen voeden. Het was een halve eeuw geleden, dat Jeruzalem verwoest was. Vele Joden waren dus in ballingschap geboren, maar er was ook een aantal, dat de verwoesting en gevangenname had meegemaakt en voor hen moet de blijdschap, dit te mogen beleven, wat nú plaats vond, wel heel groot zijn geweest.

In het Heilige land aangekomen, was er eerst heel wat te doen. De grond, die zoo lang braak had gelegen, moest worden bewerkt, de wilde dieren, die er intusschen gekomen waren, moesten worden uitgeroeid en verdreven, en de woningen moesten weer worden opgebouwd. Zij hebben het nu misschien in het begin wel moeilijker gehad dan in Babylon. Zoo gauw mogelijk werd nu ook een begin gemaakt met den tempelbouw.

De Tempelbouw. Ezra 3—8. Neh. 1—4.

In de eerste plaats werd getracht de dienst van Jehovah plaats te doen vinden. Het gelukte, in de zesde maand reeds het brandofferaltaar op zijn oude plaats weer op te richten, opdat dagelijks weer aan God kon worden geofferd. Tevens werden overeenkomsten gesloten met de Tyriërs en Sidoniërs, opdat die evenals in de dagen van Salomo werklieden en hout van cederboomen zouden leveren tegen vergoeding van voortbrengselen van het land. Al spoedig echter kwamen er moeilijkheden. De Samaritanen hadden ook van de onderneming gehoord en wilden nu ook helpen bouwen. Zerubbábel en Jozua weigerden echter heel beslist, hun hulp te aanvaarden. Zij vreesden zeker, dat door de hulp der Samaritanen, een gemengd volk, de dienst van Jehovah spoedig weer door onzuivere bijkomstigheden zou worden vertroebeld. De Samaritanen waren nu erg kwaad. Zij lieten van nu af aan geen middel onbeproefd om het werk te verstoren. De oprechtheid van de begeerte om mee te mogen bouwen komt daardoor wel in een verdacht licht te staan. Zij huurden zelfs raadslieden, die onafgebroken aan het Perzische hof lasterden en stookten tegen de Joden, en die de herstelling van stad en tempel voorstelden als een gevaar voor den Perzischen staat. Het gelukte hen werkelijk een verbod van den voortgang te bewerkstelligen. De Samaritanen mochten ongestraft den arbeid der Joden met geweld verhinderen. Tot aan de dagen van Darius I Hystaspes (521—486 v. C.) lag het werk nu stil. De Joden waren eerst erg bedroefd over deze wending, maar niet lang duurde het, of zij werden onverschillig. Twee profeten, Haggaï en Zacharia, die door den Heer gezonden werden, wisten den ijver en moed weer aan te wakkeren. Na drie maanden kon den grondsteen door Zerubbábel worden gelegd. Zacharia kreeg nu zijn nachtgezichten, waarin de Heere hem deed zien welke heerlijke toekomst nog in het verschiet lag. Dat was ook wel noodig, want de uiterlijke, kommervolle omstandigheden kwamen nog zoo weinig overeen met hetgeen de profeten vroeger hadden voorzegd. De wereldmacht heerschte nog ongebroken.

Nogmaals zou het werk worden bemoeilijkt. Vermoedelijk weer op aanhitsen der Samaritanen, verscheen de landvoogd Thathnaï met zijn gevolg te Jeruzalem, om te vragen met welk recht dit bouwen geschiedde. De Joden beriepen zich op het edict van Kores. Thathnaï schreef naar den koning om onderzoek daarnaar te doen en hem des konings bevelen hierover te doen toekomen. En waarlijk, in den burcht te Achmetha in Medië werd een rol gevonden, waarin onder het hoofd: *Gedachtenis* Kores' bevel was opgenomen. Toen kwam het bevel van Darius om den bouw niet te verhinderen, en om bovendien uit de belasting een bijdrage tot de voltooiïng te leveren, onder de voorwaarde, dat de priesters voorbede zouden doen voor het leven van den koning en van zijn huis. Vanaf dit oogenblik kon ongestoord verder worden gewerkt en na vier en een half jaar werken was de tempel gereed en werd feestelijk ingewijd.

Naast Ezra wordt ook Nehemia genoemd als een man, die bij den tempelbouw betrokken was en waarvan wij een boek vinden in de Heilige Schrift. Hij was een voornaam man en schenker van den koning van Perzië. Een zijner familieleden deelde hem eens mede, hoe men begonnen was de muren van Jeruzalem weer op te bouwen maar dat de vijanden dat telkens verhinderden. De droefheid daarover was bij Nehemia zoo groot, dat het den koning der Perzen opviel. Toen hij den koning de reden verklaarde, bleek deze bereid daarvoor te zorgen dat de bouw ongehinderd plaats vond en hij zond Nehemia op zijn verzoek als stadhouder naar Jeruzalem. Toen de Samaritanen en andere vijanden nochtans probeerden, het werk te verhinderen, organiseerde Nehemia den bewakingsdienst en werd er gebouwd met het gereedschap in de eene en de wapenen in de andere hand.

Wij hebben nog een grootere aanvoerder dan Nehemia en hoe allen mogen heeten. Wij hebben den Heiland Jezus Christus Die ons aanmoedigt het koninkrijk Gods te bouwen en daarbij te vertrouwen op Zijn hulp.

D. G. B.

III

Houdt de hoop in het hart, ook al
wankelt de tred,
Ook al staat gij aan eenzame stranden,
Daar zijn werelden ginds, zonder rimpel
of smet,
En God gaf u de reiskaart in handen.

ten Kate.

III

DE APOSTOLISCHEN, HUN GESCHIEDENIS EN LEER.

(Vervolg).

Vele leden der katholiek-apostolische gemeente vonden het echter toch een *pijnlijke zaak, dat men geen apostelen* meer had. De Berlijnsche profeet Heinrich Geier probeerde daarom sedert 1860 herhaaldelijk, het 12 voudige apostelambt weer aan te vullen. Zoo benoemde hij bij gelegenheid van een bezoek door den apostel Woodhouse te Königsberg tegen diens wil den ouderling aldaar, Rosachasky „op eigen volmacht" tot apostel. Hij werd toen in zijn ambt geschorst en in 1863 uitgesloten. Te Hamburg fungeerde de „hulpengel" Schwarz. Niettegenstaande de schorsing, liet Schwarz toe, dat

Geier in zijn gemeente sprak. Deze profeet benoemde Schwarz tot apostel voor Nederland. Door apostel Woodhouse werd hem toen ontslag aangezegd. Schwarz en Geier stichtten toen de *Hersteld Apostolische Zendingsgemeente.* Schwarz als apostel van de nieuw gestichte gemeente vestigde zich in 1863 te Amsterdam.

Onder invloed van het calvinisme werd het aan Rome herinnerende ceremoniëel weer afgeschaft. Schwarz moet een ernstig en waardig man zijn geweest. In 1878 kreeg hij te Hamburg twist met Geier, die met een breuk eindigde. Geier moest wijken. Na diens dood is zijn kring langzamerhand uitgestorven. Het getal der aanhangers van Schwarz wies echter van jaar tot jaar.

De leiding in de gemeenschap ging echter hoe langer hoe meer over in de handen van een zekere Krebs, Duitsch spoorbeambte, die in 1880 tot apostel voor Duitschland was beroepen. (Hij was afkomstig uit Braunschweig). Hij was een zeer heerschzuchtig persoon en met allerlei dwalingen behept. Zijn invloed was echter zoo groot, dat de meesten hem in zijn dwalingen volgden. Daardoor ontstond weer conflikt tusschen de aanhangers van Schwarz en de aanhangers van Krebs; en evenals Schwarz eenmaal aan de oud-Apostolischen de gehoorzaamheid had opgezegd, deed Krebs dit op zijn beurt weer aan de Hersteld apostolische zendingsgemeente. De overgroote meerderheid bleef aan de zijde van Krebs en deze groep nam nu de naam aan van *Hersteld Apostolische Zendingsgemeente in de Eenheid der Apostelen.*

Schwarz stierf in 1895.

Krebs kon zich nu vrij bewegen en naar hartelust heerschen. Opdat de andere apostelen ten allen tijde slechts marionetten zouden zijn, die naar zijn pijpen hadden te dansen, schiep hij het ambt van „Eenheidsvader" waarmede te kennen gegeven werd, dat de eenheid in hem, Krebs, verpersoonlijkt was.

Op grond van dit zelfgeschapen ambt vermat hij zich om te zeggen: „Die *mij* gezien heeft, heeft *den Vader* gezien!" Het Roomsche, „doode" ceremoniëel van de oud-apostolischen was afgeschaft, doch het „levende" Pausdom ingevoerd. Over Schwarz en zijn aanhangers sprak hij den banvloek uit; hij noemde hen: „afgesneden ranken, waarvan het groen weldra verdorren zou". Ook zette hij den Hollandschen apostel van Bemmel af en stelde in diens plaats Kofman, apostel te Enkhuizen.

Krebs stierf in 1905; was hij in het leven als een God vereerd, bij zijn begrafenis werden zelfs de woorden op hem toegepast uit Jes. 53: „Hij heeft zijn leven als een schuldoffer gegeven en is uit den angst en het gericht weggenomen".

Zijn opvolger, Heinrich Niehaus, ging op den door Krebs ingeslagen weg voort. In 1900 was het 12voudige apostolaat weer vol. Heinrich, volgens anderen Hermann Niehaus, landbouwer, vroeger te Steinhagen in Westfalen, nu te Quelle bij Brackwede (Westf.) gaf zich zelf den titel van *Stam*apostel en noemde de overige apostelen, naar Joh. 15 : 5, *Rank*apostelen.

Welk een autoriteit zulk een apostel bezit, moge blijken uit de „Gewijzigde Statuten" dier Vereeniging, volgens de Nederl. Staatscourant van 13 Juni 1919, No. 133.

Art. 7 luidt:

„De vereeniging wordt bestuurd door een Apostel, die wordt aangesteld en ontslagen door het Hoofdbestuur der Apostelen, gevestigd te Steinhagen in Duitschland.

De Apostel vertegenwoordigt de vereeniging in en buiten rechten. Hij beheert de geldmiddelen en eigendommen der vereeniging en is bevoegd tot alle daden van beheer en eigendom in den uitgebreidsten zin des woords, alles zonder verdere machtiging of goedkeuring. Van het door hem gevoerde bestuur en beheer is hij verantwoording schuldig aan den Hoofd-Apostel te Steinhagen.

De Apostel laat zich bijstaan door Opzieners, Ouderlingen, en Priesters, die door hem allen worden benoemd en ontslagen. Hij is verplicht zooveel mogelijk hun gevoelen in te winnen, zonder hieraan eenigszins gebonden te zijn."

Dit artikel heeft reeds geleid tot een uittreden van 300 leden. De heer Oosbree, z.g. apostel, werd beschuldigd, een vorstelijk leven te leiden van het geld der gemeente (o.m. twee auto's en een chauffeur). Van de zijde van de gemeente der H. A. Z. i. d. E. d. A. is dit toegegeven als een recht, waarvan hij met instemming van de geheele gemeente gebruik mag maken.

Onder Krebs en Niehaus heeft zich de H. A. Z. i. d. E. d. A. zeer uitgebreid. In verschillende deelen van de wereld hebben zij hunne kerken. Op Java gingen, eenige jaren geleden, zelfs 10.000 inlandsche Christenen met hun voorganger, gezamenlijk tot de H. A. Z. i. d. E. d. A. over. Ook in ons vaderland hebben zij in veleplaatsen hunne vergaderlokalen en kerken, in sommige groote steden zelfs twee en drie.

Door hun verbluffend optreden suggereeren zij de groote, onwetende menigte en worden vele zielen door hen gevangen, vooral onder de arbeidersbevolking.

* * *

De leer der „Apostolischen".

De geloofsbelijdenis der H. A. Z. i. d. E. d. A. bevat 10 geloofsartikelen: De drie eersten zijn genomen uit het apostolicum en zijn ongeveer gelijk aan de 3 artikelen van het 2e hoofdstuk der catechismus.

Art. 4. Ik geloof dat de Heer Jezus Zijn kerk door *levende* Apostelen regeert tot aan Zijn wederkomst, en dat Hij hen in de wereld gezonden heeft en nóg zendt, gelijkerwijs Hij door de Vader in de wereld gezonden is, opdat zij leeren en doopen zullen in Zijn naam en opdracht alle volkeren der aarde.

Art. 5. Ik geloof, dat álle ambten in de kerk van Christus enkel en alleen door levende apostelen gekozen en in hun ambt bevestigd worden, en dat álle gaven en krachten der kerk uit het Apostelambt van Christus moeten komen, waardoor dan de Gemeente wordt uitgerust en een leesbare brief van Christus worden zal.

Art. 6. Ik geloof, dat de mensch door de heilige *doop* het koopteeken des Lams ontvangt, en het bad der wedergeboorte is, waardoor de mensch als lid van het lichaam van Christus wordt ingelijfd, de doop is ook het verbond van een goed geweten met God.

Art. 7. Ik geloof, dat het heilige *Avondmaal,* ter gedachtenis aan het eenmaal volbrachte volgeldige offer van het bittere lijden en sterven van Jezus Christus, als door Hem zelf ingesteld, met ongezuurd brood en met wijn gevierd moet worden, en dat dit beide door een priesterlijk ambt der kerk gezegend en uitgereikt moet worden.

Art. 8. Ik geloof, dat de gedoopte geloovigen slechts door handoplegging van een levende apostel met den Heiligen Geest verzegeld moeten worden ter verkrijging van het eerstelingschap, en dat door de *verzegeling* de ontvangen gaven levend gemaakt worden.

Art. 9. Ik geloof, dat de Heer *Jezus wederkomen* zal, zoo gewis Hij ten hemel gevaren is, en dat bij Zijn glorierijk verschijnen de eerstelingen uit de dooden en de levenden, die op Zijn komst gehoopt hebben, veranderd en met Hem vereenigd worden, dat deze Zijne eerstelingen met Hem als koningen en priesters heerschen zullen in het rijk van vrede, verder dat Jezus Christus aan het einde der tijd met Zijn heiligen verschijnen zal om het laatste oordeel te houden, waarin alle nog levenden met alle overige dooden hun oordeel ontvangen, zooals zij gehandeld hebben in hun lichamelijk leven, hetzij goed, hetzij kwaad.

Art. 10. Ik geloof, dat de *overheid* Gods dienaresse is, ons ten goede, en wie de overheid wederstreeft, wederstreeft Gods ordening, omdat de overheid door God verordend is.

(Slot volgt.)

UIT DE GEMEENTEN

'S-GRAVENHAGE. Zondag 5 November smaakte onze gemeente het voorrecht na een langen wachtenstijd, de doopvont te zien opengaan voor het begraven van twee broeders en een zuster. Zij hadden de begeerte daartoe uitgesproken als gevolg van hun ervaringen met zichzelf als dood in de zonden, maar meer nog met Jezus Christus. Die door Zijn dood hun *HET* leven verwierf.

Vele belangstellenden waren van deze belijdenis getuigen, na het beluisteren van een woord van onzen geachten Voorganger naar aanleiding van Romeinen 6 vers 1 tot 11.

Aan het, in aansluiting met den doop gevierde avondmaal, voelden wij ons bij vernieuwing één, niet alleen in belijdenis en sacrament, maar vooral in *Christus*. Dat er gevaar is, dat wij Baptisten meenen *de* waarheid te bezitten in den Doop, werd door onzen oudsten Ouderling den nieuwen leden voorgehouden, met den wensch er aan toegevoegd, dat zij den Heiland als *DE WAARHEID* in hun hart en leven zullen laten heerschen. Is dat zoo, dan is het opvolgen van Zijn geboden en wenschen een vanzelfheid geworden.

Met broedergroeten aan alle medeverbondenen in Christus,

de Secr. F. H. DE RUIJTER.

III

Willen wij den arbeider Christus verkondigen, dan moeten wij in zijn door de machine beheerscht leven inkomen en hem door de toepassing van de sociale rechtvaardigheid iets laten zien van de liefde Gods.

Rijke menschen kunnen gemakkelijk in God gelooven, omdat het leven hun meer vreugde biedt. Maar machineslaven, die hun levensdoel en levensvreugde verloren hebben, kunnen God niet meer vinden.

Kagawa.

III

RONDBLIK.

Islamitische actie.

Het trekt in de internationale pers de aandacht, dat het Mohammedanisme in de laatste jaren agressiever wordt. Als symptomen noemt men: den verscherpten strijd tusschen Mohammedanen en Joden om het bezit van Palestina, de actie der Islamitische studenten van de universiteit te Damascus, die van den Franschen hoogen commissaris van Syrië in heftige bewoordingen het verbod van de Roomsch-Katholieke missie eischen, de pogingen tot oprichting van een Islamitische universiteit te Jeruzalem, in Egypte de campagne tegen de oprichting van een Protestantsche school te Port Said, welke een campagne tegen elke Christelijke missie werd, de stichting van de Mohammedaansche universiteit te Shuba in Egypte „tot wedergeboorte van den Islamitischen Oriënt", welke universiteit door studenten uit Indië en Japan, China en Zuid-Afrika, Amerika en Europa bezocht wordt, de versterkte actie van het Arabisch Mohammedanisme, gesteund door het Turksch reveil, voorts de sterke uitbreiding van de Islamitische pers in Indië en de zelfbewuste taal, die in deze pers steeds sterker klinkt, enz.

Het Mohammedanisme telt thans in de wereld ongeveer 250 millioen zielen.

Het bijzonder onderwijs in Indië.

Het Batav. Nieuwsblad van 23 Oct. j.l. bevat het volgende, voor de Christelijke scholen in Indië in het algemeen en voor de zendingsscholen in het bijzonder belangrijke stukje: Men weet dat voor de subsidieering van het bijzonder onderwijs wordt uitgegaan van den opzet van gelijkwaardig openbaar onderwijs. Dientengevolge komen alle bezuinigingsmaatregelen, op het openbaar onderwijs getroffen, ook tot uitdrukking in de aan bijzondere onderwijs-inrichtingen verleende subsidies. Het is echter den besturen van bijzondere scholen nog steeds niet mogelijk gebleken, dezelfde afvloeiingsmaatregelen als het gouvernement op het personeel toe te passen, zonder de slachtoffers geheel „op straat te zetten". Daarom heeft het gouvernement ten aanzien van deze afvloeiïngsmaatregelen nog eens de hand over het hart gestreken en het beginsel niet streng doorgevoerd. In den loop van dit jaar werd echter bepaald, dat met ingang van 1 Juli j.l. een eind zou worden gemaakt aan deze in verband met 's lands financiëelen toestand te soepele houding. Doch ook dit bleek niet door te voeren, zoodat de bijzondere onderwijsinrichtingen nogmaals eenig respijt kregen. Naar wij vernemen heeft de directeur van onderwijs thans echter aan de besturen van schoolvereenigingen en inrichtingen van bijzonder onderwijs doen weten, dat per 1 Januari 1934 bij het verleenen der subsidies onherroepelijk rekening zal worden gehouden met alle ten opzichte van het openbare onderwijs getroffen afvloeiïngs- en verdere bezuinigingsmaatregelen.

Onze Feesten.

Van het bekende werk van ds. G. van Veldhuyzen, Ned. Herv. predikant te Hantum, zoon van den Groningschen Nieuwtestamentischen hoogleeraar, dat onder titel „Onze Feesten" niet lang geleden (bij H. Veenman en zonen te Wageningen) het licht zag, is thans reeds een tweede druk verschenen. Het boek is de methodische vraagbaak van alle jeugdvereenigingen op het gebied van voordracht, samenspraak, amateurtooneel enz. en tracht hierbij een goede gids te zijn.

Het Handboek.

Namens den Centraal Bond voor Inwendige Zending wordt ons medegedeeld, dat men besloten heeft het mooie „Handboek voor Christelijken arbeid", dat in bijna 400 bladzijden de gegevens van ongeveer 2000 Christelijke vereenigingen en stichtingen bevat en dus *de* vraagbaak is op dit gebied, voor f 1.95 thans verkrijgbaar te stellen (in plaats van voor f 2.85). Dit geschiedt om het boek zonder eenig winstbejag zooveel mogelijk in handen van alle werkers op Christelijk erf te brengen. Daarom vermelden wij deze prijsopgave hier bij uitzondering. Het werk is verkrijgbaar bij den Algemeenen boekhandel voor Inwendige en Uitwendige Zending, Nassau Zuilenstraat 25 te Den Haag.

Klooster tot museum.

Het beroemde klooster Alexandro-Newskaja Lawra te Leningrad in Rusland wordt thans ingevolge een besluit der volkscommissarissen veranderd in een museum voor het radio-wezen. Een kleine kapel, die tot dusver nog voor religieuse doeleinden diende is nu ook voor dit doel gesloten.

Terreur in Polen.

De te Lodz in Polen verschijnende „Freie Presse" deelt mede, dat gedurende de Zondaggodsdienstoefening in de Protestantsche kerk te Choroszcz in Polen een aantal Roomsch-Katholieken binnendrongen onder leiding van een priester, dat vervolgens niettegenstaande het protest van den Protestantschen predikant Friedrich Krüger de priester kerk en altaar wijdde naar Roomsch-Katholieken ritus en een en ander zonder meer in bezit nam. De kerk wordt door Roomsch-Katholieken thans dag en nacht bezet gehouden. Het blad meldt, dat bij het Poolsch ministerie van eeredienst protest is ingediend en om de teruggave van de kerk is gevraagd. De Protestanten in Polen vreezen, dat als het ministerie niet spoedig gunstig voor hen beslist, het voorval te Choroszcz school zou kunnen maken en de kleine schaar Protestantsche kerken in Polen de veiligheid van haar eigendom zou verliezen.

Twee geloofsbewegingen.

Vaak met elkander verward.

In Duitschland heeft men de „geloofsbeweging der Duitsche Christenen" en de „Duitsche geloofsbeweging". Deze twee worden vaak verward. De eerste is de groote leidende beweging tot welke ook de rijksbisschop behoort, de tweede is een beweging, welke het Christendom vervangen wil door een oer-germaansch Godsgeloof. Een der leiders dezer beweging, prof. Bergmann te Leipzig, deelde dezer dagen in een rede te Berlijn mede, dat zijn beweging 100.000 leden heeft en nastreeft om de nationale revolutie door een religieuse revolutie te

laten volgen, welke het Christendom afschaft en door de Noorsch-germaansche religie vervangt. Men verstaat, dat voor deze propaganda de geloofsbeweging der Duitsche Christenen dus niet verantwoordelijk is.

Vereeniging voor Volkenbond en Vrede.

Bureau van Voorlichting gesticht.

Het secretariaat der Vereeniging voor Volkenbond en Vrede, gevestigd Jan van Nassaustraat 93 te 's-Gravenhage, bemerkt menigmaal door vragen, die tot dit secretariaat worden gericht, dat behoefte bestaat aan voorlichting terzake van den Volkenbond, algemeene internationale vraagstukken, internationale samenwerking, de vredesbeweging, e.d. Aangezien het verschaffen van die voorlichting steeds meer werkzaamheden met zich brengt, is door bedoeld secretariaat een *Bureau van Voorlichting* in het leven geroepen, aan het bovenstaand adres gevestigd, tot hetwelk een ieder, hetzij lid van de vereeniging, hetzij geen lid, zich kan wenden teneinde zoodanige inlichting te verkrijgen. Een klein bedrag is verschuldigd voor de vereffening der kosten. Tevens is door bedoeld secretariaat, teneinde te voldoen aan verzoeken tot hem gericht, het initiatief genomen tot het organiseeren van een tweetal schriftelijke cursussen, die resp. op den Volkenbond en op internationaal politieke vraagstukken van deze tijden betrekking hebben. Zij, die zich voor zoodanige schriftelijke cursussen interesseeren, worden aangeraden zich voor nadere inlichtingen tot bedoeld secretariaat te wenden.

Oecumenische Vredeszondag.

De Wereldbond der Kerken doet thans in alle landen (en ook in ons land) ingevolge besluit onlangs op de vergadering van den Wereldbond te Sofia genomen, een oproep uitgaan om den tweeden Adventszondag — dit jaar dus 10 Dec. — tot *oecumenischen vredeszondag* te maken, dien dag inzonderheid de taak der Christelijke kerk ten opzichte van het bevorderen van den vrede in de wereld te gedenken en zoo mogelijk een collecte aan het vredeswerk van den Wereldbond te wijden. In zeer veel landen en kerken is de eerste adventszondag inzonderheid aan de zending gewijd. Vele landen en kerken volgden den oproep om den tweeden adventszondag tot oecumenischen vredeszondag te maken, reeds eerder op. De eerste en de tweede adventszondag zouden dan beiden op deze wijze een zeer speciale bestemming verkrijgen.

III

MEDEDEELINGEN

Ontvangen Giften voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden.

van Wed. M.-H. te H.	f 10.—
„ H. H. te H.	„ 10.—
„ v. d. S. te H.	„ 1.—
„ Gez. T. te G.	„ 25.—
„ X. te Y.	„ 5.—

Hartelijk dank.

J. VISSER.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Laatste oproep!

Aan wie?

Aan alle jeugdigen in 't Zuid-Oosten van de provincie Groningen!

Om zich op Woensdag 15 Nov. te spoeden naar Nieuwe-Pekela.

Om daar in de Bapt. kerk vóór 3 uur aanwezig te zijn.

Om dan mede te werken en mede te genieten.

Om zóó die Eene te dienen en te verheerlijken, die ons verlost.

Om het jeugdig leven te stellen in de liefde en de kracht van Het Leven.

Dat verwachten we van de jongeren! Komt dus!

Zie voor 't programma 't vorig nummer van „De Christen".

Namens 't Jeugddag-comité
noodigt jullie allen
de Secr. T. JANSMA.

Veel wordt bewezen, wat in den grond
der zaak niet waar is,
En veel is eeuwig waar, ofschoon 't
bewijs niet daar is.
de Genestet.

LEESTAFEL.

„De Olijftak", Chr. Scheurkalender voor het jaar 1934. Prijs f 0.90. Men kan de kalender ook gebonden bestellen voor de prijs van f 1.50.

De voor- en achterstukjes zijn bewerkt door predikanten en enkele evangelisten uit verschillende kerken. Ds. J. Louw behoort ook tot de medewerkers.

Het goed gebonden premieboek, „De koning van de Schans", geschreven door de directeur van de Chr. H. B. S. te Stadskanaal, K. Lantermans, kost 70 cent. Een karakterbeschrijving.

Als 2de premie kan men een fraaie wandtekst met de woorden: Uw Vader weet wat gij van noode hebt, uitgevoerd in zwart velours met goudletter, bestellen voor 65 cent. De afm. zijn 34 × 19 c.M.

„De Olijftak" verschijnt reeds meer dan een halve eeuw, en heeft ongetwijfeld zijn lezers gevonden in vele kerken en kringen. Op het schild zien we de twaalfjarige Jezus afgebeeld temidden van de leeraren Israëls.

Moge ook deze kalender velen een wegwijzer zijn naar boven!

D. H.

Vrijdag 17 November 1933 No. 2314 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

VAN DE RUST DER ZIELE.

Al ruischen alle wouden,
Al bruist het wilde meer,
Al beeft het ál van donder,
Al straalt de bliksem neer —
Mijn hert blijft zonder vreezen
In zijn wezen.

Het kan ons niet verschrikken,
Al wat van buiten woelt,
Wanneer men maar van binnen
De schoonste ruste voelt.
Die schoonste rust van binnen
Kan 't verwinnen.

Als Jezus zich in 't herte
Te ruste heeft gezet —
Laat eens een onweer komen,
Dat deze rust belet!
Al 't kwaad versmelt in vreezen
Voor Zijn wezen.

O menschen, woudt gij leeren
Waarin uw heil bestaat,
't Is hierin: dat gij weelde
En aardsche rijkdom haat,
En dat gij tracht te winnen
Rust van binnen.

JAN LUYKEN.

Uit: *De Zedelyke en Stichtelyke Gezangen* van Jan Luyken. Te Amsteldam, 1709.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

VERBORGENE SCHOONHEID.

Ik ben zwart, doch liefelijk.
Hooglied 1 : 5.

De Koning van het Godsrijk verscheen op aarde zonder uiterlijken glans. Hij had geen gedaante noch heerlijkheid. Den „Heere der Heerlijkheid" heeft geen van de Oversten dezer wereld gekend. Wat in deze wereld opgeld doet, indruk maakt, miste men bij Hem zoo volkomen, dat men Hem behandelde als de verachtste en onwaardigste onder de menschen.

Hij is tot de misdadigen gerekend.

Bij de goddeloozen heeft men zijn graf gesteld.

Gelijk de Koning, kwam Zijn Koninkrijk, zonder uiterlijk gelaat. Het trad niet in het rijk der zinnen, zoodat men zou kunnen zeggen: „ziet hier of ziet daar!" Slechts wie wederom geboren is, wie een nieuw, een tweede leven, het leven van Boven ontving, kan het zien.

En zóó staat het ook met de Gemeente van Christus.

Ze *is* er. Ze is er nu reeds. Ze is er *hier* al. Doch ze bevindt zich in den staat der vernedering. Zij heeft geen gedaante of heerlijkheid. Haar leven is met Christus *verborgen* in God. Haar heerlijkheid is bedekt voor het natuurlijk oog.

Maar Hij, die geen gedaante of heerlijkheid had, bezat grooter aantrekkingskracht dan ooit eenig mensch. En de Gemeente, die tot het zwakke en arme en verachte dezer wereld behoort, bezit voor duizenden grootere bekoring, dan al wat in de wereld rijk, schoon en machtig is.

* * *

„Ik ben zwart", belijdt de Gemeente, de Bruid van Christus, van zichzelve.

Achter deze woorden schuilt w e r k e l i j k h e i d. De Bruid zegt niet: men noemt mij zwart of: ik *schijn* zwart te zijn, doch: ik *ben* zwart.

Geen lastertaal wordt hier weergegeven, doch de waarheid wordt hier betuigd. Het zwart-zijn der Bruid is geen schijn doch werkelijkheid.

De Gemeente is zwart, ze is onvolmaakt, ze is nog niet zonder vlek, rimpel of gebrek. Eerst van de volmaakt rechtvaardigen geldt het woord dat ze hunne lange kleederen gewasschen hebben en als geheiligden dooren-door voor God staan.

Hier is 't echter de tijd der voorbereiding; de tijd waarin de Gemeente haar Bruidskleed nog weeft.

Ze is „zwart", onvolmaakt, wat haar inwendig leven aangaat. Naast het nieuwe is nog het oude voorhanden. Naast het reine het verdorvene. Ze doet wel het goede maar haar werken zijn niet „vol". Ware ze niet meer zwart, doch uitsluitend liefelijk, ware ze in niets meer hatelijk, doch in alles aantrekkelijk, deed ze nooit kwaad meer, maar altijd goed, hoe zou haar invloed stijgen!

Maar nu is 't in alles zoo waar: „ik ben zwart".

„Ik ben zwart", dit woord getuigt ook van z e l f k e n n i s. 't Is immers een bekentenis, door de Bruid zelf afgelegd. Waarheidsliefde moet het woord der Gemeente kenmerken. Geen grootdoenerij en weerzinwekkende zelfoverschatting. Neen! nederig van hart bekenne ze, temidden der wereld, haar eigen onvolkomenheid.

Wie weet wat zwart is, weet ook het tegendeel; die heeft het licht gezien. Ellendig kan slechts hij zich voelen, die diep in zich de herinnering aan het Vaderhuis meedraagt. De boomen konden geen schaduw werpen als de zon niet aan den hemel stond en de zonde geen vlekken op onze ziel doen komen, als we niet in 't licht stonden.

De Gemeente leve dicht bij zichzelf, des te dichter is ze ook bij God. Ze zie het, ze bekenne het nederig: ik ben zwart. Dan is ze op haar plaats en wandelt ze in het licht. Dan is ook haar toekomst verzekerd. Want dit bewustzijn stuwt haar omhoog, naar het wit der roeping Gods.

Een Gemeente, die niet meer weet dat ze zwart is, slaapt den doodslaap der zelfvoldaanheid.

De Bruid *is* zwart: ze *weet* het, maar ze belijdt het ook. Wie voelt geen neiging het onaangename angstvallig te bedekken? Laat u zien in 't licht, waarin ge uzelf ziet! Zonder schuldbelijdenis en bestendige verootmoedi-

ging snijdt de Gemeente zich den toevoer des levens af.

Waarom zou ze 't verzwijgen? Heeft haar Bruidegom haar niet uitverkoren gelijk ze is? Ze dankt Zijn liefde niet aan haar schoonheid. Integendeel: haar toekomstige schoonheid zal 't geschenk Zijner liefde zijn. Zouden we onszelf roemen, dan zouden we Hem verloochenen. Wie zichzelf mishaagt, behaagt den Heere.

* * *

„Ik ben zwart, doch liefelijk". Klinkt dat laatste ons niet in de ooren als gesproken op den toon der smartelijkste miskenning? Dat de Bruid zwart is, is wel zichtbaar. Met de zonden der kinderen Gods is de wereld goed bekend. Maar meer weet ze niet en *wil* ze niet weten en van dat andere wil ze allerminst gaarne spreken. Ze loochent het liefste wat de Gemeente aantrekkelijk maakt. Ze ziet slechts de halve waarheid.

Wat de Gemeente bij de wereld mist, is de liefde tot de waarheid. En waar ze de waarheid boven al, ook boven zichzelf liefheeft, smart haar dit gemis aan waarheidsliefde, die niet komen kan tot het: doch liefelijk.

„Doch liefelijk", deze gedachte moet ons telkens weer oprichten. 't Is Gods troost in de smart over onze onvolmaaktheid. Wie wil zeggen: ik ben zwart, leert door den H. Geest ook roemen: doch liefelijk. De nederigen worden vertroost; de ootmoedigen ontvangen genade. In de diepte der zelfveroordeeling wordt een nieuw lied op de lippen gelegd. In den nacht van schuldbewustzijn: ik ben zwart, gaat de morgenster gloren, die een nieuwen dag, een schooner leven aankondigt: doch liefelijk. Wie het eerste niet leert zeggen, komt nooit aan het tweede toe, en wie het eerste niet vasthoudt, moet ook het tweede verliezen.

Voor de liefelijkheid der Gemeente zal eens het zwart wijken gelijk de nacht voor het licht. De verborgen dingen zullen eens openbaar worden. Eenmaal zal het uiterlijke een zuivere afspiegeling zijn van het innerlijke, en de Gemeente als Bruid van Christus, Hem gelijk en Zijner waardig zijn. De wereld is nu zwart en niet lieflijk; de Gemeente is zwart en toch liefelijk maar zal eens liefelijk zijn en niet meer zwart. Voortgeleid in het spoor der heiligmaking gaat ze hare verheerlijking tegemoet.

Laat ons God bidden om oprechtheid, die den moed heeft eerlijk te zijn en het zwarte in onszelf te zien!

Laat ons God bidden om oprechtheid, die een oog heeft voor de liefelijkheid der anderen!

Laat ons God danken voor dit dubbel bestaan, voor dit dubbel bewustzijn, voor dit leven in den dood, voor dezen hemel op aarde, voor deze schoonheid onder een verbrand gelaat, voor dit zwart, maar toch liefelijk!

En vol vreugde heffen we onze hoofden op en haasten we ons naar den dag onzer verlossing, waarop Christus zich Zijn Gemeente voor zal stellen als een Bruid zonder vlek of rimpel of eenig gebrek!

L.

III

LOSSE SCHAKELS

Alleen voor Moeders. Een moeder van negentien kinderen schreef eens: „De gedachte kwam in mij op, dat ik meer moest doen dan ik deed, en ik besloot te beginnen bij de kinderen". In later tijd, toen de menschen zich verwonderden over den invloed, die ze op haar kinderen had, verklaarde zij: „daarin zit niets geheimzinnigs. Ik nam van tijd tot tijd een van hen bij mij in een afzonderlijke kamer en praatte met hen." Een van de zonen dezer vrouw werd een bekend prediker. Gedurende drieënvijftig jaar verkondigde hij het Evangelie, legde daarbij (meestal te paard) 350.000 K.M. af en hield 42.000 preeken, wat zoowat neerkomt op twee per dag! Hij won scharen van menschen voor Christus. Een broer van hem schreef zesduizend geestelijke liederen, waarvan velen thans behooren tot het kostbaarste bezit der Christenheid. Deze vrouw, die wijselijk begon met haar kinderen was de moeder van John en Charles Wesley.

Een geruststelling voor erg bezette vaders. Een predikant, die vaak van huis moest om in verschillende plaatsen het Evangelie te brengen, voelde de vraag in zich opkomen of hij niet bezig was zijn gezin te verwaarloozen. Op zekeren Zondagavond, toen deze gedachte hem zeer drukte, sloot hij den dienst zoo haastig als mogelijk en ijlde naar huis. Toen hij de huiskamer binnentrad vond hij er niemand. Maar boven hoorde hij een stem en zacht de trappen opgaande vond hij z'n vrouw, geknield met de kinderen en voor hen biddende, in 't bizonder voor Charlie, die een begaafde jongen was. Dit overtuigde den vader, dat hij kon doorgaan met zijn werk. Het werk in huis was in goede handen. Twee van de kinderen werden predikers; een van hen de grootste prediker van zijn eeuw, wiens preeken over heel de wereld gelezen werden en invloed uitoefenden. Zijn zuster heeft verteld, hoe hij, staande bij de baar zijner moeder, riep: „O moeder! moeder! Zoo u niet de moeder geweest was, die gij waart, ik zou de man niet zijn, die ik ben!" Het was de moeder van C. H. Spurgeon.

„En de naam zijner moeder was . . . ." Na het bovenstaande dachten we aan deze woorden, die zoo vaak voorkomen bij de vermelding van de koningen van Israël en van Juda, de goede en de slechte. Waarom zou dat er zoo trouw bij vermeld worden? Kan 't ook zijn om de geschiedenis, het levenslot dier mannen beter te doen verstaan? Lag daar misschien het geheim van hun falen of slagen?

In 't Oosten is de opvoeding der jonge kinderen de taak der vrouwen. De mannen bemoeien zich niet met de kinderen zoolang ze nog klein zijn. Zoo was 't vroeger ook. In de vrouwenvertrekken speelden en stoeiden de kleine kinderen. Daar leden ze hun leed, werden ze getroost en gestraft. Daar ontving hun lichaam verzorging en hun vragende geest de eerste leiding. De eerste indrukken waren die, die van de moeder uitgingen. En zijn wij niet lang geneigd geweest de beteekenis van de eerste jaren voor het latere leven te onderschatten? Voor welk een groot deel wordt ons latere leven bestuurd vanuit het onderbewuste! van daaruit, waar dié indrukken bewaard worden, die we in de eerste, onbewuste levensjaren hebben opgedaan. Voelden de schrijvers van het Heilig Bijbelboek dat niet, waar ze ons van de mannen van beteekenis plegen te noemen den naam van de moeder? van haar, die het kind in zijn onbewuste jaren beinvloedde, en later vanuit het onderbewuste het kind blijft regeeren?

De Kleuterklas. Na 't bovenstaande behoeft niet veel meer gezegd te worden over de kleuterklas. Ouders! hoedt uw kinderen in de eerste levensjaren! Dat zijn de jaren zonder weerstand. Dan vooral hebben ze u noodig. Niet maar voor hun lichamelijke ontwikkeling doch vooral voor dat dan nog *on*bewuste, maar toch reeds openliggende leven. Het zal later van dien tijd niet veel kunnen verhalen, maar den invloed daarvan voortdurend ondergaan. De kleuterklas in uw Zondagsschool is meer dan een klas, waar de kinderen vast wat aan de Zondagsschoolatmosfeer kunnen wennen; daar gebeurt belangrijker werk dan dat de kinderen worden „zoet gehouden". Misschien ligt eenmaal het — bij God bekende — geheim van veler leven hierin, dat de naam hunner Zondagsschoolonderwijzeres was . . . .

De beteekenis van u en van mij. „Gedurende de eeuw van de uitbreiding van het Christendom, na den dood van Paulus, hooren we niet den naam van ook maar één zendeling, die bij de anderen afstak. Het groote werk werd gedaan door ontelbare eenvoudige mannen en vrouwen, die het tot hun eerste plicht maakten de Boodschap te brengen in den kring van

hun vrienden en buren". Mijn lezers, laat ons dit ter harte nemen en God zal wonderen doen.

Geen werkloozen maken. Hertog de Guise was eens slecht bij kas. Zijn rentmeester gaf hem den raad een deel van het personeel te ontslaan, op grond hiervan dat hij hen niet noodig had. „Maar zijt gij er zeker van" antwoordde de hertog, „dat ze mij niet noodig hebben?"

L.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Er zijn vele ongelooflijke dingen.

Maar het ongelooflijkste van alle deze ongelooflijke dingen is . . . . . ? Dat weet de secretaris der Unie alleen. Sommigen hoor ik al raden: dat een millionair op één dag zijn geheele vermogen twee maal wint en verliest, zoodat hij 's avonds na gedane zaken precies geen enkelen cent heeft verdiend. Anderen antwoorden: dat er in het hartje van donker Afrika een neger woont, die een familieregister bezit, dat de namen en voornamen, geboorte- en sterfdata van al zijn voorouders bevat tot op Cham, den zoon van Noach, toe; en dat geleerden van naam dezen stamboom hebben onderzocht en verklaard, dat hij vrij is van de iepziekte! Ook zijn er, die meenen, dat de wijze, waarop de staatslieden der wereld de crisis bedokteren, dat, gezien de experimenten van vroeger jaren, hun kunstgrepen en inflatie-injecties tot de opzienbarendste dwaasheden moeten worden gerekend, die zich ooit in het land der menschen hebben vertoond.

En toch verkeeren alle deze opvallende dingen niet op den overtreffenden trap!

Er is ééne zaak, die ze wat ongelooflijkheid aangaat, verre de baas is. Dat kan niemand raden, ook niet de vriendelijke lezer van deze weinige regelen. Dat weet alleen de Unie-scriba.

En dat is . . . . ?

Dit: dat er altijd nog gemeenten zijn, die geen Kerstnummers hebben besteld, in weerwil van de opwekkingen, waaraan dit blad uiting heeft gegeven, en in weerwil van de schriftelijke uitnoodigingen tot de secretarissen dier gemeenten gericht.

Heeft de Heer ons misschien aan elkaar verbonden om ons te oefenen in de lijdzaamheid? En achten de in alle talen zwijgende broeders het hun taak om ons gratis in deze schoone deugd les te geven?

* * *

Ik ben zoo vrij geweest een paar duizend exemplaren van ons Kerstnummer meer te bestellen, dan het totaal van de gezamenlijke orders. En waarom? Ten eerste omdat het mooier is dan het mooiste, dat we tot nog toe hebben gehad. Ik overdrijf heusch niet, hoor. Wat ik hier vermeld, is de sobere werkelijkheid. Onze uitgave is gewoonweg een wonder. Het is op één na het ongelooflijkste van alle ongelooflijke dingen! En juist omdat ik ze zoo bezie, en beslist geloof, dat ik niet verkeerd zie, ben ik ervan overtuigd, dat het in de maand *December* nabestellingen gaat regenen. Vele gemeenten zullen honderden exemplaren te kort komen en in dat euvel moet voorzien kunnen worden. Waar materiaal en menschen prima zijn, lijdt het geen twijfel of door ons zal de groote oplaag als een reus Goliath worden verslagen.

* * *

We kunnen ook nog heel goed eenige colporteurs gebruiken. Reeds hebben zes broeders zich voor dat mooie tijdelijke beroep aangemeld. Na kennisneming van de „zeer voordeelige condities" kreeg ik van twee hunner bericht, dat zij daarover opgetogen waren en niet hadden gedacht, dat ze er zoo voordeelig uit zouden zien. De overige vier gingen zwijgend accoord en gaven mij eveneens een goede order. Maar zijn er nog werklustigen in onze gemeenten, die tijd hebben om met een vrachtje Kerstnummers in het koffertje op stap te gaan? Mannen en vrouwen, die geen gegeven, maar een zelf-verdiende, en nog wel een in den evangelie-arbeid verdiende, bemeubelde boterham met de aanstaande Kerstdagen begeeren te eten? Gij kunt bij ondergeteekende de voorwaarden gewaar worden. Het is wel laat maar niet te laat. De redacteur heeft gelukkig een paar duizend nummers ter zijner beschikking.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

INDRUKKEN
van de elfde predikantenvergadering (3).

Over het referaat van Ds. Bouritius behoef ik niet veel te schrijven. Deze week staat het slot er van in „De Christen". U hebt het kunnen lezen. Er zit een heel stuk arbeid in. Vooral voor die gemeenten, waar de Apostolischen zich uitbreiden, is 't van belang deze arbeid te lezen en te herlezen. Ons als leiders riep het toe: Weest op uw hoede. In de bespreking werd vooral deze vraag naar voren gebracht: „Waardoor binden deze menschen het volk zoo aan zich?" Er werden drie antwoorden gevonden. De twee eerste verdienen in onze gemeenten steeds meerdere navolging: *a* ze leven als gemeenschap een zeer *gezellig*, gemoedelijk leven; *b* ze zorgen voor elkander en dragen elkanders lasten. Dat zijn dingen die ook onder ons beoefend worden, maar die altijd weer in beoefening moeten zijn. Echte, vriendelijke gemoedelijkheid is een kracht tot gemeentevorming. Want het menschelijk hart zoekt vriendschap en gezelligheid. Komt daar nog bij, dat men elkander ook met de daad helpt, dan wordt het woord weer waar, wat men vroeger van Jezus' jongeren zeide: „Ziet, hoe lief zij elkander hebben". Het derde antwoord echter was dit: Bij hen is de ergernis van het kruis niet. Daardoor wordt het eigenlijke evangelie tóch nóóit een massabeweging. Wie het kruis predikt, en de consequenties van die prediking aanvaardt, blijft in deze bedeeling gering. Het blijft bij 't Paulus-woord, dat de wereld God niet heeft gekend.

Ds. Planting had het critieke onderwerp: „Critiek". Dat was hem toevertrouwd. Br. Planting behoort al tot de ouderen. Om zulk een onderwerp in te leiden, moet men niet alleen Eerw. voor den naam dragen, maar moet de eerwaardigheid door de jaren bevestigd geworden zijn. Want wie over critiek gaat spreken in een predikantenvergadering, in een vergadering van mannen, die altijd met de critiek bezig zijn, die onderneemt een veteranenwaagstuk; heel wat grooter dan eens David, toen hij Goliath te lijf ging. Wat zaten de broeders met critische ooren te luisteren of inleider ook te ver ging in z'n critiek. Maar hij ging niet te ver. Wat over critiek in 't midden gebracht is, was waard per radio uitgezonden te worden. Als de gemeenten maar goed opmerken, zullen ze 't gewaar worden in 't leven van al hun Voorgangers, dat die met ernst zich bij dat critieke punt bepaald hebben. Eén ding wil ik uit 's sprekers inleiding, die voor ons bestemd was, verklappen. Een ding, waaraan allen altijd aan denken moeten, die willen beginnen te critiseeren. Een ding, zoo eenvoudig als de waarheid, maar ook zoo oordeelend en krachtig. 't Is dit: „Alleen hij, die ernstig en hartelijk liefheeft, heeft het recht critiek uit te oefenen". Wil er wel even aan denken hè?

Een zeer theoretisch onderwerp besprak Ds. Brandt. Deze broeder heeft bepaald aanleg voor professor. Hij heeft onze gedachten gevuld met heldere, klare voorstellingen over Liturgie. Een onderwerp, dat weliswaar nog niet zoo leeft in de gemeenten, en dat gezien de bespreking, die niet op de waardevolle bijdrage volgde, ook nog wel vooreerst niet zal gaan leven onder ons. Maar het onderwerp is toch onze belangstelling waard. En dat op elk kunstminnend gemoed onder de broederen gewerkt heeft als een lekker bad na een stoffige reis.

Niet officieel, maar in de pauze, waarin een grapje gemaakt mocht

worden, werd dit woord gehoord: Als we ooit een eigen Seminarie krijgen, dan moet br. Brandt vast een leerstoel bezetten. Daarom was zijn bijdrage ons zoo aangenaam, omdat wij, die altijd voort moeten op den stoffigen weg van de praktijk, al luisterende weer studenten werden, die er vijf minuten lang een verlegen besef van hadden, dat tot de theologische vorming nog meer vakken behooren dan pastoraal theologie.

A. P. B.

(Slot volgt.)

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Aan de N. B. J. B.-afdeelingen van Friesland.

Hoe zit dat jongelui; voor enkele weken heb ik hier wat aan jullie voorgesteld. Een oude broeder die ik ken zou zeggen: ze zwijgen als moffen.

Zoo is 't nog niet. Sneek zei „ja", Stavoren eveneens. In genoemde steden hebben we 't al geprobeerd. Eerst zang, voordrachten, opstellen en verder alles wat de jongemenschen in dien geest kunnen doen — dan een gezellige pauze en daarna spreekt iemand van 't provinciaal bestuur over een onderwerp dat in 't bizonder afgestemd is op vragen die in een jong mensch leven.

Natuurlijk wordt zoo'n vergadering door advertenties, ingezonden stukken en strooi- of raambiljetten overbekend gemaakt. Beide genoemde plaatsen hadden dat ook gedaan.

De vergaderingen waren zóó goed bevallen, dat men alweer een nieuwe vergadering vaststelde.

Nu ook de andere vereenigingen. Kom pak aan! Sla op de trom! *Wees jong zoolang 't mogelijk is, we zijn spoedig genoeg oud.* 'k Weet wel — er zijn soms jongelui „die aan de vergaderingen niks ááán vinden". Dat zijn die, die ook nooit wat doen. Man, je zou soms uit je vel springen als je ze ziet. Critiek genoeg, maar geen daden.

Aan zulke jongemenschen hebben wij, heeft Christus niets. Of ze er zijn of niet zijn maakt voor niemand wat uit.

Nu — *zóó zijn wij niet.*
„Werk want de nacht zal komen!"

Werk! Die niet werken wil heeft geen recht op een plaats onder de zon!

Werk! Organiseert vergaderingen, maakt goede reclame, doe *zelf* iets!

Werk en bid.
Neem je kameraad van 't kantoor, van de werkplaats mee.
En bid om een zegen voor hem.

Ik zie jullie aanvragen graag tegemoet.

Steeds je medestrijder,
HUIZINGA, Secr.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Daniël en zijn vrienden.

Dan. 1 en 2.

Les voor Zondag 3 Dec. 1933.

Aan het hof van Babels koning. Dan. 1.

Wij willen van het Oude Testament geen afscheid nemen, zonder ook een en ander van Daniël te hebben verteld. Wij worden nog weer verplaatst naar de ontzettende gebeurtenissen voor de Joden, toen de koning van Babel Jeruzalem belegerde en innam. Allerlei heilige vaten en gereedschappen uit den tempel werden naar Babel vervoerd, en men nam daar niet enkel genoegen met voorwerpen, maar verlangde ook, dat de besten en edelsten van het Joodsche volk daar zouden verblijven en zooveel mogelijk Babyloniërs zouden worden en hun gaven en talenten in den dienst van den koning van Babel zouden stellen. Zoo o.a. ook een man, die waarschijnlijk van koninklijkenbloede was en zeer begaafd in velerlei opzicht, Daniël was zijn naam. Die naam beteekent: „Mijn Rechter is God!" Tevens waren met hem aan het hof in dienst gesteld zijn drie vrienden, eveneens jonge mannen uit Juda, Hananja, Misaël en Azarja, wier namen beteekenen: 1 „Dien Jehovah genadiglijk gegeven heeft!" 2 „Wie is wat God is?" 3 „Geholpen door Jehovah!"

Zij moesten aan het koninklijke hof in de boeken en de spraak der Chaldeën worden onderwezen, en daarna moesten zij in de onmiddellijke dienst van den koning treden. Wij hebben reeds gemerkt, dat deze mannen echte Joodsche namen droegen, maar aan het hof van den koning van Babel moesten de namen direct worden veranderd. Daniël zou voortaan heeten „Beltsasar", Hananja zou heeten „Sadrach", Misaël werd voortaan genoemd „Mesach" en Azarja werd „Abednego". Die nieuwe namen beteekenen in onze taal, Beltsasar: „Bewaarder der schatten van Bel", Sadrach: „Vreugde in den weg", Mesach: „Behendig" en Abednego: „Knecht of aanbidder van Nego". Wij zien dus welken hoon er reeds ligt in de namen, waarmee deze jonge menschen genoemd werden. Drie jaren van voorbereiding moesten zij zoo doorbrengen, in welken tijd zij de koninklijke spijs en drank genieten moesten, zooals was voorgeschreven. Maar getrouw aan de goddelijke inzettingen en fier van karakter, weigerden zij dat beslist. Als Joden zouden zij tegen de Wet huns Gods zondigen, als zij op Heidensche wijze bereidde spijs en drank tot zich namen. De overste der kamerlingen kwam er niet weinig door in verlegenheid. Hij was bang, dat deze jonge menschen er straks veel slechter zouden uitzien dan de anderen, en dan moest hij de gevolgen dragen. Toen stelde Daniël aan de overste der kamerlingen, Melzar, voor, een proef te nemen van tien dagen lang. Dat gebeurde, en in dien tijd kregen onze vier helden slechts van het gezaaide te eten en water te drinken. Na afloop van den proeftijd zagen zij er echter veel beter en schooner uit dan al de anderen. Want God zegende hen. Toen zij ten slotte voor den koning moesten verschijnen en hem dienen, bemerkte deze al spoedig, dat zij in wijsheid tienmaal overtroffen de hoogst aangeschrevenen in zijn land. Zij kwamen toen in hooge eere bij het hof, vooral Daniël, die in 't bijzonder door God begenadigd werd en de gave had van God om gezichten en droomen uit te leggen.

De droom van Nebukadnézar. Dan. 2.

In het tweede jaar van de alleenheerschappij van Nebukadnézar (hij had reeds langer geregeerd) gebeurde er iets bijzonders. De Heidensche koning had een zeer merkwaardige droom. God openbaarde hem daarin het toekomstig wereldgebeuren. De droom zelf was den koning echter ontgaan; alleen had hij er een overweldigende indruk van overgehouden. De koning brandde van begeerte, den droom en de uitlegging daarvan te leeren kennen. Hij riep daarom al de toovenaars en sterrekijkers en goochelaars en wijzen bij zich om van hen gewaar te worden wat hij weten wilde. Dat was een opschudding onder de geleerden en priesters aan het hof. Zij verschenen voor den koning en verzochten hem, hun den droom bekend te willen maken; zij zouden dan wel de uitlegging geven. Maar dat was de zaak juist: de koning wist den droom zelf niet meer en als een despotisch heerscher dreigde hij met algeheele vernietiging van al de wijzen en toovenaars en al hun hebben en houden als zij hem den droom niet bekend maakten. Zij zouden daarentegen de grootste eer deelachtig worden als zij zijn bevel opvolgden. De wijzen enz. vraagden weer om met den droom zelf bekend gemaakt te worden en verklaarden, dat er geen mensch op de wereld gevonden kon worden, die anders den droom zou kunnen verklaren. Alleen de goden zouden dat kunnen, maar die leven nu eenmaal niet in het vleesch. Toen de koning dát hoorde, werd hij zeer kwaad en gaf het bevel, dat al de wijzen van Babel moesten worden omgebracht. Vs. 13 en vs. 24

schijnen met elkaar in tegenspraak, maar vs. 13 kan volgens den gr.tekst zoo gelezen worden: „En de wijzen waren als gedooden", of zooals wij zouden zeggen: „Nu waren zij kinderen des doods!" De overste der trawanten A'rioch ging met zijn ondergeschikten overal rond, om de wijzen en allen, die tot deze klassen van menschen behoorden, te arresteeren, en zoo kwam hij ook bij Daniël, die ook tot dien stand gerekend werd. Daniël gaf een wenk door te vragen, waarom die wet van den koning zoo haastig moest worden uitgevoerd. Daniël ging na uiteenzetting van de situatie door A'rioch naar den koning op audiëntie en verzocht eenig uitstel, opdat hij den koning de uitlegging te kennen gave. Het werd toegestaan. In een nachtgezicht openbaarde God toen aan Daniël de droom en de uitlegging daarvan. Geen wonder, dat Daniël den God des hemels toen loofde. A'rioch bracht met spoed Daniël voor den koning, en deze vraagde aan Daniël, of hij machtig was den droom en de uitlegging bekend te maken. Daniël ontkende dat maar vertelde van den God des hemels, zijn God, Die verborgenheden openbaart, en Deze zou den koning door Daniël bekend maken met hetgeen deze beleefd had in den droom. Vanaf vs. 29 volgt dan de weergave van den droom. Voor Nebukadnézar doemt weer op, wat hij in dien nacht had aanschouwd. Nebukadnézar had een groot en verschrikkelijk beeld gezien. Het hoofd was van goud, borst en armen van zilver, buik en dijen van koper en de voeten van ijzer en leem. Maar een steen, afgehouwen zonder handen, vergruizelde het beeld, en die steen werd al grooter en grooter en werd tot een grooten berg, die de geheele aarde vervulde. De koning zelf, bekleed met zooveel heerlijkheid en macht, was het gouden hoofd. Na hem zouden echter andere rijken opkomen, onderscheiden in macht en heerlijkheid, om plaats te maken voor een ander koninkrijk, dat God zelf tot openbaring zou brengen en dat al de andere rijken zou vernietigen, maar zelf in eeuwigheid zou blijven. Ongetwijfeld werden daarmee aangeduid achtereenvolgens het Chaldeeuwsche (Babylonische), het Medo-Perzische, het Grieksch-Macedonische en het Romeinsche rijk, en daarna zou een ongekend heerlijk Koninkrijk verwekt worden, dat eindelijk alle andere te niet doen zou en zelf in eeuwigheid zou blijven.

Nebukadnézar was verslagen. Hij liet Daniël eer bewijzen alsof hij een god ware, ja hij viel zelfs op zijn aangezicht om Daniël te aanbidden. Hij maakte hem tot een heerscher over Babylon en een overste der wijzen. Op Daniëls verzoek ontvingen ook zijn vrienden, die zoo getrouw voorbede hadden gedaan, opdat God zich aan Daniël openbaren mocht, een hooge positie. Maar Daniël bleef aan de poort des konings. Waarschijnlijk heeft dat de beteekenis, dat Daniël in de onmiddellijke nabijheid van den koning bleef wonen om hem verder van nabij te dienen. Dat ook wij maar zoo op God mogen vertrouwen en belijden: „Mijn hulp is van den Heer alleen".

D. G. B.

III

SAMENKOMSTEN VOOR CHRISTENEN EN ISRAËLIETEN.

We lezen in de bladen van een reeks samenkomsten, waarvan de eerste samenkomst op 12 Oct. j.l. onder leiding van Ds. W. van Limburgh in de Engelsche kerk op het Begijnhof te Amsterdam gehouden is.

In deze eerste samenkomst sprak Dr. K. H. Miskotte over: „Christelijk misverstand aangaande het Jodendom". En wanneer deze regels gelezen worden, is ook reeds de tweede samenkomst gehouden, Dond. 9 Nov., waar Prof. Dr. Ph. Kohnstamm dan gesproken zal hebben over: „De Psychologie van het Antisemitisme".

Deze reeks samenkomsten stelt zich ten doel, in de geest van Stanley Jones' „round table"-gesprekken te geraken tot een van hart tot hart uitwisselen van overtuigingen tusschen Christenen en Joden. Er is zoowel voor christenen als voor Joden gelegenheid tot het stellen van vragen.

Verdere sprekers zijn: op 14 December Dr. W. J. de Wilde (Den Haag) over: „De Joodsche Messiasverwachting in verleden en heden"; op 11 Januari Sir Leon Levison (Edinburgh) over: „Present-day problems of the Hebrew-Christian"; op 15 Februari Dr. W. ten Boom (Hilversum) over: „Het Zionisme in het licht van het Evangelie"; op 15 Maart Prof. Dr. H. Ph. Ehrenberg (Bochum) over: „Die Zukunft der Juden". — — — — — — — — — — — —

Mijn gedachten bepalen zich nu bij het verdeelde en verscheurde Protestantisme. Moet dat zoo maar blijven? Altijd maar zoo blijven? Moet de geest van wantrouwen zijn vernietigend werk maar blijven verrichten? En moet de rechtzinnigheid — waar eindigt eigenlijk de rechtzinnigheid en waar begint de vrijzinnigheid of omgekeerd? — ons maar voortdurend parten spelen?

Samenkomsten, in de geest als hierboven aangegeven, zouden van onschatbare waarde kunnen zijn voor de christenen in het algemeen en voor die van Nederland in het bizonder.

Stel U voor: samenkomsten, waar de christenen uit verschillende kerken elkaar ontmoeten en *geraken tot een van hart tot hart uitwisselen van elkaars overtuigingen!* 't Is om er van te watertanden! Zou dát mogelijk zijn? In óns land? Waaróm niet! Wie twijfelt is een baar der zee gelijk.

We moeten — dunkt me — dadelijk niet een te groote sprong willen wagen. Veel zou al reeds gewonnen zijn, wanneer de Vrijkerkelijken, zooals b.v. de Vrij-Evangelischen en de Baptisten, *in de geest van vertrouwen* konden komen tot een uitwisselen van elkaars overtuigingen. Laat ons eerst eens naar elkaar luisteren! D. H.

III

DE APOSTOLISCHEN, HUN GESCHIEDENIS EN LEER.

(Slot.)

De hoofdleer der H. A. Z. i. d. E. d. A. is het geloof aan de zending der *Apostelen.* Zonder dit geloof kan men niet zalig worden. Het apostelambt is „de Godgewilde plaatsvervanging van Jezus Christus in Zijn gemeente" volgens vr. 242 in het leerboek over vragen en antwoorden . . . . „Waren er steeds levende apostelen en profeten in de kerk geweest, dan zouden er niet zooveel geestelijken in de gemeente en op den kansel gekomen zijn, die Christus en het woord Gods verloochenen. Ja, waren er steeds in de plaats van de gestorven apostelen levende gekomen, dan zou het christendom niet zoo arm geworden zijn aan geestelijke gaven". (F. W. Schwarz, Apostel oder nicht. S. 46 e.v.) Maar zooals Petrus „een bijzondere plaats was aangewezen in den kring der apostelen" (248), zoo is in den „Stamapostel" als het „zichtbare hoofd in Jezus' aardsche gemeente, waarin de apostelschaar zich vereenigde" (249), „het groote licht der kennis, de diepste wijsheid, een bijzondere godskracht en geesteskracht en succes in zijn werk gegeven" (251). Deze stamapostel overtreft de apostelen uit den eersten christentijd aan beteekenis voor den tegenwoordigen tijd. De gemeente moet hem daarom „met dank aan God aannemen, want hij kan meer aan de gemeente arbeiden, als de gestorvenen door hun nagelaten geschriften". (Schwarz, blz. 46). Overal in de literatuur der „Apostolischen" leest men herhaaldelijk de bewering: „Jezus Christus in het vleesch, in de apostelen".

Het verzoenend bloed van Golgotha wordt door hen doodgezwegen; zij spreken wel van „het bloed des Lams", doch verklaren dat dit is het *Jezusleven in den gezonden Zoon van heden* (éénheids-apostelen). „Dit Lamsbloed — zeggen zij — (n.l. het leven des Zoons in de apostelen) is het, dat arbeidt tot zaligheid der zondaren."

„Het historische bloed van Jezus kan u niet dekken voor dood, oordeel en eeuwigheid. *Golgotha behoort tot*

het verleden; als wij daarheen blijven zien, zijn wij gelijk aan Lots vrouw, die ook omzag en een zoutpilaar werd; wij hebben het *Godswoord van heden noodig!*"

„Het zien op den Christus der geschiedenis, die eens geleefd heeft, baat niet; *men kan zich niet laten verlossen door een onzichtbaren Christus.*"

„Wij hebben nu Jezus te erkennen in het vleesch, dat Hij *thans* heeft aangenomen (de tegenwoordige apostelen); *daar is uw Redder en Verlosser!* De waarachtige Paaschzon schijnt in de thans levende Apostelen. Geen Christus in de lucht — maar een Christus op aarde!"

In een toespraak op 11 Jan. 1920 heeft Opziener de Vries o.a. gezegd: „Hij die het levend water geeft, ze zoeken Hem boven. Neen, het heil Gods is niet boven, is niet in het onbestemde. . . . . Voor veertien dagen kwam een broeder naar mij toe en zeide: „Nu heb ik mijn helper gevonden; hij greep mij bij de handen en zegt: „U is het!"

„Dat kan, zeide ik, want ik ben van mijn Apostel gegeven om u het heil af te dragen."

„Dat heb ik altijd wel geloofd, zeide hij, maar mijn oogen waren gesloten. Maar nu, welk een zaligheid en vreugde geniet ik. Ik heb mijn Heiland gevonden". . . . . (Men lette er toch wel op dat die gelukkige broeder nog altijd de handen vast heeft van Opziener de Vries en gezegd heeft tot hem: „U is het!" . . . .)

De Bijbel is voor hen slechts: „Het manna van den vorigen dag, *waar de wormen uitkruipen*". (Ex. 16 : 20.)

„De Bijbel is de kruik met Manna, die tot *gedachtenis* in de Ark bewaard werd; om te eten moet men elken dag *versch Manna* hebben." Dit versche Manna bestaat uit: *de openbaringen* van heden, n.l. die hunner Apostelen en Profeten.

„De *Bijbelsche* openbaringen zijn de *wormen*, die aan het geestelijk leven knagen; het Manna der *Apostelen van heden* daarentegen is het versche brood des levens. De Bijbel is gelijk aan het *verdorde hooi;* hoeveel beter is het *versche, malsche gras* van de *levende* apostelen voor de grazende kudde geloovigen."

„Luie en trage Herders drenken hun dorstige schapen met het *vuile putwater* van den Bijbel; de levende apostelen der H. A. Z. i. d. E. d. A. daarentegen geven het frisch *levend bronwater*. Met bijbelverzen en andere heilige boeken kan geen hongerige ziel verzadigd worden". Zoo zou men verder kunnen gaan.

Een hunner liederen zegt:

„'t Apostelambt is onze rots,
Waarop wij moeten bouwen;
Hij is in 't *heden* onze God
Waarop wij ons vertrouwen."

In een kerstlied staat: „Jezus zoekt ijv'rig het verdwaalde slechts door Zijn apostelambt . . . ." In een nieuwjaarslied: „Jezus in d' Apostelen was mijn ster in 't oude jaar". „Jezus in de Apostelen wil ik vertrouwen, Hij is mijn rots . . . ." „Mijn Apostel, U wil ik vertrouwen . . . ." enz. enz.

De Apostolischen probeeren den menschen de Bijbel, als het Woord Gods, afhandig te maken, om allerlei holle frazen en menschen-verheerlijking daarvoor terug te geven. De „stamapostel" Niehaus heeft eens gezegd: „Wij hebben geen apostelen, die slechts wat napraten mogen, wat de eerste en de Engelsche apostelen gesproken hebben, maar wij hebben apostelen, waarin het levende Woord van God is, en hij is geen letterknecht". „Ik had ook een Bijbel en legde die in een kast en ontdekte na eenigen tijd dat de muizen Jezus en de Apostelen hadden opgegeten. Dat is uw Jezus, dat zijn uw Apostelen, waarvoor niet eens een muis respect heeft."

De *Stamapostel* is in alle opzichten de hoogste autoriteit, hij staat boven de apostelen, uit welke kring hij voortkomt.

Het getal der apostelen is niet voor altijd vastgelegd. Dat hangt af van de tijd, waarin men leeft.

De apostel benoemt in overeenstemming met den stamapostel de noodige apostolische hulpambten. Bisschoppen, ouderlingen, leeraars, herders en priesters, evangelisten, diakenen of dienaars. Bovendien zijn er nog de profeten. Wie de gave der profetie bezit, kan in den ambtskring worden opgenomen. Een apostel, bisschop, ouderling, priester, evangelist en diaken kan tegelijkertijd ook profeet zijn. Toch weet men bij voorkomende gevallen heel goed niet gewenschte profeten kwijt te worden; profeten zijn alleen welkom, als zij bestelde arbeid leveren. Gehoorzaamheid en nogmaals gehoorzaamheid wordt verlangd.

Geen *tienden* behoeven meer worden opgebracht, zooals dat vroeger bij de Apostolischen het geval was, maar jaarlijks wordt een bepaald bedrag betaald en verder worden vrijwillige bijdragen gegeven. Niets mag worden gekocht of betaald boven een bedrag van f 60.— zonder toestemming van den apostel. De verschillende ambten, die duren zoolang „waardigheid, gewilligheid, bekwaamheid en krachten aanwezig zijn", worden niet gesalarieerd, behalve wanneer wegens het ambt het burgerlijk beroep niet meer kan worden uitgeoefend. De beslissing daarover heeft de stamapostel of de vergadering der apostelen.

De Heilige Schrift noemt drie kenteekenen der ware Apostelen, waarvan geen een op deze nieuwe apostelen kan worden toegepast.

1. De verkiezing door Christus. Paulus hecht daaraan groote waarde. (Gal. 1 : 1).

2. Zij waren getuigen van den Opgestane. (Hand 1 : 22. 1 Cor. 9 : 1). Laatstgenoemd Bijbelvers laat zien, hoe Paulus het aanschouwen van den Heere als de bevestiging van het recht, zijn recht op het apostelambt aanhaalt.

3. De Gemeente is gebouwd op het fundament der Apostelen en Profeten, terwijl Jezus Christus de uiterste hoeksteen is.

Het fundament der Gemeente is gelegd! Wij behoeven nu geen Apostelen meer!

Bij de bewerking van dit onderwerp gebruikt: Paul Scheurlen, Die Sekten der Gegenwart. Verder: Joh. de Heer, Anti-christelijke Stroomingen.

UIT DE GEMEENTEN

ENSCHEDÉ. Het is reeds geruimen tijd geleden, dat de gemeente Enschedé iets van zich liet hooren.

Thans willen we echter de brs. en zrs. van de Bapt. gemeenten iets vertellen omtrent ons werk.

Hoewel het werk in de gemeente en in verschillende vereenigingen de laatste tijd rustig en kalm zijn gang ging, hebben we thans rijke stof de Heere te danken voor de vele zegeningen, die ons deel werden.

De Heere heeft ons ook deze zomer vele open deuren gegeven, om het evangelie door middel van Openluchtsamenkomsten en zang naar buiten uit te dragen.

Zondag 22 Oct. was het voor de gemeente een echte feestdag. Enkele jonge menschen, die door middel van Openlucht- en Jongelieden-samenkomsten den Heiland hadden gevonden, beleden thans door den doop zichzelf niet meer te leven, doch Christus in volkomen gehoorzaamheid te willen volgen. Met 't oog op verschillende kerkdiensten hadden we deze gelegenheid vastgesteld op Zondagavond. Tot onze groote blijdschap was onze zaal 's avonds gevuld door ongeveer 300 menschen van verschillende kerken en kringen.

Voor deze gelegenheid hadden we Ds. K. Reiling in ons midden, die op duidelijke wijze de doop van Johannes en de beteekenis van Jezus' doop uiteenzette.

De Heere was kennelijk in ons midden. Na afloop schaarden we ons om de Tafel des Heeren en gingen tenslotte, met blijdschap in het hart en goede hoop voor de toekomst, huiswaarts.

Met 't oog op de Predikanten-vergadering, gehouden in Hengelo, hadden we de data voor onze evangelisatie-samenkomsten vastgesteld op 24, 25 en 26 Oct.

Heerlijke zegeningen werden ons deel.

Drie avonden achtereen werd op eenvoudige doch duidelijke wijze de heerlijke boodschap van verlossing gebracht. De laatste avond zag men dan ook in het openbaar, dat de macht van Satan geweld werd aangedaan, doordat enkele zielen de beste keuze deden en Jezus kozen als hun Verlosser en Zaligmaker. Ook thans blijft God nog werken en mogen we

ons verblijden, dat ook de laatste Zondagen zielen tot bekeering komen.

Het is bij vernieuwing onze leuze „Twente voor Jezus”.

Geve God dat wij ook in deze moeilijke dagen als kinderen Gods getrouw onze roeping en taak mogen vervullen. Gods naam ter eer. Onze zielen tot meerdere vrede en blijdschap en tot redding van het verlorene, totdat Hij komt.

Secr. W. WOLTERS.

N. WEERDINGE. Woensdagavond 1 Nov. hebben we onze jaarlijksche dankstond gehouden, waarmee de wekelijksche bidstonden telken jare worden ingeluid.

Eerst danken voor genoten zegeningen en dan bidden, of de Heer ons Zijn zegen wil schenken.

Ook de traditioneele dankstond-collecte ontbrak niet.

Mede door de economische toestand was de opbrengst niet zoo groot als voorheen.

Zondag 5 Nov. hadden we weer het voorrecht een zuster in ons midden te hebben, die haar Heiland wilde belijden ook in den doop.

Onze Voorg. bepaalde ons bij Hand. 17 : 11, waarnaar met groote aandacht werd geluisterd.

Na afloop van dezen dienst vierden we als gemeente nog 's Heeren Avondmaal.

Bij monde van den Voorg. werd onze zuster, die thans voor het eerst mee aanzat, hartelijk welkom geheeten. Het was een goede ure.

Met br.groeten, De Secr.

HOOGEZAND. Geliefde brs. en zrs. in Jezus. 't Is reeds weer langen tijd geleden, dat U iets hoorde uit onze gemeente. En nu schrijven we niet, omdat onze afgetreden eind-redacteur een klaagtoon aanheft vanwege te weinig berichten uit de gemeenten, maar we willen U mededeelen, dat het 5 Nov. een herdenkingsdag was voor onze gemeente. We mochten dien dag herdenken, dat de gemeente 10 jaar had bestaan. Alhoewel het nog maar 10 jaar was, konden we dit toch niet zoo laten voorbijgaan. Van de omliggende gemeenten waren afgevaardigden tot ons overgekomen en zoo mochten we zien, hoe ons kerkgebouw geheel gevuld was met brs., zrs. en vrienden. Van onzen br. Reinholtd mochten we eerst een gedachtenisrede beluisteren, waarna een dankstond werd gehouden. Na een korte pauze kreeg het samenzijn een meer feestelijk karakter. Verschillende verslagen mochten we hierna beluisteren, terwijl door de afgevaardigden een hartelijk woord werd gesproken. Zoo behooren dan deze 10 jaar weer tot het verleden. Niettegenstaande dat wij zoovele tekortkomingen hebben, heeft God ons toch rijkelijk willen zegenen.

Wij hebben een machtigen Heiland,
Die nimmer de Zijnen vergeet.

En nu maar weer voortvaren, immer voortvaren. Al komen de stormen ook dit evangelieschip slingeren, ziende op Jezus gaan we hoopvol de toekomst tegemoet. Het was niet vroeg meer, toen we van elkander scheidden met: „'k Wil U, o God, mijn dank betalen”.

Ons aller groeten, A. H.

N.B. De Bapt. gem. is te Hoogezand doch de secr. woont te S a p p e m e e r.

Wil hier s.v.p. toch op letten.

A. HOLLÉ,
Slochterstraat 85, Sappemeer.

VRIESCHELOO. Geliefden in onzen Heer en Heiland ! Even een kort bericht, hoe het ons als gemeente gaat in het dorpje Vriescheloo, in het Noorden van ons land. Gode zij dank, broeders en zusters, het gaat ons gezegend. Wel kunnen wij geen mededeelingen doen van uitbreiding, doch als gemeente worden wij gebouwd en gesticht. Zondag aan Zondag is ons kerkgebouw gevuld met een aandachtig luisterende schare. Met opgewektheid en de kracht die in hem is, dient onze voorganger de gemeente, bijgestaan door zijn gade. Wij hebben het werkelijk goed met elkander. De jeugdarbeid staat in teeken van bloei. Bij de laatst-gehouden samenkomst hadden wij geen voldoende ruimte, om ieder een behoorlijke plaats te geven. Wij gaan vol vertrouwen voorwaarts, wetende dat God Zijn Woord niet ledig doet wederkeeren. Den 27, 28 en 29 November a.s. zullen, zoo de Heer het wil, evangelisatie-samenkomsten worden gehouden waarin medewerking is gevraagd van de brs. Ds. H. Visser van Sneek en Ds. Barendregt van Emmer-Erfscheidenveen. Onze bede is, dat God hun met alle vrijmoedigheid doet spreken en hun vervulle met Zijn Geest. Wij bevelen ook deze samenkomsten in uw aller voorbede aan. God zegene al onze medeverbondenen in en buiten ons Vaderland.

Uw br. in Chr.,
H. BL., secr.

INGEZONDEN.

Leeuwarden, 13-11-'33.

Aan de broeders der U.-C.,

Met teleurstelling heb ik kennis genomen van Uw besluit inzake „De Christen”.

Wij zullen dus nu ons blad maar eens in de 14 dagen ontvangen.

Natuurlijk geloof ik wel dat allerlei dringende redenen tot dit besluit genoopt hebben, maar ik kan dit toch niet zonder een woord van teleurstelling te hebben geuit, naast me neerleggen.

Mijn opstandig hart zegt :

Laat men toch de helft van het tegenwoordige geven, *iedere week* — ze mogen wat mij betreft het allerslechtste papier, de minste inkt, de primitiefste zaak uitzoeken, en alles, wat de zaak maar goedkoop maken kan, maak het zoo min mogelijk uiterlijk, als 't moet, en zoo best mogelijk innerlijk, als 't kan máár *iedere week !*

Leer in dit opzicht van de kinderen dezer wereld :

„Gedurig aanzien doet gedenken”.

Ik moet zeggen, mijn hoop is niet zoozeer gevestigd op de U.-C. als wel op de lezers en lezeressen.

Wordt toch wakker . . . .”, vraagt *Uw blad „iedere week!”*

HUIZINGA.

ZUSTERHULP.

Gel. Zusters.

Maandag 6 Nov. hield onze afd. Zusterhulp te Den Haag haar 1e jaarverg. Deze avond droeg een eenigszins feestelijk karakter; zooals bij een verjaardag de gewoonte is. Dit was echter niet alleen de reden van onze blijdschap. Ook het feit dat het hoofdbestuur, hetwelk in onze stad vergaderde, deze avond in ons midden was, stemde ons tot vreugde.

Ons vereen.lokaal was geheel gevuld. Een 50-tal dames werden door onze presidente zr. F. H. de Ruijter—Meiner welkom geheeten. En het was ons een ware verrassing ook twee zusters van de afd. Haarlem te mogen begroeten.

Werd in de gemeente eerst gedacht dat Zusterhulp alleen voor vrouwen van meer gevorderde leeftijd was, deze avond getuigde wel dat men het *nu* begreep, dat ook jonge vrouwen en meisjes zeer gewaardeerde hulpen zijn op Zusterhulp.

Er was als altijd een opgewekte stemming. Onderwijl de zusters bezig waren aan hun diverse handwerken, welke weer dienen zullen voor de volgende bazar, wisselde zang, voordracht en toespraak elkander af.

De verslagen van secretaresse en penningmeesteresse getuigden van groote zegen.

Na de pauze kreeg mevr. Weenink—Dethmers het woord, en vertelde ons de zeer treffende geschiedenis van het ontstaan der Congo-zending.

Als wij hoorden van de groote offers, die er gebracht zijn om dat werk tot stand te brengen, dan gevoelen we ons geroepen, om mede te werken dat werk in stand te houden.

Ook hoorden we nog van het werk van onze zr. Reiling. Hoe daar inlandsche meisjes opgeleid worden, die na gebleken bekwaamheid weer naar hun dorpen terug gaan, om dan onder hun eigen volk het evangelie te brengen en de zoo dringend noodige medische hulp te verleenen. Popelt ons hart niet van blijdschap bij de gedachte dat in de korte tijd van het bestaan van *Centraal Zusterhulp* nu reeds voor *10* zulke meisjes de opleidingskosten betaald kunnen worden?

Het was een heerlijke avond. Vol moed gaan we het nieuwe vereen.jaar tegemoet. De praktijk van dit jaar heeft ons bewezen, dat onze vereen „Zusterhulp” de saamhoorigheid van de zusters der gemeente, zoowel jong als oud, bevordert. Zelfs zóó, dat het hen die nog buiten staan tot jaloerschheid verwekt.

Want bij al onze zendingsijver wordt niet uit het oog verloren : zielen te winnen voor onze Heiland.

Met zustergroeten,

A. BOITEN—Attema.
Secretaresse.

LEESTAFEL.

De Zondagsschooluitgaven van G. F. Callenbach, Nijkerk.

Wij ontvingen weer een pakket Zondagsschoolboeken van bovengenoemde firma. Nieuwe uitgaven en herdrukken.

Laat ik eerst iets over 't uiterlijk mogen zeggen. De cartoneering, zooals die firma ze 't vorige jaar heeft ingevoerd, is niet alleen bijgehouden, maar ook uitgebreid tot op boekjes van 30, 35 en 40 cent. Ook die boekjes hebben nu een rugtitel en zien er zóó smaakvol uit, zoodat zij reeds het jonge kind nopen zullen om er zuinig mee te wezen.

Wat de nog lagere prijzen aangaat, staat men beslist verwonderd over wat de firma biedt in prijzen van 8—25 cent.

Vele van die boekjes zijn dit jaar 20 cM. breed bij een lengte van 15 cM. wat ze een modern cachet verleent. Ook de omslagen zijn meest in moderne, harde kleuren gehouden. De bladzijden in twee kolommen verdeeld, wat het lezen voor beginnelingen vergemakkelijkt.

Over 't algemeen zijn de boeken voor 't luttel aantal centen bepaald groot van omvang en zoowel wat den omslag aangaat, alsook de teekeningen in den tekst smaakvol en modern uitgevoerd.

Ik ben er van overtuigd, dat ook onze Zondagsscholen met veel voldoening van deze uitgaven kunnen gebruik maken. Wat de inhoud aangaat, die is als andere jaren. Op ons als ouderen maken de verhalen wel eens een ietwat kunstelijken indruk. Maar 't kind zal daar over 't algemeen nog geen last van hebben.

Daarentegen moet ik prijzen in deze uitgaven, dat bijna in elk boek evangelie gebracht wordt. Verhalen van verkeerd doen en 't weer goed maken, van boos worden, maar niet boos blijven, van redding uit nood, van opoffering van den een voor den ander, zijn 't allemaal. Maar overal breekt de Geest van Jezus door, zoodat ze ons in de voorgevoerde beelden doen zien. Dat verkeerd doen heusch goedmaken eischt, maar dat dat alleen kan geschieden in 's Heeren kracht. Dat men wel boos kan worden, maar dat de Heiland het is, Die eischt dat we weer vergeven.

Wie aandachtig die verhalen doorleest vindt soms veel meer christelijke praktijk er in verwerkt, dan in menig dogmatisch leerboek.

Laat mij nu nog op een paar bizonder mooie boekjes de aandacht mogen vestigen.

Voor de kleinen: A. Kappers, „*'t Was toch gezien*". Een allerliefst boekje om aan kinderen van b.v. 5 of 6 jaar voor te lezen, terwijl onze beginnelingen 't graag zelf zullen lezen. Menige moeder kan van de moeder van „Tommy", de held van 't verhaal, leeren. 't Kost 20 cênt. Voor wie zulke kleinen heeft en ze op een rustige Zondagmiddag wat wil voorlezen, is 't boekje meer dan een gulden waard.

„*Zoo'n Brombeer*" van Riek ter Braak is net zoo duur maar niet half zoo goed. Omdat het in deze serie is te vinden, denkt men met een boekje voor kleine kinderen te doen te hebben, en 't handelt over een meisje van 14 jaar. De grootste fout van dit boekje is m.i., dat het op een verkeerde plaats in de catalogus staat. Wat er in geboden wordt, is wel aardig maar toch niet origineel.

't Zelfde geldt ook voor het boekje „Voor Klaas en voor mij", door R. W. van Asch. Wel komt daar een klein meisje in voor. Maar 't boekje is niet kinderlijk, tenminste niet voor een leeftijd van 7—10 jaar, zooals aangegeven is.

Voor de kleineren beveel ik bepaald aan:

Een held, door W. G. v. d. Hulst.

't Was toch gezien, door A. Kappers.

Van een klein meisje en een groote klok, door W. G. v. d. Hulst.

De kijkkast van Toon en Tijs, door Marija.

Toen Moeder ziek was, door J. de Liefde (al lijkt mij ook de grootmoeder in dat boekje onpsychologisch geteekend.

De angst en de moed van een teer meisje als Bientje is, zijn m.i. heel goed weergegeven.)

Voor de grooteren:

Alles wat van Menkens-v. d. Spiegel en van W. G. v. d. Hulst is. Deze schrijvers zijn echte kenners van het kinderleven en hun verhalen hebben nooit iets zoetigs of verwrongens. Op de goede momenten valt bij hen 't evangelielicht in hun verhaal.

Het Joodje, door Regina van der Hanne Veldman, 90 cent; jongensboek.

Van een schooljongen in Batakland, door Renes Boldingh. Enz., enz.

A. P. BARENDREGT,
Red. Kindervriend.

MEDEDEELINGEN

Ontvangen Giften voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden.

van v. d. H. te V.	f 10.—
„ N. N.	f 1.—

Hartelijk dank.

J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

CORRESPONDENTIE

Een enkele broeder maakt de vriendelijke opmerking, dat z.i. de rubriek „aan zeer stille wateren" aan Schriftbeschouwing gewijd moet blijven. Dit zal ook geschieden! Een enkele uitzondering bevestigt m.i. ook hier de regel.

E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 24 November 1933 No. 2315 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

VOOR TREURENDEN.

Hoe ziet uw oog zoo dof, terwijl 't
gewis zou stralen,
Als Jezus eens besloot om tot u neer
te dalen
En fluisterend' in uw oor: Geef Mij
uw zorg en leed.
Welaan, geloof, — gij moogt 't —
dat Hij dat werk'lijk deed.

Hoe klinkt uw stem zoo droef, als war'
uw hoop verloren,
Omdat het anders ging dan gij 't u
hadt verkoren?
Maar immers staat 't voor u als kind
des Vaders vast,
Dat Hij u leidt en juist u geeft, wat
voor u past.

Hoe klopt uw hart zoo bang? Heeft
God u dan vergeten,
Of, vergaat gij uw God? Dat dient
ge toch te weten.
In elk geval: dat hart kan en zal
rustig slaan,
Zoodra 't gelooft: Met God kan 't
mij niet kwalijk gaan.

Hoe hijgt uw borst zoo snel? Waar
zoudt gij toch voor vreezen,
Als God uw heil, uw hulp, uw toeverlaat
wil wezen?
O, vraagt uw angstig hart: Leeft dan
uw God niet meer?
Zie, zie op Hem en bid: Mijn God,
zie op mij neer.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

Petrus en Johannes tezamen.

Petrus nu en Johannes gingen tezamen op naar den tempel omtrent de ure des gebeds . . . . .
Hand. 3 : 1.

Petrus en Johannes tezamen!

Zij hadden elkander gevonden in den Geest huns Heeren.

Niet altijd waren zij zulke goede maatjes geweest. We hebben ze gekend als mannen, die blijkbaar elkander niet verstonden: Petrus, de practicus, de gulhartige, met een druppel eerzucht in het bloed, ja, en een goeden druppel ook. En Johannes, de peinzer, de dichter met een niet minder grooten druppel eerzucht in het bloed. Hoe vaak toch was het gebeurd, dat de een over den ander struikelde. Des te dichter zij meenden de wederoprichting van het Koninkrijk aan Israël te naderen des te vinniger brandde in hun harten het vuur van de afgunst. Toetst de eerste plaats de candidaten niet op hun bedorvenheid? En de tweede op hun waarachtige grootheid? Die eerste plaats bij den Christus Gods maakte het wel duidelijk, dat de beide apostelen meer dan één meester gehoorzaamden.

En nu zijn ze zoowaar bij elkaar, Petrus en Johannes! Wat een ontroerend, zielverheffend schouwspel bieden zij ons. Vroeger was het: Simon Petrus en Andreas en Jacobus en . . . Johannes. En thans gaan de eerste en de vierde apostel echt broederlijk arm in arm, want zij hebben elkander gevonden! Zij treden naast elkander voort op den weg naar den Tempel, ondergebracht in dien eenen, machtigen Vriend en Zaligmaker, Christus, de Heer. Geen wonder dat zij in den rijken overvloed van blij en dankend goddelijk leven geloof hebben voor een armen kreupele en dezen een voorrecht schenken, dat een schaduwbeeld is van de kostelijke werkelijkheid, die zijzelve mogen bezitten.

* * *

Petrus en Johannes *tezamen!*

Wat zijn de afstanden soms ver onder ons!

Het is waar, de kerkwanden staan slechts eenige meters van elkaar, maar het is heusch niet minder waar, dat de scheiding, die er wel eens ligt tusschen buren in dezelfde bank zelfs met een verrekijker niet overzien kan worden.

Leden van dezelfde gemeente. Buren in dezelfde bank. Gescheiden en veel verder dan indien zij vreemdelingen tegenover elkander waren!

Wij moeten tezamen over den weg treden: tezamen opgaan naar het bedehuis; tezamen den dood des Heeren gedenken; tezamen voor onzen Zaligmaker neerknielen.

O, welk een rijkdom heeft God in dat enkele woordje tezamen niet neergelegd! Waar vergaderd wordt in den naam van Jezus, met andere woorden, waar Zijn vrienden in Zijn zoeten naam *tezamen* zijn gekomen, daar krijgen zij de beschikking over den sleutel van al de schatkamers van den Heer des hemels en der aarde.

En waar diezelfde vrienden van Jezus Christus tezamen opgaan, de Petrussen onder hen met de Johannessen en de Pieternella's met de Johanna's, daar wenden zij zich onderweg met onweerstaanbare broederlijke genegenheid en met een geloof, dat van wankelen niet wil weten tot hun medemenschen en in het bijzonder tot degenen, die veel en zelfs meer hebben verzondigd, en nemen ze bij de hand om ze tot Jezus te leiden, die Zijn tegenwoordigheid beloofd heeft op de plaats der samenkomst. Velen kunnen immers alleen op een beddeken gered worden!

Leden onzer gemeenten, hebt gij elkander misschien wat te belijden? Zoudt gij voor elkaar niet de minste willen zijn? Moet de wolk van den zegen, dien God als een milden vloed op Zijn kinderen en op ons gansche volk wil doen neerkomen, nog langer worden tegengehouden?

Dat onze Petrussen en Johannessen elkander vinden.

Dat wij allen elkander vinden.

Hoe dieper de bindster buigt, des te meer halmen vergadert ze tot een garf.

De hemelschuren moeten gevuld worden.

Laat ons buigen, altijd maar weer buigen.

Buigen voor onzen Heer en Heiland.

Buigen voor elkander.

En het is ons een levensbehoefte om te buigen voor de pelgrims dezer wereld ten einde ze te doen opspringen van vreugde in God.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Een taak voor den heer des huizes. Te Winterswijk heeft onze Overheid een demonstratie gegeven van een bombardement uit de lucht. Dat had ten doel de bevolking te leeren hoe ze zich daartegen kon beveiligen. Kelders en gasmaskers zullen ons en onze kinderen in die ure van een wissen dood moeten redden. Nu wordt echter verklaard, dat bij een aanval uit de lucht gas- en brandbommen tegelijk zullen worden uitgestrooid. En waarom zou men dat niet doen, als men toch dood en verderf wenscht te zaaien? „Daarom" — zoo zegt „Kerk en Vrede":

> „Daarom kon men onlangs in de bladen het fraaie advies lezen: De huisheer zorge bij een aanval, dat zijn huisgenooten spoedig in goed afgesloten kelders zich opbergen, maar zélf blijve hij op zolder om eventueele brandbommen onschadelijk te maken. Dus, de huisheer mag op zolder met zijn onvoldoende gasmasker (als een gasmasker voldoende was hoefde men niet in de kelder!) desnoods stikken. En als daarna de brandbom komt, brandt het huis boven de kelder af en wordt men levend begraven."

Terecht laat het blad er onmiddellijk op volgen:

> „De vragen en moeilijkheden vermenigvuldigen zich, hoe meer men er over nadenkt".

Wij begrijpen dat onze Overheid zich in een ontzettend moeilijke positie bevindt, maar kunnen het niet anders inzien, dan dat het tenslotte beter is zich op God te verlaten, dan aan dit bedrijf mede te doen. Ik vind het ontroerend, dat deze verschrikkelijke dingen als de dooding van een bevolking door vergassing zonder protest aanvaard worden, en men zich daarop inricht. Het schijnt, als het om deze gruwelen gaat, waarop de wereld zich kalmweg voorbereidt, er een soort fatalisme over de zielen komt. Anderen zeggen dat door dit zoo rustig spreken over een aanvaarden van de dingen een „vergassen" van de gewetens plaatsvindt. Vreemd echter is het — zeer vreemd — dat. als een christen tegen deze dingen opkomt sommigen er aan schijnen te twijfelen of hij wel zuiver op de graat is! En dit omdat ook nietchristenen — en dan natuurlijk op hún manier, vragen, waar het zoo naar toe gaat met de wereld?

Zendings-vruchten. De Zending der Amerikaansche Baptisten kan van goede gevolgen gewagen. In een dorp in Burma konden in Februari 353 zielen worden gedoopt. — In Assam, hoog in het Himalajagebergte werd de jaarlijksche Conferentie bezocht door 4.000 personen. Op dit zendingsveld is elke vierde volwassene geloovig. Er werden in het vorige jaar 536 zielen gedoopt. — In Belgisch Congo werden 4.000 personen onderzocht op hun geloof en 1.000 tot den Doop toegelaten. De anderen worden nader onderricht.

Wie heeft ervaring? Over de nieuwe Oxford-beweging — misschien beter bekend als de Groep-beweging of Buchman-beweging — hebben we in deze rubriek al een en andermaal geschreven. Zooals elke belangrijke beweging, vindt ook deze geen onverdeelde instemming. Dat is niet erg. Wij kennen ze slechts uit de boeken en kranten, vooral uit de eersten. En wat we er van gelezen hebben heeft in ons hoop en verwachting gewekt. Men heeft bezwaren tegen haar dogmatische onbelijndheid. Dat kan echter voor ons, Baptisten, niet zoo zwaar wegen, wijl wij de dogmen niet geringschatten, maar anders waardeeren dan de Orthodoxie. Wij leggen nadruk op de werkelijkheid, die in Christus openbaar en voor ons ontsloten is. Waar de Groep-beweging dat ook doet, acht ik deze beweging en het Baptisme wat geesteshouding, geestelijke instelling betreft, aan elkander verwant.

Wat ik nu graag zou willen weten is dit: Niet, hoe deze beweging dogmatisch gezien, moet worden beoordeeld, maar wie door persoonlijk contact, geestelijke ervaring opgedaan heeft? Volgens de boeken — en ze moeten echt zijn! — gaat van de beweging een groote levenvernieuwende kracht uit. „Levensvernieuwers" is de eerenaam, die de leiders der beweging hebben ontvangen.

Liefdemaal en Groepbeweging. 't Moet me wel van het hart, ik heb altijd veel van liefdemalen gehouden! Niet alles wat daar geboden werd, voelde als echt aan. Niet alles wat ik daar gehoord heb, maakte op mij den indruk doorleefde waarheid te zijn. Maar menigmaal beluisterde ik geschouwde werkelijkheid van hooger orde en zag de genade vernederende en reddende voor mijn zielsoog verrijzen. Het onechte is altijd akelig, maar het hemelsch echte verkwikt. Een samenkomst van de Groepbeweging schijnt mij te zijn als een liefdemaal, maar dan zonder consumptie en zonder gezang. Het oud-christelijke liefdemaal, dat wij in onze „liefdemalen" herboren zagen worden, herleeft daar dan in anderen vorm. Want getuigenis geven schijnt op een samenkomst van een „Groep" wel het voornaamste te zijn. Getuigenis geven: spreken van zonden, van e i g e n zonden, concrete zonden, en van de vergiffenis die als antwoord daarop geschonken wordt door Christus.

„De morgenwake". Tot de leefregels, die de aanhangers van de „Groep" volgen, behoort ook het waarnemen van de morgenwake, d. w. z. het des morgens vroeg alleen zijn met God en een zekeren tijd doorbrengen met bijbellezen, gebed en *luisteren*. Dat laatste is het verrassende. Het luisteren wordt in deze kringen van heel groot gewicht geacht. Ongetwijfeld terecht. Een psalmregel zegt:

> Merk op, mijn ziel, wat antwoord God u geeft,
> Hij spreekt gewis tot elk, die voor Hem leeft.

Dat aan ons spreken tot God het luisteren naar God gepaard moet gaan, is een zaak, die eigenlijk van zelf spreekt. De Groep-vrienden oefenen zich in dat luisteren, en gelooven bepaalde, duidelijke aanwijzingen te krijgen. Dat hieraan een groot gevaar verbonden is, zijn zij zich wel bewust en geven daarom zekere regels voor het toetsen dier „leiding." Maar als men het N. Testament doorleest, vooral de Handelingen, krijgt men wel den indruk dat „door den Geest geleid worden", toen meer als werkelijkheid gevoeld werd dan nu vaak. Daarom zouden we ook graag eens willen hooren of er onder onze lezers iemand is, die ervaring heeft opgedaan aangaande het „leiding zoeken" en „leiding ontvangen" op de wijze, als dat bij de Groep gebruikelijk is?

Boeken over de z.g.n. Buchmanbeweging. In onze taal zijn, voor zoover mij bekend, nog geen oorspronkelijke, uit deze beweging geboren werken verschenen. Vertaald zijn verkrijgbaar:

Alleen voor zondaars.
Hij, die komt.

Of het werk: „Een ding weet ik", al in het Nederlandsch verschenen is, is mij ontgaan.

Moge de Geest des Levens zich ook in onze gemeenten openbaren met kracht!

L.

III

INDRUKKEN
van de elfde predikantenvergadering (4).

(Slot.)

En nu het slot. Dat wil niet zeggen, dat ik dan alles zou besproken hebben, wat er op die vergadering is geboden. O neen! Onder meer kwam de bespreking ook nog op de houding, die wij brs. predikanten zouden innemen, indien soms hier of daar een tweede gemeente door scheuring zou ontstaan. Wij beloofden elkander plechtig en lieten het onder een formule in onze notulen opnemen, dat wij ons met een zoodanige groep of gemeente niet zullen

inlaten, alvorens de U.-C. een gunstig advies in die richting gegeven heeft.

Dit is ongetwijfeld een stap in de goede richting, daar onze geschiedenis ons leert, dat zulks wel eens geschied is.

Een interessant punt op de agenda was zeker wel „De mededeelingen over de Buchman- of Oxford-beweging". Br. Jeronimus was de inleider. Hij vertelde ons, wat hijzelf had meegemaakt tijdens een House-party te Paterswolde. Genoemde broeder recenseerde niet gunstig. Volgens hem spant men in die beweging 't paard achter den wagen inplaats van er voor. Men zoekt eerst heiliging en wil 't maar eens lijdelijk aanzien, of 't ook tot verlossing komt. De rechte weg is echter eerst verlossing, dàn heiligmaking. Zijn mededeelingen bevredigden niet allen, maar waren in elk geval wel zoo interessant, dat velen van ons zich voornamen ook eens te probeeren een gelegenheid te verkrijgen om zoo'n House-party bij te wonen.

Zoo naderde het uur van scheiden. We hadden twee volle dagen vergaderd, en hadden er best nog twee dagen aan willen verbinden, ware het niet dat eigen werk riep.

Het afscheid was hartelijk. Men kon het merken, alle broeders waren verblijd weer een paar dagen samengeweest te zijn. We gingen den arbeid weer in, met het weten van verbonden te zijn in Jezus, in één werk en in de liefde.

A. P. BARENDREGT.

DE ALCOHOL EN HET KIND.

De volgende opmerkingen van mevr. dr. D. van Dorp—Beucker—Andreae, directrice van een kindersanatorium, hebben ook onze volle sympathie: „Wie alcohol aan een kind geeft, hoe weinig ook, brengt hem onvermijdelijk schade toe, al is deze niet in cijfers te geven. Naast andere weefsels wordt vooral het bij kinderen zoo uiterst gevoelige hersenweefsel benadeeld en des te meer, naarmate het kind jonger is. Dat alcohol, door de zuigeling met het zog, of voor de geboorte met het bloed der moeder opgenomen, verre van onschadelijk is, ligt voor de hand. Ook indirect, doordat vader of moeder drinkt, doet de alcohol onnoemelijk veel kwaad aan de kinderen van ons volk: — aan hun gezondheid —, o.a. door vergrooting der kans op tuberculose door onvoldoende voeding en verzorging, — aan hun verstand —, door verwaarloozing der opvoeding, — aan hun ziel —, de alcohol is een der voornaamste oorzaken ervan, dat vele kinderen moeten opgroeien niet alleen in armoede, maar ook in de ruwste, meest verdorven omgeving. Niet slechts misbruik, ook z.g. matig gebruik thuis, kan door het voorbeeld voor het kind noodlottig zijn. Veel noodeloos lichamelijk en geestelijk kinderlijden wordt veroorzaakt door de gevolgen van onze drinkgewoonte. In onze kinderziekenhuizen en sanatoria wordt men daar helaas vaak aan herinnerd. Kon ieder slechts even oplichten den sluier, die al dat lijden van duizenden stumpers bedekt, geen weldenkende zou den alcohol nog als genotmiddel willen gebruiken."

D. H.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Indrukken van onze eerste Jeugddag 1933-'34 in Zuid-Oostelijk Groningen.

't Was een goedgeslaagde Jeugddag!

Wat onze jongeren beginnen, beginnen ze goed. Wat voor een belofte en verwachting voor de toekomst schuilt daar niet in!

Deze eerste Jeugddag 1933-'34 was met opwekkingen begroet. En in een opgewekte stemming waren de jeugdigen bijeen. Wel daardoor, zooals 't tot uiting kwam in 't eerst gezongene lied, dat „in de Heer" ons hart voldaan, vol levensblijdschap is. 't „Buiten U, o Heer, kan mijn ziel niet leven" is 't, wat ons als jeugdigen samenbracht en tot opgewektheid dreef. De leider van de middagvergadering, Ds. J. Hekhuis van Muntendam, schetste dan ook treffend ons gevoelen en wist 't in de juiste banen te behouden met zijn toeroep: „Verblijd u in de Heer". Wij behoeven niet te zingen en te springen, wij gebruiken geen kunstmatige opwinding om buiten onszelf te geraken en zoo in God, in de Heer te komen. Immers alleen door 't „tot ons zelf" komen zijn we gevonden door God en door Hem in Hem verplaatst. Door dit zijn in God, in de Heer verblijden we ons — meer: verblijden we ons *altijd*, omdat de Heer de bron van vreugd is voor de jeugd. Daarom zongen we ook uit harte-overtuiging „Verblijdt u in Jezus, uw Heer".

De belangstelling voor deze Jeugddag was groot. Dat doet ons voor de toekomst veel verwachten! We hadden eveneens hoog bezoek. De voorzitter van de N.B.J.R. was aanwezig om 's avonds de leiding op zich te hebben en de secr. van de N.B.J.R., Ds. L. de Haan van Utrecht, had de afstand toch niet te groot geacht om de N.B.J.R. te kunnen vertegenwoordigen en om — volgens de verheven uitdrukking van de voorz. — „zijn vriendelijk aangezicht te laten lichten" over de vergadering. Tegelijk begroette Pekela in dezen de oud-voorganger. Bovendien werd een „oud-zoon" van een ander oud-voorganger en wel br. Piet Kuipers verwelkomd, evenzoo de Unie-evangelist-huisbezoeker br. K. Brongers. Belangstelling en meeleven uitte de jeugdkring in Foxhol door geschreven wenschen. Het doet zoo goed en 't is zoo zegenrijk te weten en te ervaren, dat met onze Jeugddagen meestrijdt 't groote getal van eensgezinde N. B. J. B.ers!

Onze jonge menschen hebben zich kranig gehouden. Onze verwachtingen zijn vervuld. Jeugd, ga zoo voort! Altijd trouw dat doen, wat van u gevraagd wordt, dan kunnen we metelkaar veel tot stand brengen, dat dienstig is tot eer van onze Koning Jezus en dienstig voor de redding van onze mede-jeugdigen, die nog buiten Christus leven. Duet, voordracht en opstel getuigden van de werkwil van onze jongeren. En de korreltjes humor, die door jeugdige vroolijkheid en scherpzinnigheid uitgestrooid werden, waren gepaste afwisselingen van de blijde ernst. Wie hartelijk lachen wil, en 't onmogelijkste van 't onmogelijke wil meemaken, die kome op onze Jeugddagen: daar toont u de bespreking, dat soms 2 herders door één enkele bok geleid en op 't goede spoor gebracht moeten worden!

De improvisatie's waren eenvoudig prijzenswaardig. Daar leert men de „redenaars en dominé's — ook vrouwelijke! — onder de kansel" kennen. Dit improviseeren is voor allen toegankelijk en gemakkelijk, omdat wij Baptisten 't standpunt huldigen: men mag en moet niet meer zeggen dan men weet!

De avondvergadering trok nog meer jeugdigen. De leider, Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal, gaf eerst aan de jeugdige gemoederen, die vol waren van dank en gebed, gelegenheid om daarvan blijk te geven. Zoo kon de zegen van God komen en ontvangen worden. 't IJverige werken en bidden van onze jongeren is niet in 't minst de grond voor deze goede dag. Opstel, voordracht en zang waren het bewijs daarvan. 't Zangkoor toonde, dat kunst en heilsverkondiging één geheel kunnen vormen.

Actuëel was 't, waarop de vertegenwoordiger van de N. B. J. R. ons heenwees. Onder 't thema „gezag en macht" stelde hij er ons mee in kennis dat

1e er onderscheid is tusschen gezag en macht;

2e gezag meer is dan macht;

3e de breuk tusschen gezag en macht ophoudt in God. Want 't gezag van God is absoluut. Wij zijn blij met de roep om gezag, maar 't gevaar is er, dat men een of ander gezag, b.v. staatsgezag, verabsoluteert, verafgoodt. Men wil en moet dit dan met machtsmiddelen handhaven. Daarin ligt juist de zwakte van zoo'n gezag. Mag evenwel macht noodig zijn: 't moet slechts middel blijven. Daardoor zijn anderzijds vele niet aan 't gevaar ontkomen, dit middel, de macht, te verafgoden. Maar

machtsverafgoding is ontkenning van 't gezag. Daarom is de roep naar de sterke man onchristelijk. Wij hebben geen behoefte aan de sterke man. Want Jezus is de Sterke Man. Door Hem houdt de breuk tusschen gezag en macht op. Hij behoort dan ook in staat en maatschappij, in gemeente en huisgezin de verhoudingen te regelen. „Wij kennen en erkennen niet de macht der kerk, maar 't gezag van Jezus" was de beaming door de voorzitter.

Daarom konden en kunnen wij jeugdigen, bij afwijzing van al 't menschelijk beperkte „Hou zee", de roep laten schallen: „N. B. J. B. Hou zee!"

Dat waren de laatste klanken van deze jeugddag. Zoo blijve het! Want de ons verbindende en ons stuwende naam is de naam van onze Sterke Man: Jezus, dien wij belijden, voor wien wij lijden en met wien wij strijden.

Deze naam is 't ook, die ons weer vereenigt voor de 2de Jeugddag op Dinsdag 12 Dec. in Vrieschelo. Laat 't dan op die dag in de natuur krakend vriezen, dat weerhoudt ons niet, want in Vrieschelo zijn we vries-loos, daar in ons de liefdegloed voor Jezus brandt en uit ons deze warmte straalt!

T. J.

N. B. J. B. Zendingsactie.

In aansluiting op de in „Jong Leven" d. d. 15 Nov. gedane verantwoording, volgt hier nog een opgave van na 9 dezer binnengekomen gelden: *Stadskanaal* f 14.50; *Den Haag-Oost* f 2.60; *Heerlen* f 1.—; *Eindhoven* f 8.80; Totaal nu f 235.62.

Ongetwijfeld spijt het genoemde milde gevers, dat hun gaven niet in J. L. vermeld staan, noch de thermometer daar deden stijgen. Leest, vrienden Penningmeesters, het in dat blad aan U gedane verzoek en neemt het ter harte. Ik wacht op Uw gave zéér, zéér gaarne, maar de drukker heeft niet zoo den tijd. De stand van onze Zendingsactie over de maanden Sept.—October is dus gunstiger dan de thermometer in J. L. aangeeft. Ja de mogelijkheid bestaat zelfs dat er bij sommigen nog geld van die maanden *in* de bus zit, want nog niet allen zonden bewijzen van toewijding. Die vrienden te . . . . (vult U zelf maar in) moeten nu niet al te conservatief zijn, niet al te vasthoudend. Geld moet rollen, zij moeten het verzamelde aan 't eind der maand wegzenden, in dit geval hun liefdeoffers openbaar maken ter bemoediging van het geheel, dat is *onze* Zendingsactie.

Gedachtig aan het spreekwoord: „Leeringen strekken, voorbeelden wekken", verwijs ik U naar bovenstaande — en bizonder naar de in J. L. gegevene — verantwoording.

Spek de bus!

Giro 223785. G. PLANTING.
Amsterdam, Lutmastr. 170.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De jongelingen in den oven.

Dan. 3.

Les voor Zondag 10 Dec. 1933.

De oprichting van het gouden beeld. Vs. 1 en 2.

Wij herinneren ons, dat de koning Nebukadnezar gedroomd heeft van een kolossaal beeld, en dat Daniël hem door Gods gave dien droom heeft uitgelegd. Misschien dat Nebukadnezar door dezen droom op de gedachte gekomen is, nu ook werkelijk een beeld op te richten. Hij maakte het niet letterlijk zelf, maar liet het door zijn kunstenaars vervaardigen. Het was een afgodsbeeld in menschengestalte, dus niet een standbeeld van den koning zélf. Het had een oogenblik geschenen, alsof Nebukadnezar van plan was den waren God te aanbidden, maar dat had niet lang stand gehouden. Onder zijn scepter waren vereenigd allerlei natiën, elk met een eigen godsvereering, met een eigen godsdienst. Maar de wereldheerscher heeft zeker geoordeeld, dat eerst dán de eenheid van zijn rijk bevestigd was, wanneer ook in de godsdienstige dingen, in het hoogste van het leven, zijn onderdanen bogen voor zijn wil en eenparig zijn godheid dienen zouden. Daarom liet hij dit gouden beeld maken in het dal Dura. Het was een beeld van den god Bel. Het is een andere vorm voor den naam Baäl d. w. z. Heer, meester, bezitter, eigenaar. Het moet werkelijk een kolossaal beeld geweest zijn, en ook geweldig kostbaar, denk maar eens in, van goud en dan zestig ellen hoog en zes ellen breed. Alle grooten in het land kregen bevel om te verschijnen bij de plechtige inwijding van het beeld. Al zijn onderdanen beval hij, om op een door verschillende muziekinstrumenten gegeven teeken, neder te vallen voor het beeld, dat hij gemaakt had.

De inwijding. Vs. 3—7.

Alle hooge ambtenaren en landvoogden en wethouders en raadsheeren en schatmeesters ja, allen, die in hoogheid gezeten waren, gaven gehoor aan het bevel en kwamen op den dag der inwijding voor het beeld bijeen. Evenals de Egyptenaren, waren ook de Babyloniërs een volk, dat veel van muziek en zang hield. Verschillende instrumenten worden genoemd, en bovendien weerklonk daar nog allerlei soort van muziek. De huldiging, die de koning voor zijn gód bij de groote nationale feesten eischte, werd voor de ambtenaren en de onderworpen volken beschouwd als te zijn een proeve van onderdanigheid tegenover den koning. Want de overwinning van een Heidensche koning uit die tijden kwam overeen met een overwinning tevens van de goden, die door die overwonnen volken werden aangebeden en gediend. Oppositie tegenover de rijksgoden werd precies gelijk geacht als vijandschap tegen het rijk zélf. De gedwongen vereering voor de rijksgodheid werd daarom beschouwd als een eisch voor instandhouding van het rijk. Wie zou weigeren de verschuldigde eerbewijzen voor de rijksgodheid te brengen, zou in den brandenden oven geworpen worden. Ongetwijfeld wordt hier een smeltoven bedoeld, waarin van boven een opening was om daarin allerlei, brandstof en smeltmateriaal, te werpen, terwijl op zij eveneens een opening was, waardoor men asch en slakken kon verwijderen en waardoor men ook binnen in den oven kon zien. In die ruwe tijden werden meermalen misdadigers en ook wel krijgsgevangenen van boven in zulk een smeltoven geworpen, waar zulke menschen in een minimum van tijd verbrand waren. Wellicht doelt Jer. 20 : 22 daar ook op.

De aanklacht tegen de metgezellen van Daniël. Vs. 8—12.

Chaldeeuwsche mannen, dus het behoeven juist geen Chaldeeuwsche priesters of wijzen te zijn, kwamen met een aanklacht voor den koning over de Joden, die het bevel van den koning niet hadden opgevolgd. Genoemd worden de namen van Sadrach, Mesach en Abednego, die „niet acht geven op 's konings gebod, die zijn goden niet eeren en die het gouden beeld niet aanbidden, dat door den koning is opgericht." Het lijkt misschien wel vreemd, dat Daniël zelf hier niet bij betrokken wordt. Hoewel het niet absoluut vaststaat, welke de reden daarvan is, kunnen wij enkele redenen wel vermoeden. Daniël stond nog te vast in den gunst des konings, dan dat men het durfde wagen, hem aan te klagen, bovendien was hij als hoofd van de magiërs, van de wijzen, misschien vrijgesteld om juist aan te bidden en mocht hij misschien enkel toeschouwer zijn. Ook moet niet vergeten worden, dat volgens Dan. 2 : 46 Nebukadnezar voor zijn, Daniëls, aangezicht was nedergevallen en hem als god had aangebeden. Daniël werd daarom evenals Nebukadnezar als god vereerd.

De eisch tot afval van Jehovah. Vs. 13—15.

Uit de woorden van den koning spreekt zijn groote grimmigheid tegen de overtreders. Nebukadnezar spreekt van den opzet, waarmee het brengen van de verschuldigde eerbewijzen geweigerd is. Als hooggeplaatste ambtenaren had men van hen kunnen verwachten, dat juist zij tegenwoordig zouden zijn geweest. Zij worden nogmaals in de gelegenheid gesteld, alsnog de eerbewijzen te brengen. Dan zullen zij den vuurdood ontgaan. Wie is dan de God, die uit de hand des konings verlossen zou? Sadrach,

Mesach en Abednego geven een heerlijk, geloovig en moedig antwoord. *„Wij* hebben niet noodig u op deze zaak te antwoorden." *„Onze God* zal ons verlossen" zoo luidt de moedige belijdenis. Vs. 16—18. Maar ook al geschiedde dit niet, zij zullen in geen geval Babels goden aanbidden.

De terechtstelling. Vs. 19—23.

De koning wordt in grimmigheid ontstoken en beveelt, dat de oven zevenmaal heeter gestookt moet worden dan anders. Zeven was bij de meeste Oostersche volken het getal van volkomen vergelding en genoegdoening. De koning was zóó kwaad, dat men zich zelfs niet den tijd gunde om onze drie helden hun ambtskleederen uit te trekken, met kleederen en al werden zij in den geweldig heeten oven geworpen. Wegens de bedreigde straf was de oven reeds heel heet gehouden en had men zeker brandstof genoeg in voorraad gehouden, zoodat, zoodra een ijlbode van den koning kwam, onmiddellijk zeer veel brandstof in den oven geworpen werd. De oven was zóó verschrikkelijk heet gestookt, dat de mannen, die met de gevangenen naar boven gegaan waren om hen in den oven te werpen, zélf door de opvliegende vonken en vlammen gedood werden.

De verlossing uit den oven. Vs. 24—26.

De koning was zoo kwaad, dat hij zelf tegenwoordig had willen zijn bij de terechtstelling. Hij zat daarbij in de nabijheid van één der zijdeuren, terwijl zijn raadsheeren, zijn ministers rondom hem stonden. Hij wilde zich overtuigen, hoe spoedig de drie martelaren tot asch zouden zijn vergaan. Maar die drie martelaren waren veilig in Gods hand. In de Apocryphe boeken komt ook voor het gezang van de drie mannen in den oven, waarin zij God verheerlijken. De koning was zóó ontdaan over hetgeen hij aanschouwde dat hij haastig opstond van zijn zitplaats en opgewonden tot zijn ministers rondom hem sprak. Toen deze verzekerden, dat er slechts drie mannen in den oven geworpen waren, sprak de koning het uit, dat hij ze los en ongeschonden zag wandelen in de vuurzee, vergezeld van een vierde, die op den koning den indruk maakte, een zoon der goden te zijn. Vol ontzetting treedt de koning nader en roept ze bij name, om uit te treden. Nu noemt de koning hen reeds knechten des allerhoogsten Gods. Op het bevel des konings treden zij uit.

De uitwerking dezer gebeurtenis. Vs. 27—30.

Terwijl zij daar nu staan in het midden der hooggeplaatsten zonder dat iets aan hen was verzengd, terwijl zelfs de reuk des vuurs hun niet aankleefde, looft Nebukadnezar den God van Sadrach, Mesach en Abednego, die Zijn Engel gezonden heeft, om Zijn knechten te verlossen, die op Hem hebben vertrouwd, en hij beveelt, dat niemand in zijn rijk, op straffe in stukken te worden gesneden, lastering spreken mag tegen de God dezer mannen, want er is geen god, die alzoo verlossen kan. En hij maakte hen voorspoedig in zijn land.

D. G. B.

N.B. Mag ik nog even herinneren aan de Zondagsschoolroosters 1934, die kunnen worden geleverd à 6 cent per stuk fr. p. p.? Wacht, om teleurstelling te voorkomen, a.u.b. niet te lang. Bestel per giro.

G. BOURITIUS,
Giro 151970. Deventer.

III

UIT DE GEMEENTEN

UTRECHT. Zondag, 12 Nov. j.l., was een belangrijke dag in ons gemeentelijk leven. Waarschijnlijk denkt U dat er dien dag enkele gedoopt zijn, neen, dat nu juist eens niet.

De gemeente alhier hield haar 9e jaarvergadering, terwijl het de eerste keer was dat onze eigen Voorganger deze avond presideerde.

Dat er bij deze gelegenheid ernstige woorden werden gesproken en kloeke besluiten zijn genomen zal een ieder zich wel kunnen indenken.

Maar voor alle dingen vertrouwen wij dat de Heer Zijn zegen aan onze plannen zal verbinden en dat Hij ze zal doen gelukken, zoodat de arbeid te Utrecht voortgang mag vinden, en het werk ook uitgebreid mag worden.

Wij melden onze mede-brs. en zrs. deze dingen, omdat wij weten dat zij in deze zaken belangstellen en zij medegewerkt hebben aan hetgeen thans te Utrecht onder Gods leiding mag plaats vinden.

Dat wij ons in Uwe voorbede aanbevelen zal haast niet gezegd behoeven te worden.

D. M., Secr.

DEVENTER. Reeds eerder meldden we de blijde tijding, dat meerdere jonge menschen den laatsten tijd tot overgave des harten kwamen. Sedert dien kwamen nog twee jonge zielen tot Jezus. Met dank en verwachting zag de gemeente intusschen uit naar verdere groei en toenadering totdat voor eenige weken de eersten, een jonge zuster en broeder, na veel strijd en beproeving te hebben doorgemaakt, het verlangen te kennen gaven om door den doop tot de gemeente te willen toetreden. Ze volgden dus den Nieuw-Testamentischen regel: Zij gaven zich eerst aan den Heer en daarna aan de gemeente. Na een openhartige belijdenis te hebben aangehoord was de gemeente Zondag 12 Nov. met vele anderen bijeen om getuige te zijn van hun doop. Ons kerkgebouw was tjokvol. Als uitgangspunt voor zijn prediking noemde onze br. Voorganger: de *gehoorzaamheid* als eerste eisch van onze zaligheid. Dat onze zaligheid berust: ten 1e op de gehoorzaamheid *van Jezus*, Die de geheele wet Zijns Vaders volbracht en ten 2e op *onze* gehoorzaamheid aan Hem, waardoor ons geweten en onze ziel tot rust komen. Het gemeentelijk zangkoor zong een paar stichtelijke liederen.

Aan den Disch des Heeren waar we met vele broeders en zusters, ook uit Zwolle, mochten aanzitten om den dood van onzen Heiland te gedenken, werden onze nieuwe leden door br. Ouderling C. Peters een hartelijk welkom toegeroepen en werden ze gewezen op het woord van Paulus aan Timotheus: Strijd den goeden strijd des geloofs en grijp naar het eeuwige Leven, waartoe gij ook geroepen zijt.

Bemoedigd en versterkt gingen we uiteen, wetende dat we een machtigen Heiland hebben, die uit Zijne volheid ons dagelijks schenkt genade voor genade.

M. PETERS, Secr.

APELDOORN. Gedachtig aan het woord van onzen Heiland, Die tot Zijne jongeren zeide: „Ik zal U visschers der menschen maken", hebben ook wij als gemeente het net uitgeworpen.

Dinsdag 14 Nov. hadden wij een evangelische samenkomst. Voor deze avond was onze br. Ds. G. Bouritius van Deventer tot ons overgekomen, en had tot onderwerp: „Ik ben de deur". Spreker liet zijn vriendelijke uitnoodiging hooren, doch wees met klem op de woorden van den Heiland: „niemand komt tot den Vader dan door Mij". Door woord zoowel als door lied werd ons de kloppende Heiland getoond. Ons gemeentelijk zangkoor verleende ook haar medewerking.

Het was voorwaar een goede avond, en al mochten we dadelijk geen vruchten op ons werk zien, God zal ter Zijner tijd de wasdom geven. Dit is ook onze bede.

H. DE VRIES, Secr.

DELFZIJL. Het is ons een behoefte des harten om u een en ander mede te deelen aangaande onze gemeentelijke arbeid. Den 10den September hadden we het voorrecht een zuster in ons midden te hebben, die den Heer al vele jaren kende als haar persoonlijke Heiland, en nu gaarne in alles wilde gehoorzamen, ook in den doop. Aan den Disch des Heeren (die na de doopsbediening plaats had) werd onze zuster hartelijk welkom geheeten. We mochten het dien dag kennelijk ervaren dat de Heere in ons midden was.

24 September kwam de gemeente met belangstellenden op een bijzondere wijze samen, en wel voor het houden van een dankstond. Op treffende wijze had onze geliefde Voorganger ons reeds enkele keeren bepaald bij het goede wat de Heer ons telkens uit Zijn hand doet toekomen, en daarvoor wilden we nu onze dankbaarheid toonen, om den Heere een dankoffer te brengen. Uit het dien avond bijeengebrachte bedrag bleek duidelijk, dat er veel liefde en offervaardigheid is bij de brs en zrs, en bovenal dankbaarheid aan den Gever van al het goede.

14, 15 en 16 November hadden we Evangelisatie-samenkomsten belegd. Biddend en werkend waren deze bijeenkomsten voorbereid. In en om Delfzijl werden de menschen, door middel van een strooibiljet, uitgenoodigd, tot bijwoning dezer diensten. Hoog waren onze verwachtingen gespannen en we kunnen thans juichen: Nooit kan 't geloof te veel verwachten. De brs. Huizinga Jr. en Kits van Leeuwarden, alsook de Ned. Herv. predikant te Delfzijl en de Herv. Evangelist te Farmsum hadden naast onze gel. Voorganger hunne medewerking toegezegd. Ook het in onze gemeente bestaande dameskoor verleende medewerking.

Op treffende wijze werd door woord en lied den Heere aangeprezen als Redder van het verloorne, en als Behouder der ziel. Onder ademlooze stilte werd in ons stampvol kerkgebouw telkens geluisterd, en thans kunnen we mededeelen, dat 6 zusters de goede keuze deden. Geve de Heer aan deze zusters kracht en genade, om op den thans ingeslagen levensweg verder te gaan.

Dat de gemeente verblijd is, bij het aanschouwen van al deze zegeningen laat zich begrijpen, en in de kracht des Heeren willen we nu verder gaan.

Hem zij al d' eer.

De Secr. B.

MUNTENDAM. Gel. brs. en zrs. Zondag 5 Nov. was het een dag van vreugde. Wij mochten een zuster, die reeds lang den wensch koesterde gedoopt te worden, in het watergraf zien afdalen. De kerk was bij deze gelegenheid overvol. Ook behoorde tot de aanwezigen een vrijzinnig predikant, die gaarne de doopsbediening wilde bijwonen. Onze Voorganger bracht op duidelijke wijze de heilige doop naar voren. Geve God, dat de oogen van deze predikant mogen opengaan. Na de doopsbediening schaarden wij ons om den Disch des Heeren, waar ons nieuw lid een hartelijk welkomstwoord werd toegesproken door br. Ouderling v. d. Deen. Voldaan gingen we daarna huiswaarts, gesterkt in den geest, hopende en biddende van God, dat nog velen zullen volgen.

Vreugde en leed wisselen zich echter af op deze aarde. Den 9 Nov. ontsliep in zijn Heiland onze jonge br. Frederik Holthof, die slechts enkele dagen ziek was geweest. Deze br. was een der eerste vruchten van ons nevenstation Veensloot. Moge God onze zuster troosten, en dat het ons tot spoorslag moge zijn, dat wij meer onze tijd en gaven in Zijnen dienst besteden, want wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, dat houdt zijn waarde en zal blijven bestaan.

Met broederlijke groeten,

G. BOITEN, Secr.

III

NEDERL. BAPTISTE VROUWEN BEWEGING.

„Zusterhulp".

De secretaresse en ondergeteekende zijn naar het zuidwesten geweest om de belangen van onze N. B. V. B. ten huize van de penningmeesteresse te bespreken en tevens hebben we eenige afdeelingen bezocht.

Wij zijn blij eens in andere vereenigingen een kijkje genomen te hebben. Het was er gezellig en de zusters zijn actief en vol goeden moed voor de toekomst.

Het deed ons werkelijk goed te zien, dat zoowel jong als oud met hart en ziel in de vereeniging waren.

Iedere afdeeling heeft haar eigen wijze van werken; de eene brengt het zendingswerk meer naar voren en de andere stelt zich in de eerste plaats ten doel om de nooden en behoeften in eigen omgeving te lenigen. Het is goed, dat iedere afdeeling werkt, zooals zij meent dat het beste is. Wij moeten ons ook als vereeniging bij de plaatselijke toestanden aanpassen, als wij ons allemaal maar bewust zijn, dat wij de besluiten, die wij op de Algem. Verg. genomen hebben, naar beste kunnen moeten ten uitvoer brengen. Dat brengt immers ons organisatiebesef mee. Het was een drukke maar toch een prettige week in dienst van de Vrouwen Beweging en naar wij hopen voor allen een gezegende.

Ook hebben wij geprobeerd om eens een bezoek te brengen daar waar nog geen afdeeling is, maar het heeft ons niet mogen gelukken.

Uit één onzer groote steden kregen wij bericht terug, dat de zusters er nog niet rijp voor zijn. Hoe komt het toch, dat dikwijls de groote steden, gelukkig niet allemaal, achteraan komen bij het platteland. Moet er iets tot stand gebracht worden dan moet vaak het initiatief van het platteland uitgaan. Komt het misschien, omdat de plattelanders meer vergezicht hebben?

Me dunkt dat is niet zooals het behoort. Onze groote steden, die wat maatschappelijke dingen betreft vaak voorop zijn, behooren in geen geval in de dingen betreffende Gods Koninkrijk achteraan te loopen.

Als bestuur hebben wij verschillende zaken besproken en plannen gemaakt om onze kas te stijven. Het een en ander zal op onze jaarverg. gebracht worden. Wij hopen, dat het de instemming zal vinden van alle onze zusters en dat God van uit den hemel onze pogingen zegene.

Met zustergroeten,

T. WEENINK—Dethmers.

„Zusterhulp".

Afdeeling Haarlem.

Het is al jaren geleden, dat de vrouwenvereeniging „Bid en werk" iets van zich liet hooren. Miskenning en verguizing waren daarvan de oorzaak. Maar het ging ons als het vroegere Israël: hoe meer het werd verdrukt, des te sterker werd het. En zoo mochten wij ons in de laatste tijd daarover verheugen, dat bestaande vereeniging groeide. Nu werd, ook mede door de dwang en de nood der omstandigheden, de vraag geboren, of wij uit het midden der bedoelde vereeniging niet een afdeeling „Zusterhulp" zouden oprichten. In Juli j.l. werd besloten, om toe te treden tot de bestaande N.B.V.B.! Nu wilden wij echter gaarne in dezen eenige voorlichting, en daartoe hadden wij dan de 9de Nov. j.l. tot onze groote vreugde, twee leden van het hoofdbestuur van de N. B. V. B. in ons midden, die onze harten recht goed hebben verkwikt, door ons van voorlichting te dienen. Het waren voor ons een paar goede uren van samenzijn. Onze harten waren dankbaar gestemd. Eenige zusters, die door middel van de vereeniging tot de gemeente waren gekomen, gaven daarvan uiting.

Wij gaan dan weer moedig voorwaarts. Dat de Heere ons helpe! Onze bede is, dat iedere zuster haar roeping moge verstaan. Immers, de Heere roept ons allen, om mede te helpen in Zijn wijngaard.

Komt, zusters, komt allen! De handen aan de ploeg, niet omziende wat achter ligt. Want dan zijn we niet bekwaam voor het Koninkrijk Gods.

Met zustergroeten,

Secretaresse G. HAS—Zijlstra.

III

INGEZONDEN.

De Kindervriend.

De administrateur van ons kinderblad vraagt even aandacht. 't Gaat met het blad gelukkig best. De oplage steeg reeds boven 3000 ex., en de inhoud maakte vele oude en jonge lezers tot ijverige propagandisten. We zijn dankbaar — niet voldaan. Er zijn n.l. nog steeds gemeenten, waar men het blaadje niet de kans geeft zich bemind te maken. Dat is te betreuren. Indien men zulks wenscht, zenden we gaarne gratis proefnummers. Verleden jaar kregen we van 't Kerstnummer veel nabestellingen en moesten we sommigen teleurstellen. Zou men nu niet reeds kunnen opgeven hoeveel men extra wenscht te ontvangen? Sommige afnemers betalen op geregelde tijden, doch anderen vergeten dat. Dezen verzoeken we de 7e jaarg. zoo spoedig mogelijk te willen betalen. In dezen reken ik op aller medewerking.

R. R.

III

MEDEDEELINGEN

Radio-Uitzending.

A.s. *Woensdag 29 Nov.* 's avonds 8 uur zal D.V. een

Evangelisatie-Samenkomst

door de N. C. R. V. worden uitgezonden, vanuit de Baptiste kerk te Hengelo (O.)

Sprekers: *Ds. K. Reiling*, voorg. der gemeente te Hengelo en *Ds. J. Huizinga*, voorg. der gemeente te Delfzijl.

Medewerking verleenen: het gemeentelijk zangkoor: „Immanuel" en de gemeentelijke muziekvereen.: „Elad".

---

1. Gemeenschappelijk zingen lied 189 : 1, 2 (bundel de Heer).
2. Gebed.
3. H. Schriftlezing Luc. 19 : 1—10.
4. Zangkoor en muziekvereen.: Psalm 116 : 1, 2, 3, 4, 11.
5. Gemeenschappelijk zingen lied 173 : 1, 2 (bundel de Heer).
6. Toespraak door Ds. K. Reiling, onderwerp: *„Groote Zaligheid"*.
7. Zangkoor: „Zalig alleen Heer, is 't hart dat U mint".
8. Gemeenschappelijk zingen lied 169 : 1, 2, 3 (bundel de Heer).
9. Toespraak van Ds. J. Huizinga, onderwerp: *„Noodlottige achteloosheid"*.
10. Zangkoor: „Hoort Hij roept U".
11. Gemeenschappelijk zingen lied 512 (bundel de Heer).
12. Dankzegging.

Waarde brs. en zrs. in Christus.

Gedenk dezen avond in uwe gebeden.

Dat het woord dat gesproken en het lied dat gezongen zal worden, zoo door den H. Geest worde geleid, dat degenen, die gebukt gaan onder hun zondelast zich mogen wenden tot onzen algenoegzamen Zaligmaker, Jezus Christus, Die door het geloof verlost en bevrijdt; en dat zij, die in deze zorgvolle maatschappelijke en geestelijke tijdsomstandigheden verward zijn geraakt, zich weer volkomen aan onzen Heiland mogen toevertrouwen.

Zijn heerlijke naam worde geprezen!

Uw br. in Chr.,
Den Haag, J. BOITEN,
Abrikozenstr. 188. Secr. U.R.C.

Unie Radio Comm. (U.R.C.)

Ontvangen uit de gemeenten:

Treebeek	f	4.41
N. Weerdinge	-	14.81
Stadskanaal	-	14.75
Totaal	f	33.97

Hartelijk dank.
Haarlem, J. G. TIGGELMAN,
Pres. Steijnstr. 119. Penn. U.R.C.
Giro no. 201961.

Zou ik de overige gemeenten mogen vragen hunne collecten zoo spoedig mogelijk te storten? Bij voorbaat dank.

J. G. TIGGELMAN.

Leeuwarden, Nov. '33.

Geliefde broeders en zusters,

In vele gemeenten worden in deze maanden evangelisatie-samenkomsten gehouden. De gemeenten geven daaraan in hun stad en dorp de grootst mogelijke bekendheid. Ze adverteeren, laten raam- en strooibiljetten drukken, probeeren het door de radio te laten omroepen. De voorgangers, die de boodschap des heils mogen brengen, overdenken biddend welke woorden ze het best kunnen kiezen om de goede tijding te verkondigen.

Het is mij waarlijk een behoefte om alle gemeenteleden in ons vaderland dringend te vragen: „Broeders, zusters, bidt voor ons". Gedenk in Uwe bidstonden, in uwe gebeden thuis de samenkomsten. Laat God in ons een knielend volk vinden, dat bidt om een rijken zegen. Dat vraagt om versterking van eigen geestelijk leven, en bovenal om de bekeering van zondaars tot den levenden God.

Zal mijn vraag tevergeefs zijn? Paulus reeds had de voorbede noodig.

Leeuwarden houdt den 28, 29 en 30sten Nov. samenkomsten.

Wij vertrouwen dat gij met en voor ons strijdt in de gebeden.

En de Heere verhoore die vele gebeden tot eer van Zijn eeuwigen Naam.

HUIZINGA.

P.S. Friezen, Leeuwarden is gemakkelijk te bereiken en te verlaten. Kom, en bid en zing mee!

N. B. J. Beweging.

Jong Leven.

Aan de belanghebbenden deelen wij mede dat met ingang van 15 Januari 1934 ons Jeugdblad Jong Leven iedere maand gaat verschijnen.

De prijs blijft ongewijzigd n.l. f 0.06 per ex. De mogelijkheid van een jaarabonnement wordt opengesteld à f 0.90 franco per post bij vooruitbetaling.

D. MOLIJN, Adm.
Giro 70920.

Utrecht, Diezestraat 2.

Naar aanleiding van een schrijven van br. R. Reiling te Nieuw Weerdinge aan de Redactie van ons blad over een vraag, die wellicht ook bij anderen is opgekomen, betreffende de toelichtingen voor de Zondagsschoollessen in „De Christen", deel ik het volgende mede: Uit den aard der zaak moeten, als „De Christen" slechts éénmaal in de veertien dagen verschijnt, in elk no. *twee* „lessen" worden opgenomen. De lessen moeten volgens besluit der Redactie iets korter worden dan zij tot nog toe waren, voor twee lessen mogen vier kolommen druks worden gebruikt. Br. R. Reiling vraagt: „Is het niet mogelijk de toelichtingen apart te drukken en te verzenden?" Ja, mogelijk is het alleszins, maar ik vrees, dat het te duur zal worden, gelet op het kleine aantal zondagsscholen, dat deze toelichtingen gebruikt. Misschien is het mij mogelijk in ditzelfde no. van ons blad de prijs te noemen, waarvoor *maandelijks* 4 à 5 lessen apart geleverd kunnen worden.*) De hoeveelheid stof dan zoo groot als ook heden. Tevens verzoek ik dan alle Zondagsscholen, die daarvan gebruik willen maken, mij dat p.o. te schrijven.

Schrijf mij a.u.b. over het volgende:

1. Of gij de Zondagsschoollessen maandelijks wenscht te ontvangen voor genoemde prijs en hoeveel exemplaren.

2. Of gij genoegen neemt met de toelichtingen in „De Christen", twee lessen per 14 dagen, elke les twee kolom druks.

3. Hoeveel *Zondagsschoolroosters 1934* gij wenscht te ontvangen voor 6 cent per stuk fr. p. p.

Bij voorbaat vriendelijk dankend, met broedergroeten,

G. BOURITIUS.
1e Weerdsweg 123, Deventer.
Giro 151970.

*) Indien aan 15 adressen ongeveer 30 ex. Toelichtingen gezonden worden, elk van 4 lessen per maand, kosten deze per ex. f 0.45 dus per jaar 1 ex. fr. p. p. f 5.85.

III

RONDBLIK.

De Arische paragrafen.

De veelbesproken Arische paragrafen, gelijk die door de generale synode der Pruisische landskerk en mede daarna door eenige andere Duitsche landskerken werden aanvaard, luiden als volgt:

Paragr. 1 b. Wie niet van Arische afstamming is of met een persoon van niet-Arische afstamming gehuwd is, mag niet tot geestelijke of beambte van het algemeen kerkelijk bestuur worden beroepen. Geestelijken of beambten van Arische afstamming, die met een persoon van niet-Arische afstamming het huwelijk aangaan, moeten ontslagen worden. Wie als persoon van niet-Arische afstamming te gelden heeft, wordt beslist ingevolge de voorschriften van de rijkswet.

Paragr. 3 b. Geestelijken of beambten, die van niet-Arische afkomst zijn of met een persoon van niet-Arische afkomst gehuwd zijn, moeten geëmeriteerd worden.

Paragr. 3 c. Van de toepassing van paragr. 3 b. kan worden afgezien, als van bijzondere verdiensten ten aanzien van den opbouw der kerk in Duitschen geest kan worden gesproken.

Paragr. 3 d. De voorschriften van paragr. 3 b. gelden niet voor geestelijken en beambten, die reeds vóór 1 Aug. 1914 geestelijken of beambten van de kerk, van het rijk, van een land of van een ander publiekrechtelijk lichaam geweest zijn, of die in den wereldoorlog aan het front gestaan hebben voor het Duitsche rijk of voor zijn bondgenooten of wier vaders of zonen in den wereldoorlog gevallen zijn.

Paragr. 11. Voor de leden van kerkelijke vereenigingen alsmede voor de dragers van kerkelijke eereambten gelden de voorschriften van Paragr. 1 en 3 dienovereenkomstig.

Pro de Ariërparagraaf.

Gezaghebbende theologen.

De theologische faculteit van de universiteit te Erlangen in Duitschland maakt een verklaring openbaar, opgesteld door haar dogmatici prof. dr. Paul Althaus en prof. dr. Werner Elert, waarin de faculteit officiëel de Ariër-

paragraaf en haar toepassing in de kerk in bescherming neemt en verdedigt. De redeneering in het uitvoerige stuk, hetwelk niet nalaten zal ook in het buitenland aandacht te trekken, is deze, dat de universaliteit van het evangelie de historische en nationale onderscheidingen onder de Christenen niet opheft, dat het in een nationale kerk noodig is, dat de leiders van het kerkelijk leven één zijn met de nationaliteit van het volk, dat zij te leiden hebben, dat het Duitsche volk de Joden in zijn midden als een vreemd volk aanvoelt en het staatsleven tegen de overheersching van dit vreemde volk over een groot deel der leidende ambten zich met rechtsmaatregelen heeft moeten verweren, en dat de kerk, die de taak heeft de volkskerk der Duitschers te zijn, dat heeft mede te maken. Om derwille van de plaats en de taak der Duitsche Evangelische kerk in en voor het Duitsche volksleven moet de kerk thans eischen, dat de Joden-Christenen geen ambtsdragers in de kerk zullen zijn, en niet dan bij uitzondering in het ambt hen dulden zal.

Geen Gleichschaltung der zending

De vice-president der Bazeler zending dr. A. Koechlin te Bazel schrijft ons naar aanleiding van de jongste gebeurtenissen op zendingsgebied in Duitschland en de door hem medegemaakte belangrijke vergadering der Duitsche zendingsgenootschappen te Barmen, dat de Zwitsers vastbesloten waren zich uit de Bazeler zending en eveneens uit de Oost-Azië-zending terug te trekken, indien de Duitsche meerderheid een „Gleichschaltung" van de internationale zendingsgenootschappen met den nationaal-socialistischen staat zou hebben doorgezet, maar dat tot vreugde der aanwezige Zwitsers de circa 70 te Barmen aanwezige zendingsvertegenwoordigers eenstemmig besloten, dat de zending volkomen vrij moet blijven en de toepassing van de Ariërparagrafen op de zendingsgenootschappen zelfs niet overwogen zal worden. Wel heeft het Duitsche Evangelische kerkministerie zich nog niet over deze eenparige uitspraak der zendingsgenootschappen geuit, maar verwacht wordt, dat in dit opzicht geen moeilijkheden zich zullen voordoen. Zoo is de reorganisatie der Duitsche zending naar het oordeel der Zwitsers tot groote winst voor den zendingsarbeid geworden.

III

LEESTAFEL.

Nieuwe Kerstuitgaven van J. M. Bredée, Rotterdam.

De firma Bredée zond ons haar uitgaven ter bespreking in ons blad. De boekjes zijn, wat hun uiterlijk aangaat, gecartoneerd, in moderne papierband, met overstekende dekbladen en geven een goeden, frisschen indruk. Ze zijn matig en sommigen ietwat ouderwetsch geïllustreerd.

De prijzen maken in vergelijking met de uitgaven van anderen in dit genre geen verschil. Bovendien heeft de firma een aanbieding van twee pakketten A en B, resp. van dunnere en dikkere boekjes. Voor grootere Zondagsscholen, die wel een pakket van 33 kleine of 25 grootere boekjes gebruiken kunnen, een voordeelige aanbieding. De prijs van zoo'n pakket is $^{2}/_{3}$ van de kostprijs der boekjes.

De inhoud der boekjes is goed te noemen, maar doet van sommigen toch ook wat ouderwetsch aan.

Een boek als: „Een schaap in 's levens woestenij", door M. v. d. Staal is b.v. wel mooi, maar zoo heelemaal geen kinderboek. Vele ouderen echter zullen het met zegen kunnen lezen. 't Is 160 blz. sterk en kost 75 cent.

„Het verwaarloosde meisje", van Johanna Breevoort, doet ook weer zien, dat de schrijfster eigenlijk van een vroegere generatie is. 't Is intusschen wel mooi en ook de kinderen, vooral grootere meisjes zullen het prettig geschreven boekje graag lezen.

Een heel mooi jongensboek is: „De hut van den Strooper", door Wout v. d. Akker. 't Zijn heel gewone dingen en heel gewone jongens, die er in geschilderd worden, maar daarom juist is het zoo verbazend interessant. Iedere jongen zal er van smullen.

„Het huisje aan den Dijk", door H. v. d. Berg, is een heel lief boekje voor den leeftijd van 7—10 jaar.

Het geheel van alles doet prettig aan.

De uitgaven van de firma Bredée mogen met recht tot de goede zondagsschoollectuur gerekend worden.

A. P. B.

III

CORRESPONDENTIE

Br. *P. M. te 's-Gr.* Uw „Ingezonden" kan niet worden opgenomen. Bij eenig nadenken zult U deze weigering volkomen kunnen billijken. Richt Uw vragen *rechtstreeks* aan de betreffende broeder!

E.-R.

Br. *D. B. te H.* Uw brief doorgezonden aan de Secr. der U.-C. Daar moet hij — dunkt me — wezen. „De Christen" is een Unie-orgaan. Over het wel en wee van ons gemeenteblad beslist de Alg. Verg. De U.-C. voert haar besluiten uit.

E.-R.

In het volgend nummer van ons blad zal het artikel „liturgische dienst" van Ds. Brandt geplaatst worden.

E.-R.

Br. *R. R. te N. W.* Uw vragen om inlichtingen gezonden aan Ds. Bouritius.

E.-R.

Br. *F. J. de V. te O.-B.* De redactie zélf kiest een eind-redacteur. De vrees, die uit Uw „L. S." spreekt, mist — gelukkig — elke grond. Daarom doen we beter het maar niet op te nemen. Moge de Heer ons allen bewaren voor een zich-zelf-dienen. Hij geve ons steeds meer het klare besef, dat het om Zijn zaak te doen is.

E.-R.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 1 December 1933 No. 2316 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
— CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

ZAAIEN.

De zaden der edelste planten
Zijn lang soms verscholen in d'aard;
Vel' weken is de eikel verborgen,
Alvorens zijn spruit wordt ontwaard.
En is door der kind'ren handen
Die eikel in de aarde gepoot,
Dan kijken ze en graven ze telkens
En zeggen: „De eikel is dood!"
Maar als zij een mosterdzaad zaaien,
Dan zien zij ras vrucht op hun werk.
Slechts korten tijd is er verloopen,
Of 't plantje is groen en reeds sterk.

Discipelen des Heeren! Een les
Geeft U dit verschillend zaad:
Het gaat op 't gebied van de planten
Gelijk het in 't harte vaak gaat.
Wat zaaidet gij menigen eikel,
Waarvan nog geen spruitje verscheen.
Uw wachten en kijken scheen
vrucht'loos,
Vergeefsch was Uw klagend geween.
Maar wacht in 't geloof, want Uw zaaisel
Is geenszins verloren gegaan.
De tijd der ontkieming zal komen,
En 't uur der ontspruiting zal slaan.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

ONZE GEMEENTEN ZENDINGSGEMEENTEN.

„Gaat dan henen . . . ."
(Matt. 28 : 19).

Het is al enkele weken geleden, dat ik op reis was naar het stedeke Stavoren, om aldaar des Zondags de gemeente te dienen.

Het geschriftje „Door het geloof" van Madeleine Blocher had ik in mijn zak gestoken. Het wil slechts een getuigenis geven van de tabernakel-kerk en de tabernakel-zending omtrent Gods trouw, hetgeen m.i. ook geschiedt. Ge weet, dat hier gedacht wordt aan de niet-geünieerde Baptiste gemeente van wijlen Ds. Blocher; de gemeente, die op 't oogenblik een goed werk doet in dat gedeelte van Parijs, bekend onder de naam van „de zwarte zône", en die een belangrijke zendingspost heeft aan de Ivoorkust in Afrika.

Één zin heeft me bij het lezen van genoemd geschriftje bizonder getroffen. 't Is maar een heel gewone zin. Men leest zulke zinnen wel meer. En men leest er ook wel over heen. Maar hoe het ook zij, die keer was het, of elk woord tot mij sprak: *wil een gemeente leven, dan moet zij een zendingsgemeente zijn.*

Het was, of diè zin me niet meer losliet. Ik *moest* er steeds weer aan denken. Elk woord sprak tot mij een duidelijke taal, omdat de woorden samen in het verband twee groote waarheden naar voren brachten. Omdat ze met alle ernst herinnerden aan de *levensvoorwaarde van elke gemeente*, en tevens spraken van de *gemeentelijke actie, die een stuwkracht voor de zending moet zijn.*

* * *

Onze gemeenten moeten zijn zendingsgemeenten.

Nimmer mag het groote zendingsbevel van onze Meester door de gemeenten veronachtzaamd worden. Het „gaat dan henen" uit Matt. 28 : 19 moet haar voortdurend in de ooren klinken.

De apostelen van Jezus waren gehoorzaam. Ze zijn gegaan, *eerst naar Jeruzalem*; daarna verkondigden ze Jezus in geheel Judea en Samaria. Na hen kwamen er anderen, die de boodschap van Jezus Christus bekend gaven „tot aan het uiterste der aarde".

Deze zendingsijver mag nimmer verflauwen. God beware ook onze gemeenten daarvoor. Onder het woord zending hebben we natuurlijk te denken aan in- en uitwendige zending. Beide is noodig. En beide moeten ook op de juiste wijze behartigd worden. Ook hier geldt: bij het begin beginnen. Maar dan moet ook het andere niet achterwege blijven. Men kan al z'n gaven en krachten aan de inwendige zending besteden, terwijl men de uitwendige zending totaal verwaarloost, anders gezegd: negeert. Ook het omgekeerde is mogelijk en komt voor, hoewel niet zoo veelvuldig. Beide is echter verkeerd.

Op dit gebied liggen allerlei vragen op een antwoord te wachten. Sommigen spreken van „moeilijkheden". Zonder al deze vragen en „moeilijkheden" te willen kleineeren, mogen we toch zeker wel opmerken, dat ze vanzelf aan belangrijkheid inboeten, naarmate de gemeente meer *zendings*gemeente is.

Een *zendings*gemeente is een *werkende* gemeente. Daar wordt niet eeuwigdurend getheoretiseerd, maar daar slaat men de handen aan de ploeg, daar vindt men voeten „geschoeid met bereidheid van het Evangelie des vredes". Zoo'n gemeente kán niet blijven, waar ze is. Dat zou voor haar de dood beteekenen. Maar ze moet gáán. Want ze beseft zoo klaar, dat het gaan uit Matt. 28 : 19 de voorwaarde is om te leven.

* * *

Onze gemeenten moeten zijn zendingsgemeenten.

In levende gemeenten vindt men geen weeë stichtelijkheid. Daar is geen bedorven atmosfeer, omdat er voortdurend ventilatie is. Daar wil men niets weten van een gedachte als deze: „De groote wereld daarbuiten mag vergaan, als wij en onze vrienden maar prettig in grazige weiden kunnen nederliggen".

Gemeenten, die zending drijven — een leelijke uitdrukking, bij gebrek aan een betere — zijn eerst recht levende gemeenten. Voorbeelden voor het grijpen.

Zending drijven is de taak der gemeenten! De gemeentelijke actie moet *de* stuwkracht voor de zending zijn. Dat hebben onze Gereformeerde broeders ook begrepen.

Elke arbeid, hetzij voor in- of uitwendige zending, moet een *gemeentelijke* arbeid zijn. Menige arbeid, wellicht met de beste voornemens begonnen,

staat op losse schroeven en is reeds bij voorbaat ten ondergang gedoemd, *omdat de gemeente er niet achter staat.*

Onze gemeenten moeten zendings-*gemeenten* zijn.

Dat is het eerste. Daarop volgt, móet dan het tweede volgen: de arbeid der zending (in- en uitwendige) moet in *gemeentelijke banen* geleid worden. Gelijk twee tandwielen zoo grijpen deze beide gedachten in elkaar. De Heiland heeft niet alleen gezegd: „predik het Evangelie aan alle creaturen", maar ook: „leer hen onderhouden alles, wat Ik U geboden heb."

Hoe dichter ook onze gemeenten leven bij het woord van Jezus Christus, het Hoofd der Gemeente, des te meer zullen ze zendingsgemeenten zijn.

D. H.

III

LOSSE SCHAKELS

Dr Buchman over de Groepbeweging. In een vergadering van 150 predikanten te Londen heeft Dr Buchman gesproken over de beweging, waaraan zijn naam zoo nauw verbonden is. The Baptist Times vertelt er het volgende van:

> „Deze beweging is niet zonderling noch sensationeel. Menigeen begrijpt niet wat er eigenlijk gaande is. Deze Beweging is een beweging van den Heiligen Geest; niet de beweging van een man of van een groep van mannen. Het is duidelijk, dat Gods Geest in dezen tijd in Londen aan het werk is. De Beweging moet worden beoordeeld, niet naar zijn publieke uitingen of samenkomsten, maar naar de levensuitingen, zooals die waargenomen worden op onze besloten huiselijke samenkomsten. De Beweging omvat en bereikt zooveel, dat niet kan worden publiek gemaakt. Er worden bijeenkomsten gehouden, die niet worden uitgeroepen noch aangekondigd, maar ontstaan door van persoon tot persoon doorgegeven uitnoodigingen. Menschen worden bewogen tot de vraag: „Wat kan ik doen om in mijn eigen leven die kracht te ontvangen, die ik zie in het leven van anderen?" en zoo ontstaat de ervaring van de overtuiging van zonden! Gewone menschen doen buitengewone dingen.
>
> Thans is Gods Heilige Geest broedende over de stad Londen. Ik geloof, dat wij door Gods genade in deze beweging des Geestes het antwoord zullen erkennen, dat deze beweging de oplossing, de eenige oplossing is van de moeilijkheden, waarin tegenwoordig de wereld verkeert. Geen kritiek maakt ons onzeker. Wij proklameeren geen nieuwe dingen; geen nieuwe ontdekking bazuinen wij uit. Wij, in onze Groep-beweging zijn bezig hetzelfde werk te doen als waartoe gij als predikanten geroepen zijt. Wij gelooven, dat het voor ieder mogelijk is om onder de leiding van den Heiligen Geest een levensvernieuwer te zijn. Het eigenlijke werk van de groepen is het oude, oude streven: aan de gemeente toe te doen, die zalig worden."

Vleeschelijke zonden. Dat zijn de zonden die in het oog loopen. Ze zijn het lichtst te achterhalen. Of ze altijd goed gezien en verstandig behandeld worden, is een andere vraag. Geoffrie Allen zegt daarvan in zijn werk: „Hij die komt", o.a. het volgende:

> „Hoererij en daarmede alle vormen van verderving der sexueele instincten, moeten bijzonder zachtzinnig behandeld worden, zooals ook Christus deed en de eigengerechtige farizeërs van alle eeuwen niet doen. Sexueele afwijking ontspruit uit de vergroeiïng van een bijzonder mooi en teer verlangen. Zulke menschen moeten door een buitengewone liefde, zeer groot medelijden en met extra zachtzinnigheid worden behandeld en genezen, want zij trachten meestal aan de harde eischen eener onbarmhartige wereld te ontkomen door valsche troost te zoeken in een tegennatuurlijke uitstrooming van het sexueele instinct. Er wordt meer tegen hen dan door hen gezondigd . . . .
>
> Hier vooral is het vruchteloos symptomen te behandelen en ergerlijk de afzonderlijke verschijnselen te veroordeelen."

Geoffrie Allen over de kerk. De schrijver, wiens boek ik in de vorige schakel aanhaalde, is een theoloog, die onder den invloed staat van de nieuwe Zwitsersche theologie en door aanraking met de Groep-beweging vernieuwd werd. Hij wijdt in dat werk een hoofdstuk aan de kerk. Het is, gelijk heel het boek, het lezen zeer waard. Het heet daarin over de kerk o.m.:

> „De kerk, in haar oorspronkelijke beteekenis is de gemeenschap van menschen, berouwvol, en niet bevreesd om de oorzaak van hun berouw te erkennen, gehoorzaam in geloof, zich vast verlatend op hun werkelijk geroepen zijn door God. Van deze kerk als een gemeenschap van vergeving ontvangen hebbende en vergeving schenkende menschen, kunnen wij zeggen, wat wij nooit kunnen zeggen van een kerk, die gebonden is aan uiterlijke teekenen, „extra ecclesiam nulla salus". De kerk in dezen zin is het doelwit van het menschelijk leven, al is het geen onbewegelijk doel, maar een gemeenschap, die door God geleid zal worden tot steeds grootere uitbreiding, steeds grootere mogelijkheden en arbeid.
>
> Als deze gemeenschap groeit, zal zij noodzakelijk in de wereld een zichtbare uitdrukking zoeken en vinden."

Dan spreekt hij over de noodzakelijkheid, dat allen, hoofd voor hoofd zich aan Christus' leiding onderwerpen en dit doen in daad en waarheid als voorwaarde van kerkelijke vernieuwing, en zegt wat dan zal ontstaan:

> „Wanneer de kerken, door persoonlijke overgave van hun leden, aldus zijn overgegeven aan den levenden Christus, zullen zij ondervinden, dat de Heer, die zij allen dienen, slechts Één is; in nieuwe gehoorzaamheid aan Hem zullen zij één geloof vinden; op Zijn tijd zullen zij rustig geleid worden voor Zijn aangezicht tot de eenheid van één uitwendigen doop."

Wij gelooven met den schrijver, dat de eenheid der geloovigen komen zal als vrucht van persoonlijke levensvernieuwing en levenstoewijding aan den levenden Christus, waardoor al hetgeen niet uit Hem is, zal wegvallen. — Laat ons niet vergeten, dat onze kracht nimmer gelegen kan zijn in vormen, hoe juist en schoon ook, maar in de eerlijkheid en van overgave, waarmede we Christus dienen en Zijn Geest gehoorzaam zijn.

Zendings-ideaal. De belangstelling in de zending groeit in onze gemeenten in de laatste jaren. Er zijn gemeenten die, door bizondere leiding, ook vroeger een breedere belangensfeer hadden, dan het eigen veld. Van maand tot maand werd door hen een avond aan de zending gewijd. Thans hebben jonge mannen roeping gevoeld om den Heer op het terrein der heidenvolken te dienen. We zullen hen niet direct alle kunnen uitzenden d. w. z. onderhouden. We kunnen eigenlijk nog niemand zenden, omdat wij geen eigen terrein hebben. Dat hebben wij door verschillende oorzaken nog niet, maar moet wel het ideaal blijven.

Het bezit van een eigen zendingsterrein verwekt een grooter gevoel van verantwoordelijkheid. Het is ook gemakkelijker daarvoor de belangstelling te wekken en gaande te houden. We zijn een eigen Unie, daarmede strookt het het beste dat we ook een eigen werk buitenslands doen. Ofschoon dit

niet bepaald noodig is, ligt het het meest voor de hand dat onze zendingstaak in onze eigen koloniën ligt. Dr Rushbrooke maakte ons hierop opmerkzaam. In onze uitgestrekte koloniën is het getuigenis, dat wij in staat zijn te laten hooren, nog onbekend. Wij moeten werken naar een goed plan, al weten we dat de verwezenlijking daarvan nog jaren zal eischen. We kunnen het stap voor stap verwerkelijken en geleidelijk een eigen zendingswerk voorbereiden en straks uitvoerend opbouwen.

Het doel:

In onze koloniën een eigen afgesloten zendingsterrein, passend bij onze groeiende krachten.

De middelen:

a. mannen en vrouwen, die zich op een ander terrein practisch bekwamen voor zelfstandigen arbeid.

b. Geld, welk bedrag geleidelijk zoo hoog moet worden opgevoerd, dat we een klein zendingsveld zullen kunnen bewerken. Tegen den tijd dat, zeg, twee mannen met ervaring klaar staan en twee zusters, één voor opvoedend werk en één als verloskundige voor socialen arbeid, moeten we onze zendingsinkomsten zoo hoog hebben opgevoerd, dat we de onkosten, aan een zelfstandig werk van boven aangegeven omvang in stand kunnen houden. Daarvoor zal, naar de opgave van iemand, die in onzen Oost in ongeveer zulke omstandigheden werkt, een 10.000 gulden per jaar noodig zijn. Voor de onkosten van eerste uitzending en inrichting moesten we dan nu beginnen een fonds te vormen. Aan het zendingsgenootschap, waar onze krachten hun vorming zullen ontvangen, moet dadelijk worden medegedeeld wat ons doel is, opdat onze steun geen te moeilijk misbare pilaar onder hun werk ga worden.

Ik denk, dat als zulk een plan in groote lijnen werd vastgelegd en door de Algem. Vergadering aanvaard, we allen bereid zouden zijn om ons aan de verwezenlijking daarvan te zetten, door te doen wat er nu reeds voor gedaan kan worden. En ik denk, dat van zulk een meer concreet zendingsprogram bezieling zou kunnen uitgaan.

Baptist Wereldcongres. Het Uitvoerend Comité van den Wereldbond vergaderde te New York, hoofdzakelijk om een besluit te nemen a.g. plaats en tijd van het e.k. Wereldcongres, dat dit jaar was uitgesteld. Dr Simoleit was uit Duitschland overgekomen om voor Berlijn te pleiten. Er was ook een uitnoodiging ingekomen van de gemeente te Zürich. Men besliste echter voor Berlijn en stelde als Congresdata vast 4—10 Augustus 1934.

L.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Wanneer deze regelen onder de oogen van den lezer komen, zijn onze kerstnummers al in het bezit van de afnemers. We waren dezen keer iets vroeger dan anders, zoodat een paar dagen vóór den gegarandeerden datum tot de verzending kon worden overgegaan. Het is natuurlijk niet onmogelijk, dat sommige bestellers hun kwantum nog niet hebben ontvangen. Mag ik dezen vrienden verzoeken mij hiervan per ommegaande te berichten? Ik heb nu elf colporteurs kunnen engageeren, maar er zijn kerstnummers genoeg om er een tweede elftal mee uit te rusten. Zijn er broeders of zusters, die tot dit tweede Nederlandsche Baptiste elftal willen gerekend worden? Dat zij zich met mij in verbinding stellen en dat zij het onmiddellijk doen!

* * *

Ons weekblad „De Christen" geniet op het oogenblik veel meer belangstelling dan dat het geval is geweest. Een mooie eigenschap van het Nederlandsche Baptisme is, dat het gaarne in de bres springt voor den zwakke en verdrukte — al is die zwakke of verdrukte ook een papieren boodschapper. Sommigen hebben zich ongerust gemaakt over den abonnementsprijs, veronderstellende, dat die op f 4.— per jaar zal gehandhaafd blijven. Ik zal hun verstoorden gemoedsvrede maar dadelijk de injectie geven, die feilloos werkt. Op de Algemeene Vergadering te Sneek werd besloten om het abonnementsgeld op f 2.— per jaar te brengen — en dat besluit wordt uitgevoerd. De nieuwe jaargang, die met 1 Januari 1934 begint, wordt voor den luttelen prijs van twee heele Nederlandsche guldens geleverd.

* * *

Ook zijn er, die het niet kunnen hebben, dat onze wekelijksche vriend „De Christen" in 1934 ons om de veertien dagen zal bezoeken. Een secretaris van een onzer gemeenten schrijft zelfs: „De gemeente dringt alsnog bij de Unie-Commissie aan het besluit van de Algemeene Vergadering te houden en het blad iedere week te laten verschijnen". Het verblijdt ons dat velen onzen boodschapper zulk een warm hart toedragen. En laat mij ze mogen verzekeren, dat de leden van de Unie-Commissie bij hen daarin heelemaal niet ten achter staan. Maar wat zijn de feiten, de nuchtere feiten?

1e. Dat de Algem. Verg. te Sneek besloot:

a. dat de abonnementsgelden van „De Christen" op f 2.— per jaar moeten worden gebracht;

b. de gemeenten een intense campagne om het aantal abonné's te verdubbelen krachtig behooren te steunen;

c. het blad evenredig moet zijn aan zijn eigen financieele opbrengsten, desnoods gepaard gaande met vereenvoudiging van formaat gedurende den geheelen jaargang of een gedeelte ervan.

2e. Dat dus de opdracht aan de Commissie der Unie inhoudt, ***dat ze een blad moet leveren voor f 2.— per jaar en dat wat zijn onkosten betreft binnen zijn eigen financieele baten moet blijven.***

De Commissie ontving bij informatie de volgende gegevens: dat bij een omvang van 4 pagina's wekelijks en een betalende afname van 1200 ex. ***(thans zijn er 300 à 350 minder!)*** en bij een halveering van de vergoedingen aan de redactie en een aanmerkelijke vermindering van die der administratie ***het verlies f 440.***— bedraagt; en dat wanneer 10 maal per jaar de omvang 8 pag. wordt en de overige keeren 4 pag., het verlies op ***f 640.***— genoteerd moet worden.

Bij een omvang van 8 pag. om de 14 dagen en bij een ***betalende afname van 1200 ex.*** (ik herzeg: dat getal hebben we nog lang niet!) en bij halveering van alle vergoedingen en een aanmerkelijke vermindering van die aan de administratie kan een winst van ongeveer f 255.— worden verwacht. Groeit het abonnemententai niet tot 1200, maar klimt het zegge slechts met ± 250, dan is er ***een tekort!***

Dat zijn de feiten. De akelig sobere feiten. Ik zou haast zeggen: de ontmoedigende feiten.

Ik hoop van harte, dat er onder ons een „Christen-storm" opsteekt, niet tegen de Commissie der Unie, want die heeft enkel uitgevoerd wat haar is opgedragen, maar tegen alle Baptisten, die elk ander blad met beide armen omhelzen en hun aller besten vriend de deur wijzen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

ZELFVERLOOCHENING*).

„Indien gij deze dingen weet, zalig zijt gij, zoo gij dezelve doet" (Joh. 13:17).

Deze woorden zijn eens door den Heiland uitgesproken tot Zijn discipelen na de voetenwassching. Het zal zeker onnoodig zijn om deze geschiedenis in alle bijzonderheden te herhalen. Doch

*) Opstel van br. R. Bok, Stadskanaal, voorgelezen op de Jeugdconferentie te N. Pekela.

om even stil te staan en de voetenwassching gade te slaan is noodig om tot ons onderwerp te komen.

Wij zien Jezus met Zijn discipelen in een zaal bijeen. De tafel is voorzien van spijze en drank. Voor het laatst wil Jezus nog met Zijn discipelen het Paaschmaal gebruiken.

Voordat zij aan tafel zullen aanzitten, moeten nog eerst de voeten gewasschen worden. Wie zal het doen? Het is niet zoo'n heel mooi baantje. En zie, tot verbazing van de discipelen ontdoet Jezus zich van Zijn opperkleed, neemt een linnen doek, omgordt zich en giet water in een kom, hurkt neer voor een ieder en wascht de voeten.

Ik denk, dat er een pijnlijke stilte geheerscht heeft. Niemand zal iets hebben durven zeggen. Ieder voelde zich beschaamd want ieder zag zichzelf als leelijk in het vriendelijke licht van den diep-buigenden Jezus.

Zij krijgen allen een beurt, doch als het aan Petrus toe is, zegt deze: „Heere! zult Gij mij de voeten wasschen?" Jezus weet met een paar woorden Petrus duidelijk te maken van welk een groot nut het is, dat Hij het doet. Als zij allen weer aanzitten, gaat Jezus hun uiteen zetten, wat de voetenwassching beteekende. Deze handeling achtte de Meester noodig om voor het laatst Zijn discipelen te leeren, dat het minste werk hun niet te gering mocht zijn.

Nog een kleinen tijd en Hij zou Zijn discipelen alleen laten. Zijn loopbaan hier op aarde was dan ten einde en moesten de discipelen het werk door Hem begonnen voortzetten. Zij waren eenige jaren ooggetuigen van Zijn woorden en daden geweest. Maar nu wilde Jezus, eerdat Hij ging scheiden, hun een laatsten blik op zichzelf geven, opdat zij alzoo zouden zijn, n.l. dienstknechten en niet heeren en meesters. Zij moesten voor altijd weten, dat zelfs Jezus, den Zoon van God, het niet te min was om Zijn discipelen de voeten te wasschen. Zoo waren zij ook verschuldigd elkanders voeten te wasschen. Het dienen van elkander in zelfverloochening moest hun een behoefte wezen. Hun Meester vroeg het en gaf zelf een voorbeeld. Was Zijn geheele leven hier op aarde geen dienende zelfverloochening? Had Hij, ofschoon Heer, de menschen niet altijd gediend als een dienstknecht, uitgezonden van Zijn hemelsche Vader? Had Hij niet Zijn troon verlaten om op een diep bedorven aarde neer te dalen; om de menschen weer met God te verzoenen?

* * *

Nadat Jezus hun de beteekenis van de voetenwassching uiteen heeft gezet, zegt Hij: „Indien gij deze dingen weet, zalig zijt gij, zoo gij dezelve doet".

Ja dat was het. Het was niet alleen goed, dat zij het wisten, maar nu kwam het op de daad aan.

En nu ben ik eigenlijk tot het onderwerp genaderd om eens te zien of er voor al de N. B. J. B.ers hier te Nw. Pekela saamgekomen ook iets inzit, wat voor onze Jeugd Beweging tot nut kan zijn.

Boven mijn opstel had ik gezet zelfverloochening. Ik geloof, dat het woord zelfverloochening wel eens in ons Jeugd Beweging mag worden neergelegd.

Wij N. B. J. B. ers hebben ons allen gespitst op dezen dag. Vele gebeden zijn opgezonden of de Heer ons een rijke zegen wil schenken. Op bijeenkomsten als deze gevoelen we ons zoo gelukkig, bijna iedereen weet zich bij het naar huis-keeren gesterkt. Het hart jubelt het uit van dankbaarheid en wij zien met vollen moed de toekomst tegemoet. Maar, helaas, bij zoovelen van ons duurt die vreugde zoo kort. Wat is daarvan de oorzaak? Ik geloof, dat wij de genoten zegeningen te veel voor ons zelve bewaren en anderen er niet van laten genieten. Vertel zoo nu en dan eens aan een vriend of vriendin, welken zegen gij op den jeugddag te Nw. Pekela hebt ontvangen. Gij zelf wordt er dan telkens weer bij bepaald en zal uw zegen blijvender worden.

Oppervlakkig bekeken lijkt u dit misschien heel eenvoudig, maar doet ge het, dan vertelt gij ons op een volgenden jeugddag welk een zelfverloochening u dat gekost heeft. Nog veel meer is er in onze N. B. J. B. dat zelfverloochening vraagt. Wij allen zien gaarne, dat onze beweging groeit en bloeit en dat kan.

Wij allen kunnen wat verrichten, de een meer als de andere. Ieder wil gaarne het mooie, het geprezene ter hand nemen. Maar hoe staat het met het werk van schijnbaar kleinere waarde, waarvoor gij u moet verloochenen? B.v. het trouw en op tijd zijn op de vergaderingen? Of het verspreiden van een evangelisatieblaadje? Of het opbergen van bijbels en boekjes op de bijeenkomsten? Of om onder kameraden en leden de minste te zijn ook al heeft men gelijk? De Meester wil hebben, dat wij dienen. Wij allen kunnen dienen. Wij allen moeten dienen. Wij allen behooren vervuld te zijn met de begeerte om het heil van anderen te zoeken en niet de verheerlijking van onszelf.

Bovendien kunnen wij samen ons vereenigen in het geldelijke offer. Daar hebt gij de arme weduwe. Twee penningskens werpt zij in de tempelschatkist en wat zegt Jezus? „Voorwaar Ik zeg u, dat deze arme weduwe meer ingeworpen heeft dan allen, die in de schatkist geworpen hebben". Zij gaf haar penningskens met zelfopofferende liefde.

Neen, niemand is uitgesloten, noch in het dienen van elkander of van vereeniging, noch van samenwerking in onze zendingsactie. Laat ons samen verder trekken, het eigen ik gekruist en met de leuze in het hart om te dienen en niet om gediend te worden. „Indien gij deze dingen weet, zalig zijt gij, zoo gij dezelve doet".

Geve God dat het niet alleen wetenschap is, maar dat wij het in daden gaan toonen.

JEUGD VAN ZUID-OOSTELIJK GRONINGEN!

Een verrassing!

Jullie komen natuurlijk allemaal op de Jeugddag in Vrieschelo op Dinsdag 12 Dec. 't Is eigenlijk vanzelfsprekend, dat er in Vrieschelo nog meer verschijnen dan in N. Pekela. Want allen, die in N. Pekela geweest zijn op de eerste Jeugddag, kunnen niet ontkomen aan de onweerstaanbare drang: „'k moet, 'k wil weer naar de Jeugddag!" Omdat het daar zoo uiterst gezellig, gemoedelijk en gezegend is. Daardoor worden stellig vele, die niet in N. Pekela waren, aangelokt om nu in elk geval in Vrieschelo aanwezig te zijn. Dus vertrouw ik, dat alle jongeren van Z.-O. Groningen elkaar in Vrieschelo ontmoeten.

En de verrassing? Deze bestaat daarin, dat 't programma rijker voorzien is dan we oorspronkelijk dachten en dan jullie in „Jong Leven" lazen! De ijver, de vrijwilligheid en de trouw van onze jongelui is eenvoudig voorbeeldig. Eén wenk en ze staan bereid om 't te presenteeren! Iedere jeugdige, die deze roep leest of hoort, die volgt hem:

Op naar Vrieschelo op Dinsdag 12 Dec.
om 't aangebodene te waardeeren
en om onze Koning Jezus te eeren:

Zie hier 't welvoorziene programma

3 uur. Leider: W. Wiersema van N. Pekela.
Opstel uit Muntendam.
Duet uit N. Pekela.
Opstel uit N. Pekela.
Voordracht uit Stadskanaal.

7 uur. Leider: Ds. T. Jansma van N. Pekela.
Opstel uit Stadskanaal.
Voordracht uit Muntendam.
Voordracht uit Stadskanaal.
Mandolineclub uit Nieuw-Buinen—Stadskanaal.
Namens de N. B. J. R.: Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal.

Wie kan nu nog de „moed" vinden om deze Jeugddag te verzuimen? Dus: komt! komt allen!

Namens 't Jeugddag-comité,
de secr. T. JANSMA.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Grootheid en val.

Dan. 4 en 5.

Les voor Zondag 17 Dec. 1933.

Nog een droom van Nebukadnezar.
4 : 1—18.

Nebukadnezar had gelegenheid te over gehad, den God des hemels te leeren kennen, maar God moest tegenover dezen heerscher machtiger ingrijpen, opdat hij zich niet te zeer zou verheffen en zijn plaats tegenover den God Israëls zou beseffen.

De macht van Nebukadnezar was steeds toegenomen en er was schier geen ander gelijk aan macht. Hij was werkelijk de grootste van de koningen van Babel. Door heel de wereld van het Oosten was zijn naam gevreesd en geëerd als de veroveraar van Syrië, Fenicië, Tyrus en Palestina. Hij was geworden de hervormer en herschepper van zijn vaderland, waarin hij prachtige steden had gesticht en majestueuze tempels. Babylon was geheel vernieuwd en versterkt. Allerlei wonderbare werken op het gebied van waterbouwkunde had hij laten uitvoeren, kanalen, waterleidingen en reservoirs. Alles, wat tot dusver werd uitgevonden, werd door deze werken verre in de schaduw gesteld. Hij was werkelijk een machtig genie. Misschien heeft nog nooit één mensch ook maar voor de helft aan nagedachtenis nagelaten van hetgeen dezen koning aan reusachtige bouwwerken heeft gesticht. Het paleis, dat hij voor zichzelf bouwde te Babylon, met zijn drievoudige wallen, zijn hangende tuinen, zijn hooge pilaren, was in zijn dagen een wereldwonder, terwijl nog tot op den dag van heden de naam van Nebukadnezar te lezen staat op negen tiende van de steenblokken, die gevonden zijn onder de ruïnen van zijn residentie. Zijn grootheid was zóó geweldig geworden, dat die als 't ware rijkte tot aan den hemel en zijn heerschappij verbreid was tot aan het einde der aarde. Hij begon zichzelf in eigen oogen al meer en meer als een god te beschouwen en daar hij zich niet wilde buigen voor den waren God des hemels, Wiens macht hij toch had leeren kennen, moest ten slotte zijn geest wel bezwijken onder den mateloozen trots van zijn hoogmoedig hart. Ons Schriftgedeelte vertelt ons dan van een droom, die Nebukadnezar had en waarvan hij gevoelde, dat deze nieuwe droom een bijzondere beteekenis moest hebben. Ik, Nebukadnezar, gerust zijnde in mijn huis, d.w.z. in het ongestoorde bezit van zijn rijk, dat volgens vs. 22 tot aan het einde des aardrijks zich uitstrekte. Maar de zoo vredig levende koning werd ten zeerste verschrikt door een beangstigende droom. Hij zag een hoogen, grooten boom in het midden der aarde, reikende tot den hemel, en over de geheele aarde werd *hij* gezien, hij was schoon van loof en vol van vruchten en weldadig van schaduw. Maar een wachter van Boven beveelt dien boom om te houwen en alleen den stam in de aarde te laten staan, om van den dauw des hemels te worden nat gemaakt. En het hart moest van een menschenhart worden veranderd in een beestenhart. Zeven tijden zouden er zoo over voorbijgaan.

De toovenaars en sterrenkijkers en Chaldeën en waarzeggers hadden ook de uitlegging van dezen droom niet kunnen geven, tot ten slotte ook hier Daniël weer uitkomst bracht. De droom werd thans door den koning aan Daniël, (daar Beltsazar genoemd), als overste der toovenaars verteld.

De uitlegging. Vs. 19—27.

Daniël is een uur lang sprakeloos van ontzetting als hij dezen droom hoort en eindelijk spreekt hij eerbiedig: „Mijn heer! de droom wedervare uwen hateren, en zijn uitlegging uwen wederpartijders!" Als Nebukadnezar hem aangemoedigd heeft maar ronduit te spreken, verklaart Daniël, dat Nebukadnezar zélf die boom is. Hij zelf zal uit de menschen verstooten en met de beesten gelijk gemaakt worden, en zeven tijden zullen over hem voorbijgaan, totdat hij bekent de heerschappij des Allerhoogsten Gods over de koninkrijken der menschen. „Daarom o koning! laat mijn raad u behagen, en breek uwe zonden af door gerechtigheid en uwe ongerechtigheden door genade te bewijzen aan de ellendigen, of er verlenging van uwen vrede mocht wezen". Daniël kent zijn God, hij weet dat het mogelijk is, dat de straf wordt afgewend, als er berouw en bekeering plaats vindt.

De vervulling. Vs. 28—37.

De waarschuwing van Daniël werd door den koning in den wind geslagen. Toen kon het niet anders, of alles, wat was aangezegd, werd vervuld en overkwam den koning Nebukadnezar. Toen hij, een jaar later, (God had hem nog een jaar genadetijd gegeven), wandelende op het dak van zijn paleis, snoevend uitriep: „Is dit niet het groote Babel, dat ik gebouwd heb tot een huis des koninkrijks, door de sterkte mijner macht en ter eere mijner heerlijkheid?" klonk er een stem uit den hemel: „U, o koning Nebukadnezar wordt gezegd: Het koninkrijk is van u gegaan!" Toen week het verstand van dezen verdwaasden geest, en als een dier was deze groote, door de menschen geschuwd, overgelaten in de ellende van zijn deerniswaardig lot.

Eindelijk, na afloop van het aangekondigde tijdperk, ontwaakte zijn geest weer uit den macht van den waanzin. Toen loofde Nebukadnezar den Allerhoogste en prees den Eeuwiglevende. En dit niet alleen. Want wanneer hij weer in zijn ouden staat hersteld is en hij zijn glans en heerlijkheid weer bezit en zijn rijksgrooten hem weer op den troon hebben bevestigd, schaamt hij zich niet, een proclamatie in heel zijn machtig rijk uit te vaardigen, om te verkondigen de teekenen en wonderen, die de allerhoogste God aan hem heeft gedaan. Gedurende vele jaren voegde Nebukadnezar groote werken toe aan al wat hij reeds tot stand had gebracht, totdat hij in hoogen ouderdom werd opgevolgd door zijn zoon Evilmerodach.

De hand op het feest. Dan. 5.

Het schijnt wel, dat na den dood van Nebukadnezar Daniël een tijd lang is teruggezet en vergeten. Maar opeens treedt hij weer op den voorgrond onder den koning Belsazar en wel in den laatsten nacht van het leven van dien koning. Belsazar beteekent „Bel beschermt", terwijl de Babylonische naam van Daniël, Beltsazar, beteekent „Bewaarder der schatten van Bel". De koning Belsazar dan had een grooten maaltijd aangericht voor een duizendtal van zijn rijksgrooten en voor zijn vrouwen. Terwijl hij verhit is door den wijn, geeft hij bevel, dat de gouden vaten, die in der tijd door koning Nebukadnezar uit den tempel te Jeruzalem zijn geroofd, moeten worden aangebracht, en dat de gasten nu hieruit, ter eere van hun goden, zullen drinken. Toen gebeurde er iets, waardoor alle aanwezigen, en niet in 't minst de koning, bijna verstijfden van schrik. Aan den wand van het paleis werd een deel van een hand zichtbaar, die geheimzinnige letters neerschreef. De koning zelf was zóó ontzet, dat zijn knieën tegen elkaar stieten en zijn gordelbanden lossprongen. De glans zijner heerlijkheid week van hem. Onmiddellijk moesten de wijzen komen, om dit geschrift op den muur uit te leggen. Die het zou kunnen uitleggen, zou met purper worden bekleed en een gouden keten zou om zijn hals worden gehangen en hij zou de derde heerscher in het koninkrijk worden. De wijzen konden ook nu niets beginnen en het schrift niet ontcijferen. Toen kwam de koninginmoeder de feestzaal binnen en wees den koning op Daniël. Toen werd Daniël binnen geleid, en na de koninklijke belooning te hebben afgewezen, deed hij den koning ernstige verwijten. Belsazar wist immers, hoe de trots van zijn grootvader Nebukadnezar was gebroken. En tóch had hij zoo weinig uit dit voorbeeld geleerd, dat hij zich tegen God had verheven, door de heilige dingen, die eenmaal aan God waren gewijd, te ontheiligen. Dien God, in Wiens hand ook zijn adem is, en bij Wien al zijn paden zijn, heeft hij niet verheerlijkt; dáárom is dit schrift gekomen: „Mené,

Mené, Tekèl Upharsin!" Dat schrift beteekent: „Mené, mené!" „God heeft uw koninkrijk geteld en Hij heeft het voleind!" „Tekèl": „Gij zijt in de weegschalen gewogen, en gij zijt te licht bevonden!" „Peres": „Uw koninkrijk is verdeeld, en het is den Meden en den Perzen gegeven!" Hierop werd Daniël, met purper bekleed en met een gouden keten omhangen, verheven tot derde heerscher in het koninkrijk. Maar in dienzelfden nacht drong Cyrus, door den drooggemaakten Eufraat de stad binnen en sloeg Belsazar. Zoo viel de wereldmacht van Babel na een kortstondigen glans, door de hand van den Perzischen veroveraar.

Jezus zeide: „Leert van Mij, dat Ik deemoedig ben en nederig van hart!"

D. G. B.

III

LITURGISCHE DIENST.

De behandeling van dit thema onderstreept de stelling, dat op aarde alles aan verandering onderhevig is.

Onze voorouders hebben moedig met de Kerk gebroken en de „menschelijke" instellingen verworpen. Hun geweten bracht hen tot die breuk en wie zal er aan denken hen te beschuldigen, dat zij in den moeilijken strijd ook wel eens afwijzend stonden tegenover dingen, wier wezen zij niet voldoende hadden onderzocht?

Het is tijd om dit begrijpelijk verzuim weer goed te maken. Ook van hen zijn we verschuldigd dàt te doen, wat ze zelven nog niet konden.

I. *Wat is Liturgie?*

a. Het woord Liturgie stamt van het Grieksche L e i t o u r g i a, een samenstelling van l é ï t o n = openbaar en e r g o n = werk. De beteekenis dus Werk voor de algemeenheid. Voornamelijk was leitourgia een staatkundig begrip.

In de Septuaginta, de vertaling van het O.T. in het Grieksch krijgt ons begrip een andere inhoud. Daar bij de Joden staatkunde en godsdienst nauw samengevlochten waren (de staatsvorm was een Theocratie!), beteekende leitourgia een *religieuze handeling.*

Zóó heeft ook de Kerk dit begrip aanvaard. In haar is liturgie: *organisch geordende handelingen, die tezamen de Godsdienst naar de zichtbare en hoorbare zijde vormen.*

Harnack zegt: „De liturg heeft het gemeenschappelijke in opdracht van de gemeente in gemeenschappelijke vorm tot uiting te brengen".

In de liturgie is het *individualisme* dus uitgeschakeld. Niet het „Ik" van den liturg, maar het „wij" der gemeente spreekt en handelt in de liturgie! De nadruk ligt voor een oogenblik niet op de betrekking „God-enkeling", maar op „God-gemeente". Dat hier met het zwijgen van het individualisme het *vrije woord* zich grenzen gesteld ziet, helpt ons in te zien, dat godsdienst niet slechts privaatzaak is.

b. Doel en inhoud. Terugkeerend tot het woord van Harnack vragen we: „Wat is hetgeen we in gemeenschappelijke vorm willen uitdrukken?" — Liturgie is de uitdrukking van de cultus (godsdienst). Christelijke liturgie is dus het zichtbaar en hoorbaar maken van de door Christus gegeven mogelijkheid tot gemeenschap tusschen God en menschen.

Liturgie behelst daarnaar

1. Het woord en de daad Gods aan de menschen.
2. Het woord en de daad der gemeente aan God.

Van Gods zijde komen tot uitdrukking: Woord, Zegen en Sacrament (Sacramentum). Van de zijde der menschen Boetedoening, dank, lof (Sacrificium). — Anders gezegd beweegt liturgie zich om dat, wat de gemeente van God heeft ontvangen en wat ze aan God wil offeren. Het is te begrijpen, dat in de liturgie beide factoren beurtelings tot uiting komen. Vaak staan ze in nauw contact met elkaar zooals vraag en antwoord. Dit zal hieronder nog nader blijken.

Zal de liturgie dus het wezen van de Godsdienst weerspiegelen, dan moet er plaats gevonden worden voor

A. Kennisneming van dat wat voor God goed is. Daartoe wordt de *Wet* of althans de Nieuwtestamentische *Hoofdsom der Wet* gelezen. Dit heeft ten gevolge, dat de gemeente in haar wezen allerlei tekortkomingen en zonden constateert. Thans belijdt men schuld voor God. Deze *Schuldbelijdenis* geschiedt bij monde van den liturg, waarna de gemeente door het van ouds bekende „Heer erbarm u onzer" (Kyrie eleison) te kennen geeft, dat zij zich met deze schuldbelijdenis vereenigt.

Uit het in Mt. : beschreven woord van Jezus ontleent men het recht tot *Absolutie,* d.w.z. in naam van God spreekt men de schuldvergeving uit over allen, die met een oprecht hart hun zonde berouwd hebben. De jubel der gemeente verschaft zich lucht in de z.g. Groote Doxologie „Eere zij God in den hooge, vrede op aarde in menschen een welbehagen".

Als zoo de reiniging der gemeenschap van den mensch tot God heeft plaats gevonden, wordt

B. *de Schriftlezing* gevolgd. Deze behoort niet zoozeer als inleiding tot de prediking gewaardeerd te worden, doch om haars zelfs wil. Ze heeft de harmonie der Goddelijke openbaring in alle deelen van de Schrift in 't licht te stellen. Een bepaalde waarheid wordt uit de profetieën, het evangelie en uit de brieven aan het woord gelaten. — In het *Credo* (de geloofsbelijdenis) der gemeente vindt zij haar beantwoording.

C. *De Avondmaalsviering* vormt het schoonste deel in de liturgie. Het *Proefatio,* het inleidend wisselgesprek tusschen liturg en gemeente, waarin het Sursum corda (Verheft de harten) in het D r i e m a a l h e i l i g en in het H o s a n n a zijn natuurlijk gevolg heeft, gaat aan gebed en inzettingswoorden vooraf. Er na klinkt het door de gemeente gezongen eveneens zeer oude lied *Agnus Dei* (Lam Gods enz.)

D. *De Zegen* wordt, zooals vanzelf spreekt in den Naam der Drieëenigheid.

Wij hebben hier geen verslag van een liturgie willen geven, doch slechts de beide factoren Sacramentum en Sacrificium willen aantoonen. We passeerden bij ons verhaal ook enkele malen geijkte zegswijzen die langzamerhand in de liturgie burgerrecht hebben verkregen. Ik noemde onder meer het „Sursum corda" van den liturg; bovendien het: „De Heer zij met U" van den dienaar, waarna de gemeente: „— en met Uwen geest" enz. Het zijn de z.g. *Formulae solennis* d.i. gewijde woorden en handelingen, die het in de liturgie gebodene ten zeerste onderstreepen. Enkelen daarvan zijn zelfs bij ons in gebruik. Ook wij sluiten de oogen en vouwen de handen bij 't gebed, strekken de hand(-en) over de gemeente, wanneer de zegen wordt uitgesproken.

(Slot volgt.)

III

ZUSTERHULP.

Afd. Utrecht.

Velen zullen van het bestaan onzer vereeniging niets weten, daar het thans de eerste keer is, dat wij door middel van „De Christen" iets van ons laten hooren.

De afd. heeft het genoegen thans haar eerste geboortedag te mogen vieren, te midden van een 40 tal leden.

Onze maandelijksche bijeenkomsten mogen zich in een goede opkomst verheugen. 8 Nov. was voor onze vereeniging een groote dag. Wij mochten het genoegen smaken twee leden van het hoofdbestuur in ons midden te hebben, die er niet weinig toe hebben bijgedragen, om deze dag tot een onvergetelijke te maken. 21 Nov. had onze vereeniging weer heel iets anders te beleven.

Zusterhulp, hoewel klein in kracht, wilde dapper zijn. Reeds eenigen tijd geleden werd besloten een verkoopavond

te houden ten bate van de arbeid voor Hem, voor Wien Zusterhulp ook een werktuig mag zijn. Reeds lang waren de zusters bezig handwerken voor deze avond te maken, terwijl verschillende vrienden en kennissen meenden ook niet achterwege te moeten blijven. Zij sloegen als een eenig man (vrouw) aan 't werk, om Zusterhulp met geschenken te verrassen. Onze hartelijke dank daarvoor.

Onze Voorganger opende deze verkoopavond, vol geloof, dat de Heer ons ook in dezen wilde zegenen. En in dit geloof zijn wij ook niet beschaamd geworden. De netto opbrengst beliep circa f 100. Gezien de tijdsomstandigheden moet deze avond als zeer geslaagd beschouwd worden. Dat de Heer ons verder zegene en wij tot een zegen worden gesteld, is onze bede.

„Zoo gaan wij dan gemoedigd voort
In vast vertrouwen op Zijn woord".

Met zustergroeten,

de Secretaresse,

T. J. K.

MEDEDEELINGEN

Zusterhulp.

Hartelijk dankend ontvangen van

afd. Workum	f 8.20
„ Haarlem	f 3.—
„ Den Haag (Oost)	f 1.95

Mag ik de penningmeesteressen der verschillende afd. verzoeken dat wanneer men geld stuurt als contributie, dit er even bij te vermelden?

Voor nieuw aangesloten afd. meld ik hierbij dat de op de Alg. Verg. der N. B. V. B. vastgestelde contributie 12 cent per lid per jaar bedraagt.

En nu een woord aan alle Bapt. vrouwen in Nederland:

Vraagt eens inlichtingen over het mooie, veelomvattende werk van Zusterhulp. Over haar doel en streven. Dan zult ge zien dat er werk voor u is in uw gemeente en ook op het zendingsveld.

Bidt en *werkt*, dat zij dan met ons ook uw leuze.

Gaarne worden u alle gewenschte inlichtingen verstrekt door:

zr. Weenink—Dethmers te Stadskanaal
zr. Olijslager—Muller te Alteveer—N. Pekela

of ook door onderget., welke u hartelijk groet.

Met zr.groeten,

A. BOITEN—Attema,
Abrikozenstr. 188, Den Haag.
Giro J. Boiten No. 223958.

N. B. J. B. Zendingsactie.

De volgende week begint wederom de verantwoording van Zendingsgelden! Ter geruststelling van hen die reeds gireerden, Groningen, Stadskanaal en Hengelo, zij dit even medegedeeld en ter bemoediging van hen die het van plan zijn, opdat zij het toch niet vergeten.

De thermometer der zendingsactie stijgt! De harten hebben zich geopend voor de taak ons door onzen Koning toebetrouwd.

Hebt u allen het in November verzamelde gestort op giro 223785? Zoo niet, doet het heden nog! Een kleine moeite . . . . en onzen dank is groot.

Met N. B. J. B.groet, dat is niet „hou zee" doch 't is en blijft: „*Spek de bus*"!!

G. PLANTING.

N. B. J. B.ers uit de gemeenten 2e Exloërmond, Nw. Weerdinge en Emmer-Erfscheidenveen!

Dinsdag 12 December is de dag voor het houden van onze eerste gewestelijke Jeugddag in deze winter.

We komen samen in de kerk te Emmer-Erfscheidenveen 's namiddags 3 uur.

Medewerking verleenen de zangkoren van 2e Exloërmond en Nw. Weerdinge. Verder opstellen door N. B. J. B.ers enz. enz. . . . . De avondvergadering begint om 7 uur.

Komt, met een biddend hart . . . . en neemt uw boterham mee.

J. REILING,
Nw. Weerdinge.

Ontvangen Giften voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden.

van R. te V.	f 50.—
„ v. d. H. te S.	f 1.—

Hartelijk dank.

J. VISSER.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Broeders Correspondenten

die het 4e kwartaal nog niet hebben afgerekend verzoek ik beleefd doch dringend dit nu spoedig te doen.

Mag ik op aller medewerking rekenen?

Bij voorbaat dank.

De Adm.

RONDBLIK.

De Ariërparagraphen buiten werking.

Ingrijpen van het kerkministerie.

Naar men weet heeft de generale synode der Pruisische Evangelische kerk, daarin nagevolgd sindsdien door eenige andere landskerken, de Ariërparagraphen in de kerk ingevoerd. In het buitenland was daarna hierover veel te doen. De brief van den Oecumenischen Raad voor practisch Christendom noemde dit als het eerste punt van ernstige bezorgdheid der oecumenische Christenheid en vroeg den rijksbisschop of het niet mogelijk ware, dat aan de toepassing van de Ariërparagraphen in de kerk een einde kwam.

Thans bereikt ons officieel uit Berlijn het bericht, dat de rijksbisschop na éénstemmig besluit van het rijksministerie een kerkelijke wet heeft uitgevaardigd, met als inhoud dat alle besluiten en verordeningen van Duitsche Evangelische landskerken betreffende de rechtspositie van haar geestelijken en beambten, genomen sinds 1 Jan. 1933 buiten werking worden gesteld tot tijd en wijle een Duitsch-Evangelische rijkskerkwet de materie nieuw regelt.

De Ariërparagraphen in de Pruisische kerk en in eenige andere landskerken zijn thans dus door ingrijpen van het kerkministerie met den rijksbisschop opgeheven. Dit wil niet zeggen, dat ze opgeheven blijven. De rijksbisschop en het kerkministerie voeren als motief der opschorting aan, dat diverse wetten en bepalingen inzake de rechtspositie der geestelijke en kerkelijke beambten (o.a. ook de met name genoemde Ariërparagraphen) in verschillende landskerken op zeer uiteenloopende wijzen worden geregeld, dat wanorde en onnoodig getwist daardoor in de hand wordt gewerkt en dat het Duitsche kerkministerie besloten is, deze zaken zelve en dan voor de geheele rijkskerk gemeenschappelijk te regelen.

Belijdenisrestauratie.

Orthodox réveil.

De actie van den Duitschen rijksbisschop en het kerkministerie tegen de afwijking van de leer der kerk (schorsing van dr. Krause, die het Oude Testament verwierp en een deel van het Nieuwe Testament wilde schrappen) vindt in de Duitsche Evangelische kerkelijke kringen een geweldig groote instemming. Van alle zijden stroomen de telegrammen naar Berlijn, het kerkministerie en de rijksbisschop huldigend voor zijn opkomen voor den bijbel als onaantastbaren grondslag der kerkleer en voor de kerkleer zelve. Zeer opmerkelijk is te midden dezer stroomen van instemmingsverklaringen een telegram van den

voorzitter der vergadering van de Duitsche Evangelische faculteiten, prof. dr. Hans Schmidt, verklarend dat *alle* Duitsch-Evangelische faculteiten éénstemmig deze actie van den rijksbisschop van harte steunen. De belijdenisrestauratie van de zijde der kerkregeering samenvallend met de Lutherherdenking, blijkt in de Duitsch-Evangelische kerk tot een *orthodox réveil* te worden. Het sterkt de positie van den rijksbisschop Ludwig Müller buitengewoon, dat hij door zijn ingrijpen dit réveil verwekte en de leiding er van nu in handen der kerkregeering is, die welbewust voor de autoriteit van den bijbel als Gods Woord opkomt en de leer der kerk in verband hiermede handhaven wil. Het is inderdaad thans blijkend, dat de rijksbisschop gelijk krijgt in zijn verklaring, dat de dagen der liberale theologie in de Duitsche Evangelische kerk voorbij zijn.

De Lutherdag.

Duitschland vierde Zondag 19 Nov. den Lutherdag. Dat overal feestgodsdienstoefeningen plaats vonden spreekt vanzelf. De hoofdviering vond plaats in den Berlijnschen dom waar onder aanwezigheid van den rijkspresident Von Hindenburg en tal van autoriteiten van het rijk en van de kerk dr. Richter de feestprediking hield en rijksbisschop Ludwig Müller de vergaderden toesprak. Indrukwekkend was daarop het slotmoment; een meisje als afgevaardigde van de Duitsche jeugd dankte den rijkspresident voor zijn Duitsch-Evangelische boodschap aan den rijksbisschop: „Zorgt daarvoor, dat Christus in Duitschland gepredikt wordt"; en het oude Lutherlied „Een vaste burcht is onze God" bracht met machtigen klank in de wijde, sterk gevulde ruimte, de volksinstemming met dezen grooten wensch der Duitsche Lutherherdenking.

Groei der Roomsch-Katholieke missie.

Onder den tegenwoordigen paus, die gaarne en niet ten onrechte de paus der missiën genoemd wordt, heeft de Roomsch-Katholieke missie een zeer groote uitbreiding bereikt. Wij vinden in de jongste statistiek vermeld, dat in de laatste 10 jaren 4000 nieuwe missionarissen zijn uitgezonden, dat de geestelijkheid uit de inheemsche bevolkingen in denzelfden tijd bijna verdubbelde (n.l. van 2670 in 1922 tot over de 5000 einde 1932 steeg) en dat het missieleger thans telt: 12.172 missionarissen, 4919 missiebroeders, 30.756 ordezusters, 73.815 inheemsche hulpkrachten.

De Oxford-groepbeweging.

De Oxford-groepbeweging (Buchmanbeweging) heeft in Hongarije onder de Gereformeerden thans een goede pers. Nadat onderscheidene Gereformeerden samenkomsten te Ermatingen, Gurnigel en Oxford hadden bijgewoond, riep op hun aandrang de Gereformeerde bisschop dr. László Ravasz vorige maand een conferentie ter bespreking van de beteekenis der Buchmanbeweging voor de Geref. kerken bijeen. Het thans door ons ontvangen verslag dezer conferentie vermeldt, dat ook degenen, die aanvankelijk critisch tegenover deze beweging stonden, verklaarden zich toch niet aan het goede en levenwekkende dezer beweging te kunnen of willen onttrekken, te minder, waar deze beweging niemand van zijn kerk aftrekt, doch veeleer het goede der beweging aan de kerken ten goede wil laten komen. De vergadering stemde er mede in, dat men „deze evangeliseerende, in zulk een sympathieken vorm optredende réveilbeweging in Hongarije nader behoorde te leeren kennen, dat de Hongaarsche Gereformeerden aan haar kunnen deelnemen en dat zij wat in de beweging aan het raadsbesluit Gods beantwoordt, in de kerken kunnen toepassen".

III

ARABESKEN.

De herinnering is een paradijs, waaruit niemand ons verdrijven kan.

* * *

Die zijn handelingen richt naar het oordeel van de wereld, giet water in een zeef.

* * *

Alles wat wij werkelijk liefhebben, is bij verlies nimmer te vervangen. Wat wel vervangen kan worden, hebben wij nooit lief gehad.

* * *

De grootste armoede is: arm zijn aan liefde.

* * *

Waar zooveel onoprechtheid voor oprechtheid doorgaat, is deze laatste soms de beste list.

* * *

Wij geven niet, maar verkoopen, indien wij bij iedere bewezen dienst rekenen op dankbaarheid.

* * *

Waar ijdelheid en pronkzucht beginnen, eindigt de innerlijke waarde.

* * *

Indien wij gelukkig zijn, bestaat voor ons tijd noch ruimte.

H. L. S.

III

CORRESPONDENTIE

Zr. *A. E. te N. P.* Het zendingsartikel wordt in het volgend nummer van ons blad opgenomen.

E.-R.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 8 December 1933 No. 2317 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE POORTEN DER ONDERWERELD.

En Ik zeg u ook, dat gij zijt Petrus, en op deze petra zal Ik mijne gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen haar niet overweldigen.

Matth. 16 : 18.

't Zijn wel de grootste oogenblikken in het leven des Heeren Jezus, waarvan Mattheus ons hier getuigen maakt. Het licht boven den glans der ziel breekt door in de ziel Zijner discipelen, en een oogenblik zien ze hun Meester gelijk Hij is: „Gij zijt de Christus, de Zoon van den levenden God". Dat is een kroningsmoment in Zijn arbeid; het oogenblik, waarin levensband tusschen Hem en Zijn discipelen gelegd wordt.

De belijdenis, die hier uitgesproken wordt, stempelt de Christenheid. Ze is het geheim, dat Jezus in zich had omgedragen en slechts door goddelijke openbaring kon worden aanvaard.

We moeten de beteekenis van deze belijdenis wel doorzien, want ze vormt de grenslijn tusschen Christendom en Jodendom. Met het verlies van deze belijdenis verliest het Christendom zijn eigen karakter en vervloeit met het heidendom.

We moeten blijven staan bij deze waarheid, dat God in Jezus vleesch geworden is, dat Jezus de Zoon van God is. Dat was het nieuwe en groote in de verkondiging der Apostelen: het struikelblok voor Joden- en Heidendom, maar de rotsgrond der Gemeente. Prediken sommigen in onze dagen een Jezus, die niet de Zoon van God was, zoo staat dit wel vast, dat Paulus geen mond over Jezus ooit zou hebben opengedaan, als hij die overtuiging aangaande Jezus niet had ontvangen.

Jezus heeft veel gedaan en veel geleerd, maar daarom gaat het niet. 't Gaat om Hém, om de vraag wat Hij voor ons is. Johannes zegt: wie is het, die de wereld overwint, dan die gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zoon van God? Dat geloof verlost ons uit de wereld en maakt ons, gelijk we zien in het leven der oude heiligen, sterker dan de wereld.

De Heiland is Zijn gemeente aangevangen en heeft haar gegrondvest op zielen, voor wie Hij de Zoon van God was. Die hadden den vasten grond gevonden; de waarheid, die het leven, dat er op rust eeuwig vermag te dragen. Petrus was de eerste steen. De andere Apostelen vormden met hem de eerste laag, welke alle volgende lagen draagt en door welke alle volgenden gemeenschap met Christus hebben.

* * *

En welk een woord voegt de Heiland daaraan toe: „De poorten der hel zullen haar niet overweldigen".

Van beneden, van uit de diepte wordt het werk van Christus aangevallen en getracht het te verwoesten. Het groote gevaar komt uit de hel, de hades, de onderwereld, die aansluiting op ons heeft, wier poorten open staan naar ons toe.

Deze wereld (merkt prof. Keller op) heeft verdiepingen en zij, die boven zijn kunnen het beneden niet vergeten, omdat ze er contact mee hebben. In ieder leven heeft de onderwereld een poort, waardoor ze dat leven binnenvalt en zoekt te verwoesten. Ieder kent in zijn leven de donkere diepten, van waaruit de hades zijn armen naar hem uitstrekt. Paulus kende „den engel des Satans die hem met vuistslagen sloeg"; de aanvallen van de poorten der hel, van de geheime machten der onderwereld.

Wat beweegt onze tijd? Prof. Adolf Keller zegt: „De onderwereld, die lang bedwongen en geblokkeerd was, breekt los". De onderwereld komt opzetten als een stormvloed, die zich over alle dijken en dammen dreigt heen te storten om hier het algemeen verderf te brengen. Wij weten, dat deze satanische wereld ook een poort heeft naar ons toe en dat, *als* de hel in beweging komt, zulks niet ongemerkt aan ons zal voorbijgaan. Onze slechte neigingen zijn poorten der onderwereld, waardoor haar macht ons leven binnenkomt en op den troon van het hart klimt.

Christus zegt: de poorten van den hades zullen mijne gemeente niet overweldigen. Christus heerscht over de diepte, Hij bedwingt de machten der hel in elk leven, dat zich voor Hem en daarmede voor de hoogere wereld openstelde. In de Openbaring wordt gezegd, dat de Satan grooten toorn heeft, wijl hij weet, dat hij nog maar een kleinen tijd heeft. Dat beteekent toch zeker, dat hij tegen het laatst al zijn macht zal samentrekken voor een beslissenden aanval. Maar aan de levenspoorten, die aan den Zoon van God ter bewaring zijn toevertrouwd, zal hij teruggeslagen worden!

Die dood geweest is en Hij leeft,
Die 't volk, dat Hij ontzondigd heeft,
In eeuwigheid beveiligt!

L.

LOSSE SCHAKELS

Vrucht en boom. Vriendelijke hand zond ons de Groninger Kerkbode, orgaan voor de Ger. Kerken in de provincie Groningen. Daarin schrijft het Anti-revolutionaire kamerlid, Zijlstra, onder het pseudoniem „Marnix", over de Buchman-beweging. Het stuk is zulk een sprekend staal van die mentaliteit in sommige gereformeerde kringen, waardoor het andere deelen der Christenheid zoo moeilijk valt sympathie voor die broeders te gevoelen. De buitengewoon scherpe veroordeeling der Groep-beweging, die de schrijver geeft, ware te aanvaarden, als hij zijn kennis uit de eerste hand had. Het schijnt echter van niet meer te weten, dan van een critiek, door een Haagsch

Ger. predikant op deze Beweging geleverd.

Nu heeft de Heere Jezus eens gezegd, de menschen vergelijkende met boomen: aan hunne vruchten zult ge ze kennen. En gevraagd: Leest men ook een druif van doornen, of vijgen van distelen? en daaraan toegevoegd:

> „Alzóó een ieder boom brengt voort goede vruchten, en een kwade boom brengt voort kwade vruchten. Een goede boom kan geen kwade vruchten voortbrengen, noch een kwade boom goede vruchten voortbrengen.

Wat vertelt Marnix, deze bestrijder der Buchman-beweging echter?

> „En als de boom niet goed is, moet men de vrucht afwijzen".

De Heere Jezus zegt, dat de aard van een boom, zijn goed of slecht zijn, uit de vruchten gekend wordt. Dus heeft ook de Buchman-beweging het recht daarnaar te worden beoordeeld. Van goede vruchten van dat werk heeft de Marnix gehoord. Ontkennen kan hij ze niet. Doch inplaats van nu over de Beweging te oordeelen naar de aanwijzing van den Heer Jezus, heet het: men moet de vrucht afwijzen, omdat wij hebben vastgesteld dat de boom niet deugt!

Redelijke critiek. Wij kennen de Buchman-beweging te onvoldoende om er ons een definitief oordeel over te kunnen vormen. Maar een critiek, die op niet anders dan vooroordeel rust, wijzen we af, ook al komt die uit een kerk, waar overigens veel goeds gevonden wordt. Zulk een critiek maakt den indruk van een geheim gevoel van zwakheid te moeten verbergen, wijl ze de eigen zaak, zelfs tot den prijs der objectiviteit verdedigt.

Een getuigenis. In antwoord op ons verzoek aan lezers, die uit persoonlijke ervaring iets uit de Buchman-beweging konden mededeelen, dat te doen, ontvingen we een uitvoerig antwoord, dat we met hartelijken dank aan den betrokken broeder, opnemen. Aan een objectieve beoordeeling mag de basis, ook zulker getuigenissen, niet ontbreken.

Het afgunst-spook. Er zijn dingen, die niet bestaan, dan in de verbeelding en daarom juist zoo'n groot kwaad kunnen aanrichten. We noemen ze wel spoken. Ze zijn moeilijk te verdrijven. Ze zijn het resultaat van een inwendig gebrek, of een fout van het netvlies. Het Duitsche volk scheen slechts één oorlogsoorzaak te kennen en had maar één verklaring voor het merkwaardige feit, dat het zoo weinig sympathie in de wereld vond, en dat was de afgunst, die het overal en bij allen veronderstelde. Dat de oorzaak wel eens kon liggen in eigen geesteshouding en strijdmethode, wou er niet in.

Is dit een speciaal Duitsche fout? Ik geloof het niet. 't Past zoo goed en 't zit ons zoo gemakkelijk, te meenen dat, kunnen anderen niet meedoen, zulks komt omdat ze op ons afgunstig zijn. Zou 't in ieder geval niet goed zijn als we ons altijd afvroegen of eigen houding en methode ook schuld er aan zijn, dat anderen ons ontwijken en zich afzijdig houden? Afgunst kan ook de oorzaak zijn — natuurlijk! maar dit laatste óók, en, daar we dichter bij onszelf zijn dan bij anderen, kan hier de verbetering direct inzetten.

L.

ZENDING.

Het Nov.nummer van „The Miss. Herald", het orgaan van het Engelsche Bapt. Zendinggenootschap, is gewijd aan het werk der vrouw op het Zendingsveld, en we wenschen gaarne aan de lezers van „De Christen" enkele uittreksels uit dien rijken inhoud mede te deelen.

De Presidente van het Vrouwen-Comité van bovengenoemd genootschap zegt daar o.m.:

„De meest belangrijke strooming van onzen tijd is de over de geheele wereld verspreide ontwaking der vrouwen. En men kan niet denken over dit merkwaardig verschijnsel, zonder te gevoelen van hoe groote beteekenis het werk van de zending voor de vrouwen van niet-christelijke landen is geweest, en nog veel meer zal worden.

Dat het Christendom de eenige godsdienst is om de vrouw te helpen, wordt in het Oosten erkend. Madame Hirooka, eene van de hedendaagsche vrouwen van Japan, wenschte het lot van de vrouwen van haar land te verbeteren en ze gevoelde het niet te kunnen doen zonder godsdienst. Na het bestudeeren van den godsdienst uit het oogpunt der vrouw, zeide ze: „Ik ontdek, dat er geen hoop is voor de vrouw in een van de godsdiensten van het Oosten. Toen ik de Evangeliën las zag ik, dat Jezus geen onderscheid maakte tusschen mannen en vrouwen en ik kwam tot het besluit, dat voor de vrouwen in het Oosten het Christendom de eenige weg is, om haar ware positie te verkrijgen".

Verder lezen we van China, hoe daar onder de vrouwen de kracht van het Evangelie wordt ervaren.

In een donkere zijstraat welke uitloopt op de groote hoofdweg van de stad Sianfu, staat een bescheiden Chineesch huis. Daarin woonde vele jaren een minzame vrouwelijke zendeling. Haar eenige boodschap aan de vrouwen, die om haar heen woonden, was: Het rijke leven door Jezus Christus. Voortdurend kwamen tot haar degenen, die dood waren in zonden. Aan haar deur jammerde de bedelares, gehuld in lompen vol ongedierte. Naar binnen sloop de schuldenares, smeekend om een leening. Of de zwaar getroffene weduwe, arm en beroofd. De versufte slavin van de opium kwam binnenwankelen om te vertellen van haar ellende. Ook de gelukkige moeder kwam om vol trots haar zoons te laten zien, of haar onlangs verkregen kleine schoondochter voor te stellen. In tijden van schaarschte kwamen de hongerigen om voedsel; in oorlogstijd om beschutting. En door al die jaren van verschrikkelijke wederwaardigheden was het hart en huis van die zendelinge een toevlucht en een veilige haven. De armste vreesde niet om te komen, en ook de rijke toefde gaarne in die woning.

Akelige geheimen werden gefluisterd in het oor van de Zendelinge; en bittere, bittere tranen, zooals zeker alleen de bedroefde heidensche vrouw kan weenen, vloeiden op de hand zoo strak en wanhopig vastgehouden. En tot elk van deze, die kwam met haar last van verborgen of openbare zonden, werd de geschiedenis verteld van Hem, Die zeide: „Ik ben gekomen opdat ge het leven moogt hebben". Geloovig zaaien, dikwijls met tranen, altijd met vurig gebed, bracht een oogst en velen gingen van den dood over in het leven.

Die edele zendelinge is nu bij Christus, maar hetzelfde werk gaat voort, nu in meer nieuwe en meer zonnige huizen. In diezelfde groote stad Sianfu wordt in het Zendingsziekenhuis voortdurend aan een stroom van vrouwen, ziek naar ziel en lichaam, naast de geneeskundige hulp, het blijde Evangelie gebracht.

In Engelsch Indië breekt de omvang van het werk onder de vrouwen steeds meer de eeuwenoude zeden en gewoonten af. En geeft aan de vrouwen meer vrijheid. De politieke beweging van den nieuweren tijd heeft veel bereikt in deze richting. De beweging, geleid door Gandhi heeft zich tot alle klassen uitgestrekt. De vrouwen gewend aan afzondering, zijn aangespoord geworden, er deel aan te nemen.

In vele van de groote centra van Indië zijn nu wat men noemt „Vrouwen-Raden". Deze Raden stellen belang in alle aangelegenheden, die het welzijn van de vrouwen en meisjes van het land raken. En ze slagen er dikwijls in, om de vrouwen er toe te krijgen, maatschappelijk werk op zich te nemen, zooals Babyverzorging, Nazorgbonden, Maatschappelijke hygiëne, enz. Sommige vrouwelijke zendelingen zijn leden van deze Raden, en dragen bij tot hun activiteit, en stellen zich in nuttig contact met ontwikkelde vrouwen.

Doch, zegt het blad, tenslotte hangt de waarde van het werk veel meer af van de houding der zendelinge dan

van de speciale vorm van het werk. En of er al of niet gewerkt wordt in overeenstemming met de nieuwste methode. Een geheiligde persoonlijkheid is van de grootste waarde voor het Koninkrijk Gods.

Een aardig kiekje in de „Herald" van schoolgaande meisjes van het station Wathen. met het bijschrift „De moeders van morgen", geeft ons een blik op het werk in de Congo. Met dat zendingsveld zijn we allen min of meer bekend, mede door den arbeid van onze Zendelinge Reiling aldaar. In het gebied, waarvoor het station Wathen verantwoordelijk is, zijn er vele vrouwen en meisjes, die niet kunnen lezen. Over tien jaren zullen deze meisjes vrouwen en moeders zijn, en dan is het te laat voor ze om te leeren. Want dan moeten ze zorgen voor haar echtgenooten en kinderen en dat neemt al haar tijd in beslag. Vele Congomeisjes hebben geen verlangen om te leeren. Want ze zien voor zich zelf het nut er niet van in. De moeders moedigen ze niet aan, omdat ze ook zelf niet ontwikkeld zijn, en daar is geen leerplicht in de Congo. Als ze zin hebben gaan ze naar school en anders blijven ze weg.

(Dit geldt natuurlijk van meisjes, die dicht bij het station wonen. Voor degenen, voor wie de afstand tè groot zou zijn, is gelegenheid om op het station te blijven, zooals wij ook van zuster Reiling van het station Yakusu weten, die ons er zulke interessante kiekjes van heeft laten zien, en waarvoor onze Unie kamers heeft laten bouwen en „Zusterhulp" voor de kosten van onderhoud van meisjes zorgt).

De vrouwelijke zendelingen trachten deze Congo-zusters de hoogste idealen van het vrouw- en moeder-zijn bij te brengen. Ze kunnen den geheelen Bijbel lezen in hun eigen taal als ze het onderwijs hebben gevolgd. En ook die vrouwen, die Jezus Christus willen volgen, zullen gaarne meer van Hem en van Zijn lessen weten, en hebben noodig den Bijbel te kennen.

Eenigermate de waarde van ontwikkeling beseffende, hebben de Congochristenen zelf de leeskunst mede tot voorwaarde gesteld voor alle jonge menschen, om lid van de Gemeente te worden.

Het is slechts vier en vijftig jaar geleden sinds de eerste vrouwelijke zendeling naar de Congo ging. Veel is gedaan in deze jaren. Maar daar is nog veel te doen. Ons doel is, dat de Congo-christenen zelf bekwaam zullen worden, om de toekomstige geslachten te onderwijzen en te leiden. Het is daarom echte huishoudkunde, zoo wij ons heden inspannen degenen op te leiden, die morgen de moeders van het land zullen zijn.

De Heer make ook ons getrouw dat groote werk der Zending mee te steunen.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Krabbels van den voorzitter.

In het November-nummer van „Jong Leven" heeft onze wakkere penningmeester een boom gehouden — of moet ik schrijven: „opgezet"? Ik houd niet van dat woordje „opgezet". Opgezette boomen missen evenals opgezette eekhoorntjes, uilen, dominé's en burgemeesters bij al den mooien schijn, die zij vertoonen, toch dat wezenslicht en die wezensflikkering, die ons nopen om ze heel ernstig te nemen — over het erfenisje van de conferentie in Hengelo. Met dat erfenisje worden niet de vriendschapjes bedoeld, die sommigen wellicht er gesloten hebben; ook niet de verwijding van het gezichtsveld, dat een kennismaking met de jeugd van Twente en van verschillende deelen van ons land onvermijdelijk ten gevolge heeft; ook niet de stimulus, die wij voor ons geestelijk leven hebben mogen meenemen en waarvan wij nog elken dag rijkelijk profiteeren. Dat erfenisje is het tekort van niet minder dan 120 gulden of in de taal van onze gewoonlijk karig gevulde portemonnaie uitgedrukt: twaalf honderd ronde dubbeltjes.

* * *

Als waardige N.B.J.B.ers, die alle hoogachting hebben voor onze erflaatster, alias de Conferentie, aanvaarden wij natuurlijk de nalatenschap. Geen enkel sprietje is er op onze grazige hoofden, dat er aan zou denken om een weigerende houding aan te nemen. Maar hoe nu verder? Hoe voorkomen we, dat die goede tante met schuld in het graf ligt? Deze vraag maakte het onderwerp van de gedachtenwisseling uit op de vergadering van het Jeugdwerkers- en Jongelieden-Comité te Stadskanaal een paar dagen geleden. En weet gij wat de vrienden aldaar besloten? Dit: om op den avond van den eersten dag van het nieuwe jaar een uitvoering te geven en het batig saldo ervan ter beschikking te stellen van den penningmeester onzer N.B.J.B. tot delging van het tekort. Mag ik hier al onze N.B.J.B.ers in eerbiedige overweging geven iets dergelijks te doen? Het bereidt ons een genoegelijk uur, het brengt vroolijkheid in de plaatselijke afdeelingen, het versterkt het saamhoorigheidsbesef in onze landelijke beweging en het draagt er toe bij dat tante onbesproken kan blijven rusten! Maak 1 Januari 1934 uw N.B.J.B.-dag, vrienden!

* * *

Zooeven heb ik het tekort omgezet in de taal van onze zieke beurs, n.l. twaalf honderd dubbeltjes. Nu is het opperbest mogelijk, dat niet alle onze jeugdkringen een uitvoering of propaganda-vergadering met het bovengenoemde oogmerk voor elkaar kunnen krijgen. Het geringe aantal krachten, waarover enkele beschikken, en vele andere factoren spreken onverbiddelijk een veto uit. Wat zal ik den vrienden, die onder deze minder gunstige omstandigheden verkeeren, raden in verband met het erfenisje van tante? Natuurlijk houd ik mij overtuigd van hun oprechte liefde voor onze onvolprezen N.B.J.B. alsmede van hun ernstige begeerte om in kloeke daden niet bij anderen ten achter te staan.

Waarde kameraden, luistert eens! Onze laatste statistiek heeft wereldkundig gemaakt, dat onze Jongeliedenvereenigingen en vergaderingen ongeveer 1700 leden of bezoekers tellen. Verder heeft hij verkondigd, dat onze overige jeugdorganisaties vele honderden vrienden tot zich trekken. Vervolgens houd ik rekening met het veel voorkomende feit, dat een enkel jongmensch geïnteresseerd is bij twee of meer vereenigingen. En ik kom tot de conclusie, dat wij samen een leger vormen van minstens anderhalf duizend man. Ik noem geen grooter getal, opdat zelfs de zwaarmoedigste onder ons zich gerust met mijn voorstelling van zaken kan vereenigen.

Welnu, wanneer deze vijftienhonderd wakkere jongelingen en jongedochters, die immers kunnen wat zij willen en die zelfs niet bevreesd zijn voor een Hercules-taak, één enkel rond dubbeltje offeren, dan is het tekort uit de wereld geholpen.

Nu zullen vele onzer N. B. J. B.ers op den avond van den Nieuwjaarsdag een entre-nous, of feestvergadering, of propaganda-bijeenkomst, of pro- of anti-meeting of iets dergelijks op touw kunnen zetten om met het voordeelig saldo onzen penningmeester te verblijden. Hun dubbeltje komt dus wel binnen. Mag ik de anderen opwekken om op dienzelfden avond, of den voorafgaanden middag of morgen hun conferentie-dubbeltje te geven? Wie in uw plaatselijke afdeelingen pakt het even aan? De thesaurier-generaal van het Jeugdwerkers-comité? Of de minister van financiën van de Jongeliedensamenkomsten? Of wie?

Kameraden! De eerste Januari van het komende jaar zij onze N. B. J. B. dag!

De leuze klinke dan van oord tot oord: een dubbeltje voor tante's erfenisje!

Met hartelijken groet,
J. W. WEENINK.

N. B. J. B. Zendingsactie.

Ik heb zoo juist met veel belang-

stelling „De Christen" gelezen, o.a. ook het fijne artikel „Onze gemeenten Zendingsgemeenten" geschreven door onzen N. B. J. B.-secretaris, en .... hoe verheug ik mij, dat nu niet, als een wanklank daarop, een slechte zendingsverantwoording der N. B. J. B. volgt, doch één die weer duidelijk toont de liefde onzer jongeren voor de Zending van onzen Koning Jezus Christus. Een geldelijke verantwoording te moeten doorlezen is soms vermoeienis des geestes, doch het schrijven en me dunkt ook het lezen van deze verantwoordingen is gezien de groote blijken van offervaardigheid een verheuging voor alle Baptiste harten. De cijfers spreken een duidelijke taal, ze zeggen 't ons nu weer bij vernieuwing, dat er in de harten onzer jongeren een vurige liefde is voor 's Heeren werk. Wij gaan een goede toekomst tegemoet!

Een Baptiste jeugdver. wier leden met blijdschap offeren voor den Heer en Zijnen dienst is een vereeniging met groote kracht (al is zij misschien ook klein in ledental), is een oorzaak van vreugde voor de gemeente en in het vervullen van haar grootsche taak voor haar een opstuwende kracht.

Dat het goed gaat met onze Zendingsactie stemt ons tot groote dankbaarheid, niet alleen omdat het benoodigde geld er komt, doch ook om het opgewekt geestelijk leven dat mede hierdoor tot openbaring komt en, het laatste niet 't minst, om de saamhoorigheid die zij aankweekt (één in doel en streven).

Ik mocht dezer dagen ontvangen van: *Groningen* f 24.05; *Stadskanaal* f 12.25; *Hengelo* f 8.75; *Sneek* f 4.05; *Utrecht* f 1.88; *Leeuwarden* f 15.50; *Nw. Weerdinge* f 3.63; *Delfzijl* f 2.51; *Amsterdam* f 7.74; *Nw. Pekela* f 2.50; *Heerlen* (incl. zendingsgeld v. d. knapenver. over 1933) f 26.—; *Haulerwijk* f 5.42; *Stavoren* f 5.30; *Emmer-Erfscheveen* f 3.55.

Totaal f 358.75.

Vermoedelijk heeft de bus bij sommigen weer een „Eererondje" gemaakt. Dat gebeurt toch overal waar een conferentie of feest gevierd wordt? Gaarne zou ik zien dat dan bij het gireeren dit even werd vermeld.

Het is nu reeds zóó, dat ik bij het begin van de maand precies weet welke ver. beslist een dier dagen geld aan mij overmaken. Trouwe, accurate vrienden, komt aan mijn „spek-de-bus-harte". Dat *allen* zich er aan mochten gewennen om op den 1en of 2en van de maand te gireeren, want zoodra „Jong Leven" elke maand verschijnt is dit van groot belang! Ik beëindig deze verantwoording, want ik moet den Eindredacteur te vriend houden. Eén ding moet mij nog van het hart, dat is ... „*Spek de bus!*" Met eensluidende N. B. J. B.-groet,

Uw vriend en broeder
G. PLANTING.

Amsterdam, Lutmastraat 170.
Postgiro 223785.

III

DE GROEPBEWEGING.*

Alle groote godsdienstige bewegingen zijn daarmede begonnen, dat de Geest van God beslag legde op ééne persoonlijkheid, die zich Hem geheel ter beschikking stelde en door Hem tot werktuig werd gevormd en gebruikt. Zulk een werktuig is in onzen tijd *Frank Buchman,* naar wien de Oxford- of Groep-beweging ook wel Buchmanbeweging genoemd wordt. Hij is een Amerikaan van Zwitsersche afstamming, een Lutheraan uit de staat Pennsylvanië, geb. in 1878. Na zijn theol. studies in Amerika en Engeland werkte hij in Duitschland in de Inwendige Zending bij „Vater" Bodelschwing in Bethel en Gnadenthal, in diens werk voor epileptici, en voor zwervers en maatschappelijk verongelukten. Onuitwisbare indrukken kreeg hij van het geheiligde leven en werken van dezen sterken, teederen godsman, van wien hij, vooral wat persoonlijke zielszorg betreft, veel leerde. Hij bezocht ook vele andere groote en kleinere christelijke en sociale stichtingen in Duitschland, bestudeerde Chr. jeugdwerk enz. enz.

Als man van de daad bracht hij in zijn pastoraal werk in Amerika deze rijke ervaringsschat in toepassing. Hij stichtte Tehuizen, begon het eerste Luthersche achterbuurten-werk, en stond reeds als jonge man aan het hoofd van een groot Tehuis voor Jonge mannen in Philadelphia. Daar beleefde hij een ingrijpende crisis, die hem uit zijn loopbaan zou rukken, maar daardoor juist hem op een nieuwen van God gewezen weg zou leiden. Hij had reeds vele jonge mannen tot Christus mogen leiden en stond midden in vruchtbaar werk, toen hij met zijn Bestuur oneenigheid kreeg, omdat volgens zijn meening de onbemiddelde bewoners van het Tehuis onrechtvaardig door hen behandeld werden. Buchman streed voor gerechtigheid en liefde, maar — hij liet zich door den hardnekkigen tegenstand van het Bestuur verbitteren en legde in onmin en toorn zijn ambt neder. Toen week de kracht Gods van hem, hij verloor den blijvenden vrede van zijn ziel en ging zich hoe langer hoe onbevredigder en ongelukkiger voelen. In 1908 ging hij naar Engeland en bezocht daar in den zomer de bekende jaarlijks gehouden geloofsconferentie te Keswick, in de hoop, daar zijn verloren geestelijk evenwicht terug te mogen vinden. Maar ook daar bleef zijn hart vol bitterheid tegen zijn „hardvochtig en gierig" Bestuur, dat „hem altijd tegengewerkt had". Zoo duurde zijn onrust voort. In stille oogenblikken voelde hij wel, dat in zijn eigen hart zijn drie ergste vijanden zaten: zijn eigenliefde, zijn hoogmoed, zijn wrevel, en die kón hij er niet uitrukken! Hij hád toch gelijk en zij hadden schuld....

In zulk een tweestrijd liep hij op een vrijen conferentienamiddag een kleine dorpskerk binnen en daar hoorde hij op eenvoudige, maar zeer klare en krachtige wijze het Woord des Kruises verkondigen. In dat uur overwon hem Gods Geest. Hij zag plotseling, als in een visioen, het Kruis voor zich, maar tusschen hem en den Gekruisigde een diepen afgrond! Op hetzelfde oogenblik wist hij, dat alléén de gekruiste Heiland Zélf dien overbruggen kon. Geen seconde aarzelde hij meer. Zijn geheele ziel vluchtte uit de doodelijke zelfhandhaving naar den voet van het Kruis en knielde in verbrokenheid en volkomen zelfovergave voor zijn Heer neder.

En daar, op dat oogenblik, nam God het volledige offer van zijn wil aan, en meteen viel het gevoel van druk en ellende van hem af. Hij zelf vertelt er van: „Het was, alsof een ongekend nieuw leven mij doorstroomde. Het gebeurde alles in een oogwenk, maar het veranderde mij geheel. Het bekende lied viel mij in:

„Rijst voor mijn blik het godd'lijk Kruis,
Waarop de Levensvorst wou sterven,
Dan acht 'k mijn grootst gewin voor schâ,
En wil 'k alle eigen glorie derven."

Meteen wist ik het zeker, dat ik gedaan onrecht weer goed te maken had. Ik nam mij voor, zes brieven te schrijven aan die mannen in Amerika, tegen wie ik wrok gekoesterd had, hun mijn wrevel te bekennen en hun vergeving daarvoor te vragen. . . ."

Nu is het treffend op te merken, welk een zegenrijk gevolg direct van die daad van gehoorzaamheid uitging! Op zijn kamer bij de vrienden waar hij in Keswick logeerde aangekomen, schreef hij dadelijk die moeilijke zes brieven en zat toen met een verlicht, innig blij hart aan den familiedisch aan. Hij vertelde daar, kort en sober, wat hij dien middag beleefd had. Dat hoorde ook de zoon des huizes, een student met vacantie thuis. Die noodigde na den maaltijd Buchman tot een wandeling uit en stortte toen onder vier oogen zijn onrustig zoekend hart voor hem uit. Hij had nooit veel met den godsdienst op gehad, hij geloofde niet erg aan de *oprechtheid*

---

* Daar ook in onze kringen belangstelling voor deze beweging is ontwaakt, dacht het mij goed, waar ik in het bezit kwam van een artikel, door met mij bevriende hand geschreven, dit door te geven aan de lezers van ons blad. In elk geval is er voor ons ook wel iets uit te leeren.

G. B.

der zgn. „bekeerde menschen". Maar vandaag had hij voor het eerst in zijn leven een „christen" beleefd, die bereid was, zijn zonde eerlijk te bekennen en weer goed te maken. Buchman antwoordde den jongen man o.a., dat alleen de „reinen van hart" God zullen zien, dat niemand Gods vrede kan smaken, dan die ál zijn hem bewuste zonde bekend heeft en zich van zijn gánsche zondige verleden heeft laten reinigen door het Bloed van Christus. Hier zag de critische student, dat de weg van volkomen waarachtigheid voor God en menschen de éénige weg tot Gods vergevende liefde is — en nog onderweg gaf hij zijn hart aan Jezus. Dit was de eerste keer sinds den twist met zijn Bestuur dat Buchman weer een menschenhart tot Christus mocht leiden. Deze ervaring heeft hem de groote lijnen geleerd, die hij steeds in zijn evangelisatiewerk in 't oog houdt. Hij zegt: „Zonde is alles, wat ons van God af van een medemensch scheidt". — „Het is niet voldoende om zonde te overwinnen, dat men ze leert haten en opgeven, maar men moet ze ook bekennen en weer goedmaken." Hier ligt m.i. het heerlijk *radicale* van Buchmans werkwijze, waardoor God hem zooveel doorslaande vrucht geven kan.

Bij zijn terugkeer in U. S. A. in 1909 verzocht de bekende studentenevangelist en wereldzendingsman Ds. John Mott hem, aan een groote universiteit te gaan werken onder de studenten en onder de Docenten! (De Amerik. „Colleges" vormen een soort kolonie, vele gebouwen bij elkaar, gewoonlijk in een groot park gelegen, met sportvelden, vijvers enz. enz., waar honderden studenten in groote gezellige Tehuizen samen wonen, en waar ook de Prof. afzonderlijke huizen hebben).

De nieuwe mensch Frank Buchman stond hier voor een reuzentaak! Het godsdienstig leven aan die Universiteit was op het vriespunt gedaald, van eenige ongeloovige en gedeeltelijk slecht levende prof. en studenten ging een verderfelijke invloed uit, die alle geestelijk leven neersloeg. In deze geestelijk bedorven atmosfeer heeft God de Heer door Buchman wonderen verricht. Er is ijzeren tegenstand gebroken, vele echte bekeeringen hebben er plaats gevonden, de geheele Universiteit is innerlijk veranderd. Buchman heeft zich altijd bijzonder tot de z.g. „hopelooze gevallen" aangetrokken gevoeld, daarop al zijn gebeds- en werkkracht geconcentreerd en deze methode heeft steeds rijke vruchten gedragen.

H. B. d. I. F.

„Er is geen deugd, die den opvoeder zóó siert als de deemoed".

Dr. Schohaus.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jezus is geboren.

Luk. 2 : 1—20.

Les voor Zondag 24 Dec. 1933.

Het gebod van den keizer.

Wederom staan wij stil bij het feit van Jezus' geboorte. Wij kunnen daarbij niet voorbij aan Jozef en Maria, de aardsche ouders van het Kindeke Jezus. Maria had reeds iets zeer wonderlijks beleefd. Zij hadden een niet alledaagsch bezoek gehad. De nicht van Maria, Elizabeth, die getrouwd was met den priester Zacharias, had een half jaar eerder reeds zulk een bezoek gehad, waarbij de geboorte van den voorlooper van den Messias werd aangekondigd. Nu werd het Maria gezegd door den engel, dat zij de uitverkorene was, die een kindje zou krijgen, dat de Zaligmaker der wereld zou zijn. Maria was geheel eenswillend met God. In alles ondervond zij met haar man de leiding des Heeren.

Het waren onrustige, kritieke tijden, waarin Jozef en Maria leefden. Wel is waar was er eenige opluchting gekomen, doordat eindelijk alle oorlogsvoering voor een tijd lang stilstond. De Caesar Augustus, de keizer te Rome, waaraan ook de Joden onderworpen waren, benutte dezen tijd om nauwkeurig op te doen nemen, over welke hulpkrachten zijn rijk kon beschikken.

Tevens werd van deze gelegenheid gebruik gemaakt, om naast de schatting van materiaal en goederen, een volkstelling te houden. Iedere mannelijke persoon moest daartoe naar de stad gaan, waar hij geboren was, om alle gewenschte inlichtingen te geven. Het keizerlijk gebod was in het Joodsche land ter uitvoering gesteld in handen van koning Herodes, die eenerzijds voor stipte naleving had te zorgen en anderzijds de wijze der volkstelling zooveel mogelijk moest laten geschieden in overeenstemming met de eigenaardige tradities van het Joodsche volk. Te Bethlehem werden de geslachtslijsten bewaard van Jozef en Maria, en daarom moesten zij naar deze stad, de stad Davids. Vermoedelijk hebben zij de reis gemaakt over den Jordaan door Peréa, om het land der onherbergzame Samaritanen te vermijden.

De geboorte.

Ook veel anderen waren naar Bethlehem opgegaan, om beschreven te worden. In den laatsten tijd waren heel wat menschen uit Bethlehem vertrokken, zooals Jozef ook had gedaan. Hij had Nazareth tot woonplaats gehad den laatsten tijd. Lang niet alle menschen konden denzelfden dag weer naar huis terugkeeren, maar moesten wel te Bethlehem overnachten. Jozef en Maria waren niet met vele aardsche goederen gezegend, zoodat zij niet zoo heel veel voor nachtverblijf konden betalen. De herbergbezitters (er zullen wel niet veel geweest zijn in het kleine plaatsje), maakten van deze zeldzaam voorkomende gelegenheid een dankbaar gebruik om eens iets extra's te verdienen. Alle beschikbare ruimte was reeds verhuurd. Misschien dat men hier of daar voor veel geld nog wel een plaatsje had kunnen bemachtigen. Maar geld bezaten Jozef en Maria bijna niet. Het moet voor hen wel een bittere teleurstelling zijn geweest, geen plaats te kunnen vinden. Het was bovendien koud en onaangenaam, want het was winter. Eindelijk gelukte het, toch nog een plaatsje te vinden in den beestenstal, waar de rij- en trekdieren van de reizigers moesten vertoeven. Daar geschiedde het, dat de profetie en de beloften van den engel werden vervuld. Daar baarde Maria haar eerstgeboren Zoon en wond Hem in doeken en leide Hem in de kribbe. Kon Hij niet als een rijke geboren zijn geworden, als Hij gewild had? In een prachtig huis, van alle gemakken voorzien? Waarom juist in een stal? Reeds toen schemerde er iets van door, dat Hij moest dragen, wat wij eigenlijk te dragen hebben. Hij werd arm om onzentwil. Opdat wij rijk zouden worden.

De geboorte bekend gemaakt.

Als er een klein kindje geboren is, wordt dat al spoedig aan de familie en vrienden en bekenden bekend gemaakt. Men zendt een boodschap naar de huizen, maakt het bekend in de kerk, stuurt geboortekaarten rond en plaatst advertenties in de bladen. Al naar de welstand, die de ouders van het kindje bezitten. Het Kindje van Bethlehem werd geboren uit arme aardsche ouders, en het kon niet verwacht worden, dat zij bericht zouden zenden aan den Caesar Augustus en koning Herodes en de Hoogepriesters en alle verdere aanzienlijken en onaanzienlijken in het Joodsche land. Maar God zelf zorgde, dat de Hemelen verkondigden, wat de aarde niet besefte. Een kleine groep van vromen werd verwaardigd met de verkondiging van het heil, dat geschied was. Daar waren herders in het veld, die de nachtwacht hielden over de kudden. Zij moesten de hen toevertrouwde kudden bewaken, opdat die niet een prooi zouden worden van de wilde dieren, de wolven en beren. Of van de dieven, die ook graag een schaap stalen. Alles is heel stil in dezen nacht. Daar ineens, daar begint het heel licht te worden, een wonderbare heerlijkheid des Heeren omscheen hen. Het is alsof de vuurkolom weer verschijnt, ja, alsof een sterkere zon dan onze dagvorstin verrees om de aarde in een heerlijker, schooner glans te zetten. In het wonderheerlijke licht verscheen een engel des Heeren. Geen wonder, dat de eenvoudige herders doodsbang worden. Ging niet het gerucht door het volk, dat ieder mensch, die een engel

zag moest sterven? Want men aanschouwde immers iets van 's Heeren heerlijkheid, waarvoor geen sterfelijk mensch kan bestaan?

De engel stelt hen echter gerust met een „Vreest niet!" En dan wordt hun vrees weggenomen door de groote blijdschap, door de verkondiging van de geboorte van den Zaligmaker, de boodschap wordt hen medegedeeld, dat Christus de Heere verschenen is, Jezus, de Zaligmaker is geboren. En deze ééne boodschapper wordt de baanbreker van een menigte van hemelsche heirscharen, die den overweldigenden lofzang uitjubelen: „Eere zij God in de hoogste hemelen en vrede op aarde en in de menschen een welbehagen!" Welk een blijde boodschap! Vóór dit oogenblik heerschte de wet, en iedere overtreding moest worden gestraft. Maar de Messias was gekomen om de wet te vervullen. God toonde den menschen genade en welbehagen en bood door de komst van Zijn Zoon vergeving aan voor de zonde. Hij wilde voortaan zondaars aannemen als Zijn kinderen, — als zij maar wilden komen.

Wat maken wij beken d?

Toen de engelen weer waren weggevaren en de hemelen zich weer hadden gesloten, gingen de herders dadelijk op stap om het woord te zien, dat tot hen gesproken was. Te Bethlehem vonden zij Maria en Jozef en het Kindeke, liggende in de kribbe. Het is precies zoo uitgekomen als de engelen het hun voorzegd hadden. Zij geloofden nu van harte, dat deze waarlijk de Verlosser en Zaligmaker was en zij verheerlijkten God. Zij werden nu zelven verkondigers van de blijde boodschap, het heerlijke Evangelie en hun verhaal baart overal verwondering. Voor Maria was hun woord echter een verborgen schat, die zij in haar hart bewaarde.

Behooren ook wij niet bekend te maken, wat wij van Jezus weten? Hij kwam immers ook om ons te verlossen? Vele menschen houden Kerstmis alleen voor een dag van pret maken en feestvieren, met hun vrienden en kennissen enz. Zij, die dat doen, missen de ware vreugde. Als wij denken aan het Kindeke van Bethlehem, dat uit den Hemel daalde en dat toch in waarheid God Zelf was — en hoe Hij Zijn heerlijkheid en geluk en dien heerlijken schoonen Hemel verliet, om op aarde honger en koude en smart te lijden, om ten laatste aan het kruis voor ons te sterven, dan zullen ook wij Hem willen liefhebben en Hem willen dienen, ons leven aan Hem willen wijden en dan zullen wij als de herders doen: bekend maken, overal, alles wat wij van Hem weten.

D. G. B.

LITURGISCHE DIENST.

(Slot.)

II. *Beoordeeling van Voor en tegen.*

Onwillekeurig vragen we ons af of wij Baptisten onszelf niet te kort doen wanneer wij nagenoeg de liturgie veronachtzamen. Moeten wij de liturgie niet weer een plaats inruimen?

Sommigen stemmen vóór — anderen tegen. Wij zullen de motieven moeten wegen.

Er zijn er, die vóór herstel der liturgie zijn om

a. aan de *Kunstzin* van den mensch tegemoet te komen. Ik hecht aan zulk een streven geen waarde. De Muzen zijn geen evangelisten, noch wezens die krachtens zichzelf God kunnen verheerlijken.

Iets anders is het natuurlijk, wanneer het hoogst ontwikkeld kunnen *voortvloeisel* is van gemeenschapsoefening met God.

b. *Sensatielust* in de beteekenis van het gevoel een zwoele atmosfeer te bereiden. We hebben echter voor oogen te houden, dat *eenzijdige ontwikkeling* van een der zielekrachten gelijkstaat met *verminking* (de harmonie tusschen die zielekrachten is verbroken).

c. Als *afwisseling* liturgie te vragen is evenzoo onwaardig. Afwisseling is hier 't zelfde als verstrooiïng.

De *afkeer van de liturgie* is echter ook niet altijd vrij van onzuivere bestanddeelen.

a. De angst voor de vorm.

Voor velen is *vorm* een degeneratieverschijnsel. Een vormloos enthousiasme schijnt de hoogste levensopenbaring. Wanneer dat enthousiasme een vorm aanneemt, is dit als een zondeval te beschouwen, die stellig tot den dood zal leiden. Niet lang zal het duren of een fossiel predikt verloren glorie —

Dat is echter niet de beschouwing van het N. Test. — Deze gedachte vindt haar oorsprong in de Indische wereldsystemen, vindt ook aanhang (althans in zekeren zin) bij de ideeënleer van Plato. — Maar in den jubel van den gewijden Schrijver: „'t Woord is vleesch geworden!" wordt reeds zichtbaar, dat zelfs 't Hoogste vorm heeft willen aannemen, zonder welke de wereld geen Openbaring kan ontvangen.

b. De angst voor sleur.

Velen zijn nog maar half overtuigd. Een bezwaar van meer praktischen aard wordt geldend gemaakt. Men ziet toch overal, dat vorm zoo licht ontaardt tot sleurwerk.

We moeten dit direct toegeven. Ook wij hebben die pijnlijke ontdekking kunnen doen. — Is nu het pleit beslist? 't Lijkt er niet naar! Tot onze deemoediging hooren wij de tegenhangers van 't geloof smalen, dat er zooveel geloovеn (!) zijn. Dus ook hier verwatering en dwaling. Zullen we nu de Apostelen dagvaarden, dat ze in weerwil van die kansen, toch hebben doorgezet? — De redeneering is absoluut foutief: dat niets in 't leven dient geroepen te worden wat sleur en misvorming tot den arbeid daagt. En bovendien — is de *vorm* dan de schuldige, of wellicht de geringe graad van medeleven?

c. God dienen in Geest en Waarheid.

Dieper grijpt in het luisteren naar Jezus' woord aan de Samaritaansche! — Schijnbaar is dit een mystiek woord. 't Is alsof Jezus daar zegt, dat al het concrete, zakelijke, vormelijke moet worden weggedacht — alsof wij in vertrekking van zinnen het wegdroomen in de gemeenschap met God verwachten moeten. Maar ook slechts schijnbaar. Voor den Griek zijn „Geest" en „Waarheid" abstractie's om van te genieten. Anders bij Christus!

De Samaritaansche zag Jeruzalem en Gerizim als een tegenstelling. En ze zag goed! Doch deze tegenstelling had haar ontstaan niet aan het leven doch aan concurrentiezucht te danken. Tegen deze besmette vormen plaatst Jezus een nieuw principe. Hij profeteert een nieuwen cultus die dus in een nieuwe liturgie zich zal openbaren. In dien cultus, in die liturgie zal steeds bezig zijn de Geest als reinigende en vormende factor opdat in de sfeer van de waarheid de Waarheid tot volle ontplooiïng kan komen.

III. *Persoonlijke conclusie.*

In weerwil van alle vóór en tegen waag ik het persoonlijk partij te kiezen vóór de liturgie met inbegrip van Sacramentum, Sacrificium en Formulae solennis!

1. Onze eeredienst *moet alles inhouden* wat onze *verhouding tot God* inhoudt! Ons vrije woord, ons vrije gebed bestrijkt nooit het geheele terrein waar zielen God ontmoeten. De geest van den enkeling kan nooit de volle rijkdom van deze betrekking in het licht stellen.

2. Terwille van het *gevaar van het overwegend individualisme.* Zeker, het persoonlijk element mag niet ontbreken. Maar anderzijds is het niet overbodig te wijzen op het feit, dat het individualisme het subjectivisme tot schaduw heeft. Onze prediking moet de persoonlijk ervaren waarheid voordragen, maar dat is heel iets anders dan een sub-

jectieve opvatting of een particulier waarheidsbegrip. Dit gevaar wordt gereduceerd daardoor, dat wij het volle bezit der gemeente aan het woord laten komen.

3. Uit practische overweging.

De liturgische dienst *accentueert* op waardige wijze alles wat het deel moet zijn van hem of haar, die nog niet met ons één zijn geworden in de liefde van onzen Heere Jezus Christus.

C. BRANDT.

III

UIT DE GEMEENTEN

HAULERWIJK. Het is al een geheele tijd geleden, dat de gemeente door middel van „De Christen" iets van zich heeft laten hooren. Dit kwam niet, omdat het de gemeente niet goed ging. Doch van bijzondere zegeningen konden we niet gewagen.

Waar wij echter in de afgeloopen week Evangelische Samenkomsten hadden belegd, en daar 's Heeren nabijheid mochten ervaren, dunkt het ons goed U hiermede in kennis te stellen.

De 28, 29 en 30ste Nov. waren dagen, die door de gemeente biddende waren voorbereid. De eerste avond was Ds. Louw van Groningen tot ons gekomen, die ons op zeer duidelijke wijze aanprees om op Jezus te zien. Door dat zien op Jezus zal men in alle omstandigheden van het leven kracht en zegen ervaren. Dan kan men ook anderen ten zegen zijn. In dit samenzijn was het dan ook een en al gehoor.

De beide volgende avonden sprak tot ons Ds. v. d. Schors van Haarlem Op beide avonden was er een goed bezoek. De eerste avond sprak deze br. over het onderwerp: „Geweld het eenigste redmiddel". De tweede avond werd gesproken over: „Gedenk aan de vrouw van Lot". (Lucas 17 : 32).

Twee vrouwen gingen op de navergadering met haar zonden tot den Heer, en vonden vrede voor het hart.

Dit alles stemt ons tot groote dankbaarheid en tevens tot aanbidding, om een meer geheiligd leven te leven.

Wij bidden, dat de Heer de naprediker mag zijn van Zijn gesproken Woord, opdat meerderen zich mogen buigen aan de voet van het kruis.

L. JANSMA, Secr.

III

MEDEDEELINGEN

Zondagsschool.

Zooals tot dusver zullen de toelichtingen op de lessen voor de Zondagsschool in „De Christen" verschijnen D.V. om de veertien dagen twee lessen tot „De Christen" weer per week verschijnt. De lessen worden iets beknopter dan tot dusver.

Gaarne zou ik *p.o.* nog bestellingen ontvangen voor de Zondagsschoolrooster 1934 Verleden jaar moest ik enkelen teleurstellen wegens te late bestelling. De Roosters kosten slechts 6 cent per stuk fr. p. p. Voor 6 cent per kind per jaar kunt u dus 52 maal het versje en tekst uitreiken.

G. BOURITIUS.

Deventer, 1e Weerdsweg 123.

Giro 151970.

Depôt. Corr. Br. *D. M. te U.* Het boekje van Ds. Mense is sedert jaren niet meer in Depôt.

Jeugd van Zuid-Oostelijk Groningen.

Nog eenmaal

en tegelijk voor de laatste maal wil ik jullie zeggen, dat niemand op Dinsdag 12 Dec. in Vriescheloo ontbreken mag. Waarom niet? Omdat 't een voor ons allen onontbeerlijke dag is, namelijk Jeugddag! 't Is dan misschien winter en koud. Maar juist daarom hebben we elkaar noodig! En door 't gezamelijke zingen, bidden, werken laait de persoonlijke liefdegloed voor God, voor onze Verlosser en voor Zijn Gemeente hooger op. Dus:

komt ter wille van u zelf
ter wille van ons werk
ter wille van onze Koning!

Zie voor 't programma 't vorig nummer van „De Christen".

Namens 't Jeugddag-comité,

de secr. T. JANSMA.

Jeugddag - Twente.

Zoo de Heer wil, zal a.s. Zaterdag, 9 Dec. te Hengelo de eerste Twentsche jeugddag van dit seizoen worden gehouden.

Br. D. Molijn van Utrecht komt als afgevaardigde van den Jeugdraad. Zijn onderwerp is: „N. B. J. B.ers en nog wat".

Van Enschedé komt een opstel over het onderwerp: „Verhinderingen op den weg achter Jezus". Van Borne een dito over het onderwerp: „Jezus in ons dagelijksch leven". Bovendien worden enkele kleinere opstellen gegeven onder het opschrift: „Vruchten van mijn bekeering".

De zangvereenigingen blijven natuurlijk niet achterwege; een en andermaal zal men ze kunnen hooren.

De middagvergadering begint om 4 uur. Gasten uit Almelo en Enschedé, komt een half uurtje vroeger, dan is er een kop thee voor u.

In de avondsamenkomst zullen verschillende sprekers het woord voeren. Aanvang half 8.

In de pauze de meegebrachte proviand verorberen in de kerk. Vergeet uw boterham niet door de blijdschap.

D. V. tot ziens in Hengelo.

Ontvangen voor de Zending:

v. d. gem. Harlingen f 55.—.

Hartelijk dank.

J. VISSER, U. A.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.

Postrek. 167305.

III

RONDBLIK.

De geloofsgemeenschap der Duitsche Christenen ontbonden.

Daarover lezen we in de N. Utr. Courant het volgende:

De ontbinding van de geloofsgemeenschap der Duitsche Christenen is een duidelijk teeken van de bezinning die in breede kringen de Duitsche kerk doordringt. En dit is vooral zoo merkwaardig omdat toch maar als een feit van belang vast staat, dat de kerkelijke verkiezingen van 23 Juli j.l. een volstrekte meerderheid brachten voor de „Duitsche Christenen", de menschen, die niet schroomden een specifiek Duitsch Christendom te propageeren, waarin het Oude Testament als Joodsch boek nagenoeg werd uitgeschakeld en waarin het rassenvooroordeel van de nationaal-socialistische beweging tot principe in de kerkregeering werd verheven.

Deze verkiezingen hadden tot gevolg, dat Ds. Bodelschwing als Rijksbisschop moest aftreden en dat de persona grata van de Duitsche Christenen Ds. Müller tot Rijksbisschop werd verheven, terwijl de leider der Duitsche Christenen, Ds. Hossenfelder, bisschop van Brandenburg, Duitsch kerkminister werd.

De zaak der orthodoxie scheen hiermee voor onafzienbaren tijd verloren te zijn. Evenwel is eerder dan men verwachten kon de heilzame reactie gekomen. Zooals men weet, heeft de godslasterlijke uiting van Dr. Krause in het Sportpallast de oogen van velen geopend voor het gevaar waaraan de Christelijke kerk in Duitschland was blootgesteld, onder de leiding van menschen, die oud-germaansche idealen gelijkwaardig achten aan de openbaring van Jezus Christus en in de praktijk die idealen boven de Godsopenbaring van den Bijbel stellen.

Thans is gebleken, dat Ds. Bodelschwing reeds op 13 October de schriftelijke waarschuwing aan den nieuwen Rijksbisschop heeft gericht, dat de verkiezingen niet vrij zijn geweest en dat de ware geestesgesteldheid van de Duitsche protestanten in meerderheid anders is dan men uit den uitslag der verkiezingen zou concludeeren.

Uit de gebeurtenissen der laatste dagen het onverbloemd zich scharen aan de zijde der orthodoxie door den Rijksbisschop, het gedwongen aftreden van het kerkministerie van Hossenfelder is reeds gebleken, dat Bodelschwing niet mis heeft gezien en dat dus de man,

die, onder den druk der nationaal-socialisten als Rijksbisschop het veld heeft moeten ruimen voor Müller, een beteren kijk op de zaken heeft gehad dan zijn opvolger.

Het laatste bericht, dat de deur dicht doet, is nu dat Rijksbisschop Müller, met goedkeuring van Hitler, de geloofsgemeenschap der Duitsche Christenen heeft ontbonden, omdat zij de eenheid der protestantsche kerk in gevaar brengt. „In zooverre de protestanten bij nader inzien de kerkelijke aangelegenheden vrij willen houden van de politiek, meer dan zulks naar hun meening bij een overwegenden invloed van de Duitsche Christenen in de kerk mogelijk is".

Het door Hitler goedgekeurde besluit van Rijksbisschop Müller is van verstrekkende beteekenis.

Er is bij de verdediging van den invloed der Hitlerbeweging op het kerkelijk leven nogal gebruik gemaakt van de redeneering, dat er een groote terugvloed van Duitschers naar de kerk plaats vond.

Het is thans de vraag of de resultaten van deze beweging naar de kerk zullen standhouden, nu de feiten hebben aangetoond, dat de kerk zich als zoodanig toch niet blijft leenen voor de propagandeering van de „nordische" rassenideologie.

Vanzelf spreekt, dat de kerk ook na de ontbinding van de geloofsgemeenschap van Dr. Hossenfelder, van den invloed der felle nationalistische beweging die Hitler c.s. ontketend hebben, niet vrij zal blijven, maar zoolang dit tot gevoelsuitingen blijft beperkt en het de leer en de kerkregeering niet aantast, behoeft men zich daar niet zooveel zorg over te maken.

Het valt inmiddels niet te verwachten, dat de crisis met de ontbinding van de geloofsgemeenschap der Duitsche Christenen bezworen zal zijn. Daarvoor grijpen beginselen van dezen aard te veel in.

Teekenend is wel, dat de nationaalsocialistische pers zoo zwijgzaam over deze hoogst belangrijke gebeurtenissen is.

Zou men er zich voor schamen dat men zoo hard van stal geloopen is en na zóó korten tijd reeds genoodzaakt is zulke ingrijpende principes in te slikken als dat hetwelk belichaamd is in de Ariër-paragraaf?

Kerk en Staat.

De Duitsche Rijksbisschop heeft een nieuw Kerkministerie benoemd, bestaande uit Bauerer (Luth. Kerken), Prof. Bayer-Greifswald (Uniekerken) en Dr. Otto Weber (Geref. Kerken).

— Officieel wordt uit Berlijn medegedeeld, dat in de Duitsch-Evangelische kerk thans onderhandelingen worden gevoerd, welke ten doel hebben den geheelen toestand op kerkelijk gebied op te helderen.

Rijkskanselier Hitler heeft nadrukkelijk beslist, dat — aangezien het een zuiver kerkelijke aangelegenheid betreft — van buitenaf niet mag worden ingegrepen in dezen strijd.

De Rijksminister van Binnenlandsche Zaken heeft derhalve de regeeringen der landen verzocht de onder hen geplaatste instanties onverwijld overeenkomstige instructies te geven.

III

CORRESPONDENTIE

Het artikel „Persoonlijke ervaring van de Buchman-beweging" van zendeling van de Weg moet wel tot de volgende week blijven overstaan.

E.-R.

III

Ziezoo, nu weten allen het!

De Unie-secretaris heeft duidelijke taal laten hooren.

Met ingang van 1 Jan. 1934 verschijnt „De Christen" eens in de 14 dagen tegen f 2.00 per jaar of slechts 50 cent per kwartaal. Dit kleine bedrag kan toch ieder nog wel betalen; dus in alle Baptiste gezinnen komt in 1934 „De Christen". Gaarne zenden we proefnummers aan hen, die daartoe de wensch kenbaar maken.

Nu kunnen allen, die hun abonnementsgeld per post betalen, meehelpen de onkosten te verlagen en wel door voor 24 December hun abonnementsgeld op mijn postrek. *42318* te storten. 'k Behoef dan geen stortingsformulier te zenden wat op een groot aantal een mooie bezuiniging geeft.

Die financieel daartoe in staat is, betale direct voor een half- of vol jaar vooruit, dat spaart Uzelf ook portokosten.

Van mijn dankbaarheid voor Uw medewerking kan U verzekerd zijn.

De ADMINISTRATEUR.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 15 December 1933 No. 2318 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

MIJN BELIJDEN.

Zoo ik niet had geloofd, dat in dit moeilijk leven
De Heer mij weg en woning had bereid,
En dat mijn naam staat in Zijn boek geschreven
Voor hooger heerlijkheid;

Zoo ik niet had geloofd, dat Hij mijn tijden regelt,
En zonder Zijnen wil geen haar valt van mijn hoofd;
Zoo ik niet altijd weer Zijn liefde vond bezegeld, —
Zoo ik niet had geloofd, zoo ik niet had geloofd!

— Maar nu moet ook mijn lied uw donker pad verzellen,
Verstomden in het leed, verstormden in den strijd:
Daar is een bron van kracht met onuitputb're wellen,
Daar is nog zaligheid.

Een leven in den dool maakt afgemat en moede;
Verlangt gij niet naar rust, verlangt gij niet naar huis?
— Dit is de zeek're weg: een heuvel, een bebloede
Christus aan het kruis.

Hier houdt de kennis op en gaat geleerdheid onder;
De wijze loopt voorbij, de denker schudt het hoofd...
— Daar is geen and're weg: Gods liefde werkt het wonder;
Welzalig, die gelooft!

Welzalig, die gelooft. Welzalig reeds het zwakke,
Het wank'le kleingeloof, dat Hij te planten kwam;
Ook als Zijn wijze raad een storm zendt in de takken,
Tot sterking van den stam.

Welzalig, die gelooft, die teert op Gods genade,
('t Gezaaide tarwegraan komt eerst wel nietig uit,
Maar klimt van kracht tot kracht, tot'koest're zon zijn zade
Doet rijpen in de vreugd van ruischend oogstgeluid).

Tot op dien grooten dag, bij strijd en nederlagen,
Of in omgloried licht met opgeheven hoofd:
„Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen."
„Zoo ik niet had geloofd, zoo ik niet had geloofd!"

„Zoo ik niet had geloofd, dat in dit moeilijk leven
De Heer mij weg en woning had bereid,
En dat mijn naam staat in Zijn boek geschreven
Voor hooger heerlijkheid;

Zoo ik niet had geloofd! — Richt, Heer, naar dat belijden
De neiging van mijn hart, de wending van mijn gang.
"Zoo worde eens dat lied uit overoude tijden
Mijn zwanenzang!

G. WAANDERS.

(Uit: het Negende Kerstboek, Callenbach).

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

BIJ GOD ZIJN MILDE HANDEN EN VRIENDELIJKE OOGEN.

In de gelijkenis van den onrechtvaardigen rechter wordt ons op treffende wijze geschilderd, dat het gebed bij God veel vermag.

Jezus introduceert ons in deze gelijkenis tot een rechter, die beslist onwillig is recht te doen aan een vrouw, die zich voorgenomen heeft tegen elken prijs zich bij dezen man toch recht te verschaffen. De trotsche rechter is een troosteloos beeld van iemand, van wien een arme, machtelooze, verongelijkte weduwe niets kan verwachten. Komt zij bij hem met betraande oogen en smeekende stem om hem te verteederen, of werpt zij zich aan zijn voeten om daar haar grieven uit te snikken, dan jaagt hij haar met een vloek weg. Bedreigt zij hem in rechtvaardigen toorn met het oordeel van Hem, die een God is der wrake, dan lacht hij haar uit en zegt tot zijn vrienden: „Nu moet ge eens hooren, wat dat onnoozel menschje zegt".

Hier staan wij werkelijk tegenover iemand, in wien elke aandrift voor wat nobel is en den mensch wezenlijke majesteit geeft, is gedoofd. Een rechter zonder hart en een vrouw, die bij hem geen enkelen kans heeft.

Maar .... vrouwen spreken doorgaans het laatste woord, al zullen zij het ook zachtjes zeggen!

En deze vrouw spreekt ook het laatste woord.

Met zeldzaam taai geduld komt zij elken dag den rechter lastig vallen. Wat ook het bescheid is, prompt keert zij terug. Zij zegt tot haarzelf: We zullen eens zien, wie het wint. Ik heb recht en ik wil mijn recht hebben. Ik zal den rechter net zoo lang vervelen, plagen, kwellen, pesten, totdat hij mij recht heeft gedaan. Ik ben maar een arme, zwakke vrouw, doch een kleine, blinde vlieg kan een groot en sterk paard razend maken. Ik wil zoo'n vlieg zijn. Ik zal dien rechter zoolang steken, dat hij alles wel wil doen om van mij verlost te worden". En, zooals gezegd, krijgt zij haar begeerte verwezenlijkt.

* * *

Wat wil Jezus met deze voorstelling uit het leven van Zijn tijd zeggen?

Dit: dat voor het doelbewuste bidden zelfs de meest weigerachtige en afkeerige mensch bezwijkt. Hij is er niet tegen bestand. „Indien nu", aldus Jezus, „de halsstarrigste mensch voor de macht van het ernstige bidden bezwijkt en gaarne rijkelijk geeft, hoeveel te meer moet dan God wel willen geven, wanneer Hem gevraagd wordt, waar Hij de liefde zelve is en het geven de lust is van Zijn hart!

Dezelfde gevolgtrekking maakt Jezus ook uit een ander verhaal, waarin Hij vertelt van een vriend, die te middernacht onverwacht een hongerige gast krijgt en geen kruimel in den broodtrommel heeft om hem voor te zetten, zoodat hij buurman uit zijn slaap klopt. En buurman stopt hem natuurlijk een paar bolletjes extra toe, want hij is bang weer te zullen worden opgeschrikt, indien er een tekort mocht wezen. Buurman geeft koninklijk tegen wil en dank; hij is mild uit vreeze! Hoeveel te meer, zegt Jezus als het ware, is God bereid om overeenkomstig de begeerte van ons hart te handelen, zoo de vervulling dier begeerten Zijn Vaderlijke wijsheid geen geweld aandoet! Hij bemint immers, zooals geen sterveling bemint en Hem is de blijdschap van Zijn kinderen Zijn hoogste genot!

God geeft.

God geeft met een blij hart.
God geeft met een blij hart overvloedig.
God kan niet anders dan geven. Bepaalt het naderende Kerstfeest ons niet bij een geven, dat ons eerbiedig stil maakt; dat ons God in niet te vatten liefde in nevelen hult?

„Die Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons overgegeven".

En wat is de onvermijdelijke conclusie? Wat doet de apostel onmiddellijk op deze woorden volgen?

„Hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?"

Reeds vóór wij U iets vragen,
Voorkomt Gij onze beê;
Gij hoort ons als wij klagen,
Gij schenkt aan 't hart Uw vreê,
Gij heelt zelfs in uw plagen,
Giet balsem uit in 't wee:
Gij helpt niet enkel dragen,
Maar draagt onszelven meê.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Een woord te veel. De „Openbaring" wordt vaak in een belangrijke passage misverstaan, omdat daar een paar woorden te veel staan. Het is in Openbaring 11 : 17. Daar zeggen de Ouderlingen, die op de verklaring van den zevenden Engel:

„De Koninkrijken dezer wereld zijn geworden onzes Heeren en van Zijnen Christus, en Hij zal als Koning heerschen in alle eeuwigheid",

op hunne aangezichten zijn gevallen:

„Wij danken U, Heere God almachtig, die is, en die was en die komen zal, dat Gij Uwe groote kracht hebt aangenomen, en als Koning hebt geheerscht".

Het treffende is echter, dat de omschrijving van den Naam Gods in dit bijbelvers anders luidt, dan anders steeds het geval is. Het is hier niet: „Die is, en die was en die komen zal", maar: Die is, en die was. Meer niet. „Die komen zal", is hier weggelaten. Immers, in dat moment, dat Johannes hier in den geest doorleefde, is God *niet meer* Degene, die nog moet komen, doch de Aanwezige. Het heimwee aller eeuwen is gestild. Het groote oogenblik is aangebroken: Gij hebt Uw groote kracht aangenomen en de heerschappij aanvaard!

Welk een oogenblik zal dat zijn, als onze God niet meer zal zijn de Komende, maar de *Tegenwoordige!*

De Heer beware ons voor een koude, conventioneele Kerstfeestviering en make ons leven tot een wegbereiding voor Zijn komst!

Denken en zingen. Ook bij het zingen moet men denken. Gedachtenloos spreken wordt leuteren. Evenmin brengt gedachtenloos zingen uitwisseling van bezit. Wij herinneren ons dat een oude broeder, toen werd verzocht het lied te zingen:

„Heer, Gij zijt mijn eeuwig erfdeel,
Meer dan 't leven zijt Gij mij,
Alles, alles, wil ik lijden,
Mag 'k slechts wandelen aan Uw zij"

daartegen bezwaren inbracht. Dat „Alles, alles wil ik lijden" scheen hem boven zijn macht te liggen. Een oudere, ervaren zuster zeide dat bezwaar te voelen. Toen de leider van die bijeenkomst verklaarde, dat we zoo toch *moesten* staan, en herinnerde aan gezang 127 : 5:

„Wij willen needrig Gode leven,
U volgen, waar Gij ons geleidt,
Ons U geheel ten offer geven
Met nooit volbrachte dankbaarheid"

antwoordde deze zuster wel zeer terecht, dat in dat vers onmiddellijk op die belijdenis de bede aansluit:

„Getrouwe Leidsman! sla ons gade,
Voleinder! laat, door Uwe kracht,
Het heerlijk werk van Gods genade
In ons ook eenmaal zijn volbracht."

Inderdaad! hoe zuiver is in dat gezangvers de behoefte gevoeld om na een zooveel omvattende belijdenis zich biddende tot God te keeren. Het bewijst, dat de dichter *denkende zong!*

Doen en zingen. Als men niet denkende zingt, zal de daad zich ook niet aan het lied paren. Of wat dunkt U? — We hoorden onlangs het volgende als historisch vertellen: Een jongelingsvereeniging vierde een jubileum. Uitgenoodigd waren: de oud-predikant, oud-voorzitter van de jubileerende vereeniging; de burgemeester der gemeente en het hoofd der Christelijke school. Een onderwijzer van diezelfde school was in die dagen president en leider van het feest. Hij liet het boven aangehaalde lied zingen, waarin voorkomt ook het vers waarvan twee regels luiden:

„Heer, ik vraag geen aardsche schatten,
'k Vraag geen eer of heerschappij."

Niet voldoende bekend met de regels der etiquette, gaf hij het eerst het woord aan den man, die dagelijks als autoriteit hem voor oogen stond: het hoofd van zijn school. Maar nu was 't mis. Er ontstond dan een groote beroering. De predikant nam hem dat zeer kwalijk en de burgemeester maakte zijn ongenoegen luid kenbaar. Het heele feest dreigde te zullen verzanden. En zooeven had men gezongen:

„'k Vraag geen eer of heerschappij".

De eerste, die zichzelf terug vond was — gelijk men mag verwachten — de predikant. Hij, merkende welk een storm hij had ontketend, vermaande nu allen tot kalmte en zijn woord sloeg in. Het feest kon voortgaan. Dominee hield zijn feestrede en 't program werd afgewerkt. Na afloop werd den feestredenaar bedankt, maar verklaarde nu tot ontsteltenis van de eenvoudige arbeidersjongens, dat het honorarium, dat de Vereeniging hem voor zijn moeite schuldig was, fl 60.00 bedroeg!

„Heer, ik vraag geen aardsche
schatten . . . ."

Zingen en denken. Zingen en doen.

„Mooi" zingen. Mooi zingen is meer dan zuiver zingen. Ik weet wel dat ik mij nu op voor mij buitengewoon glad ijs waag, maar vrees toch geen tegenspraak. Een lied *zonder ziel is nooit echt* mooi. Het lied dat slechts lippentaal en ademtocht is, wordt nooit goed gezongen. De ziel moet er in gelegd worden. Goed zingen is goed voordragen. Wie een stuk goed wil voordragen moet kunnen lezen, tenminste kunnen spreken. Maar ook meer dan dat. Hij moet zich in het stuk inleven, het geestelijk zich eigen maken. Eerst als het zijn geestelijk bezit geworden is, zal hij het kunnen weergeven met dat effect dat de toehoorders de ontroering beleven, die den dichter eenmaal inspireerde. — Welnu, zingen is ook voordragen. Wie een lied goed wil zingen, zal moeten beginnen met het goed te lezen. Hij zal de leesteekens moeten verstaan, opdat hij die bij het zingen tot zijn recht zal kunnen laten komen. Als ik zangdirecteur was, liet ik, aleer ik een nieuw lied in studie nam, mijn zangers en zangeressen het een voor een voordragen. Eerst als dat goed ging, zou ik ze aan het zingen zetten. Allicht dat ik dan gauw mijn ontslag had. Maar desondanks handhaaf ik mijn hypothese. Niet slechts bij koorzang, maar ook in den gemeentelijken zang — die toch ook goed moet zijn! — geldt dit, dat slechts wie denkend zingt, goed zingt.

L.

PERSOONLIJKE ERVARING VAN DE BUCHMAN-BEWEGING.

Reeds eenigen tijd had de Buchmanbeweging in Indië gewerkt, vóór wij er kennis mede maakten. De aanleiding hiertoe bracht ons onmiddellijk in aanraking met de praktijk. Wij maakten in ons persoonlijk leven een tijd van strijd door, en in deze moeilijkheden bracht God ons in aanraking met een Predikant, met wien wij de dingen konden bespreken. Hij deelde ons mede hoe hij juist door deze beweging een grooten zegen voor persoonlijk leven en arbeid ontvangen had. In een persoonlijke moeilijkheid, waarin het ging Gods wil

te kennen, had hij dit in de „stille tijd" voor God gebracht. Wat is de stille tijd anders dan het hart openstellen voor God. „In het gebed spreken wij tot God en luisteren wij naar Zijn antwoord. En het is goed, wanneer wij veel luisteren naar Zijn stem". Zoo schreef de groote evangelist Torrey reeds meer dan 30 jaar geleden. En „stille tijd" is immers juist *luisteren* naar wat God ons te zeggen heeft.

Ook hij bracht deze zaak voor God en God antwoordde, door hem aan te wijzen .... dat er dingen in zijn leven waren, welke tusschen God en hem stonden. Enkele jaren geleden had hij niet juist gehandeld tegenover één zijner gemeenteleden. Hij maakte de zaak in orde en eerst nu kon God ook verdere wegen wijzen in zijn andere moeilijkheden.

Ook ons ried hij aan onze zorgen in de „stille tijd" tot God te brengen en te luisteren naar hetgeen Hij ons te zeggen had. En God heeft op wonderheerlijke wijze alles in orde gemaakt.

Korten tijd hierna was mijn vrouw in de gelegenheid een house-party mede te maken en kwam rijk gezegend thuis.

Weer enkele maanden later opent God ons den weg om „groep"-vergaderingen mede te maken. Daar een „groep" een kleine besloten kring vormt, is toestemming van den leider noodig om hierbij te komen.

De „groep" werd gehouden in het huis van een planter, die jaren en jaren niet meer aan God had gedacht; zijn eenig streven was om spoedig rijk te worden. Door de Buchman-beweging kwam hij in aanraking met christenen, die een blijdschap en geluk bezaten, waar hij jaloersch op werd. Hij en zijn vrouw vroegen tot een groep toegelaten te worden en daar hebben zij Jezus leeren kennen. Nu willen zij hun employé's ook gaarne dit geluk doen kennen en daarom wordt in hun huis een „groep" gehouden. Deze bijeenkomsten werden bijgewoond door enkele planters en zendings-arbeiders, totaal 15 personen.

De eerste samenkomsten werden besteed aan het verklaren van „de stille tijd" en het „sharen" (deelen, getuigen). Later werd een korte Bijbelbespreking gehouden, welke niet bestaat uit mededeelen van hetgeen men uit velerlei boeken heeft verzameld, maar van hetgeen God aan inleider gaf in en door dat woord. Dat hier ook wel „uitlegging" bijkomt, spreekt m.i. vanzelf.

Hierna werd „stille tijd" gehouden, plm. 5 min., waarna gelegenheid gegeven werd mede te deelen, hetgeen God ons in het stille oogenblik aangewezen had aan de kring mede te deelen. Dit mededeelen kan bestaan in getuigen van ontvangen zegen, van bijzondere leidingen, van een zonde, die God aangewezen en vergeven heeft, enz. Bij dit alles staat Christus in het middelpunt en alle getuigen was ook tot Zijn eer, al deze dingen blijven binnen eigen kring.

Nooit vergeet ik de avond, waarop de inleider van de Bijbelbespreking verhinderd was te komen en de leider voorstelde dat ieder zou getuigen wat Christus voor hem of haar was. Diep ontroerend en heerlijk was het deze harte-taal te hooren. Maar ook kwam het eerlijk getuigenis wanneer Christus nog niet aangenomen was als den persoonlijken Zaligmaker.

Dat in zulk een kring een geestelijke band groeit is duidelijk.

Na eenigen tijd gaat de kring uiteen en worden door de leden nieuwe kringen gevormd. Doorgeven!!

Wat de vruchten zijn van deze beweging?

We zouden moeten vragen wat het resultaat is, wanneer iemand werkelijk zijn hart open gaat stellen voor God.

Dan wordt het:

Christus zien in Zijn liefde, genade, vergeving, kracht, heerlijkheid.

God zien als onzen Vader.

Onszelf zien in onze zonden en tekortkomingen.

Maar dan ook: een *geheele overgave* aan Hem, een aannemen van Christus.

En nu de *gehoorzaamheid*; luisteren naar wat Hij ons aanwijst, en opdraagt; *belijden* voor God en ook voor de menschen; in orde maken, veranderen.

Levensvernieuwing.

Eén der eerste vruchten is meestal de groote blijdschap en het groote geluk dat gesmaakt wordt. En dan komen de veranderingen in het leven:

Meer geheiligd huwelijksleven;

meer trouw in de opvoeding;

de bedienden worden meer in het gezinsleven opgenomen en men ziet de geestelijke taak tegenover hen;

op kantoor en werkplaats nauwgezetter leven en getuigen;

bereidheid tot finantieele offers voor Gods zaak;

in één woord *een oprecht christelijk leven.*

Hoevelen zijn in Indië niet reeds tot Christus gekomen door deze beweging; hoevelen zijn niet teruggekeerd tot God! Bij hoevelen is er niet gekomen nieuw toegewijd leven waardoor veranderingen plaats grepen in huisgezin en zaken! Hoevelen zijn niet oprechte getuigen van Christus geworden!

Op een vergadering waar schoolzaken besproken werden, kon men de onderwijzers aanwijzen, welke gegrepen waren door deze dingen en voor wie de zielen hunner leerlingen nu hun groote roeping geworden was.

Predikanten, die geheel anders werkten!

Kerkeraden verwarmd door liefde tot Christus!

Gereformeerden en Hervormden één in Christus!

De groote zegen van deze beweging zal de eeuwigheid eenmaal openbaren.

Zijn er dan niet soms verkeerde dingen?

Natuurlijk, wij blijven zondige menschen, die dikwijls weigeren Gods wil te doen.

Maar uit ervaring zien wij deze Buchman-beweging als een werk van God. Een nieuwe opwekking, opleving, een nieuw roepen tot bekeering, heiliging, tot een zich persoonlijk stellen voor God.

Zullen wij nu terzijde blijven staan, en als echte Hollanders „de kat uit den boom kijken"; gaan toezien en critiseeren .... het werk van God? Of zullen wij den moed hebben ook ons hart geheel open te stellen voor God? Bereid tot het doen van *alles* wat Hij ons aanwijst, te getuigen niet alleen van Zijn liefde, maar ook van hetgeen Hij in ons en voor ons gedaan heeft?

Zullen wij zeggen dat wij voldoende hebben in eigen kring en arbeid, waarom dit nieuwe?

God geeft in dezen bijzonderen tijd een bijzonderen zegen door de Buchman-beweging. Laat er bij ons zijn een aannemen van hetgeen Hij ook ons geven wil.

Harderwijk. J. VAN DE WEG.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

De Congo roept.

Te oordeelen naar de opkomst der vele dictators tegenwoordig, zou men inderdaad beginnen te denken dat de democratische regeering in verschillende landen gefaald heeft.

Het is in elk geval een zeer urgente vraag of dictatorschap dan wel democratie de beste regeeringsvorm is.

Is het waar dat de mensch na een tijdperk van algeheele vrijheid, op elk gebied, nu reeds moe is geworden van het zelfstandig denken en strijden?

Zou Plato's woord, hetwelk hij schreef in zijn „Republiek", dan ook op onze tijd betrekking hebben, n.l. dat de massa onkundig, dom en traag is; dat vrijheid haar weinig voorthelpt daar zij telkens weer terug valt in haar sleur en zoekt naar leiding en gezag?

Als dit inderdaad zoo is dan valt het niet te verwonderen dat in onze tijd vol moeilijkheden, dictators opstaan die het volk naar hun wil kunnen sturen. Het volk dat zichzelf niet kan regeeren luistert naar hem die met gezag optreedt en toont de moeilijkheden aan te durven.

In sommige landen schijnt zelfs de Christenheid te begeeren naar leiding die het geestelijk leven kan opwekken.

Doch hoe dit ook zij, wij Baptisten

zijn en blijven vurige voorstanders van democratie en vrijheid in geloof en geweten. Deze principes hoog te houden is niet altijd gemakkelijk en ze in praktijk te brengen is moeilijker.

Doch de moeilijkste weg is dikwijls de *juiste* — en een bevel te gehoorzamen is zeker niet zoo nobel als te handelen naar gewetensovertuiging.

* * *

Nu is het niet m'n bedoeling met U van gedachten te wisselen over de vraag: „Is democratie of dictatorschap de gezondste politiek?", maar het is mij opgevallen hoe een Baptiste zendeling zich geplaatst ziet tegenover een soortgelijk probleem in Belgisch Congo.

Zr. Reiling vestigde eenige weken geleden onze aandacht op „het Roomsche gevaar" in de Congo. We vernamen hoe men van Roomsche zijde tracht alle school-onderwijs in handen te krijgen. De Roomsche zendelingen hebben het klaar gekregen van de Belgische regeering zich enorme financiëele steun te verzekeren voor hun onderwijs. Met groote ijver tracht men de Protestantsche Zendingsscholen van hare leerlingen te berooven en het voor dezen onmogelijk te maken het schoolonderwijs voort te zetten. De Protestantsche Zending, en daaronder de Zending van onze Engelsche Baptiste broeders, doet haar best haar grond te behouden maar ondervindt daarbij groote moeilijkheden. De Roomsche propaganda bedreigt ons Zendingswerk. Vanwaar die Roomsche ijver en sterkte?

Ten eerste is de Belgische geldelijke hulp een ware steun. Dan moeten we niet vergeten dat de tegenwoordige Paus heusch geen kluizenaar is. Hij is integendeel een groot zendingsman en ijveraar voor z'n kerk. Sedert 1870 is het niet bekend dat de Pausen het Vatikaan hebben verlaten; maar de tegenwoordige Paus heeft met deze traditie gebroken en heeft publieke diensten vervuld. Groote gedeelten van het Vaticaansche Rijk zijn aan de Italiaansche Regeering verkocht en de Paus gebruikt dit geld voor Zendingsdoeleinden. Dit heeft tengevolge dat er jaarlijks tientallen Zendelingen naar de Congo worden gezonden en hun invloed aldaar sterk is. Doch de kern der moeilijkheid ligt wellicht in de verschillende werkmethode die wij toepassen en die door de Roomschen wordt toegepast.

Onze Zending laat alleen hen in de gemeente toe die een persoonlijk geloof in Jezus Christus hebben en die slechts uit overtuiging zich bij de gemeente wenschen aan te sluiten. Dit zijn inderdaad hooge eischen voor een Congo-inboorling en wij zijn tamelijk gebonden in het maken van snelle vooruitgang. Om een paar voorbeelden te noemen: Van elke doopcandidaat wordt gevraagd een Bijbelverhaal te vertellen. Zoo vertelde een der candidaten onlangs dat Nicodemus vele vrouwen had en Jezus tot hem zeide dat tenzij hij zich van z'n vrouwen bevrijdde hij het Koninkrijk Gods niet zou kunnen ingaan.

Een ander doopcandidaat werd gevraagd waarom zij gedoopt wenschte te worden. Haar antwoord was dat menschen die niet gedoopt waren konden niet gered worden en dat Doop en Avondmaal noodzakelijk waren voor 's menschen zaligheid.

Er is veel geduld voor noodig om zulke menschen te doen verstaan dat ze niet heelemaal juist zijn; doch wij kunnen ze niet eerder in de gemeente opnemen tenzij de dwaling wordt ingezien. De Roomsche Zending heeft hier echter geen moeite mee, zij neemt op wat maar een weinig interesse toont. De kerk, de priester, besluit voor de leden en men vraagt geen begrijpen en overtuiging maar onderwerping en gehoorzaamheid. Voor de simpele inlander is het eenvoudiger het gezag der kerk te aanvaarden dan door persoonlijk geloof en denken tot een helder inzicht dezer dingen te komen.

* * *

„Wat zullen wij tot deze dingen zeggen?"

Ten eerste: moeilijkheden zijn er om te worden overwonnen. Verder, meerdere moeilijkheden moeten ons tot grootere activiteit drijven. We kunnen ons niet anders dan verblijden over de verhoogde activiteit en Zendingsijver onder onze Nederlandsche zoowel als onder de Engelsche Baptiste Jeugd.

Onze Engelsche vrienden hebben een Zendingsbus-campagne georganiseerd waarvan het doel is een Zendingsbus te plaatsen in elk Baptist gezin. Deze Zendingsbus heeft vier afdeelingen: één voor algemeene doeleinden, één voor vrouwenwerk, één voor medisch werk en één voor Bijbelvertaalwerk en lectuur. Sedert 1 Jan. tot 31 Dec. '33 zijn er tusschen de 5000 en 10.000 nieuwe busjes uitgereikt. Paren we hieraan de actie die wij zoo goed zijn begonnen dan voelen we de overtuiging in ons groeien dat we tezamen groote dingen voor de Heiland en Zijn Koninkrijk zullen kunnen doen.

Wij gaan en strijden tenslotte onder het vaandel van Hem dien is gegeven alle macht in hemel en op aarde en die ons heeft opgedragen uit te gaan in de geheele wereld, predikende het Evangelie; wij gaan in naam van Hem die ons de toezegging van Zijn tegenwoordigheid heeft gegeven: „En zie, Ik ben met ulieden alle de dagen tot de voleinding der wereld".

H. DOORNKAMP.

De Twentsche Jeugddag.

Beste N. B. J. B.ers en medestrijders voor de zaak van Koning Jezus! De Twentsche N. B. J. B.ers(sters) groeten de heele N. B. J. B. en hopen, dat alle leden in dezen winter weer actief mogen deelnemen aan den strijd. Want werkelijk, er is nog veel werk aan de winkel. Zaterdag 9 Dec. j.l. hield de Twentsche N. B. J. B. haar eerste Jeugddag in dit seizoen. Om 4 uur 's nam. kwamen de vrienden van Almelo, Enschedé en Borne in groote getalen opzetten naar Hengelo, waar zij verwelkomd werden door de Hengelosche jeugd. Ter opening werd gezongen lied 205, waarna Ds. Reiling allen hartelijk verwelkomde en voorging in gebed. Hierna las Ds. Reiling ons een gedeelte voor uit Ps. 119 en stond een oogenblik stil bij vers 9, waar wij lezen: „Waarmede zal de jongeling zijn pad zuiver houden? Als hij dat houdt naar uw woord." Om ook de N. B. J. B.sters niet naar achteren te schuiven merkte spreker nog even op, dat de dames tegenwoordig toch heel wat meer worden geëerd dan vroeger toen ze bijna niet geteld werden. Nadat de zang van Almelo ons eerst op een paar nummertjes vergastte, kregen wij een opstel van A. Sotthewes uit Enschedé over „Verhinderingen op den weg achter Jezus". Br. Sotthewes had zijn onderwerp in 3 punten verdeeld, te weten: 1. Jezus volgen in 't dienen, 2. Jezus volgen in 't lijden, en 3. Jezus volgen in 't getuigen. Vooral bij het laatste merkte hij op, dat het getuigen ons maakte tot volgelingen van Jezus Christus. Dan hadden wij het voorrecht in ons midden te hebben een lid van de Jeugdraad, en wel br. Molijn van Utrecht. Br. Molijn sprak tot ons over „N. B. J. B. en nog wat". Vervolgens luisterden wij naar het zangkoor van Enschedé. Daarna kregen wij een opstel te hooren van br. S. Vis uit Borne: „Jezus in ons dagelijksch leven". Nadat gezongen was lied 678, kregen wij van een 6 tal jongemenschen te hooren: De vruchten mijner bekeering, of de zegeningen ontvangen door mijn bekeering. En werkelijk, de onbekeerden in ons midden zullen in hun hart gezegd hebben: o, was ik ook deelgenoot van die zegeningen. Intusschen was het echter half zeven geworden en werd er gepauzeerd. Om half acht begon de avond-verg. Nadat Ds. Reiling de verg. had heropend, kregen wij eerst een nummertje te hooren van het zangkoor van Hengelo. Vervolgens luisterden wij weer naar br. Molijn, die zich bepaalde bij het woordje: kom. Kom dan tot Jezus, toef langer niet. Hierna sprak de jeugdleider van Hengelo tot ons over het onderwerp: „ Wat moet ik doen, om zalig te worden". Spreker merkte op, dat ook de gevangenbewaarder dit vroeg aan Paulus en Silas, en het antwoord, dat zij hem gaven, luidde: „Geloof in den Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden". Verder had spre-

ker zijn onderwerp in drie punten verdeeld en wel: Levenslust, Lijdenskracht en Stervensmoed. Dit krijgt ge, als gij doet als de stokbewaarder; hij werd geloovig met zijn gansche huisgezin. Hierna luisterden wij naar het zangkoor van Hengelo. Daarna werd er gelegenheid gegeven, om een goed woord van Jezus te zeggen, waarvan enkele brs. en zrs. graag gebruik maakten. Dan volgde een slotwoord van Ds. Reiling, en de tijd van scheiden was weer daar. Aan br. Molijn werd opgedragen de groeten over te brengen aan de Jeugdraad en de N. B. J. B. Dit geschiedde onder een daverend applaus.

Wij willen hopen, dat van deze verg. vruchten gezien mogen worden. Het heeft ons weer aangemoedigd om strijdend voorwaarts te gaan in Jezus' kracht.

De Twentsche Jeugd.

Uw medestrijder D. DERKS.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Daniël in den leeuwenkuil.

Dan. 6.

Les voor Zondag 31 Dec. 1933.

Vijandschap tegen Daniël. Vs. 1—10.

De koning Belsazar was gedood en de koning Cyrus had zijn rijk veroverd. In het veroverde Babylon was, waarschijnlijk als onderkoning, achtergelaten Darius, de Meder. Het schijnt, dat hij getrouwd was met een dochter van Cyrus. De schoonvader van Cyrus, den Perzischen veroveraar, was ongeveer twee en zestig jaar oud toen hij aan de regeering kwam. Hij reorganiseerde het koninkrijk en stelde 120 stadhouders aan, die verdeeld werden over het geheele rijk. Over deze 120 stadhouders stelde hij drie vorsten, waarvan Daniël de eerste was. De groot-koning zelf, Cyrus, zette voorloopig zijn veroveringsveldtochten voort. Op bepaalde tijden moesten de stadhouders rekenschap van hun beheer afleggen voor de over hen gestelde vorsten. De stadhouders, die elk over een provincie gesteld waren, schenen voornamelijk aangesteld te zijn om te zorgen, dat de belastingen op tijd betaald werden. Ook toen, in die tijden van groote oorlogen, speelde het geld een groote rol in de wereld.

Daniël was toen al op hoogen leeftijd gekomen. Hij was een man van veel ervaring, hij had heel veel beleefd. Bovenal echter was hij een man, die in alles getrouw was aan zijn God. De heerlijkste ervaringen had hij opgedaan met zijn Heer en hij was zich bewust, dat hij altijd op de leiding en bescherming zijns Gods kon rekenen. Ook in zijn arbeid als vorst was hij zóó trouw en eerlijk, diende hij zóó voortreffelijk 's lands belang, dat de koning er ernstig over dacht, hem te stellen over het geheele koninkrijk. Dan zou hij de directe chef worden van de beide andere vorsten; hij zou dan grootvizier of in onze taal minister-president worden. Dat stond die andere hoogwaardigheidsbekleeders niets aan. De afgunst aan de Oostersche hoven (en niet alleen daar) is altijd heel groot geweest. Daar kwam nog bij dat Daniël een Jood was, dus een lid van het ook toen reeds zeer verachte en gesmade volk. Er werd in stilte een complot gesmeed en een actie op touw gezet, om Daniël ten val te brengen. Men lette scherp op hem, of men niet een overtreding van Daniël kon constateeren. Maar het gelukte niet, alle moeite ten spijt, Daniël in politiek opzicht aan te vallen. Hij was getrouw in alles. Zij, de vorsten en de stadhouders, vonden geen gelegenheid, geen voorwendsel tot een aanklacht. De getrouwheid was de politieke hoofddeugd voor den dienaar of ambtenaar des rijks, zooals gerechtigheid en barmhartigheid de deugden waren, die de regenten in 't bijzonder moesten sieren. Toen probeerde men het met een andere methode. Men zag in, dat de eenigste mogelijkheid was gelegen in een conflict tusschen de staatswet en de wet van Daniëls God. De vorsten en de stadhouders kwamen bijeen om te beraadslagen (men liet Daniël zelf er natuurlijk buiten) en het resultaat van deze besprekingen was, dat de vorsten des rijks, de overheden en stadhouders, de raadsheeren en stadhouders bij hoopen hun opwachting maakten bij Darius, om met grooten aandrang hem te overreden een sterk gebod te maken. Naar de wijze der Meden en Perzen, onherroepelijk dus, mocht in dertig dagen niemand een verzoek doen aan eenig God of mensch, behalve aan den koning. Wie dit gebod overtrad, zou in den kuil der leeuwen geworpen worden. De koning Darius, die zooveel hoogwaardigheidsbekleeders met groote haast en geestdrift tot zich zag komen en daardoor wel tot de overtuiging moest geraken, dat het een groote nationale beweging was, die zich ten doel had gesteld hem te eeren, ging op het voorstel in en maakte de verlangde wet en onderteekende dat schrift en gebod. Het scheen nu wel, dat de samenzweerders tegen Daniël gewonnen spel hadden. Maar God laat de Zijnen niet alleen.

Daniël was getrouw aan God.
Vs. 11—29.

Daniël had in zijn opperzaal open vensters tegen Jeruzalem aan. De opperzaal in zulk een Oostersch huis was als meest afgelegen en afgesloten plaats de geschiktste ruimte voor het houden van bidstonden. Daniël was gewoon zich minstens driemaal per dag af te zonderen naar zijn opperzaal, om daar alle nooden en behoeften aan zijn God bekend te maken. Zijn vijanden en benijders hebben dat wel geweten, dat hij zich afzonderde en door de open vensters hebben zij gemakkelijk getuigen kunnen krijgen voor hetgeen Daniël daar in dien opperzaal deed. Daniël maakte er ook geen geheim van. Hij beleed steeds vrijmoedig zijn God en uit alles, wat er vroeger reeds was gebeurd, was dit zijn vijanden welbekend. Bij hoopen liepen de mannen, vooral allerlei ambtsdragers, toe om Daniël te bespionneeren, zeker niet éénmaal, maar meerdere malen. Toen zij zich voldoende overtuigd hadden, kwamen zij schijnbaar ten hoogste verontwaardigd tot den koning en herinnerden hem aan zijn gebod en klaagden toen Daniël aan. Zij waren daarbij zoo sluw, niet zijn officieele titels en ambten te noemen, maar duidden hem aan met de woorden: „Daniël, een van de gevankelijk weggevoerden uit Juda!" Als de koning dat hoorde, dan, neen dan was hij lang niet blij, maar integendeel, hij werd zeer bedroefd bij zichzelven. Hij heeft grooten spijt gehad van zijn gebod en hij heeft dan ook niet nagelaten, allerlei pogingen te doen om Daniël nog van een vreeselijken dood te redden. Ten slotte zag Darius geen andere mogelijkheid dan de straf aan Daniël te voltrekken. Hij voegde echter daarbij aan Daniël toe: „Uw God, dien gij geduriglijk eert, die verlosse u". Daarop werd Daniël neergelaten in den kuil der leeuwen. Naar Oostersche zede waren daar vele leeuwen bijeen, zooals ook later ten tijde van de Romeinsche keizers, die ook veel leeuwen noodig hadden voor hun spelen en dierengevechten. Met een zwáre steen werd de ingang van den leeuwenkuil gesloten en met het koninklijke zegel verzegeld. Na een nacht van onrust, zonder het gewone vermaak en spel der muzikanten, ging de koning in den morgen naar den kuil der leeuwen en riep tot Daniël. Tot zijn groote blijdschap klinkt de stem van den profeet tot hem op en antwoordt hem. Aanstonds laat hij hem uit de diepte ophalen, en zie, er werd geen schade aan hem bevonden, dewijl hij in zijn God geloofd had. Daniël verklaart, dat God Zijn Engel gezonden heeft, die de muil der leeuwen heeft toegesloten. (2 Tim. 4 : 17; Hebr. 11 : 33). De belagers van Daniël laat hij nu, naar Oostersche zede met vrouwen en kinderen, in den kuil werpen, waar zij reeds werden verscheurd, vóór zij den grond der kuil hadden bereikt. Darius doet nog meer. Een nieuw bevel gaat uit, dat men voortaan in het gansche rijk moet beven en sidderen voor het aangezicht van den God van Daniël, die de levende God is, bestendig in eeuwigheden, en die teekenen en wonderen doet in den hemel en op de aarde. Ook Cyrus (of Kores), die spoedig hierop zelf de teugels van het bewind

in handen nam, behield de profeet Daniël in zijn nabijheid en bewees hem groote eer. Hoe het levenseinde van Daniël is geweest, weten wij niet. Maar wij weten, dat God hem in de heerlijkheid heeft ontvangen als een overwinnaar, die de kroon des levens waardig was, als Daniël, waaraan wij geen reden hebben om te twijfelen, getrouw is geweest tot aan het einde.

Men vertoont nog het graf van Daniël te Susan. Dat wij allen ons tekstwoord ter harte mogen nemen: „Men moet Gode meer gehoorzaam zijn, dan den menschen".

D. G. B.

HET JAAR 1934.

Het jaar 1934 is voor ons als Baptisten wel een heel belangrijk jaar.

Op 2 Jan. zal het vijftig jaar geleden zijn, dat J. G. Oncken te Zürich is overleden.

In April (22) is het 100 jaar geleden, dat Prof. Sears de eerste Duitschers — ik meen van zeven in getal — in de Elbe doopte. De dag daaropvolgende, 23 April, ontstond de eerste Duitsche Baptisten gemeente met Oncken als haar predikant.

In Juni is het 100 jaar geleden, dat de groote heiden-zendeling William Carey stierf. In diezelfde maand werd de kanselredenaar C. H. Spurgeon geboren.

Een losse schakel in nummer 2316 deelde onze lezers reeds mede, dat het Baptist Wereldcongres van 4—10 Augustus in Berlijn gehouden zal worden.

Moge het jaar 1934 voor al onze gemeenten maar een jaar van zegen en uitbreiding zijn.

D. H.

NIEUWS VAN HET ZUID-OOSTELIJK FRONT.

Br. Brongers, onze eerste Unie-Evangelist-Huisbezoeker, maakt het goed. Sedert November trekt hij dagelijks beladen met Bijbels en Chr. lectuur van huis tot huis. Ook dient hij des Zondags hier en daar een enkel maal met het Woord. Tot einde Febr. zal hij deze arbeid onder leiding van Ds. Weenink, in de omgeving van Stadskanaal verrichten. Het werk dat onze br. verricht is heerlijk, maar niet gemakkelijk, zooals uit zijn „flitsen" duidelijk blijkt. Laat ons zijner voorbiddend gedenken, opdat zijne voeten liefelijk mogen zijn bij het boodschappen van het goede. Geve de Heere hem vele kansen om met zoekende en vredelooze zondaren te spreken. En schenke God ons tezamen het geloof, dat ook zijn arbeid niet ijdel zal zijn in Hem, die arm werd in Bethlehem om ons rijk te maken.

J. HEKHUIS,
Secr. Inw. Zending.

FLITSEN.

Een tamelijk nieuw huis, maar te oordeelen aan datgene wat voor de ramen hangt, lijdt het geen twijfel of de bewoner besteedt hoegenaamd geen zorg aan het onderhoud. De twijfel wordt zekerheid, wanneer men de bewoner zelf heeft gezien en door de geopende deur een blik in het achterkamertje heeft geworpen. Persoon en omgeving typeeren duidelijk dat hier iemand huist, die zich uit de wereld heeft teruggetrokken en zich aan zijn omgeving niet meer stoort. Er is geen spoor van een zorgende en reinigende vrouwenhand te ontdekken. De eerste beginselen van reinheid en hygiëne zijn er al lang overleefd.

„Wenscht u soms een Bijbel?" is mijn vraag.

„Ik lees niet" is het korte wederantwoord.

„Leest u ook geen courant of iets anders?"

„Ja, ik lees soms wel, maar toch niet geregeld en wat u daar hebt boezemt mij geen belang in".

Even sta ik sprakeloos, niet wetende op welke wijze deze kluizenaar tot een verder gesprek uit te lokken. Mijn hand glijdt in de zak om een aflevering van één der Evangeliën te voorschijn te halen en het hem aan te bieden.

„Hier, neemt u dit; het kost niets".

„Wacht, dan moet ik even mijn bril hebben".

Nieuwsgierig bladert hij het boekje door, kijkt mij dan weer aan en zegt:

„U mag het wel weer terug hebben".

„Neen", is mijn antwoord „ik heb het u gegeven en u mag het dus houden. Stelt u nu heelemaal geen belang in iets, dat u het beste kan brengen voor tijd en eeuwigheid?"

Even is het stil.

„Eeuwigheid . . . . eeuwigheid . . . . eeuwigheid . . . ." mompelt hij „ik geloof niet in een eeuwigheid. Dood is dood. Wanneer je het lichaam maar goed verzorgt en het eten goed smaakt, dan is het in orde. En verder: dood is dood. 'k Ga nu weer bij de kachel zitten. Goeden middag".

Met de bede dat de nieuwsgierigheid hem er toe drijve het Evangelieboekje te lezen en een flits van het goddelijk licht dit somber leven belichte, richt ik mijn schreden naar de volgende woning.

Eenige huizen verder verschijnt de vrouw des huizes aan de deur.

„Wilt u dit tractaatje van mij aannemen?"

„O, wel zeker, maar ik weet nog niet of ik het lees".

„Voelt u niet voor dit soort lectuur?"

„Och, dat is het niet zoozeer, maar, ziet u, de omstandigheden en dan de „Christenen".

De koude wind van de S. D. A. P.-geest waait mij tegen en in felle bewoordingen wordt het „Christendom" fijn gehakt.

„Maar kent u wel de Bijbel en hebt u die wel eens gelezen?"

Met een eenigszins triomfantelijke blik antwoordt zij: „We hebben er gisteravond toevallig nog in gelezen. Onze kinderen waren naar de bioscoop geweest en hadden de film „Het teeken des kruises" gezien, het ging over de vervolgingen onder keizer Nero en nu wilden we weten of daarover ook iets in de Bijbel te lezen was. We hebben er echter *niets in gevonden*".

Dat bevreemdde mij natuurlijk niet, doch ik huiverde bij de woorden van deze vrouw. Welk een onkunde, wat grove woorden!

„Zoudt u nu datzelfde Boek nog eens weer willen lezen? Iets daarvan kunt u toch in het Nieuwe Testament vinden, hoewel u de naam van keizer Nero niet zult tegenkomen. Maar dan moet u vooral er op letten, ***waarom*** zulke menschen vervolgd werden, en wat hun ***kracht*** was om te blijven gelooven. Leest u eens het boek der Handelingen."

In de hoop, dat zij deze raad zal opvolgen en een flits van het genadelicht haar een ander licht over Gods Woord doe opgaan en haar de Bron van alle licht naderbij brenge, ga ik weer heen.

UIT DE GEMEENTEN

NIEUW-WEERDINGE. Geliefde broeders en zusters! Sedert ons laatste berichtje is weer *een maand voorbij, waarin* we als gemeente hebben genoten van de zegeningen Gods.

12 Nov. hadden we in ons midden de secretaresse der Ned. Afd. van het Genootschap voor Zending onder de Russen, Mej. Ubbink, die ons op aangename wijze mededeelingen deed van haar reiservaringen in de Russische randstaten. Met lantaarnplaatjes werd haar toespraak verduidelijkt.

Bij vernieuwing werden we er bij bepaald, hoeveel voorrechten we hier genieten en hoeveel onze brs. en zrs. in het Oosten moeten ontberen. God geve hen bijzonder genade en kracht in deze moeilijke omstandigheden.

23 en 24 Nov. hebben we samenkomsten gehouden te Ter Apel, waar Ds. J. Huizinga van Delfzijl en onze Voorganger het heerlijke Evangelie hebben verkondigd. Jammer, dat er niet meer *menschen zijn komen luisteren.*

26 Nov. mochten we op haar belijdenis een jonge zuster door den doop de gemeente binnenleiden.

29 en 30 Nov. en 1 Dec. hebben we bijzondere samenkomsten gehad te Nieuw-Weerdinge. Ds. H. Bakker van 2e Exloërmond was de *eerste twee avonden in ons midden* en Ds. Barendregt de laatste avond om met

onze Voorganger het zaad des Evangelies rijkelijk uit te strooien.

Met groote aandacht werd geluisterd en alhoewel we niet van direct zichtbare vruchten kunnen gewagen, toch gelooven we dat het op Gods tijd vruchten zal dragen.

3 December mochten we wederom getuige zijn, dat twee jonge menschen in het watergraf afdaalden, om daardoor der wereld te getuigen, dat zij voortaan met Jezus willen leven. Hierna vierden we als gemeente Avondmaal en werden de nieuwe leden hartelijk welkom geheeten door onze Voorganger.

Geve de Heer dat nog meerderen in gehoorzaamheid Hem willen volgen ook in den doop.

D.V. tot een volgende keer.

Met hartelijke groet, de Secr.

LEEUWARDEN. Geliefde medeverbondenen in Christus onzen Heer. Om onze eind-redacteur tot vriend te houden, door niet te lange stukken in te zenden over een breede tijdsruimte van gebeurtenissen, deel ik U weer eens iets mede omtrent de rijke zegeningen des Heeren aan Zijn gemeente hier in het Noorden geschonken.

Zondag 29 Oct., toen onze gel. br. Voorganger geroepen was om een herderlooze gemeente te dienen, hadden wij voor dien dag in ons midden de openlucht-evangelist br. J. Kits, die de gemeente 's morgens en 's avonds heeft gediend met de boodschap van het evangelie, waardoor we versterkt en verkwikt zijn geworden.

Dinsdag 31 Oct. was br. Ds. B. Planting van Amsterdam tot ons overgekomen tot het houden van een Zaaieravond. Jammer is het te noemen, dat deze avond zoo in duigen is gevallen. Een half uur voor den dienst begon het ontzettend te onweeren, waardoor zeer weinig menschen ter vergadering waren gekomen. De rede en uiteenzetting van het werk van het blad „De Zaaier" was aller aandacht en een grootere opkomst waard.

Zondag 5 Nov. was het weer feest in de gemeente, doordat een zuster op hare geloofsbelijdenis door den doop de gemeente werd binnengeleid.

De dagen van 28, 29 en 30 November zijn onvergetelijke dagen voor onze gemeente geworden. Op deze dagen hebben we hier een goede evangelisatie-conferentie mogen houden. Het motto dezer vergaderingen was: „Jezus Christus juist nu". Hetgeen we als menschen voor deze arbeid konden doen, hadden we gedaan. Er was geadverteerd, raambiljetten waren opgehangen en strooibiljetten verspreid, terwijl de gemeente deze dagen biddende had voorbereid. De brs. Voorgangers Ds. Jac. Jeronimus, Ds. J. Huizinga, Ds. G. Visser en br. J. Kits, plus de pastor loci wierpen zich met geestdrift en heilige energie in den strijd. Wat is er genoten. Iedere avond werd onder een diepe, ernstige stilte geluisterd naar de boodschap des heils. En hoewel we nu niet direct zichtbare vruchten hebben gezien, zoo leven we in het vertrouwen, dat 's Heeren Woord niet ledig zal wederkeeren.

Zondag 10 Dec. was weer een dag van groote vreugde, omdat 2 jonge zusters, na een goede belijdenis des geloofs in de gemeente te hebben afgelegd, door den doop in de gemeente werden binnengeleid. Deze doopsbediening werd voorafgegaan door een gloedvol uitgesproken predikatie door onzen geachten herder en leeraar aan een overvolle zaal met aandachtige luisteraars. Na de plechtige handeling des doops schaarden we ons met een zeer groote schare brs. en zrs. om de Tafel des Heeren.

Zoo, geliefden in den Heer, heb ik U allen weer iets van onze groote blijdschap en zegeningen mogen vermelden. Geve de Heer ons allen een rijk gezegend Kerstfeest, zoowel persoonlijk als gemeentelijk, dat is de wensch van Uw toegenegen broeder in Christus

H. FENNEMA, Secr.

MEDEDEELINGEN

Unie Radio Comm. (U.R.C.)

In dank ontvangen uit de gemeenten	
Haarlem	f 10.51
2de Exloërmond	- 7.05
	f 17.56
van br. D. Broertjes, Hoorn	- 1.50
Luisterclubje, Tiggelman	- 1.65
Totaal	f 20.71

Haarlem, J. G. TIGGELMAN,
Pres. Steijnstr. 119. Penn. U.R.C.
Giro no. 201961.

Zusterhulp.

Een meisje, uit een Bapt. gezin, oud 22 jaar en lijdende aan asthma-bronchitis, zou gaarne op advies van de dokter, een tijdlang in een gezin opgenomen worden op zandgrond of hoogveen. Zij kan ook, als haar kwaal dat toelaat, lichte huishoudelijke bezigheden verrichten. Wie wil haar helpen en zijn of haar huis openstellen voor dit meisje? Wie wil probeeren, om met Gods hulp een jong leven, kans te geven op verlichting en beterschap? Men wende zich om inlichtingen tot

G. S. OLIJSLAGER—MULLER,
Secr. N. B. V. B.
Alteveer — post N. Pekela.

De gemeente Muntendam

hoopt D.V. op den tweeden Kerstdag een liefdemaal te houden, des namiddags om 2 uur.

Broeders en zusters van elders, welke met ons 's Heeren naam wenschen groot te maken, worden hartelijk uitgenoodigd.

De Secr. G. BOITEN.

De gemeente Sneek

hoopt D.V. den eersten Kerstdag ('s Maandags) liefdemaal te houden van 3—6 uur. Ieder die met ons den Heer wenscht te verheerlijken wordt hartelijk uitgenoodigd.

De Secr.

Ontvangen voor de Congo-Zending:

van:

Holland Baptist Church Grand Rapids	f 21.33
Jongelieden verg. te Leeuwarden	f 12.50

Hartelijk dank.

J. VISSER,
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

INGEZONDEN.

Niet zuiver op de graat.

Verstand en geweten, of . . . . geweten en verstand.

In „De Christen", no. 2315 van 24-11-'33, las ik van de hand van onzen schakel-redacteur dit treffende woord:

„Vreemd is het, dat, wanneer een Christen tegen deze dingen opkomt, sommigen er aan twijfelen of hij wel zuiver op de graat is".

Deze ontboezeming was een uiting van reactie op een artikel betreffende verdediging tegen gas-oorlog.

Het zwakke punt in de houding van Christelijke handhavers van den bestaanden toestand ten opzichte van het oorlogsvraagstuk is ontegenzeggelijk, dat zij *verstandelijke redeneeringen* een plaats toekennen *boven* de stemmen van *het geweten.*

Het geweten van een Christen (wie spreekt dat tegen) *protesteert tegen den oorlog* in elken vorm.

Het verstand echter redeneert: wat zullen de gevolgen zijn. Hoe sterker het geweten protesteert, hoe meer de scherpzinnigheid van het verstand tot uiting komt.

De *nood* legde ons den leugen op.

Het niet meegaan, tegenwerken der anderen, *verhinderde ons naar onze overtuiging te handelen.*

Hoe vaak in ons leven zouden wij allen als Christenen deze uitvluchten niet aangegrepen hebben, om een zonde of nalatigheid te rechtvaardigen.

Zoolang een ander, zoolang de meerderheid niet meegaat, kunnen wij geen stapje doen naar een beter en reiner leven.

Als Calvijn, als Luther, als . . . . moet ik meerderen noemen . . . . daar eens op gewacht hadden of zich met anderer doen en laten, verontschuldigd hadden.

Dat de uitkomst van een handelen, overeenkomstig het geweten, wel eens anders kon zijn dan het verstand ons voorhoudt, wordt schijnbaar over 't hoofd gezien.

Is dit zuiver op de graat?

Kunnen wij gerust zijn op zulk een houding? Wat zal het zijn:

1e 't verstand en 2e 't geweten, of
1e 't geweten en 2e 't verstand?

Oordeelt voor God en *alleen voor Hem.* Dwaasheid, zegt de wereld; maar wij (Christenen) toch niet?

„*Wij ontveinzen ons de moeilijkheden der regeering niet*", aldus bovengenoemde broeder. Neen, zeker niet, evenmin als de moeilijkheden voor ieder Christen, die naar 't geweten luistert en de consequenties aanvaardt.

Voor den betrokken regeeringspersoon zou het vermoedelijk beteekenen: inruiming van zijn plaats aan een ander; immers we gelooven wel, dat onze re-

geering den volkswil vertegenwoordigt en deze is nog niet daar, waar men *slechts leeft naar Gods* wil en dan *de uitkomst riskeert.*

Te weinig rekenen met de mogelijkheden Gods en te veel met de door ons beredeneerde gevolgen van een *slechts??* op 't geweten gebaseerd leven, mijn broeder en zuster: Wie is hieraan onschuldig?

Ge voelt, waarde lezer, ik stel de zaak deze keer *alleen principieel.* Alle uitvloeisels, vragen of bezwaren liet ik rusten, wel wetende, dat ze er zijn en niet ongenegen, daar nog eens verder op in te gaan.

Vooruit moet ik u echter zeggen, dat vele ook voor mij onopgeloste vragen slechts beantwoord kunnen worden met *„het Verstand is ondergeschikt aan het Geweten".*

III

RONDBLIK.

Dringende oproep van Arthur Henderson.

De president van de ontwapeningsconferentie Arthur Henderson verzoekt ons den dringenden oproep, die hij thans speciaal aan de Christenheid in de geheele wereld richt, te publiceeren.

Deze oproep luidt als volgt:

„De groote ernst van den internationalen toestand vordert de meest ernstige bezinning van allen, wien de hoogste goederen onzer cultuur ter harte gaan; en inzonderheid doet deze ernst een beroep op allen, die door hooge zedelijke en geestelijke idealen geleid worden, gelijk dit met onderscheidene vertakkingen der christelijke kerk het geval is. De kerken kunnen niet onverschillig blijven bij de geruchten over oorlog, of bij de dreiging van een preventieven oorlog, of bij de snelle en gevaarlijke verslechtering van de relaties van genabuurde staten, nu een zoo kenmerkend verschijnsel op internationaal gebied. Ook is het niet voldoende, dat zij helpen in de distributie van ernstige waarschuwingen tegen de verschrikkelijke consequenties van moderne oorlogvoering, hoe nuttig deze ook mogen zijn. Wij hebben een toestand bereikt, waarin de fundamenteele vragen onder de oogen moeten worden gezien. Wij christenen gelooven, dat de menschheid als een groot gezin behoort te leven. Aan dit geloof zijn wij verplicht het groote menschheidsondernemen te ondersteunen, dat de wereld tot een gemeenschap welke den vrede wil houden, wil organiseeren.

Het ondernemen, waartoe wij te Genève zijn, beteekent veel meer dan een zoeken van reducties op den financiëelen last der bewapeningen. Het is een poging, de naties er toe te brengen, om de veiligheid niet langer te zoeken in de aanwending van geweld, maar in de zedelijke autoriteit van het collectief vredessysteem, gegrond op het Volkerenbondpact en het Parijsche pact.

Mag ik op dit critieke moment de kerken oproepen tot standvastigen trouw aan het ideaal van den wereldvrede, ook echter tot een onvoorwaardelijke overgave aan den plicht om alles te doen wat in haar macht staat teneinde dit ideaal tot overwinning te brengen. De naties in de paden van den vrede te houden is de verheven taak van de kerken en van de Christelijke gemeenschap. Indien wij vereenigd onze levens aan dit nobel doel wijden, behoeft er geen oorlog meer te zijn."

Protestantsch adres.

De Algemeene Protestanten-vereeniging, gevestigd te Utrecht (secretaris de heer H. L. Glinderman, Van Egmontkade 56bis), heeft een adres aan den minister van binnenlandsche zaken gericht, er op wijzende,

„dat de 25ste December een algemeen Christelijke feestdag is, welke over heel de wereld door de Christenheid gevierd wordt, met groote dankbaarheid als zij gedenkt de geboorte van haar Heiland en Zaligmaker",

opmerkende,

„dat met het gewijde karakter van dien dag in flagranten strijd is het optreden van de V. A. R. A., zooals deze omroepvereeniging zich telkens in den aether doet hooren",

en verzoekende,

„het daarheen te willen leiden, dat op 25 December a.s. niet de V. A. R. A. maar een andere omroepvereeniging gelegenheid zal hebben, haar luisteraars te stichten overeenkomstig het karakter van dezen gewijden feestdag".

Dr. Krause sticht een nieuwe geloofsbeweging.

De door den rijksbisschop der Duitsch-Evang. kerk afgezette radicalistische predikant dr. Krause te Berlijn deelt in zijn blad „Unsere Volkskirche" (van 26 Nov.) mede, dat hij een nieuwe geloofsbeweging der Duitsche Christenen sticht, genaamd „Deutsche Volkskirche" en hij onthult tevens, dat deze beweging eigenlijk al vóór zijn afzetting, n.l. op 19 Nov. gesticht is. Hij deelt mede, dat groepen van de ontbonden geloofsbeweging der Duitsche Christenen tot zijn bond toevloeien. Waarschijnlijk smelt zijn bond samen met de door prof. Bergmann geleide groep „Deutsche Nationalkirche". Hoe men in deze radicale kringen (die zich dus nu tegenover de Duitsch-Evangelische kerk en haar leiding stellen) denkt, blijkt o.a. uit de volgende uitspraken van hun „grondslag" (n.l. van dr. Krause's nieuwe „Deutsche Volkskirche"): „Wij belijden de openbaring Gods, gelijk die aan den dag treedt in de in bloed en bodem wortelende volksgemeenschap. Onder afwijzing van al wat vreemd is in geloof en zede staan wij op den bodem der blijde boodschap van den heldhaftigen Heiland en van de Duitsche vroomheid, gelijk die door de groote Duitsche geestelijke leiders in woord en daad verkondigd is en gelijk zij in ons voorvaderlijk geloof van de oertijden af voortleeft. Voor de kerk gelden zonder meer dezelfde levenswetten als voor den staat; dienst aan ons volk is godsdienst. Leden kunnen slechts volksgenooten worden, die van Arische afstamming zijn en tot geen vrijmetselaarsloge behooren. Het toebehooren tot een bepaalde religiegemeenschap is niet noodzakelijk."

Wij lazen in een Duitsch blad de ongetwijfeld juiste opmerking, dat Jezus Christus geen lid dezer geloofsbeweging zou mogen worden. Maar Hij is ook een ander dan de „heldische Heiland" der oervoorvaderen van dr. Krause c.s.

Succes voor Ghandi.

Die Christliche Welt deelt mede, dat — gevolg van Ghandi's actie — in de eerste helft van dit jaar 150 Hindoetempels den toegang voor de tot dusver „kastenloozen" hebben geopend.

III

CORRESPONDENTIE

v. d. M. te N. B. Uw verzoek doorgezonden aan de U.-C. Want deze commissie moet eerst toestemming verleenen, voordat het geplaatst kan worden.

E.-R.

III

De zee is zoo groot
en mijn scheepke zoo klein.
„Heer, wil in den nood
mijn Licht, mijn Redder zijn".

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 22 December 1933 No. 2319 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

KERSTLIED.

Naar Bethlehem geloovig 't oog geslagen,
Waar 't heilig kind lag in de kribbe neêr,
Dat aller schuld en zonde hier kwam dragen,
Hij, Isrels Vorst en aller schepslen Heer.
O, buigen we ons in ootmoed voor Hem neder,
Die voor ons werd geboren in een stal;
Een kind voor ons, opdat Hij allen zeegne,
Opdat ons hart, ons lied Hem loven zal.

Almachtig God! wil ons begeerig maken
Naar 't heil, dat G' ons in Christus hebt bereid;
Leer Gij ons zelf het wereldsch goed verzaken,
Dit leven zien in 't licht der eeuwigheid.
O, dat Uw Geest ons leer' het kwade haten,
En Jezus minnen, die op aarde kwam;
't Verloorne zocht, de kranken wou genezen,
De kind'ren vriendlijk, zeegnend tot Zich nam.

Straks komt de dag, dat wij Hem weer
aanschouwen,
Die Zich voor ons zoo diep verneedren wou,
Die stierf voor ons, opdat w' op Hem
vertrouwen,
Ons hart Hem eeuwig toebehooren zou.
Maar dan niet meer in ned'rige gestalte,
Dan zien wij Hem als Rechter van 't heelal;
O, dat die dag ons niet verschrikken moge,
Maar eeuwiglijk ons hart verblijden zal!

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

MIJN ZIEL WACHT OP DEN HEER!

„Mijn ziel wacht op den Heere, meer dan de wachters op den morgen!" Ps. 130 : 6.

Als dit nummer van ons blad verschijnt, staan wij vlak voor de feestdagen. In de dagen voor kerstmis is het ons steeds eigenaardig te moede en het is geen wonder, dat de oude volkeren dezen tijd met allerlei diepzinnige sagen en gebruiken omkleed hebben. Uit alles bleek de groote zonnehonger van de oude volkeren en dat zij uit de koude en donkere nevelen weer de steeds hooger stijgende zon tegemoet wilden.

Zijn ook wij eigenlijk niet een geslacht, dat uit de duisternis opwaarts streeft naar het licht?

Maar hebben wij niets anders om aan te denken en over te spreken? O, zie maar eens in de oogen van de kinderen der zondagsschool. De blijdschap in hun oogen geldt niet de zonnewende, maar het naderende Kerstfeest. En begint er ook in onze harten niet iets te trillen van verwachting? Wat zal het zijn? Slechts een zekere stemming? Een vluchtige stemming? Neen, het zal meer moeten zijn! Het moet bewuste verwachting zijn. Een verwachting, als waarvan de psalmist in bovenstaand tekstwoord spreekt. „Mijn ziel wacht op den Heer!" Dat geeft ons aanleiding te vragen: „Waarop wachten wij?" en „Hoe wachten wij?"

Wij weten, dat de geheele geschiedenis van het volk Israëls vóór de geboorte van Christus één groote adventsen wachtenstijd was. De harten der vromen waren vervuld met een hoopvol wachten en een vurige begeerte: „Ach, of Gij de hemelen scheurdet en dat Gij moogt komen. . . ." Een groot zoeken en verlangen, een vurig hopen en verwachten ging er tot ver over de grenzen van Palestina. Het was alles gericht op die Eéne, die komen zou, om de menschheid te verlossen uit alle jammer en leed en van alle zelfgesmeede ketenen. Maar nu is die verlossing gekomen, nu is die verwachting vervuld, dat is geschied toen die heldere Ster opging boven de velden van Bethlehem-Efrata.

Maar ook de ziel van den enkeling kent die heilige wachtenstijd. Wij menschen leven in vele gevallen niet van het heden, maar van de toekomst, niet van het hopen, maar van het verwachten. Is dat zoo?

Wachten wij? En waarop wachten wij dan in het leven? Een schilder vervaardigde eens twee schilderijen. Op de ééne ziet men een fontein, die uit een rots te voorschijn springt, helder en rein komt het water te voorschijn. De schilder had daaronder de woorden geplaatst: „Ik wacht!"

Op de andere schilderij werd een kunstig spinneweb afgebeeld, in de lucht tusschen de takken hangende. In een hoek van het web zag men een groote, dikke spin op de loer zitten. Ook onder deze schilderij stonden de woorden: „Ik wacht!"

Wij begrijpen wel, wat de kunstenaar met deze voorstellingen heeft willen zeggen. De fontein wacht op de vermoeide wandelaars, om hen te verkwikken en te laven. Daarin ligt voor ons een vermaning. Ons leven behoort op zulk een verkwikkende fontein te gelijken. Vooral in deze feestdagen, die wij verwachten, moet dat uitkomen.

En die andere schilderij? De spin wacht er op, dat een levend insectje in het net verward geraakt, om dan het bloed van het diertje uit te zuigen. Een treffend beeld voor velen, die zich hardvochtig ten koste van hun medemenschen willen bevoordeelen. Een treffend beeld voor menige plaats van vermaak. Overal liggen gevaarlijke netten, waarin vooral de jeugd zoo gemakkelijk gevangen wordt. Waarop wacht gij? O, hoe verschillend kan die vraag beantwoord worden.

Maar waarván verwacht gij iets? Hulp in uw moeilijkheden, uitredding van ziekte, van allerlei moeilijkheden? Verwacht gij het van de menschen? O, blusch uw licht van verwachtingen dan maar uit!

„Mijn ziel wacht op den Heere!" roept de psalmist uit. O, wacht ook gij geloovig, hopend en biddend op den Heer! Het wachten op den Heer en op Zijn tijd is ook een daad, een geweldige daad des geloofs. Wacht op den Heer! niet alleen in uiterlijken nood, maar vooral ook in innerlijken nood. Dan wil Hij komen om u vrijmoedigheid te schenken, om Hem te belijden voor God en de menschen.

Waaróp wachten wij? Maar ook: *Hoe* wachten wij? Tusschen wachten

en wachten is een groot onderscheid. Er is een ongeduldig wachten. Dat wil den Vader het brood wel uit de handen scheuren, als Hij het niet direct geeft. Dan ontstaat er een murmureeren en mopperen, als Hij met Zijn hulp vertoeft te komen.

Maar zulk een wachten bedoelt de psalmist niet, als hij bidt: „Mijn ziel wacht op den Heer!" Een kind van God moet kunnen wachten van den nacht tot het aanbreken van den morgen, stil en geduldig in de zekerheid, dat „hen, die God liefhebben, alle dingen moeten medewerken ten goede." Laat ons leeren te kunnen wachten op den Heer en Zijn tijd.

En als iemand deze letters onder de oogen krijgt, die God al zoo lang heeft laten wachten op zich zelf? Misschien zoo lang, zoo ontzettend lang reeds? Hoe dikwijls heeft de vader van den verloren zoon reeds voor het huis gestaan en heeft uitgezien op den grooten weg, of de zoon walgende van het zwijnendraf, niet eindelijk naar huis wilde terugkeeren. Maanden, misschien jarenlang heeft hij uitgezien, vol hoop... maar steeds tevergeefs!

Wacht de eeuwige Vader ook nog steeds op u? O, toef toch niet langer, kom!

Ik hoor uit het woord van den psalmist ook nog een ander antwoord op de vraag: Hoe zullen wij wachten? De psalmist zegt: „Mijn *ziel* wacht op den Heer!" Mijn ziel! Dat wijst op een diep innerlijk, geheiligd wachten. De ziel van den psalmist is stil geworden na allerlei strijd en stormen, en door deze stilte gaat nu een verlangend wachten. Het dringt door tot in Gods Vaderhart. Het wil niet meer in de eerste plaats bevrijding uit allerlei nood maar het verlangt naar Hem zelf, naar den eeuwigen God. Ja, God zelf wordt dan de magneet van alle begeerten. Weet ook uw ziel reeds iets van deze geheiligde diepten van wachten op den Heer? O, de vrede voor de ziel is van oneindig meer waarde dan allerlei lichamelijk en stoffelijk welzijn. Wij menschen leven niet op aarde, om slechts uiterlijk gelukkig te zijn, maar om God te verheerlijken, ook in alle moeite en leed van dezen tijd heen.

Wij leven niet van brood alleen, maar van een iegelijk woord, dat uit den mond van God uitgaat. Het komt op onze *ziel* aan, of die leeft in den Heer!

O, trilt er iets van een heilige verwachting ook in uw hart? Paulus schrijft daarvan aan Titus: „Wij verwachten de zalige hoop en verschijning van den grooten God en onzen Zaligmaker, Jezus Christus!" (2 : 13). Wilt gij alleen zonder Vaderhuis zijn om straks in te wonen? Wilt gij alleen zonder Heiland zijn, die straks komt, en ook zoo graag tot u wil komen om u op te nemen in een heerlijke, nimmer eindigende eeuwigheid? O, neem Hem dan aan en wacht op de komst van uw Heiland en Vriend!

Uw Koning komt, o ziele,
Klopt aan uw hartedeur,
Uit liefde en ontferming,
O, stel Hem niet teleur!
Uw antwoord moge zijn:
U, Hemelkoning, klopt ons harte,
Is heel ons leven toegewijd.
In U, 't zij onder vreugd of smarte,
Rust onze ziel in eeuwigheid.
Te doen, waartoe G' ons hebt verkoren,
Te volgen, waar Gij ons geleidt,
U zoo volkomen te behooren,
Is onze hoogste zaligheid!

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

Houdt de instrumenten rein. In een der brieven, die het diaconessenhuis „Bethel" zijn verspreid werkende zusters van tijd tot tijd toezendt, stond eens het volgende over instrumenten:

„Toen ik de operatiezaal van het ziekenhuis betrad, viel mijn eerste blik op de kast met instrumenten. Achter de spiegelende ruiten van de kast lagen de instrumenten, wel honderd in getal, netjes naast elkaar, glimmend alsof ze nog nooit gebruikt waren. De diacones zei: Het moet elken dag wel heel wat tijd eischen ze te poetsen. Men moet het met elk instrument wel heel nauw nemen met het wrijven, ontsmetten en drogen. De professor zegt, dat onder bepaalde omstandigheden van de reinheid of onreinheid van een instrument bij een operatie leven en dood van een patiënt afhankelijk kunnen zijn. — Toen kwam mij in de gedachte dat ook mij instrumenten zijn toevertrouwd, en wel zulken, die kostbaarder zijn dan die van staal. En ik begreep dat zooveel daar van afhangt dat ze in goeden toestand worden gehouden, zuiver en rein, opdat ze steeds klaar mogen zijn voor het gebruik. — Het lichaam is het instrument der ziel. Wat de ziel wil, moet door het lichaam worden uitgevoerd. En wanneer nu dat instrument niet in orde is? Wanneer het door verkeerde begeerte verontreinigd is? Voor ons christelijk leven komt het zoozeer aan op den toestand der instrumenten. Houdt ze zuiver. Houdt ze gereed voor 't gebruik. „Ten allen tijde voor alle goed werk bekwaam", moet het heeten!"

Berlijn 1934. Nu de beslissing gevallen is en het e.k. Wereldcongres in Berlijn zal worden gehouden, wordt aan de voorbereiding met kracht gewerkt, zegt Dr Rushbrooke. Vreesde men eerst, dat de staatkundige verandering in Duitschland het onmogelijk zou maken in Berlijn eens eerlijk en openhartig over de groote menschheidsvragen te praten, thans blijkt, dat die vrees ongegrond geweest is. De nieuwe Regeering, die het programma ter inzage gehad heeft, heeft volle vrijheid van bespreking gewaarborgd. En de Duitsche baptisten wenschen niet slechts hun broederen uit heel de wereld te ontvangen, maar dringen er bepaald op aan, dat te mogen doen. — Ze zullen dat óók doen, verlangend den vreemdeling eens te laten zien, hoe het „Derde Rijk" er in werkelijkheid uitziet. Ze gelooven dat ons dat erg mee zal vallen. En wie zou dat niet hopen? —

Laat ons bidden dat de Heilige Geest de vergaderingen van het Congres overschaduwe! Er komen vraagstukken aan de orde, waarover veel verschil van gevoelen mogelijk is. Een heetgebakerde Amerikaan zou allicht meer verlangen om het Amerikaansche standpunt ten opzichte van het Nationaalsocialisme en het rassenvraagstuk eens bekend te maken, dan te luisteren naar wat het Evangelie zegt. En . . . . de Duitsche ooren zijn niet vrij van vooroordeelen. Daarom kan Berlijn een treffend getuigenis worden van onze Eenheid in Christus. Vooral nu, nu de staatkundige opvattingen zoover uiteen loopen.

Rijken en armen. „Wanneer de rijken zich met de zaken van de armen bemoeien, heet dat liefdadigheid, en wanneer de armen zich met de zaken van de rijken bemoeien, heet dat oproer" merkte de doopsgezinde Zondagsbode onlangs op.

Deze beoordeeling van de belangstelling der armen in het lot hunner rijke medemenschen, klinkt niet vriendelijk. Het kan wel waar zijn, dat in 't algemeen hun belangstelling in de zaken der rijken niet ontspruit aan gevoelens van naastenliefde. Maar als wij nu meenen, dat alleen de armen behoefte hebben aan naastenliefde en niet de rijken, dan vergissen we ons toch. Wanneer we luisteren naar de Heilige Schrift, brengt rijkdom grootere gevaren mede dan armoede. Voor het begeeren van rijkdom wordt gewaarschuwd. Dat brengt in verzoeking en in den strik. Nu zit het kwaad echter niet in wat men b e z i t, maar in wat men b e g e e r t. De arme, die begeert rijk te zijn, is niet geschikt om zich met de zaken van de rijken te gaan bemoeien. Doet hij dat toch, dan is dat werkelijk een soort oproer. — Wij moeten ons van deze schadelijke begeerte reinigen. Het is niet naar den wil van God en den algenoegzamen Zaligmaker, als een mensch begeert rijk te zijn. En als we ons rein weten van deze begeerte zullen we in staat zijn den rijken naastenliefde te gaan betoonen. De rijken mogen dan al den armen liefdadigheid bewijzen

doordat ze de aardsche en stoffelijke gevolgen der armoede lenigen, de armen, die zich vrij weten van de begeerte naar rijkdom, zullen den rijken liefdadigheid kunnen betoonen, door den geestelijken nood, waarin rijkdom brengt, weg te nemen.

„Zalig" en „behouden". We gebruiken het woord „zalig" niet altijd in dezelfde beteekenis. Dat doet het Nieuwe Testament, zooals dat in de Statenoverzetting voor ons ligt, ook niet. We gevoelen wel, dat in de z.g.n. Zaligsprekingen het woord „zalig" een anderen zin gebruikt is, dan bijvoorbeeld in het antwoord, dat Paulus en Silas aan den stokbewaarder gaven: „Geloof in den Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden". In het eerste geval, dat uit de Bergrede, heeft het woord „zalig" gevoelswaarde. In het tweede wil het zeggen: als gij in den Heere Jezus Christus gelooft, dan zult gij behouden worden. In die laatste beteekenis wordt het in het Nieuwe Testament nog het meeste gebezigd. We gelooven dat het goed zou zijn, als de vertaling dat liet uitkomen. Zoo menigeen meent nu dat, wie gelooft in den Heere Jezus Christus, zich direct gelukkig gaat voelen. Want zoo alleen verstaat men de verklaring: „zalig worden". Men bedenkt niet, dat het woord in den Bijbel meestal een andere dan gevoelswaarde heeft. Blijft dat verwachte gelukkige gevoel uit, dan twijfelt men aan de echtheid zijner bekeering. Dat is gevaarlijk, want zoodoende wordt niet het Woord Gods de grond der zekerheid, maar het gevoel.

Hebben wij er geen schuld aan dat sommige zielen zoo wankel staan? Hebben wij bij de belijdenis nooit gevraagd of de bekeerde zich nu ook gelukkig voelde en het antwoord daarop niet wezenlijk mee laten spreken bij de beoordeeling van den candidaat? Hebben we zelf hen daardoor niet verwezen naar den wankelen subjectieven gevoelsbodem? Moesten wij juist niet het tegenovergestelde doen en hen, die zoo geneigd zijn naar het gevoel te vragen, daarvan genezen en wijzen op den onveranderlijken grond van het Woord Gods?

We zeggen hiermede niet, dat de redding van het leven voor God buiten het gevoelsleven om zou gaan. De stokbewaarder dankte God dat hij met heel zijn huis aan God geloovig geworden was. Hij was dankbaar voor zijn bekeering, en zijn gevoel zal daarbij zeker hebben meegesproken. Maar of het meespreekt of niet, als we den Heere Jezus dienen echt en oprecht en Hem liefhebben boven alles, zijn we behouden. En deze overtuiging moet de kracht zijn, die ons gevoelsleven reinigt en zuiver stemt.

L.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Dus is het een ieder nu heel duidelijk, dat met de intrede van het Nieuwe jaar, wanneer we elkander en onze gemeenten met haar verwante vereenigingen en onze Unie en onze nationale bewegingen en onze zendingsondernemingen en wat er meer zij recht hartelijk geluk wenschen met de eerlijk gemeende bede erbij, dat wij en allen mogen groeien en bloeien tot blijdschap beide van hemel en aarde, — *ik herzeg*, dat wij juist dan beginnen met ons alom geprezen en innig geliefd weekblad naar de keel te grijpen en om het leven te brengen, opdat het uit zijn asch opsta zooals het in vorm en omvang geweest is maar dan als een periodiek, die om de veertien dagen verschijnt! De nood is ons opgelegd. De vroede vaderen, namelijk de Commissie der Unie heeft niet anders gekund. Onze broeders en zusters, die vol enthusiasme zijn voor de uitbreiding van Gods Koninkrijk en gemoedelijke samenkomsten zeer op prijs stellen, maar die „De Christen" niet lezen en voor andere goden rooken, zijn voor een groot gedeelte de schuldigen. Nu zou ik hier wel een boete-predikatie tot ze kunnen houden, die ze den schrik over de leden jagen en hun haren ten berge zenden moest, doch dat baat me heel weinig. Zij krijgen ons blad toch niet onder de oogen. Wat zullen wij doen? Wij — hoor! Niet *ik* alleen. Wij! *Wij! Wij!* Wat zullen WIJ doen? Wij zullen ze levend grijpen en .... ze in liefde vermanen zich te bekeeren van de dwaling hunner wegen. Of zoo zij weigerachtig mochten zijn, zullen wij van hun hand maandelijks een dubbele bijdrage tot stijving van de kas van den penningmeester der gemeente eischen. De bedoeling is natuurlijk om zoodoende de Unie te helpen een reservefonds te vormen, waaruit zij een tekort kan bestrijden, indien straks de Algemeene Vergadering weer mocht besluiten tot de uitgave van een weekblad over te gaan. Die rookers voor andere goden zullen zulk een billijk voorstel als een dubbele maandelijksche contributie zeer zeker dankbaar accepteeren. Zij zijn immers debet aan den gereduceerden gang van zaken en achten het zich toch als een heiligen plicht en dure roeping om de gevolgen van hun tekortkomingen voor zoover zij anderen treffen geheel weg te nemen? Ten minste voelt elk eerlijk mensch dat zoo aan, vindt u ook niet?

* * *

We herhalen hier nog, wat al eerder is bekend gemaakt: de prijs van „De Christen" is met ingang van 1934 voor iedereen, ook voor de halfgelders, twee gulden per jaar.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Mary Slessor.*)

Wilt gij dezen winter wat moois lezen? Wat spannends en dat toch geen detective roman is? Wilt ge eens kennis maken met een zwakke vrouw, die niets durft en in de kracht van God het schijnbaar onmogelijke doet? Met een vrouwelijke Jeremia van de laatste jaren, die de sterkte van haar Heer in haar zwakheid volbrengt en die u een onvergetelijke, aanschouwelijke les geeft in zelf-overgave en toewijding? Koop en lees en herlees dan dit boek. Het is geruimen tijd geleden, dat wij de oorspronkelijke Engelsche uitgave, waarvan op het oogenblik meer dan 115000 ex. verkocht zijn, tegen kwamen en het heeft ons al lang verwonderd, dat er geen Nederlandsche vertaling verscheen. Mary heeft het in haar jeugd niet gemakkelijk gehad. Zij zag in 1848 in een arm arbeidersgezin, waarin drankmisbruik van vader de karige inkomsten leelijk havende, het levenslicht en ging op tienjarigen leeftijd reeds naar de fabriek in Dundee om een stuivertje mee te verdienen. Haar lange werkdagen — om vijf uur moest ze 's morgens uit de veeren en eerst om zes uur 's avonds had ze gedaan — doofden in haar de lust niet om haar weinige kennis door zelfstudie en het lezen van goede boeken te vermeerderen. Reeds vroeg stelde zij belang in evangelisatiearbeid en toen een stadszending een door haar gemakkelijk te bereiken post opende, bood zij zich als helpster in het jeugdwerk aan. Reeds hier gaf ze soms verrassend blijk van haar overwicht over bandelooze elementen. Zoo gebeurde het op zekeren avond, dat een troep van de ergste schavuiten voor haar op den loer lagen en haar plotseling in hun kring namen. Zij sidderde inwendig van angst, maar keek de jongens met rustige oogen aan en zeide; „Jullie kunnen doen wat je wilt". De aanstoker der bende nam een stuk lood uit zijn zak, waaraan een touw was gebonden en begon dat lood om Mary's hoofd te slingeren. Het lood kwam nader en nader en slingerde rakelings langs haar voorhoofd. Bleek, rustig, onverschrokken wachtte zij op den slag, die haar ter aarde zou werpen. Plotseling trok de lummel het wapen weg en liet het op den grond vallen. „Wij kunnen haar niet dwingen, makkers", riep hij uit, „zij is tegen ons opgewassen". Als verslagen vijanden volgden nu de jongens onze heldin, die ze naar de samenkomst meenam en ze op haar bijbelklas wist te krijgen.

*) *Mary Slessor*, de blanke Koningin. Haar avonturen en heldenmoed en geloof. Uitg. Erven J. Byleveld, Utrecht. Geaut. vertaling door A. van Vlaardingen. Prijs ingen. f 2.15, geb. f 2.90.

Hier hebt ge eigenlijk Mary geteekend tot aan haar verscheiden toe: een eenvoudige, zwakke vrouw, die in rustig vertrouwen op God en in haar roeping den strijd aanbindt tegen de gruwelen van het animisme in Nigeria en zelfs de opstandigste zwarten met grooten eerbied voor haar weet te vervullen, zoodat ze haar gehoorzamen tegen wil en dank. Hier hebt ge Mary in het bijzonder geteekend als ze vele jaren later zendelinge is in Okoyong en in de bres springt voor een twaalftal mannen en eenige vrouwen en kleine kinderen, die in een naburig dorp waren gevangen genomen en aan palen gebonden ieder oogenblik verwachtten onthoofd te zullen worden. Zij hadden zich de wraak van het opperhoofd op den hals gehaald, omdat een tooverdokter ze had aangewezen als degenen, die schuldig waren aan den dood van diens zoon. Mary waakte bij deze ongelukkigen. Ze was door een dronken menigte omringd en had geen wapenen. Sommigen raakten opgewonden en bedreigden haar. „Maak den doode weer levend!" schreeuwden zij, „dan zullen wij u de gevangenen geven". Maar onze dappere strijdster voor het Koninkrijk der hemelen antwoordde enkel door te gaan zitten en de woestelingen ernstig aan te zien. Daarop zeide zij met vaste stem: „Ik ga hier niet vandaan, voor gij al deze arme menschen in vrijheid hebt gesteld". De verbitterde menigte drong op haar aan en toornde tegen haar. Zij was aan een tierende zee gelijk, waarin Mary als een rots van wankelen noch bezwijken afwist, met het kostelijke gevolg, dat geen enkel leven op gewelddadige wijze verloren ging. Ik heb wel lust om u verder te vertellen, wat voor haar vooral een roepstem was van God om zich in dienst der zending in tropisch Afrika te stellen; met welk een verheuging zij het bericht kreeg door de Presbyteriaansche kerk als zendelinge naar Calabar te zullen worden uitgezonden; hoe zij als koningin haar scepter zwaait over barbaarsche stammen; van haar benoeming tot gouvernementsvertegenwoordiger in Okoyong; van haar pionierswerk in Enyong Kreek en haar vestiging in Itu en andere plaatsen; van haar benoeming tot vice-president van het landsgerecht; van haar koninklijke onderscheiding, haar vacantiereizen naar het vaderland, haar laatste ziekte en van haar dood in Use op 13 Januari 1915. Ik herzeg, dat ik er werkelijk wel lust voor gevoel, maar tijd en plaatsruimte ontbreken me. En komt er nog bij, dat het in het geheel geen zin heeft om het te doen. Gij kunt het boek voor uzelf lezen. En ik mag u in dezen winter niet vele uren van geestelijk genot voor zulk een schappelijken prijs onthouden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Aan onze N. B. J. B.

Het was mij een genoegen onze Jeugdraad op de 1e gewestelijke jeugddag te Hengelo (O.) op Zaterdag 9 Dec. j.l. te vertegenwoordigen.

Om zoowel aan den wensch van onze ijverige Twentenaren als ook aan een eigen verlangen te voldoen, schrijf ik U dit berichtje.

Ten eerste heeft de vergadering mij een moeilijke opdracht gegeven, 'k moest alle N. B. J. B.ers hartelijk groeten van de Twentsche jeugd.

Nu 't is mij te koud om van 't veen over de Friesche meren en de Hollandsche waterlinie naar de mijnstreek te gaan. Op 't laatst schoot het mij te binnen dat „De Christen" nog een enkele keer wekelijks verschijnt en zoo komt deze hartelijke groet op deze wijze tot U.

'k Wil nog een kleine indruk weergeven van wat ik aldaar gezien en gehoord heb.

De dag was in twee deelen verdeeld. Het eerste was meer in de opbouwende zin voor onze beweging en tot versterking van ons geestelijk leven, vooral de korte opstellen over: „Vruchten mijner bekeering" hebben veel tot slaging der bijeenkomst bijgedragen. De avondvergadering had een zuiver evangelisch karakter.

't Geheel mag een succes genoemd worden en mijn wensch en bede is dan ook dat dit landsdeel veel zegen mag ontvangen op haar arbeid onder de jeugd.

Uw N. B. J. B.er,
D. MOLIJN.

ALLEEN VOOR OPVOEDERS.

Onderstaand citaat van Dr. Schohaus is een ernstige en stille overdenking meer dan waard:

„De meest voorkomende ziekte van den opvoeder is het missen van het vermogen om zijn eigen persoon in het juiste kader te plaatsen. De meeste opvoeders slaan hun positie tegenover het kind te hoog aan; het is nu eenmaal ontzaglijk moeilijk om in een werkkring, waarin men steeds de toonaangevende, de rijpste, de knapste in kennis is, nederig te blijven. Het is moeilijk steeds autoriteit te zijn en daarbij er zich van bewust te blijven, dat men dienaar is. Het is moeilijk om van uit de juiste gezichtshoek het feit te zien, dat men als leeraar in de klasse wel de grootste verantwoordelijkheid draagt, maar niettemin de minst belangrijke persoon is".

GEBED.

'τ Gebed is 't slaken van een zucht,
Het vallen van een traan.
Het opwaarts blikken van een oog
Waar God alleen van weet.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De eerste discipelen.

Luk. 5 : 1—11 en 5 : 27—32.

Les voor Zondag 7 Jan. 1934.

De wondervolle vischvangst. Vs. 1—11.

In het jaar 1934 zullen wij D.V. het Nieuwe Testament behandelen. Ik wensch allen Zondagsschoolonderwijzers en onderwijzeressen de zegen des Heeren daarbij.

De beide laatste verzen van het voorgaande hoofdstuk vertellen ons, hoe Jezus geheel vervuld was met de begeerte, het Evangelie overal te verkondigen en dat Hij predikte in de synagogen van Galiléa. Maar niet enkel in gebouwen predikte de Heer, Hij bracht ook zeer gaarne het woord in de open lucht en vertoefde bijzonder graag bij het meer Gennézareth. Het was daar ook wonderschoon. De Joodsche Rabbijnen zeiden daarvan: „Zeven meren heb Ik in het heilige land Kanaän geschapen, spreekt de Heere, maar slechts één van deze heb Ik uitverkoren, namelijk het meer van Gennézareth". Wát de Heiland daar predikte, wordt ons door Markus meegedeeld in Mark. 1 : 15 e. v. Hij sloot zich in Zijn prediking bij Johannes de Dooper aan, maar duidelijk blijkt wel, dat het niet meer is als ten tijde van Johannes, dat het Koninkrijk der hemelen nabij is gekomen, maar bij alles klinkt nu door, dat de tijd is vervuld.

Zoo wandelde Hij aan het strand van het meer en zag daar twee visschersschepen op het zand getrokken. De visschers waren in de nabijheid en spoelden hun netten. In die netten kwamen allerlei ongerechtigheden als stukken hout, boomtakken, lappen stof en allerlei, wat men in het water drijvende kan vinden en dat met den stroom meedrijft. De visschers zagen Hem staan en bemerkten ook al het volk dat zich om Hem heen verdrong. Zij hoorden, hoe het volk er steeds meer op aandrong, dat Hij hen toe zou spreken. Het ging hier wel anders dan te Nazareth, waar men getracht had, den Heiland te dooden. De visschers hielden een poosje met hun werk op, dat gebeurde niet alle dagen, dat er op het stille strand zooiets plaats vond. Jezus vroeg een van de visschers, Simon, die den Heiland reeds in Judea bij de prediking van Johannes den Dooper had leeren kennen, of Hij een poosje gebruik kon maken van zijn schip. Simon stond het heel gaarne toe en op verzoek van den Heer verhaalde hij zijn boot een beetje, zoodat die een klein eindje van het strand in het water kwam te liggen. Vandaar hield de Heer Jezus zijn prediking voor de aandachtig luisterende schare. Toen Hij ophield met spreken, wilde Hij echter den visschers nog iets leeren. Simon kreeg het bevel,

„af te steken naar de diepte" en daar de netten uit te werpen om te vangen. De diepte is de zee, of het meer. Midden in het meer moest Simon de netten uitwerpen. Maar Simon had al een groote teleurstelling beleefd. Den vorigen avond was hij er reeds op uitgetrokken op hoop van zegen, maar er was niets in de netten terecht gekomen dan het afval en het ontuig dat wij al eerder hebben genoemd. Daar is geen visch, zoo meenden de visschers, maar „op Uw woord" wilden zij het nog wel eens probeeren, hoewel zij er zeker van overtuigd zijn geweest, dat het niet zou baten. Nu beleefden zij echter een wonder. Het andere schip dat ook op het strand gelegen had, was ook uitgevaren, toen het schip van Simon Petrus uitvoer, klaarblijkelijk met het doel om te visschen. Tot de grootste verbazing van alle visschers werd het net, dat was uitgeworpen, zóó vol visch, dat het net scheurde. Toen werd er gewenkt en geroepen naar het andere schip om te helpen en toen het schip van Simon Petrus vol was, begon men het andere schip te laden, dat ook al spoedig gevuld was. Hoe kwamen er nu opeens zooveel visschen? Niet anders dan door de macht van Jezus. Wij worden herinnerd aan Adam, die nog in den staat der onschuld, dus vóór den val, ook het vermogen had, om zelfs de visschen in de zee te gebieden. Zoudt ge niet denken, dat de visschers zeer blij zijn geweest? Het verwondert ons misschien, dat Petrus zulk een vreemd antwoord gaf. Vs. 8. Waarom zou hij Jezus gevraagd hebben „van hem uit te gaan"? Weg te gaan van hem? Zou het niet veel aannemelijker zijn geweest, dat hij gevraagd had, of Jezus steeds bij hem had willen blijven? Dan zou hij altijd goede vangsten hebben gehad. Ach, ik geloof, dat Petrus in 't geheel niet meer aan visch heeft gedacht. Hij was ontzet over de groote macht en goedheid van Christus — hij gevoelde dat hij zelf zoo slecht was — hij wist dat hij dikwijls kwaad deed — hij was het niet waard om bij Jezus te zijn. En wat zeide Jezus nu? „Ja, gij hebt gelijk, gij zijt te slecht om bij Mij te zijn? Ik zal van u weggaan?" O neen, de Heer Jezus zeide: „Vreest niet!" Vs. 10. Waarom denkt gij, behoefde Petrus niet te vreezen? En ook niet degenen die bij hem waren? O, ofschoon Hij zoo machtig was, wilde Hij die macht niet gebruiken om Petrus te straffen, maar om hem te helpen. En niet alleen dit, maar Hij beloofde hem ook iets. Wat? Gij zult menschen vangen! Wat beteekent dat? In hun beroep vingen zij visschen om die te dooden, maar wat zij in de toekomst zouden vangen zou ten doel hebben dat die juist het leven zouden hebben. Menschen vangen! D.w.z. hen tot Christus brengen. Toen Petrus zich zoo zondig en onwaardig gevoelde, was het juist de tijd dat Christus hem uitkoos om hem tot Zijn helper te maken. Ook Jacobus en Johannes werden voor dezelfde keuze gesteld. Zou het moeilijk voor hen zijn geweest om een besluit te nemen? Aan de éène zijde: die menigte visschen, die zij voor veel geld zouden kunnen verkoopen; zij konden kleeren koopen, in de behoeften der hunnen voorzien en weer tot een iets beteren welstand geraken. Aan de andere zijde: Jezus, die hun zeide Hem te volgen, hun huis, hun familie, hun boot, ja alles te verlaten, met Hem arm te zijn, hard te werken en slecht door de menschen behandeld te worden en zoo meer. En toch — wat kozen zij? Zouden zij ooit spijt hebben gevoeld dat zij Christus wilden volgen? Denk er eens aan, welk een heerlijk loon zij thans genieten in de heerlijkheid.

De roeping van Levi. Vs. 27—32.

Dat Christus zondige menschen roept, om Zijn volgelingen en Zijn discipelen te zijn, blijkt ook wel uit de roeping van Levi. Deze zat in het tolhuis aan de karavaanweg gelegen. Hij zal wel meermalen gezien hebben, hoe Jezus daar voorbij ging, en hij zal er van gehoord hebben, dat Hij een vriend van tollenaren en zondaars genoemd werd. Ook tot hem, evenals tot de visschers, komt de roepstem van Jezus: „Volg Mij!" En ook hij deed evenals die visscherlieden, „alles verlatende, stond hij op en volgde Hem". Maar vóór hij zijn huis voorgoed verliet richtte hij eerst nog een afscheidsmaal aan voor zijn vrienden en bekenden, maar niet, om nu voor het laatst nog eens van de wereld te genieten, want Jezus was Zelf ook daarbij, maar juist om te trachten, ook anderen voor den Meester te winnen. De Farizeën en de Schriftgeleerden murmureerden wel, maar Jezus gaf een duidelijke verklaring, voor wat soort menschen Hij gekomen is: „Voor zondaren tot bekeering". Van alle discipelen, die voor den Heer gewonnen werden, weten wij, dat zij twee dingen deden: Zij volgden Jezus en lieten zich door Hem onderwijzen en gehoorzaamden Hem in alles. Voorts brachten zij weer anderen tot Hem.

Hebben wij reeds zoo gedaan als zij? Hebben wij reeds getracht een onzer kameraden over te halen mee te gaan naar de Zondagsschool, of naar de kerk, of een broertje of zusje geleerd te bidden, of getracht een vriendje van het kwaad af te houden? De Heer kent ons even goed als de eerste discipelen. Hij weet wat er in ons hart is. Was het dan zoo verkeerd, visch te vangen en te verkoopen, de belastingen te innen, te arbeiden en geld te verdienen? Neen, want God wil, dat wij voor ons onderhoud werken. Wij moeten bedenken, dat God ook ons roept. En wat moeten wij dan verlaten? Alles, wat ons van Hem afhoudt. Wij weten zelf het best, wat dat is. Denk er aan, dat Jezus ons zóó lief heeft, dat Hij voor ons gestorven is. Denk aan Zijn kruisdood! Christus gehoorzamen is het allerheerlijkste!

D. G. B.

III

DE DOOP EN DE ZONDAGSSCHOOL.

In het Novembernummer van „Kind en Zondag", maandblad van de Nederlandsche Zondagsschool Vereeniging, lezen we over bovenstaand opschrift de volgende ontboezeming, onderteekend door B.:

„Aan het feit, of een kind gedoopt is of niet, wordt op onze Zondagsscholen, naar wij meenen, in den regel niet zoo heel veel aandacht gegeven. Wij vragen den nieuweling hoe hij heet, hoe oud hij is, waar hij woont, misschien ook waar hij school gaat en tot welke kerk zijn ouders behooren, maar of hij gedoopt is vragen wij in den regel noch hem, noch zijn ouders.

Is dat goed?

Is het voor ons werk een vraag zonder beteekenis of een kind gedoopt is?

* * *

In den doop betuigt en verzegelt God iets aan den doopeling; in den doop verzegelt Jezus Christus hem iets; in den doop verzekert de Heilige Geest hem iets — dat is voor ons, die medewerken aan zijn godsdienstige opvoeding, toch een feit van de hoogste beteekenis. Een feit, waar het kind zelf, waar ook wij beroep op hebben. Een grond, waarop wij mogen pleiten. *Tegenover ongedoopte kinderen staan wij dan ook minder „sterk".** Alles wat de betrekking tot God aangaat, moet bij hen nog worden.

Het is geen eerbied voor het Sacrament van den Doop, als wij dit onderscheid uit het oog verliezen.

* * *

Maar alle kinderen, in Nederland althans, die ter Zondagsschool gaan, zijn toch gedoopt, denkt menigeen.

Het is niet wijs te meenen, dat, wat wellicht eenmaal was, steeds zoo blijft. In de groote steden is het althans niet meer zoo.

De laatste volkstelling toch wees uit, dat van alle kinderen tot 10 jaar er te Amsterdam 42 pct. geen kerkelijke gezindheid hebben, wat practisch vrijwel wil zeggen, dat zij ongedoopt zijn. En het zijn deze kinderen, die voor een belangrijk deel onze Zondagsscholen bevolken.

Zeker, er zijn dorpen, waar dit percentage slechts 4 bedraagt, maar de

* Cursiveering van mij. d. H.

ontwikkeling van het verschijnsel, waarop wij doelen, ligt in de lijn van de stad, niet in die van het dorp.

* * *

De Doop en de Zondagsschool.

Als er een betrekking is tusschen die beide — en wie, die eerbied heeft voor het Sacrament van den Doop, zou het ontkennen — roept die verhouding dan thans niet om ernstige bezinning."

Het is toch bepaald jammer, dat zoovelen met blindheid geslagen zijn inzake de waarheid aangaande de doop. We kunnen het ons heel goed indenken, dat B., als voorstander van de kinderdoop, schrijft zooals hij dat hier doet. En we willen ook absoluut niet twijfelen aan zijn eerlijkheid als medearbeider in des Heeren wijngaard. Ook hebben we zijn artikeltje niet afgedrukt, om het Farizeïsme in de mensch aan te kweeken. We willen niet bij voorbaat de sfeer vertroebelen, door elke samenwerking en vertrouwelijke bespreking onmogelijk te maken.

En daarom zal B. het ons ook geenszins euvel kunnen duiden, wanneer wij zeggen, dat we de kwestie „doop en zondagsschool" heelemaal niet lastig of moeilijk vinden, om de eenvoudige reden: ze bestáát voor ons niet. Op onze zondagsscholen komen gedoopte en ongedoopte kinderen. Tegenover *al* deze kinderen staat ons onderwijzend zondagsschoolpersoneel even „sterk" of zoo ge wilt even „zwak". Want alles wat de betrekking tot God aangaat, moet bij hen *allen* nog worden. Want we erkennen de kinderdoop niet. We kúnnen het niet. Omdat we in het N. Testament de kinderdoop maar niet kunnen vinden.

B. eindigt z'n artikeltje met deze zin: „Als er een betrekking is tusschen die beide (doop en zondagsschool) — en wie, die eerbied heeft voor het Sacrament van den Doop, zou het ontkennen — roept die verhouding dan thans niet om ernstige bezinning."

Ja, juist! *als er een betrekking is tusschen die beide.* Want dat is hier de clou. *Is* die betrekking er werkelijk, dán kan men de lijn doortrekken en zeggen: „roept die verhouding dan thans niet om ernstige bezinning".

Vruchtbaarder lijkt ons een bespreking over: het Evangelie en de Zondagsschool. Daarná zouden we dan kunnen spreken over: Geloof en Doop.

D. H.

UIT DE GEMEENTEN

VRIESCHELOO. Geliefde broeders en zusters! Wij kunnen niet nalaten, om u even mede te deelen van de groote zegeningen, die de gemeente de laatste tijd hier ten deel vallen. 28, 29 en 30 November j.l. hadden wij samenkomsten, waarin medewerkten onze broeders Ds. H. Visser van Sneek en Ds. A. P. Barendregt van Emmer-Erfscheidenveen. Alle avonden was ons kerkgebouw meer dan bezet en hadden de broeders de gelegenheid, om het evangelie der verlossing te brengen aan een aandachtige schare. Zichtbare vruchten mochten wij aanschouwen.

Zondag 10 December was voor de gemeente een vreugdevolle dag. Drie broeders werden op hun belijdenis gedoopt en alzoo de gemeente binnengeleid. Onze geachte Voorganger bepaalde de vele aanwezigen bij de woorden: „die dan Zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt". Eén der broeders heeft met een paar dagen den leeftijd van 70 jaar bereikt! Een stil dankgebed hebben wij tot onzen God opgezonden, toen deze oude broeder, vergrijsd en gebogen van ouderdom, in het watergraf afdaalde. Na de doopsbediening schaarden wij ons om den Disch des Heeren. Vele broeders en zusters namen deel aan het Avondmaal. Door br. ouderling Hamster werden de nieuwe leden toegesproken en tot getrouwheid aangespoord. Hierna kwamen nog eenige broeders en zusters naar voren, om van hun Heiland te getuigen en Hem dank te brengen voor de vele zegeningen. Wij gelooven en vertrouwen, dat de Heer hier in Vrieschelo nog groote dingen wil gaan doen. Hem zij geloofd en gedankt!

Met hartelijke broedergroeten, Uw br. in Chr.,

H. BLANK, Secr.

SIDDEBUREN. Berichtten wij de brs. en zrs. van andere gemeenten, dat er den 21sten Mei 1 br. en 1 zr., en den 17den Sept. 1 br. en 2 zrs. door den doop in de gem. werden opgenomen, den 12den November waren wij weer verblijd, toen 2 jonge brs. op 't bevel des Heeren in het watergraf afdaalden. Voorwaar, wij hebben redenen om den Heer te prijzen.

Van 4 tot 6 December hadden wij gezegende avond-samenkomsten. Er waren brs. uit de verte tot ons overgekomen: Ds. Hekhuis, Ds. Barendregt en Ds. Huizinga Jr.

Ds. Huizinga Sr. had de leiding. Alhoewel het buiten vinnig koud was, waren de opkomsten goed. De Heer was in ons midden. Den laatsten avond zijn nog 2 zielen tot den Heer gekomen. Wij gelooven, dat de Heer nog groote dingen zal doen.

Den 10den December werd het watergraf weer geopend, toen 1 br. en 1 zr. met Hem begraven werden door den doop in den dood, opdat ze voortaan in nieuwigheid des levens zouden wandelen.

Brs. en zrs., mochten wij ons dit ook meer bewust zijn, opdat wij hier als lichten mogen schijnen, tot verheerlijking van Zijn naam.

F. M., Secr.

„Als wij de menschen alleen nemen, zooals ze zijn, maken wij hen slechter; wanneer wij hen behandelen, alsof ze ze zóó waren als ze moesten zijn, dan brengen wij hen daarheen, waarheen ze moeten komen".

Goethe.

NIEUWE WET OP HET GEESTELIJK AMBT IN DUITSCHLAND.

Het kerkministerie der Duitsche Evangelische kerk heeft een nieuwe wet op het geestelijk ambt uitgevaardigd, welke de Arische quaestie beslist en verschillende belangrijke bepalingen bevat.

Het beslissende art. 1 der wet luidt: „Als geestelijke of kerkelijk functionaris kan alleen beroepen worden, wie die voor zijn loopbaan voorgeschreven opleiding genoten heeft en bereid is de verordeningen der Duitsche Evangelische kerk te houden; het Duitsche volk te dienen en aan de over hem door God gestelde overheid onderdanig te zijn".

Dit artikel beduidt, dat in de kerk geen kerkelijke niet-Ariër-paragraphen worden ingevoerd, dat wél echter de beroepbaarheid tot het ambt afhankelijk wordt gesteld van de staatswetgeving op de universitaire opleiding.

In paragr. 2 der wet wordt een oud gebruik der Beiersche kerk voor de geheele kerk overgenomen, dat nl. de geestelijken en kerkelijke beambten voor het sluiten van een huwelijk de kerkelijke *toestemming van* noode hebben.

Volgens paragr. 3 kan de geestelijke na voleinding van het 65e levensjaar emeritus verklaard worden, ook zonder dat hij het aanvraagt of zijn ongeschiktheid zou moeten blijken.

Paragr. 4 regelt het recht van verplaatsing: ieder predikant kan door de landsleiding der kerk, zoo het kerkelijk welzijn dit vordert, naar een andere plaats worden overgeplaatst. Dit kan echter niet geschieden, wanneer er quaestie is van een strafwaardig feit, leer of leven betreffende.

Volgens paragr. 8 kan een geestelijke geëmeriteerd worden door een daartoe in te stellen kerkelijke rechtbank, zulks na hoor- en wederhoor, indien de wijze van zijn ambtsuitoefening vruchtbaar werken in zijn gemeente onmogelijk maakt en nuttig werkzaam elders niet verwacht kan worden.

De bisschoppen zijn aan de bepalingen van deze wet niet onderworpen. Voor hen gelden afzonderlijke regelingen.

Nog is te vermelden, dat verplaatsing van predikanten door de kerkelijke landsleiding niet gepaard gaat met vermindering van tractement.

MEDEDEELINGEN

Attentie voor Winschoten.

Alle belangstellenden in en buiten Winschoten, vooral ook de ingevroren schippers, worden vriendelijk uitgenoodigd:

voor de diensten, die geregeld door de predikant van Nieuwe Pekela, T. Jansma, gehouden worden in de Bapt. kerk,

Mr. A. J. de Sitterstr. 9 (1 minuut van 't gebouw van de „Raad van Arbeid") te Winschoten (afdeeling van de gem. Nieuwe Pekela):

Zondags 4½ uur prediking
Vrijdags 7½ „ bijbellezing en bidstond
„ 8½ „ jeugdvergadering

voor 't liefdemaal, dat op de 1ste Kerstdagavond om 7½ uur eveneens aldaar gevierd zal worden.

Kinderen zijn welkom op de Zondagsschool Zondags om 2 uur.

Voor zanglustigen is er Dinsdagavonds om 8 uur zangrepetitie.

Steunt dit gemeentelijke werk door uw gebed, uw bezoek en uw gave!

Het adres van de secretaris der gemeente te Enschedé is thans:

A. Sothewes,
Enschedé, Minkmaatstr. 139.

Liefdemaal Deventer.

Den 2den Kerstdag van 's nam. 3—±7 uur hoopt D.V. de Baptisten gemeente te Deventer liefdemaal te houden.

Broeders en zusters van elders, in het bijzonder van Apeldoorn, Arnhem, Zutphen en Zwolle, die met haar den Naam des Heeren willen groot maken worden hartelijk uitgenoodigd.

De secr. M. PETERS.

De gemeente te Weerdingermond

zal D.V. 2en Kerstdag n.m. 2 uur liefdemaal houden. Broeders en zusters van andere gemeenten zijn hartelijk welkom.

N. B. J. Beweging.

In vriendelijken dank ontvangen van afdeeling Hoogezand f 5.— Contributie 1932/33.

Van de afdeelingen: Arnhem, Foxhol en Siddeburen mocht ik tot op heden nog niet hun contributie 1932/33 ontvangen.

Jong Leven.

Vele correspondenten van ons blad zonden mij in de laatste maanden geen afrekening, deze worden gaarne spoedig ingewacht.

N. B. J. B.-insignes.

Bij wijze van proef zijn onze insignes (broches en dasspelden) binnen enkele dagen in *zilver* verkrijgbaar, de prijs is zeer gering verhoogd slechts f 0.10 per stuk dus f 0.55 franco. Vooral de dames bevelen wij deze insignes aan, aangezien ze mooi blijven.

D. MOLIJN, Penn.
Giro 70920.
Utrecht, Diezestraat 2.

N. B. J. B. Zendingsactie.

De verantwoording der zendingsgelden zal D.V. voortgezet worden in het Januarinummer van „Jong Leven". Verscheidene bijdragen mocht ik weer ontvangen en de December-oogsten worden naar ik hoop allen de eerste dagen van Januari aan mij overgemaakt, zoodat *alle* namen der N. B. J. B.-afdeelingen dan als gegroepeerd zullen staan rondom de zendingsthermometer. En door aller liefdegloed zal onze thermometer met een ongekende snelheid omhoog schieten tot vreugde van allen, die 's Heeren dienst beminnen.

Uw eerste goede daad in 't nieuwe jaar, o zendingspenningmeesters der N. B. J. B., zal zijn: het verzamelde op den 2en Januari 1934 te storten op mijn Postgiro!

En bij alles wat wij door Gods genade weder zullen mogen verrichten in het nieuwe jaar zal dit éène: *„Spek de bus"* zeker van ganscher harte worden betracht.

Met heilbede, Uw vriend en broeder,
G. PLANTING.
Amsterdam, Lutmastr. 170.
Postgiro 223785.

Jeugdpropaganda-Vergadering Noordbergum.

In 't „hartje van Friesland" ligt Noordbergum. In dat hart gloeit een vlam van liefde voor Jezus. Daar toch is een afdeeling van onze N. B. J. B. Deze afdeeling wenscht ten zegen te zijn voor andere jonge menschen in haar omgeving.

Met dit doel zal zij D.V. Donderdag 11 Januari, 's avonds om 7 uur een groote propagandavergadering houden.

Het doel van deze mededeeling is dat *in de eerste plaats de Friesche afdeelingen het weten, die dan ongetwijfeld ieder één of twee afgevaardigden zullen zenden ter medewerking.* De overige vaderlandsche corpsen werken biddende met ons mede. Tevens verwachten wij dien avond enkele vertegenwoordigers van het provinciaal comité.

Het belooft een prachtavond te worden.

Wanneer nu de afgevaardigden maar zoo vriendelijk willen zijn even aan mijn adres op te geven:

a. hunne namen;
b. of logies gewenscht wordt;
c. op welke wijze en hoe laat ze denken te komen.

In afwachting,
met hartelijke N. B. J. B. groet, Uw
G. VISSER.

BELANGRIJKE MEDEDEELINGEN.

Wie helpt mee!

om het aantal abonnee's van „De Christen" uit te breiden?

Volgens nauwkeurige berekening moeten we 1200 abonnee's hebben om een sluitende exploitatie te krijgen voor f 2.00 per jaar.

En dat kan, als allen meehelpen. Proefnummers stellen wij op verzoek gaarne beschikbaar, terwijl we 25 cent premie betalen voor het aanbrengen van nieuwe abonnee's.

Wie doet er mee?

Onze abonnee's

die tot nu toe „De Christen" ontvingen voor half geld willen er wel om denken dat volgens besluit van de Unie-Commissie met ingang van 1 Jan. geen abonnementen tegen *half geld* meer worden uitgegeven.

Zonder Uw tegenbericht reken ik er op, dat U tegen slechts 50 cent per kwartaal „De Christen" wil blijven lezen.

Evenals andere jaren is er gelegenheid tot het plaatsen van

Nieuwjaars-advertenties.

Om van tijdige plaatsing verzekerd te zijn moeten de advertenties zoo spoedig mogelijk worden ingezonden.

Allen die iets te vorderen hebben van — of verschuldigd zijn aan de Administratie van ons blad, worden vriendelijk uitgenoodigd hiervan opgaaf of betaling te doen voor 28 Dec. 1933.

Voor het tijdig afsluiten der boeken is dit zeer gewenscht.

De Administrateur.

LEESTAFEL.

Negende Kerstboek, uitgave van G. F. Callenbach te Nijkerk.

Met dit werk opent de 37ste jaargang van de Christ. Bibliotheek. — Het werk begint met een mooie, boeiende Kerstmeditatie van Ds J. A. van Nie. Het bevat nog tien andere bijdragen, waaronder poëzie van Hélène Swarth en een beschouwing van den redacteur, P. J. Risseeuw, over den Calvinistischen schilder Roeland Koning, van wiens werk acht reproducties, — die ons geboeid hebben — zijn opgenomen.

Gebruikt is een dikke, groote letter, waaraan men eerst wat moet wennen, maar die het lezen dan wel gemakkelijker maakt.

De band is zilvergrijs, waarop met roode letter titel en uitgever vermeld staat. We hebben tegen deze bandversiering, die het anders wel „doet", dit bezwaar, dat, terwijl volgens de nieuwe mode „callenbach" en „nijkerk" wordt gedrukt, „Kerstboek" met een hoofdletter staat. Schrapt men de hoofdletters, dan moet dat consekwent gebeuren.

L.

Bij den Kerstboom. Drie Kerstvertellingen door Catharina Bronsveld en Jan Blocxman. Uitgave van G. F. Callenbach, Nijkerk.

Goed om voor te lezen in den familiekring of te vertellen op de Kerstdagen. Het boekje telt 93 bladz.; de verhalen zijn dus niet „zoo gauw uit".

L.

Buiten God is niets dan strijd,
Niets dan moeite en zorgen;
Vliegensvlug rept zich de tijd,
Heden wenkt reeds 't Morgen.
Slechts in Jezus woont de rust,
Die geen mensch kan rooven,
Hier alreeds aan de aardsche kust
En voor eeuwig Boven.

INGEZONDEN.

In De Christen kwam kort geleden in de rubriek „Losse Schakels" een artikel voor getiteld „Een taak voor den heer des huizes".

Naar aanleiding van dat art. zou ik gaarne enkele vragen stellen. De schrijver van dat artikel schrijft: „dat het tenslotte beter is zich op God te verlaten, dan aan dit bedrijf mede te doen".

1. Wat bedoelt hij met „dit bedrijf".
2. Indien hij daarmee bedoelt de luchtbescherming, waarom vindt hij het dan niet goed er aan mede te doen?
3. Indien hij daarmede bedoelt de gas- en luchtoorlog in het algemeen, dan stel ik de vraag, of de schrijver van meening is, dat men aan dat bedrijf mede doet, als men maatregelen neemt, om de uitwerking van aanvallen uit de lucht tot de geringst mogelijke afmetingen terug te brengen?
4. Is hij ook van meening, dat men mededoet aan brandstichting, als men maatregelen neemt om brand te voorkomen, of om de gevolgen van een brand zoo gering mogelijk te doen zijn?

Aan het slot van zijn artikel zegt de schrijver: „Vreemd echter is het — zeer vreemd — dat, als een christen tegen deze dingen opkomt, sommigen er aan schijnen te twijfelen of hij wel zuiver op de graat is.

5. Begrijpt de schrijver dan niet, dat men moet twijfelen, of iemand wel zuiver op de graat is, die strijd voert tegen elken maatregel der Regeering om ons land te beveiligen tegen — ook in vredestijd mogelijk — gasgevaar. (Denk aan Hamburg en andere gevallen.)

H. BAKKER.
Emmer-Compascuum.

Antwoord. Met „dit bedrijf" bedoelt de schrijver van „L. Schak." het moderne oorlogsbedrijf, dat er zich op toelegt om zonder onderscheid van groot of klein, gewapend of ongewapend, menschen (voor wie Christus gestorven is!) te vernietigen als ongedierte.

Hij is met „Kerk en Vrede" van oordeel „dat de vragen en moeilijkheden zich vermenigvuldigen, hoe meer men er over nadenkt" en met den schrijver van het „Ingezonden" in De Christen van 15 Dec. j.l., dat in deze vragen en moeilijkheden het geweten ons gegeven is als wegwijzer.

L.

RONDBLIK.

Provinciaal Zendingscomité.

Men schrijft ons uit Friesland: Door samenwerking van het reeds sedert 1868 bestaande provinciale bestuur van afdeelingen der Nederlandsche zendingsvereeniging en de classicale zendingscommissies of vereenigingen, is in Friesland een Provinciaal Zendingscomité ontstaan.

Dat Comité wil den arbeid van het provinciaal bestuur voortzetten door het organiseeren van de bekende provinciale voorjaars- en najaarszendingsdagen. Het wil echter voortaan door die zendingsdagen ook de classicale zendingsacties dienen. Bovendien wil het trachten, de verschillende gewestelijke en plaatselijke zendingsacties weer met elkander in verbinding te brengen en van elkanders ervaringen en methoden te doen leeren. Het comité bestaat uit 12 leden. Vijf daarvan worden door de afdeelingen der Ned. Zend Vereeniging en vijf door de classicale zendingscommissies benoemd. De mogelijkheid is open gelaten dat ook andere gewestelijke zendingsorganisaties zich zullen aansluiten.

Na het vertrek van Ds. H. W. te Winkel, werd Ds. H. C. J. van Deelen te Oosterend tot voorzitter benoemd, secr.-penningmeester is de heer J. Wytsma te Deinum.

Alle-Dag-kerk in Indië.

Het Indisch Christel. Persbureau te Bandoeng meldt ons per vliegmail, dat 21 November jl. de Vereeniging tot bevordering van Protestantsch Geestelijk leven (P. G. L.) te Bandoeng een gemeente-avond in de Nieuwe Kerk aan het Pieter Sythofpark te Bandoeng hield, waar ds. N. Klaassen een breed betoog heeft gehouden over de wenschelijkheid om ook te Bandoeng de zoogenaamde Alle-Dag-kerk in te voeren. Hij gaf het verschil aan tusschen een Open-kerk en een Alle-Dag-kerk, deelde mede hoe in Holland die diensten zijn ingericht en wees er op, hoe noodig in deze zware tijden zulk een gelegenheid waar de onder zorgen en kommer gebogen ziel en de talloos vele eenzamen, ver van het ouderlijk huis, contact kunnen zoeken en vinden met hun Hemelschen Vader, óók in Bandoeng is. Met groote verbazing werd aangehoord, dat reeds thans iederen dag in diezelfde kerk menschen worden aangetroffen, die stil voor den preekstoel gezeten, hun ziel tot God wenschen op te heffen, hoewel men weet dat er geenerlei officieele dienst wordt gehouden. Hij wees er verder op hoe de bolsjewieken de kerken voor andere doeleinden gebruiken onder het motief, dat die gebouwen toch voor het grootste deel van den tijd gesloten en nutteloos zijn. Ook haalde hij dr. J. H. Gunning JHzn. aan waar deze schreef, dat ons Christendom is een Zondagschristendom, dat wel de ziekenhuizen den ganschen dag geopend zijn, maar dat de kerken meestal gesloten en het verlangen naar geestelijke medicijn daar dus op werkdagen niet bevredigd kan worden. Ook het vooroordeel tegen de Alle-Dag-kerk bij het Protestantisme werd onder de oogen gezien en weerlegd. De aangelegenheid zal thans in den kerkeraad der Protestantsche kerk nader onder de oogen worden gezien. Uit de gemeente zelve gingen dien avond stemmen voor rythmisch kerkgezang en voor het oprichten van een kerkkoor op. Deze wenschen vonden een gewillig oor bij dr. J. E. B. Blase, die aan de verwezenlijking van beide wenschen van heeler harte zal medewerken.

Anglicaansche eenheidsbeweging.

Onder voorzitterschap van den aartsbisschop van York hebben te Edinburgh in Schotland belangrijke besprekingen plaats gevonden, 2 dagen durende, tusschen de officieele afvaardiging der Engelsche en der Schotsche staatskerk over fusie tusschen beide kerken. De besprekingen, over welke in het huidige stadium der besprekingen geen publicatie geschiedt, zullen in Februari in Londen worden voortgezet.

Deze besprekingen zijn van zeer belangrijken aard, ook voor de algemeene kerkpolitiek. De Engelsche Anglicaansche kerk is meer romanistisch dan de Schotsche; de Schotsche heeft een sterk Gereformeerde tendens. Komt fusie tot stand, dan is de Anglicaansche kerk verder van Rome verwijderd dan momenteel het geval is.

CORRESPONDENTIE

In 't volgend nummer verschijnt een zendingsartikel van zr. G. Reiling.

Br. Hulzebos, die een verslag zal leveren van de gehouden jeugddag te Vrieschelo op 12 Dec. j.l., bericht, dat dit verslag in het e.k. nummer van ons blad zal verschijnen. Drukke werkzaamheden zijn daarvan de oorzaak.

E.-R.

Vrijdag 29 December 1933 No. 2320 52ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

EEN ZANG DES GELOOFS.

De jaren verdringen elkander,
De menschen vervangen elkaâr;
Maar immer en eeuwig zal blijven,
Wat heilig en goed is en waar.

Al 't *heden* slaat om tot *verleden*,
Aan 't *welkom* is 't *afscheid* verhecht.
Maar immer en eeuwig zal blijven,
Wat zuiver en schoon is en recht.

Wij reiken elkander onze emmers,
Totdat wij te moe zijn en mat.
Maar dan nemen and'ren die over
En vullen op hun beurt het vat.

Gods zegen verzelle onzen arbeid!
't Vertrouwen op Hem geve ons moed!
De vrucht van dien arbeid zal wezen
Triomf van wat waar is en goed.

LAURILLARD.

AAN ZEER STILLE WATEREN

OUDEJAARSAVONDOVERDENKING.

„Klim op den berg".
Deut. 32 : 49a.

Klim op den berg!

Dat was des Heeren bevel aan Mozes.

Mozes, de man Gods, de geloofsheld.

Mozes, die aan het Egyptisch hof was opgevoed: die bij Horeb Israëls God leerde kennen als Jehovah, als de Eeuwige, als „Ik zal zijn, die Ik zijn zal"; die een leven van strijd achter de rug had.

Dat bevel van God kwam tot Mozes, toen het volk van Israël de grenzen van Kanaän genaderd was.

* * *

Mozes' leven zou eindigen op den berg.

En wélk een leven!

Mozes kon terugblikken op een rijk, werkzaam en vruchtbaar leven. Veertig jaar was hij de leidsman geweest van zijn volk. Het waren geen gemakkelijke jaren geweest. En nog was zijn oog niet donker geworden en zijn kracht niet vergaan.

Mozes was een man van aanzien en macht geworden. Toch voelde hij zich steeds eenzamer. Aäron, zijn broeder, was niet meer. Mirjam, zijn zuster, stemde geen overwinningsliederen meer aan. Zijn trouwe vrienden waren hem al vooruit gegaan. Een nieuw geslacht was opgegroeid.

Klim op den berg!

Mozes moest de vlakke velden van Moab verlaten. Die velden, waar men Sihon en Og, koningen van Hesbon en Basan, had overwonnen; waar men ontkomen was aan de handen van Bileam en Balak; waar men gestreden en de buit verdeeld had.

Klim op den berg!

Een waas van weemoed ligt over dit bevel uitgespreid. Want Mozes zou niet ingaan. Hij zou het Beloofde Land alleen zién.

* * *

Waar zullen wij het jaar 1933 eindigen?

Het jaar 1933 was in menig opzicht een erg moeilijk jaar. Een jaar, waarin lief en leed elkaar afwisselden. Een jaar, waarin de Heer gaf en nam. Een jaar — och, wil nu voor uzelf maar aanvullen.

Laat mij u echter mogen toeroepen: Klim op den berg!

Verlaat voor een wijle de vlakke velden van Moab: de velden van strijd, van nederlagen en overwinningen, en klim op den berg van *geloof* en *gebed.*

* * *

Wat Mozes op den berg zag.

Achter hem strekte zich de woestijn uit; de woestijn met haar gevaren, met haar verschrikkingen, met Sinaï!

Voor hem lag het land Kanaän. Daar zag hij de palmenstad-Jericho. Welke prachtige tuinen, een paradijs gelijk!

Verder op lag Zoar, het toevluchtsoord van Lot.

Nog verder: Jeruzalem — de koningsstad!

Mozes overzag het land van Juda en z'n blik bleef een oogenblik rusten op de hoogten van Moria.

Daar zag hij het land Gilead — het land van getuigenissen; Dan — het land van gerechtigheid; Naphtali — het land van de strijder — — — —

En *beneden hem* legerde zich het volk van Israël, wiens sterke verlangen in dit ééne woord kon worden samengevat: Kanaän. Merkwaardig! Mozes zag z'n volk nu heel anders dan van dichtbij.

* * *

En wat zien wij op den berg?

Wat zien wij op den berg van geloof en gebed?

Achter ons? Voor ons? Beneden ons?

In dat land der belofte, dat Mozes aanschouwde, werd de Beloofde geboren, van wie Mozes reeds gezegd had: „De Heere zal u een Profeet verwekken, dien zult ge hooren".

Wij hebben Gods beloften.

Maar we zijn nog niet thuis.

Daarom klimmen we op Oudejaarsavond op den berg!

En wanneer we daar staan, dan willen we elkaar wijzen (voor het laatst in het jaar 1933) niet op *Sinaï,* maar op *Golgotha!* Niet op *Mozes,* maar op *Christus!*

Zonder Christus kunt ge dit jaar niet goed eindigen.

Zonder Christus geen zaligheid, geen troost, geen eeuwig leven.

Ik las eens van een zieke, die getroost wenschte te worden, maar niet van Christus wilde hooren. Deze arme kranke begeerde het onmogelijke.

* * *

Hoe eindigt ge dit jaar?
Op den berg?
Op den berg van geloof en gebed?
In de gemeenschap van God?

D. H.

LOSSE SCHAKELS

Levens-eenheid. „Werkt niet om de spijze die vergaat, maar om de spijze die blijft tot in het eeuwige leven", heeft de Heer gezegd. Zoo staat het er. Er staat niet: werkt niet alleen om de spijze die vergaat, maar ook om de spijze die blijft tot in het eeuwige leven. Dat „alleen" en „ook" zou ons leven verdeelen, zou neerkomen op een dienen van twee heeren. Het zou ons voor de moeilijke vraag stellen, hoeveel van onzen tijd en onze kracht we moeten besteden aan het werken om de spijze die vergaat en hoeveel om de spijze die blijft.

De beteekenis van die opwekking om te werken, uitsluitend om de spijze, die blijft, wordt, dunkt ons, duidelijk gemaakt door dit woord uit de bergrede: „Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijne gerechtigheid, en alle dingen zullen u worden toegeworpen".

Erkent God in de eerste plaats en in alle dingen als uw Koning; vraagt altijd in de eerste plaats naar Zijn wil en volbreng dien in elk geval; handel zoo als recht is voor Hem, onafhankelijk van de te verwachten gevolgen, zonder de gehoorzaamheid van uw inzicht te laten afhangen. En als ge dát doet, zóó leeft, zal het u aan niets ontbreken.

Nu zeide de Heere Jezus eens: „Mijne spijze is, dat Ik doe den wil mijns Vaders, die in de hemelen is". — Tot ons zegt Hij: werkt om de spijze, die blijft tot in het eeuwige leven. Wat Hij met die spijze bedoelt, is dus duidelijk: de wil van God. Om die spijze werken, is dien wil doen. En dien wil doen, is voor alle dingen God erkennen als Koning, naar Zijn wil vragen en naar dien wil handelen. Dan hoeft men niet meer te werken om de spijze die vergaat, want in het volbrengen van dien wil vindt men alles; óók wat men voor dit leven noodig heeft.

1933. Negentien drieëndertig is een jaar geweest van onzekerheid. Oude boomen komen los te staan en nieuwe kunnen geen wortel slaan. De krachten, die in de oorlogsjaren los gemaakt zijn, gisten door. Elk jaar hoopt men dat ze uitgewerkt zullen zijn en die hoop gaat maar niet in vervulling. 't Is ons eigen terug te willen keeren naar het oude en het bestaande, waarbij we zijn groot geworden, vast te houden. Daarin lijkt ons de grootste veiligheid te liggen. Aan nieuwe mogelijkheden gelooven we niet graag. Over 't algemeen zit ons te weinig avonturiersbloed in de aderen. Men durft het niet te wagen. Men durft het bestaande niet los te laten om het nieuwe te aanvaarden — waarmede niet gezegd zal zijn, dat al wat nieuw is, ook goed is.

Daardoor droeg de ontwapeningsconferentie geen resultaat. De mogendheden durven oude beloften niet na te komen. Daarom zijn anderen van oordeel, dat in dit groote vraagstuk iets geforceerd moet worden van beneden, van het volk uit, en dringen aan op nationale ontwapening. Wanneer en op welk punt deze bewegingen: bewapening — ontwapening, eenmaal tot rust zullen komen? Wanneer, na welke ervaringen, het wantrouwen, dat achter staal en gas schuilt, zal zijn verdrongen door vertrouwen als uitgangspunt voor het onderling verkeer der volken?

De moreele basis van den Volkenbond schijnt te wankel te zijn om aan hem voort te bouwen. In het leven der volken ontbreken de voorwaarden, die noodig zijn voor een krachtig functionneeren van dit instituut. Tegelijkertijd schijnt men echter wel te voelen, dat men het niet kan missen, hoe zwak en onvolkomen het nog moge functionneeren. Als plaats van ontmoeting der Staatslieden en bespreking der internationale vraagstukken heeft de Volkenbond beteekenis. Het is beter, dat zoo iets er nooit komt, dan dat het, nadat het er eenmaal is, wordt opgeheven.

In ons land bracht de nood der tijden, de partijen bij elkaar. De antithese werd buiten de praktische politiek gesteld. Niet hoogere maar dichterbij liggende belangen, brachten bij elkaar partijen, die een halve eeuw elkander hebben bestreden. Maar daarin demonstreert zich de buitengewone tijd, waarin wij leven, niet alleen. Men wil een krachtiger bewind dan van mannen, die zich verantwoordelijk voelen aan de massa. Men wil sterke mannen, mannen van kennis en gaven en verantwoordelijkheidsgevoel belasten met het landsbewind. Het fascisme in zijn verschillende schakeeringen pakt de geesten. Wanneer de invloed dezer ideeën zal zijn uitgewerkt? Dat zal wel niet alleen afhangen van de politieke ontwikkeling in het buitenland, maar ook van de vraag wanneer economisch herstel zal intreden.

De laatste tienjarige volkstelling bracht aan het licht, dat ons volk met snel tempo den weg der ontkerkelijking opgaat. Te zijner tijd bespraken we dat verschijnsel. Een grootere toenadering tusschen de kerken groeide daar echter nog niet uit. Godsdienstige verschuivingen gaan tien maal langzamer dan staatkundige.

Op het terrein van ons Unieleven traden nieuwe krachten in den arbeid. Cand. Mostert en Cand. Jansma gaven aan de gemeenten N. Weerdinge en N. Pekela hun eerste liefde. Ds. de Haan werd als eerste herder en leeraar der gemeente Utrecht geschonken en Ds. G. Visser volgde br. Koopmans op te Bergumerheide, dien zwakheid noodzaakte van den arbeid te scheiden.

Laat ons zorgen, dat de poort voor God blijft open staan. Geen op den voorgrond zetten, wat daar niet hoort. Worde het Evangelie door allen gewaardeerd als onze grootste schat, trouw en blijmoedig uitgeleefd en door de gemeenten uitgedragen in liefde, niets zoekende dan de eer van onzen Verlosser, op Wienskomst wij werkende wachten.

Procrustus. Procrustus is een Grieksche naam en beteekent: de met geweld uitrekkende. Deze bijnaam verwierf zich een roover, die in de grijze oudheid in Attika, in Griekenland, zijn bedrijf uitoefende. Zijn heusche naam was — zoo zeggen de oorkonden — Damastes of Polypemon. Zijn bijnaam werd hem echter gegeven omdat hij de wreede gewoonte had niet slechts te doen, wat elke roover doet, maar bovendien nog de reizigers, die hem in handen vielen, in zijn bed te leggen om, waren ze kleiner dan dat bed, hen zoo lang bij te rekken totdat zij er in pasten. Waren de slachtoffers echter langer dan dat voorwerp, dan werd het „teveel" er afgehakt.

Procrustus een criticus? Mij dunkt, Procrustus was een criticus. Hij is het „oertype" van den criticus. — Hoe zal hij wel tot zijn zonderlinge handelwijze met zijn medemenschen gekomen zijn? Ik neem aan, dat hij een hem passend bed had. Het was gemaakt, gekocht of gestolen op zijn lengte. Bij hem zal zich de gedachte hebben vastgezet, dat hij de man was van normale grootte. Zooals hij was, behoorde iedereen te zijn en deze waarheid ging hij nu toepassen op hen, die hem in handen vielen: waren ze korter — ze werden bijgerekt; waren ze langer — ze werden ingekort.

Zijn nageslacht. Daarmede bedoelen we zijn geestelijke nakomelingen. Leven er van hen niet tot op den huidigen dag? Zij stoppen iedereen in het model, waarin ze zelf zijn gegoten en al wat er dan buiten uitsteekt, of den rand niet raakt, wordt afgekeurd. Dat een mensch zoo verminkt en verwrongen wordt, is duidelijk. Critiek uitoefenen is een teere zaak, en voorwaar niet ieder is daartoe geroepen. Procrustus was een roover en roovers zijn slechte critici. Hun critiek is een rooftocht; ze laat haar voorwerp arm en verminkt aan den weg liggen. De ware criticus is een biechtvader. Hij spaart ons niet, maar zijn behandeling is die van een dokter en niet van een roover. Met zijn eerlijk woord reinigt hij en daardoor verhoogt hij de levenskracht. Hij dooft de levensvreugde niet maar voedt den vlam.

L.

ZENDING.

Waarde broeders en zusters.

Gedurende een week in October komen de overzieners uit ons groote district hier te Yakusu. Dan is hier wat we zouden kunnen noemen Unievergadering, hoewel dat het rechte woord niet is. Gedurende die week worden er heel wat besprekingen gehouden en de statistiek bijgewerkt. 's Middags van 4.30 tot 6 uur was er een conferentie, open voor iedere belangstellende. Een der inlandsche voorgangers of een der overzieners leidde een onderwerp in, wat daarna besproken werd. De besprekingen waren heel goed. De middag dat het onderwerp was over het werk onder de vrouwen en door de vrouwen, namen ook 2 vrouwen aan de bespreking deel. Zij deden het heel rustig. Een van de vrouwen zei: „Toen verleden jaar werd voorgesteld, dat wij vrouwen zouden trachten andere vrouwen te helpen, hebben we dat werk dadelijk ter hand genomen. Het voorstel was, dat als wij hoorden van een vrouw die wilde scheiden van haar echtgenoot wij dan zouden trachten een verzoening te bewerken. Wij hebben dat gedaan. Telkens als wij hoorden dat er ruzie was in een gezin zijn we er naar toegegaan. Wij hebben samen gebeden en de zaak besproken en geprobeerd een scheiding te voorkomen" ....

De andere dagen was de bespreking over andere onderwerpen, maar ik zou te veel ruimte noodig hebben om u alles te vertellen.

's Morgens werden de gemeentelijke zaken besproken en toespraken gehouden door een der zendelingen of besprekingen over het werk en werkmethoden. Al de vergaderingen kon ik niet bijwonen, maar uit alles bleek weer dat de overzieners meer en meer de verantwoordelijkheid van het werk gevoelen.

Zondag 29 Oct. was een gewichtige dag voor de geheele gemeente en inzonderheid voor Alonga en Bofululu. De inlandsche gemeente heeft groote behoefte aan inlandsche voorgangers. De onderwijzers-evangelisten hebben reeds een dubbele taak, n.l. de jeugd onderwijzen en de verkondiging van het Evangelie. De overzieners zijn onderwijzers-evangelisten geweest en later aangesteld om op een groep scholen en dorpen toezicht te houden. Zij moeten de maandelijksche gemeentelijke bijdragen verzamelen en afdragen aan degenen, die komen om de giften naar hier te brengen. Iedere maand gaan een paar mannen van hier in een kano naar Janjali, ongeveer 120 K.M. de rivier af. Op de terugreis halen ze dan van de verschillende overzieners de giften. Daar de menschen hier weinig geld hebben, zijn de giften ook klein, maar niemand kan lid der gemeente blijven, zonder iets te geven. Al is het maar 5 of 10 cent per maand dat is toch iets en van dat geld worden dan de onderwijzers en overzieners betaald. Sommigen ontvangen slechts 15 of 20 cent per maand, anderen die reeds jaren onderwijzer zijn 70 cent, terwijl de voorgangers en anderen die hun volle tijd aan het werk geven 3 tot 5 gulden per maand ontvangen.

Maar ik dwaal van het onderwerp af omdat ik over de samenkomst van Zondagmiddag zou schrijven. Ik moest echter wel iets even over het werk en de werkwijze vertellen om aan te toonen, dat maar niet ieder als Voorganger kan worden bevestigd. Een Evangelist kan het Evangelie verkondigen. Maar als de kleine gemeente groeit in een dorp en omliggende dorpen, zou het zoo goed zijn als er hier en daar in een centrum een Voorganger was. Dan konden de gemeenteleden uit de verschillende dorpen eens per maand bijelkaar komen om samen het Avondmaal te vieren. Als die dorpen door een zendeling bezocht worden kan dan de Voorganger meegaan en niet alleen helpen bij het onderzoek van doopscandidaten maar ook zelf doopen. Soms ook kan dan de Voorganger zonder de tegenwoordigheid van een zendeling dorpen bezoeken, al de gemeentelijke aangelegenheden regelen, tevens doop en avondmaal bedienen.

Daar zelfs de meeste overzieners niet vaak in de gelegenheid zijn om Avondmaal te vieren, deden we dat samen de laatste Zondag van hun zijn hier.

Achter de tafel zat zendeling Millman als leider der vergadering. Achter hem zaten de 3 Voorgangers Baluti, Akilabana Abalayama en Lititiyo. Voor hem zaten Alonga en Bofululu. Eerst werd een kort gedeelte uit Gods Woord gelezen, maar ik zal maar niets over het inleidend woord vertellen. Vervolgens werden verschillende vragen gericht tot Alonga en Bofululu, die door hen bevestigend werden beantwoord. Daarna spraken die beide een kort woord, waarin zij ons vertelden van hun werk en waarin zij hun verlangen te kennen gaven om Gods werk te doen. Daarna werd door eenige gemeenteleden en 2 der Voorgangers een goed getuigenis gegeven van Alonga en Bofululu, waarna de geheele gemeente er mee instemde om hen tot hun werk in 's Meesters dienst te wijden. En zoo werden deze beide met oplegging der handen en gebed als Voorganger bevestigd. Het was een ure van wijding voor ons allen en wij waren diep bewogen.

Daarna leidde zendeling Parris de viering van het Heilig Avondmaal en werden we opnieuw bepaald bij onze verlossing en bij onze hooge roeping. Wij gingen huiswaarts overdenkende al deze dingen in onze harten.

Allen zijn nu teruggekeerd tot hun werk en laten wij voor hen bidden opdat ook door Alonga en Bofululu velen tot Jezus geleid mogen worden en zij ware leiders van de aan hun toevertrouwde kudde mogen zijn.

G. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Krabbel van den voorzitter.

De erfenis van tante.

Ik kom u nog even aan mijn laatste krabbel herinneren, waarin we iets over het tekort als vervelend slot van onze conferentie te Hengelo hebben geschreven. De eerste dag van de eerste maand van het nieuwe jaar is toch onze N. B. J. B.dag, vrienden? Hebt ge al een soirée of „entre nous" of gezelligen avond georganiseerd? Of zijn de mannetjes of vrouwtjes — deze laatste hebben er werkelijk aardig slag van — al aangewezen om het dubbeltje tot delging van onze negatieve erfenis in ontvangst te nemen? Wij moeten 1934 beginnen met schoon schip te maken. Dat zijn wij aan onze eer meer dan twee maal verschuldigd.

Met vele makkersgroeten,

J. W. WEENINK.

Indrukken van de 2e Jeugddag in Zuid-Oostelijk Groningen.

Hoe heerlijk is het wanneer jonge menschen samen stemmen met ouderen met jonge harten. Wij hebben het weer ondervonden, dat Jezus Christus samenvoegt en samenbindt.

De 2e Jeugddag der jeugd van Zuid-Oostelijk Groningen behoort weer tot het verleden.

Is het niet wonderlijk, dat als Jezus plaats neemt in des menschen hart, de bezitter van dat hart verandert?

Zelfs menschen, die niet voor leider hebben gestudeerd, kregen den moed als zoodanig op te treden en wij hebben het ondervonden, dat onze Meester zich vaak bedient van eenvoudige instrumenten; als wij ons maar onder de leiding van Zijn Geest stellen.

Br. Wiersema van Nieuwe-Pekela riep te ongeveer half vier in den namiddag van 12 December j.l. in de kerk te Vriescheloo de enthousiaste N. B. J. B.ers van Muntendam, Stadskanaal, Nieuwe-Pekela en Vriescheloo en omgeving, waaronder natuurlijk de respectievelijke herders, een hartelijk welkom toe.

We voelden direct al onder het bidden, waarin de leider voorging, en het gemeenschappelijk zingen van „God

is hier. Hij wil ons zegenen", dat God werkelijk in ons midden was. Met vrijmoedigheid mochten dan ook nog twee broeders vragen om een zegen, en we hebben het zeker allen ervaren, dat onze Vader zich merkbaar de groote Leider van Zijn kinderen betoont.

Aan de hand van Psalm 23 bepaalde br. Wiersema ons bij onzen Grooten Herder, Die Zijn schapen doet nederliggen in grazige weiden en ze leidt in het spoor der gerechtigheid, waarna allen spontaan konden meezingen: „'k Wil U volgen, U mijn Heiland, Waar ook 't levenspad mij leidt".

Daarna bracht een N. B. J. B.er van Muntendam ons onder de aandacht, dat wie op God betrouwt zeker niet op zand bouwt. Hij, de Vader, bewaart op een weg, al gaat die over ijsschollen gedragen door een bruisende stroom, naar de veilige kust. Doch niet alleen door woord, ook door het lied werden we gesterkt. Een broeder uit Muntendam vergastte ons op een opstel, naar aanleiding van een klein gedeelte uit den Corinthebrief. Hij wees ons naar Jezus, Die arm werd om ons rijk te maken. Dat met die rijkdom geen wereldsche schatten werden bedoeld, en de voorwaarde tot het verkrijgen tot die rijkdom geheele overgave was, werd ons door twee voorgangers duidelijk gemaakt.

Het laatste half uur werd weer besteed aan het improviseeren en we kwamen tot de ontdekking dat er tal van goede onderwerpen voor het grijpen zijn, doch dat men dan toch ook verrassende ontdekkingen doet. Al zijn we niet in staat in een kort tijdsbestek alles direct in goede vormen te gieten, toch is het een gelegenheid te mogen getuigen van de groote liefde, die men ondervonden heeft en ondervindt van onzen Heer en Heiland. Allicht verschilt men van gedachten, maar het doet ons toch altijd weer goed te mogen hooren, dat we, wijl we voor alles verantwoording aan God verschuldigd zijn, Hij ons in moeilijkheden den weg wijst en ons het verschil tusschen goed en kwaad doet kennen. Dat we dan maar nauwkeurig acht geven op Zijn stem en met alles biddend tot den Vader gaan; niet alleen bidden voor ons zelf, doch voor alle broeders en zusters, ook die boven ons staan, opdat de wil van God, ook in het dagelijksche leven ons duidelijk voor oogen mag staan.

Dominee De Neef sloot de middagvergadering met dankzegging en vroeg een zegen over de meegebrachte spijzen, die we in de pauze mochten nuttigen.

Na een gezellige pauze van ongeveer anderhalf uur, opende de leider der avondvergadering Ds. Jansma van Nieuwe-Pekela, met een hartelijk welkom toe te roepen aan de aanwezigen.

Enkele N. B. J. B.ers, vrienden en bekenden, waaronder de mandolineclub van Stadskanaal, wellicht voor de middagvergadering verhinderd, wilde het laatste gedeelte van den jeugddag nog meemaken.

Ds. Jansma las een gedeelte voor uit Lukas 2, waarna hij en twee jonge broeders om een zegen vroegen.

De leider sprak daarna een kort woord in verband met het voorgelezene over „verwachting". Hij herinnerde ons aan den Adventstijd, waarin we leven en stelde ons den ouden Simeon voor oogen, die een Goddelijke openbaring was gedaan, dat hij den dood niet zien zou, eer hij den Christus zou zien, en aan den avond van zijn leven kon zeggen: „Nu laat gij, Heere, Uwen dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord, want mijne oogen hebben Uwe zaligheid gezien". Dat ons aller leven met die bede mag eindigen.

De mandolineclub bracht op verdienstelijke wijze enkele liederen ten gehoore. Muziekliefhebbers konden genieten van het goede spel. Ook dit is een machtig evangelisatiemiddel.

Dat wij Baptisten daar van doordrongen mogen zijn en het als zoodanig altijd benutten. Wij mogen immers den naam onzes Heeren groot maken door woord, maar ook door muziek en zang.

Nog enkele malen mochten wij het spel hooren en bewonderen. We hebben kunnen hooren, wat door oefening is te bereiken.

Natuurlijk kregen we tezamen de gelegenheid ons te uiten in het lied. Ook werd ons nog door twee zusters op buitengewoon goede wijze een droom vertolkt, bij wijze van een voordracht. Wij zullen allen wel gevoeld hebben, dat het met het bekeerd-zijn niet klaar is, doch dat Jezus van ons verlangt, ons te stellen in Zijn dienst.

De verrassing die ons bereid was, heeft ons voorzeker allen goed gedaan. Wij hadden in ons midden den voorzitter van de N. B. J. Raad, ds. Weenink van Stadskanaal.

Hij bracht ons ten gehoore, dat de Jeugdraad niet teleurgesteld was in de offervaardigheid betreffende de zending.

We werden nog even herinnerd aan tante's erfenis en denken zeker allen wel aan 1 Januari e.k. 't Is slechts één dubbeltje. Is de zegen, dien we verleden zomer ontvingen, met geld te betalen? Neen immers.

Bij de beste wenschen, die de Jeugdraad de N. B. J. B.ers te Zuid-Oostelijk Groningen toewenschte, bepaalde de voorzitter ons nog bij geslaagde levens.

De rijke man, uit een der rijke geschiedenissen van onzen Heer en Heiland tijdens Zijn omwandeling op aarde verteld, was een uiterlijk geslaagd leven. Hij deed bij zijn leven goed aan zijn vrienden en Lazarus zal zeker niet aan zijn poort hebben gelegen als men niet zeker was, dat er ruimschoots kruimpjes van des heeren tafel vielen. Bij zijn dood alle eer, die men zich denken kan. Doch als Jezus een tipje van den sluier oplicht, zien we den rijken man in helsche pijnen.

Spreker stelde ons echter een „geslaagd leven" voor.

Paulus, die aan den avond van zijn leven aan zijn geliefden geestelijken zoon Timotheus kon schrijven: „Ik heb het geloof behouden".

Trots de strijd „Het geloof behouden".

In Paulus' leven is op te merken: „De zekerheid van het kindschap Gods". Ik ben Zijn en Hij is mijn.

2e. Zich laten leiden door den Geest Gods. Niets doen zonder Gods wil.

Voorwaar een goede opwekking, vooral voor ons jonge menschen.

We mochten nog een opwekkende getuigenis van broeder Kuipers, die ook weer in ons midden was, beluisteren, en het slotvers: „Heer wees mijn gids op heel mijn levensweg", is dan ook voorzeker uit ons aller hart geweld.

Dominee Hekhuis van Muntendam en dominee Jansma sloten deze goede en geslaagde avondvergadering met dankzegging.

We hebben het goed gehad. Och ja, het is immers altijd goed, als wij daar zijn, waar Jezus is. Is Jezus *altijd* in ons leven?

O, het is zoo goed bij Hem. Hij wil ons ook helpen ons weer voor te bereiden voor de met verlangen tegemoet-geziene Jeugddag te Stadskanaal, die we den 12en Februari e.k. hopen te houden.

Een N. B. J. B.er
van Vriescheloo.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De bergrede.

Matth. 5—7.

Les voor Zondag 14 Jan. 1934.

De zaligsprekingen. Wetsvervulling. Mt. 5.

Het zal zeker niet meevallen, de geheele bergrede in één les te vertellen, maar daar verschillende dingen toch niet door de kinderen begrepen zullen worden, kan een en ander onbesproken blijven. Wanneer men tegenwoordig van Nazareth uit Tiberias nadert, ziet men, zoodra men een blik op de zee van Tiberias kan slaan, ter linkerzijde van den weg een merkwaardige berg met twee toppen, de een hooger dan de ander. Deze berg wordt genoemd de berg der zaligsprekingen; sedert den tijd der kruisvaarders wordt deze berg zoo genoemd. Wij weten niet met absolute beslistheid, of het deze berg geweest is, waarop Jezus de bergrede heeft gehouden, maar deze berg lijkt

wel uitstekend geschikt daartoe. Het begin van Zijn rede doet reeds direct den grondtoon van genade vernemen. Ontroerend moet die aanhef zijn geweest voor harten, waarop steeds de harde hamer van gebod en regel was neergekomen. Dat was een geheel andere klank, dan uit den geest van het in eigengerechtigheid verzonken Israël van die dagen sprak. Waarin de waarachtige zaligheid ligt, hadden zij eigenlijk nog nooit gehoord. Dat moest nog voor hen opgaan als de zon van hun leven. En die zon ging nu op en goot haar koesterende stralen over hen uit. Die zon was de Zon der gerechtigheid, was Jezus zelf. En de zaligheid waarvan Hij sprak, was tevens in Hem wezenlijk geschonken. Nu Hij er is, nu *is* ook de zaligheid verschenen. Geen godsdienst ter wereld kan iets aanwijzen, wat te vergelijken is met de zaligsprekingen van den Heiland. Jezus heeft niet op het oog acht verschillende klassen van menschen, maar het zijn telkens dezelfde menschen, wier gezindheid en verhouding tegenover God en de wereld wordt geteekend als een vrucht van de wedergeboorte, zonder welke niemand het Koninkrijk Gods kan zien. De zaligheid komt telkens op uit een diepte van zelfverlies, van zelfverloochening, van zelfdooding. Het begint met tranen en wordt ten slotte bezegeld door bloed. Want juist die armen, treurenden en zachtmoedigen zijn rijk aan kracht en heldenmoed. Vervolgd *om* der gerechtigheid en *om* Jezus' wil, geven zij het niet op, maar willen ondergaan, om te triomfeeren. Alles echter alleen in gemeenschap met Hem, die het levend Middelpunt is. Zoo openbaren zij zich als het zout der aarde en als het licht der wereld. Jezus waarschuwt echter, om niet te worden misverstaan. Vs. 17—20. Hij brengt niet als een nieuwe wetgever een nieuwe wet. Hij neemt geen hooger standpunt in dan Mozes en de Profeten. Hoe zou Hij kunnen afbreken, wat God heeft gebouwd? Hij behoefde het immers ook niet te doen, daar de grondwet, het liefhebben uit een waarachtig hart, reeds op den bodem ligt van Mozes en de Profeten? Neen, Hij komt niet om te ontbinden en ongeldig te maken, maar om te vervullen. Jezus spreekt niets tegen van hetgeen door Mozes is gezegd, maar niet enkel de ouden is het Woord van God gezegd, thans moeten zij naar Jezus luisteren. „Voorwaar, *Ik* zeg u!" Hij heeft volmacht van boven, om Gods wil bekend te maken. Wat door Jezus zonde wordt genoemd, is door God verworpen, en wat Hij gerechtigheid noemt, bestaat voor God.

In het vijfde hoofdstuk van Mattheus wordt ons door den Heer Jezus zoo duidelijk uitgelegd hoe Zijn navolgers moeten zijn. Nu weten wij, wat Jezus met het woord heeft bedoeld: „Ik ben gekomen, om de wet te vervullen!" Dat wil zeggen: Ik ben gekomen, niet om te toornen, maar om te dulden, om gewillig te lijden, als men Mij slaat, u te geven, als men Mij bidt, u lief te hebben, hoewel gij weinig liefde betoont, uw boosheid te vergeven en u nochtans te dienen en daarin Mij als de Zoon van God te bewijzen en dat Gods volkomen liefde in Mij woont. Daartoe heeft God Mij gezonden en dat is Mijn gebod aan u. De discipelen hebben nu kunnen begrijpen, waarom de Heer Zich van Israël moest scheiden en Hij zich met hen verbond in de gemeenschap der liefde.

De dienst van God. Matth. 6.

Bij alle godsdiensten wordt gebeden tot de godheid, wordt gevast, worden boetedoeningen gedaan en worden gaven gegeven.

De Heer Jezus heft waarschuwend Zijn vinger op, dat Zijn discipelen niet op Heidensche manier te werk zullen gaan. De Heiland wijst eerst op het beoefenen der weldadigheid, zooals dat in Israël geschiedde. Men scheen te meenen, hoe meer bekendheid daaraan gegeven wordt, hoe beter. Het is niet met zekerheid bekend, of de Farizeërs werkelijk op trompetten lieten blazen als zij iets gaven, maar de reclame die zij daarbij maakten was in elk geval groot genoeg om de algemeene aandacht op hen te vestigen. Aan de weldaad zélf hadden zij geen aardigheid, maar de bedoeling was maar, dat zij voor de menschen konden schitteren. Bij God hadden zij echter op deze wijze absoluut geen lof te verwachten. De Heer vermaant Zijn discipelen de verborgenheid te zoeken. Daarbij missen zij wel is waar den lof van menschen, maar bij God is de goede daad niet verborgen. Juist daar, waar anders niemand vergelden kan, vergeldt Hij. Dan is het loon niet weg zooals in het andere geval.

Het tweede hoofdstuk der vroomheid was bij de Joden het gebed. Ook zelfs op dit terrein zocht men de openbaarheid zooveel mogelijk, juist om maar weer opzien te verwekken bij de menschen en in een groote roep van vroomheid te komen. Maar zóó spreken zij in het gebed eigenlijk niet meer tot God en Hij zal op die wijze niet hooren en verhooren. Ook hier wijst de Heer Jezus weer op de verborgenheid. Daar, ongezien door de menschen, spreekt men wérkelijk tot God. Zoek dus een stil plaatsje, het komt er niet op aan waar het is, en zoek met ernst Gods aangezicht. En dan waarschuwt de Heer ook nog voor een ander kwaad: het velewoorden maken. Dat is Heidensch, zegt Jezus. Dat is bij God niet noodig. Uw Vader weet, wat gij behoeft. Zullen wij dan maar in 't geheel niet meer bidden? Dat is onnatuurlijk, dat is niet meer kinderlijk, zegt de Heiland. Ook onze ouders weten heel goed, wat wij noodig hebben, maar wat kind is er, dat nooit eens iets aan vader of moeder heeft te vragen? En dan zegt de Heer, hoe gebeden moet worden, kort en duidelijk. . . . . Het „Onze Vader . . . .", niet tevergeefs is het wel het volmaakte gebed genoemd.

Naast het aalmoezen geven en het bidden werd in Israël het vasten beschouwd als een hoofdkenmerk der vroomheid. Jezus keurt het niet af, geeft echter ook niet direct het bevel om het te doen. Als gij het echter doet, maak er dan geen vertooning van. Vasten is immers een kenmerk van droefheid en smart. Vasten voor God beteekent rouw en droefheid over de zonde, en mag men daarmee pronken voor de menschen, om voor bijzonder vroom te worden aangezien? Wie wérkelijk bedroefd is, zal de vlucht nemen tot de verborgenheid. De Vader ziet alle verborgen droefheid en de stille tranen over de zonde en Hij zal dán gaarne vergeven. Als wij zoo in alles met den Vader te doen hebben, zullen wij ook zoeken de dingen van het Koninkrijk der hemelen. Waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn. Als die schat in den hemel, bij God is, dan hebben wij ook geen overdreven zorg voor aardsche schatten, die toch niet blijvend zijn. In alles zal de discipel van Jezus op God vertrouwen, en dan zal hij ervaren, dat hem niets zal ontbreken.

De verhouding tot de menschen. Matth. 7.

Die moet liefdevol zijn, daar wij overtuigd zijn, dat er aan ons zélf nog zoo zeer veel ontbreekt. In vs. 12 hebben wij een eenvoudige regel, waarnaar wij de menschen hebben te behandelen. Hoe willen wij zélf graag behandeld worden? Ernstig klinkt het einde van Jezus' rede op den berg. Hij ziet de menschheid uiteenvallen in twee groote groepen: de kleinste groep, die den wil van God doet (het is dus mogelijk die te doen), en die groote schare, die Gods wil niet doet. Hun val wordt groot. De Heiland vergelijkt beide soorten menschen bij een verstandigen en een onverstandigen huizenbouwer. Het leven is ernstig, wij hebben den Heiland noodig.

D. G. B.

Onze Veenkoloniale Evangelisatie-Campagne.

Dit opschrift is eigenlijk niet juist. Misschien komt er nog een tijd, waarop het zonder eenige vrees voor afbrekende critiek gebezigd kan worden. Wij moeten soms in de titulatuur ook profetisch zijn! Maar feit is het, dat de gemeenten, behoorende tot den Bond in de Veenkoloniën een gemeenschappelijke evangelisatie-campagne zullen houden en wel van Zondag 14 Januari tot Vrijdag 2 Februari. De resultaten, die vorigen winter de eerste campagne in en om de gemeenten heeft afgeworpen, waren zoo moedgevend, dat de broeders geloofden

in den weg van God te zijn door te besluiten ook nu iets dergelijks te ondernemen. Op Zondag 14 Jan. zal te Nieuwe Pekela de groote veldslag tegen het rijk der duisternis, tegen zonde, onverschilligheid, kerkelijke traagheid en conservatisme worden geopend. Op Maandag 15 Jan. wordt aldaar de strijd voortgezet. Daarna trekken we twee dagen naar Winschoten. Vervolgens doen wij Muntendam, Veensloot, 2e Exloërmond, Valterveen, Vrieschelo, Musselkanaal en Nieuw-Buinen aan. Met Nieuw-Buinen wordt de campagne gesloten. Voor de details zie men het postscriptum.

Deze gemeenschappelijke actie steunt op een beginsel dat een van de schoonste van het programma van ons, Baptisten, is. Zijn schoonheid wordt door ons luide bezongen. Ook wordt dit beginsel vaak door ons als wapen gebruikt in den strijd tegen degenen, die kerkelijk niet bij ons wenschen te worden ingedeeld. Maar schoon als wij het vinden en vaardig als wij ermede kunnen manoeuvreeren, toch wordt het door ons die eer niet gebracht, waarop het krachtens onzen lof aanspraak heeft. Ik kan wel zeggen, dat er geen beginsel op het programma eener Baptiste organisatie staat, waartegen organisatie en leden zoo verschrikkelijk zondigen als dit. Het is het beginsel van de zelfwerkzaamheid der gemeente!

Bekwame evangelisten hebben veel goeds gedaan in het verleden en ze doen het nog. Maar we zijn toch ook niet blind voor het vele kwaad, dat zij als reactie en dus geheel onbedoeld, hebben bewerkt. Zij hebben onzen christelijken godsdienst neergehaald tot een koopmanschap. Onze samenkomsten zijn voor een deel ontaard in sensatie-bijeenkomsten of lezingen van populaire sprekers! De gemeente zoekt een broeder, die zoogenaamd de gave heeft, te engageeren. Zij verzekert zich nog de medewerking van een zangkoor of kwartet of zangeres; zij adverteert breed in de plaatselijke pers en alles is voor elkaar. De leden hebben slechts een stuivertje in de collecte te doen om de inkomsten tegen de uitgaven te kunnen afwegen. In meer dan éénen zin heeft Jezus gewaarschuwd om niet het Huis Zijns Vaders tot een huis van koophandel te maken!

We moeten weer naar de zelfwerkzaamheid der gemeente terug. Zooals tot nog toe vaak door ons samenkomsten zijn gehouden, zou de wereld het ook wel *kunnen*! En *moeten* wij als gemeenten niet doen, wat de wereld niet kan? „Wat doet gij boven anderen? riep Jezus eens uit. Waar is ons christelijk extra?

Leden van de gemeenten van onzen Veenkolonialen Bond! Bereidt uw samenkomsten voor door uzelf toe te rusten. Weest allen evangelisten! Bidt eendrachtelijk om den Geest van Jezus. Bidt zoo lang eendrachtelijk om dien Heiligen Geest, dat Hij over u wordt uitgestort!

Uitgestort!

Niet uitgedruppeld, maar uitgestort!

En het wonder gaat opnieuw gebeuren, dat behalve de Petrussen en de Johannessen ook de Filippussen en de Andreassen en de Thomassen profeteeren, d. i. getuigen van wat Jezus Christus is voor een mensch, die in wanhoop uitroept: „O, mijn zonden!"

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

P.S. De samenkomsten worden als volgt gehouden:

14 en 15 Jan.	Nieuwe Pekela.
16 en 17 Jan.	Winschoten.
18 en 19 Jan.	Muntendam.
21 en 22 Jan.	Veensloot.
23 en 24 Jan.	2e Exloërmond.
25 en 26 Jan.	Valtermond.
28, 29 en 30 Jan.	Vrieschelo.
31 Jan. en 1 Febr.	Musselkanaal.
2 Febr.	Nieuw-Buinen.

III

GEZAG EN MACHT.*

Natuurlijk is het mij een groot voorrecht op de avondbijeenkomst van deze gewestelijke jeugddag tot U te mogen spreken, N. B. J. B.ers van Z.-Oostelijk Groningen. Omdat ik hier voor U mag staan, vertegenwoordigende onze N. B. J. Raad en dat wel op een plaats, waaraan voor mij — ik mag wel zeggen — liefelijke herinneringen verbonden zijn.

Zooals ge weet zal ik tot U spreken over het onderwerp: gezag en macht. 't Is een onderwerp, dat onze belangstelling meer dan waard is. In verschillende tijdschriften schrijft men tegenwoordig over gezag en macht; vooral over gezag. Daar hangt iets in de lucht. Men spreekt van het onafwendbare; van het onvermijdelijke, dat móet komen. Maar hoe het ook zij, de geest des tijds omwaait ook ons als N. B. J. B.ers. Deze geest des tijds kan men wellicht een poos negeeren, weg te redeneeren is hij in geen geval. Wij als jongeren voelen het, dat we ons in vele gevallen opnieuw moeten oriënteeren. In de tegenwoordige tijd met al z'n gecompliceerdheid moeten ook wij met alle voorzichtigheid onze houding trachten te bepalen. Misschien kan ik U daarbij helpen door het een en ander te zeggen van het onderwerp: gezag en macht. 't Is natuurlijk geen breedvoerige verhandeling. Ik zou daartoe ook niet in staat zijn. Slechts enkele opmerkingen zou ik over het meergenoemd onderwerp willen maken en vraag daarom voor enkele oogenblikken om Uw aandacht.

1. *Gezag en macht is niet hetzelfde.*

Gezag en macht zijn twee woorden, die wel niet heelemaal los van elkaar staan, maar die toch niet hetzelfde beteekenen en bedoelen. Onze tijd wijst uit, dat er omtrent gezag en macht een groote verwarring heerscht. Het niet goed onderscheiden tusschen de beteekenis dezer beide woorden leidt, móet leiden tot een vertroebeling der gedachten op velerlei terrein (b.v. politiek terrein) ook wij als jongeren moeten ons daarvan rekenschap geven. En inzonderheid als christenen. Wij moeten niet terstond alles wat de tegenwoordige tijd als het nieuwe, als het betere aanprijst, vreugdevol ontvangen. Jongeren, die dadelijk alles als zoete koek slikken, bewijzen daardoor heel sterk geen smaak meer te bezitten. En koek, b.v. in Duitschland gebakken, zal ons hier in Nederland niet altijd smaken. Smaken zijn nu eenmaal verschillend. Of men moet al heelemaal geen smaak meer hebben.

Maar ik zeide zooeven, dat het voor ons geldt zoo duidelijk mogelijk te onderscheiden tusschen gezag en macht.

2. *Gezag is meer dan macht.*

Misschien kan ik dat met het volgende voorbeeld illustreeren — het voorbeeld van de meester op school en de leerling. De verhouding van de meester tot de leerling kan tweeërlei zijn. (Ik denk hier nu niet aan de mogelijkheden die er tusschen in liggen). De meester heeft gezag óf de meester gebruikt macht. Het eerste — de meester heeft gezag — wijst wel op de ideale verhouding; het tweede — de meester gebruikt macht — bepaalt ons bij een noodzakelijk kwaad, maar dan toch een kwáád. Hoeveel temeer de meester gebruik maakt van machtsmiddelen, om zijn positie te handhaven, des te minder gezag heeft hij. De meester, die met gezag bekleed is, heeft natuurlijk veel meer de sympathie van de leerling, dan de meester, die met behulp van machtsmiddelen z'n positie tracht te handhaven.

Daarom stemt ge het mij ongetwijfeld toe, wanneer ik zeg, dat gezag meer is dan macht.

Wat is nu het eigenaardige van onze tijd? Dat overal weer de roep om gezag klinkt. Voorbeelden van dichtbij en van verre uit het recente verleden voor het grijpen. In die roep beluisteren wij valsche tonen. Want men hoort ook breede volkslagen schreeuwen om de sterke man.

En kijk — velen, die om gezag roepen, zijn in wezen slechts vereerders van macht. En velen, die om de sterke man schreeuwen, geven duidelijke blijken, dat ze gezag en macht zoo'n beetje als gelijkwaardige grootheden beschouwen.

Heusch, daar heerscht verwarring omtrent gezag en macht. Algemeen

* ond., gehouden op de jeugddag te N. Pekela, 15 Nov. j.l.

onderscheidt men niet klaar genoeg tusschen de beteekenis dezer beide woorden. We mogen niet vergeten, dat gezag meer is dan macht.

3. *In God houdt de breuk tusschen gezag en macht op.*

Dat gelooven wij als christenen.

God is de absoluut Onafhankelijke. Hij wordt van menschenhanden niet gediend. *God heeft gezag*, is met gezag bekleed. En heeft daarom geen machtsmiddelen noodig, om Zijn gezag te handhaven. Want Gods gezag is absoluut.

Daarom houdt de breuk tusschen gezag en macht ook alleen *in God* op.

Bij ons menschen is die breuk er wel.

Natuurlijk zijn we blij, dat allerwege om gezag geroepen wordt. Hoewel deze blijdschap wel een beetje getemperd wordt door de gedachte, dat het gevaar lang niet alleen denkbeeldig is, dat men een bepaald gezag gaat verabsoluteeren. Geschiedt dit op het oogenblik niet in enkele landen met het staatsgezag? We zien daar dan ook het verschijnsel van de vergoding van de staat. Duitschland is daarvan in onze tijd wel hét voorbeeld.

Ook het staatsgezag heeft natuurlijk machtsmiddelen noodig, om zich te handhaven. Het móet die macht hebben en is zonder die macht niet denkbaar. Maar dat is dan ook de zwakheid, die het gezag openbaart.

Hier op aarde is elk gezag onvolkomen. Dat gezag heeft hélaas machtsmiddelen noodig, om zich te handhaven. Maar die moeten dan ook slechts *als het middel* beschouwd worden.

In onze tijd aanbidden sommigen het gezag, en vergeten, dat alleen God met absoluut gezag bekleed is. Anderen aanbidden het middel, om het gezag te handhaven, en doen aan machtsvergoding.

Daarom moet voor ons als christenen de roep om de sterke man eigenlijk een dwaasheid zijn. Prof. Scholten zegt zoo terecht, dat iedere macht — hoe noodzakelijk soms ook — de kiem van verderf in zich draagt. Machtsvergoding is in wezen eigenlijk niets anders dan een ontkenning van het gezag.

Als christenen moeten wij elke machtsvergoding verafschuwen, omdat ze als onchristelijk te kwalificeeren is. Zien we het niet altijd weer, dat bij elke machtsvergoding de primitieve instincten als macht en geweld op de voorgrond treden, meestal ten koste van hoogere gevoelens?

Daarom hebben ook wij geen behoefte aan de sterke man.

Onze sterke man is Jezus Christus, die door God met gezag is bekleed en dáárom kon spreken: „Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde". Want ook in Jezus Christus, als God geopenbaard in het vleesch, houdt de breuk tusschen gezag en macht op.

N. B. J. B.ers, onze verhouding tot Jezus Christus moet onze houding bepalen in staat en maatschappij, in gemeente en huisgezin.

D. H.

III

ONS KERSTNUMMER.

Ons Kerstnummer mag zich ook dezen keer in een zeer goede pers verheugen. Wij gelooven onzen lezers een dienst te bewijzen door hier te laten volgen, wat enkele dagbladen ervan zeggen. Hun oordeel is waarlijk zeer bemoedigend. We hebben er met groote dankbaarheid kennis van genomen.

* * *

De *„Nieuwe Provinciale Groninger Courant"* schrijft, na eerst eenige regelen gewijd te hebben aan een andere Kerstuitgave:

> nóg een Kerstnummer en wel van het weekblad „De Christen", het orgaan van de Baptiste gemeenten in Nederland, *dat een zeer fleurigen indruk maakt en wel tot lezen prikkelt.* Het is, om zijn groote oplaag, uitgevoerd in rotatie koperdiepdruk. Wat de inhoud betreft: een meditatie over Luk. 2 : 7; een vervolgverhaal, poëzie, schetsen over de Zending, novellen, een opstel over „onze gevederde vrienden", mededeelingen over Baptisten Jeugd- en Vrouwenbeweging, zooals men ziet „voor elck wat wils". Bovendien kwistig versierd met foto's en platen. *Een uitgave, die er zijn mag.*

* * *

„De Amsterdammer", die onder ons, geloof ik, meerdere abonné's telt, laat zich aldus uit:

> „DE CHRISTEN".
>
> Van het weekblad „De Christen", het orgaan van de Baptiste Gemeenten in ons vaderland, is een Kerstnummer verschenen, *dat er keurig uitziet.* Goede tekst en mooie illustraties. Het nummer wordt in een oplaag van vijf-en-twintig-duizend exemplaren verspreid.

* * *

De goed geïnformeerde *„Rotterdammer"* en de *„Nieuwe Utrechtsche Courant"* blijken zeer opgetogen te zijn over wat onze Unie in haar extra-uitgave in het licht heeft gegeven. Zij zeggen:

> KERSTNUMMER.
>
> Het weekblad „De Christen" voor de Baptiste Gemeenten deed in een zeer groote oplage *een extra-kerstnummer* verschijnen, *dat zijn voorgangers naar inhoud en uitvoering nog overtreft.* Ds. K. Reiling opent met een meditatie over Lucas 2 : 7. Daarna volgt wat Joh. David te vertellen had: „Door Arabieren gestolen", waarin we kennismaken met Zendingspioniersarbeid in den Congo, George Grenfell en Henry M. Stanley. Voorts maken we kennis met den arbeid van het Zendingsechtpaar Judson in Voor-Indië. Er zijn boeiende schetsen: „Een zalig weten", „Het Kerstfeest van den ouden zeerob", iets over: Sneeuw en Sneeuwvlokken; onze gevederde vrienden in December, een pagina voor de ziekenkamer, een fotopagina (wat 1933 in beeld voor de Baptiste Gemeenten betreft), verder bijdragen over de Vrouwen- en de Jeugdbeweging onder de Nederlandsche Baptisten en een uitgebreide Jeugdrubriek. Een groote menigte foto's en andere illustraties in koperdiepdruk zijn in het nummer opgenomen. *Het is zeer superieur werk.*

* * *

Het *„Nieuwsblad van het Noorden"* vertelt zijn lezers dat

> „De Christen" verscheen in kleurig maar toch stemmig Kerstgewaad. Het bevat verschillende verhalen en lezenswaardige bijdragen, welke er blijk van geven, dat gestreefd wordt naar de noodige verscheidenheid in deze voor de Christelijke huiskamer bestemde lectuur. *Ook het illustratieve gedeelte is goed verzorgd.*

III

INGEZONDEN.

„Gode zij ons lied".

De dag van 20 Dec. j.l. was voor onze Zangver. al heel lang in gedachten, en ik twijfel er niet aan of hij is menigmaal voor den troon der genade gebracht, om God den Heer te smeeken of Hij dezen dag, of beter gezegd, dezen avond, onze Zangver. veel genade wou schenken. Wat was er aan de hand?

Onze meergenoemde ver. hield haar jaarlijksche uitvoering. En hoe zullen we nu een uitvoering geven, wanneer God Zijn zegen niet geeft. Wij zijn in dezen niet beschaamd geworden.

We hadden samen een heel goede avond. De kerkzaal was geheel gevuld met luisteraars. Om 8 uur opende de feestleider, Ds. Jeronimus, ons samenzijn. Daarna heette de Voorz., br. A. Gebel, al de aanwezigen hartelijk welkom en verzocht om de medewerking van allen, opdat deze avond zoo goed mogelijk

zou slagen. Even werd stil gestaan bij onze oud-directeur, de heer R. Hof Jr. thans te Nw. Weerdinge, die heel gaarne bij ons tegenwoordig had willen zijn, doch wegens omstandigheden verhinderd was. Door middel van een telegram hebben we hem en zijn echtgenoote onze hartelijke groeten overgebracht.

Ook werd gedacht aan één onzer leden, die in het ziekenhuis vertoefde.

De zang werd afgewisseld door voordrachten en voorts door viool en pianobegeleiding.

Het is ook nu weer gebleken, dat alles wat wij doen, menschenwerk is, en dus niet volmaakt. Dit verhinderde toch niet, dat wij door alles heen, Gods genade hebben mogen ervaren. Daarom is onze dankbaarheid ook als degene, die in zwakheid opziet tot den *Sterke*. Gode zij ons lied ook in de toekomst.

Tijdens de pauze werd onze directeur, de heer Zonneveld, die zich zonder eenige vergoeding het heele jaar beschikbaar stelde, door een bloemstukje gehuldigd, alsook onze organiste, mejuffr. A. Niezen, die de rechterhand van onze dirigent is, en zich heel verdienstelijk maakt. Tot slot van onze uitvoering ging de leider ons voor in dankgebed, en nadat we gezamelijk een lied hadden aangeheven, gingen we allen gezegend huiswaarts. De Heere zegene verder „Gode zij ons lied".

Den Haag. W. BOTS, Secr.

MEDEDEELINGEN

Zusterhulp.

Ontvangen van:

afd. Zusterhulp te Stadskanaal	f 30.—
„ „ „ halfjaarl. contributie	- 2.52
Meisjesver. „Rhodé" te Stadsk.	- 30.—
Jonged.vereen. te Hengelo jaarlijksche bijdrage voor één Congomeisje	- 25.—

Allen hartelijk dank.

Verder allen leden van „Zusterhulp" een Gezegend Nieuwjaar toegewenscht door A. BOITEN—Attema, penn.esse.

Den Haag, Abrikozenstraat 188.

Giro J. Boiten 223958.

Verzoek.

De gemeente te Noordbergum richtte een bouwfonds op, omdat ze een vergaderplaats voor de jongeren noodig heeft. Welke broeder, zuster of vriend heeft hiervoor wat af te zonderen? 't Wordt in dank aanvaard. Het ontvangstation is: Ds. G. VISSER, Noordbergum.

In afwachting N. B.

BELANGRIJKE MEDEDEELINGEN.

Wie helpt mee!

om het aantal abonnee's van „De Christen" uit te breiden?

Volgens nauwkeurige berekening moeten we 1200 abonnee's hebben om een sluitende exploitatie te krijgen voor f 2.00 per jaar.

En dat kan, als allen meehelpen. Proefnummers stellen wij op verzoek gaarne beschikbaar, terwijl we 25 cent premie betalen voor het aanbrengen van nieuwe abonnee's.

Wie doet er mee?

Onze abonnee's

die tot nu toe „De Christen" ontvingen voor half geld willen er wel om denken dat volgens besluit van de Unie-Commissie met ingang van 1 Jan. geen abonnementen tegen *half geld* meer worden uitgegeven.

Zonder Uw tegenbericht reken ik er op, dat U tegen slechts 50 cent per kwartaal „De Christen" wil blijven lezen.

ADVERTENTIEN

Heden nam de Heere tot Zich, na een langdurig doch geduldig gedragen lijden, onze geliefde Voorganger en Broeder

Klaas Koopmans

op den leeftijd van 69 jaren.

Sedert 1910 was hij onder ons arbeidende als Evangelist-Voorganger, welk ambt door hem, wegens lichaamszwakte in Januari dezes jaars moest worden neergelegd.

Met dankbaarheid gedenken wij hoe deze broeder, 23 jaren lang, naar zijn beste krachten en kunnen, met groote toewijding en trouw dit deel van 's Heeren wijngaard heeft verzorgd.

De Heer der Gemeente geve rijke vruchtbaarheid aan 't zaad des Evangelies door hem gezaaid.

Hij heeft den goeden strijd gestreden; hij heeft den loop voleindigd; hij heeft 't geloof behouden. Voorts is hem weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, die de Heere, de rechtvaardige Rechter, hem geven zal in dien dag.

Namens de Baptiste Gemeente,
HET BESTUUR.

Noordbergum, 22 Dec. 1933.

Heden ontsliep, zacht en kalm, in zijn Heer en Heiland, onze geliefde Man, Vader en Broeder

Klaas Koopmans

in den ouderdom van 69 jaren, in leven Evangelist-Voorganger der Baptiste Gemeente te Noordbergum.

„Want wij weten, dat zoo ons „aardsche huis dezes tabernakels „gebroken wordt, wij een gebouw „van God hebben, een huis niet „met handen gemaakt, maar eeuwig „in de hemelen". 2 Kor. 5 : 1.

De diepbedroefden:

Wed. A. KOOPMANS—Meijer

Bergum:
J. VEENSTRA—Koopmans
A. VEENSTRA

Noordbergum:
LOLKE KOOPMANS
en Familie.

Noordbergum, 22 December '33.

Dankbetuiging.

Langs deze weg wenschen wij onze ***hartelijke dank*** te betuigen aan de Weledele Zeergeleerde Heer

Dr. H. OLIJSLAGER,

geneesheer te Dantumawoude, voor de liefderijke en uitnemende verzorging, betoond aan onze geliefde Man en Vader, tijdens zijn langdurig en smartelijk lijden.

Wed. A. KOOPMANS—MEIJER
en Kinderen.

Nieuwjaarsgroet

van B. K. AUKEMA, Wijckel (Fr.)
Efeze 6 : 24.

Veel heil en zegen

toegewenscht aan alle broeders en zusters en bekenden.

Mevr. REINSDORF.
Arnhem, 1 Jan. 1934.

Gods zegen toegebeden

al de broeders en zusters en bekenden in het jaar 1934.

Wed. B. ROELES.
Arnhem, Koningstraat 62.

KNIPCURSUS.

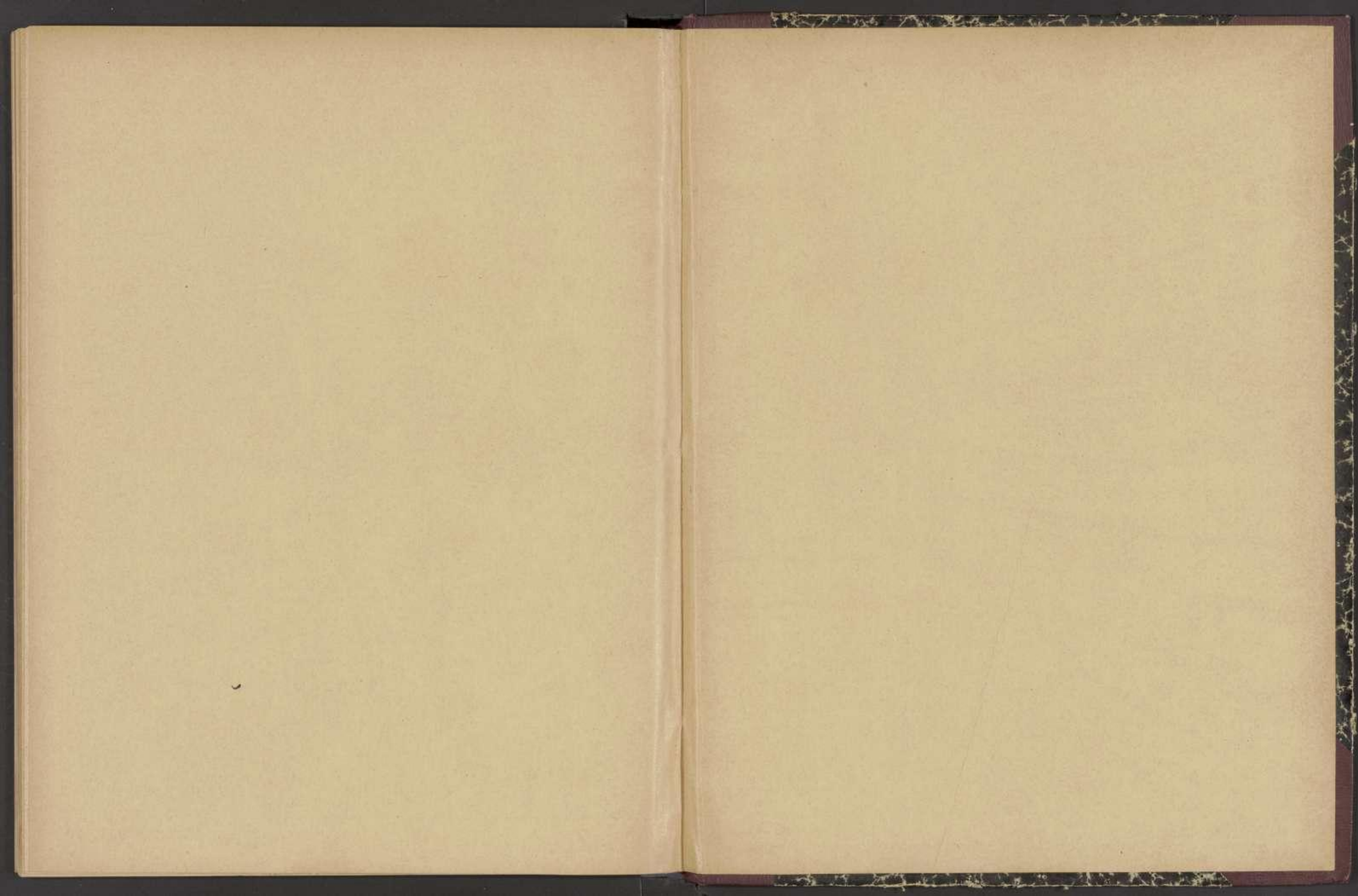
Bij vold. deeln. openen wij voor de Ab. v. d. blad een

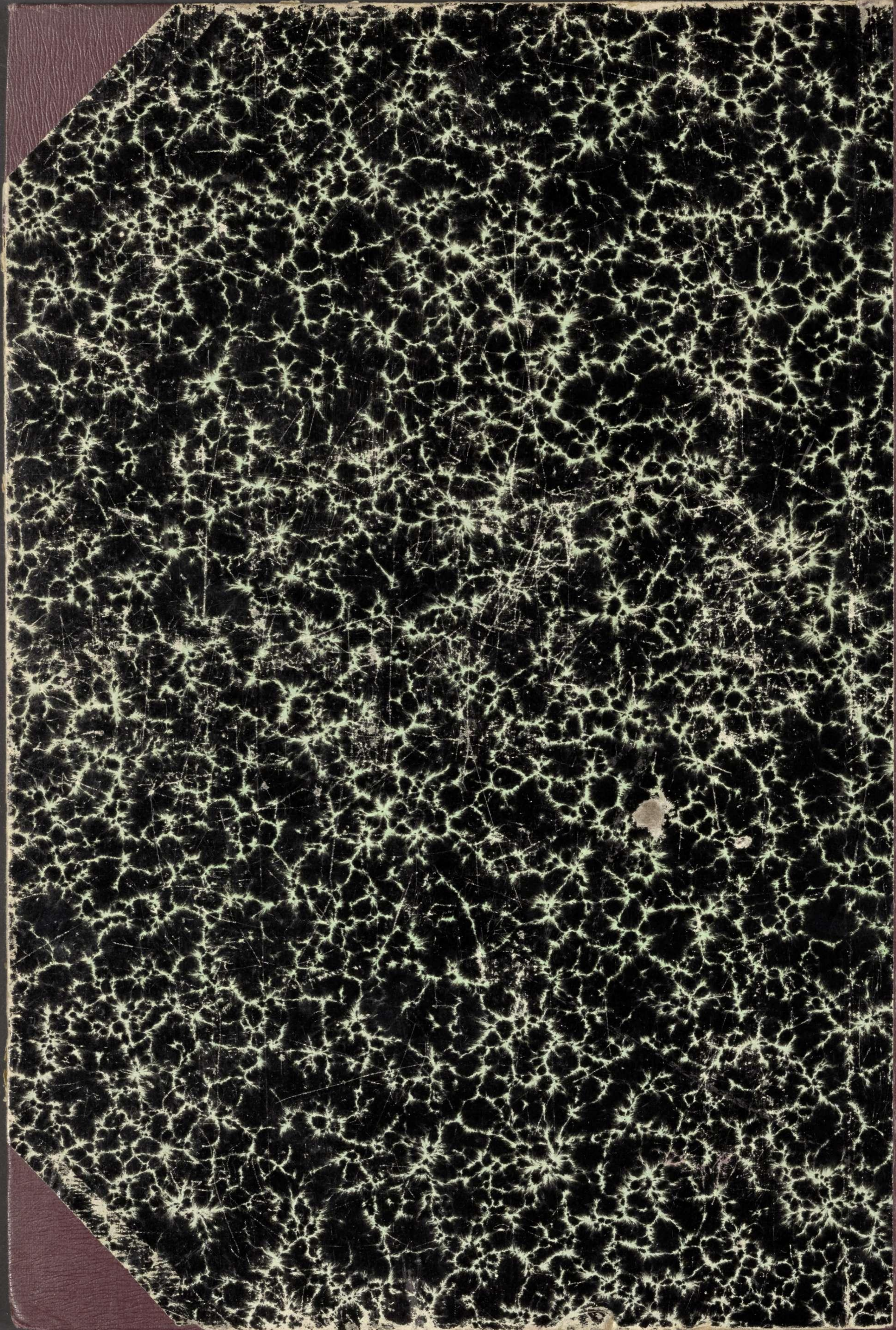
schriftelijken knipcursus.

Lesgeld f 1.25 p. mnd. (leerm. inbegrepen). Inschrijving tot 6 Jan. onder motto „knipcursus".

Brieven bur. v. d. blad.

Plaatst uw Familieberichten in ons blad

Christen

1933